KERTOMUS
HELSINGIN KAUPUNGIN

KUNNALLISHALLINNOSTA

84

1971

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

HELSINKI 1974

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

Alkusanat III

1. Kaupunginvaltuusto

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat 3
2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat 18
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat 20
4. Sosiaaliset tehtävät 25
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat 35
6. Yleisiä töitä koskevat asiat 45
7. Kiinteistöjä koskevat asiat 53
8. Satamaoloja koskevat asiat 86
9. Liikelaitoksia koskevat asiat 91
10. Muu liikeluonteinen toiminta 102
11. Rahatointa koskevat asiat 103
12. Muut asiat 115

2. Kaupunginhallitus

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat 118
2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät 150
3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat 160
4. Sosiaaliset tehtävät 180
5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat 203
6. Yleisiä töitä koskevat asiat 230
7. Kiinteistöjä koskevat asiat 254
8. Satamaoloja koskevat asiat 323
9. Liikelaitoksia koskevat asiat 331
10. Muu liikeluonteinen toiminta 346
11. Rahatointa koskevat asiat 348
12. Muut asiat 362

3. Palkkalautakunta 365
4. Kiinteistölautakunta 373
5. Kaupunkisuunnittelulautakunta 415
6. Maatalouslautakunta 423
7. Vesilautakunta 424
8. Tielautakunta 425
9. Palolautakunta 426
10. Väestönsuojelulautakunta 430
11. Terveydenhoitolautakunta 432
12. Sairaalalautakunta 434
13. Huoltolautakunta 438
14. Lastensuojelulautakunta 442
15. Lastentarhain lautakunta 444
16. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta 446
17. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta 450
18. Ammattioppilaitosten johtokunta 452
19. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta 454
20. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta 457
21. Ammattioppilaslautakunta 459
22. Kotitalouslautakunta 460
23. Kirjastolautakunta 461
24. Museolautakunta 463
25. Musiikkilautakunta 465
26. Nuorisotyölautakunta 467
27. Raittiuslautakunta 469
28. Urheilu- ja ulkoilulautakunta 471
29. Yleisten töiden lautakunta 476
30. Satamalautakunta 483
31. Teollisuuslaitosten lautakunta 485
32. Liikennelaitoksen lautakunta 488
33. Teurastamolaitoksen lautakunta 491
34. Elintarvikekeskuksen lautakunta 493
35. Metrotoimikunta 495

Hakemisto 498

ALKUSANAT

Tämä julkaisu on toimitettu samaan tapaan kuin edellisinäkin vuosina. Teos sisältää selostukset kaupungin kaikkien päättävien elinten tärkeimmistä päätöksistä, esityksistä ja lausunnoista v. 1971. Paitsi kaupunginvaltuustoa ja kaupunginhallitusta käsittelevää osaa myös kiinteistölautakuntaa koskeva toimintaselostus on laadittu tilastotoimistossa esityslistojen ja päätösluettelojen pohjalta. Huomattavin muutos tämän vuoden osalta on tapahtunut siinä, että holhouslautakunnan kertomus on siirretty tästä julkaisusta Virastot ja laitokset -teokseen, koska nimestään huolimatta ko. lautakunnan toiminta on lähinnä virastoluonteista.

Julkaisun toimittamista on johtanut aktuaari Marjatta Jännes.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa tammikuulla 1974.

Karl-Erik Forsberg

Paasipaino, Helsinki 1973

1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1971 alusta lukien:

Järjestelymest. Veikko Aalto
Leht. Mervi Ahla
Kansak.op. Inkeri Airola
Pääluott.mies Juho Antikainen
Past. Jouni Apajalahti
Dipl.ekon. Barbro Appelqvist
Fil.maist. Pirkko Aro
Lääket. ja kir.tri Kari Asp
Joht. Arne Berner
Päätoim. Pauli Burman
Fil.maist. Jörn Donner
Varat. Georg Ehrnrooth
Varat. Erkki Hara
Liittopuh.joht. Arvo Hautala
Toim.joht. Erkki Heikkonen
Puoluesiht. Harri Holkeri
Pääsiht. Anna-Liisa Hyvönen
Valtiot.tri Raimo Ilaskivi
Liittosiht. Martti Jokinen
Maat. ja metsät.kand. Vuokko Juhola
Fil.maist. Vivan Juthas
Yli-ins. Henrik Kalliala
Lakimies Seija Karkinen
Verhoilijamest. Pentti Katajamäki
Toim.joht. Salme Katajavuori
Valtiot.maist. Kalevi Kilpi
Valtiot.yo. Juha Klemola
Eversti Jorma Korvenheimo
Sos.pääll. Olavi Laine
Hum.kand. Yrjö Larmola
Varat. Gustaf Laurent
Fil.lis. Aarne Laurila
Keräyssiht. Rakel Lehtokoski
Ent. suurlähett. Tyyne Leivo-Larsson
Toim.joht. Väinö Leskinen
Pankinjoht. Holger Liinpää
Toim.joht. Carl-Gustaf Londen
Joht. Veikko Loppi
Katulähetystyönt. Arvid v. Martens
Kauppat.lis. Ingvar Melin
Rva Hellä Meltti
Varat. Aune Mäkinen-Ollinen
Tal.hoit. Sigurd Norrmén
Diakoniajoht. Vilho Närhi
Sosion. Tyyne Paasivuori
Toimitt. Erkki Paavola
Toim.joht. Reino Palmroth
Valtiot.yo. Kati Peltola
Talousjoht. Kaarlo Pettinen
Päätoimitt. Pentti Poukka
Fil.maist. Victor Procopé
Prof. Lauri Puntila
Dipl.ins. Kari Rahkamo
Kunnallisneuvos Yrjö Rantala
Dipl.ins. Terttu Raveala
Valtiot.maist. Maija Saari
Tied.siht. Pekka Saarnio
Toiminnanjoht. Irja Salmela
Kirjailija Arvo Salo
Kouluneuvos Jussi Saukkonen
Huoltosisar Kaarina Syrjänen
Valtiot.tri Risto Sänkiaho
Lääket.lis. Ilkka Taipale
Ilmoituspääll. Aarne Taussi
Tied.siht. Reino Tuomi

Pääsiht. Mirjam Tuominen
Valtiot.yo. Erkki Tuomioja
Hitsaaja Pentti Ukkola
Rehtori Kerttu Vainikainen
Tekn.yo. Pekka Vennamo
Tullineuvos Veikko Vennamo
Liikkeenhoit. Leena Willberg
Pankinjoht. Erik Witting
Kirjailija Anni Voipio
Terveyssisar Sirkka Vuorela
Valtiot.maist. Aarne Välikangas
Toimitt. Jutta Zilliacus

Kaupunginvaltuutettujen varajäseninä olivat kertomusvuonna seuraavat:

Toimitt. Elsa Aaltonen
Valtiot.lis. Antero Aarvala
Merkon. Terttu Antikainen
Virastotutkija Inkeri Benson
Tekn. Kurt Berg
Osastolääk. Gunnar Brandt
Kolumnisti Heikki Brotherus
Palkka-asiain siht. Olavi Dahl
Toim.joht. Nils Elfving
Toim.joht. Risto Enarvi
Ekon. Einar Fabricius
Ajomest. Bror Forssell
Autonkulj. Mikael Grönholm
Toimitt. Ulla Gyllenberg
Ekon. Raimo Haavikko
Varat. Lempi Hartikka
Lääket.lis. Johannes Heikkinen
Liikennöitsijä Asko Heilala
Merkon. Aino Heino
Kirjanpit. Helvi Heinonen
Sair.hoit. Seija Helenius-Asp
Toim.joht. Ove Holvikari
Opett. Esko Honkanen
Kuntoutussiht. Aino Hänninen
Varat. Paavo Jauhiainen
Toim.joht. Kai Juuranto
Diakonissa Anna-Lisa Järvinen
Lastentarh.joht. Kaarina Kalmari
Toim.joht. Väinö Kekki
Työturvallisuustark. Yrjö Kivilinna
Oikeustiet.kand. Pentti Kivinen
Toim.joht. Berndt v. Konow
Piirisiht. Anna-Liisa Kuittinen
Varastonhoit. Birger Käcklund
Autoilija Aarne Lahtinen
Ajomest. Sulo Lahtinen
Pääluott.mies Unto Laine
Varat. Karl Langenskiöld
Valtiot.yo. Marianne Laxén
Pankkivirk. Kari Lehtinen
Kirvesmies Eino Lehto
Tied.pääll. Eino Leino
Tutkimussiht. Paavo Lipponen
Pääluott.mies Reino Lohikivi
Konttoristi Mirjam Majava
Autonkulj. Jorma Maskulin
Toimitt. Irina Matvejew
Autoilija Juho Mehto
Sair.hoit. Toini Nousiainen
Pankinjoht. Heikki Nuotio
Valtiot.maist. George Paile
Kenttäpääll. Heikki Pakarinen
Kauppatekn. Tauno Rantala
Osastosiht. Viljo Ripatti
Sairaala-apul. Rauha Ruohonen
Kirkkoherra Sigtrygg Serenius
Puoluesiht. Juha Sipilä
Sos.lääk. Sirkka Syvänne
Vuokra-autoilija Harry Taxell
Varat. Vilho Teivonen
Tal.hoit. Tauno Tuomi
Tied.siht. Jaakko Turkka
Varat. Onni Turtiainen
Valtiot.tri Weijo Wainio
Konttorinhoit. Olavi Valpas
Valtiot.maist. Leena Valvanne
Viilari Veikko Vanhanen
Notaari Liisa Vasama
Varat. Jouni Veinio
Teolog.maist. Raili Vihonen
Uutispääll. Eila Vuokko
Toimits. Veikko Väliranta

Merkittiin tiedoksi, että kaupunginvaltuuston jäsen varat. Eino Kihlberg oli kuollut 16.2.1971. Hänen tilalleen valtuuston jäse-

neksi tuli Helsingin Kokoomuksen Vaaliliitosta toimitt. Aarne Taussi (24.2. 171 §).

Samaten merkittiin tiedoksi, että vt Jouko Loikkanen ja valtuuston varajäsenet Olavi Hertteli ja Jouni Veinio ovat muuttaneet kaupungin alueen ulkopuolelle ja siten menettäneet vaalikelpoisuutensa (7.4. 241 §, 15.12. 767 §).

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajakseen vt Saukkosen, ensimmäiseksi varapuheenjohtajakseen vt Rantalan ja toiseksi varapuheenjohtajakseen vt Londenin (13.1. 2 §).

Valtuustolla oli kertomusvuonna 23 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykälämäärä oli 797.

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Kunnallislain eräiden säännösten muuttamista koskevassa vt Mäkinen-Ollisen ym. aloitteessa mainittiin, että kunnallislain 38 §:n mukaan ei varajäsentä kutsuta valtuutetun sijaan, jos tämä on estyneenä vähemmän kuin kuukauden ajan. Tällöin valtuusto joissakin tapauksissa saattaa toimia melkoisen vajaalukuisena, mikä tilanne ei ole asianmukainen. Tästä syystä aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kääntymään Kaupunkiliiton puoleen, jotta sen toimesta tutkittaisiin, onko aiheellista ehdottaa kunnallislain niitä säännöksiä muutettaviksi, jotka koskevat kunnanvaltuutetun tilapäistä estyneisyyttä ottamasta osaa valtuuston työhön sekä varajäsenen kutsumista estyneen sijaan. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan kunnallislain kokonaisuudistusta valmistelevassa, kansliapääll. Arno Hannuksen puheenjohdolla toimivassa kunnallishallintokomiteassa oli muun ohella ollut käsiteltävänä kunnallislain 38 §:n säännösten muuttaminen. Komitean mietinnön luonnos oli tarkoitus saada valmiiksi lähiaikoina ja komitea ottaisi kantaa myös aloitteessa tehtyyn ehdotukseen. Koska siinä tarkoitetun lainmuutoksen aikaansaaminen oli parhaillaan vireillä em. valtion elimessä, ei esityksen tekeminen Kaupunkiliitolle kaupunginhallituksen mielestä ollut tarpeen. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (5.5. 318 §).

Kyselytuntia koskevien määräysten sisällyttämisestä valtuuston työjärjestykseen tekivät vt Ehrnrooth ym. 15.1.1969 aloitteen. Ehdotuksen tarkoituksena oli antaa valtuutetuille paremmat mahdollisuudet seurata ja valvoa kaupungin hallintoa. Toteutettuna se merkitsisi sitä, että kaupungin korkeimmilta virkamiehiltä, kaupunginjohtajalta ja apulaiskaupunginjohtajilta saataisiin julkisuudessa tietoja joustavasti, tehokkaasti ja nopeasti. Valtuutettujen kyselyjärjestelmän tarve ei tule tyydytetyksi välikysymyksen tekemisen mahdollisuudella ja aloiteoikeudella, koska niiden tarkoituksena ei ole tiedon saaminen, eikä aloitejärjestelmä parhaimmassakaan tapauksessa korvaa kyselytuntia valtuuston kokouksissa. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitus valmistelisi valtuustolle ehdotuksen sellaiseksi muutokseksi työjärjestykseen, että ns. kyselytunti otettaisiin käyttöön.

Kaupunginhallitus oli pyytänyt aloitteesta Kaupunkiliiton lausunnon, joka oli saatu 31.12.1970. Lausunnossa todettiin mm., että kunnallislain ja osaksi valtuuston työjärjestyksen määräyksissä on pyritty ottamaan huomioon, että valtuutetuille suodaan ja järjestetään mahdollisuudet kaupunginhallituksen sekä lautakuntien ja niiden alaisten viranhaltijain toiminnan valvomiseen. Samoin tulee heidän käytettävissään olla rat-

kaisujen tekemistä ja kaupunginhallinnon valvontaa varten tarvittavat tiedot. Kunnallislaki sisältää mm. määräyksen (55 §), mikä velvoittaa kaupunginjohtajan ja muutkin kaupunginhallituksen jäsenet antamaan pyydettyjä tietoja valtuuston kokouksissa. Lisäksi saavat valtuutetut kunnan toimintaa koskevia tietoja valtuuston esityslistojen ohella mm. kunnalliskertomuksesta sekä tilintarkastajien ja kiinteän sekä irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomuksista. Lisäksi valtuutetuilla on oikeus saada kunnan viranomaisilta asiakirjoja nähtävikseen sekä tietoja, joita he pitävät tarpeellisina. Kysymys- ja tiedusteluoikeutta koskevaa asiaa käsiteltiin Kaupunkiliiton v. 1967 julkaisemaa valtuuston työjärjestyksen uutta mallia käsiteltäessä. Tällöin ei pidetty tarpeellisena ottaa malliin määräystä sellaisesta kyselyoikeudesta, joka vastaisi valtiopäiväjärjestyksen 37a §:n mukaista järjestelyä.

Tukholman kaupunginvaltuuston v. 1958 hyväksyttyyn työjärjestykseen sisällytettiin lähinnä kunnallispoliittisia tarkoitusperiä koskevien välikysymysten lisäksi määräys kysymysten (enkel fråga) esittämisestä. Tällainen kysymys otetaan Tukholmassa valtuuston esityslistaan ja valtuusto päättää tapaus tapaukselta, myönnetäänkö valtuutetulle oikeus kysymyksen esittämiseen. Puheenvuoron saavat käyttää vain kysymyksen tehnyt valtuutettu ja ao. kaupunginjohtaja. Vaikka kyselyjen esittäminen olikin asetettu rajoitusten alaiseksi, käytti Tukholman kaupunginvaltuusto v. 1967 yli 40 % ajastaan näistä kyselyistä johtuviin väittelyihin.

Kaupunkiliiton toimisto piti aloitteessa esitetyn kyselyjärjestelmän omaksumista laillisuuden kannalta kyseenalaisena. Järjestelmän käyttöönotto saattaisi lisäksi osoittautua käytännössä epätarkoituksenmukaiseksi ja vaarantaa valtuuston työrauhaa. Koska asia tulee esille valmisteilla olevan kunnallislain kokonaisuudistuksen yhteydessä, Kaupunkiliiton toimiston mielestä ei ainakaan tässä vaiheessa olisi aiheellista ottaa kaupunginvaltuuston työjärjestykseen aloitteessa tarkoitettuja määräyksiä kyselytunnista.

Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan on valtuutetuille mm. pyritty järjestämään heidän toivomuksestaan ja kaupunginhallituksen aloitteesta entistä enemmän yleisiä tiedotustilaisuuksia ja tutustumiskäyntejä, joiden yhteydessä valtuutetuilla on mahdollisuus saada yksityiskohtaisia tietoja ja selvityksiä. Kaupunginhallituksen v. 1967 asettama luottamusmiehistä kokoonpantu valtuustoaloitteiden käsittelyn rationalisoimiskomitea oli yksimielisesti päätynyt siihen, ettei Tukholmassa käytännössä oleva menettely ollut Helsingin olosuhteissa tarkoituksenmukainen. Kaupunginhallituksen mielestä olisi syytä odottaa siksi, kunnes kunnallislainsäädäntö koko maan osalta olisi uudistettu ja se ehdotti, että lausunnot katsottaisiin riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta, mutta kaupunginvaltuusto päätti edellyttää, että kaupunginhallitus asettaa luottamusmiehistä kokoonpannun toimikunnan tutkimaan mahdollisuuksia ns. kyselytunnin käyttöön ottamiseksi valtuuston kokouksissa (10.2. 124 §).

Kaupunginvaltuuston kokouksissa tehtyjen ponsiehdotusten monistamisesta tekivät vt Holkeri ym. seuraavan aloitteen: »Sen johdosta, että kaupunginvaltuustossa suoritettavissa ponsiäänestyksissä on esiintynyt sekaannusta ponsiesitysten yksityiskohtaisesta sisällöstä, ehdotamme, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin tehtyjen ponsiesitysten saattamiseksi monistettuina valtuutettujen käyttöön ennen suoritettavia äänestyksiä.» Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitettua menettelyä on jo usean vuoden ajan noudatettu talousarviokäsittelyn yhteydessä tehtyjen ponsiehdotusten osalta. Valtuutettujen niin halutessa voitaisiin sama menettely ottaa käyttöön valtuuston muissakin kokouksissa. Ponsiehdotukset tehdään kuitenkin varsin usein kulloinkin esillä olevasta asiasta käytävän keskustelun kuluessa siten, että ennen äänes-

tysesityksen tekemistä joudutaan odottamaan ehdotuksen kääntämistä ruotsin kielelle. Jos ponsiehdotukset lisäksi aina monistettaisiin suomen- ja ruotsinkielisinä, hidastaisi se nykyisestään asioiden käsittelyä ja pidentäisi valtuuston kokouksia. Kaupunginhallitus ehdotti, että lausunto katsottaisiin riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta, mutta valtuusto velvoitti kaupunginhallituksen ryhtymään toimenpiteisiin valtuuston kokouksissa tehtyjen, kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeavien muutos- ja ponsiehdotusten saattamiseksi, silloin kun se on mahdollista, monistettuina valtuutettujen käyttöön ennen suoritettavia äänestyksiä (27.10. 667 §).

Valtuuston esityslistojen jakamisesta kaikille varavaltuutetuille 26.5.1971 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Kalliala ym., että kiinnostus ja tietämys kunnalliselämää kohtaan lisääntyisi varmasti huomattavasti, jos myös kaikki valtuuston varajäseniksi valitut saisivat kokousten esityslistat. Tämän vuoksi nämä liberaalisen kansanpuolueen valtuustoryhmän jäsenet ehdottivat, että kaupunginhallitus ryhtyisi sellaisiin toimenpiteisiin, että kaikki valtuuston varajäsenet saisivat valtuuston kokousten esityslistat kuten valtuuston varsinaisetkin jäsenet. Kaupunginhallitus totesi, että valtuutetuille jaettavat valtuuston esityslistat valmistuvat valtuuston kokousta edeltävän viikon perjantaina aamupäivällä ja jaetaan päivän kuluessa valtuutetuille kotiin. Samassa yhteydessä ei ole mahdollista toimittaa esityslistoja varavaltuutetuille. Mikäli valtuusto niin haluaa, voitaisiin esityslistat postittaa varavaltuutetuille samana päivänä, jolloin he todennäköisesti saisivat ne lauantaina. Kaupunginvaltuusto päätti, että esityslistat lähetetään varavaltuutetuille postitse (27.10. 666 §).

Keskeneräiset aloitteet. Vuoden 1971 alkaessa oli käsittelemättä 151 aloitetta, joita kaupunginvaltuutetut edellisinä vuosina olivat tehneet. Kaupunginhallituksen ao. selostuksessa mainittiin ne toimenpiteet, joihin aloitteiden johdosta oli ryhdytty. Kaupunginhallitus katsoi, että nyt laadittuun luetteloon sisältyvät muutamat aloitteet voitaisiin katsoa käsitellyiksi. Tämä merkitsisi mainittujen aloitteiden osalta niiden virallista poistamista diaarista ja jättämistä pois seuraavasta rästiluettelosta, mutta ei aloitteisiin sisältyvien ehdotusten mitätöimistä, koska ne todellisuudessa tulevat harkittaviksi lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten valmistellessa esityksiään näistä kysymyksistä. Kaupunginhallitus oli lisännyt omat perustelunsa niiden aloitteiden kohdalle, jotka sen mielestä voitaisiin nyt katsoa tulleen käsitellyiksi. Kaupunginhallituksen esityksestä kaupunginvaltuusto katsoi luettelossa mainittujen aloitteiden 1, 2, 4, 7, 9, 11—13, 15, 27—31, 33, 34, 36—38, 40, 41, 43—47, 49, 53, 55, 57—62, 64—66, 70, 71, 74, 81, 84, 85, 89—91, 95—97, 111, 116—119, 121, 128, 131, 137, 138, 140, 146, 147, 151 tulleen lopullisesti käsitellyiksi sekä merkitsi luettelon muilta osin tiedoksi (24.2. 164 §).

Pysyväisluonteisten toimikuntien asettamista ja kaupungin edustajien valitsemista koskevan tutkimuksen suorittamisesta tekivät vt Holkeri ym. 29.1.1969 aloitteen, jossa he esittivät, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta tutkimaan, missä määrin kaupungille olisi välttämätöntä saada kunnallislakia erityisesti Helsingin kaupunkia koskevalta osalta siten muutetuksi, että kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus voisivat asettaa erityistehtäviä hoitamaan pysyviä erillistoimikuntia ja että tällaisiin toimikuntiin samoin kuin kaupungin edustajiksi kuntainliittojen luottamustoimiin voitaisiin valita pätevää asiantuntemusta edustavia sellaisiakin kaupungin viranhaltijoita, joiden valitsemisen nykyinen kunnallislaki estää, ja että tutkimuksen tulokset saatettaisiin valtion asettaman kunnallishallintoa tutkivan komitean käyttöön.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto

mainitsi aloitteen johdosta, että kunnallisvaltuuston ja -hallituksen sekä lauta- ja johtokuntien ohella kunnassa voi kunnallislain mukaan olla 1) valtuuston asettamia valiokuntia (45 §), 2) kunnallishallituksen jaostoja (11 §), 3) lautakuntien osastoja ja jaostoja (11 §) sekä 4) kunnallishallituksen asettamia toimikuntia (96 §). Kunnallishallitus voi asettaa tilapäisten tehtävien hoitamista varten toimikuntia ja määrätä niiden valtuudet. Kysymykseen ei siis voi tulla tehtävä, joka luonteeltaan on selvästi pysyvä. Toimikunnan jäseninä voivat olla muutkin kuin kunnallishallituksen jäsenet ja siten myös esim. viranhaltijat.

Kunnallislain 11 §:n mukaan valtuuston päätösvaltaa voidaan eräin poikkeuksin ohjetai johtosäännössä siirtää kunnallishallitukselle tai lautakunnalle. Vähemmän tärkeitä asioita voidaan lisäksi antaa kunnallishallituksen tai lautakunnan osaston taikka jaoston, kunnallishallituksen tahi lautakunnan puheenjohtajan, jäsenen tai viranhaltijan ratkaistavaksi. Helsingissä on kunnallislain 96 §:n mukaisiksi katsottavia toimikuntia n. 20. Suurin osa näistä täyttää kunnallislaissa toimikunnille asetetut vaatimukset. Tämä koskee niin toimikuntien perustamistapaa, tehtävien tilapäisyyttä kuin myös valtuuksien laajuutta. Eräissä yksittäistapauksissa voidaan kuitenkin katsoa, että toimikuntien tehtävien tilapäisyys ja ratkaisuvallan laajuus jäävät jossakin määrin tulkinnanvaraisiksi. Tällaisia ovat esim. rakennustoimikunnat, jotka joutuvat käyttämään myös todellista ratkaisuvaltaa. Tilanne hoidetaan käytännössä siten, että valtuusto myöntää ao. tarkoitukseen varat, ja toimikunnan toimenpiteet, sikäli kun ne merkitsevät päätäntävallan käyttämistä, hyväksytään jälkikäteen. Toimikuntien lukumäärä ja tehtävät osoittavat, että ainakin suurissa kaupungeissa joudutaan kunnan varsinaisten hallintoelinten rinnalla turvautumaan mahdollisimman joustaviin organisaatioihin hallinnon tehokkuusvaatimusten toteuttamiseksi. Toimikuntien toiminnan tehostamiseksi olisi kuitenkin kunnallislain ratkaisuvallan siirtämistä koskevia säännöksiä nykyisestään väljennettävä.

Kaupunginhallitus yhtyi lainopillisen osaston lausuntoon ja ilmoitti lähettävänsä lausunnon kunnallislain kokonaisuudistusta valmistelevalle komitealle tiedoksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 257 §).

Kaupungin tiedotustoiminnan tehostamisesta 21.1.1970 tehdyssä vt V. Vennamon ym. aloitteessa kiinnitettiin huomiota siihen, että mm. sosiaaliturvasäännösten tunteminen ja niiden noudattaminen tuottaa lukuisille henkilöille suuria vaikeuksia. Tietämättömyyden vuoksi voidaan jopa menettää laillisia etuja ja oikeuksia. Asiantilan korjaamiseksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginvaltuusto velvoittaisi kaupunginhallituksen ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin tarpeellisen asiatietouden levittämisen tehostamiseksi kaupungin virastoissa asioivien keskuudessa sekä järjestäisi tärkeimmissä virastoissa ilmaisia neuvojia ja avustajia yleisöä varten. Kaupunginkanslian tiedotuspäällikkö mainitsi, että sosiaaliasioiden tiedottamista on haitannut se, ettei kaupungin sosiaalialan virastoilla ole ollut omaa tiedottajaa. Kaupunginkansliaan on kuitenkin syyskuussa 1970 otettu työsuhteeseen tiedotussihteeri, jonka tehtävänä on informoida yleisöä ja julkista sanaa sosiaalialaan kuuluvista asioista. Myös huolto- ja lastensuojeluvirastossa on yleisön neuvontaan erikoistuneet viranhaltijat, joilta voi puhelimitsekin saada tarvittavia tietoja. Sosiaaliasioita koskeva informointi tulee tehostumaan sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysministeriön v. 1970 asettama työryhmä saa keväällä 1971 valmiiksi laatimansa kansantajuisen oppaan sosiaaliturvasta ja siihen läheisesti liittyvästä toiminnasta. Tämä opaskirja tullaan lähettämään jokaiseen talouteen. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 254 §).

Kaupunkilaisia palvelevan neuvonnan ja tiedotustoiminnan kehittämisestä tekemässään aloitteessa ehdottivat vt Peltola ym., että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin yksityistä kaupunkilaista palvelevan neuvonnan ja tiedotuksen kehittämiseksi erityisen neuvontatoiminnan puitteissa. Aloitetta perusteltiin sillä, että kaupungin toiminta on laajentunut niin, että helsinkiläisetkään eivät tunne kuntansa kaikkia palveluksia. Varsinkin heikommassa asemassa olevat: vanhukset, kaupunkiin hiljattain muuttaneet, nuoret, varattomat tai sairaat saattavat usein jäädä ilman kaupungin tarjoamia etuja, koska he eivät osaa niitä etsiä tai kääntyä oikean viranomaisen puoleen. Osa epäkohdista voitaisiin poistaa tiedotusta parantamalla. Tavallinen kuntalainen tarvitsee oman tiedotuksensa, jota varten kaupungilla tulisi olla neuvontapisteitä eri puolilla kaupunkia yleisten kulkureittien solmukohdissa sekä yleinen neuvontapuhelin. Neuvonnan tulisi toimia myös yleisenä valitusten kirjaajana. Valitusten perusteella voitaisiin eri viranomaisten palvelua jatkuvasti kehittää sitä tarvitsevien kuntalaisten auttamiseksi.

Kaupunginkanslian tiedotuspäällikön ilmoituksen mukaan lähetetään valtuuston, kaupunginhallituksen ja eräiden tärkeimpien lautakuntien esityslistat julkisen sanan käyttöön ennen kokousta. Kokousten jälkeen annetaan julkiselle sanalle puhelimitse tiedot tehdyistä päätöksistä. Tiedotustoimisto lähettää julkiselle sanalle »Helsingin kaupunki tiedottaa» -otsikoituja valmiita uutisia ja tiedotuksia. Näitä lähetettiin v. 1969 yht. 144. Lisäksi järjestetään julkiselle sanalle tärkeimmistä asioista tiedotustilaisuuksia, joita v. 1969 järjestettiin 34. Vastineita lehdistölle annettiin vastaavana aikana 56. Kaupungin eri toimintoja valaisevaa kirjallista aineistoa jaettiin em. vuonna yhteensä n. 5 000 julkaisua kotimaassa. Helsinki-päivänä on kaupungin elinten informoimiseksi järjestetty yleisöä varten toivomuspostilaatikkoja. Toivomuskirjeitä tuli v. 1970 yht. yli 600 ja toivomuksien määrä oli n. 3 000. Toivomuskirjeet on jaettu ao. virastoille ja laitoksille, jotka ovat vastanneet useimmille kirjoittajille ja eräitä toivomuksia on voitu toteuttaa. Kaupunginkanslian tiedotushenkilökunnan lisäksi on eräillä virastoilla oma tiedottajansa (liikennelaitos, sähkölaitos, metrotoimisto, kaupunkisuunnitteluvirasto ja terveydenhoitovirasto), jotka välittävät julkiselle sanalle tietoja omien laitostensa asioista. Kaupungin tiedotustoiminta kohdistuu siis joko julkisen sanan välityksellä tai suoraan kaupunkilaisiin, mutta eräitä tiedotustoiminnan muotoja voitaisiin kuitenkin melkoisesti tehostaa. Tiedotustoimisto toimeenpani v. 1969 gallup-tutkimuksen siitä, kutka kokevat Helsingin kotipaikkakunnakseen. Tällöin todettiin, että 73 % otannassa mukana olleista mainitsi Helsingin paikkakuntana, jossa he mieluimmin asuvat. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 253 §).

Kaupungin tiedotuksia sisältävän aikakauslehden julkaisemisesta tekivät vt Turtiainen ym. aloitteen v. 1967 esittäen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin kaikille ruokakunnille ilmaiseksi jaettavan, kaupungin tiedotuksia sisältävän aikakauslehden julkaisemiseksi, koska on todettu, että Helsingin kaupungin asukkaat eivät saa riittävästi tietoja kaupungin hallintoa askarruttavista kysymyksistä ja tehdyistä ratkaisuista eikä kaikista niistä palveluksista, joita kaupunki asukkailleen tarjoaa esim. sairaanhoidon alalla. Kaupunginhallitus viittasi tiedotuspäällikön lausuntoon vt Heikkosen ym. aloitteen johdosta, joka koski kaupungin asukkaiden sekä suunnittelijoiden ja hallintokuntien keskinäisen tiedotustoiminnan tehostamista ja totesi, että valtuusto katsoi 23.1.1963 käsitellessään vt Haran ym. vastaavaa aloitetta, ettei ainakaan siinä vaiheessa ollut syytä varsinaisen kunnallisen tiedotuslehden perustamiseen. Kaupunginhallitus oli edelleenkin samaa

mieltä, mutta oli kaupunkilaisiin kohdistuvaa tiedotustoimintaa kuitenkin pyrittävä edelleen kehittämään. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (7.4. 255 §).

Kansanäänestyksen toimittamisesta Helsingissä tärkeimmissä ja huomattavia kustannuksia koskevissa asioissa tekivät vt Veikko Vennamo ym. v. 1969 aloitteen, jossa todettiin kaupunginvaltuuston joutuvan tekemään useita kauaskantoisia ja kaupunkilaisten elämään suuresti vaikuttavia sekä huomattavia kustannuksia vaativia ratkaisuja. Kuitenkin oli todettavissa, että valtuusto oli suurkaupunkien tapaan etääntynyt kaupunkilaisista niin, ettei ollut varmaa, että valtuuston ratkaisu vastaa kaupunkilaisten yleistä mielipidettä. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin kansanäänestyksen toimittamiseksi Helsingin kaupungissa kaikissa tärkeimmissä ja huomattavia kustannuksia vaativissa asioissa, jolloin kaikkien 18 v täyttäneiden tulisi voida osallistua äänestykseen.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, ettei voimassa olevassa kunnallislaissa ole kansanäänestystä koskevia määräyksiä. Valtiollisissa puitteissa toimeenpantiin v. 1931 tähän asti ainoa Suomessa suoritettu kansanäänestys neuvoa antavana äänestyksenä. Kansanäänestyksen tapaista mielipidetutkimusta oli käytetty mm. kuntien yhdistämisasiassa. Nämä tutkimukset eivät kuitenkaan olleet päättäviä elimiä sitovia. Valtioneuvosto asetti v. 1968 komitean laatimaan ehdotuksen yleistä kunnallishallintoa koskevan lainsäädännön tarkistamisesta ja komitea tulisi tutkimaan myös kunnallisen kansanäänestyksen käyttöön ottamista. Eduskunta hylkäsi toukokuussa 1969 kansanedustaja Veikko Saarron ym. tekemän kunnallista kansanäänestystä koskevan toivomusaloitteen.

Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin lienee syytä odottaa em. komitean työn päättymistä. Neuvoa-antavan kansanäänestyksen toimittaminen on nykyisinkin mahdollista ja sellaisen toimittamista voidaan harkita, milloin siihen katsotaan olevan aihetta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (5.5. 317 §).

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Avoinna olleeseen 30. pl:n reviisorin virkaan valittiin tavanmukaisilla ehdoilla kauppat. maist. Vesa Ikäheimo (1.9. 497 §).

Reviisori Niilo Puistolle myönnettiin hänen anomansa ero virastaan 15.7.1971 lukien (21.4 269 §).

Kaupungin v:n 1970 tilien tarkastus. Aikaisempaa menettelyä noudattaen v:n 1970 tilintarkastajat jakautuivat jaostoihin, joista jokainen sai tehtäväkseen perehtyä määrättyihin hallinnonhaaroihin ja laitoksiin. Heidän puheenjohtajanaan toimi kauppat.maist. Kurt Hjelt, varapuheenjohtajana työnjoht. Karl Andersson ja sihteerinä varat. Veikko Kanerva. Suoritettuaan tavanmukaiset tarkastukset virastoissa, laitoksissa ym. vuositilintarkastajat kiinnittivät lausunnossaan huomiota mm. seuraaviin seikkoihin: työturvallisuustoiminnan tehostamiseen sen kannattavuuden vuoksi; matkailijoiden käyttöön varattujen yleisökäymälöiden vähäiseen määrään ja heikkoon tasoon; sen rajankäyntitoimituksen viivästymiseen, joka oli pantu vireille v. 1954 rajan määräämiseksi aavaa merta vastaan Lauttasaaren, Töölön, Laajasalon, Santahaminan ja Liivasaarten kylien osalta; maistraatin arkiston heikkoon paloturvallisuuteen ja arvokkaiden asiakirjojen mikrofilmauksen laiminlyömiseen; ATK-toiminnan kokonaissuunnittelun puuttumiseen; Röykän sairaalan rakennusten huonoon kuntoon; lastenhuoltolaitosten hoitopäiväkustannuksiin ja toiminnan järjestelyyn; lasten ja nuorison lisääntyvään päihdeaineiden käyttöön; Lauttasaaren yhteiskou-

lun ent. koulukiinteistön pitämiseen käyttämättömänä; Finlandia-talon käyttöön konsertti- ja kongressitarkoituksiin; nuorisotoimiston kerhohuoneistojen käytön tehostamiseen ja eräiden aikakauslehtien tilaamiseen nuorisokerhoihin; Oulunkylän urheilupuiston suunnitteluun; jäteöljyn hävittämiseen ja tätä varten Va-Ho Oy:lle myönnetyn lainan tarkoituksenmukaisuuteen; rakennusviraston moottoriajoneuvokorjaamon rakennuskustannuksiin; katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapitokustannuksiin; viranhaltijoille vuokrattujen autotallipaikkojen vuokrien alhaisuuteen; kaupunkisuunnittelua varten suoritettuihin lukuisiin kalliisiin tutkimuksiin, suunnitelmien toteutusten viivästymiseen ja asemakaavoituksen hitaaseen edistymiseen sekä viraston organisaation ja työsuunnittelun tehostamiseen; kevytrakenteisempien varastorakennusten rakentamiseen satamiin, laitoksen teettämien ylitöiden määrään sekä satamarakennusosaston työvoimaan ja sen työllistämiseen talvikautena; Salmisaaren kalliosäiliöiden rakennustöiden viivästymiseen ja sen aiheuttamiin menetyksiin; sähkölaitoksen näyttelyssä esiteltävien yksityisten valmistajien ja maahantuojien laitteiden ilmaiseen mainontaan sekä Sähkötaloon rakennettavan edustussaunan tarpeellisuuteen; Kaupungintalon korjaustöiden liian suuriin kustannuksiin; kaupungille kuuluvan osuuden tilittämiseen liikaa kannetuista kunnallisveron ennakoista ja niistä palautuksista, joita ei ole voitu palauttaa veronmaksajille.

Kauppat.maist. Olli Heinonen esitti eriävässä mielipiteessään muutosta urakkatarjousten nykyiseen menettelyyn siten, että tarjousten, jotka on jätettävä suljetuissa kuorissa, tekijöille annettaisiin mahdollisuus olla läsnä silloin, kun kuoret avataan. Lisäksi hän huomautti Va-Ho Oy:n kirjanpidon eräiden matkakustannuksia koskevien vientien ylimalkaisuudesta. Järjestösiht. Usko Ruuskanen ja tal.hoit. Armas Vinberg katsoivat eriävässä mielipiteessään mm., että siirtomäärärahojen jatkuva tarpeeton kartuttaminen ei ollut kaupungin rahatalouden eikä kuntalaisten etujen mukaista varsinkaan, kun samanaikaisesti jouduttiin siirtämään eräitä tärkeitä investointeja, joilla voitaisiin parantaa terveyden- ja sairaanhoidossa, joukkokuljetusliikenteessä, asuntorakennustoiminnassa ja lasten päivähoidossa vallitsevaa epätyydyttävää tilannetta. Kaupunkisuunnittelun osalta eriävän mielipiteen esittäjät katsoivat, että kuntalaisilla tulee olla oikeus saada tietää kunnan asioista jo niiden suunnitteluvaiheessa. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupungin v:n 1970 tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille v:lta 1970. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen: Vahvistaessaan kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupungin v:n 1970 tilinpäätöksen sekä myöntäessään vastuuvapauden kaupunginhallitukselle ja muille tilivelvollisille v:lta 1970 kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunkisuunnittelua koskevaa tiedotustoimintaa on voimakkaasti tehostettava ja kuntalaisten osallistumisen edellytyksiä jo suunnitelmien valmisteluvaiheessa kaikin puolin parannettava (27.10. 644 §, khn mtö n:o 5 ja 9).

Vuositilintarkastajat. Valtuusto valitsi vuositilintarkastajat ja heidän varamiehensä tarkastamaan kertomusvuoden kunnallishallintoa ja tilejä. Vuositilintarkastajat valitsivat keskuudestaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin (13.1. 3 §, 24.2. 139 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajat olivat 29.3. antaneet kertomuksensa v:lta 1970. Kertomuksessa tehtiin eräitä huomautuksia, joiden johdosta ao. hallintoelimet olivat antaneet kaupunginhallituksen mielestä hyväksyttävät selvitykset. Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti, ettei kertomus antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin (27.10. 643 §, khn mtö n:o 8).

Merkittiin, että kiinteän omaisuuden tarkastajat olivat valinneet v:ksi 1971 puheenjohtajakseen teollisuusneuvos Arvo Rissasen ja varapuheenjohtajakseen rak.mest. Fritiof Nordbladin (24.2. 139 §).

Irtaimen omaisuuden tarkastajat olivat todenneet, että kaupungin irtaimen omaisuuden kirjanpidossa ja hoidossa useita vuosia jatkunut edullinen kehitys on ollut todettavissa myös v:n 1970 aikana. Tarkastajat olivat kuitenkin huomauttaneet, etteivät he olleet saaneet pyytämäänsä selvitystä siitä, miksi kaupunginkanslian henkilöautoja ei ole merkitty kaupungin vaakunakuvalla ja on täten poikettu hyväksyttyjen irtaimen omaisuuden luettelointiohjeiden määräyksistä ja miksi päätöksestä ei ole ilmoitettu tarkastajille. Edelleen tarkastajat katsoivat, ettei Taivallahden nuorisokotiin hankitulla moottoriveneellä ollut jatkuvaa ja tarpeellista käyttöä, minkä vuoksi sen hankintaa oli pidettävä tuhlauksena. Kaupunginvaltuusto päätti, ettei kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastajain kertomus v:lta 1970 antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että myös kaupunginkanslian henkilöautot varustetaan irtaimen omaisuuden luettelointiohjeiden määräysten mukaisesti kaupungin vaakunakuvalla (27.10. 642 §, khn mtö n:o 7).

Merkittiin, että irtaimen omaisuuden tarkastajat olivat v:ksi 1971 valinneet puheenjohtajakseen tarkastaja Väinö Tattarin ja varapuheenjohtajakseen sosion. Veijo Pakkasen (24.2. 139 §).

Vähäisten saatavien perimättä jättämisestä annettujen määräysten muuttaminen. Valtuusto antoi v. 1962 määräykset vähäisten saatavien perimättä ja laskuttamatta jättämisestä. Kun sanottu päätös rahanarvon heikkenemisen johdosta oli osittain menettänyt merkityksensä, kaupunginvaltuusto päätti revisioviraston esityksestä muuttaa em. päätöstään ja vahvistaa kaupungin vähäisten saatavien perimättä ja laskuttamatta jättämisestä uudet määräykset siten, että perimistoimenpiteisiin ei ryhdytä, jos laskutettu määrä on pienempi kuin 5 mk, tai jos saatavaa tai korkoa jää tulematta vähemmän kuin 5 mk ja että 2 mk:aa pienemmät maksut ja saatavat voidaan jättää laskuttamatta (9.6. 380 §, kunn. as. kok. n:o 89).

Kaupunginhallitus ja välittömästi sen alaiset virastot

Kaupunginhallituksen vuosijäseniksi kertomusvuodeksi valittiin varat. Erkki Hara, valtiot. tri Raimo Ilaskivi, kunnallissiht. Pentti Kauhanen, piirisiht. Aulis Leppänen, rva Hellä Meltti, varat. Kaarlo Pettinen, dipl. ins. Kari Rahkamo, tied.siht. Reino Tuomi, pankinjoht. Erik Witting, toim.siht. Eila Vuokko ja valtiot.maist. Aarne Välikangas (13.1. 4 §). Kaupunginhallituksen vuosijäsenen tehtävästä vapautusta pyytäneen Tuomen tilalle valittiin 2.9. lukien fil.lis. Aarne Laurila (1.9. 491 §).

Kaupunginhallituksen ohjesäännön muutoksen vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli 28.12.1970 vahvistanut valtuuston 25.11.1970 päättämät Helsingin kaupunginhallituksen ohjesäännön 4, 8, 12 ja 13 §:n muutokset (13.1. 15 §, v:n 1970 kunn.as.kok. n:o 180).

Kaupunginhallituksen johtosäännön muutos. Valtuusto päätti muuttaa Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 3 §:n. Muutos koski henkilöasioita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan tehtäviä (9.6. 411 §, kunn. as. kok. n:o 90).

Kaupunginjohtajat. Valtuusto myönsi ylipormestari Teuvo Auralle palkatonta virkavapautta kaupunginjohtajan virasta pääministerinä toimimista varten 11.11.1971 lukien 15.2.1972 saakka, kuitenkin kauintaan niin pitkäksi ajaksi kuin pääministerin tehtävien hoitaminen kestää ja siten, että hän virkavapauden aikana osallistuu valtuuston talousarviokokouksiin sekä toimii puheenjohtajana kaupunginhallituksen ja sen yleisjaoston kokouksissa (10.11. 679 §).

Kaupunginkansliaan päätettiin 1.4.1971 lukien perustaa kunnallisen alkoholitarkastajan apulaisen osa-aikainen virka, josta maksetaan puolet 14. pl:n mukaisesta palkasta. Tarkoitukseen myönnettiin 4 657 mk. Virkaan valittiin merkon. Kauko Salmela tavanmukaisilla ehdoilla (24.2. 152 §, 23.6. 428 §).

Muiden pääkaupunkien tärkeiden päätösten jatkuvasta seuraamisesta sekä niiden tiedottamisesta viranhaltijoille ja luottamusmiehille tekivät vt Rahkamo ym. aloitteen v. 1969. Siinä todettiin, että Pohjoismaiden välillä on yhteistoimintaa ja säännöllistä kanssakäymistä, missä yhteyksissä on todettu pääkaupunkien ongelmien olevan usein samanlaisia. Tutkimuksia suoritetaan ja komiteoita toimii yhtäaikaisesti eri kaupungeissa pohtimassa samoja ongelmia. Kuitenkin tiedetään hyvin vähän siitä, miten vastaava kysymys naapurimaissa on ratkaistu. Sen vuoksi tulisi enemmän pohtia tärkeitä kysymyksiä yhdessä naapurimaitten kanssa, tietää, mitä päätöksiä asioista on tehty ja mitkä ratkaisut ovat osoittautuneet virheellisiksi. Kaupunginkanslian henkilökuntaan pitäisi kuulua henkilön, jonka tehtävänä olisi seurata ja koota naapurimaiden pääkaupunkien hallintoelimien tärkeiden kysymysten käsittelyjä ja ratkaisuja. Kaupunginhallitus mainitsi, että Hässelby-säätiön toimesta on järjestetty ja jatkuvasti järjestetään esitelmä- ym. tilaisuuksia Pohjoismaiden pääkaupunkien luottamus- ja virkamiehille monista ajankohtaisista kysymyksistä. Tällöin on myös ollut mahdollisuus vaihtaa mielipiteitä eri maissa noudatetuista järjestelmistä. Virastot ja laitokset sekä komiteat ja toimikunnat kääntyvät myös useasti erityisasioissa suoraan tiedusteluillaan ao. pääkaupunkien vastaavien elinten puoleen. Erilaisten asiantuntijaryhmien vierailut auttavat myös vaihtamaan tietoja ja kokemuksia. Kaupunginkansliasta käsin seurataan lisäksi eräissä Pohjoismaiden pääkaupungeissa ilmestyvien sanomalehtien välityksellä kunnallisia asioita koskevia artikkeleita ja Tukholman valtuuston asiakirjoja sekä saatetaan ne ao. henkilöiden tietoon. Tätä toimintaa pyritään jatkuvasti kehittämään. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 256 §).

Muu yleinen kunnallishallinto

Hankintatoimisto. Kertomusvuoden aikana tapahtuvien eräiden virastotilajärjestelyjen takia suoritettavia kalustonhankintoja varten kaupunginvaltuusto myönsi yleisistä käyttövaroistaan 400 000 mk (23.6. 456 §).

Rahatoimistoon päätettiin perustaa 1.1.1972 lukien 19. pl:aan kuuluva arkistonhoitajan virka (9.6. 384 §).

Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muuttaminen. Valtuuston v. 1954 hyväksyttyä Helsingin kaupungin leski- eläke- ja kasvatusapusäännön kaupunginvaltuusto samalla kehotti kassaa muuttamaan sääntöjään siten, että siitä muodostui suljettu kassa, johon ei hyväksytty uusia jäseniä. Helsingin kaupungin uutta perhe-eläkejärjestelmää sovellettiin kassan jäseniin ja heidän oikeudenomistajiinsa tämän jälkeen vain siinä tapauksessa, että kassan jäsenyyteen perustuva eläkeoikeus oli heidän osaltaan lakannut olemasta voimassa. Kassan sääntöihin lisätyn kohdan mukaan kassan hallitus velvoitettiin, jos se havaitsi kuolleen jäsenen jälkeen kassan sääntöjen mukaan määräytyvän eläkkeen siihen oikeutetuille henkilöille leski- eläke- ja kasvatusapusäännön mukaista eläkettä ilmeisesti epäedullisemmaksi, toteamaan kassan jäsenyyteen perustuvan eläkeoikeuden lakanneen olemasta voimassa. Näissä tapauksissa eläke myönnettiin kaupungin em. säännön mukaan. Uuteen kunnalliseen eläkelakiin perustuvan keskitetyn kunnallisen eläke- ja perhe-eläkejärjestelmän tultua voimaan on kunnallinen eläkelaitos omaksunut kannan, että leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet on siltä osin, kuin ne on rahoitettu kaupungin varoilla ja avustuk-

silla, rinnastettavissa Helsingin kaupungin jäsenyhteisönä myöntämiin eläkkeisiin. Jos siis kassan jäsen on valinnut uuden kunnallisen eläkejärjestelmän, kassan hallitus joutuu eläketapahtuman sattuessa myöntämään eläkkeen kassan sääntöjen mukaan, mutta kunnallinen eläkelaitos myöntäessään perheeläkkeen pidättää kassan myöntämän eläkkeen pientä murto-osaa lukuun ottamatta. Nykyinen järjestelmä aiheuttaa kaupungille tuntuvan taloudellisen menetyksen, koska kunnallinen eläkelaitos ei hyvitä kaupunkia pidättämillään eläkemäärillä, vaan siirtää saamansa varat eläkelaitoksen eli kaikkien jäsenyhteisöjen hyväksi. Järjestelmä aiheuttaa myös paljon turhaa työtä ja tarpeettomia kustannuksia. Rahanarvossa tapahtuneiden muutosten takia olisi myös jäsenmaksujen perimisestä luovuttava. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen 4 §:ään uuden kohdan, joka koski kuolleen jäsenen jälkeen maksettavaa eläkettä, sekä uuden 16a §:n, joka koski jäsenmaksujen perimistä ja jäsenen oikeutta siirtyä korkeampaan eläkeluokkaan. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa leski- ja orpoeläkekassalle, että kaupunki on periaatteessa valmis omasta puolestaan, edellyttäen että eläkekassan vuosikokous sekä sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyvät eläkekassan lopettamisen, ottamaan vastaan eläkekassan omaisuuden ja vastaamaan eläkekassan kaikista velvoitteista. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti päätöksen 27.9. 1971 (7.4. 250 §, kunn. as. kok. n:o 134).

Verotustoimi. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa verohallitukselle, ettei sillä ollut huomauttamista verolautakunnan ja tutkijalautakunnan kokoonpanoon ehdotetuista muutoksista (1.9. 494 §, 15.12. 769—771 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin palkka-, työjärjestely ym. kysymykset

Viranhaltijain palkkojen ns. kuopppatarkistukset. Kunnallisen virkaehtosopimuslain ja siihen liittyvän muun lainsäädännön tultua voimaan 1.12.1970 ei kaupungin omien viranomaisten toimenpitein ollut enää mahdollista saattaa loppuun jo pitkään vireillä ollutta viranhaltijain ym. palkkausten tarkistusta. Kunnallisesta sopimusvaltuuskunnasta annetun lain 1 §:n mukaan kunnallisen sopimusvaltuuskunnan tehtävänä on mm. neuvotella ja sopia kuntien puolesta kunnallisten viranhaltijain palkkauksesta. Neuvottelut aloitettiin marraskuussa ja kaupungin viranomaisten kanssa päästiin sopimukseen 13.12.1970. Viranhaltijajärjestöjen hyväksyminen saatiin 14.12.1970, jolloin kunnallinen sopimusvaltuuskunta myös puolestaan hyväksyi neuvottelutuloksen. Tämän virkaehtosopimuksen mukaan palkkaluokkien tarkistus kohdistui 4 776 virkaan. Tarkistus oli yhden palkkaluokan suuruinen, lukuun ottamatta 123 virkaa, joiden kohdalla tarkistus oli kahden palkkaluokan suuruinen. Tarkistuksen suuruus v:n 1971 talousarvion mukaisesta palkkasummasta oli 1.42 % eli n. 3.5 mmk. Kaupunginvaltuusto päätti merkitä kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston 23.12. 1970 päivätyn, Helsingin kaupungin eräiden virkojen ym. palkkaluokkiin sijoittelua 1.1.1971 alkaen koskevista tarkistuksista (kuoppatarkistukset) laatiman kirjeen sekä kunnallisen sopimusvaltuuskunnan 23.12. 1970 Akavan, Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton sekä Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto - Virkamiesjärjestöt -nimisen yhdistyksen kanssa tekemän virkaehtosopimuksen tiedoksi sekä muuttaa sanotun virkaehtosopimuksen 1 §:n 3 kohdan mukaisesti Helsingin kaupungin kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön 14 §:n 1 mom:n 1.1.1971 alkaen. Muutos koski laitoksen viranhaltijain työ-

aikaa. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti virkaehtosopimuksen 1 §:n 4 kohdan mukaisesti niiden toimihenkilöiden osalta, joiden palkkaus määräytyy kiinteästi viranhaltijain palkkataulukon mukaisesti, tarkistaa vastaavasti myös sellaisen toimihenkilön palkkausta, jonka tointa vastaava vakinainen tai tilapäinen virka on tarkistettu palkkaluokissa virkaehtosopimuksen 1—3 kohdan perusteella (13.1. 30 §, v:n 1970 kunn. as. kok. n:o 123, v:n 1971 kunn. as. kok. n:o 6, 10).

Palkkaluokkatarkistus virkaehtosopimuksen tarkoittaman ns. järjestelyvaran puitteissa. 14.1.1971 allekirjoitetun kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 3 yksinomaan kaupunkeja ja kauppaloita koskevien palkkaluokkien tarkistusten osalta sovittiin, että kaupungeissa ja kauppaloissa sekä Helsingin maalaiskunnassa sovitaan paikallisesti viranhaltijain palkkaluokkien tarkistamisesta 0.2 %:n suuruisella, v:n 1969 tilinpäätöksestä laskettavalla viranhaltijain palkkasummalla, jota korotetaan 5 %:lla. Sopimukseen sisältyi eräitä rajoituksia. Virastoilta ja laitoksilta saatujen sekä sopijapuolina toimivien järjestöjen tekemien esitysten perusteella palkkalautakunnan toimistossa laadittiin yhteenveto, joka käsitti kaikkiaan n. 2 800 virkaa. Tämän jälkeen kaupungin neuvottelijat laativat ensimmäisen luonnoksen virkojen palkkaluokkatarkistuksiksi. Varsin vaikeaksi muodostuneissa neuvotteluissa päädyttiin 31.5. tilanteeseen, jossa todettiin, että asiaa ei saataisi ratkaistuksi määräajassa. Neuvottelut olivat katkenneet lähinnä KTV:n lisävaatimusten johdosta. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston ilmoitettua, että sopimukseen voitiin pyrkiä vielä virkaehtosopimuksessa sovitun ajan jälkeenkin ja KTV:n esityksestä aloitettiin neuvottelut uudelleen 4.6.1971. Tällöin päädyttiinkin neuvottelutulokseen, jonka kaikki sopijapuolet hyväksyivät. Neuvottelutulos sisälsi luettelot A ja B, joista A käsitti 1 010 virkaa; niistä aiheutuneet kustannukset vastasivat järjestelyvaraa. Luettelo B sisälsi sellaiset virat, joiden palkkaluokkatarkistuksella ei ollut kustannusvaikutusta ja se käsitti 751 virkaa. Kunkin viran palkkaluokan tarkistukseen oli käytetty yhden palkkaluokan suuruista korotusta. Tähän tarkistukseen kuuluivat myös terveydenhoitoviraston alaisten kasvatusneuvoloiden eräiden psykiatrin virkojen palkkojen tarkistukset. Palkkalautakunta hyväksyi 4.6.1971 saavutetun yksimielisen neuvottelutuloksen. Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti, että kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteen n:o 3 tarkoittaman 0.2 %:n järjestelyvaran puitteissa paikallisesti sovittavasta virkojen palkkaluokkatarkistuksesta tehdään Akavan, Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton (KTV) ja TVK:n virkamiesjärjestöt TVK-V:n kanssa yksimielisen neuvottelutuloksen mukainen virkaehtosopimus (23.6. 449 §, khn mtö n:o 3, kunn. as. kok. n:o 10).

Toimistotyötä tekevien viran- ja toimenhaltijain virkanimikkeissä, palkkauksessa ja pätevyysvaatimuksissa esiintyvien puutteellisuuksien korjaamisesta 10.12.1969 tekemässään aloitteessa vt Katajavuori ym. totesivat mm., että toimistotyötä tekevien työn laatu ja laajuus eivät kaupungilla ole aina oikeassa suhteessa palkkaukseen. Virkanimikkeistö ei useinkaan anna oikeata kuvaa työn laadusta. Asiaa tutkittaessa on todettu, että kaupungin palveluksessa on samoilla virkanimikkeillä varustettuja virkoja ja toimia kuin valtiollakin ja näiden virkojen työn laatu ja laajuus on sama, jopa usein monipuolisempi ja työmäärältään suurempi kuin valtiolla, jossa vastaavat virat on pätevyysvaatimuksiltaan määritelty akateemisiksi ja useita palkkaluokkia korkeammiksi. Kaupungin ylimpiin virkoihin on pätevyysvaatimuksena yleensä akateeminen loppututkinto, mutta sen jälkeen tulee palkkaluokissa pitkä tyhjiö ja sen jälkeen seuraa virkoja, joissa voi olla vaatimuksena vaihtoehtoisesti kunnallishallinnollisten kurssien ohella jokin ns. alempi korkeakoulututkinto tai ei mitään. Kaupunki on

pyrkinyt sijoittamaan toimistotyötä tekeviä viranhaltijoitaan 7–8. palkkaluokkaan ja karttanut tehtävien mukaisia virkanimikkeitä. Maamme muissa kaupungeissa alin vakinaisen toimistoapulaisen palkkaus on yleensä 9. tai 10. pl:n mukainen. Suurin on jälkeenjääneisyys kuitenkin verrattaessa toimistohenkilökunnan palkkausta tuntipalkkaisten ansiotasoon. Kuukausipalkkaisia työntekijöitä on n. 20 000 ja näiden keskimääräinen kuukausipalkka, kolme ikälisää mukaanluettuna on n. 12. pl:n mukainen. Tuntipalkkaisia työntekijöitä on n. 6 500 ja ansiotaso n. 14. pl:n mukainen. Yli 70 % tuntipalkkaisista saa urakkapalkkaa ym. palkanlisää, jotka tuntuvasti ylittävät viranhaltijain ikälisät. Yli 70 % tuntipalkkaisista on A- ja B-ryhmissä eli ammattitöitä tekeviä ansaiten keskimäärin 16. pl:n mukaisen kuukausiansion säännöllisenä työaikana. Tuntipalkkaisista työntekijöistä saa 65 % ilman ylityötä 13. pl:n mukaisen ansion ja 10 % yli 20. pl:n mukaisen ansion. Viranhaltijoista ja toimihenkilöistä vain n. 20 % saa yli 13. pl:n ja n. 7 % yli 20. pl:n mukaisen ansion.

Toimistotyötä tekevien virkanimikkeissä esiintyvän kirjavuuden ja palkkauksen jälkeenjääneisyyden poistamiseksi sekä pätevyysvaatimusten määrittelemiseksi tulisi suorittaa kiireellinen tutkimus. Tämä tutkimus ei kuitenkaan saisi olla esteenä palkkojen korjauksiin tutkimuksen aikana, kuten tapahtui pätevyysluokituskomitean suorittaessa työtään. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin suorituttamaan kiireellinen tutkimus toimistotyötä tekevien viran- ja toimenhaltijain virkanimikkeissä, palkkauksessa ja pätevyysvaatimuksissa esiintyvien puutteellisuuksien korjaamiseksi. Tällöin olisi 1) 6. ja 7. pl:t korotettava 8. pl:ksi ja nykyinen 8. pl 9. pl:ksi. 2) Virkoja palkkaluokkiin järjestettäessä olisi yleensä seurattava kuntien ja valtion samannimikkeisiä virkoja työn vastuun, laadun ja laajuuden huomioon ottaen. 3) Pätevyystason noustessa olisi pyrittävä määrittelemään myös pätevyysvaatimukset kohdan 2 vertailun perusteella.

Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan on kunnallinen sopimusvaltuuskunta Helsingin kaupungin virkojen sijoitteluja ja viranhaltijoiden ym. palkkojen tarkistusta koskevassa, ao. järjestöjen kanssa 23.12.1970 tekemässään virkaehtosopimuksessa, joka käsitti 4 776 viranhaltijan palkkojen tarkistuksen, suorittanut suuren joukon aloitteentekijäin tarkoittamia palkkojen ja virkanimikkeiden tarkistuksia, jotka tulivat voimaan 1.1.1971 lukien. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ratkaisu merkittiin tiedoksi 13.1.1971. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.1. 74 §).

Virkanimityksissä noudatettavista periaatteista tekivät vt Witting ym. 10.2.1971 välikysymyksen, jossa todettiin, että kunnallislaki ei sisällä mitään säännöstä siitä, mitä on otettava huomioon kunnallisia virkoja täytettäessä. Tästä on tehty se johtopäätös, että kunnallisilla viranomaisilla on hyvin pitkälle ulottuva harkintaoikeus, kun on kysymys virkojen täyttämisestä. On myös esitetty, että tämä harkintaoikeus johtuu kunnallisesta itsehallinnosta ja että se siten nauttii perustuslain suojaa. Kysymys on siitä, onko kunnallisilla viranomaisilla lailla vahvistettujen yleisten ylennysperusteiden puuttuessa oikeus asettaa puolueisiin kuulumiselle tai muille poliittisille näkökohdille ratkaiseva merkitys virkoja täytettäessä. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi muutama vuosi takaperin kahdessa tapauksessa valitukset, jotka oli tehty virkoihin valitsemisesta, koska sen mielestä ei ollut esitetty todistusta siitä, että virkoihin valittujen puoluekanta tai puoluejäsenyys olisi ratkaissut lopputuloksen. Perusteluista ilmeni kuitenkin, että korkein hallinto-oikeus olisi katsonut lainvastaiseksi, jos ko. virkoihin nimittämiset olisi ratkaistu puoluepoliittisin perustein. Tämän perusteella sisältää kunnalliseen virkaan valitseminen voimassa olevan vapaan harkintaoikeuden vää-

rinkäytön, jos asia on ratkaistu puoluenäkökohtien perusteella. Ruotsalainen valtuustoryhmä katsoi, että taidon, kyvyn ja koetellun kansalaiskunnon tulee olla yleisenä ylenemisperusteena kaupungin virkoja täytettäessä, vaikkei laki nimenomaan velvoitakaan ottamaan huomioon näitä perusteita. Välikysymyksentekijät tiedustelivat: 1. yhtyikö kaupunginhallitus välikysymyksessä esitettyihin näkökohtiin sekä 2. tuleeko kaupunginhallitus omalta osaltaan kunnioittamaan näitä periaatteita omassa virkanimityspolitiikassaan ja valtuustolle tehtävissä viranhaltijoiden vaalia koskevissa esityksissään.

Kaupunginhallitus yhtyi välikysymyksen perusteluissa esitettyyn periaatteeseen siten, että koulutuksellisen pätevyyden ja virassa saadun kokemuksen sekä muiden ansioiden lisäksi on kiinnitettävä huomiota ao. henkilön sopivuuteen kulloinkin täytettävänä olevaan virkaan. Kaupunginhallitus onkin omalta osaltaan pyrkinyt johdonmukaisesti noudattamaan tätä periaatetta ottaen huomioon luottamusmiesten kannanotot. Välikysymyksessä mainittujen, v. 1970 tapahtuneiden virkojen täyttämisen osalta kaupunginhallitus totesi noudattaneensa lautakuntien tekemiä esityksiä. Virkojen täyttämisestä valtuustolle 1.1.1970–10.2.1971 tehdyt kaupunginhallituksen esitykset ovat olleet lautakuntien ehdotuksen mukaisia ja valtuusto on kaikissa näissä tapauksissa hyväksynyt kaupunginhallituksen esityksen. Mitään kahden tai kolmen valtuustoryhmän välisiä sopimuksia virkojen jakamisesta näiden kesken ei ole tehty. Lauta- ja johtokunnille antamissaan ohjeissa kaupunginhallitus on korostanut, että virkoja täytettäessä ja muutenkin henkilöitä kaupungin palvelukseen otettaessa on kiinnitettävä huomiota hakijoiden pätevyyteen ja sopivuuteen kulloinkin kyseessä olevaan tehtävään. Järjestelytoimiston mielestä eläkkeellä olevia hakijoita olisi valittava kaupungin virkoihin ja toimiin vain, jos he ovat selvästi kanssahakijoitaan soveliaampia. Välikysymyksen käsittelemisen osalta kaupunginhallitus viittasi kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 19 §:n 3 mom:iin ja 30 §:ään. Vastaus välikysymykseen merkittiin tiedoksi (10.3. 195 §).

Työehtosopimukset. Merkittiin tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan selostus kaupunkien ja kauppalain tuntipalkkaisten työntekijäin uudesta työehtosopimuksesta. Tämä työehtosopimus on ensimmäinen kunnallisista työehtosopimuksista annetussa laissa (670/70) säädetyssä järjestyksessä tehty työehtosopimus, joka koskee kaikkia kaupunkien ja kauppalain palveluksessa olevia tunti- ja urakkapalkkaisia työntekijöitä (Maarianhaminaa lukuun ottamatta). Työehtosopimuslain (436/46) 4 §:n perusteella em. työehtosopimukseen sidottuja ovat:

1) työehtosopimukseen osalliset, joita ovat Kunnallinen sopimusvaltuuskunta sekä Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto (KTV),

2) ne rekisteröidyt yhdistykset, jotka yhdessä tai useammassa asteessa ovat KTV:n alayhdistyksiä,

3) kaupungit ja kauppalat samoin kuin

4) ne työntekijät, jotka ovat tai sopimuksen voimassa ollessa ovat olleet 2 kohdassa tarkoitettujen yhdistysten jäseniä.

Tärkeimmät muutokset edelliseen työehtosopimukseen verrattuna koskevat irtisanomisaikaa, eroamisikää, työaikajärjestelyjä kunnallisissa oppilaitoksissa, erillisen 50 %:n suuruisen korvauksen maksamista pääsiäislauantailta sekä juhannus- ja jouluaatolta, vähimmäispalkkaa, huomattavasti työkykynsä menettäneen työntekijän palkkaa, palkanlaskenta-aikaa, palkan maksusta sopimista, työehtosopimuksen tulkintariitojen neuvottelujärjestystä samoin kuin hyvityssakkoja työehtosopimuksen tahallisesta rikkomisesta. Työehtosopimusta sovelletaan 1.1.1971 lukien ja sen voimassaoloaika päättyy 31.3.1972, irtisanomisaika 3 kk. Allekirjoituspöytäkirjaan liittyy määräys, että 31.12.1970 voimassa olleet kaupungin työntekijäin muut etuudet, mikäli ne ovat työehtosopimuksen vähimmäisehtoja paremmat,

säilytetään sellaisinaan. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan tullaan paikalliset työehtosopimukset tekemään yleisen työehtosopimuksen perusteella. Helsingin osalta neuvottelut oli jo käyty ja sopimusehdotus saatettu sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi (10.2. 111 §, kunn. as. kok. n:o 3).

Satamajäänmurtajien laivanpäällystön, konepäällystön ja miehistön työehtosopimusten solmimista koskeva kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston ilmoitus merkittiin tiedoksi. Kaupunkien satamajäänmurtajien laivanpäällystöä, konepäällystöä ja miehistöä koskevat työehtosopimukset oli sanottu irti päättymään 31.1.1971. Neuvottelut uusista sopimuksista käynnistettiin välittömästi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston edustajien sekä Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton ja Suomen Merimiesunionin kesken. Neuvottelutuloksen saavuttamisen jälkeen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan kaupunkijaosto hyväksyi säädetyssä järjestyksessä tehdyt työehtosopimukset 9.2.1971 ja ne allekirjoitettiin 3.3. 1971. Sopimukset tulivat voimaan 1.2.1971 lukien. Tammikuun jääminen sopimuskauden ulkopuolelle päätettiin korvata suorittamalla helmikuun aikana ansaitun palkan lisäksi erillinen 8 %:n suuruinen lisä. Työehtosopimukset sisälsivät eräitä muutoksia ja uusia määräyksiä (5.5. 307 §).

Kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisten eläkkeiden tarkistusjärjestelmän valintaa koskevan määräajan pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa eläketarkistusjärjestelmistä 27.5.1970 tekemänsä päätöksen 13. kohdan ensimmäisen kappaleen sanamuodon, joka koski eläkkeiden tarkistusjärjestelmän valintaa koskevan määräajan pidentämistä 31.3.1971 saakka (13.1. 29 §, kunn. as. kok. n:o 5).

Työsopimussuhteessa olevien eläkesäännön 23 §:n kumoaminen. Kaupunginvaltuusto päätti kumota ko. eläkesäännön 23 §:n. Pykälään sisältyi määräys työkirjan pitämisestä; sen katsottiin aiheuttavan kaupungille tarpeettomia kustannuksia (24.2. 159 §, kunn. as. kok. n:o 44).

Ylimääräisten eläkkeiden sekä leski- ja orpoeläkekassan myöntämien eläkkeiden tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että ns. uuteen tarkistusjärjestelmään kuuluvat kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet samoin kuin leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain mukaisten palkkojen ja eläkkeiden tarkistamista varten vahvistettavan indeksin mukaisesti sekä että ns. vanhaan tarkistusjärjestelmään kuuluvat kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet sekä niihin sidotut leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan viranhaltijain palkkojen nousua vastaavasti (7.4. 251 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää ylimääräisen eläkkeen 100 vuotta täyttäneelle leskirva Maria Abrahamssonille 23.6.1971 lukien, eläkkeen suuruus oli 161.90 mk/kk siihen kulloinkin tulevine korotuksineen (26.5. 357 §) ja metsäteknikko Martti Lappalaiselle 411 mk:n suuruisen eläkkeen kuukaudelta 1.11.1970 alkaen (24.3. 230 §).

Kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut voivansa myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen myöntämistä koskeviin anomuksiin, joita olivat tehneet rva Helmi Lahdenperä ja lääket. lis. Alma Talvitie (10.3. 192 §) sekä leskirva Lempi Virtanen (9.6. 409 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 10.12.1970 hylännyt sähkölaitoksen ent. työntekijän Ralf Floessellin valituksen, joka koski ylimääräistä eläkettä (10.2. 84 §).

Muut asiat

Kunnallisvaalit. Kaupunginvaltuusto päätti jakaa kaupungin v. 1972 toimitettavia kunnallisvaaleja varten 199 äänestysalueeseen (27.10. 647 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistoimintaa koskevan sopimuksen hyväksyminen. Helsingin kaupungin, Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan kunnallisjohtajien 26.3.1970 tekemän ehdotuksen perusteella asetettiin jäsenkuntien tekemien päätösten mukaisesti pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta kehittämään kuntien välistä yhteistoimintaa. Toimikunta oli laatinut ehdotuksen sopimukseksi, jonka nojalla yhteistoimintaa harjoitetaan. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan kanssa seuraavan sopimuksen vapaaehtoisen yhteistyön kehittämisestä:

Yhteistyösopimus

1 §

Sopimuskunnat pyrkivät tarvittaessa yhteistyössä käsittelemään ja hoitamaan kaavoitusta, asuntotuotantoa, alueiden hankintaa, rakentamista, kunnallisteknillisiä töitä, koulutusta ja koulusuunnittelua, terveydenhoitoa, sairaanhoitoa ja sosiaalihuoltoa, liikennesuunnittelua, joukkokuljetusliikennettä, vedenhankintaa, pääviemäreiden ja puhdistuslaitosten rakentamista, lietteen käsittelyä, jätteiden hävittämistä, ulkoilu- ja virkistysalueiden järjestämistä ja hoitamista sekä energiahuoltoa koskevia tehtäviä.

Milloin yhteistyön aikaansaaminen on tarpeen jollakin muulla alalla, sopimuskunnat myötävaikuttavat tällaisen toiminnan aloittamiseen.

Yhteistyössä seurataan eri alojen kehitystä, suoritetaan selvityksiä ja tutkimuksia, laaditaan seudun yhteisiä tilastoja, harjoitetaan yhteistä suunnittelua, jaetaan sellaista tietoa, mikä on tarpeen pääkaupunkiseudun tarkoituksenmukaiselle suunnittelulle ja kehittämiselle, sekä hoidetaan yhteistyökysymyksiä valtion viranomaisiin ja muihin ulkopuolisiin nähden.

2 §

Tämä yhteistyösopimus koskee sellaisia toiminta-aloja, jotka ovat yhteisiä vähintään kahdelle sopimuskunnalle.

3 §

Sopimuskunnat pyrkivät neuvotteluilla ja muilla toimenpiteillä vaikuttamaan siihen, että yhteistyön nojalla syntyneet ehdotukset ja suositukset voidaan toteuttaa.

Sopimuskunnat sitoutuvat antamaan toisilleen ja yhteistyötoimikunnalle tietoja ja selvityksiä kunnissa vireillä olevista sellaisista toimenpiteistä, hankkeista ja tutkimuksista, jotka voivat edesauttaa yhteistyötä.

4 §

Yhteistyötä varten on asetettu pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta.

Toimikuntaan, jonka toimikausi on kunnallinen vaalikausi, kuuluu 28 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Toimikuntaan nimeää Helsingin kaupunki 14, Espoon kauppala 6, Helsingin maalaiskunta 6 ja Kauniaisten kauppala 2 jäsentä kaikki varajäsenineen.

Toimikunta valitsee keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan puheenjohtajan ja kolme varapuheenjohtajaa.

Toimikunnan ja sen työvaliokunnan tarkemmasta järjestysmuodosta, tehtävien hoitamisesta ja sen eri elinten ja toimiston toimivallasta ja tehtävistä määrätään toimikunnan hyväksymässä johtosäännössä.

5 §

Sopimuskunnat osallistuvat vuosittain toimikunnan menoihin kunkin kunnan asukaslukujen suhteessa laskettuna edellisen vuoden henkikirjoituksen perusteella. Osuudet suoritetaan tammikuun aikana.

Kukin sopimuskunta vastaa niiden edustajien ja asiantuntijoiden kokouskustannuksista, joita sopimuskunnat ovat nimenneet eri työryhmiin tai tehtäviin.

Toimikunnan lopettaessa toimintansa on toimikunnan varat ja velat jaettava sopimuskuntien kesken sen suhteen mukaan, millä ne ovat ottaneet osaa toimikunnan menoihin sen toiminta-aikana. Jaon suorittaa toimitsija, jonka, jos hänestä ei voida sopia, määrää Suomen Kaupunkiliitto.

Edellisessä momentissa tarkoitetun tapauksen varalta sopimuskumppanit ilmoittavat myötävaikuttavansa siihen, että toimikunnan henkilökunta voidaan sijoittaa jäsenkuntien tehtäviin.

6 §

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuskunnalla on kohdaltaan oikeus irtisanoa sopimus päättymään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti yhteistyötoimikunnan puheenjohtajalle. Irtisanoutunut kunta on kuitenkin velvollinen suorittamaan koko sen vuoden maksuosuuden, jona irtisanomiskausi päättyy. (9.6. 383 §).

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito- ja järjestystehtävät

Maistraatissa avoinna olleeseen kunnallisneuvosmiehen virkaan valittiin yhteiskuntat. maist. Seppo Perttula (26.5. 354 §).

Rakennustarkastusvirasto. Valtuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa viraston kahteen 27. pl:aan kuuluvaan insinöörinvirkaan valittujen insinöörien Pertti Linnan ja Pentti Sohlbergin sopimuspalkkaukset 2 595 mk:ksi kuukaudelta 1.6.1971 lukien. Palkkojen maksamiseen päätettiin pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumus (27.10. 659 §).

Ulosottovirasto. Ulosottoapulaisten työjärjestyksen muuttamisen takia päätettiin lakkauttaa 1.4. lukien viraston verosaatavien osaston yksi avoinna oleva 14. pl:n ulosottoapulaisen virka sekä perustaa osastoon 11. pl:n ulosottoapulaisen virka samasta ajankohdasta lukien (10.3. 190 §).

Raastuvanoikeuden avoinna olleeseen nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin varat. Seppo Vehanen (10.2. 110 §).

Raastuvanoikeuteen päätettiin 1.1.1972 lukien perustaa 10. pl:n arkistojärjestäjän ja 7. pl:n toimistoapulaisen virat (9.6. 384 §).

Poliisilaitos. Kaupunginvaltuusto myönsi v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan 300 000 mk ja v:n 1970 talousarvion vastaavista määrärahoista 100 000 mk poliisilaitoksen rikososaston ja keskuspoliisiosaston taloissa Aleksanterink. 22–24 ja Sofiank. 4 hallitsemissa huonetiloissa suoritettavan, kiinteistölautakunnan laadituttaman perusparannus- ja kunnostustyöohjelman toteuttamista varten (1.9. 523 §).

Asutuslautakunta. (Maatalouslautakunta) Asutuslautakunta totesi, että 27.1.1971 oli annettu laki maatalouslautakunnista. Laki oli tullut voimaan 1.3.1971 ja sillä kumottiin laki asutuslautakunnista. Maatalouslautakunnan tehtävänä on 1) seurata maatilatalouden sekä maatilojen rakenteen kehitystä toimialueellaan ja tehdä niitä koskevia aloitteita ja esityksiä, 2) antaa valtion ja toisten kuntien viranomaisille virka-apua, lausuntoja ja selvityksiä sekä 3) hoitaa muut sen suoritettavaksi säädetyt ja määrätyt tehtävät. Maatalouslautakunnan tulee suorittaa myös ne tehtävät, jotka ennen maatalouslautakunnista annetun lain voimaantuloa oli säädetty tai määrätty asutuslautakunnan suoritettaviksi. Asutuslautakunnista annetun lain mukaan aikoinaan valittu asutuslautakunta toimii edelleen maatalouslautakunnista annetun lain voimaantulosta lukien lautakunnan toimikauden loppuun maatalouslautakuntana.

Helsingissä asutuslautakunta oli valittu vuosiksi 1969–1972. Maataloustuen jako- ja valvontatehtävien hoitamisesta 27.1.1971 annetun lain (88/71) mukaan siirtyvät maatalouden tukemista tarkoittavat välitystehtävät, kuten pinta-alalisiä, kotivoita ym. koskevat asiat maatalouslautakunnalle. Merkittiin tiedoksi (7.4. 244 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Palopäällikön virkaan päätettiin valita Valtion palo-opiston johtaja varat. Rainer Alho tavanomaisilla ehdoilla (13.1. 23 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1970 tekemäänsä päätöstä, hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadituttamat Kallion paloaseman saneerausta koskevat, 12.5.1971 päivätyt luonnospiirustukset n:o 1–15 paloaseman rakentamiseksi palolaitoksen hallinnolliseksi ja toiminnalliseksi keskukseksi. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi lautakunnan laadituttamat pääpaloaseman saneerausta koskevat, 4.5.1971 päivätyt luonnospiirustukset n:o 1–12 sekä pääpaloaseman järjestämisen Erottajan sivupaloasemaksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään tarpeellisiksi havaitut muutokset luonnospiirustuksiin (15.9. 558 §).

Nuohoustoimi. Valtuusto vahvisti v. 1966 nuohoustoimen uuden johtosäännön ja kumosi v. 1953 vahvistetun johtosäännön. Päätöksestä valitettiin ensin lääninhallitukseen ja sitten korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tämä kumosi 12.9.1967 valtuuston päätöksen, joten v. 1953 vahvistettu johtosääntö jäi edelleen voimaan. Koska piirinuohoojia varten ei voida vahvistaa erityistä johtosääntöä, on nuohoustoimen hoito järjestetty sopimusteitse. Palolautakunta hyväksyi 26.11.1968 piirinuohoojien kanssa tehtävän nuohoussopimuksen. Myös tästä päätöksestä valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valituksen. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi palolautakunnan toimineen toimivaltansa puitteissa hyväksyessään nuohoustoimen hoitoa koskevan sopimuksen. Näin ollen oli muutettava sopimuksen pohjalla tapahtuvaa järjestelyä vastaavaksi Helsingin palojärjestyksen 21 §:n määräys, jonka mukaan tarkemmat määräykset nuohouksesta annetaan johtosäännössä. Palolautakunta puolsi esitystä. Kaupunginvaltuusto päätti kumota v. 1953 vahvistamansa Helsingin kaupungin nuohoustoimen johtosäännön ja muuttaa Helsingin kaupungin palojärjestyksen 21 §:n, jonka viimeinen lause tuli kuulumaan: Tarkemmat määräykset nuohouksesta sisältyvät — — — nuohoussopimukseen — — —. Palojärjestyksen muuttamista koskevalta osalta päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (27.10. 662 §, v:n 1972 kunn. as. kok. n:o 117).

Kaupunginvaltuusto päätti esittää maistraatille, että v. 1966 vahvistettu nuohoustaksa kumottaisiin ja että Helsingin kaupungin uudeksi nuohoustaksaksi vahvistettaisiin valtuuston 1.4.1971 päättämä uusi taksa. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tutkii mahdollisuudet siirtyä öljylämmitteisten pienkiinteistöjen osalta enintään neljään nuohouskertaan vuodessa. Maistraatti vahvisti 2.7.1971 esitetyn uuden nuohoustaksan (23.6. 452 §, 15.9. 542 §, kunn. as. kok. n:o 117).

Väestönsuojelu. Kaupunginvaltuusto päätti, että Itä-Pasilaan sijoitettavalle messualueelle rakennetaan omat väestönsuojat ja että Itä-Pasilan muun alueen väestönsuojakysymys ratkaistaan rakentamalla alueen eteläosaan Insinööritoimisto Saanio & Laineen laatimaan, 13.4.1971 päivättyyn piirustukseen merkitylle paikalle n. 7 000 m² suojahuonealaa ja n. 9 000 m² painesuojattua pinta-alaa käsittävä, sisäasiainministeriön vahvistaman lujuus- ja laatuluokan mukainen yhteinen, kaupungin omistukseen ja hal-

lintoon jäävä kalliosuoja sekä että ao. kiinteistöiltä ja kalliosuojan käyttäjiltä peritään kaupungin vahvistamien perusteiden mukainen korvaus (8.12. 760 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin tilille Väestönsuojat Dagmarinkadun kalliosuojan louhintatyöhön merkitystä siirtomäärärahasta 150 000 mk sekä v:n 1968 vastaavalle tilille Kastelholmantien väestönsuojaa varten merkitystä määrärahasta 27 758 mk Strömbergintien väestönsuojan rakennustyöhön (27. 10. 664 §, 8.12. 761 §).

Valtiolliset vaalit. Kaupunginvaltuusto valitsi v:n 1970 kansanedustajien vaaleja varten asetettuun keskusvaalilautakuntaan neljä uutta jäsentä (10.11. 680 §, 24.11. 712 §).

Valtuusto päätti, että Helsingin kaupunkiin asetetaan 23 vaalitoimikuntaa v. 1972 toimitettavien kansanedustajien vaalien johdosta sairaaloissa ja eräissä huoltolaitoksissa järjestettävää ennakkoäänestystä varten. Kaupunginvaltuusto nimesi myös vaalitoimikuntien jäsenet (24.11. 718, 719 §, 15.12. 795 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti valita henkilöt tammikuun 2 ja 3 p:nä 1972 toimitettavien kansanedustajien vaalien vaalilautakuntiin (8.12. 747 §, 15.12. 796 §).

Vaalitoimikuntien työskentelyolosuhteiden hepottamisesta 10.11. tekemässään aloitteessa vt Matvejew ym. kiinnittivät huomiota siihen, että kiertävät vaalitoimikunnat, joiden tehtävänä oli huolehtia vaalitoimituksista hoitolaitoksissa, vanhainkodeissa ja sairaaloissa, olivat v. 1970 toimitettujen kansanedustajien vaalien aikana joutuneet työskentelemään erittäin vaikeissa olosuhteissa. Tämä aiheutti erehdyksiä äänestyksen toimittamisessa ja antoi aihetta valituksiin. Tämän vuoksi olisi vaalitoimikunnille, jotka v. 1972 toimittavat kansanedustajain ja kunnallisvaalit mainituissa laitoksissa, järjestettävä siedettävämmät työskentelyolosuhteet. Kaupunginhallitus ilmoitti, että aloitteessa mainittua ennakkoäänestystä varten oli asetettu 14 vaalitoimikuntaa, mikä määrä oli osoittautunut riittämättömäksi. Vaalitoimikuntien tuli lisäksi käydä kussakin niille määrätyssä laitoksessa ennakkoäänestykselle varatun ajan kuluessa kolme eri kertaa, kun aikaisemmin voimassa olleen lain mukaan äänestys oli toimitettu yhtenä päivänä. Saatujen kokemusten perusteella vaalitoimikuntia oli ehdotettu asetettavaksi 23. Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.11. 734 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveyden- sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunnan ohjesäännön 5 §:n, joka koski lautakunnan käsiteltävien asioiden valmistelua ja käsittelyä (9.6. 411 §, kunn. as. kok. n:o 91).

Terveydenhoitoviraston johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin terveydenhoitoviraston johtosäännön 32, 36 ja 55 §:t, jotka koskivat terveydenhuolto-osaston, neuvolaylilääkärin ja kouluterveydenhoito-osaston tehtäviä (9.6. 411 §, kunn. as. kok. n:o 92).

Ammattientarkastustoimiston 21. pl:aan kuuluvaan ammattientarkastajan virkaan valittiin 1.6.1971 alkavaksi viisivuotiskaudeksi tavanomaisilla ehdoilla ins. Kari Aitomaa. Vaalista päätettiin ilmoittaa valtion ammattientarkastuksen I piirille (26.5. 359 §).

Kotisairaanhoitotoimistoon päätettiin 1.1. 1972 lukien perustaa seuraavat uudet virat: kaksi kotilääkintävoimistelijan virkaa (14. pl), viisi laboratoriohoitajan virkaa ja yksi röntgenhoitajan virka (13.) sekä kolme toimistoapulaisen virkaa (8.) (9.6. 384 §).

Alueläkärit. Muuttaen alueläkärien palkkioiden korottamisesta v. 1964 ja 1966 tekemiään päätöksiä kaupunginvaltuusto määräsi, että alueläkärin vastaanotolla peritään 15.9.1971 lukien 14.1.1971 tehtyyn kunnalliseen yleiseen virkaehtosopimukseen liittyvän, kunnallislääkäreitä koskevan pöytäkirjan ja siihen sisältyvän kunnallislääkäritaksan mukaisesti ensimmäisestä käynnistä 7 mk ja uusintakäynnistä 3.50 mk sekä maksut lääkärintodistuksista ja -lausunnoista kunnallislääkäritaksan mukaisesti (1.9. 521 §, kunn. sa kok. n:o 12.5).

Kouluterveydenhoito-osastoon päätettiin 1.1. 1972 lukien perustaa 21. pl:n puheterapeutin virka (9.6. 384 §).

Kouluhammashoitolaitos. 23.12.1970 solmitun virkaehtosopimuksen 1 §:n 3 kohdan mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kouluhammashoitolaitoksen johtosäännön 14 §:n 1 mom:n 1.1.1971 lukien. Muutos koski laitoksen viranhaltijain työaikaa (13.1. 30 §, kunn. as. kok. n:o 6).

Maidontarkastamo. Avoinna olleeseen 29. pl:n viidennen kaupungineläinlääkärin eli tarkastavan eläinlääkärin virkaan valittiin tavanomaisilla ehdoilla eläinlääket. lis. Mauno Hyytiäinen (26.5. 358 §).

Terveydellisten tutkimusten laboratorion ja salmonellaosaston talon Helsinginkatu 24 viidennessä kerroksessa olevan huoneiston muutostöiden loppuun suorittamista varten kaupunginvaltuusto myönsi 110 000 mk v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin poliisitaloa varten merkitystä määrärahasta (23.6. 453 §).

S a i r a a l a t

Ravitsemusterapeutin viran perustamisesta kaupungin sairaaloihin tekivät vt Juhola ym. 13.1. aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota ravinnon merkitykseen ihmisen terveyden hoidossa. Tarkoituksenmukaisella ravinnolla voidaan ennalta ehkäistä eräitä sairauksia ja joidenkin sairauksien hoidossa taas ruokavaliolla on ratkaiseva merkitys. Monet ravitsemusvirheistä kärsivät ihmiset eivät riittävän informaation puutteessa kiinnitä riittävästi huomiota ruokavalioonsa. Tarkoin suunniteltu ruokavalio on tarpeen mm. sokeritauti-, munuais- ja maksavauriopotilaille. Sairaaloissa ei kuitenkaan ole ainoatakaan ravitsemusterapeutin virkaa. Terapeutit voisivat yhteistyössä lääkärien kanssa antaa tehokasta apua em. sairauksista kärsiville. Jos jokaiselle ruokavaliota tarvitsevalle potilaalle laadittaisiin yksityiskohtaiset ohjeet, joita hän kotioloissa noudattaisi, voitaisiin ehkä siirtää avohoitoon osa potilaista ja lyhentää sairaalahoitoa tarvitsevien jonotusaikaa. Sairaalalautakunta mainitsi, että kaupunginhallituksen asettama sairaalaruokakomitea oli tutkinut asiaa v. 1957–1961. Komitean ehdotuksesta lautakunta esitti tällaisen asiantuntijan palkkaamista ja kaupunginvaltuusto sisällytti v:n 1971 talousarvioon määrärahan ravintokonsultin palkkaamiseksi sairaalatoimen laitoksia varten. Sairaalaviraston kertomusvuoden toimintasuunnitelmaan sisältyy kaupungin sairaaloiden ruokajärjestelyjen kehittäminen. Ravintokonsultti tulee toimimaan kiinteässä yhteistyössä ruokakysymyksiä hoitavien lääkärien, sairaanhoitajien ja ennen kaikkea emäntien ja talouspäälliköiden kanssa. Ravitsemukseen liittyvät kehittämistehtävät sisältyvät lautakunnan työohjelmaan ja tullaan siitä aikanaan tekemään tarvittavat esitykset. Kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin ravitsemusterapeutin viran perustamiseksi kaupungin sairaaloihin (13.1. 48 §, 7.4. 259 §).

Auroran sairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Helsingin yliopiston kanssa sopimuksen Auroran sairaalan käyttämisestä yliopiston kliinisen epidemiologian opetukseen 5-vuotiskaudeksi 1.1.1971 lukien entisin ehdoin (9.6. 410 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi rakennusviraston laatimat, Auroran sairaalan lastenpsykiatrian osastorakennusta koskevat 17.5. 1971 päivätyt luonnospiirustukset n:o 1–10 (13.10. 620 §).

Marian sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti, että Lauttasaaren yhteiskoulun entiseen koulurakennukseen saadaan järjestää n. 100 sairaansijaa käsittävä Marian sairaalan hoito- ja kuntoutusosasto pitkäaikaispotilaita varten. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että koulurakennuksen ottamisesta sairaalakäyttöön aiheutuvat muutos- ja peruskorjaustyöt suoritetaan odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa (23.6. 450 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Virkamiesliiton kanssa seuraavan sopimuksen Ahtelan toipilaskodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina 1.1.1972 alkaen:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Virkamiesliitto—Tjänstemannaförbundet r.y:n, jota jäljempänä kutsutaan liitoksi, välillä on tehty seuraava sopimus toipilaspaikkojen varaamisesta helsinkiläisiä potilaita varten Sipoon pitäjän Massbyn kylässä sijaitsevasta Ahtelan toipilaskoti -nimisestä yksityisestä sairaanhoitolaitoksesta:

1) Hoitokausi alkaa vuosittain tammikuun 1 päivänä ja päättyy seuraavan joulukuun 31 päivänä.

2) Kaupunki sijoittaa toipilaskotiin samanaikaisesti hoidettaviksi enintään 33 toipilasta niin pitkäksi aikaa kuin Marian sairaala määrää. Toipilaat eivät suurimmalta osalta saa olla vuodepotilaita eivätkä tarttuvaa tautia sairastavia ja heidän on alistuttava Ahtelan toipilaskodin järjestyssääntöihin.

3) Hoitoon sisältyy täysi ylläpito hoidon edellyttämine dieettiruokineen.

4) Marian sairaala vastaa toipilaiden lääkärinhoidosta, lääkkeistä ja mahdollisesti tarvittavista hoitovälineistä sekä alusvaatteiden hankinnasta, uusimisesta ja pesusta.

5) Liitto palkkaa toipilaskotiin sairaanhoitajatyövoimaa siten, että koulutettu sairaanhoitaja on paikalla kaikkina vuorokaudenaikoina, minkä lisäksi liitto palkkaa yhden kokopäivätoimisen apuhoitajan viideksi päiväksi viikossa.

6) Marian sairaala vastaa toipilaiden kuljetuksesta toipilaskotiin ja sieltä pois sekä huolehtii sosiaalihoitajan toimialaan kuuluvista tehtävistä.

7) Korvauksena toipilaiden hoidosta kaupunki maksaa liitolle 1.1.1972 lukien 36 mk hoitopäivältä.

8) Liitto laskuttaa hoitopäivämaksuennakon 31 toipilaan mukaan vuosineljänneksittäin kunkin neljänneksen alussa.

9) Kaupunki sitoutuu maksamaan kuukausittain korvauksen vähintään 29 toipilaan hoidosta siitä riippumatta, kuinka monta toipilasta se osoittaa toipilaskotiin hoidettaviksi, niin kauan kuin sen käytettävissä on vähintään 33 toipilaspaikkaa.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin asianosaiselle, on voimassa 1.1.1972 lukien toistaiseksi, ellei sitä puolin tai toisin irtisanota. Irtisanomisaika on kolme kuukautta (27.10. 661 §).

Kaupunginhallitus oikeutettiin tekemään Boijen sairaala Ky., J. Meyer & Kumpp:n kanssa seuraava sopimus sanotun sairaalan 10 sairaansijan käyttämisestä:

S o p i m u s

Helsingin kaupunki, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Boijen sairaala Ky., J. Meyer & Kumpp., jota jäljempänä kutsu-

taan sairaalaksi, ovat tehneet seuraavan sopimuksen sairaansijojen vuokraamisesta:

1) Sairaala luovuttaa kaupungille Marian sairaalan käyttöön kymmenen (10) sairaansijaa pääasiallisesti jatkohoitoa tarvitseville kirurgisille naispotilaille.

2) Sairaala luovuttaa mainitut sairaansijat kalustoineen ja hoitovälineineen sekä vuode-, liina- ja potilasvaatteineen.

3) Sairaala palkkaa tarpeellisen hoitohenkilökunnan ja sairaala-apulaiset, mutta ei lääkärityövoimaa, josta kaupunki huolehtii.

4) Sairaala antaa tässä sopimuksessa tarkoitetuille potilaille sairaalansa normaalin potilas- ja dieettiruoan, vaatteiden pesun, hoito- ja puhdistustarvikkeet, lämmön, valon ja veden sekä puhelimen käyttöoikeuden.

5) Kaupunki suorittaa korvauksena edellä 1–4 kohdassa mainituista palveluksista ja hoidosta 63 mk hoitopäivältä siten, että korvaus suoritetaan aina vähintään yhdeksästä (9) sairaansijasta. Vuokra maksetaan kuukausittain ennen kunkin kuukauden 25 päivää Helsingin Osakepankin Bulevardin konttorissa olevalle sairaalan shekkitilille. Mikäli kaikki kymmenen sairaansijaa ovat olleet sopimuksen tarkoittamassa käytössä, maksetaan lopullinen korvaus kultakin kuukaudelta välittömästi sen jälkeen, kun sairaala on toimittanut potilasluettelon sairaalaviraston talousosastolle.

6) Kaupunki huolehtii Marian sairaalan välityksellä potilaiden tarvitsemista lääkkeistä sekä tarpeellisista laboratorio- ja röntgentutkimuksista sekä sosiaalihoitajan toimialaan kuuluvista tehtävistä.

7) Mikäli potilaiden hoito poikkeustapauksessa edellyttää sairaalan leikkaussalin käyttöä, maksaa kaupunki siitä sairaalalle eri korvauksen yksityissairaaloissa sovelletun taksan mukaisesti.

8) Sairaankuljetukset, jotka kohdistuvat tämän sopimuksen tarkoittamille sairaansijoille, kustantaa kaupunki ja niistä huolehtii Marian sairaala.

9) Potilaat suorittavat saamastaan hoidosta voimassa olevan taksan mukaisen maksun, joka kuuluu kaupungille. Sairaala huolehtii potilaskirjanpidosta ja potilasmaksujen perimisestä Marian sairaalan antamien ohjeiden mukaisesti.

10) Kaupungille vuokrattujen sairaansijojen hallinnollinen valvonta kuuluu ilman eri korvausta sairaalan johtavalle lääkärille. Näiden sairaansijojen lääketieteellisestä valvonnasta vastaa Marian sairaala.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin asianosaiselle, on voimassa 1.1.1972 lukien toistaiseksi, ellei sitä puolin tai toisin irtisanota. Irtisanomisaika on kolme (3) kuukautta.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta selvittämään eräiden kirurgisten sairauksien ylipitkien hoitoaikojen syyt ja etsimään keinoja sairaaloiden työn tehostamiseksi (10.11. 696 §).

Hesperian sairaala. Kaupunginhallitus ilmoitti 22.12.1969 Mannerheimin Lastensuojeluliitolle kaupungin vuokraavan Sibeliuksenkadun ja Ruusulankadun rajoittamalle tontille rakennettavasta rakennuksesta (terveyskeskuksesta) n. 400 m²:n suuruiset huonetilat erikoispoliklinikkaa ja sen yhteydessä toimivaa vuodeosastoa varten. Sairaalalautakunta oli todennut sanottujen huonetilojen sopivan sijaintinsa puolesta esittäin hyvin erilliseksi, Hesperian sairaalaan kuuluvaksi, huumausaineita väärinkäyttävien nuorten hoitopaikaksi. Kaupunginvaltuusto päätti, että Hesperian sairaalaan järjestetään poliklinikan ja sairaansijoja käsittävä, päihdeoireita potevien nuorten avohoito- ja osastoyksikkö (26.5. 360 §).

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaista hoitokodin pitäjille ruokamenoista ja muista sekalaisista menoista suori-

tettavaa maksua 5 % sekä huoneen vuokrauksesta suoritettavaa maksua ja hoitorahaa 10 % 1.1.1971 alkaen (10.2. 114 §).

Sairaalan yöylihoit. Kyllikki Virralle päätettiin suorittaa 1.10.1970 lukien henkilökohtaisena palkanlisänä takuupalkkaluokkien A20 ja A19 mukaisten palkkojen erotus, niin kauan kuin hän hoitaa sanottua virkaa (29.9. 589 §).

Laakson sairaala. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään Helsingin yliopiston kanssa sopimuksen Laakson sairaalan yhden osaston käyttämisestä yliopiston keuhkosairauksien opetukseen 5-vuotiskaudeksi 1.1.1971 lukien entisin ehdoin (9.6. 410 §).

Parantolaopiston johtokunta oli päättänyt opiston toiminnan lopettamisen johdosta, että opiston hallussa oleva tri Eva Segerstrålen rahasto siirretään Laakson sairaalalle. Toimenpide perustui rahaston sääntöjen 3 §:ään, jonka mukaan, »jos rahaston toiminta lakkaa, jätetään sen varat Helsingin Tuberkuloosisairaalan käytettäväksi sen tarkoitusta vastaavalla tavalla.» Koska rahatoimiston käytössä on rahastoja, joiden varojen ylijäämästä on käytettävä vuosittain enintään puolet tuberkuloosin vastustamistyöhön, olisi lautakunnan mielestä tarkoituksenmukaista yhdistää varat tällaiseen lahjoitusrahastoon. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa vastaan Parantolaopiston hallussa olevan, tri Eva Segerstrålen toimintansa lopettaneen rahaston pääoman, 612.15 mk, ja määrätä sen liitettäväksi Charlotte Askolinin rahasto -nimisen lahjoitusrahaston pääomaan (10.2. 113 §).

Helsingin Koronaarirekisterin toiminta. Helsingin Koronaarirekisteri oli ilmoittanut olevansa organisaatio, jonka tarkoituksena on kerätä tietyltä alueelta tietoja sydäninfarktin esiintymisestä, siihen liittyvästä kuolleisuudesta ottaen erityisesti huomioon äkkikuolemat, sen vaatimasta ensiavusta ja koko sairaanhoito-organisaation tehokkuudesta sekä tautiin liittyvästä kuntoutuksen tarpeesta ja taudin sosiaalisista vaikutuksista. Päämääränä on, että rekisteri muodostaisi elimen, jonka ympärille kunnallinen sydän- ja verisuonitautien ennalta ehkäisevä hoito-ohjelma sekä erilaiset ensiavun, sairaanhoidon ja kuntoutuksen tehostamiseen tähtäävät toimenpiteet voitaisiin rakentaa. Helsingin Koronaarirekisteri on aloittanut toimintansa 1.9. 1969 Suomen Sydäntautiliiton aloitteesta ja kansaneläkelaitoksen rahoittamana. Kansaneläkelaitos ei kuitenkaan ole halukas pysyvästi tukemaan ainoastaan paikallisia tarpeita palvelevaa organisaatiota. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 35 000 mk Helsingin Koronaarirekisterin toiminnan jatkamista varten (23.6. 451 §).

Sydänambulanssitoiminnan jatkaminen. Suomen Sydäntautiliiton ilmoituksen mukaan päättyi 1.3.1971 käynnistetty sydänambulanssin koetoiminta 31.8.1971. Toiminnasta saatavat tulokset olisivat kaikilta osiltaan valmiit vasta vuosien kuluttua eli sen jälkeen, kun potilaita koskevat seurantatutkimukset on saatu päätökseen. Kolmen kuukauden kuluessa ambulanssi oli hälytetty n. 400 kertaa, joista n. 300 tapauksessa potilas oli kuljetettu sairaalaan lääkärin valvonnan alaisena. Onnistuneita elvytystapauksia, jolloin pysähtynyt sydän oli saatu toimimaan, oli ollut 13. Varovaisen arvion mukaan on hengenpelastustapauksia ollut n. 2–3 kertaa niin paljon kuin kiistattomia elvytyksiä. Sydänambulanssitoiminta oli liiton mielestä osoittautunut erittäin tarpeelliseksi, ja olisi sen toimintaa voitava jatkaa edelleenkin. Sairaalaviraston ja kaupunginhallituksen mielestä tulisi kokeilua jatkaa siten, että toiminta liitettäisiin riittävän suuren sairaalan tehohoito-osaston toimintaan. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää enintään 150 000 mk avustuksen suorittamiseksi Suomen Sydäntautiliitolle tehopelastusambulanssitoiminnan jatkamiseksi nykyisessä muodossa kertomusvuoden loppuun. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto kehottaa kau-

punginhallitusta välittömästi ryhtymään kaikkiin tarjolla oleviin toimiin sellaisen tehokkaan ambulanssipalvelun perustamiseksi, jossa potilaalle jo sairaalamatkan aikana pystytään antamaan tehostettua hoitoa lääkärin johdolla (1.9. 522 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Huoltotoimen toimitusjohtajan virkaan kaupunginvaltuusto päätti valita tavanmukaisilla ehdoilla varat. Usko Tiaisen (26.5. 355 §).

Huoltovirastoon päätettiin 1.1.1972 lukien perustaa seuraavat virat: 3 huoltotarkastajan virkaa (18), 1 toimistoapulaisen virka ja 2 toimentajan virkaa (10), 10 kodinhoitajan virkaa (9), 2 toimistoapulaisen virkaa (8) ja 1 toimistoapulaisen virka (7) (9.6. 384 §).

Kaupungin erilaisten palvelumuotojen ulottaminen koskemaan myös vuoro-, ilta- ja yötyötä tekeviä, ks. lastentarhat.

Vanhusten ym. kodinhoitoon myönnettiin enintään 40 000 mk vanhusten väliaikaisen asumistuen lisää varten merkitystä määrärahasta (13.10. 624 §).

Huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten hoitomaksutaksan vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että sosiaalihallitus oli 15.9. vahvistanut valtuuston 14.10.1970 tekemän päätöksen vanhustenhuoltolaitosten yleisen hoitomaksutaksan ja *Tervalammen työlaitoksen hoitomaksutaksan* osalta, samoin 3.11. *huoltolautakunnan alaisten vanhustenhuoltolaitosten erikoismaksuluokan hoitomaksutaksan* (13.10. 618 §, 8.12. 758 §, kunn. as. kok. n:o 204).

Koskelan sairaskotiin päätettiin 1.1.1972 lukien perustaa seuraavat virat: apulaisosastonhoitajan virka (14), 6 hoitajan virkaa (10) ja 4 hoitoapulaisen virkaa (5) (9.6. 384 §).

Sairaskodin 27. pl:n psykologin puolipäivävirka päätettiin 1.1.1972 lukien muuttaa 27. pl:n psykologin kokopäiväviraksi (9.6. 408 §).

Vt Ilaskivi ym. tekivät 29.10.1969 aloitteen kiireellisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä päivystystoiminnan järjestämiseksi Koskelan sairaskotiin niille potilaille, jotka ovat tai ovat olleet hoidettavana kaupungin omistamissa huoltolaitoksissa sekä yksityisissä sairas- ja vanhainkodeissa. Aloitteentekijät katsoivat Helsingin kaupungin sairaalain päivystyspoliklinikkatyön kasvaneen siinä määrin, että sairaaloille tuottaa suuria vaikeuksia siitä selviytyä. Kaupunginvaltuusto päätti 7.5.1968, että kaupungin omistamissa huoltolaitoksissa hoidettavien henkilöiden sairaanhoidon järjestäminen kuului Koskelan sairaskodille, joten esitetty päivystystoiminta merkitsisi valtuuston päätöksen johdonmukaista täyttämistä.

Huoltolaitosten johtokunta totesi lausunnossaan mm., että päivystyspoliklinikkapulma ilmeisesti johtuu muista kuin vanhusten hoitolaitostarpeista eikä ilmeisesti ratkea asiallisesti ennen kuin itäinen sairaala voi osallistua päivystykseen. Johtokunta esitti, ettei tässä vaiheessa perustettaisi päivystyspoliklinikkaa Koskelan sairaskotiin. Sairaskodin johtava ylilääkäri totesi, että Koskelan sairaskodissa ja Kustaankartanon vanhainkodissa on sisäinen lääkäripäivystys, eivätkä näiden potilaat käytännössä rasita sairaaloiden päivystyspoliklinikoita. Riistavuoren, Suursuon ja Roihuvuoren vanhainkodit ovat joutuneet jossain määrin lähettämään sairaaloihin päivystyspotilaita. Aloitteessa todettu potilaiden vaikeus löytää itselleen oikea hoitopaikka ei ole poistettavissa sairaskodin päivystystoiminnalla. Huoltolautakunta yhtyi eo. lausuntoihin ja katsoi, että aloitteessa

esitetyn laatuisen päivystyspoliklinikkatoiminnan aloittaminen Koskelan sairaskodissa merkitsisi erikoislaatuista rajanvetoa, koska potilaat valittaisiin poliklinikalle sillä perusteella, että he olivat olleet hoidettavina tietyntyyppisissä laitoksissa. Potilaiden jakaminen tällä perusteella olisi keinotekoista.

Sairaalalautakunta ilmoitti esittäneensä 30.3.1971 kaupunginhallitukselle, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Koskelan sairaskodin päivystyspoliklinikan perustamiseksi sellaisia yli 65-vuotiaita potilaita varten, joiden hoito ei lääketieteellisistä syistä vaadi kaupungin sairaalain tai yliopistollisen keskussairaalan hoitomahdollisuuksia. Lautakunnan mielestä päivystystoiminta olisi toteutettava mieluimmin siten laajennettuna, että se käsittäisi muitakin geriatrisia potilaita kuin niitä, jotka ovat olleet tai ovat hoidettavina kaupungin omistamissa huoltolaitoksissa tahi yksityisissä sairas- tai vanhainkodeissa.

Kaupunginhallitus totesi, että sairaalalautakunnan v. 1968 tekemän esityksen hylkääminen perustui siihen, että laajamittaisen päivystystoiminnan aloittaminen Koskelan sairaskodissa olisi edellyttänyt laajoja toimenpide- ym. osastojen muutos- ja uudisrakennustöitä, sekä siihen, ettei esityksen toteuttaminen suppeammissa puitteissa olisi ollut tarkoituksenmukaista. Kaupunginhallitus asetti 11.1.1971 komitean tutkimaan sairaalalautakunnan ja terveydenhoitolautakunnan alaisen terveydenhuoltotoiminnan järjestämistä sekä työn jakoa tarkoituksenmukaisen kokonaisjärjestelyn aikaansaamiseksi pitäen erityisesti silmällä kansanterveystyölakiehdotusta.

Huoltoviraston aloitteesta järjestettiin 29.9.1971 huolto- ja sairaalatoimen edustajille keskustelutilaisuus ja asetettiin asian selvittämiseksi lähinnä huolto- ja sairaalatoimen johtavista lääkäreistä koostuva työryhmä, jonka työn valmistuttua aloitteessa mainitun laatuisen päivystystoiminnan aloittaminen Koskelan sairaskodissa voitaisiin, mikäli aihetta ilmenee, ottaa uudelleen käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.10. 673 §).

Kustaankartanon vanhainkotiin päätettiin 1.1.1972 lukien perustaa 5. pl:aan kuuluva keittiöapulaisen virka (9.6. 384 §).

Myllypuron sairaskotiin perustettiin 1.1. 1972 lukien seuraavat virat: yksi apulaisylihoitajan virka ja yksi farmaseutin puolipäivävirka sekä kaksi yöylihoitajan virkaa (18), yksi sosiaalihoitajan virka (17), viisi osastonhoitajan virkaa (16), kaksi mekaanikon virkaa (15), viisi apulaisosastonhoitajan ja kaksi erikoissairaanhoitajan virkaa (14), kaksi apuemännän ja kuusi sairaanhoitajanvirkaa, lääkintävoimistelijan ja askartelutyönohjaajan virka (13), autonkuljettajan virka (12), askartelutyönohjaajan, kassanhoitajan ja varastonhoitajan virka (11), 10 hoitajan virkaa, liinavaatevarastonhoitajan, toimistoapulaisen ja vahtimestarin virka (10), toimistoapulaisen virka (8) sekä neljä keittäjän virkaa (7) (9.6. 384 §).

Vanhusten asuintalot. Pihlajamäen vanhusten asuintaloon päätettiin 1.1.1972 lukien perustaa asuintalon hoitajan (19) ja asuintalon apulaishoitajan (11) virka sekä Pukinmäen vanhusten asuintaloon asuintalon hoitajan (18) sekä asuintalon apulaishoitajan (10) virka (9.6. 384 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat, 24.8.1970 päivätyt Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen luonnospiirustukset n:o 1–11 (10.2. 112 §).

Vanhusten päiväkoti- ja virkistystoiminnan järjestäminen, ks. nuorisotoimisto.

Vanhusten päiväkotitoiminnan järjestämisestä 29.10.1969 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Paasivuori ym., että huoltovirastoon on jätetty toista tuhatta vanhusten asuntohakemusta ja että 400-vuotiskotisäätiön asuntoihin pyrkijöitä on jatkuvasti n. 2 000. Asuntotilannetta vaikeuttaa entisestään se, että Punavuoren-, Malmin-, Portha-

nin- ja Josafatinkadulla puretaan taloja, joiden asukkaista on suuri osa vanhuksia. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitus ryhtyisi kiireellisesti vanhusten asuntokomitean mietinnön mukaisiin toimenpiteisiin vapaina olevien huoneistojen ostamiseksi tilapäisiksi asunnoiksi häädettyjä vanhuksia varten ja näiden asuntokysymyksen järjestyttyä suunnittelemaan vanhusten päiväkotitoiminnan järjestämistä näihin vapautuviin tiloihin. Huoltolautakunta mainitsi, että kaupungissa oli lokakuussa 1970 erityisesti vanhuksille tarkoitettuja asuntoja yht. 1 889 vanhusta varten. Näistä oli huoltolautakunnan hallinnossa 637, Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiöllä 822, seurakunnilla 35 ja eri järjestöillä 395. Huoltoviraston laitoshuoltotoimiston kortiston mukaan odotti 1.9.1970 pääsyä huoltolautakunnan vanhusten asuntoloihin 1 050 vanhusta, joista 71 avioparia. Valtuuston v. 1968 tekemän päätöksen mukaan kaupunki ryhtyy mahdollisuuksiensa mukaan hankkimaan ja varaamaan vanhuksia varten erillisiä pienhuoneistoja. Nämä pienasunnot eivät kuitenkaan voi tulla kysymykseen esim. päiväkotitoiminnan järjestämisessä, koska päiväkotien toimintamuodot vaativat huomattavan suuria huonetiloja. Lautakunta esitti v. 1968 kaupunginhallitukselle, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin sopivan huonetilan hankkimiseksi päiväkoti-palvelukeskuksen perustamiseksi Kantakaupungin eteläisiä osia varten. Tätä huonetilaa ei toistaiseksi ole voitu osoittaa. Kaupunginhallitus totesi, että vanhusten asuntopulan lievittämiseksi on kaupungin v:ien 1972–1981 taloussuunnitelmaan sisällytetty 1 280 vanhusten asunnon hankkiminen siten, että 990 niistä valmistuisi taloussuunnitelmakauden aikana. Kertomusvuoden aikana valmistuu 236 yksiötä käsittävä Laajasalon vanhusten asuintalo. Roihuvuoreen rakennettavaan vanhusten asuintaloon ja lasten päivähoitolaitokseen tulee 50 vanhuksille tarkoitettua yksiötä. Valtuusto oli myös hyväksynyt v. 1969 Kontulan vanhustenhuollon keskuksen perustamissuunnitelman, jonka mukaan keskukseen suunnitellaan 150-paikkainen uudentyyppinen vanhainkoti, 120 yksiötä sisältävä vanhusten asuintalo, 40-paikkainen päiväkoti sekä palvelukeskus. Kaupungin vanhuksia palvelevan asuntotuotannon edellytysten parantamiseksi kaupunginhallitus päätti 30.8. siirtää muiden kuin huoltolaitosten yhteyteen tulevien vanhusten asuintalojen rakentamisen yleisten töiden lautakunnalta asuntotuotantotoimikunnalle, koska tällöin on mahdollisuus saada asuntohallitukselta lainoja samalla tavalla kuin kaupungin rakennuttamiin muihin vuokra-asuntoihin. Asuntohallituksen 3.5.1968 päivätyn kirjeen mukaan kaupungilla on mahdollisuus lunastaa pienhuoneistoja vanhuksia varten 22.4.1966 annetun asuntotuotantolain perusteella lainoitetuista taloista, joiden rakentamiseen on myönnetty lainoja vasta 1.7.1968 lukien. Tästä syystä niitä ei toistaiseksi ole ollut lunastettavissa. Vanhusten käyttöön on kuitenkin saatu eräitä asuntoja mm. siten, että valtioneuvosto on luovuttanut valtiolle perintönä joutuneiden kuolinpesien omaisuuteen kuuluneita asunto-osakkeita kaupungille. Kantakaupungin päiväkotitarvetta helpottaa Helsingin Kaupunkilähetyksen talvella Eirassa avaama Sepänklubi sekä huoltoviraston avaama kesäkäyttöön tarkoitettu Tarvon saaren virkistyskeskus. Kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta erittäin kiireellisesti hankkimaan myytävänä olevia pien- ja arava-huoneistoja pysyvästi käytettäviksi vanhusten kohtuuvuokraisina asuntoina sekä ryhtymään myös nopeasti toimenpiteisiin vanhusten päiväkoti- ja virkistystoiminnan laajentamiseksi siten, että toiminta tasapuolisesti palvelee kaupungin eri alueilla asuvia vanhuksia. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta kiirehtimään toimenpiteitä talon Meilahti 12 kunnostamiseksi vanhusten kesävirkistystoimintaan (29.9. 593 §).

Vanhusten viihtyvyystoimintaa koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Paavola ym., että Suomen Lääkäriliiton valtuuskunta oli v:n 1969 syyskokouksessaan todennut, että jokaisen yksilön luonnollinen elinympäristö on hänen oma kotinsa. Tämän vuoksi olisi pyrittävä siihen, että pitkäaikaisesti sairaat ja vanhukset saisivat riittävästi avohoitopalvelua ja että heille voitaisiin tarvittaessa järjestää myös kotisairaanhoito- ja kodinhoitoapua. Edelleen todettiin kokouksessa, että lähes puolet sairaaloiden hoitopäivistä tulee 65 v täyttäneiden osalle sekä pelkästään yleissairaaloiden 9 miljoonasta hoitopäivästä käytettiin 3 miljoonaa 65 v täyttäneille. Myös kunnanlääkäripalvelua vanhukset käyttävät runsaasti kaksi kertaa enemmän kuin muu väestö. Vuoden 1968 lopussa oli 65 v täyttäneiden henkilöiden määrä 49 466 eli 9.3 % koko kaupungin asukasluvusta. Kertomusvuonna arvioidaan vastaaviksi luvuiksi 50 650 eli 9.3 %, mutta v. 1980 n. 66 000 eli 11 %. Kaupungin asujamiston rakennemuutos edellyttää lisäksi huolehtimista terveiden vanhusten viihtyvyydestä. Varsinkin yksinäisille vanhuksille olisi varattava tiloja harrastustoimintaa, kuntouttamista ja mahdollisesti myös pientä työskentelyä varten.

Huoltolautakunta mainitsi, että huoltovirastossa aloitettiin vanhusten virkistystoiminta v. 1970 mietinnössä esitettyjä suuntaviivoja noudattaen. Erityisen vanhusten lautakunnan asettamiskysymys olisi otettava harkittavaksi vasta sitten, jos tulevaisuudessa säädetään erityinen laki vanhusten huoltoa varten. Sitä vastoin olisi kiireellisesti asetettava komitean ehdottama kolmijäseninen vanhusten virkistystoimikunta, johon kuuluisivat huoltoviraston, terveydenhoitoviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston nimeämät edustajat. Kaupunginhallitus oli 8.12.1969 asettanut komitean laatimaan suunnitelman toimenpide-ehdotuksineen pitkäaikaissairaiden henkilöiden hoitoa varten. Kaupunginhallitus oli 11.10. käsitellyt vanhusten kesävirkistyskomitean mietinnön. Lisäksi kaupunginhallitus päätti pyytää Suomen Kaupunkiliittoa tekemään valtioneuvostolle esityksen lomanviettotoimintaa koskevien valtionapusäännösten laajentamiseksi koskemaan kaikkia varattomia ja vähävaraisia vanhuksia. Kaupunginhallitus ei puoltanut vanhusten lautakunnan perustamista eikä pitänyt tarkoituksenmukaisena perustaa tässä vaiheessa vanhusten virkistystoimikuntaa, vaan katsoi, että ehdotettu yhteistyö olisi syytä jättää vapaamuotoiseksi, koska huoltoviraston, terveydenhoitoviraston ja urheilu- ja ulkoiluvirastojen välinen vapaamuotoinen yhteistyö oli tähänkin mennessä ollut tuloksellista. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (10.11. 702 §, khn mtö n:o 11).

Tervalammen työlaitoksen jätevedenpuhdistamon tehon parantamiseen päätettiin käyttää 24 000 mk v:n 1968 talousarvioon laitoksen uuden hoidokkirakennuksen rakentamiseen ja vanhan rakennuksen muutostöihin merkitystä määrärahasta (26.5. 361 §).

Eräiden kuolinpesien omaisuuden luovuttaminen kaupungille. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa vastaan seuraavien kuolinpesien varat valtioneuvoston suostumuksen mukaisesti käytettäviksi yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien avustamiseen: Maria Korotkevitschin, Hilkka Merosen, Alma Kapasen ja Ivan Beljakoffin kuolinpesien omaisuuden (7.4. 249 §); Ester Andelinin, Aili Käyhkösen, Suoma Pomellin, Emil Saarisen, Karl Wilénin, Edla Ögrénin sekä Julie Stockin kuolinpesien omaisuuden (23.6. 445 §); Elvine Lindholmin, Johannes Schumacherin ja Hilma Toivosen (29.9. 587 §) sekä Emma Virvailan, Anna Blockin ja Alina Soinnun kuolinpesien omaisuuden (15.12. 784 §). Kaupunginhallitus oikeutettiin määräämään varojen yksityiskohtaisesta käyttämisestä valtioneuvoston tarkoittamalla tavalla. Lisäksi merkittiin tiedoksi, että valtio-

neuvosto oli 6.5. hylännyt Impi Lainin jäämistön luovuttamista kaupungille koskevan anomuksen.

Lastensuojelutoimi

Viranhaltijat. Valtuusto valitsi lastensuojelun toimitusjohtajan virkaan varat. Kaarina Heinosen tavanomaisilla ehdoilla (27.1. 65 §).

Sofianlehdon vastaanottokoti. Valtuusto päätti lakkauttaa 1.1.1972 lukien Sofianlehdon vastaanottokodin avoinna olevan 21. pl:n taloudenhoitajan viran sekä perustaa vastaanottokotiin samasta ajankohdasta lukien 22. pl:n apulaisjohtajan viran, jonka pätevyysvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa soveltuvin aineyhdistelmin suoritettu loppututkinto (1.9. 520 §).

Sofianlehdon vastaanottokodin A-rakennuksen ikkunoiden uusimiseen merkitystä 83 600 mk:n suuruisesta siirtomäärärahasta päätettiin käyttää enintään 50 000 mk vastaanottokodin B-rakennuksen ruokahissien peruskorjaustyöhön (10.11. 698 §).

Hyvösen lastenkoti. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin poliisitaloa varten merkitystä määrärahasta 390 000 mk Hyvösen lastenkodin rakennustöiden loppuun saattamiseen (10.11. 697 §).

Perhekoti. Valtuusto päätti v. 1967 mm. hyväksyä Perhekoti-nimisessä erityislastenkodissa annetusta hoidosta hoitovuorokaudelta perittävän korvauksen enimmäismääräksi 6 mk. Sosiaalihallitus vahvisti 4.5.1971 valtuuston päätöksen hoitomaksun osalta (9.6. 377 §).

Nuorisokodin perustaminen Koskelaan. Nuorten asunto-ongelmien ja sosiaalisen tuen tarpeen jatkuvan lisääntymisen vuoksi kaupunginvaltuusto oikeutti lastensuojelulautakunnan perustamaan Koskelan korttelin n:o 976 tontille n:o 3 (Juhana Herttuan tie 7) asuntotuotantotoimikunnan toimesta lautakunnan käyttöön rakennettaviin huonetiloihin niiden valmistuttua 12 hoitopaikkaa käsittävän tytöille ja pojille tarkoitetun nuorisokodin (24.2. 160 §).

Killinmäen keskuslaitoksen perustamisohjelma. Valtuusto hyväksyi 3.9.1969 Killinmäen keskuslaitoksen I rakennusvaiheen luonnospiirustukset, jotka lähetettiin sosiaalihallitukselle hyväksyttäviksi ja valtionavun saamiseksi keskuslaitoksen perustamiskustannuksiin. Sosiaalihallitus oli 8.12.1969 pyytänyt lisäselvityksiä vajaamielishuoltoa koskevista suunnitelmista sekä huonetilaohjelmien korjaamista tältä pohjalta. Kaupunginhallitus lähetti 13.4.1970 pyydetyt lisäselvitykset sekä rakennusviraston laatiman muutosesityksen. Sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyi 22.5.1971 keskuslaitoksen maankäyttösuunnitelman ja huonetilaohjelman lukuun ottamatta lääkinnällisen keskuksen ohjelmaa, josta annettaisiin myöhemmin eri päätös. Ministeriö edellytti, että lääkinnällisen keskuksen huonetilaohjelma tarkistetaan ottaen huomioon lääkintöhallituksen esittämät huomautukset. Lääkintöhallitus oli katsonut, että lääkinnällisen keskuksen tilat, varsinkin poliklinikkatilat, vaikuttivat huomattavasti ylimitoitetuilta. Päätös merkittiin tiedoksi (23.6. 446 §).

Päihdeneuvottelukunnan asettamista koskeva vt Syvänteen ym. aloite palautettiin kaupunginhallitukselle (24.11. 735 §).

Lastentarhat

Lastentarhoihin laitoksineen päätettiin v:n 1972 aikana perustaa seuraavat virat: Neljä 18. pl:n lastentarhanjohtajan virkaa 1.12. 1971, 1.1., 1.2. ja 1.8.1972 lukien, 13 lastentarhanopettajan virkaa (17) 1.1.1972 lukien, 9 lastentarhanopettajan virkaa (17) 1.2.1972 lukien, 7 lastentarhanopettajan virkaa (17) 1.3.1972 lukien, 7 lastentarhanopettajan virkaa (17) 1.9.1972 lukien, 2 lastenseimenopettajan virkaa (15) 1.1.1972 lukien, 2 lastenseimenopettajan virkaa (15) 1.2.1972 lu-

kien, 2 lastenseimenopettajan virkaa (15) 1.3.1972 lukien, 6 lastenhoitajan virkaa (9) 1.1.1972 lukien, 6 lastenhoitajan virkaa (9) 1.2.1972 lukien, 3 lastenhoitajan virkaa (9) 1.3.1972 lukien, 6 lastentarha-apulaisen virkaa (4) 1.1.1972 lukien. Samalla valtuusto päätti lakkauttaa 1.1.1972 lukien yhden 17. pl:n lastentarhanopettajan viran ja 1.2. 1972 lukien yhden 6. pl:n keittäjän viran sekä perustaa lasten päivähoitolaitoksiin 1.1.1972 lukien yhden 18. pl:n lastentarhanjohtajan viran ja 1.2.1972 lukien yhden 7. pl:n keittäjän viran (23.6. 448 §, 9.6. 384 §).

Veräjämäen lastentarha- ja seimirakennuksen rakennustöiden loppuun saattamista varten valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin Etelä-Haagan lastentarhaa varten merkitystä määrärahasta enintään 400 000 mk (23.6. 454 §).

Valtuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat, 28.5.1971 päivätyt Pihlajamäen II lastentalon pääpiirustukset n:o 1–6 (8.12. 759 §).

Edelleen valtuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat, 11.11.1970 päivätyt Laajasaloon rakennettavan Tahvonlahden lastentalon rakennuspiirustukset n:o 1 ja 2 sekä oikeuttaa lastentarhain perustamaan seuraavat laitokset:

Tahvonlahden lastentaloon sen valmistuttua lautakunnan harkinnan mukaan 85–115 hoitopaikkaisen lastentarhan ja 30 paikkaisen lastenseimen käsittävän lasten päivähoitolaitoksen (5.5. 311 §);

Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen valmistuttua kolme lastentarhan kokopäiväosastoa ja yhden puolipäiväosaston tai vaihtoehtoisesti lautakunnan harkinnan mukaan kaksi lastentarhan kokopäiväosastoa, kaksi aamupäivisin toimivaa puolipäiväosastoa ja kaksi iltapäivisin toimivaa puolipäiväosastoa sekä 15 lapsen lastenseimen, 25 lapsen koululasten päiväkodin ja 20–25 psyykkisesti häiriintynyttä lasta varten tarkoitetun tarkkailulastentarhan käsittävän lasten päivähoitolaitoksen (10.2. 112 §);

Pohjois-Haagaan rakennettavaan lasten päivähoitolaitosta ja ala-asteen koulua palvelevaan rakennukseen sen valmistuttua 50 lastentarha- ja 30 lastenseimipaikkaa käsittävän lasten päivähoitolaitoksen (10.11. 695 §);

Koskelaan Asunto Oy Juhana Herttuan tie 5:ltä vuokrattaviin huonetiloihin niiden valmistuttua 40 hoitopaikkaa käsittävän lastentarhan (13.10. 619 §);

Pihlajiston alueelle asuntotuotantotoimikunnan toimesta Pihlajisto II:n rakennusohjelman puitteissa rakennettaviin huonetiloihin niiden valmistuttua 50 lastentarhapaikkaa ja 15 lastenseimipaikkaa käsittävän lasten päivähoitolaitoksen, jonka yhteydessä voi lautakunnan harkinnan mukaan toimia yksi puolipäiväosasto myös iltapäivisin (10.3. 191 §);

Vielä valtuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan perustamaan Pohjois-Jakomäkeen rakennettavaan lastentarha- ja seimirakennukseen sen valmistuttua 3 lastentarhaosastoa ja 15 lastenseimipaikkaa käsittävän lasten päivähoitolaitoksen. Samalla valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin Etelä-Haagan lastentarha- ja seimirakennuksen suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta 176 650 mk ja Siilitien leikkikenttärakennuksen suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta 18 121 mk, v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin Toisen linjan leikkikenttärakennuksen suunnittelua ja rakentamista varten merkitystä määrärahasta 10 000 mk sekä Kallion kansakoulun peruskorjausta varten merkitystä määrärahasta 515 406 mk Rakennus Oy:ltä kokonaisurakkana tilattavan Pohjois-Jakomäen lastentarha- ja -seimirakennuksen rakennustyön urakkahinnan maksamiseen sekä rakennustyön valvontaan ja vastaanottamiseen (15.12. 786 §).

Oppivelvollisuuden alkamisesta lykkäystä

saaneiden lasten päivähoito. Valtuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa kevät- ja syyskautena 1971 ja kevätkautena 1972 käyttämään vapaina olevia koululasten päiväkotien aamu- ja iltapäivävuoroja opettajineen päivä- ja erityishoidon antamiseen niille oppivelvollisuusikäisille lapsille, joiden oppivelvollisuuden alkamisajankohtaa on lykätty ja joille suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan mielestä on tarpeellista antaa sanottua hoitoa. Samalla valtuusto päätti, ettei näiltä lapsilta peritä korvausta heille annetuista aterioista (27.1. 66 §, 29.9. 588 §).

Leikkikenttätoimintaa varten päätettiin 1.1. 1972 lukien palkata 21 apulaisleikinohjaajan virkaa 6. pl:n mukaisin palkkaeduin (9.6. 384 §).

Esikoulukokeilun aloittaminen. Valtioneuvoston v. 1970 asettama esikoulukomitea ilmoitti, että sen tarkoituksena oli aloittaa syksyllä 1971 alustava esikoulukokeilu yhteistoiminnassa eräiden kuntien kanssa. Se oli tarkoitus aloittaa eräissä kunnissa kouluhallinnon alaisena ja eräissä kunnissa, mm. Helsingissä, sosiaalihallinnon alaisena. Kokeilun ja siihen sisältyvän tutkimuksen avulla pyrittiin selvittämään esikoulun tavoitteita, erilaisten opetusohjelmien ja työmenetelmien käyttökelpoisuutta sekä esikoulun vaikutusta lasten kehitykseen, mm. oppimisvalmiuteen ja ympäristöstä aiheutuvien kehitysviivästymien korjaamiseen. Kokeilua varten voitaisiin muodostaa komitean ehdotuksen mukaisesti kaksi 22 lapsen puolipäiväryhmää, lähinnä 6-vuotiaista lapsista, joista 20 saisi kokopäivähoidon. Kokeiluun osallistuville opettajille oli järjestetty Lahden kesäyliopistossa lisäkoulutuskurssi. Kaupunginvaltuusto oikeutti lastentarhat käyttämään lukuvuonna 1971/72 Munkkivuoren lastentarhan osastoja opettajineen valtioneuvoston asettaman esikoulukomitean johdolla suoritettavaan alustavaan esikoulukokeiluun (23.6. 447 §).

Lasten kesänviettomahdollisuuksia koskevasta tiedottamisesta tekivät vt Matvejew ym. aloitteen 28.10.1970, jossa mm. todettiin, että kaikki lapsiperheet eivät ole ymmärtäneet käyttää hyväkseen valvottua leikkikenttätoimintaa, sillä sekä talvisin että kesäisin nähdään pienten lasten leikkivän jalkakäytävillä ja juoksentelevan ilman valvontaa jopa ajoväylilläkin, mikä osoittaa, että tiedottaminen tärkeästä sosiaalisesta palvelusta, jota valvottu leikkikenttätoiminta merkitsee, on ollut riittämätöntä. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginvaltuusto kehottaisi ao. viranomaisia ennen v:n 1971 kesätoimintakauden alkamista hyvissä ajoin tiedottamaan kaikille kaupungin lapsiperheille niistä mahdollisuuksista, joita kaupunki tarjoaa valvotun leikin ja ulkonaoleskelun osalta sekä huolehtimaan siitä, että tiedotus kohdistuu tasavertaisesti sekä suomen- että ruotsinkielisiin perheisiin. Lastentarhain lautakunta totesi, että toukokuun lopulla lähetetään painetut suomen- ja ruotsinkieliset leikkikenttätoimintaa koskevat tiedotteet kansakouluille oppilaille jaettavaksi. Lisäksi tiedotteita jaetaan lastenneuvoloihin, lastentarhoihin ym. Tiedotukset julkaistaan toukokuussa myös pääkaupungin päivälehdissä. Leikkikenttien henkilökunnan pätevyysvaatimuksiin ei sisälly kielitaitovaatimusta ja aiheuttaisi tällaisen lisävaatimuksen asettaminen mm. palkkausta koskevia järjestelyjä, joten asiaa ei voitane ratkaista tässä yhteydessä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.2. 169 §).

Kaupungin erilaisten palvelumuotojen ulottamisesta koskemaan myös vuoro-, ilta- ja yötyötä tekeviä tekivät vt Vuokko ym. v. 1967 aloitteen, jossa mm. huomautettiin vuorotyössä käyvien helsinkiläisten osuuden viime vuosien aikana huomattavasti kasvaneen mm. sen takia, että palveluammateissa usein työskennellään vuorotyössä. Vuoro- ja yksinomaan ilta- tai yötyötä tekevät jäävät ilman

eräitä sellaisia palveluksia, joita kaupunki muille tarjoaa, näitä ovat mm. lastentarhat ja -seimet, kotiaputoiminta ja kulkumahdollisuudet. Tämä ryhmä jää myös erinäisten kulttuuri- ym. harrastusten ulkopuolelle. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitus tutkituttaisi, mitä mahdollisuuksia olisi ulottaa kaupungin erilaiset palvelumuodot koskemaan myös vuoro- tai säännöllistä ilta- ja yötyötä tekeviä sekä tekisi asiasta ehdotuksen kaupunginvaltuustolle. Huoltolautakunta mainitsi, että kodinhoitoapua voidaan antaa äidin työssä ollessa vain siinä tapauksessa, että hänen tehtäviään hoitava henkilö sairastuu. Äidin ansiotyössä olemista ei voida ottaa kunnallisen kodinhoitoavun antamisen perusteeksi, koska sen luonne tällöin muuttuisi tilapäisestä avusta kunnalliseksi lasten päivähoidoksi. Lastentarhain lautakunta piti aloitetta aiheellisena, koska ko. huoltovelvolliset eivät voi saada osakseen niitä palveluja, joita lastentarhat ja -seimet tarjoavat normaaliaikoina työssä käyville. Mikäli päivähoitolaitoksissa järjestettäisiin varsinaista yöhoitoa lapsille, tulisi lapsen olla laitoksessa kokovuorokautisessa hoidossa, koska yötyössä käyvät vanhemmat tarvitsevat päivällä nukkuma-aikaa. Tällöin tulisi kysymykseen erillisten ns. viikkolastenkotien perustaminen. Lautakunta ehdotti, että kaupunginhallitus suorituttaisi tarkan tutkimuksen siitä, kuinka suuri on vuoro- tahi säännöllisessä ilta- tai yötyössä käyvien huoltovelvollisten henkilöiden lasten hoitopaikkojen tarve poikkeuksellisina aikoina.

Suomenkielisen työväen opiston johtokunta ilmoitti, että vuorotyötä tekevien opiskelumahdollisuudet oli pyritty ottamaan huomioon siten, että he ovat saaneet osallistua opetukseen, vaikka eivät työesteiden takia olleet voineet osallistua siihen säännöllisesti. Erillistä opetusta vuorotyötä tekeville ei kuitenkaan ole voitu järjestää. Musiikkilautakunta ilmoitti, että kaupunginorkesterin aikoinaan pitämät sunnuntaimatineat lopetettiin yleisön puuttuvan kiinnostuksen vuoksi. Urheilu- ja ulkoilulautakunta selosti lausunnossaan urheilu- ja ulkoilulaitosten aukioloaikoja ja käyttömahdollisuuksia eri vuorokaudenaikoina. Liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti, että säännöllistä vuorotyötä tekevät voivat käyttää kaikkia liikennelaitoksen linjoja, koska niillä on lähtöjä klo 23 jälkeenkin ja yöliikenne jatkuu eräillä linjoilla noin klo 1.35:een asti.

Järjestelytoimisto katsoi suorittamansa tutkimuksen perusteella, että kaupungin palvelumuotojen ulottamiseksi yleisestä työajasta poikkeavasti ansiotyössä oleville, olisi otettava huomioon mm. seuraavat seikat:

a) Virastojen ja laitosten aukioloaikojen muuttaminen siten, että ne ainakin tiettyinä viikonpäivinä palvelisivat yleisöä muulloinkin kuin tavallisena virka-aikana.

b) Kaupungin harjoittamaa virkistys- ja kulttuuripalvelua olisi pitkän viikonlopun aikana oltava mahdollisimman suuressa määrin kaupunkilaisten käytettävissä.

c) Mahdolliset erikoisjärjestelyt ilta- ja yötyötä tekevien tarvitseman liikennepalvelun järjestämiseksi sekä maksujärjestelmän tasaamiseksi siten, etteivät välttämättömiltä työmatkoilta perittävät yötaksat olisi päivätaksoja korkeammat.

d) Eräiden yleensä vain iltaisin toimivien palvelumuotojen, esim. työväenopistojen, palvelujen ulottaminen myös päiväaikana tapahtuvaksi tarpeen mukaan.

e) Erikoisjärjestelyjen harkitseminen vuorotyötä tekevien osalta siten, että järjestely takaisi mahdollisuuksien mukaan kunkin palvelun tai hoidon jatkuvuuden.

f) Kotiaputoiminnan laajentaminen sekä lasten päivähoidon sopeuttaminen vuoro-, ilta- ja yötyötä tekevien tarpeisiin.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena oli asettaa luottamusmiehistä kokoonpantu komitea laatimaan yleissuunnitelma kaupungin nykyisten palvelumuotojen kehittämisestä siten, että ne entistä paremmin vastaisivat aloitteessa tarkoitettujen henkilöiden kohtuullisia vaatimuksia. Asetettavaan projekti-

ryhmään, joka suorittaisi tarpeellisia tutkimuksia, oli tarkoitus nimetä edustajat niistä tärkeimmistä hallinnonhaaroista, joiden aloilla on eniten yleisönpalvelua. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.2. 128 §).

Lasten kesävirkistys- ja kesäsiirtolatoiminnan tehostamisesta tekemässään aloitteessa totesivat vt Parviainen ym. v. 1966, että tilanne Helsingissä oli vuosien kuluessa kehittynyt sellaiseksi, ettei keväisin kouluista vapautuville lapsille näyttänyt löytyvän paikkaa, missä viettää vapaa-aikaansa virkistäytymisestä ja harrastuksista puhumattakaan. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta suorituttamaan tutkimuksen lasten kesävirkistys- ja -siirtolatoiminnasta ja ryhtymään toimenpiteisiin sen kehittämiseksi ja järjestämiseksi kaupungin toimesta hoidettavaksi. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta totesi, että suomenkielisten kansakoululasten kesävirkistyksen järjestämisestä huolehtii Helsingin opettajayhdistyksen kesävirkistystoimikunta. Kesällä 1970 oli toiminnassa 16 siirtolaa, joista yksi oli päiväsiirtola. Näihin voitiin sijoittaa 1 750 kansakoululaista. Tilanpuutteen vuoksi oli vuosittain jäänyt sijoittamatta n. 250 pyrkijää. Siirtoloihin pyrkijöiden määrä oli jatkuvasti vähentynyt. Nuorisokomitea oli esittänyt, että kaupunginhallitus suorituttaisi tutkimuksen niistä palvelumuodoista, joita lisääntyvä vapaa-ajanvietto vaatii varsinkin lasten ja nuorten kesänviettokysymystä ajatellen.

Lastentarhain lautakunta mainitsi, että lastentarhain toimistossa oli suunniteltu ns. päiväsiirtoloiden perustamista kesäajaksi. Ne olisivat kohtuullisen matkan päässä kaupungin keskustasta ja lapset voitaisiin kuljettaa niihin ja näin lapset ja vanhemmat voisivat jatkuvasti olla yhteydessä toisiinsa.

Kaupunginhallitus totesi uutta lastentarhain ohjesääntöä valmistelemaan asetetun jaoston tutkineen kysymystä ja päättäneen, että uuteen ohjesääntöön ehdotetaan liitettäväksi erillinen luku, joka koskee lasten kesävirkistys- ja leikkikenttätoimintaa. Jaosto oli myös esittänyt, että tutkittaisiin mahdollisuuksia lastentarhain lautakunnan tarkoittamien kesänviettopaikkojen hankkimiseksi. Kaupunginhallitus ilmoitti suorituttavansa mainitun tutkimuksen. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.2. 167 §).

Kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamisesta vt Airola ym. olivat v. 1970 tehneet aloitteen, jonka johdosta kaupunginhallitus ilmoitti 23.6.1971 päättäneensä tiedustella sosiaalihallitukselta, miten lastentarhanopettajien lisääntyvä koulutustarve tultaisiin valtion toimesta tyydyttämään. Kaupunginhallitus ehdotti, että odotettaisiin sosiaalihallituksen vastausta em. tiedusteluun, mutta valtuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle (1.9. 529 §).

Työllisyystoimi

Julkisen valvonnan ulkopuolella tapahtuvaa yrittäjätoimintaa koskevan tutkimuksen suorittamisesta tekivät vt Heikkonen ym. v. 1969 aloitteen, jossa mainittiin mm., että liikeyrityslaskennan mukaan Helsingissä on maatalouden ja kaupan lisäksi 5 747 teollisuutta ja palveluelinkeinoja harjoittavaa yritystä, jotka tarjoavat työtä 119 337 henkilölle. Julkisen talouspolitiikan seurauksena on verotuksella sekä sosiaaliturvan suurilla kustannuksilla aiheutettu näille yrityksille jatkuvasti lisääntyviä rasituksia, minkä seurauksena elinkeinotoiminnan kehityksessä on ilmennyt epäterveitä piirteitä. Eräiden palveluelinkeinojen piirissä toimintaa on ryhdytty harjoittamaan kotioloissa ja julkisen tarkastuksen ulkopuolella olevissa työtiloissa. Tällaisilla yrittäjillä on mahdollisuus tarjota palveluksia käypää hintaa halvemmilla hinnoilla. Kehityksen ja myös yrittäjämoraalin kannalta olisi tutkittava mm., mikä merkitys kotioloissa työskentelevillä

yrittäjillä on osapäivätyöllisyyskysymyksessä ja miten toiminta olisi saatettava julkisen tarkastuksen piiriin.

Kiinteistölautakunta totesi, että kaupungin vuokralleantamien asuntotonttien vuokrasopimuksissa on määräykset rakennuksen käytöstä ja huonetiloissa harjoitettavasta toiminnasta. Kun ko. rakennusten piirustukset hyväksytään, voidaan todeta, käytetäänkö rakennusten tiloja luovutussopimuksessa edellytettyyn tarkoitukseen. Kiinteistöviraston tonttiosasto suorittaa tarkastuksia vuokraehtojen noudattamisen valvomiseksi. Asemakaavassa määrätään tontille tulevaan rakennukseen sijoitettavat liikehuoneistot, mutta asemakaavamääräyksillä ei kuitenkaan voida kieltää asuinhuoneiston käyttämistä asumisen ohella eräisiin liiketarkoituksiin, esim. kotikampaamona, koska tällainen käyttö ei sodi asemakaavamääräyksiä vastaan eikä toiminnasta synny naapureita häiritseviä haittatekijöitä. Kun huoneen käyttötarkoitus ei muutu, ei rakennustarkastuskaan kiinnitä huomiota aloitteessa tarkoitettuihin asuntoihin sijoitettuihin työtiloihin. Kaupungin kannalta ei tällaiseen toimintaan voitane puuttua muulloin kuin silloin, kun se on tarpeellista yleisen järjestyksen, terveydellisten olosuhteiden tms. kannalta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.1. 73 §).

Oikeusaputoimisto

Virkaholhoustoimen järjestely. 1.1.1971 tuli voimaan lainmuutos, jolla mm. kumottiin huoltoapulain 52 § ja poistettiin siten sosiaalilautakuntien holhous huoltoapuna hoitoa mielisairaanhoitolaitoksessa saaviin henkilöihin nähden. Lainmuutoksen mukaan heidät on vapautettava huoltolautakunnan holhouksesta 6 kk:n kuluessa lain voimaantulosta lukien. Tarvittaessa on heille tällöin erikseen määrättävä holhooja. Holhouksen järjestämisestä eräissä tapauksissa annettu laki tuli voimaan 1.2.1971. Tämän lain mukaan kunta on velvollinen perustamaan yhden tai useampia virkaholhoojan virkoja, mikäli em. holhouksia hoitamaan ei ole saatavissa tehtävään sopivia ja siihen suostuvia yksityisiä henkilöitä. Kaupunginvaltuusto päätti määrätä holhouksen järjestämisestä eräissä tapauksissa annetussa laissa tarkoitetun virkaholhoustoimen järjestämisen oikeusapulautakunnan tehtäväksi sekä muuttaa v. 1958 vahvistamansa oikeusapulautakunnan ja oikeusaputoimiston johtosäännön v. 1962 muutetun 1 §:n 3 mom:n sekä 14 §:n ja 15 §:n. Samalla kaupunginvaltuusto päätti muuttaa oikeusaputoimiston 30. pl:aan kuuluvan apulaisoikeusavustajan viran, jonka haltijana on varat. Risto Laine, samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi I virkaholhoojan viraksi, perustaa toimistoon yhden 28. pl:aan kuuluvan II virkaholhoojan viran, joka kuuluu II kielitaitoluokkaan, lakkauttaa huoltoviraston 26. pl:aan kuuluvan osastosihteerin viran ja siirtää viran nykyisen haltijan II virkaholhoojan virkaan sitä haettavaksi julistamatta, siirtää huoltoviraston 11. pl:aan kuuluvan kanslistin viran sekä yhden 7. pl:aan, yhden 8. pl:aan ja yhden 10. pl:aan kuuluvan toimistoapulaisen virat niiden nykyisine haltijoineen oikeusaputoimistoon. Virkajärjestelyt astuivat voimaan 1.4.1971 lukien. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti siirtää huoltovirastossa em. järjestelyjen vuoksi säästyvät palkkamenot, 45 350 mk, sekä sosiaaliturvamaksut, 2 720 mk, oikeusapulautakunnan käytettäväksi virkaholhoustoimen järjestämisestä aiheutuvien palkkamenojen suorittamista varten, myöntää II virkaholhoojan palkkaamiseen tarvittavia, huoltovirastosta siirrettäviä määrärahoja ylittäviä menoja varten 5 400 mk sekä järjestelystä aiheutuvia muita menoja varten 3 000 mk (24.3. 231 §, kunn. as. kok. n:o 14, 54).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

K a n s a k o u l u t o i m i

Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön 1 §:n, 2 §:n 2 mom:n ja 15c §:n 2 mom:n suomenkielisen tekstin ja hyväksyä mainittujen pykälien ruotsinkielisen tekstin. Muutokset koskivat kaupunkialueella toimivia kansakouluja (1.9. 499 §, kunn. as. kok. n:o 167).

Koulujärjestelmän perusteista annetussa laissa tarkoitettujen alueellisten toimeenpanosuunnitelmien alustavasta ehdotuksesta annettava lausunto. Kouluhallitus oli 21.5.1971 lähettänyt kaupunginhallitukselle alustavan ehdotuksen koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:ssä tarkoitetuiksi alueellisiksi toimeenpanosuunnitelmiksi. Valtioneuvosto teki 18.3 1971 periaatepäätöksen peruskoulun toimeenpanoalueista ja kuntien yhteistoiminnasta peruskoulun yläasteen piirin muodostamisessa. Tämän päätöksen mukaan Uudenmaan läänin IV suomenkielinen toimeenpanoalue käsittää Helsingin kaupungin ja maalaiskunnan, Espoon ja Kauniaisten kauppalat sekä Sipoon kunnan. Läänin II ruotsinkielinen toimeenpanoalue käsittää samat kunnat. Alueellisia toimeenpanosuunnitelmia koskeva ehdotus sisältää seuraavat selvitykset:

koulujärjestelmälain mukaisen peruskoulujärjestelmään siirtymisen ajoituksen,

kuntien välisen yhteistoiminnan peruskoulun yläasteen järjestämisestä,

apukouluopetuksen järjestämisen ja

lukiokoulutuksen järjestämisen vaihtoehtoja.

Peruskoulujärjestelmään siirtymisen ajankohdaksi on Helsingin kaupungin sekä suomen- että ruotsinkielisten koulujen osalta ehdotettu 1.8.1977. Koulusuunnittelutoimikunta ehdotti (liite D1) täksi ajankohdaksi 1.8.1976 toimikunnan vähemmistön oltua sitä mieltä, että Helsingin tulisi siirtyä peruskoulujärjestelmään v. 1975. Uudenmaan läänin koulusuunnittelulautakunta oli 28.7.1971 annetussa lausunnossaan ehdottanut, että siirtymisen uuteen koulujärjestelmään tulisi Uudellamaalla tapahtua v. 1972—1976.

Kaupunginvaltuusto päätti antaa kouluhallitukselle sen alustavasta ehdotuksesta lausunnon siten, että Helsinki siirtyy peruskoulujärjestelmään v. 1975. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet:

1) Kaupunginvaltuusto toteaa, että Helsingin peruskoulujärjestelmään siirtymisen toteuttamiseksi on tehtävän laajuuden vuoksi tarpeen irrottaa koulusuunnittelu kansakoulujen kanslian yhteydestä ja perustaa koulusuunnittelutoimisto. Kaupunginhallitusta kehotettiin ryhtymään asian vaatimiin toimiin.

2) Kaupunginvaltuusto kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin koulusuunnittelutyövoiman lisäämiseksi.

3) Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus kiireellisesti tutkii mahdollisuuksia toteuttaa peruskouluun liittyviä sosiaalisia etuja, kuten esim. maksuton terveydenhuolto, ruokailu ja oppikirjat, jo ennen peruskoulujärjestelmään siirtymistä ainakin siinä laajuudessa kuin ne myöhemminkin jäävät kaupungin kustannettaviksi (13.10. 607 §, khn mtö n:o 6).

Kaupungin peruskoulusuunnittelun kiirehtimistä koskevassa välikysymyksessään huomauttivat vt Hyvönen ym. muun muassa seuraavaa: »Paitsi kokeilukuntia ovat useat muutkin kunnat saaneet peruskoulusuunnittelunsa siihen pisteeseen, että siirtyminen peruskouluun voi alkaa 1.8.1972. Myös Uudenmaan läänin koulusuunnittelutoimikunta on todennut, että läänin alueella pitäisi siirtyminen peruskouluun aloittaa kouluhallituksen esittämää aikaa aikaisemmin. Tämä sen takia, että Uudenmaan lääniin muuttaa jat-

kuvasti väkeä muualta Suomesta ja eniten juuri niiltä alueilta, joissa siirtyminen peruskouluun on suunniteltu tapahtuvaksi aikaisemmin kuin Uudellamaalla, jolloin muuttaneiden perheiden lapset joutuisivat siirtymään peruskoulusta entiseen rinnakkaiskouluun. Läänin muuttovoittoisista alueista tärkein on IV toimeenpanoalue, mihin myös Helsinki kuuluu. Tämän alueen muut kunnat ovat esittäneet siirtymisajankohdaksi vuotta 1975. Helsinki on toimeenpanoalueen ainoana kuntana esittänyt vuotta myöhempää siirtymäaikaa, vaikka sillä pitäisi opettajavoimien, koulurakennusten ym. osalta olla paras mahdollisuus siirtyä peruskouluun. Useissa kaupungeissa on suoritettu alustavat toimenpiteet ja saatu valmiiksi koulusuunnitelma, Helsingissä sen sijaan koulusuunnittelu on aivan alkuasteellaan. Epäilemättä tähän liittyy poikkeuksellisia ongelmia, mutta ne eivät kuitenkaan ole niin suuria, etteikö koulusuunnittelutyö voisi edetä kokonaan toisella vauhdilla. Välikysymyksen tekijät tiedustelivat: »Onko kaupunginhallitus tietoinen, että Helsingin peruskoulusuunnittelu etenee hitaasti ja se samoin kuin sitä edistävät nykyisessä kunnan koululaitoksessa suoritettavat päätökset jäävät jälkeen yleisestä kehityksestä, ja jos on, niin mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoo ryhtyä koulusuunnittelutyön ja peruskoulun rakentamista edesauttavien päätösten nopeuttamiseksi.

Koulusuunnittelutoimikunta ilmoitti, että kouluhallitus, jonka päätökset ja suunnitelmat sitovat myös Helsingin kaupunkia, antoi 7.9.1970 kunnille ohjeet koulusuunnitelman laatimisesta. Helsingissä koulusuunnittelu aloitettiin 1.12.1966. Tällöin asetettiin alustavaa peruskoulusuunnittelua suorittava koulusuunnittelukomitea, jonka mietintö valmistui 9.5.1967. Laki koulujärjestelmän perusteista annettiin 26.7.1968. Väliaikainen koulusuunnittelutoimikunta toimi aikana 29.9.1969–20.11.1970 ja teki kaupunginhallitukselle mm. esitykset peruskoulun rinnakkaisluokkien määrää koskevan tutkimuksen suorittamisesta sekä kokeilupiirin perustamisesta peruskouluun siirtymisen pedagogista ja hallinnollista selvittelyä varten. Koulujärjestelmälaissa edellytetyn koulusuunnittelutoimikunnan valtuusto asetti 25.11.1970. Toimikunta on tehnyt ehdotukset mm. Helsingin seudun koulusuunnittelun yhteistyön järjestämiseksi ja Helsingin koulusuunnittelun erityisongelmia tutkivan valtion toimikunnan asettamiseksi. Peruskoulujärjestelmään siirtymisen ajankohdasta päättää valtioneuvosto 1.8.1972 mennessä. Tällöin määrätään myös, milloin Helsingin on jätettävä koulusuunnitelmansa tarkastettavaksi. Koulujärjestelmälaissa on mainittu periaate, että koulunuudistus on aloitettava maan syrjäisiltä ja harvaan asutuilta seuduilta. Helsingin koulusuunnittelua hidastaa epätietoisuus valtion suunnitelmista nykyisen ammattikoulun- ja oppikoulunopettajien täydennyskoulutuksen suhteen samoin myös mm. epäselvyys toisen asteen opetuksen tulevasta järjestelystä ja kunnan toimivalta korvaavan koulun suhteen sekä ns. vastaavien koulujen asema. Kaupunginhallitus perusti 14.6. koulusuunnittelutoimiston, joka määrättiin toimimaan kansakoulujen kanslian yhteydessä koulutoimen johtajien alaisuudessa. Koulusuunnittelijoiden tehtävänä on toimia koulusuunnittelutoimikunnan sihteeristönä. Kaupunginhallitus totesi koulusuunnittelutoimikunnan lausuntoon yhtyen, että Helsingin peruskoulusuunnittelussa on johdonmukaisesti pyritty kiirehtimään ja tehostamaan koulusunnittelua annettujen lainsäädännöllisten ja hallinnollisten edellytysten puitteissa. Välikysymyksen käsittelystä kaupunginhallitus viittasi kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 19 §:n 3 mom:iin ja 30 §:ään. Vastaus välikysymykseen merkittiin tiedoksi (13.10. 627 §).

Suomenkielisiin kansakouluihin pätettiin perustaa eräitä uusia virkoja 1.1.1972 lukien (9.6. 384 §, 24.11. 722 §, ks. v:n 1972 kunn. as. kok. n:o 195).

Englanninkielen opetusta saavien oppi-

laiden määrän jatkuvan lisääntymisen ja ruotsinkielen opetusta saavien oppilaiden osuuden vastaavan vähenemisen vuoksi valtuusto päätti muuttaa 1.8.1971 lukien varsinaisen kansakoulun viisi avoinna olevaa ruotsinkielen opettajan virkaa samaan palkkaluokkaan kuuluviksi englanninkielen opettajan viroiksi ja kansalaiskoulun kaksi avoinna olevaa ruotsinkielen opettajan virkaa samaan palkkaluokkaan kuuluviksi englanninkielen opettajan viroiksi. Lisäksi päätettiin yksi alakansakoulunopettajan virka muuttaa yläkansakoulunopettajan viraksi (24.2. 149 §, 26.5. 336 §).

Valtuusto päätti lakkauttaa 1.8.1972 lukien eräitä suomenkielisten kansakoulujen virkoja (27.10. 649 §, ks. v:n 1972 kunn. as. kok. n:o 195).

Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Kallion kansakoulun peruskorjaustyötä varten merkitystä määrärahasta enintään 120 000 mk Aleksis Kiven kansakoulun peruskorjaustyön viimeisen vaiheen loppuun suorittamista varten (13.10. 621 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä omasta puolestaan suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esittämät Konalan, Siltamäen ja Toukolan kansakoulujen rakennusohjelmat ja anoa kouluhallitukselta rakennusohjelmien vahvistamista koulutilojen samoin kuin kouluterveydenhoitoa ja hammashoitolaa varten varattavien tilojen osalta samalla ilmoittaen, ettei kaupunki ano koulurakennuksia varten valtiolta rakennusavustusta eikä kuoletuslainaa ja ettei mainittujen muiden kuin koulutilojen sisällyttämisestä rakennusohjelmiin aiheudu muutakaan koulujen valtionavustusten lisääntymistä. Kaupunginhallitus oikeutettiin tekemään rakennusohjelmiin myöhemmin mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvat, vähäisiksi katsottavat muutokset (13.1. 21 §).

Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan hyväksyä talorakennusosaston laatimat, 6.11.1970 päivätyt Tahvonlahden kansakoulun luonnospiirustukset n:o 1–8 rakennustapaselostuksineen sekä lähettää ne ja alustavan kustannusarvion kouluhallituksen tarkastettavaksi samalla anoen, että koulun neljään A-luokkahuoneeseen saataisiin sijoittaa 13 m²:n suuruiset lisätilat (13.1. 20 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalle myönnettiin oikeus käyttää kertomusvuoden talousarvioon Pohjoismaiden kansakoululaisten urheilujuhlien järjestämiseen Helsingissä merkitystä 24 900 mk:n suuruisesta määrärahasta enintään 6 000 mk suomenkielisten kansakoulujen oppilaiden urheiluvälineiden ja palkintojen hankkimiseen (29.9. 591 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen jäljempänä mainitut opettajanvirat päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä 1.8.1974 saakka: varsinaisen kansakoulun viisi opettajan virkaa, yksi tyttöjen käsityönopettajan virka, yksi tarkkailuluokan opettajan virka sekä yksi huonokuuloisten luokan opettajan virka.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Kaupunginhallitusta kehotetaan tekemään pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle ehdotus Espoossa, Kauniaisissa, Helsingin maalaiskunnassa ja Sipoossa asuvien kuulovammaisten lasten erityisopetuksen tarpeen selvittämiseksi sekä mahdollisuuksista tämän erityisopetuksen koordinoimiseksi Helsingin kaupungin vastaavaan opetukseen (1.9. 500 §, 27.10. 650 §).

Lahjoitukset. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan eräiden kansakoulujen oppilaiden vanhempien ja opettajien eri kouluja varten lahjoittamat televisiot, kopiokoneen, elokuvaprojektorin, opetusvälineet ja kirjat sekä jäljennöksen Robert Ekmanin taulusta »Valtiopäivien 18.9.1863 avajaiset» (27.1. 56 §, 24.2. 147, 148 §, 7.4. 243 §, 5.5. 295 §, 27.10. 648 §, 8.12. 748 §).

Helsinkiin luokkaretkille saapuvien koululaisten yöpymis- ja ruokailumahdollisuuksien ym. parantamisesta tekivät vt Hyvönen ym. aloitteen v. 1969. Aloitteessa todettiin, että Helsinki oli eri puolilla maata asuvien kou-

lulaisten keväisten luokkaretkien yleisin kohde. Koululaisten Helsingin matkan olosuhteet eivät kuitenkaan aina ole olleet onnistuneet. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin tutkimuksen suorittamiseksi siitä, millä tavoin Helsingin kaupunkiin luokkaretkille saapuville koululaisille turvattaisiin sellainen huolto, että se loisi heille suotuisat edellytykset tutustua pääkaupunkiinsa ja siitä, miten he pääsisivät kosketukseen kaupunkimme koululaisten kanssa. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntien mielestä Helsinkiin suuntautuvien koululaisretkien onnistuminen niin retkeläisten kuin kaupungin kannalta edellyttää mm. majoitus- ja ohjelmakysymysten huolellista hoitamista. Johtokunnan mielestä olisi tarkoituksenmukaista, että kaupunkiin suuntautuvan matkailun järjestelykysymysten hoitaminen kaupungin omalta osalta olisi nykyiseen tapaan keskitetty matkailutoimistolle. Kaupungin kansakoulut ovat puolestaan retkeläisten toivomusten mukaisesti ja mahdollisuuksiensa puitteissa periaatteessa valmiit osallistumaan järjestelyihin.

Nuorisotyölautakunta ilmoitti jo usean vuoden ajan lisänneensä tiedotustoimintaa elokuvateattereissa ja liikennelaitoksen kulkuneuvoissa koululaismatkojen ajaksi. Lisäksi on eräissä yhteyksissä kiinnitetty huomiota siihen, että opintoretken ohjelmaan tulee kuulua vierailuja tehdaslaitoksiin ja muihin työpaikkoihin, jotta mahdolliset kaupunkiin muuttajat voisivat tutustua tuleviin työolosuhteisiinsa. Lautakunnan mielestä kouluhallituksen tulisi kiinnittää huomiota koululaisretkeilyjen tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen.

Matkailutoimisto mainitsi, että koululaisten opintoretkien kohteena olivat pääasiallisesti Helsinki, Tampere ja Turku. On arvioitu n. 40 000 opintoretkeilijän opettajineen vierailevan Helsingissä toukokuun kahden–kolmen viimeisen viikon aikana. Opintoretkikysymyksen suurimpana epäkohtana matkailutoimisto piti juuri keväisin aiheutuvaa ruuhkautumista. Helsinkiläisten ja muiden koulujen kesken on jo nykyisin vilkasta kanssakäymistä mm. kulttuuri- ja urheilutoiminnan merkeissä.

Kaupunginhallitus totesi koululaisretkeilyn kehittämisen esteenä tähän asti olleen sen, etteivät opintoretkelle Helsinkiin saapuvat ryhmät ilmoita tulostaan, vaan suorittavat retkensä usein liian suunnittelemattomasti, mutta myös sen, ettei ole totuttu käyttämään hyväksi mm. kaupungin matkailutoimiston palveluksia. Matkailutoimiston yhteistoiminnasta toisaalta Koulumatkailutoimiston ja Suomen Matkailuliiton koululaismatkat-osaston sekä toisaalta kaupungin muiden elimien kanssa on odotettavissa tuloksia sen jälkeen, kun toimintamuotoja on saatu tarpeeksi kehitetyksi. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.3. 196 §).

Kansa- ja kansalaiskoulujen oppilaiden tutustumiskäynneistä kaupunginmuseossa ja sen Tuomarinkylässä olevassa kartanomuseossa tekivät vt Voipio ym. vuonna 1970 aloitteen, jossa he huomauttivat mm. seuraavaa: »Nykyisen kansakoulun ja tulevan peruskoulun opetusohjelmiin sisältyy ympäristö- ja kotiseutuoppi. Kotiseudun historiaa elävöittävät ja valottavat käynnit museoissa. Kansakoulujen ns. pysyväismääräyksissä on lueteltu ne Helsingissä olevat museot, joihin opettajien toivotaan vievän oppilaitaan. Tästä luettelosta puuttuvat kuitenkin Helsingin kaupunginmuseo ja Tuomarinkylän kartanomuseo. Koska ilmeisesti on paljon nuoria, jotka eivät kouluaikanaan tutustu omaan kotikaupunkiinsa ja sen historiaan, olisi mitä tähdellisintä järjestää koulujen oppilaille tilaisuus tutustua kaupungin omiin museoihin sijoitettuihin kokoelmiin. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto antaisi kaupunginhallituksen tehtäväksi lisätä kansakoulujen pysyväismääräyksiin, kohtaan D 15, kansa- ja kansalaiskoulu-

jen oppilaiden tutustumiskäynnit Helsingin kaupunginmuseossa ja Tuomarinkylässä olevassa kartanomuseossa ja velvoittaa ne suorittamaan; että kaupunginhallitus myöntäisi linja-autokuljetuksiin tarvittavat varat; ja että museokäynnit suoritettaisiin opettajien valvonnassa heidän huolehtiessaan samalla museoesineiden esittelystä museoiden varsinaisten oppaiden työn helpottamiseksi.»

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta ilmoitti, että kansakouluissa noudatettaviin opetussuunnitelmiin sisältyy suosituksia kutakin lukuvuotta varten eri kohteisiin tehtävistä opintoretkistä. Retkien kohteeksi on voitu valita esim. kaupunginmuseo, Ateneum, Eläintieteellinen museo, Kansallismuseo sekä kansalaiskoulussa mm. Sosiaalimuseo ja jokin muu museo. Kaupunginmuseo voisi antaa, mieluiten kevätlukukaudella, kouluille ohjeet seuraavaa lukuvuotta varten a) opintoretkien ajoittamisesta museolle parhaiten sopiviin aikoihin, b) käyntien aikavarausten tekemisestä ja c) museoesineiden esittelystä käynnin yhteydessä. Esitteen jakaminen kouluille olisi parempi ratkaisu kuin esim. kurssien järjestäminen opettajille, koska esite tavoittaa kaikki opettajat. Kansakoululaisten opintoretket suoritetaan pääasiallisesti bussien ja raitiovaunujen normaalivuoroja käyttäen. Ilmeisesti olisi edullisempaa, jos retket voitaisiin tehdä tilausbusseja käyttäen ja yhteen kohteeseen kerrallaan.

Kaupunginmuseo puolsi aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista.

Liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti voivansa järjestää tilausajokuljetuksia. Suotavaa olisi, että niitä varten voitaisiin laatia lukukausittain etukäteen ohjelma.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että kansakoulujen pysyväisohjeisiin oli lisätty opintoretkien kohteiden luetteloon myös kaupunginmuseo ja sen Tuomarinkylän kartanomuseo. Aloite ja siitä hankitut lausunnot oli lähetetty tiedoksi kansakoulujen johtokunnille ja museolautakunnalle sekä yhteistoiminnan järjestämistä että muita mahdollisia toimenpiteitä varten. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (26.5. 362 §).

Kokoustilojen saamisesta kansalaisjärjestöjen käyttöön tekivät vt Laine ym. vuonna 1965 aloitteen ja vt Ukkola ym. vuonna 1969 niiden saamiseksi yhdistyksiä varten Esikaupungeista. Vt Laine ym. mainitsivat, että eri järjestöjen harjoittaman toiminnan avulla, varsinkin poliittisten puolueitten puitteissa, tehdään arvokasta työtä kansalaisten tietoisuuden kehittämiseksi valtiollisissa ja kunnallisissa asioissa. Kuitenkin julkisten kokoontumistilojen puute on muodostanut tässä suhteessa suuria esteitä. Erityisesti uusista kaupunginosista puuttuu niiden valmistuttua monet sosiaaliset tilat ja laitokset kuten koulut, seimet ja lastentarhat. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään seuraaviin toimenpiteisiin:

1) että turvattaisiin koko kaupungin alueella kaupungin omistamia ja kokoustoimintaan sopivia kokoustiloja tasapuolisesti kaikkien kansalaisjärjestöjen käyttöön,

2) että ryhdyttäisiin tarvittaviin toimenpiteisiin koulutilojen saamiseksi kaikkien niitä haluavien järjestöjen käyttöön,

3) että suoritettaisiin tutkimus kokoustilojen tarpeesta koko kaupungin alueella ja ryhdyttäisiin tutkimuksen osoittamiin toimenpiteisiin riittävien kokoustilojen turvaamiseksi.

Vt Ukkola ym. mainitsivat v. 1969 tekemässään aloitteessa kokoontumistilojen puutteen Helsingin esikaupunkialueilla olevan yleisesti tunnettu epäkohta ja ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin yhdessä Kaupunkiliiton kanssa sellaisten lainmuutosten aikaansaamiseksi, että näille alueille saataisiin rakennetuksi myös halpoja kokoontumistiloja kaikkien yhdistysten tarpeita varten.

Kiinteistölautakunta esitti, että koko kaupungin alueella varattaisiin kaupungin omistamia, kokoustoimintaan sopivia huonetiloja

tasapuolisesti kaikkien kansalaisjärjestöjen käyttöön kohtuullista korvausta vastaan sekä että kaupungin ao. elimille annettaisiin vuokrausta koskevat ohjeet. Olisi suoritettava tutkimus kokoontumistilojen tarpeesta sekä siitä, mistä syystä ravintolatilojen tarvetta esikaupunkialueilla ei ole tyydytetty. Myös koulutiloja olisi varattava niitä haluavien järjestöjen käyttöön.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto mainitsi, että Suomessa on vanhastaan katsottu, etteivät kunnat saa tukea puoluepoliittisia tarkoitusperiä palvelevaa toimintaa. Vaikka v. 1969 annettu puoluelaki, valtion varoista maksettava puoluetuki sekä kansakouluasetuksen muutos siten, että siitä poistettiin kielto kouluhuoneiston käyttämisestä poliittisiin tilaisuuksiin osoittavat uudenlaista asennoitumista ko. toimintaan, lainopillinen osasto kuitenkin katsoi, että kysymys kunnallisten kokoustilojen luovuttamisesta poliittisten järjestöjen käyttöön on ennakkotapausten puuttuessa tulkinnanvarainen.

Kansakoulujen johtokunta huomautti, että kansakoululain 12 §:ssä määriteltiin kouluhuoneistojen käyttö koulutyölle vieraisiin tarkoituksiin. Kaupunginhallitus vahvisti v. 1970 määräykset kouluhuoneistojen käytöstä muuhun kuin koulun omiin tarkoituksiin sekä huoneiston siivouksesta ym. suoritettavat palkkiot. Kaupunginhallituksen tarkoituksena oli asettaa komitea tutkimaan ja laatimaan selvitys mahdollisuuksista käyttää kaupungin hallinnassa olevia huoneistoja eri yhteisöjen kokouksia ym. varten. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.2. 126 §).

Ammattiopetustoimi

Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin ammattioppilaitosten ohjesäännön 1, 4, 10–12 §:t sekä lisätä ohjesääntöön 16a §:n. Ammattikasvatushallitus oli vahvistanut esitetyt muutokset, jotka mm. aiheutuivat Käpylän ammattikoulun toiminnan aloittamisesta (26.5. 338 §, 27.10. 639 §, kunn. as. kok. n:o 132).

Käpylän ammattikoulun tp. ammattiaineiden opettajan ins. Urho Rantasen palkkaussopimusta päätettiin muuttaa siten, että sopimuspalkka on 2 200 mk/kk, minkä lisäksi ei suoriteta ikä- tai muita palkanlisiä eikä lisä- tai sunnuntaityökorvauksia. Ylitunteja korvataan enintään 9 viikkotuntia. Kotityökorvaus suoritetaan KTM:n määräämin perustein (13.1. 22 §).

Haagan ammattikouluun tulevan taideteoksen hinnan loppuerän maksamista varten päätettiin käyttää v:n 1968 talousarvioon erikoisammattikoulutaloa varten merkityn määrärahan säästöstä 24 000 mk (29.9. 590 §).

Kähertäjäkoulun avoinna oleva 20. pl:n työnopettajan virka päätettiin lakkauttaa (26.5. 337 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjaston yksi avoinna oleva 4. pl:n siivooja-vahtimestarin virka päätettiin lakkauttaa 1.3.1971 lukien (24.2. 150 §).

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa kaupunginkirjaston Pihlajamäen sivukirjaston 16.1.1972 lukien (13.10. 608 §).

Finlandia-talo. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa 1.7. lukien 32. pl:n konsertti- ja kongressitalon johtajan viran (9.6. 384 §). Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen 28.6. tekemän päätöksen 400 000 mk:n suuruisen määrärahan myöntämisestä v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista Finlandia-talon ympäristön kunnostamiseen ja puutarhaterassin rakentamiseen (1.9. 503 §).

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jako-ohjeiden muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1968 Helsingin kaupungin taide- ja kirjallisuusapurahojen jakamisesta hyväksymiensä sääntöjen 3 §:n siten, että siihen lisättiin 5. ryhmä e) valokuvauksen, elokuvan ja television piiriin kuuluvat kamerataiteilijat (10.11. 682 §, v:n 1972 kunn. as. kok. n:o 71).

Helsingin muistorikkaiden paikkojen ja tapahtumien yhtenäisestä merkitsemisestä sekä julkisten rakennusten ja merkittävimpien nähtävyyksien merkitsemisestä tekivät vtt Melin ja Heikkonen ym. vastaavasti v. 1967 ja 1969 jäljempänä selostetut aloitteet:

vt Melin ym. huomauttivat aloitteessaan, että vain harvat kaupungit ovat kiinnittäneet yhtä vähän huomiota historiallisiin nähtävyyksiinsä kuin Helsinki. Niistä tapahtumista ja paikoista, jotka olisi luetteloitava aloitteentekijät mainitsivat esimerkkeinä seuraavat:

1) Pääkatujen ja pääteiden varsille olisi pystytettävä kilpiä niihin kohtiin, missä kaupungin hallinnollinen raja on aikaisemmin ollut.

2) Kaupungin vanhat tullit, Espoon tulli, Turun tulli, Hämeen tulli ym. olisi merkittävä vastaavalla tavalla.

3) Paikan merkitseminen, jossa Kustaa II Adolf piti Helsingin maapäivät vuonna 1612.

4) Paikan merkitseminen Kampin alueella, jossa koko ruotsalais-suomalainen armeija antautui Loewenhauptin johdolla Pikkuvihan aikana.

5) Paikan merkitseminen, jossa Mannerheim vastaanotti voitonparaatin 16.5.1918.

6) Vuosien varrella ovat kymmenet Helsingin kadut saaneet luopua historiallisista nimistään saadakseen tilalle uudet historialliset tai täysin arkipäiväiset nimet. Sanottujen katujen alku- ja loppupäihin olisi asetettava kilvet ilmaisemaan mainittujen katujen aikaisemmat nimet ja ne vuodet, jolloin ao. kadulla oli toinen nimi.

7) Muistolaatta Senaatintalon seinälle ilmaisemaan, missä Bobrikoff murhattiin.

8) Muistolaatat Kaartinkasarmin ja Merikasarmin seinille ilmaisemaan lyhyesti mainittujen rakennusten historian ja ne joukkoosastot, jotka vuosien aikana ovat olleet majoitettuina niihin.

9) Maurinkadulla olleen Hirsipuumäen merkitseminen, jossa mm. suoritettiin Suomen viimeinen rauhanaikainen teloitus 1830-luvulla.

10) Kampin alueella sijainneen raipparangaistuspaikan merkitseminen, jossa vielä 1800-luvun loppupuolella tuomitut raippa- ja häpeärangaistukset kärsittiin.

11) Kaupungin keskustan vanhojen korttelinimien käyttöön ottaminen.

12) Katajanokalla sijainneen Helsingin ensimmäisen lentosataman merkitseminen.

13) Helsingin ensimmäisen raitiolinjan päätepisteiden merkitseminen.

14) Kaivopuiston valleille muistolaatta, jossa kerrotaan vallien historia. .

vt Heikkonen ym. esittivät aloitteessaan, että kaupunginvaltuusto velvoittaisi kaupunginhallituksen ryhtymään toimenpiteisiin julkisten rakennusten, huomattavimpien julkisten rakennelmien, muistomerkkien, taideesineiden ym. tarkoituksenmukaiseksi merkitsemiseksi niin, että ne voitaisiin havaita ilman asiantuntijan apuakin.

Kaupunginhallitus totesi saatujen lausuntojen perusteella, että mainituilla toimenpiteillä olisi merkitystä paitsi ulkomaalaisille ja vieraspaikkakuntalaisille myös kaupunkilaisten kotiseutuharrastuksen ja -tuntemuksen lisäämiseksi. (Asia koskee myös valtion ja seurakuntien omistamia kiinteistöjä.) Nimien ja viittakilpien suunnittelu ja asentaminen oli jatkuvasti tapahtunut kaupunginhallituksen v. 1957 tekemän päätöksen mukaisesti. Rakennusvirasto oli huolehtinut tehtävien suorittamisesta ja muiden virastojen ja laitosten olisi tehtävä sille kilpien asettamista koskevat esityksensä. Kaupunginhallitus ilmoitti,

että se tulisi asian monitahoisuuden vuoksi myöhemmin erikseen käsittelemään toimenpiteisiin ryhtymistä tämän toiminnan tehostamiseksi ja täydentämiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (13.1. 34 §).

Nuorisotoimisto

Nuorisokerhot. Kaupunginvaltuusto myönsi 249 283 mk kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan talossa Hämeentie 10 — Kolmas linja 1 sijaitsevien, kaupungin hallitsemien osakehuoneistojen kunnostamista varten nuorisokerhotiloiksi talorakennusosaston 27.5.1971 laatimien piirustusten mukaisesti. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että talossa Hämeentie 10 — Kolmas linja 1 kunnostettavissa tiloissa sekä muissa vastaavissa tiloissa voidaan joko kaupungin taikka yksityisten järjestöjen toimesta järjestää päiväsaikaan myös vanhusten päiväkoti- ja virkistystoimintaa (13.10. 609§).

Jengityöpisteiden järjestämistä ja henkilökunnan palkkaamista tarkoittavan aloitteen tekivät vt Larmola ym. 14.10.1970. Siinä ehdotettiin, että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta yhdessä nuorisotoimiston kanssa valmistelemaan ohjelman, jonka mukaan voitaisiin vuosittain avata ainakin kaksi uutta kahden työntekijän hoitamaa (yhteensä neljä jengityöntekijää) jengityöpistettä sekä lisäksi vuosittain perustaa nuorisotoimistoon ainakin yksi psykologin ja yksi sosiaalityöntekijän toimi, kunnes tarve saataisiin täytetyksi.

Nuorisotyölautakunta mainitsi, että jengityötä tehdään järjestäytymättömän nuorison hyväksi. Toiminnan periaatteena on nuorten omiin ideoihin ja aktiivisuuteen perustuvan, heitä kiinnostavan toiminnan järjestäminen. Lautakunta on omalta osaltaan yrittänyt auttaa järjestäytymätöntä nuorisoa ja tekee jengityötä tällä hetkellä viiden jengityöntekijän voimin, minkä lisäksi ovat käytettävissä psykologi ja sosiaalityöntekijä. Keskustan nuoriso-ongelma vaatisi myös kaduilla, esim. »tunnelissa» liikkuvia jengityöntekijöitä, jotka eivät kuuluisi mihinkään määrättyyn toimintapisteeseen, vaan voisivat liikkua kadulla, ottaa yhteyttä sopeutumattomaan nuoriso-ainekseen, ohjata näitä sekä auttaa käytännöllisissä vaikeuksissa. Myös esikaupunkialueet kaipaisivat tämäntyyppisiä toimintamuotoja. Alkoholia ja päihteitä käyttäville nuorille kunnan tulisi tarjota toimintamahdollisuuksia, koska he sitä eniten kaipaavat. Lautakunta esitti v. 1970 tekemässään taloussuunnitelmassa palkattavaksi v. 1972–1976 lisää yhteensä viisi sosiaalityöntekijää ja jengityöntekijää sekä v. 1979 vielä yhden psykologin. Lautakunta piti aloitteessa esitetyn ohjelman toteuttamista erittäin suotavana.

Kaupunginhallitus ilmoitti saattaneensa vt Larmolan ym. aloitteen ja nuorisotyölautakunnan siitä antaman lausunnon nuorisopoliittisen ohjelmakomitean tietoon. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.3. 233 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 1.3.1971 lukien viraston urheiluosaston avoinna olevan 12. pl:n vesiulkoilualueen esimiehen viran (24.2. 151 §).

Eräiden vuokrasopimusten jatkaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan jatkamaan jäljempänä mainittuja vuokrasopimuksia: Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntain kirkkohallintokunnan kanssa Mustasaaren eräiden alueiden vuokraamisesta v. 1968 tehdyn ja v. 1969 uusitun vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa 31.12.1992 saakka

entisillä ehdoilla (24.11. 723 §) sekä Helsingin Golfklubi -yhdistyksen kanssa Talin golfkentän n. 54.40 ha:n suuruisesta alueesta tehdyn vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa 31.12.1984 saakka sillä ehdolla, ettei alueelle rakenneta mitään rakennuksia ilman kaupunkisuunnittelulautakunnan sekä urheilu- ja ulkoilulautakunnan lupaa ja että jos kaupunki laadittavien suunnitelmien johdosta tarvitsee rakennuksia tai alueita tahi osaa niistä teitä, katuja, johtoja, asuntotuotantoa taikka muuta yleistä tarvetta varten, vuokramiehen on 3 kk:n kuluttua irtisanomisesta korvauksetta luovutettava sitä varten tarpeelliset osat rakennuksista tai tarvittava maa-ala sekä muutoin urheilu- ja ulkoilulautakunnan päättämin ehdoin (23.6. 429 §).

Urheilupuistot. Kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkitehtien Risto Kaurian ja Risto Turtolan laatiman, 6.4.1971 päivätyn Oulunkylän urheilupuiston maankäyttösuunnitelman (9.6. 385 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvioon kuuluvia urheiluosaston määrärahoja Kalusto enintään 60 000 mk:lla ja määrärahoja urheilulaitokset ja kentät enintään 80 000 mk:lla Pirkkolan urheilupuiston parakin palosta aiheutunutta kalustonhankintaa ja parakin uudelleen rakentamista varten (13.10. 626 §).

Leirintäalueet. Urheilu- ja ulkoilulautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää kertomusvuoden talousarvioon ulkoilualueiden ja -puistojen rakennustöitä varten merkitystä siirtomäärärahasta enintään 400 000 mk leirintäalueiden kunnostamiseen (21.4. 279 §).

Lauttasaaren eräiden puistoalueiden luovuttamisesta kesäisin pallopelejä varten tekivät vt Katajavuori ym. v. 1970 aloitteen, jossa he mainitsivat Lauttasaari Seuran suorittaneen tutkimuksia, missä määrin Lauttasaaren puistoalueita voitaisiin käyttää lasten ja nuorison palloilukenttinä. Tutkimuksissa todettiin Lauttasaaressa olevan useita ruohokenttiä, joissa ei ole puita eikä muitakaan istutuksia ja jotka olisivat kyllin suuria määrättyjä pallopelejä varten. Seura sitoutui hankkimaan tarvittavat laitteet, joiden kustannuksiin muutkin seurat olivat valmiit osallistumaan, jos kaupunki myöntää luvan alueiden käyttöön ja tarvittavien telineiden pystyttämiseen. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin esitettyjen puistoalueiden luovuttamiseksi kesäaikana erilaisia pallopelejä varten ja luvan myöntämiseksi tarpeellisten telineiden pystyttämiseen.

Yleisten töiden lautakunta suhtautui periaatteessa myönteisesti puistojen käytön lisäämiseen. Nurmikot eivät kuitenkaan kestä tallaamista keväällä ja syksyllä, joten pelaaminen olisi ajoitettava sen mukaan.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti pystyttävänsä tarvittavat pelipylväät aloitteessa mainitulle lautakunnan hallinnossa olevalle entiselle leirintäalueelle. Lisäksi lautakunta totesi, että kun erillisten pienten pelikenttien tehokas kunnostaminen ei ollut kohtuullisin kustannuksin järjestettävissä, olisi kestopäällystäminen ainoa varma keino niiden jatkuvassa käyttökunnossa säilymiseen. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 258 §).

Retkeilyreitin tekemisestä Vanhankaupunginlahden ympärille v. 1970 tekemässään aloitteessa esittivät vt U. Laine ym., että Vanhankaupungin lahden ympäri kiertävästä ulkoilu- ja retkeilytiestä ja sen käyttömahdollisuuksista tehtäisiin kokonaissuunnitelma, jonka perusteella ryhdyttäisiin toimenpiteisiin luonnonläheisen ja vehmaan retkeilytien luomiseksi helsinkiläisille vapaa-ajan virkistykseksi.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli sitä mieltä, että jalankulkuyhteyden järjestämistä ulkoilureittiä myöten Vanhankaupungin lahden pohjoispuolitse ja Viikintien eteläpuolitse oli pidettävä erittäin tarpeellisena. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelu-

osaston laatimassa Helsingin polkupyöräteiden ja jalankulkuväylien rakentamisohjelmassa vuosiksi 1970–1981 oli lahden ympäri kiertävä tie otettu huomioon rakentamisajankohtia ja -kustannuksia määriteltäessä, mutta lopullinen sijoittaminen vaati lisäsuunnittelua. Lautakunta esitti, että suunnittelu annettaisiin kaupunkisuunnitteluviraston tehtäväksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta piti myös ulkoilutien rakentamista Herttoniemen siirtolapuutarhan tienoilta Viikintien eteläpuolitse Vantaan laaksoon erittäin tarpeellisena. Ulkoilureittiä varten tulisi Saunalahden itärannalta Herttoniemen radan eteläpuolelta Viikinmäen asuntoalueen kohdalta varata riittävät vihervyöhykkeet sekä ryhtyä vaadittaviin toimenpiteisiin valtion omistaman Viikin koetilan mailla rakennettavan ulkoilutien osalta. Asemakaavaosastossa laadittiin v. 1966 käyttösuunnitelma Nihdin–Vantaansuun ranta-alueesta. Suunnitelmassa ranta-alue on vaihtelevan levyisenä puisto- ja laiturivyöhykkeenä varattu jalankulkua varten. Yhteydeksi Vantaan ylitse Pornaistenniemeen on ehdotettu kävelysiltaa. Vaikka suunnitelmat muuttuvat niitä edelleen kehitettäessä, pyritään jalankulkureitti säilyttämään myöhemmissäkin suunnitelmissa muuttumattomana. Vantaankosken alue olisi pyrittävä varaamaan yleiseen käyttöön. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.2. 165 §).

Säästöpankinrannan kunnostamisesta ja veneiden talvisäilytyksen lopettamisesta siellä tekivät vt Loikkanen ym. v. 1970 aloitteen, jossa he huomauttivat kaupungin eräiden ranta-alueiden kunnostamisen olevan vielä pahasti kesken. Säästöpankinranta on yksi tällainen kunnostamaton ranta-alue, vaikka sen kunnostamissuunnitelma on ollut olemassa jo lähes 10 vuotta. Rannalle jätetyt veneet keräävät asukkaikseen epäsosiaalisia yksilöitä, jotka häiritsevät alueella asuvia ja liikkuvia ihmisiä. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin kunnostamissuunnitelman loppuunsaattamiseksi ja veneiden talvisäilytyksen lopettamiseksi siellä.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta totesi, että asiaa oli kaupunginhallituksessa käsitelty useamman kerran ja päädytty siihen, ettei asia antanut aihetta toimenpiteisiin. Suurin osa Säästöpankinrannan venepaikkojen vuokraajista asuu Pitkänsillan pohjoispuolella olevissa kaupunginosissa, monet Siltasaaren–Kallion alueella ja näille useissa tapauksissa vähävaraisille veneenomistajille on edullista saada suorittaa veneittensä maihinnosto, talvisäilytyksen valvonta, kevätkunnostus ja vesillelasku lähellä asuntoaan. Koska laituripaikkamaksuun sisältyy oikeus käyttää lisämaksutta kaupungin osoittamaa yleistä talvisäilytyspaikkaa, ei ko. veneitä voida kaupungin taholta osoittaa vartioiduille ja maksullisille yksityisille talvisäilytysalueille eikä venehuoltamoihin. Lautakunnan mielestä oli syytä jatkaa käytäntöä, jonka mukaan Säästöpankinrannan 64 venettä saadaan nostaa talveksi laituripaikkojen kohdalla olevalle kunnostamattomalle rantakaistalle.

Kaupunginhallitus ilmoitti kehottaneensa urheilu- ja ulkoilulautakuntaa 1) huolehtimaan siitä, että venesatamien rakentamisen toteutuessa ne rakennetaan myös ulkonäöltään viimeisteltyyn asuun tai huolehtimaan muussa tapauksessa väliaikaisin toimenpitein niiden viihtyisyyden kohentamisesta sekä 2) tehostamaan edelleen toimenpiteitä veneiden talvipeitteiden yhtenäistämiseksi. Rakennusvirastoa kaupunginhallitus kehotti yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston sekä urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin Säästöpankinrannan ja Siltasaarenkärjen ranta-alueiden istutusten järjestämiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (24.2. 166 §).

Veneiden ja alusten talvisäilytyksestä 24.3. tekemässään aloitteessa katsoivat vt Mäkinen-Ollinen ym., ettei kaupungin taholta ole

kiinnitetty riittävää huomiota veneiden talvisäilytyksen järjestämiseen. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin panemaan viipymättä alulle veneiden talvisäilytyksen järjestelykysymyksen hoitaminen sekä antamaan alusten omistajille kehotus poistaa alukset rannoilta määräaikaan mennessä sekä samalla ilmoittamaan, millä alueilla alusten talvisäilytys olisi kiellettyä. Samalla olisi veneiden talvisäilytykseen kielletyksi alueeksi määrättävä Puistokadun ja Wecksellintien välinen ranta-alue.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti kaupungin alueella laituroitavien ja talvehtivien veneiden määrän kaksinkertaistuneen muutamassa vuodessa sekä että se kasvaa edelleenkin vuosittain n. 400–500 veneellä. Merisataman rantasuunnitelmasta 29.1.1970 antamassaan lausunnossa kaupunkisuunnittelulautakunta oli puoltanut suunnitelmaa siten, että ranta säilyisi entisessä käytössään joskin tehostetumpana ja järjestellympänä. Veneiden talvisäilytystä oli ehdotettu jatkettavaksi edelleen, joten keväisin rannoille väriä ja kiinnostavuutta antava veneiden kunnostamistyö tulisi jatkumaan. 10.2.1970 asetettiin työryhmä, joka sai tehtäväkseen Merisataman rantasuunnitelmien jatkosuunnittelun yhtenäistämisen ja esityksen tekemisen kaupunginhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan em. lausunnon pohjalta. Suunnitelmassa ehdotettiin veneiden talvisäilytys järjestettäväksi rannan ja katualueen väliselle vapaa-alueelle. Alueelle mahtuu 250 venettä. Kaupungin omistamalla alueella talvehtivien veneiden viimeinen vesillelaskupäivä on v:sta 1968 lähtien ollut 10.6. ja aikaisin sallittu maihinnostopäivä vastaavasti 15.9. Rakennustarkastusviraston valvontaosasto, joka valvoo rantojen siisteyttä, on lausunnossaan todennut merisataman alueen siisteyden huomattavasti parantuneen. Mikäli veneiden talvipeitteissä on havaittu epäkohtia, ovat laiturivalvojat huomauttaneet asiasta veneenomistajille ja vaatineet vikojen korjaamista. Merisatamassa laituroitavien ja talvehtivien veneiden omistajat ovat talven 1970/71 aikana perustaneet Merisataman Venekerho -nimisen yhdistyksen, joka sääntöjensä mukaisesti valvoo alueella vallitsevaa yleistä järjestystä ja siisteyttä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi. (24.3. 236 §, 26.5. 363 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa rakennusviraston talorakennusosaston työpäällikön 32. pl:n virasta dipl.ins. Lasse Juvoselle maksettavan sopimuspalkan 1.4.1971 lukien 4 200 mk:ksi kuukaudelta sillä ehdolla, että palkkaus maksetaan samansuuruisena myös mahdollisesti perustettavasta osastopäällikön virasta. Sopimuspalkan maksamiseen päätettiin pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan suostumus (27.10. 660 §).

Selvityksen antamisesta valtuustolle kaupungin rakennushankkeiden kustannuksista teki vt Loikkanen 13.1.1971 seuraavan aloitteen: »Kaupungin monien rakennusten kustannukset ylittävät varsin usein ja hyvin tuntuvastikin ennen rakentamista tehdyn kustannusarvion. Esimerkkeinä mainittakoon mm. satamavarasto, jossa arvion ylitys lienee n. 170 % ja Kaupungintalon saneeraus, jonka kustannukset niin ikään nousivat paljon suuremmiksi kuin arviossa edellytettiin. Kustannusten kattaminen ei voi olla vaikuttamatta yllättävästi veroäyriin tai siirtämättä monia tähdellisiä hankkeita. Kun olisi tärkeätä, että valtuusto saisi tietää mahdollisimman aikaisessa vaiheessa merkittävät kustannusarvioiden ylitykset, esitän kaupunginvaltuuston

hyväksyttäväksi, että kaupunginhallitus toimittaa kaupunginvaltuustolle rakennustöiden edistyessä rakennushankkeen neljännesvaiheessa selvityksen kustannusarvion ja toteuttamiskustannusten suhteesta.»

Yleisten töiden lautakunta mainitsi kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen tahi molempien käsittelevän lautakunnan alaisuuteen kuuluvia rakennushankkeita koskevat suunnitelmat, rahoitusohjelmat ja kustannusarviot mm. seuraavissa vaiheissa: taloussuunnitelman tarkistuksen yhteydessä joka toinen vuosi, talousarvioehdotusta laadittaessa vuosittain, luonnospiirustuksien hyväksymisen yhteydessä, lautakunnan tehdessä yksityiskohtaisen kustannusarvion perusteella tarvittaessa korjausesityksen alustavien tietojen mukaan tehtyyn rahoitusohjelmaan, ja kun lautakunta tekee toteuttamiskustannusten tarkkailun perusteella esityksiä lisämäärärahan saamisesta tai tilin ylittämisoikeudesta. Rakennushankkeen työvaiheen synty- ja kirjaamishetkien välinen ero vaihtelee eri työvaiheiden osalta kahdesta viikosta jopa kuukauteen. Valmiin rakennuksen luovutushetkellä on kustannuksista kirjattu keskimäärin 90 %. Koska kustannusten kehittyminen eri hankkeissa vaihtelee kohteen laadun, tonttiolosuhteiden, vuodenajan ja monenlaisten viivästymisten johdosta, ei hanketta voida kustannusten osalta jakaa vertailukelpoisiin neljännesvaiheisiin. Kaupungintalon saneeraustyön kustannuksista lautakunta totesi, että työn erikoisuuden vuoksi se oli jouduttu suorittamaan tavanomaisesta uudisrakennustyöstä poiketen, joten kustannusten ennakkoarviointi työn osalta oli ollut erittäin vaikea. Kaupungintalon saneerausta varten v. 1964 hyväksytyssä rahoitusohjelmassa ei myöskään ollut voitu etukäteen ottaa huomioon saneeraustyön aikana tapahtunutta rakennuskustannusten yleistä nousua, joka rakennuskustannusindeksin mukaan laskettuna oli n. 47 %. Edelleen lautakunta huomautti, että rakennusvirastolla oli aina käynnissä paljon rakennushankkeita, joiden neljännesvuosivaiheet sijoittuvat kaikki eri aikoihin. Näiden kustannusten tarkistaminen aiheuttaisi sen, että niitä kertyisi useita jokaiseen valtuuston istuntoon ja ne käsittäisivät sekä laadultaan että laajuudeltaan mitä erilaisimpia töitä kioskeista aina vuosikausia kestäviin suuriin töihin, kuten kaupungintalon korttelin saneeraustyöt ja ulkomerelle johtavat jätevesitunnelit. Raporttien tutkiminen olisi käytännössä vaikea hoitaa ja häiritsisi valtuuston normaalia asioiden hoitoa, eikä neljännesvaiheraportointi kuitenkaan käytännössä voisi muodostua tarkoituksenmukaiseksi kustannusten valvontamenettelyksi. Rakennuskustannuksia olisi edelleen valvottava lähinnä lautakunta- ja virastovaiheessa sekä tällöin pyrittävä yhä tarkempaan, todellisia kustannuksia mahdollisimman hyvin vastaavaan ennakkosuunnitteluun. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.10. 669 §).

Kadun ja viemärin keskimääräisten rakentamiskustannusten nousun vuoksi kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa niiden uudet yksikköhinnat kertomusvuodeksi. Hinnat olivat voimassa sellaisin varauksin, että niitä sovelletaan, elleivät hintasäännöstelymääräykset aseta sille estettä (5.5. 296 §, kunn. as. kok. n:o 76).

Katutyöt. Yleisten töiden lautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää v:n 1968 talousarvioon Uusia katuja ja teitä, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, Kirkonkyläntien rakentamiseen merkitystä määrärahasta 50 000 mk, Kullervonkadun ja Osmontien–Panuntien rakentamiseen merkitystä määrärahasta 73 758 mk sekä Kuusimiehentien, Sysimiehentien ja Pakilantien rakentamiseen merkitystä määrärahasta 84 978 mk kaupungin rakennuslain 79 §:n mukaisen kadunrakentamisvelvollisuuden täyttämiseksi Heinäpellontien ja Leppätien rakentamiseen (24.11. 732 §).

Tattarisuon korttelin n:o 41014 läntisen puoliskon luovutuskuntoon saattamista varten kau-

punginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään Munkkisaaren puhdistamon kokoojaviemäreitä varten merkityn määrärahan käyttämättä jääneestä osasta 100 000 mk. Tälle alueelle oli tarkoitus sijoittaa Mäkelän varastoalueelta irtisanotut vuokralaiset (27.10. 663 §).

Rakennusviraston läntisen tukikohdan rakentaminen. Kaupunginhallitus siirsi 1.7. 1970 lukien yleisten töiden lautakunnan hallintoon Pitäjänmäen teollisuusalueen korttelin n:o 46033 tontteja n:o 3 ja 4 vastaavan alueen rakennusviraston läntistä tukikohtaa varten. Kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkit. Kari Järvisen laatimat, 8.6.1971 päivätyt tukikohdan luonnospiirustukset n:o 1–6 (10.11. 684 §).

Oulunkylän varastorakennuksen G lattiarakenteiden korjaustyön jatkamista ja toimisto-pukuhuonetilan rakentamista varten valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 ja 1969 talousarvioihin rakennustoimen rakennusten perusparannuksia varten varatusta siirtomäärärahasta vastaavasti 60 000 mk ja 40 000 mk (23.6. 455 §).

Moottoriajoneuvokorjaamo. Valtuusto myönsi v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 300 000 mk tyyppirakenteisen teollisuushallin hankkimiseksi rakennusviraston moottoriajoneuvokorjaamoa varten sekä ko. tontin tasaus- ja aitaustöihin (1.9. 502 §).

Lautakunta oikeutettiin myös ylittämään yleisen osaston kalustonhankintamäärärahoja enintään 82 720 mk:lla niiden koneiden, työkalujen ja kalusteiden täydentämistä varten, joita tarvittiin autokorjaamon siirtyessä moottoriajoneuvokorjaamon huonetiloihin (5.5. 315 §).

Valtatiet. Tie- ja vesirakennushallitus oli pyytänyt kaupungilta tieasetuksen 14 §:ssä edellytetyn lausunnon valtatien n:o 3 parantamisesta välillä Pirkkolantie–Kaivoksela sekä sen parantamisesta aiheutuvien yleisten teiden järjestelyä varten laaditusta suunnitelmasta. Kaupunginvaltuusto päätti puoltaa tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan tie- ja vesirakennushallituksen suunnitelmaa seuraavin huomautuksin:

a) Valtatien ylitse rakennettavien kahden jalankulkusillan kaidevälin leveydeksi riittää kaupungin mielestä 4.0 m ehdotetun 6.0 m:n asemesta.

b) Muurimestarintien liittymän koilliskulmassa oleva D-rampin jalankulkureitin ylitse johtava ramppisilta olisi suunniteltava rakennettavaksi heti kaksikaistaiseksi, jolloin ramppi G voitaisiin rakentaa ensimmäisessä rakennusvaiheessa.

c) Koska Muurimestarintien silta suunnitellaan ja rakennetaan kaupungin toimesta heti nelikaistaista tietä varten siten, että sillalle rakennetaan molemmin puolin jalankulkuliikennettä varten jalkakäytävät, olisi Muurimestarintien eritasoliittymä toteutettava piirustuksen 5/E1–1a mukaisesti siten, että ramppi G rakennetaan ensimmäisessä rakennusvaiheessa.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa lausunnossaan,

a) että kaupungin toimesta muutetaan vahvistetut asema- ja rakennuskaavat suunnitelmassa edellytetyllä tavalla sekä

b) ettei kaupunki suostu vastaamaan valtatien ja muiden teiden tiealueiden lunastuseikä korvauskustannuksista yli sen määrän, mitä laki kaupunkia siihen velvoittaa.

Lisäksi päätettiin ilmoittaa,

1) että kaupunki ottaa vastatakseen jalankulku- ja polkupyöräteiden sekä niille tulevien yli- ja alikulkukäytävien rakentamis- ja kunnossapitokustannuksista,

2) että kaupunki ottaa vastatakseen omien johtojensa ja kaapeleittensa ynnä vastaavien siirtämis-, suojaamis- ja muutostöiden kustannuksista,

3) että kaupunki ottaa vastatakseen liittymien rakentamiskustannuksista lukuun ottamatta Muurimestarintien ramppeja, jotka

kustannetaan ja rakennetaan tie- ja vesirakennushallituksen toimesta sekä

4) että kaupunki hyväksyy tie- ja vesirakennushallituksen ehdotuksen valtatien, liittymien ja jalankulkuteiden valaistuksen suhteen samoin kuin

5) että kaupunki ottaa huolehtiakseen jalankulku- ja polkupyöräteiden vastaisesta kunnossapidosta sekä valtatien n:o 3 ylittävien risteyssiltojen ja ylikulkukäytävien kunnossapidosta valtatien alittavien risteys- ja alikulkusiltojen sekä eritasoliittymien ja ramppien kunnossapidon jäädessä valtion tehtäväksi.

Edelleen valtuusto päätti ilmoittaa katsovansa,

että kaikki ne valtatiehen liittyvät työkohteet, jotka tehdään urakkatyönä, olisi suoritettava tie- ja vesirakennushallituksen toimesta, mutta että jotkin katujärjestelyt johtotöineen voidaan tehdä kaupungin toimesta myöhemmin erikseen tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorin ja kaupungin rakennusviraston katurakennusosaston kesken sovittavalla tavalla,

että kaupunki itse suorittaa ne johtojen siirtotyöt, jotka voidaan tehdä erillisinä riippumatta valtatien rakentamisesta sekä että valtatien rakentamisen kanssa samanaikaisesti tehtävistä johtotöistä sovitaan erikseen tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorin ja rakennusviraston katurakennusosaston kesken.

Vielä kaupunginvaltuusto päätti pyytää lausunnossaan,

että kaupunki saisi aloittaa Muurimestarintien ja -sillan rakennustyöt heti, kun se on mahdollista sekä

että valtion toimesta aloitettaisiin Muurimestarintien liittymän rakentaminen v:n 1972 alkupuoliskolla (9.6. 386 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti puoltaa tie- ja vesirakennushallituksen suunnitelmaan valtatien n:o 3 parantamiseksi välillä Pirkkolantie–Kaivoksela liittyvää yksityisten teiden liittymä- ja järjestelysuunnitelmaa ja samalla ilmoittaa, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin asemakaavan ja rakennuskaavojen muuttamiseksi siten kuin laaditussa tiesuunnitelmassa on edellytetty (9.6. 387 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti puoltaa tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan suunnitelmaa valtatien n:o 3 parantamiseksi välillä Haagan rautatiesilta–Pirkkolantie ja esittää, ettei korttelin n:o 29036 tontin n:o 3 omistajan mainittua suunnitelmaa vastaan tekemä huomautus antaisi aihetta toimenpiteisiin. Lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa:

1) ettei kaupungilla ole huomauttamista tien suoja-alueiden suhteen sekä että asema- ja rakennuskaavat muutetaan kaupungin toimesta suunnitelmassa edellytetyllä tavalla,

2) ettei kaupungilla ole huomauttamista nykyisen valtatien n:o 3 lakkaamisesta yleisenä tienä välillä Eliel Saarisen tie–tiesuunnitelman paalu 26+60 eikä Eliel Saarisen tien–Pirkkolantien paikallistien lakkauttamisesta,

3) että kaupunki ottaa vastatakseen Haagan eritasoliittymän ramppien rakentamiskustannuksista ja siltojen rakennuskustannuksista lukuun ottamatta päätien osuutta rautatiesillasta,

4) että kaupunki ottaa vastatakseen jalankulku- ja polkupyöräteiden sekä niille tulevien yli- ja alikulkukäytävien rakentamis- ja kunnossapitokustannuksista sekä omien johtojensa, kaapeleidensa ynnä vastaavien siirtämis-, suojaamis- ja muutostöiden kustannuksista,

5) että kaupunki hyväksyy tiesuunnitelmaan sisältyvän ehdotuksen valtatien, liittymän sekä jalankulku- ja polkupyöräteiden valaistuksen suhteen,

6) että valtatien rakentamista varten tarvittavan tiealueen omistaa kaupunki lukuun ottamatta valtion omistamaa rautatiealuetta ja että kaupunki on velvollinen lunastamaan katualueeksi tarvittavan osan muistutuksentekijän omistamasta tontista,

7) että kaikki kiinteästi valtatiehen liittyvät työkohteet olisi suoritettava tie- ja vesi-

rakennushallituksen toimesta, mutta että eräät katujärjestelyt johtotöineen voitaisiin tehdä kaupungin toimesta myöhemmin erikseen tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorin ja kaupungin rakennusviraston katurakennusosaston kesken sovittavalla tavalla,

8) että valtatien kunnossapidosta, josta vastaa valtio, on tarkoituksenmukaista tehdä erillinen käytäntöön soveltuva ratkaisu, josta kaupungin ja valtion viranomaiset sopivat lopullisesti po. tieosuuden valmistuttua,

9) että kaupunki voi ottaa kaikki po. tieosuudelle tulevat rakennussuunnitelmapiirustukset laadittavikseen toimestaan ja kustannuksellaan sekä

10) että kaupungin tarkoituksena on toteuttaa valtatien jatkeena olevan katuosuuden rakentamistyö niin, että katuosuus valmistuu samanaikaisesti ja vastaavanlaatuisena valtatieosuuden kanssa (10.11. 683 §).

Paikallistiet. Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin määräämä katselmuksen toimittaja oli asetuksen mukaista katselmusta suorittaessaan todennut, ettei Nordsjön paikallistielle ollut aikaisemmin vahvistettu päätepistettä. Kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan puoltavansa Nordsjön paikallistien päätepisteen määräämistä kaupungin alueella kilometrilukemalle 0.880 (13.10. 610 §).

Katujen talvipuhtaanapidon tehostamisesta v. 1970 tekemässään aloitteessa esittivät vt Ilaskivi ym., että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta pikaisesti suorituttamaan tutkimuksen kaupungin puhtaanapitolaitoksen kyvystä suorittaa sille kuuluvat katujen auraus- ja puhtaanapitotehtävät sekä ryhtymään nopeisiin toimenpiteisiin esiintyneiden epäkohtien korjaamiseksi.

Yleisten töiden lautakunta huomautti, ettei kaupungissa ole voimassa olevien säädösten johdosta sellaista puhtaanapitolaitosta, joka hoitaisi kaupungin koko katu- ja tieverkon puhtaanapidon, vaan tehtävä jakaantuu eri puhtaanapitovelvollisille. Kaupungin puhtaanapitolaitos lakkautettiin v. 1947 ja tehtävät siirrettiin rakennusvirastolle. Puhtaanapitovelvollisuus jakaantuu eri osapuolten kesken siten, että liikenteeseen käytettävät tiet ovat kaupungin alueella yleisiä teitä, yksityisiä teitä, katuja ja sellaisia yleisen paikan osia, jotka on tarkoitettu käytettäviksi ajoratana tai jalkakäytävänä. Tielain mukaan hoitaa yleiset tiet valtion tie- ja vesirakennuslaitos. Yksityisistä teistä huolehtivat yksityistielain mukaan tiehoitokunnat. Katujen kunnossa- ja puhtaanapidosta ei ole olemassa erityistä lakia. (Puhtaanapitoa koskevat määräykset sisältyvät rakennusjärjestykseen, terveydenhoitolakiin ja -asetukseen sekä yleiseen järjestyssääntöön.) Rakennusjärjestyksen mukaan kuuluu kadun puhtaanapito yleensä sen varrella olevan kiinteistön omistajalle. Kaupunki on ottanut tehdäkseen vain ajoradan aurauksen sekä sen ja suojateiden hiekoituksen, mutta ei lumenluontia ja poisajamista eikä muuta puhtaanapitoa. Katuluokituksen tarkistamiseksi kaupunginhallitus asetti v. 1967 katuluokituskomitean, jonka mietintö valmistui 7.5.1969. Lopullista päätöstä ei asiassa kuitenkaan ole vielä tehty. Tiukennettu katuluokitus merkitsee erittäin suuria lisäkustannuksia puhtaanapitovelvollisille ja siis erityisesti kiinteistönomistajille, joiden on kustannuksellaan kuljetettava pois kaupungin ajoradalta auraama lumi. Tiukennettuja määräyksiä ei tästä syystä voida soveltaa ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman. Liikenteen ruuhkautumista ei voida koskaan kokonaan välttää, koska pienikin säänvaihdos aiheuttaa ruuhkia. Katujen talvihoitoa haittaavia tekijöitä ovat esim. pysäköidyt autot, jotka haittaavat työtä ja vaikeuttavat koneiden käyttämistä. Lautakunta ehdotti vuoropysäköinnin toteuttamista. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan ovat uudet katuluokitusmääräykset kaupunginkanslian lainopillisen osaston viimeisteltävinä. Kaupunginhallituksen tarkoituksena oli valtuuston päätöksen täytäntöönpanon

yhteydessä esittää Kaupunkiliitolle, että katujen kunnossapito- ja puhtaanapitolainsäädäntöä kiirehdittäisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteeu johdosta (27.10. 668 §).

Kyläsaaren vesiensuojelu- ja tielaboratorio. Kaupunginhallitus oikeutti v. 1969 yleisten töiden lautakunnan laadituttamaan suunnitelman rakennusviraston vesiensuojelu- ja tielaboratorion rakentamisesta Kyläsaareen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. K. R. Lindgrenin laatimat, 17.9.1970 päivätyt Kyläsaaren vesiensuojelu- ja tielaboratorion luonnospiirustukset n:o 1–10 (13.1. 24 §).

Jätevedenpuhdistamot ja -pumppaamot. Yleisten töiden lautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää v:n 1970 talousarvioon katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjauksiin ja kunnossapitoon merkitystä määrärahasta 100 000 mk jätevedenpuhdistamojen ja -pumppaamojen käyttöön ja hoitoon (10.2. 120 §).

Kaupunginvaltuusto päätti täydentää Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan kesken 15.12.1967 jäteveden johtamisesta tehdyn sopimukseu 5 kohdan kuulumaan seuraavasti:

»Kunta suorittaa kaupungille kohdassa 2 mainittujen, kuntaa palvelevien viemäreiden ja pumppaamoiden rakentamiskustannuksista sekä jäteveden puhdistamon suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista seuraavat prosentuaaliset osuudet:

Puhdistamo	40	%
Pumppaamo ja painejohto	35	%
Viemäriosa A-B-C	40	%
Viemäriosa G-B	36.5	%
Viemäriosa E-F	30	%

Viemäreiden kustannuksiksi katsotaan varsinaisten jätevesiviemäreiden hankinta- ja asennuskustannusten lisäksi puolet johtokanavan kaivamis-, louhimis- ja täyttämiskustannuksista siellä, missä jätevesiviemärin lisäksi kanavassa on vesijohto- tai sadevesiviemäri, ja 1/3 siellä, missä jätevesiviemärin lisäksi kanavassa on kaksi muuta sanotunlaista johtoa.» (10.2. 92 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan kesken Rajakylän kaakkoisosien jätevesien johtamisesta kaupungin viemäriverkkoon tehtäväksi seuraavan sopimuksen:

Sopimus

Helsingin kaupunki, jota jäljempänä kutsutaan kaupungiksi, ja Helsingin maalaiskunta, jota jäljempänä kutsutaan kunnaksi, ovat tänään tehneet kunnan itäisen osan jätevesien johtamisesta kaupungin viemäriverkkoon tehtyyn sopimukseen liittyvän, Rajakylän kaakkoisosien jätevesien johtamista kaupungin viemäriverkkoon koskevan seuraavan sopimuksen:

1. Kaupunki oikeuttaa kunnan johtamaan kaupungin puolella Tuukkalantiellä olevaan viemäriin puhdistamattomia jätevesiä sillä ehdolla, ettei viemäriverkkoon johdeta pintavesiä ja että teollisuusjätevedet puhdistetaan ennen niiden johtamista viemäriverkkoon sillä tavalla, että ne eivät aiheuta haittaa viemäreille, pumppaamoille tai puhdistamoille.

2. Kunta suunnittelee ja rakentaa jätevesien johtamiseen tarvittavan viemärin kunnan puolelta Tuukkalantietä pitkin kaupungin puolella olevaan Tuukkalantien viemäriin. Viemäri mitoitetaan siten, että kunnan puolelta tuleva maksimijätevesivirtaama on 25 l/s.

3. Kunta kustantaa edellisessä kohdassa mainitun viemärin kokonaisuudessaan ja korvaa kaupungille 1/6 Tuukkalantiellä olevan vesijohdon, jätevesiviemärin ja sadevesiviemärin kustannuksista (1/2 jätevesiviemärin kustannuksista) eli 45 800 mk.

4. Kaupunki myöntää kunnalle korvauksetta luvan viemärin sijoittamiseen kaupungin maalle Tuukkalantien kohdalle kaupungin rakennusviraston katurakennusosaston

hyväksymien piirustusten mukaisesti. Viemärin valmistuttua on sen sijainnista toimitettava katurakennusosastolle tarkka mittapiirustus.

5. Kaupungin rakennusviraston katurakennusosastolla on oikeus asettaa työtä varten valvoja, jonka antamia ohjeita ja määräyksiä on työssä noudatettava. Työn aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava katurakennusosastolle. Työn jälkeen on kunnan kunnostettava katu katurakennusosaston hyväksymään kuntoon.

6. Rakennustyöt suoritetaan ja viemäri otetaan käyttöön vuoden 1972 loppuun mennessä.

7. Kunta huolehtii rakentamansa osuuden kunnossapidosta ja käytöstä.

8. Jätevesimäärät mitataan Rajakylän pumppaamolla pumppujen tehon ja käyttötuntimäärän perusteella ja kunta suorittaa kaupungille korvauksen jätevesien käsittelystä kulloinkin voimassa olevan, kunnan itäisen osan jätevesien johtamista kaupungin viemäriverkkoon koskevan sopimuksen mukaisesti.

9. Kunta osallistuu Tuukkalantien viemärin uusimis- ja peruskorjaustöihin samassa suhteessa kuin rakentamiseen. Mainitut työt suorittaa kaupunki.

10. Mahdollisten laajennustöiden osalta kustannusten jaosta ja suorituksesta sovitaan erikseen noudattaen tämän sopimuksen periaatteita.

11. Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan, kuten kunnan itäisen osan jätevesien johtamista kaupungin viemäriverkkoon koskevassa sopimuksessa on mainittu.

12. Tämä sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun se on kummankin sopijapuolen asianomaisessa elimessä hyväksytty ja kun päätökset ovat saavuttaneet lainvoiman.

13. Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle (27.10. 652 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä tehtäväksi Helsingin kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan kesken Suutarilan pumppaamon laajentamisesta ja toisen painejohdon rakentamisesta sekä Pukinmäen pumppaamon laajentamisesta ja painejohdon uusimisesta seuraavan sopimuksen:

Sopimus

Helsingin kaupunki, jota tässä sopimuksessa kutsutaan kaupungiksi, ja Helsingin maalaiskunta, jota kutsutaan kunnaksi, ovat tänään sopineet 9. ja 31.5.1961 allekirjoitetun, kunnan jätevesien johtamista kaupungin viemäriverkkoon ja edelleen Viikin jätevedenpuhdistamoon koskevan sopimuksen kohdassa 3 edellytettyjen johtojen ja pumppaamoiden laajentamisesta seuraavaa:

1) a) Kaupunki suunnittelee ja rakentaa Suutarilan pumppaamon laajennuksen ja pumppaamon toisen painejohdon. Koneisto ja painejohto mitoitetaan edellyttäen, että kunnan maksimijätevesimäärä on 3 500 m^3/h ja kaupungin alueelta tuleva maksimijätevesimäärä 1 000 m^3/h.

b) Lisäksi kaupunki suunnittelee ja rakentaa Pukinmäen pumppaamon laajennuksen ja uuden painejohdon. Koneisto ja painejohto mitoitetaan edellyttäen, että kunnan maksimijätevesimäärä on 3 600 m^3/h ja kaupungin alueelta tuleva maksimijätevesimäärä 2 100 m^3/h.

2) Edellä mainittujen johtojen ja pumppaamoiden tulee olla valmiina kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta lukien.

3) Kunta sitoutuu korvaamaan kaupungille Suutarilan pumppaamon laajennuksen ja uuden paineputken todellisista suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista 87 % sekä Pukinmäen pumppaamon laajennuksen ja uuden paineputken todellisista suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista 75 %.

Kunta suorittaa osuutensa työn edistymisen mukaan laskuja vastaan. Laskutus tapahtuu neljännesvuosittain.

4) Kaupunki huolehtii tässä sopimuksessa tarkoitettujen, kaupungin ja kunnan yhteiseen käyttöön kaupungin alueella tulevien viemärilaitteiden vuoksi tarvittavien maa-alueiden tai niiden käyttöoikeuksien hankkimisesta sekä vastaa siitä aiheutuvista kustannuksista ja haittakorvauksista.

5) Tässä sopimuksessa tarkoitettujen viemärilaitteita koskevien suunnitelmien tulee olla kummankin sopijapuolen hyväksymät.

6) Muilta osin noudatetaan edellä mainitun, 9. ja 31.5.1961 allekirjoitetun sopimuksen määräyksiä.

7) Tämä sopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun se on kummankin sopijapuolen asianomaisissa elimissä hyväksytty ja kun päätökset ovat saaneet lainvoiman.

8) Kaupunki antaa tällä sopimuksella suostumuksensa kunnalle siirtää tästä sopimuksesta kunnalle johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia Keravan kaupungille.

9) Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle (24.3. 212 §).

Eräiden raja-alueilla olevien tonttien viemäröiminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin ja Espoon kauppalan kesken raja-alueella olevien eräiden tonttien viemäröimisestä tehtäväksi seuraavan sopimuksen:

S o p i m u s

Espoon kauppala (jäljempänä kauppala) ja Helsingin kaupunki (jäljempänä kaupunki) sopivat eräiden kauppalan ja kaupungin alueilla olevien tonttien tai tilojen viemäröinnin järjestämisestä seuraavaa:

1. Kauppalalla ja kaupungilla on oikeus liittää raja-alueillaan toisen sopijapuolen viemäriverkostoon sellaiset omalla alueellaan olevat tontit tai tilat, joiden viemäröintiä kauppalalla tai kaupungilla ei ole mahdollisuutta muulla tavoin tyydyttävästi järjestää kohtuullisin kustannuksin.

2. Kauppala ja kaupunki rakentavat ja kunnossapitävät kumpikin kustannuksellaan omalla alueellaan olevien tonttien tai tilojen vaatimat yleiset viemärijohdot sekä vastaavat rakentamisesta ja kunnossapidosta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista tai haitoista.

3. Kumpikin sopijapuoli valvoo omalla alueellaan olevien tonttien tai tilojen yksityisten viemärijohtojen rakentamisen ja liittämisen toisen sopijapuolen yleisiin viemärijohtoihin.

4. Kauppala ja kaupunki perivät toisen sopijapuolen alueella olevaan viemäriverkostoon liitettyjen omalla alueellaan olevien tonttien tai tilojen osalta viemärikorvaukset ja muut mahdolliset maksut omien säännöstensä mukaisesti. Kauppala ja kaupunki eivät peri toisiltaan mitään korvauksia tämän sopimuksen perusteella viemäriverkostoonsa liitettyjen tonttien tai tilojen viemäriveden johtamisesta ja puhdistamisesta.

5. Kauppala ja kaupunki alistavat sopijapuolen hyväksyttäviksi vesihuoltosuunnitelmat niiden tonttien tai tilojen osalta, joiden viemäröinti järjestetään sopimuksen edellyttämällä tavalla. Kauppala ja kaupunki myötävaikuttavat siihen, että mahdollisesti tarvittavat työluvat toisen rakennettaviksi kuuluville viemärijohdoille saadaan.

6. Tämän sopimuksen puitteissa kauppalan tai kaupungin viemäriverkostoon liitettyjen tonttien tai tilojen yhteinen asukasvastineluku kummankaan sopijapuolen alueella ei saa ylittää lukua 1 000 (27.10. 651 §).

Linnunlaulun jalankulkusillan, Helsinginkadun alikulkusillan ja Alppilan alikulkutunnelin rakentamisesta tehdystä sopimuksesta aiheutuvien lisääntyneiden maksuvelvollisuuksien suorittamista varten valtuusto myönsi Munkkisaaren puhdistamon kokoojaviemäreitä varten merkityn määrärahan käyttämättä jääneestä osasta 53 560 mk (27.10. 663 §).

Lahjoitus. Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisena ottaa vastaan Hartwall Oy:n kaupungille lahjoittaman suihkukaivolaitteen, joka sijoitettaisiin Töölönlahteen. Yhtiö täyttää kertomusvuonna 135 v ja on koko ajan toiminut Helsingissä (24.2. 145 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Helsingin kaupungin kiinteistölautakunnan johtosäännön muuttaminen. Valtuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kiinteistölautakunnan johtosäännön 2 §:n 7 kohdan. Muutos koski lupien myöntämistä tilapäisten ilmoitusten ym. kiinnittämiseen kaupungin omaisuuteen (8.12. 757 §).

Viranhaltijat. Valtuusto päätti perustaa 1.1.1972 lukien talo-osastolle yhden 8. pl:n toimistoapulaisen ja metsäosastolle yhden 19. pl:n metsäteknikon viran (9.6. 384 §).

Valtuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa kaupunkimittausosaston 29. pl:n katukorvausinsinöörin virkaan valitulle dipl.ins. Markku Pohjalle maksettavan sopimuspalkan 2 550 mk:ksi kuukaudelta 1.11.1971 lukien (10.11. 693 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Kiinteistöjen ostot. Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuonna ostetaan seuraavat kiinteistöt, tontit ja maa-alueet erinäisillä ehdoilla:

22. kaupunginosassa Tamro Oy:ltä Vallilan korttelin n:o 699 tontti n:o 6 rakennuksineen 3 600 000 mk:n kauppahinnasta (9.6. 402 §);

28. kaupunginosassa, sen jälkeen kun korttelin n:o 28052 varasto- ja korjaamotontin n:o 4 asemakaavan muutos n:o 6436 on vahvistettu tai kun lainvoimainen poikkeuslupa tontin rakentamiseen on myönnetty, rasituksista vapaina

a) rva Hilja Kinnuselta ja teatterinjoht. Hilkka Hämäläiseltä 1 275 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta Oulunkylän korttelin n:o 28066 tontti n:o 1 siten, että kauppahinnasta 400 000 mk suoritetaan kaupungin liikkeeseen laskemina obligaatioina ja 875 000 mk käteisellä sekä

b) Kiinteistö Oy Oulunkylä -nimiseltä yhtiöltä 104 300 mk:n käteishinnasta Oulunkylän korttelin n:o 28067 tontti n:o 1.

Kaikki 28. kaupunginosassa tehtäväksi päätetyt kaupat liittyivät Keskusosuusliike Hankkijan kanssa v. 1969 tehtyyn vuokrasopimukseen (5.5. 302 §).

Edelleen päätettiin

a) ostaa fil.lis. Touko Voutilaiselta ja hänen vaimoltaan Taimi Voutilaiselta sekä rak.mest. Toivo Huttuselta ja hänen vaimoltaan Leena Huttuselta korttelin n:o 28064 tontti n:o 3 rakennuksineen rasituksista vapaana 380 000 mk:n käteishinnasta ja

b) myydä samanaikaisesti fil.lis. Touko Voutilaiselle ja hänen vaimolleen Taimi Voutilaiselle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun korttelin n:o 28095 tontti n:o 8 32 970 mk:n käteishinnasta sekä

c) myydä samanaikaisesti rak.mest. Toivo Huttuselle ja hänen vaimolleen Leena Huttuselle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun korttelin n:o 28094 tontti n:o 6 40 893 mk:n käteishinnasta (23.6. 440 §);

a) ostaa autonkulj. Viking Ahlforsilta ym. korttelin n:o 28064 asuntotontti n:o 7 rakennuksineen rasituksista vapaana 196 000 mk:n käteishinnasta,

b) myydä korttelin n:o 28104 asuntotontti n:o 2 autonkulj. Viking Ahlforsille 34 500 mk:n käteishinnasta,

c) ostaa Anna Heleniukselta korttelin n:o 28052 asuntotontti n:o 1 rakennuksineen rasituksista vapaana 91 000 mk:n käteishinnasta,

d) ostaa Kiinteistö Oy Oulunkylä -nimiseltä yhtiöltä korttelin n:o 28053 asunto- ja liiketalotontti n:o 1 rakennuksineen rasituksista vapaana 141 790 mk:n käteishinnasta sekä

e) ostaa Asunto Oy Torivoudintie 25 -nimiseltä yhtiöltä korttelin n:o 28053 asunto- ja liiketalotontti n:o 2 ja sillä oleva keskeneräinen uudistalo rasituksista vapaana 429 165 mk:n käteishinnasta (8.12. 754 §).

Vielä päätettiin:

39. kaupunginosassa ostaa Suoja-Pirtti yhdistykseltä sen Siltamäkeen rakennuttama Sillanpirtin hoitokoti yht. 2 416 886 mk:n hinnasta kiinteistölautakunnan määräämin ehdoin (5.5. 303 §);

40. kaupunginosassa ostaa maanvilj. Artur Stellbergiltä rasituksista vapaina Suutarilan kylän tila Nyåker RN:o 1^{138} ja saman kylän tilasta Petas RN:o 1^{140} erillinen, n. 3.6 ha:n suuruinen palsta, joka rajoittuu Penttiläntiehen ja Keravanjokeen yht. 550 000 mk:n kauppahinnasta siten, että n. 200 000 mk suoritetaan kaupungin liikkeelle laskemina obligaatioina ja loput n. 350 000 mk käteisellä (24.3. 226 §);

43. kaupunginosassa:

a) ostaa Kulutusosuuskuntien Keskusliitolta (KK) rasituksista vapaana korttelin n:o 43224 kerrostalotonttiin n:o 1 kuuluva 16 224.8 m^2:n suuruinen määräala Herttoniemen kylässä sijaitsevasta tilasta Ströms RN:o 3^5 tontinmittauksen n:o 70059 mukaisesti 1 020 000 mk:n käteishinnasta,

b) ostaa KK:lta rasituksista vapaana kaksi määräalaa, joihin kuuluu n. 4.75 ha vahvistetun asemakaavan mukaista puistoaluetta sekä venelaituri- ja veneiden säilytysaluetta sekä n. 1.64 ha vesialuetta Herttoniemen kylässä sijaitsevasta tilasta Ströms RN:o 3^5 karttapiirroksen n:o 15418/NA 51 mukaisesti 244 000 mk:n käteishinnasta,

c) myydä KK:n toimesta perustettavalle kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiölle 880 000 mk:n käteishinnasta korttelin n:o 28307 kerrostalotontti n:o 1,

d) vuokrata KK:lta b) kohdassa mainitut määräalat niiden asemakaavan mukaisiin tarkoituksiin käytettäviksi kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien kunnes ko. kohdassa edellytetty kauppakirja on allekirjoitettu, kuitenkin kauintaan 1.4.1976 saakka 12 200 mk:n vuosivuokrasta (24.3. 223 §);

45. kaupunginosassa ostaa Lennart Nymanin perikunnalta n. 12 ha:n suuruinen, karttapiirroksesta n:o 15734/NK 33/26.4.1971 ilmenevä alue Vartiokylässä 3 650 000 mk:n kauppahinnasta, josta noin puolet suoritetaan kaupungin liikkeeseen laskemina obligaatioina ja puolet rahana kaupantekotilaisuudessa (23.6. 441 §);

47. kaupunginosassa ostaa Rakennus Oy:ltä kaksi yhteensä 43.58 ha:n suuruista määräalaa Mellunkylän kylässä sijaitsevista tiloista Uppby RN:o 2^3, Sänkbacka RN:o 3^8 ja Utby RN:o 3^{61} karttapiirroksen n:o 15327/NA 51 mukaisesti rasituksista vapaina 2 311 740 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (10.2. 103 §).

Mellunkylän erään alueen ostaminen, ks. tonttien myynnit.

54. kaupunginosassa: Valtuusto päätti, muuttaen v. 1969 Helsingin Sato Oy:n toimesta perustettujen eräiden asunto-osakeyhtiöiden kanssa tekemäänsä aluevaihtoa

a) ostaa Asunto Oy Satokuusikolta Vuosaaren kylässä sijaitsevan tilan Torpet RN:o 4^{78} rasituksista vapaana 120 000 mk:n käteishinnasta,

b) suorittaa Asunto Oy Satomeren kanssa aluevaihdon, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Vuosaaren kylässä sijaitsevan tilan Tallmo RN:o 4^{89} sekä jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle Patolan korttelin n:o 28305 asunto- ja myymälätontin n:o 6. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahana käteisellä 230 000 mk (10.3. 184 §).

Edelleen päätettiin ostaa Sipoossa maanv. Nils Forsströmiltä 870 000 mk:n kauppahinnasta Gumbölen kylässä sijaitseva tila Mutars RN:o 1[16] mm. siten, että

1) Myyjä pidättää itselleen tilasta kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 15741/NA 51 mukaisen, noin 15.6 ha:n suuruisen määräalan, jonka myyjä saa ostajaa enempää kuulematta erotuttaa itsenäiseksi tilaksi. Myyjä saa myös kiinnityttää erottamisoikeutensa myytyyn tilaan.

2) Kauppahinnasta suoritetaan noin 270 000 mk kaupungin 15.2.1970 liikkeeseen laskemina obligaatioina ja loput eli noin 600 000 mk rahana käteisellä.

3) Myytävää aluetta rasittavat myyjän ja jäljempänä mainittujen välillä allekirjoitetut seuraavat sopimukset ym.:

a) Valtion Polttoainekeskuksen kaksi metsänhakkuusopimusta, jotka koskevat n. 9 ha:n suuruisen metsäalueen puustoa ja jotka on allekirjoitettu 11.12.1970.

b) Östersundom Jaktförening -nimisen yhdistyksen kaksi metsästys- ja hirvenkaatosopimusta, jotka on allekirjoitettu 1.1.1963 ja joiden voimassaoloaika päättyy 31.12.1972.

c) Lemminkäinen Oy:n 10.11.1970 allekirjoitettu ja 30.6.1971 päättyvä, n. 2 ha:n suuruista suoaluetta koskeva läjitysalueen vuokrasopimus.

d) Lemminkäinen Oy:n 10.11.1970 allekirjoitettu ja 30.11.1972 päättyvä korvaussopimus, joka koskee n. 0.1 ha:n suuruista, moottoritien varrella olevaa varastoimistarkoituksiin luovutettua aluetta.

e) Lemminkäinen Oy:n 6.2.1970 allekirjoitettu rummun siirtoa koskeva sopimus lisäsopimuksineen.

f) Enso-Gutzeit Oy:n 21.12.1970 ja Osuuskunta Metsäliiton 22.2.1971 allekirjoitetut mittaustodistukset, jotka koskevat puutavaran varastointia.

4) Mainittujen sopimusten ym. mukaan suorittamatta olevat maksut maksetaan kaupantekopäivän jälkeisinä, sopimusten mukaisina määräaikoina kaupungille (23.6. 442 §).

Valtuusto päätti, muuttaen v. 1970 tekemäänsä päätöstä teollisuuskiinteistön ostamisesta Herttoniemestä poliisilaitoksen ja kaupunginkirjaston tarpeita varten, että Icopal Oy:n kanssa sovitaan siltä ostetun teollisuuskorttelin n:o 43058 tonttia n:o 1 koskevan kaupan ehtojen muuttamisesta siten, että yhtiöllä on oikeus pitää käytössään olevalla tontilla sijaitsevan kivirakennuksen osa ja puinen varastorakennus hallinnassaan 30.6. 1972 saakka (15.12. 780 §).

Aluevaihdot. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan suorittamaan jäljempänä mainitut aluevaihdot erinäisillä ehdoilla:

Suomen valtion kanssa siten, että valtio luovuttaa kaupungille 8. kaupunginosan korttelin n:o 141 ns. Kasarmitontista n. 2.876 ha:n suuruisen maa-alueen ja n. 4.5 ha:n suuruisen vesialueen (osa Valmet Oy:n Katajanokan telakka-aluetta) karttapiirroksen n:o 15313/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa valtiolle 13. kaupunginosan korttelin n:o 401 tontin n:o 6 rakentamattoman, Töölön kylän Töölö-Tölö -nimiseen tilaan RN:o 1 kuuluvan 1 028.6 m²:n suuruisen määräalan (eduskuntatalon laajentamista varten). Vaihdossa ei suoriteta välirahaa. Katajanokan maa- ja vesialuetta rasittaa Valmet Oy:lle kuuluva vuokraoikeus (27.1. 62 §);

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa siten, että Haka luovuttaa kaupungille omistamastaan 10. kaupunginosan teollisuuskorttelin n:o 292 tontista n:o 6 asemakaavaa ja asemakaavan muutosta koskevassa piirustuksessa n:o 6481 Sörnäisten rantatie, Hakaniemenranta ja Haapaniemenkatu nimisiksi katualueiksi ynnä puistoalueeksi merkityt määräalat ja kaupunki luovuttaa saman piirustuksen mukaan laadittavien, kortteleita n:o 398 ja 399 koskevien tonttijakokarttojen mukaan mainittuihin kortteleihin kuuluvat,

kaupungin omistamat maa- ja vesialueet. Aluevaihdossa ei suoriteta välirahaa.

Samalla valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa korttelialueen ulkopuolisten eräiden kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta seuraavan sopimuksen:

Helsingin kaupunki (= kaupunki) toisena sopijapuolena sekä Helsingin Asuntokeskuskunta Haka (= Haka) toisena sopijapuolena ovat tänään tehneet Helsingin kaupungin kymmenennen kaupunginosan korttelien n:o 398 ja 399 (entinen n:o 292) eli niin sanotun Merihakan uuden asuntoalueen kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta seuraavan sopimuksen:

1) Kaupunki ja Haka ovat ..... kuun ... päivänä 19... allekirjoitetulla vaihtokirjalla sopineet, että Haka luovuttaa kaupungille uuden asemakaavan mukaisten Sörnäisten rantatien, Hakaniemenrannan ja Haapaniemenkadun liikenne- ja katualueet ynnä puistoalueen sekä saa korvaukseksi lisää kortteliin liittyviä maa- ja merialueita siten, että korttelin pinta-ala, alueen sisäpuolella oleva Haapaniemenkatu mukaan luettuna, pysyy samana.

2) Kaupunki rakentaa kustannuksellaan katu-, jalankulku- ja viemäriverkon liitekarttaan merkitylle rajalle siten, että ns. Merihakan alue voi liittyä näihin verkkoihin, sekä korttelin ulkopuolelle tulevan, liitekartasta ilmenevän rantakadun.

Suunnitelmien valmistuttua ja ennen kunkin molempia osapuolia koskevan rakennustyövaiheen alkamista tehdään kaupungin rakennusviraston ja Hakan kesken yksityiskohtia koskeva erillissopimus, jossa määritellään myös tarkemmat työrajat.

3) Kaupunki suorittaa kustannuksellaan liitekarttaan merkityn merialueen ruoppaus- ja täyttötyöt sekä rakentaa aluetta ympäröivän rantamuurin.

Suunnitelmien valmistuttua ja ennen kunkin molempia osapuolia koskevan rakennustyövaiheen alkamista tehdään kaupungin satamalaitoksen satamarakennusosaston ja Hakan kesken yksityiskohtia koskeva erillissopimus.

4) Haka vastaa kustannuksellaan liitekartasta tarkemmin ilmenevän alueen sisäisen kunnallistekniikan eli korttelin sisälle tehtävien katujen, jalankulkuteiden sekä viemärijohtojen rakentamisesta. Kadut ja jalankulkutiet rakennetaan kestopäällysteisiksi asianmukaisella tavalla hyväksyttyjen ja vahvistettujen piirustusten mukaisesti. Lisäksi Haka suorittaa omalla vastuualueellaan vesijohtojen vaatimat kaivuu-, perustus- ja täyttötyöt. Mikäli yleisiä viemäreitä rakennetaan tonttialueille, Haka sitoutuu hoitamaan tarvittavien rasitteiden perustamisen.

5) Rakennusviraston katurakennusosastolla on oikeus asettaa kunnallisteknillisiä töitä varten valvojat, joiden antamia ohjeita ja määräyksiä näissä töissä on noudatettava.

6) Tämän sopimuksen perusteella rakennettavat kadut luovutetaan heti niiden valmistuttua korvauksetta kaupungille esityksen tekemiseksi niiden yleiseen käyttöön ottamisesta. Haka on kuitenkin vastuussa niistä siihen saakka, kunnes ne on maistraatin päätöksellä otettu yleiseen käyttöön.

Haapaniemenkadun tunneliosuuden normaaleista katujen käyttö- ja kunnossapitokustannuksista poikkeavat kustannukset kuuluvat ns. Merihakan kiinteistöjen suoritettaviksi.

7) Viemärit luovutetaan korvauksetta kaupungille yleiseen käyttöön otettaviksi, kun ne ovat valmistuneet sekä kun ne on rakennusviraston katurakennusosaston suorittamassa tarkastuksessa hyväksytty ja liitetty kaupungin viemäriverkkoon.

8) Alueella rakennettava lämmönjakeluverkko on otettava huomioon sekä kunnallisteknillisten töiden suunnittelussa että rakentamisessa. Tila- ja aluevarauksista johtoverkkoa ja mahdollista tilapäistä lämpöverkkoa varten on sovittava erikseen kaupungin sähkölaitoksen kaukolämpöosaston kanssa.

9) Haka tekee eri sopimuksen kaupungin

vesi- ja sähkölaitoksen kanssa alueelle tulevien vesi-, sähkö- ja kaukolämpöjohtojen vaatimien kaivuu-, perustus- ja täyttötöiden suorittamisesta.

10) Hakalla on oikeus käyttää alueelta tulevia louhinta- ja kaivuumassoja tässä sopimuksessa mainituissa kunnallisteknillisissä töissä sekä tonttien tasauksessa. Muut täyttötyöhön kelvolliset massat kuuluvat kaupungille ja Haka on velvollinen korvauksetta kuljettamaan massat kaupungin osoittamiin täyttökohteisiin Merihakan alueella.

11) Haka on vastuussa suorittamiensa töiden johdosta kaupungille tai kolmannelle henkilölle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

12) Kaupunki sitoutuu myöhemmin sovittavan aikataulun mukaisesti huolehtimaan siitä, että sen rakennettaviksi jäävät kadut, viemärit ja liittymismahdollisuudet sekä rantamuuri valmistuvat sitä mukaa kuin Merihakan alueen rakentaminen sitä edellyttää ja niin, etteivät ne aiheuta tarpeetonta haittaa tai vahinkoa rakentamiselle. Merihakan rakennustyöt pyritään aloittamaan keväällä 1971 ja koko alueen on suunniteltu valmistuvan vuoden 1975 loppuun mennessä. Tarkempi aikataulu työn suorittamisesta tehdään suunnitelmien valmistumisen ja rakennustyön edistymisen mukaisesti.

13) Haka suorittaa kaupungille Merihakan alueelta Sörnäisten rantatien ylitse Hakaniementorille johtavan jalankulkusillan suunnittelusta ja rakentamisesta sekä rantamuurin suunnittelusta, pohjatutkimuksista ja rakentamisesta 3 480 000 mk, joka erääntyy maksettavaksi kolmessa, 1 160 000 mk:n suuruisessa erässä seuraavasti: 1.6.1971, 1.6.1972 ja työn valmistuttua ja jonka kulloinkin maksamattomalle osalle lasketaan 1.6.1971 lukien 7 %:n vuotuinen korko.

14) Haka rahoittaa rantamuurin suunnittelun ja siihen liittyvän pohjatutkimuksen sekä rakentamisen, mikäli kaupungin talousarviossa ei varata määrärahaa tätä tarkoitusta varten, erikseen sovittavalla tavalla. Tämä kustannus otetaan huomioon vähennyksenä Hakan maksuosuudesta.

15) Kaupungilla ei ole oikeutta periä korttelien n:o 398 ja 399 osalta rakennuslain mukaista korvausta kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista.

16) Tätä sopimusta on tehty kaksi samasanaista kappaletta, toinen Helsingin kaupungille ja toinen Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle (24.2. 156 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto päätti, että Merihakan alueen talokohtaisten väestönsuojien asemesta rakennetaan Hakaniemen metron työtunnelin yhteyteen yhteinen A-luokan kalliosuoja ja että Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalta peritään yhteissuojan rakentamiskustannuksiin korvauksia asuinhuoneistojen osalta 17 mk/m² sekä liike- ja konttorihuoneistojen osalta 42.50 mk/m², mitkä korvaukset erääntyvät maksettaviksi rakennuksen valmistuttua vesikattovaiheeseen. Väestönsuoja jää kaupungin omistukseen ja hallintoon (15.9. 557 §).

Vielä päätettiin suorittaa seuraavat aluevaihdot:

Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa aluevaihto, jossa Diakonissalaitos luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana 11. kaupunginosan korttelin n:o 304 tontista n:o 1 n. 965 m²:n suuruisen, karttapiirrokseen n:o 16095/NA 51 merkityn alueen (katu- ja jalankulkuym. järjestelyjä varten) ja kaupunki luovuttaa Diakonissalaitokselle samaan karttapiirrokseen merkityn, n. 2 345 m²:n suuruisen alueen yleisten alueiden rekisteriin merkitystä alueesta Rö 1. Vaihdossa ei suoriteta välirahaa (27.10. 657 §);

Rakennusliike Pekka Nyström Oy:n kanssa siten, että kaupunki luovuttaa yhtiölle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle Munkkiniemen kylän tilan Tomt 12 kv 217 RN:o 1^{272}, joka vahvistetussa asemakaavassa n:o 4480 on merkitty korttelin n:o 29055 tontiksi n:o 11 ja Rakennusliike Pekka Nyström Oy luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Munkkiniemen kylän tilan Tomt 8 kv 60

RN:o 1^{256}, joka vahvistetussa asemakaavassa n:o 4480 on merkitty korttelin n:o 29060 tontiksi n:o 2. Rakennusliike maksaa kaupungille välirahaa 10 000 mk (21.4. 275 §);

Yhdistys opettajatarkoteja varten ry:n kanssa vaihto siten, että yhdistys luovuttaa kaupungille Malmin kylän tilasta n:o 45 RN:o 3^{317} n. 213 m²:n suuruisen määräalan ja tilasta Sofieborg RN:o 7^{356} n. 94 m²:n suuruisen määräalan rasituksista vapaina liitettäviksi Markkinatien ja Kirkonkyläntien katualueisiin ja kaupunki luovuttaa yhdistykselle Malmin kylän tilasta n:o 45 RN:o 3^{317} omistamastaan määräalasta n. 149 m²:n suuruisen määräalan sekä tilasta n:o 91 RN:o 3^{330} n. 38 m²:n suuruisen määräalan liitettäväksi korttelin n:o 38118 tonttiin n:o 6. Kaupunki suorittaa välirahaa 9 500 mk (9.6. 403 §);

Asunto-oy Säästösärkän kanssa aluevaihto siten, että yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaina Tapanilan kylässä sijaitse, vista tiloista Apollo RN:o 1^{435} 221.8 m²:n- I. 308 A RN:o 1^{449} 285.1 m²:n, I. 308 B RN:o 1^{450} 324.8 m²:n ja I. 308a RN:o 1^{440} 317.9 m²:n suuruisen määräalan eli 21.4.1964 vahvistetussa asemakaavassa puistoksi merkityt määräalat ja kaupunki luovuttaa yhtiölle samassa kylässä sijaitsevista tiloista I. 251 RN:o 1^{436} 218.6 m²:n, Katu ja puisto RN:o 1^{437} 218.3 m²:n ja Innus RN:o 1^{479} 276.8 m²:n suuruisen määräalan eli tiloista korttelin n:o 39304 tonttiin n:o 10 merkityt määräalat tonttijakokartan n:o 3154 mukaisesti. Yhtiö maksaa välirahaa 40 500 mk (10.2. 101 §);

Anni Karjalaisen kanssa aluevaihto siten, että Karjalainen luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Tapanilan kylässä sijaitsevan tilan Us 341 RN:o 6^{477} ja kaupunki luovuttaa Karjalaiselle n. 500 m²:n suuruisen määräalan Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Fattiggården RN:o 7^{620}, mikä määräala on asemakaavaehdotuksessa merkitty korttelin n:o 41100 tontiksi n:o 6. Kaupunki maksaa välirahaa 8 000 mk (10.2. 102 §);

Asunto-osakeyhtiö Jalokuusen kanssa vaihto siten, että yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Vartiokylän kylässä sijaitsevasta tilasta T 49 K 4 RN:o 2^{64} vahvistetussa asemakaavassa urheilualueeksi merkityn, n. 701 m²:n suuruisen määräalan karttapiirroksen n:o 15533/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa korttelin n:o 45030 tonttiin n:o 6 kuuluvan, n. 375 m²:n suuruisen määräalan tilasta Yleisalueet RN:o 2^{769} sekä n. 243 m²:n suuruisen määräalan saman kylän tilojen RN:o 2^{315} ja RN:o 2^{1085} yhteisestä vesijättöalueesta tonttijakokartan n:o 3158 mukaisesti. Yhtiö maksaa kaupungille välirahaa 12 500 mk (24.3. 225 §);

Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten ev.lut. seurakuntien kanssa I Aluevaihto

A. Seurakunnat luovuttavat kaupungille rasituksista vapaina Vartiokylässä sijaitsevat tilat Kaista RN:o 2^{1072}, Helsingfors evangelisk-lutherska församlingars begravningsplats i Botby, Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien hautausmaa Botbyssä RN:o 2^{1076} ja Kolmio RN:o 2^{1084}, tilan Uurna RN:o 1^{136} Tullisaaren yksinäistaloa ja Haagan kylässä sijaitsevan tilan Tomt 1, kv. 42 RN:o 2^{262} sekä 12. kaupunginosan (Alppilan) korttelin n:o 360 tontin n:o 17.

B. Kaupunki luovuttaa seurakunnille 11. kaupunginosan (Kallio) korttelin n:o 308 tontit n:o 2 ja 6, Jakomäen korttelin n:o 41217 tontin n:o 1, Maunulan asemakaavaehdotuksen n:o 6323 mukaisen korttelin n:o 28213 tontin n:o 1, Munkkivuoren korttelin n:o 30113 tontin n:o 5, Pohjois-Haagan korttelin n:o 29124 tontin n:o 1, Herttoniemen korttelin n:o 43123 tontin n:o 1, Kontulan korttelin n:o 47009 tontin n:o 1 ja korttelin n:o 47011 tontin n:o 2, yhteensä n. 4 750 m²:n suuruisen yhtenäisen määräalan Pihlajamäen korttelin n:o 38016 tontista n:o 1 ja Malmin kylässä sijaitsevasta tilasta Dal RN:o 6^{114} kaupunkimittausosastossa laadittavan karttapiirroksen mukaisesti, n. 8 000 m²:n suuruisen määräalan rakennuksineen Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta

Marielund RN:o 2^{149}, josta suurin osa on asemakaavan mukaista korttelin n:o 54080 tonttia n:o 1 kaupunkimittausosastossa laadittavan karttapiirroksen mukaisesti, yhteensä n. 1 200 m²:n suuruisen, yhtenäisen määräalan korttelin n:o 34115 tontin n:o 1 pohjois- ja koillispuolelta Pakilan kylässä sijaitsevista tiloista Murmästars RN:o 2^{59} ja Erikas RN:o 1^{6} kaupunkimittausosastossa laadittavan karttapiirroksen mukaisesti, Haagan kylässä sijaitsevasta tilasta Backas RN:o 2^{805} korttelin n:o 29025 tonttiin n:o 2 merkityn 4.1 m²:n suuruisen määräalan tonttijakokartan n:o 980 mukaisesti, Pakilan kylässä sijaitsevasta tilasta Murmästars RN:o 2^{59} korttelin n:o 34115 tonttiin n:o 1 merkityn, 135.1 m²:n suuruisen määräalan tonttijakokartan n:o 1645 mukaisesti ja Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Bj.[4] 35 RN:o 4^{37} korttelin n:o 39017 tonttiin n:o 11 merkityn, 490.8 m²:n suuruisen määräalan tonttijakokartan n:o 1310 mukaisesti.

Vaihdossa ei suoriteta välirahaa.

Korttelin n:o 11308 tontille n:o 2 kuuluu rasitteena oikeus tonttien n:o 4 ja 3 kautta Toiselle linjalle menevän likavesiviemärin ja siihen kuuluvien laitteiden käyttämiseen samoin kuin oikeus tontin n:o 4 kautta Toiselle linjalle menevän sadevesiviemärin ja siihen kuuluvien laitteiden käyttämiseen sekä tontteja 2, 3 ja 4 koskee rasitteena sopimus, jonka mukaan tonteilla n:o 3 ja 4 on pysyvä oikeus ajotiehen tontin n:o 2 kautta. Korttelin n:o 11308 tonttia n:o 6 rasittaa seuraava rasite: »Tonteilla n:o 20 ja 22, jonka alue sisältyy tonttiin n:o 6, sopimus yhteisestä pihamaasta.»

II Esisopimus aluevaihdosta

A. Seurakunnat luovuttavat kaupungille rasituksista vapaana Herttoniemen kylässä sijaitsevan tilan Fastholma RN:o 5^{35}

B. Kaupunki luovuttaa seurakunnille Vuosaaresta n. 10 ha:n suuruisen, uurnahautausmaaksi sopivan alueen.

Vaihdossa ei suoriteta välirahaa.

Vaihtokirja on allekirjoitettava neljän vuoden kuluessa esisopimuksen allekirjoittamisesta.

III Esisopimus aluevaihdosta

A. Seurakunnat luovuttavat kaupungille rasituksista vapaana tilan Lesti RN:o 1^{106} Suutarilan kylässä.

B. Kaupunki luovuttaa seurakunnille Siltamäestä asemakaavaehdotuksen n:o 6495 mukaisen korttelin n:o 40005 tontin n:o 6 (21.4. 274 §);

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Varman kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa Eläke-Varmalle Reimarlan korttelin n:o 46138 tonttiin n:o 9 asemakaavan muutoksessa n:o 6600 merkityn, n. 2 433.6 m²:n suuruisen alueen, joka alustavan tonttijaon mukaan muodostuu n. 249.9 m²:n suuruisesta osasta Konalan kylän tilaa Skyttas RN:o 3^{243} ja n. 2 183.7 m²:n suuruisesta osasta yleistä aluetta 46 K ja Eläke-Varma luovuttaa kaupungille yhteensä n. 6 940.3 m²:n suuruisen alueen, joka muodostuu 6 210.5 m²:n suuruisesta osasta Konalan kylän tilaa Spiken RN:o 3^{12}, 107.1 m²:n suuruisesta osasta tilaa S 25 RN:o 3^{96}, 244.8 m²:n suuruisesta osasta tilaa S 34 RN:o 3^{105} ja 277.5 m²:n suuruisesta osasta tilaa 13 RN:o 3^{59} sekä 100.4 m²:n suuruisesta osasta korttelin n:o 46133 tonttia n:o 8. Aluevaihto suoritetaan ilman välirahaa (15.12. 781 §);

Glorial Oy:n kanssa päätettiin tehdä aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille Pitäjänmäen korttelin n:o 46018 teollisuustontin n:o 2 ja kaupunki luovuttaa yhtiölle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Reimarlan asemakaavan muutoksen n:o 6666 mukaisen korttelin n:o 46117 kerrostalotontin n:o 12, jolle asemakaavan muutoksen mukaan saadaan rakentaa kolme kahdeksankerroksista asuintaloa, kerrosalaltaan yht. 10 050 m². Yhtiö suorittaa kaupungille välirahana 350 000 mk, summa tarkistetaan, jos tontin rakennusoikeus vahvistetussa asemakaavassa poikkeaa 287 huoneyksiköstä. Tar-

kistus suoritetaan 3 700 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan (15.12. 782 §, ks. vuokraukset).

Aluevaihtojen suorittaminen Mellunkyläs-sä, ks. tonttien myynnit.

Vielä päätettiin suorittaa seuraavat aluevaihdot:

Vuosaaren Liikekeskus Oy:n kanssa aluevaihto siten, että kaupunki luovuttaa yhtiölle Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Postlars RN:o 2^{147} kaksi yht. 2 097.2 m²:n suuruista määräalaa karttapiirroksen n:o 16205/NA 51 mukaisesti ja yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana 1 242.9 m²:n suuruisen määräalan samasta tilasta em. karttapiirroksen mukaisesti. Yhtiö suorittaa välirahaa 6 830 mk (24.11. 728 §);

Bostads Ab Remmargränd ja Bostads Ab Nordremmare nimisten asunto-osakeyhtiöiden kanssa aluevaihto, jossa yhtiöt luovuttavat kaupungille rasituksista vapaina n. 2.3 ha:n suuruisen, Vuosaaren kumotun rakennuskaavan mukaisia kortteleita n:o 95, 96 ja 97 sekä korttelin n:o 93 rakennuspaikkaa n:o 3 vastaavan määräalan Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Henriksberg RN:o 1^{228} ja kaupunki luovuttaa yhtiölle korttelin n:o 28308 kerrostalotontit n:o 1 ja 2 tonttijakokartan n:o 3167 mukaisesti asuintalojen rakentamista varten. Yhtiöt suorittavat kaupungille välirahana 247 700 mk (24.3. 224 §);

Valmet Oy:n kanssa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa yhtiölle Vuosaaren kylässä sijaitsevan, n. 40 ha:n suuruisen maa-alueen rakennuksineen ja n. 20 ha:n suuruisen vesialueen telakkatoimintaa varten myöhemmin laadittavan kaupunginhallituksen hyväksyttävän karttapiirroksen mukaisesti ja yhtiö luovuttaa kaupungille omistamansa, Katajanokalla sijaitsevan n. 0.6 ha:n suuruisen maa-alueen rakennuksineen. Yhtiö maksaa kaupungille välirahana 5 200 000 mk, joka on suoritettava viimeistään 31.12.1975, ellei toisin sovita (21.4. 276 §).

Vuosaari-Säätiön kanssa aluevaihto, jossa kaupunki luovuttaa säätiölle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun korttelin n:o 54061 tonttiin n:o 2 kuuluvat kaksi yhteensä n. 1 190 m²:n suuruista määräalaa Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Postlars RN:o 2^{147} karttapiirroksen n:o 16094/NA 51 mukaisesti ja säätiö luovuttaa kaupungille n. 192 m²:n suuruisen määräalan samasta tilasta em. karttapiirroksen mukaisesti. Säätiö suorittaa välirahaa 41 600 mk (10.11. 688 §);

Asunto Oy Villaviola Bostads Ab, Asunto Oy Villadonna Bostads Ab, Asunto Oy Villatorre Bostads Ab, Asunto Oy Villasassi Bostads Ab, Asunto Oy Villasarda Bostads Ab, Asunto Oy Villadiana Bostads Ab, Asunto Oy Villanotta Bostads Ab, Asunto Oy Villaverde Bostads Ab, Asunto Oy Villamonte Bostads Ab, Asunto Oy Villaserra Bostads Ab, Asunto Oy Villavalle Bostads Ab, Asunto Oy Villaleini Bostads Ab ja Asunto Oy Villaenna Bostads Ab nimisten asunto-osakeyhtiöiden, Aimo Kaliva ja Kumpp. -nimisen avoimen yhtiön sekä isänn. Aimo Kalivan kanssa aluevaihto, jossa em. yhtiöt ja em. henkilö luovuttavat kaupungille Sipoon kunnan Östersundomin kylässä sijaitsevan tilan Konungsberg RN:o 6^{21} ja tilaan Örnvik RN:o 2^{46}, tilaan RN:o 6^{21} rajoittuvan 15.8 ha:n suuruisen erillisen palstan ja kaupunki luovuttaa yhtiöille ja em. henkilölle perustettavien asunto-osakeyhtiöiden lukuun asuintalojen rakentamista varten korttelin n:o 30100 asuntotontit n:o 4 ja 6. Kaupunki suorittaa välirahana 110 000 mk välittömästi sen jälkeen, kun Munkkiniemen tonteille rakennettavat asuintalot ovat vesikatossa. Östersundomin kylän tiloja rasittaa Lemminkäinen Oy:lle 31.8.1972 saakka läjitystä varten vuokrattu, n. 0.85 ha:n suuruinen alue. Tilan RN:o 2^{46} määräalaa rasittaa Etelä-Suomen Voima Oy:n oikeus pitää voimansiirtojohto ja muuntamorakennus ko. alueella (10.2. 100 §);

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa aluevaihdosta tehtävä esisopimus, ks. kiinteistöjen myynnit.

Maanviljelijä Eino Vikkilän kanssa aluevaihto, jossa Vikkilä luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana Kosken Hl. kunnan Mieholan kylässä sijaitsevasta tilasta Vikkilä RN:o 7^{6} n. 1.5 ha:n suuruisen määräalan Päijänne-hanketta varten vesilaitoksen karttapiirroksen n:o 14 B mukaisesti ja kaupunki luovuttaa Vikkilälle samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Rajala RN:o 7^{8} n. 1 ha:n suuruisen määräalan saman karttapiirroksen mukaisesti. Välirahaa ei vaihdossa suoriteta (24.2. 155 §);

Pankinkamreeri Helge Adolfssonin kanssa vaihto siten, että Adolfsson luovuttaa kaupungille Helsingin maalaiskunnan Sotungin kylässä sijaitsevan tilan Bisaträsk RN:o 4^{9} ja kaupunki luovuttaa Adolfssonille tai hänen toimestaan perustettavalle asunto-osakeyhtiölle korttelin n:o 30028 asuntotontin n:o 4. Adolfsson suorittaa välirahaa 15 000 mk. Tilaa RN:o 4^{9} rasittaa Sottungsby Jaktförening -nimiselle yhdistykselle vuokrattu metsästysoikeus 1.3.1973 saakka (8.12. 755§);

Asunto Oy Leirimäen, Asunto Oy Leirinuotion, Asunto Oy Leirikallion, Asunto Oy Leiripihan ja Asunto Oy Leiripuiston kanssa aluevaihto, jossa yhtiöt luovuttavat kaupungille rasituksista vapaana Helsingin maalaiskunnan kylässä sijaitsevan tilan Länsimaa RN:o 1^{61} ja kaupunki luovuttaa yhtiöille 38. kaupunginosassa Rapakiventien ja Graniittitien varrella sijaitsevan, laadittavan asemakaavan muutoksen mukaisen kerrostalotontin, jonka rakennusoikeus vastaa n. 400 huoneyksikköä. Yhtiöt suorittavat välirahaa 750 000 mk. Mikäli tontin huoneyksikköluku on suurempi tai pienempi kuin 400, tarkistetaan välirahan määrä 4 500 mk:n huoneyksikköhinnan mukaan (10.11. 689 §).

Helsingin Osuuskaupan kanssa 10.2.1960 tehdyn aluevaihdon tarkistamiseksi valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin Osuuskaupan kanssa luovutussopimuksen, jonka mukaan Helsingin Osuuskauppa luovuttaa kaupungille korvauksetta karttapiirrokseen n:o 15692/NA51 merkityn, asemakaavassa Tuusulantien liikennealueeksi osoitetun n. 125 m²:n suuruisen määräalan Pakilan kylässä olevasta tilasta Papula 20 RN:o 4^{114} sillä ehdolla, että kaupunki antaa tilaan kohdistuvan, erottamisoikeuden vakuudeksi 27.9.1960 vahvistetun kiinnityksensä raueta eikä esitä vaatimuksia korttelin n:o 34079 tonttien n:o 17 ja 18 omistussuhteiden osalta (26.5. 350 §).

Valtuusto päätti, muuttaen 18.2.1970 tekemäänsä päätöstä aluevaihdon suorittamisesta valtion ja kaupungin välillä, joka koski mm. Ruskeasuon erästä maa-aluetta, oikeuttaa kiinteistölautakunnan jättämään vaihtokirjasta pois kaupungin velvollisuutta rakentaa Kytösuontie-nimistä katua koskevan ehdon (23.6. 439 §).

Tonttien myynti. Suomen Puhallintehdas Oy:lle päätettiin myydä Oulunkylän korttelin n:o 28177 yleisen rakennuksen tonteista n:o 1 ja 2 sekä niiden viereisestä puistoalueesta asemakaavan muutoksella muodostettava, n. 8 000–9 000 m²:n suuruinen liiketalotontti toimistotalon rakentamista varten 1 616 000 mk:n kauppahinnasta, josta 1 mmk oli suoritettava käteisellä ja loput 5 v:n kuluessa kaupantekopäivästä, kuitenkin viimeistään sitten, kun tontti olisi täysin rakennettu. Maksamattomalle kauppahinnalle lasketaan 5 %:n suuruinen vuotuinen korko. Mikäli tontin huoneyksikköluku lopullisessa asemakaavan muutoksessa on suurempi tai pienempi kuin 175, tarkistetaan kauppahinta 8 000 mk:n huoneyksikköhinnan mukaan. Jos tontin autopaikkojen määrä on suurempi tai pienempi kuin 120, on kauppahinnan tarkistus 1 800 mk autopaikkaa kohti. Uudistalosta on sen pääosa, vähintään 4 000 m² rakennettava vesikattovaiheeseen 31.12.1973 mennessä. Ellei rakentamisvelvollisuutta ole täytetty 31.12.1973 mennessä, yhtiö suorittaa sen jälkeiseltä ajalta sopimussakkona 80 000 mk kultakin täydeltä puolelta vuodelta, kuitenkin enintään 800 000 mk, jollei kiinteistölautakunta myönnä poikkeusta velvoitteesta. Tonttia rasittaa sähkölaitokselle kuuluva oi-

keus voimasiirtojohdon pitämiseen alueella korvauksetta. Laitoksella on tarvittaessa oikeus pystyttää korvauksetta suurjännitepylväs johtokadun eteläpuolella olevalle tontinosalle. Uudisrakennukseen ei saa sijoittaa myymälöitä eikä muita liikehuoneistoja. Muut ehdot olivat tavanomaiset (26.5. 349 §).

Asunto Oy Maiju Lassilantie -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä Pohjois-Haagan korttelin n:o 29145 kerrostalotontit n:o 1 ja 6 ynnä saman korttelin autopaikkatontit n:o 7, 8 ja 9, korttelin n:o 29146 autopaikkatontti n:o 3 sekä korttelin n:o 29148 autopaikkatontti 907 000 mk:n käteishinnasta mm. seuraavilla ehdoilla:

kerrostalotonteille tulevat talot on rakennettava valtion henkilökohtaisten asunto- ja lisälainojen turvin;

asunto-osakeyhtiön osakkaiksi on valittava henkilöitä, jotka täyttävät asuntolainan saannin edellytykset;

kaikki huoneistot on myytävä hinnoilla, jotka ovat asuntohallituksen vahvistamien luovutushintojen mukaisia;

yhtiö vastaa tonttien osalta ns. sisäisten kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta rakennusviraston ja Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kesken erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti;

yhtiö korvaa tonttien asemakaavoituksesta aiheutuvat kustannukset 13 000 mk:lla, joka suoritetaan käteisellä kaupantekohetkellä;

tonteille tuleviin rakennuksiin ei saa sijoittaa myymälöitä eikä muita liikehuoneistoja;

yhtiö on velvollinen käyttämään aluetta varten rakennettavan yhteisen lämmityslaitoksen jakamaa lämpöä;

kaupungilla on oikeus korvauksetta rakentaa ja pitää korttelin n:o 29148 alueella viemäri ja vesijohto asemakaavan mukaisesti, yhtiö vastaa tontinmittauskustannuksista; mikäli yhtiö rikkoo kauppakirjan ehtoja, on se velvollinen suorittamaan kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, sopimussakkoa yht. enintään 200 000 mk.

Samalla päätettiin Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa tehdä esisopimus aluevaihdon suorittamisesta siten, että Haka tai sen toimesta perustettava yhtiö luovuttaa kaupungille Helsingin maalaiskunnan Länsisalmen kylässä sijaitsevasta Westerkullanimisestä tilasta RN:o 7^{395} rasituksista vapaana n. 33 ha:n suuruisen, asuntokerrostalo- ja teollisuustonttialueeksi tarkoitetun määräalan tai vaihtoehtoisesti toisen rakennustarkoituksiin soveltuvan maa-alueen, jonka kaupunki hyväksyy vaihtokohteeksi ja kaupunki luovuttaa Hakalle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle samanaikaisesti Pohjois-Haagan kortteleista n:o 29144 ja 29145 kerrostalotontteja, joiden rakennusoikeus vastaa vähintään 400 huoneyksikköä, ja niihin liittyvät autopaikkatontit. Aluevaihto suoritetaan sen jälkeen, kun Helsingin maalaiskunnan kunnanvaltuusto on hyväksynyt em. Länsimäen maa-alueen kaavan tai kun vaihtoehtoisesti on sovittu toisen alueen luovuttamisesta kaupungille. Hakalle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle luovutettavat tontit rakennetaan ilman valtion lainaa ja niiden luovutushinta määrätään 4 200 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan. Tonttien saaja vastaa sisäisten kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta rakennusviraston kanssa erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti. Länsimäen asuntoalueen hinta määräytyy asuntoalueen osalta 2 300 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan ja teollisuustonttialueen osalta 12 mk:n suuruisen neliömetrihinnan mukaan. Alueen muu osa luovutetaan korvauksetta kaupungille. Haka asettaa Länsimäen alueen kaavan mahdollisen vahvistamatta jättämisen varalta toisen alueen luovuttamisen vakuudeksi kiinteistölautakunnan hyväksymän, pankin tai vakuutuslaitoksen antaman takuun, arvoltaan 2 mmk, joka on voimassa siihen saakka, kunnes sisäasiainministeriö on vahvistanut kaavan tai kunnes toisen alueen luovutuksesta on sovittu. Ellei kaava ole v:n

1974 loppuun mennessä vahvistettu tai ellei valtuusto ole hyväksynyt toista aluetta vaihtokohteeksi, Haka suorittaa kaupungin niin vaatiessa korvauksena 2 mmk kaupungille käteisellä (29.9. 572 §).

International Business Machines Oy:lle päätettiin myydä Munkkiniemen korttelin n:o 30096 yleisen rakennuksen tontista n:o 1 ja sen viereisestä puistoalueesta muodostettava uusi, n. 15 000 m²:n suuruinen liiketalotontti toimitalon rakentamista varten laadittavan asemakaavan ja tonttijaon muutoksen mukaisesti 9 030 000 mk:n suuruisesta hinnasta mm. seuraavilla ehdoilla: Hinnasta suoritetaan 6 020 000 mk käteisellä ja loput tontin toisen rakennusvaiheen alkaessa, kuitenkin 5 v:n kuluessa kaupantekopäivästä lukien. Maksamattomalle kauppahinnalle lasketaan 5 %:n suuruinen vuotuinen korko. Mikäli vahvistetussa asemakaavanmuutoksessa tontin huoneyksikköluku on suurempi tai pienempi kuin 860, tarkistetaan hinta 10 500 mk:n suuruisen huoneyksikköhinnan mukaan. Tarkistushinta on suoritettava 3 kk:n kuluessa asemakaavan muutoksen vahvistamisesta. Hinnasta on 212 000 mk korvausta tontin osuudesta kadun ja viemärin rakentamiskustannuksiin. Tontille on, ellei kaupunki myönnä pidennystä, 31.12.1975 mennessä rakennettava vesikattovaiheeseen vähintään 15 000 m² kerrosalaa käsittävä toimitalo. Muussa tapauksessa yhtiö on velvollinen suorittamaan kaupungille tämän jälkeiseltä ajalta sopimussakkona kultakin täydeltä puolelta vuodelta 150 000 mk, kuitenkin yht. enintään 3 mmk. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus joko osoittaa Suoja-Pirtille alkoholistien hoitokodiksi soveltuvat, nykyiseen hoitokotiin laajuudeltaan verrattavat tilat, tai ellei tämä ole mahdollista, ryhtyy sellaisiin toimenpiteisiin, että Helsingin kaupunki kiireesti rakentaa tai ryhtyy ylläpitämään uutta, vähintään 30-paikkaista alkoholistien hoitokotia (26.5. 348 §).

Säveltäjäin tekijänoikeustoimisto Teostolle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin myydä 855 000 mk:n hinnasta Lauttasaaren korttelin n:o 31011 tontti n:o 1 sillä ehdolla, että mikäli tontin rakennusoikeus asemakaavan muutoksessa tulee suuremmaksi tai pienemmäksi kuin 3 323 kerrosneliömetriä, kauppahintaa tarkistetaan uuden pinta-alan mukaan 9 000 mk:n suuruista huoneyksikköhintaa perusteena käyttäen, sekä muuten kiinteistölautakunnan määräämillä ehdoilla (21.4. 273 §).

Valtuusto päätti, muuttaen 9.12.1970 tekemäänsä päätöstä Lauttasaaressa sijaitsevan tontin osan myymisestä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Kiinteistö Oy Särkiniementie 27 -nimiselle yhtiölle korttelin n:o 31112 tonttiin n:o 27 merkityn, 235.4 m²:n suuruisen määräalan Lauttasaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Lauttasaari RN:o 1^{618} tonttijakokartan n:o 859 mukaisesti sillä ehdolla, että kauppa on tehtävä 31.12.1971 mennessä ja muutoin em. päätöksessä mainituin ehdoin (29.9. 571 §).

Oy Metallitoimi -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä Malmin korttelin n:o 38172 tonttiin n:o 3 kuuluva n. 4 m²:n suuruinen määräala Malmin kylän tilasta Pehrs RN:o 1^{59} sekä n. 336 m²:n suuruinen määräala yleisestä maantiealueesta tonttijakokartan n:o 2758 mukaisesti 15 300 mk:n käteishinnasta. Myytävällä alueella olevaa tietä ei saada sulkea liikenteeltä ennen kuin tontin kohdalla oleva katu on rakennettu liikennöitävään kuntoon. Kaupungilla on myöhemmin oikeus periä tontin omistajalta rakennuslain mukainen korvaus kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista luovutettavan tontinosan osalta. Kauppa oli tehtävä 30.6.1972 mennessä (24.11. 726 §).

Dipl.ins. Esko Komoselle ja dipl.ins. Eero Yliselle päätettiin yhteisesti myydä Vartiokylän kylässä sijaitsevasta tilasta Vartio

RN:o 2^{1085} n. 303 m²:n suuruinen määräala 6 000 mk:n käteishinnasta karttapiirroksen n:o 16071/NA 51 mukaisesti. Kauppa oli tehtävä 1.3.1972 mennessä (13.10. 616 §).

A) Asunto Oy Saariseläntie 2 -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä vahvistetussa asemakaavassa n:o 6335 korttelin n:o 47207 tonttiin n:o 2 merkitty, n. 778 m²:n suuruinen määräala Mellunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Smedbacka RN:o 7^{2} tonttijakokartan n:o 3056 mukaisesti 68 120 mk:n kauppahinnasta.

B) Asunto Oy Saariseläntie 4 -nimisen yhtiön kanssa päätettiin suorittaa aluevaihto siten, että yhtiö luovuttaa kaupungille korttelin n:o 47205 tontista n:o 4 n. 2 133 m²:n suuruisen alueen karttapiirroksen n:o 15868/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa n:o 6413 korttelin n:o 47231 tonttiin n:o 1 merkityt kaksi yhteensä n. 1 760 m²:n suuruista määräalaa Mellunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Smedbacka RN:o 7^{2} tonttijakokartan n:o 3170 mukaisesti. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 19 080 mk.

C) Asunto Oy Saariseläntie 6 -nimisen yhtiön kanssa suorittaa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille korttelin n:o 47205 tontista n:o 3 n. 1 071 m²:n suuruisen alueen karttapiirroksen n:o 15869/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa n:o 6413 korttelin n:o 47205 tonttiin n:o 7 merkityn, n. 1 147 m²:n suuruisen määräalan Mellunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Smedbacka RN:o 7^{2} tonttijakokartan n:o 3187 mukaisesti. Yhtiö suorittaa välirahaa kaupungille 35 280 mk.

D) ostaa Asunto Oy Saariseläntie 8 -nimiseltä yhtiöltä korttelin n:o 47205 tontista n:o 2 n. 1 397 m²:n suuruinen alue karttapiirroksen n:o 15870/NA 51 mukaisesti 97 520 mk:n kauppahinnasta.

E) suorittaa Asunto Oy Korvatunturintie 2 -nimisen yhtiön kanssa aluevaihto, jossa yhtiö luovuttaa kaupungille korttelin n:o 47203 tontista n:o 1 n. 85 m²:n suuruisen alueen karttapiirroksen n:o 15871/NA 51 mukaisesti ja kaupunki luovuttaa yhtiölle vahvistetussa asemakaavassa n:o 6413 korttelin n:o 47203 tonttiin n:o 7 merkityt kaksi yhteensä n. 956 m²:n suuruista määräalaa Mellunkylän kylässä sijaitsevista tiloista Utby RN:o 3^{61} ja Vallinpelto RN:o 3^{113} tonttijakokartan n:o 3343 mukaisesti. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 46 560 mk.

Alueet luovutetaan puolin ja toisin rasituksista vapaina. Alueiden omistusoikeus ja hallinta siirtyvät uudelle omistajalle luovutuskirjojen allekirjoitushetkellä. Maksettavat kauppahinnat ja välirahat suoritetaan käteisellä luovutuskirjojen allekirjoitushetkellä (1.9. 513 §).

Aamu Niesvaaralle ym. päätettiin myydä yhteisesti tai heidän toimestaan perustettavan yhtiön lukuun Laajasalon kylässä sijaitsevasta tilasta Degerögård RN:o 1^{1009} sen n. 2 398 m²:n suuruinen alue, joka vahvistetussa asemakaavassa kuuluu korttelin n:o 49025 tonttiin n:o 4 kaupunkimittausosastossa laadittavan tonttijakokartan mukaisesti 115 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta. Kauppa oli tehtävä 31.12.1971 mennessä (29.9. 573 §).

Asunto-oy Säästöniemelle päätettiin myydä Vuosaaren korttelin n:o 54084 tonttiin n:o 1 kuuluva n. 1 288 m²:n suuruinen alue Vuosaaren kylän tilasta Henriksberg RN:o 1^{228} tontinmittauksen n:o 71110 mukaisesti 12 900 mk:n käteishinnasta. Kauppa oli tehtävä 1.5.1972 mennessä (24.11. 727 §).

Salon kaupungille päätettiin myydä kaupungin Kauniaisten kaupunginosan korttelissa n:o 19 oleva 11 037.3 m²:n suuruinen tontti n:o 15 rakennuksineen 525 000 mk:n kauppahinnasta siten, että kauppahinnasta suoritetaan 125 000 mk käteisellä kaupantekohetkellä, 200 000 mk ennen 1.2.1972 ja 200 000 mk ennen 1.2.1973. Maksamattomalle kauppahinnalle suoritetaan 7 %:n vuotuinen korko. Kauppaan sisältyy tontilla olevissa entisissä sairaalarakennuksissa kaupantekohetkellä oleva irtaimisto. Tontin, ra-

kennusten ja irtaimiston omistus- ja hallintaoikeus siirtyvät kaupantekohetkellä ostajalle (24.3. 222 §).

Muuttaen 11.4.1951 tekemäänsä päätöstä valtuusto päätti vapauttaa Renlund Oy:n kauppaehtojen 2 kohdassa tarkoitetusta henkilökunnan asuntojen rakentamisvelvollisuudesta Pitäjänmäen korttelin n:o 14 tontin n:o 11 osalta (10.11. 687 §).

Tonttien varaamisesta Lauttasaaresta vanhusten hoivakoteja varten tekivät vt Katajavuori ym. v. 1970 aloitteen, jossa huomautettiin, että Lauttasaaresta ei vieläkään useista aloitteista huolimatta ollut varattu tonttia vanhusten hoivakotia varten. Kun kaupunki v. 1969 osti Lauttasaaresta 9 julkisen rakennuksen tonttia, olisi kaupunginhallitusta kehotettava kiireellisesti varamaan tontti tai useampia vanhusten hoivakoteja varten. Lauttasaaressa asuu 65 v täyttäneitä jo yli 1 700, jotka eivät enää kauan pysty itse huolehtimaan toiminnoistaan. Huoltolautakunta, vanhainkotikomitea, kiinteistölautakunta ja kaupunkisuunnittelulautakunta puolsivat aloitteessa tehtyä esitystä. Kaupunginhallitus ilmoitti 8.2.1971 päättäneensä varata 31.12. 1971 saakka Lauttasaaren Säätiölle Lauttasaaren korttelin n:o 31002 tontit n:o 1 ja 2 vanhusten asuntolan rakentamista varten sillä ehdolla, että rakennettavat asunnot käytetään yksinomaan helsinkiläisten vanhusten hyväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.2. 168 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat asiat

Tonttien vuokraaminen eri tarkoituksiin. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan jäljempänä mainitut tontit eräillä ehdoilla seuraaville yhtiöille ym.:

28. kaupunginosan korttelin n:o 28052 varasto- ja korjaamorakennusten tontti n:o 4 Keskusosuusliike Hankkijalle ajaksi 1.7. 1971–31.12.2030. Vuotuinen vuokramaksu, joka on maksettava vuosineljänneksittäin, on 31.3.1973 saakka 261 308 mk. 1.4.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 =100» siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 112 149 mk vuodelta ja perusindeksinä pistelukua 100. Vuokraa korotetaan tai alennetaan kunkin vuoden toisen neljänneksen alusta seuraavan vuoden ensimmäisen neljänneksen loppuun niin monella täydellä kymmenellä prosentilla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi poikkeaa täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksistä. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Ellei korttelin n:o 28052 toimistotalotonttia n:o 3 koskevan vuokrasopimuksen mukainen vuokra-aika ole alkanut ennen 1.7.1976, kaupungilla on oikeus korottaa vuosivuokra kaksinkertaiseksi mainitusta päivästä lukien. Tonttia rasittaa Imatran Voima Oy:n rajoitettu käyttöoikeus suurjännitejohdon pitämiseen (10.11. 690 §);

Sokeain Ystävät yhdistykselle päätettiin vuokrata korttelin n:o 28226 yleisen rakennuksen tontti n:o 4 sokeille tarkoitettujen suojatyöpaikkojen rakentamista varten kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2001 saakka. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain kesäkuun kuluessa on maksettava rahatoimistoon, on 31.12.1972 saakka 7 488 mk. 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 3 120 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Vuokrasta peritään kuitenkin vain 25 % edellyttäen, että vähintään 50 % niistä sokeista, joita suoja-

työkeskukseen otetaan, on helsinkiläisiä. Muut ehdot ovat tavanmukaiset (10.11. 691 §);

29. kaupunginosan yhdistettyjen liike- ja asuntokerrostalojen korttelin n:o 29051 tontti n:o 5 vuokrattiin Kiinteistö Oy Jäänmurtajalle asuntolainoitettavan työsuhdevuokratalon rakentamista varten ajaksi 1.10.1971 –31.12.2035. Vuotuinen vuokramaksu, joka on vuosittain suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka 4 600 mk. 1.1.1973 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 =100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 2 000 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Rakennustyöt oli aloitettava 1.9.–30.11. Muut ehdot olivat samat kuin edellä (29.9. 574 §);

Vielä päätettiin vuokrata:

A) Kiinteistö Oy Pakkalantielle asemakaavan mukaiset korttelin n:o 29146 yhdistetyn liike- ja asuntokerrostalon tontti n:o 8, asuntokerrostalon tontti n:o 5 samoin kuin autopaikkatontit n:o 2 ja 6 sekä korttelin n:o 29145 yleisen rakennuksen tontti n:o 12,

B) Asunto Oy Teuvo Pakkalantie 12 -nimiselle yhtiölle asemakaavan mukaiset korttelin n:o 29145 asuntokerrostalotontti n:o 11 ja korttelin n:o 29146 autopaikkatontti n:o 4 sekä

C) Asunto Oy Maria Jotunintie 14 -nimiselle yhtiölle asemakaavan mukaisen korttelin n:o 29144 asuntokerrostalotontti n:o 6.

Vuokrakausi alkaa 1.10.1971 ja päättyy 31.12.2035. Vuosivuokra, joka on maksettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1972 saakka Kiinteistö Oy Pakkalantien osalta 112 399 mk, Asunto Oy Teuvo Pakkalantien 12 osalta 58 724 mk ja Asunto Oy Maria Jotunintien 14 osalta 17 296 mk. 1.1.1973 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuosivuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään vastaavasti 48 869 mk, 25 532 mk ja 7 520 mk sekä perusindeksinä pistelukua 100. Korttelin n:o 29145 tontille n:o 12 on rakennettava n. 600 m²:n suuruiset huonetilat lastentarha- ja seimitoimintaa varten. Lasten päivähoitolaitoksen tarpeisiin on varattava riittävän suuri leikkipiha (29.9. 575 §).

Asunto Oy Maria Jotunintie 14 -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata korttelin n:o 291 145 autopaikkatontti n:o 10 ajaksi 1.1.1972–31.12.2035. Vuotuinen vuokramaksu on suoritettava kesäkuun kuluessa ja on se 31.12.1972 saakka 346 mk. 1.1.1973 lukien vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951= 100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 150 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (10.11. 692 §).

41. kaupunginosan korttelin n:o 41221 tontti n:o 1 Rakennus Oy:n toimesta perustetulle Asunto Oy Jakometsälle valtion talokohtaisen asuntolainan turvin rakennettavia asuintaloja varten ajaksi 1.1.1971–31.12. 2035, sen jälkeen kun Rakennus Oy on myynyt kaupungille Mellunkylän alueella sijaitsevat 43.58 ha:n suuruiset määräalat. Vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1971 saakka 34 650 mk. 1.1.1972 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951=100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 15 750 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tontille rakennettavista asunnoista on 2/3 luovutettava kaupungin määräämille asunnontarvitsijoille.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan korttelin n:o 41221 tontin n:o 2 sekä korttelin n:o 41224 tontit n:o 1 ja 2 elinkustannusindeksin »lokakuu 1951=100» pistelukua 100 vastaavasta 1 000 mk:n huoneyksikköhinnan mukaisesta vuokrasta 31.12.2035 saakka ja noudattaen muutoin soveltuvin osin korttelin 41221 tontin n:o 1 vuokrausehtoja (10.2-104 §);

43. kaupungin korttelinosan n:o 43067 tontin n:o 3 pohjoisosasta ja sen viereisestä liikennealueesta muodostettava, n. 12 000 m²:n suuruinen tontti Puukonttori Oy:lle teollisuus- ja varastorakennusten rakentamista varten kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2000 saakka sen jälkeen, kun korttelin n:o 43067 asemakaavan muutos on hyväksytty. Vuosivuokra on 31.3.1972 saakka 84 000 mk; 1.4.1972 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa on pidettävä 36 000 mk/v sekä perusindeksinä pistelukua 100. Mikäli tontin lopullinen pinta-ala tonttijaon muutoksen mukaan on suurempi tai pienempi kuin 12 000 m², korotetaan tai alennetaan alkuvuosivuokraa 7 mk:lla ja perusvuokraa vastaavasti 3 mk:lla neliömetriltä. Tontille on rakennettava 31.12. 1974 mennessä vesikattovaiheeseen teollisuus- ja varastorakennus, jonka kerrosala on vähintään 4 000 m² (9.6. 404 §);

Korttelin n:o 43066 tontti n:o 5 tonttijakokartan n:o 1022 mukaisesti Kirjateollisuusasioimisto Oy:lle teollisuus- ja varastorakennuksen rakentamista varten 31.12.2000 saakka siten, että kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan. Vuotuinen vuosineljänneksittäin maksettava vuokramaksu on 31.3.1972 saakka 35 420 mk. 1.4.1972 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä »lokakuu 1951 = 100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 15 400 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tontille on 31.12.1974 mennessä rakennettava vesikattovaiheeseen kerrosalaltaan vähintään 4 000 m²:n suuruinen teollisuus- ja varastorakennus (1.9. 514 §);

Korttelin n:o 43139 tontti n:o 3 Kiinteistö Oy Hiihtäjäntie 2 -nimiselle yhtiölle valtion lainan turvin rakennettavaa vuokrataloa varten siten, että kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan, joka päättyy 31.12.2035. Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosittain on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1971 saakka 13 616 mk. 1.1. 1972 alkaen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 5 920 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Tontille tulevaan rakennukseen on asennettava kaasuliedet (9.6. 405 §);

Myllypuron korttelin n:o 45154 tontti n:o 3 perustettavalle Helsingin ateljeetalosäätiölle Helsingin taiteilijaseuran ateljeetaloa varten 31.12.2025 saakka siten, että kiinteistölautakunta määrää vuokrakauden alkamisajankohdan. Vuosivuokrana peritään taloudellisen kasvun turvaamisesta v. 1970 annetun lain (754/69) voimassaolon päättymiseen saakka 25 593 mk. Sen jälkeen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä siten, että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 11 633 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Mainitun lain voimassaoloaikana mahdollisesti tapahtunutta indeksin muutosta ei kuitenkaan oteta huomioon. Vuokrasta peritään vain 1/4 siltä ajalta, jolloin rakennuksia käytetään yksinomaan helsinkiläisten taiteilijain asunto- ja ateljeetiloina. Kalliosuojan rakennuskustannuksia, yhteisen lämmityslaitoksen käyttämistä ja rakennustyössä käytettävää työvoimaa ym. koskevat ehdot olivat tavanomaiset (10.2. 105 §);

Reimarlan korttelin n:o 46126 asuntotontti n:o 3 tonttijakokartan n:o 1119 mukaisesti hitsaaja Kalevi Salomaalle ja hänen vaimolleen Verna Salomaalle ajaksi 1.1.1971–31.12.2000 siten, että vuosivuokrana peritään em. lain päättymiseen saakka 2 024 mk, jonka jälkeen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä siten, että perusvuokrana pidetään 920 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Tontin rakennus-

velvollisuutta koskevaa ehtoa lukuun ottamatta oli noudatettava kaupungin tavanomaisia asuntotonttien vuokraehtoja (13.1. 28 §);

korttelin n:o 46128 asuntotontti n:o 5 tonttijakokartan n:o 1786 mukaisesti maanvilj. Aleksi Komsalle ym. asuntotarkoituksiin ajaksi 1.1.1971–31.12.2000 siten, että vuosivuokrana pidetään em. lain päättymiseen saakka 1 817 mk, jonka jälkeen perusvuokrana pidetään 826 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100 (10.2. 106 §);

49. kaupunginosan Laajasalon kylässä sijaitsevasta tilasta Norrjollas RN:o 1[840] asemakaavassa tarkemmin osoitettava, opetustoimintaa palveleva yleisen rakennuksen tontti Suomen Kaupunkiliitolle opistorakennuksen ja siihen liittyvän asuntolan rakentamista varten ajaksi 1.10.1971–31.12.2060. Vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava kesäkuun kuluessa, on 31.12.1971 saakka 28 600 mk. 1.1.1972 alkaen vuosivuokra riippuu elinkustannusindeksistä siten, että perusvuokrana pidetään 13 000 mk/v ja perusindeksinä pistelukua 100. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Mikäli tonttialueen huoneyksikköluku vahvistetussa asemakaavassa on suurempi tai pienempi kuin 200, tarkistetaan perusvuokraa 65 mk:lla huoneyksikköä kohden. Vuokraa ei peritä siltä ajalta, kun aluetta käytetään Kaupunkiliiton koulutustarkoituksiin sekä kun kaupungin ja Kaupunkiliiton kesken tehtävä eri sopimus huonetilojen käyttämisestä kaupungin tarkoituksiin on voimassa. Alueelle on rakennettava vähintään 3 000 m²:n suuruinen opistorakennus vesikattovaiheeseen 31.12.1974 mennessä. Kaupunginhallituksella on oikeus nimetä yksi jäsen Kaupunkiliiton koulutusneuvostoon (15.9. 548 §);

Reimarlan asemakaavan muutoksen n:o 6666 mukaisen korttelin n:o 46117 myymälä- ja toimistotalotontti n:o 11 Glorial Oy:lle. Tontille saadaan muutoksen mukaan rakentaa yksikerroksinen myymälärakennus ja kolmikerroksinen toimistorakennus kerrosalaltaan yht. 2 000 m² kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12.2030 saakka siten, että elinkustannusindeksiä 230 vastaava alkuvuosivuokra on 23 000 mk ja elinkustannusindeksiä 100 vastaava perusvuosivuokra 10 000 mk. Talojen kerrosalasta saadaan käyttää myymälätarkoituksiin enintään puolet (15.12. 782 §, ks. aluevaihdot).

Vuokrasopimusten muuttaminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan muuttamaan kaupungin ja Oy Metallikutomon kesken viimeksi v. 1966 tehtyä Ruskeasuon korttelissa n:o 727 olevaa aluetta koskevaa vuokrasopimusta siten, että aluetta saadaan käyttää vuokramiehen harjoittaman metallikutomoteollisuuden varasto-, pakkaamo-, huolto- ja konttoritiloja varten kuitenkin niin, ettei konttoritilojen kerrosala saa olla enemmän kuin 350 m² (29.9. 576 §).

Etola Oy:n ja kaupungin välistä, v. 1970 allekirjoitettua vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että Etola Oy:lle vuokrataan Herttoniemen korttelin n:o 43012 liiketalotontti n:o 15 aikaisemman saman korttelin tontin n:o 11 sijasta. Uudeksi perusvuosivuokraksi tulee 1.10.1971 lukien 14 717 mk. Tontin itärajan viereistä, n. 200 m²:n suuruista tontinosaa saadaan asemakaavan muutoksen n:o 6611 mukaisesti käyttää yleistä jalankulkua varten ja tontinosa kunnostetaan vuokramiehen toimesta ja kustannuksella kestopäällysteiseksi jalankulkutieksi. Muut ehdot olivat samat kuin edellä (13.10. 615 §).

Vartiokylän Oppikouluyhdistyksen kanssa tehtyä vuokrasopimusta n:o 7784 päätettiin muuttaa siten, että sopimus koskee Vartiokylän korttelin n:o 45206 tontin n:o 3 asemesta tonttia n:o 4. Perusvuosivuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 1.1.1971 alkaen 21 000 mk (27.1. 61 §).

Vuokrasopimusten jatkaminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan pidentämään A. W. Liljeberg Oy:n vuokraoikeutta Tou-

kolan korttelin n:o 677 tonttiin n:o 2 ajaksi 1.1.1982–31.12.1996 mm. siten, että yhtiö vapauttaa kaupungin vapaaseen hallintaan 31.8.1971 mennessä vuokrasopimuksen mukaisesti n. 4 200 m²:n suuruisen, korttelissa n:o 678 sijaitsevan vuokra-alueensa. Tontin n:o 2 lisärakentamisessa on noudatettava asemakaavaosaston ohjeita siten, että Hämeentien mahdollinen leventäminen voidaan suorittaa. Tontin Hämeentien puoleista osaa ei saada käyttää jatkuvaan ulkovarastointiin 1.1.1973 jälkeen (24.2. 154 §).

Eräiden tontinvuokrien tarkistaminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan perimään Töölön Urheilutalosäätiölle vuokratun 15. kaupunginosan korttelin n:o 520 tontin n:o 4 perusvuokrasta 1.1.1971 lukien toistaiseksi 40 %:n suuruisen osuuden (10.2. 107 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin muuttamaan kaupungin ja Puotinharjun Puhos Oy:n välistä, v. 1970 muutettua Puotilan korttelin n:o 45071 tonttia n:o 2 koskevaa vuokrasopimusta siten, että vuosivuokrasta peritään 1.1.1971 lukien toistaiseksi 40 %, kuitenkin kauintaan toisen rakennusvaiheen aloittamiseen saakka sillä ehdolla, että kaupungilla on oikeus harkintansa mukaan, ilmoitettuaan siitä vuotta aikaisemmin, periä vuokra joko 40 %:n edellyttämää määrää suurempana tai täysimääräisenä (21.4. 277 §).

Kesäkahvilan rakentamisesta Arkadian puistikkoon tekivät vt Heilala ym. v. 1969 aloitteen, jossa huomautettiin, että helsinkiläisten ja kaupunkiin saapuvien vieraitten viihtyvyyttä silmälläpitäen tulisi kaupunkiin saada lisää ulkoilmakahviloita. Aloitteentekijät ehdottivat tutkittavaksi olisiko mahdollista aikaansaada kesäkahvila Mannerheimintien, Arkadiankadun ja Pohj. Rautatiekadun rajoittamaan puistikkoon, koska eräät yrittäjät olisivat valmiit omalla kustannuksellaan rakentamaan kahvion kaupungin hyväksymien piirustusten mukaan.

Kiinteistölautakunta totesi kesäkahvilatoiminnan lamaantuneen Helsingissä sotien aikana, mutta lautakunta oli pyrkinyt elvyttämään sitä etsimällä alan yrittäjiä ja tarjoamalla sijoituspaikkoja tähän tarkoitukseen. Vaatimukseksi oli asetettu, että sijoituspaikat ovat maisemallisesti edustavia ja yleisön tavoitettavissa sekä ettei tiedossa ole asemakaavallisia järjestelyjä niiden pitempiaikaista käyttöä varten. Kesätarjoilupaikkoja lautakunta oli myöntänyt toimivien ravintoloiden edustalle jalkakäytäville ja katujen puistokaistoille, mutta niissä tapauksissa merkitys oli rajoittunut vain katukuvan eläväöittämiseen. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, ettei ollut olemassa estettä tilapäisen kesäkahvilan toiminnalle tarpeellisen alueen osoittamiseksi aloitteessa ehdotetulle paikalle. Kantakaupunkia koskeva puistojen ja viheralueiden inventointi oli tekeillä ja voitaisiin aloitteeseen liittyvä ulkoilmakahviloiden alustava osoittaminen kokonaissuunnitelmana irroittaa kiireelliseksi tehtäväksi, jolloin se on pohjana kiinteistövirasto luovuttaessa paikkoja yrittäjille. Kiinteistölautakunta päätti 20.4. vuokrata joht. Viljo Tikkaselle Arkadian puistikon alueen puistokahvilaa varten ajaksi 1.7.1971–31.12. 1973. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.10. 671 §).

Kauppahallit. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin oikeustalon suunnitteluun merkityn 100 000 mk:n suuruisen määrärahan Hakaniemen hallin perusparannus- ja muutostyön loppuun suorittamiseen (24.11. 731 §).

Kioskit. Valtuusto päätti muuttaa v. 1935 vahvistamiensa, kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavaa kauppaa ja muuta samantapaista ansiotoimintaa koskevien määräysten kohdan, joka koski myyntiaikaa, siten että kauppaa saatiin harjoittaa aikana 8.4.–17.10.1971 (24.3. 227 §, kunn. as.kok. n:o 53).

Samaten valtuusto päätti muuttaa em. määräysten 4 §:n 1 mom:n ensimmäisen kap-

paleen 1 kohdan siten, että vuoden ympäri saatiin harjoittaa v. 1967 annetun terveydenhoitoasetuksen 55 §:ssä tarkoitettua myyntiä klo 19–3 sekä vapunpäivän ja uudenvuoden vastaisina öinä kiinteistölautakunnan harkinnan mukaan enintään klo 19–5. Samalla valtuusto päätti muuttaa v. 1964 tekemäänsä, Töölöntorin kioskirakennuksen myyntikioskeissa sallittua myyntiä koskevaa päätöstään siten, että päätöksen 1 kohdassa mainitussa makkarakioskissa saadaan kiinteistölautakunnan määräysten mukaan harjoittaa em. pykälässä tarkoitettua myyntiä lautakunnan harkinnan mukaan klo 7–3 sekä vapunpäivän ja uudenvuoden vastaisina öinä kauintaan klo 5:een (8.12. 756 §, kunn. as. kok. n:o 206).

Maanmittaustoimitukset

Uskotuiksi miehiksi Helsingin kaupungin alueella suoritettavia maanmittaustoimituksia varten kolmivuotiskaudeksi 1971–1973 valittiin rak.mest. Leo Airusalo, tilanomist. Karl Blomqvist, asentaja Matti Kivistö, koneenhoit. Juho Kärkkäinen, maanvilj. Åke Lehtinen, liikemies Sven Liljeström, ent. puistotyöntekijä Edvard Lindqvist, ent. metallilevytt. Antti Nyman, agron. Hilkka Parvio ja maanvilj. Emil Österberg. Lääninhallitukselle päätettiin esittää, että uskotun miehen päiväpalkkioksi vahvistettaisiin 45 mk vähemmän kuin 6 t kestävän toimituksen osalta ja 8 mk jokaiselta tämän ylittävältä tunnilta sekä matkarahaksi valtion matkustussäännön mukainen korvaus (15.9. 547 §).

Turun maanjako-oikeuden jäseniksi v:iksi 1971–1975 valittiin isänn. Lars-Erik Lindberg, dipl.ins. Lauri Lius, agron. Kaarlo Oila, dipl.ins. Kurt Schreiber, Paavo Suninen ja Tauno Tirkkonen (24.2. 153 §).

Tontinmittaustaksan vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että maatalousministeriö oli 23.11.1970 vahvistanut päätöksen sen taksan hyväksymisestä, jonka mukaan Helsingin kaupungille suoritetaan korvausta kaavoitusalueiden jakolain muuttamisesta annetun lain 137a §:ssä tarkoitetuista toimituksista ja tehtävistä (13.1. 17 §, v:n 1970 kunn.as. kok. n:o 147).

Asuntorakennustoiminta

Kaupungin asuntotuotanto-ohjelma vuosiksi 1971–1975. Kaupunginvaltuusto päätti,

1) että Helsingin kaupungin v:ksi 1971–1975 laadittu asuntotuotanto-ohjelma hyväksytään asunto-ohjelmatoimikunnan 5.10.1970 päivätyn mietinnön mukaisena kuitenkin siten, ettei Vartiosaarta kaavoiteta asuinvaan vapaa-ajanviettoalueeksi ja ettei ns. itäisen aluekeskuksen ja itäisen sairaalan suunnitelma muuta valtuuston hyväksymää metrolinjausta sekä ettei kaavoitustyö, joka tähtää asutuksen tiivistämiseen, pienennä viheralueita, ja

2) että kaupunginhallitusta kehotetaan varaamaan ao. vuosien talousarvioehdotuksiinsa tarvittavat määrärahat ohjelman toteuttamisesta aiheutuvista, kaupungin suoritettaviksi tulevista tehtävistä johtuvia kustannuksia varten siten, että kunakin vuonna varataan talousarvioon asuntotuotantoon vähintään ½ veroäyripennin tuottoa vastaava summa.

Lisäksi valtuusto päätti hyväksyä seuraavan lisäponnen:

»Kaupunginvaltuusto toteaa, että 1–4-henkiset asuntokunnat käsittävät 90 % kaupungin asuntoa viime vuonna hakeneista asuntokunnista sekä että ainoastaan noin puolet tänä vuonna jaettavista asunnoista on enintään 2 huonetta ja keittiön käsittäviä tai sitä pienempiä asuntoja. Sen vuoksi Kaupunginvaltuusto kiinnittää kaupunginhallituksen huomiota pienasuntoihin kohdistuvaan suureen tarpeeseen sekä kehottaa kaupunginhallitusta kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin, jotta myös yksinäisten ja

pienten asuntokuntien asunnontarvetta voitaisiin oikeudenmukaisesti tyydyttää.» (27.1. 63 §, khn mtö n:o 1).

Valtuusto oikeutti asuntotuotantotoimikunnan käyttämään v:n 1971 talousarvioon pääomamenoihin vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaista asuntorakennustoimintaa varten merkityn 1 mmk:n määrärahan asuntotuotantotoimikunnan kertomusvuoden rakennusohjelmien toteuttamiseen myönnettävien lainojen rahoitusta varten (13.10. 623 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v:n 1970 talousarvioon vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaista asuntorakennustoimintaa varten merkityn 1 800 000 mk:n suuruisen määrärahan käyttötarkoitusta siten, että kaupunginhallitus oikeutettiin käyttämään määräraha Kiinteistö Oy Metsäpurontie 12 ja Kiinteistö Oy Metsäpurontie 13 nimisten yhtiöiden hankintakustannuksia varten myönnettävien lainojen rahoitukseen oikeuksin käyttää varoja rakennusaikaisena luottona (24.2. 162 §).

Pysyvän asuntonäyttelyn järjestäminen. Osuuskunta Asuntomessut oli esittänyt, että olisi tarpeellista järjestää Helsingin seudun asuntorakennuskohteita esittelevä pysyvä näyttely. Osuuskunta tarjoutui toimimaan tällaisen Helsingin kaupungin, Helsingin maalaiskunnan, Espoon ja Kauniaisten alueella olevien asuntorakennuskohteiden näyttelyn järjestäjänä ja ylläpitäjänä. Näyttelytilat voitaisiin vuokrata Malminkatu 34:ään tulevasta talosta, joka valmistuisi elo–syyskuussa 1971. Osuuskunnan tarkoituksena oli ensisijaisesti suunnitella em. kuntien yhteinen näyttely ja esitellä niiden lähivuosien asuntotuotantosuunnitelmat. Näyttelyn arkkitehtoonisesta suunnittelusta vastasi arkkit. Olli Ruuskanen. Pysyvän näyttelyn rakentamis- ja ylläpitokustannukset puolivuotiskautena 1.7.–31.12.1971 oli laskettu 271 800 mk:ksi, mikä summa jaettaisiin mainittujen neljän kunnan kesken asukasluvun perusteella. Asuntotuotantotoimikunta puolsi kaupungin osallistumista järjestettävään näyttelytoimintaan. Kaupunginhallitus totesi olevan ilmeistä, että näyttelykustannuksiin saataisiin valtion tukea, koska kaupunki ei yleensä ollut sisällyttänyt anomiinsa lainoihin hallintokuluja, joita Arava myös oli hyväksynyt lainoitettaviksi. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki osallistuu Osuuskunta Asuntomessut -nimisen osuuskunnan toimesta järjestettävään pysyvään asuntonäyttelyyn (26.5. 339 §).

Kaupunkisuunnittelu

Kaupungin kehittämisen yleispäämäärän määrittelemistä koskeva asia päätettiin palauttaa kaupunginhallitukselle (29.9. 568 §).

Kaupungin asukkaiden sekä suunnittelijoiden ja hallintokuntien informaatiovuorovaikutuksen tehostamisesta v. 1969 tekemässään aloitteessa ehdottivat vt Heikkonen ym., että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sen seikan selvittämiseksi, miten kaupungin asukkaiden ja kaupungin suunnittelijoiden sekä muiden hallintokuntien keskinäistä informaatiovuorovaikutusta voitaisiin tehostaa niin, että kaupungin asukkaat entistä paremmin olisivat selvillä kaupungin suunnitteluun, kasvuun ja kehittämiseen sekä eri palveluksiin liittyvistä seikoista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että kaupunkisuunnitteluvirastossa on tehostettu sisäistä suhdetoimintaa informoimalla henkilökuntaa ajankohtaisista suunnitteluun ym. liittyvistä kysymyksistä toimittamalla päivittäisiä lehtikatsauksia, jakamalla tiedotusmonisteita ja järjestämällä koulutusluonteisia elokuva- ja esitelmätilaisuuksia ym. Näitä tehtäviä suorittamaan on v:n 1969 alusta palkattu tiedotussihteeri. Ulospäin suuntautuvaa viestintää on hoidettu jakamalla lautakunnan esityslista lehdistölle ja tiedottamalla sille kokousten päätöksistä. Suurisuuntaisista suunnitelmista on julkiselle sanalle järjestetty tiedotustilaisuuksia ja

annettu sen käyttöön kaupunkisuunnitteluviraston vuosittainen toimintasuunnitelma. Lisäksi on v:sta 1969 lukien kaupunginosayhdistyksille järjestetty tiedotustilaisuuksia. Paloheinän ja Malmin asukkailta mm. tiedusteltiin kirjeellisesti heidän mielipidettään alueen kaavoitukseen liittyvistä kysymyksistä.

Liikennelaitoksen lautakunta katsoi, että aloitteessa tarkoitetun informaation tehostaminen olisi aiheellista ja eduksi sekä kaupungin johdolle että sen asukkaille. Laitoskohtaisesti olisi tehostettava kaupungin asukkaisiin kohdistuvaa informaatiotoimintaa ja hallintokuntien keskinäistä informaatiovuorovaikutusta. Urheilu- ja ulkoilulautakunta esitti, että radion ja television välityksellä esitettäisiin viikottain jokin kysymys yleisölle tiedoksi ja keskusteltavaksi. Kiinteistölautakunta mainitsi, että kiinteistöjä koskeviin kysymyksiin tunnetaan julkisuudessa yleensä suurta mielenkiintoa. Suuri osa näistä kysymyksistä joutuu valtuuston käsiteltäväksi, jonka esityslistoilla asiat on selostettu varsin perusteellisesti esim. ostettavien maiden hintoja koskevalta osalta. Lautakunnan esityslistojen kautta välittyvä informaatio on kiinteistölautakunnan ja -viraston toimialaa koskeviin kysymyksiin nähden ollut erittäin tehokasta ja parempaa kuin monilla muilla aloilla. Myös kaupungin asuntopolitiikkaa on viime vuosina selostettu yhä julkisemmin. Lautakunta katsoi, että mahdollisista kustannuslisäyksistä huolimatta kaupungin olisi lisättävä informaatiotaan ja tiedotettava entistä tehokkaammin päätöksistä ja toiminnastaan esim. julkaisemalla säännöllisesti ilmestyvää tiedotuslehteä.

Kaupunginkanslian tiedotuspäällikkö totesi, että tiedotustoimiston hoitama tiedottaminen tähtää pääasiallisesti helsinkiläisten ja muun kotimaisen yleisön informoimiseen kaupungin asioista. Välillinen informointi tapahtuu lehdistön ym. tiedotusvälineiden avulla. Toimiston suorittama Gallup-tutkimus osoitti, että n. 50–86 % Helsingin aamulehtien lukijoista seuraa kaupunkia koskevaa aineistoa. Välillisen informoinnin lisäksi kaupunki harjoittaa varsin monipuolista välitöntä informointia mm. järjestämällä näyttelyjä, esitelmä- ja selostustilaisuuksia sekä elokuvaesityksiä. Kaupungin oman, säännöllisesti ilmestyvän ja asukkaille maksuttomasti jaettavan lehden perustamista tiedotuspäällikkö piti teholtaan ja vaikutukseltaan kyseenalaisena. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (7.4. 252 §).

Uusien aluerakennuskohteiden julkisten tilojen ohjelmointia ja suunnittelua varten valtuusto myönsi yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi 100 000 mk, joka on v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin uusien vanhusten asuintalojen suunnittelua varten merkityn määrärahan säästö (13.10. 622 §).

Eräiden osayleiskaavojen hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi osalle 17. kaupunginosaa (Pasila) laaditun osayleiskaavan asemakaavaosaston 17.12.1970 päivätyn ja 13.5.1971 korjatun piirustuksen n:o 6547 mukaisena. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: »Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että asuntorakennustoimintaa olisi tällä alueella suunnitelmasta poiketen nopeutettava ja että nykyisen Pasilan vanhoissa taloissa asuville olisi pyrittävä varaamaan ensisijaisesti mahdollisuus siirtyä asumaan uusiin asuntotaloihin.» (23.6. 443 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Pohjois-Haagan eräitä alueita koskevan osayleiskaavan kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosaston 4.2.1971 päivätyn ja 28.6.1971 korjatun piirustuksen n:o 2 mukaisena. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet: »Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin suunnitellun uuden Hämeenlinnan moottoritien päättämiseksi moottoritienä ennen kaupungin rajaa ja

korvaamiseksi Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaava-alueiden kohdalla esim. parannettavalla Vihdintiellä tai muulla väylällä.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että asemakaavaa laadittaessa varmistaudutaan siitä, että ulkoilureitti Pirkkolan urheilupuistoon saadaan joustavaksi ja esteettömäksi.

Hyväksyessään Pohjois-Haagan osayleiskaavan kaupunginvaltuusto edellyttää, että asemakaavoituksen yhteydessä pyrittäisiin vielä selvittämään mahdollisuudet Kaupintien siirtämiseksi ratalinjan yhteyteen niiltä osin, kuin nämä liikenneväylät kulkevat yhdensuuntaisesti.» (15.9. 555 §, 29.9. 578 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Kannelmäen eräitä alueita koskevan osayleiskaavan kaupunkisuunnitteluviraston yleiskaavaosaston 4.2.1971 päivätyn ja 20.7.1971 korjatun piirustuksen n:o 1 mukaisena (29.9. 579 §).

Kannelmäen osayleiskaava-alueen erästä osaa koskevan yhteistoimintasopimuksen tekeminen Helsingin yliopiston kanssa. Kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan on Kannelmäen yleiskaavan alueella neljä maanomistajaa: valtio, Helsingin yliopisto, Osuusliike Elanto ja Helsingin kaupunki. Valtion ja yliopiston maat sijaitsevat keskeisellä paikalla alueen läpi suunniteltuun Martinlaakson rataan nähden. Näiden alueiden rakentaminen on tärkeä Haaga–Vantaa projektin toteuttamisen kannalta. Valtion ja kaupungin kesken ovat neuvottelut vireillä valtion omistaman maan vaihtamiseksi kaupungille. Samanaikaisesti pyritään varmistamaan yliopiston omistaman alueen rakentaminen laaditun aikataulun mukaisesti. Käytyjen neuvottelujen tuloksen mukaisesti kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään Helsingin yliopiston kanssa seuraavan sopimuksen:

Yhteistoimintasopimus

Helsingin kaupungin ja Helsingin yliopiston, joita jäljempänä kutsutaan kaupungiksi ja yliopistoksi, välillä on sovittu yliopiston omistaman, Helsingin kaupungin Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevan Minkomäki-nimisen tilan RN:o 10 alueen (n. 25 ha) kaavoittamisesta, rakentamisesta ja kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta seuraavaa:

1 §

Sopimus koskee sitä aluetta, joka on merkitty punaisella rajalla tämän sopimuksen liitteenä olevaan karttaan ja jota jäljempänä kutsutaan sopimusalueeksi.

2 §

Sopimusalueen asemakaavan ja tonttijaot laadituttaa kaupunki. Ensimmäisen rakennusvaiheen kaava pyritään laatimaan niin, että se voidaan jättää kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 31.1.1972 mennessä, jolleivät kaupungista riippumattomat syyt aiheuta viivästystä.

Valtuuston hyväksyttyä kaavan kaupunki suhtautuu periaatteessa myönteisesti poikkeuslupien myöntämiseen, mikäli rakentaminen tapahtuu kaavan mukaisesti.

Kaavaehdotuksen laatiminen ja muiden aluetta koskevien suunnitelmien tekeminen tapahtuu yhteistoiminnassa kaupungin ja yliopiston kesken.

Kaavaa laadittaessa pidetään alueen ohjeellisena, asumiseen käytettävien tonttien yhteenlaskettuna kerrosalana kaupunginvaltuuston hyväksymän osayleiskaavan mukaista kerrosalaa. Asumiseen käytettävinä tontteina pidetään sekä asuntotontteja että asunto- ja liikerakennusten tontteja.

3 §

Osuutenaan sopimusalueen asemakaavan ja tonttijakojen laatimisen kustannuksista korvaa yliopisto kaupungille 100 000 mark-

kaa. Asemakaavoitukseen kuuluviksi katsotaan korttelisuunnitelman ja asemakaavan laatiminen sekä näiden edellyttämät pohjatutkimukset. Korvaus erääntyy maksettavaksi, kun koko sopimusalueella asemakaava on tullut voimaan.

4 §

Yliopisto rakentaa karttaan merkityillä vastuualueillaan asemakaavassa osoitetut kadut, katuaukiot, jalankulkutiet, torit, pysäköintialueet, -talot ja -tasot sekä viemärit lukuun ottamatta keskustan eritasoisia jalankulkujärjestelyjä.

Sopimusalueen sisäisen kunnallistekniikan rakentamisesta yliopiston vastuualueen ulkopuolella vastaa kaupunki.

Rakentaminen tapahtuu asianmukaisesti vahvistettujen ja hyväksyttyjen suunnitelmien ja työselitysten mukaisesti.

Kaukolämpöjohtojen rakentamisvelvollisuus määräytyy siten kuin Helsingin kaupungin sähkölaitoksen »Kaukolämmön liittymis- ja lämmöntoimitusehdoissa» on määrätty.

Yliopisto suorittaa ja kustantaa vastuualueellaan yleiseen käyttöön luovutettavien vesijohtojen ja erilaisten kaapelien vaatimat kaivuu-, perustus- ja täyttötyöt. Kiinteistöjen liityntäjohdot kustantaa yliopisto tavanomaisen käytännön mukaan kokonaan. Katujohdot rakentaa ja kustantaa kaupunki.

Kaupungilla on oikeus asettaa edellä mainittuja suunnittelu- ja rakennustöitä varten kustannuksellaan valvojat, joiden antamia ohjeita ja määräyksiä näissä töissä on noudatettava.

Rakentamisen ja suunnittelun aikataulusta sekä valvonnasta ynnä kunnallistekniikan ja talonrakennuksen järjestyksestä sekä valvonnasta on yliopiston sovittava kaupungin asianomaisten virastojen ja laitosten kanssa erikseen.

Kiinteistöjen liittymisjohtojen rakentamisessa yliopiston on noudatettava, mitä kaupungissa kiinteistönhaltijoihin nähden yleensä on voimassa.

5 §

Tämän sopimuksen perusteella yliopiston vastuualueelle yleiseen liikenteeseen rakennettavat kadut luovutetaan heti niiden valmistuttua korvauksetta kaupungille, joka tekee esityksen niiden yleiseen käyttöön ottamisesta. Yliopisto on kuitenkin niistä vastuussa siihen saakka, kunnes ne on maistraatin lainvoimaisilla päätöksillä otettu yleiseen käyttöön. Kaupungin maalle jäävät viemärit luovutetaan korvauksetta kaupungille yleiseen käyttöön otettaviksi, kun ne ovat valmistuneet ja liitetyt kaupungin viemäriverkostoon.

6 §

Sopimusalueen ulkoisen kunnallistekniikan rakentaa ja kustantaa kaupunki.

Ulkoisella kunnallistekniikalla tarkoitetaan sopimusalueen sisääntuloliikennettä varten tarpeellisia katuja ja teitä sekä sopimusalueen ulkopuolisia ja sopimusalueella kulkevia päävesijohtoja ja -viemäreitä samoin kuin sähkö- ja kaukolämpöjohtoja, jotka tarvitaan sopimusalueen liittämiseksi jo olevaan verkostoon.

7 §

Kaupunki saa ottaa kunnallisteknisten töiden rakentamista ja kunnossapitoa varten tarvittavan, seuraavassa pykälässä mainitun maan haltuunsa ennen asemakaavan vahvistamista, jos tarve vaatii. Kaupunki on oikeutettu tonttialueille merkityillä viemärikujilla suorittamaan yleisten johtojen rakentamista ja kunnossapitoa tarvittaessa sillä ehdolla, että maa-alue saatetaan työn jälkeen sitä ennen vallinneeseen kuntoon.

8 §

Yliopisto sitoutuu luovuttaman välittömästi asemakaavan vahvistamisen jälkeen

korvauksetta kaupungille vastikkeena kaupungin suoritettaviksi tulevista velvollisuuksista kaikki sopimusalueen asemakaavan mukaiset katualueet, torit, katuaukiot ja virkistysalueet sekä yleisten rakennusten tontit, liikenne-, vaara- ja erityisalueet. Nämä alueet on merkitty liitteenä olevaan karttaan.

Yliopiston luovutusvelvollisuus arvioidaan 11.09 hehtaariksi, josta suunnitelmien tarkentuessa sallitaan tämän sopimuksen puitteissa 5 prosentin poikkeaminen. Mikäli luovutusvelvollisuus tulee ylittämään mainitun enimmäisrajan (11.09 ha + 5 prosenttia), yliopistolle suoritetaan ylittävältä osalta korvaus, joka lasketaan 10 markan neliömetrihinnan mukaan.

9 §

Yliopisto sitoutuu suorittamaan korttelien sisäisen rakentamisen ja muut järjestelyt, kuten istutukset ja puistot, korttelisuunnitelman mukaisesti. Korttelisuunnitelman, joka laaditaan Rt-kortin 004 31 mukaisesti täydennettynä julkisivukaavioin, tarvittavin melunsuojarakentein ja asuntoselvityksin, hyväksyy kaupunkisuunnittelulautakunta.

10 §

Sopimusalueen asuin- ja liikekiinteistöihin tulevat asemakaavan mukaiset julkiset tilat rakentaa yliopisto. Kaupunki vuokraa ne omakustannushintaperiaatteen mukaisesti. Suunnitelmat tiloista hyväksyy ja tilojen toteuttamisen valvoo kaupungin rakennusvirasto.

Vuokrauksista laaditaan erillissopimukset yliopiston ja kaupungin asianomaisen hallintokunnan kesken.

11 §

Yliopisto rakentaa vastuualueensa autopaikat ja luovuttaa ne edelleen soveltaen periaatetta, että autopaikkojen kustannukset peritään niiden käyttäjiltä.

12 §

Mikäli kaupunki rakentaa sopimusaluetta palvelemaan yhteisen väestönsuojan, yliopisto maksaa korvauksena yhteisväestönsuojaosuudestaan kaupunginvaltuuston vahvistamien, kulloinkin voimassa olevien perusteiden mukaisesti määräytyvän maksun, joka tällä hetkellä on 17 mk asuntoneliömetriltä ja 42.50 mk liikeneliömetriltä. Korvaus suoritetaan talokohtaisesti ennen kunkin rakennuksen käyttöönottoa.

13 §

Katujen ja ulkoalueiden puhtaanapito pyritään keskittämään yhdelle yritykselle. Jätteiden kuljetuksessa pyritään alueelliseen kokonaisratkaisuun.

14 §

Kaupunki ei peri rakennulain mukaisia korvauksia kadun ja yleisen viemärilaitoksen rakentamisesta tämän sopimuksen mukaan rakennettujen tonttien osalta.

15 §

Sopimusalueelle rakennettavat rakennukset liitetään kaupungin lämpöjohtoverkkoon myöhemmin Helsingin kaupungin sähkölaitoksen kanssa tehtävän eri sopimuksen mukaisesti.

16 §

Yliopisto ja kaupunki pyrkivät yhteistoimin siihen, että sopimusalueelle rakennettavista rakennuksista mahdollisimman suuri määrä voidaan rahoittaa asuntohallituksen lainoituksin.

17 §

Vuokra-asuntojen osuus asuntokannasta tulee olemaan vähintään 75 %.

18 §

Sopimusalueen asunnot eivät saa alittaa asuntohallituksen määräämää laatutasoa.

19 §

Rakennushankkeen toteuttamista varten on kaupungilla oikeus nimetä edustajansa seuraamaan, että sopimusalueen rakentaminen tapahtuu tämän sopimuksen mukaisesti.

20 §

Yliopisto toteuttaa rakennustyöt 4 §:n 7 mom:ssa mainitun sopimuksen mukaisessa järjestyksessä. Sopijapuolet pyrkivät siihen, että yliopisto voi aloittaa talonrakennustyöt sopimusalueella syksyllä 1972.

21 §

Tämä sopimus tulee sopijapuolia sitovaksi ja se allekirjoitetaan sen jälkeen, kun yliopiston päättävät elimet ja kaupunginvaltuusto ovat sen hyväksyneet.

22 §

Yliopistolla on oikeus siirtää tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita ja oikeuksia kolmannelle henkilölle, jolloin yliopisto kuitenkin toissijaisesti vastaa kaupungille tämän sopimuksen velvoitteiden täyttämisestä.

23 §

Mikäli Helsingin kaupungista ja yliopistosta tulee myöhemmin muusta syystä kuin tämän sopimuksen toteuttamisen johdosta rajanaapureita, ryhdytään kolmen kuukauden kuluessa aluevaihtoneuvotteluihin tonttien saamiseksi yhdelle omistajalle rakennuslain 54 §:n periaatteiden mukaisesti.

24 §

Mikäli tämän sopimuksen tulkinnasta syntyy erimielisyyttä, jätetään se puolueettoman selvitysmiehen ratkaistavaksi, jonka tulee tehdä asiassa sovitteluehdotus mahdollisimman pian. Mikäli sopijapuolet eivät hyväksy selvitysmiestä tai selvitysmiehen esitystä taikka mikäli jompikumpi sopijapuolista vaatii asian jättämistä välimiesoikeuden ratkaistavaksi, sopijapuolilla on oikeus saattaa asia välimiesoikeuden ratkaistavaksi. Välimiesoikeuteen nimeää kumpikin sopijapuoli yhden jäsenen ja nämä yhdessä valitsevat puheenjohtajan. Jollei puheenjohtajan vaalista päästä yksimielisyyteen 14 vrk:n kuluessa siitä, kun kumpikin sopijapuoli on nimennyt välimiehensä, tai jollei sopijapuoli nimeä välimiestä 14 vrk:n kuluessa siitä, kun välimiesoikeutta vaatinut sopijapuoli on nimennyt oman välimiehensä, määrää puheenjohtajan tai puuttuvan jäsenen Helsingin raastuvanoikeus, jonka päätökseen ei ole oikeutta hakea muutosta. Muussa suhteessa noudatetaan lakia välimiesmenettelystä.

25 §

Tätä sopimusta on tehty kaksi samanlaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan sopimaan Helsingin yliopiston kanssa suunnitelmien tarkentuessa mahdollisesti esille tulevista vähäisistä, sopimukseen ja sen liitteenä olevaan karttaan tehtävistä muutoksista (29.9. 577 §).

Asemakaavoja ja tonttijakoja koskevat asiat. Hyväksyessään 40. kaupunginosan Siltamäen länsiosaa koskevan asemakaavan kaupunginvaltuusto lisäksi hyväksyi seuraavat kaksi toivomuspontta:

Kaupunginhallituksen tulee huolehtia siitä, että tuleville asukkaille tiedotetaan lentoliikenteen nykyisin ja mahdollisesti myöhemmin aiheuttamista meluhaitoista.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Siltamäen länsiosan asemakaavaa toteutettaessa sovelletaan myös terveydenhoitolautakunnan lausunnossaan esittämiä melusuojelumääräyksiä aluetta rakennettaessa (1.9. 508 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä asemakaavanmuutoksen, joka koski metron maanalaista tunnelitilaa 1., 2. ja 11. kaupunginosassa välillä Hakaniementori–Siltavuo-

renranta, asemakaavaosaston 16.9.1971 päivätyn piirustuksen n:o 6669 mukaisena. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (27.10. 653 §).

Hyväksyessään 13. kaupunginosan korttelin n:o 436 tontin n:o 11 (Museokatu 11) asemakaavan muutoksen kaupunginvaltuusto hyväksyi lisäksi toivomusponnen, jossa edellytettiin, että kaupunginhallitus asettaa toimikunnan selvittämään ns. piilokonttoristumisen tämän hetkistä määrää Helsingin kaupungin asuntovyöhykkeillä sekä kiirehtii toimenpiteitä, joilla tämänsuuntainen kehitys voitaisiin pikaisesti estää (15.9. 549 §).

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi kertomusvuoden aikana joukon asemakaavan ja tonttijaon muutoksia sekä katujen nimien muutoksia. Päätökset alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (kunn. as. kok. n:o 208, 209).

Asunto- ja teollisuustonttien lisäämisestä 11.2.1971 tekemässään välikysymyksessä vt Poukka ym. kiinnittivät huomiota siihen, että väestön muuttoliike kaupungista lähikuntiin oli viime aikoina eräinä kuukausina jopa selvästi ylittänyt kaupunkiin muuttavan väestön määrän. Samalla oli myös todettu, että Helsinkiin muuttaneiden tulotaso oli ollut alhaisempi kuin Helsingistä lähikuntiin siirtyneiden, mikä oli heikentänyt veronmaksukyvyn yleistä pohjaa. Syyksi tähän kehitykseen välikysymyksentekijät katsoivat:

1) kaavoituksen hitaan edistymisen kaupungin alueella ja sen, että kaupungin omien viljelysmaiden käytöstä asutukseen tai teollisuuden tarpeisiin ei vieläkään ollut laadittu lopullisia suunnitelmia;

2) asuntopolitiikan ja virkistyspolitiikan välisen ristiriidan, josta esimerkkinä oli mm. päätös Vartiosaaren kaavoittamisesta viheralueeksi, vaikka siitä voitaisiin saada Tapiolalle ja eräille muille lähialueille kilpailukykyinen, hyvää veronmaksaja-ainesta puoleensa vetävä asutusalue sekä suunnitelma veroviraston sijoittamisesta ns. Merihakaalueelle ja alueen muuttaminen asumiskeskuksesta osittaiseksi virastokeskukseksi;

3) Merisato-suunnitelman hidas edistyminen kaavoituksen osalta.

Nämä toimenpiteet haittaavat asuntorakennustoimintaa ja ovat johtaneet teollisuuden laajamittaiseen siirtymiseen kaupungin rajojen ulkopuolelle. Välikysymyksentekijät tiedustelivat, mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoo ryhtyä asunto- ja teollisuustonttien tarjonnan lisäämiseksi, jotta näitä tontteja voitaisiin tasapuolisesti ja riittävästi osoittaa asuntojen rakentajille ja elinkeinonharjoittajille.

Asunto-ohjelmatoimikunta mainitsi, että laadituissa asunto-ohjelmissa oli pyritty rakennustuotanto nostamaan mahdollisimman nopeasti sille n. 450 000 huoneistoneliömetrin tasolle, jolla vuoteen 1980 mennessä on laskettu saavutettavan 600 000 asukkaan väkiluku. Ensimmäisessä, v:iksi 1969–1973 tehdyssä asuntotuotanto-ohjelmassa osoitettiin joukko alueita, joiden rakentamiseen päästiin nopeasti. Samalla todettiin kuitenkin, että olisi suunniteltava uusia suuria rakennuskohteita. Tällaisia ovat sekä Haagan–Vantaan että itäisten alueiden suunnitteluprojekteihin liittyvät kohteet. Teollisuustonttitilanteen korjaamiseksi ei ole suoritettu yhtä tehokkaita toimenpiteitä kuin asuntotuotannon suhteen. Tähän on syynä mm. se, että kaupungin kannalta edullisen elinkeinorakenteen tutkiminen on edelleen kesken.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että ensimmäinen yleiskaavaehdotus valmistui v. 1960 ja siinä mm. Vartiosaari oli merkitty asuntoalueeksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto perustettiin v. 1964 ja sen jälkeen ovat myös yleissuunnitelmat päässeet laajemmassa määrin käyntiin. Vuoden 1970 aikana valmistui 13 asemakaavaehdotusta, jotka käsittävät 612.8 ha. Kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelemien kaava-alueiden pinta-ala on v. 1966–1971 kasvanut n. 7 700 ha:sta n. 9 300 ha:iin. Sisäasiainminis-

teriön vahvistamien kaavojen pinta-ala on kuitenkin lisääntynyt vain 7 179 ha:sta 7 759 ha:iin mm. runsaasti tehtyjen valitusten vuoksi. Lautakunta päätti 21.11.1968 myöntää eräille asuntoyhtiöille oikeuden laadituttaa ja kustantaa Vartiosaaren asemakaavan. Kaupunginhallitus kumosi tämän päätöksen 9.6.1969 ja kehotti lautakuntaa laadituttamaan Vartiosaaren aluetta koskevan, saaren käyttämiseen asuntorakennustoimintaan perustuvan yleissuunnitelman. Valtuusto päätti 27.1.1971 käsitellessään asuntotuotanto-ohjelmaa v:iksi 1971–1975, ettei Vartiosaarta kaavoiteta asuin-, vaan vapaa-ajanviettoalueeksi. Tämänsuuntaisia aloitteita oli valtuustolle tehty kaksi.

Koska 10-vuotistaloussuunnitelmassa oli edellytetty veroviraston virastotalo rakennettavaksi v. 1978–1979, kaupunkisuunnittelulautakunta oli esittänyt sen sijoituspaikaksi Länsi-Pasilaa osana keskustatoimintojen siirtämistä pohjoiseen. Mikäli rakennushanke on kiireellinen, voitaisiin virasto sijoittaa myös Itä-Pasilaan, jonka rakentaminen voitanee aloittaa syyskaudella 1972. Asemakaavallisia esteitä talon sijoittamiselle myös ns. Merihakan alueelle ei ole.

Merisato-suunnitelman osalta lautakunta totesi, että periaatepäätöksen tekeminen Hernesaaren rannan mahdollisesta muuttamisesta yleiskaavaehdotuksesta poiketen asuntoalueeksi edellytti eräitä lisäselvityksiä. Näitä lisäselvityksiä varten oli saatu määräraha.

Viljelysmaiden osalta lautakunta totesi, että kaupungin omassa viljelyksessä oli neljä tilaa: Tuomarinkylä 252 ha, Haltiala 192 ha, Pukinmäki 167 ha ja Fallkulla 160 ha, vuokralle annettuja peltoja on 320 ha. Tuomarinkylän kartanon maat, joita välikysymyksessä tarkoitettaneen, oli yleiskaavaehdotuksessa merkitty viheralueeksi ja Helsingin seutukaavaliiton runkokaavassa kartano oli merkitty suojelukohteeksi. Jos nykyiset pellot jätettäisiin hoitamatta, lisäisivät ne kaupungin joutomaiden määrää, joita ei vuosikymmeniin pystyttäisi saattamaan puistomaiseen kuntoon. Maanviljelyksen lopettamista ei kiinteistölautakunta pitänyt tässä vaiheessa kaupungin talouden kannalta järkevänä toimenpiteenä.

Teollisuuslaitosten ja niiden pääkonttorien siirtymiseen kaupungin ulkopuolelle on yhtenä syynä todettu olevan teollisuuden pyrkiminen yksikerroksisiin työtiloihin, johon tarvitaan entistä laajempia maa-alueita. Pääkonttorien osalta paranee tilanne Pasilan itäosan ja Kampin alueen sekä itäisen aluekeskuksen tultua asemakaavoitetuksi. Eräille liikkeille oli kuitenkin voitu tarjota eri puolille sijoitettuja toimistotontteja, vaikka hajasijoitusta ei voidakaan pitää täysin suositeltavana ratkaisuna. Yleiskaavaehdotuksen mukaan Helsingissä olisi v. 1980 n. 20 000 teollisuustyöpaikkaa vähemmän kuin nyt. Pois muuttava teollisuus on pääasiallisesti suurta ja keskisuurta teollisuutta ja jäljelle jäävä teollisuus, joka palvelee Helsinkiä ja Helsingin seutua, pääasiallisesti pienteollisuutta.

Kaupunginhallitus totesi, että parhaillaan käynnissä olevan suuresti tehostetun ja erittäin voimakkaan kaavoitustoiminnan avulla päästään jo lähitulevaisuudessa välikysymyksessä tarkoitettuun tonttien tarjonnan lisääntymiseen, mikä osaltaan vaikuttaa kaupungin jatkuvan kehittämisen edellytysten paranemiseen. Kaupunginhallituksen tarkoituksena oli edelleenkin kaikin keinoin, myös tontti- ja maapolitiikkaa apuna käyttäen, pyrkiä turvaamaan kehityksen jatkuminen, sikäli kuin siihen voidaan vaikuttaa kaupungin toimenpitein. Välikysymyksen käsittelystä kaupunginhallitus viittasi valtuuston työjärjestyksen 19 §:n 3 mom:iin ja 30 §:ään. Vastaus välikysymykseen merkittiin tiedoksi (10.3. 194 §).

Rakennuskiellot. Merkittiin tiedoksi, että sisäasiainministeriö oli pidentänyt seuraavia rakennuskieltoaikoja: 1.–8. sekä 13. ja 14. kaupunginosan samoin kuin 12. kaupunginosan korttelin n:o 358 rakennuskieltoaikaa niiltä osin, joille ei ole 11.10.1961 jälkeen

vahvistettu asemakaavan muutosta, 11.10. 1972 saakka (13.1. 16 §); 45. kaupunginosan Vartioharju nimisen osa-alueen kortteleita n:o 45251, 45261–45265, 45276–45278, 45280, 45307 ja 45308 sekä korttelin n:o 45306 tontteja n:o 8–12 koskevaa rakennuskieltoaikaa 16.10.1972 saakka (10.2. 83 §); 10., 11. ja 12. kaupunginosaa koskevaa rakennuskieltoaikaa 31.10.1973 asti lukuun ottamatta korttelin n:o 250 tonttia n:o 34, korttelin n:o 295 tonttia n:o 3, korttelin n:o 312 tontteja n:o 6 ja 8 sekä korttelin n:o 355 tontteja n:o 7 ja 8 (9.6. 388 §, 29.9. 570 §); 38. kaupunginosan kortteleiden n:o 38045–38071, 38076–38091, 38094, 38100–38103, 38105–38139, 38153–38155 ja 38170 sekä 39. kaupunginosan kortteleiden n:o 39103–39132 rakennuskieltoaikaa 12.3.1973 saakka (7.4. 245 §, 23.6. 425 §); 39. kaupunginosan korttelin n:o 39143 rakennuskieltoaikaa 1.4.1973 saakka (21.4. 272 §, 23.6. 426 §).

Poikkeuslupia rakennuskiellosta myönnettiin seuraavasti: Metsäylioppilaiden asuntolasäätiölle nelikerroksisen, 76 asuinhuoneistoa käsittävän ja kerrosalaltaan 3 691 m²:n suuruisen asuinrakennuksen rakentamiseen osalle Viikin Latokartanon kylässä olevaa tilaa RN:o 1^{26} sekä Asunto Oy Säästöperäsin -nimiselle yhtiölle viiden rivitalon rakentamiseen Vuosaaren kylässä taaja-asutusalueella olevien tilojen RN:o 3^{249} ja 3^{250} sille alueelle, joka asemakaavaluonnoksessa on merkitty omakoti-rivitalotontiksi. Luvat myönnettiin siitä huolimatta, ettei alueille ollut vahvistettu asemakaavaa (26.5. 340 §, 8.12. 749 §).

Liikennetutkimuksen suorittaminen. Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan oli kertomusvuoden aikana tarkoitus laatia Kantakaupungin julkisen pintaliikenteen yleissuunnitelmat ja toteuttamisohjelma sekä keskustan kehäväylän liikennejärjestelyjen suunnitelmat. Kun kertomusvuoden talousarvioon ei sisältynyt määrärahoja näitä tarkoituksia varten, valtuusto päätti siirtää v:n 1968 talousarvioon liikennetutkimuksen suorittamista varten merkitystä määrärahasta käyttämättä jääneen osan, n. 325 000 mk käytettäväksi alkuperäiseen tarkoitukseensa v. 1971 (13.1. 31 §).

Vt Tuomioja ym. tekivät v. 1969 aloitteen sen selvittämisestä, *millaiset liikennejärjestelyasiat on esitettävä kaupunginvaltuuston päätettäväksi.* Aloitteentekijät huomauttivat, että liikennejärjestelyistä oli tähän asti yleensä päättänyt kaupunginhallitus. Tätä asiantilaa ei enää voitu pitää tyydyttävänä, sillä liikennejärjestelyjen merkitys kaupungissa oli huomattavasti kasvanut ja niihin saattoi sisältyä tunneleita, siltoja ym. joukkokuljetusliikenteen tärkeitä toimintaedellytyksiä. Kaupunginhallitusta olisi tämän vuoksi kehotettava toimittamaan selvitys siitä, millaiset liikennejärjestelyt tulisi tuoda valtuuston päätettäväksi, sekä ryhtymään sen johdosta tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että kunnallislain 11 §:n mukaan valtuuston päätösvaltaa voidaan siirtää sekä kunnallishallitukselle että lautakunnille. Kaupunginvaltuusto päättää mm. suurimmista liikenneasioista, hyväksyy yleiskaavan ja asemakaavan, hyväksyy liikennelaitoksen tariffit, jotka linja-autoliikenteen osalta alistetaan maistraatin päätettäviksi sekä antaa lausunnot tiesuunnitelmista. Kaupunginvaltuuston v. 1964 hyväksymän ja v. 1970 muutetun kaupunkisuunnittelulautakunnan johtosäännön 6 ja 7 §:ssä määritellään lautakunnan ja sen liikennejaoston tehtävät.

Helsingin kaupungin kunnallishallinnossa on mm. liikenneasioiden osalta päätösvaltaa delegoitu. Merkitykseltään vähäisempien liikenneasioiden delegointi antaa valtuustolle paremmat mahdollisuudet käsitellä suuren luokan liikennekysymyksiä. Lautakunta korosti sitä seikkaa, että valtuuston tulisi ottaa kantaa nimenomaan sellaisiin liikennepoliittisiin tavoitteisiin, jotka liittyvät maankäyttöön. Aloitteessa tarkoitettujen pienempien, tilapäisluonteisten liikennekysymysten saattaminen valtuuston käsiteltäväksi merkitsisi kehityssuuntaa, jossa päätösvaltaa

keskitettäisiin ylöspäin. Tämä hidastaisi ja kangistaisi toimintaa.

Kaupunginhallitus totesi, että kysymys toimivallan jakautumisesta liikennejärjestelyasioissa oli ollut valtuuston käsiteltävänä 25.11.1970, joten asiaa ei olisi tarkoituksenmukaista ottaa tässä vaiheessa uudelleen esille. Lisäksi se tulisi harkittavaksi valmisteltavana olevan, kaupunkisuunnitteluviraston organisaation kehittämistä koskevan asian yhteydessä. Tiedotustoimintaa oli kertomusvuoden aikana tehostettu mm. järjestämällä valmisteilla olevista suunnitelmista erillisiä tiedotustilaisuuksia. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.11. 699 §).

Huopalahdentien liikennevalojärjestelmän täydentämistä koskevassa aloitteessaan ehdottivat vt Ilaskivi ym., että kaupunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kiireellisesti tutkituttamaan Huopalahdentien liikennevalojärjestelmän täydentämisen siten, että se ulottuisi myös paikallisväylälle asti taikka harkitsemaan kautta-ajon kieltämistä viimeksimainittua pitkin. Liikennevaloitta jätetystä ja paikallisliikennettä palvelemaan tarkoitetusta, tien kaupungista ulosmentäessä oikealla puolella olevasta osasta on muodostunut ohiryntäysväylä, jota autoilijat käyttävät pyrkiessään sivuuttamaan Huopalahdentien liikennevalojen ryhmittämän liikenteen. Kaupunginhallitus päätti 21.12.1970, että Huopalahdentien itäiselle rinnakkaistielle Perustien risteyksen lähellä olevan suojatien yhteyteen asennetaan liikennevalot liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 449/19.11.1970 mukaisesti. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.1. 36 §).

Kunnallisen pysäköintivalvontajärjestelmän käyttöön ottaminen. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli 27.1.1971 oikeuttanut Helsingin kaupungin alueellaan poliisin ohella huolehtimaan pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen määräämisestä 1.8.1971 alkaen toistaiseksi. Toiminnassa oli noudatettava pysäköintivirhemaksusta annetun lain ja asetuksen määräyksiä. Samalla lääninhallitus oli määrännyt, että valvonta-apulaisten vähimmäismäärän oli oltava 30 (24.2. 138 §, kunn. as. kok. n:o 29). Pysäköintivalvontaan tarvittavan tp. virkasuhteisen henkilökunnan palkkaamista varten valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään kertomusvuoden talousarvion rahoitusmenoihin kuuluvia ao. määrärahoja 300 000 mk:lla (5.5. 316 §).

Sotainvalidien käyttämisestä pysäköintivalvontatehtäviin tekivät vt Hara ym. v. 1970 aloitteen, jossa mainittiin, että kaupungin alueella asui varsin monia viime sodissa haavoittuneita, työtä vailla olevia sotainvalideja, jotka pystyisivät suorittamaan pysäköintivalvontatehtäviä. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava yhdessä ao. invalidijärjestöjen edustajien kanssa tutkimaan mahdollisuudet tämän työvoiman hyväksikäyttämiseksi pysäköinnin valvontajärjestelmää toteutettaessa sekä tutkimuksen johtaessa myönteiseen tulokseen, ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin sotainvalidien kouluttamiseksi ja palkkaamiseksi mainittuihin tehtäviin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi kaupunginhallituksen ilmoittaneen Helsingin työvoimapiirille, että valvonta-apulaisina tultaisiin käyttämään kaupungin palveluksessa olevia, ilman omaa syytään aikaisemmasta tehtävästään pois siirrettyjä henkilöitä. Kaupunkiliiton toimisto oli asiasta laatimassaan selvityksessä todennut mm., että vaikka valvonta-apulaisilta ei valintahetkellä edellytetäkään erityisiä tietoja, on käytännön toimintaa silmällä pitäen tärkeätä, että tehtävään saadaan yleiseltä vireydeltään, oppimiskyvyltään ja terveydeltään soveliaita henkilöitä. Työ edellyttää lisäksi melko paljon liikkumista ja kykyä oikealla tavalla suhtautua yleisöön, tässä tapauksessa virheelliseen pysäyttämiseen tai pysäköimiseen syyllisty-

neisiin henkilöihin. Valinnan yhteydessä on myös kielitaitoa pidettävä erityisenä ansiona, koska valvonta-apulaiset samalla voivat palvella matkailijoita. Koska niin pysäköinninvalvoja kuin valvonta-apulaisetkin käyttävät julkista valtaa, olisi heidät otettava virkasuhteeseen, tarvittaessa kuitenkin väliaikaisesti tai koeajaksi. Valvonta-apulaisen tehtäviin soveliaimpina toimisto piti 20–35 v:n ikäisiä naishenkilöitä. Lautakunta totesi, että henkilön sopivaisuutta harkittaessa oli otettava huomioon ne valvonta-apulaisen työn erityispiirteet, jotka rajoittavat mahdollisuutta käyttää invalideja tässä tehtävässä. Mikäli invaliditeetin laatu sallii, ei valintaperusteiden osalta ollut estettä käyttää pysäköintivalvontatehtävissä invalideja.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että mahdollisuudet käyttää sotainvalideja ko. tehtävässä tutkitaan järjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.4. 280 §).

Pysähtymistilojen varaamisesta keskustan liikekortteleissa tavaranjakelutehtäviä suorittavia kuorma- ja pakettiautoja sekä vuokra-autoja varten v. 1970 tekemässään aloitteessa esittivät vt Mehto ym., että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta toimimaan niin, että keskustan vilkkaisiin kortteleihin varattaisiin sopivia liikennemerkkejä käyttäen tilat, joissa määräaikana vain tavaranjakelutehtäviä suorittavat kuorma- ja pakettiautot sekä taksit saisivat pysähtyä kuormaansa jättämään.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että Helsingin Kauppakamari oli 18.5.1971 päivätyssä kirjeessään kiinnittänyt huomiota samoihin kysymyksiin kuin aloitteessa esitettiin. Tavaraliikennettä koskevien tietojen kartoittamiseksi ja keräämiseksi kaupunkisuunnitteluvirasto oli laadituttanut Helsingin tavarankuljetustutkimuksen esiohjelman. Tutkimusohjelmaa oli jo kiireellisimmiltä osiltaan ryhdytty toteuttamaan ja päätös osaprojektin ulkopuolisesta suorittajasta oli tehty. Lautakunta totesi, että lähes jokaisessa liikekorttelissa keskustassa on tavaranjakelutehtäviä suorittaville ajoneuvoille varattu purkaus- ja lastaustilaa. Tieliikenneasetuksen 18 §:n 5 mom:ssa mainitaan: »Missä pysäköinti on liikennemerkillä kielletty, ajoneuvon saa, jolleivat 4 mom:n säännökset ole esteenä, tilapäisesti pysäköidä sen kuormaamista ja kuorman purkamista varten tarvittavaksi ajaksi.» Pysäköintivirhemaksujärjestelmään siirtyminen oli yksinkertaistanut valvontatoimintaa huomattavasti ja pysäköinninvalvonta-apulaisten aloitettua kokopäivätoimisen valvonnan oli erityisesti pysäköinnin kieltävien liikennemerkkien noudattamista voitu tehokkaasti valvoa. Taksiliikenteen osalta lautakunta oli tehnyt esityksen toimikunnan perustamisesta laatimaan taksitutkimuksen pohjalta toimenpidesuosituksia taksiliikenteen parantamiseksi. Kaupunginhallitus asetti 18.10. taksiliikenteen kehittämistä tutkivan komitean. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.11. 701 §).

Suurimman sallitun ajonopeuden vahvistamisesta 60 km:ksi tunnissa eräillä katuosuuksilla tekivät vt Ehrnrooth ym. v. 1969 aloitteen, jossa huomautettiin, että joillakin Helsingin ulosmenoteillä kaupungin alueella on yleisesti voimassa olevasta suurimmasta sallitusta 50 km:n tuntinopeudesta poiketen vahvistettu 60 tai 70 km/t. Mitään haittoja tästä tiettävästi ei ole aiheutunut. Tämän vuoksi he ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin tekemään maistraatille esitys moottoriajoneuvojen suurimman sallitun ajonopeuden vahvistamisesta 60 km:ksi/t Mäkelänkadulla Velodromin ja Koskelantien välisellä osuudella sekä Muurimestarintiellä tai joka tapauksessa sen lähinnä Nurmijärventietä olevalla osalla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta huomautti, että mainitulla Mäkelänkadun osuudella määrättiin v. 1962 nopeusrajoitukseksi 50 km/t aikaisemman 70 km/t asemesta, koska katsottiin, että oli kysymys vain 750 m:n pi-

tuisesta matkasta, jolloin siinä saavutettu ajan voitto oli merkityksetön. Nopeuden alentamista perusteltiin tuolloin liikenneturvallisuusnäkökohdilla. Nurmijärventien ja Sysimiehentien välisellä Muurimestarintien osuudella maistraatti vahvisti v. 1969 suurimmaksi sallituksi ajonopeudeksi 60 km/t. Lautakunta esitti ajonopeuden muuttamista Mäkelänkadulla siten, että suurimmaksi sallituksi ajonopeudeksi Mäkelänkadulla Kumpulantien ja Pohjolankadun välisellä osuudella vahvistettaisiin 60 km/t. Mäkelänkadun ja Koskelantien risteyksen liikennevalojärjestely ei ollut sanottavasti muuttanut olosuhteita liikenneturvallisuuden kannalta. Poliisilaitos vastusti suurimman sallitun ajonopeuden korottamista Mäkeläntien osuudella, koska lyhyttä katuosuutta koskevaa erillistä suurimman sallitun ajonopeuden määräämistä alueellista nopeusrajoitusta korkeammaksi ei voitu pitää liikenneturvallisuuden kannalta tarkoituksenmukaisena. Kaupunginhallitus katsoi, ettei kaupunkisuunnittelulautakunnan esittämän suurimman sallitun ajonopeuden korottamiseen poliisilaitoksen esittämät näkökohdat huomioon ottaen tulisi ryhtyä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi valtuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että nykyisten ajonopeusmääräysten tarkoituksenmukaisuus koko Helsingin kaupungin alueella selvitettäisiin perusteellisesti ja tuotaisiin kokonaisesityksenä valtuuston käsiteltäväksi (13.1. 35 §).

Uuden länsi-itä-suuntaisen linja-autolinjan järjestämisestä tekivät vt Paasivuori ym. v. 1968 aloitteen. Siinä esitettiin, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ensi tilassa tutkituttamaan mahdollisuudet sellaisen liikennelaitoksen toimesta järjestettävän länsi-itä-suuntaisen poikittaislinjan aikaansaamiseksi, joka ohittaisi kaupungin erilaiset huolto- ja opetuslaitokset Haagassa, Maunulassa, Kustaankartanossa, Käpylässä ja Koskelassa sekä yhdistäisi ne läntisiin ja itäisiin esikaupunkeihin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että liikennelaitoksen toimesta on suoritettu tutkimus poikittaislinjojen tarpeesta. Selvitys käsittää 36 osa-aluetta, joista poikittaisyhteys Sörnäinen–Pitäjänmäki on todettu tärkeimmäksi. Tällä perusteella tehtiin v. 1969 linjan 50 (Sörnäinen–Ruskeasuo–Pajamäki) suhteen muutos siten, että linjalla liikennöidään myös päivällä 15 min:n väliajoin sekä linjan 50 A (Sörnäinen–Niemenmäki–Strömbergin tehdas) suhteen muutos siten, että reittiä on jatkettu aamuisin Herttoniemen kautta Roihuvuoreen ja iltaisin Roihuvuoren kautta Herttoniemen teollisuusalueelle.

Liikennelaitoksen lautakunta ilmoitti, että Helsingin kaupungin ja kaupungin alueella toimivien linja-autoliikenteenharjoittajien kesken solmittu yhteistoimintasopimus tekee mahdolliseksi aloitteessa esitetyn poikittaislinjojen perustamisen kaupungin alueelle. Uusia linjareittejä ja yhteistoimintasopimuksen pohjalta tehtäviä nykyisten linjareittien parannusehdotuksia on tarkoitus esittää valtuustolle jo kevään 1971 aikana. Lautakunnan aiemmin esittämä poikittaislinjaehdotus Pitäjänmäki – Maunula – Oulunkylä – Arabia, joka parhaiten vastannee aloitteessa esitettyä liikennetarvetta, suunnitellaan uudelleen yhteistoimintasopimuksen pohjalta ja käsitellään se linjan Munkkiniemi–Pitäjänmäki–Pohjois-Haaga–Maunula–Hakaniemi linjajärjestelyihin liittyvänä.

Kaupunginhallitus ilmoitti aloitteen käsittelyn viivästyneen sen takia, että poikittaislinjojen järjestely on oleellisesti ollut riippuvainen yhteistoimintasopimuksen aikaansaamisesta. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi (10.2. 127 §).

Yksityisen henkilöautoliikenteen kieltämisestä keskustassa Helsinki-päivänä. Vuonna 1969 tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Tuomioja ym. olevan ilmeistä, että lähivuosina tullaan päätymään sellaisiin liiken-

neratkaisuihin, jotka rajoittavat yksityistä henkilöautoliikennettä julkisen liikenteen ja jalankulun eduksi. Eräs tapa saada ainakin jonkin verran tietoa autottoman keskustan luonteesta ja mahdollisuuksista olisi määrätä yksi päivä vuodessa autottomaksi. Sopivin tällaiseksi päiväksi olisi Helsinki-päivä, jolloin kaupunki ja yksityiset järjestöt voisivat liikenteen estämättä käyttää kaikkia kaupunkialueen suomia mahdollisuuksia hyväkseen järjestäessään kaupunkilaisille erilaisia tilaisuuksia. Kaupunginhallitusta tulisi kehottaa ryhtymään toimenpiteisiin yksityisen henkilöautoliikenteen kieltämiseksi Helsinki-päivänä kaupungin keskustassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta ilmoitti, että syksyllä 1969 suoritetun henkilövirtalaskennan mukaan kaikista Helsingin niemelle tavallisena arkipäivänä saapuvista henkilöistä n. 27 % tuli henkilöautoilla, n. 58 % linja-autoilla, raitiovaunuilla ja junilla sekä loput 15 % muilla kulkuneuvoilla tai jalan. Kaiken moottoriajoneuvoliikenteen ja pysäköimisen kieltäminen joukko- ja välttämätöntä huoltoliikennettä lukuun ottamatta riittävän laajalla alueella Helsingin niemellä vaikuttaisi voimakkaasti joukkokuljetusliikenteen käyttöön ja edellyttäisi sen kapasiteetin lisäämistä jopa 40–50 %, mikä käytännössä ei olisi mahdollista. Lautakunta suhtautui epäilevästi aloitteessa tehtyyn esitykseen, koska se yhtenä normaalina työpäivänä toteutettuna todennäköisesti aiheuttaisi työmatkaliikenteessä häiriöitä joukkoliikenteen riittämättömän kaluston ja keskustaan johtaville kaduille syntyvän ruuhkan vuoksi. Tällöin ei toimenpiteestä saataisi asiallisia ja vertailukelpoisia tuloksia.

Kaupunginkanslian lainopillinen osasto ilmoitti, että järjestely voidaan toteuttaa liikennemerkein ja tieliikenneasetuksen 30 §:n nojalla annettavin määräyksin. Liikenneministeriö mainitsi mm. siltä pyydetyssä lausunnossaan, että tieliikenneasetuksen 30 §:n mukaan kaupungissa tai kauppalassa voidaan ministeriön suostumuksella antaa erityisiä määräyksiä paikkakunnan liikenteen, pysäyttämisen ja pysäköinnin rajoittamisesta. Myös aloitteen mukainen liikennejärjestely on sallittua säännöksestä ilmenevin edellytyksin. Sen nojalla annettavien määräysten tiedottaminen ei ministeriön käsityksen mukaan välttämättä edellyttänyt liikennemerkkien käyttämistä. Menettelytavan valinta riippui olennaisesti siitä, voidaanko rajoitusalueen sisällä tapahtuva liikenne tehokkaasti estää käyttämällä liikennemerkkejä. Lainopillinen osasto katsoi, että yhtenä arkipäivänä kaupungin keskustassa liikennemerkein tapahtuvan liikennejärjestelyn tehokas toteutuminen on epätodennäköistä. Kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus järjestää Helsinki-päivän yhteydessä liikennepoliittisen päivän, jolloin rajoitettaisiin osassa keskustaa yksityistä henkilöautoliikennettä sekä eri tavoin tehtäisiin kaupunkilaisille tunnetuksi liikennepoliittisia ongelmia ja eri vaihtoehtoja niiden poistamiseksi (27.10. 672 §).

Taksiliikenteen oikeuttamisesta käyttämään pysähtymiskiellon alaisia katuosuuksia palveluedellytysten parantamiseksi tekivät vt Burman ym. aloitteen v. 1970. Siinä mainittiin, että taksiliikennettä on pidettävä osana julkista liikennettä. Kun kaupungin tehtävänä on kaikin puolin yrittää tehostaa julkisen liikenteen yleisönpalvelua, on myös taksiliikenteen palvelun tehostamiseen pyrittävä kaupungin viranomaisten toimesta. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti tutkituttamaan mahdollisuudet taksiliikenteen palveluedellytysten parantamiseksi pysähtymiskiellon alaisten katuosuuksien osalta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, että asiaa on käsitelty useaan otteeseen kaupungin hallintoelimissä. Aloitteiden yhteydessä on asia ollut esillä valtuustossa v. 1967 ja 1969. Valtuusto päätti ko. asiaa v. 1969 käsitellessään velvoittaa kaupunginhallituksen ryhtymään pikaisiin toimenpiteisiin taksiliikenteen joustavuuden lisäämiseksi ja ylei-

sönpalvelumahdollisuuksien parantamiseksi ottaen huomioon mm. vuokra-autojen pysähtymisoikeuden laajentamisen siten, ettei liikenneturvallisuutta vaaranneta. Kaupungin toimesta oli suoritettu mainittuja kysymyksiä selvittänyt taksitutkimus. Tutkimusraportti »Helsingin Taksitutkimus» lähetettiin 29.4.1971 kaupunginhallitukselle tiedoksi. Tällöin esitettiin myös, että kaupunginhallitus asettaisi luottamusmiehistä, kaupungin ja valtion virkamiehistä sekä Helsingin taksiautoilijat ja Pääkaupungin taksinkuljettajat yhdistysten edustajista toimikunnan laatimaan taksipoliittisen toimenpide-ehdotuksen em. tutkimuksen pohjalta. Toimikunta tulisi ottamaan kantaa mm. uusiin taksiliikenteen palvelumuotoihin ja taksiliikenteen mahdollisiin erivapauskysymyksiin. Kaupunginhallitus asetti 18.10. em. komitean. Aloite oli lähetetty komitealle sen työssä huomioon otettavaksi. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.11. 700 §).

Julkiselle liikenteelle tarkoitettujen ajokaistojen käytön sallimisesta myös vuokra-, poliisi-, palo- ja sairaankuljetusautoille tekivät vt Kalliala ym. v. 1969 aloitteen, jossa mm. mainittiin, että joukkokuljetusliikennetoimikunta oli v. 1967 valmistuneessa mietinnössään ehdottanut, että julkiselle liikenteelle erotettaisiin muusta liikenteestä omia ajokaistoja. Mietinnössä todettiin myös taksien kuuluvan julkisen liikenteen piiriin ja ehdotettiin, että niilläkin tulisi olla lupa käyttää julkisen liikenteen kaistoja samoin kuin palo- ja sairaankuljetusautoillakin. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että julkiselle liikenteelle tarkoitettuja ajokaistoja saisivat käyttää myös em. autot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että erityisen ajokaistan varaamista linja-autoliikenteelle oli jo kokeiltu. Kokeilua järjestettäessä oli todettu, ettei tätä tarkoitusta varten ollut olemassa omaa liikennemerkkiä. Lautakunta katsoi, että olisi sopivinta selvittää aloitteessa mainittujen ajoneuvojen liikkuminen julkisen liikenteen kaistoilla, sen jälkeen kun liikenneministeriöltä olisi saatu tarvittavat ohjeet ajokaistojen merkitsemisestä ja käyttämisestä. Kiireellisissä tehtävissä ajavat hälytysajoneuvot voivat käyttää nykyään linja-autoliikenteelle varattuja ajokaistoja.

Kaupunginhallitus oli 10.11.1969 päättänyt pyytää Suomen Kaupunkiliittoa tekemään kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle esityksen julkiselle liikenteelle tarkoitetun ajoradan tai sen osan merkitsemiseen tarvittavan liikennemerkin kehittämisestä ja ohjeiden antamisesta näiden ajokaistojen merkitsemiseksi kaupunkioloissa. Kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallituksella oli tarkoitus tehdä ministeriölle em. esitys myös vuokra-, poliisi-, palo- ja sairaankuljetusautojen osalta. Valtuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi valtuusto hyväksyi toivomusponnen, jossa kaupunginhallitusta kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin jo voimassa olevien julkisten kaistojen yläpuolella olevien tiedotuskilpien vaihtamiseksi sellaisiin kilpiin, joissa osoitetaan em. kaistojen olevan sekä linja-autojen että taksien käyttöön tarkoitettuja (9.6. 412 §).

Henkilö-vuokra-autojen oikeuttamisesta käyttämään Itäväylän julkisen liikenteen kaistaa tekemässään aloitteessa huomauttivat vt Holkeri ym. 18.6.1969, että Itäväylän kokeiluluonteisessa joukkokuljetusliikenteen kaistan käytössä oli taksiliikenne jätetty huomioon ottamatta. He ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin ko. asian korjaamiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi kaupunginhallituksen päättäneen v. 1968, että Sörnäisten rantatien sekä sen ja Linnanrakentajantien välisen Itäväylän osan kummankin ajoradan uloin kaista varataan ensisijaisesti linja-autoliikennettä varten. Joukkoliikenteen ajokaistat otettiin käytäntöön

toukokuussa 1969 ja niiden on todettu edistäneen joukkoliikenteen sujuvuutta. Ajokaistoista saatavien kokemusten perusteella voidaan selvittää, mille ajoneuvoryhmälle on tarkoituksenmukaista sallia ajo erillisillä kaistoilla. Sekä lautakunta että poliisilaitos puolsivat vuokra-autoliikenteen sallimista Itäväylän linja-autoliikenteen ajokaistoilla.

Kaupunginhallitus viittasi vt Kallialan aloitteen kohdalla selostettuun ja totesi, että aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ryhdytään valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä. Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (9.6. 413 §).

Julkisen joukkoliikenteen ottamisesta kaupungin hoidettavaksi tekivät vt Jokinen ym. aloitteen 26.5.1971. Aloitteessa viitattiin kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien 14.10.1970 tekemään yhteistariffisopimukseen, jossa yksityiset liikenteenharjoittajat sitoutuivat huolehtimaan pääasiassa esikaupunkialueiden matkustajaliikenteestä liikenneluvan ja em. tariffipäätöksen edellyttämällä tavalla. Yksityisten liikenteenharjoittajien liikennöimien autolinjojen henkilökuljetus oli kuitenkin ollut miltei kokonaan lamassa useiden viikkojen ajan eikä Liikenne Oy, jonka hallussa on mm. Kontulan, Vesalan, Mellunmäen ja Vuosaaren linja-autolinjat ollut vielä aloitteentekohetkellä ryhtynyt hoitamaan näiden alueiden matkustajaliikennettä. Kaikille Esikaupungeissa asuville olisi kuitenkin turvattava hyvä ja yhtenäinen matkustajapalvelu. Tämän vuoksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunpunginvaltuusto kehottaisi kaupunginhallitusta kiireellisesti ottamaan kaupungin haltuun em. alueiden linja-autoliikenteen ja ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että julkinen joukkokuljetusliikenne koko kaupungin alueella otettaisiin liikennelaitoksen haltuun ja hoidettavaksi.

Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi, että liikennelaitoksen ja seitsemän yksityisen liikenteenharjoittajan yhteistyö päästiin alkamaan vasta kesäkuusta lähtien, koska toimintaa häiritsivät yksityisten taholla esiintyneet lakot. Ne olivat poikkeuksellisia eivätkä aiheutuneet siitä, ettei ao. liikenteenharjoittaja olisi pystynyt normaalin tilanteen vallitessa hoitamaan liikennettä. Yhteistoimintasopimuksen perusteella muodostuu Helsingin julkisesta liikenteestä vähitellen kokonaisuus, jota liikennelaitos ohjaa. Liikenteen hoitaminen tulee näin ollen halvemmaksi, eikä kaupungin tarvitse investoida linja-autoihin eikä autovarikoihin pääomaa, vaan voi käyttää investointivarat muihin sijoituskohteisiin. Valtionrautateiden liittyminen yhteistariffiin oli parhaillaan suunnitteilla valtionrautateiden ja liikennelaitoksen kesken.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että sen vähemmistön mielestä kaupunginhallituksen olisi pitänyt esittää valtuuston päätettäväksi, että kaupungin edustajien tulee käynnistää pikaisesti neuvottelut eri osapuolten kanssa koko Helsingin julkisen joukkoliikenteen saamiseksi liikennelaitoksen toimesta hoidettavaksi ja ryhtyä toimenpiteisiin riittävän linja-autokaluston hankkimiseksi tämän julkisen joukkoliikenteen hoitamiseksi kaupungin omalla kalustolla. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.9. 528 §).

Toimenpiteisiin ryhtymisestä maksuttomaan joukkokuljetusliikenteeseen siirtymiseksi Helsingissä v. 1969 tekemässään aloitteessa totesivat vt Taipale ym. muun muassa, että Helsingissä on vuoden sisällä tehty merkittäviä liikennepoliittisia päätöksiä ja selvityksiä. Merkittävimpiä ovat olleet ns. suuri liikennetutkimus, päätös metron rakentamisesta sekä joukkokuljetusliikennetoimikunnan mietintö. Tärkeän lähtökohdan liikennepoliittisten ratkaisujen teolle muodostaisi perusteellinen tutkimus siitä, millaisia osa- ja kokonaisseuraamuksia olisi maksuttomaan joukkokuljetusliikenteeseen siirtymisellä. Aloitteentekijät ehdottivat, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta suorituttamaan mainitun tutkimuksen ja selvityksen.

Liikennelaitoksen lautakunta totesi, että laitoksella ei ollut taloudellisia eikä henkilöresursseja tutkimuksen suorittamiseen, koska julkisen liikenteen yhteistyösopimuksen toteuttaminen vaatii laitoksen henkilökunnan täyden työpanoksen. Liikennelaitoksen kokonaiskustannukset v:n 1970 talousarvion mukaan olivat 105 575 000 mk, josta kaupungin tukiosuus oli 42 mmk. Laitoksen pääasiallisesti lipputuloilla katettavaksi jäi täten 63 575 000 mk. Jos tämä summa lisätään kaupungin verotuksella katettaviin menoihin, veroäyri nousisi 1.4 pennillä. Ilmaisliikenteen kustannukset tulisivat sen mukaan rasittamaan kutakin perhettä verojen muodossa vuosittain n. 500 mk:lla. Vuoden 1971 talousarvion mukaan yksityisille liikenteenharjoittajille maksettavat kustannukset mukaan lukien aiheuttaisi suunnitelman toteuttaminen 2 pennin lisäyksen veroäyriin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi yleismaailmallisen ilmiön autoistuvissa maissa olevan joukkokuljetusliikenteen osuuden suhteellinen aleneminen. Tämä on ollut havaittavissa myös Helsingissä. Lautakunta totesi, että ilmaiskuljetuksesta hyötyisivät myös varsin suuret ulkokuntalaisten määrät helsinkiläisten veronmaksajain kustannuksella. Lautakunta oli v. 1969 esittänyt kaupunginhallitukselle mm., että kulkumuodon valintaan vaikuttavien tekijöiden tutkimista varten laaditun tutkimusohjelman pohjalta ryhdyttäisiin sen suorittamisesta neuvottelemaan naapurikuntien ja valtion kanssa. Tutkimus esitettiin annettavaksi jonkin alaan hyvin perehtyneen insinööritoimiston tehtäväksi yhdessä jonkin yliopistollisen tutkimuslaitoksen kanssa. Aloitteessa mainitut kysymykset tulisi kytkeä tähän kulkutavan valintaa koskevaan tutkimusohjelmaan.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että em. tutkimusohjelma oli palautettu kaupunkisuunnitteluviraston tarkistettavaksi. Siinä yhteydessä voitaisiin aloitteessa esitetyt näkökohdat ottaa huomioon. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.9. 525 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Satamajärjestyksen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin satamajärjestyksen 17 §:ään lisättäväksi uuden 2. momentin, joka koski asunto-, ravintola-, korjaamo- tai muun sen kaltaisen aluksen sijoittamista laituriin. Päätös alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (24.11. 729 §).

Sataman liikennemaksutaksan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että niitä sekä ulkomaan että kotimaan liikenteen rahamääräisiä liikennemaksuja, jotka olivat voimassa Suomen Satamaliiton v. 1961 antaman suosituksen mukaisista maksuista 20 %:lla korotettuina ja täysiksi penneiksi tasattuina sekä liiton v. 1969 suositteleman apuluettelon mukaisesti oikaistuna, korotetaan 10 %:lla. Sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen siten, että liikennemaksutaksan muutokset tulivat voimaan 1.4.1971 lukien (10.3. 187 §, 5.5. 289 §, kunn. as. kok. n:o 57).

Erinäiset kustannukset. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalaitoksen käyttämään v:n 1970 talousarvioon kalustoa varten merkitystä määrärahasta enintään 4 000 mk virkapukujen ja suojavaatetuksen hankkimiseen sekä varsinaisia palkkamenoja varten merkitystä määrärahasta enintään 6 500 mk tarverahamenoihin (10.2. 122, 121 §).

Laiturit, väylät, rautatiet ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan käyttämään seuraavia määrärahoja: v:n 1968 talousarvion pääomamenoihin siltojen suunnitteluun merkitystä määrärahasta enintään

45 000 mk Nurmisen laiturin rakentamiseen (10.2. 119 §); v:n 1970 talousarvioon Länsisataman talletusvarastoa varten merkitystä määrärahasta 420 000 mk Länsisataman itäisen pistokkeen rakentamiseen sekä 250 000 mk varastorakennuksen L 7 menoihin ja 135 000 mk Linnanlaiturin vahvistamiseen (1.9. 524 §, 5.5. 313 §); Lauttasaaren siltaa varten merkitystä määrärahasta 200 000 mk Länsisataman itäisen pistokkeen rakentamiseen ja 300 000 mk Salmisaaren rantamuurin rakentamiseen sekä tilille uusien siltojen suunnittelua varten merkitystä määrärahasta 50 000 mk Salmisaaren rantamuurin rakennustöihin (15.12. 789 §) ja Merisataman rannan järjestelyihin merkitystä määrärahasta enintään 60 000 mk varastorakennuksen L 6 rakennuskustannusten suorittamiseen (5.5. 314 §).

Kertomusvuoden talousarvioon Länsisataman itäisen pistokkeen roll on – roll off -laituria ja ponttoonia varten merkittyä määrärahaa saatiin ponttoonin hankinnan asemesta käyttää kiinteän peräporttilaiturin rakentamiseen (5.5. 312 §).

Länsisataman yleis- ja käyttösuunnitelma. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Länsisataman yleis- ja käyttösuunnitelman satamarakennusosaston piirustuksesta III/1420[4] ilmenevän vaihtoehdon n:o V mukaisena kuitenkin siten, että alueelle rakennettavien rakennusten koko, muotoilu ja sijoitus samoin kuin aluetta palvelevien rautateiden suunnat ovat ohjeellisia sekä että ne vielä tutkitaan tarkemmin ennen kulloinkin kysymyksessä olevan osa-alueen rakentamista (10.2. 108 §).

Luonnospiirustusten hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. Jaakko Laapotin laatimat, 4.9.1971 päivätyt varastorakennuksen L 7 luonnospiirustukset (15.12. 783 §).

Saukon konttiterminaalissa olevan konttinosturin keskeytymättömän toiminnan varmistamiseksi valtuusto oikeutti satamalautakunnan tilaamaan välittömästi toisen tarttumalaitteen konttinosturia varten (26.5. 351 §).

Pasilan maaliikennekeskus. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1968 (s. 69), että Helsinkiin maitse kuorma-autoilla ja rautateitse saapuvan tullinalaisen tavaran vastaanottamiseen ja tullikäsittelyyn sekä vastaavasti vientiin menevien lähetysten hoitamiseen tarkoitettu tavarakeskus perustetaan Pasilan uuden ratapiha-alueen pohjoisreunaan rajoittuvalle, Metsälän asutusalueen länsipuolella sijaitsevalle alueelle. Kaupunginhallitus hyväksyi 20.4.1970 arkkit. Jonas Cedercreutzin laatiman, 29.4.1969 päivätyn Pasilan maaliikennekeskuksen maankäyttösuunnitelman ja kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkit. Cedercreutzin laatimat, 1.9.1970 päivätyt maaliikennekeskuksen B rakennuksen luonnospiirustukset n:o 1–8. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen 28.6.1971 B rakennuksen rakennustyön rahoituksesta tekemän päätöksen (10.3. 188 §, 1.9. 515 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, että rautatiehallituksen kanssa tehdään seuraava

S o p i m u s

Rautatiehallituksen ja Helsingin kaupungin kesken on tehty seuraava sopimus Pasilan ratapiharaiteistosta erkanevan, maaliikennekeskukseen johtavan yhdysraiteen sekä maaliikennekeskuksen alueelle tulevien veto- ja kuormausraiteiden rakentamisesta:

1) Raiteisto rakennetaan rautatiehallituksen ratapihajaoston karttapiirroksen n:o 357, 16.4.1970 mukaan.

2) Valtionrautatiet rakentaa kustannuksellaan yhdysraiteen K 43 kiskoista vaihteineen vaihteesta 284 hallintaoikeuden rajalla olevaan pisteeseen A saakka.

3) Kaupunki rakentaa kustannuksellaan yhdysraiteen pisteestä A maaliikennekeskukseen päin sekä veto- ja kuormausraiteet alus- ja päällysrakenteineen täysin valmiiksi. Mi-

käli kaupunki niin haluaa, voidaan tässä kohdassa mainitut työt suorittaa valtionrautateiden toimesta laskutustyönä, jolloin valtionrautatiet laskuttaa kaupunkia todellisten kustannusten (yleiskustannukset ml.) mukaan.

4) Yhdysraide jää vaihteen 284 ja pisteen A väliseltä osalta valtionrautateiden omaisuudeksi sekä pidetään kunnossa ja puhtaana sen toimesta. Pisteestä A jatkuva raiteiston osa jää puolestaan kaupungin omaisuudeksi sekä kunnossa ja puhtaana pidettäväksi. Valtionrautatiet toimittaa kuitenkin talvisaikaan koko raiteiston auraamisen oman aurastyönsä yhteydessä tarvittaessa ja milloin se esteettä käy päinsä.

5) Kaupunki sallii valtionrautateiden muuttaa maaliikennekeskuksen raiteen erkanemiskohtaa vaihteiden 284 ja 287 välisellä osuudella, jos rautatiehallitus vastaisuudessa katsoo Pasilan ratapihan kehityksen niin vaativan.

6) Kaupunki sitoutuu pisteestä A maaliikennekeskukseen päin kustantamaan ne raiteiston vaatimat varmistus-, valaistus- ja viestityslaitteet, mitkä rautatiehallitus katsoo raiteiston liikenteen turvaamiseksi nyt tai vastaisuudessa tarpeellisiksi.

7) Raiteistosta mahdollisesti erkanevista muista varasto- tai teollisuusraiteista tehdään aikanaan eri sopimukset.

8) Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa kolmen (3) kuukauden kuluttua jommaltakummalta puolelta tapahtuneen irtisanomisen jälkeen.

9) Tätä sopimusta on tehty kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle, eikä sitä saa ilman toisen osapuolen suostumista siirtää kolmannelle.

Samalla valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen päättämään sopimukseen mahdollisesti tarvittavista pienehköistä muutoksista (10.3. 189 §).

Vuokrauksia koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan vuokraamaan Hernesaaren korttelin n:o 20176 tontin n:o 16 kokonaisuudessaan Vaasan Höyrymylly Oy:lle siten, että vuokra-aika päättyy 30.6.1985 ja että vuokra-ajan alkamisajankohta jää satamalautakunnan päätettäväksi sekä muutoin seuraavilla ehdoilla:

1. Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1971 saakka 150 611 mk.

1.1.1972 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa lokakuu 1951 on 100, siten että perusvuokrana on 2.85 mk/m²/v ja perusindeksinä 100 sekä että vuokraa korotetaan tai alennetaan kunkin kalenterivuoden alusta niin monella 10 %:lla perusvuokrasta kuin edellisen kalenterivuoden 10 ensimmäisen kuukauden keskimääräinen elinkustannusindeksi poikkeaa täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksistä. Viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä korotus ei kuitenkaan saa olla enempää kuin puolet indeksin muutoksesta.

2. Vuokralainen sitoutuu 3 kk:n kuluessa sopimuksen alkamispäivästä lukien luovuttamaan käytöstään asemakaavan mukaan tonttiin n:o 15 kuuluvat alueet, samalla kun vuokramiehellä on oikeus em. ajan kuluttua saada käyttöönsä tonttiin n:o 16 asemakaavan mukaan kuuluvat alueet, elleivät vuokralainen ja Wärtsilä Oy:n Helsingin telakka keskenään toisin sovi.

3. Vuokramies on velvollinen kustannuksellaan täyttämään vesialueena olevan tontinosan.

4. Tällä sopimuksella puretaan satamalautakunnan ja Vaasan Höyrymylly Oy:n kesken 22.4.1968 tehty vuokrasopimus n:o 1406.

5. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin purettavan sopimuksen ehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan vuokraamaan Wärtsilä Oy Helsingin telakalle korttelin n:o 20176 tontista n:o 15 satamalautakunnan 21.6.1971 tekemään esitykseen liittyvään, satamarakennusosaston laatimaan karttaan merkityn alueen siten, että alueen vuokra-aika päättyy 31.12.

1999 ja että vuokra-ajan alkamisajankohta jää satamalautakunnan päätettäväksi sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1. Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1971 saakka 209 757 mk.

1.1.1972 lukien vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa lokakuu 1951 on 100, siten että perusvuokrana on 1.88 mk/m²/v. (Muut ehdot samat kuin edellä.)

2. Vuokralainen sitoutuu kolmen kuukauden kuluessa sopimuksen alkamispäivästä lukien luovuttamaan käytöstään asemakaavan mukaan tonttiin n:o 16 kuuluvat alueet, samalla kun vuokramiehellä on oikeus em. ajan kuluttua saada käyttöönsä tonttiin n:o 15 asemakaavan mukaan kuuluvat alueet, elleivät vuokralainen ja Vaasan Höyrymylly Oy keskenään toisin sovi.

3. Kaupunki ei ole velvollinen suorittamaan vuokra-alueella täyttö- tai rakennustöitä.

4. Vuokramiehellä on oikeus käyttää asemakaavassa vesialueeksi merkittyä korttelinosaa, jolla saadaan rakentaa ainoastaan laitureita ja siltoja, niiltä osin kuin sen käytöstä ei ole sopimuksilla toisin määrätty, satamalaitoksen kussakin tapauksessa erikseen antaman luvan nojalla sekä erikseen määrättävin ehdoin ja korvauksin.

5. Alueelle mahdollisesti jäävän rakennusviraston entisen autokorjaamorakennuksen käytöstä sovitaan erikseen satamalautakunnan ja vuokralaisen kesken.

6. Sopimuksella n:o 1312 A vuokratusta vesialueesta siirretään satamarakennusosaston laatimaan karttaan merkitty vesialue tällä sopimuksella vuokratuksi tonttialueeksi.

7. Tällä sopimuksella puretaan satamalautakunnan ja Wärtsilä Oy:n kesken 7.12. 1965 tehty vuokrasopimus n:o 1313.

8. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin purettavan sopimuksen ehtoja.

Vielä valtuusto päätti, että sataman maanpuoleinen raja Hernesaaressa siirretään kulkemaan vahvistetun asemakaavan mukaisen Hylkeenpyytäjänkadun länsireunaa ja jatkumaan kadun suuntaisena Hernesaarenrantaan asti (29.9. 586 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti satamalautakunnan vuokraamaan Korpivaara Oy:lle Lauttasaaren korttelissa n:o 31129 sijaitsevan, laiturialueineen 5 501 m²:n suuruisen tontin n:o 3 ajaksi 1.9.1971–31.8.2001 mm. seuraavin ehdoin:

1. Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1971 saakka 6.39 mk/m². 1.1.1972 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa lokakuu 1951 on 100, siten että perusvuokrana on 2.91 mk/m²/v ja perusindeksinä 100 — — — — — —.

2. Vuokramiehellä on oikeus vapaasti siirtää tämä sopimus kolmannelle henkilölle telakkatoimintaa ja satamaliikennettä edistävää muuta toimintaa varten.

3. Ellei vuokralainen tarvitse kaupungin rakentamia telakkaratoja tai osaa niistä, hänellä on oikeus purkaa ne. Mikäli vuokrasopimus lakkaa olemasta voimassa ennen sovitun vuokrakauden päättymistä, vuokralainen on velvollinen kaupungin niin vaatiessa korjaamaan telakkaradat entiseen kuntoonsa.

4. Vuokralainen on velvollinen kaupungin niin vaatiessa kustannuksellaan rakentamaan kaupungin hyväksymän aidan vuokratonttinsa ja korttelin n:o 31129 tontin n:o 4 rajalle.

5. Kaupungin tulee kohtuullista korvausta vastaan saada vuokrata tontille rakennettavasta rakennuksesta kaupungin oman telakan henkilökunnalle tarvittavat huoltotilat.

6. Vuokrasopimukseen saadaan lisäksi ottaa muut tavanomaiset ehdot (1.9. 517 §).

Satamalautakunta oikeutettiin vuokraamaan Öljynpuristamo Oy:lle satamarakennusosaston 5.8.1971 päivättyyn karttaan merkitty n. 3 900 m²:n suuruinen alue ajaksi 1.11.1971–31.12.1998 seuraavilla ehdoilla:

1. Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1971 saakka 5.75 mk/m².

1.1.1972 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä,

jossa lokakuu 1951 on 100, siten että perusvuokrana käytetään 2.50 mk/m²/v ja perusindeksinä pistelukua 100 — — —.

2. Vuokralaisella on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää tämä vuokraoikeus toiselle, mutta siirrosta on 1 kk:n kuluessa ilmoitettava satamalautakunnalle, jolloin on esitettävä saantokirja ja muut tarpeelliset asiakirjat. Vuokraehtojen täyttämisestä vastaa entinen vuokralainen, kunnes satamalautakunta on siirron merkinnyt. Sitä vastoin vuokralainen ei saa luovuttaa tonttia tai osaa siitä toisen käytettäväksi.

3. Kaupungilla on oikeus vuokramiehen kustannuksella hakea ja saada kiinnitys tontin vuokraoikeuteen ynnä tontilla oleviin rakennuksiin vuotuisen vuokramaksun suorittamisen vakuudeksi enintään 27 000 mk:n määrään asti sekä kadun vuotuisen kunnossa- ja puhtaanapitokorvauksen suorittamisen vakuudeksi enintään 500 mk:n määrään asti kummastakin maksettavine 12 %:n vuotuisine korkoineen.

4. Yhtiö sitoutuu noudattamaan raiteenpitojärjestelmän määräyksiä.

5. Alueelle tulevan lisäraiteen rakentamiseen vuokralaisen on hankittava myös rautatiehallituksen hyväksyminen. Mikäli rautatiehallitus katsoo, ettei lisääntyvää liikennettä voida hoitaa yhtiön anomuksen liitteenä olevaan, 26.6.1969 päivättyyn piirustukseen merkityllä raidejärjestelyllä, on rautatiehallituksen laatimat raidejärjestelyt voitava hoitaa alueilla, jotka on vuokrattu sopimuksella n:o 1197 ja tällä sopimuksella.

6. — — —. (27.10. 658 §).

Vuokraehtojen muuttaminen ym. Valtuusto oikeutti v. 1963 satamalautakunnan vuokraamaan John Nurminen Oy:lle Hernesaaren korttelin n:o Tv 242 tontin n:o 1 ajaksi 1.4. 1963–31.3.2002 mm. sillä ehdolla, että vuokramiehellä on oikeus vuokrata kauintaan v:n 1971 loppuun posti- ja lennätinhallitukselle enintään 3 000 m²:n suuruinen osa tontille rakennettavista varastorakennuksista. Yhtiön anomuksesta valtuusto oikeutti sen vuokraamaan em. suuruisen varasto-osaston edelleen posti- ja lennätinhallitukselle kauintaan 31.12.1975 saakka. Samalla valtuusto oikeutti satamalautakunnan päättämään John Nurminen Oy:lle myönnetyn oikeuden mahdollisesta jatkamisesta 31.12.1975 jälkeen (1.9. 518 §).

Valtuusto oikeutti John Nurmisen Varastot Oy:n siirtämään valtuuston v. 1966 tekemään päätökseen perustuvan, Munkkisaaren korttelin n:o 20243 tonttia n:o 2 sekä siihen liittyvää laiturialuetta koskevan vuokrasopimuksen 1.9.1971 alkaen John Nurminen Oy:lle (1.9. 519 §).

Kaapelien asentaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti valtionrautatiet asentamaan valtionrautateiden ratateknillisen toimiston turvalaitejaoston piirustuksen n:o 7039 mukaisesti turvalaitekaapelit Eteläsatamaan seuraavilla ehdoilla:

1) Työn valmistuttua on kaapelien sijainnista toimitettava tarkka mittapiirustus satamalaitoksen satamarakennusosastolle, sähkölaitoksen verkonsuunnittelutoimistoon sekä kiinteistöviraston kaupunkimittausosastolle.

2) Satamalaitoksen satamarakennusosastolla on oikeus asettaa luvan saajan kustannuksella työtä varten valvoja — — —. Työn jälkeen on luvan saajan kunnostettava työpaikka satamarakennusosaston hyväksymään kuntoon.

3) Luvan saaja vastaa kaikesta siitä haitasta tai vahingosta, mitä kaapelien rakentamisesta tai sijainnista mahdollisesti aiheutuu kaupungille tai kolmannelle henkilölle.

4) Luvan saajan tulee tarvittaessa korvauksetta siirtää kaapelit toiseen paikkaan (27.1. 64 §).

Ford Oy:lle myönnettiin tavanmukaisilla ehdoilla lupa kaapelien asentamiseen liikennealueelle Hernesaaressa yhtiön 3.5.1971 päivätyn anomuksen mukaisesti. Lupa oli voimassa siten, että irtisanomisaika oli 6 kk (1.9. 516 §).

Telko Oy:lle annettiin lupa sähkökaapelien asentamiseen raidekujan n:o 11 alitse Herttoniemessä yhtiön anomukseensa oheistaman piirustuksen mukaisesti. Luvasta oli suoritettava 300 mk:n kertakaikkinen korvaus, irtisanomisaika 6 kk. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (10.2. 109 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Sähkölaitos

Viranhaltijat. Teollisuuslaitosten kassa- ja tiliosaston lopettamisen yhteydessä sähkölaitokselle siirrettiin eräitä kassa- ja tiliosaston virkoja viranhaltijoineen. Näiden joukossa oli myös palkkakonttorin päällikön virka. Tämän vuoksi valtuusto päätti lakkauttaa laitoksen 24. pl:n palkkakonttorin päällikön viran 1.5. lukien ko. viran haltijan eläkkeelle siirtymisen johdosta (5.5. 304 §).

Sähkön hinnan korottaminen. Voimalaitospolttoaineiden hinnoissa tapahtuneen nousun vuoksi kaupunginvaltuusto päätti korottaa sähkölaitoksen yleiset tariffit siten, että korotettuja maksuja sovelletaan energiamaksujen osalta 1.7.1971 tai sen jälkeen ensiksi suoritetusta mittarinluvusta alkavaan kulutukseen ja muiden maksujen osalta mainitusta päivästä lukien (23.6. 444 §, kunn. as. kok. n:o 114).

Suvilahden sähköaseman uusiminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että Suvilahden sähköasema uusitaan teollisuuslaitosten lautakunnan 17.11.1970 päivätyn esityksen mukaisesti. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkitehtuuritoimisto Timo Penttilän laatimat, 3.11.1970 päivätyt sähköaseman luonnospiirustukset n:o 26–32 (26.5. 353 §).

Hanasaaren voimalaitos. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkitehtuuritoimisto Timo Penttilän laatimat, 3.11.1970 päivätyt Hanasaaren B voimalaitosta, huoltorakennusta ja sosiaalirakennusta koskevat luonnospiirustukset siten, että jatkosuunnittelussa varaudutaan liikenneväylien ja raiteiden lopullisen sijoituksen selvittyä asemakaavan mahdollisiin tarkistuksiin.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Valtuusto edellyttää, että aina tehtäessä kaupungin maaperän, vesien ja ilman puhtauteen olennaisesti vaikuttavia ratkaisuja niistä tästedes riittävän varhaisessa vaiheessa hankitaan paitsi terveydenhoitolautakunnan myös ympäristönsuojelutoimikunnan lausunto. Kaupunginvaltuusto edellytti, että suoritetaan kiireellinen tutkimus sen selvittämiseksi, miten savukaasujen puhdistaminen rikin oksideista Hanasaaren nykyisessä ja erityisesti laajennetussa voimalaitoksessa voidaan tehokkaasti toteuttaa (26.5. 352 §).

Helsingin–Turun moottoritien valaiseminen. Tie- ja vesirakennushallitus oli lähettänyt suunnitelman sekä sopimusehdotuksen Helsingin–Turun moottoritien valaisemisesta kaupungin alueella. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä tehtäväksi seuraavan sopimuksen em. moottoritien valaisemisesta:

Sopimus

Helsingin–Turun moottoritien valaiseminen välillä Huopalahdentie–kaupungin raja.

Valtion, jota tässä tapauksessa edustaa tie- ja vesirakennushallitus, sekä Helsingin kaupungin kesken sovitaan yllä mainitun moottoritien valaisemisesta seuraavaa:

1. Moottoritien valaistukseen kuuluvat ne pylväät valaisimineen, kaapeleineen ja muine

laitteineen, joita käytetään varsinaisen moottoritien valaisemiseen.

Valaistuksen käyttöön luetaan kuuluviksi valaistuksen sytytys ja sammutus, valaistuksen toiminnan valvonta, lamppujen vaihto sekä valaisimien puhdistus.

Valaistuksen kunnossapitoon kuuluvat pylväiden uusintamaalaukset, kallistuneiden pylväiden oikaisut sekä vaurioituneiden pylväiden, valaisimien ja johtojen korjaukset.

Valaistuksen kunnossapitoon ei kuulu loppuunkuluneiden pylväiden, valaisimien tai muiden laitteiden uusiminen eivätkä sellaiset toimenpiteet, jotka lisäävät valaistuksen pääoma-arvoa.

2. Tie- ja vesirakennushallitus suunnittelee ja rakentaa kustannuksellaan moottoritien sekä sen alueella olevien liikennemerkkien, opastustaulujen, liikenteen ohjausvalojen ja vastaavien valaistukset.

Valaistussuunnitelmat hyväksytään molempien osapuolten toimesta ennen niiden toteuttamista.

Hyväksyminen käsittää pylvästyypit, pylväiden paikat, valaisintyypit, lampputehot ja sähköverkot.

3. Mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvat erilliset yksityiskohtaiset sopimukset moottoritien valaisemistöiden suorittamisesta tehdään tie- ja vesirakennushallituksen sekä Helsingin kaupunginhallituksen kesken.

4. Moottoritien valaistuslaitteet jäävät tie- ja vesirakennushallituksen omistukseen.

5. Helsingin kaupunki huolehtii kustannuksellaan moottoritien valaistuksen käytöstä ja kunnossapidosta, siihen lukien myös liikennemerkkien, opastustaulujen, liikenteen ohjausvalojen ja vastaavien valaistuslaitteet. Muu osa opastusjärjestelmän rakenteista kuuluu rakenteen omistajan kunnossa pidettäväksi.

Kaupunki kustantaa moottoritien valaistukseen tarvittavan sähkön, siihen lukien myös liikennemerkkien, opastustaulujen, liikenteen ohjausvalojen ja vastaavien sähkön. Kaupunki ei kuitenkaan kustanna tien rakennus- eikä korjaustöihin tarvittavaa sähköä.

Tie- ja vesirakennushallitus huolehtii kustannuksellaan omistamiensa laitteiden sellaisista peruskorjauksista ja uusimisista, joiden ei voida katsoa kuuluvan käyttöön eikä kunnossapitoon.

6. Valaistuslaitteiden mahdollisista muutoksista osapuolet neuvottelevat erikseen.

Molempien osapuolten on hyväksyttävä muutostöiden suunnitelmat ennen niiden toteuttamista.

Muutostyöt suoritetaan samoja periaatteita noudattaen kuin valaistuksen rakentamisesta on edellä sovittu, ellei neuvotteluissa toisin sovita.

7. Osapuolet pyrkivät ratkaisemaan tästä sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ensisijaisesti keskinäisillä neuvotteluilla. Elleivät ne johda tulokseen, jätetään riita laillisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Erimielisyyden laadun niin edellyttäessä voivat osapuolet kuitenkin sopia asian jättämisestä välimiesoikeuden ratkaistavaksi, jolloin menettelyssä noudatetaan välimiesmenettelystä annetun lain säännöksiä siten, että välimiehenä voi olla myös osapuolen palveluksessa oleva henkilö.

8. Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (1.9. 501 §).

Kaukolämmitys. Kaupunginvaltuusto päätti, että Ruskeasuon pohjoisosaan sähkölaitoksen piirustuksessa 4 LK 2 – 257 A osoitetulle alueelle saadaan rakentaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnossa edellytetyin tarkistuksin n. 280 MW:n tehoinen huippu- ja varalämpökeskus. Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. Erkko Virkkusen laatimat huippu- ja varalämpökeskuksen luonnospiirustukset n:o 11–20 edellyttäen, että maisemalliset näkökohdat, maaston muotoilu ja savupiipun kaupunkikuvaan sopiva muoto, sen korkeutta ollennaisesti lyhentämättä, otetaan pääpii-

rustuksia laadittaessa tarkistettavaksi (24.2. 158 §, 13.10. 617 §).

Vesilaitos

Viranhaltijat. Kaupunginvaltuusto päätti, että vesilaitoksen tarkastustoimiston toimistopäällikön dipl.ins. Reijo Sitolahden sopimuspalkka korotetaan 1.6. lukien 3 450 mk:ksi kuukaudelta, määrään sisältyy 1.1. 1971 voimaan tullut yleiskorotus (29.9. 585 §).

Kaupunginvaltuusto päätti 11.11.1970 valita vesilaitoksen toimitusjohtajan virkaan dipl.ins. Leo Neuvon. Päätöksestä valittivat dipl.ins. Juhani Kilpeläinen ja viisi muuta insinööriä lääninhallitukseen lausuen, että virkaan valittu ei täyttänyt valtuuston vahvistaman vesilaitoksen johtosäännön 11 §:ssä toimitusjohtajalle asetettuja pätevyysvaatimuksia. Lääninoikeus hylkäsi kunnallislain 175 §:n perusteella valituksen 1.4. Dipl.ins. Kilpeläinen ja kolme muuta insinööriä valittivat tästä päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka 29.9. päätti, ettei Teknillisen korkeakoulun sähköteknillisessä osastossa suoritettua diplomi-insinöörin tutkintoa voitu pitää laitoksen johtosäännön 11 §:ssä tarkoitettuna vesilaitoksen toimitusjohtajan virkaan soveltuvana tutkintona. Kun virkaan valittu ei niin ollen täyttänyt sanottua pätevyysvaatimusta ja valtuuston päätös siten oli vastoin em. johtosääntöä ja siis lainvastainen, korkein hallinto-oikeus oli kunnallislain 97 ja 175 §:n perusteella kumonnut lääninoikeuden ja valtuuston päätökset. Merkittiin tiedoksi (9.6. 406 §, 10.11. 694 §).

Päijänne-suunnitelma. Kaupunginvaltuusto teki 29.1.1969 periaatepäätöksen tie- ja vesirakennushallituksen laatiman, Helsingin alueen vedenhankintaa koskevan yleissuunnitelman pohjalta kaupungin osallistumisesta Päijänne-hankkeeseen. Hankkeen toteuttamiseksi Helsingin kaupunginhallitus, tie- ja vesirakennushallitus, Espoon kauppalanhallitus ja Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitus olivat yhdessä hakeneet Itä- ja Länsi-Suomen vesioikeuksilta lupaa veden ottamiseksi Päijänteestä ja tunnelin rakentamiseksi Päijänteen ja Silvolan välille. Luvan saannin nopeuttamiseksi oli eri osapuolten kanssa neuvoteltu ja hankittu sitoumuksia. Tärkeimmäksi kysymykseksi oli todettu Kymijoessa toimiville vesivoimalaitoksille aiheutuvan vesivoiman menetyksen korvaaminen, jonka johdosta kullekin voimalaitokselle oli tarkoitus toimittaa sähköä erikseen tehtävän sopimuksen mukaisesti. Korvaussähkön toimittamisesta vastaisivat Päijänne -tunnelin hyväksikäyttäjät ottamiensa vesimäärien suhteessa. Näiden kuntien tuli aikanaan sopia jonkin sähköyhtiön kanssa korvaussähkön toimittamisesta Kymijoen voimalaitoksille.

Neuvottelut vesivoimakorvauksista aloitettiin tie- ja vesirakennushallituksen johdolla. Tunnelin käyttöä varten suunniteltiin muodostettavaksi yhteisö, jonka jäseninä olisivat sekä kunnat että valtio. Varsinainen sopimus suunniteltiin laadittavaksi tämän aikanaan perustettavan yhteisön ja voimalaitosyhtiöiden kesken siten, että voimalaitosyhtiöiltä saataisiin suostumus veden ottamiseen ja sitoumus korvaussähkön vastaanottamiseen tietyin ehdoin. Käytyjen sopimusneuvottelujen tuloksena toimitettiin kaupungin vesilaitokselle 30.12.1970 voimalaitosyhtiöiden allekirjoittama seuraava suostumus:

Suostumus

Allekirjoittaneet yhtiöt, jäljempänä Yhtiöt, suostuvat osaltaan siihen, että Päijänteestä saadaan johtaa vettä Helsingin seudulle Yhtiöille siitä aiheutuvasta vesivoiman menetyksestä huolimatta sekä sitoutuvat tekemään molempia osapuolia velvoittavan sopimuksen Helsingin seudun vedenhankintaa varten muodostettavan yhteisön, jäljempänä Yhteisö, kanssa sanotun veden johtamisesta Päijänteestä Helsingin seudulle Yhtiöille ai-

heutuvan vesivoiman menetyksen korvaamisesta seuraavien ehtojen mukaisesti.

1. Päijänteestä johdetaan vettä Helsingin seudun käyttöön periaatteessa tie- ja vesirakennushallituksen laatiman, v. 1968 valmistuneen yleissuunnitelman perusteella ja vesioikeuden asiasta aikaan antaman lupapäätöksen mukaisesti. Johdettavan vesimäärän kuukausikeskiarvo saa olla korkeintaan 13 m^3/sek.

2. Veden johtamisesta Yhtiöiden omistamille, Kymijoessa sijaitseville vesivoimalaitoksille aiheutuva vesivoiman menetys korvataan toimittamalla jäljempänä 5 kohdan mukaan laskettu sähkömäärä kunkin voimalaitoksen kytkinasemalle, ellei toisin sovita.

Mikäli sopimuksen tekohetkellä käytössä olevien voimalaitoksien koneisto kokonaan tai osittain ei ole varustettu sähkögeneraattoreilla, ts. koneisto kehittää mekaanista voimaa (esim. turpiineihin kytketyt hiomakoneet), ja Kymijoen vesimäärä on pienempi kuin näihin tuotantokoneisiin kytkettyjen vesiturpiinien käyttämä vesimäärä, korvaa Yhteisö ne lisäkustannukset, jotka ao. voimalaitos kärsii hankkimalla Helsingin seudun käyttöön johdetun vesimäärän takia syntyneen tuotantovajauksen muualta. Korvauksen suuruudesta sovitaan joka kerta erikseen.

3. Korvaussähkön määrä mitataan edellä tarkoitetussa toimituspaikassa, ellei toisin sovita.

4. Jos Kymijoen todellinen virtaama on ao. voimalaitoksessa suurempi kuin sen koneistojen kapasiteetti, ei tälle voimalaitokselle anneta korvaussähköä siltä ajalta.

5. Korvaussähköä toimitetaan tasaisella teholla, ellei toisin erikseen sovita. Teho lasketaan Yhtiöiden omistamien voimalaitosten putouskorkeuksien ja Helsingin seudun käyttöön johdetun vesimäärän mukaisesti.

Voimalaitoksien putouskorkeudella tarkoitetaan tässä yhteydessä voimalaitoksen samanaikaisten ylä- ja alaveden korkeuksien erotusten kuukausikeskiarvoa.

Korvausteho kilowatteina lasketaan liitteessä 2 esitetyillä kaavoilla.

Kertoimelle n käytetään arvoa 8.2. Se tarkistetaan kuitenkin toisen osapuolen esittäessä riittävät perustelut tarkistamiseen. Tarkistuksen, mistä aiheutuvista kustannuksista vastaa Yhteisö, suorittajan valitsevat molemmat osapuolet yhteisesti. Tarkistus suoritetaan määrittämällä ko. voimalaitoksen kokonaishyötysuhde eri virtaamille ja putouskorkeuksille. Tarkistettuna kertoimen n arvona käytetään ko. kuukauden keskivirtaamaa ja keskimääräistä putouskorkeutta vastaavaa kertoimen n arvoa.

Keskivirtaamia ja keskimääräisiä putouskorkeuksia laskettaessa ei oteta huomioon niitä vuorokausia, jolloin ko. voimalaitoksella on ollut ohijuoksutusta.

6. Mikäli jonkin voimalaitoksen omistava yhtiö omistaa tai sillä on käyttöoikeus vain osaan tämän voimalaitoksen käyttämästä vesivoimasta, suorittaa Yhteisö tämän voimalaitoksen omistajalle edellä esitetyn mukaisen korvauksen menetetystä vesivoimasta vain omistussuhteen tai käyttöoikeuden perusteella tälle voimalaitokselle kuuluvan virtaaman pienentymisestä.

Mikäli jonkin Yhtiön omistama vesiosuus eri sopimuksella jalostetaan toisen omistamassa voimalaitoksessa, korvataan menetetty sähkö myöskin tässä tapauksessa sanottujen sopimuksien mukaisesti.

7. Jos Yhtiöiden omistamien voimalaitosten tehoa muutetaan tai jos Yhtiöt ottavat käyttöön omistamaansa nyt rakentamatonta vesivoimaa Kymijoessa, lasketaan korvausenergian ja tehon määrä uuden tai uusitun laitoksen putouskorkeuden ja rakennusvesimäärän mukaan.

8. Päijänteestä vedenhankintaan johdettava vesimäärä on lupapäätöksen määräämissä rajoissa pyrittävä pitämään tasaisena.

9. Johdettava vesimäärä on mitattava sopimuspuolten hyväksymällä tavalla. Johdetusta vesimäärästä on pidettävä kirjaa, ja se

on ilmoitettava kuukausittain seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä voimalaitosyhtiöiden muodostamalle Päijänteen Säännöstelytoimikunnalle tai vastaavalle yhteistyöelimelle, Päijänteen säännöstelyn hoitajalle sekä vesihallituksen hydrologian toimistolle. Samassa yhteydessä on ilmoitettava arvio seuraavan kuukauden aikana johdettavasta vesimäärästä. Mittauksesta ja kirjanpidosta aiheutuvat kustannukset suorittaa Yhteisö. Voimalaitosyhtiöiden muodostamalla Päijänteen Säännöstelytoimikunnalla tai vastaavalla yhteistyöelimellä on oikeus tarkistaa johdettavan vesimäärän mittaus.

10. Edellisessä kohdassa ilmoitettujen vesimäärien ja todellisten putouskorkeuksien perusteella lasketaan 5 kohdan mukaisesti korvaussähkön määrät kuukausittain. Sähkö toimitetaan arviolaskelman mukaisesti. Arviossa syntynyt virheellisyys sekä 4 kohdasta mahdollisesti johtuva vähennys otetaan huomioon seuraavan kuukauden aikana.

11. Sopimusta tulkittaessa mahdollisesti syntyvät erimielisyydet annetaan vesihallituksen hydrologian toimiston johtajan ratkaistavaksi. Mikäli hänen ratkaisunsa ei tyydytä, annetaan asia välimiesoikeudelle, johon kumpikin osapuoli valitsee jäsenen. Erimielisyys voidaan saattaa myös suoraan välimiesoikeuden tai asianomaisen alioikeuden ratkaistavaksi jommankumman osapuolen vaatimuksesta. Välimiesmenettelyssä noudatetaan sitä, mikä siitä on erikseen säädetty, kuitenkin niin, että kumpikin osapuoli vastaa itse nimeämänsä jäsenen palkkiosta.

Tämä suostumus ja sitoumus on voimassa edellyttäen, että Helsingin seudun vedenhankintaa varten muodostettavan Yhteisön jäseniksi tulevat kunnat sitoutuvat hyväksymään sen sopimuksen, jonka sanottu Yhteisö edellä olevien suostumusehtojen mukaisesti tekee Yhtiöiden kanssa veden johtamisesta Päijänteestä Helsingin seudulle Yhtiöille aiheutuvan vesivoiman menetyksen korvaamisesta tai, mikäli sanottua Yhteisöä ei perusteta, sitoutuvat hyödynsaajina yhteisvastuullisesti vastaamaan tässä suostumuksessa tarkoitetun vesivoiman menetyksen korvaamisesta.

Tämä suostumus on laadittu kahtena samasanaisena pääkappaleena, joista toinen jää Päijänteen Säännöstelytoimikunnan ja toinen Helsingin seudun vedenhankintaa varten muodostettavan yhtiön haltuun. Lisäksi on jokaiselle Yhtiöistä toimitettu oikeaksi todistettu jäljennös suostumuksesta. Suostumuksen ovat allekirjoittaneet Mankala Oy, Myllykosken Paperitehdas Oy, A. Ahlström Oy, Ab Stockfors, Enso-Gutzeit Oy, Kymin Osakeyhtiö, Tampella Oy, Ahvionkoski Oy ja Abborfors Oy. Suostumus tulee sitoumuksena voimaan, kun Päijänne-hankkeen perustajakunnat yhteisön osakkaina antavat hyväksyvän vastasitoumuksen. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungin puolesta annetaan Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kanssa yhteinen, teollisuuslaitosten lautakunnan 2.2.1971 esittämän mukainen vastasitoumus em. voimalaitosyhtiöiden antamalle suostumukselle veden johtamiseen Päijänteestä liittyvistä Kymijoen vesivoimakorvauksista. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen kaupungin osalta tekemään lopullisen vesivoimakorvaussopimuksen ja jättämään sen vesioikeudelle yhteissopimuksena muiden kolmisopimuskuntien kanssa (7.4. 248 §).

Kaasulaitos

Kaasulaitoksen v:n 1971 toimintasuunnitelman muuttaminen. Kaasulaitoksen kertomusvuoden talousarvio perustui tuotantosuunnitelmaan, jonka mukaan laitos toimisi täysitehoisessa koksin tuotannossa ja kaasu valmistettaisiin kivihiiliraaka-aineesta kesäkuuhun asti. Tällöin otettaisiin käyttöön uusi öljynkaasutuslaitteisto ja hiililaitos pysäytettäisiin. Uuden tuotantolaitoksen koekäyttö oli tarkoitus aloittaa kertomusvuoden tammikuussa. Vuoden 1969 alusta vallinneen

korkeasuhdanteen johdosta oli kotimaisella terästeollisuudella ollut jatkuvia vaikeuksia saada riittävästi koksia ulkomailta. Tämän johdosta kauppa- ja teollisuusministeriö oli v:n 1969 lopulla tiedustellut, minkälaisia mahdollisuuksia olisi koksin tuotannon jatkamiseen. Vaikeasta maailmanmarkkinatilanteesta huolimatta kaasulaitoksen onnistui ostaa koksihiiltä koko v:n 1971 toimintaa vastaava määrä. Tällöin päätettiin hiililaitoksen toimintaa jatkaa, koska kotimaisella terästeollisuudella oli puute koksista. Öljykaasulaitteiston toimittajan kanssa käydyissä neuvotteluissa päätettiin laitteisto ottaa koekäyttöön vasta vuoden kuluttua. Nämä toimenpiteet aiheuttaisivat lisäkustannuksia, jotka olisi otettava huomioon kaasulaitoksen varsinaisina menoina v. 1971. Öljynkaasulaitteiston vuosipoisto olisi tehtävä, vaikkei laitosta käytettäisikään. Lisäksi olisi öljynkaasulaitteiston säilytyksestä aiheutuvien mahdollisten riskitekijöiden vuoksi tehtävä ylimääräinen poisto. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaasulaitoksen ylittämään v:n 1971 talousarvion jäljempänä mainittuja määrärahoja seuraavasti: Kaasun ja koksin valmistus 12 463 000 mk, kaasun puhdistus 218 000 mk, myynti 61 000 mk ja koksin käsittely 203 000 mk. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kaasulaitoksen suorittamaan öljynkaasutuslaitteistosta 15 v:n normaalipoistoaikaa vastaavan vuosipoiston lisäksi 1 500 000 mk:n ylimääräisen poiston v. 1971 (24.3. 232 §).

Liikennelaitos

Eräiden työntekijäin sijoittamista poikkeukselliseen eläkeikäryhmään koskeva esitys. Kaupunginvaltuusto päätti esittää kunnalliselle eläkelaitokselle, että liikennelaitoksen raitiovaunuhuollon vuorotyötä kaksi viikkoa päivä- ja yhden viikon yötyötä suorittava henkilökunta kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 16 §:n 7 mom:n nojalla sijoitettaisiin 58 ikävuotta edellyttävään poikkeukselliseen eläkeikäryhmään (24.3. 229 §).

Liikennelaitokseen perustettavan ammattioppilaitoksen perustamissuunnitelma. Kaupunginvaltuusto oli päättänyt v. 1967 (s. 122), että liikennelaitokseen saadaan perustaa Helsingin kaupungin liikenneopisto -niminen ammattioppilaitos ja että sitä varten hyväksytään liikennelaitoksen lautakunnan esittämä perustamissuunnitelma. Samalla kaupunginvaltuusto pyysi valtioneuvostolta perustamissuunnitelman hyväksymistä ja valtionavun saamista opiston toiminnan tukemista varten. Kauppa- ja teollisuusministeriö palautti sittemmin esityksen pyytäen kaupungin ilmoitusta siitä, hyväksyisikö kaupunki ammattikasvatushallituksen perustamissuunnitelmaan esittämät muutokset. Kaupunginvaltuusto ilmoitti 17.4. 1968 hyväksyvänsä perustamissuunnitelmaan tehdyt muutokset. Ammattikasvatushallinnon siirryttyä 1.7.1968 opetusministeriön alaisuuteen oli koulun perustamisesta käyty neuvotteluja opetusministeriössä. Tällöin oli ilmennyt, ettei valtioneuvosto tulisi hyväksymään perustamissuunnitelmaa muutetussakaan muodossa, koska siihen sisältyi mm. yksinomaan Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tarvetta palveleva raitiovaununkuljettajien koulutus. Lisäksi olisi suunnitelmasta poistettava linja-autonkuljettajien ajoopetus, mikä tieliikennelain mukaan edellyttää eri lupaa autokoulun pitämiseen. Oppilaitoksen nimi olisi myös ministeriön toivomuksesta muutettava Helsingin kaupungin liikennelaitoksen ammattikouluksi, koska opetus olisi pääasiallisesti liikennelaitoksen teknillistä ammattiopetusta. Liikennehenkilökunnan koulutus tapahtuisi ammattikoulun puitteissa kurssimuotoisena. Kaupunginvaltuusto päätti esittää opetusministeriölle, että Helsingin kaupungin liikennelaitokseen perustettavan ammattioppilaitoksen perustamissuunnitelma hyväksyttäisiin liikennelaitoksen lautakunnan 12.1.1971 tekemän esityksen mukaisena (10.3. 186 §).

Nivelraitiovaunujen tilaaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti liikennelaitoksen tilaamaan kertomusvuoden aikana valtuuston v. 1970 tehdyssä päätöksessä edellytettyjen 25 nivelraitiovaunun lisäksi 15 nivelraitiovaunua (10.3. 185 §).

Linja-autojen tilaaminen. Liikennetarpeen lisääntymisen vuoksi kaupunginvaltuusto oikeutti liikennelaitoksen tilaamaan kertomusvuoden aikana 60 v. 1972 toimitettavaa linja-autoa. Lisäksi kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin poikittaisyhteyksien parantamiseksi kaupungin alueella. Uusien linja-autojen tilaukset olisi mahdollisuuksien mukaan keskitettävä kotimaahan (9.6. 407 §).

Autolinjojen n:o 55 ja 19 jatkamista koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Pekka Vennamo ym., että Jätkäsaaressa työskentelevät joutuvat vaihtamaan vaunua tai bussia kaksi jopa kolmekin kertaa työmatkoillaan. Aloitteentekijät ehdottivat, että Jätkäsaaressa työskentelevien saattamiseksi tasaveroisiksi muihin kaupunkilaisiin verrattuna kaupunginhallitusta kehotettaisiin kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin joko bussilinjan n:o 55 jatkamiseksi Jätkäsaareen nykyisen linjan n:o 19 mukaisesti, tai vaihtoehtoisesti jatkamaan linjaa n:o 19 ainakin Asema-aukiolle saakka.

Satamalautakunnan, liikennelaitoksen lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan annettua asiasta lausuntonsa kaupunginhallitus ilmoitti tehneensä 23.8. maistraatille esityksen linjan n:o 55 jatkamisesta liikennelaitoksen lautakunnan esityksen mukaisesti kulkemaan tungosaikoina Jätkäsaareen sekä linjan n:o 19, Marian sairaala–Jätkäsaari, lopettamisesta. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (29.9. 592 §).

Kaupungin erilaisten palvelumuotojen ulottamista koskemaan myös vuoro-, ilta- ja yötyötä tekeviä koskeva aloite, ks. huoltotoimi.

Kuulovikaisten lastentarhalasten ja kansakoululaisten kuljetuskysymyksestä tekivät vt Zilliacus ym. aloitteen v. 1970. Aloitteessa mainittiin, että kolmessa lastentarhassa on erikoisosastot kuulovammaisia varten. Kuulovammaisia lapsia varten on n. 30 lastentarhapaikkaa ja lisäksi tulee vuosittain n. 10 kuulovammaista lasta kansakoulujen ensimmäiselle luokalle. Vanhempien taloudellisten vaikeuksien vuoksi joutuvat nämä lapset usein tekemään pitkän ja hankalan koulumatkan yksin alttiina monenlaisille vaaroille. Lasten saatto-ongelmien helpottamiseksi olisi lasta saattavalle henkilölle myönnettävä matka-avustusta tai myönnettävä vapaakortti liikennelaitoksen linjoille. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin selvittääkseen kuulovammaisten lasten saattokysymyksen.

Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi, että kaupunginhallituksen v. 1962 vahvistamien perusteiden mukaan myönnetään kuuroinvalideille, joiden haitta-aste on 100 %, 10 matkan alennussarjalippuja enintään 100 matkaa varten kuukaudessa. Huonossa taloudellisessa asemassa oleville kansakoululaisille jaetaan koulusta vapaakertalippuja. Näillä lipuilla matkustavalla koululaisella voi olla saattaja mukanaan, mutta tällöin tulee saattajalla itsellään olla koululaisille myönnettävä vapaakertalippu, johon on leimattu »Saattaja-Ledsagaren». Lastentarhoissa käyvien kuulovammaisten lasten saattajat eivät siis nykyisten määräysten mukaan voi saada matka-avustusta. Liikennelaitos oli asettanut työryhmän tutkimaan invalidien haitta-asteluokitusta ym. siihen liittyviä seikkoja. Kuulovammaisten lasten saattokysymys olisi tarkoituksenmukaisinta jättää tämän työryhmän harkittavaksi.

Kaupunginhallitus ilmoitti asettaneensa 7.12.1970 komitean tutkimaan invalidien vapaa- ja alennuslippujen myöntämisperusteissa olevia epäkohtia sekä tekemään esityksen ko. perusteiden muuttamiseksi. Tämän komitean tulisi työssään ottaa huomioon myös aloitteessa esitetyt näkökohdat. Val-

tuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.1. 37 §).

Liikuntavammaisten kuljetuksen parantamisesta v. 1970 tehdyssä vt Rahkamon ym. aloitteessa kiinnitettiin huomiota siihen, että nykyaikainen kaupunkisuunnittelu tunneleineen, siltoineen ja eri kerroksissa tapahtuvine toimintoineen on huomattavasti vaikeuttanut liikuntavammaisten kulkemista. Heidän liikkumisensa helpottamiseksi olisi selvitettävä itsekunkin liikkumistarve, ajoneuvomahdollisuudet, taloudelliset tekijät jne. Ulkomailla on liikuntavammaisten kuljettaminen annettu taksiliikenteen tehtäväksi, koska se muodostuu jo olemassa olevasta organisaatiosta, joka toimii ympäri vuorokauden. Tällöin ei tarvita erillisiä kuljettajia tai muuta henkilökuntaa ja rahastus tapahtuu taksamittarin avulla, joten hallintokustannukset ovat vähäiset. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitus selvittäisi liikuntavammaisten määrän Helsingissä ja ryhtyisi neuvottelemaan mahdollisuuksista järjestää heidän kuljetuksensa kaupungin kustannuksella taksiliikenteen avulla. Tarvittaessa olisi vaikeavammaisten kuljettamista varten hankittava erikoiskulkuneuvo.

Kaupunginhallitus totesi, että käsiteltäessä 15.10.1969 vt Leivo-Larssonin aloitetta vaikeavammaisten kuljetusmahdollisuuksien parantamisesta yleisissä kulkuneuvoissa kaupunginvaltuusto oli kehottanut kaupunginhallitusta tutkituttamaan, paljonko Helsingissä oli sellaisia invalideja, joiden vuoksi olisi ryhdyttävä erityistoimenpiteisiin heidän liikkumismahdollisuuksiensa parantamiseksi. Samalla kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliiton hallitukselle harkittavaksi sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä, että invalidihuoltolain ja kuntouttamiseen tähtäävien muiden lakien uusimisen yhteydessä otettaisiin huomioon vaikeavammaisten invalidien erityiskuljetusten tarkoituksenmukainen järjestäminen.

Liikennelaitoksen lautakunta totesi, että invalidien kuljetuskysymystä oli käsitelty useaan kertaan kaupungin eri elimissä. Muiden invalidiryhmien, paitsi pyörätuolipotilaiden erikoiskuljetus oli nykyään tyydyttävästi hoidettu. Lautakunta katsoi, että aloitteessa ehdotetun, suuren ja aikaa vievän tutkimuksen suorittaminen olisi tarpeetonta. Jos vaikeavammaisten, varsinkin pyörätuolipotilaiden, erityiskuljetusmahdollisuuksia pitäisi parantaa, olisi tarkoitusta varten valmistettava erikoisrakenteiset autot. Näiden autojen hoito ja kuljetusten järjestäminen sopisivat parhaiten palolaitokselle, joka on erikoistunut tilausliikennetyyppiseen erikoiskuljetukseen. Liikennelaitos esitti, että v:ksi 1972 varattaisiin palolaitokselle määrärahat kahden tällaiseen kuljetukseen tarvittavan pienoislinja-auton hankkimiseen. Kuljetushenkilöstönä voitaisiin mahdollisesti käyttää niitä linja-autonkuljettajia, jotka eivät voi olla vakinaisessa linjapalvelussa. Liikennelaitos olisi myös valmis avustamaan autojen suunnittelussa ja hankinnassa.

Palolaitos katsoi, että ko. kuljetustoiminta soveltuu palolaitoksen hoidettavaksi. Liikuntavammaisten kuljetustoiminnan aloittaminen edellyttää kuitenkin tarvittavan henkilökunnan palkkaamista ja kaluston hankkimista laitokselle. Tilausten vastaanottaminen sekä autojen toiminnan johtaminen voitaisiin hoitaa tulevan keskuspaloaseman hälytyskeskuksesta.

Kaupunginhallitus ilmoitti valtuuston asiasta tekemän päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottavansa palolautakuntaa tekemään esityksen toiminnan aloittamiseen tarvittavien pienoislinja-autojen hankintaan sekä toimintaan muutoin tarvittavan määrärahan myöntämisestä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.9. 527 §).

Ilmaisen kuljetuksen järjestämisestä hoitokoteihin v. 1970 tekemässään aloitteessa mainitsi vt Leivo-Larsson mm., että vanhenevan ihmisen on usein vaikea liikkua ja häneltä saattaa puuttua aloitekykyä lähteä tapaamaan omaisiaan ja ystäviään, mikäli matka

on pitkä ja mutkikas. Matkustaminen on myös kustannuskysymys. Tämän vuoksi lapset tai ystävätkään eivät tule käyneeksi tapaamassa hoitokodeissa olevia vanhoja omaisiaan niin usein kuin he muuten sen tekisivät. Aloitteentekijä ehdotti, että kaupunginhallitus valmistaisi kaupunginvaltuustolle esityksen, niin että liikennelaitoksen kanssa sovittaisiin sellaisesta järjestelystä, joka tekisi mahdolliseksi järjestää määräpäivinä ilmaisen kuljetuksen suurehkoihin hoitokoteihin. Pienemmissä laitoksissa oleville olisi pyrittävä varaamaan vapaalippuja sekä hoidokkien että heidän omaistensa kuljetusta varten.

Liikennelaitoksen lautakunta totesi normaalin joukkoliikenneverkon tarjoavan monipuoliset yhteydet ja olevan aina käytettävissä. Linja-autoissa ja raitiovaunuissa on kohtuullisesti tilaa muulloin kuin ruuhka-aikoina. Lisäksi on vaunuissa varattu invalideille ja vanhuksille 2–4 istumapaikkaa. Joukkokuljetusliikenteen maksut ovat niin alhaiset, ettei niillä matkustaminen voine olla kustannuskysymys, ei ainakaan vanhuksia tapaamaan tuleville omaisille. Liikennelaitos voisi kyllä järjestää erikoiskuljetuksia, mutta ne olisi korvattava laitokselle.

Huoltolaitosten johtaja Arvo Paasivuori huomautti lausunnossaan, että vanhusten huoltolaitoksissa, vanhainkodeissa ja sairaskodeissa hoidettaville kustannetaan harkinnan mukaan matkoja yleisissä kulkuvälineissä mm. omaisten luona käyntiä varten. Hoidettavilla on myös käyttövaroja sekä usealla myös uutteruusrahoja, joita he voivat käyttää matkakustannuksiinsa. Hirvihaaran vanhainkoti on etäisen sijaintinsa johdosta jossain määrin erikoisasemassa. Siellä hoidettaville on annettu vuosittain neljä vapaata matkaa omaisten luo, elleivät he ole rikkomusten takia tätä etuisuutta menettäneet.

Koska vanhusten huoltolaitokset sijaitsevat eri puolilla kaupunkia, tuottaisi erityisten määräpäivänä suoritettavien ilmaisten kuljetusten järjestely vaikeuksia, kun myös omaiset asuvat hajallaan kaupungin alueella tai sen ulkopuolella. Koska kaupunginhallituksen asettamat kaksi alennuslipputoimikuntaa vielä jatkavat työtään, aloitteen ei lautakunnan mielestä tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus ilmoitti, että toimikunta, joka oli selvittänyt kysymystä kansaneläkkeen tukiosan ja vanhuudentuen sekä tukilisän saajien liittämisestä liikennelaitoksen alennuslippujen saajien piiriin, oli jättänyt mietintönsä kesäkuussa 1971. Asia tulisi lähiaikoina käsiteltäväksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.9. 526 §).

Suomenlinnan liikenne. Suomenlinnakomitea oli v. 1969 valmistuneessa mietinnössään ehdottanut mm., että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Suomenlinnan elävöittämiseksi, mikä edellyttäisi osaltaan saariryhmän ja mantereen välisten liikenneolosuhteiden tehostamista. Myöskin saaren asukkaat ja Suomenlinnassa työssä käyvät henkilöt olivat useaan otteeseen pyytäneet Suomenlinnan liikenneolojen ja tariffien saattamista yhdenvertaisiksi kaupungin muiden alueiden kanssa, kuitenkin niin, ettei saaren erikoisasema historiallisesti arvokkaana alueena muuttaisi luonnettaan.

Suomenlinnan liikennettä on hoitanut Suomenlinnan Liikenne Oy, jonka suurimpana osakkaana on Helsingin kaupunki sekä muina osakkeenomistajina Valmet Oy, puolustusministeriö ja Suomen Matkailuliitto. Kaupunginvaltuusto oikeutti liikennelaitoksen tekemään Suomenlinnan Liikenne Oy:n kanssa sopimuksen siitä,

1) että Suomenlinnan Liikenne Oy tehostaa liikennettään niin, että se jatkuu noin tunnin vuorotiheydellä ja siten, että viimeinen liikennevuoro mantereelta Suomenlinnaan lähtee n. 01.40,

2) että Suomenlinnan Liikenne Oy ottaa käyttöön liikenteessään liikennelaitoksen matkaliput hintoineen ja tariffimääräyksineen sekä

3) että kaupunki puolestaan korvaa Suo-

menlinnan Liikenne Oy:lle sopimuksesta yhtiölle aiheutuvat tulon vähennykset ja lisäkustannukset.

Kaupunginhallitus oikeutettiin kaupungin puolesta hyväksymään sopimuksen sanamuoto ja sopimukseen tehtävät pienehköt muutokset (21.4. 278 §).

Suomenlinnan liikenneyhteyksien parantamisesta olivat vtt Korvenheimo ja Pekka Vennamo ym. tehneet v. 1970 aloitteen, joissa kummassakin kiinnitettiin huomiota Suomenlinnan liikenteen seuraaviin epäkohtiin:

vt Korvenheimon ym. aloitteessa huomautettiin mm., että heikkotehoisen kaluston vuoksi oli lauttaliikenne jouduttu talvikausina keskeyttämään varsin pitkäksi aikaa ja oli liikennettä tällöin jouduttu hoitamaan tilapäisjärjestelyin, jopa pelkästään jalankulkuväylän avulla. Lauttavuorojen välit, tunnista kahteen tuntiin, olivat liian pitkät huomioon ottaen sen, että kyseessä oli kaupungin sisäinen liikenne ja ainoa mahdollinen kulkuväline. Lautalta ei myöskään ollut vaihto-oikeutta kaupungin muihin julkisiin liikennevälineisiin. Aloitteentekijät esittivät, että olisi kiireellisesti asetettava erillinen, asiantuntijoista kokoonpantu työryhmä tai toimikunta tutkimaan ko. liikennekysymystä ja tekemään ehdotus nykyisten heikkojen liikenneolojen parantamiseksi sekä niiden kehittämiseksi vastaisuutta ajatellen.

Vt Pekka Vennamo ym. esittivät aloitteessaan, että kaupunginhallitus velvoitettaisiin kiireellisesti selvittämään:

1) minkälaiset mahdollisuudet olisi hankkia Suomenlinnan Liikenne Oy:n koko osakekanta kaupungille.

2) Suomenlinnan liikenteen liittäminen ja alistaminen kaupungin liikennelaitokselle ja

3) Helsingin ja Suomenlinnan liikenteen parantamista tarkoittavat toimenpiteet siten, että liikenne voitaisiin aloittaa aamulla entistä aikaisemmin ja jatkaa sitä illalla entistä kauemmin, että liikenne voitaisiin liittää kaupungin yleistariffiin siirto-oikeuksin ja liikennemaksut hinnoittaa esim. I liikennevyöhykkeen mukaisesti ja että vuoroja lisättäisiin niin, että niitä olisi kolme tunnissa.

Liikennelaitoksen lautakunta puolsi Suomenlinnan ja kaupungin välisen liikenteen ottamista kaupungin hoidettavaksi. Kun kaupungin päättävät elimet tulevat käsittelemään v. 1969 valmistunutta Suomenlinnakomitean mietintöä, ratkaistaneen myös Suomenlinnan liikenneolojen kehittämistä koskeva kysymys. Ennen mainitun mietinnön käsittelyä ei olisi tarkoituksenmukaista asettaa erillistä työryhmää tai toimikuntaa asiaa käsittelemään. Lautakunta esitti, että ko. liikenteen hoitamista kehitettäisiin Suomenlinnakomitean mietinnön ja liikennelaitoksen lautakunnan siitä antaman lausunnon mukaisesti. Kaupunginhallitus viittasi edellä Suomenlinnan liikenneolosuhteiden parantamisesta esitettyihin toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta (21.4. 281, 282 §).

Metrotoimisto

Metron keskustalinjaus. Metrotoimikunta oli suorituttanut tutkimuksen niiden kysymysten mahdollisimman perinpohjaiseksi selvittämiseksi, jotka vaikuttavat metron linjaukseen keskustassa. Samaten oli suoritettu raideliikenteen perusverkon tarkistustyö. Kaupunginvaltuuston v. 1969 tekemän päätöksen perusteella toimikunta oli aloittanut metroosuutta Kamppi–Puotinharju koskevan osan suunnittelu- ja rakentamistyöt. Koerataosuuden rakentamistyön lisäksi oli käynnistetty mm. Hakaniemen työtunnelin ja Junatien tunneliliittymän rakennustyöt ja kertomusvuoden syksyllä oli tarkoitus aloittaa Kulosaaren metrosiltatyö. Kaupunginvaltuusto päätti, että ensimmäisessä rakennusvaiheessa rakennetaan metron keskustaosuus välillä Hakaniemi–Kamppi käyttäen ohjeena kaupunginhallituksen mietinnön n:o 4 liitteen 1 g mukaista pohjoisempaa metrolinjaa siten täydennettynä, että Hakaniemen ja rautatie-

aseman välille rakennetaan metroasema. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kaksi toivomuspontta:

Hyväksyessään metron linjauksen välillä Kamppi–Puotinharju kaupunginvaltuusto edellyttää, ettei muun julkisen liikenteen kehittäminen joudu tämän päätöksen vuoksi vaarannetuksi, vaan tulee julkista liikennettä edelleen kehittää mm. lisäämällä tarvittaessa vuorotiheyksiä nykyisillä linjoilla sekä tarvittaessa perustaa uusia linjoja.

Kaupunginhallitusta kehotetaan kiireellisesti selvittämään kaupungin mahdollisuudet pitkäaikaisen ulkomaisen lainan saamiseen metron rakentamista varten (24.6. 476 §, khn mtö n:o 4).

Keskustan eräiden metrolinjojen vaihtoehtojen tutkimisesta tekivät vt Korvenheimo ym. aloitteen v. 1970. Aloitteessa huomautettiin, että Keskustan maankäytön ja metron suunnittelutyötä tehtäessä oli ilmennyt tekijöitä, joita ei ollut voitu ottaa huomioon metropäätöstä edeltäneessä tutkimus- ja suunnittelutyössä. Muun muassa oli ilmennyt seikkoja, jotka puolsivat metrolinjan suuntaamista Kaivokadun asemalta kaakkoon Esplanadin –Kauppatorin kautta. Tämän vuoksi aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta antamaan metrotoimiston ja kaupunkisuunnitteluviraston tehtäväksi suunnitella ja tutkia yksityiskohtaisesti ja perusteellisesti ns. Esplanadin vaihtoehto ottaen huomioon tekniliset seikat ja liikenteellinen palvelu vastaavalla tavalla syvämetrona kuin perusvaihtoehto ja ns. Sokos vaihtoehto sekä vertailla näitä kolmea linjausta keskenään. Tulokset tulisi saattaa valtuuston käsiteltäväksi.

Metrotoimikunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan aloitteen johdosta antamat lausunnot sekä kaupunginhallituksen kannanotto asiaan sisältyvät metron keskustalinjausta koskevaan kaupunginhallituksen mietintöön n:o 4. Kaupunginvaltuusto katsoi em. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.6. 477 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli 8.3. antamassaan päätöksessä katsonut, ettei ollut ollut syytä muuttaa lääninhallituksen päätöstä asiassa, joka koski tekn. Väinö Rokkasen valitusta kaupunginvaltuuston 7.5.1969 tekemästä, metron rakentamista koskevasta päätöksestä (21.4. 270 §, ks. v:n 1970 kert. s. 97.)

Kulosaaren metrosilta. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Kulosaaren metrosillan rakennettavaksi sillan sijainnin, kannen alapinnan korkeuden ja sillan jännejaon osalta Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan 30.9.1970 päivätyn piirustuksen n:o 1 A mukaisesti ja siten, että sillan pituus on n. 410 m ja leveys 9 m (27.1. 57 §).

Metron koeradan rakennustöiden keskeyttämisestä Viikin eritasoristeysalueen pohjoispuolella tekivät vt Pettinen ym. aloitteen v. 1970. Aloitteessa mainittiin mm., että metron rakennustyöt ovat olleet jo jonkin aikaa käynnissä Herttoniemessä ja Viikin eritasoristeysalueella. Urakoitsijoiden kanssa on myös tehty sopimus metron koeradan rakentamisesta Viikin eritasoristeysalueelle ja sen pohjoispuolelle. Ennakkotietojen mukaan tämä koerata, joka on tarkoitettu osaksi lopullista metrorataa, tulee maksamaan n. 5.8 mmk. Itäisten kaupunginosien alakeskuksen sijoituskysymystä tutkiessaan kaupunkisuunnittelulautakunta oli tullut siihen tulokseen, että itäisten kaupunginosien alakeskus tulisi sijoittaa Puotinharjun ja Myllypuron väliselle rakentamattomalle alueelle. Tämä aiheuttaisi metroradan aikaisemmin päätetyn suunnan muuttamisen kulkemaan uuden aluekeskuksen kautta. Suurien hukkainvestointien välttämiseksi olisi metron kaikki rakennustyöt Viikin eritasoristeysalueen pohjoispuolella heti keskeytettävä siihen saakka, kunnes itäisten kaupunginosien alakeskuksen sijoituskysymys metroradan uusine mahdollisine linjauksineen olisi lopullisesti ratkaistu. Metrotoimikunta ilmoitti antamassaan lausunnossa mm., ettei metron koeradan Viikin eritasoristeysalueen pohjoispuolella

olevan osan rakennustyön keskeyttäminen ollut kaupungin kokonaisedun kannalta eikä koeradan koko metrohankkeeseen kohdistuvan ratkaisevan vaikutuksen vuoksi perusteltua. Kaupunginhallitus ilmoitti kaupunkisuunnittelulautakunnan esittäneen marraskuussa 1970,

että itäinen aluekeskus sijoitettaisiin Myllypuron ja Puotinharjun väliselle alueelle,

että itäisten kaupunginosien urheilukeskus sijoitettaisiin valtuuston päätöstä muuttaen aluekeskuksen ja Herttoniemen teollisuusradan väliselle alueelle,

että metrovarikko sijoitettaisiin Herttoniemen teollisuusradan länsipuolelle Vartiokylän teollisuusalueelle ja että metro linjattaisiin varikkoalueen kautta aluekeskukseen,

että aluekeskuksen, urheilupuiston ja metron suunnittelussa periaatteessa noudatettaisiin aluekeskusvaihtoehtoa 5,

että urheilukeskuksen suunnittelu käynnistettäisiin pikaisesti urheilu- ja ulkoilulautakunnan toimesta sekä

että Vartiokylän teollisuusalueen asemakaavaa päätettäisiin muuttaa. Esityksestä oli pyydetty ao. lautakuntien lausunnot. Kun kaikki lausunnot eivät vielä olleet saapuneet, ei kysymystä itäisen aluekeskuksen sijoituksesta ja metron suuntauksen mahdollisesta tarkistamisesta alueella ollut vielä ratkaistu. Kaupunginhallitus katsoi kuitenkin, viitaten metrotoimikunnan lausuntoon, ettei metron koeradan työtä olisi aiheellista keskeyttää. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (10.2. 125 §).

Metrotunnuksen valitsemisesta 21.4. tekemässään aloitteessa huomautti vt Larmola, että metrotunnusta koskevassa kilpailussa sijoituksetta jäänyt ehdotus »Myyrä» oli kaupungin asukkaiden keskuudessa saanut runsaasti kannatusta. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava tutkimaan, voitaisiinko metrotunnus vahvistaa suunnittelukilpailussa esitetyn »Myyrä»-ehdotuksen mukaiseksi. Metrotoimikunta katsoi, että »Myyrä»-ehdotus, joka julkisuudessa oli saanut huomiota osakseen, ei soveltunut viralliseksi metrotunnukseksi. Kaupunginhallitus ilmoitti päättäneensä 27.9. hyväksyä metrotoimikunnan esityksestä tunnuskilpailun palkintolautakunnan ensimmäiselle palkintosijalle asettaman ehdotuksen »Tunnelissa» metrotunnukseksi. Toimikunta oikeutettiin päättämään tunnuksen yksityiskohtaisista sovellutuksista ja käyttötavoista, joihin sisältyi myös kirjainmerkin mahdollinen käyttö. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (27.10. 670 §).

Puutavarakeskus

Hankinnat. Kaupunginvaltuusto oikeutti puutavarakeskuksen käyttämään kertomusvuoden talousarvioon autotallin, pesu- ja pukuhuoneiden sekä puhdistusaineiden säilytystilojen rakentamiseen puutavarakeskuksen tarpeita varten merkitystä määrärahasta 12 000 mk sahalaitteiden hankkimiseen (15.12. 788 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Teurastuspalkkioiden korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti korottaa työsuhteisten teurastajien palkkiot 5.4. ja 1.9.1971 lukien 11. pl:n peruspalkan mukaisia tarkistuksia vastaavasti (5.5. 305 §, kunn. as. kok. n:o 77).

Käyttöomaisuus ym. Kaupunginvaltuusto oikeutti teurastamolaitoksen käyttämään v:n

1970 talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen käyttöomaisuuden poistoihin 483 780 mk (24.2. 161 §) sekä käyttämään samoin talousarviossa määrätystä osoituksesta poiketen laitoksen tp. viranhaltijain palkkoihin 41 350 mk (27.1. 69 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Obligaatiolainan liikkeelle laskeminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen laskemaan liikkeelle v:ien 1971–1972 aikana koti- ja/tai ulkomaisia obligaatiolainoja enintään 80 000 000 mk vastaavan määrän, jolloin lainojen nimelliskorko on enintään 9 %, laina-aika 12–20 v, alkuperäinen liikkeellelaskuhinta yleisölle vähintään 97 % ja myyntihinta välittäjille vähintään 94.5 %. Kaupunginhallitus valtuutettiin vahvistamaan obligaatiolainojen lopulliset ehdot oikeuksin myös valtuuttaa määräämänsä henkilö tai henkilöt vahvistamaan lopulliset ehdot ja suorittamaan kaikki ne toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä obligaatioiden liikkeelle laskemiseksi ja myymiseksi tai liittyvät niihin. Lainavarat hyväksyttiin käytettäviksi v:ien 1971–1973 talousarvioihin sähkölaitoksen, vesilaitoksen ja satamalaitoksen sekä metron rakennustöiden samoin kuin lisä- ja perusparannustöiden rahoittamiseen. Lääninhallitus vahvisti 4.5. valtuuston päätöksen. Kaupunginhallitus ilmoitti sittemmin, että sen puolesta oli 28.10.1971 allekirjoitettu S. G. Warburg & Co Limited -nimisen pankkiiriliikkeen johtaman pankkikonsortion kanssa sopimus US $ 15 000 000 suuruisen obligaatiolainan liikkeelle laskemisesta. Lainan vuotuinen korko on 8 ¾ % ja erääntyy maksettavaksi puolivuosittain. Laina-aika on 15 vuotta. Kerran vuodessa suoritettavat kuoletuserät alkavat v:n 1973 marraskuussa. Obligaatiot on rekisteröity Lontoon pörssissä. Obligaatioiden liikkeellelaskuhinta yleisölle on 99.5 %. Lainan liikkeelle laskemiseen on saatu 18.10.1971 Suomen Pankin ja 21.10.1971 valtioneuvoston lupa (7.4. 242 §, 9.6. 378 §, 24.11. 715 §).

Lainojen ottaminen eri tarkoituksiin. Kaupunginvaltuusto päätti ottaa valtiolta enintään 5 400 000 mk:n suuruisen lainan 5 v pitemmällä maksuajalla kunnan välityksellä ja vastuulla myönnettäviä asuntolainoja varten asuntotuotantolaissa edellytetyin ehdoin (24.3. 210 §, 15.12. 772 §).

Postipankilta päätettiin ottaa Haagan ammattikoulun rakennuskustannusten rahoittamista varten 229 000 mk:n suuruinen korkotukilaina ja Käpylän erikoisammattikoulun rakennuskustannusten rahoittamista varten 900 000 mk:n suuruinen korkotukilaina. Lainat suoritetaan takaisin Postipankille 50 yhtä suurena eränä puolivuosittain 31.3. ja 30.9. tapahtuvin lyhennyksin. Korko on 5 %. Lainoihin sovelletaan lisäksi Postipankin 6.5. 1971 päivättyyn kirjeeseen liittyvissä velkakirjoissa mainittuja muita ehtoja samoin kuin niitä ehtoja, joista valtionavustusten ja lainojen sekä korkotukilainojen työllisyysehdoista 4.9.1969 annetussa valtioneuvoston päätöksessä on säädetty (9.6. 381 §).

Kansaneläkelaitokselta päätettiin anoa seuraavat lainat kansaneläkelain 60 §:ssä ja kansaneläkeasetuksen 29 §:ssä määritellyin ehdoin ja siten, että kaupunginhallitus vahvistaisi yksityiskohtaiset lainaehdot:

400 000 mk:n suuruinen laina välitettäväksi Oulunkylän seurakunnan siirtolayhdistykselle tai sen toimesta asuntolaa hoitamaan perustettavalle säätiölle helsinkiläisille eläkkeensaajille rakennettavaa asuintaloa varten (15.9. 543 §).

700 000 mk:n suuruinen laina välitettäväksi Helsingin Diakonissalaitos -nimiselle säätiölle helsinkiläisille vanhuksille ja eläkeläisille rakennettavaa palvelutaloa varten (10.3. 180 §).

Eräiden kaupungin ottamien lainojen lainaehtojen muuttaminen. Kaupunkiliiton toimisto totesi, että Suomen Pankin 21.5.1971 antama korkosuositus oli johtanut raha- sekä muiden luottolaitosten korkojen muuttumiseen. Tämä oli aiheuttanut epätietoisuutta siitä, olisiko lainaehtojen muuttumisen vuoksi kuntien kiinteäkorkoisten ottolainojen asiakirjat saatettava uudelleen lääninhallitusten vahvistettavaksi. Toimisto suositteli asiasta sisäasiainministeriön kanssa neuvoteltuaan, että kaupungit ja kauppalat korkoehtojen muuttamispäätöksissä rajoittuisivat luettelemaan vain ne lainat, joita lainaehtojen muutos koskee, ja saattaisivat nämä asiakirjat lääninhallituksen vahvistettaviksi. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä jäljempänä olevassa taulukossa mainittujen lainojen korkoa koskevan muutoksen lainaehtoihin:

Lainanantaja	Kaupunginvaltuuston päätös	Korko % ennen korotusta	Korko % korotuksen jälkeen	Alkuperäinen lainamäärä mk	Jäljellä oleva lainamäärä per 27.7.1971 mk
Kansaneläkelaitos	10.9.1958	8.5	9.25	3 000 000	500 000
»	»	8.5	9.25	1 000 000	199 840
»	»	8.5	9.25	1 000 000	199 840
»	17.6.1970 2.9.1970	4.0	4.75	300 000	293 150
Keskin. Henkivak.-yhtiö Suomi-Salama	22.5.1957	8.5	9.5	500 000	27 500
»	»	8.5	9.5	500 000	45 000
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	16.9.1970	8.5	9.5	750 000	337 500

Lääninhallitus vahvisti 23.9.1971 valtuuston päätöksen (1.9. 496 §, 27.10. 640 §).

Lainojen myöntäminen. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Samfundet Folkhälsan i svenska Finland -nimiselle yhdistykselle v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin sosiaalisiin tarkoituksiin myönnettäviä halpakorkoisia lainoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkitystä siirtomäärärahasta 248 000 mk:n lainan, korko 5.5 %, maksuaika 15 v, yhdistyksen omistaman lastenkodin yhden osaston muuttamista varten 12-hoitopaikkaa käsittäväksi CP-lasten hoito- ja päivähoito-osastoksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin hyväksymään lainan vakuudet ja vahvistamaan muut yksityiskohtaiset lainaehdot (15.12. 773 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään Helsingin Invalidien Yhdistykselle kertomusvuoden talousarvioon merkityn 500 000 mk:n suuruisen lainan ja Kiinteistö Oy Siilitie 14 -nimiselle yhtiölle 100 000 mk:n suuruisen lainan sekä hyväksymään lainojen vakuudet ja vahvistamaan yksityiskohtaiset lainaehdot (10.2. 89 §).

Eräiden lainojen takaaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupunki antaa omavelkaisen takauksen Kansaneläkelaitoksen Pakilan sairas- ja vanhainkotisäätiölle vanhusten sairaskodin rakentamista varten myöntämän, pääomamäärältään enintään 150 000 mk:aan nousevan lainan pääoman ja korkojen sekä mahdollisten perimiskulujen ja

viivästyskorkojen maksamisen vakuudeksi. Kaupunginhallitus oikeutettiin vahvistamaan yksityiskohtaiset takausehdot. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (27.10. 646 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1970 Stadion-säätiön lainojen takaamisesta tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen säätiön rahalaitoksilta Helsingin Olympiastadionin kunnostamiseksi mahdollisesti saamien, pääomamäärältään enintään 1 600 000 mk:aan nousevien lainojen pääoman sekä niiden korkojen, viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi sekä vahvistamaan yksityiskohtaiset lainaehdot. Lääninhallitus vahvisti 10.3. em. päätöksen (10.2. 90 §, 21.4. 268 §).

Yksityisille oppikouluille myönnettäviä lainoja koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v. 1965 yksityisille oppikouluille uusien opetustilojen rakentamista varten myönnettävien lainojen lainaehdoista tekemänsä päätöksen kohdat 3 ja 7 seuraaviksi:

3) Laina-aika on 20 vuotta, joista viisi ensimmäistä vuotta ovat kuoletuksista vapaita. Kuolettaminen tapahtuu 15 viimeisen vuoden aikana yhtä suurin vuotuismaksuin. Edellyttäen, että laina voidaan siirtää rahalaitokseen, on lainansaaja kuitenkin velvollinen maksamaan kaupungin niin vaatiessa lainan takaisin kuoletusajan kestäessäkin 6 kuukauden irtisanomisajan jälkeen.

7) Lainasta saadaan uudisrakennuksen kysymyksessä ollessa maksattaa myönnettävissä olevan enimmäislainamäärän kolmannesta vastaava osa, kun rakennuksen perustustyöt on tehty, kolmannesta vastaava osa, kun rakennus on vesikattovaiheessa, ja loput, kun rakennus on valmis. Lisätilojen rakentamisen kysymyksessä ollessa voidaan käyttää samaa maksatusmenettelyä suunnitelman vastaavasti edistyessä.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin merkityistä ao. määrärahoista tämän päätöksen ehdoista ja edellytyksistä poiketen harkintansa mukaan lainoja oppikoulutilojen rakentamista sekä ao. koulujen ensimmäisten vuosien toimintaa varten. Kaupunginhallitus oikeutettiin myöntämään lainat ja antamaan tarkemmat määräykset yksityiskohtaisista lainaehdoista (27.1. 55 §).

Stiftelsen Botby svenska samskola -nimiselle säätiölle päätettiin myöntää kertomusvuoden talousarvion ao. määrärahoista 500 000 mk:n suuruinen laina uusien opetustilojen rakentamista varten valtuuston erikseen vahvistamin yleisin oppikoululainaehdoin ja lisäksi sillä ehdolla, että uudisrakennuksen luokkahuoneet vuokrataan toistaiseksi kaupungin ruotsinkielisten kansakoulujen käyttöön (24.2. 146 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen antamaan kaupungin omavelkaisen takauksen Munkkiniemen yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen Vakuutus Oy Pohjolalta mahdollisesti saamien, pääomamäärältään enintään 100 000 mk:aan nousevien lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta seuraavilla ehdoilla,

1) että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 90 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuna kiinteistöviraston määrittelemästä koulurakennuksen jälleenhankinta-arvosta,

2) ettei kaupunki takaa valtion mahdollisesti myöntämiä lainoja ja

3) että koulurakennus pidetään palovakuutettuna täydestä arvostaan takauksen voimassaoloajan.

Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (24.11. 717 §).

Oulunkylän Yhteiskoulun Kiinteistö Oy:n rahalaitoksilta saamien, enintään 100 000 mk:aan nousevien lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta päätettiin antaa

kaupungin omavelkainen takaus mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1 380 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti 5.2. valtuuston päätöksen (13.1. 19 §, 10.3. 177 §).

Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun uudisrakennuksen hankintakustannuksiksi, joihin sisältyvät kiinteät kalusteet, mutta ei kouluirtaimisto, 12 700 000 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan aikaisemmin myöntämiensä takausten lisäksi täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta kaupungin omavelkaisen takauksen yhtiön pääomamäärältään enintään 3 500 000 mk:aan nousevien, sanotun yhteiskoulun uudisrakennusta varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 11 430 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 19.4. (24.3. 211 §, 26.5. 333 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen Myllypuron Oppikouluyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta 7.9.1966 tekemäänsä päätöstä,

vahvistaa yhdistyksen koulurakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 3 800 000 mk sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään 3 420 000 mk:aan nousevien lainojen ja niiden korkojen maksamisesta mm. sillä ehdolla,

että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun 45. kaupunginosan (Myllypuro) korttelin n:o 45146 tontin n:o 5 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 3 420 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

että indeksiehtoisten lainojen kysymyksessä ollessa takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää ja

että täytetakaus rajoitetaan korkojen osalta puolen vuoden maksamattomaan korkoon. Lääninhallitus vahvisti valtuuston päätöksen 8.10. (15.9. 544 §, 24.11. 716 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen v. 1967 tekemäänsä päätöstä, vahvistaa Pukinmäen yhteiskoulun tuki ry:n koulurakennuksen ensimmäisen rakennusvaiheen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 3 050 000 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen pääomamäärältään enintään 2 745 000 mk:aan nousevien, yhdistyksen koulurakennuksen rakentamista varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. siten, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 2 745 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lääninhallitus vahvisti päätöksen 2.7. (9.6. 382 §, 1.9. 495 §).

Muuttaen Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistyksen rakennuslainojen takaamisesta v. 1970 tekemäänsä päätöstä kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa koulun uudisrakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 5 400 000 mk sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen antamaan kaupungin täytetakauksen tai harkitsemiensa lainojen osalta omavelkaisen takauksen yhdistyksen pääomamäärältään enintään

4 860 000 mk:aan nousevien lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4 860 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat tavanmukaiset. Päätös alistettiin lääninhallituksen vahvistettavaksi (27.10. 645 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli vahvistanut jäljempänä mainittujen oppikoulujen rakennuslainojen takaamisesta tehdyt valtuuston päätökset seuraavasti: Kontulan Oppikouluyhdistyksen lainoista v. 1970 tehdyn päätöksen 26.11.1970 ja Kulosaaren yhteiskoulun Oy:n lainoista v. 1970 tehdyn päätöksen 29.1.1971 (13.1. 18 §, 24.2. 137 §).

Lahjoitusrahastot. Kaupunginvaltuusto päätti v. 1970 kaupungin hallussa olevien lahjoitusrahastojen uudelleen järjestelystä. Lääninhallitus vahvisti 2.8.1971 valtuuston päätöksen (15.9. 541 §).

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa Milja Kortesluoman 31.3.1955 tekemän testamentin perusteella kaupungille tulleesta omaisuudesta Milja Kortesluoman rahasto -nimisen lahjoitusrahaston ja vahvistaa sille seuraavat säännöt:

Milja Kortesluoman rahasto -nimisen lahjoitusrahaston säännöt.

1 §

Rahaston nimi on Milja Kortesluoman rahasto.

2 §

Rahaston peruspääoma on 27 851.81 markkaa 30.11.1970.

3 §

Rahastoa kartutetaan lisäämällä vuosittain pääomaan puolet rahaston varojen ylijäämästä. Kaupunginhallituksella on oikeus, mikäli syytä ilmenee, päättää, että rahaston pääomaan lisätään enemmän kuin puolet ylijäämästä.

4 §

Rahaston varojen ylijäämästä jaetaan vuosittain huoltolautakunnan hallintojaoston päätöksen mukaan enintään puolet yhteiskunnallista huoltoa saavien henkilöiden taloudellisen aseman tukemiseen ja auttamiseen. Nämä avustukset eivät saa vaikuttaa vähentävästi heidän kaupungilta mahdollisesti saamiinsa muihin avustuksiin.

5 §

Rahaston hallinto kuuluu kaupunginhallitukselle ja rahaston varojen hoito rahatoimistolle. Rahaston varat sijoitetaan kaupunginhallituksen yleisjaoston määräämällä tavalla pitäen silmällä tuottoa ja rahanarvon säilymistä.

6 §

Rahaston varojen hoidosta on vuosittain tehtävä tili, josta näkyvät rahaston pääoma vuoden alussa, sen tulot, menot ja rahaston tarkoitukseen käytetyt varat kuluneena vuonna sekä rahaston pääoma vuoden lopussa (10.3. 179 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupungissa kertomusvuoden tuloista toimitettavassa kunnallisverotuksessa lapsivähennyksen suuruus on 650 mk lasta kohden ja perusvähennyksen korkein määrä 2 000 mk (10.2. 88 §).

Valtioneuvostolle päätettiin esittää, että v:n 1972 kunnallisveron ennakkoperinnässä määrätään Helsingin kaupungin osalta sovellettavan veroäyrin hinnaksi 14 p (13.10. 606 §).

Vuosittaisiin talousarvioihin merkitään rahoitustuloihin talousarviovuoden arvioitu kunnallisveron tuotto bruttomääräisenä. Kun kunnallisveroista kuitenkin jää lopullisesti perimättä 1.7–2 % kunnallisveron määrästä, on rahoitusmenoihin varattava vastaava

määräraha kunnallisveron poistoja ja palautuksia varten. Näihin tarvittava lisämääräraha olisi n. 18.5 mmk. Vuoden 1970 tilinpäätöstä valmisteltaessa oli todettu, että vuoden tuloksen kärsimättä ko. tarkoitukseen voitaisiin myöntää 15 mmk:n ylitysoikeus. Kaupunginvaltuusto oikeutti ylittämään v:n 1970 talousarvion ao. tilillä olevaa määrärahaa 15 mmk:lla (10.3. 193 §).

Vuoden 1972 talousarvio. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä lopullisesti v:n 1972 talousarvion kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti. Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavat toivomusponnet, joissa valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta:

1) tutkituttamaan mahdollisuuksia käyttää Tervalammen tilan
   1) maa-aloja siirtolapuutarha-alueeksi ja
   2) rakennuksia eläkeläisten virkistystarkoituksiin;

2) asettamaan toimikunnan, joka kiireellisesti selvittää, miten kaupungin tuki eri teattereille ja niihin verrattaville taideyhteisöille olisi järjestettävä ottaen erityisesti huomioon uudet tarpeet;

3) ottamaan selvittääkseen, millaisin toimenpitein olisi saavutettavissa se, että liikennelaitoksen tappion kattamiseen ei tarvitsisi käyttää kaupungin verovaroja kuin enintään ½ veroäyripenniä;

4) kiirehtimään toimenpiteitä pitkäaikaissairaiden hoitopaikkavajauksen poistamiseksi;

5) toteuttamaan lastentarhain lautakunnan seuraavalle kymmenvuotiskaudelle asettaman 1 500 päivähoitopaikan vuosittaisen lisäyksen erillisten laitosten rakentamisen ohella myös ostamalla ja vuokraamalla valmiita tiloja pieniä ja keskisuuria laitoksia varten;

6) tutkimaan mahdollisuuksia kaupunginorkesterin jäsenten palkkojen korottamiseksi siten, että kaupungin kilpailukyky soittajien kiinnittämisessä nykyisestään olennaisesti paranee;

7) viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin välttämättömän henkilöpakettiauton saamiseksi huoltolautakunnan käyttöön, joka auto on tarpeen välittömässä huollontarpeessa olevien, satamissa, puistoissa, metsissä sekä siltojen alla ym. oleskelevien alkoholistien kuljetukseen;

8) tutkimaan mahdollisuuksia valtion osallistumiseksi metron rakentamiskustannuksiin ja siinä tarkoituksessa aloittamaan välittömästi neuvottelut valtion viranomaisten kanssa;

9) teettämään kaikille ruokakunnille jaettavan, määräajoin uusittavan oppaan, josta ilmenee kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajien, valtuuston ja muiden luottamuselinten kokoonpano ja tehtäväkenttä, jossa selostetaan kaupungin tarjoamia sosiaalisia ja muita palveluja ja jossa selvitetään kaupunkilaisille, minkä henkilön, lautakunnan tai viraston puoleen he voivat kääntyä halutessaan tietoja tai neuvoja kaupunkia ja heitä itseään koskevissa asioissa;

10) huolehtimaan siitä, että kaupungin kutsuessa juhlatilaisuuksiin jokaiselle valtuutetulle annetaan siviilisäädystä riippumatta mahdollisuus yhtä monen kutsukortin tai pääsylipun varaamiseen;

11) ryhtymään toimenpiteisiin työvoiman järjestämiseksi koulusuunnittelutoimiston yhteydessä toimivalle audiovisuaaliselle keskukselle, jotta tämä keskus voisi käyttää laitteitaan audiovisuaalisen opetuksen laajentamiseen ja kehittämiseen kouluissa;

12) Hyväksyessään Helsingin kaupungin talousarvion vuodelle 1972 valtuusto edellyttää, että kaupungin omissa rakennustöissä ja sisustamistehtävissä tullaan käyttämään kotimaista materiaalia aina, kun sitä suinkin on kotimaasta saatavissa;

13) ryhtymään toimenpiteisiin kotisairaanhoitajien, kodinhoitajien ja kotiavustajien määrän huomattavaksi lisäämiseksi, koska

näin voidaan mm. keventää sairaalapaikkoihin kohdistuvaa painetta;

14) valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy kiireellisiin toimenpiteisiin, jotta Nikkilän potilaiden lomamatkat Helsinkiin saatettaisiin kaupungin subventiotoimin tai muin toimin halvemmiksi ja vastaamaan muissa kaupungin sairaaloissa olevien potilaiden matkakustannuksia;

15) kiirehtimään toimenpiteitä Helsingin poliisilaitoksen rikososaston huumausaineryhmän virkakunnan lisäämiseksi ja ryhtymään toimenpiteisiin työtilojen laajentamiseksi nykyistä tarvetta vastaaviksi;

16) ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin niiden vapaaehtoisten järjestöjen ja ryhmien tukemiseksi, jotka tekevät työtä huumausaineongelman lieventämiseksi;

17) laatimaan selvityksen syistä, joiden vuoksi kaupungin lastentarha-, -seimi- ja koululasten päiväkotipaikkojen lisäys ei ole toteutunut niin nopeasti kuin pitkän tähtäyksen taloussuunnitelmat olisivat edellyttäneet, sekä ryhtymään syntyneen vajauksen täyttämiseksi toimenpiteisiin.

Talousarvioehdotusta laatiessaan kaupunginhallitus totesi, että valtuustossa oli tehty seuraavat aloitteet määrärahojen merkitsemiseksi talousarvioon jäljempänä selostettuja tarkoituksia varten:

Vt Gyllenberg ym. tekivät 24.3. aloitteen, että kaupunginhallitus kiireellisesti selvittäisi mahdollisuudet sisällyttää v:n 1972 talousarvioon määrärahan aluksi 12–15 hoitoapulaisen (A 6) palkkaamiseksi terveydenhoitolautakunnan alaiseen kotisairaanhoitotyöhön. Kaupunginhallitus totesi, että v:n 1972 talousarvioehdotukseen oli sisällytetty kaikki valtionapuun oikeuttavat hoitoapulaisen virat. Huomioon ottaen kaupungin rajoitetut taloudelliset mahdollisuudet suurempaa työvoiman lisäystä tällä alalla ei ollut pidetty mahdollisena.

Vt Meltti ym. tekivät 24.6. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin varaamaan v:n 1972 talousarvioon tarvittava määräraha sydänambulanssitoimintaa varten. Kaupunginhallitus ilmoitti, että mikäli Helsingin yliopistollisen keskussairaalan kanssa käytävissä neuvotteluissa päädytään myönteiseen ratkaisuun lääkäriambulanssikokeilun jatkamisesta, voidaan tarvittavat varat tähän toimintaan osoittaa sairaalatoimen käyttövaroista.

Vt Meltti ym. tekivät 23.6. aloitteen, että v:n 1972 talousarvioon otettaisiin 1.5 mmk:n suuruinen määräraha itäisen sairaalan arkkitehtuurikilpailun toteuttamiseksi ja rakennussuunnitelmien aloittamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että itäisen sairaalan suunnitteluun oli käytettävissä 535 000 mk, mikä riittäisi arkkitehtuurikilpailun toteuttamiseen ja rakennussuunnittelun aloittamiseen. Vuosiksi 1972–1981 laaditussa taloussuunnitelmassa oli sairaalan varsinaisten rakennustöiden aloittaminen ajoitettu v:lle 1977.

Vt Tuominen ym. ehdottivat 28.10.1970 tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitus velvoitettaisiin ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin, niin että Nikkilän ja Röykän sairaaloiden potilaiden omaisille järjestettäisiin sopivassa muodossa ilmaiskuljetus Helsingistä vierailutuntien ajaksi. Sairaalalautakunta ilmoitti periaatteessa kannattavansa ehdotusta. Kaupunginhallitus ilmoitti, ettei aloitteessa edellytetyn palvelutoiminnan laajentaminen ollut mahdollista kaupungin nykyisten taloudellisten resurssien puitteissa.

Vt Peltola ym. ehdottivat aloitteessaan 23.6., että v:n 1972 talousarvioon varattaisiin määräraha kaikkien valtionapuun oikeutettujen kodinhoitajan virkojen perustamiseksi kodinhoitotoimistoon sekä näiden palkkaamiseksi toimiston ehdotusten mukaisesti. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen sisältyivät määrärahat kaikkien valtionapuun oikeutettujen kodinhoitajan virkojen palkkamenoja varten.

Vt Hyvönen ym. tekivät 30.9.1970 aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin

kiireellisesti ryhtymään toimenpiteisiin sellaisen liikunta- ja kulttuuriharrastusten keskustalon rakentamiseksi liikenteellisesti keskeiselle paikalle Helsinkiin, jossa sekä kaupungin vanhukset, eläkeläisjärjestöt että nuorisojärjestöt voisivat järjestää jäsenistönsä henkisen ja fyysisen kunnon ylläpitämisen kannalta tärkeätä toimintaa. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin hallussa jo olevien tilojen käyttöä aloitteessa ehdotettuun tarkoitukseen tutkitaan parhaillaan. Erillisen, kaupungin keskustaan sijoitettavan keskustalon rakentamiseen ei kaupungilla ole tällä hetkellä taloudellisia mahdollisuuksia. Aloitteessa esitetyt näkökohdat tullaan kuitenkin mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon kaupungin palvelutoiminnan kehittämistä suunniteltaessa.

Vt Vainikainen ym. ehdottivat 30.9.1970 tekemässään aloitteessa, että kaupunki ottaisi kokeiltavakseen eläkeläisten ruokailupalvelun aluksi parissa kansakoulussa niissä kaupunginosissa, joissa asuu eniten eläkeläisiä. Kaupunginhallitus totesi, ettei kaupunki nykyisten taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa voinut veroäyrin hintaa korottamatta ottaa uusia palvelumuotoja hoitaakseen. Aloitteessa esitetyt näkökohdat tultaisiin kuitenkin ottamaan huomioon kaupungin palvelutoimintoja edelleen kehitettäessä.

Vt Syvänne ym. esittivät 9.6. tekemässään aloitteessa, että ryhdyttäisiin kiireellisiin toimenpiteisiin lähinnä nuorten päihteitä käyttävien selviämisaseman toiminnan aikaansaamiseksi ja varattaisiin v:n 1972 talousarvioon riittävä määräraha tätä tarkoitusta varten. Lastensuojelulautakunta puolsi ehdotusta. Kaupunginhallitus totesi, että ko. talousarvioon sisältyi yht. 425 000 mk:n suuruinen avustus kolmea yksityisten ylläpitämää nuorisoasemaa varten. Lisäksi oli Hesperian sairaalan yhteyteen perustettu päihdeosasto, jonka toimintapiiriin kuuluvat nuoret päihteiden käyttäjät ja jonka toiminta alkaisi suunnitelmien mukaan joulukuussa 1971.

Vt Hyvönen ym. tekivät 23.6. aloitteen, jossa ehdotettiin, että kaikille kansa- ja kansalaiskoulujen opettajille kummassakin kieliryhmässä hankittaisiin peruskoulun opetusohjelmakomitean mietintö ja siihen liittyvät ohjekirjaset sekä että tarkoitukseen varattaisiin v:n 1971 talousarvioon n. 30 000 mk. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta totesi, että jatkokoulutuksen yhteydessä oli tarkoitus jakaa mainittu mietintö ja ko. ohjekirjaset. Kaupunginhallitus totesi, että sillä oli käytettävissään sanotun toiminnan aiheuttamia kustannuksia varten riittävä siirtomääräraha kertomusvuoden talousarviossa.

Vt Aaltonen ym. esittivät 23.6. tekemässään aloitteessa, että v:n 1972 talousarvioon varattaisiin tarpeellinen määräraha sitä varten, että kansakoulujen alaluokkalaisille voitaisiin järjestää kouluissa koulupäivän päätyttyä opettajien tai tähän tehtävään palkattujen henkilöiden ohjauksella askartelua ja läksyjen luvun opastusta ja että lapsille samalla tarjottaisiin lämmin ateria. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta puolsi ko. toiminnan aloittamista ja totesi, että se vastasi nuorisokomitean ehdotusta. Kaupunginhallitus totesi, että aloitteessa tarkoitettua toimintaa kehitetään lastentarhain lautakunnan toimesta siinä laajuudessa, kuin sen käytettäväksi voidaan vuosittain myöntää määrärahoja.

Vt Hyvönen ym. ehdottivat 23.6. tekemässään aloitteessa, että v:n 1972 talousarvioon varattaisiin määräraha, jonka turvin syksyllä 1972 voitaisiin aloittaa apukoulua käyviä varten vapaaehtoinen yhdeksäs luokka. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta totesi, että nykyisten säännösten mukaan apukoulussa voi olla kahdeksan vuosiluokkaa. Mikäli säännöksiä myöhemmin muutetaan, tulee johtokunta viipymättä harkitsemaan toimenpiteisiin ryhtymistä ehdotettujen luokkien perustamiseksi tarpeellisessa määrin. Kaupunginhallitus totesi, ettei esitettyjen yhdeksänsien luokkien perustaminen

ainakaan tässä vaiheessa ollut mahdollista.

Vt Hyvönen ym. tekivät 23.6. aloitteen, jossa ehdotettiin, että v:n 1972 talousarvioon varattaisiin taideteosten ostoihin 100 000 mk ja että kuvataiteilijoille jaettavien apurahojen määrä korotettaisiin 50 000 mk:ksi. Kaupunginhallitus totesi, että se oli merkinnyt talousarvioehdotukseensa kuvataidetoimikunnan käytettäväksi taideostoja varten 60 000 mk ja julkisille paikoille hankittavia taideteoksia varten 110 000 mk. Helsingin Taiteilijaseuran avustamiseen oli merkitty 10 000 mk. Lisäksi avustetaan kuvataiteilijoita eräin muin toimenpitein. Taide- ja kirjallisuusapurahoja varten oli merkitty 150 000 mk. Kaupunginhallitus katsoi em. määrärahat ja toimenpiteet riittäviksi.

Vt Hyvönen ym. ehdottivat 1.9. tekemässään aloitteessa, että v:n 1972 talousarvioon varattaisiin KOM-teatterin toiminnan tukemiseen 30 000 mk. Kaupunginhallitus totesi, että sen talousarvioehdotukseen oli merkitty avustus 10 ammattiteatteria ja 6 amatööriteatteria varten. Nämä olivat kaikki jo aikaisemmin toimintansa aloittaneita ja vakiintuneet toimintamuodot omaavia teattereita, joiden toiminnan avustaminen jatkuvasti oli paremmin perusteltua. Kun otetaan huomioon ko. teatterien suuri määrä, kaupunginhallitus katsoi, ettei uusien teattereiden avustaminen enää ollut tarkoituksenmukaista.

Vt Peltolan ym. 23.6. tekemässä aloitteessa ehdotettiin 50 000 mk:n suuruisen määrärahan varaamista v:n 1972 talousarvioon Suomen Elokuva-arkistoa varten elokuvateatterin vuokraamiseksi. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty 5 000 mk:n avustus Suomen Elokuva-arkistoa varten. Erityisavustuksen myöntäminen nimenomaan elokuvateatterin vuokraamista varten ei ollut tarkoituksenmukaista.

Vt Palmroth ym. tekivät 21.4. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin viipymättä tutkituttamaan varsin hitaasti edistynyt Luukkaan golf-kenttäsuunnitelma sekä harkitsemaan mahdollisuuksia tarpeellisen erityismäärärahan varaamiseksi v:ien 1972–1974 aikana kentän kunnostamistarkoitukseen, kiireellisenä alueen vedenjohtamisen osalta. Kaupunginhallitus totesi, että urheiluja ulkoilulautakunnalla oli sen käytettäväksi talousarvioehdotuksessa esitettyjen määrärahojen puitteissa mahdollisuus, mikäli golfkenttä oli tärkeys- ja kiireellisyysjärjestyksessä etualalla, toteuttaa sitä koskeva suunnitelma.

Vt Antikainen ym. tekivät 24.6. aloitteen, että kaupungin ao. elimien tulisi nopeasti kiirehtiä Myllypuron urheilupuiston valmistamissuunnitelmaa siten, että v:n 1972 talousarvioon otettaisiin 3 mmk:n määräraha Myllypuron urheilupuiston rakentamista varten ja että työt aloitettaisiin ensi tilassa v:n 1972 aikana. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli merkitty 2.2 mmk:n määräraha urheilulaitosten ja kenttien rakentamista varten. Sanotun määrärahan turvin oli mahdollista, mikäli Myllypuron urheilupuiston sijaintikysymys oli saatu selväksi, jatkaa suunnittelua ja aloittaa työt.

Vt Meltti ym. esittivät 23.6. tekemässään aloitteessa, että v:n 1972 talousarvioon merkittäisiin 1 mmk Vallilan virastotalon, johon tulisi mm. kirjasto ja lääkäriasema, rakentamista varten. Kaupunginhallitus totesi, että sen talousarvioehdotukseen sisältyi Vallilan virastotalon suunnittelemista varten 100 000 mk. Varsinaiseen rakentamiseen ei v:n 1972 aikana ollut vielä tarkoitus ryhtyä. Taloussuunnitelmaan Vallilan virastotalon rakennushanke oli merkitty toteutettavaksi v. 1973–1975.

Vt Hyvönen ym. tekivät 23.6. aloitteen toimenpiteisiin ryhtymisestä V. I. Leninin muistomerkin saamiseksi Leninin puistoon ja määrärahan varaamisesta v:n 1972 talousarvioon sen suunnittelemista varten. Kaupunginhallitus totesi, että V.I. Leninin Helsin-

gissä käyntien muistoksi kiinnitettiin v. 1965 muistolaatta talon Sörnäisten rantatie 1 seinään ja että Leninin syntymän 100-vuotisjuhlien yhteydessä paljastettiin talon Vuorimiehenkatu 35 seinässä oleva erityinen Leninin kuvalla varustettu muistolaatta. Kaupunginhallitus päätti v. 1970 Leninin elämäntyön kunnioittamiseksi vahvistaa Kulttuuritalon lähellä olevan, kortteleihin n:o 357 ja 372 sekä Vesilinnankatuun rajoittuvan puistoalueen nimeksi Lenininpuisto–Leninparken. Valtion toimesta oli parhaillaan suunnitteilla erityisen Lenin-museon perustaminen Helsinkiin. Kaupunginhallitus katsoi, ettei aloitteessa esitetyn määrärahan ottaminen talousarvioon näin ollen ollut tarkoituksenmukaista.

Vt Olavi Laine ym. tekivät 23.6. aloitteen vähintään 30 mmk:n suuruisen määrärahan merkitsemisestä kaupungin toimesta rakennettavia vuokra-asuntoja varten. Kaupunginhallitus totesi merkinneensä talousarvioehdotukseensa 26 mmk asuntotuotantoa varten. Määräraha vastaa noin puolta penniä veroäyrin hinnasta laskettuna. Suuremman määrärahan varaamiseen asuntotuotantoa varten ei ollut taloudellisia mahdollisuuksia.

Vt Aaltonen ym. esittivät 23.6. tekemässään aloitteessa, että kaupungin asuntotuotannossa otettaisiin huomioon pienasuntojen tarve siinä suhteessa kuin se ilmenee asunnonhakijain keskuudessa. Asuntotuotantotoimikunta totesi, että sen toimesta on suunnitteilla Pasilaan n. 150 vanhusten asuntoa käsittävä rakennusohjelma. Ohjelma toteutetaan normaalin vuokratalokiinteistön rakentamisen yhteydessä. Kaupunginhallitus ilmoitti kehottaneensa 30.8. kiinteistölautakuntaa varaamaan tontteja tai kerrosalaa vanhusten asuntojen rakentamista varten siten, että asuintalon koko olisi n. 5 250 m² kerrosalaa; tämä oli otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Vt Zilliacus teki 9.6. aloitteen paikallisten neuvostojen perustamisesta eräiden paikallisten tehtävien ja toimintojen hoitamista varten. Kaupunginhallitus totesi, että kunnallislain uudistamisen yhteydessä oli ollut tutkittavana myös kysymys paikallisneuvostojen asettamisesta. Koska uudessa lainsäädännössä tullaan todennäköisesti antamaan tässä suhteessa entistä parempia ohjeita, ei tämän toiminnan aloittaminen ennen lain valmistumista olisi tarkoituksenmukaista.

Vt Burman ym. esittivät v. 1970 tekemässään aloitteessa toimenpiteisiin ryhtymistä Helsingin kaupungin alueella linjaliikennettä harjoittavien yksityisten yhtiöiden hankkimiseksi vapaaehtoisin kaupoin kaupungin omistukseen. Liikennelaitoksen lautakunta totesi mm., että kaupunginhallituksen v. 1969 asettama Helsingin seudun joukkokuljetustoimikunta selvittelee parhaillaan koko Helsingin seudun julkisen liikenteen hoidon yhteistyömuotoa. Kaupunginhallitus katsoi, että odotettaessa toimikunnan työn tulosta ja sen perusteella tehtäviä ratkaisuja oli Helsingin alueen julkinen henkilöliikenne tarkoituksenmukaisinta hoitaa kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien välillä voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Vt Hyvönen ym. tekivät 23.6. aloitteen, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin varaamaan v:n 1972 talousarvioehdotukseensa joukkokuljetusliikenteen näkyvää kehittämistä varten kaluston normaalin uusintatarpeen, 60 linja-auton, lisäksi kalustoa linjan 50 A kokopäiväliikenteeseen saattamista varten, poikittaislinjan Pitäjänmäki–Vuosaari avaamista varten sekä yksityisten liikenneyhtiöiden linjojen siirtämistä varten liikennelaitoksen hallintaan niiden kuuden linjan osalta, joiden liikenneluvat v:ien 1971 –1972 aikana on uusittava.

Liikennelaitoksen lautakunta mainitsi mm., että sähkörautatielinjojen, metron ja uusien tieväylien rakentamiseen tähtäävien päätösten johdosta on lähimpien 5–7 v:n kuluessa julkisen liikenteen verkosto lähes kokonaan suunniteltava uudelleen. Välikautena olisi tarkoituksenmukaisinta pidättyä

suurista periaatteellisista muutoksista sekä pyrkiä tyydyttämään ja parantamaan matkustajapalvelua linjaverkkoa parantamalla, vuorotiheyksiä tehostamalla ja rakentamalla poikittaislinjoja nykyisen yhteistyösopimuksen suomin valtuuksin. Linjojen omistuskysymykset tulisi selvittää suurten suunnittelukysymysten ja niiden toteuttamisen yhteydessä. Linjan 50 A ruuhka-ajan liikenteen laajentaminen oli parhaillaan selviteltävänä ja Muurimestarintielle oli tarkoitus perustaa uusi poikittaislinja Nurmijärventien eritasoliittymän valmistuttua. Kaupunginhallitus totesi, että talousarvioehdotukseen oli otettu määrärahat kaluston uusimista ja lisätarpeen tyydyttämistä varten niiden mahdollisuuksien puitteissa, jotka 14 pennin veroäyrin hinta toiminnalle asettaa. Tässä vaiheessa ei olisi tarkoituksenmukaista ryhtyä toimenpiteisiin aloitteessa tarkoitettujen yksityisten linjojen siirtämiseksi liikennelaitoksen hallintaan.

Vt Taipale ym. esittivät 5.5. tekemässään aloitteessa, että ryhdyttäisiin kiireellisiin toimenpiteisiin edullisen, esim. 100 mk maksavan vuosikortin käyttöön ottamiseksi kaupungin julkisen liikenteen kulkuvälineissä. Kaupunginhallitus totesi, että liikennelaitoksen lippujen hinnat ovat jo suhteellisen alhaiset ja niistä kertyvät tulot kattavat vain osan liikennelaitoksen kustannuksista. Kaupungilla ei nykyisten taloudellisten edellytysten vallitessa ollut mahdollisuuksia ilmaispalvelujen tai nykyistä halvempien palvelujen lisäämiseen.

Vt Pettinen ym. esittivät 1.9. tekemässään aloitteessa, että kaupunginhallitusta kehotettaisiin laatimaan Puotinharjun ja Kampin välisen metron rakentamisaikataulu ja rahoitussuunnitelma sekä saattamaan se valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi kertomusvuoden loppuun mennessä. Metrotoimikunta totesi mm., että liikenne metro-osuudella Kamppi–Puotinharju voidaan aloittaa 1.1.1977. Kaupunginhallitus totesi, että v:ien 1972–1981 taloussuunnitelmaan sisältyy yht. 733 mmk metron rakentamiseen mainittuina vuosina. Vuosittaisissa talousarvioissa pyritään metron rakentamiseen varaamaan taloussuunnitelmassa esitetyt määrärahat, mikäli kaupungin taloudellinen tila sen sallii. Lainarahoituksen osoittaminen riippuu lainansaantimahdollisuuksista ja voidaan selvittää aikaisintaan vuosittaisten talousarvioiden yhteydessä.

Antamiinsa selityksiin viitaten kaupunginhallitus esitti, etteivät vtt Aaltosen, Antikaisen, Burmanin, Gyllenbergin, Hyvösen, Laineen, Meltin, Palmrothin, Peltolan, Pettisen, Syvänteen, Taipaleen, Tuomisen, Vainikaisen ja Zilliacuksen edellä selostetut aloitteet antaisi aihetta enempiin toimenpiteisiin (7.12. 743 §, 8.12. 764 §, khn mtö n:o 10).

Vuoden 1972 talousarvion pääluokkien ja osastojen loppusummat sekä menojen ja tulojen lisäykset (+) ja vähennykset (—) vuoteen 1971 verrattuna käyvät ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

Menot

Varsinaiset menot

		v. 1972 mk		mk
01	Yleinen kunnallishallinto	37 920 990	+	5 061 105
02	Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät	52 398 508	+	5 128 215
03	Terveydenhoito	28 954 442	+	3 278 922
04	Sairaanhoito	218 176 353	+	40 051 413
05	Sosiaaliset tehtävät	225 105 227	+	23 456 165
06	Opetustoimi	106 567 767	+	8 893 134
07	Sivistystoimi	55 476 428	+	10 219 064
08	Yleiset työt	105 201 645	+	6 581 113
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	57 573 925	+	7 998 080
10	Satamalaitos	52 025 748	+	5 056 452
11/10	Sähkölaitos	209 500 000	+	47 700 000
11/20	Vesilaitos	58 900 000	+	15 280 000
11/30	Kaasulaitos	21 336 000	+	485 000
11/40	Liikennelaitos	137 434 000	+	21 949 000
11/50	Metrotoimisto	8 619 387	+	2 690 387
11/60	Puutavarakeskus	11 700 000	+	879 800
12/01	Teurastamolaitos	4 612 000	+	290 800
12/10	Elintarvikekeskus	6 850 263	—	255 108
12/20	Keskuspesula	5 681 362	+	641 203
12/30	Tietojenkäsittelykeskus	4 082 126	+	390 708
13	Rahoitusmenot			
	Kunnallisverojen poistot	7 000 000	—	1 000 000
	Muut rahoitusmenot	123 492 790	+	34 949 718
	Varsinaiset menot yhteensä	1 538 608 961	+	240 980 279

Pääomamenot

14	Pääomamenot	399 765 790	+	17 423 684
	Kaikkiaan	1 938 374 751	+	258 403 963

Tulot

Varsinaiset tulot

		v. 1972 mk		mk
01	Yleinen kunnallishallinto	1 683 142	+	356 030
02	Oikeudenhoito-, järjestys- ja suojelutehtävät	8 175 403	+	622 089
03	Terveydenhoito	3 225 410	+	128 460
04	Sairaanhoito	64 833 746	+	10 811 349
05	Sosiaaliset tehtävät	32 226 765	—	3 795 365
06	Opetustoimi	28 141 816	+	2 296 532
07	Sivistystoimi	9 275 324	+	2 336 292
08	Yleiset työt	34 485 012	+	5 885 086
09	Kiinteistötoimi ja kaupunkisuunnittelu	61 836 292	+	8 489 746
10	Satamalaitos	53 150 000	+	3 900 000
11/10	Sähkölaitos	214 650 000	+	32 850 000
11/20	Vesilaitos	56 040 000	+	11 355 000
11/30	Kaasulaitos	18 787 000	+	238 000
11/40	Liikennelaitos	137 434 000	+	21 949 000
11/50	Metrotoimisto	8 619 387	+	2 760 767
11/60	Puutavarakeskus	12 700 000	+	1 847 000
12/01	Teurastamolaitos	4 659 000	+	257 000
12/10	Elintarvikekeskus	6 400 263	—	174 737
12/20	Keskuspesula	5 880 110	+	675 540
12/30	Tietojenkäsittelykeskus	4 104 000	+	1 061 551
13	Rahoitustulot			
	Kunnallisverot	788 260 840	+	63 967 428
	Muut rahoitustulot	245 065 673	+	76 011 010
	Varsinaiset tulot yhteensä	1 799 633 183	+	247 797 880

Pääomatulot

14	Pääomatulot	138 741 568	+	13 321 077
	Kaikkiaan	1 938 374 751	+	261 118 957

12. Muut asiat

Ulkomaalaisen oikeus omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteää omaisuutta. Lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista seuraaviin anomuksiin suostumiseen nähden: Teboil Oy:n anomus saada omistaa Kiinteistö Oy Bulevardi 26:n huoneistojen n:o 3, 4, 8–12 hallintaan oikeuttavat osakkeet, jotka oli ostettu Laatubetoni Oy:ltä ym. (15.9. 546 §); Aktiebolaget Andell, Tenström & C:o Oy:n anomus saada omistaa ja hallita lääket.lis. Matti Lahdensuulta ym.

ostettavaksi sovittua Hollantilaisentie 14:ssä sijaitsevaa korttelin n:o 6 tonttia Villan n:o 14 RN:o 1^{60} Munkkiniemen yksinäistaloa (27.1. 58 §); Astra-yhtiöt Oy:n anomus saada hallita vuokrasuhteen nojalla Malmin kylässä sijaitsevaan Örskis-nimiseen tilaan RN:o 3^{341} kuuluvaa, n. 1 500 m²:n suuruista aluetta, joka vastaa Suurmetsän korttelin n:o 41005 suunniteltua tonttia n:o 5 (1.9. 504 §); Gulf Oil Oy:n anomus saada hallita kaupungilta 12.2. vuokraamaansa, Tuomarinkylässä Tuusulantien luoteispuolella sijaitsevaa, n. 1 000 m²:n suuruista maa-aluetta ja alueella olevaa huoltoasemaa (23.6. 430 §); Cyklop Oy:n anomus saada hallita kaupungilta vuokraamiaan Vartiokylän korttelin n:o 45192 tontteja n:o 5 ja 23 (10.11. 685 §); Suomen Bofors Oy:n anomus saada hallita Hedengren Oy:ltä 22.9. ostamaansa Pitäjänmäen korttelin n:o 46021 tonttia n:o 9 (10.11. 706 §).

Ampuma-aseiden ja räjähdysaineiden kaupan harjoittaminen ja vastuunalaisten hoitajien hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista siihen nähden, että seuraavat toiminimet saavat harjoittaa em. kauppaa sekä että näiden myymälöiden hoitajat hyväksytään esityksen mukaisesti: Kesko Oy (29.9. 567 §) ja Räjähdys- ja Rakennusainepalvelu Oy (8.12. 746 §).

Huutokauppaliikkeen vastuunalaisen johtajan hyväksymistä koskevan Kallion Huutokauppakamari Oy:n anomuksen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista anomuksen hyväksymistä vastaan (29.9. 566 §).

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Kaupunginvaltuusto päätti valita eräiden oppikoulujen vanhempainneuvostojen eronneiden jäsenten tilalle uudet jäsenet (5.5. 293, 294 §, 24.11. 721 §).

2. Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat v. 1971 kaupunginjohtajana ylipormestari Teuvo Aura sekä apulaiskaupunginjohtajina: opetus- ja sivistystoimenjohtaja fil.maist. Aarre Loimaranta, rakennustoimenjohtaja valtiot.kand. Veikko Järvinen, kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimenjohtaja varat. Aatto Väyrynen, teollisuustoimenjohtaja dipl.ins. Gunnar Smeds, henkilöasiain ja sosiaalitoimenjohtaja valtiot.maist. Pentti Pusa ja sairaalatoimenjohtaja Aarne Leskinen sekä kaupunginvaltuuston valitsemina jäseninä toim.joht. Erkki Hara, toim.joht. Raimo Ilaskivi, toimits. Pentti Kauhanen, piirisiht. Aulis Leppänen, rva Hellä Meltti, talousjoht. Kaarlo Pettinen, dipl.ins. Kari Rahkamo, tied.siht. Reino Tuomi, pankinjoht. Erik Witting, uutispääll. Eila Vuokko ja valtiot.maist. Aarne Välikangas.

Kaupunginkanslian kansliapäällikkönä toimi kanslianeuvos Sulo Hellevaara; hallinnollisen osaston hallintopäällikkönä varat. Yrjö Salo; talous- ja suunnitteluosastossa rahoitusjohtaja varat. Erkki Linturi ja ao. toimiston talousarviopäällikkönä valtiot.maist. Erkki Kokkonen; kuntasuunnittelutoimiston vt. suunnittelupäällikkönä arkkit. Jaakko Tolonen; organisaatiotoimiston vt. organisaatiopäällikkönä dipl.ins. Pertti Forsström; lainopillisen osaston kaupunginlakimiehenä varat. Pekka Alanen; yleisen osaston osastopäällikkönä varat. Harri Sormanen; taideasiainsihteerinä fil.maist. Marja-Liisa Bell; tiedotustoimiston vt. tiedotuspäällikkönä fil. maist. Mirja Lappi-Seppälä ja matkailutoimiston matkailupäällikkönä Mikko Nupponen.

Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 50 ja sen yleisjaostolla 52 kokousta.

Pöytäkirjojen yhteenlaskettu pykäläluku oli 5 946, siitä kaupunginhallituksen yleisten kokousten 3 563 ja sen yleisjaoston 2 383, mistä verotusasioita koskevia 295.

Revisiolaitos

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus vahvisti 30. pl:n reviisorin virkaan valitun kauppat. maist. Vesa Ikäheimon vaalin (25.10. 2 834 §). Yleisjaosto valitsi 17. pl:n laskentatarkkaajan virkaan merkon. Pirjo Lyytikäisen sekä 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan Marja-Terttu Rantasen (yjsto 3.11. 6737 §, 6.10. 6600 §).

Seuraaville laskentatarkkaajille myönnettiin ero virastaan: Monica Turulle 12.7.1971 lukien, Jaakko Hyypiälle 1.9.1971 lukien ja Kaj Enströmille 15.1.1972 lukien (yjsto 30.6. 6048 §, 11.8. 6312 §, 22.12. 7010 §) sekä 10. pl:n toim.apul. Sisko Niemiselle 23.9.1971 lukien (yjsto 18.8. 6341 §).

Kassantarkastukset. Revisioviraston ilmoitukset v:n 1970 IV neljänneksen sekä kertomusvuoden kolmen ensimmäisen neljännek-

sen kassantarkastuksista merkittiin tiedoksi (15.3. 802 §, 10.5. 1374 §, 16.8. 2175 §, 8.11. 2967 §).

Viraston 60-vuotisjuhlajulkaisun painattaminen. Yleisjaosto päätti, viitaten 15.9.1971 tekemäänsä kaupungin virastojen ja laitosten vuosipäiviä koskevaan päätökseen (ks. s. —), hylätä revisioviraston ko. esityksen ja ilmoittaa virastolle, että se voi monistuttaa 60-vuotista toimintaansa koskevan kertomuksen käytettävissään olevia määrärahoja käyttäen (yjsto 29.9. 6568 §).

Vuositilintarkastajien ilmoitus jakautumisestaan jaostoihin päätettiin toimittaa kaikille hallintoelimille sekä virastoille ja laitoksille tiedoksi kehotuksin toimia tilintarkastajien esittämien toivomusten mukaisesti (15.2. 500 §, 1.11. 2913 §).

Yleisjaosto päätti sen neuvottelun tuloksena, joka oli käyty 30.3. kaupunginvaltuuston puheenjohtajien, ylipormestarin, vuositilintarkastajien puheenjohtajien ja sihteerin sekä kaupunginreviisorin kesken, että vuositilintarkastajien sen jaoston jäsenille, joka tarkastaa kaupunginhallituksen ja kaupunginkanslian toimintaa, lähetetään kertomusvuoden alusta lukien jäljennökset yleisjaoston pöytäkirjoista ja kaupunginjohtajan päätösluettelosta (yjsto 31.3. 5531 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien v:n 1970 kertomuksen johdosta kaupunginhallitus kehotti kaikkia niitä hallintoelimiä sekä virastoja ja laitoksia, joiden hallinnassa on kiinteää omaisuutta, samoin kuin niitä virastoja, jotka huolehtivat kaupungin rakennuttamien rakennusten suunnittelusta, kiinnittämään vakavaa huomiota kiinteän omaisuuden tarkastajien esittämiin huomautuksiin ja toivomuksiin (1.11. 2913 §).

Kiinteän omaisuuden tarkastajien sihteerin palkkioksi vahvistettiin 250 mk/kk 1.1.1971 lukien (18.1. 155 §).

1. Yleistä kunnallishallintoa koskevat asiat

Kaupunginvaltuusto

Eräiden valtuustoaloitteiden lopullista käsittelemistä koskevasta kaupunginvaltuuston 26.2.1969 tekemästä päätöksestä annettava lausunto. Uudenmaan lääninhallitus oli pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa vt Jokisen tekemästä, em. päätöstä koskevasta valituksesta. Valittaja oli todennut, että valtuusto päätti 47 äänellä 29 ääntä vastaan katsoa valittajan v. 1967 tekemän aloitteen tulleen lopullisesti käsitellyksi siitä huolimatta, ettei kaupunginhallitus ollut lainkaan aloitetta valmistellut siten, kuin kunnallislaki ja Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestys edellyttivät. Valtuuston enemmistö oli siten estänyt yksityisen valtuutetun aloitteen tulemisen valtuuston käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi sellaisessa asiassa, jonka päättäminen kuului yksinomaan valtuuston toimivaltaan. Valittaja totesi lisäksi, ettei aloitteen sisältöä eikä sen ponsiehdotusta lainkaan saatettu esityslistalla valtuutettujen tietoon, joten valtuusto ei edes ollut tietoinen siitä asiasta, mistä se oli päättänyt. Mikäli valtuuston v. 1969 tekemä päätös (ks. s. 3) jäisi voimaan, merkitsisi se sitä, että valtuusto voisi täysin mielivaltaisesti päättää äänestyksellä, kenen aloite otetaan valtuuston käsiteltäväksi ja kenen ei. Valittaja oli pyytänyt päätöksen kumoamista ja kaupunginhallituksen velvoittamista valmistelemaan aloite ja esittämään se valtuuston käsiteltäväksi.

Vs. kaupunginjohtaja totesi mm., että työjärjestyksen 18 §:n määräyksen perusteella kaupunginhallitus oli 26.2.1969 esittänyt valtuustolle luettelon, joka sisälsi 137 sellaista aloitetta, joita v:n 1968 loppuun mennessä ei ollut lopullisesti käsitelty. Kaupunginhalli-

tus oli samassa yhteydessä esittänyt, että eräät luetteloon merkityt aloitteet, joissa esitetyt toimenpiteet oli joko kokonaan tai osittain toteutettu, katsottaisiin käsitellyiksi. Päätös merkitsi siis lopullisesti käsiteltyjen aloitteiden poistamista diaarista ja jättämistä pois seuraavasta jäämäluettelosta, mutta ei suinkaan aloitteisiin sisältyvien ehdotusten mitätöimistä, koska ne todellisuudessa tulisivat lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten harkittaviksi näiden valmistellessa esityksiään ko. kysymyksistä. Kunnallislain 44 §:ään sisältyvästä valmistelupakosta johtuu, että valtuutetun tekemää aloitettakaan ei voida valtuustossa käsitellä ilman, että kunnallishallitus olisi asian ensin valmistellut, ei siinäkään tapauksessa, että valtuutettu olisi aloitteessaan jo yksilöinyt asian ja näin toimittanut sen summittaisen valmistelun. Kaupunginhallitus käsitteli mm. valituksenalaista asiaa 17.2.1969 pitämässään kokouksessa ja päätti tehdä aloitteiden osalta sen esityksen, joka sittemmin tuli valtuuston päätökseksi, eli että aloitteiden katsottaisiin tulleen lopullisesti käsitellyiksi. Valtuutettu Jokisen ym. tekemän aloitteen osalta oli tehty yksilöity esitys, minkä lisäksi kaupunginhallitus perusteli esitystään ilmoittamalla, että asia liittyy valtion ja kaupungin välisiä aluevaihtoja koskevaan kysymykseen, minkä osalta oli viitattu vt Hakulisen aloitteen yhteydessä annettuun selvitykseen. Lisäksi vs. kaupunginjohtaja huomautti, että vt Jokisen ym. aloitteen sisältö ilmeni sille annetusta nimestä, joten valtuustolla oli ollut tämän kuten muidenkin aloitteiden osalta luonnollisesti tieto siitä, mistä oli päätetty. Kaupunginhallituksen ohjesäännön 8 §:n 30) kohdan nojalla kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle edellä olevan mukaisen selvityksen ja esittää valituksen hylättäväksi (22.3. 863 §).

Kaupunginvaltuustolle esiteltävien tärkeiden asioiden valmistelu. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen piirissä oli kiinnitetty huomiota siihen, että kaupunginvaltuustolle esiteltävät, sisällöltään laajat tai merkitykseltään tärkeät asiat ruuhkautuivat kaupunginvaltuuston syys- ja varsinkin kevätistuntokauden viimeiseen kokoukseen. Tämän estämiseksi kaupunginhallitus päätti kehottaa lauta- ja johtokuntia laatimaan luettelon sellaisista 1.9.1971–30.6.1972 niiden toimesta käsiteltäviksi tulevista, merkitykseltään tärkeistä tai sisällöltään laajamittaisista asioista, jotka oli esiteltävä kaupunginvaltuuston ratkaistaviksi sekä laatimaan aikataulun erikseen syysistuntokaudella 1971 ja erikseen kevätistuntokaudella 1972 käsiteltävistä em. asioista siten, että ne sen jälkeen kun tarpeelliset lausunnot niistä on saatu, voidaan entistä tasaisemmin jakaa kaupunginvaltuuston eri kokouksiin. Lauta- ja johtokuntien oli lähetettävä luettelo ja aikataulu syysistuntokauden 1971 osalta kaupunginhallitukselle viimeistään 15.9.1971 mennessä ja kevätistuntokauden 1972 osalta 31.1.1972 mennessä (2.8. 2040 §). Merkittiin tiedoksi lauta- ja johtokuntien sekä virastojen ja laitosten ilmoitukset syysistuntokaudella käsiteltäväksi suunnitelluista em. asioista (27.9. 2570 §).

Kaupunginhallitus ja kaupunginkanslia

Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokoukset. Kaupunginhallitus päätti kokoontua varsinaisiin kokouksiinsa v:n 1971 aikana maanantaisin klo 15 ja ylimääräisiin kokouksiinsa tarvittaessa; yleisjaosto kokoontuu keskiviikkoisin klo 10 ja veroasiain käsittelyä varten tarvittaessa keskiviikkoisin klo 13.15, kaupunginhallituksen henkilöasiainjaosto, kasvatusneuvolajaosto, kongressi- ja konserttitalojaosto, puutavarajaosto ja keskuspesulajaosto kokoontuisivat tarvittaessa. Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen kokousajoista samoin kuin siitä, että kokouksissa kulloinkin laadittu pöytäkirja pidetään kokousta seuraavana kahdeksantena päivä-

nä sekä kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajien, kansliapäällikön ja osastopäälliköiden päätösluettelot perjantaisin kaupunginkansliassa yleisesti nähtävinä, olisi kuulutettava sanomalehdissä ja maistraatin ilmoitustaululla (25.1. 252 §). Lisäksi kaupunginhallitus päätti, ettei se pidä kokouksiaan kertomusvuoden heinäkuun aikana, sekä eräiden kokousaikojen muuttamisesta (8.3. 727 §, 15.3. 804 §, 22.11. 3117 §).

Yleisjaoston eräiden päätösten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yleisjaoston seuraavissa kokouksissa ja jäljempänä mainittujen pykälien kohdalla tekemät päätökset, joita ei asian kiireellisyyden vuoksi ollut voitu jättää kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen: kokous 30.6. §:t 6081–6083, kokous 7.7. §:t 6124–6146, kokous 14.7. §:t 6191–6209, kokous 21.7. §:t 6246–6256 ja kokous 28.7. §:t 6279–6291 (2.8. 2048 §).

Kaupunginhallituksen edustajien määrääminen eri hallintoelimiin. Kaupungin eri hallintoelimiin valittiin edustajat seuraavasti: henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava apulaiskaupunginjohtaja palkkalautakuntaan, huoltolautakuntaan, lastensuojelulautakuntaan ja lastentarhain lautakuntaan; sairaalatointa johtava apulaiskaupunginjohtaja palolautakuntaan, terveydenhoitolautakuntaan sekä sairaalalautakuntaan ja sen jaostoon; opetus- ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja raittiuslautakuntaan, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, urheilu- ja ulkoilulautakuntaan, ammattioppilaitosten johtokuntaan, ammattioppilaslautakuntaan ja koulusuunnittelutoimikuntaan; kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja kiinteistölautakuntaan ja sen jaostoihin sekä kaupunkisuunnittelulautakuntaan ja sen jaostoon; rakennustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja yleisten töiden lautakuntaan; teollisuustointa johtava apulaiskaupunginjohtaja liikennelaitoksen lautakuntaan ja sen jaostoon, satamalautakuntaan, teurastamolaitoksen lautakuntaan, elintarvikekeskuksen lautakuntaan, teollisuuslaitosten lautakuntaan ja vesilautakuntaan; jäsen Hara suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan ja kirjastolautakuntaan; jäsen Ilaskivi väestönsuojelulautakuntaan; jäsen Kauhanen huoltolautakunnan päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaishuoltojaostoon, lastensuojelulautakunnan suojelukasvatusjaostoon ja kotitalouslautakuntaan; jäsen Leppänen työtupien johtokuntaan ja lastensuojelulautakunnan väestöasiainjaostoon; jäsen Meltti museolautakuntaan; jäsen Pettinen huoltolautakunnan hallintojaostoon, Tervalanmen työlaitoksen johtokuntaan ja oikeusapulautakuntaan; jäsen Rahkamo huoltolaitosten johtokuntaan ja nuorisotyölautakuntaan; jäsen Tuomi asutuslautakuntaan ja tielautakuntaan; jäsen Witting ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan; jäsen Vuokko huoltolautakunnan omaisuus- ja holhousjaostoon, lastensuojelulautakunnan elatusapujaostoon, vajaamielishuoltojaostoon ja lasten ja nuorisonhuoltolaitosten johtokuntaan sekä jäsen Välikangas lastensuojelulautakunnan lastenhuoltojaostoon ja musiikkilautakuntaan (18.1. 162 §).

Kaupunginhallituksen ja eri lautakuntien yhteistyö. Kaikille hallintoelimille päätettiin pöytäkirjanottein ilmoittaa, että niiden oli hyvissä ajoin, viimeistään 2 p:ää ennen kokousta lähetettävä esityslistansa kaupunginjohtajalle ja ao. apulaiskaupunginjohtajalle sekä kaupunginhallituksen edustajalle. Kolmen päivän kuluessa kokouksesta oli varmennettu jäljennös pöytäkirjasta toimitettava kaupunginjohtajalle ja ao. apulaiskaupunginjohtajalle. Samalla annettiin hallintoelimille tavanomaiset ohjeet pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä jne. (4.1. 22 §).

Vakuusasiakirjain tarkastus. Kaupunginhallituksen jäsenet Rahkamo ja Vuokko valittiin kertomusvuodeksi tarkastamaan vähintään kahdesti rahatoimiston hallussa ole-

vat arvopaperit ja vakuudet sekä kaupunginhallituksen hoidossa olevat vakuusasiakirjat. Kokoonkutsujaksi määrättiin jäsen Rahkamo (18.1. 164 §).

Rahatoimiston varain hoidon valvonta. Kaupunginhallituksen jäsenet Meltti ja Witting valittiin rahatoimiston varain hoidon tarkastajiksi kertomusvuodeksi. Tänä aikana heidän oli suoritettava myös rahatoimiston kassojen tarkastus vähintään kerran. Kokoonkutsujaksi määrättiin jäsen Witting (18.1. 163 §).

Kaupunginhallituksen diaariin 31.12.1969 merkittyjä, 15.4.1971 vielä ratkaisematta olevia asioita koskeva luettelo merkittiin tiedoksi (yjsto 29.12. 7089 §).

Kaupunginjohtajat. Kaupunginhallitus päätti, että v:n 1972 aikana kaupunginjohtajan estyneenä ollessa toimii hänen sijaisenaan ja kaupunginhallituksen puheenjohtajana kulloinkin saapuvilla oleva virassa vanhin apulaiskaupunginjohtaja. Samalla kaupunginhallitus määräsi apulaiskaupunginjohtajien sijaiset (27.12. 3505 §).

Ylipormestari Teuvo Auralle myönnettiin palkatonta virkavapautta kaupunginjohtajan virasta pääministerinä toimimista varten ajaksi 1.–10.11.1971 siten, että hän virkavapauden aikana ottaa osaa kaupunginhallituksen ja sen yleisjaoston kokouksiin niiden puheenjohtajana (1.11. 2914 §).

Yleisjaosto hyväksyi apulaiskaupunginjohtaja Eino Uskin muotokuvan maalaamisesta ja kehystämisestä aiheutuneet laskut, 12 650 mk, maksettaviksi muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (yjsto 6.4. 5579 §).

Kaupunginkanslia. Kaupunginhallitus määräsi, että kansliapäällikön estyneenä ollessa toimii hänen sijaisenaan rahoitusjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintopäällikkö (1.2. 352 §).

Yleisjaosto päätti kaupunginkanslian johtosäännön 6 §:n 10 kohdan nojalla määrätä apulaiskaupunginsihteerien työnjaon sekä heidän sijaisensa (yjsto 28.4. 5692 §).

Kaupunginkanslian jäljempänä mainittuihin virkoihin valittiin seuraavat henkilöt: hallinnollisen osaston kahteen apulaiskaupunginsihteerin virkaan varatuomarit Simo Somiska ja Juhani Viitanen (22.2. 590 §, yjsto 3.3. 5354 §); kahteen kansliasihteerin virkaan varatuomarit Berndt Långvik ja Jorma Waismaa (13.4. 1084 §, 30.8. 2286 §, yjsto 24.2. 5313 §, 12.5. 5789 §); 13. palkkaluokan kanslistin virkaan Raili Telenius 1.4. lukien sekä sosion. Maj-Britt Glad 19.7. lukien (yjsto 27.1. 5138 §, 10.3. 5406 §, 23.6. 6013 §); 12. pl:n kanslistin virkaan Elli Toukonen (yjsto 25.8. 6385 §) ja 16. pl:n ylivahtimestarin virkaan Nils Grönholm 1.12. lukien (yjsto 24.11. 6838 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunginkanslian palkkaamaan hallinnolliselle osastolle 16.1.1972 lukien toistaiseksi, kuitenkin v:n 1972 loppuun 12. pl:n tp. apulaiskirjanpitäjän sijasta tp. kanslistin 12. pl:n mukaisin palkkaeduin. Samalla saatiin jättää toistaiseksi, kuitenkin v:n 1972 loppuun 17. pl:aan kuuluvan henkilöasioita hoitavan tp. kanslianotaarin virka vakinaisesti täyttämättä (20.12. 3432 §).

Yleisjaosto päätti siirtää virkasäännön 11 §:n 2 kohdan nojalla 13. pl:n kanslistin viran haltijan Mirjam Myliuksen hallinnolliseen osastoon perustettuun 17. pl:n kanslianotaarin tp. virkaan 1.11.1971 lukien sekä kaasulaitoksen 8. pl:n toim.apul. Helvi Putkosen hallinnollisen osaston 10. pl:n vakinaiseen toimistoapulaisen virkaan 1.4. lukien. Samalla yleisjaosto peruutti 28.10.1970 tekemänsä toim.apul. Putkosen viransijaisuutta koskevan päätöksen 1.4. lukien (yjsto 7.1. 5011 §, 31.3. 5542 §).

Yleisjaosto totesi, että kaupungin eräiden virkojen ym. palkkaluokkiin sijoittelua koskevan tarkistuksen yhteydessä suoritetut palkkajärjestelyt koskivat seuraavien viranhaltijain hoitamia virkoja:

a) hallinnollinen osasto: 14. pl:aan siirretyn kanslistin viran haltijoita ovat kanslisti Ulla-Brita Jorma, ylikielenkääntäjän kans-

listi Maj-Britt Glad ja tp. kanslisti Marjatta Joutsela; 11. pl:aan siirretyn kanslistin viran haltija Elli Toukonen sekä 9. pl:aan siirretyn toimistoapulaisen viran haltija Riitta-Liisa Halme.

b) lainopillinen osasto: 11. pl:aan siirretyn kanslistin viran haltija on Toini Koski (yjsto 7.1. 5012 §, 26.5. 5872 §, 7.7. 6087 §).

Kaupunginhallitus päätti asettaa pysyvän ympäristönsuojelutoimikunnan, jonka tehtävänä on myötävaikuttaa kaupungin asukkaiden elinympäristön kehittämiseen ja säilyttämiseen terveellisenä ja viihtyisänä. Tätä varten toimikunnan tulee mm.

a) kehittää, ohjata ja koordinoida kaupungin virastojen ja laitosten toimintaa ympäristönsuojelun edistämiseksi ja antaa niille tätä tarkoittavia ohjeita ja suosituksia,

b) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja kaupunginhallitukselle toimialaansa koskevissa asioissa.

Toimikuntaan nimettiin toimikaudeksi 1971–1972 puheenjohtajaksi apul.kaup.joht. Gunnar Smeds sekä jäseniksi vtt Barbro Appelqvist, Yrjö Larmola ja Arvo Salo, maatalous- ja metsät. lis. Ilppo Kangas, limnologi Pirkko Linnilä, kaup.lääk. Olavi Kilpiö, virastopääll. Lars Hedman, satamajoht. Keijo Tarnanen, toim.joht. Leo Neuvo, toim.joht. Olavi Kiuru, virastopääll. Esko Palmio, puhtaanapitopääll. Heikki Saarento, kaup.metsänhoit. Paavo Harve, yliarkkit. Arvid Ekelund, toim.pääll. Lauri Oksanen, apul.kaup.lakimies Jarl-Erik Kuhlefelt ja fil.lis. Matti Lähdeoja.

Toimikunnan päätoimiseksi sihteeriksi määrättiin kaupunginkansliaan palkattava ympäristönsuojelun suunnittelija, jonka kanssa tehtävään työsopimukseen oli sisällytettävä määräys toimikunnan sihteerin tehtävien hoitamisesta ilman erillistä korvausta ja kokouspalkkiota (15.2. 505 §).

Talous- ja suunnitteluosaston organisaatiopäällikön tehtäviin päätettiin palkata työsopimussuhteeseen dipl.ins. Pertti Forsström, kuukausipalkka 33. pl:n loppupalkan suuruinen (8.3. 726 §) sekä ympäristönsuojelun suunnittelijan toimeen dipl.ins. Ora Patoharju, palkka 3 900 mk/kk (24.5. 1530 §).

Yleisjaosto teki eräitä päätöksiä, jotka koskivat viransijaisuuden hoitamista (yjsto 7.1. 5013 §, 10.3. 5406 §, 30.6. 6052 §, 7.7. 6086 §).

Kunnallisen alkoholitarkastajan apulaisen tehtäväksi määrättiin vain keskiolutta anniskelevien ja kaupan pitävien liikkeiden valvonta kunnallisen alkoholitarkastajan apuna. Kunnallinen alkoholitarkastaja suorittaa muut tarkastajalle kuuluvat tehtävät (1.3. 665 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunginkanslian hallinnollisen osaston järjestämään kaupunginhallituksen 29.6.1968 vahvistamista virastotyöaikaa koskevista määräyksistä poiketen osaston konekirjoituskeskuksessa työskentelevien työajan siten, että työ alkaa päivittäin klo 7.30–13.30 ja että myös lauantaipäiviä tarvittaessa käytetään työpäivinä. Työaikajärjestelyjä suoritettaessa on noudatettava 35.5 t:n viikkotyöperiaatetta (1.3. 661 §). Konekirjoituskeskuksessa työskentelevälle toim.apul. Riitta-Liisa Halmeelle päätettiin suorittaa 1.1.1971 lukien 30 mk:n ja 1.6. lukien 50 mk:n määräinen IBM-tehokonekirjoituslisä kuukaudessa niin kauan kuin hän suorittaa mainittua työtä (yjsto 7.1. 5014 §, 2.6. 5921 §).

Eräille henkilöille myönnettiin palkatonta virkavapautta joko toisen viran tai yksityisasioiden hoitamista varten (yjsto 24.3. 5493 §, 12.5. 5791 §, 30.6. 6053 §).

Seuraaville henkilöille myönnettiin ero virastaan: kansliasiht. Berndt Långvikille 1.8. lukien (1.6. 1632 §); kanslisti Solveig Rosengårdille 1.5. lukien, kanslisti Elli Toukoselle 1.10. lukien sekä kanslisti Ruth Strandbergille 2.1.1972 lukien (yjsto 31.3. 5541 §, 22.9. 6526 §, 3.11. 6742 §) sekä ylivahtimest. Stig Mattssonille 16.10. lukien. Autonkulj.-vahtimest. Nils Grönholm määrättiin viransijaisena hoitamaan mainittua 16. pl:n ylivahtimestarin virkaa siihen kuuluvin palkkaeduin 16.10. lukien, kunnes virka

vakinaisesti täytetään ja virkaan valittu ryhtyy sitä hoitamaan (yjsto 15.9. 6493 §).

Kaupunginkanslian eräille vahtimestareille päätettiin hankkia virkapuvut ym. varusteita (yjsto 7.1. 5005 §, 17.2. 5266 §, 1.9. 6412 §). Ylivahtimestari Mattssonille kaupungin varoilla hankittu virkapuku päätettiin poistaa kaupunginkanslian irtaimistoluettelosta ja siirtää Finlandia-talon luetteloihin (yjsto 22.9. 6527 §).

Yleisjaosto katsoi sen neuvottelun lopputuloksen mukaisesti, joka 30.3. oli käyty kaupunginvaltuuston puheenjohtajien, ylipormestarin, vuositilintarkastajien puheenjohtajien sekä kaupunginreviisorin kesken, ettei kaupunginhallituksen 22.11.1962 tekemää päätöstä kaupunginkanslian henkilöautojen jättämisestä varustamatta vaakunatunnuksella ollut perusteltua syytä esittää muutettavaksi (yjsto 31.3. 5530 §). Myöhemmin yleisjaosto päätti, että väliaikaisratkaisuna oli kaupunginhallituksen henkilöautoihin viipymättä sijoitettava auton taakse tarravalmisteiset, voimassaolevien ohjeiden mukaiset ja kokoiset kaupungin vaakunamerkit (yjsto 17.11. 6801 §).

Kaupunginkanslian käyttöön päätettiin v:n 1972 ajaksi vuokrata ylivahtimest. Grönholmilta yhden auton autotalli talosta Santavuorentie 4, kuukausivuokra 45 mk (yjsto 22.12. 7015 §).

Lainopillisen osaston jäljempänä mainittuihin virkoihin valittiin seuraavat henkilöt: kahteen avoinna olevaan 31. pl:n kaupunginasiamiehen virkaan varatuomarit Helge Pekkarinen ja Kari Ruutu (15.3. 801 §, yjsto 5.5. 5746 §); 29. pl:n lainoppineen avustajan virkoihin varat. Olavi Henriksson 1.4. alkaen (yjsto 17.3. 5455 §) ja virkasäännön 4 §:n 1 mom:n nojalla virkoja haettavaksi julistamatta varatuomarit Matti Halttunen, Pekka Kaarni ja Yrjö Kivilaakso (yjsto 17.3. 5456 §, 31.3. 5543 §).

Kaupunginhallitus määräsi varat. Helge Pekkarisen toimimaan kaupunginlakimiehen sijaisena silloin, kun sekä kaupunginlakimies että apulaiskaupunginlakimies ovat estyneitä hoitamaan virkaansa (30.8. 2292 §).

Kaupunginhallitus myönsi kaup. lakimies Pekka Alaselle palkatonta virkavapautta ajaksi 2.11.1971–31.1.1972 valtion viran hoitamista varten. Apulaiskaupunginlakimies Jarl-Erik Kuhlefelt määrättiin viransijaisena hoitamaan virkaa siihen kuuluvin palkkaeduin (1.11. 2915 §, 20.12. 3436 §).

Lainoppineelle avustajalle Timo Lehtiselle myönnettiin anomuksesta ero virastaan 15.2. lukien (yjsto 20.1. 5090 §).

Merkittiin tiedoksi valtioneuvoston oikeuskanslerin päätökset kirvesmies Aarre Merikukan ja liikkeenharj. Svea Talasmäen kirjoitusten johdosta ent. kaup. lakimies Pekka Sormusen menettelyä koskevassa asiassa. Merikukan osalta oikeuskansleri oli katsonut, ettei asiassa ollut ilmennyt sellaista, johon oikeuskanslerilla olisi syytä puuttua. Talasmäen osalta oikeuskansleri oli katsonut, että Sormunen antaessaan asiasta selityksen ylipormestari Aholle ei ollut menetellyt sen luotettavuuden edellyttämällä tavalla, jota hänen virkamiehenä olisi tullut osoittaa esimiehelleen. Oikeuskansleri katsoi kuitenkin, että Sormusen, joka oli saanut virkaeron, menettely ei antanut hänen taholtaan aihetta toimenpiteisiin (7.12. 3288 §).

Tiedotustoimiston avoinna olleeseen 32. pl:n tiedotuspäällikön virkaan valittiin tiedotussiht. Mirja Lappi-Seppälä 15.12.1971 lukien. Avoimeksi tullut 28. pl:n tiedotussihteerin virka päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä ja julistaa sen sijaan kaupunginkanslian yleisellä osastolla työsopimussuhteinen lehdistösihteerin toimi haettavaksi (29.3. 935 §, 6.9. 2373 §, 7.12. 3291 §, yjsto 7.7. 6124 §, 18.8. 6346 §, 8.12. 6923 §).

Merkittiin tiedoksi, että tied.pääll. Bengt Bromsille oli myönnetty virkavapautta ajaksi 1.4.–31.12.1971 toisen viran hoitamista varten (yjsto 3.3. 5364 §, 17.3. 5460 §).

Matkailutoimisto. Yleisjaosto päätti, muuttaen v. 1970 tekemäänsä päätöstä, että kaupungin henkilökuntaan kuulumattomille op-

paille saatiin suorittaa kaupungintalossa tapahtuvasta opastuksesta 12 mk ensimmäiseltä tunnilta tai sen osalta ja 10 mk seuraavalta tunnilta tai sen osalta sekä että kaupungin henkilökuntaan kuuluville oppaille saatiin suorittaa samansuuruiset palkkiot kaupungintalossa virka-ajan ulkopuolella tapahtuvasta opastuksesta (yjsto 24.2. 5317 §).

Opasvälityksen järjestämistä Helsingissä koskevassa kirjeessään mainitsivat vt Paavola ym., että kaupungissa toimivat kaksi yksityistä opaskerhoa eivät matkailijoiden lisääntyessä pysty enää tyydyttävästi hoitamaan oppaiden välitystä, joka tähän asti on hoidettu vapaaehtoisella työvoimalla vähäisin korvauksin, taloudellinen rasitus on liian suuri minkään yhdistyksen yksin kannettavaksi. Kaupunginhallituksen tulisi kiireellisesti ryhtyä toimiin oppaiden välityksen järjestämiseksi. Matkailuneuvottelukunta ilmoitti antaneensa matkailutoimiston tehtäväksi neuvottelutilaisuuden järjestämisen opaspalveluksia käyttävien matkatoimistojen kanssa opastoiminnan kehittämisestä Helsingissä. Kaupunginhallitus päätti lähettää vt Paavolalle jäljennöksen matkailutoimiston laatimasta opastoimintaa Helsingissä koskevasta muistiosta. Matkailutoimistoa kehotettiin edelleen seuraamaan opastoiminnan kehittymistä Helsingissä ja tarvittaessa ryhtymään asian vaatimiin toimenpiteisiin. Suomen Matkatoimistoyhdistyksen puoleen päätettiin kääntyä kiinnittäen yhdistyksen huomiota opaspalveluksia käyttävien matkatoimistojen määrärahatuen tärkeyteen opastoiminnan kehittämisen kannalta (25.10. 2832 §).

Yleisjaosto oikeutti matkailutoimiston myöntämään 10 %:n alennuksen silloin, kun toimisto myy vähintään 100 kpl samaa lajia olevaa kaupungin kustantamaa julkaisua, teosta tai karttaa (yjsto 19.5. 5825 §).

Matkailuneuvostolle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupungin puolesta ollut estettä matkailupäällikkö Mikko Nupposen kutsumiseen Home-coming year -operaation järjestelyjä varten asetetun matkailuneuvoston jäseneksi (yjsto 24.2. 5315 §).

Matkailuyritysten palvelukeskuksen jäsenmaksu, 300 mk, päätettiin suorittaa Matkailun tietopankille (yjsto 3.3. 5349 §).

Muu yleinen kunnallishallinto

Hankintatoimisto. Yleisjaosto vahvisti hankintatoimiston 28. pl:n painatusasiamiehen virkaan valitun toimistofaktori Lasse Kosken vaalin (yjsto 17.11. 6828 §).

Toimiston 9. pl:n toimistoapulaisen virkaan valittiin Reija Maaninka, 7. pl:n tp. toimistoapulaisen virkaan Kaisu Väyrynen ja kahteen puhelunvälittäjän virkaan kertomusvuodeksi ja v:ksi 1972 Gurli Andersén ja Saga Makaroff (yjsto 1.12. 6904 §, 7.1. 5041 §, 22.12. 7049 §). Lisäksi kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto myönsivät tarvittavat varat työsuhteisen osastosihteerin, offsetmonistajan ja puhelunvälittäjän palkkaamista varten hankintatoimistoon (18.1. 158 §, 8.2. 451 §, yjsto 3.2. 5209 §).

Hankinta-asiamies Heikki Saxénille myönnettiin palkatonta virkavapautta ajaksi 1.7.1971–31.12.1972 toisen viran hoitamista varten. Samalla määrättiin hänen sijaisensa (yjsto 9.6. 5964, §, 16.6. 5999 §, 22.12. 7048 §).

Seuraaville henkilöille myönnettiin ero virastaan: kirjanpit. Annikki Särkisillalle 1.1.1972 lukien (yjsto 15.12. 6988 §); toim. apul. Kristiina Parviaiselle 1.12.1971 lukien (yjsto 3.11. 6759 §) ja toim.apul. Tarja Sirkiälle 1.1.1972 lukien (yjsto 15.12. 6987 §).

Kaupunginhallitus määräsi hankintatoimiston varaston arvon ylärajaksi 1.12.1970 lukien 265 000 mk. Varaston arvo oli pidettävä mahdollisimman pienenä enimmäisarvon korottamisesta huolimatta (19.4. 1187 §).

Hankintatoimiston työsopimussuhteiselle henkilökunnalle päätettiin hankkia 17 työtakkia toimiston tarverahoja käyttäen (yjsto 2.6. 5933 §).

Yleisjaosto vahvisti hankintatoimiston toimistopäällikön toimesta tehtävien hankintojen arvon ylärajaksi 10 000 mk suoritettaessa v. 1971 ja 1972 toimiston tehtäväksi määrättyjä tarvikkeiden yhteishankintoja (yjsto 7.1. 5042 §, 15.12. 6989 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston suorittamaan hankintoja ja menoja v:n 1972 aikana kuukautta ja laitosta tai virastoa taikka sen osastoa kohti seuraavasti:

1) kaluston kertahankintoja enintään 4 000 mk:aan saakka,

2) kojeiden sekä toimisto- ja talouskoneiden hankintoja enintään 4 000 mk:aan saakka ja

3) kaluston kunnossapitokustannuksia enintään 1 500 mk:aan saakka käyttäen tarkoitukseen muihin rahoitusmenoihin kalustoa varten kaupunginhallituksen käytettäväksi merkittyä määrärahaa sekä

4) teleteknillisten laitteiden töitä ja hankintoja enintään 4 000 mk:aan saakka käyttäen tarkoitukseen sitä varten merkittyä määrärahaa.

Hankinnat ja menot oli kuukausittain alistettava yleisjaoston hyväksyttäviksi (yjsto 15.12. 6991 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston tilaamaan kaupunginvaltuuston esityslistojen, päätösluetteloiden ja mietintöjen painatustyön aikana 1.9.1971–31.12.1972 Tilgmann Oy:ltä yhtiön 21.5.1971 päivätyn tarjouksen mukaisesti (yjsto 26.5. 5870 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Suomen Lääkäriliiton lääkärintodistuslomakkeiden uusimista koskeva kirjelmä ei antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että virastoja ja laitoksia kehotetaan huolehtimaan siitä, että ne tilaavat käytettäväkseen hankintatoimistosta lääkärintodistuslomakkeita kaupungin virkaan tai työhön ottamista varten. Suomen Lääkäriliitolle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupungilla tällä hetkellä ollut esitettävänään sellaisia erikoisvaatimuksia, joita varten tarvittaisiin liitelomakkeita lukuun ottamatta sellaista lääkärintodistusten tarkastajaa varten laadittua apulomaketta kuin entisessäkin kaupungin virkaan tai työhön ottamista varten tehdyssä lääkärintodistuslomakkeessa oli (7.12. 3338 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston antamaan kaupungin virastojen ja laitosten sanomalehti-ilmoitusten välittämisen lehdille Mainostoimisto SEK Oy:n tehtäväksi 1.2.1971 lukien ja tekemään yhtiön kanssa yhteishankintasopimuksen (yjsto 27.1. 5159 §).

Yleisjaosto myönsi hankintatoimiston käytettäväksi 3 360 mk muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista toimiston esityksessään n:o 463/25.8.1971 tarkoittamaa tiedottamista varten (yjsto 1.9. 6420 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yhteishankintaelinten tehtäväjaotuksen v:ksi 1972 —1973 seuraavaksi:

Kaupungin hankintatoimisto: toimisto-, sairaala-, talous- ja koulualan kalusto, tarvikkeet ja välineet, huoneistojen yleiskalustot, soittimet, puhdistus-, siivous- ja kiillotusvälineet sekä -aineet, paperitavarat, elintarvikkeet audiovisuaaliset laitteet, toimisto- ja talouskoneet ja -kojeet sekä niiden huolto erikoiskoneita lukuun ottamatta, sairaala- ja laitoskoneet ja -kojeet, puhelin- ja muut teleteknilliset laitteet, kuitenkin niin, että sähkölaitoksella on oikeus rinnan teknillisen valvontaverkkonsa kanssa kehittää myös hallinnollista puhelinverkkoaan siten, että puhelinvaihteen laajentamiseen on saatava kaupunginhallituksen yleisjaoston lupa, sanoma- ja aikakauslehdet, graafisen alan hankinnat ja tähän liittyvät muut tehtävät, kuten painatus-, sidonta- ja jäljennöstyöt sekä monistustyöt laitoksille, joilla ei ole omaa monistuskonetta. Toimiston tehtävänä on lisäksi kaupunginhallituksen määräämien laitosten erikoishankintojen valmistelu ja omaa hankintaelintä omaamattomien laitosten avustaminen erikoishankinnoissa.

Rakennusviraston hankintatoimisto: ra-

kennuskoneet ja -työkalut, rakennusaineet ja -tarvikkeet, työkoneet ja -välineet erikoisalojen työkoneita ja -välineitä lukuun ottamatta, polkupyörät, puutavarat kaupungin pienkuluttajalaitoksille, moottoribensiini ja petroli sekä moottorikäyttöiset ajoneuvot liikennelaitosta, palolaitosta sekä sähkölaitosta lukuun ottamatta.

Mainittujen tarvikkeiden lisäksi hankitaan liikennelaitosta sekä puutavarakeskusta lukuun ottamatta rakennusviraston hankintatoimiston antamien ohjeiden mukaan autojen yleistarvikkeet, autojen ja työkoneiden renkaat sekä moottorien poltto- ja voiteluaineet kaasuöljyä lukuun ottamatta ja siten, että teollisuuslaitokset voivat hankkia itse niiden käyttöön soveltuvat erikoisvoiteluaineet.

Puutavarakeskus: polttopuut ja puutavarat kaupungin suurkuluttajalaitoksille.

Huoltolautakunnan työtuvat: tekstiilit ja tekstiilituotteet, nahat ja nahkatuotteet, kumijalkineet, -vaatteet ja -käsineet liikennelaitoksen virkapuvustoesineitä lukuun ottamatta.

Liikennelaitoksen hankintatoimisto: dieselöljyt.

Sähkölaitoksen hallinto- ja talousosasto: yleiset sähkötarvikkeet, sähkölamput, valaisimet, polttoöljyt n:o 1 ja 4 sekä sähkölaitoksen tarvitsemat erikoisautot.

Kaasulaitoksen hankintatoimisto: kivihiilet voimalaitoskivihiiliä lukuun ottamatta, koksit ja muut kaasunvalmistuksen sivutuotteet sekä kaikki kaasukojeet.

Sairaanhoitolaitosten apteekki: apteekkitavarat.

Samalla kaupunginhallitus päätti,

että rakennusviraston hankintatoimiston, huoltolautakunnan työtupien, sähkölaitoksen hallinto- ja talousosaston hankintatoimiston, kaupungin hankintatoimiston, liikennelaitoksen hankintatoimiston ja kaasulaitoksen hankintatoimiston määräajaksi solmimat yhteishankintasopimukset on esitettävä asianomaisten hankintaelinten toimintaa johtavan lauta- tai johtokunnan hyväksyttäviksi lukuun ottamatta hankintatoimiston suorittamia elintarvikkeiden yhteishankintasopimuksia, jotka on esitettävä elintarvikekeskuksen lautakunnan hyväksyttäviksi,

että henkilöautojen ostoa koskevat esitykset on rakennusviraston toimesta saatettava kaupunginhallituksen yleisjaoston ratkaistaviksi sekä

että kaupungin hankintatoimiston on suoritettava myös sairaalain erikoishankintojen valmistelu yhteistoiminnassa sairaalalautakunnan määräämän edustajan kanssa (27.12. 3541 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston tekemään eri tarvikkeita koskevat hankintasopimukset esittämiensä toiminimien kanssa (yjsto 24.3. 5522 §, 21.4. 5678 §, 6.10. 6632 §, 3.11. 6761 §).

Hankintatoimiston v:n 1970 marras- ja joulukuussa sekä kertomusvuoden tammi–lokakuussa suorittamat kaluston kertahankinnat hyväksyttiin ja tarkoitukseen myönnettiin yht. 291 669 mk (yjsto 7.1. 5009 §, 3.2. 5206 §, 24.2. 5337 §, 31.3. 5565 §, 14.4. 5630 §, 26.5. 5900 §, 23.6. 6033 §, 21.7. 6234 §, 6.10. 6633 §, 3.11. 6760 §, 24.11. 6864 §).

Rahoitusmenojen pääluokkaan kuuluvista kaluston hankintamäärärahoista myönnettiin seuraavat määrärahat:

Virasto tai laitos	mk
Kaupunginjohtajan virka-asunto (yjsto 21.4. 5642 §)	5 000
Kaupungintalo (yjsto 20.1. 5091 §, 27.1. 5137 §, 3.2. 5183 §, 14.4. 5604, 5608 §, 28.4. 5697 §, 12.5. 5788 §, 9.6. 5938 §, 30.6. 6054 §, 18.8. 6344 §, 29.9. 6563 §)	64 304
Revisiovirasto (yjsto 27.1. 5161 §)	7 463
Kaupunginkanslia (yjsto 24.3. 5494 §, 19.5. 5826 §, 23.6. 6017 §, 22.9. 6523 §)	19 781
Henkilöasiainkeskus (yjsto 17.3. 5454 §, 12.5. 5779 §, 8.9. 6477 §)	8 573

Kuntasuunnittelurekisteritoimisto (yjsto 6.4. 5586 §, 7.7. 6107, 6108 §) 19 000
Hankintatoimisto (yjsto 3.3. 5392 §, 28.4. 5730 §, 18.8. 6365 §, 13.10. 6671 §, 17.11. 6827 §) 50 877
Rahatoimisto (yjsto 7.1. 5039, 5040 §) 156 992
Maistraatti (yjsto 3.2. 5213 §, 22.12. 7055 §) 13 150
Rakennustarkastusvirasto (yjsto 14.7. 6186 §, 1.12. 6907 §) 18 133
Ulosottovirasto (yjsto 27.1. 5166 §, 21.7. 6243 §) 20 012
Huoltovirasto (yjsto 15.12. 6990 §) 5 880
Lastensuojeluvirasto (yjsto 27.1. 5162 §, 24.2. 5339 §, 14.7. 6173 §, 25.8. 6401 §, 20.10. 6712 §) 47 861
Lastentarhain toimisto (yjsto 24.2. 5340 §) 5 530
Virkaholhoojain toimisto (yjsto 14.7. 6182 §) 7 288
Rakennusvirasto (yjsto 15.12. 6966 §) 38 000
Kiinteistövirasto (yjsto 10.2. 5242 §, 24.3. 5513 §, 11.8. 6326 §) 18 255
Pysäköinninvalvontatoimisto (yjsto 7.7. 6105 §, 28.7. 6271 §, 4.8. 6303 §, 18.8. 6359 §) 33 622
Kaupunkisuunnitteluvirasto (yjsto 10.2. 5241 §, 24.3. 5511, 5512 §, 16.6. 5993 §, 7.7. 6106 §, 28.7. 6272 §) 57 225
Tietojenkäsittelykeskus (yjsto 14.4. 5598 §) 2 425

Varatuomari Arto Tannerilta päätettiin ostaa Chorassan ja Naein nimiset matot sijoitettavaksi toistaiseksi kaupunginjohtajan virka-asunnon edustuskerrokseen. Tarkoitukseen myönnettiin 12 500 mk v:n 1972 talousarvion kalustonhankintamäärärahasta (yjsto 17.11. 6808 §).

Rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 5 000 mk kruunuvalaisimen ostamiseksi fil.tri Ingjald Bäcksbackalta (yjsto 26.10. 6721 §). Vuoden 1970 vastaavalta tililtä myönnettiin 2 353 mk kaupungintaloon hankituista mikrofoneista ym. aiheutuneen Antenni-asennus Oy:n laskun maksamiseksi (yjsto 20.1. 5087 §).

Muuttaen 22.12.1970 tekemäänsä päätöstä yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston hankkimaan esittämänsä luettelon mukaisesti toimistokalusteita, esteköysiä, sohvapöytiä ym. kaupungintaloon käyttäen tarkoitukseen 69 500 mk rahoitusmenoihin kuuluvista kaluston hankintamäärärahoista (yjsto 27.1. 5124 §).

Kaupungintaloon hankituista verhoista aiheutunut työtupien 36 809 mk:n suuruinen lasku hyväksyttiin maksettavaksi pääomamenoihin merkityistä kaupungintalon korttelin saneeraukseen ja perushankintoihin merkitystä määrärahasta (yjsto 27.1. 5125 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian yleisen osaston hankkimaan Musiikki Fazer Oy:n 19.2. tekemän tarjouksen mukaisesti Philips LGC 2000 -merkkisen funktiomusiikkisoittimen kaupungintaloon käyttäen tarkoitukseen rahoitusmenoihin kuuluvia kaupunginhallituksen yleisiä käyttövaroja. Samoista määrärahoista saatiin suorittaa musiikkikasettien vuokraamisesta ja Teosto-maksusta aiheutuvat laskut (yjsto 10.3. 5409 §).

Jugendsalin huonekalujen verhoilu päätettiin tilata rakennusviraston konevarikolta varikon 4.2. tekemän tarjouksen mukaisesti. Työn kokonaishinta oli 5 413 mk (yjsto 24.2. 5311 §).

Yleisjaosto hyväksyi hankintatoimiston suorittamat kaluston korjaustoimenpiteet ja myönsi tarkoitukseen yht. 22 009 mk (yjsto 13.1. 5078 §, 3.2. 5207 §, 31.3. 5564 §, 26.5. 5899 §, 21.7. 6232 §, 6.10. 6630 §, 24.11. 6865 §).

Edelleen yleisjaosto hyväksyi toimiston esittämät teleteknillisten laitteiden työt ja hankinnat sekä myönsi tarkoitukseen 10 497 mk (yjsto 3.2. 5208 §, 26.5. 5901 §, 21.7. 6233 §, 6.10. 6631 §).

Puhelinosuuksien ostamiseen käytettiin kertomusvuonna 164 660 mk ja teleteknillisten laitteiden hankkimiseen 387 909 mk. Lisäksi tehtiin eräitä puhelinosuuksien siirtämistä koskevia päätöksiä.

Yleisjaosto oikeutti rahatoimiston myymään Piritan sairaalan puhelinosakkeet n:o 961 ja 962 Salon Seudun Puhelin Oy:lle 300 mk:n nimellisarvosta siten, että ostaja suorittaa kaupasta menevän leimaveron (yjsto 3.3. 5351 §, 1.9. 6410 §).

Kaupungin sisäisen puhelinluettelon painosmääräksi vahvistettiin 5 500. Painatuskustannukset päätettiin suorittaa kaupunginkanslian hallinnollisen osaston määrärahoista Painatus ja sidonta. Luettelo saatiin vastaisuudessa luovuttaa korvauksetta sitä pyytäville sanomalehdentoimittajille (yjsto 2.6. 5916 §).

Yleisjaosto teki myös päätöksiä autojen hankkimisesta kaupungin eri virastoihin ja laitoksiin sekä eräiden autojen poistamisesta ja myymisestä.

Merkittiin tiedoksi valtioneuvoston päätökset, jotka koskivat autoveron palauttamista (yjsto 21.7. 6240 §, 22.12. 7053, 7059 §).

Yleisjaosto oikeutti hankintatoimiston myymään eräät käytöstä poistetut irtaimistoesineet (yjsto 10.2. 5252 §, 21.4. 5638 §, 22.12. 7058 §).

Yleisjaosto päätti eri virastoille ja laitoksille v:ksi 1972 tilattavista sanomalehdistä.

Kaupunginarkisto. Kaupunginhallitus valitsi fil.maist. Sirkka Impolan 1.1.1972 lukien kaupunginarkistonhoitajan virkaan ja yleisjaosto vahvisti vaalin 22.12. (7.12. 3299 §, yjsto 22.12. 7020 §).

Kaupunginarkiston amanuenssi Teemu Aalto määrättiin hoitamaan avoinna olevaa arkistonhoitajan virkaa siihen kuuluvin palkkaeduin 1.1.1972 lukien toistaiseksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin kauintaan 30.6.1972 saakka. Samalla määrättiin hänen sijaisensa (27.12. 3518 §, yjsto 29.12. 7070 §).

Kaupunginarkistonhoitajalle Sylvi Möllerille myönnettiin ero virastaan 1.1.1972 lukien (13.9. 2442 §).

Arkistoneuvojalle Mikko Mäkikärjelle myönnettiin palkatonta virkavapautta toisen viran hoitamista varten ajaksi 1.12.1971 –29.2.1972. Samalla määrättiin hänen sijaisensa (yjsto 10.11. 6774 §).

Kaupunginarkistonhoitajan vuosilomakorvauksen maksamista varten myönnettiin 2 504 mk rahoitusmenoihin kuuluvista ao. määrärahoista (yjsto 1.12. 6885 §).

Tilastotoimisto. Muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 22 000 mk nuorison ongelmia koskevan tutkimuksen kustannusten suorittamista varten (30.8. 2295 §) ja v:n 1972 vastaavalta tililtä 2 000 mk nuorisojärjestöjen toimintaa koskevan tutkimuksen aineiston käsittelyä varten (yjsto 15.12. 6965 §).

Kaupungin v:n 1970 sisäisiä henkilökuljetuksia koskeva toimiston laatima yhteenveto merkittiin tiedoksi (2.8. 2055 §).

Tilastokeskukselle päätettiin vuokrata korvauksetta kaupungin väestönlaskentatoimikunnan käytössä oleva kalusto edellyttäen, että tilastokeskus ei veloita kaupunkia siitä, että keskuksen tiloissa toimii myös Helsingin väestölaskentatoimikunnan ja kaupungin palveluksessa olevia henkilöitä (yjsto 16.6. 5981 §, 30.6. 6058 §).

Rahatoimistoon päätettiin palkata seuraavat viranhaltijat: 28. pl:n osastopäällikön virkaan valtiot.maist. Reijo Forssander 1.1. 1972 lukien (7.12. 3285 §, yjsto 29.12. 7063 §); 19. pl:n arkistonhoitajan virkaan sitä haettavaksi julistamatta vastaavan viran tp. haltija merkon. Olavi Sarlio (yjsto 17.11. 6800 §); 12. pl:n apulaiskirjanpitäjän virkaan 1.2. lukien Marja-Leena Antamo ja ylivahtimestarin virkaan Hugo Vahlsten 1.5. lukien (yjsto 3.2. 5180 §, 14.4. 5601 §, 21.7. 6214 §); 10. pl:n toimistoapulaisen virkoihin Marjatta Karamäki 1.4. lukien, Arja Pirhonen ja Pirkko Rantala 1.6. lukien, Katri

Kataja 18.10., Tea Linson ja Leena Mäkinen 1.10. lukien (yjsto 7.1. 5006 §, 17.3. 5453 §, 5.5. 5743 §, 22.9. 6525 §); 8. pl:n toimistoapulaisen virkoihin Eeva Era, Vappu Haanpää, Siv Norrman, Aila Pehkonen, Marja Sarkilo ja Hilkka Terävä 1.6. alkaen, Brita Forsblom ja Riitta Kaksonen (yjsto 12.5. 5787 §, 29.9. 6558 §); 7. pl:n toimistoapulaisen virkaan Kaisu Lipponen 1.5. lukien (yjsto 14.4. 5599 §). Yleisjaosto vahvisti 9.9.1970 11. pl:n toimistonhoitajan virkaan valitun Aili Kerovuon vaalin (yjsto 31.3. 5535 §).

Lisäksi suoritettiin rahatoimistossa eräitä viran hoidon järjestelyjä ja eräille viranhaltijoille myönnettiin palkatonta virkavapautta mm. toisen viran hoitamista varten.

Rahatoimiston 10. pl:n apulaiskirjaajan ja 10. pl:n kassanhoitajan virka päätettiin jättää toistaiseksi täyttämättä (11.1. 71 §, 8.11. 2970 §); 10. pl:n vahtimestarin virka päätettiin jättää täyttämättä kauintaan siksi, kunnes toimiston pääosa muuttaa Pohj. Esplanadikadun varrelle (3.5. 1300 §).

Jäljempänä mainituille viranhaltijoille myönnettiin heidän anomansa ero virastaan: toim.apul. Marja Elorannalle 27.12. lukien (yjsto 1.12. 6877 §); apul.kirjanpit. Arto Huttuselle 1.6. lukien (yjsto 28.4. 5700 §); toim.apul. Marjatta Karamäelle 1.4. lukien (yjsto 31.3. 5538 §); ylivahtimest. Tauno Lehikoiselle 1.4. lukien (yjsto 17.2. 5265 §); ekon. Tapio Lipposelle 5.6. lukien (22.3. 866 §); toim.apul. Tuulikki Rosenqvistille 1.5. lukien (yjsto 28.4. 5701 §); toim.apul. Tuulikki Salmelle 21.6. lukien (yjsto 26.5. 5866 §); toim. apul. Greta Sarkilolle 1.10. lukien (yjsto 25.8. 6383 §); pääkassanhoit. Maj-Lis Swahnille 1.1.1972 lukien (yjsto 20.10. 6684 §); kassanhoit. Maija-Liisa Tarhoselle 11.11. lukien (yjsto 6.10. 6601 §) ja toim.apul. Hilkka Terävälle 1.1.1972 lukien (yjsto 8.12. 6919 §).

Rahatoimiston tehtäväksi määrättiin koiraveron maksuunpanon valvonnan kokeilun luonteinen järjestäminen. Toimiston käytettäväksi myönnettiin 8 500 mk yhden 8. pl:aa vastaavin palkkaeduin palkattavan työsopimussuhteisen koiraverovalvojan palkkaamista varten sillä ehdolla, että toimeen otetaan kaupungin palveluksessa oleva, uudelleen sijoitettava henkilö ja että tälle haetaan poliisivaltuudet. Koiraverovalvojan tulee virkatehtäviä suorittaessaan käyttää sinistä virkapukua, jonka tulee olla sähkölaitoksella käytössä olevan mallin mukainen kuitenkin siten, että talviasuna saadaan käyttää housuasua (18.1. 151 §, 1.3. 659 §, yjsto 6.10. 6602 §).

Eräät viranhaltijat oikeutettiin kauintaan v:n 1972 loppuun asumaan kaupungin ulkopuolella (yjsto 24.11. 6837 §).

Eräille rahatoimiston viranhaltijoille myönnettiin oikeus maksumääräysten allekirjoittamiseen (yjsto 19.5. 5817 §, 14.7. 6150 §). Rahatoimiston ilmoitukset suoritetuista kassantarkastuksista merkittiin tiedoksi (25.1. 246 §, 15.3. 799 §, 17.5. 1453 §, 2.8. 2039 §, 20.9. 2500 §, 15.11. 3058 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rahatoimiston järjestämään konekirjanpitotyössä työskentelevien työaika siten, että työ alkaa päivittäin klo 7–14 välillä ja että myös lauantaipäiviä käytetään tarvittaessa työpäivinä. Työaikajärjestelyjä suoritettaessa oli noudatettava 35.5 tunnin viikkotyöperiaatetta ja kaupunginvaltuuston vahvistamia työaikamääräysten muita periaatteita (8.11. 2969 §).

Yleisjaosto myönsi rahoitusmenoihin kuuluvista siirtomäärärahoista Muiden verojen poistot ja palautukset 44 mk diakonissa Aurora Rantalan kuolinpesältä v. 1967 liikaa perityn vaivaisrahamaksun takaisin maksamista varten. Liikaa peritylle erälle saatiin maksaa 6 %:n vuotuinen korko maksupäivästä palautuspäivään ao. tarkoitukseen merkityistä määrärahoista (yjsto 17.2. 5264 §).

Verotustoimi. Kaupunginhallitus määräsi kertomusvuodeksi ja v:ksi 1972 palkkiovirkaiset kunnanasiamiehet ja kunnanasiamiehen varamiehet. Samalla kaupunginhallitus

vahvisti kunnanasiamiehen, apulaiskunnanasiamiehen sekä palkkiovirkaisten kunnanasiamiesten ja kunnanasiamiesten varamiesten tehtävien jaon verolautakunnassa ja sen jaostoissa. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että palkkiovirkaisille kunnanasiamiehille ja näiden varamiehille suoritetaan palkkiot kaupunginhallituksen v. 1968 tekemän päätöksen mukaisesti 1.1.1971 lukien v:n 1971 ja 1972 talousarvion verotustoimen määrärahoista palkkiot (11.1. 70 §, 27.12. 3509 §).

Kaupunginhallitus päätti vapauttaa eräät palkkiovirkaiset kunnanasiamiehet ja kunnanasiamiehen varamiehet tehtävästään ja valita heidän tilalleen uudet henkilöt (15.3. 803 §, 19.4. 1151 §, 21.6. 1855 §, 6.9. 2372 §, 13.9. 2435 §, 7.12. 3289 §, 20.12. 3431 §).

Merkittiin tiedoksi, että kunnallinen sopimusvaltuuskunta oli kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti vahvistanut palkkiovirkaisten kunnanasiamiesten ja heidän varamiestensä kuukausipalkkion 110 mk:ksi /kk 1.6.1971 lukien (28.6. 2022 §, 20.9. 2539 §).

Lääninhallitukselle päätettiin suorittaa veroviraston v:n 1970 II vuosipuoliskon kustannuksista 1 921 511 mk ja kertomusvuoden I vuosipuoliskon kustannuksista 2 069 636 mk (8.3. 721 §, 30.8. 2287 §).

Valtiovarainministeriö oli v. 1964 ja 1969 lähettänyt kaupunginhallitukselle kirjeet, joissa kiinnitettiin huomiota siihen, että veroviraston hajasijoitus oli sekä yleisön että viraston kannalta hankala ja aiheutti tarpeettomia lisäkustannuksia. Asiointinäkökohdat huomioon ottaen viraston pitäisi sijaita kaupunginosassa, joka yleisten liikenneyhteyksien ja verovelvollisten työ- ja toimintapaikkojen keskittymisen kannalta olisi mahdollisimman sopiva.

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin verovirasto pyritään ainakin väliaikaisesti sijoittamaan Merihakan alueelle rakennettavaan toimitaloon edellyttäen, että asiassa päästään taloudellisesti kaupungin kannalta edulliseen ratkaisuun. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin käymään Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa asiaa koskevat tarkemmat neuvottelut huomioon ottaen verohallituksen asiasta esittämät näkökohdat ja tekemään asiaa koskeva esitys aikanaan kaupunginhallitukselle (8.2. 414 §).

Henkilöasiainkeskuksessa avoinna olevan henkilöasiainpäällikön virkaan valittiin varat. Kalevi Ylä-Hokkala. Yleisjaosto vahvisti vaalin 30.6. (13.4. 1135 §, 24.5. 1584 §, yjsto 30.6. 6051 §); tutkimusosaston päällikön virkaan valittiin suunnittelu- ja koulutuspääll. Martti Suhonen (24.5. 1585 §); työvoimaosaston päällikön virkaan valittiin tied.siht. Reino Tuomi. Yleisjaosto vahvisti vaalin 30.6. (24.5. 1586 §, yjsto 30.6. 6050 §); kaupunginkansliasta päätettiin 1.1.1971 lukien siirtää henkilöasiainkeskukseen Ritva Vainio 11. pl:n kanslistin virkaan ja Raini Enävuo 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan (4.1. 49 §).

Työturvallisuustoiminta. Kaupunginhallitus päätti pidentää 3.11.1955 määräämäänsä työturvallisuusorganisaation jäsenistön kolmivuotista toimikautta toistaiseksi sekä kehottaa työturvallisuustoimikuntaa sekä virastoja ja laitoksia jatkamaan työturvallisuustoimintaansa nykyisten työturvallisuusorganisaatioiden voimin ilman uusia vaaleja ja voimassa olevia toimintaohjeita noudattaen siihen asti, kunnes valmistumassa olevat uudet työturvallisuustoiminnan toimintaohjeet ja vaalijärjestykset saavat kaupunginhallituksen vahvistuksen ja uuden vaalijärjestyksen mukaiset vaalit on toimitettu (20.12. 3492 §).

Työtehoneuvottelukunnan esityksestä kaupunginhallitus määräsi kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston, henkilöasiainkeskuksen, satamalautakunnan, terveydenhoitolautakunnan ja huoltolautakunnan suorittamaan ne tehtävät, jotka sisältyvät työtehoneuvottelukunnan 30.12.1970 tekemään esitykseen. Samalla kaupunginhallitus päätti, muuttaen 15.10.1953 tekemäänsä päätöstä, että kiinteistölautakunnan tulee ennen kuin se luovuttaa tai vuokraa huonetilaa jollekin

virastolle tai laitokselle, hankkia kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston lausunto. Samaten kaupunginhallitus päätti muuttaen 23.1.1964 tekemäänsä päätöstä kaupungin sisäisistä henkilökuljetuksista määrätä, että ko. päätöksessä edellytettyjen järjestelytoimiston lausuntojen asemesta on pyydettävä lausunnot henkilöasiainkeskukselta (1.6. 1634 §).

Työtehoneuvottelukunnan ja järjestelytoimiston historiikki päätettiin kirjoittaa työtehoneuvottelukunnan esittämän suunnitelman mukaisesti 64-sivuisena julkaisuna, joka painetaan offsetmenetelmällä 200 kpl: een painoksena. Historiikin laatiminen päätettiin antaa kontt.pääll. Aapeli Vuoriston tehtäväksi virka-ajan ulkopuolisena työnä 1 200 mk:n palkkiosta painoarkkia kohti. Historiikin kirjoituspalkkion ja painatuskustannusten suorittamista varten myönnettiin 5 500 mk (15.3. 796 §).

Aloitepalkkioiden suorittamista varten myönnettiin 1 050 mk (yjsto 29.9. 6576 §).

Harjoittelijoiden palkkaaminen. Kaupunginhallitus päätti antaa seuraavat ohjeet harjoittelijoiden palkkaamisesta kaupungin virastoihin ja laitoksiin:

I. Harjoittelijan käsite

a) Harjoittelijalla ymmärretään tässä päätöksessä etupäässä henkilöä, joka opiskelee korkeakoulussa, opistossa tai koulussa tahi muussa oppilaitoksessa ja joka oman kehityksensä vuoksi ja kyseessä olevissa oppilaitoksissa vaadittavan harjoittelun saamiseksi tulee, tavallisimmin kesäaikana, lyhyehköksi ajaksi kaupungin työhön.

b) Harjoittelijatyöhön otettaessa on pyrittävä selvittämään työhönpyrkijän harjoittelutarkoitus joko oppilaitoksen opintokirjalla, todistuksella tai muulla asiakirjalla, ellei harjoittelijaa ole välittänyt jonkin oppilaitoksen työnvälityselin, jolloin muuta selvitystä ei tarvita.

II. Palvelussuhteen laatu

Harjoittelijat on yleensä palkattava työsuhteeseen

III. Palkka

Harjoittelijan palkka tulee määritellä kuukausipalkkana siten, että säännölliseen työhön keskimäärin käytetyllä kuukausittaisella työtuntimäärällä, mikä virasto- ja toimistotyössä on 152 ja muussa työssä 174, kerrotaan tuntipalkka. Mikäli harjoittelija ei ole tehnyt kuukauden aikana kaikkia säännöllisen työajan tunteja, kyseessä olevasta kuukausipalkasta vähennetään niiden tuntien osuus, jotka henkilö on ollut poissa työstä ja joilta hän ei voi muullakaan perusteella saada palkkaansa (esim. palkaton sairausloma jne.).

Kuukausipalkan perusteena olevaa tuntipalkkakerrointa määriteltäessä on otettava huomioon seuraavaa:

a) Toimistoharjoittelijat:

Tuntipalkkakerroin ei palkkojen porrastusta silmällä pitäen saa ylittää 5. palkkaluokan peruspalkan mukaan laskettua tuntipalkkaa. Näin ollen kerroin voi vaihdella 3–5 markan välillä.

b) Muut harjoittelijat (ylioppilaat yms.):

Tuntipalkkakerroin voi vaihdella 3–5 markan välillä.

c) Ulkomaalaiset harjoittelijat:

Kertoimen tulisi olla vähintään 4.50 markkaa.

d) Enimmäistuntipalkkakerroin b–c) ryhmän harjoittelijoille on 21. palkkaluokan peruspalkan mukaan laskettu tuntipalkka.

e) Täysin työkykyisen, 18 vuotta täyttäneen ja kolme kuukautta kaupungin palveluksessa olleen harjoittelijan osalta kerroin on kuitenkin vähintään 3.20 markkaa.

Vähimmäispalkkaa alempipalkkainen harjoitteluaika ei saa muodostua kohtuuttoman pitkäksi ja on harjoitteluajan pituutta harkittaessa kiinnitettävä huomiota siihen, mikä on harjoittelun kohteena olevan työn normaalin suorittamiskyvyn saavuttamiseen ja oppimiseen tarvittava aika.

Kaikissa tapauksissa on harjoittelijoille kuitenkin maksettava työn laadun ja harjoittelijan saavuttaman työtaidon huomioon ottaen sellaista palkkaa, joka on kohtuullisessa suhteessa vähimmäispalkkaan. Täyttä työpäivää tekevien harjoittelijoiden palkan tulisi olla vähintään 400 markkaa kuukaudessa.

f) Tuntipalkkakerrointa harkittaessa on yleensäkin otettava huomioon harjoittelijan suorittaman työn laatu sekä harjoittelijan ammattitaito ja koulutus.

IV. Työaika

Harjoittelijan työajan tulee olla sama kuin työpaikan muiden vastaavaa työtä tekevien työaika.

V. Vuosiloma- yms. sosiaaliset etuudet

Vuosilomiin, sairausloma- ym. sosiaalisiin etuuksiin nähden noudatetaan työsuhteista henkilökuntaa koskevia määräyksiä.

VI. Erinäisiä määräyksiä

a) Tämä päätös ei koske virkoihin viransijaisiksi otettavia. Mikäli joku, jonka on katsottava kuuluvan tässä mainittuun ryhmään, kuitenkin haluaa palveluksestaan todistuksen voidakseen esittää jossakin oppilaitoksessa harjoittelutodistuksensa, se on hänelle annettava.

b) Mahdollisuuksien mukaan olisi harjoittelijoille pyrittävä järjestämään tilaisuus tutustua asianomaiseen harjoittelupaikkaan laajemmaltikin kuin hänen oma työnsä edellyttää.

c) Palkkalautakunnan toimisto antaa pyydettäessä tarkempia ohjeita tämän päätöksen soveltamisesta (29.11. 3242 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki suhtautuu edelleen myönteisesti AIESEC -harjoitteluun kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Henkilöasiainkeskus määrättiin huolehtimaan ko. harjoittelutoiminnan vaatimista valmistelu-, koordinointi-, yhteydenpito- ja valvontatehtävistä (22.11. 3115 §).

Koulutustoiminta. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kaupungin ja sen virastojen ja vastaavien toimesta järjestetyssä koulutustoiminnassa suoritettavat luento- ja opetustehtävistä maksettavat palkkiot seuraaviksi:

Ulkopuoliselle opettajavoimalle suoritetaan palkkio yksityistapauksittain tehtävän sopimuksen perusteella. Ohjeenluonteisesti voidaan palkkion suuruuden määräämisessä käyttää toisaalta edellä tarkoitettujen palkkiosopimusten muodostamaa tasoa ja toisaalta kaupungin palveluksessa olevaa henkilökuntaa varten vahvistettuja palkkioperusteita soveltuvin osin. Samaa sopimusmenettelyä käytetään myös vaativaa seminaaritasoa edustavien koulutustilaisuuksien osalta, vaikka kysymys olisikin palkkion määräämisestä kaupungin palveluksessa olevan henkilön hoitamasta opetustehtävästä. Korvausta ei suoriteta oman henkilökunnan ns. työhön opetuksesta työpisteessä, vaan tämän tehtävän on katsottava sisältyvän jokaisen perustehtäviin. Korvausta ei myöskään suoriteta ns. kontrolloimattomasta informaatiosta, joka tapahtuu oman viraston tai vastaavan puitteissa. Korvattavana opetustehtävänä pidetään erityisesti järjestettyä opetustilaisuutta, joka poikkeaa tavanomaisesta työrutiinien hoidosta. Jos kaupungin palveluksessa olevan henkilön perustehtävien luonne edellyttää opetustoiminnan hoitamista, ei opetuksen antamisesta suoriteta eri palkkiota siltä osin kuin sen on katsottava sisältyvän viran tai toimen varsinaisiin tehtäviin tai on määrätty niihin kuuluvaksi. Tässä tarkoitettua opetustehtävää hoitavan henkilön katsotaan opetustehtävän osalta olevan työsuhteessa (tuntiopettaja) kaupunkiin. Niissä tapauksissa, joissa omalle henkilökunnalle tulee suorittaa palkkio jonkin kurssin tai vastaavan sisältämän opetustehtävän hoitamisesta, on kiinnitettävä huomiota asianomaisen pätevyyteen ja asemaan organisaatiossa, luentoaiheeseen, luennon kestoaikaan ja sen vaatimaan valmisteluaikaan sekä toistuvuuteen, opetuksen tavoitteeseen ja tasoon, opetustehtävän muodostaman ylimääräisen työn luonteeseen jne. Jos henkilö pitää luentoja useammasta eri aiheesta, on

jokaista aihekokonaisuutta arvosteltava erikseen.

Palkkioperusteet:

1. Perustuntipalkka = 1.50 × asianomaisen tuntipalkka
2. Palkkion suuruus luennon ym. kestoaika ja valmisteluaika huomioon ottaen:

	Luennon kesto tuntia				
Samasta aiheesta pidettävä luento ..... (luentorupeama)	1	2	3	4	jne
Valmistelukerroin	2	1.75	1.5	1.5	jne
Tunnit, joilta suoritetaan korvauksena 1. kohdan mukainen perustuntipalkka ...	2	3.5	4.5	6	jne

3. Palkkiota voidaan korottaa tai alentaa enintään 40 %:lla seuraavilla perusteilla:

Korotusperusteet:

Luento pidetään vain kerran tai erityisen harvoin

Kurssin tai vastaavan edustama taso on erittäin korkea tai tavoite tavanomaista vaativampi

Henkilökohtainen kyvykkyys

Alennusperusteet:

Saman luennon toistumistiheys on suuri

Kurssin tai vastaavan tavoite on tavanomaista alempi

4. Edellä esitetyllä tavalla määräytyvä palkkio sisältää vuosilomakorvauksen (6 %).

5. Luento- tai opetustehtävään liittyvästä kokeiden korjauksesta suoritetaan edellä 1. kohdan mukaisesti määrätty perustuntipalkka jokaiselta korjaustunnilta.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti,

että palkkioperusteiden käyttämisen edellytyksenä on, että henkilö korvaa luennon pitämiseen käyttämänsä säännöllisen työajan työskentelemällä vastaavan tosiasiallisen tuntimäärän säännöllisen työajan ulkopuolella ilman eri korvausta,

että luennon yms. valmistelu on edellytettävä suoritettavaksi säännöllisen työajan ulkopuolella, ellei tietojen tms. hankkiminen välttämättä vaadi työaikana tapahtuvaa selvittelyä ja

että henkilön kanssa voidaan sopia, että opetustehtävän suorittaminen ja luennon ym. valmistelu tapahtuu työaikana, jolloin tältä ajalta ei suoriteta edellä mainittua korvausta eikä vastaavasti vaadita takaisintekovelvollisuuden täyttämistä (3.5. 1349 §).

Viranhaltijain ja työntekijäin työjärjestely-, palkka- ym. kysymykset

Kunnallisen alan työmarkkinaosapuolten välisen rationalisoimissopimuksen aikaansaamista koskeva asia. Järjestelytoimisto oli todennut, että työmarkkinajärjestöjen, STK:n ja SAK:n, välillä solmittiin v. 1968 erityinen rationalisoimissopimus. Tuottavuuden kohottamisvaatimus koskee samalla tavalla kuntia kuin elinkeinoelämää, tämän vuoksi tulisi saada aikaan myös kunnallista sektoria koskeva rationalisoimissopimus. STK:n ja SAK:n välinen sopimus muodostaa hyvän yleispohjan myös kunnallisen alan vastaavalle sopimukselle. Järjestelytoimisto esitti, että Kaupunkiliitolle tehtäisiin esitys, että se ryhtyisi asian vaatimiin toimenpiteisiin. Palkkalautakunnan toimisto katsoi, että järjestelmällinen rationalisoimistoiminta ja sen avulla kertyvät tiedot työnjärjestelyasteesta kytkeytyvät tasapuolisuuden saavuttamiseen ja ylläpitämiseen palkkausasioiden hoidossa. Suositukseen tai sopimukseen olisi pyrittävä valtakunnallisissa puitteissa. Koska kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin palkkausten ja muiden palvelusehtojen määrittelyssä oli 1.12.1970 lukien siirrytty kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hoidettavana olevaan keskitettyyn järjestelmään, kaupunginhallitus päätti lähettää valtuuskunnan toimistolle jäljennökset palkkalautakunnan- ja järjestelytoimiston kirjeistä ilmoittaen, että kaupunginhallitus pitää tarkoituksenmukaisena, että toimisto ryhtyy

toimenpiteisiin kunnallisten työmarkkinaosapuolten välisen rationalisoimissopimuksen aikaansaamiseksi (28.6. 2018 §).

Suunnitteilla olevaa henkilökuntarekisteriä koskeva lausunto. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimisto mainitsi, että sen, kunnallisten keskusjärjestöjen sekä valtiovarainministeriön palkkaosaston välisenä yhteistyönä suunniteltiin kunnallista henkilökuntarekisteriä. Rekisteriin kaavailtiin merkittäviksi kaikki viranhaltijat sekä kuukausipalkkaiset toimihenkilöt ja työntekijät ja sen päiväysajankohdaksi oli ajateltu marraskuuta. Rekisteri korvaisi tilastokeskuksen tähänastiset marraskuun palkkatiedustelut. Toimisto pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa lomakkeissa pyydettävistä tiedoista. Saatuaan asiasta palkkalautakunnan lausunnon kaupunginhallitus päätti esittää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimistolle,

ettei puheena olevan tyyppistä henkilökuntarekisteriä voida pitää valtionapupalkkaisten viranhaltijain palkkauskustannusten kontrollin vuoksi tarpeellisena tietojen rakentuessa vain yhden kalenterikuukauden varaan ja valtionapujen kohdistuessa koko varainhoitovuoteen,

että kunnallinen sopimusvaltuuskunta neuvottelutoiminnassaan lähinnä tarvitsee tietoja viroista ja toimista sekä niihin liittyvistä taloudellisista eduista, mutta ei yksityisiä viranhaltijoita ja työntekijöitä koskevia henkilötietoja,

että rekisteriä tulisi pitää virkarekisterinä, jota täydennettäisiin viran ja tehtävän kuvauksilla,

että tiedot tulisi voida antaa konekielisinä tietokonenauhoina, koska suunniteltujen tiedustelulomakkeiden käyttö on suuria kustannuksia vaativa toimenpide ja

että virkarekisteri tulisi välttämättä hoitaa kuntasektorin omassa piirissä (28.6. 2024 §).

Vuoden 1971 palkkaratkaisut sekä virka- ja työehtosopimukset. Merkittiin tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston kirje 14.1. päätetyistä viranhaltijain palkkojen 1.1.1971 voimaanastuneista tasokorotuksen johdosta muuttuneista palkkataulukoista (25.1. 298 §, kunn. as. kok. n:o 10).

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi v:n 1971 palkkaratkaisuja sekä virka- ja työehtosopimuksia koskevat kunnallisen sopimusvaltuuskunnan asiakirjat ja saattaa ne palkkalautakunnan ja rahatoimiston tiedoksi sekä kehottaa rahatoimistoa ryhtymään asiasta aiheutuviin maksutoimenpiteisiin sekä palkkalautakuntaa antamaan solmituista sopimuksista aiheutuvat sovellutusohjeet sekä kehottamaan ao. virastoja ja laitoksia ryhtymään niihin toimenpiteisiin, mitkä sopimuksista vielä saattavat aiheutua, samalla saattaen ao. virastojen ja laitosten tietoon kutakin virastoa ja laitosta koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä tarpeelliset palkkataulukot. Samalla kaupunginhallitus päätti, että palkkojen korotuksesta aiheutuvien takautuvien maksujen veronpidätys toimitetaan prosenttipidätyksenä (22.2. 622 §, kunn. as. kok. n:o 11).

Kaupunginhallitus päätti,

1) että kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteessä n:o 3 (kuoppakorotukset) ja 6a (terveydenhoito- ja sairaanhoitohenkilöstö) sovitut palkkaluokkatarkistukset toteutetaan 1.1.1971 lukien liitteistä n:o 1 ja 2 ilmenevällä tavalla,

2) että sairaaloiden ja vajaamielislaitosten kemistien ja farmaseuttien osalta tarkistus suoritetaan siten, että ao. viranhaltijan palkkaluokka K-taulukossa säilyy ennallaan, mutta että kemisti on oikeutettu vähintään valtion A 29 palkkausluokan ja farmaseutti A 19 palkkausluokan mukaiseen palkkaukseen ja

3) että sairaaloissa ja Koskelan sairaskodissa osastonhoitajalle (erikoissairaanhoitajan tutkinnon suorittanut tai aikaisemmin lääkintöhallituksen luetteloon osastonhoitajan pätevyyden omaavana merkitty) A 18 palkkausluokan mukainen palkka maksetaan takuupalkkana em. ehdot täyttäville

viranhaltijoille (21.6. 1907 §, kunn. as. kok. n:o 10).

Viranhaltijain ns. sosiaalisen palkkaluokan vahvistaminen. Palkkalautakunta totesi 21.4., että kunnallinen yleinen virkaehtosopimus sisältää varsinaisen palkan käsitteen, joka muodostaa laskentapohjan, mm. vuosiloma-, sairausloma-, työtapaturma-, ja äitiyslomapalkkaa määrättäessä. Virkaehtosopimuksen 52 §:n 3 mom:ssa määrätään: »Jos virka on erityisellä perusteella sijoitettu alempaan palkkaluokkaan tai -tasoon kuin mihin se laatunsa mukaan kuuluisi, määrätään viran laatua vastaava kohtuullinen palkkamäärä käytettäväksi viranhaltijan varsinaisena palkkana.» Viran varsinaisesta palkasta käytetään tässä tapauksessa nimitystä sosiaalinen palkkaluokka. Kysymykseen tulevien virkojen osalta paikalliset neuvottelut oli käyty kaupungin neuvottelijain ja ao. järjestöjen edustajien kesken. Yksimieliseen neuvottelutulokseen oli päästy 19.4.1971. Virkojen sosiaalisia palkkaluokkia harkittaessa oli kiinnitetty huomiota viran edellyttämään statukseen sekä virassa mahdollisesti suoritettaviin virkasivutuloihin ja niiden vaikutukseen palkkauksessa sekä valtuuston kunnallista eläkelaitosta varten vahvistamiin ns. eläkepalkkaluokkiin. Sosiaalisia palkkaluokkia koskeva virkaehtosopimus käsitti eräät maistraatin, ulosottoviraston, raastuvanoikeuden, kaupunginviskaalinviraston, palolaitoksen, aluelääkärien ja liikennelaitoksen lääkärien virat. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä palkkalautakunnan esityksestä ilmenevän neuvottelutuloksen virkaehtosopimuksen 52 §:n 3 mom:ssa tarkoitettuja ns. sosiaalisia palkkaluokkia koskevaksi virkaehtosopimukseksi ja esittää edelleen kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle, että Helsingin kaupungin osalta em. momentissa määrättyä tarkoitusta varten vahvistettaisiin sosiaaliset palkkaluokat neuvottelutuloksen perusteella virkaehtosopimuksin. Kunnallinen sopimusvaltuuskunta ilmoitti vahvistaneensa sosiaalisia palkkaluokkia koskevan virkaehtosopimuksen Helsingin kaupungin osalta. Jäljennös sopimuksesta päätettiin lähettää em. virastoille ja laitoksille (26.4. 1275 §, yjsto 28.7. 6291 §).

Virkaehtosopimuksen edellyttämää virkojen palkkaluokkien tarkistusta virkaehtosopimuksen tarkoittaman ns. järjestelyvaran puitteissa koskevan valtuuston päätöksen johdosta kaupunginhallitus päätti toteuttaa tilapäisten virkojen palkkaluokkatarkistuksen siten, että mietinnön n:o 3 liitteiden A ja B sarakkeessa 7 mainitut tilapäiset virat siirretään 1.6.1971 lukien uusiin palkkaluokkiin samojen liitteiden sarakkeen 8 mukaisesti valtuuston päätöksen b ja c kohdassa mainittuja periaatteita noudattaen sekä että tilapäisten viranhaltijain ylityö-, sunnuntaityö-, iltatyö-, yötyö-, päivystys- ym. näihin verrattavat korvaukset tarkistetaan valtuuston päätöksessä mainittuja periaatteita noudattaen.

Kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle päätettiin esittää, että tämä antaisi kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:n 4 mom:ssa tarkoitetun suostumuksensa terveydenhoitoviraston kasvatusneuvolan 28. pl:n tilapäisen mielenterveyslääkärin, 28. pl:n tilapäisen kasvatusneuvolalääkärin ja suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan 28. pl:n tilapäisen koulupsykiatrin viran haltijoiden nykyisten 3 098 mk:n suuruisten sopimuspalkkojen tarkistamiseksi kunkin kohdalta 3 366 mk:ksi kuukaudelta 1.6.1971 lukien, sekä ilmoittaa valtuuston päättämistä vakinaisten virkojen ja kaupunginhallituksen päättämistä tilapäisten virkojen palkkaluokkatarkistuksista kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle (28.6. 1932 §, khn mtö n:o 3).

Kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle päätettiin esittää, että kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 60 §:n sisältöä tulevissa virkaehtosopimusta koskevissa neuvotteluissa selvennettäisiin siten, että siitä selvästi kävisi ilmi periaate, jonka mukaan luontoissuoritusten vastikkeiden suuruus määräytyy luontoissuoritussäännön määräysten mukai-

sesti kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 60 §:n 1 mom:ssa olevia yleisiä periaatteita noudattaen (7.12. 3331 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä kaupungin neuvottelijain ja Suomen Laivanpäällystöliiton kesken m/s Korkeasaaren laivanpäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista saavutetun neuvottelutuloksen sekä alistaa sen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi (26.4. 1274 §).

Kuukausipalkkaisten vuosilomapalkan maksamista koskeva asia. Rahatoimisto oli esittänyt tutkittavaksi, mitä mahdollisuuksia olisi vuosilomalain 17a §:ää hyväksi käyttäen saada aikaan ao. järjestöjen kanssa sellaiset sopimukset, ettei virka- ja työsuhteessa kuukausipalkalla olevien vuosilomapalkkoja maksettaisi lainkaan etukäteen. Jos niin kuitenkin tehtäisiin, vuosilomapalkka maksettaisiin etukäteen siten, että jos loma alkaa ennen varsinaista palkkapäivää, se maksettaisiin loman alkamiskuukauden palkan yhteydessä ja jos loma alkaa palkkapäivänä tai sen jälkeen ja kestää yli seuraavan kuukauden palkanmaksupäivän, maksettaisiin seuraavan kuukauden palkka loman alkamiskuukauden varsinaisena palkanmaksupäivänä. Mikäli vuosiloma pidetään useammassa erässä, etukäteismaksu suoritettaisiin vain kerran em. tavalla siinä yhteydessä, jolloin vuosiloman pääosa pidetään. Kaupunginhallitus päätti tehdä kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle esityksen sopimuksien aikaansaamiseksi rahatoimiston esittämällä tavalla (5.4. 1059 §).

Työnantajan lapsilisä- ja kansaneläkemaksuosuuksien takaisin saamista koskevasta asiasta annettava vastine. Lääninhallitus oli v. 1965 kaupungin hakemuksesta antamassaan päätöksessä katsonut, että kaupungin v. 1953–1961 palveluksessaan olleille palkansaajille maksamat tapaturmasairauspäiväraha eivät olleet sellaista palkkaa kuin v. 1946 ja 1959 annettujen ennakkoperintälakien 4 §:ssä tarkoitetaan eikä kaupunki niin ollen ollut velvollinen maksamaan näistä suorituksista työnantajan lapsilisä- ja kansaneläkemaksua. Lääninoikeus oli oikeuttanut kaupungin saamaan takaisin sanotut maksut, yht. 64 547 mk. Lapsilisämaksujen osalta päätös oli saanut lainvoiman. Kansaneläkelaitoksen haettua muutosta päätökseen työnantajan kansaneläkemaksujen osalta korkein hallinto-oikeus kumosi 16.11.1966 lääninoikeuden päätöksen sekä palautti asian lääninoikeudelle uudelleen käsiteltäväksi. Lääninoikeus vahvisti 22.1.1970 työnantajan ko. kansaneläkemaksuosuuden 17 664 mk:ksi. Lääninhallitus oli 26.2.1970 korkeimmalle hallinto-oikeudelle jättämässään anomuksessa lausunut, että em. lääninoikeuden v. 1965 antama päätös oli perustunut ilmeisesti väärään lain soveltamiseen ja sen vuoksi esittänyt, että korkein hallinto-oikeus purkaisi päätöksen lapsilisämaksujen osalta. Korkein hallinto-oikeus oli varannut kaupungille tilaisuuden vastineen antamiseen. Saatuaan asiasta lainopillisen osaston lausunnon kaupunginhallitus päätti vastustaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa vastineessaan lääninhallituksen hakemusta lapsilisämaksujen takaisin saamista koskevan päätöksen purkamiseksi, koska julkisen edun ei voitu katsoa vaativan päätöksen purkamista eikä päätös loukannut yksityistä oikeutta (13.4. 1091 §).

Virka- ja työajan järjestelyt 5.6.1971. Kaupunginhallitus päätti,

1) että virastot ja laitokset pidetään suljettuina lauantaina 5.6., ellei niiden toiminta vaadi muunlaista järjestelyä,

2) että 1) kohdan perusteella 5.6.1971 suljettuina pidettävissä virastoissa ja laitoksissa on lauantai 24.4.1971 säännön mukainen työpäivä,

3) että 24.4. »sisääntehtävä» työaika on säännöllistä työaikaa, mistä johtuen ko. viikon viikkotyöaika on täyttä työpäivää vastaavan tuntimäärän verran normaalia pitempi. Toisaalta viikon 31.5.–6.6.1971 säännöllinen viikkotyöaika on vastaavasti yhtä

täyttä työpäivää vastaavan tuntimäärän verran normaalia lyhempi,

4) että niissä virastoissa ja laitoksissa, jotka 1) kohdan perusteella pidetään suljettuina, on lauantaina 5.6. tehty työ katsottava lisä- tai ylityöksi ja se on korvattava niitä koskevien määräysten mukaisesti,

5) että jos viranhaltija on lauantaina 5.6. vuosilomalla, tätä päivää ei lueta vuosilomapäiväksi ja

6) että eo. määräykset koskevat myös kaupunkien ja kauppalain kuukausipalkkaisia päätoimisiä työntekijöitä (toimihenkilöitä) koskevan työehtosopimuksen piiriin kuuluvia toimihenkilöitä (13.4. 1136 §).

Lääkärintodistusten vaatimatta jättäminen influenssaepidemiatapauksissa. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin palveluksessa olevien viranhaltijoiden, toimihenkilöiden ja työntekijöiden ei tarvitse työ- ja toimipaikassaan esittää lääkärintodistusta sairausloman saantia varten silloin, kun he joutuvat jäämään pois työstään influenssan takia kauintaan 5 p:n ajaksi sillä ehdolla, että asianomainen toimittaa ensimmäisenä poissaolopäivänään työpaikkaansa ilmoituksen sairastumisestaan, ja jos sairaudesta johtuva poissaolo on kestänyt 3 p, kahden luotettavan henkilön antaman todistuksen siitä, että poissaolo on johtunut mainitunlaisesta sairaudesta. Virastoja ja laitoksia kehotettiin huolehtimaan siitä, että tässä päätöksessä tarkoitetulla tavalla sairastuneiden viranhaltijain, toimihenkilöiden ja työntekijäin osalta tehdään sairausvakuutustoimistolle sairausvakuutusasetuksen 16 §:n tarkoittama, puhelimitse tai kirjeitse tehtävissä oleva ennakkoilmoitus viimeistään kolmen päivän kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta lukien tätä päivää kuitenkaan lukuun ottamatta. Päätös koski niitä sairaustapauksia, jotka olivat sattuneet 26.11.1971 tai sen jälkeen ja oli voimassa 31.12.1971 saakka (29.11. 3247 §).

Pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärää koskeva ilmoitus päätettiin tehdä kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle (yjsto 28.7. 6278 §).

Merkittiin tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan kaupunkijaoston ilmoitus, että jaosto oli kokouksessaan 17.8. vahvistanut kaupungin ja ao. viranhaltijajärjestöjen kesken saavutetun pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärää koskevan neuvottelutuloksen, jonka mukaan Akavalla on 1 pääluottamusmies ja 6 luottamusmiestä, TVKV:llä 7 pääluottamusmiestä ja 46 luottamusmiestä sekä KTV:llä 7 pääluottamusmiestä ja 47 luottamusmiestä (13.9. 2463 §).

Jäsenmaksujen periminen. Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston perimään kaupungin luottamustoimissa oleville henkilöille maksettavista palkkioista asianomaisen antaman valtakirjan nojalla puolueelle tulevan jäsenmaksun (18.1. 167 §).

Oman auton käyttämisestä suoritettavat korvaukset. Kaupunginhallitus päätti kunnallisen sopimusvaltuuskunnan 27.5. tekemän päätöksen mukaisesti täydentää oman auton käyttämisestä suoritettavaa korvausta koskevia määräyksiä (29.11. 3244 §, kunn. as. kok. n:o 205).

Eläkkeitä koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti, että niiltä kaupungin eläkettä ja leskieläkettä saavilta eläkeläisiltä, joille tarkistusjärjestelmän valinnan muuttamisen johdosta oli 1.1.1970—30.4.1971 väliseltä ajalta maksettu liikaa eläkettä, peritään heidän liikaa saamansa eläke-erät seuraavia lievennettyjä perusteita noudattaen:

1) mikäli eläkkeen, leskieläkkeen tai kasvatusavustuksen bruttomäärä kuukaudessa on pienempi kuin 300 mk, takaisin perintää ei suoriteta lainkaan,

2) mikäli eläkkeen tai leskieläkkeen bruttomäärä kuukaudessa on 300—599.99 mk, peritään takaisin 1/3 liikaa maksetuista määristä,

3) mikäli eläkkeen tai leskieläkkeen bruttomäärä kuukaudessa on 600–999.99 mk, pe-

ritään takaisin 2/3 liikaa maksetuista määristä,

4) mikäli eläkkeen tai leskieläkkeen bruttomäärä kuukaudessa on 1 000 mk tai sitä suurempi, liikaa maksetut määrät peritään takaisin kokonaisuudessaan (30.8. 2338 §).

Kunnallinen eläkelaitos oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa Turun kaupunginvaltuuston esityksestä, joka koski Turun kaupungin kaasutehtaan uuninhoitajien eläkeiän alentamista. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa kunnalliselle eläkelaitokselle, että em. esityksen toteuttaminen merkitsisi, vaikka kunnallisen eläkelaitoksen hallituksen päätös rajoitettaisiinkin nimenomaan koskemaan vain Turun kaupunkia, kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön muuttamista eri sisältöiseksi eri kuntien viranhaltijoihin ja työntekijöihin nähden ja siten vallitsevan yhtenäisyyden rikkomista. Erittäin todennäköistä olisi, ettei tilanne voisi säilyä sellaisena, vaan alennettua 55 v:n eläkeikää vaadittaisiin lähes välittömästi sovellettavaksi myös Helsingin kaupungin kaasulaitoksen uuninhoitajiin, jolloin syntyisi lausunnon pyytämisen perusteena ollut heijastusvaikutus. Toisaalta eläkeiän alentamista ei tulisi pitää ratkaisukeinona työhön sijoittamista koskevia ongelmia ratkaistaessa. Tämän vuoksi ei esitys kaupunginhallituksen mielestä ollut perusteltu (24.5. 1579 §).

Farmas. Saara Lindholmin ylimääräisen eläkkeen saamista koskevassa valitusasiassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa selityksessään kaupunginhallitus päätti todeta, että ylimääräiset eläkkeet eivät ole lakiin, asetukseen tai sääntöön perustuvia, vaan kaupunginvaltuusto myöntää niitä yksinomaan harkintansa mukaan aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa. Kun valittajalla ei näin ollen ollut oikeutta saada kaupungilta ylimääräistä eläkettä ja kun kaupunginvaltuuston päätös ei näin ollen loukkaa valittajan yksityistä oikeutta eikä liioin ole syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä, olisi valitus hylättävä (14.6. 1837 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä eräät eläkkeitä koskevat valitukset (13.4. 1134 §, 17.5. 1504 §); esittää korkeimmalle hallinto-oikeudelle ent. ammattik.op. Uuno Mäkilaurilan eläkettä koskevan valituksen hylättäväksi (30.8. 2337 §) ja merkitä tiedoksi lääninhallituksen eräissä eläkeasioissa tekemät päätökset (17.5. 1503 §, 8.11. 3017 §, yjsto 21.7. 6236 §).

Lentotapaturmavakuutuksen suorittaminen. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan Tapaturmavakuutusosakeyhtiö Kullervolle 4 016 mk kaupungin luottamusmiesten ja kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden ryhmävakuutuksen lentotapaturmien varalta lopullisena vakuutusmaksuna v:lta 1970 ja 300 mk vakuutuksen ennakkomaksuna v:lta 1971 (yjsto 10.2. 5218 §).

Vaalien suorittaminen työpaikoilla. Kaupunginhallitus päätti sallia Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton liittokokousedustajien vaalien toimittamisen aikana 15.–29.4.1971 kaupungin työpaikoilla sillä ehdolla, että vaalitoimitukset suoritetaan työajan ulkopuolella sekä ettei niistä aiheudu haittaa töiden säännölliselle suorittamiselle (5.4. 1057 §).

Tuberkuloositarkastus. Yleisjaosto oikeutti tuberkuloositoimiston järjestämään kaupungin henkilökunnan pienoisröntgentarkastuksen valkoisessa salissa aikana 5.–6.4.1971 (yjsto 24.2. 5344 §).

Ansiomerkit. Yleisjaosto päätti, että valtion kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille myöntämät kunniamerkit jaetaan vuosittain kaupungintalossa järjestettävässä tilaisuudessa, johon kutsutaan kunniamerkkien saajat sekä ao. virastopäälliköt ja jossa tarjotaan virvokkeita ja kahvia (yjsto 19.5. 5814 §).

Helsinki-mitali ja Suomen Kaupunkiliiton ansiomerkki päätettiin hankkia virastojen ja laitosten esitysten mukaisesti eräille viran-

haltijoille sekä eräille luottamusmiehille ja työntekijöille. Ansiomerkkien hankkimiseen käytettiin 54 984 mk (19.4. 1159 §, 26.4. 1235 §, yjsto 21.4. 5641 §, 28.4. 5693, 5694 §).

Komiteat ja opintomatkat

Komiteat. Kertomusvuoden aikana päätettiin asettaa seuraavat komiteat ja toimikunnat, jotka oikeutettiin ottamaan sihteeri ja kuulemaan asiantuntijoita:

komitea tutkimaan mahdollisuutta ns. kyselytunnin käyttöön ottamisesta kaupunginvaltuuston kokouksissa. Komitean puheenjohtajaksi valittiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Jussi Saukkonen sekä jäseniksi kaupunginvaltuuston I varapuh. joht. Yrjö Rantala sekä vtt Georg Ehrnrooth, Anna-Liisa Hyvönen ja Veikko Loppi (1.3. 662 §);

komitea laatimaan yleissuunnitelma kaupungin nykyisten palvelumuotojen kehittämisestä siten, että ne tähänastista paremmin vastaisivat vuoro- tai säännöllistä ilta- tai yötyötä tekevien kohtuullisia vaatimuksia ja tekemään asiasta kaupunginhallitukselle tarpeellisiksi katsottavat esitykset huomioon ottaen kaupungin taloudelliset mahdollisuudet. Komitean puheenjohtajaksi nimettiin ajomest. Sulo Lahtinen ja jäseniksi maat. ja metsät.kand. Vuokko Juhola, toimitt. Ulla Gyllenberg, ennakontarkast. Raimo Larjola ja toimitt. Sirkka Tamminen (8.3. 762 §);

toimikunta selvittämään kaupungin teknillisten piirustusten mikrofilmausta ja tekemään ehdotus työn tarkoituksenmukaisimmasta suoritustavasta. Komitean puheenjohtajaksi määrättiin dipl.ins. Pertti Forsström ja jäseniksi fil.maist. Teemu Aalto, painatusasiamies Lasse Koski, ins. Matti Mähönen sekä dipl.insinöörit Aulis Samuelsson ja Olavi Siikaniemi (21.6. 1862 §);

työryhmä selvittelemään yksityisten lastenpäiväkotien tämänhetkistä tilannetta ottaen erityisesti huomioon kaupungin suorittama ko. päiväkotien valvonta ja tukeminen. Työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin virastotutk. Inkeri Benson, jäseniksi lastentarh. tarkast. Siiri Valli ja lastentarh. joht. Outi Harkko, lastentarhain lääk. Soili Ilmonen, lastenpsykiatri Sirkka Syvänne ja johtava päivähoidon tarkast. Anna-Liisa Helske sekä päiväkodin johtajat Anja Aho ja Helena Lindroth yksityisten päivähoitolaitosten edustajana sekä sihteeriksi tutkija Irja Eskola. Kaupungin palveluksessa olevat viranhaltijat osallistuvat työryhmän työskentelyyn virkatehtävänä (11.10. 2723 §);

toimikunta valmistelemaan, ohjaamaan ja valvomaan Lauttasaaren yhteiskoulun ent. koulurakennuksen sairaalaosastoksi muuttamista koskevan työn jatkosuunnittelua sekä rakentamisen toteuttamista. Puheenjohtajaksi valittiin sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksanen sekä jäseniksi os.hoit. Berit Holmqvist, työpääll. Lasse Juvonen, ylilääk. Juhani Railo, I koneins. Heikki Ranki ja kaup.arkkit. Sakari Siitonen (7.12. 3347 §);

komitea selvittämään ja tutkimaan sairaalalautakunnan, terveydenhoitolautakunnan ja huoltolautakunnan alaisen terveydenhuoltotoiminnan järjestämistä. Komitean puheenjohtajaksi valittiin apul.kaup.joht. Aarne Leskinen, varapuheenjohtajaksi tri. Ilkka Väänänen sekä jäseniksi apul.kaup. joht. Pentti Pusa, toim.joht. Usko Tiainen, lääkintöneuvokset Yrjö Hongisto ja Aimo Ojala, toim.joht. Reino Oksanen, kaup.lääk. Olavi Kilpiö ja toim.pääll. Tuure Lehto (11.1. 117 §, 22.11. 3179 §);

Helsingin yliopistollisen keskussairaalapiirin sairaaloiden poikkeusolojen sairaalajärjestelmiä koordinoivaan neuvottelukuntaan valittiin kaupungin edustajaksi toim.joht. Reino Oksanen (29.11. 3252 §);

toimikunta johtamaan ja koordinoimaan katastrofien torjuntaan liittyvää eri viranomaisten, laitosten ja vapaaehtoisten pelastuspalvelujärjestöjen pelastuspalvelun suunnittelutyötä kaupungin osalta sekä te-

kemään aikanaan tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle. Toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin sairaalatointa johtava apul.kaup.joht. Aarne Leskinen sekä jäseniksi sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksanen, johtava lääk. Seppo Pakarinen, os.lääk. Gunnar Brandt, kaup.lääk. Olavi Kilpiö, palopääll. Rainer Alho, väestönsuoj.pääll. Olavi Kettunen, apul.kaup.siht. Kurt Söderholm ja suunnittelija Pentti Louhi sekä poliisilaitoksen, Helsingin yliopistollisen keskussairaalan, Helsingin sotilaspiirin ja Suomen Punaisen Ristin kunkin erikseen nimeämä edustaja (24.5. 1592 §, 13.9. 2468 §);

työryhmä laatimaan selvitys Tapaninvainion vanhusten asuintalon rakentamismahdollisuuksista sekä ehdotus Koskelan ja Patolan alueilta huoltolautakunnan käyttöön varattujen tonttien käyttösuunnitelmaksi ja niille rakennettavien vanhusten asuintalojen huonetilaohjelmaksi. Puheenjohtajaksi nimettiin tal.pääll. Kauko Oittinen ja jäseniksi dipl.ins. Bertha Hanni, ylihoit. Lahja Dammert sekä rakennusviraston edustajana arkkit. Pentti Myllymäki siten, että he osallistuvat työryhmän työskentelyyn virkatehtävänä (4.1. 47 §);

komitea suomenkielisten kansakoulujen opettajien ja Helsingin suomenkielisten oppikoulujen opettajien kevätlukukauden 1972 yhteisen koulutuspäivän suunnittelu- ja järjestelytyön suorittamista varten. Komitean puheenjohtajaksi nimettiin fil.kand. Yrjö Larmola ja jäseniksi kansak.op. Inkeri Airola, rehtori Martti Rönkö sekä lehtori Kaj Karlsson. Komitean työ todettiin alkaneeksi 24.11.1971 (13.12. 3375 §);

toimikunta tutkimaan kaupungin omistamien, koululaisten kesävirkistykseen osoitettujen kesäsiirtoloiden tehokkaampaa ja taloudellisempaa käyttöä sekä niiden soveltuvuutta vanhusten virkistystarkoituksiin. Puheenjohtajaksi nimettiin pastori Jouni Apajalahti ja jäseniksi terv.sis. Sirkka Vuorela, apul.tark. Marketta Airila, koulutoimen joht. Walter Erko, kansak.op. Gideon Grönlund, kouluylilääk. Anja Helve, kansak.op. Tuomo Latvala, virastopääll. Esko Palmio sekä valtiot. maist. Pentti Vuolinka (13.9. 2441 §);

komitea selvittämään kähertäjäkoulun asemaa ja tilan tarvetta. Puheenjohtajaksi valittiin toim.joht. Ingvar Blomqvist ja jäseniksi tarkastajat Irja Kyläkossa ja Maila Könönen, arkkit. Ossi Leppämäki, tutkija Leila Räsänen, reht. Ulla Turpeinen sekä koulun oppilaskunnan edustaja (1.6. 1646 §);

komitea laatimaan yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahojen jakamista koskeva ehdotus. Puheenjohtajaksi valittiin apul.kaup.joht. Aarre Loimaranta ja jäseniksi kaupunginvaltuuston II varapuh.joht. Carl-Gustaf Londen sekä kaupunginhallituksen jäsenet Erkki Hara, Hellä Meltti, Eila Vuokko ja Aarne Välikangas (18.1. 172 §);

toimikunta selvittämään kuntasuunnittelurekisteritoimiston, tilastotoimiston ja tietojenkäsittelykeskuksen mahdollista yhdistämistä. Puheenjohtajaksi nimettiin organisaatiopääll. Pertti Forsström ja jäseniksi toim. pääll. Karl-Erik Forsberg, henkilöasiainpääll. Kalevi Ylä-Hokkala, toim.pääll. Tauno Tirkkonen ja tietojenkäsittelykeskuksen pääll. Erkki Niiniskorpi (28.6. 1926 §);

komitea tutkimaan ja laatimaan selvitys mahdollisuuksista käyttää kaupungin hallinnassa olevia koulujen ym. huonetiloja eri yhteisöjen kokous- ja kokoontumistarkoituksiin. Puheenjohtajaksi valittiin talousjoht. Kaarlo Pettinen sekä jäseniksi fil.kand. Irina Matvejew, rva Hellä Meltti, toimitt. Erkki Paavola ja hitsaaja Pentti Ukkola (8.3. 753 §);

komitea selvittämään ns. piilokonttoristumisen tämänhetkistä määrää Kantakaupungin asuntovyöhykkeillä ja tutkimaan mahdollisuuksia tämänsuuntaisen kehityksen pikaiseksi ehkäisemiseksi sekä tekemään asiasta tarpeellisiksi katsomansa esitykset kaupunginhallitukselle. Komitean puheenjohtajaksi valittiin vt Holger Liinpää sekä jäseniksi vtt Juho Antikainen ja Jutta Zilliacus sekä

varat. Lauri Nordberg, toiminnanjoht. Veli-Jorma Juusela, rak.tarkast. Aulis Salo ja asemakaava-arkkit. Pirkko Vitikainen (25.10. 2861 §);

komitea valvomaan Töölönlahden–Terassitorin alueen kaavarunkotyöhön liittyvän miljööteknillisen konsulttitehtävän suorittamista sekä laatimaan selvitys mahdollisuuksista osoittaa Kantakaupungin keskeisistä osista sijoituspaikkoja sellaisia lähinnä valtion tai muun julkisin varoin toteutettavia rakennustyökohteita varten, joihin kaupungin elinten olisi lähivuosina syytä ottaa kantaa ja tekemään mahdollisesti tarpeellisiksi osoittautuvat esitykset asiasta kaupunginhallitukselle. Puheenjohtajaksi valittiin ylipormestari Teuvo Aura sekä jäseniksi akateemikko Alvar Aalto, apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen, vt Erkki Heikkonen, pääjoht. Ylermi Runko, virastopäälliköt Lars Hedman ja Pentti Lehto (22.11. 3157 §);

komitea ja sille asiantuntijaryhmä suunnittelemaan keskustan vapaa-alueiden käyttöä virkistys- ja vapaa-ajan toimintoihin sekä matkailupalveluksiin siten, että jo olemassa olevat toiminnot saadaan mahdollisimman joustavasti sopeutumaan kokonaisuuteen ja huomioon ottaen, että Alppilan korttelin n:o 397 tontti n:o 1 on varattu näköalatornia varten. Komitean puheenjohtajaksi nimettiin sos.neuvos Väinö Soininen ja jäseniksi vtt Juha Klemola, Yrjö Larmola, Pekka Saarnio ja Jutta Zilliacus sekä työryhmän puheenjohtajaksi rahoitusjoht. Erkki Linturi ja jäseniksi virastopäälliköt Lars Hedman ja Esko Palmio, matkailupääll. Mikko Nupponen ja toim.joht. Bo Ekelund (15.3. 800 §);

satamalautakunnan alaisena toimiva varastorakennus L 7:n suunnittelu- ja rakennustoimikunta. Toimikunnan puheenjohtajaksi nimettiin dipl.ins. Veli Rahikainen ja jäseniksi varatoim.joht. Tor Bäckström, tulliylitark. Osmo Jäppinen, ins. Olavi Lassila, toim.joht. J.-O. Malmström ja pääluottamusmies Oiva Paajanen (1.2. 379 §);

komitea laatimaan Helsingin taksitutkimus 1970 -nimisen tutkimuksen perusteella ehdotus 1.6.1972 mennessä niistä toimenpiteistä, joihin tutkimuksen perusteella olisi ryhdyttävä. Puheenjohtajaksi valittiin valtiot.maist. Pauli Burman ja jäseniksi diplomi-insinöörit Antero Aarvala, Henrik Kalliala ja Heikki Salmivaara, fil.maist. Victor Procopé ja rak.mest. Tauno Tuomivaara (18.10. 2789 §).

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitukselle kaupungin olevan halukas neuvottelemaan kaupungin ja maalaiskunnan välisen, sairaalasuunnittelua koskevan yhteistyön aloittamisesta itäisten alueiden osalta. Samalla kaupunginhallitus päätti asettaa toimikunnan käymään em. neuvotteluja ja valita sen puheenjohtajaksi apul.kaup.joht. Aarne Leskisen sekä jäseniksi sairaalatoimen toim.joht. Reino Oksasen ja hoitolaitosten suunnittelutoimiston pääll. Tuure Lehdon. Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitus oli valinnut edustajikseen vt. kunnankamr. R. Ruuskasen, projektisiht. S. Rokan ja TESA-toimikunnan siht. J. Romppasen (7.6. 1742 §, 13.9. 2467 §).

Sairaalalautakunta oikeutettiin asettamaan keskuudestaan 5-jäseninen tilapäinen jaosto tutkimaan ja selvittämään sairaalaviraston organisaatiota sekä tarkistamaan sairaalatoimen ohjesääntöä. Jaosto oikeutettiin kokoontumaan useammin kuin kolme kertaa sekä kuulemaan tarvittaessa asiantuntijoita ja ottamaan itselleen sihteeri (19.4. 1193 §).

Kaupunginhallitus oikeutti koulusuunnittelutoimikunnan asettamaan seuraavat kuusi jaostoa:

I. peruskouluasteen suomenkielinen suunnittelujasto, II. peruskouluasteen ruotsinkielinen suunnittelujaosto, III. toisen asteen koulutuksen suunnittelujaosto, IV. esikouluasteen koulutuksen suunnittelujaosto, V. hallinto-, henkilöstö- ja talousjaosto sekä VI. pedagoginen jaosto toimikunnan 21.1. päivätyn esityksen mukaisesti ja siten, että

jaostot saavat kokoontua useammin kuin kolme kertaa.

Jaostojen kokouspalkkioista aiheutuneet laskut, 12 475 mk, hyväksyttiin maksettavaksi ao. määrärahoista (8.2. 423 §, yjsto 21.4. 5653 §, 30.6. 6060 §, 7.7. 6094 §, 13.10. 6649–6652 §, 10.11. 6777 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan asettamaan v:n 1972 alusta lukien keskuudestaan 3-jäsenisen jaoston, joka sai kokoontua useammin kuin kolme kertaa, kansakoulujen rakennustoiminnan esisuunnittelua varten. Jaosto oikeutettiin kuulemaan asiantuntijoita. Jaostoa varten saatiin 1.1.1972 lukien palkata koulutoimen johtajan alaisena toimiva, arkkitehdin kelpoisuuden omaava, päätoiminen, työsuhteinen sihteeri 31. pl:n mukaista palkkaa vastaavalla palkalla (22.11. 3120 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota musiikkilautakunnan 28.9. tekemän ja 11.10. tutkittavaksi alistetun päätöksen siltä osin, kuin se koski tilapäisen jaoston asettamista valmistelemaan kysymystä kaupunginorkesterin edustajien osallistumisesta musiikkilautakunnan kokouksiin ja oikeuttaa lautakunnan asettamaan keskuudestaan enintään kolme kertaa kokoontuvan jaoston, johon kuuluvat lautakunnan puh.joht. Veikko Loppi ja jäsenet Heikki v. Hertzen sekä Jorma Kilappa, valmistelemaan johtosäännön uudistusta (11.10. 2688 §, 15.11. 3065 §).

Kaupunginhallitus päätti nimetä kouluneuvos Jussi Saukkosen, pääsiht. Anna-Liisa Hyvösen, fil.lis. Aarne Laurilan, koulutoimen joht. Walter Erkon ja arkkit. Juha Vikkulan kaupungin edustajiksi opetusministeriön asettamaan toimikuntaan, jonka tehtävänä oli selvittää koulunuudistukseen liittyviä lainsäädännöllisiä ja tulkinnallisia näkökohtia Helsingin olosuhteita silmällä pitäen (22.2. 594 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan yhteyteen asetettaviin seuraaviin työryhmiin nimettiin kaupungin edustajiksi jäljempänä mainitut henkilöt: koulurakennusten suunnittelua yhteistyönä käsittelevään työryhmään koulutoimen joht. Walter Erko ja vs. apul. kaup. arkkit. Ossi Leppämäki (15.3. 813 §); Helsingin seudun ammattikurssitoiminnan järjestämistä varten perustettavaan työryhmään vtt Gustaf Laurent ja Eila Vuokko (1.6. 1653 §); jäsenkuntien jätehuoltokysymystä kokonaisuudessaan käsittelevään työryhmään yleisten töiden lautakunnan puh.joht. Terttu Raveala, varapuh. joht. Ensio Syrjänen ja kaup.ins. Martti Anttila sekä pysyviksi asiantuntijoiksi puhtaanapitopääll. Heikki Saarento ja katurak. pääll. Hans Korsbäck (28.6. 1934 §) sekä jäsenkuntien yleiskaavasuunnittelua yhteistyönä käsittelevään työryhmään kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenet Antero Aarvala ja Pauli Burman sekä viraston pääll. Lars Hedman (28.6. 1935 §). Insinööri Erkki Heikkosen henkilökohtaiseksi varamieheksi yhteistyötoimikuntaan nimettiin varat. Orvo Koskinen (17.5. 1461 §).

Rakennushallituksen asettamaan suurkeittiöstandardien kehittämistä valvovaan asiantuntijaelimeen nimettiin kaupungin edustajaksi elintarvikekeskuksen toim.joht. Risto Hovi (2.8. 2098 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää dipl. ins. Kari Bergholmille vapautuksen tietojenkäsittelyneuvottelukunnan puheenjohtajan tehtävästä sekä luonnont. kand. Reijo Mäkelälle vapautuksen neuvottelukunnan jäsenen tehtävästä. Samalla kaupunginhallitus päätti muuttaa 29.6.1970 tekemäänsä päätöstä siten, ettei tietojenkäsittelyneuvottelukunnassa edustettuina olevia virastoja ja laitoksia ennakolta nimetä, vaan että jäsenten valinnassa on kiinnitettävä huomiota asianomaisen perehtyneisyyteen sekä siihen, että valittavat jäsenet edustavat mahdollisimman laajasti kaupungin hallintoa. Vapautuksen saaneiden tilalle valittiin neuvottelukunnan puheenjohtajaksi apul. kaup. joht. Aarre Loima-

ranta ja jäseneksi organisaatiopääll. Pertti Forsström jäljellä olevaksi toimikaudeksi v:n 1971 loppuun (5.4. 999 §).

Seuraaviin komiteoihin ja toimikuntiin valittiin uudet jäsenet: historiatoimikuntaan prof. Sven-Erik Åströmin tilalle fil. tri Torsten Steinby (17.5. 1460 §); väestönlaskentatoimikuntaan rovasti Axel Palmgrenin tilalle fil. maist. Elisabeth Elfvengren (22.2. 595 §); työaikojen porrastuskomiteaan varat. Kalevi Ilmosen tilalle valtiot. lis. Patrik Lilius ja dipl. ins. Heikki Lehtosen tilalle dipl. ins. Seppo Sanaksenaho (16.8. 2202 §, 15.11. 3095 §); ympäristönsuojelutoimikuntaan vt Barbro Appelqvistin tilalle toimitt. Ulla Gyllenberg (13.9. 2436 §) ja asunnonjakotoimikuntaan ekon. Seppo Rädyn tilalle opett. Matti Haapanen (1.11. 2931 §).

Killinmäen suunnittelutoimikunnan jäseneksi työpääll. Esko Toivolan tilalle valittiin työpääll. Lasse Juvonen (16.8. 2206 §).

Urheilupalkintotoimikuntaan oli valittu joht. Erik Åströmin tilalle oikeusneuvos Nils-Erik Nyman (2.8. 2057 §).

Seuraavat toimikunnat ja jaostot oikeutettiin kokoontumaan useammin kuin kolme kertaa ja ottamaan itselleen sihteeri: kasvatusneuvolan työjaosto (26.4. 1278 §); päiväkotitoiminnan kehittämistä tutkiva toimikunta (3.5. 1344 §); yleisten töiden lautakunnan työvoimajaosto (14.6. 1807 §); Esplanadikappelin tulevan toiminnan järjestelyä tutkiva jaosto (18.10. 2791 §); yleiskaavatyön jatkamista valvova jaosto (1.2. 366 §); kaupunkisuunnittelulautakunnan toiminnan julkistamista tutkimaan asetettu jaosto (5.4. 1026 §) sekä Hanasaaren B-voimalaitoksen ja Suvilahden sähköaseman käsittävän rakennushankkeen seuraamista varten asetettu jaosto (20.12. 3475 §). Virkistysaluetoimikunta oikeutettiin ottamaan itselleen toinen sihteeri (14.6. 1797 §).

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat toimikunnat olivat lopettaneet toimintansa: hoitolaitosten työaikakomitea (22.2. 621 §); koulurakennuskomitea (28.6. 1952 §) ja jätehuoltoneuvottelukunta (13.12. 3378 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuustossa edustettuina olevien ryhmien edustajista kokoonpannun IES-työryhmän, jota on pidettävä komiteaan verrattavana, jäsenille maksetaan sen toiminnan alkamisesta lähtien samat palkkiot kuin komitean puheenjohtajalle ja jäsenille (17.5. 1463 §).

Komiteain ja toimikuntien menoihin käytettiin kertomusvuonna yht. 230 840 mk.

Avohoitokomitean mietintö päätettiin lähettää sairaalalautakunnalle, lastentarhain lautakunnalle, terveydenhoitolautakunnalle, huoltolautakunnalle, lastensuojelulautakunnalle ja hoitolaitosten suunnittelutoimikunnalle komitean ehdotusten huomioon ottamiseksi kaupungin avohoidon jatkokehitystyössä (11.1. 117 §).

Matka-apurahat ja kaupungin edustus eri kongresseissa ym. Kertomusvuoden aikana suoritettiin useiden viranhaltijoiden, luottamusmiesten ym. matkakustannukset talousarvioon sisältyvistä määrärahoista Virkamatkat ja eräistä muista määrärahoista heidän osallistuessaan eri kongresseihin ja kokouksiin ulkomailla ja kotimaassa.

Lisäksi myönnettiin eri virastojen ja laitosten eräille viranhaltijoille matka-apurahat osallistumista varten ulkomailla järjestettyihin kursseihin samoin kuin kotimaassa järjestettyihin kursseihin, seminaareihin tai opinto- ja neuvottelupäiviin.

Opintomatka-apurahat. Kaupungin talousarvioon on vuosittain merkitty määräraha opintomatka-apurahojen jakamista varten kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille ulkomaille tehtäviä opintomatkoja varten. Apuraha oli aikaisemmin myönnetty mm. sillä ehdolla, että sen saajan oli sitouduttava jäämään kaupungin palvelukseen kahdeksi vuodeksi matkan päättymisestä lukien tai sitä ennen omasta aloitteestaan erotessaan suorittamaan saamansa apuraha kokonaisuudessaan takaisin. Kaupungin pyydettyä en-

nakkoperintälain 17 §:n mukaista ratkaisua siitä, oliko opintomatka-apurahoista suoritettava ennakonpidätys ja työnantajan sosiaaliturvamaksu, veroviraston ao. osastopäällikkö, koska ko. apurahaa oli pidettävä korvauksena apurahan antajan lukuun suoritetusta työstä, ennakkoperintälain 4 §:n ja työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 2 §:n nojalla määräsi, että näin oli meneteltävä. Kun kaupunginhallitus myönsi v:n 1970 opintomatka-apurahat, päätettiin samalla, ettei apurahojen saajilta vaadita em. sitoumusta. Sen jälkeen pyydettiin verovirastolta ratkaisua ko. kysymyksestä uudelleen. Veroviraston ao. toimistopäällikkö antoi 6.7.1970 päätöksen, jossa todettiin, että koska apurahan hakijan, riippumatta tehdystä sitoumusmuutoksesta, on katsottava käyttävän opintomatkalla hyötymänsä tiedon lisääntymisen apurahan antajan hyödyksi, on Helsingin kaupungin katsottava korvausta vastaan hankkineen hyötyä opintomatkalla saadusta tiedosta, minkä vuoksi ennakonpidätys ja sosiaaliturvamaksu on myönnetyistä apurahoista suoritettava. Kaupunginhallitus oli valittanut tästä päätöksestä lääninhallitukseen ja todennut, että ko. apurahoja oli vuosikymmenien ajan pidetty verotuksessa sellaisina erinä, joista ei ole toimitettava ennakonpidätystä eikä niitä myöskään lopullisessa verotuksessa ole katsottu tuloksi. Mitään perustetta tämän käytännön muuttamiselle ei ollut, ainakaan sen jälkeen, kun sitoumusta kaupungin palvelukseen jäämisestä ei enää vaadittu. Lääninhallitus oli 8.4.1971 antamallaan päätöksellä ratkaissut valituksen ja määrännyt ennakonpidätyksen toimitettavaksi ko. apurahan puolesta määrästä, mistä osuudesta siis myös sosiaaliturvamaksu oli suoritettava. Näin muutettuna määräys oli pidennettynä voimassa enintään v:n 1971 loppuun asti. Kaupunginhallitus katsoi asian olevan siksi tulkinnanvaraisen, että päätökseen olisi haettava muutosta. Kaupunginhallitus päätti pyytää korkeimmalta hallinto-oikeudelta lupaa hakea muutosta Uudenmaan lääninhallituksen 8.4. tekemään päätökseen opintomatka-apurahoista toimitettavaa ennakkopidätystä ja niistä suoritettavaa työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevassa asiassa (19.4. 1156 §).

Määrärahoista opintomatkastipendit saivat apurahan jäljempänä mainitut viranhaltijat tavanomaisilla ehdoilla: rahatoimiston os. pääll. Lauri Kotivirta, terveydenhoitoviraston psykologi Kyllikki Virkki, sairaanhoitolaitosten apteekin proviisori Eero Pääskylä, Auroran sairaalan kemisti Arvo Relander ja kardiologi Erik Malm, huoltoviraston huoltotark. Kari Huttunen, nuorisokodin johtajat Erik Bärlund, Helmi Hirvonen ja Lauri Saloriutta, psykologi Seija Nieminen, lastenhuollontark. Maija Kario, lastentarhanopettajat Carita Backa ja Anneli Laukama, suomenkielisten kansakoulujen opettajat Anja-Leena Ikäheimo, Leena Lampila ja Raija Vornamo sekä englannin kielen op. Kate Staples, ruotsinkielisten kansakoulujen laulunop. Marianne Segerstam ja suomen kielen op. Helfrid Olkanen, suomenkielisen työväenopiston keskikouluosaston joht. Huoti Koski, kaupunginkirjaston kirjastoaman. Marjut Kianto, kaupunginorkesterin varaäänenjoht. Juha Metsäpelto, rakennusviraston I apulaiskaturak. pääll. Seppo Hirvonen, käyttöinsinöörit Kurt Hagman ja Per-Olof Englund, arkkit. Eeva-Maria Rantanen, työntutkimustekn. Juha Kannosto, työntutk. Päivi Sievi, piiripuut. Reijo Hahkala, puutarhurin apul. Aulis Miettinen, kirvesm. Kauko Kuusisto, putkenlask. Pentti Vauhkonen, asuntoasiain siht. Heikki Himanka, kaasulaitoksen toim. pääll. Sakari Suvanto, sähkölaitoksen organisaatiotutk. Anneli Nikula, liikennelaitoksen kassanh. Leila Olvinen ja väestönsuojelutoimiston suunn. ja koul. pääll. Martti Suhonen (19.4. 1150 §, 7.12. 3292 §).

Matkakertomukset. Kaupunginarkistoon lähetettiin säilytettäväksi ne matkakertomukset, joita kaupungin myöntämän matka-apurahan saaneet henkilöt olivat laatineet tekemistään matkoista.

Edustustilaisuudet. Kaupungin kustannuksella järjestettiin kertomusvuoden aikana erilaisia lounas-, päivällis- ym. tilaisuuksia Helsinkiin tutustumaan tulleille eräiden maiden presidenteille, ministereille ja diplomaateille sekä eri ammattialoja edustaville ulkomaalaisille vieraille, valtioneuvoston jäsenille sekä eri kaupunkien ja kuntien edustajille ym.

SALT-pääneuvottelijoille avustajineen, noin 130 henkilölle, päätettiin 8.8. järjestää laivamatka Helsingin saaristoon, jonka aikana kaupunki tarjoaisi aterian ym. Päätös alistettiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Neuvotteluja seuraaville lehdistön edustajille päätettiin järjestää vastaanotto Kaupungintalossa kertomusvuoden kesällä alkaneen neuvottelukierroksen aikana (yjsto 7.7. 6092, 6093 §, 28.7. 6279 §).

Seuraavien kaupunkien edustajille oli esitetty vierailukutsu: Bukarestin kaup. joht. Dumitru Popalle puolisoineen (yjsto 31.3. 5545 §); Edinburghin kaup. johtajalle Lord Provost'ille ja Lady Provost'ille (yjsto 17.2. 5271 §); Tukholman kaupungin n. 15 henkilöä käsittävälle valtuuskunnalle (22.11. 3119 §); Washingtonin kaup. joht. Walter Washingtonille puolisoineen (yjsto 17.2. 5270 §); Wienin pormestarille Felix Slavik'ille puolisoineen (yjsto 31.3. 5544 §); Tampereen ja Turun kaupunkien tiedotus- ja matkailupäälliköille sekä tiedotus- ja matkailusihteereille (yjsto 13.10. 6647 §).

Moskovan kaupungille oli esitetty kutsu kuusi henkilöä käsittävän valtuuskunnan lähettämisestä Helsinkiin ajaksi 18.—24.8. osallistumista varten mm. toiseen suomalais-neuvostoliittolaiseen ystävyyskaupunkikokoukseen. Vierailusta aiheutuvat kustannukset päätettiin suorittaa kaupungin varoista. Kaupunginkanslian yleisen osaston tehtäväksi annettiin vierailuohjelman suunnitteleminen ja toteuttaminen. Moskovan kaupunkinäyttelyn järjestämisestä Helsingissä aiheutuvat kustannukset suoritettaisiin vastavuoroisuusperiaatetta soveltaen kaupungin varoista (28.6. 1939 §). Yleisjaosto totesi, että ystävyyskaupunkikokouksen ohjelma oli siten suunniteltu, että sen laajentaminen Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Helsingin Aluejärjestön kirjelmässä esitetyin tavoin ei ollut mahdollista (yjsto 6.4. 5581 §). Kaupungin edustajiksi ystävyyskaupunkikokoukseen nimettiin apul. kaup. joht. Aarre Loimaranta, kaupunginhallituksen jäsen Aarne Välikangas sekä vtt Inkeri Airola, varalla Irja Salmela, Anna-Liisa Hyvönen, Yrjö Larmola ja Arvid von Martens. Kaupunkiliiton toimistolle päätettiin em. määrärahoista suorittaa 2 880 mk kaupungin vieraiksi saapuvien kuuden Moskovan kaupungin ja Helsingin omien edustajien ko. kokouksen osanottomaksuna (28.6. 1938 §). Kokouksen n. 300 osanottajalle päätettiin tarjota illallinen Kaupungintalossa 23.8. Matkailutoimiston tehtäväksi annettiin kiertoajelun suunnittelu ja järjestäminen linja-autoilla oppaineen. Kaupunkisuunnitteluviraston tehtäväksi annettiin huolehtia kokouksen yhteyteen tulevan näyttelyn liikennesuunnittelua koskevan osan valmistelusta ja liikennelaitoksen tehtäväksi huolehtia kokouksen osanottajien kuljetuksesta kaupungin alueella kokouksen aikana (13.4. 1088 §, 28.6. 1941 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helsingin ja Moskovan kaupunkien ystävyyssuhteista 21.8.1971 allekirjoitetun sopimuksen ja samalla hyväksyä kaupunginjohtajan toimenpiteen sopimuksen allekirjoittamisesta (6.9. 2374 §). Merkittiin, että Neuvostoliiton ystävyyskaupunkivaltuuskunta oli lähettänyt kiitossähkeen (6.9. 2375 §).

Leningradin kaupungin ja Leningradin Neuvostoliitto-Suomi-Seuran valtuuskuntien vierailusta Helsingissä 25.–26.11. aiheutuvat kustannukset päätettiin suorittaa kaupungin varoista (yjsto 24.11. 6844 §).

Kansainväliselle tilastoinstituutille päätettiin lähettää kutsu sen järjestämien kansainvälisen kaupunkitilastomiesten yhdistyksen tilastopäivien pitämisestä Helsingissä v. 1972. Tilastotoimiston tulisi aikanaan tehdä eri

esitys vieraanvaraisuuden osoittamisesta kokouksen johdosta (8.2. 420 §).

Merkittiin, että Tukholman kaup. siht. Hans Calmfors saapuisi Helsinkiin 27.–29.5. kuultavaksi asiantuntijana kyselytuntikomiteassa sekä tutustuakseen Helsingin kunnallishallintoon. Kaupunginkanslia oikeutettiin hyväksymään kaup. siht. Calmforsin ja hänen vaimonsa vierailuohjelma sekä maksamaan vierailusta aiheutuvat hotelli-, ruokailu- ym. kustannukset muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (yjsto 19.5. 5813 §).

Unkarin presidentin Suomen vierailun johdosta päätettiin kaupungin kustannuksella järjestää vastaanotto kaupungintalossa 24.8. (21.6. 1859 §); Reykjavikin kaupungin valtuuskunnan Helsinkiin kesäkuussa 1972 tehtävän vierailun kustannukset päätettiin suorittaa kaupungin varoista (22.11. 3118 §).

Yleisjaosto päätti ilmoittaa kaupungin virastoille ja laitoksille, että milloin virasto tai laitos joutuu osoittamaan vieraanvaraisuutta kaupunginkanslian toimesta lähetetyille vierailijoille ja edellytyksin, että asiasta on ennakolta kaupunginkanslian kanssa sovittu, saadaan, mikäli virastolla tai laitoksella ei ole omia edustusmäärärahoja, vieraanvaraisuuden osoittamisesta aiheutuneet kustannukset esittää kaupunginhallituksen maksettavaksi (yjsto 15.12. 6957 §).

Englannissa käytävien lainaneuvottelujen edustuskustannuksia varten yleisjaosto myönsi ylipormestari Teuvo Auralle 5 000 mk kaupungin edustustilaisuuksia, kongresseja ja vierailuja ym. varten merkitystä määrärahasta. Yleisjaosto hyväksyi sittemmin em. edustusvarojen käyttöä koskevan tilityksen (yjsto 20.10. 6691 §, 24.11. 6840 §).

Ateenan kaup. joht. Dimitrios Ritsosin kutsuttua kaupungin edustajia Ateenaan Kreikan vapautumisen sekä Ateenan pääkaupunkina olon 150-vuotisjuhliin yleisjaosto päätti ilmoittaa kaup. joht. Ritsosille, ettei Helsingin edustajilla ollut mahdollisuuksia osallistua mainittuihin juhliin (yjsto 1.9. 6414 §).

Kaupunginhallituksen em. määrärahoja käyttäen päätettiin hankkia kahvikalusto luovutettavaksi lahjana kaup. joht. Sören Carlssonille Tukholmaan 16.–19.5. tehtävän matkan yhteydessä (yjsto 12.5. 5807 §); Moskovan kaupungille päätettiin kesäkuussa 1971 tehtävän ystävyysmatkan yhteydessä lahjoittaa Birger Kaipiaisen tekemä seinälautanen. Samalla päätettiin lahjaesineiksi varastoon hankkia Friedl Kjellbergin tekemä maljakko, kaksi keramiikkavatia ja Hilkka-Liisa Aholan tekemä seinälaatta (yjsto 27.1. 5121 §, 28.4. 5689 §); pormestari Børge Jensenille päätettiin apul. kaup. joht. Pentti Pusan Kööpenhaminan vierailun yhteydessä lahjoittaa kaupungin puolesta n. 200 mk maksava kahviastiasto (yjsto 15.12. 6996 §). Unkarilaisen taiteilijan Ortutayn kaupungille lahjoittaman keraamisen veistoksen varastoimis- ja kuljetuskustannuksia varten myönnettiin 5 000 mk (9.8. 2118 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunginkanslian ostamaan kaupungin lahjaesineinä kaupunginjohtajan harkinnan mukaan jaettaviksi Finnlevy Oy:ltä 30 mk:n kappalehintaan 400 kpl äänilevykansioita. Jokaiseen kansioon on kiinnitetty kaupungin toimesta viisiväripainatuksella painettu Helsingin vaakuna ja kansiot sisältävät kaksi stereolevyä. Toinen levy käsittää Sibeliuksen Lemminkäisen ja Saaren neidot sekä Finlandian ja Bergmanin Aubaden Helsingin kaupunginorkesterin soittamana ja Jorma Panulan johtamana, toinen Sibeliuksen II sinfonian Berliner Philharmoniker-orkesterin soittamana ja Okko Kamun johtamana. Tarkoitukseen myönnettiin 12 000 mk (1.3. 656 §).

Suomen Käsityön Ystävät Oy:ltä päätettiin tilata 10 kpl käsin ommeltuja Helsingin viirejä (yjsto 24.11. 6842 §), edelleen tilattiin 1 400 kpl muovisalkkuja tiedotusaineiston jakelussa käytettäväksi, joissa on teksti »Helsinki» sekä 400 kpl salkkuja, joissa on

teksti »Helsingfors». Tarkoitukseen myönnettiin yht. 4 662 mk (yjsto 8.9. 6452 §).

Helsingin viiri päätettiin luovuttaa seuraaville: Espoon ja Kauniaisten kauppaloille sekä Helsingin maalaiskunnalle v:n 1972 alussa tapahtuvan kuntamuodon muutoksen yhteydessä (yjsto 24.11. 6841 §); pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle yhteistoimintaa koskevan sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa 29.9. (yjsto 29.9. 6565 §).

Helsingin kaupungin historiateos päätettiin lahjoittaa seuraaville: Osuuskunta Varubodenille sen täyttäessä 50 v (yjsto 24.2. 5319 §); työterveyslaitokselle sen täyttäessä 20 v (yjsto 26.5. 5874 §); Samfundet Folkhälsan -järjestölle sen täyttäessä 50 v (yjsto 30.6. 6056 §); Reykjavikissa toimivalle Pohjolan talo -nimiselle yhteispohjoismaiselle kulttuurikeskukselle ja lisäksi Helsinki elää -niminen kuvateos (yjsto 20.10. 6695 §) sekä seuraaville suurlähettiläille: Kaarlo Mäkelä, Bukaresti; Pauli Jyrkänkallio, Sofia; Rafael Seppälä, Pariisi sekä Björn Ahlholm, Moskova (yjsto 1.9. 6418 §).

Vainajien muiston kunnioittaminen. Yleisjaosto päätti, että kaupunginvaltuuston jäsenen kuoltua lasketaan hänen hautajaisissaan kaupungin puolesta seppele, jonka kaupunginkanslia hankkii kaupunginhallituksen yleisiä käyttövaroja käyttäen (yjsto 24.2. 5322 §).

Hietaniemen sankarihaudalle laskettiin valtakunnallisena kaatuneiden muistopäivänä 16.5. kaupungin puolesta seppele (yjsto 12.5. 5778 §).

Muut asiat

Kaupunkiliiton toimiston yleiskirje A 3/71 *taloudellisen kasvun turvaamista koskevasta lainsäädännöstä ja maanvuokrasopimusten mallien muuttamisesta* merkittiin tiedoksi (15.2. 506 §).

Lauta- ja johtokuntien, virastojen sekä laitosten merkkipäivien viettäminen. Yleisjaosto päätti, että lauta- ja johtokuntien, virastojen sekä laitosten vuosipäiväjuhlallisuudet saadaan järjestää kaupungin kustannuksella ainoastaan silloin, kun kysymyksessä on 25., 50., 75., 100., 125. tai vastaava vuosipäivä, jolloin kussakin tapauksessa vaaditaan lisäksi kaupunginhallituksen tai sen yleisjaoston myönteinen päätös (yjsto 15.9. 6487 §).

Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan työsuhteisen toimistopäällikön toimeen valittiin yhteiskuntat. maist. Eino Hosia 29. pl:aa vastaavin palkoin. Tilastotoimisto oikeutettiin tekemään hänen kanssaan tarvittava työsopimus (yjsto 15.12. 6951 §).

Helsinki-päivä. Kaupunginhallitus päätti, että Helsinki-päivän tunnuslauseeksi vahvistetaan »Ilme tänään - Profilen i dag». Helsinki-päivän juliste päätettiin tilata valokuvaaja Trond Hedströmiltä. Julisteen suunnittelusta aiheutuvat kustannukset saavat olla, apuna tarvittavan taiteilijan palkkio mukaan laskettuna, yht. enintään 1 700 mk. Suomen Gallup Oy:ltä päätettiin tilata kustannuksiltaan 11 000 mk:n suuruinen tutkimus, jossa pyrittäisiin selvittämään eri kaupunginosien luonnetta yleisön mielipiteen valossa, ihmisten kokemuksia ja mielipiteitä turvallisuuteen ja väkivaltaan liittyvistä asioista Helsingin eri osissa sekä edellisten vuosien galluptutkimuksia täydentävänä osana yleisön suhtautumista Helsingin juhlaviikkojen ja Helsinki-päivän ohjelmiin. Kaupunginkanslian tiedotustoimisto valtuutettiin sopimaan Suomen Gallup Oy:n kanssa tutkimuksen yksityiskohdista (8.3. 722 §).

12.6. vietettävän Helsinki-päivän ohjelma vahvistettiin esitetyn yksityiskohtaisen suunnitelman mukaisena kuitenkin niin, että tiedotustoimisto oikeutettiin tekemään tarpeellisiksi osoittautuvat aika- ym. pienehköt muutokset sekä toistaiseksi keskeneräisinä olevien ohjelmakohtien täydennykset. Kiinteistövirastoa kehotettiin huolehtimaan siitä, että sopivat julisteet pystytetään Kauppatorille, Rautatientorille, Hakaniementorille, Meritullintorille, Kallion virastotalon piha-

tasanteelle, Senaatintorille, linja-autoasemalle ja Linnanmäen Helsinginkadun portin läheisyyteen sekä että julisteet kiinnitetään paikoilleen kesäkuun 2 p:ään mennessä ja poistetaan 13 p:nä. Kaupunginmuseo oikeutettiin pitämään Hakasalmen huvilan ja Tuomarinkylän museon kokoelmat 12.6. maksutta avoinna yleisölle. Liikennelaitos oikeutettiin tällöin kuljettamaan ilmaiseksi yleisöä raitiolinjoilla 3 B ja 3 T. Satamalaitos oikeutettiin käyttämään 1 800 mk vesibussiretken järjestämiseksi satamien esittelemistä varten. Tiedotustoimiston tuli varata 10 linja-autoa kolmea opastettua retkeä varten. Seurasaarisäätiölle päätettiin suorittaa 10 700 mk korvaukseksi »Seurasaari soi, tanssii ja laulaa» -ohjelman toteuttamisesta Helsinki-päivän 1971 päätapahtumana siten, että säätiö saisi nostaa ensimmäisen erän 4 000 mk toukokuun puolivälissä ja loppuerän, 6 700 mk, kesäkuun 12 p:n jälkeen. Tekniikan Museon Säätiölle myönnettiin 3 000 mk korvauksena siitä, että museo pidetään maksutta avoinna Helsinki-päivänä. Päivän ohjelmasta saatiin ilmoittaa sanomalehdissä 4. ja 12.6. Taideterapiaa ja toimintaterapiaa esittelevästä näyttelystä päätettiin ilmoittaa viisi kertaa Helsinki-päivän jälkeen, koska näyttely olisi avoinna Kluuvin galleriassa 27.6. saakka. Entiseen tapaan päätettiin helsinkiläisessä sairaalassa 12.6. ensimmäisenä syntyvälle helsinkiläislapselle lahjoittaa kaupungin puolesta 250 mk:n pankkitalletus. Tiedotustoimiston tuli ryhtyä kaikkiin niihin käytännöllisiin toimenpiteisiin, joita ohjelman toteuttaminen edellytti. Kaupunginkanslian yleinen osasto oikeutettiin hyväksymään Helsinki-päivään liittyvien ohjelmien toteuttamisesta aiheutuvat maksut suoritettaviksi kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista sekä kertomusvuonna että vastedes (26.4. 1234 §).

Seurasaarisäätiön käyttöön päätettiin korvauksetta luovuttaa rakennusviraston pyörillä oleva työmaasuoja järjestyspoliisin toimitilaksi Helsinki-päivän pääjuhlassa ja Seurasaaren juhannusvalkeilla aikana 11.–28.6. sillä ehdolla, että säätiö vastaa suojalle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista. Suojan kuljetuskustannuksia varten myönnettiin 70 mk (yjsto 19.5. 5827 §).

Kaupungin vaakuna. Yleisjaosto päätti suostua jäljempänä mainittuihin kaupungin vaakunan käyttämistä koskeviin anomuksiin: Autojoukkojen Helsingin Kilta -yhdistyksen anomukseen saada käyttää kaupungin vaakunaa yhdistyksen lipussa (yjsto 31.3. 5547 §); Nixdorf Computer -nimisen yhtiön anomukseen saada käyttää Helsingin kaupungin nimeä ja vaakunaa yhtiön Kauppalehdessä julkaisemassa kahdessa ilmoituksessa (yjsto 31.3. 5548 §) sekä jääkiekon nappulakiekkoilun Helsingin kaupunkijoukkueen pelaajien pelipaidassa (yjsto 22.12. 7017 §).

Helsinkiä esittelevät lyhytelokuvat. Kaupunginhallitus päätti, että »Helsingin hetkiä» -lyhytelokuvasta valmistetaan ruotsinkielinen versio, että lisäkopioita tilataan suomenkielisenä 1 kpl 35 mm:n ja 3 kpl 16 mm:n sekä ruotsinkielisenä 1 kpl 35 mm:n ja 2 kpl 16 mm:n kopioita. Tarkoitusta varten myönnettiin 9 014 mk (13.4. 1086 §, yjsto 13.1. 5051 §).

»Miten Helsinkiä hallitaan» -värilyhytelokuvasta päätettiin valmistaa saksankielinen versio. 35 mm:n lisäkopioita päätettiin tilata 1 kpl suomenkielisenä ja 16 mm:n lisäkopioita 8 kpl suomen-, 4 kpl ruotsin- ja 2 kpl saksankielisinä. Hankintaan myönnettiin 17 664 mk (13.4. 1087 §). Fennada-Filmi Oy:n 16 700 mk:n suuruinen lasku elokuvan valmistushinnan loppuerästä päätettiin suorittaa ao. määrärahoista (yjsto 24.3. 5496 §).

Suomi-Filmi Oy:n 1 789 mk:n suuruinen lasku »Häviävää Helsinkiä» -elokuvan arkistokappaleesta ja Osk. Rajala Oy:n 19 mk:n määräinen lasku mustavalkoisista kuvista Finlandia-talon elokuvaa varten päätettiin suorittaa samoista määrärahoista (yjsto 26.5. 5873 §, 1.12. 6875 §).

Julkaisut. »Helsinki elää» -kuvateoksen myyntihinnat vahvistettiin seuraaviksi: vähittäismyyntihinta 27.15 mk, kaupungin vi-

rastoille ja laitoksille, kaupungin palveluksessa oleville ja kaupungin luottamushenkilöille, kirjakaupoille sekä ulkoasiainministeriölle omakustannushintaan 19 mk. Lisäksi yleisjaosto päätti, että yleisjaoston 29.12.1970 tekemän päätöksen lisäksi saatiin teoksen vapaakappaleita jakaa hankintatoimiston esityksessä mainituille (yjsto 27.1. 5141 §, 28.4. 5706 §).

»Helsingfors gatunamn» -nimisen julkaisun myyntihinnat vahvistettiin seuraaviksi: vähittäismyyntihinta 16.50 mk, hinta kaupungin virastoille ja laitoksille, kaupungin palveluksessa oleville sekä kirjakaupoille 11.55 mk. Samalla yleisjaosto määräsi vapaakappaleiden luovuttamisesta (yjsto 14.7. 6165 §, 11.8. 6327 §, 22.12. 7040 §). Teoksen toimitustyöstä aiheutuneita kustannuksia varten myönnettiin 5 800 mk (yjsto 9.6. 5955 §).

Taloussuunnitelman hinnaksi vahvistettiin ilman liikevaihtoveroa sidottuna 25 mk ja nidottuna 15 mk (24.5. 1533 §, yjsto 19.5. 5819 §, 17.11. 6804 §) sekä Itäisen sairaalan suunnitelman ja huonetilaohjelman hinnaksi ilman liikevaihtoveroa 50 mk (yjsto 26.5. 5909 §).

Kirjasta »Tämä on Helsinki» päätettiin ottaa 2 000 kpl:n suuruiset painokset suomen, ruotsin, englannin ja saksankielellä sekä 1 000 kpl:n suuruiset painokset venäjän ja ranskankielellä. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 20 500 mk (28.6. 1937 §).

Helsingin kaupungin ja sen naapurikuntien kunnallisen jaoituksen tarkistamista koskevaa, selvitysmies L. O. Johansonin laatimaa ehdotusta päätettiin painattaa enintään 300 kpl ja käyttää tarkoitukseen enintään 6 000 mk (yjsto 14.7. 6192 §).

Ilkka Taipaleen ym. kirjaa »Kenen Helsinki – raportti kantakaupungista 1970» päätettiin hankkia tarvittava määrä rahoitusmenoihin kuuluvia kaupunginhallituksen yleisiä käyttövaroja käyttäen jaettavaksi kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenille (yjsto 20.1. 5096 §).

Kaupunginkanslian käytettäväksi myönnettiin 3 776 mk Gösta A. Malmin toimesta »Itäisen sairaalan toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma» -nimisen kirjan kääntämiseksi ruotsin kielelle (yjsto 21.7. 6245 §); sairaalaviraston käytettäväksi myönnettiin 454 mk Helsingin sairaalalaitoksen historian sidontakustannusten loppuerän suorittamista varten (yjsto 31.3. 5573 §).

Kaupunginhallitus myönsi 10 900 mk sosiaali- ja terveysministeriön laatiman sosiaali- ja terveysoppaan Helsingin kaupunkia koskevan lisälehden painattamista varten. Huoltovirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa hankintatoimiston sekä oppaassa käsiteltyjä tehtäviä hoitavien virastojen ja laitosten kanssa huolehtimaan painatustyön tilaamisesta ja lisälehden tekstin laatimisesta (2.8. 2106 §, 4.10. 2669 §).

Tiedotustoimisto oikeutettiin otattamaan 30 kpl ilmavärikuvia käyttäen tarkoitukseen 3 600 mk (yjsto 26.5. 5875 §).

Helsingin kaupunginteatteria esittävästä Arkkitehtilehden eripainoksesta päätettiin tilata uusi 1 500 kpl:n painos. Lasku, 4 777 mk, saatiin suorittaa kaupunginhallituksen v:n 1972 yleisistä käyttövaroista (yjsto 29.9. 6566 §).

Eräitä kaupungin julkaisemia teoksia lahjoitettiin mm. eräille koti- ja ulkomaisille kirjastoille, museoille, yhdistyksille, eräille järjestöille, yksityisille henkilöille sekä eräille kaupungin viranhaltijoille heidän merkkipäivinään.

Henkilökuntalehden julkaiseminen. Kaupunginhallitus päätti, että Kallion virastotalossa saadaan julkaista henkilökuntalehteä v:n 1971 ja 1972 aikana samaan tapaan kuin v. 1970 eli enintään kuutena 4-sivuisena rotaprintnumerona. Lehden toimituksen muodostivat v. 1971 lastenhuollon tarkast. Maija Kario vastaavana toimittajana ja toim. apul. Ulla Jäppinen toimitussihteerinä sekä lisäksi ylivahtimest. Pentti Neuvonen, kouluttaja Pentti Suikki, urh. ohj. Aino Numminen, painatusasiamies Lasse Koski ja toim.fakt. Olavi

Loippo. Vuodeksi 1972 valittiin Nummisen ja Suikin tilalle ohjaustoimitsija Carl-Eric Virtanen. Lehden avustajille saatiin suorittaa enintään 40 mk:n palkkio kirjoitukselta. Painatus- ym. kuluja varten myönnettiin v:ksi 1971 5 500 mk ja v:ksi 1972 6 000 mk (15.3. 846 §, 13.12. 3408 §).

Kunnallisvaalit. Kaupunginhallitus päätti anoa lääninhallitukselta lupaa saada muodostaa v:n 1972 lokakuussa toimitettavia kunnallisvaaleja varten äänestysalueita, joiden asukasluku ylittää 3 000, valtuuston v. 1970 vahvistamaan äänestysaluejakoon sisältyvien äänestysalueiden n:o 14, 26, 38, 39, 45, 48, 83, 90, 94–101, 103, 108, 109, 116, 117, 120, 125, 128, 130, 132, 133, 137, 139, 142–146, 148, 162, 163, 168, 170, 173, 174, 179, 186, 190 ja 192 osalta (20.9. 2502 §).

Yleisjaosto hyväksyi sen toimenpiteen, että kaupunginkanslia oli luovuttanut Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle 8 kpl äänestyssuojuksia 18.–19.10. suoritettuja ylioppilaskunnan edustajiston vaaleja varten. Korvaus kutakin suojusta ja käyttöpäivää kohti oli 1 mk eli 16 mk.

Suomen Arkkitehtiliitolle päätettiin luovuttaa 13.11. toimitettavia liittovaltuuston vaaleja varten kolme äänestyssuojusta ja yksi vaaliuurna yht. 4 mk:n korvausta vastaan. Lainaajien oli omalla kustannuksellaan huolehdittava kuljetuksesta.

Lisäksi yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian luovuttamaan Suomalaiselle Lääkäriseuralle Duodecimille 15.11. toimitettavia valtuuskunnan vaaleja varten viisi äänestyssuojusta 5 mk:n korvausta vastaan em. ehdoilla (yjsto 20.10. 6687 §).

2. Oikeudenhoito, järjestys- ja suojelutehtävät

Maistraatin kaksi avoinna olevaa kaupunginpalvelijan virkaa päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä kauintaan v:n 1972 loppuun (7.12. 3346 §).

Maistraatin lisäjäsenenä asemakaava- ja rakennusasioita käsiteltäessä toimivan asiantuntijan palkkio tarkistettiin 840 mk:ksi/kk 1.7. lukien (28.6. 2025 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin määräysten mukaisen palo-oven rakentamiseksi maistraatin arkistoon (4.10. 2628 §).

Rakennustarkastusvirastoon päätettiin ajaksi 1.4.–31.12. palkata lainopillisen koulutuksen saanut työsuhteinen osastosihteeri hoitamaan niitä tehtäviä, jotka vapautuvat viraston eräiden viranhaltijoiden toimiessa rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean antamissa tehtävissä. Osastosihteerin palkan maksamista varten myönnettiin 18 880 mk. Virastoa kehotettiin määräämään yhteistoiminnassa rakennusjärjestyksen uudistamiskomitean kanssa sovittavalla tavalla nimettävät viranhaltijansa hoitamaan mainitun komitean antamia tehtäviä (29.3. 969 §).

Jäljempänä mainitut rakennustarkastusviraston virat saatiin julistaa haettaviksi omin palkkavaatimuksin: 31. pl:n tp. tarkastusinsinöörin virka (18.1. 207 §); 31. pl:n tarkastusarkkitehdin virka (13.12. 3414 §) sekä kaksi 29. pl:n tarkastusinsinöörin virkaa (yjsto 3.3. 5396 §, 7.7. 6141 §).

Yleisjaosto kehotti rakennustarkastusvirastoa sen jälkeen, kun sen anomuksessa tarkoitettu tarvittava lisä- ja ylityö on tehty, uudelleen harkitsemaan näiden korvausten tarpeellisuutta ja tarvittaessa tekemään kaupunginhallitukselle uuden esityksen kertakaikkisen korvauksen maksamisesta ja käyttämään tällöin näiden korvausten laskentaperusteena tehtyjen lisä- ja ylityötuntien lukumäärää sekä kunnallisen yleisen virka-

ehtosopimuksen 23 §:n 1 mom:n ilmaiseman säännön mukaisesti laskettua lisätyökorvauksen määrää (yjsto 7.7. 6142 §).

Merkittiin tiedoksi, että kunnallinen sopimusvaltuuskunta oli 10.12. antanut suostumuksensa niiden sopimuspalkkausten maksamiselle, jotka kaupunki oli omasta puolestaan 27.10. hyväksynyt rakennustarkastusviraston insinöörien Pertti Linnan ja Pentti Sohlbergin osalta (27.12. 3552 §).

Kaupunginvaltuusto oli v. 1956 päättänyt, että toimituskirjain lunastuksesta ja toimituspalkkioista annetun asetuksen 2 §:n mukaan rakennustarkastajalle tulevat, asuinrakennusten tuotantoon käytettyjen rakennustarvikkeiden hintaan sisältyneen liikevaihtoveron takaisinmaksamista koskevaan hakemukseen liitettävistä lausunnoista perittävät palkkiot kuuluvat kaupungille. Koska näiden palkkioiden em. asetuksen mukaan oli katsottava kuuluvan sille viranomaiselle, joka oli suorittanut palkkioon oikeuttavan toimituksen, rakennustarkastaja Salo oli vaatinut, että kaupunki velvoitettaisiin maksamaan hänelle kaupungille tilitetyistä mainituista palkkioista ajalta 1.9.1956–31.12.1962 yht. 35 707 mk korkoineen. Lääninoikeus oli hylännyt hakemuksen. Kun sanotussa laissa ei ole mainittu kunnallista rakennustarkastajaa, eivät sen säännökset voi koskea Saloa kaupungin rakennustarkastajana, joka ei ole maistraatin viranhaltija, ja kun Salolla ei niin ollen ole ollut oikeutta mainitun asetuksen nojalla ko. palkkioihin eikä hänellä muullakaan perusteella ollut tätä oikeutta, korkein hallinto-oikeus oli hyläten valituksen jättänyt lääninoikeuden päätöksen lopputuloksen pysyväksi (8.3. 759 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa osoittamaan talon Unioninkatu 45 II kerroksessa sijaitsevan, Föreningen för främjande av huslig utbildning -nimiseltä yhdistykseltä vuokratun, 275 m²:n suuruisen huoneiston sen vapauduttua sairaalalautakunnan käytöstä rakennustarkastusviraston käyttöön tarkastus- ja kansliahenkilökunnan lisätiloiksi, vuokra lämpöineen ja lämpimine vesineen 5.04 mk/m²/kk eli 1 386 mk/kk. Huoneiston muuttamista ja kunnostamista varten myönnettiin 28 000 mk (11.10. 2709 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennustyötä varten eristämään 30.5. saakka 170 m² katualuetta korttelin n:o 34079 tonttien n:o 17 ja 18 kohdalla edellyttäen, että alue aidataan (15.2. 537 §).

Eräiden rakennusvalvontamaksujen palauttamista varten asianomaisille myönnettiin yht. 12 603 mk (yjsto 9.6. 5967 §, 14.7. 6185 §).

Kaupungin ranta- ja rautatiealueiden siisteyttä, kuntoa ja yleistä ulkonäköä koskeneiden toimenpiteiden johdosta suoritetun jälkitarkastuksen johdosta kaupunginhallitus päätti,

1) että niitä kaupungin virastoja ja laitoksia, joilla on hallinnassaan ranta-alueita, kehotetaan huolehtimaan siitä, että rantojen siistimis- ja kunnostustoimenpiteitä edelleen jatketaan ja huolehditaan näin jo saavutettujen tulosten pysyttämisestä,

2) että ns. Arabian tehtaan kohdalla sijaitsevan ranta-alueen osalta kiinteistövirastoa kehotetaan huolehtimaan välittömästi siitä, että suunnittelemattomasti ja sekalaisilla jätteillä tapahtuva laajamittainen kaatopaikanluonteinen rannan täyttö välittömästi lopetetaan ja alue saatetaan ympäristöön soveltuvaan ja kaupunkikuvallisesti tyydyttävään kuntoon,

3) että niitä kaupungin virastoja ja laitoksia, joiden hallinnassa olevilla alueilla tapahtuu vesialueen täyttöä, kehotetaan huolehtimaan tarkoin siitä, että täyttö tapahtuu vain maa- ja louhinta-aineksilla eikä sekalaisilla rakennus- ym. jätteillä,

4) että ao. kaupungin virastoja ja laitoksia kehotetaan kohentamaan edelleen työmaiden rakennusten kuntoa, yleistä järjestystä ja siisteyttä,

5) että kaupunkisuunnitteluvirastoa sekä satamalaitosta kehotetaan tutkimaan mahdollisuuksia siirtää keskeisillä kaupunkirannoilla rantaviivan tuntumassa tapahtuva autojen pysäköinti kauemmaksi rantaviivan tuntumasta ja varata itse ranta jalankulkijoiden käyttöön kohottaen samalla sopivin toimenpitein rantojen viihtyisyyttä,

6) että kiinteistölautakunnan ja urheilu- ja ulkoilulautakunnan huomiota kiinnitetään mahdollisuuksiin siirtää nykyisin vielä kiinteistölautakunnan hallinnassa olevat, urheilu- ja ulkoilulautakunnan toiminta-alaan ensisijaisesti liittyvät pursiseura-alueet urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintaan alueiden kunnon, järjestyksen ja siisteyden tehostamiseksi, jolloin on kiinnitettävä erityistä huomiota pursiseura-alueiden siisteyden ja järjestyksen kohentamiseen sekä venepukkien kesäsäilytyksen järjestämiseen siten, etteivät ne rumenna puheenaolevia alueita,

kehottaa rakennusvirastoa yhteistoiminnassa kaupunkisuunnitteluviraston ja urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin Säästöpankinrannan ja Siltasaarenkärjen ranta-alueiden istutusten järjestämiseksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa

kiinteistölautakuntaa tutkimaan mahdollisuuksia tarkastaa Lapinlahden pohjoisrannalla sijaitsevan Helsingin ev.lut. seurakuntien käyttöön luovutetun alueen käyttöä siten, että saataisiin toteutetuksi esteetön jalankulku pitkin Lapinlahden pohjoisrantaa,

satamalautakuntaa

1) harkitsemaan mahdollisuuksia sijoittaa satama-alueille maisemakuvaa elävöittäviä puu- ja puuryhmäistutuksia satamatoimintoja häiritsemättömiin kohtiin,

2) harkitsemaan ns. Hanasaaren altaassa kesäisin sijaitsevan pyykinpesulautan siirtämistä puhtaampien vesien äärelle,

3) ryhtymään toimenpiteisiin Jätkäsaaressa sijaitsevan kaupungin telakan yleisen ulkonäön kohentamiseksi,

4) kiinnittämään huomiota Pohjoisrannan ns. halkolaiturin aluskannan kohentamiseen sekä valvomaan, että ko. laiturissa yleisesti tapahtuva, rantanäkymiä ja kaupunkikuvaa rumentava rappiokuntoisten alusten laajamittainen kunnostus- ja muutostyötoiminta siirretään tapahtumaan tarkoitukseen paremmin soveltuville telakka- tms. alueille,

urheilu- ja ulkoilulautakuntaa

1) huolehtimaan siitä, että venesatamien rakentamisen toteutuessa ne rakennetaan välittömästi myös ulkonäöltään viimeisteltyyn asuun, tai huolehtimaan muussa tapauksessa väliaikaisin toimenpitein niiden viihtyisyyden ja näkymien kohentamisesta,

2) tehostamaan edelleen toimenpiteitä veneiden talvipeitteiden yhtenäistämiseksi ja niiden laadun parantamiseksi.

Vielä kaupunginhallitus päätti lähettää jälkitarkastusraportin tiedoksi puolustusministeriölle ja rautatiehallitukselle sekä kiinnittää samalla rautatiehallituksen huomiota seuraaviin seikkoihin:

1) Kaupungin alueella tapahtuvien ratapihojen ja ratajaksojen muutos- ja laajennustöiden yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota alueiden maisemakuvalliseen viimeistelyyn.

2) Olisi kiinnitettävä huomiota asemien yleisönpalvelutilojen kuten asemarakennusten, jalankulkutunnelien ja laiturikatosten kunnon ja ulkonäön huomattavaan kohentamiseen.

3) Olisi harkittava Pukinmäen seisakkeen tuntumassa olevien, alueen yleisluonteeseen soveltumattomien, huonokuntoisten vuokra-alueiden poistamista tai perusteellista kunnostamista sekä kiinnitettävä muutoinkin erityistä huomiota vuokrattujen varasto- tms. alueiden ulkonäköön, järjestykseen ja siisteyden kohentamiseen.

Lopuksi kaupunginhallitus päätti katsoa vallitsevan tilanteen ja tapahtuneen varsin myönteisen kehityksen nojalla suoritetut toimenpiteet rantojen ja rautatiealueiden siis-

teyden, kunnon ja yleisen ulkonäön kohentamiseksi muilta osin riittäviksi (8.2. 431 §).

Maistraatti oli v. 1965 myöntänyt Julius Tallberg Oy:lle ja Postipankille luvan uudisrakennuksen rakentamiseen 2. kaupunginosan korttelin n:o 96 (ns. City-kortteli) tontille n:o 1. Rakennustyön kestäessä oli vahvistetuista piirustuksista poiketen 3. kerroksen kohdalla oleva puolipyöreä uloke tehty paksummaksi sekä kaiteen pystytukien jako toisenlaiseksi. Yhtiöt olivat maistraatilta pyytäneet, että niille myönnettäisiin lupa em. ennalta suoritettuihin rakennustoimenpiteisiin. Maistraatti oli rakennusasetuksen 50 §:n ja 52 §:n 2 mom:n 6 ja 4 mom:n nojalla hylännyt hakemuksen, koska uloke ja betonikaide eivät olleet sopusuhtaisia ja ympäristöön soveltuvia. Sekä Julius Tallberg Oy että Postipankki valittivat päätöksestä lääninhallitukselle, joka 4.7.1971 päätti, että koska mainitun reuna-aiheen suurentamisen oli näytetty johtuneen rakennusteknillisistä syistä eikä näiden muutosten voida katsoa tekevän rakennusta epäsopusuhtaiseksi tai ympäristöön sopeutumattomaksi ja kun maistraatin ei näin ollen olisi pitänyt mainitsemillaan perusteilla hylätä hakemusta, lääninoikeus oli kumonnut päätöksen ja palauttanut asian maistraatin uudelleen käsiteltäväksi. Henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava vs. apulaiskaupunginjohtaja totesi, että maistraatin on katsottava olevan sidottu lääninhallituksen asiaratkaisuun, joten uuden käsittelyn lopputuloksena voi olla vain luvan myöntäminen. Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääninhallituksen päätökseen (9.8. 2135 §).

Yleisjaosto päätti lääninhallitukselle annettavassa lausunnossan esittää maistraatin päätöksessä ja rakennustarkastusviraston maistraatille antamassa lausunnossa mainituin perustein Anna Säilän ym. valituksen hylättäväksi. Valitus koski maistraatin 26.11. 1970 tekemää päätöstä rakennuksen kuntoa koskevassa asiassa (yjsto 21.7. 6237 §).

Ulosottoviraston ilmoitus eräiden kaupunginvoutien osallistumisesta v. 1970 ulosottoviraston palkkakustannuksiin merkittiin tiedoksi (yjsto 24.2. 5342 §).

Raastuvanoikeuteen päätettiin ajaksi 1.5.–31.12.1971 palkata tp. arkistojärjestäjä 10. pl:n palkkaeduin. Tarkoitukseen myönnettiin 7 900 mk (19.4. 1191 §); yksi 13.4. avoimeksi tullut rikosasiainnotaarin virka päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan raastuvanoikeuden uudelleenjärjestelyn toimeenpanoon saakka (2.8. 2103 §).

Merkittiin tiedoksi hovioikeuden 11.11. tekemä päätös, jossa se oli katsonut, ettei ollut syytä muuttaa raastuvanoikeuden päätöstä, joka koski erään kaupunginpalvelijan viraltapanoa ym. (22.11. 3173 §).

Valtioneuvosto oli asettanut v. 1965 kaupunkituomioistuinkomitean tekemään perustellun ehdotuksen siitä, miten ns. vanhojen kaupunkien erityisrasituksia koskevat säännökset raastuvanoikeuksien ja kaupunkien syyttäjälaitoksen ylläpitämisestä ym. olisi uudistettava sekä miten ko. tehtävien hoitaminen olisi uudelleen järjestettävä pyrkimällä pienten kaupunkien raastuvanoikeuksien lakkauttamiseen ja suurten kaupunkien raastuvanoikeuksien ottamiseen valtion kokonaan ylläpitämiksi tuomioistuimiksi syyttäjineen, sekä lisäksi tekemään ehdotuksen maistraateille ja järjestysoikeuksille tuomioistuimena järjestysasioissa kuuluvien tehtävien siirtämisestä yleiselle alioikeudelle. Komitean mietintö oli valmistunut 31.12.1970 ja siitä oli pyydetty kaupungin lausunto. Annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus huomautti mm., että vanhojen kaupunkien erityisrasitusten poistamista koskeva kysymys oli ollut vireillä jo yli puolen vuosisadan ajan, mikä oli luonnollista, koska ne erityiset oikeudet, joita kaupungeilla aiemmin oli, jo viime vuosisadan lopulla lainsäädäntöteitse poistettiin. Ainoan jäljellä olevan erityisoikeuden (tuulaakin kantamisoikeuden) taloudellinen merkitys oli viimeksi kuluneina vuosina nopeasti vähentynyt. Erityisrasitusten muodostama ilmeinen epäkohta olisi kiireellisesti

poistettava. Tätä kysymystä ei kuitenkaan tulisi liittää oikeudenkäyntilaitoksen kokonaisuudistukseen, joka laajakantoisuutensa vuoksi oli mahdollisesti kaukaiseen tulevaisuuteen siirtyvä tavoite. Viranhaltijain aseman järjestämistä koskevalta osalta oli mietintö ja siihen sisältyvät ehdotukset varsin yleispiirteisiä. Oikeudenhoidon virheettömän jatkumisen turvaaminen siirtymävaiheessa edellytti raastuvanoikeuden ja kaupunginviskaalinviraston palveluksessa olevan henkilökunnan siirtymistä mahdollisimman suuressa määrin valtion palvelukseen vastaaviin tehtäviin. Kaupunginhallitus ei pitänyt tarkoituksenmukaisena, että komiteamietintöön sisältyvien säännösluonnosten mukaan valtion palvelukseen siirtyminen jäisi vapaaehtoiseksi, sillä Helsingin kaupungin eläkesäännön 2 §:n 1 mom:n mukaan viranhaltijalle syntyy oikeus eläkkeeseen, jos hän ilman omaa syytään joutuu luopumaan kaupungin palveluksesta ja hänellä on vähintään 10 eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusvuotta. Viranhaltijain siirtymistä ja heidän eläkeoikeuttaan koskevia säännöksiä tulisikin selventää. Huonetilojen osalta oli ehdotettu, että ne luovutettaisiin valtion käytettäviksi. Tämä oli ilmeisesti välttämätöntä toiminnan jatkuvuuden kannalta. Mutta velvollisuus huonetilojen hankkimiseen raastuvanoikeutta varten olisi säädettävä vain viiden vuoden pituisen siirtymävaiheen ajaksi. Irtaimistonluovutusvelvollisuuden osalta kaupunginhallitus piti perusteltuna velvoittaa kaupunki luovuttamaan valtiolle ilmaiseksi vain tarpeellinen irtaimisto. Komitea oli myös ehdottanut, että vanhat kaupungit velvoitettaisiin suorittamaan valtiolle erityistä vapautumismaksua. Kaupunginhallitus ehdotti siirtymävaiheen ajaksi sovitteluelimen asettamista, jossa sekä oikeusministeriöllä että kaupungilla olisi edustajansa ja joka saisi tehtäväkseen määritellä myös huonetiloista maksettavan käyvän vuokran. Vapautumismaksun osalta kaupunginhallitus katsoi, että raastuvanoikeuden ja kaupunginviskaalinviraston ylläpitämisestä aiheutuva erityisrasitus tulisi voida siirtää valtion hoidettavaksi ilman, että siitä aiheutuu kaupungille mitään maksuvelvollisuutta (14.6. 1836 §, 21.6. 1906 §).

Merkittiin tiedoksi, että raastuvanoikeus oli antanut oikeusministeriölle kaupunkituomioistuinkomitean mietinnöstä sen pyytämän lausunnon (27.12. 3553 §).

Kaupunginviskaalinvirasto. Merkittiin tiedoksi maistraatin ilmoitus kaup.viskaali Simo Kiurun erosta (1.11. 2946 §).

Poliisilaitos. Kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, että se pitää poliisilaitoksen esitystä vartiopiirien muutoksesta tarkoituksenmukaisena (2.8. 2109 §).

Helsingin ammattientarkastuspiirin tarkastajat olivat v. 1969 suorittaneet tarkastuksia poliisihuoneistoissa ja tällöin todenneet Herttoniemen ja Kruununhaan piirien poliisiasemien sekä poliisilaitoksen rikososaston huonetiloissa eräitä epäkohtia ja työturvallisuuslain vastaisia työolosuhteita. Myöhemmin suoritetuissa tarkastuksissa oli todettu kaupungin korjauttaneen Herttoniemen ja Kruununhaan piirien huoneistoja, mutta rikososaston huonetiloja ei sen sijaan ollut korjattu. Sosiaali- ja terveysministeriö oli kirjeessään 1.7. esittänyt, että kaupunki viivytyksettä ryhtyisi korjauttamaan rikospoliisiosaston huonetiloissa havaitut epäkohdat. Mikäli uudistushanke johtaa tuloksiin, on oletettavissa, että kaupungin velvollisuudesta hankkia huonetiloja poliisilaitokselle aiheutuva taloudellinen rasitus tietyn määräajan kuluttua poistuu ja valtio joutuu suorittamaan huoneistoista käyvän vuokran tahi mahdollisesti itse hankkimaan ko. huoneistot. Tästä huolimatta kaupunki oli kuitenkin pyrkinyt mahdollisuuksiensa mukaan helpottamaan poliisilaitoksen tilanpuutetta ja korjauttamaan sen hallinnassa olevia huoneistoja. Kaupunki oli hankkinut omistukseensa kiinteistön Nilsiänkatu 6, johon siirrettäisiin suuri osa kaupunkisuunnitteluvirastosta, tällöin vapautuu talosta Kasarmikatu 25 huone-

tiloja. Samoin vapautuu talosta Pieni Roobertinkatu 1–3 huonetiloja sähkölaitoksen uuden toimitalon valmistuttua Kampilla v. 1972. Näistä taloista voidaan todennäköisesti varata toimitiloja poliisilaitoksen käyttöön. Poliisilaitoksen toimitilakysymyksen tarkoituksenmukainen ja taloudellinen ratkaiseminen liittyy eräiden muiden kaupungin talorakennushankkeiden toteuttamiseen. Tähän kuuluvat mm. verovirastotalon, oikeustalon ja poliisilaitoksen rakennushankkeet, kaupungintalon korttelin pohjoisosan saneeraus sekä eräiden muiden vapautuvien huonetilojen kunnostaminen. Näiden hankkeiden toteuttamismahdollisuudet ja erityisesti aikataulut olivat kuitenkin edelleen avoinna. Kaupunginhallitus päätti lähettää esitettyjen näkökohtien mukaisen vastauskirjeen sosiaali- ja terveysministeriölle sekä sisäasiainministeriölle (25.8. 2266 §).

Poliisilaitoksen rikososaston yhteydessä olevan poliisivankilan ruoanvalmistajalle maksettava ateriakorvaus päätettiin korottaa takautuvasti 1.4.1971 alkaen 2 mk:ksi. Pidätetyille saatiin kaupungin kustannuksella antaa ruoka-annoksen lisäksi 1 mk:n hintainen teeannos. Poliisilaitokselle päätettiin samalla esittää, että se yhteistoiminnassa elintarvikekeskuksen ja terveydenhoitoviraston kanssa tutkisi mahdollisuuksia tehostaa ja parantaa sanottua ruokailuhuoltoa sekä pidätettyjen psykiatrista terveydenhuoltoa ja tekisi aikanaan tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle (7.6. 1744 §).

Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan 31.7. mennessä 13 412 745 mk lääninkonttoriin kaupungin osuutena poliisilaitoksen v:n 1970 ylläpitokustannuksista (3.5. 1353 §).

Yleisjaosto hyväksyi poliisilaitoksen tilityksen mukaisesti maksetuista ennakoista 72 074 mk:n käytön kunnossapitoa, tarverahoja ja pidätettyjen huoltoa varten. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan poliisilaitokselle loppuosa em. tileille varatuista määrärahoista ennakkona myöhemmin tehtäviä tilityksiä vastaan (yjsto 29.9. 6595 §).

Raastuvanoikeus oli 5.6.1970 antanut päätöksen, joka koski poliisilaitoksen huoneistossa Sofiankatu 4 korjaustöiden yhteydessä aiheutettua tulipaloa. Raastuvanoikeus katsoi jääneen näyttämättä, että maalari Taisto Johansson olisi varomattomuudellaan aiheuttanut tulipalon ja hylkäsi kaupungin korvausvaatimuksen. Hovioikeus kumoten raastuvanoikeuden päätöksen ja hyläten kaupungin korvausvaatimuksen muilta osin, oli tuominnut Johanssonin paitsi sakkorangaistukseen suorittamaan kaupungille vahingonkorvausta 5 000 mk 5 %:n suuruisine vuotuisine korkoineen 3.4.1970 lukien. Korvauksesta oli vähennettävä vakuutusyhtiön maksamat 1 000 mk sekä oikeudenkäyntikulujen korvauksena 300 mk. Hovioikeuden 20.4. antama päätös merkittiin tiedoksi (17.5. 1490 §).

Komisario Rosenbergille päätettiin suorittaa yht. 1 245 mk:n suuruinen korvaus poliisitalon Vihdintien 19 katolta pudonneen hormin suojuksen ja televisioantennin hänen autolleen aiheuttamista vaurioista ja auton käytön menetyksestä (yjsto 10.2. 5243 §).

Holhouslautakuntaa kehotettiin antamaan kiireellisesti lausuntonsa I ja II virkaholhoojan määräämisestä raastuvanoikeudelle tehtävää ilmoitusta varten (29.3. 934 §).

Holhouslautakunnan toimistoon päätettiin ajaksi 1.4.–31.12. palkata tp. toimistoapulainen 9. pl:n mukaisin palkkaeduin. Tarkoitukseen myönnettiin 8 500 mk (22.3. 901 §).

Asutuslautakunta. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan kaupunginhallituksen 5.11. 1964 tekemässä päätöksessä tarkoitettuina palkkioina kahdelle vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa uskottuina miehinä toimineelle asutuslautakunnan jäsenelle kummallekin 26 mk (yjsto 7.1. 5036 §). Samaten saatiin sen eräälle jäsenelle suorittaa Asunto Oy Lumikintie 7 -nimisen yhtiön suorittaman kokouspalkkion ja kaupungin luottamusmiesten palkkiosäännön mukaisen kokouspalkkion välinen erotus (yjsto 10.2. 5244 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Kaupunginhallitus vahvisti varat. Rainer Alhon vaalin palopäällikön virkaan, jota hän ryhtyisi hoitamaan 1.3. alkaen (22.2. 630 §). Palotarkastajan virka päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä ja kauintaan siksi, kunnes palolaitoksen uusi johtosääntö olisi vahvistettu (6.9. 2417 §). Kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle päätettiin esittää, että palolaitoksen kapellimestarin palkkiovirasta maksettava palkkio tarkistettaisiin 700 mk:ksi/kk 1.6. lukien (28.6. 2027 §). Eräiden pitämättä jääneiden vuosilomien korvaamiseksi rahassa myönnettiin yht. 949 mk (22.3. 905 §, 24.5. 1590 §).

Valtion palo-opistolle päätettiin ilmoittaa, että kaupungin palolaitokseen saatiin sijoittaa ajaksi 25.10.–17.12. neljä opiston palomestariluokan harjoittelijaa (14.6. 1841 §).

Palolautakuntaa kehotettiin suorituttamaan lautakunnan 4.5. päivätyssä esityksessä mainittujen sammutuspukujen ja palovöiden hankinnat käytettävissään olevilla hankintamäärärahoilla (1.6. 1687 §).

Yleisjaosto oikeutti palolaitoksen poistamaan esittämänsä irtaimiston irtaimistoluettelosta lahjoittamalla sen Suomen Punaisen Ristin pelastuspalvelulle, myymällä tarjousten perusteella tai romuna tai kiloittain lumppuna taikka hävittämällä käyttöarvoton poistoirtaimisto (yjsto 10.3. 5447 §, 8.9. 6483 §, 15.9. 6517 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan Kallion paloaseman saneeraustyöhön sisältyvän paloaseman hälytyskeskusta ja väestönsuojaa koskevan lisälouhinnan sekä paloaseman pohjoisen siipirakennuksen purkamisen ennen pääpiirustusten hyväksymistä (29.11. 3248 §).

Liikuntavammaisten kuljetuksen parantamista koskevan valtuuston päätöksen johdosta kaupunginhallitus kehotti palolautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen määrärahan myöntämisestä liikuntavammaisten kuljetustoiminnan aloittamiseksi tarvittavien pienoislinja-autojen hankintaa ja toiminnan muuta aloittamista varten (6.9. 2371 §).

Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman palavien nesteiden palontorjuntatoimikunnan tehtäväksi oli annettu valmistella kysymystä *palavien nesteiden varastojen palontorjunnan* tehostamisesta kiinnittäen huomiota myös suojelutoiminnan organisaatiokysymyksiin. Ministeriö oli pyytänyt toimikunnan mietinnöstä lausunnon mm. Suomen Kaupunkiliitolta. Sairaalatoimen johtaja totesi, että mietinnön soveltamisalue kosketteli kaupungin kannalta tärkeitä toimintoja: Laajasalossa ja Herttoniemessä oli eri öljyyhtiöillä suuria varastoja, lisäksi kaupungilla oli omia varastoja voimalaitosten yhteydessä. Toimikunta on laatinut ehdotuksen kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseksi palavien nesteiden varastojen palontorjunnasta. Määräykset koskivat niitä varastoalueita, joiden säiliötilavuus on enemmän kuin 1 000 m^3 eli miljoona litraa palavaa nestettä sekä nestekaasuvarastoja, joissa on nestekaasua säiliöissä enemmän kuin 50 000 kg. Helsingin osalta sisältyi päätösehdotukseen määräyksiä vielä myös säiliöaluksen lastauksesta ja purkamisesta.

Palolautakunta oli suhtautunut mietintöön periaatteessa myönteisesti ja katsoi siinä esitettyjen toimenpiteiden olevan ko. varastojen turvallisuutta lisääviä. Mietinnössä mainittu palolainsäädännön ja räjähdysvaarallisista aineista annetun lainsäädännön välinen epäselvyys ja päällekkäisyys johtui suurelta osin siitä, että palontorjuntaan liittyviä eri asioita hoitivat eri ministeriöiden alaiset virkamiehet. Lautakunta katsoi tarkoituksenmukaisimmaksi näiden asioiden hoidon keskittämisen sisäasiainministeriöön vartavasten perustettavaan paloasiainosastoon. Mietinnössä oli ehdotettu aluejakoa palavien nesteiden varastojen aiheuttamien mahdollisten vaaratilanteiden varalle. Tämä merkitsisi jälleen uutta piirijakoa entisten lisäksi. Lautakunta katsoi, että mikäli tässä yhteydessä olisi tar-

peellista jakaa maa esitettyihin alueisiin, olisi jako pyrittävä soveltamaan palotoimen yleisiin yhteistoiminta-alueisiin, jotka parhaillaan olivat tarkistuksen alaisina. Kun palavien nesteisen varastojen paloissa tarvittavat sammutusainemäärät ovat huomattavan suuret, olisi riittävä sammutusainemäärä pyrittävä varastoimaan palavien nesteiden varastojen läheisyyteen. Kaupunginhallitus päätti antaa mietinnöstä Suomen Kaupunkiliitolle palolautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (8.11. 3026 §).

Ateneumissa 1.4.–9.5. järjestettävää Amsterdamin kaupunginmuseon Stedelijk taidekokoelmat käsittävää näyttelyä koskevat palolaitoksen toimintaohjeet merkittiin tiedoksi (yjsto 31.3. 5575 §).

Yleisjaosto hyväksyi palolaitoksen esityksen laitosta koskevan tiedotustilaisuuden järjestämisestä valtuuston ja kaupunginhallituksen jäsenille. Kustannukset saatiin suorittaa kaupunginhallituksen käyttövaroista (yjsto 18.8. 6337 §).

Eräiden palolaitoksen henkilökuntaan kuuluvien sammutustyössä vahingoittuneen omaisuuden korvaamiseksi myönnettiin 393 mk ja kahdelle autolle sattuneiden vaurioiden korvaamiseksi yht. 4 678 mk.

Revisiovirasto oli tarkastanut Helsingin vakinaisten palomiesten osuusruokalan kirjanpidon ja todennut sen oikein pidetyksi ja ehdottanut, että osuusruokalan tappio korvattaisiin Helsingin kaupungin palokunnan rahaston varoista rahaston 4 §:n 1) kappaleeseen sisältyvää sanontaa soveltaen. Rahastoon oli sairaankuljetustaksan korotuksesta aiheutuen kertynyt suhteettoman paljon varoja, vaikka sairaankuljetus sinänsä tuottaa kaupungille tappiota. Kaupunginhallitus merkitsi tilintarkastuksen tiedoksi ja kehotti palopäällikköä huolehtimaan toimintansa lopettaneen Helsingin vakinaisten palomiesten osuusruokalan tilivelkojen, 5 473 mk:n, maksamisesta palokunnan rahaston varoja käyttäen (4.1. 31 §).

Helsingin Palokunnan Urheilijat yhdistykselle myönnettiin 5 000 mk palomiesten pohjoismaisten mestaruuskilpailujen päättäjäistilaisuuden järjestämistä varten (yjsto 7.7. 6091 §).

Nuohoustoimi. Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli hylännyt nuohoussopimusta koskevat valitukset (10.5. 1426 §, v:n 1970 kert. s. 166).

Palolautakunta käsitteli 16.2. ekon. V. Häggmanin palolautakunnalle osoitettua kirjelmää, joka koski nuohouksen laiminlyöntiä ym. Tällöin merkittiin tiedoksi palopäällikön asiasta antama selvitys ja päätettiin, ettei asia antanut aihetta enempiin toimenpiteisiin. Häggman valitti tästä kaupunginhallitukselle, joka päätti jättää valituksen tutkittavaksi ottamatta, koska palolain 8 §:n mukaan palolautakunnalle kuuluu huolehtia kunnan palotoimesta sekä siitä annettujen säännösten ja määräyksien noudattamisen valvonta. Kysymyksessä oli siis asia, jota kunnallislain säännöksen perusteella ei voida alistaa kaupunginhallituksen tutkittavaksi. Paloasetuksen 13 §:n 1 mom:n 6) kohdan mukaan palopäällikkö valvoo nuohouksen suorittamista ja talon omistaja tai haltija voi kaupungin palojärjestyksen 25 §:n 2 mom:n mukaan ilmoittaa palopäällikölle, jos nuohoukseen kuuluvissa asioissa havaitaan virheellisyyksiä. Tämän mukaan olisi ollut asianmukaista tehdä kantelu palopäällikölle. Tarkoituksenmukaisin menettely olisi lainopillisen osaston käsityksen mukaan ollut saattaa asia yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Palolautakunnan päätöksesta, jolla nuohousmaksu on maksuunpantu nuohoustaksaa virheellisesti soveltaen, voidaan varojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetun lain 8 §:n mukaan tehdä perustevalitus lääninhallitukselle. Kaupunginhallituksen päätöksestä Häggman valitti lääninhallitukselle pyytäen asian palauttamista palolautakunnalle puutteellisen valitusosoituksen oikaisemiseksi. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, että palolautakunnan päätökseen liitetyssä valitusosoituksessa oli mai-

nittu oikea valitusviranomainen (lääninhallitus), vaikka siinä ei ollut mainittu vaihtoehtoa, että valitus voitaisiin jättää myös palolautakunnalle sen edelleen toimitettavaksi. Valitusosoitus oli kaupungin lautakuntien yleisesti käyttämä, lainmukaiseksi katsottava valitusosoitus. Yksilön oikeusturvan säilyttämiseksi katsotaan väärälle viranomaisellekin tehty valitus asianmukaiseksi, mikäli menettely on aiheutunut virheellisestä valitusosoituksesta. Esillä olevassa tapauksessa ei ollut kysymys edes tästä, vaan perussyy oli siinä, ettei valitusmenettelyssä ilmenneisiin vaikeuksiin yksityisen nuohoojan menettelyn valvonta lainkaan kuulunut palolautakunnalle. Tämän vuoksi eivät kaupunginhallitus ja lääninhallitus ole tältä osin voineet ottaa asiaan kantaa. Kaupunginhallitus kehotti lainopillista osastoa antamaan lääninhallitukselle osaston lausunnon mukaisen selvityksen (20.9. 2546 §, 8.11. 3025 §).

Väestönsuojelu. Sisäasiainministeriön toimesta oli 30.3. suoritettu kaupungin väestönsuojeluvalmisteluja koskeva tarkastus. Lääninhallitus kehotti 1.6. mennessä antamaan selvityksen siitä, miten havaitut puutteet nopeimmin ja parhaiten voitaisiin poistaa. Väestönsuojelulautakunta totesi, että tarkastuskertomuksessa esitetyt huomautukset koskivat seuraavia seikkoja: väestönsuojeluhenkilöstön sijoitus- ja varausmenettelyä, materiaalinhankintojen suuntaamista nykyistä enemmän hallintokunnille sekä suojelumuodostelmien miehistön koulutuksen tehostamista. Väestönsuojelutoimiston riittämättömän kapasiteetin johdosta oli jouduttu poikkeamaan rekisteröintiä ja kortistointia koskevista ministeriön ohjeista. Sijoitusten ja kortistojen jatkuva tarkistaminen muiden tehtävien ohella ei ole mahdollista toimistohenkilökuntaa lisäämättä. Väestönsuojelumateriaalia oli kriisiajan tarpeisiin hankittu pääasiallisesti siten, että rakennusvirasto on huolehtinut pelastuspalvelun välineistöstä ja palolaitos sammutuskalustosta sekä varastoinnista ja muut hankinnat oli suorittanut väestönsuojelutoimisto. Hankintojen laajentaminen voisi tulla kysymykseen lähinnä lääkintämateriaalin osalta. Ensiapuasemien tarvitsemien välineiden hankinta olisi annettava terveydenhoito- ja sairaalavirastolle, koska materiaalin valinta ja hoito edellyttävät asiantuntijoita. Lääkintämateriaalin hankintajärjestelystä oli jo alustavasti neuvoteltu kaupunginlääkärin kanssa. Koulutuksen osalta lautakunta totesi, että vain kaupungin henkilökuntaan kuuluvat voitiin nykyisin velvoittaa osallistumaan kursseille. Kun väestönsuojelutoimiston ja Helsingin väestönsuojeluyhdistyksen nykyinen koulutuskapasiteetti ei riittänyt miehistön kouluttamiseen, tulisi sen tapahtua valtion toimesta kertausharjoitusten tapaan. Kaupunginhallituksen v. 1968, tekemää tätä asiaa koskevaa esitystä ei ministeriö ollut vielä ratkaissut. Koulutus edellyttäisi riittävän kouluttajamäärän palkkaamista väestönsuojelutoimistoon tai väestönsuojeluyhdistykseen. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle lautakunnan lausunnon mukaisen selvityksen. Samalla kaupunginhallitus kehotti terveydenhoitolautakuntaa yhteistoiminnassa väestönsuojelulautakunnan kanssa huolehtimaan lääkintämateriaalin hankinnasta sekä ao. välineistön hoidosta lautakunnan lausunnossa mainitulla tavalla (28.6. 2032 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa Kaupunkiliiton toimistolle lausunnon turvallisuustoimen kehittämiskomitean laatimasta, väestönsuojelun järjestelyä koskevasta selvittelyluonnoksesta väestönsuojelulautakunnan lausunnossa esitettyjen näkökohtien pohjalta (6.9. 2420 §).

Väestönsuojelulautakunnan hallintoon ilman pääoma-arvoa päätettiin siirtää Laajasalon korttelissa n:o 49078 sijaitseva kalliosuoja (1.6. 1686 §).

Helsingin kaupungin evakuointisuunnitelma merkittiin tiedoksi (25.10. 2882 §).

Yleisjaosto oikeutti väestönsuojelulautakunnan pitämään väestönsuojien polttoainevarmuusvarastoja enintään 71 600 mk:n

määrään saakka sekä kehottaa väestönsuojelutoimistoa huolehtimaan varastoinnin kirjanpidosta yleisjaoston 29.10.1969 päättämällä tavalla (yjsto 7.7. 6121 §).

Kaupunginhallitus myönsi v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin merkityistä ao. määrärahoista väestönsuojelulautakunnan käytettäväksi enintään 45 000 mk talokohtaisten väestönsuojien ja kalliosuojien edullisuutta koskevan teknillistaloudellisen tutkimuksen tilaamista varten ulkopuoliselta asiantuntijalta ja tutkimustyön saattamiseksi loppuun (22.3. 902 §).

Lisäksi kaupunginhallitus myönsi v:n 1970 ja 1971 pääomamenoihin kuuluvista ao. määrärahoista 3 805 000 mk jäljempänä mainittujen kalliosuojien rakentamiseen seuraavasti: Graniittitien ja Liusketien kalliosuojat 215 000 mk, Erottajan-Korkeavuorenkadun yleiset kalliosuojat 200 000 mk, Strömbergintien ensiapusuoja 30 000 mk, Myllypuron asuntoalueen yhteiskalliosuoja 2 500 000 mk, väestönsuojan valmistumisaikaan päätettiin pyytää lykkäystä 31.12.1973 saakka, Dagmarinkadun yleinen kalliosuoja 500 000 mk, Kontulan yhteiskalliosuoja 400 000 mk ja kalliosuojien suunnittelu 110 000 mk (11.1. 88 §, 21.6. 1868 §, 27.9. 2579 §).

Yleisjaosto oikeutti väestönsuojelulautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin väestönsuojien perusparannuksiin lautakunnan käytettäväksi merkittyä määrärahaa. Työt oli pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä yleensä ylittäisi talvikauden työvoiman määrää (yjsto 10.2. 5256 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 23.6. 1969 tekemäänsä päätöstä, hyväksyä Vesalan B-luokan kalliosuojan lopullisiksi hankintakustannuksiksi 1 588 257 mk, siitä Kiinteistöoy Tuukkalantie 5:n osuudeksi 547 808 mk ja kaupungin osuudeksi 1 040 449 mk (26.4. 1240 §).

Sisäasiainministeriön väestönsuojeluasiain osastolle päätettiin esittää, että Merihakaalueen väestönsuojakysymys ratkaistaisiin metrotoimikunnan 16.12.1970 antaman lausunnon mukaisesti (25.1. 276 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavien kalliosuojien piirustukset: Dagmarinkadun kalliosuojan 2.11.1970 päivätyt pääpiirustukset n:o 1 ja 11–22. Työt saatiin aloittaa ennen maistraatin myöntämää rakennuslupaa edellyttäen, että Aurorankadun sisäänkäynnistä päästäisiin sopimukseen ao. tontinomistajan kanssa (18.1. 178 §); Kunnantien kalliosuojan muutos- ja sisustustöitä koskevat piirustukset n:o 1–2/26.10.1970 ja 3/4.12.1970 (8.2. 430 §); Kontulan yhteisen kalliosuojan pääpiirustukset n:o 1–17/22.10. 1970 (29.3. 943 §) sekä Erottajan–Korkeavuorenkadun kalliosuojan 16.2.1971 päivätyt muutospiirustukset n:o 1–3,9 ja 12 (17.5. 1511 §).

Kaupunginhallitus oikeutti Kone Oy:n rakentamaan korttelin n:o 30093 tontille n:o 1 liikerakennuksen siten, että rakennuksen väestönsuojatilat sijoitetaan kaupungin toimesta ja kustannuksella rakennettavan yhteisen kalliosuojan yhteyteen sillä ehdolla, että yhtiö suorittaa kaupungille osuutensa suojan rakentamiskustannuksista, 297 500 mk, yhtiön liiketalon valmistuttua vesikattovaiheeseen (3.5. 1333 §).

Merkittiin tiedoksi sisäasiainministeriön ilmoitus valtion väestönsuojelukoulun johtokunnan asettamisesta (15.2. 558 §).

Kansanedustajien vaalit. Kaupunginhallitus vahvisti v:n 1972 kansanedustajien vaalien järjestämiseen liittyvistä eräistä tehtävistä maksettavat palkkiot seuraaviksi: tuntipalkka toimistonhoitajalle 8.31 mk, toimistotyöntekijöille 5.99 mk sekä vaaliluettelojen näyttäjille ja ilmoituskorttien leimaajille 4.83 mk, joihin perustuntipalkkoihin saatiin lisätä mahdollisesta ylityöstä maksettava työaikalain 17 §:n mukainen korotus sekä palkkio vaaliavustajalle 47 mk toimituspäivältä (8.11. 2972 §). Vaalien valvonta- ja vartiointitehtäviä äänestyshuoneistoissa suorittaville poliisimiehille maksettavan palkkion

suuruudeksi, mikäli tehtävä suoritetaan asianomaisen säännöllisen palvelusvuoron ulkopuolella, siltä työvuorolta, joka alkaa ensimmäisen äänestyspäivän iltana klo 20 ja päättyy toisen äänestyspäivän aamuna klo 9, 12 mk/t, mihin tuntipalkkaan sisältyvät sunnuntaityö-, yötyö- ja ylityökorvaukset sekä muut mahdolliset erilliskorotukset ja -lisät ja joka on laskettu pitäen pohjana 8 mk:n perustuntipalkkaa (27.12. 3511 §).

Yleisjaosto päätti, väliaikaisesti muuttaen 28.4. apulaiskaupunginsihteerien työnjaosta tekemäänsä päätöstä, toistaiseksi vapauttaa apul. kaup.siht. Simo Somiskan kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvien, virkamatkoja ja kansalaisuushakemuksia koskevien asioiden valmistelusta ja määrätä hänet kuntien yhteistoimintaa koskevien asioiden valmistelun ohella erityisesti valmistelemaan ja huolehtimaan tammikuussa 1972 pidettävien kansanedustajien vaalien valmisteluun ja toimeenpanoon kuuluvista asioista. Samalla yleisjaosto oikeutti apul. kaup. siht. Somiskan hyväksymään vaalien valmistelutöistä ja hoitamisesta aiheutuvat palkat sekä palkkiot ja laskut, mikäli laskun summa ei kulloinkin ylitä 2 000 mk, maksettavaksi vaalien hoitamista varten myönnetyistä määrärahoista sillä ehdolla, että palkkiot ja maksut alistetaan kuukausittain yleisjaoston hyväksyttäviksi. Vs. kansliasiht. Antero Makkonen määrättiin toistaiseksi ja kauintaan 10.1.1972 saakka hoitamaan apul. kaup. siht. Somiskan tehtäviä ja avustamaan kansanedustajien vaalien valmistelu- ja toimeenpanotehtävissä (yjsto 3.11. 6743 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian sopimaan keskuslautakunnan sekä kiinteistöviraston, huoltoviraston, hankintatoimiston, tietojenkäsittelykeskuksen ja elintarvikekeskuksen kanssa Kallion virastotalosta ja Kanavapuiston kalliosuojasta vaalien tuloslaskentaa ym. varten keskuslautakunnan käyttöön annettavista huonetiloista ja välineistä. Keskuslautakunnalta päätettiin periä sille luovutetuista huonetiloista voimassa olevaa tilitysvuokraa vastaava 3 122 mk:n suuruinen korvaus, mihin sisältyi myös korvaus siivouksesta ja valaistuksesta sekä tulouttamaan saadut määrät ao. virastojen muiden tulojen tilille. Hankintatoimistoa kehotettiin perimään korvaus luovutetuista lasku- ja muista konttorikoneista sekä erikseen asennetuista puhelimista ja tietojenkäsittelykeskusta perimään korvaus suoritetuista tietojenkäsittelytoiminnoista (yjsto 1.12. 6872 §).

Yleisjaosto oikeutti keskusvaalilautakunnan pitämään kertomusvuoden joulukuun loppuun enintään 500 mk:n suuruista käteiskassaa vaalitoimikuntien kuljetuskustannusten suorittamista varten (yjsto 15.12. 6962 §).

Kansanedustajien vaalien valmistelutöistä ja hoitamisesta aiheutuneiden kulujen suorittamista varten myönnettiin yht. 72 457 mk (yjsto 12.5. 5792, 5793 §, 1.12. 6871 §, 15.12. 6959–6961 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisjaoston hyväksymään kansanedustajien vaalien valmistelusta ja hoitamisesta aiheutuvat palkat, palkkiot sekä maksut suoritettaviksi muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (13. 12. 3371 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveydenhoito sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveydenhuoltoon ja sairaalatoimintaan liittyvistä suunnitelmista annettava lausunto, ks. sairaalat.

Terveydenhoitovirasto. Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitolautakunnan ottamaan lautakunnan 30.12.1970 ja 24.11.1971 esittämiin virkoihin niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitavat tp. viran-

haltijat tavanmukaisilla ehdoilla (18.1. 214 §, 13.18. 3418 §, kunn. as. kok. n:o 210).

Raimo Salmelalle päätettiin suorittaa korvaukseksi v. 1951 myrkyllä suoritetun kyyhkysten hävittämisen yhteydessä tapahtuneesta vahingosta 161 mk/kk siltä ajalta, jonka Salmela olisi laitoshoidossa sekä muulta ajalta 28 mk/kk. Korvaus suoritettaisiin kauintaan v:n 1972 loppuun tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 26.10. 6734 §, 22.12. 7057 §).

Kaupunginhallitus antoi kertomusvuoden aikana lääninhallitukselle useita lausuntoja, jotka koskivat tartuntavaaralliseen tautiin sairastuneiden henkilöiden oikeutta saada terveydenhoitolain mukainen korvaus työansion menetyksestä ja muustakin taloudellisesta vahingosta siltä ajalta, jonka he olivat olleet eristettynä tartuntataudin johdosta. Samalla merkittiin tiedoksi lääninhallituksen korvaushakemusten johdosta antamat päätökset.

Terveydenhoitolautakunnan ilmoituksen mukaan oli terveydenhoitoviraston palveluksessa ollut aikana 1.7.–31.8. kuusi kotiavustajaa, jotka kotisairaanhoitajan valvonnassa olivat suorittaneet potilaiden perushoitoon kuuluvia tehtäviä. Kokemukset tästä työstä olivat olleet myönteiset ja näin oli voitu vapauttaa kotisairaanhoitajia sairaanhoidollisiin tehtäviin. Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitolautakunnan jatkamaan kertomusvuoden loppuun kokeiluluonteista kotiavustustoimintaa palkkaamalla kuusi kotiavustajaa 5. pl:n mukaisin palkkaeduin käyttämällä palkkamenoihin vuosilomasijaisten palkkaamiseen merkittyä määrärahaa. Kokeilun aikana perittäisiin huollettavilta korvaus samojen perusteiden mukaan kuin huoltolautakunnan alaisesta kotiavustuksesta (18.10. 2812 §).

Terveysolojen tarkastustoimisto. Kaupunginhallitus kumosi palkkalautakunnan 13.10. tekemän päätöksen, joka koski terveystarkast. Kauko Salmelan sivutoimilupaa ja hylkäsi Salmelan anomuksen saada toimia kunnallisen alkoholitarkastajan apulaisena osa-aikatyössä. Hylkääminen tapahtui sen takia, että sivutoimen hoitaminen vaatisi aikaa enemmän kuin 12 tuntia viikossa ja olisi lisäksi ilta- ja yöaikaan sijoittuvaa työtä (20.12. 3484 §).

Vuositilintarkastajat olivat v:n 1970 kertomuksessaan kiinnittäneet huomiota yleisökäymälöiden heikkoon tasoon. Kaupunginhallitus kehotti tämän vuoksi terveydenhoitolautakuntaa entistä tehokkaammin valvomaan yleisökäymälöiden siisteyttä ja puhtautta sekä ryhtymään asian edellyttämiin toimenpiteisiin (4.10. 2628 §).

Ammattientarkastus. Kaupunginhallitus vahvisti valtuuston 26.5. suorittaman ins. Kari Aitomaan vaalin 21. pl:aan kuuluvaan ammattientarkastajan virkaan (24.5. 1591 §, 28.6. 2033 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallintooikeus oli 28.10.1970 antamassaan päätöksessä katsonut, ettei ollut syytä muuttaa lääninhallituksen päätöstä, jolla oli hylätty ins. Sirkka Juseliuksen valitus, joka koski valtuuston 18.6.1969 tekemää päätöstä valita mm. ammattientark. Gustaf Johansson avoinna olevaan 22. pl:an ammattientarkastajan virkaan (18.1. 210 §).

Terveydenhuolto-osasto. Kaupunginhallitus alisti tutkittavakseen terveydenhoitolautakunnan 10.11. tekemän päätöksen, joka koski terveydenhuolto-osaston johtavan ylihoitajan viran täyttämistä (22.11. 3113 §).

Äitiys- ja lastenneuvolat. Lastenneuvoloiden terveyssisarille myönnettiin oikeus käyttää vuokra-autoa virka-ajoihin aikana 1.7.–30.9. alueella Tapanila–Puistola–Suutarila–Roihuvuori–Kulosaari tapauksissa, joissa paikallisen apulaisylihoitajan harkinnan mukaisesti yleisten liikennevälineiden käyttö on vaikeata tai matka muista syistä hankala sekä muutoin kaupunginhallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisin ehdoin (yjsto 7.7. 6120 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Pitäjänmäelle tuleva Konalan, Pajamäen ja Pitäjänmäen alueita palveleva äitiys- ja lastenneu-

vola sijoitetaan Keskinäisen Vakuutusyhtiön Eläke-Varman toimesta Kokkokallion maastoon Konalantien varrelle lähelle Hemmingintien liittymää elo-syyskuussa 1972 rakenteille tulevan talon pohja- tai ensimmäiseen kerrokseen odotus-, työhuone- ym. tiloineen, yhteispinta-alaltaan n. 232 m² käsittävänä sillä ehdolla, että Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Varma sitoutuu kustannuksellaan rakennuttamaan ko. huoneiston täysin valmiiksi kaikkine tarpeellisine kiintokalusteineen, säleverhot, seinä- ja kattovalaisimet sekä kaapistot abloy-lukkoineen mukaan luettuna, vuokrattavaksi kaupungille huoneiston valmistuttua pitkäaikaisella vuokrasopimuksella kohtuullista käypää vuokratasoa vastaavasta vuokrasta.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa terveydenhoitovirastoa yhteistoimin taloa suunnittelevan arkkitehtitoimiston ja kiinteistöviraston talo-osaston kanssa huolehtimaan siitä, että huoneiston piirustukset ja huoneselitykset tulevat tarkoituksenmukaisiksi ja täydellisiksi myös kiintokalusteiden osalta sekä rakennustyön aikana seuraamaan ja valvomaan työn suoritusta ja

kehottaa kiinteistölautakuntaa tekemään, huoneiston piirustusten ja huoneselitysten valmistuttua ja tultua terveydenhoitolautakunnan hyväksymiksi, Keskinäisen Vakuutusyhtiön Eläke-Varman tai sen toimesta perustettavan kiinteistöyhtiön kanssa äitiys- ja lastenneuvolahuoneistoa koskevan vuokrasopimuksen huoneiston vuokraamiseksi kohtuulliseksi harkitsemastaan vuokrasta pysyväisluontoista neuvolatoimintaa varten sekä päättämään neuvolatoiminnasta vapautuvan Nuolitie 1:n osakehuoneiston käyttämisestä muuhun tarkoitukseen ja palauttamaan talosta Riihipellonkuja 3 vuokratun Konalan neuvolahuoneiston sen vapauduttua vuokranantajan käyttöön (11.1. 115 §).

Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:ltä päätettiin vuokrata Siltamäen alueelle tulevaa neuvolaa varten Kaksostenpolku 6:een valmistuvan talon I kerroksessa sijaitseva, 3 huonetta ja keittiön käsittävä 80.5 m²:n suuruinen huoneisto R 101 sen valmistuttua, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk siten, että ensimmäinen irtisanomispäivä on 28.2.1973, minkä jälkeen irtisanomisaika on kunkin vuoden helmikuun viimeinen päivä. Kuukausittain etukäteen suoritettava vuokra on 748 mk/kk. Vuokraan sisältyy korvaus lämmöstä ja lämpimästä vedestä. Huoneisto on käteisvuokrasta osoitettava terveydenhoitolautakunnan käyttöön Siltamäen äitiys- ja lastenneuvolaa varten (29.11. 3251 §).

Kotisairaanhoitotoimiston kotisairaanhoidon ylilääkärin viransijaiseksi valitulle lääket. lis. Matti Viherkoskelle päätettiin suorittaa 32. pl:n mukainen loppupalkka (5.4. 1064 §).

Kaupunginhallitus päätti 20.4.1970 eräistä terveyssisaren ja kätilön virkojen järjestelyistä ja kehotti samalla terveydenhoitolautakuntaa tutkituttamaan terveydenhoitoviraston kätilötyövoimatarpeen ja tekemään kaupunginhallitukselle esityksen henkilökunta- ja virkajärjestelyistä. Lautakunta oli 12.2. jättänyt työryhmän selvityksen kaupunginhallitukselle sekä ilmoittanut samalla yhtyvänsä työryhmän esitykseen. Neljä kätilön virkaa oli päätetty jättää täyttämättä kertomusvuoden aikana, minkä lisäksi kahteen kätilön virkaan ei palkattaisi sijaista. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi työryhmän selvityksen (8.3. 766 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa suorituttamaan kotisairaanhoitajien ja lääkintävoimistelijain työryhmiä varten tarkoitetun talon Ruusulankatu 11 huoneiston n:o 1 muutos- ja korjaustyöt käytettävissään olevilla vuosikorjausmäärärahoilla (5.4. 1063 §).

Yleisjaosto myönsi terveydenhoitovirastolle ajaksi 15.6.–31.8. virastokohtaisen oikeuden käyttää vuokra-autoa kaupunginhallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisilla ehdoilla kotisairaanhoitajien työssä sellaisten hoitokäyntien yhteydessä, jolloin yleisten liikennevälineiden käyttö on vaikeata

tai matka muista syistä hankala. Paikalliset apulaisylihoitajat oikeutettiin päättämään vuokra-auton käytöstä (yjsto 30.6. 6080 §).

Kotisairaanhoitajien käytöstä poistetut viisi polkupyörää päätettiin myydä terveydenhoitoviraston esittämille henkilöille 10 mk:n kappalehinnasta (yjsto 31.3. 5571 §).

Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitoviraston osallistumaan 3.–9.10. järjestettävään toiseen Vanhusten Viikon näyttelyyn kaupungin kotisairaanhoitoa esittelevällä osastolla. Vanhusten Viikon näyttelyyn osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin myönnettiin enintään 3 500 mk. Rakennusvirastoa kehotettiin nimeämään näyttelysuunnitteluun perehtynyt sisustusarkkitehti avustamaan terveydenhoitovirastoa virkatehtävänään ja siten, että tehtävään määrätään sama sisustusarkkitehti, joka osallistui huoltoviraston näyttelyosastoa valmistelevan työryhmän työhön (9.8. 2136 §).

Alueläkärit. Yleisjaosto päätti, että kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisten aluelääkärien palkkioiden ja kaupunginvaltuuston 14.12.1966 vahvistamien palkkioiden erotuksen huoltoapua saavien potilaiden osalta suorittaa terveydenhoitovirasto eikä niitä peritä takaisin huoltovirastolta (yjsto 3.11. 6764 §).

Terveydenhoitolautakunta oli lähettänyt kaupunginhallitukselle sen ja sairaalalautakunnan asettaman työryhmän mietinnön yleislääkäriluonteisen päivystysvastaanoton järjestämisestä. Toiminta olisi alussa järjestettävä kokeilunluonteisesti Kallion virastotalossa sijaitsevan aluelääkärien vastaanoton tiloissa ja myöhemmin laajennettava tarpeen mukaan. Lääkärikeskusten Yhdistys oli ilmoittanut, että kaupungissa toimivat lääkärikeskukset olivat valmiit vastaamaan kaupungin yleislääkäritasoisen avosairaanhoidon päivystystoiminnasta klo 20–23 välisenä aikana. Potilailta perittäisiin palkkio, joka vastaa sairausvakuutuksen palautustaksan suuruusluokkaa ilta-, yö- ja pyhäpäiväkorotuksineen. Toiminnasta aiheutuvat ylimääräiset kustannukset olisivat 5 000–6 000 mk/kk päivystyspistettä kohti. Kaupunginhallitus päätti, että yhden aluelääkärien yhteisvastaanoton tiloissa saatiin aloittaa v:n 1972 aikana kokeiluluonteisesti yleislääkäritasoinen avosairaanhoidon päivystystoiminta työryhmän mietinnön pohjalta. Terveydenhoitolautakuntaa kehotettiin tekemään ennen päivystystoiminnan aloittamista kaupunginhallitukselle perusteltu esitys toimintaan tarvittavasta määrärahasta samoin kuin potilailta perittävistä maksuista. Lääkärikeskusten yhdistysten kirjelmä ei antanut aihetta muihin toimenpiteisiin tässä vaiheessä (22.11. 3180 §).

Kallion virastotalossa Eläintarhantie 3 E oleviin aluelääkärien yhteisvastaanoton odotustiloihin päätettiin kokeiluluonteisesti ja korvauksetta järjestää Ohjelma Oy Finnestradin Muzak-musiikkijärjestelmä (yjsto 6.4. 5593 §). Talossa Harjukatu 7 sijaitsevaan aluelääkärien yhteisvastaanottohuoneistoon päätettiin hankkia murtohälytyslaitteet viraston käytettävissä olevilla määrärahoilla (yjsto 17.2. 5302 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 24.11. 1969 ja 31.3.1970 tekemiään päätöksiä, kehottaa kiinteistölautakuntaa vuokraamaan dos. Thomas Tallbergilta Lauttasaaren korttelin n:o 31035 tontilla n:o 1 (Gyldenintie 2) rakenteilla olevan liiketalon III kerroksesta aluelääkärien yhteisvastaanottoa, laboratoriota ja sairaanhoitoasemaa varten n. 375 m^2:n suuruisen huoneiston 11.40 mk/m^2/kk yksikkövuokrasta ao. lainsäännöksen sallimin indeksiehdoin ja kellarikerroksesta n. 35 m^2:n suuruisen varastotilan lautakunnan hyväksymästä kohtuullisesta vuokrasta sekä muutoin kaupunginhallituksen 24.11.1969 päättämillä ehdoilla (29.3. 978 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin, mikäli asuntohallituksen päätös talon Kankaretie 3 b I kerroksen huoneiston A 62 osalta olisi myönteinen, tekemään yhteistoiminnassa terveydenhoitoviraston kanssa muutostyösuunnitelma huoneiston liittämiseksi viereis-

seen alueläkärien yhteisvastaanottohuoneistoon A 61 ja muuttamiseksi väliaikaisesti tähän tarkoitukseen soveltuvaksi. Tarpeellisten muutostöiden suorittamiseksi olisi kaupunginhallitukselle tehtävä kustannusarvio ja määrärahaesitys. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin, mikäli asuntohallituksen päätös olisi myönteinen, osoittamaan huoneiston A 62 asukkaille toinen asunto ja kiinteistölautakuntaa vuokraamaan huoneisto sen vapauduttua asukkaista terveydenhoitolautakunnan käyttöön toistaiseksi kaupunginhallituksen 23.9.1968 tekemän päätöksen mukaisin ehdoin (6.9. 2416 §).

Kouluterveydenhoito-osaston puheterapeutin vakinaiseen virkaan sitä haettavaksi julistamatta päätettiin ottaa vastaavia tehtäviä hoitava tp. viranhaltija, hum.kand. Sari Rinne-Kaukonen tavanmukaisilla ehdoilla (20.12. 3494 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota terveydenhoitolautakunnan 24.3. tekemän koululääkärin viran täyttämistä koskevan päätöksen ja palauttaa asian lautakunnan uudelleen käsiteltäväksi. Lääket. lis. Toivo Mehto oli valittanut lääket. lis. Eila Isotalon vaalia koskevasta päätöksestä sillä perusteella, että hakijoiden ansioita koskevasta yhteenvedosta oli jätetty pois joukko asiaan vaikuttavia Mehdon ansioita. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, että yhdistelmän laatiminen oli ollut ainoastaan valmistelevaa laatua oleva toimenpide. Koska kuitenkaan valittajan ansiot vaalin tapahtuessa eivät olleet olleet lautakunnan jäsenten tiedossa ja kun virhe oli saattanut vaikuttaa vaalin tulokseen, osasto katsoi, että vaalissa oli tapahtunut muodollinen virheellisyys, minkä vuoksi vaali olisi kumottava ja asia palautettava lautakunnan uudelleen käsiteltäväksi. Samoilla perusteilla Mehto oli valittanut 24.3. valitun lääket. lis. Seppo Lapin vaalista ja katsoi, että virkaan valitun ansiot alittivat huomattavasti hänen omat ansionsa. Kaupunginhallitus päätti jättää valituksen liian myöhään tehtynä tutkittavaksi ottamatta (23.8. 2267, 2268 §).

Kouluterveydenhoito-osaston kouluhoitajien osalta päätettiin noudattaa kokeiluluonteisesti kevätlukukauden 1971 aikana kaupungin työaikamääräysten mukaista 5-päiväistä työviikkoa huomioon ottaen 14.1.1971 solmitun kunnallisen virkaehtosopimuksen mukaiset työaikajärjestelyt (22.2. 629 §).

Kouluterveyssisarille myönnettiin oikeus käyttää vuokra-autoa koulutapaturmiin joutuneiden oppilaiden kuljettamiseksi sairaalaan, siten että käyttöoikeudesta päättää koulun terveyssisar tai koulun johtaja ja muutoin kaupunginhallituksen v. 1964 päättämillä ehdoilla (yjsto 14.4. 5634 §).

Elintarvikkeiden valvontaosasto. Merkittiin tiedoksi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan päätös, joka koski yömakkaranmyyntipaikkojen tarkastuksesta suoritettavan palkkion korottamista kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti 5 mk:aan myyntipaikkaa ja tarkastuskäyntiä kohti 1.12.1971 alkaen (2.8. 2108 §, 27.12. 3556 §).

Desinfioimislaitos. Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston laatimat Auroran sairaalan rakennuksen n:o 16 toiseen kerrokseen tulevan desinfioimislaitoksen saunan 17.7.1967 päivätyt muutospiirustukset n:o 1–4 (25.1.301 §).

Kouluhammashoitolaitos. Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitolautakunnan siirtämään v:n 1971 lopussa tai v:n 1972 alussa Kannelmäen hammashoitolan nykyisistä toimitiloistaan Kannelmäen kansakoulurakennuksessa sijaitsevan äitiys- ja lastenneuvolahuoneiston yhteyteen. Kirjokalliontie 43:ssa sijaitseva hammashoitolahuoneisto saatiin sen vapauduttua luovuttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käyttöön (18.10. 2815 §).

Kaupungineläinlääkärit. Kaupunginhallitus esitti v. 1967 (ks. s. 195) maatalousministeriölle, että kaupungineläinlääkärien virkoja varten annettaisiin valtionapua eläinlääkin-

töhuoltolain nojalla valtion A 28–30 palkkausluokkien mukaisesti. Valtioneuvosto oli 30.10.1969 hylännyt esityksen. Päätökseen haettiin muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka 14.1.1971 hylkäsi kaupungin valituksen (1.3. 702 §).

Kaupunginhallitus esitti 27.1. maatalousministeriölle, että kaupungineläinlääkärin virat sijoitettaisiin eräiden työansioiden huomioon ottamisesta kunnan- ja kaupungineläinlääkärin eläkettä määrättäessä annetun valtioneuvoston päätöksen 3 §:ssä mainittuun I eläkeryhmään. Maatalousministeriö oli 22.2. hylännyt kaupunginhallituksen esityksen I, III, IV ja V kaupungineläinlääkärin virkojen sijoittamisesta kolmivuotiskaudeksi 1970–1972 em. eläkeryhmään, koska ko. virkojen haltijoilla saadun selvityksen mukaan ei ollut potilaiden omistajilta perittävistä palkkioista kertyvää työansiota. II kaupungineläinlääkärin virka sen sijaan oli sijoitettu em. I eläkeryhmään. Kaupunginhallitus päätti tyytyä ministeriön päätöksiin (1.2. 399 §, 15.3. 850 §, yjsto 27.1. 5174 §).

Terveydellisten tutkimusten laboratorio. Yleisjaosto päätti, muuttaen 26.1.1960 tekemäänsä päätöstä, myöntää terveydenhoitolautakunnan alaisena alitilittäjänä toimivalle terveydellisten tutkimusten laboratoriolle oikeuden pitää jatkuvasti käytettävissään olevilta tileiltä 400 mk:n suuruista käteiskassaa (yjsto 18.8. 6340 §).

Maito- ym. elintarvikkeiden ja vesinäytteiden tutkimista koskevat sopimukset. Kaupunginhallitus oli merkinnyt tiedoksi 12.10.1970 Espoon kauppalanhallituksen ilmoituksen kauppalan ja kaupungin kesken tehdyn elintarvikenäytteiden laboratoriotutkimusten suorittamista koskevan sopimuksen irtisanomisesta. Sopimuskausi päättyisi 31.12.1970.

Terveydenhoitolautakunta ilmoitti tekevänsä erikseen ehdotuksen uudeksi sopimukseksi 1.1.1972 alkaen. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä elintarvikkeiden tarkastukseen tarvittavia laboratoriokokeita koskevan uuden sopimuksen, joka olisi voimassa 1.1.–31.12.1971 välisen ajan (24.5. 1593 §).

Kaupunginhallitus päätti irtisanoa Espoon kauppalan kanssa 5.2.1963 tehdyn, Helsingin maalaiskunnan kanssa 28.4.1966 tehdyn, Sipoon kunnan kanssa 29.6.1967 tehdyn, Kauniaisten kauppalan kanssa 12.6.1968 tehdyn ja Vihdin kunnan kanssa 18.11.1969 tehdyn sopimuksen maito- ja muiden elintarvike- sekä vesinäytteiden tutkimisesta päättyväksi 31.12.1971. Samalla kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitolautakunnan tekemään em. kuntien kanssa seuraavansisältöisen sopimuksen:

Helsingin kaupungin ja . . . . . kunnan välillä on tänään tehty seuraava sopimus:

Helsingin kaupunki sitoutuu suorittamaan . . . . . kunnan maidon ja muiden elintarvikkeiden sekä veden tarkastukseen tarvittavia laboratoriokokeita Helsingin kaupungin maidontarkastamossa ja Helsingin kaupungin terveydellisten tutkimusten laboratoriossa seuraavin ehdoin:

1. . . . . kunta on itse velvollinen huolehtimaan näytteiden ottamisesta Helsingin kaupungin maidontarkastamon ja terveydellisten tutkimusten laboratorion ohjeiden mukaisesti ja niiden kuljettamisesta laboratorioihin.

2. Maidontarkastamo ottaa vastaan ja suorittaa tarvittavat tutkimukset . . . . . kunnan kuntalaisten sinne suoraan tuomista maidontarkastuslain alaisista näytteistä.

3. Maidontarkastamo ja terveydellisten tutkimusten laboratorio luovuttavat kunnalle omakustannushintaan tarvittavat lomakkeet. Näytteidenottoa varten tarvittavan välineistön hankkii . . . . . kunta.

4. Laboratoriot sitoutuvat korvauksetta antamaan opetusta näytteenottajille laboratorioissaan.

5. . . . . kunta sitoutuu suorittamaan Helsingin kaupungille jokaisesta maidontarkastamossa tutkitusta maitonäytteestä kahdeksan (8) markkaa, sekä muista näyt-

teistä terveydellisten tutkimusten laboratorion kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti ilman taksassa mainittua vieraalta kunnalta perittävää 25 %:n korotusta. Maksut suoritetaan kalenterikuukausittain toimitettavan laskutuksen perusteella viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunki on esittänyt laskun maksettavaksi.

6. Mikäli kokeiden suorittamisessa havaitaan, että näytteistä on tehtävä lisätutkimuksia, ei niistä veloiteta eri korvausta.

7. Laboratoriot ilmoittavat . . . . . kunnan terveydenhoitolautakunnalle näytteiden tutkimustulokset.

8. Tämä sopimus on voimassa 1.1.1972 alkaen kalenterivuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota puolelta tai toiselta kolmea kuukautta ennen kunkin kalenterivuoden loppua.

9. Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle (6.9. 2419 §).

Maidontarkastamo. Kaupunginhallitus vahvisti valtuuston 26.5. suorittaman eläinlääket. lis. Mauno Hyytiäisen vaalin viidennen eli tarkastavan eläinlääkärin virkaan. Tämän jälkeen Hyytiäinen oli ilmoittanut, ettei hän voi ryhtyä hoitamaan ko. virkaa. Kaupunginhallitus päätti peruuttaa maa- ja metsätalousministeriölle tehdyn esityksen määräyksen antamisesta Hyytiäiselle sanottuun virkaan. Virka päätettiin julistaa uudelleen haettavaksi (6.9. 2414 §, 18.10. 2816 §).

Merkittiin tiedoksi, että maatalousministeriön eläinlääkintäosasto oli antanut määräyksen eläinlääket.lis. Osmo Mäki-Petäykselle hoitaa tarkastavan eläinlääkärin virkaa aikana 1.1.–31.5. sekä eläinlääket.lis. Kirsti Manniselle hoitaa ko. virkaa aikana 1.9.–30.11. (18.1. 213 §, 8.2. 458 §, 5.4. 1066 §, 3.5. 1352 §, 20.9. 2545 §, 18.10. 2813 §). Myöhemmin kaupunginhallitus vielä määräsi Mannisen hoitamaan sijaisena em. virkaa 1.12. lukien siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin kauintaan 31.5.1972 saakka. Ministeriölle esitettiin viransijaisuusmääräys hyväksyttäväksi (13.12. 3419 §).

Tankkikeräystilojen varusteille ja laitteille oli asetettu erityiset vaatimukset, jotka maidontarkastamon johtaja hyväksyy suoritetun katselmuksen perusteella. Tarkastukset on Helsingin maidontuotantoalueella suorittanut maidontarkastamon eläinlääkäri kaupungin kustannuksella. Palkkiota ei katselmuksesta ole peritty. Tankkikeräystilojen sijaintialue ulottui linjalle Loviisa–Kouvola–Lahti–Hämeenlinna–Forssa–Salo ja Tammisaari. Maatalousministeriön eläinlääkintäosaston mielestä maidontuottajan tai meijerin oli suoritettava kustannukset, koska maidon tankkikeräily oli näiden keskeinen rationalisointitoimenpide. Asianomaiset liitot olivat suositelleet, että meijerit suorittaisivat maidontarkastamoiden eläinlääkäreille katselmuksesta 10 mk tilaa kohden sekä matkakulut. Jos kysymyksessä oli yksi katselmus, olisi palkkio 20 mk. Kaupunginhallitus päätti, että terveydenhoitoviraston eläinlääkärit saavat 1.3.1971 alkaen periä itselleen maidon tuottajalta tai meijeriltä mainituista hyväksymiskatselmuksista kunnaneläinlääkäritaksan 4e-kohdan mukaiset palkkiot noudattaen taksan alarajaa sekä matkakulut todellisten kustannusten mukaan (22.2. 631 §).

Maidontarkastamon henkilökunnan työaikaa koskevat työneuvoston päätökset merkittiin tiedoksi (yjsto 3.3. 5401 §).

Eläintenhuoltopalveluksien tehostamista koskevan Suomen Kennelliiton kirjeen johdosta yleisjaosto kehotti terveydenhoitolautakuntaa tutkimaan yhteistyön mahdollisuuksia eläinlääketieteellisen korkeakoulun pieneläinklinikan kanssa eläinlääkinnällisten palvelujen tehostamiseksi ja tekemään aikanaan kaupunginhallitukselle esityksen asiassa tarvittavista toimenpiteistä. Päätös alistettiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (yjsto 7.7. 6145 §).

Sairaalat

Terveydenhuoltoon ja erityisesti sairaalatoimintaan liittyvistä suunnitelmista annettava

lausunto. Lääkintöhallitus oli kirjeessään viitannut Uudenmaan läänin kuntien väestönkehityksessä tapahtuneisiin muutoksiin. Kun tämä koski myös terveydenhoidon ja erityisesti sairaanhoidon kehittämistä oli lääkintöhallitus pyytänyt kunnallishallituksia selostamaan väestönkehitykseen, terveydenhuoltoon ja erityisesti sairaalatoimintaan liittyviä suunnitelmiaan ja tavoitteitaan. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta totesi lausunnossaan kaupungin pitkän tähtäyksen taloussuunnitelmaan kuuluvan myös terveydenhuollon kehittämistä koskevat suunnitelmat. Taloussuunnitelma tarkistetaan kahden vuoden väliajoin. Viimeksi valmistuneessa vuosien 1970–1979 taloussuunnitelmassa todettiin väestön määrän kaupungissa olevan 523 700. Väestötavoite v:ksi 1980 oli 600 000. Yli 65-vuotiaiden osuuden arvioitiin kasvavan tänä aikana 9.8 %:sta 11.1 %:iin. Toimikunta esitti lääkintöhallituksen tiedusteluun vastattavaksi seuraavasti:

1) Helsinkiläisten käytettävissä kaupungin omissa sairaaloissa sekä yliopistollisessa keskussairaalassa ja muissa osuussairaaloissa oleva erikoislääkärijohtoinen sairaansijamäärä on suunnilleen riittävä. Kaupungin oman sairaalatoimen nykyinen rakennuskanta vaatisi kuitenkin huomattavia perusparannuksia ja uudisrakennustoimenpiteitä, jotta se voitaisiin pysyttää entisen suuruisena.

2) Kaupungilla ei ole suoranaisia tavoitteita Helsingin yliopistollisen keskussairaalan laajentamiseen nähden. Uudenmaan muilla kunnilla sen sijaan saattoi olla tarve oman keskussairaalan rakentamiseen. Tällöin ei Helsingin yliopistollista keskussairaalaa tarvitsisi laajentaa, vaan sille jäisivät varsinaisen opetussairaalan tehtävät ja lisäksi se palvelisi sopivan työnjaon puitteissa Helsinkiä ja muuta Uuttamaata sekä eräiltä osin koko valtakuntaa.

3) Sairaalan tulisi sijaita joustavien ja nopeasti liikennöitävien yhteyksien päässä osakaskunnistaan. Tärkeätä olisi myös työvoiman saannin turvaaminen.

4) Vähäisten tapaturmien hoitaminen tulisi kaupungissa keskittää muutamaan päivystävään avohoitopisteeseen, esim. aluelääkärivastaanottojen yhteyteen niitä kehittämällä. Keskivaikeat tapaturmapotilaat voitaisiin, kuten nykyisinkin ohjata kaupungin omiin sairaaloihin. Vaikeiden tapaturmapotilaiden hoito tulisi Helsingin osalta keskittää yliopistolliseen keskussairaalaan ja itäiseen sairaalaan.

5) Kaupungin nykyisten hallinnollisten rajojen puitteissa oli väestönkehitys arvioitu seuraavaksi:

		1970	1980
lapset	0–14 v	104 000	117 000
nuoret	15–19 »	36 200	36 000
työikäiset	20–64 »	332 400	380 400
vanhukset	65– »	51 100	66 600
		523 700	600 000

6) Elinkeinorakenteen ei arvioitu Helsingissä muuttuvan lähimmän kymmenen vuoden aikana siinä määrin, että se suoranaisesti vaikuttaisi sairaanhoidon tarpeeseen. Kaupunginhallitus päätti antaa lääkintöhallitukselle toimikunnan lausunnon mukaisen selvityksen (29.3. 977 §).

Eräiden kiinteistöjen hallinnon siirtäminen. Kaupunginhallitus päätti siirtää seuraavat kiinteistöt sairaalalautakunnan hallintoon: Itäisen erikoislääkäriaseman korttelissa n:o 43125 olevan tontin n:o 3 (Kettutie 8) pääoma-arvo 640 000 mk; korttelin n:o 43124 autopaikkatontin n:o 2, pääoma-arvo 37 500 mk sekä Lauttasaaren yhteiskoulun entisen koulurakennuksen 1.6. lukien kiinteistöluetteloon merkitystä pääoma-arvosta (13.4. 1123 §, 14.6. 1840 §, 5.4. 1061 §).

Poikkeusolojen sairaalasuunnitelman laatiminen. Lääkintöhallituksen kirjeiden johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa sairaalalautakuntaa huolehtimaan siitä, että kaupungin sairaaloiden osalta laaditaan lääkintöhallituksen suunnitteluohjeessa tarkoitettu poikkeusolojen sairaalasuunnitelma.

Samalla todettiin, että lääkintöhallituksen 25.10. päivätyssä kirjeessä tarkoitettuna suunnitteluryhmänä toimii johtajaylilääkärien neuvottelukunta, jonka työhön osallistuu väestönsuojelupäällikkö, kaupunginkanslian suunnittelija ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalan poikkeusolojen sairaalasuunnitteluryhmän edustaja (20.12. 3497 §).

Tuotekehittelyä koskeva sairaalalaitoksen ja teollisuuden yhteistoiminta. Merkittiin tiedoksi lääkintöhallituksen kirjelmä, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, että kotimainen teollisuus oli jo kauan kehittänyt ja valmistanut sairaalalaitoksessa tarvittavia kojeita, laitteita ja irtaimistoa. Kun eräiden laitteiden tuotekehittelyssä tarvitaan paitsi sairaalan ulkonaisten olosuhteiden tuntemusta, myös sen henkilökunnalla olevaa koulutusta ja kokemusta sekä sen havaintoja laitteen ominaisuuksista, olisi yleisen edun kannalta tärkeätä, että sairaaloita ylläpitävät kuntainliitot ja kunnat suhtautuisivat myönteisesti terveyden- ja sairaanhoitoa palvelevan teollisuuden ehdotuksiin alan yhteistoiminnasta (13.9. 2466 §).

Lastenpsykiatrian alan lääkärien erikoistumismahdollisuuksien lisäämistä sairaaloissa koskeva lausunto. Lääkintöhallitus oli kiinnittänyt huomiota siihen, että sairaanhoitomahdollisuudet lastenpsykiatrian alalla eivät maassamme olleet riittävät alan erikoislääkäreiden vähyyden vuoksi. Hoitomahdollisuuksien kehittämiseksi pitäisi niihin sairaaloihin, joissa erikoistuminen voi tapahtua, perustaa niin monta apulaislääkärin virkaa kuin mahdollista. Tämän vuoksi lääkintöhallitus esitti kaupungin harkittavaksi, voitaisiinko Auroran ja Hesperian sairaaloihin perustaa kumpaankin yksi uusi sekä kasvatusneuvolaan ja sosiaalilääkärin toimistoon kumpaankin yksi mainitun alan apulaislääkärin virka. Kaupunginhallitus päätti lähettää jäljennökset sairaalalautakunnan, kasvatusneuvolajaoston ja lastensuojeluviraston lausunnoista lääkintöhallitukselle ja samalla ilmoittaa lausuntonaan kaupungin suhtautuvan myönteisesti lääkintöhallituksen ehdottamaan järjestelyyn edellyttäen, että lääkintöhallitus korvaa koulutuksesta aiheutuvat kulut täysimääräisesti (2.8. 2111 §).

Lääkintävoimistelijoille maksettavaa määrävuosilisää koskeva asia. Yleisjaosto päätti pyytää kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimistolta lausunnon sen lääkintävoimistelijoille Helsingin kaupungissa maksettavaa määrävuosilisää koskevan kirjeen johdosta, jonka TVK:n virkamiesjärjestö TVK-V oli palkkalautakunnalle osoittanut (yjsto 14.7. 6183 §).

Kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesta yötyörajoituksesta johtuvat järjestelyt. Kaupunginhallitus myönsi enintään 21 000 mk sairaalalautakunnan käytettäväksi em. sopimuksen mukaisesta yötyörajoituksesta johtuvia lisähenkilökuntajärjestelyjä varten. Sairaalalautakuntaa kehotettiin samalla tekemään uusi perusteltu esitys kaupunginhallitukselle sanotuista järjestelyistä aiheutuvasta määrärahan tarpeesta v:n 1972 osalta (13.12. 3417 §).

Sairaaloiden keittiöhenkilökunnan ja kylvettäjien suojavaatetuksen hankkiminen. Kaupunginhallitus myönsi sairaalalautakunnan käytettäväksi enintään 54 000 mk kaupunginhallituksen asettaman työpukumallikomitean ehdotuksen mukaisen suojavaatetuksen hankkimiseksi em. henkilökunnan käyttöön (11.10. 2725 §).

Sekä kaupunginhallitus että lääninhallitus hylkäsivät v. 1970 sairaala-apul. Aune Mustosen anomuksen saada korvausta niistä työpuvuista, jotka hän omalla kustannuksellaan oli hankkinut v:ien 1969 ja 1970 aikana. Korkeimman hallinto-oikeuden selityspyynnön johdosta kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa antamaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle selityksen ja siinä esittämään valituksen hylättäväksi (22.3. 903 §, 26.4. 1281 §, v:n 1970 kert. s. 177).

Perhehoitajille suoritettava korvaus omalla autolla tapahtuvasta potilaiden kuljettamisesta. Suomen Sairaanhoitajaliitto oli kiinnittänyt huomiota siihen, että Nikkilän sairaalan perhehoitajat, joille oli myönnetty oikeus oman auton käyttöön virantoimituksessa, olivat useiden vuosien aikana kuljettaneet potilaita virkamatkoillaan ajoneuvoissaan. Kun kuljetukseen, ottaen huomioon potilasaineksen, liittyi huomattavia vaaratekijöitä, ja kun korvaus ja vastuukysymykset olivat täysin järjestämättä, liitto oli tehnyt ehdotuksen määräysten antamisesta asiantilan korjaamiseksi. Saatuaan asiasta sairaalalautakunnan ja lainopillisen osaston lausunnot kaupunginhallitus päätti, että milloin kaupungin palveluksessa oleva perhehoitaja, käyttäessään hänelle myönnetyn oikeuden nojalla omaa moottoriajoneuvoaan virantoimituksessa, ottaa kuljetettavakseen perhehoitoon sijoitettuja potilaita, suoritetaan ajoneuvon omistajalle lisäkorvauksena 2 p/km kunkin kuljetettavan potilaan osalta (15.2. 564 §).

Eräiden sairaalalääkärien yksityisvastaanottojen järjestäminen sairaaloissa. Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli myöntänyt kaupungin sairaalain eräille lääkäreille oikeuden käyttää sairaalain välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen kertomusvuoden aikana. Sairaalalautakuntaa kehotettiin tekemään ao. lääkäreiden kanssa sopimukset lääkintöhallituksen kirjeessä ja kaupunginhallituksen 24.1.1963 tekemässä päätöksessä määrätyin ehdoin. Lautakuntaa kehotettiin

huolehtimaan siitä, että yksityisvastaanottoihin liittyvästä sairaalan henkilökunnan, välineiden ja sairaalatilojen käytöstä pidetään käyttö- ja päiväkirjaa sekä

tarkoin valvomaan lääkärien varsinaisen työajan noudattamisen ohella myös yksityisvastaanottoa varten vahvistettujen määräysten noudattamista, samoin kuin sitä, että kaupunki saa Sairaalaliiton yleissuosituksessa edellytetyt täydet korvaukset (18.1. 211 §).

Kaupunginhallitus päätti tehdä lääkintöhallitukselle esityksen, että eräille Auroran, Hesperian, Kivelän ja Marian sairaalain lääkäreille saataisiin myöntää Sairaalaliiton suosituksen mukaisesti oikeus käyttää sairaalain välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottoon v:n 1972 aikana (7.12. 3348 §).

Sairauskertomusten ym. luovuttamista asianomaisille koskeva asia. Kaupunginhallitus päätti esittää lääkintöhallitukselle, että sairaaloille annettaisiin lähemmät menettelytapaohjeet asianosaisten oikeudesta saada jäljennöksiä sairauskertomuksista ja muista sairaaloiden hallussa olevista asiakirjoista. Lääkintöhallitus ilmoitti 7.10., että yleisohjeet sairauskertomusten jäljennösten ym. niihin verrattavien asiakirjojen luovuttamisesta asianosaisille olivat valmisteltavina ja että ohjeet tultaisiin lähiaikoina toimittamaan mm. kunnallishallituksille (13.9. 2469 §, 25.10. 2879 §).

Radiopuhelinlaitteiden hankkiminen ensiapupalveluyksiköitä varten. Kaupunginhallituksen v. 1969 asettama ensiapu- ja sairaankuljetuskomitea oli todennut, ettei päivystyspoliklinikoiden, lääkärinvälityksen, sairaankuljetuskeskuksen, sairaankuljetusajoneuvojen ja päivystävien lääkäreiden kesken ollut välitöntä viestitysmahdollisuutta. Koska sairaankuljetuksen ja siihen liittyvän ensiaputoiminnan taso ja teho on ratkaisevasti riippuvainen viestitysmahdollisuuksista, oli komitea esittänyt, että sairaalalautakunnan tehtäväksi annettaisiin yhteistoiminnassa palolautakunnan ja yliopistollisen keskussairaalan kanssa järjestää ensiapupalveluyksiköiden välinen radiopuhelinverkko. Komitean pyynnöstä posti- ja lennätinhallituksen, rakennusviraston, palolaitoksen ja sairaalaviraston sekä yliopistollisen keskussairaalan edustajat olivat yhteistyössä laatineet komitean toimintasuunnitelman pohjalta radiopuhelinverkon järjestämistä koskevan ehdotuksen siten, että verkkoon kytkettäisiin sekä keskussairaalan että kaupungin päivystävien lääkärien autot ja sai-

raankuljetusautot sekä sairaankuljetuskeskus ja lääkärinvälitys. Suunnitelman mukaan rakennettaisiin viisi tukiasemaa eli lääkärinvälityksen, sairaankuljetuksen ja kolmen eri sairaalaryhmän tukiasema. Palolaitoksen suunnitteilla olevan uuden laajan hälytyskeskuksen käyttömahdollisuus oli myös otettu huomioon suunnitelmassa. Kaupunginhallitus päätti myöntää sairaalalautakunnan käytettäväksi enintään 78 000 mk ensiapuyksiköiden radiopuhelinverkon rakentamista varten. Samalla kaupunginhallitus päätti, muuttaen 23.11.1970 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa lautakunnan käyttämään em. tarkoitukseen lisäksi 7 514 mk (27.9. 2597 §).

Lääketieteen opetus kaupungin sairaaloissa. Kaupunginhallitus esitti v. 1970 opetusministeriölle kaupungin olevan periaatteessa halukas järjestämään lääkärikoulutuksen sairaaloissa mikäli se katsottaisiin tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi. Korkeakouluneuvosto oli mm. todennut,

että valtakunnallisen lääketieteellisen koulutuksen laajenemisen painopiste ei ole Helsingissä, joten ehdotus ei antanut aihetta toimenpiteisiin. Opetusministeriö oli lisäksi todennut, että kevään 1971 aikana lääkärikoulutuskysymys tulisi varsin laajasti ministeriön selvitettäväksi lääketieteen opintouudistustoimikunnan mietinnön ja lääkäritarvetta koskevan kokonaisselvittelysuunnitelman pohjalta. Merkittiin tiedoksi (19.4. 1192 §).

Vuosikorjaukset. Kaupunginhallitus myönsi 250 000 mk sairaalalautakunnan käytettäväksi sairaalarakennusten vuosikorjauksia varten (11.10. 2727 §).

Ulkopuolisten lääkärien palkkaaminen päivystystehtäviin. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan edelleen v:n 1971 ja 1972 aikana Malmin sairaalan kirurgian ja sisätautien osastoille sekä Auroran ja Marian sairaalain kirurgian osastoille päivystystehtäviin ulkopuolisia laillistettuja lääkäreitä kaupunginhallituksen v. 1968 ja 1969 tekemien päätösten mukaisesti käyttämällä järjestelyistä aiheutuviin kustannuksiin em. vuosien talousarvioiden vastaavilla tileillä olevia määrärahoja (13.4. 1139 §, 7.12. 3351 §).

Eräiden sairaalain hyväksyminen invalidihuoltolaissa tarkoitetuiksi sairaaloiksi. Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli 18.11. ilmoittanut invalidihuoltolain 7 §:n 1 ja 2 mom:n nojalla hyväksyvänsä Auroran, Kivelän, Malmin ja Marian sairaalat sellaisiksi sairaaloiksi, joissa saadaan antaa ko. lain 6 §:ssä tarkoitettua lääkintähuoltoon kuuluvaa sairaala- ja kuntouttamishoitoa (7.12. 3352 §).

Sairaansijojen käyttöä koskeva sopimus. Kaupunginhallitus oli v. 1961 ja 1967 oikeuttanut sairaalalautakunnan tekemään Helsingin maalaiskunnan kunnanhallituksen kanssa sopimuksen eräiden Auroran ja Laakson sairaalan sairaansijojen käyttämisestä. Koska kysymyksessä oli verrattain vähäinen käyttö ja koska korvaus suoritetaan täyden korvauksen periaatteen mukaisesti, kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan tekemään Helsingin maalaiskunnan kunnanhallituksen kanssa sopimuksen Auroran sairaalan kahden lastentautien sairaansijan ja Laakson sairaalan kahden sairaansijan käyttämisestä jäljempänä olevan sopimuksen mukaisesti:

S o p i m u s

Helsingin maalaiskunnan ja Helsingin kaupungin kesken on tänään tehty seuraava sopimus:

1) Kaupunki sitoutuu luovuttamaan Helsingin maalaiskunnan käytettäväksi viiden (5) vuoden ajaksi vuoden 1971 alusta lukien kaksi (2) lastentautien sairaansijaa Auroran sairaalassa ja kaksi (2) sairaansijaa Laakson sairaalassa.

2) Sairaansijojen käytöstä maalaiskunta suorittaa potilaan itsensä suorittaman tai hänen puolestaan maksettavan vahvistetun taksan mukaisen hoitomaksun lisäksi asianomaisen sairaalan vuotuisen tilinpäätöksen

osoittaman nettotappion mukaisen korvauksen, joka suoritetaan kaupungin kassaan tilivuotta seuranneen vuoden huhtikuun loppuun mennessä.

Tämä sopimus, jota on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle, on voimassa toistaiseksi kolmen (3) kuukauden pituisin molemminpuolisin irtisanomisajoin (2.8. 2107 §).

Auroran sairaala. Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli antanut suostumuksensa siihen, että sairaalan sisätautiosaston tilapäinen erikoislääkäri saa oikeuden hoitaa samanaikaisesti enintään kahta potilasta erikoismaksuluokassa. Sairaalalautakuntaa kehotettiin huolehtimaan siitä, että lääkintöhallituksen antamia ao. ohjeita noudatetaan (8.2. 463 §, 8.3. 769 §).

Kaupunginhallitus myönsi enintään 227 969 mk Auroran sairaalaan palkatun lisähenkilökunnan palkkausmenojen ja työajan muutoksesta johtuneiden ylityökorvausten suorittamiseen (25.1. 303 §); enintään 50 000 mk lautakunnan 30.11. ja 14.12. tekemissä esityksissä mainitun työsopimussuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamiseksi influenssaepidemian johdosta (20.12. 3496 §). Dysenteriaepidemian johdosta palkatun ylimääräisen henkilökunnan palkkausmenot saatiin suorittaa sairaalan ao. määrärahoista (1.6. 1688 §).

Työsopimussuhteessa olevien hengityskoneen valvojien palkkio vahvistettiin 4.60 mk:ksi tunnilta 1.7. lukien (28.6. 2030 §). Sairaalan kemistille Arvo Relanderille päätettiin suorittaa 800 mk:n suuruinen korvaus aikana 13.10.–10.12.1970 sairaalan laboratoriossa tehdystä ylityöstä (22.2. 632 §).

Sairaalan apumies Sakari Laakkoselle päätettiin suorittaa erillinen korvaus siltä ajalta, jonka hän joutuu toimimaan auton- tai traktorinkuljettajana muutoin kuin vuosilomien ym. aikana (22.11. 3176 §).

Kaupunginhallitus myönsi sairaalalautakunnan käytettäväksi enintään 246 180 mk sairaalalautakunnan 8.12.1970 päivätyssä esityksessä mainittujen röntgenlaitteiden hankkimiseksi (4.1. 51 §); enintään 46 530 mk Tomografialaitteiden ja röntgen-Tv-kuvanauhurin alustavaunuineen hankkimiseksi röntgenosastolle (11.1. 119 §) sekä 17 495 mk leikkaussalin ilmastointitöiden lisäkustannusten suorittamiseen (1.2. 392 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sairaalakaasu- ja sähkökeskuksen sijoittamista Auroran sairaalan rakennukseen 2a koskevat, 1.10.1971 päivätyt pääpiirustukset n:o 1–3 (20.12. 3493 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä lääkintöhallituksen 22.5. Auroran sairaalan trooppisten tautien poliklinikan hankintojen korvaamisesta tekemään päätökseen ja merkitä sen tiedoksi. Korvaamatta oli jätetty toimistoirtaimistoa, jonka hankkimisen lääkintöhallitus katsoi kuuluvan kaupungille (21.6. 1912 §).

Kaupunginhallitus myönsi sairaalalautakunnan käytettäväksi 31 742 mk trooppisten tautien osaston kirjallisuus- ja välinehankintojen suorittamista varten sillä ehdolla, että lääkintöhallitus hyväksyy ne tällaisiksi hankinnoiksi. Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää, että sanotut Auroran sairaalan laatiman luettelon mukaiset hankinnat hyväksyttäisiin trooppisten tautien hoitoa koskevan sopimuksen mukaisina valtion korvattavina hankintoina (30.8. 2344 §).

Eräälle sairaanhoitajalle päätettiin suorittaa 145 mk:n korvaus silmälasien särkymisestä (yjsto 7.7. 6118 §).

Kivelän sairaala. Kaupunginhallitus päätti uudistaa sisätautiosaston tp. ylilääkärin lääket. ja kir. tri Pentti Peltolan virkamääräyksen olemaan voimassa edelleen 1.1.1971 alkaen toistaiseksi ja kauintaan kertomusvuoden loppuun. Peltolalle myönnettiin sittemmin hänen anomansa ero tp. ylilääkärin virasta 1.9.1971 lukien (8.2. 459 §, 30.8. 2343 §). Virkaan valittiin 1.1.1972 lukien lääket. ja kir.tri Curt Wasastjerna (7.12. 3350 §, 13.12. 3420 §).

Röntgenylilääkäri Veikko Rauniolle myön-

nettiin hänen anomansa ero virastaan 31.10. lukien ja virka julistettiin haettavaksi 30 p:n hakuajoin (25.10. 2878 §).

Kivelän sairaalan ammattikäsikirjaston uusimista varten myönnettiin 5 500 mk (20.12. 3495 §).

Eräälle sairaalan potilaalle myönnettiin tavanmukaisilla ehdoilla 125 mk:n korvaus hammasproteesin katoamisen johdosta (yjsto 31.3. 5570 §).

Kivelän ja Hesperian sairaalaan päätettiin valtionapuasiain ratkaisua odottamatta palkata 8. pl:aan kuuluva tp. toimistoapulainen (25.1. 299 §); sairaalan apumies Unto Tikkaselle päätettiin suorittaa erillinen korvaus niiltä tunneilta, jolloin hän joutuu toimimaan auton- tai traktorinkuljettajana muutoin kuin vuosilomien ym. aikana (28.6 2029 §).

Kaupunginhallitus myönsi 100 000 mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Kivelän ja Hesperian sairaaloiden uudistamisen suunnittelua varten (10.5. 1425 §, 13.12. 3416 §).

Suomen Mielenterveysseuran järjestämän valtakunnallisen taideterapiaseminaarin osanottajat oikeutettiin aikana 19.–22.8. aterioimaan Kivelä-Hesperian sairaalan ruokasalissa henkilökunnalle vahvistettua ateriakorvausta vastaan (yjsto 18.8. 6376 §).

Eräät Kivelä-Hesperian sairaalan palveluksessa olleet henkilöt oikeutettiin asumaan sairaalan asunnossa toistaiseksi. Asuntoasiaintoimistoa kehotettiin osoittamaan heille asunnot (yjsto 27.1. 5172 §, 10.2. 5255 §, 7.7. 6122 §).

Malmin sairaalan sisätautien osaston valtion B 2 palkkausluokkaan kuuluvaan ylilääkärin virkaan valittiin 1.11. lukien lääket. ja kir. tri Rolf Koulumies (29.3. 975 §, 20.9. 2544 §).

Lääket.lis. Yrjö Turuselle myönnettiin ero sairaalan röntgenylilääkärin virasta 1.2.1972 lukien. Virka julistettiin haettavaksi (15.11. 3104 §).

Kaupunginhallitus päätti, tyytyen lääkintöhallituksen päätökseen Malmin sairaalan v:n 1967 kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavusta, merkitä sen tiedoksi (14.6. 1838 §).

Yleisjaosto oikeutti Malmin sairaalan hankkimaan seppeleen ylilääk. Eero Halmisen hautajaisiin käyttäen tarkoitukseen 100 mk (yjsto 24.3. 5527 §).

Marian sairaala. Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan odottamatta ratkaisua valtionapuasiassa palkkaamaan sairaalaan v:n 1971 talousarvion liitteeseen merkityt seuraavat tilapäiset viranhaltijat: kaksi erikoissairaanhoitajaa (14), yksi lääkintävoimistelija (13), yksi toimistoapulainen (8) ja kaksi osapäivätoimiston (6/8) välinehuoltoapulaista (6) (25.1. 299 §).

Sairaalan apumiehelle Pauli Savolaiselle päätettiin suorittaa erillinen korvaus niiltä tunneilta, jolloin hän joutuu tilapäisesti toimimaan auton- tai traktorinkuljettajana muutoin kuin vuosilomien ym. aikana (6.9. 2415 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sairaalalautakunnan esityksen Lauttasaaren yhteiskoulun entisen koulurakennuksen muuttamisesta Marian sairaalan hoito-osastoksi pitkäaikaispotilaita varten ja kuntoutustiloiksi. Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin ryhtymään kiireellisesti toimenpiteisiin tarvittavan asemakaavan muutoksen aikaansaamiseksi ja sairaalalautakuntaa yhteistoiminnassa yleisten töiden lautakunnan kanssa laatimaan tarvittavat yksityiskohtaiset muutostyösuunnitelmat kustannusarvioineen (5.4. 1061 §). Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää uuden sairaalaosaston perustamis- ja käyttökustannusten ottamista valtionavustusten suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan (28.6. 1932 §). Lauttasaaren yhteiskoulun entisen koulurakennuksen hoidosta aiheutuvia menoja varten kaupunginhallitus myönsi enintään 23 600 mk (8.11. 3024 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Marian sairaalan laajentamista koskevan perustamis- ja toimintasuunnitelman liitteineen ja lähetti sen lääkintöhallitukselle esityksin, että se

lähetettäisiin edelleen sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi (25.10. 2877 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sairaalan leikkausosaston muutostyön 11.12.1970 päivätyt pääpiirustukset n:o 1–2 sekä sisätautien poliklinikan kahvikioskin 14.5.1971 päivätyt pääpiirustukset n:o 1–3 (30.8. 2340 §, 1.11. 2953 §).

Yleisjaosto päätti, tyytyen lääkintöhallituksen päätökseen Marian sairaalan v:n 1967 kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavusta, merkitä sen tiedoksi (yjsto 14.7. 6208 §).

Eräs ent. sairaala-apulainen oikeutettiin asumaan toistaiseksi sairaalan asuntolassa kuitenkin kauintaan 30.6.1971 saakka. Asuntoasiaintoimistoa kehotettiin osoittamaan asianomaiselle asunto (yjsto 27.1. 5173 §).

Potilaiden sairaalassa kadonneiden hammasproteesien ym. korvaamiseksi myönnettiin yht. 1 470 mk.

Hesperian sairaalan uuteen nuorten päihdeosastoon päätettiin ajaksi 1.10.–31.12. palkata seuraava tilapäinen henkilökunta: apulaislääkäri valtion A 24 palkkausluokka, psykologi (26), sosiaalihoitaja ja osastonhoitaja (17), apulaisosastonhoitaja ja erikoissairaanhoitaja (15), 5 sairaanhoitajaa (13), 6 mielisairaanhoitajaa (12), 2 sairaala-apulaista (5), työsuhteinen nuoriso-ohjaaja 13. pl:aa vastaavin palkkaeduin ja työsuhteinen puolipäivätoiminen osastoavustaja 8. pl:aa vastaavin palkkaeduin. Sairaalavirastoa kehotettiin ensitilassa toimittamaan kaupunginhallitukselle ko. viranhaltijoita ja toimihenkilöitä koskevat, lääkintöhallitukselle toimitettavat alistusanomukset (18.10. 2814 §, yjsto 7.7. 6143 §).

Nuorten päihdeosaston kalustonhankintoja varten kaupunginhallitus myönsi enintään 60 000 mk. Hankinnat olisi suoritettava yhteistoiminnassa hankintatoimiston kanssa sen jälkeen, kun yksikköä varten olisi vuokrattu huonetilat (1.6. 1692 §).

Kaupunginhallitus päätti, että talossa Alppikatu 1 – Ensi linja 11 olevissa sairaalalautakunnan käyttöön osoitetuissa huonetiloissa saatiin järjestää Hesperian sairaalan psykiatristen potilaiden toimintaterapia- ja kerhotoimintaa. Toimintaa varten saatiin palkata työsopimussuhteeseen kaksi käsityönohjaajaa ja yksi ohjaaja 12. pl:n mukaisin palkkaeduin. Toiminnan aiheuttamia menoja varten kaupunginhallitus myönsi enintään 102 000 mk (15.11. 3105 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli vahvistanut kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti Hesperian sairaalan sairaansijaluvun 635:ksi ja puoliavoimien hoitopaikkojen määrän 186:ksi 1.9. alkaen ja kauintaan 31.12.1971 saakka (30.8. 2342 §, 4.10. 2670 §).

Lääninoikeus oli v. 1969 (ks. s. 203) erään potilaan sairauskertomusten saamista Hesperian sairaalasta koskevan valituksen johdosta palauttanut asian kaupunginhallituksen uudelleen käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus oli päätöksen johdosta kehottanut sairaalavirastoa huolehtimaan siitä, että valittajalle toimitettaisiin asianmukaiset jäljennökset Hesperian sairaalassa käytettävissä olevista, julkisina pidettävistä asiakirjoista. Korkein hallinto-oikeus oli sittemmin pyydettyään nähtäväksi asianomaista koskevat asiakirjat katsonut, että kaupunginhallituksen hylkäävä päätös loukkasi valittajan yksityistä oikeutta ja yleisten asiakirjojen julkisuudesta annetun lain säännösten sekä kunnallislain 175 ja 178 §:n nojalla, ottaen huomioon kunnallislain 211 §:n säännökset, jättänyt pysyväksi lääninoikeuden päätöksen lopputuloksen. Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen ja samalla kehottaa sairaalalautakuntaa huolehtimaan siitä, että asianomaiselle varataan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti tilaisuus ilmoittaa, mistä kyseessä olevista asiakirjoista hän haluaa itselleen valmistettaviksi jäljennökset ja sen jälkeen huolehtimaan siitä, että hänelle toimitetaan asianomaiset jäljennökset asiakirjojen julkisuudesta annettujen säännösten nojalla julkisina pidettävistä asiakirjoista huomioon ot-

taen samalla, mitä asiakirjain lunastuksesta on säädetty. Lisäksi lääkintöhallitukselle päätettiin esittää, että sairaaloille annettaisiin lähemmät menettelytapaohjeet oikeudesta saada jäljennöksiä sairauskertomuksista ym. (13.9. 2469 §, 25.10. 2879 §).

Erään hammasproteesin katoamisesta ym. sairaalassa aiheutuneesta vahingosta päätettiin suorittaa yht. 264 mk:n suuruinen korvaus (yjsto 18.8. 6379 §, 25.8. 6402 §).

Nikkilän sairaalaan päätettiin valtionapuasiain ratkaisua odottamatta palkata v:n 1971 talousarvion liitteeseen merkitty 17. pl:aan kuuluva tp. perhehoitaja (25.1. 299 §). 1.2.1972 lukien ja kauintaan v:n 1972 loppuun päätettiin sairaalan rakennukseen n:o 32 sijoitettaville osastoille palkata seuraavat tp. viranhaltijat: sosiaalihoitaja ja 3 osastonhoitajaa (17), 4 apulaisosastonhoitajaa ja 4 erikoissairaanhoitajaa (15), 4 sairaanhoitajaa ja toimintaterapeutti (13), 24 mielisairaanhoitajaa (12) sekä 12 sairaala-apulaista (5). Lisäksi saatiin ko. osastoille palkata työsopimussuhteeseen 2 osa-aikaista osastoavustajaa 8. pl:aa vastaavin kuukausipalkoin. Palkkausmenoja varten myönnettiin enintään 625 000 mk (27.12. 3559 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Nikkilän sairaalassa saatiin edelleen maksaa osastolääkärin viran peruspalkka sairaalalisineen aikana 15.5.–15.9. kerrallaan enintään kahdeksalle lääketieteen kandidaatille kauintaan kahden kuukauden aikana ja muulloin v:n 1972 aikana kerrallaan enintään kahdelle lääketieteen kandidaatille kauintaan yhden kuukauden aikana, mikäli heitä lääkintöhallituksen hyväksyminä viransijaisina palkataan hoitamaan osastolääkärin virkoja (8.11. 3023 §).

Eräät Nikkilän sairaalan osastonhoitajat ym. olivat vaatineet, että kaupunki velvoitettaisiin maksamaan heille palkkaus I paikkakuntakalleusluokituksen mukaisesti, vaikka heidän toimipaikkansa onkin Nikkilän sairaala, joka kuuluu alempaan paikkakuntakalleusluokkaan. Lisäksi he olivat vaatineet, että kaupunki velvoitettasiin maksamaan heille erityispalkkio opiskelijoiden ohjaamisesta. Korkein hallinto-oikeus oli katsonut, ettei ollut syytä muuttaa lääninhallituksen hylkääviä päätöksiä (22.11. 3174 §, 7.12. 3337 §, 20.12. 3490 §, yjsto 21.7. 6238 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli hylännyt eräiden sairaalan hoitohenkilökuntaan kuuluvien hakemukset, jotka koskivat valtuuston v. 1967 ja 1968 tekemien päätösten muuttamista ns. takuupalkkajärjestelmän soveltamisen osalta (1.6. 1681 §).

Lääkintöhallituksen ja kaupungin kesken tehtiin v. 1967 sopimus siitä, että Nikkilän sairaalassa suoritetaan vuosittain 4 naishenkilön mielentilatutkimus. Mielentilatutkimustilanteen vaikeuduttua oli lääkintöhallituksen taholta tiedusteltu ko. paikkojen lisäämismahdollisuuksia. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin ja lääkintöhallituksen kesken tehdään lautakunnan ehdotuksen mukainen sopimus tutkimuksen suorittamisesta siten, että rikoksesta syytettyjen mielentilan tutkimuksia suoritetaan sairaalassa vuosittain enintään kahdelle nais- ja enintään kahdelle miespotilaalle, kuitenkin sillä rajoituksella, ettei tutkittavaksi lähetetä henkirikoksiin syyllistyneitä vaarallisia ja väkivaltaisia potilaita (17.5. 1508 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääkintöhallitus oli vahvistanut Nikkilän sairaalan sairaansijaluvuksi 900 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti 1.2.1971 lukien (8.2. 460 §, 8.3. 765 §).

Kaupunginhallitus päätti, tyytyen sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen Nikkilän sairaalan v:n 1964 perustamiskustannusten valtionavusta, merkitä sen tiedoksi (1.2. 398 §).

Nikkilän sairaalan uusi autoklaavi päätettiin hankkia sairaalan hankintamäärärahoilla (7.6. 1743 §). Sairaalan rakennuksen n:o 32 kaluston perushankintoja varten myönnettiin enintään 207 472 mk ja sen peruskorjaustyötä varten enintään 1 615 000 mk (1.2. 391 §, 17.5. 1509 §). Uuden traktorin hankinnan yh-

teydessä päätettiin käytetty traktori luovuttaa Valmet Oy:lle 3 000 mk:n hinnasta (yjsto 16.6. 6006 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi v. 1970 Nikkilän sairaalan pohjavedenottamoa koskevat suunnitelmat, jotka lähetettiin vesioikeudelle luvan saamiseksi pohjaveden ottamiseen. Hakemuksen johdosta oli vesioikeudelle jätetty kaksi muistutuskirjelmää ja tie- ja vesirakennushallitus oli vaatinut Sipoon tiemestaripiirille oikeutta saada vedensaannin turvaamiseksi vastaisuudessakin ottaa tukikohtatonttinsa kaivon tyhjänä ollessa vettä vedenottamon kaivosta. Vesihallitus oli puoltanut anotun luvan myöntämistä eräin ehdoin. Länsi-Suomen vesioikeus oli kehottanut kaupunginhallitusta antamaan selvityksensä tehtyjen muistutusten ja lausuntojen johdosta. Lainopillisen osaston annettua selvityksen muistutuksista vesioikeus oli 11.10. myöntänyt luvan pohjaveden ottamiseen Vedenottamo niniselle tilalle RN:o 22^7 rakennetusta Brobölen ottamosta Sipoon kunnan Kirkonkylässä enintään 1 000 m^3/vrk Nikkilän sairaalan vedensaannin turvaamiseksi, noudattamalla vesilain säännöksiä ja seuraavia lupaehtoja:

1) Pohjavedenottamoa on käytettävä niin, ettei siitä aiheudu tarpeetonta vahinkoa eikä haittaa ja että veden tuhlausta vältetään.

2) Hakija on velvollinen korvaamaan toimenpiteestä mahdollisesti aiheutuvan vahingon, haitan tai muun menetyksen.

3) Hakija on velvollinen vedensaannin turvaamiseksi tarvittaessa kustannuksellaan rakentamaan sekä Welroosin kaivon että Rautellin kaivon tilalle uudet kaivot ja turvaamaan tie- ja vesirakennuslaitoksen tiemestaripiirin tukikohtatontin vedensaannin tie- ja vesirakennushallituksen vaatimalla, edellä olevasta ilmenevällä tavalla ellei asianomaisten kesken toisin sovita.

Mikäli pohjavedenottamon käyttämisestä on seurauksena, että sanotun lisäksi joltakin alueelta veden saanti estyy tai huomattavasti vaikeutuu, hakija voidaan, jos asianomainen sitä vaatii, velvoittaa rahalla korvaamisen sijasta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin kuin vedenottamon omistajan velvollisuudesta alueen omistajan tai vettä muun erityisen oikeuden nojalla ottavan oikeuden turvaamiseksi vesilaissa on säädetty.

4) Hakija on velvollinen kustannuksellaan tarkkailemaan pohjaveden ottamisen vaikutusta ympäristön pohjavesisuhteisiin ja varustamaan ottamonsa luotettavalla vesimäärän mittauslaitteella sekä pitämään kirjaa vuorokausittain otetuista vesimääristä.

Tarkkailun suorittamista varten hakijan tulee toimittaa tarkkailuohjelma hyväksyttäväksi Helsingin piirin vesitoimistolle. Pyydettäessä tulee vesitoimistolle toimittaa myös tarkkailun tulokset sekä tiedot otetuista vesimääristä.

5) Hakija on velvollinen noudattamaan asiassa tekemiään sopimuksia ja antamiaan sitoumuksia.

Kaupunginhallitus päätti tyytyä vesioikeuden 11.10. antamaan lupapäätökseen (6.9. 2418 §, 22.11. 3177 §).

Yleisjaosto myönsi avustuksena Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaiden Tukholmaan tehtävän kuntoutusmatkan valvojina toimiville viidelle perhehoitajalle kullekin 150 mk (yjsto 8.9. 6484 §) sekä 4 800 mk:n avustuksen Espanjaan tehtävää kuntoutusmatkaa varten (yjsto 14.4. 5635 §, 28.4. 5737 §).

Yleisjaosto myönsi yht. 987 mk eräille autoille sattuneiden vahinkojen ym. korvaamiseksi (yjsto 26.5. 5905 §, 23.6. 6045, 6046 §, 18.8. 6380 §, 10.11. 6796 §).

Psykiatriseen huoltotoimistoon päätettiin valtionapuasian ratkaisua odottamatta palkata v:n 1971 talousarvion liitteeseen merkitty valtion A 29 palkkausluokkaan kuuluva huoltolääkäri (25.1. 299 §) sekä terveyskeskukseen sijoitettavaan psykiatriseen huoltotoimistoon ajaksi 1.10.–31.12.1971 neljä sosiaalihoitajaa (17), toimistoapulainen (8), työsuhteinen toimintaterapeutti 13. pl:aa, työsuhteinen vahtimestari 9. pl:aa ja työ-

suhteinen puolipäivätoiminen sairaala-apulainen 5. pl:aa vastaavin palkkaeduin (yjsto 7.7. 6144 §).

Psykiatrisen huoltotoimiston uuden aluetoimiston kalusteiden ja tarvikkeiden hankkimista varten myönnettiin enintään 45 000 mk (13.9. 2465 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan Mannerheimin Lastensuojeluliitolta sen kustannuksella ja toimesta 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin n:o 478 tontilla n:o 3, Ruusulankatu 10, rakenteilla olevan erillisen rakennuksen I kerroksesta n. 55 m²:n ja II kerroksesta n. 120 m²:n suuruiset huonetilat sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka kuluessa huonetilat vuokranantajan kustantamine kiinteine kalusteineen ja muutostöineen on ao. viranomaisten hyväksyminä täysin valmiina otettu vastaan mm. seuraavin ehdoin:

1) Vuokra on I kerroksessa olevien, n. 55 m² käsittävien huonetilojen osalta 14 mk/m²/kk ja II kerroksessa olevien n. 120 m² käsittävien tilojen osalta 15 mk/m²/kk lämpöineen ja lämpimine vesineen sisältyen vuokraan lisäksi portaiden ja porrastasanteiden puhtaana pitäminen. Vuokra maksetaan kuukausittain etukäteen. Vuokrattujen tilojen pinta-alat määritetään molemminpuolisesti suoritettavalla RT-kortiston mukaisella pinta-alanmittauksella ja vahvistetaan kirjallisesti. Taloudellisen kasvun turvaamisesta annetun lain (868/70) voimassaoloaikana vuokranantaja panee toimeen viranomaisten hyväksymät ja sallimat vuokrantarkistukset ko. päätöksen tultua vahvistetuksi, ei kuitenkaan taannehtivasti pitemmältä ajalta kuin korkeintaan aina lähinnä päättyneen heinäkuun 1 p:stä ja tammikuun 1 p:stä lukien, ilman korkoa.

2) Vuokra-aika päättyy 31.5.1982, jos sopimus kaupungin puolelta viimeistään edellisessä helmikuussa irtisanotaan. Muussa tapauksessa jatkuu sopimus 31.5.1992 saakka vuokra-ajan päättyessä ilman eri irtisanomista, mutta voi sopimus tämänkin jälkeen jatkua 1.6.1992 alkaen aina vuoden kerrallaan, ellei sitä kumpaiseltakaan puolelta ole viimeistään edellisessä helmikuussa irtisanottu.

— — — — —

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin osoittamaan huonetilat em. käteisvuokrasta sairaalalautakunnan käyttöön psykiatrista huoltotoimistoa varten (14.6. 1843 §).

Sairaalalautakunta oli esittänyt kiinteistön Pietarinkatu 6 – Neitsytpolku 5 luovuttamista psykiatristen potilaiden suojatyöpaikaksi ja avohoidon kerhotoimintakeskukseksi. Kiinteistölautakunta oli 3.11.1970 esittänyt kaupunginhallitukselle, että tontti luovutettaisiin aluevaihdossa Laaturakenne Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun asuintalon rakentamista varten. Kaupunginhallitus kehotti sairaalalautakuntaa yhteistoiminnassa kiinteistölautakunnan kanssa ryhtymään toimenpiteisiin ko. huonetilojen saamiseksi muualta kuin talosta Pietarinkatu 6 sekä erityisesti tutkimaan mahdollisuuksia tarvittavien huonetilojen saamiseen kaupungin toimesta rakennettavista kiinteistöistä (15.2. 559 §).

Röykän sairaala. Kaupunginhallitus päätti, tyytyen lääkintöhallituksen päätökseen Röykän sairaalan v:n 1969 kunnossapito- ja käyttökustannusten valtionavusta, merkitä sen tiedoksi (24.5. 1588 §).

Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä Röykän sairaalan keittiörakennuksen 29.4.1971 päivätyt alustavat luonnospiirustukset n:o 1–2 (1.6. 1689 §).

Laakson sairaalan valtion B 3 palkkausluokkaan kuuluvaan röntgenylilääkärin virkaan valittiin 1.11. lukien lääket. ja kir. tri Veikko Raunio (20.9. 2543 §). Virkaa määrättiin väliaikaisesti aikana 1.4.–31.5. hoitamaan osastolääk. Pentti Majanen (3.5. 1351 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan palkkaamaan Laakson sairaalaan tp. röntgenlääkärin valtion A 29 palkkausluokan mukaisin palkkaeduin ja sairaalalisin ajaksi

15.3.–31.12. sillä ehdolla, että sairaalan röntgenosaston apulaislääkärin virka jätettäisiin täyttämättä sanotuksi ajaksi. Palkkausmenoja varten myönnettiin 11 000 mk (1.3. 701 §).

Liikennelaitoksen autonkuljettaja Kaarlo Holm päätettiin siirtää virkasäännön 11 §:n 2) kohdan nojalla Laakson sairaalan 16. pl:n tp. työnjohtajan virkaan 1.6. lukien (1.6. 1693 §).

Kaupunginhallitus päätti lähettää lääkintöhallitukselle hakemuksen Laakson sairaalan laajentamista koskevan perustamis- ja toimintasuunnitelman hyväksymisestä esityksin, että se lähetettäisiin edelleen sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi (22.3. 904 §). Ministeriö oli 2.6. hyväksynyt perustamis- ja toimintasuunnitelman siten, että rakennettavat 212 sairaansijaa käytetään yleislääkärijohtoisen hoidon järjestämiseen (2.8. 2112 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään Laakson sairaalan läntisen potilasrakennuksen peruskorjausta varten merkittyä 2 034 000 mk:n suuruista määrärahaa mainitun työn loppuun saattamiseksi. Työt oli sopeutettava työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työvoimaa (15.2. 518 §).

Laakson sairaalan läntisen potilasrakennuksen L-portaan hissin peruskorjausta varten myönnettiin enintään 88 000 mk (7.12. 3349 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä sairaalan laboratoriotilojen väliaikaista sijoittamista itäiseen potilasrakennukseen koskevat, 25.1. päivätyt muutospiirustukset n:o 1–2. Muutostöiden suorittamista varten myönnettiin enintään 27 700 mk (13.4. 1137 §).

Lääkintöhallitukselle päätettiin esittää, että Laakson sairaalan kaukolämpöverkon liittämiskustannukset sisällytettäisiin valtionavun suorittamista koskevaan yleiseen suunnitelmaan 400 000 mk:n määräisinä (27.9. 2601 §).

Kokkolan kaupunginsairaalan viranhaltijoihin kuuluvalle n. 50 henkilön ryhmälle päätettiin Laakson sairaalaan tapahtuvan vierailun yhteydessä tarjota normaali sairaala-ateria henkilökunnalta perittävän suuruista ateriakorvausta vastaan (yjsto 19.5. 5861 §).

Tuberkuloositoimiston osalta oli siirrytty toimistotyöajasta periodityöaikaan. Kun ylityö- ym. korvauksia varten merkitty 1 000 mk:n määräraha ei riittänyt viranhaltijain työajoista 17.12.1969 tehdyn sopimuksen mukaisiin korvauksiin, myönnettiin keskeytyneen työaikajakson korvausten maksamiseen enintään 4 000 mk (2.8. 2110 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sairaalalautakunnan yhteistoiminnassa terveydenhoitolautakunnan kanssa toimeenpanemaan tuberkuloosiasetuksen 1 §:n mukaisen kaupungin väestön yleisen pienoisröntgenkuvauksen siten, että joukkotarkastukset aloitetaan syksyllä 1971 ja saatetaan päätökseen v:n 1974 aikana (5.4. 1062 §).

Piritan sairaalan käyttömenoihin myönnettiin vielä yht. 16 044 mk (11.1. 120 §, 4.10. 2671 §).

Itäinen lääkäriasema. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 14.12.1970 tekemäänsä päätöstä, oikeuttaa sairaalalautakunnan palkkaamaan Itäiselle lääkäriasemalle tilapäisen vastaavan lääkärin (apulaisylilääkärin) valtion B 1 palkkausluokan mukaisin palkkaeduin ajaksi 1.9.–31.12. Asia päätettiin palkkauksen osalta saattaa kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi (30.8. 2341 §, 6.9. 2421 §).

Sairaalavirastoa kehotettiin suorittamaan röntgenlääk. Carl-Gustav Wallgrenille, 1 354 mk korvauksena niistä palkkaeduista, jotka hän oli menettänyt ollessaan virkavapaana Marian sairaalasta Itäisen lääkäriaseman röntgenosaston kalustuksen suunnittelemista varten (yjsto 27.1. 5169 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää 53 800 mk leikkausvalaisimien ja leikkauspöytien hankkimiseen Itäiselle lääkäriasemalle (15.2.

563 §). Lääkäriaseman röntgenlaitteet päätettiin tilata enimmäishintaan 1 700 000 mk toimitettaviksi v:n 1972 aikana (yjsto 17.2. 5303 §).

Itäisen sairaalan toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma -nimisen kirjan liiteosan kääntämisestä ruotsin kielelle aiheutunut lasku, 700 mk, päätettiin suorittaa muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (yjsto 1. 12. 6908 §).

Sairaanhoito-oppilaitoksen palkkiotoimisen lääkärin kuukausipalkkio vahvistettiin 300 mk:ksi 1.1.1971 lukien (4.1. 52 §).

Sairaanhoitajakoulu. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin sairaanhoitajakoulun lisähuonetilojen sijoitusta koskevat, 14.12. 1970 päivätyt pääpiirustukset n:o 1–3 (15.3. 849 §).

Sairaalakustannusten johdosta myönnettäviä yleisiä rahoitusavustuksia vaikeuksissa oleville kunnille koskeva sisäasiainministeriön kirjelmä merkittiin tiedoksi (27.9. 2599 §).

Helsingin yliopistollinen keskussairaala. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton lähettämien laskujen mukaisesti keskussairaalaliitolle suoritettavien v:n 1971 pääomamenojen neljä maksuerää yht. 1 481 433 mk vastaavasti 10.1., 10.4., 10.7. ja 10.10. mennessä (11.1. 121 §, 29.3. 976 §, 21.6. 1910 §, 27.9. 2598 §, yjsto 7.1. 5048 §).

Samaten rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan viimeistään 28.8. mennessä lääkintöhallituksen 28.5. päivätyn laskun mukaisesti Helsingin yliopistollisen keskussairaalan hoitopaikkoihin v:n 1970 aikana käytetyistä perustamiskustannuksista kaupungin varaamien sairaansijojen osalta 34 190 mk pidättämällä kaupungille oikeus suorittaa maksun tarkistus, mikäli myöhemmin suoritettavat yksityiskohtaiset kirjanpito- ja muut tarkistukset antavat siihen aihetta (21.6. 1909 §).

Lääkintöhallitus oli v. 1965 velkonut kaupungilta Helsingin yliopistollisen keskussairaalan luovutussopimuksen perusteella eränä vanhojen sairaalain luovutushinnasta yht. 1 316 703 mk. Kaupunginhallitus oli lääninhallitukselle lähettämässään hakemuksessa vaatinut laskun oikaisemista sentähden, että siihen oli sisällytetty sellaisia rakennuskustannuksia, joita ei olisi tullut ottaa mukaan. Lääninhallitus oli v. 1969 vapauttanut kaupungin suorittamasta korvausta ja sille laskettua korkoa, mutta hylännyt hakemuksen eräiltä osin. Lääninhallitus oli velvoittanut valtion suorittamaan kaupungille takaisin 162 581 mk sekä korkoa 5 % 22.9.1965 lukien. Korkein hallinto-oikeus, jonne asia oli saatettu, velvoitti puolestaan valtion suorittamaan kaupungille 14 640 mk lääninhallituksen päätöksen mukaisesti laskettuine korkoineen (11.1. 116 §).

Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli hyväksynyt kaupungin vaatimuksen, joka koski viidettä eli viimeistä erää kaupungin osallistumismaksusta valtion ja Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton välillä 28.2.1958 tehdyn luovutuskirjan mukaisesta luovutushinnasta, määrältään 1 207 162 mk. Kaupunki oli vaatinut laskun määrän alennettavaksi 1 035 892 mk:aan 5 %:n korkoineen 1.7.1965 alkaen. Päätös merkittiin tiedoksi ja rahatoimistoa kehotettiin huolehtimaan siitä, että kaupungille maksatetaan liikaa peritty määrä (14.6. 1842 §).

Merkittiin tiedoksi Helsingin yliopistollisen keskussairaalaliiton liittohallituksen ilmoitus, että yliopistollisen keskussairaalan sairaansijamääräksi oli 1.1.1971 vahvistettu 3 183. Kaupungin osuus oli 1 747 sairaansijaa (1.2. 389 §).

Liikenneministeriön ilmoituksen mukaan Helsingin yliopistollinen keskussairaalaliitto oli pyytänyt lupaa helikopterikentän rakentamiseen Kirurgisen sairaalan tapaturma-aseman yhteyteen kiireellisiä sairaankuljetuksia varten. Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ei ollut huomauttamista kentän rakentamista vastaan. Se katsoi kuitenkin, että meluhaittojen vähentämiseksi päälähestymissuuntana olisi pidettävä itää, koska

pohjois- ja eteläsuunnassa oli välittömässä läheisyydessä asuntoalueita. Kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin kiireellisesti laatimaan selvitys ko. kenttien aiheuttamasta meluhäiriöstä sekä suunnitelma niiden sijoittamisesta kaupungin alueelle (13.9. 2459 §).

Kätilöopiston siirtymistä kaupungille koskeviin neuvotteluihin nimettiin apul.kaup. joht. Aarne Leskinen kaupungin edustajaksi (yjsto 26.5. 5871 §).

Helsingin Lastenlinna. Kaupunginhallitus kehotti rahatoimistoa suorittamaan viimeistään 10.12. Helsingin Lastenlinnan kuntainliiton lähettämien laskujen mukaisesti Mannerheimin Lastensuojeluliitolle suoritettavan pääomalyhennyksen IV erän, 58 705 mk, ja Lastenlinnan kiinteistön kauppahinnalle lasketun koron 39 038 mk ao. määrärahoja käyttäen (29.11. 3250 §). Lastenlinnan kaukolämpöön liittymisestä aiheutuneet laskut, yht. 13 839 mk ja automaattisesta tietojen käsittelystä aiheutunut, Helsingin osuutta koskeva lasku 6 802 mk päätettiin suorittaa samoista määrärahoista (8.11. 3031 §, 27.12. 3561 §, 13.12. 3423 §).

Kellokosken sairaalan kuntainliiton tarjottua kaupungille sairaansijoja sairaalan lastenpsykiatriselta ja nuorisopsykiatriselta osastolta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa liittohallitukselle kaupungin olevan kiinnostuneen varaamaan 2–3 nuorisopsykiatrista sairaansijaa Kellokosken sairaalasta edellyttäen, että tähän järjestelyyn voidaan käyttää kaupungin jo omistamia sairaansijoja (10.5. 1423 §).

Kellokosken sairaalan eräälle potilaalle päätettiin suorittaa 50 mk korvauksena hänen Nikkilän sairaalassa rikkoutuneesta takistaan (yjsto 12.5. 5809 §).

Syöpäsäätiö. Kaupunginhallitus päätti, että 30, 35, 40, 45 ja 50 vuotta täyttäneiden naisten syöpätautien varhaistoteamista koskeva joukkotarkastus toimitetaan v. 1971 Syöpäsäätiön ja terveydenhoitoviraston laatiman suunnitelman mukaisesti. Samalla kaupunginhallitus määräsi, että kaupungin viranomaisilla ja revisiovirastolla on oikeus tarkastaa varain käyttöä, jota varten Syöpäsäätiö on velvollinen pyynnöstä esittämään kaupungin ao. viranomaisille tarkastuksessa tarvittavat asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksen suorittamisessa. Joukkotarkastustoiminnasta aiheutuviin kustannuksiin saatiin käyttää enintään 200 000 mk muihin sairaanhoitomenoihin kuuluvista määrärahoista Avustukset. Avustukset maksetaan säätiölle neljänä eränä siten, että 50 000 mk suoritetaan v:n 1971 helmi-, toukoja elokuussa sekä loppuerä enintään 50 000 mk marraskuussa, mikäli kustannukset nousevat yli aikaisempien erien ja mikäli todetaan varoja todella vielä käytännössä tarvittavan (1.2. 394 §).

Helsingin Koronaarirekisterin toiminnan jatkamista varten kaupunginhallitus päätti myöntää Sydäntautiliitolle 70 000 mk (15.2. 561 §, 2.8. 2045 §).

Vaikeavammaisten palvelukodin perustamista yhteistoiminnassa kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kanssa koskevan Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liiton esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa liitolle, että kaupunki suhtautuu periaatteessa myönteisesti tehtyyn esitykseen enintään 55-paikkaisen palvelukodin rakentamisesta Westendiin liiton varoilla ja enintään 30 paikan varaamisesta palvelukodista kaupungin käytettäväksi. Samalla kehotettiin hoitolaitosten suunnittelutoimikuntaa yhteistoiminnassa sairaalalautakunnan kanssa huolehtimaan tarvittavasta suunnittelusta ja jatkokehitystyöstä Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liiton kanssa ja tekemään aikanaan tarvittavat esitykset kaupunginhallitukselle (14.6. 1839 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Huoltolautakunta. Kaupunginhallitus päätti siirtää seuraavat kiinteistöt huoltolautakunnan hallintoon: 1.1.1971 lukien korttelin n:o 45138 tontti n:o 1 Myllypadontie 4 (Myllypuron sairaskodin henkilökunnan asuintalot) ja korttelin n:o 49075 tontti n:o 2 Rudolfintie 17–19 (vanhusten asuintalo) (13.4. 1123 §); 1.4. lukien Tarvonsaaressa korttelin n:o 30040 tontilla n:o 1 sijaitsevat kesähuvilakiinteistöt kaikkine rakennuksineen niiden kirjanpitoarvosta vanhusten virkistys- ja kesäkotitoimintaa varten (8.3. 760 §); 1.7. lukien Sillanpirtin hoitokoti 2 416 886 mk:n pääoma-arvoisena (10.5. 1377 §) sekä 1.1.1972 lukien 15. kaupunginosan kiinteistö Meilahti 12 kaikkine rakennuksineen kiinteistöluettelon mukaisesta pääoma-arvosta vanhusten virkistystoimintaan käytettäväksi. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston kanssa laatimaan suunnitelma ja tekemään kaupunginhallitukselle esitys kiinteistön välttämättömistä korjaus- ja kunnostustöistä siten, että kiinteistö voidaan ottaa vanhusten virkistyskäyttöön keväällä 1972. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin osoittamaan päärakennuksessa asuville vuokralaisille asunto, mikäli he ovat kaupungin vuokra-asunnon tarpeessa (15.11. 3098 §).

Mustalaisperheiden asuntoja varten päätettiin Mustalaislähetys-yhdistykseltä vuokrata Tapanilassa Alankotie 8:ssa kaupungin vuokratontilla sijaitsevista rakennuksista n. 57 m²:n suuruinen A-talo, vuokra 230 mk/kk ja n. 21.5 m²:n suuruinen B-talo, vuokra 130 mk/kk, ilman lämpöä, yhdistyksen 23.4. päivätyn tarjouksen perusteella laadittavan vuokrasopimuksen mukaisin ehdoin enintään 5 v:ksi. Huoltolautakuntaa kehotettiin käyttämään rakennusten kertomusvuoden vuokran maksamiseen muihin huoltotoimen menoihin lautakunnan käytettäväksi merkittyjä määrärahoja (1.6. 1684 §).

Huoltovirasto. Kaupunginhallitus vahvisti valtuuston 26.5. suorittaman vaalin, jolla huoltotoimen toimitusjohtajan virkaan oli valittu varat. Usko Tiainen. Kaupunginhallitus päätti, että Tiainen oli ottanut viran vastaan 1.6., jolloin hänelle 29.3. annettu saman viran väliaikaista hoitamista koskeva määräys lakkasi ja hänen katsottiin eronneen viraston I apulaisjohtajan vakinaisesta virasta (29.3. 971§, 14.6. 1834 §, yjsto 27.1. 5168 §).

Huoltoviraston avoinna olevaan 32. pl:n asiamiehen virkaan valittiin varat. Pekka Rantalainen, 31. pl:n sihteerin virkaan valtiot. maist. Pentti Vuolinka ja 29. pl:n apulaisjohtajan virkaan sosion. Pentti Arvo, kaikki tavanmukaisilla ehdoilla (1.11. 2949, 2950 §, 1.3. 699 §). Huoltoviraston työsuhteiseksi tutkimuspäälliköksi päätettiin 1.1.1972 lukien palkata dipl.ins. Heikki Jensen, palkka 3 550 mk/kk. Hänen kanssaan oli tehtävä kaupunginhallituksen vahvistaman työsopimuslomakkeen mukainen työsopimus (22.11. 3172 §).

Tutkimuspäällikön, kahden tutkimussihteerin ja yhden työntutkijan toimia koskevat hakuilmoitukset päätettiin julkaista erilliskuulutuksina valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä sekä Huoltaja-nimisessä lehdessä (yjsto 7.1. 5046 §).

Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan ja huoltolaitosten johtokunnan ottamaan lautakunnan 27.9. tekemissä esityksissä tarkoitettuihin 84 virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet tilapäiset viranhaltijat tavanmukaisilla ehdoilla (18.10. 2806 §, kunn. as. kok. n:o 210).

Kaupunginhallitus totesi, että kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen liitteessä n:o 3 tarkoitettu osastonhoitajan viran palkkaluokkatarkistus A 18 palkkausluokkaan, joka maksetaan takuupalkkana erikoissairaanhoitajan tutkinnon suorittaneille tai aikaisemmin lääkintöhallituksen luetteloon osastonhoitajan pätevyyden omaavana merki-

tyille osastonhoitajille, koskee sairaaloitten ja Koskelan sairaskodin osastonhoitajan virkojen lisäksi myös muita huoltolautakunnan alaisten laitossairaaloitten osastonhoitajan virkoja (25.10. 2873 §).

Hesperian sairaalan os.lääk. Kalevi Seppälälle päätettiin kertomusvuoden aikana suorittaa huoltoviraston sosiaalilääkärin tehtävien hoitamisesta sosiaalilääkärin vuosilomien aikana tai muuten estyneenä ollessa konsultaatioluonteisena peruspalkkiona 30 mk jokaiselta päivältä, jona hän osapäivätoimisesti tarpeen mukaan huolehtii sosiaalilääkärin tehtävistä, sekä sen lisäksi suppeista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 5 mk/kpl ja muista lääkärintodistuksista ja -lausunnoista 20 mk/kpl sillä ehdolla, ettei tehtävien hoitaminen supista Seppälän Hesperian sairaalan osastolääkärinä viikottain suorittamaa työaikaa (22.3. 898 §).

Kaupunginhallitus myönsi varat. Kaarina Heinoselle eron 31. pl:n huoltoviraston sihteerin virasta 1.3. lukien ja varat. Aulis Heinoselle viraston asiamiehen virasta 1.7. lukien (8.3. 764 §, 29.3. 972 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 57 §:n edellyttämänä virkapuku korvauksena kodinhoitajille ja johtaville kodinhoitajille maksetaan 1.9. 1971 lukien 25 mk/kk. Samalla kaupunginhallitus myönsi ajalta 1.9.–31.12. suoritettavia virkapukukorvauksia varten huoltolautakunnan käytettäväksi 20 100 mk (7.12. 3334 §).

Vt Vuorela ym. olivat tehneet esityksen kodinhoitajan ja kotiavustajan nimeämisestä näkövammaisia varten. Kaupunginhallitus päätti, ettei esitys antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että huoltolautakuntaa kehotettiin tutkimaan entistä paremmin, mitä mahdollisuuksia on antaa kotiapua vammautuneille henkilöille (8.3. 761 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä huoltolautakunnan esityksen Pavi-huoltotoimiston käyttöön talosta Hämeentie 54 osoitetun kerhohuoneiston käyttösuunnitelmaksi: huoneisto on Pavi-huoltotoimiston hallinnassa ja siinä harjoitetaan vapaaehtoisuuteen perustuvaa yksilö- ja ryhmäterapiaa hoitoon hakeutuvien vapauttamiseksi päihdyttävien aineiden väärinkäytöstä. Toiminnassa käytetään hyväksi AA-liikettä ja AA:n saavuttamia kokemuksia. Huoneisto pidetään avoinna kaikkina päivinä, myös sunnuntaisin klo 9–22. Huoneistoon on tällöin vapaa pääsy jokaisella hoitoa hakevalla, päihdyttävien aineiden väärinkäytöstä kärsivällä henkilöllä. Huoneisto on myös Helsingin AA-Kerhon käytössä määrättyinä aikoina (26.4. 1271 §).

Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan asettamaan kokeilunluonteisesti edelleen v:n 1971 ajaksi kaupunginhallituksen v. 1968 tekemässä päätöksessä tarkoitetun kuntoutustoimikunnan siten, että toimikunnalla on oikeus tarvittaessa käyttää työssään mm. psykiatria, ammatinvalinnanohjaus- ja työvoimaviranomaisia. Toimikunnan toiminnasta aiheutuvat välttämättömät kustannukset saatiin suorittaa huoltolautakunnan käytettävissä olevista määrärahoista, niitä ylittämättä. Selostus toimikunnan toiminnasta ja sen tuloksista oli annettava kaupunginhallitukselle tammikuun 1972 kuluessa (22.2. 623 §).

Kaupunginhallitus kumosi huoltolautakunnan 14.12.1970 tekemän päätöksen, jolla toipilasrahan suuruutta oli korotettu 4.2 % 1.1.1971 lukien, koska ko. tarkoitukseen ei ollut varattu näin suurta määrärahaa. Lisäksi kaupunginhallitus päätti jättää erään toipilasrahan hylkäämistä koskevan valituksen liian myöhään jätettynä tutkittavaksi ottamatta (15.2. 553 §, 11.10. 2724 §). Vielä kaupunginhallitus käsitteli eräitä väliaikaisen asumistuen myöntämistä koskevia asioita (15.2. 556 §, 5.4. 1060 §).

Em. huoltotoimistoihin tehtyjä murtoja ja vahingontekoja koskevat lautakunnan ilmoitukset merkittiin tiedoksi.

Tilapäismajoitustoiminta. Yleisjaosto oikeutti huoltoviraston

luovuttamaan Kallion virastotalossa si-

jaitsevan 6. huoltotoimiston huonetiloista tarpeelliset toimisto- ja asiakastilat vuokratta,

palkkaamaan toimivaltansa ja käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa työsopimussuhteiset vahtimestarit,

antamaan korvauksetta käyttöön puhelimen ja vähäiset toimistotarvikkeet, valaistuksen ja siivouksen majoitustoimintaa harjoittavien yhteisöjen tilapäismajoitustoimintaa keskitetysti ohjaavan yhteistyöelimen käyttöön sen päivittäistä klo 16–19 tapahtuvaa toimintaa varten kauintaan ajaksi 1.10. 1971–15.5.1972 seuraavin ehdoin:

1) Majoituskeskuksen toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta majoitustoimintaa harjoittavat yhteisöt päättävät yhteistoiminnassa huoltoviraston kanssa ottaen tällöin huomioon vallitsevan majoitustarpeen.

2) Majoituskeskuksen on laadittava toiminta-aikana kustakin majoitukseen pyrkivästä henkilökortti, mihin on mm. merkittävä huoltoviraston antamien ohjeiden mukaisesti henkilö- ym. tiedot.

Majoituskeskuksen toiminta-aikana karttuneen kortiston on oltava päivittäin huoltoviraston käytettävissä.

3) Majoituskeskuksen toimintakauden päätyttyä on kortisto luovutettava huoltoviraston käytettäväksi lähdeaineistona yhteismajoituksen kokonaistarpeen selvittämiseksi.

4) Majoitustoimintaa harjoittavien yhteisöjen on majoituspaikkapulan helpottamiseksi kehotettava majoitussuojissa asuvia maksukykyisiä henkilöitä hakeutumaan vakinaisiin asuntoihin tai matkustajakoteihin (yjsto 6.10. 6638 §).

Vanhusten hoitopaikkatarvetta koskeva kysymys. Sosiaalihallitus hyväksyi 24.7.1970 Kontulan vanhustenhuollon keskuksen perustamissuunnitelman. Samalla sosiaalihallitus mm. totesi, että vanhainkotipaikkoja on Helsingissä v. 1968–1977 ilmoitettu tarvittavan 7 promillea väkiluvusta. Valtion ao. elinten käsityksen mukaan vanhainkotityyppisiä hoitopaikkoja tarvitaan suunnilleen sama määrä kuin sairaanhoitopaikkoja pitkäaikaissairaille eli 2–4 promillea väkiluvusta.

Huoltolautakunta mainitsi sosiaalihallituksen kirjeen johdosta, että se vanhusten huoltolaitosten hoitopaikkatarvetta arvioidessaan oli pitkäaikaisen kokemuksen perusteella lähtenyt siitä, että n. 10 % yli 65-vuotiaista henkilöistä oli jatkuvan laitoshoidon tarpeessa. Arviossa oli otettu huomioon vain ruumiillisesti sairaat vanhukset. Helsinkiläisistä vanhuksista on laitoshoidossa 9.6 % (5 017 henkilöä) ja paikkaa odottavia 1.2 % (638 henkilöä). Laitoshoidossa olevista tai tällaista paikkaa odottavista, yht. 5 655 henkilöstä oli muun kuin sairaalamaisen laitoshoidon tarpeessa 3 641 henkilöä eli n. 6.8 promillea kaupungin väkiluvusta. Heistä kodinomaisessa vanhainkodissa selviytyi nykyisin 2 960 henkilöä ja 681 tarvitsi toisen henkilön apua jokapäiväisissä toiminnoissaan. Lautakunta totesi, ettei huoltoapulaissa mainittuja käsitteitä kunnalliskoti, vanhainkoti, sairaskoti tai muu huoltolaitos ole tarkemmin määritelty. Laitosten nimen osalta ei ole ollut käytettävissä muita vaihtoehtoja kuin vanhain- tai sairaskoti hoidosta riippuen. Kunnalliskoti-nimitystä ei Helsingissä ole käytetty v:n 1957 jälkeen. Lautakunta totesi kodinomaisten vanhainkotipaikkojen tarpeen vähenevän lautakunnan alaisten vanhusten asuintalojen asuntojen lukumäärän kasvaessa. Lautakunta katsoi, että Helsingissä oli tällä hetkellä n. 4 promillea väestöstä sellaisia yli 65-vuotiaita henkilöitä, jotka olivat pitkäaikaisen sairaalamaisen laitoshoidon tarpeessa ja 7.6 promillea väestöstä sellaisia yli 65-vuotiaita henkilöitä, jotka tarvitsevat pysyvästi laitoshoitoa kodinomaisissa tahi tehokkaampaa hoitoa antavissa vanhainkodeissa.

Kaupungin viimeisimmän taloussuunnitelman mukaan kyseisiä hoitopaikkoja koskevat suhdeluvut olisivat v. 1980 seuraavat: vanhainkotipaikkoja 7.3 promillea väestöstä, somaattisesti pitkäaikaissairaiden hoitopaikkoja 3.5 promillea ja psyykkisesti sairaiden

vanhusten hoitopaikkoja 1.7 promillea väestöstä. Hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan mielestä valtakunnallisia tarvenormeja ei sellaisenaan voida soveltaa Helsingissä ottaen huomioon vanhusten suhteellisen korkean lukumäärän sekä sen, että vanhainkotipaikoista oli nykyisin 3/4 seurakuntien, järjestöjen ym. omistuksessa. Kaupunginhallitus päätti merkitä lausunnot tiedoksi ja lähettää jäljennökset niistä sosiaalihallitukselle (22.3. 900 §, 24.5. 1580 §).

Kontulan vanhustenhuollon keskuksen suunnittelua koskeva tutkimus. Kaupunginhallitus kehotti 26.1.1970 järjestelytoimistoa yhteistoiminnassa huoltoviraston ym. kanssa kiireellisesti suorituttamaan Kontulan vanhustenhuollon keskuksen suunnitteluun vaikuttavat tutkimukset, jotka koskivat uudentyyppisen vanhainkodin tarvitsemaa henkilökuntamäärää ja -rakennetta Kontulan ja siihen liittyvien lähialueiden kotioloissaan asuvien eläkeläisten sekä vanhusten ateria- ym. palvelusten tarvetta. Kotioloissaan asuvien eläkeläisten ja vanhusten ateria- ym. palvelusten tarvetta tutkittaessa oli todettu, että sekä vanhuksien että työkyvyttömien keskuudessa toivottiin eniten virkistystoiminnan järjestämistä, seuraavina olivat ulkoilu ja retkeily sekä kuntoutuspalvelut. Haastateltavat olivat halukkaat maksamaan kohtuullisen korvauksen niistä palvelumuodoista, joista jokapäiväisessä elämässäkin on totuttu maksamaan. Haastateltavien asumis- ja asuntotaso oli korkea verrattuna koko kaupungin tasoon. Asumistiheys oli keskimäärin yksi asukas huonetta kohti eli sama kuin koko kaupungissa v. 1965. Tutkimustulokset antoivat osaston mielestä arvokasta tukea päätettäessä suunnittelun alaisen Kontulan vanhustenhuollon keskuksen palvelumuodoista. Tutkimustulosten käyttäminen muiden kaupunginosien vanhustenhuollon keskusten suunnitteluun ei kuitenkaan ollut ilman muuta selvää, koska tutkimusalueen väestörakenne poikkesi huomattavasti koko kaupungin väestörakenteesta. Työkyvyttömiä oli koko alueella vain 1.3 % väestöstä, kun vastaava osuus koko kaupungissa on 2.6 %. Vanhuksia oli tutkimusalueella vain 2.6 %, kun koko kaupungissa oli samaan aikaan vanhuksia 9.4 %. Vastaavanlaisia tutkimuksia tulisi toimeenpanna myös muissa kaupunginosissa, erityisesti niissä, joissa vanhusten suhteellinen osuus oli suuri ja asumistaso huono. Kaupunginhallitus päätti merkitä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston ilmoituksen sekä siihen liitetyn tutkimustuloksen tiedoksi. Henkilöasiainkeskusta kehotettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston ja hoitolaitosten suunnittelutoimiston kanssa kiireellisesti suorittamaan Kontulan vanhainkodin tarvitsemaa henkilökuntamäärää ja -rakennetta koskeva tutkimus sekä toimittamaan tutkimuksen tulokset kaupunginhallitukselle ja huoltovirastolle (29.3. 970 §).

Vanhustenhuoltolaitosten keittiöhenkilökunnan ja kylvettäjien suoja-asua koskevan kokeilun järjestämistä varten kaupunginhallitus myönsi 20 000 mk työpukumallikomitean ehdotuksen mukaisen suojavaatetuksen hankkimiseksi (11.10. 2721 §).

Koskelan sairaskodin laboratorioylilääk. Eva Hirsjärven kanssa päätettiin tehdä sopimus yksityispotilaiden polikliinisestä tutkimisesta sairaskodin laboratoriossa samoin kuin oikeudesta käyttää sairaskodin välineitä ja hoitohenkilökuntaa yksityispotilaiden vastaanottamiseen ja näytteiden tutkimiseen edelleen v:n 1972 aikana enintään 5 tuntia viikossa siten, että sanottuja tutkimuksia saadaan suorittaa vain sellaisena sovittuna ajankohtana, jolloin ylilääkäri Hirsjärvi sairaskodin työjärjestyksen mukaan ei ole työssä sairaskodissa sekä siten, ettei työpäivää aloiteta yksityisvastaanotolla. Oikeus myönnettiin seuraavilla ehdoilla:

1) myönnettävä oikeus ei saa supistaa eikä rajoittaa sairaskodin säännönmukaista toimintaa,

2) oikeuden myöntämisen ehtona on, että ko. lääketieteen alalla tulevat ensin kaikki sairas- tai vanhainkodeissa hoidettavina ole-

vat samoin kuin sairaskotiin tai sen poliklinikalle määräysten ja ohjeiden mukaan hoidettaviksi otettavat potilaat viivytyksettä ja potilaan tarpeen mukaisessa järjestyksessä tutkituiksi ja hoidetuiksi,

3) oikeus myönnetään laitokselle suoritettavaa täyttä korvausta vastaan sekä edellyttäen, ettei se aiheuta ylityötä laitoksen muulle henkilökunnalle sekä

4) muussa suhteessa noudatetaan Sairaalaliittojen neuvottelukunnan yleissuositusta.

Sopimusta laadittaessa oli noudatettava sairaalalautakunnan toimesta tehtyjä vastaavia sopimuksia sekä otettava huomioon Sairaalaliittojen neuvottelukunnan yleissuositukseen samoin kuin erikoissuositukseen sisältyvät ehdot ja näkökohdat. Huoltolautakuntaa kehotettiin lisäksi valvomaan ko. määräysten noudattamista ja huolehtimaan siitä, että yksityisvastaanottoihin liittyvästä henkilökunnan, välineiden ja huonetilojen käytöstä pidetään käytön seuraamista ja korvauksen määräämistä varten käyttö- ja päiväkirjaa (27.12. 3551 §).

Kaupunginhallitus määräsi, että sairaskodin röntgenosaston toimistoapulaisen päivittäinen työaika alkaa klo 7.30 ja päättyy maanantaisin klo 15.30 ja muina työpäivinä klo 15 (8.11. 3021 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sen toimenpiteen, että Koskelan sairaskoti oli maksanut konsultaatiopalkkioina Eeg-lausunnoista 24 mk elokuusta 1968 lukien. Huoltolaitosten johtokunta oikeutettiin samalla suorittamaan 1.1.1971 lukien toistaiseksi Eeg-laboratoriolääkäreille konsultaatiopalkkioina 24 mk jokaisesta ko. tutkimukseen tarvittaessa sisältyvän lausunnon antamisesta kuitenkin siten, että kaupungin palveluksessa olevalle Eeg-laboratoriolääkärille saatiin sanottu palkkio suorittaa ainoastaan virka-ajan ulkopuolella laadituista lausunnoista (28.6. 2017 §).

Yleisjaosto oikeutti huoltolautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvioon Koskelan sairaskotia varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5165 §).

Koskelan sairaskodin kassaennakosta päätettiin luovuttaa 50 mk:n suuruiset ennakkovarat sairaskodin N 6 osaston päivystystapausautokuluja varten (yjsto 22.12. 7009 §).

Merkittiin tiedoksi huoltolautakunnan ilmoitus Koskelan sairaskodin apteekin ja laboratorion varastoihin tehdystä murrosta sekä hoitolaitosten johtokunnan ilmoitus sairaskodin asuntolassa tapahtuneesta ilkivallasta. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin valvomaan kaupungin etuja ko. asioissa (yjsto 13.1. 5083 §, 30.6. 6076 §).

Koskelan sairaskodin henkilökunnan kerholle myönnettiin toistaiseksi oikeus myydä sairaskodissa kertynyt jätepaperi sekä käyttää siitä saadut varat toimintaansa varten (yjsto 13.1. 5084 §).

Kustaankartanon vanhainkoti. Kaupunginhallitus oikeutti huoltolaitosten johtokunnan suorittamaan käytettävissään olevista varoista Kustaankartanon vanhainkodin elokuvakoneenhoitajaksi valitulle henkilölle kuukausipalkkiona vanhainkodin elokuvaesitysten hoitamisesta sekä elokuvakoneiden ja laitteiden huollosta 110 mk/kk 1.1.1972 lukien (20.12. 3486 §).

Yleisjaosto oikeutti huoltolautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvioon Kustaankartanon vanhainkotia varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5165 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan Kustaankartanon vanhainkodin F-rakennuksen muutostyöt rakennusviraston 13.5. esittämän suunnitelman mukaisesti pääomamenoihin ko. tarkoitusta varten merkityn määrärahan puitteissa. Rakennuksessa oleville osastoille saatiin tilata 3 astianpesukonetta v:n 1968 talousarvioon vanhainkodin kaluston hankintamäärärahoja käyttäen. Huoltolautakunnan tuli ottaa muutostöiden edellyttämä lisämäärärahatarve huomioon v:n 1972 talousarvioehdotusta tarkistaessaan (16.8. 2208 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin toimesta Kustaankartanon vanhainkodissa ylläpidetty kanttiinitoiminta lopetetaan ja siirretään huoltolaitosten johtokunnan määräämästä ajankohdasta lukien toistaiseksi ulkopuolisen yrityksen tai järjestön hoidettavaksi siten, että huollettavien palvelutaso säilytetään vähintään entisellään ja että kanttiinissa myytävien tavaroiden hinnat eivät ylitä vähittäiskauppaliikkeiden yleistä hintatasoa. Huoltolaitosten johtokunta oikeutettiin vuokraamaan kanttiinin käyttöön tarvittavat tilat ja kalusteet vuokravastikkeen ja muut vuokraehdot sekä vanhainkodin kanttiinin toiminnan luonteen huomioon ottaen edullisimmaksi katsotulle yritykselle tai järjestölle. Tälle saatiin myös myydä kanttiinin tavaravarasto hankintahinnan mukaista korvausta vastaan (24.5. 1583 §).

Huoltolaitosten johtokunnan ilmoitus vanhainkodissa tapahtuneesta anastuksesta merkittiin tiedoksi (yjsto 3.3. 5395 §).

Yleisjaosto oikeutti Kustaankartanon vanhainkodin ja Myllypuron sairaskodin henkilökunnan kerhot sekä Roihuvuoren ja Riistavuoren vanhainkotien henkilökunnan urheilukerhot toistaiseksi myymään laitoksista kertyneen jätepaperin sekä käyttämään siitä tulevat varat toimintansa hyväksi. Samalla yleisjaosto hyväksyi Kustaankartanon ja Suursuon vanhainkotien henkilökunnan kerhojen jo aikaisemmin suorittamat paperinkeräystoimenpiteet (yjsto 3.3. 5397 §).

Roihuvuoren vanhainkoti. Yleisjaosto oikeutti huoltolautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin Roihuvuoren vanhainkotia varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5165 §).

Kaupunginhallitus hylkäsi huoltolautakunnan esityksen määrärahan myöntämisestä kertomusvuoden talousarvion muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista vanhainkodin henkilöhakulaitteiden uusimista varten. Asia voitaisiin ottaa lautakunnan niin halutessa harkittavaksi v:n 1972 talousarvion laatimisen yhteydessä (24.5. 1578 §).

Merkittiin tiedoksi huoltolaitosten johtokunnan ilmoitus Roihuvuoren vanhainkodissa tapahtuneesta vahingonteosta. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin kaupungin edun valvomiseksi vahingonteon johdosta (yjsto 29.12. 7084 §).

Riistavuoren vanhainkotiin päätettiin hankkia Tru-Trac -venytyslaitteisto käyttäen tarkoitukseen 3 918 mk vanhainkodin v:n 1970 kalustonhankintamäärärahoja (yjsto 7.1. 5047 §).

Hirvihaaran ja Suursuon vanhainkodissa tapahtuneet vahingonteot merkittiin tiedoksi. Samaten merkittiin tiedoksi Suursuon vanhainkodin autolle tapahtunut liikennevaurio (yjsto 18.8. 6375 §, 3.3. 5395 §, 21.4. 5685 §).

Myllypuron sairaskodin lämmityksestä sekä siivous- ja hoitotarvikkeiden hankinnasta aiheutuneita kustannuksia varten kaupunginhallitus myönsi 39 400 mk v:n 1970 talousarvioon uusien laitosten toimintaa ja työajan muutoksesta johtuvia kustannuksia varten kaupunginhallituksen käytettäväksi merkitystä siirtomäärärahasta (18.1. 206 §); v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin Myllypuron sairaskodin henkilökunnan asuinrakennusta varten varatusta osamäärärahasta kaupunginhallitus myönsi enintään 100 000 mk Myllypuron sairaskodin täydennystöiden suorittamiseen (8.2. 454 §).

Myllypuron vanhusten asuintalo. Yleisjaosto oikeutti huoltolautakunnan käyttämään Myllypuron vanhusten asuintaloa varten kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5165 §).

Myllypuron vanhusten asuintalossa tapahtunutta varkautta koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään syytetoimenpiteisiin anastukseen syyllisiksi havaittavia

vastaan sekä heidän velvoittamisekseen korvaamaan kaupungille aiheutunut vahinko (yjsto 18.8. 6374 §).

Pihlajamäen vanhusten asuintalo. Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston talorakennusosaston toimesta laaditut, 11.10. 1971 päivätyt Pihlajamäen vanhusten asuintalon myymälätilaa koskevat muutospiirustukset n:o 1–2. Piirustuksissa tarkoitetut muutostyöt oli suoritettava yleisten töiden lautakunnan käytettävissä olevien varojen puitteissa (1.11. 2951 §).

Pukinmäen vanhusten asuintalossa tapahtunutta vahingontekoa ja varkautta koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin kaupungin edun valvomiseksi asiassa (yjsto 29.12. 7085 §).

Laajasalon vanhusten asuintalo. Kaupunginhallitus myönsi ao. siirtomäärärahasta 8 293 mk Laajasalon vanhusten asuintalon tp. asuintalon hoitajan palkkaamista varten 1.11.1971 lukien 19. pl:n mukaisella palkalla ja tp. asuintalon apulaishoitajan palkkaamista varten 1.12. lukien 11. pl:n mukaisella palkalla sekä työsuhteisen huoltomiehen ja muun asuintalon toiminnan alkaessa mahdollisesti tarvittavan työvoiman palkkaamista varten ja 8 000 mk asuintalon kertomusvuoden käyttömenoja varten. Huoltolautakunta oikeutettiin tilaamaan asuintalossa tarvittava kalusto käyttäen tarkoitukseen v:n 1968 talousarvioon vanhusten asuintalojen kaluston hankintamäärärahoista kertomusvuonna käytettäväksi siirretystä määrärahasta 22 000 mk (20.9. 2536 §) sekä 2 000 mk asuintaloon työsuhteisina palkattavien yhden kylvettäjän tai kylvettäjä-hoitoapulaisen ja yhden siivoojan palkkaamista varten (29.11. 3245 §).

Laajasalon vanhusten asuintalon asuintalonhoitajan tp. viran hakuilmoitus päätettiin julkaista erilliskuulutuksena kaupunginvaltuuston v. 1969 päättämissä lehdissä (yjsto 22.9. 6550 §).

Koskelan sairaskodin kassaennakosta saatiin luovuttaa 100 mk:n suuruiset ennakkovarat Laajasalon vanhusten asuintalon käteismaksujen suorittamista varten (yjsto 22.12. 7009 §).

Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen pääpiirustusten hyväksyminen, ks. Lastentarhat.

Pasilan vanhusten asuintalo. Kaupunginhallitus päätti, että Pasilan osayleiskaavan mukaiseen kortteliin n:o 17010 rakennetaan asuntotuotantotoimikunnan toimesta v. 1972 –1974 n. 140 huoneistoa käsittävä vanhusten asuintalo. Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin suunnittelemaan asuintalo pitäen ohjeena esitettyä huonetilaohjelmaa sekä noudattaen kaupunginhallituksen 17.2.1969 hyväksymiä suunnitteluperiaatteita ja kaupunginhallituksen 30.8.1971 hyväksymiä (ks. asuntotuotanto), huoltolautakunnan 5.4. tekemässä esityksessä mainittuja periaatteita. Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin tekemään asuntohallitukselle tarvittavat esitykset valtion lainan saamiseksi asuntotuotantomäärärahoista ko. asuintalon rahoittamiseen. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin aikanaan osoittamaan vanhusten asuintalon henkilökunnan tarvitsemat kaksi 2 huoneen ja keittiön käsittävää asuntoa asuintalokorttelin eteläpuolelle asuntotuotantotoimikunnan toimesta samanaikaisesti rakennettavasta kaupungin vuokra-asuntotalosta (27.12. 3544 §).

Tervalammen työlaitos. Yleisjaosto oikeutti huoltolautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin Tervalammen työlaitosta varten varattuja siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5165 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin pyytämään korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupa muutoksen hakemiseksi Uudenmaan lääninhallituksen 24.6. antamaan, työlaitoksen kunnallisverotusta v:lta 1968 Vihdin kunnassa koskevaan päätökseen (1.11. 2912 §).

Kaupunginhallitus esitti v. 1970 sosiaalihallitukselle mm., että sosiaalihallitus ryh-

tyisi toimenpiteisiin valtioneuvoston v. 1967 hyväksymän Tervalammen työlaitoksen perustamisohjelman muuttamiseksi siten, että valtion osuudeksi uuden asuntolarakennuksen ja vanhan osan laajennus- ja muutostöiden rakennuskustannuksista sekä niiden aiheuttamista kaluston ja irtaimiston perushankintakustannuksista tulisi todellisten 1 954 908 mk:n määräisten kustannusten mukaisesti 977 454 mk ja että talousarviossa varauduttaisiin mainitun valtionavun loppuerän suorittamiseen kaupungille. Merkittiin tiedoksi, että valtioneuvosto oli 26.11.1970 päättänyt huoltoapulain 60 §:n ja huoltoapuasetuksen 3–6 §:ien nojalla hyväksyä työlaitoksen perustamisohjelmaan tehdyt muutokset anomuksen mukaisesti (4.1. 46 §).

Rakennusviraston tehtäväksi annettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston ja työlaitoksen kanssa suunnitella työlaitoksen henkilökuntaa varten 4 asuntoa ja tarpeelliset aputilat käsittävä asuinrakennus siten, että kussakin asunnossa on 3 huonetta ja keittiö, asuinpinta-alaltaan n. 70 m². Rakennusvirastoa kehotettiin esittämään rakennuksen luonnospiirustukset huoneohjelmineen ja kustannusarvioineen asianmukaisessa järjestyksessä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi sen jälkeen, kun työlaitoksen johtokunta on antanut niistä lausuntonsa (24.5. 1577 §). Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan suorituttamaan työlaitoksen henkilökunnan asuntojen perusparannustyöt valtionapuanomuksen ratkaisua odottamatta (6.9. 2413 §).

Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan lopettamaan työlaitoksen sikalan toiminnan 1.5. lukien toistaiseksi ja tekemään kaupunginhallitukselle aikanaan esityksen sikala- ja navettarakennuksen vastaisesta käytöstä. Lautakunnan esitys työlaitoksen navetta- ja tallirakennuksen muutostöistä ei toistaiseksi antanut aihetta toimenpiteisiin (15.3. 847 §). Yleisjaosto oikeutti työlaitoksen johtokunnan vuokraamaan entisen sikalan ullakolta n. 600 m²:n suuruiset tilat Transporter Oy:lle kauintaan vuodeksi kerrallaan tehtävin vuokrasopimuksin, vuokra 700 mk vuodessa sekä muutoin johtokunnan määräämin ehdoin (yjsto 22.9. 6551 §).

Tervalammen Huoltolaitoksen Henkilökunta -yhdistykselle myönnettiin oikeus käyttää työlaitoksen autoa 4.–5.9. Itä-Suomen työlaitoksessa Mäntyharjulla järjestettävään neuvottelutilaisuuteen tehtävää matkaa varten (yjsto 18.8. 6369 §).

Työlaitokselta tilattujen kukkakorien maksamatta jättämistä koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään perimis- ja mahdollisiin syytetoimenpiteisiin asiassa (yjsto 9.6. 5966 §).

Työlaitosten Keskusliiton kertomusvuoden jäsenmaksu, 1 500 mk, päätettiin suorittaa ao. määrärahoista (yjsto 20.1. 5119 §).

Vanhusten kesävirkistystoiminta. Kaupunginhallitus asetti v. 1965 komitean kiireellisesti selvittämään vanhusten kesävirkistyskysymystä. Komitea jätti mietintönsä kaupunginhallitukselle v. 1967. Mietinnössään komitea totesi, että varsinaiseen kesävirkistystoimintaan kuuluivat lomakodit, lomaleirit ja retket, mutta laajassa mielessä virkistystoimintaan voidaan lukea mm. juhlat, huvitilaisuudet, teatterit ym. Komitean 9 kohtaa käsittävä ehdotus koski mm. järjestöille kaupungin varoista annettavia avustuksia; kesävirkistystoiminnan ulottamista koskemaan kaikkia 60 v täyttäneitä vähävaraisia henkilöitä; kokeiluluonteisen vanhusten lomatoiminnan aloittamista Ristiinan kunnan Hietaniemen siirtolassa; vanhusten kesävirkistystarpeiden huomioon ottamista Salmen ym. ulkoilualueiden ja Talosaaren kartanon alueen käyttösuunnitelmissa; muun virkistystoiminnan ja tiedotustoiminnan tehostamista. Vielä toimikunta ehdotti, että vanhusten virkistystoiminnan koordinointia ja kehittämistä varten asetettaisiin pysyväisluonteinen 3-jäseninen vanhusten virkistystoimikunta, jonka avuksi tehtävien hoitamista varten olisi palkattava huoltovirastoon tp. sosiaalihoitaja. Saatuaan ao. lautakun-

tien ym. lausunnot kaupunginhallitus päätti

1) merkitä vanhusten kesävirkistyskomitean mietinnön ehdotuksineen ja mietinnöstä saadut lausunnot tiedoksi,

2) lähettää mietinnön liitteineen ao. lautakunnille ja -virastoille käytettävissä olevien mahdollisuuksien puitteissa huomioon otettavaksi kehotuksin, että virkistystoiminnan kehittämiseen tähtäävien konkreettisten toimenpiteiden osalta on noudatettava vahvistettua talousarviota sekä ao. ohje- ja johtosääntöjen määräyksiä,

3) lähettää mietinnön liitteineen ja lausuntoineen sosiaali- ja terveysministeriölle, sosiaalihallitukselle sekä vanhusten virkistystoimintaa kaupungin avustusten turvin harjoittaville järjestöille tiedoksi,

4) pyytää Suomen Kaupunkiliittoa tekemään valtioneuvostolle esityksen, että vähävaraisille äideille järjestetyn lomanviettotoiminnan valtionavusta annettuja säännöksiä muutettaisiin siten, että kaikki 60 vuotta täyttäneet kunnan, seurakunnan tai yhdistyksen maksuttomalla lomalla olleet varattomat ja vähävaraiset henkilöt otetaan huomioon valtionapua myönnettäessä sekä että valtionavun määrät tarkistetaan muuttunutta kustannustasoa vastaaviksi,

5–9) huolto-, urheilu- ym. virastoja kehotettiin tarvittaessa yhteistyössä toimien ottamaan komitean mietinnössä esitetyt näkökohdat huomioon (11.10. 2720 §, khn mtö n:o 11).

Muihin huoltotoimen menoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista yleisjaosto myönsi 3 750 mk vanhusten virkistys- ja kesäkodin valvoja-vahtimestarin palkkaamiseen (yjsto 5.5. 5771 §).

Vanhusten viikon näyttely. Kaupunginhallitus oikeutti huoltoviraston osallistumaan 3.–9.10. järjestettävään toiseen Vanhusten Viikon näyttelyyn kaupungin vanhustenhuoltoa esittelevällä osastolla. Huoltolautakunta oikeutettiin käyttämään käyttövaroistaan enintään 7 380 mk näyttelyyn osallistumisesta johtuvien kustannusten maksamiseen. Rakennusvirastoa kehotettiin nimeämään näyttelyosastoa valmistelevaan työryhmään näyttelysuunnitteluun perehtynyt sisustusarkkitehti siten, että hän osallistuu työskentelyyn virkatehtävänään (9.8. 2131 §).

Jätepaperin luovuttaminen. Huoltovirastossa kertyvä jätepaperi päätettiin toistaiseksi luovuttaa korvauksetta Itä-Helsingin kansalaisopiston kannatusyhdistykselle (yjsto 10.11. 6793 §).

Yksinäisten miesten asuntolat. Kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtuuritoimisto Arjo Harmeksen laatimat Helsingin uudet asuntolat Oy:n toimesta Talin urheilupuiston alueelle rakennettavan yksinäisten miesten asuntolan pääpiirustukset n:o 1 ja 2 (4.1. 48 §).

Alkoholistien hoitokodit. Kaupunginhallitus oikeutti huoltolautakunnan luovuttamaan Tapanilan kylässä tilalla RN:o 7^{620} sijaitsevan Sillanpirtin hoitokodin rakennuksen Suoja-Pirtti yhdistyksen käyttöön jäljempänä olevilla ehdoilla:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin huoltolautakunta luovuttaa 1.7.1971 lukien toistaiseksi Helsingin kaupungin Tapanilan kylässä tilalla RN:o 7^{620} sijaitsevan hoitokoti Sillanpirtin rakennuksen Suoja-Pirtti yhdistyksen hallintaan käytettäväksi helsinkiläisten miespuolisten päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien hoitokotina huoltoviraston kanssa lähemmin sovittavien periaatteiden mukaisesti ja muutoin seuraavin ehdoin:

1. Rakennuksen käytöstä Suoja-Pirtti yhdistys suorittaa vastiketta Helsingin kaupungille 16 112 mk/kk. Vastikkeen määrittelyssä ei ole otettu huomioon tonttikustannuksia. Vastike suoritetaan kuukausittain etukäteen pankin välityksellä huoltoviraston määräämälle tilille kuukauden ensimmäisenä pankkien aukiolopäivänä. Vastikkeen maksun viivästyessä Suoja-Pirtti yhdistys on velvollinen vaadittaessa suorittamaan viivästyskor-

koa ja perimispalkkiota kustakin myöhästyneestä maksuerästä kulloinkin voimassa olevien kaupunginhallituksen määräysten mukaan.

2. Suoja-Pirtti yhdistys kustantaa sähköstä, lämmöstä ja vedestä aiheutuvat maksut.

3. Varsinaisista vuosikorjauksista huolehtii kaupunki, mutta Suoja-Pirtti -yhdistys on velvollinen omalla kustannuksellaan huolehtimaan rakennuksen muusta kunnossapidosta sekä tonttialueen ja tontin osalle tulevan katu- ja tieosuuden kunnossa- ja puhtaanapidosta. Puhtaanapitoon kuuluu myös lumen poistaminen ja talvihiekotus. Myös lumen luonti katolta ja sen tarpeellinen poiskuljettaminen sekä hajoituskaivojen tyhjennykset sisältyvät tähän velvollisuuteen. Lisäksi Suoja-Pirtti yhdistys vastaa kiinteistön nuohouskustannuksista. Kunnossapitoon kuuluvat myös huollettavien vuokratulle rakennukselle ja tonttialueelle aiheuttamien vahinkojen korjaaminen. Huoltovirasto voi antaa Suoja-Pirtti yhdistystä velvoittavia tarkempia määräyksiä em. velvollisuuksien sisällöstä ja täyttämistavasta.

4. Suoja-Pirtti yhdistys on velvollinen pitämään rakennuksen kulloisestakin täydestä arvostaan kaupungin hyväksi palovakuutettuna. Tämän velvoitteensa täyttämisestä Suoja-Pirtti yhdistyksen tulee toimittaa huoltovirastolle vakuutustodistus sekä vakuutusmaksukuitti vakuutusmaksun tapahduttua.

5. Hoitokotiin otettavien tulee olla huoltoviraston hoidettavaksi suosittamia ja osoittamia henkilöitä. Asukkaiden ottamisesta päättää hoitokoti Sillanpirtin johtokunta. Hoitokodin toimintaa valvoo huoltovirasto.

6. Asukkailta perittävän hoitomaksun tulee olla kohtuullinen. Hoitomaksun suuruuden määrää Suoja-Pirtti yhdistyksen johtokunta. Päätös on alistettava huoltolautakunnan asianomaisen jaoston hyväksyttäväksi.

7. Suoja-Pirtti yhdistyksen hoitokoti Sillanpirtin tulee toimia yhteistyössä huoltoviraston ja tarpeen vaatiessa myös poliisi- ja muiden viranomaisten kanssa. Huoltolautakunnalla ja huoltovirastolla on oikeus milloin tahansa suorittaa tarkastuksia hoitokodissa ja antaa toimintaa koskevia ohjeita Suoja-Pirtti yhdistykselle.

8. Suoja-Pirtti yhdistys vastaa järjestyksen ylläpitämisestä samoin kuin kiinteistön ja toiminnan vastuunalaisena haltijana ulkopuolisille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista ja haitoista.

9. Muilta osin noudatetaan huoltolautakunnan ja kiinteistölautakunnan toimesta mahdollisesti annettavia tätä sopimusta täydentäviä ehtoja.

10. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi molemminpuolisella kolmen (3) kuukauden irtisanomisajalla. (28.6. 2021 §,

Kaupunginhallitus päätti ottaa tutkittavakseen huoltolautakunnan 26.4. tekemän päätöksen talossa Ensi linja 11 – Alppikatu 1 sijaitsevan alkoholistien väliaikaisen hoitokodin huonetilojen vuokrasopimuksen jatkamisesta Suomen Pelastusarmeijan Säätiön kanssa 31.5.1972 saakka ja samalla hyväksyä päätöksen.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti ottaa tutkittavakseen lautakunnan samana päivänä tekemän päätöksen talossa Porkkalankatu 1 sijaitsevan ensisuojan huonetilojen vuokrasopimuksen jatkamisesta Suoja-Pirtti yhdistyksen kanssa 31.5.1972 saakka ja samalla hyväksyä päätöksen. Huoltolautakuntaa kehotettiin tekemään mainittujen vuokrasopimusten voimassaoloajan vastaisuudessa mahdollisesti tarvittavasta jatkamisesta hyvissä ajoin esitykset kaupunginhallitukselle (3.5. 1298 §).

Merkittiin tiedoksi huoltolautakunnan ilmoitus järjestyshäiriöistä ja vahingonteosta miesalkoholistien väliaikaisessa ensisuojassa Porkkalankatu 1 (yjsto 14.4. 5633 §) sekä varat. Helge Pekkarisen ilmoitus Suoja-Pirtti yhdistyksen rakennushankkeen toteuttamista ja rahoitusta valvovan selvitysmiehen tehtävän loppuun suorittamisesta (yjsto 15.12. 6947 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin osoittamaan Kotkankatu 14–16:ssa olevat, 796 m²:n suuruiset Hyvösen lastenkodin käytössä olevat huonetilat heti niiden vapauduttua lastenkodin käytöstä, kuitenkin viimeistään 1.4.1972 lukien, huoltolautakunnan käyttöön vahvistettujen perusteiden mukaisesta tilitysvuokrasta kodittomien miesten hoitokotina käytettäväksi ja huolehtimaan Solnantie 44:ssä sijaitsevien rakennusten tyhjentämisestä niiden vapauduttua Suoja-Pirtti yhdistyksen käytöstä, kuitenkin viimeistään 31.3. 1972 mennessä. Yleisjaosto oikeutti sittemmin huoltolautakunnan vuokraamaan em. huonetilat 1.12.1971 lukien Suoja-Pirtti yhdistykselle 5 174 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta lautakunnan esittämin ehdoin käytettäväksi helsinkiläisten miespuolisten päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien hoitokotina. Vuokravastikkeen tai muiden vuokraehtojen mahdollisesta tarkistamisesta olisi kaupunginhallitukselle tehtävä esitys viimeistään 31.8.1972 mennessä. Hoitokodin johtokuntaan nimettiin kaupungin edustajiksi v:ksi 1972 huoltotark. Heikki Gröndahl ja varalle huoltotark. Seppo Niiranen (8.11. 3020 §, 27.12. 3550 §, yjsto 15.12. 7000 §).

Eräiden kuolinpesien omaisuuden luovuttaminen kaupungille. Valtioneuvostolle päätettiin tehdä esitys eräiden kuolinpesien luovuttamisesta kaupungille perintökaaren 5 luvun 2 §:n nojalla käytettäviksi vanhusten asuntoohjelman toteuttamiseen yksityisten järjestöjen ylläpitämille vanhainkodeille annettavina avustuksina (15.2. 557 §, 29.3. 974 §, 17.5. 1506 §, 7.6. 1739 §, 28.6. 2028 §, 16.8. 2213 §, 4.10. 2668 §, 25.10. 2874 §, 29.11. 3246 §, 27.12. 3554 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston kanssa huolehtimaan eräiden kuolinpesien selvityksestä. Kuolinpesien varat, joista oli pidettävä erillistä tiliä, määrättiin rahatoimiston hoitoon käytettäväksi valtioneuvoston v. 1970 ja 1971 antamien päätösten mukaisesti ja kaupunginvaltuuston 7.4., 23.6. ja 29.9. tekemissä päätöksissä mainituin tavoin yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien avustamiseen. Huoltolautakuntaa kehotettiin tarpeen mukaan tekemään kaupunginhallitukselle esityksiä avustusten myöntämisestä em. tarkoitukseen (13.4. 1090 §, 28.6. 1932 §, 4.10. 2629 §).

Yleisjaosto hyväksyi huoltolautakunnan tilityksen Aino Kokon kaupungille yksinäisten vanhusten hyväksi tekemästä testamentista kertyneestä pesän säästöstä ja oikeutti lautakunnan myymään pesään kuuluvan koti-irtaimiston yleisen huutokauppakamarin välityksellä ja käyttämään siitä saatavat varat sekä pesän säästön 519 mk testamentin määräysten mukaisesti yksinäisten vanhusten hyväksi (yjsto 21.7. 6241 §).

Yleisjaosto oikeutti huoltolautakunnan hankkimaan perillisittä kuolleen Ivan Beljakoffin haudalle nimikirjoituksella varustetun laatan käyttäen tarkoitukseen Beljakoffin kaupungille luovutetun pesän varoja (yjsto 1.9. 6441 §).

Vahingonkorvaus. Yleisjaosto päätti, tyytyen vakuutusoikeuden päätökseen hoitaja Hellä Siltasen venähdysvammaa koskevassa asiassa, merkitä sen tiedoksi (yjsto 17.3. 5486 §).

Matka-apurahat. Yleisjaosto oikeutti enintään viisi huoltolautakunnan jäsentä tai lisäjäsentä osallistumaan Porissa aikana 19.–21.8. järjestettäville yleisille sosiaaliturvan päiville ja huoltoviraston suorittamaan kullekin apurahana 140 mk sekä huoltoviraston lähettämään enintään 28 huoltotoimen toimitusjohtajan nimeämää huoltoviraston viranhaltijaa osallistumaan em. päiville ja huoltoviraston suorittamaan kullekin 140 mk (yjsto 7.7. 6116 §).

Avustukset. Suomen Pelastusarmeijan säätiölle päätettiin suorittaa korkojen maksamiseen myönnetty avustus, 12 488 mk, yhtenä eränä välittömästi (yjsto 27.1. 5129 §).

Sokeain ystävät yhdistykselle päätettiin suorittaa F. J. von Beckerin rahaston v:n 1970 korkovaroista 2 500 mk, josta vuosi-

neljänneksittäin suoritetaan 625 mk kuitenkin siten, että kahden ensimmäisen neljänneksen osuus, 1 250 mk, suoritetaan välittömästi käytettäväksi täysikasvuisten helsinkiläisten sokeiden jatko-opetuksen järjestämiseen kaupunginhallituksen v. 1964 määräämillä ehdoilla (yjsto 21.7. 6242 §).

Anna Sara Arosinin lahjoitusrahaston korkovaroista päätettiin kertomusvuonna myöntää neljä 66 mk:n suuruista avustusta (7.12. 3345 §).

Helga ja Oskar Durchmanin lahjoitusrahaston korkovaroista päätettiin myöntää yksi 133 mk:n avustus ja viisi 97 mk:n avustusta (7.12. 3344 §).

Ninni ja Rosina Forsténin lahjoitusrahaston korkovaroista päätettiin myöntää viisi 87 mk:n avustusta ja yksi 86 mk:n avustus (7.12. 3342 §).

Alma Liljebladin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin yhdeksän 125 mk:n, yksi 87 mk:n ja 86 mk:n suuruisia apurahoja 202 eli yht. 18 584 mk (7.12. 3343 §).

Alma Maria Lindbergin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin seitsemän 91 mk:n avustusta ja yksi 92 mk:n avustus (7.12. 3340 §).

Anna ja J. A. Nordströmin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin yksi 82 mk:n suuruinen avustus (7.12. 3341 §).

Alma Uhlénin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnettiin kuusi 98 mk:n avustusta ja yksi 97 mk:n avustus (7.12. 3339 §).

Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahasto ja Alexandra Kiseleffin rahasto nimisten rahastojen korkovarat, vastaavasti 50 mk ja 48 mk, päätettiin liittää rahastojen pääomaan (18.10. 2809, 2810 §).

Lastensuojelutoimi

Kiinteistöt. Kaupunginhallitus päätti siirtää seuraavat tontit lastensuojelulautakunnan hallintoon: korttelin n:o 28073/4 Norrtäljentie 5 (Oulunkylän erityislastenkoti), pääoma-arvo 255 000 mk sekä korttelin n:o 26984/2 Artjärventie 2 (Hyvösen lastenkoti), pääoma-arvo 160 000 mk (13.4. 1123 §) ja Tammelan kunnan Letkun kylässä sijaitsevan tilan Ahdinkallio RN:o 3^{56} (oppilaskoti Toivolan kesä- ym. käyttöön), pääoma-arvo 75 000 mk (17.5. 1483 §).

Lastensuojeluvirasto. Kaupunginhallitus vahvisti kaupunginvaltuuston 27.1. suorittaman vaalin, jolla lastensuojelun toimitusjohtajan virkaan oli valittu varat. Kaarina Heinonen. Samalla kaupunginhallitus totesi varat. Kalervo Juuriselle annetun määräyksen toimia toimitusjohtajan viransijaisena päättyvän 28.2. (4.1. 50 §, 15.2. 552 §).

Kaupunginhallitus myönsi lastensuojelulautakunnan käytettäväksi seuraavat summat: 5 000 mk väestönlaskennasta ja perheeläkkeiden selvittelystä aiheutuvia tehtäviä suorittamaan tarvittavan työsuhteisen henkilökunnan palkkaamiseksi lautakunnan harkinnan mukaan (8.2. 456 §); 6 761 mk lautakunnan huostassa olevien lasten huollon velkomisen tarkistamista sekä mustalaisia koskevan selvityksen laatimista ja valtionavun ennakon hakemisen valmistelua varten tarvittavan satunnaisen työvoiman palkkaamiseen (20.9. 2540 §) sekä 25 000 mk elatusaputoimiston pienoistietokoneen käyttöönoton yhteydessä tarvittavan työsuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamiseen ja muita koneen käyttöönotosta aiheutuvia välttämättömiä menoja varten (1.11. 2948 §, 22.11. 3175 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lastensuojelulautakunnan 22.9. tekemän ja tutkittavakseen 4.10. alistamansa lastensuojeluviraston 9. pl:aan kuuluvan vakinaisen vahtimestarin viran täyttämistä koskevan päätöksen pantavaksi täytäntöön (4.10. 2626 §, 15.11. 3097 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallintooikeus oli päätöksessään 16.3. katsonut, ettei ollut syytä muuttaa lääninhallituksen 19.10. 1970 antamaa päätöstä, jolla oli hylätty valitus lastensuojelulautakunnan 2.12.1969 teke-

mästä päätöksestä. Tämä koski sosion. Lea Pitkäsen valitsemista viraston 23. pl:aan kuuluvaan vajaamielishuoltajan virkaan (3.5. 1342 §).

Kaupunginhallitus oikeutti lastensuojeluviraston suorittamaan toim.apul. Eila Kydille tämän sairauden johdosta v:lta 1970 käyttämättä jääneiltä kuudelta vuosilomapäivältä lomakorvauksen rahana (1.6. 1685 §).

Yleisjaosto päätti tyytyä vakuutusoikeuden hylkäävään päätökseen, joka koski laitosapul. Anja Gyllströmin vahinkoilmoitusta (yjsto 30.6. 6079 §).

Lastensuojeluviraston henkilökuntatutkimuksen aiheuttamien kustannusten suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 5 420 mk (21.6. 1908 §).

Lastensuojelulautakunnalle myönnettiin harkintansa mukaan oikeus käyttää enintään 1 440 mk työnohjauksen järjestämiseen viraston työntekijöille (yjsto 1.9. 6443 §).

Kaupunginhallitus päätti korottaa lastensuojelulautakunnan nimeämille avioliittolain 84 §:n tarkoittamina sovittelijoina toimiville maksettavan sovittelupalkkion 25 mk:ksi 1.7.1971 lukien (28.6. 2026 §).

Psykologian laudatur-harjoittelijoiden palkkaus päätettiin määritellä talousarvion ja tilisäännön määräysten noudattamista koskevien ohjeiden perusteella siten kuin niissä oli harjoittelijoiden palkkauksesta yleensä määrätty. Tällöin oli otettava huomioon kunkin viraston ja laitoksen erityisolosuhteet ja niiden mahdollisuudet käyttää hyväkseen psykologian laudatur-harjoittelijoiden työtä omassa toiminnassaan. Täysin työkykyisen, 18 v täyttäneen ja 3 kk kaupungin palveluksessa olleen harjoittelijan palkan tuli kuitenkin olla 3.20 mk tehtyä työtuntia kohden (18.10. 2808 §).

Lastensuojelutoimen laitosten suunnittelu. Kaupunginhallitus päätti muuttaa v. 1965 tekemäänsä päätöstä siten, että tällöin asetetun hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan tehtäväpiiriin kuuluvat myös lastensuojelutoimen suunnittelukohteet. Suunnittelutoimikuntaa kehotettiin kuulemaan lastensuojelutointa koskevissa asioissa asiantuntijoina lastensuojelutoimen edustajia ja vastaavasti terveydenhoitoalaan kuuluvien asioiden osalta terveydenhoitolautakunnan nimeämiä edustajia (24.5. 1576 §).

Lastensuojelutoimen sijaiskotien lehden toimittamista varten yleisjaosto myönsi 3 000 mk. Samalla yleisjaosto oikeutti lautakunnan järjestämään tarjoilun kahdessa asiamiesten ja sijaiskasvattajien kokouksessa, kummassakin enintään 1 000 mk:lla kevään 1971 kuluessa (yjsto 3.3. 5352 §, 28.4. 5702 §).

Kriminaalihuolto-yhdistykselle myönnettiin 9 000 mk:n suuruinen *korvaus* lastensuojelulautakunnan *oikeusedustuksen hoitamisesta* v:n 1971 aikana.

Lastensuojeluasetuksen mukaan lastensuojelulautakunnan tulee seurata lapsen tai nuoren henkilön tekemäksi ilmoitetun rangaistavan teon tutkimista ja olla edustettuna oikeudessa (14.6. 1832 §).

Sofianlehdon vastaanottokoti. Yleisjaosto oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin eräitä Sofianlehdon vastaanottokotia varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 13.1. 5082 §).

Herttoniemen vastaanottokoti. Merkittiin tiedoksi sosiaalihallituksen ilmoitus, että se oli 30.12.1970 hyväksynyt Herttoniemen vastaanottokodin leikkitilojen uudelleen järjestelyä koskevat muutospiirustukset sillä ehdolla, ettei laajennuksesta aiheutuva kodin johtajan muuttaminen laitoksen välittömästä yhteydestä heikennä hoidokkien turvallisuutta eikä huononna heidän hoito- ja valvontaolosuhteitaan. Johtajalle oli sittemmin järjestynyt asunto laitoksen kanssa samassa rakennuksessa olevasta, kerrosta ylempänä sijaitsevasta huoneistosta (18.1. 205 §).

Outamon vastaanottokoti. Yleisjaosto oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin Outamon vastaanottokotia varten

merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 13.1. 5082 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi vastaanottokodin vilja-aitan metallityöpajaksi muuttamista koskevan, 10.9.1969 päivätyn suunnitelman sekä siihen liittyvän 3.11.1969 päivätyn piirustuksen n:o 1, jotka lähetettiin sosiaalihallituksen vahvistettavaksi (25.10. 2869 §).

Vastaanottokodin ohjaajalle Keijo Häkkiselle päätettiin suorittaa 716 mk:n korvaus vastaanottokodin lipputangon hänen autolleen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi (yjsto 14.7. 6184 §).

Merkittiin tiedoksi lautakunnan ilmoitus erään oppilaan menettelystä. Yleisjaosto päätti, että enimmistä perimistoimenpiteistä hänen osaltaan luovutaan (yjsto 30.6. 6077 §).

Vastaanottokoti Lemmilä. Kaupunginhallitus päätti kumota lastensuojelulautakunnan 7.10.1970 tekemän päätöksen siltä osin kuin se koski vastaanottokodin ohjaajan Ilmari Kivistön velvoittamista muuttamaan asumaan virka-asuntoon. Kivistö vapautettiin kohtuussyistä maksamasta vuokraa virka-asunnosta 1.4.1970 lukien (15.2. 550 §).

Naulakallion vastaanottokoti. Merkittiin tiedoksi lastensuojelulautakunnan ilmoitus vastaanottokodissa tapahtuneesta magnetofonin katoamisesta. Yleisjaosto päätti, että enemmistä toimenpiteistä luovutaan Riitta ja Juhani Laaksoa kohtaan. Magnetofoni kasetteineen päätettiin poistaa vastaanottokodin irtaimistoluettelosta (yjsto 30.6. 6078 §).

Hyvösen lastenkoti. Kaupunginhallitus myönsi 86 000 mk Hyvösen lastenkodin uuden irtaimiston perushankintaa varten (10.5. 1419 §).

Merkittiin tiedoksi lastensuojelulautakunnan ilmoitus Hyvösen lastenkodissa tapahtuneestä törkeästä varkaudesta. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin syytteen nostamiseksi ja korvausten vaatimiseksi syylliseksi todetulta (yjsto 16.6. 6003 §).

Kaarelan nuorisokoti. Kaupunginhallitus oikeutti lastensuojelulautakunnan muuttamaan Kaarelan nuorisokodin 12-paikkaiseksi, lähinnä 13 v täyttäneiden poikien erityislastenkodiksi. Kiinteistövirastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin muutoksen vaatimien piirustusten ja kustannusarvion laatimiseksi sekä esittämään ne kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi muutoksen saattamiseksi sosiaalihallituksen tiedoksi (25.1. 297 §).

Kallion nuorisokodissa sattunutta varkautta koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin valvomaan kaupungin etua asiassa (yjsto 15.9. 6514 §).

Taivallahden nuorisokoti. Lastensuojelulautakuntaa kehotettiin 31.12. mennessä antamaan kaupunginhallitukselle selvitys Taivallahden nuorisokotiin hankitun veneen käytöstä ja siitä saaduista kokemuksista (1.11. 2913 §).

Oppilaskoti Toivolan yksi tp. 13. pl:aan kuuluva ohjaajan virka päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.12. saakka. Säästyneillä varoilla saatiin vastaavaksi ajaksi palkata tilapäinen vastaava hoitaja 12. pl:n mukaisin palkkaeduin (15.2. 555 §).

Yleisjaosto oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin vesipostin rakentamiseen oppilaskodin alueelle merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 13.1. 5082 §).

Lastensuojelulautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää enintään 2 000 mk Oppilaskoti Toivolan historiaa ja toimintaa koskevan selostuksen laatimiseen (yjsto 18.8. 6372 §).

Rva Terttu Blaschkoville päätettiin suorittaa 360 mk:n korvaus erään oppilaan rikkomasta, Jäävuori-nimisestä kristallimaljasta (yjsto 6.10. 6635 §).

Hoitokoti Teinilä ja Malmin lastenkoti. Merkittiin tiedoksi lastensuojelulautakunnan ilmoitus Malmin lastenkodin toiminnan lopettamisesta Karviaistie 2:ssa sijaitsevassa

kiinteistössä ja toiminnan väliaikaisesta siirtämisestä Hoitokoti Teinilän tiloihin sekä Hoitokoti Teinilän toiminnan lopettamisesta Oppipojantie 19:ssä sijaitsevassa kiinteistössä ja toiminnan väliaikaisesta siirtämisestä Sofianlehdon vastaanottokodin yhteyteen. Sosiaalihallitukselle päätettiin ilmoittaa mainittujen lastenkotien siirtämisestä ja esittää, että se hyväksyisi niiden toiminnan jatkamisen väliaikaisissa huonetiloissa (20.9. 2535 §). Merkittiin tiedoksi, että sosiaalihallitus oli 25.10. ilmoittanut hyväksyneensä Malmin lastenkodin sulkemisen ja siitä aiheutuneet toimenpiteet (8.11. 3018 §).

Kaupunginhallitus päätti puolestaan hyväksyä sen, että Hoitokoti Teinilä toimii 14-paikkaisena, kunnes se pääsee siirtymään Sofianlehdon vastaanottokodissa olevista väliaikaisista huonetiloista. Sosiaalihallitukselta päätettiin pyytää lupa paikkaluvun väliaikaiseen supistamiseen (15.11. 3099 §).

Merkittiin tiedoksi lautakunnan ilmoitus hoitokodissa tapahtuneesta törkeästä varkaudesta (yjsto 16.6. 6004 §).

Yleisjaosto oikeutti lastensuojelulautakunnan vuokraamaan Malmin lastenkodin entiset huonetilat Emmauksen Lumpunkerääjien Kannatusyhdistykselle lautakunnan määräämästä vuokrasta enintään 6 kk:n ajaksi sillä ehdolla, että vuokraaja palovakuuttaa rakennukset ja hankkii mahdollisesti tarvittavat luvat, sekä muutoin lautakunnan lähemmin määräämin ehdoin ja lisäksi Malmin lastenkodin käytössä olleella alueella sijaitsevan entisen asuinrakennuksen n:o 5 Bruno Heinoselle lautakunnan määräämästä vuokrasta samoin enintään 6 kk:n ajaksi sillä ehdolla, että vuokraaja hankkii mahdollisesti tarvittavat luvat rakennuksen käyttämiseen työhuoneena, että vuokraaja kunnostaa rakennuksen tilat omalla kustannuksellaan käyttöönsä soveltuviksi ja että vuokraaja vakuuttaa rakennuksen tulipalon varalta; lisäksi lautakunnan mahdollisesti määräämillä muilla ehdoilla (yjsto 8.12. 6943 §).

Yleisjaosto oikeutti lautakunnan purattamaan Malmin lastenkodin alueella olevan entisen asuinrakennuksen n:o 5 (yjsto 20.10. 6711 §).

Tutkinta-asema. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä sen, että lastensuojeluviraston tutkinta-aseman tyttöosasto henkilökuntineen siirretään väliaikaisesti Naulakallion vastaanottokodin Y-osaston tiloihin ja että aseman poikaosasto sijoitetaan tyttöosaston vapautuviin huonetiloihin poikaosaston huonetiloissa suoritettavien korjaustöiden ajaksi. Sosiaalihallitus oli 25.10. ilmoittanut hyväksyneensä em. toimenpiteet (20.9. 2537 §, 8.11. 3019 §).

Yleisjaosto myönsi enintään 2 300 mk työsuhteisen laitosapulaisen palkkaamista varten ajaksi 15.10.–31.12. Naulakallion vastaanottokotiin sijoitettuun tutkinta-aseman tyttöosastoon (yjsto 6.10. 6637 §).

Tutkinta-asemalla tapahtunutta murtoa koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin syytteen nostamiseksi ja korvausten vaatimiseksi syyllisiltä (yjsto 2.6. 5934 §).

Päivähoitola Vantaala. Yleisjaosto oikeutti lastensuojelulautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin Päivähuoltola Vantaalaa varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 13.1. 5082 §).

Vaihetyökeskukseen päätettiin ajaksi 1.2.–31.12. palkata seuraava tilapäinen lisähenkilökunta: apulaisjohtaja (19), työnjohtaja (15), kaksi työmestaria (13), hoitaja (10) sekä näiden lisäksi yksi työsuhteinen laitosapulainen. Palkkamenoja sekä Vaihetyökeskuksen laajentamisesta kertomusvuonna aiheutuvia muita menoja varten kaupunginhallitus myönsi 136 430 mk (1.2. 386 §).

Merkittiin tiedoksi, että sosiaalihallitus oli 20.1. ilmoittanut oikaisseensa Vaihetyökeskuksen hoitopaikkaluvun 135:ksi aikaisemman 130 sijasta (1.3. 697 §).

Samaten merkittiin tiedoksi, että sosiaalihallitus oli hyväksynyt Vaihetyökeskuksen laajennusta koskevan osakehankintojen, pe-

ruskorjaustöiden ja irtaimistohankintojen ohjelman sekä hyväksynyt kustannusarvion 609 470 mk:ksi. 24.9. sosiaalihallitus oli ilmoittanut vahvistaneensa em. hankintakustannuksiin myönnettävän valtionavun enimmäismäärän 203 000 mk:ksi. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätöksiin (18.10. 2805 §, yjsto 28.7. 6290 §).

Solakallion erityiskoulun voimistelusali päätettiin luovuttaa Metsolan kansakoulun käyttöön yhtenä päivänä viikossa lukuvuoden 1971/72 aikana sekä Pakilan Naisvoimistelijat -yhdistyksen käyttöön noin kolmeksi tunniksi viikossa em. aikana. Tilojen käytössä oli noudatettava kaupunginhallituksen kouluhuoneistojen käytöstä vahvistamia ohjeita (yjsto 8.9. 6475, 6476 §).

Killinmäen keskuslaitos. Kaupunginhallitus päätti lähettää sosiaalihallitukselle keskuslaitoksen tarkistetun rakennussuunnitelmaluonnoksen. Killinmäen suunnittelutoimikuntaa kehotettiin esittämään kaupunginhallitukselle selvitys keskuslaitosta varten v. 1972 tarvittavasta valtionavusta sosiaalihallitukselle 25.2. mennessä tehtävää valtionapuvarausta varten ja laatimaan keskuslaitoksen lopullinen tarkistettu rakennussuunnitelma 31.5. mennessä (11.1. 111 §, 23.8. 2263 §).

Kaupunginhallitus päätti toimittaa Killinmäen keskuslaitoksen maankäyttösuunnitelman ja huonetilaohjelman hyväksymistä koskevan sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen ja lääkintöhallituksen asiasta antaman lausunnon Killinmäen suunnittelutoimikunnalle tiedoksi kehotuksin laatia laitoksen pääpiirustukset toimitettavaksi sosiaalihallitukselle ja lääkinnällisen keskuksen osalta uusi huonetilaohjelma lääkintöhallituksen lausunnon perusteella (28.6. 1932 §).

Koskelan nuorisokoti. Kaupunginhallitus hyväksyi Arkkitehtitoimisto Keijo Laineen laatimat, Juhana Herttuan tie 7:ään tulevaa rakennusta koskevat, 10.12.1970 päivätyt luonnospiirustukset n:o 1–5 siltä osin, kuin ne koskivat lastensuojelulautakunnan käyttöön nuorisokotia varten luovutettavia huonetiloja. Vielä päätettiin lähettää piirustukset sosiaalihallituksen hyväksyttäviksi ja anoa valtionapua laitoksen perustamismenoihin. Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin rakennuttamaan sen jälkeen, kun sosiaalihallitus on vahvistanut ko. pääpiirustukset, mainitut huonetilat yhteistoiminnassa lastensuojeluviraston kanssa täysin valmiiksi kiinteine kalusteineen vuokrattaviksi kiinteistölautakunnalle asutushallituksen hyväksymää yksikkövuokraa vastaan. Huoneisto oli aikanaan vuokrattava lastensuojelulautakunnan käyttöön nuorisokotia varten. Sosiaalihallitus palautti 24.6. luonnospiirustukset eräin huomautuksin ja kehotti lähettämään piirustukset lopullista vahvistamista varten huomautusten mukaisesti korjattuina. Lastensuojelulautakuntaa ja asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten pääpiirustusten laatimiseksi, joissa em. huomautukset olisi otettu huomioon (1.3. 663 §, 2.8. 2101 §).

Sosiaalihallitus oli 23.11. ilmoittanut päättäneensä myöntää Koskelan nuorisokodin rakennuskustannuksiin ja kaluston perushankintamenoihin 10 000 mk. Kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen (13.12. 3409 §).

Maunulan nuorisokoti. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Kirsti ja Erkki Helamaan laatimat, Kuusikkotie 4:ään rakennettavaa rakennusta koskevat 4.1. päivätyt pääpiirustukset n:o 1–8 siltä osin kuin ne koskevat lastensuojelulautakunnan käyttöön nuorisokotia varten luovutettavia huonetiloja. Piirustukset lähetettiin sosiaalihallituksen vahvistettaviksi ja samalla anottiin valtionapua laitoksen perustamiskustannuksiin. Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin rakennuttamaan sen jälkeen, kun sosiaalihallitus olisi vahvistanut huoneiston pääpiirustukset, mainitut huonetilat yhteistoiminnassa lastensuojeluviraston kanssa täysin valmiiksi kiinteine kalusteineen vuokrattaviksi tilojen valmistuttua kiinteistölautakunnalle asuntohallituksen hyväksymää yksikkö-

vuokraa vastaan. Huoneisto olisi aikanaan vuokrattava lastensuojelulautakunnan käyttöön nuorisokotia varten (30.8. 2339 §). Sosiaalihallitus vahvisti 5.10. ko. piirustukset ja vahvisti samalla laitoksen hoitopaikkaluvuksi 14 (18.10. 2811 §) sekä myönsi 23.11. nuorisokodin rakennuskustannuksiin ja kaluston perushankintoihin 5 000 mk (13.12. 3409 §).

Kontulan perheryhmäkoti. Merkittiin tiedoksi, että sosiaalihallitus oli myöntänyt Kontulan perheryhmäkodin rakennuskustannuksiin ja kaluston perushankintoihin 5 000 mk:n suuruisen valtionavun (13.12. 3409 §).

Rinnekoti. Kaupunginhallitus kehotti rahatoimistoa viipymättä suorittamaan Rinnekoti-Säätiölle säätiön ja kaupungin välillä v. 1963 tehdyn sopimuksen mukaisena, kaupungin suoritettavana rahoitusosuutena Rinnekodin laajentamisesta aiheutuviin kustannuksiin kaupungin varaamien 253 hoitopaikan osalta säätiön 17.11.1970 päivätyn laskun mukaisesti indeksikorotuksena III rakennusvaiheen osalta ajalta syyskuu/1969–syyskuu/1970 sekä IV rakennusvaiheen osalta tammikuu/1969–tammikuu/1970 yht. 44 826 mk (28.6. 2020 §).

Kårkullan vajaamieliskeskuslaitos. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan 15.1. mennessä Kårkulla Centralanstalt, kommunalförbund -nimiselle kuntainliitolle kaupungin rahoitusosuuden II eränä v:lta 1970 Kårkullan vajaamieliskeskuslaitoksen perustamiskustannuksiin 13 500 mk sekä 28.2.1971 mennessä 27 000 mk kertomusvuoden I eränä ja 31.12.1971 mennessä II eränä samoin 27 000 mk (4.1. 45 §, 15.2. 551 §, 20.12. 3482 §).

Paikkojen varaaminen kehitysvammaisten lasten opetus- ja työkodista. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Sylvia-koti yhdistykselle, että kaupunki on periaatteessa halukas varaamaan alustavasti kaksi hoitopaikkaa yhdistyksen opetus- ja työkodista edellyttäen, että kaupungin saatua yhdistykseltä yksityiskohtaiset tiedot kustannuksista, valmistumisajankohdista, hoitopaikan hinnasta ja tulevista hoitopäiväkustannuksista asiasta päästään kaupunkia tyydyttävään sopimukseen (13.12. 3410 §).

»Ihminen puhtaaksi – aineet pois» kampanja. Kaupunginhallitus päätti myöntää 16 100 mk lastensuojelulautakunnalle käytettäväksi nuorisotyötoimikunnan suunnitteleman kampanjan toteuttamiseen. Lastensuojelulautakuntaa kehotettiin huolehtimaan siitä, että kampanjan jatkosuunnittelussa ja sen toteuttamisessa otetaan huomioon huoltolautakunnan lausunnossa esitetyt seikat (9.8. 2132 §).

Lastentarhat

Viranhaltijat. Yleisjaosto päätti lähettää jäljennöksen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V:n kesken tehdystä lastentarhain johtajien palkkioita koskevasta virkaehtosopimuksesta lastentarhain lautakunnalle tiedoksi ja noudatettavaksi (yjsto 7.7. 6140 §).

Kaupunginhallitus oikeutti lastentarhain lautakunnan ja ao. laitosten johtajat ottamaan lautakunnan 28.10. tekemässä esityksessä tarkoitettuihin 24 virkaan niitä haettavaksi julistamatta vastaavia tehtäviä hoitaneet tp. viranhaltijat seuraavasti: lastentarhanopettaja (17), kaksikymmentäyksi apulaisleikinohjaajaa (6) ja kuusi lastentarhaapulaista (4) (22.11. 3171 §); lastentarhain johtajien osastotyöstä vapauttamista varten ajaksi 1.9.–31.12. viisi tp. lastentarhanopettajaa (17). Palkkausta varten myönnettiin 29 008 mk (9.8. 2133 §) sekä lastentarhain toimistoon ajaksi 1.6.–31.12. työsuhteinen toimistoapulainen. Tarkoitukseen myönnettiin 6 700 mk (3.5. 1347 §). Edelleen myönnettiin 156 195 mk 40-tuntiseen työviikkoon siirtymisen johdosta lastentarhoihin ja lastenseimiin tarvittavan työsuhteisen lisähenkilökunnan palkkaamiseksi lautakunnan 17.12.1970 tekemän esityksen n:o 494 mukaisesti ajaksi 1.1.–31.5. (18.1. 208 §) sekä 114 323 mk aikana 23.8.–31.12. tarvittavan seuraavan työsuh-

teisen lisähenkilökunnan palkkaamiseen: 10 kodinhoitajaa (9), 6 lastenhoitajaa (9), 6 apulaista (1), 2 kahdeksan tuntia päivässä työskentelevää harjoittelijaa sekä 13 kuusi tuntia päivässä työskentelevää harjoittelijaa (23.8. 2264 §); 165 257 mk aikana 1.1.–31.5.1972 tarvittavan lisähenkilökunnan palkkaamiseen: 10 työsuhteista kodinhoitajaa, 6 lastenhoitajaa (9), 7 apulaista (1) sekä 12 työsuhteista apulaista siten, että 2 työskentelee 40 t viikossa ja loput 30 t viikossa (27.12. 3547 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää lastentarhain lautakunnan käytettäväksi yht. 442 516 mk jäljempänä mainittuja menoja varten: 192 083 mk Vuosaaren lasten päivähoitolaitoksen perustamiseen ja toimintaan 1.9.–31.12. sekä tp. lastentarhanopettajan (17) ja kahden lastentarha-apulaisen palkkaamiseen mainituksi ajaksi; 68 933 mk Maunulan lasten päivähoitolaitoksen perustamiseen ja toimintaan aikana 1.11.–31.12.; 92 000 mk Kotikallion lastentarhan ja koululasten päiväkodin perustamiseen sekä 89 500 mk Veräjämäen lasten päivähoitolaitoksen perustamiseen (20.9. 2538 §).

Ruoka- ja hoitomaksut. Kaupunginhallitus päätti kumota lastentarhain lautakunnan 15.4. tekemän ruoka- ja hoitomaksujen suuruuden määräämistä lastentarhoissa, lastenseimissä ja koululasten päiväkodeissa koskevan päätöksen sekä vahvistaa niissä perittävät ruoka- ja hoitomaksut 1.9. lukien seuraaviksi: lastentarhat, puolipäiväosastot 1.50 mk päivässä ja kokopäiväosastot 3 mk päivässä, lastenseimet 3.20 mk päivässä sekä koululasten päiväkodit 1.50 mk päivässä kuitenkin siten, ettei lapsen perheen maksukyvyttömyyden takia tarvitse jäädä pois laitoksesta (19.4. 1149 §, 14.6. 1833 §).

Ennakkokassat. Yleisjaosto päätti, että lasten päivähoitolaitoksia ja leikkikenttiä varten saatiin perustaa ennakkokassat 1.1.1972 lukien siten, että leikkikenttien ennakkokassojen suuruus on 30 mk, erillisten laitosten ennakkokassan suuruus 50 mk, yhdistettyjen laitosten 100 mk sekä kesäleikkikenttien ennakkokassan suuruus 20 mk (yjsto 13.10. 6645 §, 3.11. 6738 §).

Valtionavut. Kaupunginhallitus päätti merkitä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen lastentarhain v:n 1969 valtionavusta tiedoksi (15.2. 560 §) ja yleisjaosto päätti, tyytyen sosiaalihallituksen päätökseen lastentarhain v:n 1970 valtionavusta, merkitä päätöksen tiedoksi (yjsto 7.7. 6146 §).

Lasten päivähoitoa koskeva tutkimus. Kaupunginhallitus myönsi v. 1970 järjestelytoimiston käytettäväksi 108 350 mk lasten päivähoidon peruskartoitusta, päivähoidon nykyistä tilannetta ja tarvetta sekä siihen vaikuttavia tekijöitä koskevan tutkimuksen suorittamiseksi. Järjestelytoimiston toiminnan päätyttyä 31.12.1970 kaupunginhallitus päätti siirtää määrärahasta jäljellä olevan osan kaupunginkanslian käytettäväksi ko. tutkimuksen loppuun suorittamista varten (25.1. 248 §).

Perhepäivähoitokokeilu. Kaupunginhallitus oikeutti lasten päivähoitokomitean jatkamaan kaupunginhallituksen päätöksissä 16.2., 21.9. ja 21.12.1970 tarkoitettua perhepäivähoitokokeilua Alppilan, Kontulan ja Etelä-Haagan alueilla sekä laajentamaan sitä niin, että se lisäksi käsittäisi Lauttasaaren ja Jakomäen alueet. Terveydenhoitolautakuntaa kehotettiin järjestämään Jakomäessä tarvittava perhepäivähoito-ohjaus käytössään olevilla, avoinna olevien virkojen palkkamenoihin tarkoitetuilla määrärahoilla. Päivähoitokomitean käytettäväksi myönnettiin 105 875 mk jaettavaksi komitean tarkoituksenmukaiseksi katsomalla tavalla kertomusvuonna tapahtuvaa lasten perhepäivähoitokokeilun suorittamista varten (1.3. 696 §).

Ohjattua perhepäivähoitokokeilua koskeva kokovuosiselostus merkittiin tiedoksi (2.8. 2100 §).

Lastentarhain v:n 1970 talousarvion määrärahoista Uusien laitosten toimintaa, työajan muutoksesta johtuvia kustannuksia sekä avustuksia varten myönnettiin seuraavat summat: 111 741 mk lastentarha Naapurin

perustamista ja kertomusvuonna tapahtuvaa toimintaa varten (1.2. 383 §); 65 243 mk Vuosaareen, talosta Merikorttikuja 3 lautakunnan käyttöön varattuihin huonetiloihin perustettavan ruotsinkielisen Sjöboden-nimisen lastentarhan perustamisesta ja kertomusvuoden toiminnasta aiheutuvia menoja varten (1.2. 384 §). Kertomusvuoden vastaavalta tililtä myönnettiin 6 785 mk lastentarhain toimiston osoittamien lasten päivähoitolaitoshuoneistojen valaistuksen parantamista varten sekä 10 000 mk lastentarha Kanervaan hankittavaa ja asennettavaa astianpesukonetta varten (17.5. 1502 §, 25.10. 2875 §); 2 000 mk Munkkivuoren lastentarhassa 1.9. aloitettavaa esikoulukokeilua varten tarvittavan opetusaineiston hankkimiseksi (yjsto 8.9. 6480 §); 5 788 mk lastentarha Pääskylän kaluston ja valaisinten hankkimista varten (1.6. 1683 §, 25.10. 2876 §); 20 000 mk erityislastentarha Vanamon uuteen rakennukseen muuttamisesta aiheutuvia perustamiskustannuksia varten (27.12. 3546 §); 34 838 mk Santahaminan lastentarhan kokopäiväosastosta aikana 1.9.–31.12. sekä lastentarhan muutosta aiheutuvia kustannuksia varten (21.6. 1904 §).

Vuoden 1970 talousarvion pääomamenoihin Lastentarhain rakennusten suunnittelua ja rakentamista varten Leppäsuon lastentarha-, nuorisokerho- ja neuvolarakennusta varten varatusta osamäärärahasta myönnettiin enintään 200 000 mk Kontulan II lastentarha- ja -seimirakennuksen rakentamiseen sekä enintään 100 000 mk Vuosaaren lastentarhan piha- ja viimeistelytöihin (1.2. 382 §, 29.11. 3218 §). Kertomusvuoden vastaavalle tilille Kotkankallion lastentarhaa varten merkitystä määrärahasta myönnettiin 300 000 mk Vuosaaren lastentarhan rakennustyön loppuunsaattamista varten (28.6. 1977 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa osoittamaan Sedmigradskys småbarnsskola och Marias Asyl -nimiseltä säätiöltä talossa Oikokatu 7 vapautuneen huoneiston 1.8. lukien lastentarhain lautakunnan käyttöön lastentarhatoimintaa varten ja tarvittaessa myöntämään tilitysvuokran maksamista varten määrärahan kiinteistöjen pääluokkaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kiinteistölautakunnan käytettäväksi merkitystä määrärahasta (16.8. 2209 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin vuokraamaan Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalta sen toimesta Etelä-Haagan tontille Kangaspellontie 6 rakennettavan lastentarha- ja -seimirakennuksen kiinteistölautakunnan 17.11. 1970 antamassa lausunnossa tarkoitetut huonetilat niiden valmistuttua 9 mk/m²/kk suuruista vuokraa vastaan ja muutoin lautakunnan mainitsemin ehdoin sekä luovuttamaan ne tilitysvuokraa vastaan lastentarhain lautakunnan käytettäväksi lastentarhatoimintaa varten. Lastentarhain lautakuntaa kehotettiin aikanaan tekemään kaupunginhallitukselle esitys rakennukseen perustettavan lasten päivähoitolaitoksen toiminnan aloittamisesta. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin lasten leikkipihan järjestämiseksi ko. päivähoitolaitoksen viereiselle puistoalueelle (5. 4. 1058 §).

Sosiaalihallitus oli 4.5. vahvistanut laitoksen pääpiirustukset ja vahvistanut sen hoitopaikkaluvuksi lastentarhan osalta 80 ja lastenseimen osalta 45. Lisäksi lastentarhassa voisi toimia 20 lasta käsittävä puolipäiväosasto iltapäivisin (24.5. 1581 §).

Lastentarhain lautakunta mainitsi mm., että Jakomäessä oli v:sta 1969 alkaen toiminut lastentarha ja -seimi, jossa oli yht. 155 paikkaa. Alueen asukasluvuksi arvioitiin asemakaavaa suunniteltaessa n. 3 600. Asukkaita oli kuitenkin 1.1.1970 jo n. 6 050, joista yli 25 % 0–6 vuotiaita. Koska asukkaat kaupungin Jakomäkeen rakennuttamiin vuokra-asuntoihin oli valittu sosiaalisin perustein, he olivat keskimääräisesti enemmän päivähoitopaikkojen tarpeessa kuin muualla. Syksyllä 1970 oli hakijoista n. 170 jäänyt sijoittamatta. Lautakunta esitti, että ryhdyttäisiin toi-

menpiteisiin sopivan paikan saamiseksi Etelä-Jakomäestä toista lastentarhaa varten joko pysyväisesti tai määräajaksi. Kun Pohjois-Jakomäen uudelle asuntoalueelle oli suunnitteilla lastentarha, kaupunkisuunnittelulautakunta ei pitänyt kolmannen pysyvän lastentarhatontin muodostamista tarkoituksenmukaisena. Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan sopimaan Kiinteistö-oy Jakomäentie 6:n kanssa siitä, että yhtiö luovuttaa sille vuokratun korttelin n:o 41216 tontin n:o 1 pohjoisosan kauintaan v:n 1981 loppuun saakka kaupungin tilapäistä lastentarhaa varten sillä ehdolla, että yhtiöllä ei ole oikeutta periä lastentarhan pitämisestä alueella korkeampaa korvausta, kuin minkä vuokraaja itse maksaa vuokrana kaupungille lastentarhan käyttämän alueen osalta (25.10. 2855 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin 31.12.1971 mennessä tekemään Rakennus Oy:n kanssa kokonaisurakkasopimus, jolla kaupunki tilaa rakennusliikkeeltä Pohjois-Jakomäen korttelin n:o 41221 kaupungilta vuokratusta tontista n:o 2 (Mätästie 3) erotettavalle erillistontille v:n 1972 loppuun mennessä rakennettavan, huonepinta-alaltaan 560 m²:n suuruisen lastentarha- ja -seimirakennuksen rakennustyön »avaimet käteen» periaatteella 695 000 mk:n kiinteästä hinnasta sekä muutoin seuraavin ehdoin:

1) Rakennus Oy rakentaa lastentarha- ja -seimirakennuksen ATR-Toimistot Oy -nimisen suunnittelutoimiston laatimien, 14.6.1971 päivättyjen pääpiirustusten n:o 1–4, 10.4. 1971 päivätyn rakennustapaselostuksen, huoneselostuksen ja 30.6. päivätyn huoneselostuksen liitteen mukaisesti täysin valmiiksi LVI-laitteineen, kiintokalusteineen sekä piha- ja istutustöineen,

2) hintaan sisältyvät kaikkien tarpeellisten kunnallisteknillisten töiden kustannukset, lämpöliitäntämaksu, rakennusaikaiset paloym. vakuutukset ja kaikki yleiskulut sekä myös tontin vuokra siihen saakka, kunnes rakennus tonttialueineen on rakennusviraston, kiinteistöviraston ja lastentarhain toimiston puolesta otettu vastaan,

3) Rakennus Oy sitoutuu työn aikana noudattamaan rakennusviraston ja lastentarhain toimiston ohjeita sekä ottamaan huomioon näiden esittämät, kohtuullisiksi katsottavat lisätoivomukset,

4) urakkahinta suoritetaan jälkikäteen rakennustyön edistymistä vastaavissa erissä yleisten töiden lautakunnan määrittelemän aikataulun puitteissa ja

5) rakennuksen omistusoikeus siirtyy kaupungille, kun ensimmäinen maksuerä on suoritettu.

Samalla kaupunginhallitus hyväksyi ATR-Toimistot Oy -nimisen suunnittelutoimiston laatimat 14.6. päivätyt Pohjois-Jakomäen lastentarha- ja -seimirakennuksen pääpiirustukset n:o 1–4, jotka asianmukaisine liitteineen päätettiin lähettää sosiaalihallituksen vahvistettavaksi (20.12. 3433 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lastentarhain lautakunnan esittämän Patolan lasten päivähoitolaitoksen huonetilaohjelman alustavaksi ohjeeksi luonnospiirustusten laatimista varten siten, että suunnittelussa noudatetaan kaupunginhallituksen v. 1969 hyväksymiä periaatteita ja v. 1970 lasten päivähoitolaitosten suunnittelua koskevassa neuvottelussa esitettyjä tavoitteita. Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin varaamaan toimikunnan toimesta Patolan korttelin n:o 28309 tontille n:o 1 rakennettavat 600–700 m² käsittävät huonetilat lastentarhain lautakunnan käyttöön lasten päivähoitolaitosta varten. Huonetilat oli rakennettava täysin valmiiksi kiinteine kalusteineen vuokrattaviksi kiinteistölautakunnalle asuntohallituksen hyväksymää vuokraa vastaan. Lisäksi olisi tutkittava, mitä mahdollisuuksia olisi toisen vastaavan suuruisen lasten päivähoitolaitoshuoneiston saamiseksi Patolan alueelta (3.5. 1345 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä jäljempänä mainittujen lastentarhojen luonnos- ja

pääpiirustukset: Arkkitehtitoimisto Matti Hakurin laatimat, Pyynikintie 5:een tulevan tarhan 22.12.1970 päivätyt luonnospiirustukset P 1, 12–14 ja T 20–25 siltä osin, kuin ne koskevat kiinteistöön sijoitettavaa lasten päivähoitolaitosta sillä ehdolla, ettei Suomen Palontorjuntaliitolla eikä kaupunginlääkärillä ollut niiden suhteen huomauttamista (15.3. 805 §); rakennusviraston talorakennusosaston laatimat Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen 29.6. 1971 päivätyt pääpiirustukset n:o 1–13, jotka sosiaalihallitus oli päivähoitolaitoksen osalta vahvistanut 26.11. siten, että laitokseen tulisi vaihtoehtoisesti joko kolme kokopäiväosastoa ja yksi puolipäiväosasto yhteensä 80 lapselle tai kaksi 20 lasta käsittävää kokopäiväosastoa ja kaksi 25 lasta käsittävää puolipäiväosastoa siten, että iltapäivisin toimisi yksi 25 lasta käsittävä puolipäiväosasto, jolloin lastentarhassa saisi päivittäin hoidon 115 lasta. Erityisosaston ja koululasten päiväkodin huonetilat oli vahvistettu 25 lapselle sekä lastenseimen huonetilat 15 lapselle (8.11. 3016 §, 13.12. 3413 §); arkkit. E. von Ungern-Sternbergin laatimat, Asunto Oy Juhana Herttuan tie 5:n omistamaan kiinteistöön Koskelaan suunnitellun lastentarhahuoneiston 14.9. päivätyt pääpiirustukset n:o 1–7 (18.10. 2763 §, 13.12. 3412 §); Koulutanhuan lasten päivähoitolaitoksen huonetilaohjelman alustavaksi ohjeeksi luonnospiirustusten laatimista varten ao. ohjeita noudattaen (20.12. 3487 §); arkkitehtien Kirsti ja Erkki Helmaan laatimat, Kiinteistö Oy Maunulantie 19 yhteyteen rakennettavan lastentalon 4.1. päivätyt luonnospiirustukset n:o 1–5 (19.4. 1190 §); talossa Hämeentie 39 sijaitsevan Pääskylän lastentarhan uuden huoneiston 23.11.1970 päivätyn, arkkit. Kudrjavzewin laatiman muutospiirustuksen n:o 1 sekä Suomen Puhallintehdas Oy:n toimesta laaditun laitoksen ilmanvaihtopiirustuksen, jotka sosiaalihallitus oli 6.8. ilmoittanut vahvistaneensa. Laitoksen hoitopaikkaluvuksi oli vahvistettu 50 (3.5. 1348 §, 16.8. 2212 §); talorakennusosaston laatimat Tapaninvainion lastentarha- ja -seimirakennuksen 15.3. päivätyt pääpiirustukset n:o 1–8, jotka sosiaalihallitus oli 23.6. vahvistanut ja samalla vahvistanut laitoksen hoitopaikkaluvuksi lastentarhan osalta 100 ja lastenseimen osalta 30 (1.6. 1682 §, 2.8. 2102 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi kiinteistövirastossa laaditut, 23.11.1970 päivätyt Vironniemen erityislastentarhan kuulovammaisten opetushuoneen uudelleen järjestelyä koskevat muutospiirustukset n:o 1 ja 2, jotka lähetettiin sosiaalihallitukselle tiedoksi. Opetushuoneen muutostöitä varten kaupunginhallitus myönsi 8 500 mk (22.2. 620 §).

Merkittiin tiedoksi, että sosiaalihallitus oli 12.1. vahvistanut Pihlajisto I:n lastentarha- ja -seimirakennuksen pääpiirustukset ja samalla vahvistanut laitoksen hoitopaikkaluvuksi lastenseimen osalta 30 ja lastentarhan osalta 50 siten, että 25 lasta käsittävän kokopäiväosaston rinnalla toimii yksi 25 lasta käsittävä puolipäiväosasto aamupäivisin ja yksi samansuuruinen osasto iltapäivisin (8.2. 455§) sekä 10.12.1970 vahvistanut Siltamäen lastentarha- ja -seimirakennuksen pääpiirustukset ja samalla vahvistanut laitoksen hoitopaikkaluvuksi lastentarhan osalta 100 ja lastenseimen osalta 30 (4.1. 44 §).

Lasten kesävirkistystoiminnan järjestäminen. Yleisjaosto myönsi 2 250 mk lastentarhain lautakunnan käytettäväksi eräiden Kantakaupungissa toimivien lastentarhojen lasten kuljettamiseksi ulkoiluolosuhteiltaan edullisiin lastentarhoihin aikana 21.6.–31.7. (yjsto 17.2. 5301 §).

Vahingonkorvaukset. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin hakemaan muutosta Helsingin hovioikeuden päätökseen, joka koski Suursuon lastentarhassa v. 1967 loukkaantuneen Markku Mutrun vahingonkorvausta (yjsto 3.3. 5393 §).

Yleisjaosto oikeutti rahatoimiston suorittamaan 39 mk erään pojan Hakaniemen lastentarhan pihalla rikkoutuneiden silmälasien korvaamiseksi (yjsto 22.12. 7054 §).

Leikkikenttätoiminta. Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat, Kannelmäen Vanhaistenpuistoon sijoitettavaksi tarkoitetun leikkikenttärakennuksen 4.10. päivätyt pääpiirustukset n:o 2–4 sekä 29.9. päivätyn ja 4.10. muutetun pääpiirustuksen n:o 1 (8.11. 3022 §).

Avustukset. Useille järjestöille myönnettiin avustuksia seuraavasti: Helsingin Kaupunkilähetykselle 4 000 mk Harjun lastentarhan toimintaa varten aikana 1.9.–31.12. (yjsto 8.9. 6479 §); Helsingin Nuorten Naisten Kristilliselle Yhdistykselle 2 174 mk lastentarhan opettajien palkkausta varten (yjsto 21.7. 6256 §); Mannerheimin Lastensuojeluliiton Myllypuron osastolle 3 300 mk perhepäivähoito-ohjauksen tukemista varten (yjsto 13.10. 6679 §); edelleen myönnettiin Barnavårdsföreningen i Finland yhdistyksen ylläpitämän kolmen lastenseimen ja yhden lastentarhan henkilökunnan palkkojen korottamisesta aiheutuvien lisämenojen suorittamista varten 21 400 mk (11.10. 2722 §); Opiskelijoiden Lastenhoitosäätiön Helsingissä ylläpitämän lasten päivähoitolaitoksen henkilökunnan palkkojen korottamisesta aiheutuvia menoja varten 8 460 mk:n lisäavustus (25.10. 2872 §); Suomen Puheopiston Kannatusyhdistykselle 2 872 mk:n lisäavustus palkkojen korottamisesta aiheutuvia lisämenoja varten (yjsto 8.9. 6478 §); Töölön Lastenseimi Yhdistykselle 10 320 mk:n lisäavustus yhdistyksen ylläpitämän lastenseimen henkilökunnan palkkojen korottamisesta aiheutuneita menoja varten (4.10. 2665 §) sekä Hertonäs Svenska Barnträdgård -nimiselle lastentarhalle 1 000 mk:n avustus lastentarhassa suoritettujen maalaustöiden aiheuttamia kustannuksia varten (yjsto 17.2. 5258 §).

Kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamisesta Helsinkiin olivat vt Airola ym. tehneet valtuustoaloitteen 11.11.1970. Siinä oli ehdotettu, että kaupunkiin perustettaisiin kunnallinen lastentarhaseminaari. Aloitteen johdosta todettiin, että vastaisuudessa ilmeisesti jouduttaisiin kouluttamaan nykyistä enemmän lastentarhanopettajia, joten uusia laitoksia olisi perustettava, mutta tämä tapahtuisi nähtävästi valtion toimesta. Kaupunginhallitus päätti tiedustella sosiaalihallitukselta, miten ja missä muodossa lastentarhanopettajien lisääntyvä koulutustarve tullaan valtion toimesta maassamme vastaisuudessa tyydyttämään (16.8. 2207 §).

Muut sosiaaliset tehtävät

Työllisyystoimi. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä työllisyyskomitean esityksen liitteissä n:o 2 ja 3 mainitut työt suoritettaviksi v. 1971 työllisyyslainsäädännössä edellytetyn työhönsijoitusosuuden täyttämiseksi työllisyystilanteen vaatimusten ja ao. virastojen tekemien eri esitysten mukaisesti sekä kehottaa virastoja ja laitoksia ajoittamaan mahdollisuuksien mukaan v:n 1971 talousarvioon merkityt maa- ja vesirakennus-, uudis- ja perusparannus- sekä korjaustyöt siten, että niitä suunniteltaessa ja toteutettaessa otetaan huomioon työllisyyden kausivaihtelut (5.4. 1017 §).

Yleisjaosto hyväksyi maksettavaksi lääninhallituksen 1 631 mk:n suuruisen laskun kaupungin osuudesta työvoimatoimikunnan menoihin ajalta 1.7.–31.12.1970 (yjsto 3.2. 5191 §).

Yleisjaosto nimesi toim.pääll. Arvo Aallon ja vs. hankintapääll. Taimi Karstisen edustamaan kaupunkia työvoimatoimikunnan kaluston yhteisomistuksen purkamistilaisuudessa. Työvoimapiiriltä päätettiin periä 50 mk sen lunastamien yhteisomistuksessa olleiden kalusteiden hintana (yjsto 15.12. 6970 §, 29.12. 7075 §).

Kasvatusneuvolat. Merkittiin tiedoksi, että sosiaalihallitus oli 28.12.1970 pidentänyt 31.12.1971 saakka sitä määräaikaa, jonka kuluessa kaupungin kasvatusneuvoloiden ohjesääntö oli alistettava sosiaalihallituksen vahvistettavaksi (11.1. 118 §).

Kaupunginhallitus myönsi kiinteistöjen pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan 55 000 mk muutos- ja kunnostustöiden suorittamista varten kaupunginhallituksen 30.11.1970 tekemän päätöksen mukaisesti yleisen kasvatusneuvolan käyttöön talosta Toinen linja 14–16 osoitetuissa huonetiloissa (1.11. 2947 §).

Sosiaalihallitukselle päätettiin esittää, että kaupungin yleisen kasvatusneuvolan, suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan, ruotsinkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan ja sosiaalilääkärin toimiston kasvatusneuvolan v:n 1972 valtionavut maksettaisiin aikanaan niiden toimintaa koskevien ohjesääntöjen vahvistamisesta riippumatta (29.11. 3243 §).

Kaupunginhallitus myönsi fil. kand. Ingegerd Tallqvistille lievennyksen suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan tp. koulupsykologin virassa vaaditusta kielitaidosta siten, että hänen osoittamansa kielitaito katsotaan mainitussa virassa riittäväksi (2.8. 2105 §).

Yleisjaosto myönsi eräille suomenkielisten kansakoulujen kasvatusneuvolan koulupsykologeille luvan käyttää virkahuoneitaan aikana 15.4.–31.8. heidän yksityisesti suorittamiensa, kansakouluun alaikäisinä pyrkiviä lapsia koskevien tutkimusten yhteydessä. Lupa myönnettiin tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 10.2. 5254 §).

Oikeusaputoimisto. Kaupunginvaltuusto oli 24.3. määrännyt virkaholhoustoimen oikeusapulautakunnan tehtäväksi. Kaupunginhallitus määräsi virkaholhoojan toimipaikaksi Kallion virastotalon. Oikeusapulautakuntaa kehotettiin laatimaan holhouksen järjestämisestä eräissä tapauksissa annetussa laissa tarkoitettu, virkaholhoustointa koskeva johtosääntö. Huoltovirastoa kehotettiin luovuttamaan virkaholhoustointa varten tarvittavat huonetilat ja virastosta oikeusaputoimistoon siirrettävien viranhaltijoiden tarvitsema kalusto ja koneet oikeusaputoimistolle. Samalla kaupunginhallitus määräsi virkasäännön 11 §:n 2 kohdan nojalla, että huoltovirastosta siirretään jäljempänä mainitut viranhaltijat 1.4. lukien oikeusaputoimistoon seuraavasti: osastosiht. Pertti Stavenhagen 28. pl:aan kuuluvaan II virkaholhoojan virkaan, kanslisti Eeva Hirvensalo 11. pl:n kanslistin virkaan, Tuulikki Jääskeläinen 10. pl:n toimistoapulaisen virkaan, Ritva Lehtinen 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan sekä Sirkka-Liisa Törnqvist 7. pl:n toimistoapulaisen virkaan (29.3. 934 §). Merkittiin tiedoksi, että raastuvanoikeus oli 8.4. vahvistanut kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti virkaholhoojan virkaan varat. Risto Laineen ja II virkaholhoojan virkaan oikeust.kand. Stavenhagenin (10.5. 1420 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston hoitamaan virkaholhoojien kirjanpidon rahatoimiston Nixdorf 820/30 -merkkisellä pienoistietokoneella, oikeutti oikeusaputoimiston tilaamaan Nixdorf Computer Oy:ltä ohjelmalaatan sekä ohjelmointityön ja hankintatoimistolta ao. tarvikkeet. Järjestelmän perustamiskustannuksia varten myönnettiin 33 555 mk (14.6. 1786 §).

Kaupunginhallitus päätti esittää Suomen Kaupunkiliitolle, että se ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin sellaisten säännösten aikaansaamiseksi, joilla holhouslain 21 §:ssä säädetyt kuulutukset saatettaisiin maksuttomiksi niissä tapauksissa, joissa holhoojaksi on määrätty virkaholhooja sekä muulloinkin holhokin ollessa varaton (13.4. 1132 §).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Kansakoulunopettajien jatkokoulutuskysymys. Kaupunginhallitus oli pyytänyt Suomen Kaupunkiliittoa ryhtymään toimenpiteisiin kansakouluasetuksen 90 §:n 4 mom:n (685/70) muuttamiseksi siten, että momentin säännökset opettajien jatkokoulutuksesta koskisivat kaikkia kansakouluja eikä ainoastaan kokeilukouluja. Kaupunkiliiton toimisto totesi, että ko. säännökset opettajien jatkokoulutuksesta perustuivat kansakoululain koulukokeilua koskeviin säännöksiin. Tästä syystä ehdotettua muutosta ei voitaisi toteuttaa pelkästään muuttamalla kansakouluasetusta, vaan se edellyttäisi eräitä muutoksia myös kansakoululakiin. Viisipäiväiseen kouluviikkoon siirtymisen yhteydessä tuli lukuvuonna 1971/72 oppilaiden koulupäivien lukumääräksi 190, kun se opettajien osalta määrättiin 193 päiväksi. Nämä ylimääräiset kolme päivää, joihin ei sisälly opetusvelvollisuutta, oli tarkoitus käyttää opettajien jatkokoulutukseen. Kun tähän järjestelyyn liittyi myös erinäisten taloudellisten kysymysten selvittely, olisi liiton toimiston käsityksen mukaan odotettava valtion toimesta lähiaikoina asetettavan opettajien jatkokoulutusta selvittelevän toimikunnan työn tuloksia. Vastaus merkittiin tiedoksi (10.5. 1382 §, 7.12. 3295 §).

Eräiden palkkioiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kansakouluissa 9 kk:n ajalta vuodessa kirjastosihteerille, elokuvatoiminnan johtajalle, musiikinohjaajalle, tyttöjen ja poikien käsityönohjaajalle sekä matematiikan opetuksen ohjaajalle maksettavat palkkiot 1.6.1971 lukien 426 mk:ksi/kk (28.6. 1953 §) sekä samasta ajankohdasta lukien koulukasvitarhojen opettajille 3 ½ kk:n työajalta maksettavan kuukausipalkkion 718 mk:ksi ja koulukasvitarhojen toiminnanjohtajan vuosipalkkion 2 230 mk:ksi (24.5. 1538 §).

Kaupunginhallitus vahvisti kansakoulujen vahtimestareille tai heidän sijastaan määrätyille henkilöille ja siivoojille sekä talonmies-lämmittäjille korotetut palkkiot siitä ylityöstä, jonka he arki-iltoina virallisen työaikansa jälkeen ja pyhäpäivinä joutuvat yhdistysten ym. toiminnan vuoksi tekemään. Samalla tarkistettiin eräiden ruoanjakajien jakelupalkkiot (9.8. 2134 §, 27.9. 2595 §, kunn. as. kok. n:o 135).

Muuttaen v. 1949 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus oikeutti kansakoulujen johtokunnat suorittamaan käytettävissään olevista määrärahoista kansakoulujen vahtimestareille, siivoojille ja talonmies-lämmittäjille kaupunginhallituksen kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaisesti palkkiot niiden tilaisuuksien aiheuttamasta työstä, joita järjestetään kansakouluissa kunnallisten koulujen opettajien ja muun henkilökunnan vapaiden harrastusten vuoksi (1.11. 2917 §).

Valtionavustukset. Kouluhallitus oli 19.10. 1970 myöntänyt kaupungin kansakoululaitokselle v:n 1968 valtionavustusta yht. 10 662 781 mk; summa oli 50 744 mk pienempi, kuin mitä kaupunki oli anonut. Kansakoululain mukaan kaupunki saa valtionapua 47 % kansakoululaitoksen palkkausmenoista, joiksi luetaan opettajien, tuntiopettajien ja työnjohtajien laissa määrätyt palkat. Kouluhallitus ei ollut hyväksynyt valtionavustukseen oikeuttaviksi menoiksi vanhaan palkkaukseen jääneille opettajille maksettua yhden palkkausluokan korotusta, jonka maksamisesta valtuusto oli päättänyt 24.5.1967. Korkein hallinto-oikeus oli v. 1963 kumonnut vastaavanlaisen kouluhallituksen päätöksen, joka koski Tampereella kaupungin virkasäännön mukaan maksettuja ikälisiä ennen 1.8.1958 voimassa olleiden säännösten mukaisen palkkausoikeutensa säilyttäneille opettajille. Korkeimman hallinto-oikeuden tämän päätöksen nojalla olisi tarkoituksenmukaista vaatia oikaisua kouluhallituksen

päätökseen. Kaupunginhallitus päätti tehdä kouluhallitukselle kansakoululaitoksen v:n 1968 valtionapua koskevan oikaisuvaatimuksen (18.1. 212 §).

Kiinteistöt. Kaupunginhallitus päätti siirtää 1.1.1971 lukien korttelin n:o 54081 tontin n:o 1, Punakiventie 4, (Vuosaaren kansakoulu) suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon, pääoma-arvo 450 000 mk (13.4. 1123 §).

Suomenkieliset kansakoulut. Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan

ottamaan 1.1.1972 lukien suomenkielisiin kansakouluihin perustettuun 8. pl:n toimistoapulaisen virkaan sitä haettavaksi julistamatta vastaavan tp. viran haltijan Helka Kauppisen (7.12. 3296 §);

palkkaamaan 1.9. lukien toisen sivutoimisen matematiikan opetuksen ohjaajan ja maksamaan hänelle yhdeksän kuukauden ajalta vuodessa palkkiona 403 mk/kk lisättynä virkaehtosopimuksen mukaisella tasokorotuksella (22.3. 870 §);

palkkaamaan Toivonliittojen toiminnanjohtajan ja nuorisokerhotyön johtajan tilalle sivutoimisen kerhotyönjohtajan sekä maksamaan hänelle em. ajalta 426 mk/kk (27.9. 2572 §);

vielä myönnettiin 38 085 mk työsuhteisen henkilökunnan palkkaamisesta aiheutuvien palkka- ym. kustannusten suorittamiseksi niiden henkilöiden osalta, jotka oli otettu suomenkielisten kansakoulujen kansliaan koululaitoksen suunnittelutehtäviä varten (25.1. 255 §). Ruotsinkielen opetuksen ohjaajan virka päätettiin edelleen jättää vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.7.1972 saakka (22.3. 869 §).

Ala-Malmin kansalaiskoulun opetussuunnitelman vuositarkiste päätettiin muuttaa 1.10. alkaen siten, että opetusalan pääluottamusmieheksi valitun kansalaiskoulun opettajan Olavi Koistisen opetusvelvollisuutta vähennetään 15 t viikossa sillä ehdolla, että tätä tuntimäärää voidaan tarvittaessa tarkistaa saatujen kokemusten perusteella (22.11. 3123 §).

Yleisjaosto myönsi 189 mk viransijaisen palkkaamiseksi opett. Inkeri Airolan virkamatkan ajaksi (yjsto 24.2. 5325 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan maksamaan 13.6.1967 annetulla lailla myönnetyn ns. määrävuosilisän sekä myös tästä maksettavan kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 §:ssä mainitun prosentuaalisen palkkauksen lisän johtokunnan esittämille opettajille siitä ajankohdasta lukien, josta he lain mukaan ovat sanottuun korotukseen oikeutettuja (25.1. 296 §, 19.4. 1163 §, 2.8. 2058 §, 25.10. 2836 §).

Suomenkielisten kansakoulujen erityisopettaja Anja Sonninen oli pyytänyt, että hänen opetusvelvollisuudekseen vahvistettaisiin edelleen 24 viikkotuntia ja että hänelle myönnettäisiin ylituntipalkkiona 28 ja 24 viikkotunnin välinen ero. Kaupunginhallitus hylkäsi kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain 40 §:n nojalla valituksen. Lääninoikeus oli tutkinut asian 29.11. ja koska kaupunginhallituksen ei olisi tullut käsitellä opett. Sonnisen kirjoitusta palkkauksen lisän maksamista opetusvelvollisuuden lisääntymisen johdosta koskevana anomuksena, vaan opetusvelvollisuuden vahvistamista erityisluokan opettajan opetusvelvollisuuden mukaiseksi koskevana vaatimuksena ja kun sanotun vaatimuksen tutkiminen, kun otetaan huomioon kansakouluasetuksen 11 ja 12 §:n säännökset sekä muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain säännökset, ei kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä kaupunginhallituksen olisi tullut ottaa ko. vaatimusta tutkittavakseen, lääninoikeus oli kumonnut ja poistanut kaupunginhallituksen valituksenalaisen päätöksen (26.4. 1238 §, 14.6. 1795 §, 27.12. 3512 §).

Kaupunginhallitus oli 6.9. hylännyt kansalaiskoulunop. Reino Hukan anomuksen hänen palkkauksensa oikaisemisesta ajalta 1.1.–

31.5.1971. Lääninoikeus oli käsitellyt asian 10.11. ja koska kunnallisessa yleisessä virkaehtosopimuksessa oli säädetty viranhaltijain palkkauksesta, eikä kaupunginhallituksen päätökseen virkaehtosopimuslain 26 §:n säännökset huomioon ottaen voitu valittamalla hakea muutosta lääninhallitukselta, lääninoikeus ei ollut ottanut valitusta tutkittavakseen (7.12. 3298 §).

Opettajille Lyyli Honkalalle ja Pirkko Tervolle päätettiin myöntää palkkaa vastaavasti 149 mk ja 218 mk siltä ajalta, jolloin he osallistuvat koulusuunnittelutoimikunnan järjestämälle peruskoulun suunnittelukurssille (yjsto 21.4. 5650 §, 28.4. 5713 §).

Kaupunginhallitus oikeutti suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan jättämään perimättä 14 opettajalle maksetun, yht. 18 558 mk:n suuruisen palkanosan takaisin kaupungille. Kysymys oli koulujen opetussuunnitelman vuositarkisteista, jotka oli alistettu lääninhallituksen vahvistettaviksi. Sen käsityksen mukaan mainostekniikkaa ei ollut katsottava käytännöllisen aineen työharjoitukseksi, liioin ei valinnaisaineita voimassa olevan kansakoululainsäädännön mukaan ollut mahdollista ottaa opetussuunnitelmaan, joten lääninhallitus jätti vuositarkisteet näiltä osin vahvistamatta. Johtokunta valitti sitten kouluhallitukselle, joka hylkäsi valitukset tältä osin ja jätti lääninhallituksen päätösten lopputulokset pysyviksi. — Päätöksellään 12.5.1971 johtokunta poisti valinnaiset aineet kansalaiskoulun VII–VIII luokkien opetussuunnitelmasta. — Korkeimman hallinto-oikeuden 24.4.1969 antaman päätöksen mukaan opettajalla oli oikeus saada kunnan varoista palkkaus hyväksytyn vuositarkisteen mukaisesti siihen saakka, kun kansakouluntarkastaja, joka oli jättänyt vuositarkisteen eräiltä osin vahvistamatta, oli palauttanut sen johtokunnalle. Kouluhallitus teki päätöksen nyt ko. valitusasiassa vasta kevätlukukauden 1971 lopulla ja johtokunta sai siitä tiedon 4.5. Tästä johtuen kansakouluissa opetettiin lukuvuoden 1970/1971 koko työajan mainostekniikkaa ja valinnaista ruotsia johtokunnan hyväksymien, mutta tältä osin lopullisesti vahvistamatta jääneiden vuositarkisteiden mukaisesti ja maksettiin opettajille palkkaus heidän suorittamaansa työtä vastaavasti (2.8. 2059 §).

Eräille suomenkielisten kansakoulujen viranhaltijoille myönnettiin oikeus käyttää vuokra-autoa ja omaa autoa virka-ajoihin tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 4.8. 6297 §, 6.10. 6613 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan 21.4. tekemän päätöksen sikäli, kuin se koski patruunatäytteisten mustetäytekynien hankkimista Brade Oy:ltä, sekä johtokunnan 12.5. tekemän päätöksen siltä osin, kuin se koski em. päätöksen muuttamista, ja kehottaa johtokuntaa menettelemään asiassa kaupungin hankintaohjeiden mukaisesti (26.4. 1227 §, 1.6. 1644 §).

Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan välittömästi louhintatyöt Tahvonlahden kansakoulurakennusta varten valtuuston 13.1. hyväksymien luonnospiirustusten mukaisesti (8.3. 728 §). Edelleen kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä valtioneuvoston kansakoulurakennusten ja peruskoulurakennusten piirustusten, työselitysten ja normaalihintojen perusteista 4.3. antaman päätöksen mukaisesti tarkistetun Tahvonlahden kansakoulun rakennusohjelman sekä hyväksyä omasta puolestaan talorakennusosaston laatimat 11.5. päivätyt koulun luonnospiirustukset n:o 1–8 ja 10.9. päivätyt koulun pääpiirustukset n:o 1–12. Kouluhallitus oli 12.8. ilmoittanut, että pääpiirustuksen sekä työselityksen laatimiseen voitiin ryhtyä em. luonnoksen pohjalta ottamalla huomioon kouluhallituksen huomautukset. Kouluhallitus vahvisti 29.7. koulun rakennusohjelman. Asiantuntijaksi koulua suunniteltaessa ja rakennettaessa määrättiin kansak. op. Vilho Hänninen, jolle saatiin maksaa tästä työstä yhtä viikkoylituntia vastaava korvaus 1.2.

1971 alkaen koulurakennuksen valmistumiseen saakka, kuitenkin kauintaan 18 kk:n ajalta (28.6. 1943 §, 30.8. 2293 §, 20.9. 2507 §, 1.11. 2918 §, yjsto 24.2. 5327 §).

Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin sisällyttämään Pohjois-Haagan lisäalueen korttelin n:o 29145 tontille n:o 12 (Teuvo Pakkalan tie 14) toimikunnan toimesta rakennettavaan lastentarha- ja -seimirakennukseen myös 311 m² kansakoulutiloja luovutettaviksi aikanaan suomenkielisten kansakoulujen käyttöön (22.11. 3122 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston talorakennusosaston laatimat, 2.6. päivätyt Jakomäen, Vesalan ja Mellunkylän tilapäisten puukoulujen pääpiirustukset n:o 1–2 (28.6. 1944b §).

Mäkelän kansakoulun liittämiseksi kaukolämpöverkkoon kaupunginhallitus myönsi 130 800 mk (25.8. 2236 §).

Käpylän kansakoulun ja Snellmanin kansakoulun Hellas-merkkiset pianot päätettiin myydä Hellas Piano Oy:lle uusien pianojen hankkimisen yhteydessä 1 950 mk:n hinnasta (yjsto 10.3. 5410 §).

Wallininkadun metallityöpajan työvälineistö, lukuun ottamatta 150 mk:n arvoista hitsausmuuntajaa, päätettiin myydä Helsingin Sokeat yhdistykselle 425 mk:n hinnasta (yjsto 1.9. 6421 §).

Eläintarhan kansakoulun 341 käytöstä poistettua pulpettia päätettiin luovuttaa yliasent. K. Mattssonille ja maksaa kuljetuksesta 50 mk kansakoulujen käytössä olevista määrärahoista (yjsto 29.9. 6573 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kohtuussyistä suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan suorittamaan eräiden sokeainkoulua ja Raajarikkojen koulusäätiön koulua käyvien oppivelvollisten matkakustannukset.

Merkittiin tiedoksi suomenkielisten kansakoulujen talouspäällikön ilmoitukset eräisiin kansakouluihin tehdyistä murroista.

Yleisjaosto päätti hyväksyä kaupunginjohtajan 19.3. tekemän päätöksen määrärahan myöntämisestä Maunulan kansakoulun käytettäväksi kahvitarjoilun järjestämistä varten Maunulan kansakoulussa 22.–24.3. ja 29.–30.3. järjestettyjen varsinaisen kansakoulun opettajien piirikokousten yhteydessä ja myöntää ko. tarkoitukseen lisäksi 645 mk (yjsto 14.4. 5605 §).

Kontulan kansakoulun vihkiäistilaisuuden järjestämistä varten yleisjaosto myönsi 1 770 mk (yjsto 17.2. 5277 §).

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan käytettäväksi myönnettiin lisäksi seuraavat määrärahat: 22 975 mk opettajien koulutuspäivien järjestämistä varten syyslukukaudella 1971 (4.10. 2639 §); 115 mk palkkauksen maksamista varten opett. Kaija Suortille 23.–24.9. järjestettyjen jatko-opintopäivien osalta (yjsto 3.11. 6746 §); 1 500 mk opintoretkestä aiheutuneiden kustannusten osittaiseksi korvaamiseksi niille kuudelle suomenkielisten kansakoulujen vakinaiselle opettajalle, jotka Erityisopetusyhdistys Helsinki-Uusimaa -nimisen yhdistyksen toimesta osallistuivat aikana 4.–6.12. järjestettyyn, Tukholmaan suuntautuneeseen opintoretkeen (yjsto 22.12. 7023 §); 3 798 mk yht. 34 opettajan lähettämiseksi linja-autoa käyttäen tutustumaan Liedon ja Kaarinan kokeiluperuskouluihin ja tästä aiheutuneiden palkkauskustannusten suorittamista varten (yjsto 5.5. 5749 §).

Erilaisten vahingonkorvausten suorittamista varten (mm. koulussa särkyneiden silmälasien ym. korvaamiseksi) yleisjaosto myönsi yht. 1 206 mk (yjsto 3.2. 5188, 5189 §, 10.2. 5230 §, 24.2. 5328 §, 30.6. 6061 §, 22.12. 7026 §).

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta oikeutettiin maksamaan kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettu ns. määrävuosilisä sekä myös tästä maksettava, kaupungin kansakoulujen ohjesäännön 23 §:ssä mainittu prosentuaalinen palkkauksen lisä esittämilleen opettajille siitä ajankohdasta lukien,

josta he lain mukaan ovat sanottuun korotukseen oikeutettuja (5.4. 1005 §, 18.10. 2769 §, 1.11. 2919 §).

Yleisjaosto myönsi yht. 212 mk niiden sijaisten palkkausmenoja varten, jotka oli palkattava opett. Helena Meinanderin virkamatkan ajaksi ja opett. Saga Sundqvistin peruskoulun suunnittelua käsitteleville kursseille osallistumisen ajaksi (yjsto 24.2. 5326 §, 14.4. 5610 §).

Opettajien koulutuspäivien järjestämistä varten syyslukukaudella 1971 myönnettiin 2 230 mk (4.10. 2642 §); kahden opettajan lähettämiseksi tutustumismatkalle Liedon ja Kaarinan peruskouluihin sekä tästä aiheutuvien palkkakustannusten suorittamista varten myönnettiin 153 mk (yjsto 5.5. 5749 §).

Roihuvuoren kansakouluun tehtyä murtoa koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi (yjsto 6.10. 6609 §).

Kesäsiirtolat. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä rak.mest. Thure Janssonin laatimat, 20.8. päivätyt Hiidenlinnan kesäsiirtolan uuden majoitusrakennuksen pääpiirustukset edellyttäen, että palolaitoksen ja terveydenhoitoviraston tekemät, piirustuksia koskevat huomautukset otetaan huomioon (18.10. 2767 §).

Vihdin kesäsiirtolan vanha päärakennus päätettiin purkaa (yjsto 27.1. 5144 §).

Yleisjaosto oikeutti kouluruokailun tarkast. Sirpa Tuomen käyttämään omaa autoaan kesäsiirtoloiden tarkastusmatkoilla vahvistettua korvausta vastaan ja muuten tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 23.6. 6020 §).

Koulusuunnittelutoimisto. Kaupunginhallitus päätti

perustaa 1.1.1972 lukien koulusuunnittelutoimiston, jonka päällikkönä on koulutoimen johtaja,

siirtää samasta ajankohdasta lukien kansakoulujen kanslian koulusuunnittelutoimistossa olevan henkilökunnan nyt perustettuun koulusuunnittelutoimistoon,

määrätä suomenkielisen ja ruotsinkielisen koulutoimenjohtajan toimimaan esittelijöinä koulusuunnittelutoimikunnassa sekä koulusuunnittelutoimiston suunnittelijat koulusuunnittelutoimikunnan sihteeristönä,

määrätä, että koulusuunnittelutoimiston kirjanpito järjestetään kansakoulujen kanslioista erillisesti rahatoimiston toimesta pidettäväksi.

Suomenkielisten kansakoulujen kansliaa kehotettiin järjestämään koulutoimen johtajan ja apulaisjohtajan, talouspäällikön sekä sihteerin tehtävät uudelleen siten, että koulutoimen johtaja mahdollisuuksien mukaan vapautuu kanslian tehtävistä koulusuunnittelutoimiston päällikön tehtävien hoitamista varten (14.6. 1793 §, 7.12. 3293 §). Työsuhteisen pedagogisen koulusuunnittelijan ja yhden toimistoapulaisen palkkaamisesta aiheutuvia menoja varten myönnettiin 21 602 mk (13.9. 2446 §).

Väliaikaisen koulusuunnittelutoimikunnan mietintö päätettiin lähettää koulusuunnittelutoimikunnalle käytettäväksi ja soveltuvin osin huomioon otettavaksi (28.6. 1945 §).

Yleisjaosto päätti antaa koulusuunnittelutoimikunnan varapuh.joht. Inkeri Airolan, toimikunnan jäsenen Veikko Liukon ja sihteerin Eeva-Liisa Wilskan tehtäväksi koulusuunnittelutoimikunnan edustajina enintään kolmessa kokouksessa neuvotella Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan koulusuunnittelutoimikuntien edustajien kanssa Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnalta mahdollisesti pyydettävän tutkimuksen määrittelemisestä (yjsto 3.2. 5185 §).

Yleisjaosto myönsi koulusuunnittelutoimiston käytettäväksi v:n 1972 talousarviossa tarkoitukseen myönnettyjä määrärahoja yht. 183 352 mk (22.12. 7019 §).

Yleisjaosto hyväksyi koulusuunnittelutoimikunnan kokouspalkkiot yht. 3 427 mk maksettaviksi opetustoimen pääluokkaan kuuluvista koulutoimen kehittämistä ja laajentamista varten merkityistä määrärahoista (yjsto 29.12. 7067 §).

Peruskoulun opetussuunnitelman koulu-

tusohjelmien ym. aineiston ja tarvikkeiden hankkimisesta aiheutuneet laskut, yht. 1 899 mk päätettiin suorittaa ao. määrärahoista (yjsto 3.3. 5368 §, 1.12. 6883 §, 29.12. 7068 §). Toimikunta oikeutettiin hankkimaan 1 134 mk:n hintainen Tandberg 15 F nauhuri (yjsto 6.4. 5583 §), tilaamaan kouluhallitukselta opettajistoa koskevia tilastotietoja (yjsto 12.5. 5795 §) ja hankkimaan käyttöönsä 35 kpl nuorisokomitean mietintöjä (yjsto 6.4. 5582 §).

Peruskoulua koskevat asiat. Merkittiin tiedoksi, että valtioneuvosto oli periaatteessa päättänyt, että koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:n 1 mom:ssa tarkoitetut peruskoulun alueelliset toimeenpanosuunnitelmat oli laadittava jäljempänä määrätyn aluejaon pohjalta ja että kuntien yhteistoiminnan peruskoulun yläasteen piirin muodostamisessa tulisi tapahtua sen mukaan kuin jäljempänä esitetään.

Uudenmaan läänin IV suomenkielinen toimeenpanoalue käsittää seuraavat kunnat: Helsingin kaupunki, Helsingin maalaiskunta, Espoo, Kauniainen ja Sipoo ja II ruotsinkielinen toimeenpanoalue käsittää vastaavat kunnat. Päätös lähetettiin tiedoksi kouluSuunnittelutoimikunnalle toimenpiteitä varten (3.5. 1305 §).

Kouluhallitus oli 10.7. mennessä pyytänyt kaupungin lausuntoa alustavasta ehdotuksesta alueellisiksi toimeenpanosuunnitelmiksi koulujärjestelmälain mukaista alueellista peruskoulujärjestelmään siirtymistä varten. Kouluhallitus oli sijoittanut alkamisen ajankohdan Helsingin osalta elokuun 1 p:ään 1977. Asian laajakantoisuuden vuoksi tulisi kaupunginvaltuuston antaa mainittu lausunto. Koska valtuusto ei kokoontunut kesällä eikä kaupunginhallitus vastaavasti heinäkuussa, kaupunginhallitus päätti pyytää kouluhallitukselta pidennystä lausunnon antamisaikaan 31.10.1971 saakka (21.6. 1864 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan koulupoliittiseen työryhmään nimettiin jo aikaisemmin nimettyjen koulutoimen joht. Walter Erkon, ruotsinkielisen koulutoimen joht. Hilding Cavoniuksen ja koulutoimen apul.joht. Kalevi Jääskeläisen lisäksi kansak. op. Inkeri Airola ja past. Jouni Apajalahti siten, että kaupungin edustajien äänivaltaa käyttävät työryhmässä Airola, Apajalahti ja Erko. Kaupungin edustajien toimikausi työryhmässä päättyisi 31.12.1972 (20.12. 3442 §).

Yleisjaosto oikeutti koulusuunnittelutoimikunnan eräät jäsenet tekemään yhden päivän virkamatkan osallistuakseen Liedon ja Kaarinan peruskouluihin tehtyyn tutustumismatkaan siten, että päiväraha maksettaisiin kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hyväksymän virkaehtosopimuksen mukaisesti. Samalla yleisjaosto kehotti toimikuntaa vastedes tarkoin harkitsemaan, missä määrin on perusteltua tehdä esityksiä opettajien lähettämiseksi tutustumiskäynneille maalaiskuntien kouluihin (yjsto 5.5. 5749 §).

Ammattiopetustoimi

Ammattioppilaitosten toimiston tarkastajalle maatalous- ja metsät.kand. Maila Könöselle myönnettiin ero virastaan 15.3.1972 lukien (27.12. 3513 §).

Tuntiopettajien toimia koskevat hakuilmoitukset päätettiin julkaista erilliskuulutuksina ao. lehdissä (yjsto 21.7. 6226 §).

Ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 1.4. ja 1.12. voimaan tulevat ammattioppilaitoksissa toimeenpantavien ammattikurssien opettajien tuntipalkkiot ammattioppilaitosten johtokunnan esityksen mukaisiksi (5.4. 1003 §, 29.11. 3210 §, kunn. as. kok. n:o 60, 161).

5-päiväiseen kouluviikkoon siirtymisen aiheuttamat toimenpiteet. Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan panemaan täytäntöön väliaikaisjärjestelynä lukuvuonna 1971/72 lyhennettyyn 5-päiväiseen kouluviikkoon siirtymisen vaikutuksesta eräiden kunnallisten oppilaitosten opettajain palvelussuhteen ehtoihin tehdyn virkaehto-

sopimuksen ja käyttämään silloin opetusvelvollisuuden laskemisperusteena tuntimäärää, joka saadaan siten, että tuntien kertoimena käytetään lukua 39:36 2/3 eli 1.064 (13.12. 3415 §).

Ruotsinkielisen ammattikouluopetuksen järjestämistä koskeva asia. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lausuntonaan pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle, että Helsingin seudun ruotsinkielisen ammattikouluopetuksen järjestämistä tutkineen toimikunnan I osamietintöä voidaan soveltuvin osin pitää pohjana sanotun koulutuksen järjestämistä edelleen tutkittaessa ja kehitettäessä (6.9. 2377 §).

Lievästi kehitysvammaisten nuorten ammattikoulutuksen järjestäminen. Kaupunginhallitus asetti v. 1968 komitean tutkimaan toimenpiteitä, joilla voitaisiin aloittaa lievästi vammaisten oppivelvollisuutensa suorittaneiden nuorten kykyjen ja taipumusten mukainen ammattikoulutus ammattitaidon ja työpaikan saamiseksi näille nuorille. Komitean mietintö valmistui 15.3.1971 ja siinä arvioitiin apukoululaisia olevan vuosittain keskimäärin n. 100, kun otetaan huomioon kaupungin kansakoulut ja oppilaskoti Toivola. Näistä ainakin 10 % on kykeneviä jatkamaan opintojaan yleisten ammattikoulujen normaaliluokilla. Näiden lisäksi olisi n. 90:lle vuosittain oppivelvollisuutensa apukoulussa suorittaneelle oppilaalle voitava järjestää ammattikoulutus. Kaikkein heikoimmalle apukouluainekselle ei ammattikoulutusta voida järjestää koulumuotoisena, vaan on heidät sijoitettava suojatyöpaikkoihin, joten todennäköisin ammattikouluun sijoitettavien määrä on yhteensä n. 30–40 oppilasta. Lievästi kehitysvammaisten nuorten ammattikoulutuksen tehostamiseksi komitea ehdotti:

että ammattioppilaitosten johtokunnan olisi selvitettävä ammattikasvatushallituksen kanssa mahdollisuudet työopintolinjojen perustamiseksi ammattikouluihin sekä neuvoteltava normien mukaisen valtionavustuksen saamiseksi työopintolinjojen kustannuksiin, vaikka oppilasmäärä olisi vain 4–6 oppilasta työryhmässä,

oppisopimustoimiston tulisi tutkia mahdollisuuksia tietopuolisten jaksojen tuntimäärien lisäämiseksi oppisopimuskoulutuksessa lievästi kehitysvammaisia koulutettaessa,

ammattikoulujen olisi järjestettävä tukiopetusta normaaliluokille sijoitetuille, lievästi kehitysvammaisille,

apukoulukuraattoreiden tulisi olla yhteistyössä ammattikoulujen rehtorien kanssa apukoulussa oppivelvollisuutensa suorittaneen parhaimman aineksen sijoittamiseksi ammattikoulujen normaaliluokille.

Kaupunginhallitus kehotti ammattioppilaitosten johtokuntaa ja ammattioppilaslautakuntaa tutkimaan, mitä mahdollisuuksia lievästi kehitysvammaisten nuorten ammattikoulutuskomitean ehdotusten toteuttamiselle on käytännössä sekä tekemään aikanaan mahdollisesti tarvittavat esitykset asian järjestämiseksi (11.10. 2698 §).

Ammattioppilaitosten valtionavustukset. Kaupunginhallitus päätti tyytyen ammattikasvatushallituksen päätöksiin ammattioppilaitosten v:n 1969 valtionavustuksista, merkitä ne tiedoksi (8.2. 468 §).

Kurssianomukset. Kaupunginhallitus päätti lähettää ammattikasvatushallituksen hyväksyttäväksi kertomusvuoden ja v:n 1972 aikana järjestettävien kurssien kurssianomukset valtionavustuksen saamiseksi sen jälkeen, kun kurssiselostukset on aikanaan lähetetty ammattikasvatushallitukselle (3.5. 1309 §, 10.5. 1386 §, 28.6. 1946–1948 §, 8.11. 2980 §, 13.12. 3373 §, 27.12. 3516 §). Opetusministeriön päätös nuoriso-ohjaajan kurssin kurssianomuksen hylkäämisestä merkittiin tiedoksi (18.1. 174 §).

Vallilan ammattikouluun päätettiin 1.8. lukien perustaa keskikoulupohjaiset kaksivuotiset tietoliikenne- ja tehoelektroniikan opintolinjat sillä ehdolla, että ammattikasvatushallitus antaa tähän suostumuksensa.

Opintolinjojen perustamissuunnitelma, opetusohjelma sekä kertomusvuoden työpajakaluston hankintasuunnitelma lähetettiin ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi. Ammattioppilaitosten käytettäväksi, mikäli ammattikasvatushallitus antaisi suostumuksensa opintolinjojen perustamiseen ja hyväksyisi kaluston hankintasuunnitelman, myönnettiin 79 800 mk hankintojen toteuttamista varten (14.6. 1796 §, 21.6. 1866 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston laatimat 20.9. päivätyt talon Nokiantie 2–4 kolmannen kerroksen muutostöiden pääpiirustukset n:o 1–3 rakennusselityksineen, jotka päätettiin kustannusarvion kanssa lähettää ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi. Huoneisto oli tarkoitus muuttaa Vallilan ammattikoulun sähköosaston radio- ja TV-linjan opetustiloiksi (1.11. 2913 §, 20.12. 3443 §).

Yleisjaosto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan suorittamaan valtiolle kuuluvan osuuden Vallilan ammattikoulun poistetun kaluston huutokauppatuloista, eli 33 895 mk käyttäen tarkoitukseen myynnistä kertyneitä varoja (yjsto 2.6. 5922 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan asettamaan ammattikoulun elektroniikan opetusohjelmien ja opetuskaluston hankintaa suunnittelemaan toimikunnan, jonka puheenjohtajana ja sihteerinä toimi koulun sähköosaston johtaja sekä jäseninä kaksi ulkopuolista asiantuntijaa. Johtokunnan käytettäväksi myönnettiin 4 600 mk enintään 2 000 mk:n suuruisen korvauksen maksamista varten asiantuntijajäsenille sekä enintään 600 mk:n suuruisen korvauksen maksamista varten puheenjohtaja-sihteerille edellyttäen, ettei toimikunnan jäsenille makseta kokouspalkkioita (22.2. 591 §). Samoin oikeutettiin johtokunta asettamaan kolmen henkilön muodostama rakennusalan ammatillinen neuvottelukunta syyslukukaudesta 1971 lukien edellyttäen, että jäseniä valittaessa otetaan huomioon, mitä kunnallislain 16 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta kunnan luottamustoimiin (20.9. 2503 §).

Kampin ammattikoulun yksi 5. pl:aan kuuluva vahtimestarin virka päätettiin jättää täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.7.1972 saakka (23.8. 2235 §).

Koulun reht. Liisa Kankaanrinnalle myönnettiin edelleen toistaiseksi, kuitenkin kauintaan v:n 1971 loppuun neljän viikkotunnin opetusvelvollisuuden huojennus Herttoniemen ammattikoulun suunnittelutyötä varten (8.3. 731 §).

Kampin ammattikouluun tehtyä murtoa koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi (yjsto 8.9. 6460 §).

Yleisjaosto oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan luovuttamaan vuokratta Kampin ammattikoulun huonetiloja ammattikasvatushallitukselle aikana 7.–8.6. modistialan opettajien kurssia sekä 11.6. ja 17.–18.6. ompelu- ja vaatetusalan rationointikursseja varten sekä Suomen ammattikoulunopettajien liiton ompelun- ja talousopettajien jaostolle aikana 7.–11.6. puhtaanapidon täydennyskurssia ja aikana 9.–11.8. gradeerauskursseja varten siten, että siivoojille ja vahtimestareille suoritetaan kaupunginhallituksen vahvistama korvaus ylimääräisestä työstä sekä että asianomaiset vastaavat kiinteistölle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutuneista vahingoista (yjsto 26.5. 5879 §).

Haagan ammattikoulun 16. pl:n huoltoasemanhoitajan tp. virka päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä, kuitenkin kauintaan 31.12.1971 saakka (21.6. 1863 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan 1.8. lukien muuttamaan Haagan ammattikoulun auto-osaston 1-vuotisen autonhuoltajan opintolinjan 2-vuotiseksi edellyttäen, että ammattikasvatushallitus antaa tähän suostumuksensa. Muutoksen aiheuttamia palkkaus- ja työpajakaluston hankintakustannuksia varten kaupunginhallitus myönsi 41 262 mk (8.3. 732 §). Koulun maanrakennuskoneasentajan opintolinjan kalustonhankintoja varten kaupunginhallitus myönsi 73 560 mk (15.3. 808 §).

Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan asettamaan Haagan ammattikouluun kolmen henkilön muodostaman autoalan ammatillisen neuvottelukunnan syyslukukaudesta 1971 lukien edellyttäen, että jäseniä neuvottelukuntaan valittaessa otetaan huomioon, mitä kunnallislain 16 §:ssä vaalikelpoisuudesta kunnan luottamustoimiin on säädetty (20.9. 2503 §).

Autoilija Ester Wileniukselle suoritettiin 243 mk korvauksena hänen autolleen ammattikoulun huoltoasemalla aiheutuneista vahingoista (yjsto 13.10. 6656 §).

Vaatturikoulu. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä saksan kielen opetuksen sisällyttämisen Vaatturikoulun opetusohjelmaan syyslukukauden 1971 alusta lukien edellyttäen, että ammattikasvatushallitus antaa tähän suostumuksensa. Opetuksen järjestämistä varten myönnettiin 1 800 mk (28.6. 1949 §).

Laboratoriokoulu. Kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan kokeilumielessä 1.1.1972 lukien järjestämään laboratoriokoulun opetuksen periodilukujärjestelmää noudattavaksi edellyttäen, ettei järjestely aiheuta muutosta muihin ammattikasvatushallituksen antamiin ohjeisiin eikä valtionavustuksen maksuperusteisiin ja ettei järjestely aiheuta kustannusten nousua. Ammattikasvatushallitus oli 28.10. suostunut kaupungin esitykseen siten, että lukukausi-ilmoituksessa on ilmoitettava eri opetusjaksojen pituus viikoissa ja viikkotuntimäärät. Samalla olisi selvitettävä, montako viikkotuntia tulee keskimäärin kutakin opettajaa kohti lukukauden aikana. Lisäksi olisi pyrittävä siihen, että opettajien keskimääräiset viikkotuntien määrät ovat kokonaisia lukuja (11.10. 2694 §, 15.11. 3063 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä ammattioppilaitosten johtokunnan esittämän opetuskokeilun järjestämisen v:n 1972 alusta lukien laboratoriokoulussa, mikäli ammattikasvatushallitus antaa tähän suostumuksensa, edellyttäen etteivät koulun kustannukset lisäänny kokeilun johdosta. Järjestelyn toteuttamiseksi kaupunginhallitus päätti anoa ammattikasvatushallitukselta luvan poiketa ammattioppilaitoksista annetun asetuksen 5 §:ssä mainituista opetusryhmän suuruutta koskevista määräyksistä, luvan opetuksen eriyttämiseen ainevalintojen avulla, luvan poiketa em. asetuksen 24 §:ssä mainitusta arvosteluasteikosta oppilasarvostelua suoritettaessa, laboratoriokoulun työpäivien lukumäärän vahvistamista ammattioppilaitoksista yleensä voimassa olevien määräysten mukaisesti, luvan koulun syys- ja kevätlukukauden jakamiseksi kahteen jaksoon siten, että koulutyö olisi keskeytyksissä 3–4 p:n ajan maaliskuussa ja marraskuussa sekä että kevätlukukauden työtä voitaisiin jatkaa kesäkuun alkupuolelle saakka, luvan opetustunnin kestoajan järjestämiseksi kauppa- ja teollisuusministeriön v. 1963 antamista ohjeista poiketen sekä luvan periodiluvun noudattamiseen laboratoriokoulussa (20.12. 3445 §).

Edelleen kaupunginhallitus oikeutti ammattioppilaitosten johtokunnan muuttamaan koulun keskikoulupohjaisen laboratoriohoitajan opintolinjan 2½-vuotiseksi edellyttäen, että ammattikasvatushallitus tähän suostuu. Uusi opetussuunnitelma lähetettiin ammattikasvatushallituksen vahvistettavaksi (11.10. 2695 §).

Käpylän ammattikoulun puolipäivätoiminen tp. terveyssisaren virka päätettiin edelleen jättää pysyvästi täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.12.1971 saakka (4.1. 28 §).

Käpylän ammattikouluun päätettiin perustaa 200 mk:n suuruinen käteiskassa (yjsto 13.1. 5056 §).

Ammattikasvatushallitukselle päätettiin esittää, että Käpylän ammattikoulun leipuriosasto saataisiin siirtää suunnitteilla olevaan Herttoniemen ammattikouluun ja että siirto saataisiin ottaa huomioon luonnospiirustuksia laadittaessa (20.12. 3444 §).

Helsingin Faktoriklubille päätettiin kor-

vauksetta luovuttaa huonetilaa Käpylän ammattikoulusta 14. ja 18.4. jatkokoulutuskurssia varten sekä yksi luokkahuone 25. ja 26.9. välisenä aikana pidettävän ATK-peruskurssin järjestämistä varten. Lupa myönnettiin tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 14.4. 5612 §, 6.10. 6611 §).

Kähertäjäkoulun opetus päätettiin syyslukukauden 1971 alusta lukien järjestää 2-vuotiseksi päiväkoulumuotoiseksi siten, että syksyllä otettaisiin koulun I luokille vain 50 % ohjesäännön edellyttämästä oppilasmäärästä, jos ammattikasvatushallitus antaa järjestelylle suostumuksensa. Koulun kampaajan ja parturin 2-vuotisten opintolinjojen em. mielessä tarkistetut viikkotuntikaaviot päätettiin lähettää ammattikasvatushallituksen hyväksyttäviksi. Järjestelyn toteuttamisesta aiheutuvia kustannuksia varten myönnettiin 70 000 mk (10.5. 1384 §). Ammattikasvatushallitus oli 22.9. hyväksynyt ammattioppilaskouluna toimivan Helsingin kaupungin kähertäjäkoulun muuttamisen 2-vuotiseksi päiväkouluna toimivaksi Kauneudenhoitoalojen ammattikouluksi lukuvuosien 1971–1974 aikana. Siirtymävaiheen aikana saatiin parturin opintolinjan I luokalle ottaa 16 oppilasta ja kampaajan opintolinjan I luokalle 32 oppilasta (4.10. 2640 §).

Kähertäjäkoulun huonetiloja päätettiin korvauksetta ja tavanomaisilla ehdoilla luovuttaa seuraaviin tarkoituksiin: kosmetologialan kisällin- ja mestarinkirjalautakunnan käyttöön ajaksi 14.–16.5. tutkintotilaisuutta varten (yjsto 16.6. 5984 §); Suomen Ammattikoulunopettajaliiton käyttöön aikana 2.–6.8. parturi- ja kampaamoalan jatkokoulutuskurssin järjestämistä varten (yjsto 18.8. 6348 §) sekä Kähertäjätyönantajaliiton käytöön ajaksi 8.–9.9. »Pivot Point» kampaus- ja leikkaustekniikan kurssin järjestämistä varten (yjsto 8.9. 6459 §).

Herttoniemen ammattikoulu. Merkittiin tiedoksi ammattikasvatushallituksen päätös ammattikoulun huonetilaohjelman hyväksymisestä (22.3. 871 §).

Yleisjaosto määräsi Herttoniemen ammattikoulun luonnospiirustusten laatimista varten ammattiopetuksen asiantuntijoiksi opettajat Lilja Karjalaisen, Hannu Merivuoren ja Lahja Oksasen sekä oppilas Sirkku Pervon, samalla määrättiin heille enintään 7 kk:n ajalta suoritettavat korvaukset (yjsto 8.12. 6926 §).

Hammasteknikkokoulu. Kiinteistövirastoa kehotettiin vuokraamaan kauintaan v:n 1975 loppuun Hammasteknikkokoululle talon Alppikatu 1 – Ensi linja 11 tiilisen piharakennuksen II kerroksesta vapautunut 483 m²:n suuruinen huoneisto saman suuruisesta yksikkövuokrasta, minkä Hammasteknikkokoulu maksaa tai tulee vastedes maksamaan talon III kerroksessa sijaitsevasta huoneistosta, jonka lisäksi vuokrana peritään huoneiston korjauskustannukset 4 %:n keskikorkoineen. Korjauskustannukset olisi kuoletettava loppuun vuokra-aikana. Rakennusvirastoa kehotettiin yhteistoimin Hammasteknikkokoulun ja kiinteistöviraston talo-osaston kanssa kiireellisesti tekemään esitys huoneiston korjaussuunnitelmasta kustannusarvioineen sekä kiinteistövirastoa tarvittaessa anomaan määrärahaa korjaustöiden suorittamiseen (11.10. 2708 §).

Ammattioppilaitosten johtokunnan käytettäväksi myönnettiin 4 080 mk toimisto- ym. välineiden hankkimiseksi ammattioppilaitosten toiminnan tavoitteita ja organisaation kehittämistä tutkivaa työryhmää varten (yjsto 5.5. 5750 §).

Avustukset. Joukkueen lähettämistä varten Suomen Ammattikoulujen liiton talvimestaruuskilpailuihin Peipohjaan aikana 20.–21.2. myönnettiin 262 mk (yjsto 10.2. 5228 §).

Muu opetustoimi

Työväenopistoissa maksettavat palkkiot. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä työväenopistossa tuntiopettajille ym. maksettavat palkkiot

tulemaan voimaan 1.4. ja 1.9.1971 lukien (8.3. 729 §, 5.4. 1004 §, kunn. as. kok. n:o 46).

Suomenkielisen työväenopiston keskikouluosaston työsuhteiselle johtajalle päätettiin 1.3. lukien suorittaa 500 mk:n suuruinen kuukausipalkka siten, että osastonjohtajan opetusvelvollisuus on kaksi viikkotuntia edellyttäen, ettei johtokunnan käytössä olevia määrärahoja tämän vuoksi ylitetä v:n 1971 aikana (1.2. 355 §).

Kouluhallitus oli vähentänyt suomenkielisen työväenopiston v:n 1967 valtionavusta mm. sähkökirjoituskoneen, kahden laskukoneen sekä taululiitujen ja -sienien hankkimisesta aiheutuneet menot. Korkein hallinto-oikeus oli 12.11.1970 hylännyt kaupungin valituksen sähkökirjoituskoneen osalta, mutta katsonut, että opiston toimistokäyttöön hankittuja laskukoneita on Helsingin kaupungin työväenopiston olosuhteissa pidettävä kansalais- ja työväenopistojen valtionavusta annetun lain 3 §:n 1 mom:n 5 kohdassa tarkoitettuna tarpeellisena opistokalustona, joiden hankkimiseen kaupungilla on oikeus saada valtionapua. Myös taululiituja ja -sieniä oli pidettävä em. laissa tarkoitettuina opetusvälineinä, joiden hankkimiseen kaupungilla on oikeus saada valtionapua. Korkein hallinto-oikeus kumosi kouluhallituksen päätöksen näiltä osin ja palautti asian kouluhallituksen uudelleen käsiteltäväksi (1.3. 700 §).

Kouluhallitus oli katsonut, että suomenkielisen työväenopiston v:n 1968 valtionapuanomuksessa oli valtionapuun kuulumattomia menoja yht. 17 405 mk. Työväenopiston johtokunnan käsityksen mukaan päätöksestä olisi valitettava sikäli kuin se koski rehtorin vuosilomakorvauksen, 638 mk, vähentämistä, kassakaapin hankintahinnan, 1 199 mk, monistuskulujen, 1 333 mk, sekä kirjojen sidontakustannusten, 580 mk, vähentämistä. Sairaalatointa johtava apulaiskaupunginjohtaja ilmoitti, että valitukselle varattu määräaika päättyi ennen kaupunginhallituksen kokousta 5.3., mistä syystä hän oli kehottanut kaupunginhallituksen lainopillista osastoa hakemaan muutosta kouluhallituksen em. päätökseen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä mainitun toimenpiteen (8.3. 773 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan oikeuttaa suomenkielisen työväenopiston johtokunnan rakentamaan työväenopiston Vuosaaressa tilalla Nordsand RN:o 5^{20} sijaitsevan kesäkodin saunan 50 m:ä lähemmäksi rantaviivaa (14.6. 1798 §). Saunan rakentamiseen saatiin käyttää kesäkodin perusparannustöitä varten myönnettyä 50 000 mk:n suuruista määrärahaa (yjsto 16.6. 5983 §). Kaupunginhallitus hyväksyi Honkarakenne Oy:n laatimat, 14.5.1971 päivätyt saunan pääpiirustukset siten, että pesuvedet tulee johtaa rakennusviraston ohjeiden mukaisesti saostuskaivon kautta avo-ojaan ja edelleen mereen (4.10. 2641 §).

Yleisjaosto vapautti Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Helsingin Piirijärjestön suorittamasta vuokraa suomenkielisen työväenopiston juhlasalin käyttämisestä 3.4. yhdistyksen vuosikokousta varten sillä ehdolla, että yhdistys suorittaa tilaisuudesta aiheutuneet ylimääräiset kulut sekä vaatevartijoiden, järjestysmiesten ja näyttämömiesten palkkiot (yjsto 24.3. 5497 §).

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta oikeutettiin maksamaan työväenopiston taloudenhoitajalle 1.6. lukien 580 mk:n ja 1.9. lukien 597 mk:n suuruinen kuukausipalkkio (24.5. 1535 §).

Kotitalouslautakunnan avoinna oleva 1. pl:n siivoojan virka päätettiin jättää täyttämättä, kauintaan kuitenkin kertomusvuoden loppuun (15.2. 514 §).

Kaupunginhallitus vahvisti 1.9. lukien kotitalouslautakunnan toimialaan kuuluvat kurssimaksut seuraaviksi:

Käsityötoiminta	Entinen maksu	Uusi maksu
Pukuompelukurssi 7—8 kertaa	3.—	4.—
Liinavaatekurssi	3.—	4.—
Hattukurssi	3.—	4.—
Joululahjakurssi	3.—	4.—
Leikkuupalvelu (2 sovitusta)	3.— keskih.	4.—
Täkintikkaus	3.—	4.—
Kangaspuiden vuokra	3.—/viikko	4.—

Talouskurssit		
Ruoanvalmistuskurssit 7 kertaa	15.—	20.—
Erikoiskurssi 6 »	17.—	24.—
Vierasruokakurssi 4 »	12.—	16.—
Voileipäkurssi 4 »	12.—	16.—
Leipomokurssi 1—5	à 2.—	à 2.—
Säilöntäkurssi	à 2.—	à 2.—
Mehumaijan lainaus vuorokaudelta	2.—	2.—
Havaintokurssi henkilöltä ja kerralta	—	4.—
Havaintoesitykset maksulliset	—	2.—

(28.6. 1950 §).

Oppikoulut. Mäkelänrinteen yhteiskoulun johtokunta oli ilmoittanut anoneensa valtioneuvostolta työohjelman muutosta voidakseen kokeilla luokatonta järjestelmää ja opetuksen uudistamista lähinnä iltalinjalla ja päiväkoulun lukiossa. Opetuksen uudistukseen liittyi kiinteästi koulun lisärakennusohjelma. Tähän oli sisällytetty suuri maisemakirjasto, luentosali, ryhmäluokat ja opettajien henkilökohtaiset työskentelytilat, joita ei voitu hyväksyä ennen pedagogisen uudistusohjelman hyväksymistä. Ennen päätöksen tekoa kouluhallitus kuitenkin halusi saada kaupungin lausunnon. Koulusuunnittelutoimikunta totesi, että sen työ piirirajojen laatimiseksi oli vasta alussa. Mäkelänrinteen yhteiskoulu tulisi toimimaan lähinnä Vallilan, Hermannin ja Pasilan alueen lukiona sekä mahdollisesti myös osittain itäisen Kantakaupungin lukiona. Mikäli halukkaita oppilaita olisi, koulu voisi ilmeisesti ottaa oppilaita musiikki- ja liikuntalinjalle koko kaupungin alueelta. Rakennussuunnitelmista olisi ensimmäiseksi toteutettava lisärakennushanke, joka oli opetuksen uudistuksen ja iltalinjan toiminnan edellytyksenä. Kaupungin koululaitoksen kannalta rakennuskokeilu olisi erittäin hyödyllinen. Koska pedagoginen uudistusohjelma oli kehitetty yhteistyössä kouluhallituksen kokeilutoimiston kanssa hyvin pitkälle, oli tärkeätä päästä aloittamaan tämäntyyppinen kokeilu mahdollisimman pian käytännössä. Toimikunta katsoi, että Mäkelänrinteen yhteiskoulun suunnittelema kokeilu saattaisi antaa arvokasta kokemusta uudentyyppisestä lukiosta ja iltaoppikoulusta sekä mahdollisesta lukion ja ammattikoulun yhteistyöstä. Kaupunginhallitus päätti antaa kouluhallitukselle Mäkelänrinteen yhteiskoulun uudistussuunnitelmasta toimikunnan esityksen mukaisen lausunnon (15.3. 814 §).

Kaupunginhallitus päätti kouluhallitukselle annettavassa lausunnossaan koulusuunnittelukomitean lausuntoon yhtyen puoltaa Tehtaanpuiston yhteiskoulun toimipaikan muuttamista Kantakaupungin alueelta Vuosaareen (11.1. 75 §).

Helsingin tyttökoulun ja Helsingin tyttölukion sijoituskysymystä koskevaan selvitystyöhön nimettiin kaupungin edustajaksi koulutoimenjoht. Walter Erko ja varalle lainopp. suunnitt. Ari Rautanen (yjsto 11.8. 6317 §).

Yliopistojen ja korkeakoulujen opinnäytteiden käyttämistä koskeva ohje-ehdotus. Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunta totesi, että virastot ja laitokset tarvitsevat suunnittelutehtävissään lisääntyvässä määrin eriasteisia tutkimuksia ja selvityksiä. Yhteistyöllä korkeakoulujen kanssa voitaisiin kanavoida osa kunnille välttämättömästä selvitystyöstä opinnäytteisiin ja siten parantaa korkeakoulujen mahdollisuuksia suunnata tutkimustoimintansa lähemmäs yhteiskunnan konkreettisia tarpeita. Yhteistyötä voitiin perustella ilmeisen tutkimustarpeen lisäksi myös opinnäytteiden huomattavalla halpuudella. Virastot ja laitokset voisivat myös käyttää opinnäytteitä enemmän ja paremmin hyväkseen, jos tutkimukset tehtäisiin valvonnan alaisina etukäteen laaditun ohjelman mukaisesti. Kohtuullisen ja yhdenmukaisen käytännön toteuttamiseksi neuvottelukunta esitti Helsingin kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kunnanhallituksille esittämiensä opinnäytteiden käyttöä koskevien ohjeiden hyväksymistä. Kaupunginhallitus päätti, että yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijoiden opinnäytteiden hyväksi käyttämisessä kunnallisessa suunnittelu- ja tutkimustyössä noudatetaan Helsingin seudun yhteiskuntatutkimuksen neuvottelukunnan suosituksen mukaisia ohjeita. Samalla kaupunginhallitus totesi, että ohjeiden edellyttämät, v. 1971 koskevat palkkio- ja palkkausperusteet sisältyvät kaupunginhallituksen 28.12.1970 hyväksymiin v:n 1971 talousarvion ja tilisäännön määräysten noudattamista koskeviin ohjeisiin (1.2. 342 §).

Avustukset. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistykselle korkojen ja kuoletusten maksamiseen myönnetyn avustuksen, 45 000 mk, yhtenä eränä välittömästi sekä vuotuisavustuksen IV erän, 33 000 mk, III erän yhteydessä (yjsto 27.1. 5128 §, 16.6. 5970 §).

Työkeskus Toimelan Tukiyhdistykselle myönnettiin 1 176 mk korkojen maksamista varten. Yhdistykselle päätettiin myös välittömästi suorittaa vuotuisavustuksen toinen erä 5 950 mk (yjsto 27.1. 5130 §, 3.2. 5179 §).

Helsingin seudun kesäyliopiston säätiölle päätettiin suorittaa välittömästi korkojen ja kuoletusten maksamiseen merkitty 31 000 mk:n avustus (yjsto 24.3. 5488 §).

Työväen Sivistysliiton Helsingin opintojärjestölle myönnettiin 5 000 mk:n avustus v:n 1970 toiminnan tappion korvaamista varten (yjsto 27.1. 5143 §).

Itä-Helsingin Kansalaisopistolle myönnettiin 10 000 mk:n avustus perustamiskustannuksia varten (yjsto 7.1. 5015 §, 29.12. 7071 §).

Helsingin opettajakorkeakoulun ylioppilaskunnalle myönnettiin 3 000 mk:n avustus Suomen opettajainvalmistuslaitosten v:n 1972 talvipäivien järjestämistä varten (yjsto 8.12. 6928 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kiinteistöviraston talo-osaston 11. pl:n vahtimestarin tp. virassa toiminut Erik Keinänen päätettiin ajaksi 1.2.–31.10. siirtää kaupunginkirjaston 9. pl:n apulaisvahtimestarin virkaan. Kiinteistövirastoa kehotettiin maksamaan säästyvistä palkkarahoista em. palkkaluokkien välinen erotus Keinäselle ajalta 1.2.–31.10. (1.2. 388 §, 4.10. 2667 §). Kaupunginkirjaston 4. pl:n siivooja-vahtimestarin vakinaisessa virassa oleva Mirjami Solin päätettiin virkasäännön 11 §:n 2 kohdan nojalla siirtää 17.12. avoimeksi tulleeseen sanomalehtisalin valvojan 8. pl:aan kuuluvaan vakinaiseen virkaan 1.1.1972 lukien (20.12. 3489 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunginkirjaston maksamaan 1.10. lukien yleisötilai-

juuksia järjestäessään henkilökohtaisen ohjelman esittämisestä enintään 120 mk:n suuruisen palkkion ja ryhmäesityksistä yhteensä enintään 400 mk:n palkkion (13.9. 2440 §).

Kirjastolautakunta oikeutettiin edelleen v:n 1972 aikana huolehtimaan Helsingin yliopistollisen keskussairaalan polio-osaston ja IV sisätautien klinikan munuaisosaston sairaalakirjaston toiminnasta. Järjestelystä aiheutuvia ylimääräisiä tehtäviä varten saatiin Auroran laitoskirjastoon palkata tuntipalkkainen kirjastoamanuenssi käyttäen tarkoitukseen v:n 1972 talousarvioon työsuhteisen henkilökunnan palkkaamista varten merkittyä määrärahaa kuitenkin edellyttäen, että Helsingin yliopistollinen keskussairaalaliitto sitoutuu suorittamaan kirjastoamanuenssin palkkaamisesta aiheutuvat, enintään 2 520 mk:n suuruiset kustannukset kirjastolautakunnan laskua vastaan (20.12. 3438 §).

Kaupunginhallitus päätti pyytää kouluhallituksen ennakkopäätöksen siitä, onko neljännen kirjastoauton hankkimista kaupunginkirjastolle pidettävä kirjastotoimen kannalta tarpeellisena (30.8. 2294 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyen valtioneuvoston päätökseen pääkirjaston perusparannustöiden valtionavusta merkitä sen tiedoksi. Valtioneuvosto oli myöntänyt ko. töitä varten valtionapua 10 % vahvistetusta normaalihinnasta, eli 10 698 mk (22.2. 625 §).

Yleisjaosto päätti tyytyä kouluhallituksen päätökseen, joka koski kirjastolaitoksen v:n 1969 ylläpitomenojen valtionapua (yjsto 14.7. 6209 §).

Merkittiin tiedoksi, ettei opetusministeriö ollut myöntänyt rakennuslupaa kaupungin v. 1970 anomia Herttoniemen, Laajasalon ja Puotinharjun sivukirjastoja varten (26.4. 1239 §).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 28.12.1970 vahvistanut Herttoniemen sivukirjaston pääpiirustukset ja työselitykset sekä määrännyt sivukirjastohuoneiston normaalihinnaksi 572 010 mk (25.1. 256 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä valtioneuvoston päätökseen Töölön sivukirjaston valtionavusta, jolla sivukirjaston rakennustöitä varten oli myönnetty valtionapua 10 % rakennuskustannusten määrästä eli 136 845 mk (25.1. 302 §). Jugendsalissa oleva piano päätettiin korvauksetta lainata Töölön sivukirjastossa 24.3. järjestettävää musiikkitilaisuutta varten (yjsto 10.3. 5408 §). Merkittiin tiedoksi, että Hesperian sairaalasta oli saatu Töölön sivukirjastoon lahjoituksena terapeuttisena ryhmätyönä valmistettu metsäaiheinen mosaiikkityö (yjsto 6.4. 5580 §). Töölön sivukirjaston vihkiäistilaisuus päätettiin järjestää 28.5. Tilaisuudessa päätettiin kaupungin kustannuksella järjestää kahvitarjoilu enintään 100 henkilölle (yjsto 28.4. 5715 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin ostamaan Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:n omistamat ne Pihlajamäen Liiketalo Oy:n osakkeet, jotka oikeuttavat korttelin n:o 38017 tontilla n:o 2 (Pihlajamäentie 1) olevan liikekeskusrakennuksen maanpäällisestä eli I kerroksesta erotettavan, 591 m²:n suuruisen sivukirjastotilan hallintaan, 723 975 mk:n kauppahinnasta arkkitehtitoimisto Eino Tuompon ja kaupunginkirjaston kesken yksisityiskohtaisesti sovittavalla tavalla sillä ehdolla, että Pihlajamäen Liiketalo Oy:n yhtiöjärjestyksen 4 §:ää myyjän toimesta muutetaan siten, että siihen lisätään merkintä »kirjastohuoneisto» ja että tämän kirjastohuoneiston pinta-alaksi merkitään 591 m² sekä osakeluvuksi 882 ja muutoin seuraavin ehdoin:

1. Myyjä vakuuttaa ja ennen kauppahinnan maksamista osoittaa, että Pihlajamäen Liiketalo Oy:tä rasittavat ainoastaan 350 000 mk:n suuruiset kiinnelainat.

2. Myyjä rakentaa toimestaan ja kustannuksellaan yhteistoiminnassa kirjastolautakunnan kanssa ja kirjastoviranomaisten esittämien ohjeiden mukaisesti huonetiloihin asennettavat valmiiksi sijoitetut: väliseinät kevytrakenteisina, saniteetti- ja keittiötilat kalusteineen, lattiat päällystettyinä neulehuopamatolla, tarvittavat sähköjohdot ra-

sioineen, sähkötauluineen ja saniteettitilojen valaisimineen sekä seinä- ja kattopintojen maalaukset sovittavien värimallien mukaan.

3. Osakkeitten omistusoikeus siirtyy ostajalle, kun kauppakirja allekirjoitetaan ja hallintaoikeus 15.1.1972, mikäli huonetilat siihen mennessä edellä 2 kohdassa tarkoitettuine rakennustöineen on kirjastoviranomaisten ja kiinteistöviraston talo-osaston hyväksyminä otettu vastaan tai tämän jälkeen sen kuukauden viimeisenä päivänä, jonka kuluessa tilojen vastaanotto on tapahtunut, kaikki edellyttäen, että myyjän toimesta on saatu myös vahvistus yhtiöjärjestyksen em. muutokselle.

4. Kauppahinnasta maksetaan 43 975 mk, kun sopimus allekirjoitetaan, ja loput eli 680 000 mk, kun hallintaoikeus siirtyy ostajalle.

5. Myyjä vastaa veroista ja niistä maksuista, jotka kirjastohuoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeitten omistajan on suoritettava Pihlajamäen Liiketalo Oy:lle hallintaoikeuden siirtymiseen saakka.

6. Kauppahinnasta menevän leimaveron maksaa ostaja.

Kaupunginhallitus myönsi 43 975 mk osakkeitten kauppahinnan osan ja 8 687 mk kaupasta johtuvan leimaveron maksamista varten. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin luovuttamaan huonetilat kirjastolautakunnan käyttöön Pihlajamäen sivukirjastoa varten ja huolehtimaan eri esityksen tekemisestä kaupunginhallitukselle kauppahinnan loppuosan suorittamiseen tarvittavan määrärahan myöntämiseksi v:n 1972 talousarvion määrärahoista (13.9. 2444 §). Huoneisto määrättiin kirjastolautakunnan hallintoon siitä päivästä lukien, kun huoneiston hallintaoikeus on siirtynyt kaupungille. Osakkeiden kauppahinnan loppuosan maksamista varten kaupunginhallitus myönsi 680 000 mk v:n 1972 talousarvion ao. määrärahoista (20.12. 3437 §).

Kaupunginmuseon 30. pl:n museonjohtajan virkaan valittiin 1.2.1971 lukien fil.kand. Jarno Peltonen tavanmukaisilla ehdoilla (4.1. 29 §).

Yleisjaosto oikeutti museolautakunnan suorittamaan kirjeessään n:o 462/25.10.1971 tarkoittaman juomalasin vaihtamisen karahviin (yjsto 26.10. 6723 §).

Kaupunginmuseon kokoelmiin kuuluva B. Thunströmin 1930 signeeraama öljymaalaus, inv. n:o XXVII:1528, joka esittää Eteläsataman laivatelakkaa, päätettiin tilapäisesti sijoittaa opetus- ja sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan virkahuoneeseen (yjsto 20.10. 6699 §).

Suomen Taideakatemian valistusosastolle päätettiin lainata seuraavat Magnus von Wrightin teokset: Stansvik, öljymaalaus, Hämeentulli, akvarelli, Tulipalo Etelä-Makasiininkadulla, öljymaalaus, Annankatu 15, akvarelli, Huopalahden kartano, akvarelli em. valistusosaston kertomusvuoden ajaksi järjestämään kiertonäyttelyyn siten, että lainaaja maksaa kuljetuskustannukset, vakuuttaa jokaisen teoksen 3 000 mk:n arvosta ja varustaa teokset merkinnöin, että ne kuuluvat Helsingin kaupunginmuseon kokoelmiin. Teokset oli palautettava kaupunginmuseoon kertomusvuoden loppuun mennessä (yjsto 24.3. 5501 §).

Kaupunginmuseo oikeutettiin lainaamaan museon kokoelmiin kuuluva boolikauha Die Neue Sammlung Staatliches Museum für angewandte Kunst -nimiselle taideteollisuusmuseolle, siten että boolikauha saa edelleen olla näyttelyssä Die Verborgene Vernunft sen siirtyessä Zürichiin, Pariisiin ja Amsterdamiin yleisjaoston 23.9.1970 tekemässä päätöksessä mainituin ehdoin (yjsto 24.3. 5500 §, 28.4. 5716 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunkisuunnitteluviraston luovuttamaan virastoon sijoitetut Eliel Saarisen piirustukset »Suur-Helsingin asemakaavan ehdotus» ja »Laajalahden linna» Suomen rakennustaiteen museon käytettäväksi museon järjestämässä näyttelytilaisuudessa 8.6. alkaen sillä ehdolla, että piirustuk-

set vakuutetaan järjestäjän toimesta ja kustannuksella täydestä arvostaan näyttelyn ajaksi (yjsto 9.6. 5959 §).

Samaten päätettiin Suomen rakennustaiteen museolle lainata enintään viisi Eliel Saarisen Munkkiniemi-Haaga suunnitelman alkuperäispiirustusta Tukholmassa Nationalmuseet -nimisessä museossa järjestettävää näyttelyä varten sillä ehdolla, että Suomen rakennustaiteen museo huolehtii piirustusten asianmukaisesta pakkaamisesta ja kuljetuksesta kuluineen, että jokainen piirustuksista vakuutetaan 3 000 mk:n arvosta Helsingin kaupungin hyväksi, että piirustukset varustetaan näyttelyssä merkinnöin siitä, että ne kuuluvat Helsingin kaupunginmuseon kokoelmiin sekä että piirustukset palautetaan kaupunginmuseoon välittömästi näyttelyn päätyttyä (yjsto 18.8. 6347 §).

Kaupunginorkesteri. Kapellimestari Jorma Panula määrättiin edelleen ajaksi 1.6.1971–31.5.1972 hänen suostumuksensa mukaisesti 34. pl:n kaupunginorkesterin johtajan virkaan siten, että hän saa ko. palkkaluokan mukaisen palkan kaikkine ikälisineen. Musiikkilautakuntaa kehotettiin aikanaan tekemään esityksensä kaupunginorkesterin johtajan viran täyttämisestä 1.6.1972 alkaen (1.6. 1649 §).

Kaupunginorkesterin intendentin virkaan valittiin tavanmukaisilla ehdoilla fil.lis. Reijo Jyrkiäinen (1.6. 1645 §). Vaalista oli fil.lis. Seppo Heikinheimo valittanut lääninhallitukseen, joka kunnallislain 175 ja 178 §:n säännökset huomioon ottaen hylkäsi valituksen (4.10. 2638 §, yjsto 7.7. 6125 §).

Kahdeksalle kaupunginorkesterin soittajalle päätettiin suorittaa ikälisää vastaava palkankorotus (18.1. 173 §, 13.12. 3372 §).

Neljä avoinna olevaa soittajan virkaa (19) päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä, kuitenkin kauintaan 31.12.1971 saakka (18.1. 169 §, 14.6. 1792 §, 18.10. 2768 §).

Kaupunginorkesterin järjestysmiehen palkkio vahvistettiin 1.9. lukien 340 mk:ksi/kk ja 1.12. lukien 380 mk:ksi/kk (2.8. 2056 §, 22.11. 3124 §).

Kaupunginhallitus kumosi musiikkilautakunnan 27.4. tekemän päätöksen kaupunginorkesterin oikeuttamisesta esiintymään korvauksetta Helsingin Oopperayhdistyksen Soutustadionilla järjestämissä Ryöstö Seraljissa -esityksissä (10.5. 1370 §, 7.6. 1715 §) sekä sen 28.9. tekemän päätöksen siltä osin kuin se koski kaupunginorkesterin valtuuskunnan ja orkesterin yksityisten jäsenten taholta tulevien konekirjoitus- ja toimistotöiden suorittamista eräissä tapauksissa orkesterin kanslian henkilökunnan toimesta (11.10. 2688 §, 15.11. 3065 §).

Fazerin Musiikkikaupalle päätettiin myydä 243 mk:n hinnasta Joonas Kokkosen sellokonserton jousien ja lyömäsoitinten kuultopaperit ja lainata puhallinsoitinten nuotit kopiointia varten (yjsto 3.2. 5190 §) sekä myydä säveltäjä Usko Meriläiselle kopio hänen säveltämänsä sinfonian partituurista 56 mk:n hinnasta (yjsto 10.11. 6775 §).

Finlandia-talo. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa konsertti- ja kongressitalon nimeksi Finlandia talo, Finlandia huset (28.6. 1954 §).

Konsertti- ja kongressitalon johtajan tp. viran haltija fil.maist. Bengt Broms päätettiin siirtää vakinaiseen 32. pl:n konsertti- ja kongressitalon johtajan virkaan 1.7. lukien (14.6. 1787 §).

Kaupunginhallitus myönsi kertomusvuoden talousarvioon tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta konsertti- ja kongressitalon valmistumisen johdosta julistetun sävellyskilpailun nuottimateriaalin monistamista varten 10 000 mk (17.5. 1470 §); sävellyskilpailun sinfoniasarjan palkintolautakunnan palkkiolaskelman mukaisia palkkioita varten 5 000 mk (yjsto 15.9. 6497 §); sinfoniasarjassa lunastetuista teoksista lunastuspalkkioina säveltäjille: Erkki Salmenhaara, Einar Englund ja Paavo Heininen kullekin

2 000 mk sekä viihdesarjassa lunastetuista teoksista lunastuspalkkioina säveltäjille George de Godzinsky ja Erik Fordell kummallekin 1 000 mk (yjsto 22.9. 6532 §); viihdesarjan palkintolautakunnan jäsenille: säveltäjä Einar Englundille, muusikko Pentti Lasaselle, säveltäjä Arthur Fuhrmannille, valtiot.maist. Pekka Gronowille ja kapellimest. Jorma Panulalle kullekin 500 mk (yjsto 22.9. 6533 §).

Talon avajaistilaisuuksina päätettiin kaupungin kustannuksella järjestää kutsuvieraille 2.12. kaupunginorkesterin juhlakonsertti ja 5.12. ns. popgaala, kummallakin kerralla n. 1 800 henkilölle asianmukaisine tarjoiluineen. Musiikkilautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa Finlandia-talon johtajan kanssa suunnittelemaan em. tilaisuuksien ohjelma ja kutsuvierasluettelot (1.6. 1642 §); järjestelyjen yhteydessä tarvittavia postikuluja varten myönnettiin 270 mk (yjsto 24.11. 6843 §).

Merkittiin tiedoksi Organum-seuran ilmoitus, että se oli valinnut urkusarjan palkintolautakuntaan edustajakseen dir. musices Harald Andersénin (8.11. 2979 §).

Finlandia-talon johtajalle Bengt Bromsille myönnettiin tavanomaisilla ehdoilla oikeus käyttää vuokra-autoa virka-ajoihin (yjsto 24.3. 5499 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Finlandia-taloa vakuuteta tulipalon varalta (27.9. 2574 §).

Kaupunginhallitus myönsi konsertti- ja kongressitalojaoston käyttöön palkkojen maksamista varten ao. 300 000 mk:n määrärahan. Tarkoituksena oli palkata johtajan lisäksi myös teknillistä henkilökuntaa (15.3. 812 §).

Vuoden 1969 talousarvion pääomamenoihin kuuluvista kaupunginvaltuuston käyttövaroista kaupunginhallitus myönsi konserttitalon kunnostamista ja puutarhaterassin rakentamista varten 400 000 mk:n suuruisen määrärahan. Päätös alistettiin kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi (28.6. 1979 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkitehtitoimisto Alvar Aallon laatiman, 1.5. päivätyn konsertti- ja kongressitalon lisärakennuksen huoneohjelman (7.6. 1716 §). Samaten kaupunginhallitus päätti hyväksyä omasta puolestaan katu- ja puistoalueita koskevat, em. arkkitehtitoimiston laatimat Finlandia-talon sisäänkäynnin järjestelyjen piirustukset A 548/16.7.1971 ja A 695/21.7.1971 ottamatta kantaa kysymykseen Finlandia-talon edustan aluetta koskevista katujärjestelyistä ja taksiasemaehdotuksista (16.8. 2199 §) sekä hyväksyä prof. Alvar Aallon piirtämän Finlandia-talon liikemerkin varustettuna tekstillä Finlandia-talo tai vastaavalla muunkielisellä tekstillä ja oikeuttaa konsertti- ja kongressitalojaoston sekä Finlandia-talon johdon kaupunginhallituksen 17.1.1963 tekemästä päätöksestä poiketen käyttämään yksinomaan sanottua liikemerkkiä kirjelomakkeissaan, kirjekuorissaan ja vastaavanlaisissa painotuotteissaan (18.10. 2771 §).

Vt Melin oli maininnut, että julkisuudessa oli tehty selkoa Helsingin uuden konsertti- ja kongressitalon materiaalihankinnoista. Näiden tietojen perusteella voitiin todeta, että ulkomailta oli hankittu runsaasti sellaisiakin laitteita ja materiaaleja, joita tiettävästi valmistetaan myös kotimaassa. Aikana, jolloin tehdään kaikki voitava, jotta vaihtotaseen vajaus pystyttäisiin pitämään kohtuullisena, ei julkisissa hankinnoissa pitäisi suunnata ulkomaille sellaisia hankintoja, jotka helposti olisivat korvattavissa kotimaisilla tuotteilla. Vt Melin tiedusteli kaupunginhallitukselta, miksei konsertti- ja kongressitalon hankintoja johdonmukaisesti suoritettu kotimaassa sekä esitti harkittavaksi, olisiko ja millä tavalla kaupungin tulevissa julkisten tilojen ja laitosten hankinnoissa siirryttävä sellaiseen menettelyyn, että hankinnat suoritettaisiin kotimaassa silloin, kun se teknisistä ja taloudellisista syistä sekä kansainväliset kilpailua koskevat sopimukset huomioon ottaen olisi mahdollista. Konsertti- ja kongressitalon rakennustoimikunta mainitsi selvityksessään, että

niiden hankintojen valuutta-arvoksi, jotka olisi voitu suunnata kotimaahan, jäi n. 700 000 mk eli n. 2 % rakennuksen kustannuksista ilman irtaimistoa. Jos tämä osuus olisi suunnattu yksinomaan kotimaahan, olisi ollut tingittävä huomattavasti sekä taloudellisuudesta että kansainvälistä kilpailua koskevista sopimuksista. Kaupunginhallitus päätti lähettää jäljennöksen toimikunnan lausunnosta vt Melinille asian antamatta aihetta muihin toimenpiteisiin (19.4. 1169 §, 26.4. 1247 §).

Yleisjaosto kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa tekemään ravintoloitsija Aarne Roihan kanssa esityksen mukaisen sopimuksen konsertti- ja kongressitalon ravintolan vuokraamisesta hänelle (yjsto 23.6. 6018 §).

Helsinki-viikon säätiön ilmoituksen mukaan pidettiin 5.9. kaupunginorkesterin konsertti, joka liittyi juhla-viikkoihin, mutta joka alun perin oli tarkoitettu Finlandiatalon avajaiskonsertiksi. Tämän vuoksi säätiö ei ollut varautunut konsertista aiheutuneiden kustannusten suorittamiseen. Kaupunginhallitus päätti myöntää säätiölle 5 150 mk:n määrärahan v:n 1970 talousarvion tililtä »Muita opetustoimen avustuksia varten» konsertin kustannusten suorittamiseen (20.9. 2509 §).

Esplanaadikappelin soittolavalla kertomusvuoden kesäkautena pidettävien musiikki- ja kansantanhuesitysten järjestämisestä aiheutuvien kustannusten suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi kiinteistöviraston käytettäväksi 24 229 mk. Helsinki-viikon Säätiön käytettäväksi myönnettiin 4 200 mk ko. soittolavalla Helsingin juhlaviikkojen aikana 1.–12.9. pidettävien musiikkiesitysten järjestämisestä ja tiedotusaineiston jakamisesta aiheutuvien kustannusten suorittamista varten. Kiinteistövirastoa kehotettiin tutkimaan mahdollisuutta luovuttaa osa Käpylän Soittajat -yhdistykselle tarkoitetuista esiintymiskerroista Viipurin Työväen Soittajille ja Helsingin Työväen Soittokunnalle (1.6. 1635 §).

Helsingin seudun kesäyliopisto. Kaupunginhallitus päätti valittaa veroviraston ao. toimistopäällikön 24.2.1971 päivätystä kolmesta päätöksestä Helsingin seudun kesäyliopiston ennakkoperintää v. 1966 koskevassa asiassa Uudenmaan lääninhallitukseen (15.3. 811 §).

Apurahan myöntäminen sanomalehdentoimittajille. Kaupunginhallitus myönsi 2 500 mk:n suuruisen apurahan kolmelle helsinkiläisissä lehdissä toimivalle toimittajalle, jotka ovat osoittaneet suurta harrastusta kaupungin asioita kohtaan sekä pyrkineet niitä koskevan tietouden lisäämiseen lukijakuntansa piirissä (18.10. 2765 §).

Hässelby-säätiö. Yleisjaosto oikeutti ylipormestari Teuvo Auran tekemään matkapäivineen kauintaan kaksi päivää kestävän virkamatkan Ruotsiin osallistumista varten Tukholmassa 18.6. pidettävään Hässelby-säätiön hallituksen kokoukseen (yjsto 16.6. 5974 §).

Avustukset. Seuraaville teattereille ym. myönnettyjen avustusten maksamistavasta yleisjaosto teki päätökset, siten esim. III ja IV avustuserä suoritettiin samanaikaisesti: Suomen Kansallisooppera (yjsto 5.5. 5740 §, 15.9. 6488 §), Svenska Teatern (yjsto 2.6. 5917 §, 22.9. 6521 §), Helsingin Kesäteatterin kannatusyhdistys (yjsto 9.6. 5939 §) ja Käpylän Musiikkiopiston Kannatusyhdistys (yjsto 12.5. 5783 §).

Suomen Työväen Musiikkiliiton Uudenmaan piirin 50-vuotismusiikkijuhlien järjestämistä varten myönnettiin 5 000 mk:n avustus (yjsto 2.6. 5924 §).

Rafael Ahlströmin rahaston v. 1970 kertyneistä korkovaroista jaettiin 6 300 mk apurahoina seuraavasti: Rafael Ahlströmin musiikkiavustustoimikunta 2 100 mk, Suomen Taideakatemia 2 100 mk, Suomen Kirjailijaliitto 1 050 mk ja Finlands Svenska Författareförening 1 050 mk. Mikäli myönnettyjä

varoja siirrettäisiin avustuksen saajien rahastoihin, niiden käytöstä olisi aikanaan tehtävä tilitys kaupunginhallitukselle (1.6. 1648 §).

Yleishyödyllisten yritysten määrärahat

Määrärahain jakaminen. Komitea, jonka kaupunginhallitus oli 18.1. asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa, ilmoitti 9.6. lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli kaupunginhallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen perusteella hakenut 99 järjestöä, joiden anoma rahamäärä oli yht. 506 876 mk. Avustuksia päätettiin jakaa 147 000 mk jäljempänä mainituille 78 järjestölle seuraavasti:

	mk
Helsingin Palopäällystö	220
Helsingin Eläinsuojeluyhdistys	500
Meluntorjunnan edistämisyhdistys	2 000
Ylioppilasterveys	3 700
Anna-yhdistys	200
Folkpensionärer i Helsingfors	250
Haagan Eläkkeensaajat	220
Helsingin Eläkkeensaajat	250
Helsingin Huonokuuloiset	1 300
Helsingin Kaupungin Eläkkeennauttijain yhdistys	250
Helsingin Kuurojen Yhdistys	1 200
Helsingin liikennelaitoksen eläkeläisten kerho	250
Helsingin reumayhdistys	1 900
Helsingin Tuberkuloosiyhdistys	16 000
Helsingin Vanhainsuojeluyhdistys	6 000
Kallioniemen Kesäkodin Kannatusyhdistys	1 300
Kallion - Vallilan Eläkeläiset	250
Kelkkala-Lomakodin Kannatusyhdistys	500
Keski-Helsingin Eläkeläiset	250
Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor i Helsingfors	1 200
Loma ja Virkistys	900
Lomakodin Kannatusyhdistys	1 000
Mustalaislähetys	1 600
Paavalin Siirtolayhdistys	220
Pitäjänmäen Eläkkeensaajien yhdistys	220
Polio Invalidit	3 000
Suomen Pelastusarmeijan Säätiö, Sosiaalinen miestyö	6 000
Suomen Poliohuolto	2 200
Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piiri	3 000
Suur-Helsingin Valkonauha	2 000
Svenska Hörselsskadade (aik. Helsingfors Svenska Lomhörda)	1 200
Tapanilan Eläkkeensaajat	250
Töölön Eläkkeensaajat	200
Vallilan Eläkkeensaajat	220
Vanhusten Turva	1 000
Au-yhdistys	500
Opiskelijoiden lastenhoitosäätiö	1 500
Sokeain Opetuksen Tuki	500
Alppila-Seura	250
Helsingin Kaupunginosayhdistysten Liitto	2 300
Helsingin Työväen Shakkikerho	300
Helsingin Työväen Sivistystyö	2 200
Kalliolan Kannatusyhdistys, Työkeskus Kalliola	5 000
Karjalan Sivistysseura	2 100
Katajanokka-Seura	250
Kontula-Seura	250
Kruununhaka-Seura	250
Käpylä-Seura	250
Lehtisaari-Seura	250
Malmi-Seura	250
Pohjois-Haaga Seura	250
Puotila-Seura	250
Roihuvuori-Seura	250
Suomen Pikakirjoittajayhdistys	500
Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys	11 000
Työväen Sivistysliiton Helsingin opintojärjestö	1 200
Helsingfors svenska Marthaförening	1 900
Helsingin Kotien Puolesta	750

	mk
Helsingin Marttayhdistys	4 000
Kuluttajat	500
Nylands Svenska Hemslöjdsförening	950
Suur-Helsingin Kotiteollisuusyhdistys	950
Föreningen Brage, leikekokoelmaa varten	3 100
Kasvatusopillinen kirjasto ja lukusalisäätiö	4 400
Barnteaterföreningen	1 000
Helsingin Työväen Lapsilaulajat	2 000
Svenska Upplysningsbyrån i Helsingfors	700
Helsingin Kummikuntayhdistys	2 500
Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys	2 000
Helsingin Pohjola-Norden	1 400
Kottby-Månsas svenska förening	400
Pojista Miehiä	1 200
Suomen Kansan Ryhtiliike	3 000
Lomaliitto	7 500
Helsingin Puutarhaseura	2 000
Haagan Taideseura	500
Helsingin Matkailuyhdistys	15 400
Helsingin Vapaa-ajattelijat	500
Yhteensä	147 000

Tavanomaisten ehtojen lisäksi, jotka koskivat kaikkia avustuksen saajia ja mm. avustuksen käytön valvontaa, määrättiin Suomen Poliohuolto -yhdistykselle annettavan avustuksen ehdoksi, että kaupungin avustuksen turvin ylläpidettävä toiminta kohdistuu nimenomaan helsinkiläisiin, Lomaliitolle myönnetyllä avustuksella oli pidettävä vapaapaikkoja helsinkiläisille yhdistyksen lomakodeissa, Helsingin Matkailuyhdistyksen oli ylläpidettävä Hotellikeskusta sekä julkaistava Helsingin Viikko -nimistä tiedotuslehteä (21.6. 1865 §).

Nuorisotyö

Nuorisotoimisto. Nuorisotyölautakunnan käyttöön myönnettiin 26 000 mk kahden teknillisen ohjaajan ja yhden siivoojan palkkaamiseksi työsuhteisina Vesalan väestönsuojaan 1.4. lukien askartelutoimintaa varten (29.3. 939 §).

Vallilan kerhokeskuksen palkkiovirkainen nuorisotyönohjaajan virka ja 4. pl:n tp. siivooja-vahtimestarin virka päätettiin jättää täyttämättä toistaiseksi enintään kertomusvuoden loppuun asti (14.6. 1790, 1791 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Vallilan kerhokeskuksen nuorisotyönohjaajan kuukausipalkkio korotetaan 1.1.1971 lukien 36 mk:lla ja näin tarkistettu palkkio 1.9.1971 lukien 34 mk:lla (5.4. 1009 §).

Kesäleirin pääemäntää koskeva hakuilmoitus päätettiin julkaista erilliskuulutuksena tavanomaisissa päivälehdissä (yjsto 19.5. 5829 §).

Yleisjaosto päätti, että nuorisotoimiston käteiskassa saa olla enintään 750 mk:n suuruinen (yjsto 13.1. 5057 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa 24.11.1969 (ks. s. 169) nuorisotoimiston työnjakoa sekä lähi- ja pitkäntähtäyksen nuorisopolitiikkaa tutkimaan asettamansa komitean tehtäväksi tutkia lisäksi nuorisotoimiston kerhohuoneistojen käytön tehostamista (20.9. 2508 §).

Kerhokeskukset. Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan:

Asunto-osakeyhtiö Merimiehenkatu 12 -nimiseltä yhtiöltä talosta Merimiehenkatu 12 yhden n. 25 m²:n suuruisen kellarihuoneen samassa portaassa sijaitsevan nuorisokerhohuoneiston lisätilaksi 15.5.1971 alkaen kuukausittain etukäteen maksettavasta 200 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta, johon sisältyy korvaus lämmöstä ja sähköstä sekä huolehtimaan lisätilan kunnostamisesta sen käyttöön ottamista varten (24.5. 1536 §) sekä

Erottajan kalliosuojasta 420 m²:n suuruiset tilat musiikkiharjoitustiloiksi 1.1.1972 lukien sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto sisällyttää tätä varten tarvittavat vuokra-, palkka- sekä muut tarvittavat määrärahat v:n 1972 talousarvioon (1.6. 1643 §).

Kaupunginhallitus oikeutti nuorisotyölau-

takunnan vuokraamaan väestönsuojelutoimistolta Vesalan väestönsuojan sijasta Myllypuron kalliosuojasta n. 2 000 m²:n suuruiset tilat nuorisotoimiston moottori- ja askartelutoimintaa varten näiden tilojen valmistuttua, mikäli kalliosuojan rauhanajan käyttötarkoituksen muutosta varten saadaan tarvittavat luvat ja edellyttäen, että kaupunginvaltuusto sisällyttää v:n 1972 talousarvioon tarkoitusta varten tarvittavat määrärahat (6.9. 2380 §).

Kaupunginhallitus kehotti

asuntotuotantotoimikuntaa varaamaan Pohjois-Haagan alueelle v:n 1971 elo-syyskuussa arkkit. Kalevi Ruokosuon piirustusten mukaan suunnitellusta Kiinteistö Oy Pakkalantie 1:n omistaman kiinteistön Teuvo Pakkalantie 5 sen kahden kerrostalon välille tulevan erillisen yhdistetyn laitos- ja liikerakennuksen ensimmäisestä kerroksesta n. 260 m²:n suuruiset huonetilat nuorisokerhoa ja n. 180 m²:n suuruiset huonetilat nuorison moottorihallia varten ja yhteistoimin nuorisotoimiston kanssa suunnittelemaan ja rakennuttamaan nämä huonetilat kiintokalusteineen, joihin lasketaan kuuluvan mm. katto- ja seinävalaisimet, säleverhot, kaapistot abloy-lukkoineen, pesualtaat peileineen, lasihyllyineen ja pyyhenaulakkoineen sekä eteistilojen vaatenaulakkoineen vuokrattaviksi valmiina kiinteistölautakunnalle jäljempänä määritellystä vuokrasta,

nuorisotoimistoa yhteistoimin asuntotuotantotoimiston ja taloa suunnittelevan arkkitehdin kanssa huolehtimaan, että huonetilat tulevat nuorisotyölautakunnan vaatimusten mukaisina täysin valmiiksi rakennetuiksi, sekä

kiinteistölautakuntaa mainittujen huoneistojen valmistuttua vuokraamaan ne em. yhtiöltä seuraavilla ehdoilla:

1) Vuokranantaja vastaa kustannuksellaan vuokranantajalle tavanomaisesti kuuluvista ja myös luonnollisen kulumisen vuoksi tarpeellisista huonetilojen kunnossapitokustannuksista sekä lämmöstä ja lämpimän veden kulutuksesta aiheutuvista kustannuksista.

2) Vuokra sidotaan asuntohallituksen kiinteistön huoneistoille kulloinkin vahvistettavaan vuokraan siten, että nuorisokerhoa ja nuorison moottorihallia varten suunniteltujen, yhteensä n. 440 m² käsittävien huonetilojen vuokra on 130 % kiinteistön asuinhuoneistojen vastaavasta neliömetrivuokrasta. Vuokran maksun perusteena olevat vuokrattujen tilojen pinta-alat määritellään molemminpuolisesti suoritettavalla RT-kortiston mukaisella pinta-alamittauksella.

3) Muutoin kiinteistölautakunnan määräämin ehdoin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa osoittamaan huonetilat niiden valmistuttua nuorisotyölautakunnan käyttöön Pohjois-Haagan nuorisokerhoa ja sen yhteydessä olevaa moottorihallia varten sekä vapauttamaan Poutuntie 12:ssa sijaitsevan majan nuorisotyölautakunnan käytöstä (7.6. 1712 §).

Suomen ja Neuvostoliiton nuorison X ystävyyspäivän johdosta päätettiin kaupungin vieraaksi kutsua yksi Neuvostoliiton edustaja ajaksi 21.–29.11. Nuorisotyölautakunnan käytettäväksi myönnettiin yht. 3 500 mk vierailusta aiheutuvia menoja varten (yjsto 26.10. 6724 §).

Konstaapeli Matti Aholle päätettiin kohtuussyistä suorittaa 511 mk korvauksena järjestyksen ylläpitämisen yhteydessä Myllypuron nuorisokerhossa aiheutuneesta vahingosta (yjsto 26.5. 5880 §).

Raittiuslautakunta

Toimisto. Raittiustyönohjaajille päätettiin 1.9. lukien suorittaa ennakolta ilmoitetuista, määräykseen perustuvista lauantaina ja sunnuntaina tehdyistä lisä-, yli-, ilta- ja yö- sekä sunnuntaitöistä korvaukset kaupungin työaikamääräysten 21 §:n 2 mom:n sekä kunnallisen virkaehtosopimuksen 31 §:n mu-

kaisesti (21.6. 1861 §, v:n 1968 kunn. as. kok. n:o 73 ja v:n 1971 kunn. as. kok. n:o 11).

Raittiuslautakunnan järjestämästä kurssi- ja muusta toiminnasta maksettavat palkkiot vahvistettiin 1.3. lukien seuraaviksi: luento- ja esitelmäpalkkio 25–65 mk/t, harjoituspalkkio 10–15 mk/t ja kurssinjohtajan palkkio kurssilta 100–200 mk. Palkkioiden suuruutta edellä vahvistetuissa rajoissa harkittaessa oli kiinnitettävä huomiota kulloinkin suoritettavan luennon, esitelmän tai tehtävän vaativuuteen ja sen suorittajan pätevyyteen. Raittiuslautakunnan toimiston viranhaltijain virkatehtäviin kuuluviksi katsottiin myös em. toiminnasta heille aiheutuvat tehtävät (15.2. 515 §).

Yleisjaosto myönsi 329 mk raittiustyönohjaajaharjoittelijalle Olavi Kaipaiselle ajalta 1.–14.1. maksettavaa palkkaa ja vuosilomakorvausta varten (yjsto 7.1. 5016 §, 27.1. 5142 §).

Tasavallan presidentin kutsumista kertomusvuoden *raittiusviikon pääjuhlaan* koskevan raittiuslautakunnan esityksen johdosta yleisjaosto päätti, koska tilaisuus ei ollut yksinomaan kaupungin järjestämä, ilmoittaa lautakunnalle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että järjestelytoimikunta kutsuu tasavallan presidentin puolisoineen ko. valtakunnalliseen pääjuhlaan (yjsto 6.10. 6605 §).

Taide- ja kirjallisuusapurahojen jakotoimikunta

Helsinki-palkinnon ja taide- ja kirjallisuusapurahojen jakamista koskeva toimikunnan ilmoitus merkittiin tiedoksi (14.6. 1785 §).

Kuvaamataidetoimikunta

Taideteosten hankkiminen, sijoittaminen ja lainaaminen. Yleisjaosto päätti eräiden taideteosten hankkimisesta kaupungin kokoelmiin liitettäviksi (yjsto 17.3. 5459 §, 28.4. 5708 §). Kuvaamataidetoimikunnan ilmoitus v:1970 ostamistaan taideteoksista merkittiin tiedoksi (22.3. 864 §).

Kaupunginhallitus myönsi 46 000 mk toimikunnan käytettäväksi Helene Schjerfbeckin »Kahvilassa»-nimisen teoksen ostamiseksi enintään 30 000 mk:n ja T. K. Sallisen »Luostariveljien jäähyväiset» -nimisen teoksen ostamiseksi enintään 16 000 mk:n hinnasta Gösta ja Bertha Stenmanin perikunnalta (24.5. 1532 §) sekä 66 900 mk kuvanveist. Kimmo Kaivannon »Ketju»-nimisen, väriltään valkoiseksi tehtävän veistoksen ostamiseksi Kaupungintalon ala-aulaan sijoittamista varten (28.6. 1924 §).

Yleisjaosto päätti eräiden taideteosten sijoittamisesta kaupungin eri laitoksiin (yjsto 24.2. 5316 §, 2.6. 5911 §, 17.11. 6812 §).

Kaupunki päätti kiitollisena ottaa vastaan prof. Toivo Pihkasen muotokuvan Hesperian sairaalassa säilytettäväksi (yjsto 3.3. 5359 §) sekä tait. Ortutayn keraamisen Kalevalan luomisrunoa esittävän veistoksen (19.4. 1161 §).

Jäljempänä mainituille taiteilijoille päätettiin määrätyin ehdoin luovuttaa lainaksi näyttelyjä varten heidän tekemiään taideteoksia: Erkki Heikkilälle (yjsto 15.9. 6496 §, 29.9. 6567 §); Åke Hellmanille (10.2. 5226 §); Laila Pulliselle (yjsto 17.2. 5275 §, 3.3. 5360 §); Veikko Vienojalle (yjsto 17.11. 6811 §); lisäksi lainattiin Suomen Taideakatemian valistusosastolle Alice Kairan, H. Liukko-Sundströmin, J. O. Mallanderin ja Julius Palorannan eräät työt (yjsto 17.11. 6810 §) sekä Suomen Mitalitaiteen Yhdistyksen, Suomen Numismaattisen yhdistyksen ja Helsingin Osakepankin yhteisesti järjestämään mitalinäyttelyyn tait. Kauko Räsäsen tekemä Helsingin kaupungin urheilumitali (yjsto 22.9. 6530 §).

Kilpailujen järjestäminen. Kaupunginhallitus oikeutti kuvataidetoimikunnan järjestämään veistoksen aikaansaamiseksi Yliskylän kansakoulun pihalle Suomen kuvanveistäjille tarkoitetun yleisen kilpailun toimi-

kunnan laatiman kilpailukutsun mukaisesti. Veistokilpailua varten asetettiin palkintolautakunta, jonka puheenjohtajaksi nimettiin toim.joht. Aarne Välikangas sekä muiksi jäseniksi tait. Pekka Syrjä, prof. Osmo Lappo sekä kuvanveistäjät Pentti Papinaho ja Viljo Savikurki. Palkintolautakunta oikeutettiin määräämään kilpailun palkintojen ja lunastusten suuruudet siten, että niiden yhteismäärä olisi enintään 12 000 mk sekä ottamaan itselleen sihteeri. Kuvataidetoimikunnan jäsenille päätettiin maksaa palkintolautakunnan jäsenen tehtävästä palkkiona 480 mk kullekin ja ulkopuolisille jäsenille 960 mk kullekin. Kilpailun enintään 12 000 mk:aan nousevien palkinto- ja lunastuskulujen sekä enintään 8 000 mk:aan nousevien muiden kilpailukulujen suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 20 000 mk (28.6. 1925 §).

Suomen Kameraseurojen Liiton jäsenyhdistysten jäsenille päätettiin järjestää Helsinki-aiheinen valokuvataideteosten kilpailu kuvataidetoimikunnan laatiman kilpailukutsun mukaisesti. Kilpailua varten asetettiin palkintolautakunta, jonka puheenjohtajaksi nimettiin fil.tri Sakari Saarikivi sekä jäseniksi kanslisti Xenia Parros ja valokuvaajat Kai Bremer, Bert Carpelan sekä Kai Nordberg. Kilpailun palkintojen ja lunastuksien suuruudet saatiin määrätä siten, että niiden yhteismäärä olisi enintään 12 000 mk. Palkintolautakunnalla oli oikeus ottaa sihteeri ja kuulla asiantuntijoita. Ulkopuolisille palkintolautakunnan jäsenille saatiin suorittaa palkkiona tehtävästä kullekin 960 mk. Kilpailujen enintään 12 000 mk:aan nousevien palkinto- ja lunastuskulujen sekä enintään 8 000 mk:aan nousevien muiden kilpailukulujen suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 20 000 mk (22.2. 588 §).

Näyttelyjen järjestäminen. Yleisjaosto päätti, että Helsingin juhlaviikkojen ajaksi 26.8.–13.9. järjestetään Bäcksbackan taidekokoelman näyttely Kaupungintalon ala-aulaan. Näyttelyn komissaariksi määrättiin taideasiainsiht. Marja-Liisa Bell. Tehtävästä suoritettiin hänelle 750 mk:n kertakaikkinen korvaus. Komissaarin tuli huolehtia näyttelyn luettelon laatimisesta ja painattamisesta. Luettelon hinnaksi vahvistettiin 2 mk ja oli näyttely avoinna em. aikana kaikkina päivinä klo 10–16 (yjsto 23.6. 6016 §, 1.9. 6419 §).

Yleisjaosto päätti muuttaa 16.12.1970 tekemäänsä päätöstä ja oikeuttaa Suomen Taideakatemian koulun neljännen vuosikurssin järjestämään aikana 31.3.–13.4. ja valokuvaaja Seppo Saveksen aikana 28.4.–18.5. näyttelyt Kluuvin galleriassa tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 17.2. 5274 §).

Yleisjaosto myönsi 4 000 mk sairaalaviraston käytettäväksi taide- ja toimintaterapiaa käsittelevän näyttelyn järjestämistä varten Kluuvin galleriassa aikana 2.–27.6. (yjsto 28.4. 5711 §).

Eräille taiteilijoille ym. myönnettiin oikeus järjestää kertomusvuoden syksyllä ja v:n 1972 keväällä taidenäyttelyjä tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 9.6. 5947 §, 11.8. 6314 §, 15.12. 6953 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Eräiden alueiden ym. siirtäminen urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon. Seuraavat alueet päätettiin siirtää urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon: 1.1.1972 lukien Tervasaari penkereineen ja venesatama-alueineen maan osalta 1 326 400 mk:n ja entisen aittarakennuksen osalta 100 mk:n pääoma-arvoisena (18.10. 2770 §); Oulunkylän urheilupuistoon kuuluva alue arkkitehtien Risto Kaurian ja Risto Turtolan laatiman, 29.1.1970 päivätyn piirustuksen mukaisesti siten, että alueen raja kulkee kortteleiden n:o 28307 ja 28308 sekä puistoalueen vahvistettua rajaa pitkin ja että siirrettävä alue on n. 23.6 ha:n suuruinen, pääoma-arvo 944 000 mk (3.5. 1303 §); Vartiokylässä sijaitsevat tilat Uddebo RN:o 5^{44}, Tomtebo RN:o 5^{45} ja Hällebo RN:o 5^{631} rakennuksi-

neen 1.9.1971 lukien, pääoma-arvo 200 000 mk (27.9. 2589 §); Vuosaaressa sijaitseva tila Sommarhem RN:o 2^{32} ja tilasta Rönnebär RN:o 2^{33} n. 0.36 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 220 000 mk (18.10. 2793 §); Espoon kauppalan Lahnuksen kylässä sijaitseva tila Metsärinne RN:o 4^{10}, pääoma-arvo 25 000 mk (15.3. 837 §); Vihdin kunnassa sijaitsevat seuraavat tilat ja määräalat: Hulttilan kylässä sijaitsevasta tilasta Jokiranta RN:o 1^{33} ostettu, n. 9.7 ha:n suuruinen määräala 24.11.1970 lukien, pääoma-arvo 39 000 mk, tila Korpinkallio RN:o 1^{65}, pääoma-arvo 88 000 mk ja Ojakkalan kylässä sijaitseva tila Metsä-Lehtilä RN:o 2^{51}, pääoma-arvo 42 000 mk (4.1. 36 §, 1.2. 363 §); Ollilan kylässä sijaitseva tila Vuorela RN:o 1^{77} rakennuksineen, pääoma-arvo 180 000 mk (15.3. 826 §); Salmen kylässä sijaitsevasta tilasta Koivu RN:o 2^{18} ostettu, n. 8 500 m^2:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 8 500 mk (21.6. 1878 §); Ojakkalan kylässä sijaitseva tila Yläpelto I RN:o 2^{58} sekä Hulttilan kylässä sijaitsevaan Yläpelto RN:o 2^{69} kuuluva, n. 11 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 60 000 mk (23.8. 2253 §).

Urheilutoiminnan kehittämistä Helsingissä koskevassa kirjeessään dipl. ins. Kari Rahkamo oli kiinnittänyt kaupunginhallituksen huomiota siihen, että elintason kohoaminen, väestön ikärakenteen muuttuminen, maaltamuutto ja lisääntynyt vapaa-aika aiheuttavat tarvetta urheilupolitiikkaa koskeviin uusiin kannanottoihin. Tällöin olisi mm. kiinnitettävä huomiota urheilujärjestöjen varhaisnuorisotoimintaan. Nuorille tulisi pyrkiä järjestämään sekä kasvatus- että urheilukoulutuksen saaneita kouluttajia sekä säännöllisiä harjoituksia. Edelleen Rahkamo kiinnitti kirjeessään huomiota kunto- ja kilpaurheilupaikkoihin, leirialueisiin, valtakunnallisten urheilu- ym. järjestöjen ja kaupungin välisen yhteistoiminnan parantamiseen sekä selvityksen hankkimiseen siitä, miksi kaupunki ei saa suhteellista osuuttaan veikkausvoittovaroista. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan kertomusvuonna myönnetystä 400 000 mk:n määrärahasta jaettiin 32 000 mk erityisinä nuorisotoimintalisinä. Lautakunta piti koulutettujen ohjaajien palkkaamista toivottavana, mutta avustusmäärärahoilla kustannettiin yleensä lähinnä sali- ym. vuokrat. Urheilupaikat oli kaupungissa pyritty suunnittelemaan ja rakentamaan siten, että kilpaurheilua, harjoittelua ja kuntourheilua voitaisiin harrastaa samoilla urheilupaikoilla. Leiritoimintaan käytettävistä alueista on Kotiluoto-niminen saari varattu meriulkoilujärjestöjen nuorisoleirejä varten ja Bengtsårin alueella Bromarvissa nuorisotoimisto harjoitti leiritoimintaa. Myös Nuuksionpään ulkoilualueelta on partioleirejä varten eristetty oma alue. Vaikka urheilujärjestöillä ja kaupungilla ei olekaan virallista yhteistyöelintä, on yhteisiä neuvotteluja pidetty useamman kerran vuodessa. Veikkausvoittovarat jaetaan vuosittain harkinnan mukaan ja Helsingin kaupunki oli saanut vuosittain suhteellisesti pienemmän osuuden varoista kuin muut kunnat. Kun Helsingissä usein järjestettiin suuria valtakunnallisia urheilutapahtumia, olisi lautakunnan mielestä tarpeen, että kaupunki saisi suuremman osuuden ko. varoista. Kaupunginhallitus totesi, että kaupungin urheiluhallintoa hoidetaan kulloisetkin mahdollisuudet huomioon ottaen ja tehtyjen päätösten sekä määrärahojen puitteissa (4.10. 2637 §).

Helsingin lähivaikutusalueen virkistysaluetarpeesta annettava lausunto. Helsingin Seutukaavaliitto ja kaupunki tekivät aikanaan sopimuksen kahden ulkopuolisen arkkitehdin kanssa alueellisen selvityksen saamiseksi »virkistysaluetarpeesta Helsingin lähivaikutusalueella v:een 1980 mennessä» (v:n 1969 kert. s. 56). Helsingin seutukaavaliitto oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa mainitusta selvityksestä. Tässä oli tarkasteltu virkistysmuotokohtaisesti ja vyöhykkeittäin ko. alueiden kehitysnäkymiä 1970-luvulla erikoisesti keskeisen kaupunkiseudun kannalta katsottuna. Selvitystyön pohjaksi oli otettu jako

kolmeen vyöhykkeeseen. Perustutkimuksen luonteinen tehtävä jaettiin kahteen toisiinsa liittyvään osatyöhön siten, että I työvaiheeseen sisältyi 1) Helsingin lähivaikutusalueen (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Helsingin maalaiskunta, Kerava, Järvenpää, Tuusula, Nurmijärvi, Vihti, Hyvinkää, Sipoo ja Kirkkonummi) virkistystoimintojen ja -alueitten sekä niitä koskevien suunnitelmien inventointi ja analysointi, 2) selvitys kolmen tunnin aikaetäisyysvyöhykkeen virkistystoimintojen ja -alueitten vaikutuksista lähivaikutusvyöhykkeen toimintoihin ja maankäyttöön sekä 3) runsaasti tilaa tarvitsevien ja niihin liittyvien virkistystoimintojen ohjelmointi v:een 1980 saakka ja tähän liittyvän maankäytön periaatteellinen selvittely. II työvaihe oli määritelty sisältäväksi Helsingin lähivaikutusalueen yleispiirteisen virkistysaluesuunnitelman I osatyövaiheesta saatavan tiedon pohjalta. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi mm. selvityksen antavan hyvän pohjan lähivaikutusalueen virkistysaluekysymysten tutkimiseen kokonaisuutena. Vuoteen 1980 mennessä toteutettaviksi esitetyt toimenpide- ja aluevaraussuositukset jäivät raportissa kuitenkin toissijaiseen asemaan. Lautakunta katsoi, että ko. alustava selvitys oli kartoittanut monia ilmeisiä ongelmia. Tärkeimpänä jatkotyönä olisi lautakunnan mielestä selvitettävä virkistysaluesuunnitelmien toteuttamisedellytykset sekä keinot, joilla tavoitteisiin päästäisiin. Kiinteistölautakunta yhtyi selvityksessä esitettyihin periaatteellisiin kannanottoihin. Urheilu- ja ulkoilulautakunta huomautti virkistyspalvelujen kysynnän muuttuvan. Tämän vuoksi olisi tärkeätä, että muulta maankäytöltä liikenevät alueet pidettäisiin ja kehitettäisiin ekologisesti toimiviksi. Luonnonelementtien laadun parantaminen ja kulutuksen kanavointi olisivat lautakunnan mielestä ensimmäisiä ja kiireellisiä tehtäviä. Kaupunginhallitus päätti antaa seutukaavaliitolle kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan sekä urheilu- ja ulkoilulautakunnan lausuntojen mukaisen lausunnon (28.6. 1923 §).

Viranhaltijat. Ohjaustoimiston 25. pl:n urheilunohjaajan virka päätettiin jättää edelleen täyttämättä sekä 23. pl:n laiturimestarin virka toistaiseksi kuitenkin kauintaan 31.12. 1972 saakka (5.4. 1002 §).

Urheilulaitokset, venesatamat ym. Yleisjaosto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja. Määrärahoilla suoritettavat työt olisi pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihteluiden mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä yleensä ylitä talvikauden työvoiman määrää (yjsto 3.2. 5187 §, 17.2. 5279 §).

Kaluston hankinnat. Yleisjaosto oikeutti urheilu- ja ulkoiluviraston luovuttamaan käytetyn Fordson Super Dexta -merkkisen traktorin uuden traktorin hankinnan yhteydessa Rolac Oy:lle 5 150 mk:n hyvityshinnasta (yjsto 5.5. 5754 §).

Kaupunginhallitus kehotti lautakuntaa suorittamaan tarpeellisiksi osoittautuvia urheiluvälineiden ja kaluston hankintoja Euroopanmestaruuskilpailujen harjoituspaikoille kalustonhankintamäärärahoja käyttäen (28.6. 1944 §).

Kaupunginhallitus myönsi yht. 19 200 mk yleisistä käyttövaroistaan ilmaisen käyttöoikeuden myöntämiseksi X Yleisurheilun Euroopanmestaruuskilpailujen osanottajille Uimastadionilla ja Pirkkolan uimahallissa 8.–16.8. sekä Yrjönkadun uimahallin ja saunalaitoksen varaamiseksi poikkeuksellisesti yleisön käyttöön 10.8.1971 alkaen (28.6. 1951 §).

Urheilukentät. Kaupunginhallitus hyväksyi arkkit. Jouko Heikkisen laatimat, 1.2. 1971 päivätyt Etelä-Haagan urheilukentän pukusuojarakennuksen pääpiirustukset n:o 1–5 (23.8. 2233 §).

Urheilupuistot. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1968 talousarvioon Pirkkolan urheilupuiston

II vaihetta varten merkitystä osamäärärahasta 50 000 mk samalle tilille aiemmin merkityn osamäärärahan lisäksi uusien urheilupuistojen suunnittelemiseen (8.2. 422 §) sekä urheilupuistoja varten merkitystä määrärahasta enintään 200 000 mk Pirkkolan urheilupuiston maastojuoksu- ja kuntotestipolkujen valaisemiseen (25.10. 2838 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä urheilu- ja ulkoilulautakunnan esittämän Oulunkylän urheilupuiston rakennusohjelman (3.5. 1304 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Talin urheilupuiston hallirakennuksen suunnittelusta arkkit. Erkki Luoman laatimien 25.5.1966 ja 14.2.1967 päivättyjen luonnospiirustusten pohjalta luovutaan. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa urheilu- ja ulkoilulautakuntaa tarkistamaan Talin urheilupuiston hallirakennuksen rakennusohjelman hyväksytyn maankäyttösuunnitelman pohjalta ottaen huomioon myös uimahallia ja golfkenttää koskevat suunnitelmat ja siten, että voitaisiin laatia joustava suunnitelma tarvittavien tilojen vaiheittain rakentamiseksi (1.3. 666 §, 8.3. 733 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi arkkit. Olli Lehtovuoren laatimat, 1.6.1971 päivätyt Mustikkamaan ulkoilupuiston urheilukentän pukusuojarakennuksen pääpiirustukset n:o 1–2 (23.8. 2234 §). Kaupunginhallitus myönsi 23 000 mk tilapäisen kesäteatterin katsomon ja kuivakäymälöiden järjestämistä varten Mustikkamaalle kesäksi 1971 (17.5. 1471 §).

Kaupunginhallitus oikeutti lautakunnan pidentämään Helsingin Osuuskaupan kanssa tekemänsä, 29.12.1967 päivätyn Seurasaaren ravintolaa koskevan vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa 31.12.1977 saakka entisillä ehdoilla ja lisäksi siten, että vuokramies toteuttaa 20.4.1971 päivätyssä kirjeessään esittämänsä korjaukset sekä kaluston hankinnat (17.5. 1469 §).

Urheilu- ja ulkoilulautakunta oli 11.5. päättänyt Pihlajasaaressa tapahtuvasta telttailusta mm., että telttojen pito Helsingissä vakinaisen asunnon omaaville on sallittua telttailukauden 15.5.–15.9. aikana viikottain vain tiistaista klo 9:stä seuraavaan maanantaihin klo 9:ään. Tällöin on telttailu maksutonta. Ilkka Kumaja ym. olivat pyytäneet, että päätöstä muutettaisiin, koska Itäinen Pihlajasaari oli ainoa telttailualue kaupungin lähellä, jossa perheelliset ja eläkkeellä olevat voivat rauhassa ja ilman kalliita matkakustannuksia viettää kesää. Kaupunginhallitus päätti, ettei kirje antanut aihetta toimenpiteisiin. Sanotusta päätöksestä valittivat Kumaja ym. lääninhallitukseen anoen päätöksen kumoamista. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, että vaikka kirjeessä anottiinkin kaupunginhallitukselta muutosta lautakunnan em. päätökseen, ei kirjettä kuitenkaan voitu pitää valituskirjelmänä, vaan erillisenä anomuksena, jolla Pihlajasaaren telttailua koskeva asia haluttiin saada uuteen käsittelyyn. Tällaisen anomuksen tekijöillä ei ollut subjektiivista oikeutta vaatia anomuksessa esitetyn sisältöisen päätöksen tekemistä. Lääninoikeus oli kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti kunnallislain 175 ja 178 §:n säännökset huomioon ottaen hylännyt valituksen (28.6. 1944a §, 13.9. 2445 §, 7.12. 3297 §).

Maistraatti oli 20.4. velvoittanut kaupungin rakennuslain 124 ja 144 §:n nojalla huolehtimaan siitä, ettei kaupungin omistamilla Kulosaaren yksinäistaloa RN:o 1^{970} ja 1^{1} sijaitsevalla Kivinokan yleisellä ulkoilualueella olevia majoja 15.9. ja 15.5. välisenä aikana 15.9.1971 jälkeen saanut käyttää talviasumiseen ja ettei majoja 15.5.1971 alkavana kesäkautenakaan ennen tulisijalaitteiden palotarkastusta käytetä. Majojen ja niiden ympäristön saattamiseksi rakennuslain 124 §:n edellyttämään kuntoon olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin. Saneeraustoimenpiteistä, majojen värityksen sekä käytettyjen tarveaineiden yhtenäistämisestä olisi 15.5.1972 mennessä esitettävä suunnitelma rakennustarkastusviranomaisten hyväksyttäväksi. Alueen jätehuolto olisi järjestettävä rakennustarkas-

tusviraston esittämällä tavalla. Alue olisi myös siistittävä varastoidusta tavarasta ym. 1.6.1971 mennessä. Kaupunginhallitus päätti tyytyä maistraatin päätökseen. Tästä olivat invalidi Eino Mustonen ym. valittaneet lääninhallitukseen vaatien ko. päätöksen kumoamista siltä osin kuin siinä oli kielletty talviasuminen alueella. Perusteeksi esitettiin, että valittajat olivat pienituloisia tai vailla säännöllisiä tuloja olevia invalideja, vanhuksia tai muutoin sairaalloisia henkilöitä, joiden oli mahdotonta saada muualta asuntoa. Lääninhallitus oli välipäätöksessään 8.6. kehottanut maistraattia varaamaan valittajille tilaisuuden valituksensa täydentämiseen sekä hankkimaan kaupunginhallituksen selityksen asiasta. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto viittasi rakennuslain 138 §:n 2 mom:iin, jonka mukaan em. maistraatin päätöksestä valitusoikeus on sillä, jonka oikeutta päätös välittömästi koskee. Kun maistraatti on velvoittanut kaupungin eikä majojen omistajia huolehtimaan siitä, ettei mökkejä käytetä talviasumiseen, ei päätös ole täytäntöönpanokelpoinen suoraan majojen asukkaisiin nähden. Täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhtyminen majojen asukkaita kohtaan edellyttäisi sellaista päätöstä, joka velvoittaisi asukkaat muuttamaan pois mökeistään talvikaudeksi. Maistraatin päätös ei lainopillisen osaston mielestä välittömästi koskenut valittajien oikeutta, eikä heillä siten katsottu olevan myöskään valitusoikeutta. Kaupunginhallitus päätti lääninhallitukselle annettavassa selityksessään lainopillisen osaston mainitsemin perustein ilmoittaa, ettei valittajilla kaupunginhallituksen käsityksen mukaan ole itsenäistä valitusoikeutta, minkä vuoksi valitus olisi jätettävä tutkittavaksi ottamatta (3.5. 1308 §, 4.10. 2634 §).

Rastilan ulkoilualueen isännän virka päätettiin jättää täyttämättä toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 15.9.1972 saakka (4.10. 2635 §).

Yleisjaosto päätti myöntää Antti Nurmilalle lykkäystä Salmen ulkoilualueeseen kuuluvien Salmen kylän tilojen Uunola RN:o 1^{38} ja Joensuu 1^{237} yht. 825 mk:n suuruisen vuosivuokran maksamiseen 15.11.1971 saakka, vuotuinen viivästyskorko 8 % erääntymispäivästä maksupäivään (yjsto 21.7. 6224 §).

Veneiden talvisäilytyspaikat ym. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkitehtitoimisto Juutilainen-Kairamo-Pantzarin laatiman, 15.4.1964 päivätyn kaupungin venesatamien suunnitelman vielä toteutettavissa olevalta osalta pohjaksi urheilu- ja ulkoilulautakunnan toimesta suoritettavaa venesatamien yksityiskohtaista jatkosuunnittelua varten. Suunnittelu oli suoritettava yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja satamalaitoksen kanssa siten, että tällöin otettaisiin huomioon myös niiden muiden virastojen ja laitosten esittämät näkökohdat, joita asia kulloinkin koski (8.11. 2981 §).

Yhtyneet Ravintolat Oy:lle myönnettiin oikeus rakentaa kolme venelaituria, mutta ei lentokoneiden kiinnityslaituria Kulosaaren ja Valassaaren väliseen salmeen Hopeasalmen polun sillan länsipuolelle Valassaaren rantaan Wihuri-Yhtymä Oy:n 15.12.1970 päivätyn piirustuksen Marina-Casino T 151270 mukaisesti sillä ehdolla, että

laiturit rakennetaan rantaviivasta kohtisuoraan ulospäin mitattuina enintään 20 m:n pituisiksi,

sataman vesialueelle ulottuvien laitureiden ulkopäiden varaamista vesialueista maksetaan satamalaitokselle vuosittain etukäteen 100 mk:n suuruinen vuokra,

sataman vesialueiden vuokraoikeus on voimassa toistaiseksi 6 kk:n irtisanomisajoin,

luvan saaja purkaa irtisanomisen tapahduttua irtisanomisajan kuluessa vuokra-alueelle rakentamansa laitteet ja saattaa alueen alkuperäiseen kuntoon,

luvan saaja vastaa rakenteista kaupungille ja kolmannelle henkilölle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta ja haitasta sekä

luvan saaja toimittaa satamalaitoksen satamarakennusosastolle hyväksyttäviksi lai-

tureiden tarkat työpiirustukset ja saatuaan piirustuksille hyväksymisen kirjallisesti ilmoittaa osastolle rakennustöiden aloittamisajan (14.6. 1831 §).

Korkeasaari. Yleisjaosto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon Korkeasaaren rakennustöitä varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 17.2. 5278 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtuuritoimisto Kaj Nyströmin laatimat, 20.3.1970 päivätyt Korkeasaaren kahden rivitalon pääpiirustukset n:o 1–3 (22.3. 868 §).

Rakennusten ym. purkaminen. Oulunkylän urheilupuiston alueella Siltavoudinkuja 9:ssä sijaitseva rakennus päätettiin purkaa ja osoittaa siinä asuville kahdelle perheelle uusi asunto kaupungin vuokrataloista (1.11. 2920 §).

Yleisjaosto oikeutti urheilu- ja ulkoiluviraston siirtämään Vartiokylän uimarannalla olevan uponneen proomun pois uimarannalta ja hävittämään sen. Tarkoitusta varten myönnettiin 3 500 mk (yjsto 14.7. 6155 §).

Näyttelyjen järjestäminen. Yleisjaosto oikeutti viraston järjestämään Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilutoimintaa esittelevän näyttelyn Jyväskylän yliopistossa aikana 29.10.–6.11. siten, että näyttelystä aiheutuneet kustannukset suoritetaan kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 13.10. 6657 §).

Urheilu- ja ulkoilulautakuntaa kehotettiin alistamaan kaupunginhallituksen tutkittavaksi lautakunnan 24.8. tekemä päätös, joka koski Osuuskunta Suomen Messujen anomusta saada käyttöönsä C-Messuhalli venenäyttelyn järjestämistä varten (30.8. 2281 §).

Kurssikustannukset. Yleisjaosto hyväksyi sen toimenpiteen, että eläintenhoitaja Sakari Kesäniemi oli lähetetty osallistumaan valtion hevosjalostuskoululla Ypäjällä 5.–10.7. järjestettyihin kengityskursseihin. Kurssikustannusten suorittamista varten myönnettiin 39 mk (yjsto 10.11. 6776 §).

Suomenlahden meritaimenkannan hoitoa ja taimenten istutusta koskevan Helsingin kalamiespiirin ja Suomenlahden meritaimentoimikunnan kirjeiden johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa yhdistyksille, että kalojen istuttamista ja kalavesien huoltotoimenpiteitä varten myönnetään määräraha kunkin vuoden osalta erikseen talousarviokäsittelyn yhteydessä (5.4. 1007 §). Kaupungin edustajaksi 30.11.1970 perustettuun meritaimentoimikuntaan nimettiin kalastuksenvalvoja Mauri Vanhanen (yjsto 31.3. 5551 §).

Kilpailukutsut ym. Kaupunginhallitus nimesi apul.kaup.joht. Aarre Loimarannan Helsingin ja Tallinnan välisen kunto-ottelun järjestelytoimikunnan puheenjohtajaksi (8.2. 425 §).

Kaupunginhallitus päätti ottaa Pääkaupunkilehden kilpailukutsun vastaan ja antaa asian järjestelyn kaupungin puolesta urheilu- ja ulkoiluviraston tehtäväksi (15.2. 513 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto myönsi yht. 983 mk eri leirintäalueilla ja Uimastadionilla sattuneiden tavaroiden häviämisen ym. vahinkojen korvaamiseksi asianomaisille (yjsto 3.11. 6748 §, 10.11. 6779 §, 1.12. 6886 §).

Avustukset. Urheiluhallit Oy:lle päätettiin suorittaa yhtiölle kertomusvuoden talousarvioon merkitty 92 250 mk:n suuruinen avustus välittömästi yhtenä eränä ja Seurasaarisäätiölle myönnetyn vuotuisavustuksen III erä 7 500 mk välittömästi (yjsto 13.1. 5058 §, 23.6. 6011 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Kiinteistöjen hallinto. Seuraavat kiinteistöt päätettiin siirtää yleisten töiden lautakunnan hallintoon: Lauttasaaren uusi silta 1.6.1971 lukien ja Vuosaaren silta myöhemmin määrättävästä pääoma-arvosta (15.3. 844 §, 23.8. 2255 §) sekä Veljestentie 30:ssä ja Uimaran-

nantie 8:ssa sijaitsevat rakennukset 1.7. lukien korvauksetta talorakennusosaston työmaatarkoituksia varten myöhemmin purettaviksi. Veljestentie 30:ssä oleville päävuokralaisille olisi ensi tilassa osoitettava toiset asunnot, mikäli he ovat kaupungin vuokra-asunnon tarpeessa (28.6. 1991 §).

Talorakennushankkeen toiminnallista ennakkosuunnittelua koskevat ohjeet. Järjestelytoimisto teki 31.12.1968 kaupunginhallitukselle ehdotuksen talorakennushankkeen toiminnallista ennakkosuunnittelua koskevien ohjeiden hyväksymisestä. Ohjeet tarkistettiin v. 1969 yleisten töiden lautakunnan organisaatiojaoston esityksen mukaisesti. Kaupunginjohtaja totesi, että talorakennushankkeen toiminnallisella ennakkosuunnittelulla voidaan oleellisesti vaikuttaa mm. hankkeen taloudelliseen ratkaisuun. Esitettyjen ohjeiden mukaista käytäntöä oli aikaisemminkin lähes sellaisenaan sovellettu hoitolaitosten suunnittelutoimikunnan sekä osittain myös muissa talorakennushankkeissa, mutta menettelytavat ja käsittelyjärjestys olivat olleet epäyhtenäiset ja puutteelliset. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä suunnittelun organisoinnissa niihin talorakennushankkeisiin, jotka tulevat usean hallintokunnan käyttöön. Asianomaisten lautakuntien annettua esityksestä lausuntonsa kaupunginhallitus päätti hyväksyä esitetyt talorakennushankkeen toiminnallista suunnittelua koskevat ohjeet (14.6. 1782 §).

Rakennusurakoita koskevan sopimuskaavan käyttäminen. Kaupunginhallitus hyväksyi v. 1967 (v:n 1967 s. 268) mietinnön E/1967 liitteen F mukaiset ohjeet käytettäväksi kaupungin rakennustöitä teetettäessä. Samalla hyväksyttiin kaupungin rakennusteknillisissä töissä mietinnön liitteiden B ja B 1 mukainen sopimuskaava yleisine määräyksineen liitteestä G ilmenevin muutoksin käytettäviksi ohjeiden 21 §:n mukaisesti, sitten kun kaupungin ja Suomen Arkkitehtiliiton kesken olisi tehty sopimus niiden käyttämisestä. Mietinnön oli valmistanut em. ohjeita koskevan ehdotuksen laatimiseksi aikanaan asetettu komitea. Asiasta oli useaan otteeseen neuvoteltu Arkkitehtiliiton kanssa, joka oli kehottanut kääntymään Standardisoimislaitoksen puoleen. Laitoksen taholta oli ilmoitettu, että siellä valmisteltiin uusia rakennusurakkaa koskevia sopimuskaavoja yleisine määräyksineen, joissa pyrittiin ottamaan huomioon kaupungin erityistarpeita koskevat määräykset siinä määrin, että uudet kaavat soveltuisivat myös kaupungin käytettäviksi. Laitos ei pitänyt suotavana, että urakkasopimuksissa käytettäisiin erilaisia kaavoja. Arkkitehtiliitto oli myös esittänyt toivomuksensa, että kaupunginhallitus harkitsisi laitoksen toimesta julkaistavien sopimusehtojen ja -lomakkeiden valmistuttua niiden käyttämistä kaupungin töissä. Kaupungin hallitus päätti siihen nähden, ettei saadun selvityksen mukaan sopimuksen tekeminen Suomen Arkkitehtiliiton kanssa kaupunginhallituksen 19.1.1967 hyväksymien kaupungin rakennusurakoita koskevan sopimuskaavan yleisine määräyksineen käyttämisestä ollut tarpeen, että toimenpiteistä ko. sopimuksen allekirjoittamiseksi luovutaan. Suomen Arkkitehtiliitolle päätettiin esittää, että kaupunki saisi antaa lausuntonsa valmisteilla olevista uusista sopimusehdoista ennen niiden vahvistamista käyttöön otettaviksi (3.5. 1312 §).

Talorakennusosaston oman työvoiman käyttöä koskeva selvitys. Yleisten töiden lautakunta asetti 8.4. keskuudestaan jaoston tutkimaan, missä määrin v:n 1972 aikana tehtäviä rakennustöitä tulisi suorittaa omalla työvoimalla tai urakalla. Saatuaan työnsä valmiiksi jaosto oli antanut selvityksensä lautakunnalle. Yleisten töiden lautakunta totesi, että lautakunta päättää kunkin työn osalta erikseen siitä, onko työ suoritettava kaupungin omalla työvoimalla vai annettava urakalla tehtäväksi. Jaoston antaman selvityksen johdosta lautakunta päätti, että talorakennusosaston oli pyrittävä rajoittumaan korjaus- ja saneeraustöiden suorittamiseen sekä urakka-

töiden osuuden lisäämiseen jo v. 1972. Rakennusvirastoa oli kehotettu tekemään lautakunnalle ehdotus yleiskustannustensa tarkistamiseksi sekä nimikkeiden että prosenttimäärien osalta rakennusalan nykytilannetta vastaavaksi. Jaoston selvitys liitteineen oli lähetetty kaupunginhallitukselle, joka päätti kehottaa rakennusvirastoa yhteistoiminnassa sähkölaitoksen ja vesilaitoksen kanssa suorituttamaan ulkopuolisia konsultteja avuksi käyttäen yleisten töiden lautakunnan 11.11. päivätyssä esityksessä tarkoitetun tutkimuksen kaupungin koko rakennustyövoiman käytöstä ja rakennustöiden keskittämisestä asuntotuotantoa lukuun ottamatta rakennusvirastolle ja miten talorakennusosaston nyt käytössä oleva työvoima voitaisiin kaupungin kannalta parhaiten sijoittaa. Tutkimusta suoritettaessa oli otettava huomioon kaupunginvaltuuston 4.3.1970 tekemä päätös Kaupunkiliiton suosituksen D 11) kohdan osalta ja valtuuston ko. päätöksen aiheuttamien palkkalautakunnan sekä Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön välillä käytävien neuvottelujen tulokset (20.12. 3454 §).

Rakennusvirastoon päätettiin palkata seuraavat työsopimussuhteiset toimihenkilöt: puhtaanapito-osaston katupuhtaanapidon käyttöpäälliköksi dipl.ins. Timo Kareoja, kuukausipalkka 3 500 mk sekä jäteveden puhdistamojen suunnittelupäälliköksi dipl. ins. Jorma Niemelä, kuukausipalkka 3 700 mk, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (23.8. 2237 §, 10.5. 1387 §).

Eräiden aluerakennuskohteiden toteuttamisvaiheen projektinjohtajiksi nimettyjen diplomi-insinöörien kanssa päätettiin tehdä uudet palkkasopimukset seuraavasti: Reijo Korhosen kanssa Pasilan alueen projektinjohtajan tehtävien hoitamisesta ja Henrik Pulkkilan Haagan-Vantaan projektinjohtajan tehtävien hoitamisesta 22.2. lukien sekä Martti Koivumäen Puistolan asemanseudun ja Malmin aluekeskuksen projektinjohtajan tehtävien hoitamisesta 1.10. lukien, minkä mukaisesti heille maksetaan 3 700 mk/kk kullekin lisättynä 1.9. voimaan tulleella yleiskorotuksella (22.11. 3136 §) sekä piiri-ins. Esko Komoselle ja rakennuttajains. Risto Bonolle kummallekin 3 235 mk/kk 1.1.1972 lukien (27.12. 3519 §).

Kaupunginhallitus oikeutti talorakennusosaston rak.mest. Jouko Hyyrysen sekä piiriins. Vilho Markkasen jatkamaan työtään eroamisiän saavutettuaan 30.6.1972 saakka (30.8. 2314 §, 25.10. 2842, 2843 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston maksamaan työsuhteiselle työpääll. Lasse Juvoselle 200 mk:n lisäpalkkion kuukaudessa 1.2. lukien konsertti- ja kongressitalon rakennustyön valvonnasta siltä ajalta, jona hän hoitaa työpäällikön tehtäviä (25.1. 274 §).

Kahden koordinointi-, ohjelmointi- ja rakennuttamistehtäviin palkattavan toimihenkilön toimia koskevat hakuilmoitukset päätettiin julkaista erilliskuulutuksina ao. päivälehdissä sekä Insinööriuutisissa ja Rakennuslehdessä (yjsto 24.2. 5329 §, 31.3. 5555 §).

Kaupunginhallitus päätti pidentää puhtaanapito-osaston talvipäivystyskautta kuukaudella, siten että päivystyskausi tulee olemaan vuosittain 15.11.–15.4. välisenä aikana alkaen ja päättyen em. päivämääriä kulloinkin lähimpänä olevana viikonloppuna (20.12. 3452 §).

Helsingin puhtaanapitolaitoksen ammattiosasto oli kiinnittänyt huomiota siihen, että kaupungin töitä, mm. jätteenkuljetukset, annetaan yhä enenevässä määrin yksityisten yritysten hoidettaviksi. Yhdistys mainitsi lisäksi, että kaupungilla olisi riittävästi kalustoa yksityistenkin kiinteistöjen kuljetusten suorittamiseen. Monikäyttöisiä työkoneita sekä kuorma-autoja olisi lisättävä niin, että talvityöt voitaisiin hoitaa omilla koneilla ja käyttää niitä lisäksi kesällä katurakennus- ja puisto- ym. töissä. Yleisten töiden lautakunta viittasi kaupungin alueen moninkertaiseen laajenemiseen v. 1947 alkaen tapahtuneiden alueliitosten kautta. Siitä lähtien ovat yksityiset liikenteenharjoittajat hoitaneet

jätteenkuljetusta yhä laajenevassa mitassa puhtaanapito-osaston rinnalla, koska kaupungin puhtaanapitopalvelua oli pitkän aikaa haitannut kaluston puute. Kaupunki oli viime aikoina kiinteistöyhtiöitä perustaessaan pyrkinyt hoitamaan jätehuoltoasiat omilla erikoisratkaisuillaan. Puhtaanapito-osaston jätteenkuljetuskalustosta oli vapaana n. 20–25 %, tämä määrä tarvittiin uusien asiakkaiden ottamiseksi. Katupuhtaanapitotyötä ei ole annettu kokonaisurakkana yksityisten tehtäväksi yhtä tapausta lukuun ottamatta, joka liittyy yliopistollisen keskussairaalan alueeseen kuuluviin eräisiin kaupungin hoidettaviin katuosuuksiin. Puhtaanapito-osastolla on omasta takaa käytettävissään vain autoja ja lakaisukoneita. Talvisin käytetään osaston omien autojen lisäksi rakennusviraston konevarikon tiehöyliä, traktoreita ja kuormaajia siinä määrin kuin niitä on saatavissa. Ylimenevä tarve hoidetaan yksityisten omistamilla koneilla. Lautakunta katsoi tiehöyläkannan olevan suunnilleen riittävä, mutta auraus-, harjaus- ja kuormauskalusto olisi vähitellen kokonaan uusittava. Lisäksi lautakunta viittasi valtuuston kokouksessa 4.3.1970 eräiden valtuutettujen välikysymyksen yhteydessä esitettyyn. Kaupunginhallitus päätti saattaa jäljennöksen yleisten töiden lautakunnan lausunnosta Helsingin puhtaanapitolaitoksen ammattiosaston tiedoksi (3.5. 1317 §).

Yleisjaosto oikeutti yleisten töiden lautakunnan luovuttamaan seuraavat koneet ym.: Tamrock-Tampella Oy:lle kaksi rakennusviraston käytöstä poistettua FR 4 kompressoria uusien koneiden hankinnan yhteydessä 2 000 mk:n yhteishintaan (yjsto 10.3. 5418 §); Olli Tuote Oy:lle 30 kpl poistettavia liikennevilkkuja uusien hankinnan yhteydessä 10 mk:n kappalehinnasta (yjsto 10.3. 5419 §) sekä uuden veneen hankinnan yhteydessä kaksi käytettyä Johnson venemoottoria Oy Vatorille 5 000 mk:n yhteishinnasta (yjsto 26.5. 5883 §).

Elintarvikekeskusta kehotettiin huolehtimaan rakennusviraston Munkkisaaren työtukikohdan ruokalanpidon järjestämisestä. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuvan tappion järjestely käsiteltäisiin erikseen (4.10. 2664 §).

Konekorjaamo. Kaupunginhallitus myönsi enintään 50 000 mk rakennusviraston konekorjaamon muuttokustannuksiin (1.6. 1650 §).

22 viipaletta käsittävän työmaan suurparakin tilaamista varten konekorjaamolta kaupunginhallitus myönsi 250 000 mk (8.3. 736 §).

Konkurssit. Kaupungin nostettua kanteen Consolid Oy:n konkurssipesää ja toimitusjohtajaa Stig Schubertia vastaan raastuvanoikeus velvoitti v. 1969 (ks. s. 267) konkurssipesän suorittamaan erinäisiä korvauksia, jotka aiheutuivat erityisammattikoulun ja Roihuvuoren kansakoulun rakennusurakan keskeytymisestä. Toimitusjohtaja Schubert saattoi asian Helsingin hovioikeuden käsiteltäväksi ja myös kaupunki haki päätökseen muutosta vaatien yht. 27 630 mk:n odotusajan palkkojen lomakorvauksineen tuomitsemista maksettavaksi konkurssiin luovutetuista varoista etuoikeusasetuksen 4 §:n tuottamalla etuoikeudella. Schubert oli vetokirjelmässään käsitellyt lähinnä jutun prosessuaalista puolta toistaen myös kaikki raastuvanoikeudessa esittämänsä. Hovioikeus oli jättänyt jutun raastuvanoikeuden päätöksen varaan, paitsi että lausunto konkurssipesän velvollisuudesta maksaa kaupungin toimesta Roihuvuoren kansakoulurakennuksen valmistumisen jälkeen suoritettujen korjaustöiden kustannuksia oli kumottu, koska hovioikeus katsoi jääneen näyttämättä, että korjaustyöt olisivat johtuneet yhtiön työn puutteellisuudesta. Kaupungille tuomittu oikeudenkäyntikulujen korvaus oli lisäksi alennettu 20 000 mk:sta 10 000 mk:aan. Kaupunginhallitus päätti merkitä Helsingin hovioikeuden päätöksen tiedoksi ja tyytyä siihen, mikäli myös Consolid Oy ja toim.joht. Stig Schubert tyytyvät siihen. Mikäli he hakisivat

muutosta hovioikeuden päätökseen, myös kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin jatkamaan oikeudenkäyntiä (10.5. 1371 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston tekemään Rakennustyöläisten Uudenmaan Aluejärjestön kanssa sopimuksen, jonka mukaan kaupunki sitoutuu maksamaan konkurssissa olevan Tie-Tarro Oy:n Muurimestarintien kaksoissillan työmaalla yhtiöltä maksamatta jääneet sellaiset työsuhteesta johtuvat riidattomat saatavat, jotka valvonnan perusteella voidaan konkurssituomiossa määrätä maksettaviksi konkurssiin luovutetuista varoista sillä ehdolla, että aluejärjestö purkaa sanotulle työmaalle julistamansa saarron sekä että työntekijät siirtävät em. etuoikeutetut palkkasaatavansa Helsingin kaupungille valvottaviksi Tie-Tarro Oy:n konkurssissa. Rakennusvirastoa kehotettiin sopimusta tehdessään ja siitä aiheutuvissa toimenpiteissä ottamaan huomioon lainopillisen osaston 3.2. päivätyssä muistiossa esitetyt näkökohdat (8.2. 436 §).

Kadut ja tiet, liikenneväylät, puhdistamot ym. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään eräitä v:ien 1968–1971 talousarvioiden pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja. Samaten kaupunginhallitus hyväksyi kertomusvuoden talousarvioon liikenneväyliä sekä uusia katuja ja teitä varten merkittyjen määrärahojen käyttösuunnitelmat (25.1. 262–264, 272 §, 8.2. 433 §, 15.2. 521, 522 §, 1.3. 669, 673 §, 8.3. 737, 738 §, 17.5. 1472, 1473 §, 1.6. 1652 §, 14.6. 1806 §, 28.6. 1963 §, 30.8. 2316 §, 6.9. 2384 §, 20.9. 2516 §, 27.9. 2581 §, 1.11. 2925 §, 7.12. 3304 §, 13.12. 3377 §).

Yleisjaosto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon yleisen kunnallishallinnon ja eräiden muiden hallintokuntien rakennusten suunnittelua ja rakentamista varten, uusia katuja ja teitä sekä uusia puistoja ja leikkikenttiä varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 20.1. 5100 §, 27.1. 5145, 5146 §, 11.8. 6323, 6324 §). Työt olisi pyrittävä suorittamaan työllisyyden kausivaihtelut huomioon ottaen.

Eräiden katupiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavien kaupunginosien eräiden katujen katupiirustukset: Kamppi, Länsisatama ja Lauttasaari (22.3. 873 §); Oulunkylä, Patola ja Maunula (8.2. 429 §, 25.10. 2841 §, 8.11. 2982 §); Munkkiniemi, Kuusisaari (1.3. 682 §); Malmi ja Tapaninkylä (13.9. 2452 §); Jakomäki (18.1. 176 §); Tammisalo (14.6. 1805 §, 2.8. 2066 §); Vartioharju ja Kontula (8.2. 428 §, 2.8. 2066 §, 22.11. 3126 §); Pitäjänmäki (5.4. 1011 §, 30.8. 2318 §); Mellunmäki, Mellunkylä ja Vuosaari (11.10. 2701 §, 22.11. 3127 §); Laajasalo (22.2. 598 §).

Kunnallisneuvosmies Aarne Kesänen ja hänen vaimonsa Rakel Kesänen olivat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä, jolla oli vahvistettu Marjaniemen katupiirustukset n:o 12270–12273; nämä koskivat Kallenrinteen ja Niittyrannan välisen Puolaharju-nimisen kadun alentamista paalujen 53 ja 54 kohdalla. Valittajat olivat vaatineet päätöksen kumoamista ja asian palauttamista kaupunginhallituksen uudelleen käsiteltäväksi. Lääninhallitus oli 17.12.1970 katsonut, että asiakirjojen mukaan katupiirustuksissa oli otettu riittävässä määrin huomioon kadun liikenneturvallisuus ja sadevesien johtaminen ja hylännyt valituksen rakennusasetuksen 95 §:n sekä kunnallislain 175 ja 178 §:n nojalla (25.1. 265 §).

Helsingin seudun tieneuvottelukunnan toimintaan liittyvät tutkimus- ja suunnittelusopimukset päätettiin tehdä Helsingin kaupungin nimissä ja Helsingin seudun tieneuvottelukunnan teknillisen jaoston hyväksyminä siten, että kaupungin osuus sopimuksen kustannuksista on 1/3, joka suoritetaan talousarvioon kaupungin osuutta varten Helsingin seudun liikenneasioita käsittelevän neuvottelukunnan kustannuksiin merkittyä määrärahaa käyttäen ja edellyttäen, että tie- ja vesirakennushallitus sitoutuu kustantamaan 1/3 tehtävien sopimusten kustannuksista

sekä vastaavasti Espoon kauppala 1/6 ja Helsingin maalaiskunta 1/6 sopimuksen kustannuksista. Edelleen kaupunginhallitus oikeutti Helsingin seudun tieneuvottelukunnan alaisen Helsingin seudun liikenteensuunnittelun koordinointitoimiston johtajan, dipl.ins. Veli Himasen yhdessä apul.kaup.siht. Tauno Lehtisen kanssa kaupungin puolesta allekirjoittamaan tehtävät tutkimus- ja suunnittelusopimukset (15.2. 524 §).

Akselipainotoimikunnan mietintöä koskeva lausunto. Tie- ja vesirakennushallitus asetti v. 1965 toimikunnan tutkimaan tieliikenteessä sallittavien akseli- ja telipainojen ylärajan korottamismahdollisuuksia. Toimikunnan mietinnön johdosta oli tie- ja vesirakennushallituksessa laadittu muistio ja mm. Helsingin kaupunginhallitukselta oli pyydetty lausunto siitä, voidaanko raskas tieverkko ulottaa käsittämään kaupungin alueella olevat kadut ja muut liikenneväylät. Lausuntoon oli pyydetty siltojen osalta sisällyttämään vastaavanlainen selvitys kuin muistiossa oli maanteiden osalta tehty. Katujen edellytettiin olevan kestopäällystettyjä. Rakennusviraston katurakennusosasto piti akselipainojen korottamista pääliikenneväylillä perusteltuna. Omalta osaltaan osasto oli suunnitellut ja rakennuttanut uudet kadut ja tiet sekä sillat nykyistä raskaampaa liikennettä silmällä pitäen. Suurin sallittava auton ja kaksiakselisen varsinaisen perävaunun yhdistelmän kokonaispaino oli 32 tonnia sekä auton ja puoliperävaunun 30 tonnia. Katurakennusosastolla oli tekeillä tutkimus Helsingin vanhojen katujen rakenteista ja niiden kantavuudesta. Yliraskaille ajoneuvoille myönnettiin kaupungissa lupia vain määräajaksi ja kutakin ajoneuvoa varten erikseen. Yleisempi yliraskaille kulkuneuvoille myönnettävä lupa olisi annettava vasta, kun em. selvitys vanhojen katujen osalta oli saatu suoritetuksi. Kaupungin alueella olevien siltojen osalta yleisten töiden lautakunta katsoi, että raskaan tieverkon ajoneuvoilla ja ajoneuvoyhdistelmillä, joiden suurin akselipaino on 10 tonnia ja suurin telipaino 16 tonnia, voidaan liikennöidä kaikkien muiden siltojen yli paitsi niiden, joille liikennemerkeillä on määrätty painorajoitus ja puukantisten siltojen yli. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli lisäksi kiinnittänyt erityistä huomiota raskaan tavaraliikenteen muulle liikenteelle ja katujen varsilla oleville kiinteistöille aiheuttamiin haittoihin. Teollisuus-, satama- ym. alueiden välttämätöntä raskasta tavaraliikennettä olisikin tämän vuoksi ohjattava käyttämään vain tiettyjä reittejä ja mahdollisesti tiettyjä aikoja. Poliisilaitoksella ei ollut huomauttamista edellä olevan johdosta. Kaupunginhallitus päätti antaa tie- ja vesirakennushallitukselle yleisten töiden lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (24.5. 1545 §).

Katujen ja teiden rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti, että yhdystie Pasilasta Metsälään rakennetaan kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksessa n:o 436/17.9.1970 esitetyn periaatteen mukaisesti (15.2. 542 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Haagan ja Metsälän välisen yhdystien rakentaminen toteutetaan liikennesuunnitteluosaston piirustuksessa n:o 435/17.9.1970 ja rakennusviraston katurakennusosaston piirustuksessa n:o 16477/29.12.1970 esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Liikennepoliittisen yhdistyksen Enemmistön samaa asiaa koskevan kirjeen ei katsottu antavan aihetta toimenpiteisiin. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan tien rakentamisesta 4.2 mmk:n kustannusarvion mukaisesti. Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi yleisten töiden lautakunnan laadituttamien Haagan ja Metsälän yhdystien kahden sillan yleispiirustukset n:o 16973 ja 16974 edellyttäen, että piirustuksiin liitetään kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston ohjeiden mukaiset istutussuunnitelmat. Suunnitelmat olisi laadittava koko Metsäläntien tienvierialuetta varten (22.2. 608 §, 1.3. 693 §, 11.10. 2699 §).

Rakennusvirastoa kehotettiin rakentamaan yleisten töiden lautakunnan esittämä tilapäinen jalankulkukatu Siltamäki–Suutarila -nimisen paikallistien varteen tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorin lausunnon n:o 1302/T-225/15.3.1971 mukaisesti. Piirikonttori oli sittemmin lisännyt ehtoihin kohdan, jonka mukaan tien kunnossapito jää kaupungille. Koska kyseinen jalankulku- ja pyörätie rakennetaan Siltamäen koululaisten liikenneturvallisuuden parantamiseksi, kaupunginhallitus päätti hyväksyä lisäehdon (29.3. 944 §, 20.9. 2514 §).

Kaupunginhallitus päätti

hyväksyä rautatiehallituksen rataosaston 4.2. päivätyn esityksen kävelytien rakentamisesta Pasilan matkustaja-asemalta TV-keskuksen tieliittymään Pasilassa kävelytiehen liittyvine jalankulkusiltoineen sekä

osallistua tieosuuden B, C rakennuskustannuksiin 35 000 mk:lla käyttäen v:n 1972 talousarvion pääomamenoihin uusia katuja ja teitä varten, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, merkittyä siirtomäärärahaa sillä ehdolla, että kävelytien kunnossa- ja puhtaanapitokustannukset tulevat valtion vastattaviksi ja että kävelytieltä asemalaitureiden eteläpäässä olevaan alikulkuun jo ensimmäisessä vaiheessa järjestetään yhteys (13.12. 3382 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rakennushallituksen 19.10. päivätyssä esityksessä ilmenevän suunnitelman Vantaanlaaksontien rakentamisesta rakennusviraston 15.11. ja vesilaitoksen 8.12. päivättyjen lausuntojen mukaisin edellytyksin (20.12. 3455 §).

Rakennusvirastoa kehotettiin huolehtimaan kaupungin ja valtion väliseen aluevaihtoon liittyvän Kytösuontien rakentamisesta liikennöitävään kuntoon v:n 1973 loppuun mennessä sekä samassa yhteydessä suoritettavasta Mätäpuron järjestelystä käyttäen tarkoitukseen rakennuslain 78 ja 79 §:n mukaisiin katu- ja viemäritöihin varattavia määrärahoja. Kytösuontien nykyisiä liittymiä saatiin käyttää toistaiseksi. Kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin selvittämään Kytösuontien liikennejärjestelyt katupiirustuksen laatimista varten (25.10. 2865 §).

Vt Ukkolan ym. kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti, että Hämeentien itäreunaan korttelin n:o 668 kohdalle rakennetaan jalkakäytävä liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 497/15.4.1971 mukaisesti. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan jalkakäytävän rakentamisesta n. 25 000 mk:n suuruisen kustannusarvion mukaisesti ao. määrärahoja käyttäen (24.5. 1558 §).

Kaupunginhallitus päätti v. 1970 Lapinmäentien ja Koskelantien välisen yhdystien rakentamisesta lukuun ottamatta yhdystien sekä Mannerheimintien ja Mäkelänkadun risteyksiin suunniteltuja eritasoliittymiä. Valtiot.kand. Pekka Tavaila ym. olivat valittaneet päätöksestä lääninhallitukseen mainiten, että kaupunginhallituksen valituksenalaisen päätöksen perusteella rakennetaan Metsämäentieltä Koskelantielle pääkatuluokkainen moottoriväylä. Tämän eteläpuolelle n. 50–100 m:n päähän on tie- ja vesirakennushallitus suunnitellut rakennettavaksi 6-kaistaisen moottoritien yhdistämään Tarvon ja Lahden moottoritiet. Lisäksi on suunniteltu väylille rakennettavaksi liittymät Hämeenlinnan ja Tuusulan moottoritielle sekä Pasilassa ns. Vapaudenkadulle. Valittajien mielestä ei ollut tarkoituksenmukaista rakentaa rinnakkain kahta korkealuokkaista liikenneväylää, jotka pirstoisivat keskuspuiston. Ei myöskään olisi tarkoituksenmukaista yhdistää kahta moottoritietä, Lahden ja Tarvon moottoritietä, Helsingin sydänalueella, koska pohjoisempana oli valmiita kehäteitä poikittaisliikennettä varten. Lapinmäentien–Koskelantien yhdystie oli rakenteellisestikin epäonnistunut, koska siinä ei ollut otettu huomioon keskuspuistoa ulkoilu- ja virkistysalueena. Valittajat vaativat kaupunginhallituksen päätöksen kumoamista, koska tien rakentamista koskevan päätöksen tekeminen heidän mielestään kuului valtuustolle. Kaupunginhallitus oli antanut asiasta

selityksensä ja lääninoikeus oli kunnallislain 175 ja 178 §:n nojalla hylännyt valituksen. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen lähettämässään valituksessa Tavaila ym. olivat uudistaneet aikaisemmin lausumansa ja väittäneet, että ohje- ja johtosäännöissä ei ole siirretty valtuuston päätösvaltaa uusien teiden osalta kaupunginhallitukselle. Hyväksyessään talousarvion valtuusto on ainoastaan hyväksynyt määrärahan liikenneväylien rakentamiseen. Sen sijaan valtuusto ei ole ratkaissut, eikä ole voinutkaan ratkaista sitä, miten väylä on rakennettava. Korkein hallinto-oikeus oli pyytänyt kaupunginhallituksen selitystä asiasta. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi valittajien katsoneen kaupunginhallituksen menneen toimivaltaansa ulommaksi. Lääninoikeus oli kuitenkin katsonut, ettei päätös mennyt kaupunginhallituksen toimivaltaa ulommaksi, koska valtuusto oli vahvistanut talousarviot v:ksi 1970 ja 1971 ja niihin oli pääomamenoihin momentille »Liikenneväylät, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan» otettu määräraha ko. tien rakentamiseen. Valittajat olivat edelleen lausuneet, että määrärahan tarkempi jakaminen oli valtuuston päätöksellä jätetty kaupunginhallituksen tehtäväksi, mutta että kaupunginhallitus ei voisi ratkaista, miten väylä on rakennettava. Tämä tulkinta oli virheellinen, sillä ei voitane ajatella, että kaupunginhallitus voi vapaasti harkintansa mukaan jakaa määrärahan eri kohteita varten, mutta ei voisi päättää miten työ suoritetaan. Jos talousarvioon on merkitty määräraha käytettäväksi kaupunginhallituksen määräyksen mukaan, on sillä selvästi annettu kaupunginhallitukselle oikeus päättää työn yksityiskohtaisesta suunnittelusta ja suorittamistavasta. Valtuusto oli lisäksi hyväksynyt talousarviossa tien rakennettavaksi merkinnällä »Tie Koskelantieltä rautatien yli Metsämäentielle ja VR:n alueelle johtavien teiden järjestely». Jos työn suoritustapa jouduttaisiin jokaisen liikenneväylän osalta alistamaan valtuuston ratkaistavaksi, ei valtuuston talousarviopäätöksellä olisi tältä osin mitään merkitystä. Kaupunginhallitus päätti antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen (11.1. 105 §, 7.12. 3325 §).

Kaupunginhallitus päätti, hyläten esitykset liikennevalojen asentamisesta Nurmijärventielle Muurimestarintien ja Kaarelantien risteyksiin, että Kaarelantie päällystetään kaupungin toimesta Nurmijärventieltä Elontielle sillä ehdolla, että päällystetty tienosa palautuu työn päätyttyä Etelä-Kaarelan tiekunnan kunnossa- ja puhtaanapidettäväksi siihen saakka, kunnes tie lakkaa yksityistielain mukaan olemasta yksityistie. Tarkoitukseen myönnettiin 80 000 mk (14.6. 1803 §).

Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin Yrttimaantien päällystämiseksi välillä Tapanilanpuro–Kottaraistie sekä välillä Kottaraistie–Kesantotie. Tarkoitukseen myönnettiin yht. 71 000 mk (3.5. 1311 §, 16.8. 2181 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston käytettävissään olevilla kunnossapito- tai vastaavilla varoilla v:n 1971 syksyllä tai v:n 1972 keväällä päällystämään Paneliantien välillä Aarteenetsijäntie–Tuukkalantie sillä ehdolla, että tienpito päällystystöiden päätyttyä palautuu Vesalan tiekunnalle (8.11. 2985 §).

Hannukselantie päätettiin päällystää kaupungin toimesta ja kustannuksella edellyttäen, että tie päällystämisen jälkeen palautuu Hannukselantien tiekunnan kunnossa- ja puhtaanapidettäväksi siksi, kunnes tien hoito yksityistielain 3 §:n 3 mom:n nojalla siirtyy kaupungille. Päällystäminen on otettava huomioon tiekunnalle mahdollista avustusta myönnettäessä. Tarkoitukseen myönnettiin 65 000 mk (22.3. 874 §).

Puuskaniementien tiekunnan kunnossapitoon kuuluva osuus Jollaksentietä päätettiin päällystää kaupungin toimesta ja kustannuksella samoin ehdoin kuin edellä. Tienosan päällystämistä varten myönnettiin 20 000 mk (22.3. 875 §).

Kaupungin toimesta päätettiin Kallvikintiestä päällystää ao. tiekunnan pyynnön mukainen osuus Ramsinniementien tienhaarasta Leppäniementien tienhaaraan sillä ehdolla, että tiekunta osallistuu puoleen päällystämiskustannuksista, kuitenkin enintään 8 000 mk:lla ja että tienosan hoito päällystämistyön valmistuttua palautuu tiekunnalle (28.6. 1978 §).

Hyrylän–Kullon maantien rakentaminen. Tie- ja vesirakennushallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa puoltavansa em. maantiesuunnitelman hyväksymistä edellyttäen, että Ruxin asuntoalueen kohdalle varataan yksityistieliittymä tien pohjoispuolelle ja että Jokivarsi–Nikkilän maantieltä järjestetään joustava linja-autoyhteys Nikkilän sairaalan edustalle (24.5. 1540 §).

Helsingin–Lahden moottoritie. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle puoltavansa läjityssuunnitelman hyväksymistä edellyttäen, että tie- ja vesirakennushallitus vastaa kaikesta haitasta ja vahingosta, mikä läjittämisestä mahdollisesti aiheutuu sekä että tie- ja vesirakennushallitus huolehtii läjityssuunnitelman toteuttamisesta kaupungin rakennusviraston kanssa sovittavalla tavalla kiinteistöviraston metsäosaston hyväksymään kuntoon siten, että rakennusviraston, vesilaitoksen ja kaasulaitoksen lausunnoissa esitetyt näkökohdat otetaan huomioon suunnitelmaa toteutettaessa (29.11. 3220 §). Moottoritien rakentamista varten välillä Tattariharju–Järvenpää nimettiin kaupungin edustajaksi dipl.ins. Lasse Laihonen (yjsto 23.6. 6025 §).

Kaupunginhallitus päätti, tyytyen tie- ja vesirakennushallituksen päätökseen Kehätien hyväksymisestä rakennuslain 93 §:n tarkoittamaksi kauko- tai kauttakulkuliikenteelle tärkeäksi kaduksi, merkitä sen tiedoksi (14.6. 1844 §).

Paikallistiet ym. Tie- ja vesirakennushallitus oli antanut 15.6. päätöksen Uudenmaan lääniin kuuluvien kuntien suoritettavasta korvauksesta niiden alueella olevien paikallisteiden valtion toimesta v. 1970 tapahtuneesta rakentamisesta. Helsingin kaupungin maksettavaksi oli määrätty Helsingin–Lahden moottoritiehen liittyvän Kivikon eritasoliittymän ramppien sekä itäisen ja läntisen kehätien rakentamisesta paikallistienä 515 483 mk sekä Helsingin–Porvoon moottoritien rakentamisen yhteydessä suoritetusta Rajakylän paikallistien parantamisesta 16 397 mk eli yht. 531 880 mk. Kaupunginhallitus päätti merkitä tie- ja vesirakennushallituksen päätöksen sekä kaupunginkanslian lainopillisen osaston ja rakennusviraston ilmoitukset tiedoksi ja tyytyä päätökseen. Rakennusvirastoa kehotettiin huolehtimaan maksun suorittamisesta Uudenmaan lääninhallitukselle (9.8. 2120 §, yjsto 14.7. 6193 §).

Maanteiden päätekohtien muuttaminen. Merkittiin tiedoksi, että lääninhallitus oli vahvistanut Helsingin–Santahaminan maantien päätekohdan kilometrilukemalle 4+735 ja Jakomäen–Mellunkylän paikalistien päätekohdan kilometrilukemalle 1+717 valtuuston ehdotuksen mukaisesti (24.5. 1546 §, 28.6. 1955 §). Valtuusto oli v. 1970 puoltanut paikallistien jakson Itäinen tie–Saniaistie–Imarretie määräämistä kilometrilukemalle 0+409 sekä esittänyt samalla, että kilometrilukemien 0+000 ja 0+409 välinen osa siirrettäisiin sopimuksella kaupungin hoitoon. Lääninhallitus oli 22.9. määrännyt, ettei em. paikallistien jaksolla 1.1.1972 lukien ole lainkaan päätekohtaa. Kaupunginhallitus päätti, ettei kaupungin puolesta haeta muutosta lääninhallituksen päätökseen (18.10. 2777 §).

Yleisjaosto määräsi rakennusviraston edustamaan kaupunkia katselmuksissa, jotka koskivat yleisen tien päätepisteen määräämistä Nordsjön paikallistiellä, Hakkilan–Alppikylän maantiellä ja Jakomäen Mellunkylän paikallistiellä sekä tietoimituksessa, joka koski valtatien n:o 3 parantamista yleisten ja yksityisten teiden järjestelyineen välillä Pirkkolantie–Kaivoksela (yjsto 28.4. 5722 §, 20.10. 6700 §, 15.12. 6969 §).

Katukatselmuksen kumoamista koskeva asia. Yleisjaosto päätti antaa lääninhallitukselle sen vaatiman vastineen valituksesta, jonka Kaarlo Mansner oli tehnyt katualueen katselmuksen kumoamista koskevasta, maistraatin 27.10.1970 tekemästä päätöksestä (yjsto 21.7. 6239 §).

Kadun korjaamista koskeva valitus. Maistraatti oli v. 1967 rakennusjärjestyksen 68, 70 ja 77 §:n sekä rakennuslain 144 §:n nojalla velvoittanut Asunto Oy Timonlinnan uusimaan sen kunnossapidettävällä kadunosalla Paciuksenkadulla ajoradan asfalttipäällysteen ja sen alla olevan betonikerroksen, koska ne olivat niin rikkoutuneet ja kuoppaiset, että ajorata oli siltä osin erittäin vaarallinen. Lääninhallitus, johon yhtiö oli valittanut, oli rakennuslain 78 §:n 1 ja 2 mom:n säännösten perusteella katsonut, ettei yhtiötä voitu velvoittaa kadun perustan korjaamiseen, jota oli pidettävä kadun rakentamisena sen vuoksi ja kun kysymystä siitä, oliko perustan vahvistamisen jälkeen suoritettavaa kadun päällystämistä joko kokonaan tai osittain pidettävä sellaisena kadun kunnossapitona, johon yhtiö rakennusjärjestyksen mukaan oli velvollinen, ei tässä yhteydessä voitu ottaa ratkaistavaksi, lääninhallitus oli kumonnut maistraatin päätöksen 17.11.1969. Kaupunginhallitus oli valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja vaatinut, koska kadunosa oli kaupungin toimesta korjattu, että korkein hallinto-oikeus toteaisi, että kaupungilla on oikeus periä kustannukset yhtiöltä. Korkein hallinto-oikeus oli 25.11.1970 harkinnut oikeaksi muuttaa lääninoikeuden päätöstä ja vahvistaa, että yhtiö on velvollinen huolehtimaan kadun korjauksestä siltä osin kuin se koskee kadun kunnossapitoon kuuluvaa kadun päällysteen uusimista. Koska tämä yhtiön velvollisuus oli laiminlyöty ja päällystäminen oli suoritettu kaupungin toimesta, saatiin siitä johtuneet kustannukset rakennuslain 144 §:n 2 mom:n nojalla periä yhtiöltä. Yhtiölle ei määrätty korvauksia sille korkeimmassa hallinto-oikeudessa aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Kaupunginhallitus päätti merkitä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksi (11.1. 83 §).

Korkein hallinto-oikeus oli tehnyt vastaavanlaisen päätöksen Asunto Oy Mäntytie 4:n osalta Paciuksenkadun yhtiölle kuuluvan osan korjaamisesta, mikä merkittiin tiedoksi (11.1. 84 §).

Katujen ja liikennealueiden kunnossapito. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan 1.1.1972 alkaen kaupungin eri hallintokuntien kiinteistöihin liittyvien ja niiden hoidossa olevien katualueiden ns. kesäkunnossapidosta eli päällysteiden uusimis- ja paikkaustöistä lukuun ottamatta satama-alueiden katuja, joiden kunnossapito jäisi edelleenkin satamalaitoksen tehtäväksi. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ottamaan v:n 1972 talousarvioehdotukseensa erillinen määräraha tähän tarkoitukseen sekä sen yhteydessä selvittämään, missä määrin eri hallintokuntien määrärahoja oli v. 1970 käytetty mainittuun tarkoitukseen (15.3. 817 §).

Katujen pölyämistä koskeva asia. Vtt Paavola ja Kalliala mainitsivat kaupunginhallitukselle lähettämässään kirjeessä kaupungin asukkaiden valittavan katujen keväistä pölyisyyttä. Kun tämä aiheutui siitä, että talven aikana ajoradoille levitettyä hiekkaa ei poisteta kyllin aikaisessa vaiheessa, olisi kaupunginhallituksen ryhdyttävä olosuhteiden vaatimiin toimenpiteisiin kevään 1972 varalta. Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että rakennusjärjestyksen mukaan katujen ja niihin verrattavien yleisten paikkojen puhtaanapito kuuluu yleisesti tontinomistajan eikä kaupungin tehtäviin. Rakennusjärjestyksen muuttamisen jälkeen kaupunki oli ottanut tehdäkseen tontinomistajien puhtaanapidettävillä alueilla talvisin ajoratojen koneellisen aurauksen sekä ajoradan ja sillä olevien suojateiden ja korokkeiden hiekottamisen. Ajoradalle liukkauden takia sirotellun hiekan poistamisen on kuitenkin katsottu

kuuluvan tontinomistajien tavanomaiseen puhtaanapitoon. Pölyhaitat tietäen puhtaanapito-osasto oli tarjoutunut kiinteistöjen puolesta poistamaan keväisin hiekat maksua vastaan, mutta tontinomistajat halusivat tehdä työn mieluimmin itse. Kaupunki voi kustannuksellaan ottaa tehdäkseen hiekan poistamisen vain rakennusjärjestyksen muutoksella. Siirtyminen viisipäiväiseen työviikkoon ja talonmiesten työaikalaki olivat saaneet kiinteistöt antamaan ko. työt isännöitsijätoimistojen tms. liikkeiden tehtäväksi, mikä oli ilmeisesti hidastuttanut mm. ajoratojen puhtaanapitoa. Pölyämisen estämiseksi oli puhtaanapito-osaston käyttöön jo useampana vuotena hankittu vesipesussa käsiteltyä hiekoitushiekkaa, josta kaikki pölyävä hienompijakoinen aines oli poistettu. Vielä tehokkaammin voitaisiin pölyämistä vähentää luopumalla hiekankäytöstä pääväylillä ja käyttämällä liukkauden torjumiseen pelkkää ruokasuolaa. Suolan käyttöä oli kuitenkin niin paljon vastustettu, ettei siihen vielä ollut voitu mennä moottoriteitä ym. pääväyliä lukuun ottamatta. Lautakunta oli kehottanut puhtaanapito-osastoa suorittamaan sille kuuluvan osan hiekan poistamisesta ajoradalta keväällä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Valtuutetuille Paavolalle ja Kallialalle päätettiin lähettää jäljennös lautakunnan lausunnosta (23.8. 2241 §).

Jäljempänä mainituille *tiekunnille myönnettiin seuraavat avustukset* v:n 1971 kunnossapitokustannuksiin: Etelä-Kaarelan tiehoitokunta 3 000 mk (yjsto 15.12. 6971 §); Paloheinän tiekunta 3 000 mk (yjsto 14.4. 5614 §); Tapanilan tiekunta 3 500 mk (yjsto 19.5. 5843 §); Aamuruskontien tiekunta 300 mk (yjsto 14.4. 5615 §); Hannukselantien tiekunta 1 500 mk (yjsto 17.11. 6816 §); Vaskipellon tiekunta 300 mk (yjsto 13.1. 5065a §); Vesimiehentien tiekunta 300 mk (yjsto 14.4. 5613 §); Puistolan yksityistien tiekunta 3 000 mk (yjsto 19.5. 5841 §); Vehkalahdentien ympäristön tiehoitokunta 1 200 mk (yjsto 7.7. 6100 §); Uussillantien tiekunta 700 mk (yjsto 18.8. 6353 §); Vesalan tiekunta 3 000 mk (yjsto 25.8. 6390 §); Ala-Tikkurilan tiekunta 1 200 mk (yjsto 19.5. 5840 §) ja Jokihaaran tiekunta 700 mk (yjsto 19.5. 5842 §).

Huopalahden–Martinlaakson rataa koskevat asiat. Muinaistieteellisen toimikunnan esihistoriallinen osasto oli ilmoittanut rautatiehallitukselle, että suunnitellun Huopalahden –Martinlaakson radan alueella on kaksi muinaismuistolain nojalla rauhoitettua muinaisjäännöstä, joista toinen on kaupungin alueella. Näitä ei ole oikeus hävittää, ennen kuin muinaistieteellisen toimikunnan toimesta on alueella suoritettu tutkimuksia. Muinaismuistolain 15 §:n mukaan tutkimuskustannukset jäävät rakennuttajan korvattaviksi. Helsingin kaupungin, Helsingin maalaiskunnan ja valtionrautateiden kesken oli 20.1. allekirjoitettu sopimus Martinlaakson radan rakentamisesta ja liikennöimisestä. Sopimuksen mukaan kaupunki maksaa mm. radan alusrakenteen kaupungin alueella. Tämän vuoksi rautatiehallitus oli esittänyt, että kaupunki vastaisi tutkimuksen rahoittamisesta alueensa osalta. Tutkimukset olisi suoritettava ennen radan rakennustöiden aloittamista. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki vastaa muinaistieteellisen toimikunnan toimesta suoritettavien, ratalinjalla kaupungin alueella olevien muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja esihistoriallisia muinaisjäännöksiä koskevien tutkimusten kustannuksista, jotka ovat arviolta 55 000 mk. Rakennusvirastoa kehotettiin suorittamaan kustannuksia vastaava korvaus muinaistieteelliselle toimikunnalle laskua vastaan käyttäen tarkoitukseen Huopalahden–Martinlaakson radan rakentamiseen pääomamenoihin varattua määrärahaa (10.5. 1400 §).

Kaupunginhallitus päätti, että alustavat mittaus-, metsänkaato- ja raivaustyöt saataisiin aloittaa Martinlaakson rautatielinjalla katurakennusosaston ja valtionrautateiden rakentamisorganisaation (Helsingin alueen radanmuutostyöt) välillä erikseen sovittavalla tavalla (28.6. 1960 §). Rautatiehallituk-

selle kaupunginhallitus päätti lausuntonaan ilmoittaa hyväksyvänsä asiassa esitetyn alustavan suunnittelun kuitenkin siten, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon yleisten töiden lautakunnan ja kaupunkisuunnitteluviraston sekä kiinteistöviraston ja urheilu- ja ulkoiluviraston kannanotot ja lähettää jäljennökset niistä rautatiehallitukselle. Lisäksi kaupunginhallitus päätti hyväksyä menettelyn, että kaikkien Huopalahden–Martinlaakson radan rakentamisen yhteydessä Helsingin kaupungin alueelle rakennettavien siltojen osalta jatkosuunnittelulle riittää kaupungin virastokäsittely. Rakennusvirastoa ja kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin ryhtymään niihin jatkotoimenpiteisiin, joita hyväksymispäätös ja siltojen jatkosuunnittelu sekä rakentaminen edellyttävät (28.6. 2007 §). Radan pituudeksi on kaupungin alueella suunniteltu n. 4.8 km ja kustannukset ilman asema- ja Huopalahden risteyksen kustannuksia n. 27 mmk:ksi. Huopalahden tasovaihtoehto on kustannuksiltaan n. 1.5 mmk. Eritasovaihtoehdon kustannukset selviävät sen jälkeen, kun eritasoristeyksen tyyppi on ratkaistu. Tehdyn sopimuksen mukaan kaupunki vastaa alueensa osalta radan alusrakenteen, rata-alueella nyt olevien katujen ja teiden eritasoristeysten sekä muiden radan vaatimien siltojen ja tunnelien rakennuskustannuksista samoin kuin liikennepaikkojen välisen rata-alueen aitaamisesta aiheutuneista kustannuksista. Samaten kaupunki vastaa alueellaan rata-alueella olevien vesi-, viemäri-, sähkö-, puhelin- ym. johtojen vahvistamisesta, korottamisesta, siirtämisestä ja suojaamisesta aiheutuneista kustannuksista. 27 mmk:n kustannusarviosta kaupungin osuus on n. 20 mmk. Kaupungin alueelle tulee kolme asemaa: Pohjois-Haaga, Kannelmäki ja Malminkartano. Kaupungin alueella olevalle rataosuudelle tulee siltoja n. 1 000 m, joista tärkeimmät ovat Laajasuon rautatiesilta (157 m), Kaupintien alikulkusilta (174 m), Sisäkehän alikulkusilta (97 m), Kannelmäen ylikulkusilta, Piijoen rautatiesilta (540 m) sekä ylikulkusillat Malminkartanon tunnelin etelä- ja pohjoispuolella. Yleissuunnitelmaan sisältyvä rakentamisaikataulu edellyttää, että liikenne radalla alkaa 1.9. 1974. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa rautatiehallitukselle puolestaan hyväksyvänsä laaditun Huopalahden–Martinlaakson rautatien yleissuunnitelman ilmoittaen samalla yleisten töiden lautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnoissaan esittämät näkökohdat huomioitaviksi radan jatkosuunnittelussa (8.11. 2987 §).

Helsingin–Martinlaakson rautatien liittämistä Helsingin–Turun rautatiehen eli rantarataan tutkittaessa oli rautatiehallituksessa päädytty siihen tulokseen, että liittymän järjestely ei liikenteen kannalta olisi mahdollista tasoliittymänä, vaan olisi eritasoliittymä rakennettava jo ennen Huopalahden–Martinlaakson rautatieliikenteen aloittamista. Rautatiehallitus esitti kolme erilaista periaateratkaisua kustannuksineen eritasoliittymän rakentamiseksi Huopalahteen. Rautatiehallitus oli pitänyt vaihtoehtoa 3 parhaana ratkaisuna ja pyytänyt kaupunginhallitusta ilmoittamaan hyväksymisestään. Sekä yleisten töiden lautakunta että kaupunkisuunnittelulautakunta olivat puoltaneet kolmatta vaihtoehtoa, kuitenkin eräin huomautuksin. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa rautatiehallitukselle puoltavansa Huopalahden–Martinlaakson rautatien liittämistä Helsingin–Turun rautatiehen Huopalahdessa vaihtoehto 3:n mukaisesti kaupunkisuunnittelulautakunnan esittämin huomautuksin katsoen myös, että suunnitelmasta olisi pyydettävä tie- ja vesirakennushallituksen lausunto. Samalla kaupunginhallitus päätti esittää rautatiehallitukselle, että neuvottelut valtionrautateiden ja Helsingin kaupungin kesken rautatiestä solmitun rakentamissopimuksen täydentämiseksi ja kustannusten jaosta Huopalahden liittymän osalta käytäisiin valtionrautateiden ja kaupungin yhteisen rautatiesiltojen rakentamista käsittelevän toimikunnan toimesta (7.12. 3305 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Huopalahden–Martinlaakson radan rakentamisesta tehdyn sopimuksen mukaan kaupungin tehtäväksi tulevat rakennustyöt suoritetaan yleisten töiden lautakunnan toimesta sekä että niitä varten tarpeelliset suunnitelmat teetetään niin ikään yleisten töiden lautakunnan toimesta yhteistoiminnassa kaupunkisuunnittelulautakunnan sekä erityisesti asema-alueiden suunnittelun osalta myös metrotoimikunnan ja liikennelaitoksen kanssa. Kaupunkisuunnitteluvirastoa, metrotoimistoa ja liikennelaitosta kehotettiin antamaan rakennusvirastolle tarvittavaa asiantuntija-apua näiden tehtävien suorittamisessa (27.12. 3523 §).

Kaupunginhallitus päätti siirtää kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin Martinlaakson rataa varten merkityn määrärahan jäljellä olevan osan yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi v. 1972 (27.12. 3522 §).

Alikulku- ja jalankulkusillat. Kaupunginhallitus päätti tyytyä sisäasiainministeriön seuraaviin hylkääviin päätöksiin: Hämeentien sillan, Viikintien ym. siltojen sekä Mallaskadun tunnelin rakentamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta valtion varoilla (22.2. 626–628 §).

Kaupunginhallitus päätti, kumoten v. 1970 tekemänsä päätöksen omasta puolestaan hyväksyä rautatiehallituksen ja kaupungin kesken tehtäväksi Suurmetsäntien alikulkusillan rakentamisesta seuraavan sopimuksen:

S o p i m u s

Rautatiehallituksen ja Helsingin kaupungin välillä on tehty seuraava sopimus rata-osalla Helsinki–Riihimäki noin km 12+960 m rakennettavan Suurmetsäntien alikulkusillan ja siihen liittyvien teiden suunnittelemisesta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

1. Tämä sopimus on rautatiehallituksen ja kaupungin kesken v. 1969 tehdyn Tapanilan (Fallkullantien) ylikulkusillan uusimista koskevan sopimuksen kohdassa 10 mainittu erillinen sopimus. Mainitussa sopimuksessa olevat uuden sillan rakentamista tarkoittavat määräykset koskevat Suurmetsäntien alikulkusiltaa jäljempänä esitetyllä tavalla tarkistettuina ja täydennettyinä.

2. Alikulkusilta suunnitellaan ja rakennetaan rakennusviraston katurakennusosaston piirustuksen 16454 ja rautatiehallituksen sillanrakennusjaoston alustavan yleispiirustuksen n:o 16449 mukaisesti 15.0+15.0 m:n kulkuaukoin kansileveydeltään kolmelle raiteelle v. 1971–72 aikana. Sillan yleispiirustukselle on saatava kaupunginhallituksen hyväksyminen.

3. Rautatiehallitus suunnittelee ja rakentaa sillan sekä rautatieliikenteen tarvitsemat tilapäiset ja lopulliset rakenteet, johdot ja laitteet.

Kaupunki suunnittelee ja rakentaa sillan alitse johtavan väylän sekä mahdollisen, siltarakenteeseen liittyvän jalankulkusillan valaistuslaitteineen sekä huolehtii sillan rakennustyön aikaisista yleisen maantieliikenteen vaatimista tiejärjestelyistä.

4. Sillan ja sen alitse johtavan väylän rakennuskustannukset jaetaan kaupungin ja rautatiehallituksen kesken seuraavasti: kaupunki maksaa varsinaisen alikulkusillan suunnittelu- ja rakennuskustannukset. Muiden töiden kustannukset maksaa työn suorittaja. Rakennustöiden suorittamisessa pyritään kokonaiskustannuksiltaan halvimpaan ratkaisuun siten, että rautatieliikenteelle ei aiheuteta kohtuuttomia hankaluuksia.

Rautatiehallitus suorittaa jo maksamansa 110 000 mk:n korvauksen lisäksi 20 000 mk:n suuruisen korvauksen kuukauden kuluessa siitä, kun Veljestentien–Aurinkomäentien tasoristeys on poistettu, mikä tapahtuu välittömästi alikulkusillan ja sen kautta kulkevan tien valmistuttua.

5. Junaliikenteen järjestelyistä rakennustyön aikana, väistöraide ja siihen liittyvä tasoylikäytävän muutos mukaanluettuna,

huolehtii rautatiehallitus. Kustannukset junaliikenteen järjestelyistä jaetaan tasan kaupungin ja rautatiehallituksen kesken. Sillan sijainnista ja rakennustyöstä raiteistolle ja siihen liittyville laitteille ja rautatieliikenteelle mahdollisesti aiheutuvista haitoista ei kaupunki ole korvausvelvollinen.

6. Sillan suunnittelu- ja rakennuskustannukset sekä junaliikenteen järjestelyistä aiheutuvat kaupungin osuuden mukaiset kustannukset maksaa kaupunki rautatiehallitukselle töiden edistymisen mukaan.

7. Rautatiehallitus huolehtii kustannuksellaan sillan kantavien rakenteiden ja siltakaiteiden kunnossapidosta ja hoidosta.

8. Kaupunki huolehtii kustannuksellaan sillan alitse johtavan tien ja sen luiskien sekä siltarakenteeseen mahdollisesti liitettävän jalankulkusillan korjauksesta sekä kunnossa- ja puhtaanapidosta, myöskin lumesta ja jäästä, samoin kuin hiekoituksesta sekä valaistuslaitteiden hoidosta ja sähkömaksuista.

9. Rautatiehallitus luovuttaa alikulkusillan yhteydessä teiden rakentamiseen tarvittavan rautatiehallituksen omistaman maapohjan korvauksetta kaupungin käyttöön. Kaupunki sitoutuu kustannuksellaan hankkimaan ne rautatiealueen ulkopuolella olevat yksityisten omistamat maat, jotka ehkä tarvitaan siltojen alitse johtaviin teihin. Kaupunki hankkii luvan väistöraidetta varten mahdollisesti tarvittavan yksityisen alueen käyttöön.

10. Kaupungilla on oikeus korvauksetta kiinnittää tarvittavat johdot ja merkit siltaan sekä sijoittaa johtoja tien alle.

Rautatiehallitus huolehtii kustannuksellaan sähköistyksen aiheuttamista suojaustoimenpiteistä.

11. Työvoimasta on 95 % oltava Helsingissä asuin- ja kotipaikan omaavia ja rakennustöiden aikana tarvittava työvoima, lukuun ottamatta erikoisammattityöntekijöitä, on otettava työvoimatoimikunnan kortiston välityksellä sen ollessa avoinna.

12. Kaupungin rakennusviraston katurakennusosastolla on oikeus valvoa työn suoritusta ja sopimuksenmukaisuutta.

13. Sillan mahdollisesta leventämisestä sovitaan myöhemmin erikseen, jolloin levityksen tiellä mahdollisesti vielä oleva jalankulkusilta poistetaan tai siirretään kaupungin kustannuksella.

14. Rautatiehallitus sitoutuu toistaiseksi huolehtimaan Fallkullantien väliaikaisen polkupyörä- ja jalankulkusillan kantavien rakenteiden ja siltakaiteiden kunnossapidosta ja hoidosta.

15. Tätä sopimusta on tehty kaksi samasanaista kappaletta, yksi rautatiehallitukselle ja yksi Helsingin kaupungille.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa, kiinteistölautakuntaa ja yleisten töiden lautakuntaa huolehtimaan sopimuksesta kaupungille aiheutuvien velvoitteiden täyttämisestä (15.2. 538 §).

Kaupunginhallitus päätti sittemmin hyväksyä rautatiehallituksen laadituttaman Suurmetsäntien alikulkusillan yleispiirustuksen n:o 16470 (28.6. 1969 §).

Kaupunginhallitus päätti, että rautatiehallituksen ja kaupungin kesken solmitaan Nurmijärventien alikulkusillan rakentamisesta

S o p i m u s

Rautatiehallituksen ja Helsingin kaupungin kesken on tehty seuraava sopimus rata-osalla Helsinki–Turku noin km 5+500 m rakennettavan Nurmijärventien alikulkusillan suunnittelemisesta, rakentamisesta ja kunnossapidosta:

1. Alikulkusilta suunnitellaan ja rakennetaan kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksen n:o 6621 ja rautatiehallituksen ratapihajaoston piirustuksen n:o 142/71 mukaisesti kahdelle raiteelle. Sillan rakentaminen tapahtuu v:ien 1972–1974 aikana uuden Nurmijärventien rakentamisen yhteydessä.

Sillan rakennepiirustuksille on saatava rautatiehallituksen hyväksyminen.

2. Kaupunki huolehtii sillan sekä sen ali johtavien väylien suunnittelemisesta ja rakentamisesta valaistuslaitteineen sekä tekee siltaan liittyvän rataoikaisun maanrakennustyöt tasoon Kv-50 cm asti rautatiehallituksen toimittamien piirustusten ja työselitysten mukaan. Lisäksi kaupunki purkaa uuden sillan valmistuttua vanhan sillan ja poistaa nykyisen ratapenkereen niiltä osin kun sitä ei enää tarvita.

Rautatiehallitus suunnittelee ja rakentaa tilapäiset ja lopulliset rautatieliikenteen tarvitsemat rakenteet tasosta Kv-50 cm ylöspäin, johdot ja laitteet, sekä poistaa purettavan vanhan sillan ja penkereen kohdalta raidesepellyksen, raiderakenteet, kaapelit ja radan sähköistyslaitteet lukuun ottamatta pylväsperustuksia.

3. Kaupunki vastaa varsinaisen alikulkusillan ja sen rakentamisesta johtuvan rataoikaisun maanrakennustöiden rakentamiskustannuksista.

Sen lisäksi kaupunki korvaa edellisessä kohdassa mainitut, rautatiehallituksen suorittamien rakennustöiden kustannukset, kuitenkin enintään 320 000 mk.

Muiden töiden kustannukset maksaa 2. kohdassa mainittu työn suorittaja. Lisäksi rautatiehallitus maksaa korvauksena uuden sillan ja ratalinjauksen rautatieliikenteelle aiheuttamista eduista 50 000 mk.

4. Junaliikenteen järjestelyistä rakennustyön aikana huolehtii kustannuksellaan rautatiehallitus. Sillan sijainnista ja rakennustyöstä raiteistolle ja siihen liittyville laitteille ja rautatieliikenteelle mahdollisesti aiheutuvista haitoista ei kaupunki ole korvausvelvollinen.

5. Rautatiehallitus huolehtii sillan kantavien rakenteiden ja siltakaiteiden sekä siltakeilojen kunnossapidosta ja hoidosta.

6. Kaupunki huolehtii kustannuksellaan sillan ali johtavien teiden ja niiden luiskien korjauksesta sekä kunnossa- ja puhtaanapidosta myöskin lumesta ja jäästä, samoin kuin hiekoituksesta sekä valaistuslaitteiden hoidosta ja sähkömaksuista sekä tie- ja puistoalueeseen liittyvien sillan alla olevien siltakeilojen puhtaanapidosta.

7. Rautatiehallitus myöntää kaupungille oikeuden käyttää teiden rakentamista ja keskuspuiston toimintoja varten tarvittavaa alikulkusillan alla ja sen vieressä omistamaansa maata korvauksetta. Tämän sopimuksen mukaista uutta rata-aluetta varten tarvittava, kaupungin omistama maa tullaan vaihtamaan vastaavan arvoiseen alueeseen sitä rautatiehallituksen keskuspuiston alueella omistamaa maata, joka jää uuden rata-alueen ulkopuolelle.

8. Kaupungilla on oikeus korvauksetta kiinnittää tarvittavat johdot ja merkit siltaan.

Rautatiehallitus huolehtii kustannuksellaan sähköistyksen aiheuttamista suojaustoimenpiteistä.

9. Rautatiehallituksen rataosastolla on oikeus valvoa työn suoritusta ja sopimuksenmukaisuutta (21.6. 1887 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rakennusviraston katurakennusosaston laatiman, Nurmijärventien ylittävän Kylänevantien risteyssillan yleispiirustuksen n:o 16495 kaupunkisuunnittelulautakunnan 28.10. päivätyssä lausunnossa ilmenevin huomautuksin. Kaupunginhallitus oli 21.6. hyväksynyt katurakennusosaston laatiman Nurmijärventien liikennejärjestelysuunnitelman välillä Lapinmäentie–Haaga. Osana suunnitelmaan kuului Nurmijärventien ylittävän Kylänevantien risteyssillan rakentaminen Kivihaan ja Etelä-Haagan välille (22.11. 3130 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä seuraavien siltojen piirustukset: Helsinginkadun jalankulkusillan yleispiirustuksen n:o 16149/29.5.1970 sillä ehdolla, että jalankulkusiltaan liittyvät portaat korvataan molemmin puolin rampeilla ja kapeilla, penkereeseen sovitetuilla portailla asemakaavaosaston piirustuksen n:o 6553/30.12.1970 mukaisesti ja että

Helsinginkadun pohjoispuolinen jalankulkuväylä rakennetaan kaupunkisuunnittelulautakunnan 30.12.1970 päivätyn lausunnon n:o 1313 mukaisesti (18.1. 177 §); rakennusviraston katurakennusosaston piirustuksesta n:o 17067 ilmenevän Junatien sillan yleispiirustuksen (1.11. 2927 §); Koskelantien risteyssillan yleispiirustuksen n:o 16299 ja Koskelantien alikäytävän yleispiirustuksen n:o 16264 edellyttäen, että eritasoliittymän 1.2.1971 päivätyn, kaupunkisuunnittelulautakunnan asiakirjoihin liittämän maisemanhoitosuunnitelman sisältämät istutus- ym. toimenpiteet toteutetaan välittömästi rakennustöiden salliessa (17.5. 1475 §); Muurimestarintien kaksoissillan yleispiirustuksen n:o 16699 (14.6. 1802 §); Pitäjänmäen alikulkusillan yleispiirustuksen n:o 16243 (11.1. 86 §); Pitäjänmäen alikäytävän yleispiirustuksen n:o 16611 edellyttäen, että alikäytäväsuunnitelmaan liittyvä urheilu- ja ulkoiluviraston ulkoilureitin järjestelysuunnitelma toteutetaan samanaikaisesti (10.5. 1393 §); Vuotien alikäytävän (pl 18+6.9) yleispiirustuksen n:o 16755 (28.6. 1975 §); dipl.ins. Erkki Teräksen laatiman, 4.4.1971 päivätyn Mellunmäentien alikulkusillan yleispiirustuksen (2.8. 2082 §) sekä Insinööritoimisto Hanhirova & Kumpp. Ky:n laatiman Tiirismaanpolun alikulkusillan yleispiirustuksen n:o 16792 (2.8. 2067 §).

Viemäripiirustusten vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa jäljempänä mainittujen kaupunginosien eräiden katujen viemäripiirustukset ja -suunnitelmat: Oulunkylä, Patola ja Maunula (18.10. 2775 §, 1.11. 2924 §); Munkkiniemi, Kuusisaari (1.3. 670 §); Malmi ja Tapaninkylä (13.9. 2451 §); Jakomäki (25.1. 273 §); Marjaniemi (15.2. 519 §); Vartioharju ja Kontula (2.8. 2069 §); Mellunkylä ja Vuosaari (13.9. 2450 §); Mellunmäki (15.11. 3075 §) sekä Laajasalon eteläinen kerrostaloalue (8.3. 739 §).

Viemärityöt. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 ja 1971 talousarvioihin uusia viemäreitä varten merkitystä siirtomäärärahasta 450 000 mk Mellunmäen asuntoalueen viemäritöiden jatkamiseen (13.4. 1101 §); 400 000 mk Jakomäen asuntoalueen viemäritöihin ja 200 000 mk Suutarilan viemäritöihin (1.3. 671 §); 800 000 mk Suurmetsän viemäreiden rakennustöihin (7.12. 3306 §). Työt oli pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti.

Asunto Oy Kanavasillantie 21 ja Asunto Oy Kanavalaituri olivat anoneet vesi- ja viemärijohdon rakentamista Laajasaloon. Kaupunginhallitus kehotti katurakennusosastoa viemäripiirustuksen n:o 16568 mukaisesti rakentamaan viemärin Laajasalon Kanavamäkeen ja vesilaitosta samassa yhteydessä rakentamaan vesijohdon anojayhtiöiden kiinteistöille (26.4. 1245 §).

Kaupunginhallitus päätti, että dipl.ins. Pekka Jouhtin ym. anomuksessa tarkoitetut Kontulan korttelin n:o 47065 viemärijohdot rakennetaan katurakennusosaston viemäripiirustuksen n:o 16657 mukaisesti. Samassa yhteydessä rakennetaan vesilaitoksen toimesta myös vastaavat vesijohdot (13.12. 3406 §).

Yleisjaosto kehotti rakennusvirastoa ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin Osuusliike Elannon anomuksessa mainitun Kantelettarentien viemärin ja vesijohdon rakentamiseksi yleisten töiden lautakunnan lausunnon mukaisesti Kantelettarentien rakennustyön yhteydessä siten, että kustannusten jako tapahtuu lautakunnan esittämällä tavalla (yjsto 15.9. 6501 §) sekä Aarne Dahlgrenin anoman viemärin rakentamiseen Yrttimaantiehen kertomusvuoden aikana (10.5. 1418 §).

Rakennushallitus oli esittänyt, että kaupunki ryhtyisi toimenpiteisiin kunnallisen viemärin rakentamiseksi Hakunilaan rakennettavalle autokatsastusaseman tontille. Mikäli viemäriä ei rakennettaisi katsastusaseman valmistumiseen mennessä, rakennushallitus oli pyytänyt lupaa katsastusaseman jätevesien käsittelemiseksi ja johtamiseksi esittämällään tavalla kunnallisen viemärin val-

mistumiseen saakka. Yleisten töiden lautakunta oli ehdottanut, että uuden katsastusaseman viemäröinti hoidettaisiin pienpuhdistamon avulla siihen saakka, kunnes Hakuninmaan pian aloitettava kaavoitus olisi valmistunut. Puhdistamo olisi rakennettava rakennusviraston hyväksymien piirustusten mukaisesti ja poistettava sekä tontti liitettävä yleiseen viemäriin sen jälkeen, kun tämä on valmistunut tontin kohdalle. Kaupunginhallitus päätti antaa rakennushallitukselle yleisten töiden lautakunnan lausunnon mukaisen vastauksen (4.10. 2643 §).

Jäljempänä mainituille *yhtiöille* ym. myönnettiin erinäisillä ehdoilla *lupa* yksityisen vesi- ja viemärijohdon *rakentamiseen:*

Valtionrautateille lupa yksityisen vesijohdon ja viemärin rakentamiseen kaupungin puistoalueelle Eläintarhantieltä suurasetinlaiterakennukseen ja niiden liittämiseen Eläintarhantiessä oleviin yleisiin johtoihin korvauksetta (yjsto 15.12. 6972 §);

Joht. Arvo Paasivuorelle lupa yksityisen viemärin rakentamiseen puistoalueelle Oulunkylän korttelin n:o 28096 tonteista n:o 4 ja 5 muodostetulta tontilta n:o 6. Kertakaikkinen korvaus 300 mk (yjsto 25.8. 6392 §);

rak.mest. A. E. Tammiselle lupa yksityisen viemärin rakentamiseen Angervontien katualueelle ja edelleen kaupungin yleiseen viemärilaitokseen Haagan korttelin n:o 29030 tontilta n:o 3. Kertakaikkinen korvaus 300 mk(yjsto 7.1. 5023 §);

Asunto-oy Kuusiniementie 16 -nimiselle yhtiölle lupa yksityisen viemärin rakentamiseen Munkkiniemen korttelin n:o 30077 tontilta n:o 14; kertakaikkinen korvaus 150 mk (yjsto 20.10. 6701 §);

A. W. Liljeberg Oy:lle lupa yksityisen viemärin rakentamiseen Itälahdenkadulle Lauttasaaren korttelin n:o 31131 tontille n:o 5 toistaiseksi 300 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan (yjsto 10.3. 5420 §);

Kaarina Aholle lupa yksityisen paineviemärin rakentamiseen Pohjoiskaaren katualueelle Lauttasaaren korttelin n:o 31015 tontilta n:o 2 (Pohjoiskaari 29). Viemärin rakentamisessa ja kustannusten jaossa oli noudatettava rakennuslain 133 §:n ja rakennusasetuksen 100 §:n mukaisia määräyksiä (yjsto 21.7. 6230 §);

Helsingin maalaiskunnalle korvauksetta lupa vesi- ja viemärijohdon rakentamiseen kaupungin omistamalle puistoalueelle tilalta Å 4 RN:o 5[397] Tapanilassa (yjsto 10.2. 5235 §);

Kaupunginhallitus oikeutti rakennusviraston maksamaan Ala-Tikkurilassa sijaitsevan tilan RN:o 13 omistajalle 2 000 mk työmäärärahoista kertakaikkisena korvauksena oikeudesta sijoittaa tilan alueelle vesi- ja viemärijohtolaitteita yleisten töiden lautakunnan 14.10.1971 päivätyn esityksen ja siihen liittyvän sopimusluonnoksen mukaisesti (1.11. 2922 §);

Ruostumattomat Teräslaitteet -nimiselle toiminimelle päätettiin suorittaa 1 000 mk korvauksena toiminimen v. 1966 Kankiraudantien päässä suorittamasta kahden sadevesikaivon rakentamisesta ja putkiviemärin pidentämisestä (yjsto 29.9. 6581 §).

Seuraaville yhtiöille ym. myönnettiin erinäisillä ehdoilla oikeus johtaa *teollisuusjätevesiä ja jätevesiä* kaupungin viemärilaitokseen: Te-Ke Oy:lle Sörnäisten korttelin n:o 273 tontilta n:o 13 (Vanha Talvitie 13) (yjsto 6.10. 6620 §); sähkölaitokselle Hanasaaren B-höyryvoimalaitoksen I. rakennusvaiheen alueelta (yjsto 24.11. 6851 §); Hotel Inter-Continentalille Taka-Töölön korttelin n:o 468 tontilta n:o 1 (Mannerheimintie 46-48) (yjsto 6.10. 6619 §); katurakennusosaston vesiensuojelulaboratoriolle Hermannin korttelin n:o 676 tontilta n:o 2 (yjsto 25.8. 6391 §); Oy Mäkelänkatu 58-60 -nimiselle yhtiölle Vallilan korttelin n:o 707 tontilta n:o 29 (yjsto 29.9. 6579 §); Lito-Kuva Ky:lle Vallilan korttelin n:o 694 tontilta n:o 19 (yjsto 24.11. 6852 §); Esab Oy:lle Konalan korttelin n:o 32042 tontilta n:o 1 (Malminkartanonkuja 2) (yjsto 17.3. 5468 §); työ-

voimaministeriön työvoimaosastolle Etelä-Kaarelan Malminkartanon alueelle rakennettavasta vastaanottoasuntolasta (yjsto 28.4. 5724 §); Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14 -nimiselle yhtiölle Pihlajiston korttelin n:o 38304 tontilta n:o 1 (Salpausseläntie 14) (yjsto 10.2. 5234 §); Kirjateollisuusasioimisto Oy:lle Herttoniemen korttelin n:o 43066 tontilta n:o 2 (Sorvaajankatu 11) (yjsto 10.3. 5421 §); Kalevala Koru -nimiselle yhtiölle Pitäjänmäen korttelin n:o 46039 tontilta n:o 5 (Arinatie 4) (yjsto 17.3. 5467 §); Helvar Oy:lle Pitäjänmäen korttelin n:o TK 5 tontilta n:o 1-2 (yjsto 24.11. 6853 §).

Edelleen myönnettiin seuraavat luvat: sade- ja jätevesien johtamiseen avo-ojaan ja kaupungin yleiseen viemärilaitokseen.

Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien kiinteistötoimistolle Oulunkylän tilalta RN:o 1^{141} (yjsto 2.6. 5925 §); Kuusakoski Oy:lle jätevesien johtamiseen umpikaivoon Tapaninkylässä (yjsto 22.12. 7027 §); sadevesien johtamiseen Jokiniementien avo-ojaan Kiinteistö-Oy Juhana Herttuan tie 7 -nimiselle yhtiölle (yjsto 25.8. 6393 §); Tuomas Vilkunalle jätevesien johtamiseen avo-ojaan kiinteistöltä Jollaksentie 22 (yjsto 14.4. 5620 §) ja oikeusneuvos Olavi Heinoselle Laajasalon tilalta RN:o 1^{716} (Laitamyötäisentie 2) (yjsto 10.11. 6783 §) sekä Asunto Oy Annebo -nimiselle yhtiölle jätevesien johtamiseen maastoon Vuosaaren tilalta RN:o 3^{119} (yjsto 11.8. 6322 §).

Jätevesien johtaminen Sipoonjokeen. Kaupunginhallitus hyväksyi katurakennusosaston laatimat, seuraavat Sipoon kunnassa sijaitsevien Päivölän lastenkodin, Särkijärven kurssikeskuksen ja Ahtelan toipilaskodin viemäröintisuunnitelman käsittävät piirustukset: asemapiirros viemäröintialueesta n:o 16352/26.10.1970, pääviemärin pituusleikkaus n:o 16353/26.10.1970, Ahtelan pääviemäreiden pituusleikkaukset n:o 16554/26.10. 1970, pumppaamo n:o 16355/26.10.1970 ja puhdistamo 16356/26.10.1970 (28.6.1958 §). Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan, noudattaen kaupunginkanslian lainopillisen osaston 26.8. päivätyssä lausunnossa esitettyä, Mörtträsketjärveä koskevat sellaiset lastenkodin, kurssikeskuksen ja toipilaskodin viemäröintityöt näiden omilla alueilla, joiden töiden aloittamista ei voida viivyttää ja joiden osalta mahdollisuudet suunnitelmien muuttamiselle vesioikeuden käsittelyssä voidaan katsoa olevan vähäiset (6.9. 2393 §). Kaupunginhallitus päätti tyytyä vesioikeuden 29.10. tekemään päätökseen, jolla oli määrätyin ehdoin myönnetty em. laitoksille oikeus johtaa jätevetensä Sipoonjokeen johtavaan lasku-uomaan (7.12. 3301 §).

Jäteveden johtamista kaupungin viemärilaitoksesta merialueelle koskeva asia. Kaupunginhallitus teki v. 1961 lääninhallitukselle anomuksen jätevesien johtamisesta merialueelle. Vesilain tultua voimaan v. 1962 hakemus siirrettiin vesioikeudelle. Kaupunki aloitti asiaa koskevat tutkimukset v. 1969 (ks.s. 283). Vesioikeus antoi 17.5.1971 päätöksensä kaupungin em. hakemukseen. Päätöksessä sanottiin, että toimenpiteen ei voitu katsoa vaarantavan yleistä terveydentilaa, aiheuttavan huomattavia ja laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa eikä suuresti huonontavan paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja eikä jäteveden poistamisen tai vesistöön pääsyn estämisen katsottu olevan kohtuullisin kustannuksin muulla tavoin mahdollista, joten vesioikeus, nojautuen vesilain 22 luvun 8 §:n 1 mom:n, 7 §:n 1 mom:n, 10 luvun 24, 25 §:n ja 29 §:n 2 mom:n,11 luvun 8 §:n 1 mom:n ja 16 luvun 21 §:n säännöksiin, oli myöntänyt kaupungille luvan jätevesien johtamiseen kaupungin viemärilaitoksesta, Talin, Rajasaaren, Lauttasaaren, Munkkisaaren, Kyläsaaren, Viikin, Kulosaaren, Herttoniemen, Laajasalon ja Vuosaaren puhdistamoista puhdistettuna nykyisistä purkupaikoista ottaen kuitenkin huomioon, mitä lupaehdossa 1) määrätään, merialueelle Helsingin kaupungissa toistaiseksi

ja enintään v:n 1977 loppuun saakka, noudattaen vesilain säännöksiä ja lupaehtoja. Lupaehdoissa määriteltiin puhdistamojen rakennus- ja laajennustöiden suorittaminen ja viemärilaitosten hoitaminen ja käyttäminen, kalataloudellista perusselvitystä koskevien tutkimusten saattamisesta päätökseen, kalojen istuttamisesta ym. Erityisesti olisi Vuosaaren puhdistamon toiminta pyrittävä saamaan sellaiseksi, että sen puhdistusteho BHK$_5$:n osalta olisi vähintään 90 %. Yleisten töiden lautakunta katsoi, että vesioikeuden päätöksessä merkittävimmältä osalta oli otettu huomioon ne näkökohdat, joita kaupunki itse oli asian käsittelyn yhteydessä esittänyt. Huomattavimpana näistä voitiin pitää luvan voimassaoloajan ja eri selvitysten esittämiseen varattujen aikojen jatkamista, kalataloudellisten korvausten jättämistä tässä yhteydessä määräämättä, vuotuisten kalanpoikasistutusten arvon alentamista 100 000 mk:sta 30 000 mk:aan sekä puhdistamoiden toiminnan ja meren tilan tarkkailutulosten toimittamista koskevien määräaikojen jättämistä viranomaisten kanssa erikseen sovittaviksi. Kaupunginhallitus päätti merkitä vesioikeuden päätöksen tiedoksi, tyytyä siihen sekä kehottaa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään kaikkiin lupapäätöksen ehtojen toteuttamiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin (28. 6. 1968 §).

Jätevesien johtamista merialueelle koskevissa lupaehdoissa kaupunki velvoitettiin vuosittain suorittamaan kalanistutusta n. 30 000 mk:n arvosta. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan oli kaloja eri virastojen toimesta kertomusvuonna istutettu yht. 19 319 mk:n arvosta seuraavasti: meritaimenia 5 000 kpl, jalokarppeja 800 kpl, haukia: pikkupoikasia 800 000 kpl, esikesäisiä 10 200 kpl, kesänvanhoja 650 kpl ja yli 3-vuotiaita 638 kpl. Koska vesioikeuden päätös annettiin vasta 17.5. katsoi lautakunta kalamäärän riittäväksi. Vastaisuudessa tulevat kalanistutuksiin käytettävät varat ylittämään vaaditut 30 000 mk. Kaupunginhallitus päätti lähettää lautakunnan selvityksen kalanistutuksista v. 1971 kaupungin lähistön merialueilla Länsi-Suomen vesioikeudelle, maa- ja metsätalousministeriölle, vesihallitukselle ja Helsingin vesipiirin vesitoimistolle (20.12. 3453 §).

Sotilaspojantien viemärisuunnitelmaa koskevan Espoon kauppalanhallituksen esityksen johdosta yleisjaosto päätti ilmoittaa kauppalanhallitukselle, ettei kaupungin taholta ollut estettä Espoon kauppalan laatiman Sotilaspojantien viemärisuunnitelman n:o 744/3 toteuttamiselle, mutta että kauppalan tulisi itse hakea tarvittavat luvat yleisten töiden lautakunnan ja kiinteistöviraston lausuntojen mukaisesti (yjsto 13.1. 5068 §).

Helsingin maalaiskunnalle annettavassa lausunnossaan yleisjaosto päätti puoltaa luvan myöntämistä Akkuteollisuus Oy:lle teollisuusjätevesien johtamiseen maalaiskunnan yleiseen viemärilaitokseen (yjsto 6.10. 6621 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin, tarpeen mukaan rakennusvirastoa ja vesilaitosta asiantuntijoina käyttäen, edustamaan kaupunkia Kaivokselan ja Louhelan jätevesien johtamista Iso-Huopalahteen koskevissa kokouksissa (yjsto 1.9. 6439 §, 24.11. 6867 §) sekä Laukaan kunnan Lievestuoreen kylässä sijaitsevan sulfiittiselluloosatehtaan jätevesien johtamista Lievestuoreen järveen koskevassa kokouksessa (yjsto 3.3. 5389 §).

Teollisuusjätevesien johtaminen Keravanjokeen. Yleisjaosto myönsi Autotalo Veljekset Salomaa Oy:lle erinäisillä ehdoilla luvan Ala-Tikkurilan korttelin n:o 40061 tontille n:o 2 rakennettavan autotalon jätevesien johtamiseen Keravanjokeen toistaiseksi (yjsto 28.4. 5725 §).

Lausunto jätevesien käsittelystä Tuusulanjoen ja Keravanjoen vesistöalueilla. Helsingin seutukaavaliiton, Helsingin kaupungin ja maalaiskunnan, Keravan kaupungin, Jär-

venpään kaupungin, Tuusulan kunnan ja maataloushallituksen ko. selvittelytyötä varten nimeämä toimikunta oli 10.6.1970 päivätyssä kirjeessään pyytänyt kaupunginhallitukselta lausuntoa selvittelytyöstä tähän mennessä valmistuneista asiakirjoista. Tehtävästä oli tähän mennessä saatu valmiiksi neljä osaa, nim. perusselvitykset, ennusteet ja tavoitteet, suunnitteluvaihtoehdot ja alustava suunnitelma. Lisäksi oli laadittu Tuusulanjärveä koskeva erillisselvitys. Työstä oli myös laadittu tiivistelmä. Tarkoituksena oli vielä selvittää eräitä ehdotuksia kustannusten kuntakohtaisista jakautumisista alustavan suunnitelman kolmessa eri vaihtoehdossa. Selvityksen tarkoituksena oli ollut löytää tehokas ja taloudellisesti edullinen viemäröintitekninen ratkaisu alueen vesistöjen suojelemiseksi. Alustavaksi suunnitelmaksi oli esitetty neljä vaihtoehtoa. Kaupunginhallitus päätti lausuntonaan viitata teollisuuslaitosten lautakunnan, vesilaitoksen, seutukaavaliiton, kaupunkisuunnittelu-, kiinteistö- ja terveydenhoitolautakunnan lausuntoihin ja niihin liittyviin selvityksiin sekä yhtyä niissä esitettyihin kannanottoihin ja lähettää niistä jäljennökset Helsingin seutukaavaliitolle (24.5. 1544 §). Lausunnoissa esitettyjen kannanottojen pohjalta jatkettiin tehtävää 1.12.1970 ja alustavan suunnitelman tarkennukset saatiin 4.6.1971. Tämän jälkeen toimikunta katsoi selvittäneensä suunnitelman toteuttamiseen liittyviä organisaatio- ja rahoituskysymyksiä niin paljon kuin suunnitelman laatimisen kannalta oli välttämätöntä. Kun suunnitelman toteuttaminen kuitenkin edellytti taloudellisten asioiden ja organisaatiokysymysten tarkempaa selvittelyä, toimikunta oli ehdottanut uuden toimikunnan asettamista valmistelemaan ehdotusta alueen jätevesien käsittelyä ja johtamista hoitamaan perustettavan kuntainliiton perussäännöksi. Toimikuntaan tulisi kunkin kunnan nimetä kaksi edustajaa ja Helsingin seutukaavaliiton yksi edustaja. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä toimikunnan esityksen ja nimetä kaupungin edustajaksi kaup. ins. Martti Anttilan ja rahoitusjoht. Erkki Linturin (18.10. 2779 §).

Ilman saastumista ja meluntorjuntaa koskevat toimenpiteet. Kaupunginhallituksen v. 1968 asettama ilma- ja melutoimikunta oli saanut valmiiksi meluntorjuntaa koskevan osamietintönsä. Melun haittavaikutusten estämistä koskevassa esityksessä kosketellaan mm. melun suhdetta kaavoitukseen ja maankäyttöön sekä valistus- ja tutkimustoiminnan merkitystä meluongelman poistamiseksi. Toimikunta oli ehdottanut pysyvän ympäristönsuojelutoimikunnan perustamista asiaa hoitamaan. Kaupunginhallitus asetti 15.2. mainitun toimikunnan, jonka tuli a) kehittää, ohjata ja koordinoida kaupungin virastojen ja laitosten toimintaa ympäristönsuojelun edistämiseksi ja antaa niille tätä tarkoittavia ohjeita ja suosituksia, b) tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja kaupunginhallitukselle toimialaansa koskevissa asioissa ja c) ylläpitää yhteyttä muihin Helsingin seudulla ympäristön- ja luonnonsuojelun alalla toimiviin yhteisöihin sekä valtion ao. viranomaisiin. Kaupunginhallitus päätti lähettää ilma- ja melutoimikunnan valmistuneen, melua koskevan osamietinnön lausuntoineen ympäristönsuojelutoimikunnan käsiteltäväksi tarvittavien ohjeiden ja suositusten antamista varten sekä esitysten tekemiseksi kaupunginhallitukselle tarvittavista toimenpiteistä (1.3. 703 §).

Puhdistamot. Kaupunginhallitus oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyihin merkitystä siirtomäärärahasta yht. 8.6 mmk Herttoniemen puhdistamon peruskorjaustöihin sekä tilapäisiin lietteenkäsittelyjärjestelyihin, Kyläsaaren puhdistamon rakennustöiden jatkamiseen sekä kaasukellon rakennustöiden aloittamiseen ja jätteenkäsittelyalueen I täyttövaiheen toteuttamiseen, Viikin puhdistamon rakennustöiden loppuunsaattamiseen,

Rajasaaren puhdistamon peruskorjaus- ja uusimistöihin, Vuosaaren puhdistamon rakennustöiden jatkamiseen ja Talin puhdistamon esikäsittelyaseman ja tulvapumppaamon rakennustöiden jatkamiseen (22.3. 878 §, 10.5. 1388 §, 14.6. 1801 §, 28.6. 1961 §, 2.8. 2060 §, 11.10. 2700 §, 1.11. 2923 §, 20.12. 3450 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston talorakennusosaston laatimat Talin jätevedenpuhdistamon uuden esikäsittelyaseman ja tulvapumppaamon pääpiirustukset n:o 1128/1-1128/6 (8.2. 435 §) sekä Pihlajamäen pumppaamon pääpiirustukset n:o 1-2/18.6.1971 (13.9. 2449 §).

Kaupunginhallitus päätti varata katurakennusosaston piirustuksessa n:o 11300/43 esitetyn alueen rakennusviraston käyttöön jätteenkäsittelylaitosta sekä vesiensuojelu- ja tielaboratoriota varten. Satamalautakuntaa kehotettiin aikanaan ryhtymään toimenpiteisiin mahdollisen esityksen tekemiseksi tästä päätöksestä ehkä aiheutuvan sataman maanpuoleisen rajan tarkistamistarpeen johdosta (30.8. 2308 §). Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin käyttämään kertomusvuoden talousarvioon jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyjä varten merkitystä siirtomäärärahasta 500 000 mk Kyläsaaren puhdistamon ja vesiensuojelulaboratorion sekä niihin liittyvien aluevarausten ja rakennusalueiden täyttöihin ja järjestelyihin (17.5. 1474 §).

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan muutosta raastuvanoikeuden 10.6.1971 julistamaan päätökseen Perusyhtymä Oy:tä vastaan ajetussa kanteessa. Jutussa oli kysymys Kyläsaaren puhdistamon vesiaseman paalutus- ja maansiirtourakassa takuuaikana ilmenneiden vikojen korvaamisesta. Raastuvanoikeus oli hylännyt vahingon suuruuden toteamiseen ym. liittyviä kustannuksia 77 044 mk (28.6. 1962 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi Arkkitehtitoimisto K. R. Lindgrenin laatimat vesiensuojelu- ja tielaboratorion pääpiirustukset n:o 1/17.9.1970, 2/14.12.1970, 3-8/21.1.1971, 9/3.12.1970, 10-11/8.12.1970 ja 12/4.12.1970 rakennusselityksineen (19.4. 1165 §).

Määrärahoista Jäteveden puhdistus- ja poistojärjestelyt päätettiin käyttää 300 000 mk vesiensuojelulaboratorion tutkimuslaitteiden hankkimiseen sekä 500 000 mk jätevesien poistotunnelin suunnitteluun (5.4. 1010 §).

Rajasaaren puhdistamon vanhan, katetun osan katto- ja seinärakennelmat sekä Talin puhdistamon tontilla RN:o 1^{1172} sijaitseva jätteiden lahottamo päätettiin purkaa (yjsto 26.5. 5884 §, 12.5. 5799 §).

Kaatopaikat ja lumensulatuspaikat ym. Kaupunkisuunnittelulautakunnan ilmoituksen mukaan sijoitetaan Iso-Huopalahden alueelle tällä hetkellä asumajätteitä ja ylijäämämassoja ilman maankäyttö- ja maisemasuunnitelmaa. Jotta toimintaa voitaisiin jatkaa sellaisella alueella, jota koskevan yleissuunnitelman maankäyttövaihtoehtojen mukaan on tarkoitus täyttää, lautakunta oli laadituttanut lyhyen tähtäyksen täyttösuunnitelman ja kustannusselvityksen. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan, että Iso-Huopalahden kaatopaikkatoimintaa saadaan jatkaa lautakunnan esittämän karttapiirroksen mukaisesti alueilla 1a tasoon +12.00 ja 1b tasoon 4.00 siten, että alueen reunan lopulliseksi kaltevuudeksi tulee 10 % vaakatasoon verrattuna (27.12. 3537 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä katurakennusosaston laatimat Lauttasaaren lumensulatuspaikan piirustukset n:o 9500/101 ja 9500/157 samalla kun kaupunginhallitus kehotti rakennusvirastoa tekemään taloudellisen vertailun Rajasaaren nykyisen ja alueelle suunnitellun lumenkaatopaikan välillä huomioon ottaen lähtökohtana sen, että joko nykyistä kaatopaikkaa parannettaisiin rakentamalla sille kaatopenger tahi kehitettäisiin suunniteltua uutta kaatopaikkaa leventämällä kaatopengertä siten, että rannalla oleva pajukuja säilyisi. Lisäksi ver-

tailussa olisi otettava huomioon tulevat käyttökustannukset. Vertailun jälkeen rakennusviraston tulisi tehdä Rajasaaren osalta uusi esitys (2.8. 2068 §).

Rakennusvirastolle myönnettiin 91 mk Auyhdistyksen lapsille järjestämien viihdetilaisuuksien jätteiden poiskuljetuksesta aiheutuneita kustannuksia varten (yjsto 13.1. 5067 §).

Kaupunginpuutarha. Kaupunginhallitus hyväksyi talorakennusosaston ja puistoosaston laatimat kaupunginpuutarhan uusittavien kasvihuoneiden n:o 5 A 22.1.1971 päivätyt luonnospiirustukset n:o 1 ja 2 sekä niiden sisältämän ensimmäisen vaiheen 26.2. 1971 ja 1.3.1971 päivätyt pääpiirustukset n:o 1 ja 2 (28.6. 1957 §).

Liukumäet. Yleisjaosto kehotti rakennusvirastoa korvauksetta pystyttämään lasten liukumäen Pihlajamäen uuden oppikoulun kentälle 20.5. vietettävää Pihlajamäki-päivää varten. Tarkoitukseen myönnettiin 150 mk (yjsto 12.5. 5797 §).

Julkisten rakennusten ym. nähtävyyskohteiden merkitseminen. Kaupunginhallitus päätti viitaten v. 1957 (ks.s. 261) tekemäänsä päätökseen kaupungin laitosten ja alueiden nimija viittakilpien suunnittelun ja asentamisen keskittämisestä rakennusviraston tehtäväksi kehottaa virastoja ja laitoksia mahdollisimman pian yhteistoiminnassa rakennusviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin hallinnoissaan olevien julkisten rakennusten yms. merkitsemiseksi mainitussa päätöksessä edellytetyin kilvin,

kehottaa rakennusvirastoa yhteistoiminnassa kaupunginmuseon ja matkailutoimiston kanssa ryhtymään pikaisiin toimenpiteisiin kaupungin hoidossa tai omistuksessa olevien muistomerkkien ym. kohteiden merkitsemiseksi kilvin kotiseututuntemuksen lisäämistä ja matkailijoita silmällä pitäen sekä rakennusvirastoa tarvittaessa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen määrärahan myöntämisestä mainittuun tarkoitukseen,

kääntyä valtioneuvoston, Helsingin seurakuntien hallintoviranomaisten ja Helsingin Kauppakamarin puoleen kiinnittämällä niiden huomiota Helsingissä olevien julkisten rakennusten ja muiden kohteiden merkitsemiseen näkyvillä nimikilvillä siten, että niistä selviäisivät oleelliset tiedot ja muut selostavat yksityiskohdat,

kehottaa kaupunginmuseota yhteistoiminnassa matkailutoimiston kanssa tekemään kaupunginhallitukselle esityksen siitä, mitkä muut huomattavat kohteet kaupungissa olisi varustettava em. merkinnöin,

kehottaa rakennusvirastoa huolehtimaan kaupungin omien julkisten rakennusten varustamisesta ko. merkinnöin sekä

kehottaa rakennusvirastoa puolivuosittain ilmoittamaan kaupunginkanslialle, mitkä kohteet kulloinkin on varustettu ko. merkinnöin (18.1. 166 §). Merkittiin tiedoksi rakennusviraston ilmoitus julkisten kohteiden merkitsemisestä nimikilvin aikana 1.1.-30.6. (yjsto 6.10. 6616 §).

Muistomerkit. Suomen Rakennusurakoitsijaliitto oli aikanaan ilmoittanut lahjoittavansa kaupungille valtakunnallisen Rakentaja-patsaan sekä pyytänyt, että patsasta varten varattaisiin paikka Linnanmäen kalliolta Helsinginkadun ja rautatien risteysalueelta. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli puoltanut anomusta. Kaupunginhallitus päätti, että valtakunnallinen Rakentaja-patsas sijoitetaan asemakaavaosaston piirustuksessa n:o 6665/9.9.1971 esitettyyn paikkaan (18.10. 2788 §).

Helsinki-Seuralle myönnettiin lupa pystyttää Kuninkaallisen Suomen tykistörykmentin muistomerkki Tähtitorninvuoren puistoon asemakaavaosaston piirustuksessa n:o 6638/ 8.7.1971 osoitettuun paikkaan. Kaupungin osalta päätettiin vastata muistomerkin ympäristön kunnostustöistä ja perustusten teosta aiheutuvista kustannuksista. Muistomerkin piirustukset oli saatettava kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi. Rakennusviraston käytettäväksi myönnettiin 2 000 mk kustannusten suorittamista varten (25.10. 2854 §).

Kaupunginhallitus myönsi Satakunnan Killalle, Satalinnan Säätiölle ja Satakunnan seuran muistomerkkitoimikunnalle luvan pystyttää Maila Talvion muistomerkki asemakaavaosaston piirustuksessa n:o 6620/27.8. 1971 osoitettuun paikkaan entisen kirjailija- ja kulttuurikoti Laaksolan alueelle Meilahteen sekä päätti, että kaupunki vastaa muistomerkin ympäristön kunnostustöistä ja jalustan pystyttämisestä aiheutuvista kustannuksista. Niitä varten myönnettiin 12 000 mk. Kaupunginhallitus hyväksyi myöhemmin Maila Talvion muistomerkin pääpiirustukset n:o 1 ja 2 (16.8. 2196 §, 11.10. 2713 §).

Rauhanpatsaan ympäristö päätettiin kunnostaa rakennusviraston puisto-osaston piirustuksen n:o 2236/23.8.1971 mukaisesti kuitenkin siten, että kookkaat männyt oli sijoitettava istutusalueelle niin, että patsaalle jäisi tarvittava vapaa ilmatila. Sähkölaitosta kehotettiin huolehtimaan kunnostamisen vaatimien valaistustöiden 5 000 mk:n suuruisten kustannusten suorittamisesta talousarvioon merkittyjen määrärahojen puitteissa. Istutus- ja kiveystöiden suorittamisesta aiheutuvien kustannusten suorittamiseen myönnettiin 12 500 mk (8.11. 2994 §).

Suihkukaivot. Kaupunginhallitus päätti, että Hartwall Oy:n kaupungille lahjoittama suihkukaivolaite sijoitetaan Töölölahteen entisen suihkukaivon paikalle tai lähelle sitä. Entinen suihkukaivo päätettiin siirtää Eläintarhanlahteen talorakennusosaston laatiman suunnitelman mukaisesti. Rakennusvirastoa kehotettiin huolehtimaan suihkukaivolaitteiden asentamisesta ja hoidosta, asentamiseen liittyvien kysymysten osalta yhteistoiminnassa urheilu- ja ulkoiluviraston sekä satamalaitoksen kanssa. Asentamisesta aiheutuvia kustannuksia varten kaupunginhallitus myönsi 86 500 mk. Yhtiötä kehotettiin neuvottelemaan suihkulähdettä koskevan kilven ulkoasusta ja lähemmästä sijoituspaikasta kaupunginarkkitehdin kanssa (19.4. 1155 §, yjsto 18.8. 6336 §).

Palokaivot. Tapanilassa Vanha Tapanilantie 60:n kohdalla ja Malmilla Katajamäentien varrella Bryggarenojassa olevat palokaivot päätettiin poistaa käytöstä (yjsto 1.9. 6424 §).

Istutukset. Kaupunginhallitus myönsi 20 000 mk Mannerheimintien eteläosan ja Erottajankadun varustamiseksi kukkalaatikoilla (17.5. 1482 §) sekä enintään 8 500 mk Kauppatorilla sijaitsevan ns. Keisarinnankiven koristeiden kunnostamista ja paikoilleen asentamista varten (19.4. 1162 §).

Käymälät. Kaupunginhallitus päätti, että Hattulan lehtoon kaupunginhallituksen v. 1969 (ks.s. 290) tekemän päätöksen perusteella rakennettava yleisökäymälän, odotuskatoksen ja kioskitiloja sisältävä rakennus rakennetaan kaupungin toimesta. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin rakennuksen suunnittelemiseksi yhteistoiminnassa kiinteistöviraston ja liikennelaitoksen kanssa. Rakennustyön suorittamisesta päätettiin pyytää tarjouksia myös yksityisiltä urakoitsijaliikkeiltä (21.6. 1867 §).

Helsingin Vesitaksit -yhdistys oli anonut Aleksanterinkadun päässä olevan vedenheittosuojan poistamista. Kaupunginhallitus päätti hylätä anomuksen, mutta kehottaa samalla rakennusvirastoa yhdessä liikennelaitoksen kanssa harkitsemaan mahdollisuutta ajanmukaisen yleisökäymälän rakentamiseen Korkeasaaren lautan lipunmyyntikioskin yhteyteen (15.11. 3069 §).

Sörnäisten rantatiellä oleva yleisökäymälä päätettiin purkaa (yjsto 12.5. 5800 §).

Koirien ulkoiluttamispaikat. Kaupunginhallitus asetti v. 1968 komitean tutkimaan, mitä mahdollisuuksia olisi järjestää koirille ulkoiluttamisalueita. Komitean saatua mietintönsä valmiiksi oli siitä pyydetty lausunnot Suomen Kennelliitolta ja ao. lautakunnilta. Kaupunginhallitus päätti

1) oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan kulloinkin myönnettävien määrärahojen puitteissa ja aluksi kokeiluluonteisesti suunnitte-

lemaan sekä rakennuttamaan koirakomitean esittämiä ulkoiluttamispaikkoja ja koirakäymälöitä yhteistoiminnassa urheilu- ja ulkoilulautakunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kiinteistölautakunnan kanssa lukuun ottamatta urheilu- ja ulkoilualueilla olevia sekä niille mahdollisesti urheilu- ja ulkoilulautakunnan toimesta suunniteltavia koirien ulkoiluttamisalueita ja -paikkoja, jotka jäävät urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon,

2) kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa uusien kaavojen laatimisen yhteydessä selvittämään mahdollisuudet koirien kilpajuoksuratojen ja muiden tässä yhteydessä kysymykseen tulevien suurempien laitosten paikkojen osoittamiseen kaavoissa,

3) kehottaa urheilu- ja ulkoilulautakuntaa osoittamaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin ulkopuolella hallinnossaan olevilta ulkoilualueilta koirien ulkoiluttamisalueita, joilla koiria saadaan juoksuttaa metsästyslain määräämissä rajoissa vapaana,

4) kehottaa liikennelaitoksen lautakuntaa tutkimaan mahdollisuuksia komitean esittämään koirien kuljettamiseen raitiovaunuissa,

5) kehottaa terveydenhoitolautakuntaa yhdessä yleisten töiden lautakunnan kanssa tutkimaan mahdollisuuksia eläinten huoltoasematoiminnan uudelleen järjestämiseksi ja raatojen polttolaitoksen sekä sen yhteydessä olevan eläinten talteenottoaseman rakentamiseksi kaupunkiin,

6) kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa osoittamaan kaupungin alueelta raatojen polttolaitoksen valmistuttua käyttöön otettava koirien uurnahautausmaa,

7) kehottaa rahatoimistoa harkitsemaan mahdollisuuksia komitean esittämän tiedotustoiminnan järjestämiseksi koiraverolippujen jakamisen yhteydessä sekä

8) pyytää poliisilaitosta tutkimaan mahdollisuuksia tehostaa koiria koskevien määräysten noudattamisen valvontaa kaupungin alueella (29.3. 937 §).

Hiekan ja soran kuljetuksiin käytettävien yksityisten ajoneuvojen mahdollisia ylikuormia koskevassa vt Reino Tuomen ym. kirjeessä kiinnitettiin huomiota siihen, että niillä kaupungin työmailla, joilla mainittuihin kuljetuksiin käytetään yksityisiä ajoneuvoja, kuitataan vastaanotetuksi ja käytetään maksuperusteena huomattavasti ajoneuvon kantavuuden ylittäviä kuormia. Tällainen menettely on vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle ja rikkoo moottoriajoneuvoasetuksen 38 §:n 1 ja 2 mom:n määräyksiä vastaan. Kirjeen allekirjoittajat esittivät, että kaupungin työmailla ryhdyttäisiin käyttämään maksuperusteena korkeintaan auton kantavuutta. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan on katurakennusosastolla maansiirtokuljetuksia varten käytössä n. 200 yksityistä kuorma-autoa. Näistä n. 60 on ns. lista-autoja, joiden omistajat ovat työsuhteessa kaupunkiin. Muut autot vuokrataan yksityisiltä tarpeen vaatiessa. Näiden autojen suorittamista massakuljetuksista suoritetaan korvaus auton kantavuuden perusteella. Ylikuormasta ei makseta korvausta. Toisaalta katurakennusosasto valvoo, ettei autoja kuljeteta vajailla kuormilla. Määräysten noudattamista valvotaan pistokokeita suorittamalla. Mikäli kuorman paino poikkeaa auton kantavuudesta, huomautetaan siitä autoilijalle. Yksityisiltä liikeyrityksiltä hankittavan soran osalta tehdään ostot suoraan liikkeiltä, jotka hoitavat kuljetukset ja maksavat autoilijalle korvauksen kuljetuksista. Poliisi valvoo muun liikennevalvonnan ohella myös kuormien suuruutta. Katurakennusosasto tarkkailee ajoneuvoille säädettyjä erilaisia painorajoituksia mm. antamalla ohjeita ja lausuntoja katujen ja siltojen suurimmista sallituista kuormituksista ja asettamalla kelirikkoaikoina teille painorajoituksia. Asiasta on neuvoteltu myös helsinkiläisten kuorma-autoilijoiden ammattiosaston edustajien kanssa. Kaupunginhallitus päätti merkitä vt Tuomen ym. kirjeen sekä yleis-

ten töiden lautakunnan antaman selvityksen tiedoksi sekä kehottaa rakennusvirastoa ja satamalaitosta ilmeisten ylikuormitusten osalta huomauttamaan ao. autonkuljettajille liikennemääräysten vastaisesta ajosta (8.2. 432 §).

Kasarmitorin näyttelyhalli päätettiin luovuttaa Ritva Laaton ym. käytettäväksi nukketeatteria varten tarkemmin sovittavina ajankohtina torstaisin ja lauantaisin sillä ehdolla, että vuokraajat korvaavat mahdolliset ylimääräiset siivouskulut ja vahtimestarin ylityöpalkan sekä että he sitoutuvat esittämään puolesta tai huokeammasta lipunhinnasta tai harkinnan mukaan maksutta erikseen sovittavan määrän näytöksiä kaupungin laitoksille (yjsto 7.7. 6089 §).

Tervapatavalaistuksen järjestämisestä sankarihaudoille jouluaattona 1971 aiheutuvat kustannukset, enintään 1 100 mk, saatiin suorittaa määrärahoista Satunnaiset istuttamis-, koristelu- ja puhdistustyöt, kaupunginhallituksen määräyksen mukaan (yjsto 22.12. 7018 §).

Kuorokoroke päätettiin korvauksetta luovuttaa Akademiska Sångföreningen -nimisen yhdistyksen 1.5. Kaisaniemessä pidettävää ulkoilmakonserttia varten. Korokkeen kuljettamisesta aiheutuneita kustannuksia varten yleisjaosto myönsi 450 mk (yjsto 24.2. 5307 §).

Liputuksen järjestäminen. Yleisjaosto vapautti Helsinki-viikon säätiön suorittamasta kaupungille 4 793 mk v:n 1970 Helsingin juhlaviikkojen aikaisesta liputuksesta aiheutuneista kustannuksista (yjsto 27.1. 5140 §).

Kertomusvuoden aikana järjestettiin liputus seuraavissa paikoissa: Aleksanterinkadulla Yleisurheilun Euroopanmestaruuskilpailujen aikana 10.–15.8. ja Helsingin Juhlaviikkojen aikana 26.8.–13.9. (8.2. 419 §) sekä Lightningluokan maailmanmestaruus- ja euroopanmestaruuspurjehduskilpailujen aikana 24.7.–1.8. (yjsto 28.4. 5710 §).

Vahingonkorvauksia suoritettiin kertomusvuonna yht. 51 131 mk mm. työmaalta anastetun omaisuuden, liukastumisesta aiheutuneiden vahinkojen, vesi- ja viemärijohto- sekä katurakennustöiden eräille kiinteistöille aiheuttamien vahinkojen sekä eräille autoille sattuneiden vahinkojen korvaamiseksi.

Eräässä tapauksessa yleisjaosto myönsi korvausvelvolliselle kolmen vuoden lykkäyksen hänen maksettavakseen tuomittujen, yhteenajosta aiheutuneiden korvausten suorittamisessa kaupungille; samalla päätettiin peruuttaa kaupungin saatavan periminen ulosottoteitse (yjsto 27.1. 5147 §, 19.5. 5835 §, 22.9. 6537 §)

Eräässä tapauksessa korvausvelvollinen vapautettiin tavanomaisin ehdoin suorittamasta hänelle määrätty korvaus (yjsto 22.12. 7028 §).

Lääninhallituksen päätökset kahdessa vahingonkorvausta koskevassa asiassa merkittiin tiedoksi (8.2. 434 §, 30.8. 2317 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistöhallinnon saatavien enimmäismäärän vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1954 (s. 211) tekemäänsä päätöstä, että sellaisten kiinteistöhallinnon saatavien enimmäismääräksi, joiden maksamisen suhteen kiinteistölautakunnalla on oikeus myöntää kauintaan kuuden kuukauden ajaksi maksuajan pidennystä, vahvistetaan 70 000 mk (2.8. 2093 §).

Kiinteistölautakunnan hallintoon päätettiin siirtää seuraavat kiinteistöt: 10. kaupunginosan korttelin n:o 253 tontilla n:o 10 olevat

rakennukset 1.5.1971 lukien kaasulaitoksen hallinnosta, pääoma-arvo yht. 23 088 mk. Kiinteistölautakunta oikeutettiin luovuttamaan rakennukset niiden vapauduttua asukkaista rakennusviraston hallintaan käytettäväksi Kulosaaren sillan levitystyömaan tarpeisiin ja rakennusviraston toimesta sen jälkeen purettavaksi (29.3. 968 §); Piritan sairaalan kiinteistö 1.1.1971 lukien (11.1. 120 §); Aili Käyhkösen kuolinpesään kuuluva, Kirkkonummen kunnassa sijaitseva Koivuranta-niminen tila RN:o 1[98], Emil Saarisen kuolinpesään kuuluva korttelin n:o 34083 tontti n:o 7 ja Julie Stockin kuolinpesään kuuluva tila US 322 RN:o 6[179] toistaiseksi siten, että kiinteistöistä mahdollisesti saatava tuotto tilitetään rahatoimistolle käytettäväksi yksityisten järjestöjen ylläpitämien vanhainkotien avustamiseen (28.6. 1932 §).

Viranhaltijat. Jakolain 50 §:n mukaisiksi kiinteistöinsinööreiksi valittiin kaupunkimittausosaston insinöörit Helmer Forsblom ja Jorma Pöyhiä (21.6. 1882 §, 28.6. 1995 §).

Talo-osaston 9. pl:n tilapäisen toimistoapulaisen 1.1.1972 perustettuun virkaan päätettiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa tehtävien tilapäinen hoitaja Marjatta Lehtimäki tavanmukaisilla ehdoilla (22.11. 3153 §). Talo-osaston 25. pl:n toimistoisännöitsijän virka ja tonttiosaston 12. pl:n tilapäinen tarkastajan virka päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä. Työsopimussuhteisen tarkastajan palkkaamista varten tonttiosastolle ajaksi 1.4.–31.12. kaupunginhallitus myönsi 3 450 mk (22.3. 888 §,. 22.11. 3163 §).

Uudenmaan lääninhallitus oli 27.1.1971 pysäköimisvirhemaksusta annetun lain 2 ja 3 §:n sekä samasta asiasta annetun asetuksen 1 §:n perusteella määrännyt Helsingin kaupungin alueellaan poliisin ohella huolehtimaan pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämisestä 1.8.1971 alkaen toistaiseksi. Valvonta-apulaisten vähimmäismääräksi oli määrätty 30. Kaupunginhallitus päätti kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukaisesti

oikeuttaa kiinteistölautakunnan kiireellisesti palkkaamaan kiinteistöviraston tonttiosastoon tilapäiseen virkasuhteeseen kunnallisen pysäköintivalvojan (29. pl), kaksi apulaisvalvojaa (27 ja 24), valvonta-apulaisten esimiehen (16), toimistonhoitajan (14), kaksi toimentajaa (12), neljä toimistoapulaista (10, 9, 8 ja 7) ja 30 valvonta-apulaista (10) huolehtimaan lääninhallituksen em. päätöksen mukaisesta pysäköinninvalvonnasta.

Hankintatoimistoa kehotettiin yhteistyössä kiinteistöviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin tarvittavien varuste- ja kalustehankintojen suorittamiseksi.

Kiinteistövirastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin tarkoitukseen soveltuvan huoneistotilan osoittamiseksi Kantakaupungin alueelta.

Kiinteistölautakunnan käytettäväksi ao. määrärahoista myönnettiin 300 000 mk em. viranhaltijoiden palkkaamista varten tilillä olevaa määrärahaa enintään nyt myönnetyllä määrärahalla ylittäen (3.5. 1332 §, yjsto 9.6. 5957 §). Työsuhteisen toimistoapulaisen palkkaamiseksi ajaksi 1.11.–31.12. myönnettiin 1 800 mk (18.10. 2799 §). Pysäköintivalvontatoimiston sähkötöiden ja puhelinnousukaapelin asennuksesta aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten myönnettiin 21 424 mk (7.12. 3314 §, yjsto 8.12. 6937 §).

Yleisjaosto oikeutti kiinteistöviraston maksamaan os.siht. Vesa Majamaalle 500 mk/kk palkkiona pysäköintivalvontatoimiston perustamiseen liittyvien tehtävien hoitamisesta 1.6. alkaen, kunnes pysäköintivalvoja on astunut virkaan, kuitenkin kauintaan 30.9. 1971 saakka (yjsto 23.6. 6029 §, 1.9. 6435 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi asuntoasiaintoimiston uudelleen järjestelyn siten, että asuntoasiaintoimistoon perustetaan 1.1.1972

alkaen seuraavat tilapäiset virat: asuntoasiainsihteerin virka (23), kaksi kanslistin virkaa (13 ja 12) ja toimistoapulaisen virka (8). Samasta ajankohdasta lukien päätettiin lakkauttaa 20. pl:n asuntoasiaintarkastajan tp. virka, 11. pl:n tp. toimentajan virka, 10. pl:n toimistoapulaisen tp. virka sekä muuttaa 29. pl:n asuntoasiainsihteerin tp. virka samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi tp. toimistopäällikön viraksi (22.11. 3128 §, 28.6. 1989 §).

Kiinteistöviraston geoteknillisen toimiston hallintaan päätettiin siirtää rakennusviraston konevarikon hallinnassa ollut traktori HKR 505610 (yjsto 10.11. 6781 §).

Geoteknilliseen toimistoon suoritetun murron yhteydessä anastetusta omaisuudesta päätettiin eri henkilöille suorittaa yht. 111 mk:n suuruinen korvaus (yjsto 14.7. 6164 §).

Kadun ja viemärin rakentamiskorvaukset. Kaupunginhallitus päätti korottaa katu- ja viemärikorvauksia koskevien päätösten tiedoksiantopalkkion 6 mk:ksi päätökseltä 1.11. 1971 lukien (25.10. 2847 §).

Rahatoimisto oli ilmoittanut joutuvansa palauttamaan Asunto Oy Tiilimäki 9–11 -nimiselle yhtiölle maksettuja kadun ja viemärilaitoksen rakentamisen korvauksia 4 448 mk lääninhallituksen yhtiön valituksesta antaman päätöksen saatua lainvoiman. Yhtiö oli pyytänyt, että sille palautettaisiin sen maksamat erät 6 %:n korkoineen maksupäivästä lukien. Rahatoimiston tiedusteltua, mistä ajankohdasta lukien korko olisi maksettava, kaupunginhallitus päätti, että milloin rahatoimisto joutuu palauttamaan sanottuja korvauksia sen johdosta, että kaupunginhallituksen niistä tekemä päätös on lainvoimaisesti kumottu, palautettaville määrille maksetaan korkoa 6 %:n mukaan siitä päivästä lukien, jolloin palautettavat korvaukset on kaupungille maksettu (30.8. 2313 §, 15.11. 3076 §, 13.12. 3379 §).

Kaupunginhallitus päätti poistaa tileistä korttelin n:o 28066 tontista n:o 1 sopimuksen mukaan perittävän korvaussaatavan vielä perimättä olevan osan, 17 288 mk sekä antaa rahatoimistolle määräyksen poistaa tileistä kaupungin omistamien tonttien osalta korvaussaatavat, jotka on määrätty rakennuslain 10 luvun, rakennuslain 75 §:n tai 148 §:n ja asemakaavalain 34 §:n perusteella. Kiinteistövirastolle annettiin määräys ilmoittaa rahatoimistolle aina, milloin kaupunki on ostanut tontin, jolle on määrätty em. korvauksia (27.9. 2576 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaen eräitä v. 1969 tekemiään päätöksiä tarkistaa Pakilan eräiden maanomistajien rakennuslain 75 §:n mukaiset, kaupunginhallituksen 10.3., 28.4., 12.5. ja 23.6.1969 tekemillä päätöksillä määrätyt 9.50 mk/m²:n yksikköhinnan mukaiset korvaukset v:n 1972 katualuekorvausten hintatasoa vastaaviksi eli 13 mk:ksi/m²:ltä (13.12. 3376 §).

Kaupunginhallitus määräsi eräiden Etelä-Kaarelan, Konalan, Malmin, Oulunkylän, Pakilan, Pitäjänmäen, Pukinmäen, Tapaninkylän ja Vartiokylän tonttien rakennuslain mukaiset kadun ja viemärilaitoksen rakentamiskorvaukset tonttien omistajien maksettaviksi rakennuslain ja esityksen mukaisesti kymmenenä vuotuismaksuna eräpäivän ollessa vuosittain 31.10. kuitenkin niin, että ensimmäisen vuotuismaksun eräpäivä on 31.12.1971, jolloin tontin omistajille myönnetään valtuuston v. 1963 ja 1966 tekemien päätösten mukaiset 20 tai 25 %:n alennukset, mikäli koko korvaus suoritetaan ensimmäisen vuotuismaksun erääntymispäivään mennessä. Vuotuismaksut muuttuvat rakennuskustannusten muuttuessa rakennuslain 91 §:n 3 mom:n mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti, että eräiltä Haagan, Lauttasaaren, Malmin, Munkkiniemen, Oulunkylän, Pakilan, Pitäjänmäen, Tammisalon ja Tapaninkylän tonttien omistajilta peritään katumaakorvaukset rakennuslain 148 §:n 1 mom:n ja asemakaavalain 34 §:n perusteella esityksen mukaisesti vuoden maksuajalla siten, että maksamattomille erille lasketaan 8 %:n vuotuinen korko 31.10.1971

lukien. Eräille maksuvelvollisille myönnettiin maksulykkäystä samoin ehdoin kuin edellä.

Asemakaavan- ja tonttijaon muutosten johdosta päätettiin eräiden Malmin, Pakilan ja Tammisalon tonttien omistajien kanssa tehdä uudet sopimukset kadun ja viemärin rakentamiskorvausten perimisestä (6.9. 2383, 2389, 2392, 2395 §) ja eräiden tontinomistajien kanssa päätettiin tehdä sopimus kadun ja viemärilaitoksen rakentamiskustannusten perimisestä.

Kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan oli Ruskeasuon kortteleissa n:o 728, 730 ja 731 yht. 14 sellaista tonttia, jotka olivat tulleet lunastetuiksi v:n 1936 vuokra-alueiden lunastuslain nojalla. Viiden tontin omistajan kanssa kaupunki teki sopimukset, joiden mukaan kaupunki välittömästi suoritti tonttien omistajille lääninhallituksen määräämät siirtokustannukset ja tonttien omistajat sitoutuivat puolestaan välittömästi maksamaan lääninhallituksen määräämän lunastushinnan kaupungille. Samalla tonttien omistajat sitoutuivat suorittamaan kaupungille korvaukset kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista. Nämä korvaukset oli kaikki suoritettu loppuun. Kun sopimuksia tehtäessä oli korvaussummaan tarkoitettu sisällytettäviksi kaikki katumaakustannukset, vaikka sopimuksessa ei katumaakorvausta olekaan erikseen mainittu, olisi katumaakorvauksen perimisestä näiden viiden tontin osalta kohtuussyistä luovuttava. Kaupunginhallitus päätti luopua rakennuslain 148 §:ssä ja asemakaavalain 34 §:ssä tarkoitetun katumaakorvauksen perimisestä tonttien n:o 5, 27, 28, 32 ja 34 osalta (4.10. 2645 §).

Kaupunginhallitus päätti, että niiden rakennuslain mukaisten kadun ja viemärin rakentamiskorvausten vuotuismaksujen rakennuslain 91 §:n 3 mom:n mukaisten korotusten etukäteissuoritukset, mitkä ilmenevät rahatoimiston esittämistä 54 korvauskortista ja ovat jo maksetut, hyväksytään asianomaisten maksuvelvollisten vuotuismaksujen rakennuslain mukaisiksi suorituksiksi (1.2. 356 §).

Merkittiin tiedoksi lääninhallituksen ja korkeimman hallinto-oikeuden päätökset kadun ja viemärin rakentamisen korvaamista koskevissa asioissa.

Tietoimitukset ym. Kiinteistövirasto oikeutettiin ryhtymään toimenpiteisiin tieoikeuden perustamiseksi tarvittavan tietoimituksen hakemiseksi Kaskisaaresta Mustasaareen johtavaa tietä varten asemakaavaehdotuksessa edellytettyyn paikkaan sillä ehdolla, että Helsingin suomalaiset ja ruotsalaiset ev.lut. seurakunnat suorittavat toimituksesta aiheutuvat kustannukset (13.4. 1127 §).

Yleisjaosto myönsi tarvittavat varat tiemaksun suorittamiseksi seuraaville tiekunnille: Ylästön (yjsto 12.5. 5798 §); Vesalan (24.5. 1539 §); Vuosaaren (yjsto 16.6. 5992 §); Kaitlammen (yjsto 23.6. 6030 §); Laajasalon (yjsto 30.6. 6068 §); Kallvikinniemen (yjsto 7.7. 6101 §); Linnanherrankujan (yjsto 14.7. 6157 §); Knuters-Östersundomin (yjsto 8.9. 6467 §); Järventaustan (yjsto 15.9. 6502 §); Kiviojantien (yjsto 22.9. 6540 §) ja Ruuhilammentien tiekunnille (yjsto 29.9. 6583 §).

Kartat. Yleisjaosto myönsi eräin ehdoin muutamille kustannusosakeyhtiöille, seurakunnille, järjestöille ym. oikeuden käyttää kaupungin karttaa julkaisuissaan. Eräät luvat myönnettiin korvauksetta.

Avustukset. Yleisjaosto oikeutti kiinteistölautakunnan luovuttamaan Wiipuri-museon säätiölle Linnanrakentajantie 16:ssa olevat 8 m³ koivuhalkoja korvauksetta käytettäväksi säätiön hallinnassa olevien rakennusten lämmittämiseen (yjsto 6.10. 6626 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Kiinteistölautakunnan päätösvaltaan kuuluvien kiinteistökauppojen hinnan ylärajan määrääminen. Kaupunginhallitus päätti, että sen hinnan ylärajaksi, jonka puitteissa kiinteistölautakunta on oikeutettu päättämään asemakaavan ja tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden ostamisesta, vaihtamisesta ja myymisestä rakennuslainsäädännön perusteella, vahvistetaan 30 000 mk (8.11. 3001 §).

Huoneistojen ostot. Liikesivistysrahastolta päätettiin ostaa Asunto-osakeyhtiö Kaarlenkatu 19 -nimisen yhtiön osakkeet n:o 3–7 ja 47, jotka oikeuttavat yhtiön omistaman talon Kaarlenkatu 19 A-portaan ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevien 200.20 m²:n suuruisten huonetilojen ja B-portaan kellarikerroksessa sijaitsevien 49.80 m²:n suuruisten tilojen eli yht. 250 m²:n suuruiseksi lastentarhahuoneistoksi yhdistettyjen huoneistojen n:o 3–7 ja 33 hallintaan, 210 000 mk:n suuruisesta hinnasta sillä ehdolla, että yhtiöjärjestyksen 5 § myyjän toimesta muutetaan siten, että osakkeitten n:o 3–7 ja 47 kohdalle tehdään käyttötarkoitusta selventävä lisämerkintä »lastentarha» samalla kun yhtiöjärjestyksen 6 § jätetään muuttamatta, muuten seuraavin ehdoin:

1) Myyjä vakuuttaa ja ennen kauppahinnan maksamista osoittaa, että kiinteistöä rasittavat ainoastaan Helsingin Suomalaiselta Säästöpankilta otettu enintään 14 800 mk:n suuruinen velka sekä ikkunauudistusta ja katonkorjausta varten otettava enintään 60 000 mk:n suuruinen velka.

2) Hinta maksetaan sen kuukauden viimeisenä arkipäivänä, jonka kuluessa myyjän toimesta on saatu vahvistus yhtiöjärjestyksen 5 §:n em. muutokselle.

3) Osakkeiden omistusoikeus siirtyy ostajalle, kun kauppahinta on suoritettu.

4) Myyjä vastaa veroista ja niistä maksuista, jotka huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeitten omistajan on suoritettava asunto-osakeyhtiölle, omistusoikeuden siirtymiseen saakka, jolloin Liikesivistysrahaston ja kiinteistölautakunnan välillä 15.6.1962 tehty huoneenvuokrasopimus (Hv 406) päättyy.

5) Kaupasta menevän leimaveron maksaa ostaja.

Kiinteistölautakunnan käytettäväksi myönnettiin 210 000 mk osakkeiden kauppahinnan ja 2 520 mk:n leimaveron suorittamista varten. Kiinteistölautakuntaa kehohotettiin luovuttamaan huonetilat lastentarhain lautakunnan käytettäväksi lastentarhahuoneistona vahvistettujen perusteiden mukaisesta tilitysvuokrasta (3.5. 1323 §).

Pihlajamäen sivukirjastoa varten tarvittavien huonetilojen ostaminen, ks. kaupunginkirjasto.

Kaupunginhallitus päätti muuttaen v. 1969 tekemäänsä päätöstä oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan äitiys- ja lasten-neuvolaa varten Suur-Helsingin Osuuskassalta Puistolan Liikekeskus Oy:n osakkeet n:o 1369–1532, mitkä oikeuttavat Puistolantie 23:een rakennettuun yhtiön liiketalon huoneiston n:o 11, pinta-alaltaan 164 m², pysyvään hallintaan, käteisellä kaupantekotilaisuudessa maksettavasta 145 000 mk:n kauppahinnasta ja muutoin kaupunginhallituksen 8.4.1969 päättämillä ehdoilla. Kauppahinnan ja kaupasta menevän leimaveron suorittamista varten myönnettiin enintään 146 740 mk (24.5. 1589 §).

Kaupunginhallitus kehotti kiinteistölautakuntaa hankkimaan sillä ehdolla, että valtuusto merkitsee tätä varten v:n 1972 talousarvioon tarvittavat määrärahat, Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n 28.5.1971 antaman tarjouksen mukaisten, tässä vaiheessa vain rakennusviraston työtukikohdan huonetilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet Mellunmäen Liike- ja Toimitalokeskuksesta, joko merkitsemällä tai ostamalla ne, sitten kun piirustukset ja työtapaselostukset on tehty rakennusviraston vaatimukset täyttä-

viksi, osakkeiden merkintäsopimuksen tai kauppakirjan kaikista ehdoista on lopullisesti kiinteistöviraston ja rakennuttajan välillä sovittu ja yhtiöjärjestys saatu kiinteistölautakunnan hyväksymänä kaupungin edun mukaiseksi sekä lisäksi edellyttäen, ettei kauppahinta ylitä yhtiön 28.5. päivätyssä tarjouksessa mainittuja yksikköhintoja (28.6. 1981 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää kiinteistölautakunnan käytettäväksi 558 777 mk toim.joht. Jaakko Hellakselta ym. 12.6.1970 päivätyllä kauppakirjalla ostettujen Asunto-Oy Hämeenhakan osakkeiden kauppahinnan loppuosan, 500 000 mk, ja siitä ajalta 12.6. 1970–1.12.1971 maksettavan 8 %:n koron, 58 777 mk, suorittamiseksi (29.11. 3212 §).

Lisäksi päätettiin kaupungille ostaa eräillä ehdoilla seuraavat eri vuokra-alueilla olevat rakennukset:

14. kaupunginosassa Rajasaaressa huvila-alueella n:o 2a olevat laitteet ja rakennukset Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor i Helsingfors -nimiseltä yhdistykseltä 8 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta (1.3. 692 §);

15. kaupunginosassa Meilahden vuokra-alueella n:o 29 olevat rakennukset Leonard Lillrankin perikunnalta 30 000 mk:n käteishinnasta (4.1. 35 §);

Meilahti n:o 28b -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset ja rakennelmat Alma Färmin kuolinpesän osakkailta 12 450 mk:n käteishinnasta (22.3. 883 §);

Meilahti n:o 22 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset ja rakennelmat ulosottoapul. Wilhelm Fribergiltä 43 000 mk:n kauppahinnasta (14.6. 1820 §);

17. kaupunginosassa Pasilan seuraavien korttelien tonteilla olevat rakennukset ym.: korttelin n:o 563 vuokratontilla n:o 13 olevat rakennukset kauppias Johannes Väisäseltä 30 000 mk:n käteishinnasta (4.1. 34 §);

korttelin n:o 566 tontilla n:o 19 olevat rakennukset ja rakennelmat vakuutusvirk. Mailis Korpelaiselta 23 950 mk:n käteishinnasta (22.2. 609 §);

korttelin n:o 569 tontilla n:o 21 sijaitsevat rakennukset ja rakennelmat tarkkaaja Niilo Vuorelta 53 800 mk:n käteishinnasta (29.3. 956 §);

korttelin n:o 561 vuokratontilla n:o 7 olevat rakennukset Uuno Ylhäisen perikunnalta 14 000 mk:n kauppahinnasta (1.6. 1655 §);

korttelin n:o 564 tontilla n:o 12 sijaitsevat rakennukset ja rakennelmat rautat.virk. Arvid Juslinilta 15 000 mk:n käteishinnasta (1.6. 1656 §) sekä

Pasilan korttelin n:o 566 vuokratontilla n:o 4 olevat rakennukset ja rakennelmat Asunto Oy Salmenius -nimiseltä yhtiöltä 95 000 mk:n käteishinnasta (20.12. 3461 §);

22. kaupunginosassa Vallilan korttelin n:o 530 tontilla n:o 11 olevat rakennukset ja rakennelmat pol.konst. Eero Lehdolta 30 000 mk:n käteishinnasta (8.3. 750 §) ja korttelin n:o 542 tontilla n:o 9 olevat rakennukset ja laitteet Jalo Aromaalta ym. 15 000 mk:n kauppahinnasta (28.6. 1990 §) sekä korttelin n:o 551 asuntotontilla n:o 7 olevat rakennukset ja rakennelmat työmies Juho Kaltalalta 36 000 mk:n käteishinnasta (26.4. 1253 §, 16.8. 2197 §);

27. kaupunginosassa Vanhankaupungin Johannesberg-nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset rva Rauha Vainikaiselta 8 000 mk:n käteishinnasta (23.8. 2247 §);

28. kaupunginosassa Oulunkylässä Myllypelto n:o 8 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset rva Annie Lagerbohmilta ym. 2 000 mk:n suuruisesta hinnasta (8.11. 2995 §);

43. kaupunginosassa Herttoniemen huvila n:o 76 -nimisellä vuokra-alueella sijaitsevat kaksi rakennusta rva Eva Varikselta 3 500 mk:n kauppahinnasta (1.2. 362 §);

46. kaupunginosassa Reimarlan seuraavien korttelien tonteilla olevat rakennukset: ent. korttelin n:o 17 vuokratontilla n:o 1 olevat rakennukset ja rakennelmat kauppias John Nordströmiltä 153 000 mk:n kauppahinnasta (29.3. 949 §);

ent. korttelin n:o 17 tontilla n:o 9 olevat

rakennelmat Ida Gabrielssonin perikunnan jäseniltä 35 540 mk:n käteishinnasta (9.8. 2126 §, 22.11. 3143 §);

ent. korttelin n:o 18 tontilla n:o 5 olevat rakennukset ja rakennelmat talonmies Artur Åbergilta ym. 30 000 mk:n kauppahinnasta (9.8. 2124 §);

ent. korttelin n:o 19 tontilla n:o 3 olevat rakennukset rva Karin Nemlanderilta ja hänen lapsiltaan 98 150 mk:n käteishinnasta (1.2. 367 §);

ent. korttelin n:o 23 asuntotontilla n:o 2 olevat rakennukset ja rakennelmat varastonhoit. Oskar Rautaselta 34 000 mk:n kauppahinnasta (30.8. 2330 §);

korttelin n:o 46117 tontilla n:o 8 olevat rakennukset ja rakennelmat raitiovaun.kulj. Ragnar Nybergiltä 31 500 mk:n kauppahinnasta (14.6. 1819 §) ja

Reimarlan korttelin n:o 46123 tontilla n:o 3 olevat rakennukset ja laitteet Bruno Salmisen kuolinpesän osakkailta 15 000 mk:n kauppahinnasta (8.2. 439 §);

49. kaupunginosassa Laajasalon kylän tilalla Uppby RN:o 2^{415} olevalla Sofiebergnimisellä vuokra-alueella oleva rakennus ja laitteet dipl.ins. Nathan Rubinsteinilta 105 000 mk:n kauppahinnasta (7.6. 1729 §).

Kiinteistöjen hankinnat. Kaupunginhallitus myönsi tarvittavat varat kiinteistölautakunnan käytettäväksi valtuuston kertomusvuoden aikana päättämien kiinteistökauppojen maksamista varten.

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan Kuusisaaressa sijaitsevan Munkkiniemen kylän tilan Beaurest RN:o 1^{1162} Gunveig Krogiukselta ym. rasituksista vapaana 18 400 mk:n käteishinnasta sillä ehdolla, että tila luovutetaan kaupungin omistukseen ja hallintaan kaupantekohetkellä (1.2. 368 §).

Helga Hedlöfiltä päätettiin ostaa Kuusisaaressa sijaitseva Munkkiniemen kylän tila Lilltomten RN:o 1^{1163} rasituksista vapaana 18 500 mk:n käteishinnasta em. ehdoilla (1.2. 369 §).

Saga Krogiukselta ym. päätettiin ostaa rasituksista vapaana Munkkiniemen kylän tila Lilläng RN:o 1^{1164} 18 400 mk:n käteishinnasta em. ehdoilla (1.2. 370 §).

Lauttasaaren Takaniemessä sijaitsevat kesähuvila-, sauna- ja vajarakennus päätettiin rasituksista vapaana ostaa Aili Virkkuselta 1 000 mk:n käteishinnasta (14.6. 1814 §).

Konalassa sijaitsevasta tilasta Rosas RN:o 1^{165} päätettiin rasituksista vapaana ostaa Ra-Bu Oy:ltä 11 150 m²:n suuruinen määräala kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 14686/NA 51 mukaisesti 55 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (5.4. 1027 §).

Etelä-Kaarelassa sijaitsevan Nurmijärventien tiealueeseen sekä Etelä-Kaarelan kylän tiloihin RN:o 4^{9}, 7^{242}, 7^{240}, 7^{239}, 7^{191} ja 8^{378} rajoittuva, n. 29 410 m²:n suuruinen määräala tilasta Storkens VII RN:o 7^{249} päätettiin ostaa Åke Lehtiseltä ym. 190 000 mk:n käteishinnasta. Määräalaa rasitti Imatran Voima Oy:lle kuuluva, v. 1963 tehtyyn sopimukseen perustuva johtoaukean pito-oikeus (20.12. 3460 §).

Gunnel Virtaselta päätettiin ostaa Malmin kylässä sijaitseva tila M 11 RN:o 7^{30} rasituksista vapaana 55 000 mk:n kauppahinnasta (11.1. 95 §).

Johan Lindqvistin perikunnalta päätettiin ostaa rasituksista vapaana Malmin kylässä sijaitseva tila RN:o 2^{215} 55 000 mk:n kauppahinnasta, johon sisältyy rakennuslain 71 §:n mukainen korvaus tilasta katualueeksi erotetusta alueesta (14.6. 1817 §).

Työmies Esko Elolta päätettiin ostaa Tapanilan kylässä sijaitseva tila RN:o 4^{368} rasituksista vapaana 35 000 mk:n kauppahinnasta (11.1. 94 §).

Konemest. Sven Grönlundilta ja hänen vaimoltaan Aili Grönlundilta päätettiin ostaa yht. 1 769.4 m²:n suuruinen Tapaninkylän korttelin n:o 39137 tontteihin n:o 37 ja 38 sekä Tilhipolun katualueeseen merkitty alue saman korttelin tontista n:o 4 tonttijakokartan n:o 3044 mukaisesti 25 000 mk:n käteishinnasta ja rasituksista vapaana. Myy-

jälle jäävän korttelin n:o 39137 tontin n:o 39 tontinmittaus suoritetaan kaupungin kustannuksella (11.1. 104 §).

Kalle ja Edla Mikkolan perikunnalta päätettiin ostaa Tapanilan kylässä sijaitseva tila Bj[4] 92 RN:o 4[93] rasituksista vapaana 75 000 mk:n käteishinnasta (10.5. 1403 §).

Väinö Niemelän perillisiltä päätettiin rasituksista vapaana ostaa Tapanilassa sijaitsevan Tapanilan kylän tilasta Väinölä RN:o 8[628] n. 350 m²:n suuruinen määräala 5 500 mk:n kauppahinnasta karttapiirroksen n:o 16081/NA 51 mukaisesti sillä ehdolla, että kaupunki hankkii kaupalle oikeuden suostumuksen alaikäisten myyjien osalta (1.11. 2936 §).

Oskar Virtaselta päätettiin rasituksista vapaana ostaa Tapanilassa sijaitseva Tapanilan kylän tila P 312 RN:o 9[68] 9 000 mk:n kauppahinnasta (27.12. 3532 §).

Paavali ja Martta Perkiöltä päätettiin rasituksista vapaana ostaa Heikinlaaksossa Tapanilan kylässä sijaitseva tila Paavola RN:o 4[212] 41 000 mk:n kauppahinnasta (27.12. 3533 §).

Työnjoht. Antti Pekkolalta ja hänen vaimoltaan Hulda Pekkolalta päätettiin ostaa Suutarilassa Ala-Tikkurilan kylässä sijaitseva Rauhanlehto-niminen tila RN:o 2[207] rasituksista vapaana 12 000 mk:n käteishinnasta (11.1. 97 §).

Työnjoht. Lauri Skarinilta sekä Juho Nurmisen oikeudenomistajilta päätettiin ostaa Puistolassa sijaitsevat Tapanilan kylän tilat n:o 6 RN:o 1[488] ja n:o 7 RN:o 1[492] rasituksista vapaana 129 000 mk:n käteishinnasta (23.8. 2256 §).

Kauppias Sven Weckströmiltä päätettiin ostaa 6 000 mk:n hinnasta rasituksista vapaana Vartiokylässä sijaitsevaan tilaan Torsäng RN:o 2[291] kuuluva osuus yhteiseen vesialueeseen. Osuuden olivat kauppias Alexis Weckström ja hänen vaimonsa Anna pidättäneet myydessään tilan v. 1927 kaupungille (14.6. 1813 §).

Rva Fanny Kanniselta päätettiin ostaa rasituksista vapaana Vartiokylässä sijaitseva Granbacka RN:o 5[495] 10 000 mk:n kauppahinnasta (27.12. 3536 §).

Astra-Medifac Oy:ltä päätettiin ostaa yhtiön 30.1.1961 tehdyllä kauppakirjalla ostama n. 12 700 m²:n suuruinen määräala Mellunkylässä sijaitsevasta tilasta Borgs RN:o 1[586] rasituksista vapaana 460 000 mk:n käteishinnasta (29.3. 954 §).

Hilja Karhulalta ym. päätettiin ostaa n. 1 684 m²:n suuruinen määräala Mellunkylässä sijaitsevasta tilasta T. 11 RN:o 1[402] karttapiirroksen n:o 15837/NA 51 mukaisesti 13 450 mk:n käteishinnasta. Tilaa rasitti Etelä-Suomen Voima Oy:lle v. 1967 annettu oikeus johtoaukean pitämiseen alueella ja Helsingin kaupungin sähkölaitokselle v. 1964 annettu oikeus sähkölinjan rakentamiseen määräalan kautta (21.6. 1889 §).

Dipl.ins. Leif Blomqvistilta ym. päätettiin ostaa Mellunkylässä sijaitseva tila Ribacken II RN:o 4[135] rasituksista vapaana 130 000 mk:n käteishinnasta (20.12. 3462 §).

Kansak.op. Dagmar Damströmiltä päätettiin ostaa Laajasalon kylässä sijaitsevat tilat Solvik I RN:o 1[984], Solvik RN:o 1[986] ja Vägområdet RN:o 1[985] yht. 63 000 mk:n kauppahinnasta (11.1. 96 §).

Heikki Itkosen oikeudenomistajilta päätettiin ostaa rasituksista vapaana tila Taru RN:o 1[44] Tullisaaren yksinäistaloa Laajasalossa 49 000 mk:n käteishinnasta (18.1. 196 §).

Taidekutoja Ester Sandellilta päätettiin ostaa tila Metsäpirtti RN:o 1[59] Tullisaaren yksinäistaloa Laajasalossa 32 000 mk:n käteishinnasta. Kiinteistöä rasitti Helsingin kaupungin sähkölaitokselle myönnetty oikeus sijoittaa ja pitää voimajohtolinja tilan alueella (18.1. 197 §).

Helmi Koskelta päätettiin ostaa Laajasalon kylässä sijaitseva tila P.T. n:o 9 RN:o 1[667] 65 000 mk:n kauppahinnasta. Tila luovutetaan muutoin rasituksista vapaana, paitsi että kaupunki ottaa vastatakseen valtiolle

maksettavan tienrakentamismaksun korkoineen myös niiltä osin, jotka mahdollisesti ovat erääntyneet maksettavaksi v:n 1971 aikana (1.6. 1657 §).

Karl Kylanderin perillisiltä päätettiin ostaa rasituksista vapaana Laajasalossa sijaitseva tila Ängshyddan RN:o 1^{186} 47 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (28.6. 1994 §).

Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä päätettiin ostaa vahvistetun asemakaavan mukaisella Vuotien katualueella Vuosaaren kylän tilalla Saseka I RN:o 1^{215} olevat kaksi asuinrakennusta sekä talousrakennus yht. 40 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta (25.10. 2862 §).

Vapaaherratar Helena v. Orgies-Rutenbergilta päätettiin ostaa rasituksista vapaana Kallvikin alueella Vuosaaren kylässä sijaitseva tila Sommarhem RN:o 2^{32} ja n. 0.36 ha:n suuruinen määräala saman kylän tilasta Rönnebär RN:o 2^{33} karttapiirroksen n:o 15966/NA 51 mukaisesti yht. 220 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta. Kaupunki vastaisi määräalan erottamiskustannuksista (23.8. 2258 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ostamaan

1) Vuosaari-Säätiöltä rasituksista vapaana n. 2 100 m^2:n suuruinen määräala Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Rantala RN:o 3^{116} karttapiirroksen n:o 15364/NA 51 mukaisesti 13 000 mk:n käteishinnasta ja

2) Kiinteistö Oy Villasaarentie -nimiseltä yhtiöltä Vuosaaren kylässä sijaitseva tila K 64 T 4 RN:o 2^{120} rasituksista vapaana 48 000 mk:n käteishinnasta.

Myyjät vastaisivat määräalan ja tilan aikaisemmista luovutuksista menevästä leimaverosta mahdollisine korotuksineen (3.5. 1322 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston suorittamaan ennakkona jo aikaisemmin myönnettyjen ennakkojen lisäksi enintään 1 400 000 mk Vuosaari-Säätiön puolesta Vuosaaren sillan ja siihen Vuosaaren puolelta liittyvän tien rakentamisesta aiheutuneita velkoja ym. kustannuksia säätiön velkojille saatuaan säätiöltä yksilöidyt kirjalliset maksuasiakirjat ja todettuaan, että maksuperuste on syntynyt ennen 1.1.1967 ja että se sisältyy kaupunginvaltuustolle esitettyihin kokonaiskustannuksiin. Ennakon vakuudeksi säätiön oli luovutettava kaupungille pankkitakaus, joka olisi voimassa v:n 1971 loppuun (11.1. 72 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helsingin kaupungin ja Vuosaari-Säätiön välillä tehtävän, Vuosaaren siltaa ja siihen liittyvää Vuotietä koskevan seuraavan luovutussopimuksen:

Luovutussopimus

Helsingin kaupunki, jota jäljempänä kutsutaan Kaupungiksi, ja Helsingin kaupungista oleva Vuosaari-Säätiö, jota jäljempänä kutsutaan Säätiöksi, ovat Helsingin kaupunginvaltuuston kesäkuun 21 päivänä 1967 (asia 21) tekemän päätöksen mukaisesti sopineet tänään Säätiön rakennuttaman Vartiokylänlahden yli johtavan Vuosaaren sillan ja siihen liittyvän Kallvikintielle johtavan Vuotien luovuttamisesta kaupungin hoitoon sekä jäljempänä mainittujen Säätiön omistamien Vuosaaren 1968 kumotussa rakennuskaavassa ulkoilu- ja virkistysalueiksi sekä puisto-, liikenne- ja katualueiksi määrättyjen alueiden luovuttamisesta kaupungin omistukseen seuraavilla ehdoilla:

1) Kaupunki korvaa Säätiölle Vuosaaren sillan ja siihen liittyvän Vuotien rakennuskustannukset, määrältään 6 382 033 mk, johon tulevat lisäksi mainittua summaa vastaavien lainojen korot ja indeksikorotukset samoin kuin myös sillan ja tien hoitokustannukset 1.1.1967 lukien.

2) Kaupunki ja Säätiö toteavat Kaupungin korvanneen tähän mennessä Säätiölle 1) kohdassa mainituista rakennuskustannuksista 4 208 758 mk lyhentämällä Säätiön puolesta 4 178 097 mk:lla rakennuskustannuksia vastaavien lainojen pääomaa ja maksamalla ra-

kennuskustannuksiin sisältyneen korkovelan 30 660 mk sekä suorittaneen 1) kohdassa tarkoitetut sanottujen lainojen tähän mennessä maksettavaksi erääntyneet korot ja indeksikorotukset lainojen hoidosta aiheutuneine kustannuksineen, yht. 1 396 002 mk. Kaupunki ja Säätiö hyväksyvät puolin ja toisin edellä mainitut ennakot lopullisiksi kauppahinnan suorituksiksi Säätiölle.

Edelleen Kaupunki ja Säätiö toteavat Kaupungin korvanneen Säätiölle sillan ja tien hoitokustannukset vuodelta 1967, yht. 21 895 mk kokonaisuudessaan ja huolehtineen 1.1. 1968 lukien kustannuksellaan sillan ja tien hoidosta, joten 1) kohdassa tarkoitetut sillan ja tien hoitokustannukset ovat tulleet jo korvatuiksi Säätiölle.

3) Jäljellä olevan osan rakennuskustannuksista, määrältään 2 377 714 mk, Kaupunki suorittaa siten, että se korvaa Säätiölle Kansallis-Osake-Pankin pääomaltaan 1 727 714 mk:n määräisestä lainasta ja Vakuutus Oy Pohjolan pääomaltaan 100 000 mk:n määräisestä lainasta aiheutuvat kustannukset niitä koskevien velkakirjojen ehtojen mukaisesti sekä että 550 000 mk:lla kuitataan Kaupungin sillan ja tien rakentamista varten kesäkuun 10 päivänä 1966 allekirjoitetulla velkakirjalla antama, pääomaltaan sanotunsuuruinen laina kokonaan takaisin maksetuksi. Edellä mainittuun Kansallis-Osake-Pankin lainan pääomaan on jo lisätty lainanantajan suostumuksella Kaupungin vastaavaa korkovelkaa joulukuun 31 päivän 1966 ja lokakuun 14. päivän 1967 väliseltä ajalta 204 438 mk.

4) Omistus- ja hallintaoikeus siltaan ja siihen liittyvää tietä koskevat oikeudet, sellaisina kuin ne ovat Säätiöllä, siirtyvät Kaupungille välittömästi tämän sopimuksen tultua allekirjoitetuksi.

Säätiö luovuttaa kaikki siltaa koskevat piirustukset ja työselitykset, takuu- ja vakuutusasiakirjat sekä rakentamiseen vaaditut luvat Kaupungille.

5) Säätiö luovuttaa sillan ja tien siinä kunnossa kuin ne ovat luovutushetkellä.

6) Kaupunki vastaa luovutushetkestä lukien siitä, että silta ja tie ovat niiden kautta tapahtuvan yleisen liikenteen vaatimassa kunnossa.

7) Säätiö luovuttaa seuraavat Vuosaaren kylässä olevista jäljempänä mainituista tiloista ostamansa, oheiseen kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston laatimaan karttaliitteeseen n:o 15602/NA 51 vinoviivoituksella merkityt määräalat kaikkine niine rakennuksineen sekä kiinteine rakennelmineen ja laitteineen, jotka ovat Säätiön omistuksessa, edelleen kaupungille:

a. Varatuomari Leo Haikosen perustettavan Vuosaari-Säätiön lukuun 23.11.1964 päivätyllä kauppakirjalla Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä tiloista Henriksberg I RN:o 1^{79}, nykyään 1^{218}, Postlars RN:o 2^{104}, nykyään 2^{147} ja Marielund RN:o 2^{93}, nykyään 2^{143}, ostamat mainitussa kauppakirjassa tarkoitetut kolme rakennuskaavan mukaista puistoaluetta, paitsi sitä noin 6 615 m²:n suuruista jäljempänä mainittavan määräalan A 4 eteläpuolella olevaa aluetta, jonka Säätiö on 7.7.1969 päivätyllä luovutuskirjalla luovuttanut kaupunginvaltuuston 12.3.1969(asia n:o 18) antaman suostumuksen mukaisesti Vuosaaren Oppikouluyhdistys r.y:lle, käsittävät oheiseen karttaliitteeseen kirjaimin merkityt määräalat A 1 pinta-alaltaan noin 42 420 m², A 2 pinta-alaltaan noin 41 150 m², A 3 pinta-alaltaan noin 5 530 m² ja A4 pinta-alaltaan noin 68 600 m².

b. Säätiön 13.8.1965 päivätyllä kauppakirjalla Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä tilasta Postlars RN:o 2^{104}, nykyään 2^{147}, ostama mainitussa kauppakirjassa tarkoitettu rakennuskaavan mukaisen korttelin n:o 57 rajanaapurina oleva 2 950 m²:n suuruinen LP-alue, joka karttaliitteeseen on merkitty kirjaimella B.

c. Isännöitsijä Veikko Laurikaisen perustettavan Vuosaari-Säätiön tai myöhemmin

ilmoitettavan ostajan lukuun 25.1.1965 päivätyllä kauppakirjalla Kaarlo Brusinilta tilasta Harjumäki RN:o 2^{66} ostama, noin 750 m²:n suuruinen määräala, joka muodostuu rakennuskaavan mukaisen korttelin n:o 51 rajojen ulkopuolelle jäävästä osasta mainittua tilaa, ja joka karttaliitteeseen on merkitty kirjaimella C.

d. Säätiön 13.8.1965 päivätyllä kauppakirjalla Lohjan Kalkkitehdas Oy:ltä tilasta Henriksberg RN:o 1^{140}, nykyään 1^{228}, ostama noin 65 930 m²:n suuruinen määräala ja sen edustalla oleva, noin 4 220 m²:n suuruinen Lillholmen-niminen saari, jotka karttaliitteeseen on merkitty kirjaimilla D 1 ja D 2.

e. Tilasta T 11 K 16 RN:o 3^{228} karttaliitteeseen kirjaimella E merkitty, noin 3 900 m²:n suuruinen määräala, jonka Säätiö on myydessään mainitun tilan 20.5.1970 päivätyllä kauppakirjalla Kesoil Oy -nimiselle yhtiölle pidättänyt itselleen luovutettavaksi kaupungille.

8) Säätiö luovuttaa 7) kohdassa mainitut määräalat Kaupungille ilman eri korvausta lukuun ottamatta alueita D 1 ja D 2, joiden osalta Kaupunki ottaa vastatakseen Säätiön ja Lohjan Kalkkitehdas Oy:n välisen kauppakirjan ehtojen mukaisen, maksamatta olevan kauppahinnan, määrältään 132 000 mk, suorittamisesta Lohjan Kalkkitehdas Oy:lle mainitussa kauppakirjassa määrättyine indeksikorotuksineen sekä 3.8.1967 jälkeiseltä ajalta mahdollisesti laskettavine korkoineen.

9) Säätiö luovuttaa korvauksetta Kaupungille ne oikeutensa tilalla Rantala RN:o 3^{116} olevaan noin 717 m²:n suuruiseen rakennuskaavan mukaiseen, karttaliitteessä vinoviivoituksella ja kirjaimella F merkittyyn liikenne- ja puistoalueeseen, jotka Säätiöllä on sen ja kirjaltaja Jorma Ajomaan välisen mainitun tilan puoliskon luovuttamista Säätiölle koskevan, 28.6.1965 päivätyn ja mahdollisesti myöhemmin täydennetyn kauppakirjan perusteella.

10) Määräalat luovutetaan Kaupungille kaikkine Säätiön omistuksessa olevine rakennuksineen, kiinteine rakennelmineen ja laitteineen siinä kunnossa kuin ne ovat luovutushetkellä. Määräalojen vastaanotto tapahtuu heti, ja Kaupungilla on oikeus Säätiötä enempää kuulematta kustannuksellaan erotuttaa ne sekä hankkia kiinnitys erottamisoikeutensa vakuudeksi.

11) Säätiön saantokirjojen mukaisesti määräaloilla ei ole osuutta kantatilojen vesialneisiin eikä muihinkaan kantatiloille kuuluviin yhteisiin etuuksiin.

12) Säätiö vastaa siitä, etteivät määräaloja rasita rasitustodistuksista ja maarekisteriotteista ilmenevän lisäksi mitkään muut kiinnitykset, velvoitteet taikka sitoumukset kuin seuraavat määräalaa D 1 koskevat sopimukset:

a. Oy Saseka Ab:n ja kalastaja Helge Boströmin välinen, 21.6.1950 päivätty vuokrasopimus, jonka voimassaoloaika päättyy 1.2.1974.

b. Oy Saseka Ab:n ja kalastaja Vilhelm Boströmin välinen, 10.12.1945 päivätty vuokrasopimus siihen liittyvine, vuokraoikeutta koskevine 12.12.1948 päivättyine testamentteineen, jonka sopimuksen voimassaoloaika on päättynyt 10.2.1968.

c. Oy Saseka Ab:n ja kalastajien Emil, Helge ja Vilhelm Boströmin välinen 28.4.1945 päivätty vuokrasopimus, jonka voimassaoloaika on päättynyt 28.4.1970.

d. Säätiön Vuosaaren Urheilukalastajat r.y:lle vuonna 1965 antama suullinen ja 5.8.1970 kirjallisesti vahvistama lupa määräalan D 1 ranta-alueen käyttämiseen korvauksetta toistaiseksi yhdistyksen jäsenten venesatamana ja virkistysalueena.

Edellä mainittujen sitoumusten mukaiset maanomistajalle kuuluvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät Säätiöltä Kaupungille siltä osin, kuin sitoumukset ovat vielä voimassa.

13) Säätiö vastaa siitä, että luovutettavat määräalat saadaan vapautetuiksi kantatiloja rasittavista kiinnityksistä.

Säätiö luovuttaa tätä sopimusta allekirjoitettaessa Kaupungille hallussaan olevat neljä tilaan Harjumäki RN:o 2^{66} kiinnitettyä velkakirjaa, nimittäin 28.11.1953 päivätyn velkakirjan määrältään 300 000 vanhaa markkaa, 12.7.1954 päivätyn velkakirjan määrältään 150 000 vanhaa markkaa, 14.9. 1954 päivätyn velkakirjan määrältään 100 000 vanhaa markkaa ja 25.2.1955 päivätyn velkakirjan määrältään 50 000 vanhaa markkaa, joita koskevat Suomen Hypoteekkiyhdistykselle myönnetyt kiinnitykset on uudistettu 23.1.1963.

14) Säätiöllä on oikeus saattaa loppuun määräalalla A 1 aluellepanemansa uimapaikan rakentaminen edellyttäen, että rakennusviranomaiset antavat rakentamiseen tarvittavan luvan. Rakentamistyötä ei saa ryhtyä jatkamaan kuitenkaan ennen kuin kaupunginhallitus on hyväksynyt sitä koskevat suunnitelmat ja piirustukset. Rakennetun uimapaikan kunnossapidosta huolehtii Säätiö kustannuksellaan.

15) Säätiö vastaa kaikista määräaloihin kohdistuvista veroista ja maksuista, jotka koskevat aikaa ennen tätä päivää, vaikka ne erääntyisivätkin maksettaviksi vasta tämän päivän jälkeen. Mikäli myöhemmin ilmaantuu sillan ja tien rakentamisesta johtuneita maksuja tai kustannuksia tässä kauppakirjassa mainittujen kustannusten lisäksi, Säätiö vastaa kaikkien sanotunlaisten maksujen ja kustannusten suorittamisesta.

Siinä tapauksessa, että jonkin tai joidenkin nyt luovutettavien määräalojen osalta jouduttaisiin Kaupungin toimesta hakemaan lainhuutoa ja Säätiön saannon osalta tulisi tällöin määrättäväksi lainhuutoleimavero, Kaupunki vastaa sanotun leimaveron suorittamisesta.

16) Kaupunki korvaa Säätiölle sillä Vuosaaren Oppikouluyhdistys r.y:lle olevan maksamattomasta lainhuudatusleimaverosta aiheutuneen velan 6 336 markkaa sekä pankkitakausten hankkimisesta johtuneita provisiokuluja yht. 4 985 markkaa.

17) Määräalojen luovutukseen ei sisälly mitään irtaimistoa eikä eri sopimusta irtaimen myynnistä ole luovutuksen yhteydessä tehty.

18) Julkisen kaupanvahvistajan palkkion suorittaa kaupunki.

19) Säätiö sitoutuu käyttämään jäljelle jäävän omaisuutensa, lukuun ottamatta sen omistuksessa olevia Asunto Oy Säästöpurje -nimisen yhtiön osakkeita, ensisijaisesti Vuosaaren urheilu- ja nuorisotalon rakentamista koskevan suunnitelmansa toteuttamiseen kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten ja kustannusarvion mukaisesti, mihin tarkoitukseen kaupunki luovuttaa korvauksetta käytettäväksi tarkoituksenmukaisen tonttimaan ja paikoitusalueen.

20) Edellisessä kohdassa olevan ehdon täyttämisen valvomiseksi kaupungin revisiovirastolla on oikeus tarkastaa Säätiön tilejä ja hallintoa.

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistöviraston tekemään luovutussopimuksen (10.5. 1373 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan valtuuston v. 1970 tekemän päätöksen mukaisten kauppaehtojen lisäksi ottamaan rva Eeva-Maija Salmenkylän ja dipl. ins. Kari Salmenkylän kanssa Vuosaaren tilojen Valkoinen kallio RN:o 4^{27} ja Valkoinen kallio I RN:o 4^{67} ostamista koskevaan kauppakirjaan veden käyttöä koskevan lisäehdon (19.4. 1176 §).

Maanvilj. Ilmari Kaipiolta päätettiin ostaa Espoon kauppalan Lahnusten kylässä sijaitseva tila Metsärinne RN:o 4^{10} rasituksista vapaana 25 000 mk:n kauppahinnasta (11.1. 103 §).

Myyntipääll. Nils Blombergilta päätettiin ostaa Sipoon kunnan Östersundomin kylässä sijaitsevasta tilasta Rödje-Fants RN:o 1^{80} n. 34 ha:n suuruinen, Storadammen-nimisen lammen pohjoispuolella sijaitseva, karttapiirrokseen n:o 15335/Nk 33/18.11.1970 merkitty määräala 195 000 mk:n käteishinnasta. Määräalaa rasitti Östersundom Jaktförening

-nimiselle yhdistykselle kuuluva, 1.1.1963 allekirjoitetun sopimuksen mukainen metsästysoikeus 31.12.1972 saakka (18.1. 201 §).

Suomen Valkonauhaliitolta päätettiin 75 000 mk:n käteishinnasta ostaa Tammelan kunnan Letkun kylässä sijaitseva tila Ahdinkallio RN:o 3^{56} (8.3. 748 §).

Prof. Oiva Soinilta päätettiin ostaa Vihdin kunnan Ollilan kylässä sijaitseva tila Vuorela RN:o 1^{77} rasituksista vapaana 180 000 mk:n kauppahinnasta (11.1. 98 §).

Maanvilj. Aulis Kykkäseltä ja hänen vaimoltaan Hilkka Kykkäseltä päätettiin ostaa rasituksista vapaana Vihdin kunnan Ojakkalan kylässä sijaitseva tila Yläpelto I RN:o 2^{58} ja n. 11 ha:n suuruinen, saman kunnan Hulttilan kylässä sijaitsevaan tilaan Yläpelto RN:o 2^{69} kuuluva erillinen määräala, joka pohjoisessa rajoittuu mainittuun tilaan RN:o 2^{58}, 60 000 mk:n käteishinnasta (14.6. 1823 §).

Päijännehankkeen toteuttamista varten päätettiin ostaa jäljempänä mainitut määräalat ja tilat:

Asikkalan kunnasta: I. maanvilj. Martti Vuorelta ja hänen vaimoltaan Tyyne Vuorelta Pulkkilan kylässä sijaitsevasta tilasta Jussila RN:o 14 n. 1.5 ha:n määräala vesilaitoksen karttapiirroksen n:o 23 A mukaisesti 50 0000 mk:n käteishinnasta rasituksista vapaana;

II. maanvilj. Antti Vilppulalta karttapiirroksen n:o 22 A mukainen n. 5.5 ha:n suuruinen alue Pulkkilan kylässä sijaitsevasta tilasta Uusi Laurila RN:o 13^{8} rasituksista vapaana 15 500 mk:n käteishinnasta;

III. maanvilj. Matti Kaatrakoskelta ja hänen vaimoltaan Anja Kaatrakoskelta Viitailan kylässä sijaitsevasta tilasta Kartano RN:o 20^{19} n. 5.5 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 19 A mukaisesti 16 600 mk:n käteishinnasta rasituksista vapaana;

IV. maanvilj. Esa Pirhoselta ja hänen vaimoltaan Toini Pirhoselta Asikkalan kylässä sijaitsevasta tilasta Iso-Laukkala RN:o 7^{103} n. 4.3 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 21 B mukaisesti 12 000 mk:n käteishinnasta rasituksista vapaana;

V. maanvilj. Erkki Taljalta ja hänen vaimoltaan Elisa Taljalta Asikkalan kylässä sijaitsevasta tilasta Korpela RN:o 24 n. 1.6 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 21 A mukaisesti 5 500 mk:n käteishinnasta rasituksista vapaana;

VI. maanvilj. Yrjö Taljalta ja hänen vaimoltaan Terttu Taljalta Hillilän kylässä sijaitsevasta tilasta Uusi-Pekkola RN:o 6^{18} n. 2.5 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 20 A mukaisesti 8 500 mk:n käteishinnasta rasituksista vapaana.

Kauppahintojen suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi yht. 108 100 mk (18.1. 199 §).

I. Asikkalan kunnalta n. 2 ha:n suuruinen määräala Asikkalan kylässä sijaitsevasta tilasta Kauvo RN:o 13^{38} karttapiirroksen n:o 21 C mukaisesti rasituksista vapaana 6 000 mk:n käteishinnasta;

II. maanvilj. Seppo Peltoselta ja hänen vaimoltaan Heta Peltoselta n. 3.4 ha:n suuruinen määräala Hillilän kylässä sijaitsevasta tilasta Peltola RN:o 6^{19} karttapiirroksen n:o 20 B mukaisesti rasituksista vapaana 13 600 mk:n käteishinnasta.

Kauppahintojen suorittamista varten myönnettiin 19 600 mk (22.3. 894 §).

Toim.joht. Kauko Tyllilältä ja rva Taimi Tyllilältä n. 2 150 m^2:n suuruinen määräala Pulkkilan kylässä sijaitsevasta tilasta Jussila RN:o 14^{5} vesilaitoksen 20.10.1971 laatiman karttapiirroksen mukaisesti 24 000 mk:n kauppahinnasta rasituksista vapaana (22.11. 3165 §).

Hausjärven kunnasta: maanvilj. Yrjö Olkinuoralta kaksi yht. 4.4 ha:n suuruista määräalaa Oitin kylässä sijaitsevasta tilasta Keski-Pietilä RN:o 8^{152} karttapiirroksen n:o 11 A mukaisesti rasituksista vapaana 19 000 mk:n käteishinnasta (15.2. 531 §).

Maanvilj. Pentti Tiilolalta Kurun kylässä sijaitsevasta tilasta Tiilola RN:o 11^{12} n. 6 ha:n

suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 9 A mukaisesti 11 000 mk:n käteishinnasta (15.2. 535 §).

Maanvilj. Lauri Könöseltä n. 5.1 ha:n suuruinen määräala Hikiän kylässä sijaitsevasta tilasta Kalliomäki RN:o 4^{3} karttapiirroksen n:o 10 A mukaisesti rasituksista vapaana 16 000 mk:n käteishinnasta (29.3. 962 §).

Varat. Martti Sipilältä Oitin kylässä sijaitseva tila Koskenniska RN:o 8^{89} rasituksista vapaana 12 500 mk:n käteishinnasta (29.3. 963 §).

Agron. Heikki Kaartiselta ym. n. 1 ha:n suuruinen määräala Haminan kylässä sijaitsevasta tilasta Ojala RN:o 7^{13} karttapiirroksen n:o 12 A mukaisesti rasituksista vapaana 3 000 mk:n käteishinnasta (29.3. 964 §).

Maanvilj. Aimo Järveltä ja emäntä Anelma Järveltä n. 3.8 ha:n suuruinen määräala Torholan kylässä sijaitsevasta tilasta Järvelä RN:o 5^{89} karttapiirroksen n:o 12 B mukaisesti rasituksista vapaana 7 000 mk:n käteishinnasta (29.3. 965 §).

Hollolan kunnasta: I. työmies Kaarle Mickelssonilta ja hänen vaimoltaan Hilja Mickelssonilta n. 1.2 ha:n suuruinen määräala Laitialan kylässä sijaitsevasta tilasta Kivipuro RN:o 1^{37} karttapiirroksen n:o 18 A mukaisesti rasituksista vapaana 9 500 mk:n käteishinnasta;

II. Tuovi Juholan oikeudenomistajilta n. 6.5 ha:n suuruinen määräala Kastarin kylässä sijaitsevasta tilasta Heikkilä RN:o 1^{21} karttapiirroksen n:o 18 B mukaisesti rasituksista vapaana 14 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta.

Kauppahintojen suorittamista varten myönnettiin 23 500 mk (22.3. 889 §).

Hyvinkään kaupungista: Maanvilj. Hannu Laineelta ja hänen vaimoltaan Laura Laineelta n. 6 ha:n suuruinen määräala Ritasjärven kylässä sijaitsevasta tilasta Mäki-Tolkkila RN:o 6^{42} karttapiirroksen n:o 8 A mukaisesti rasituksista vapaana 16 000 mk:n käteishinnasta (15.2. 534 §, 19.4. 1181 §).

I. Sähköasent. Unto Virtaselta ja hänen vaimoltaan Anna-Liisa Virtaselta n. 1.9 ha:n suuruinen määräala Nukarin kylässä sijaitsevasta tilasta Kotipirtti RN:o 6^{27} karttapiirroksen n:o 6 A mukaisesti rasituksista vapaana 15 000 mk:n käteishinnasta;

II. Suomen Agrologien Liitolta n. 4 ha:n suuruinen määräala Nukarin kylässä sijaitsevasta tilasta Liitto RN:o 4^{34} karttapiirroksen n:o 6 B mukaisesti rasituksista vapaana 20 000 mk:n käteishinnasta.

Kauppahintojen maksamista varten myönnettiin 35 000 mk (22.3. 892 §).

Maanvilj. Esko Vajavaaralta ym. n. 1.3 ha:n suuruinen alue Erkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Kivimaa RN:o 6^{64} karttapiirroksen n:o 7 A mukaisesti rasituksista vapaana 4 200 mk:n käteishinnasta (5.4. 1049 §).

Kosken Hl. kunnasta: I. maanviljelijän leski Iita Lehtoselta ym. Padonmaan kylässä sijaitsevasta tilasta Lautamies RN:o 2^{29} n. 1 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 17 B mukaisesti 2 100 mk:n käteishinnasta rasituksista vapaana;

II. maanvilj. Erkki Pietilältä ja hänen vaimoltaan Pirjo Pietilältä Padonmaan kylässä sijaitsevasta tilasta Kuiru RN:o 3^{1} n. 4.5 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 17 A mukaisesti 10 000 mk:n käteishinnasta rasituksista vapaana.

Kauppahintojen suorittamista varten myönnettiin yht. 12 100 mk (18.1. 200 §).

I. maanvilj. Heikki Tirriltä Mieholan kylässä sijaitseva tila Rajala RN:o 7^{8} rasituksista vapaana 15 000 mk:n käteishinnasta;

II. maanvilj. Viljo Lehtiseltä ja hänen vaimoltaan Mirja Lehtiseltä n. 5 ha:n suuruinen alue Hyväneulan kylässä sijaitsevasta tilasta Arola RN:o 4^{8} karttapiirroksen 15 A mukaisesti rasituksista vapaana 15 000 mk:n käteishinnasta.

Kauppahintojen maksamista varten myönnettiin yht. 30 000 mk (15.2. 532 §).

Maanvilj. Erkki Mäkiseltä ja hänen vaimoltaan Eila Mäkiseltä kaksi yht. n. 3.4 ha:n suuruista määräalaa Huljalan kylässä sijaitsevasta tilasta Mäki-Sipilä RN:o 2^{15} karttapiir-

roksen n:o 16 A mukaisesti rasituksista vapaana 11 750 mk:n käteishinnasta (22.3. 890 §).

Maanvilj. Eino Tupalalta n. 4.5 ha:n suuruinen alue Huljalan kylässä sijaitsevasta tilasta Tupala RN:o 7^{29} karttapiirroksen n:o 16 B mukaisesti rasituksista vapaana 20 000 mk:n käteishinnasta (19.4. 1182 §).

Lammin kunnasta: maanvilj. Esko Pieltä karttapiirroksen n:o 13 A mukainen, n. 6 ha:n suuruinen määräala Mommilan kylässä sijaitsevasta tilasta Rantala RN:o 1^{200} rasituksista vapaana 17 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta (15.2. 533 §).

Nurmijärven kunnasta: työmies Niilo Niemiseltä Nukarin kylässä sijaitsevat tilat Uutela RN:o 3^{14} ja Korpimäki RN:o 3^{1} rasituksista vapaina 52 000 mk:n käteishinnasta (5.4. 1048 §).

Tuusulan kunnasta: I. pankkivirk. Börje Winqvistiltä Ruotsinkylässä sijaitsevasta tilasta Mattila RN:o 2^{182} rasituksista vapaana n. 1 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 2 A1/14.4.1971 mukaisesti 3 500 mk:n käteishinnasta.

Samasta tilasta päätettiin Winqvistiltä vuokrata n. 4 ha:n suuruinen alue karttapiirroksen n:o 2 A2/14.4.1971 mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1) Aluetta käytetään Päijännetunnelin rakennustyössä kertyvän louheen varastointiin. Kaupunki rakentaa kuilunsuualueelta varastoalueelle 6 m:n levyisen tien rakennustyön ja louheen käytön aikaista liikennettä varten ja pitää tien kunnossa rakennustyön ajan sekä vastaa tien kunnossapidosta omalta osaltaan myös sen jälkeisenä aikana.

2) Vuokra-aika alkaa kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta ja jatkuu toistaiseksi, kunnes louhe on poistettu, kuitenkin kauintaan v. 1995 saakka. Alueen tyhjentyminen louheesta todetaan molempien osapuolten yhteisesti suorittamassa katselmuksessa. Kaupunki pyrkii siihen, että louhe saadaan mahdollisimman pian erillisiin rakennuskohteisiin käytetyksi. Osapuolten kesken tehdään uusi sopimus, ellei alue ole tyhjennetty louheesta v:n 1995 loppuun mennessä.

3) Maan omistajalla on oikeus välittömästi, kuitenkin viimeistään 6 kk:n kuluessa kaupungin tekemästä ilmoituksesta poistaa alueelta haluamansa puusto.

4) Kaupunki suorittaa maan omistajalle kertakaikkisena korvauksena 10 000 mk, josta 2 000 mk maksetaan vuokrasopimuksen allekirjoitustilaisuudessa ja 8 000 mk viimeistään ennen alueiden käyttöönottoa. Jos viimeksi mainittu summa ei ole maksettu v. 1977 mennessä, raukeaa sopimus.

5) Kaupunki on oikeutettu maanomistajaa enempää kuulematta tämän sopimuksen pysyvyyden vakuudeksi hakemaan ja saamaan kiinnityksen alussa mainittuun tilaan.

Määräalan hinnan ja alueen vuokrasopimuksen mukaisen vuokran suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi yht. 13 500 mk.

II. Arvid Rundmanin perikunnalta ym. noin 3.4 ha:n suuruinen määräala Siippoon kylässä sijaitsevasta tilasta Vuorela RN:o 4^{24} karttapiirroksen n:o 3 A mukaisesti rasituksista vapaana 12 500 mk:n käteishinnasta;

III. maanvilj. Gustaf Roseliukselta ym. n. 3 ha:n suuruinen määräala Rusutjärven kylässä sijaitsevasta tilasta Ollila RN:o 7^{12} karttapiirroksen n:o 3 B mukaisesti rasituksista vapaana 8 000 mk:n käteishinnasta;

IV. maanviljelijän vaimo Sirkka Vihanto-Kesoselta n. 1.5 ha:n suuruinen määräala Rusutjärven kylässä sijaitsevasta tilasta Laurila RN:o 6^{228} karttapiirroksen n:o 4 A mukaisesti rasituksista vapaana 4 000 mk:n käteishinnasta.

Kauppahintojen suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi yht. 36 500 mk (22.3. 893 §, 17.5. 1493 §).

Ginman Oy:lle päätettiin suorittaa Kotinummentien ja Vanhan Tapanilantien katualueisiin Tapanilan kylän tilasta P 151 RN:o 9^{311} erotetusta alueesta rakennuslain 71 §:n 2 mom:n mukaista korvausta 7 000 mk sekä katualueilla olevista varastorakennuk-

sesta ja aidasta rakennuslain 74 §:n 1 mom:n mukaista korvausta yht. 5 300 mk (14.6. 1818 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan ilmoittamaan todisteellisesti Tapanilan kylän tilan A 74 RN:o 5^{67} omistajille Erik ja Rainer Jokiselle ym., että kaupunki tulee ottamaan haltuunsa vahvistetussa asemakaavassa Jokipolku-nimiseksi katualueeksi merkityn alueen mainitusta tilasta ja että haltuunotto tapahtuu 14 p:n kuluttua ilmoituksen tiedoksi antamisesta. Haltuunotto perustuu rakennuslain 48 §:n ja rakennusasetuksen 92 §:n säännöksiin. Tilasta kuului n. 1 100 m^2 Jokipolun katualueeseen, eivätkä omistajat olleet suostuneet luovuttamaan katualuetta kaupungin hallintaan (5.4. 1031 §).

Kaupunki suoritti Laajasalon moottorikadun rakentamistöitä välillä Herttoniemen salmi – Koirasaarentie. Tällä katuosuudella Reposalmentien liittymän kohdalla sijaitsi rva Edith Frankin omistama tila RN:o 1^{321}, joka kokonaisuudessaan tulee jäämään ko. katualueelle. Tontin pinta-ala on 2 585 m^2. Kiinteistöviraston tonttiosasto oli tarjonnut lunastushinnaksi 100 000 mk, mutta se ei ollut tyydyttänyt omistajaa. Koska hänen kanssaan ei ollut päästy yksimielisyyteen lunastushinnasta, kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin raastuvanoikeuden ratkaisun saamiseksi rakennuslain 77 §:n 1 mom:n mukaisesti korvauksesta, joka kaupungin oli suoritettava mainitun lain 74 §:n 1 mom:n perusteella Laajasalon kylän tilalla Mariebo RN:o 1^{321} olevista rakennuksesta, laitteista, puista ja istutuksista (20.12. 3466 §).

Aluevaihdot. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ostamaan Valmet Oy:ltä välittömästi sen jälkeen, kun valtion omistama, 8. kaupunginosassa Katajanokalla sijaitseva 2 876 ha:n suuruinen maa-alue ja n. 4.5 ha:n suuruinen vesialue oli aluevaihdon kautta siirtynyt kaupungin omistukseen, tällä alueella olevan laiturin, varusteluhallin, rakennusalustan sekä sähkö- ja kaukolämpöjohdot 7 950 000 mk:n suuruisesta hinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) Myytävä rakennus, rakennelmat ja laitteet jäävät Valmetin hallintaan korvauksetta kauintaan 31.12.1975 saakka. Tämän ajankohdan jälkeen kaupunki vuokraa ne Valmetille, mikäli niitä vielä silloin tarvitaan Valmetin käyttöön, sovittavasta kohtuullisesta vuokrasta.

2) Rakennus, rakennelmat ja laitteet luovutetaan kaupungin hallintaan niiden nykyistä kuntoa vastaavassa kunnossa.

3) Kauppahinta suoritetaan Valmetille 31.12.1975 mennessä, ellei toisin sovita.

4) Maksamattomalle kauppahinnalle ei lasketa korkoa.

5) Muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan mahdollisesti määräämiä lisäehtoja.

Lautakuntaa kehotettiin harkitsemaan kauppahinnan suorittamista varten tarvittavan määrärahan merkitsemistä v:n 1972 talousarvioehdotukseen (26.4. 1233 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä valtuuston 21.4.1971 tekemän päätöksen perusteella Valmet Oy:n kanssa suoritettavassa aluevaihdossa Valmet Oy:lle telakkatoimintaa varten luovutettavia maa- ja vesialueita koskevan, kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 16344/NA 51 (22.11. 3166 §).

Eräiden valtion hallitsemien tonttien omistusoikeuden selvittäminen. Raastuvanoikeus oli v. 1968 julistanut päätöksen, jonka mukaan päävartiotontin, ns. Vanhan Maneesin tontin ja sota-arkiston käytössä Siltavuorenrannassa olevan varastorakennuksen tontin omistusoikeuden oli katsottava siirtyneen valtiolle, samalla kun niillä olevat rakennukset oli luovutettu valtion käyttöön. Kaupungin saatettua asiat hovioikeuden ratkaistaviksi hovioikeus oli 30.11. antamissaan tuomioissa katsonut, ettei ollut syytä muuttaa raastuvanoikeuden päätöksiä ja velvoittanut kaupungin suorittamaan valtiolle hovioikeudessa olleista kuluista kunkin asian osalta 120 mk.

Koska ko. asioiden ratkaiseminen oli kokonaan riippuvainen tulkinnasta ja kun toisaalta ei ole löytynyt täysin vastaavanlaisissa asioissa annettuja korkeimman oikeuden ratkaisuja, joista saataisiin tukea hovioikeuden omaksumalle kannalle, vaan oli asiassa päin vastoin voitu viitata erääseen senaatin oikeusosaston v. 1901 antamaan ratkaisuun, joka tuki kaupungin esittämää käsitystä, kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian lainopillista osastoa hakemaan 29.1.1972 mennessä korkeimmalta oikeudelta muutosta hovioikeuden 30.11.1971 antamiin ko. tontteja koskeviin tuomioihin (27.12. 3534 §).

Kunnallisten rajantarkistusten tai aluesiirtojen tutkiminen. Sisäasiainministeriö oli määrännyt Kaupunkiliiton toim.joht. Lars Johansonin toimittamaan kunnallisen jaoituksen muuttamisesta annetun lain mukaan selvityksen siitä, onko kunnallista jaoitusta Helsingin ja sen naapurikuntien välillä tarpeen muuttaa. Selvitysmiehen lähettämän kirjeen johdosta kaupunginhallitus päätti ilmoittaa hänelle, että Helsingin kaupungin osalta oli olemassa jaoituslain 4 §:n 2 mom:n tarkoittamia edellytyksiä yksimielisen välienselvityksen aikaansaamiseen siinä tapauksessa, että valtioneuvosto päättää toimeenpanna selvitysmiehen ehdottomat aluesiirrot tai jonkin niistä. Samalla kaupunginhallitus päätti nimetä rahat.joht. Erkki Linturin ja apul.os.pääll. Kurt Schreiberin kaupunkia edustaviksi arviomiehiksi inventoimaan ja arvioimaan selvitysmiehen ehdottamilla esikaupunkialueilla olevaa omaisuutta sekä yhdessä vastaanottavan ja luovuttavan kunnan arviomiehen tai arviomiesten kanssa tekemään alustavan ehdotuksen kuntien välisestä taloudellisten olojen tasoittamisesta (21.6. 1857 §).

Merkittiin tiedoksi selvitysmiehen, toim. joht. Lars Johansonin kanssa mahdollisista rajantarkistuksista tai aluesiirroista neuvotelleiden apul.kaup.joht. Aatto Väyrysen, virastopäällikköjen Pentti Lehdon ja Lars Hedmanin sekä rahoitusjoht. Erkki Linturin ilmoitus tehtävänsä päättymisestä (1.6. 1670 §). Tarkoitusta varten hankittujen karttojen ym. valmistelutöiden maksamiseen myönnettiin yht. 603 mk (4.10. 2633 §, yjsto 20.1. 5088, 5089 §).

Lainhuudatusleimaveroa koskeva valitus. Kaupunginhallitus oli 26.10.1970 antanut lääninhallitukselle silloisen kaupunginhallituksen asiamiestoimiston ja kiinteistöviraston lausuntojen mukaisen vastineen asiassa, joka koski kaupungin vaihtokirjalla perustettavien asuntoyhtiöiden lukuun toimineelta varatuomari Päiviö Hetemäeltä saamia, Mellunkylässä olevia n. 10.89 ha:n suuruisia määräaloja ja niistä määrättyä leimaveroa. Lääninhallitus oli 29.7. hylännyt verohallituksen asiaa koskevan valituksen. Tämän jälkeen verohallitus oli valittanut asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen ja pyytänyt, että korkein hallinto-oikeus kumoaisi lääninhallituksen päätöksen ja velvoittaisi kaupungin maksamaan valtiolle suorittamatta jääneen leimaveron 276 000 mk. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto mainitsi, että verohallitus ei ollut valituskirjassaan esittänyt mitään uutta asiassa. Mitä tulee verohallituksen väitteeseen siitä, että kaupunki ei olisi väittänytkään myyjille jäävän osan tilasta edustavan taloudellisesti erityisen arvokasta tilanosaa, niin osasto viittaa kaupungin vastineeseen liittyvään selvitykseen niistä eduista, mitkä myyjille koituvat siitä, että he säilyttävät kantatilana heille jäävän alueen. Korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa vastineessa olisi kaupungin puolesta aikaisemmin esitettyyn viitaten (v:n 1970 kert. s. 266) pyydettävä, että korkein hallinto-oikeus hylkäisi verohallituksen valituksen. Kaupunginhallitus päätti antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen vastineen, ja samalla ehdottaa, että korkein hallinto-oikeus varaisi varat. Päiviö Hetemäelle tilaisuuden antaa valituksen johdosta vastineensa (25.10. 2864 §).

Pakkolunastukset. Kaupunginkanslian lainopillisen osaston tehtäväksi annettiin hakea rakennuslain 50 §:n mukainen pakkolunastuksen toimeenpano kauppias Anna Lemströmin omistamista Malmin kylän tiloista An-Le RN:o 7^{242} sekä An-Le I RN:o 3^{309} sisäasiainministeriön 14.11.1966 vahvistamassa asemakaavan muutoksessa n:o 5791 Markkinatie ja Kirkonkyläntie nimisiksi katualueiksi merkittyjen alueiden lunastamiseksi kaupungille. Samalla olisi anottava, että lääninhallitus myöntäisi rakennuslain 48 §:n 3 mom:n ja 68 §:n 3 mom:n perusteella kaupungille oikeuden ottaa lunastettavat alueet haltuunsa ja aloittaa kadunrakentamistyöt ennen pakkolunastuksen loppuun saattamista (15.3. 838 §). Pakkolunastusmenettelystä aiheutuneiden kustannusten suorittamista varten yleisjaosto myönsi yht. 3 288 mk (yjsto 1.9. 6434 §, 13.10. 6665 §, 22.12. 7037 §).

Valtionrautateille Malmin liikennepaikka-alueen laajentamista varten tarvittavien maa-alueiden pakkolunastamista käsittelevän pakkolunastuslautakunnan jäseneksi valittiin tonttiosaston pääll. Kalevi Korhonen (6.9. 2405 §).

Pakkohuutokaupat. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin kaupungin puolesta tekemään enintään 30 000 mk:n suuruinen tarjous tilalla Takvedsholmen RN:o 1^{21} Bromarvin kunnan Bengtsårin kylässä toimitettavassa pakkohuutokaupassa mainitun tilan ostamiseksi kaupungille. Tarkoitukseen osoitettiin enintään 30 000 mk kauppahinnan suorittamista varten (18.10. 2801 §).

Erään vesialueen luovuttamisesta Valmet Oy:lle annettava lausunto. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa vesihallitukselle annettavassa lausunnossaan, ettei kaupunki käytä etuoikeuttaan valtioneuvoston 25.3.1971 tekemän päätöksen nojalla Valmet Oy:lle luovutettavaan, Vuosaaren kylän ja Sipoon kunnan rajan välissä sijaitsevan Pikku Niinisaaren eteläpuolella olevan yleisen vesialueen n. 50 ha:n suuruiseen osaan (19.4. 1185 §).

Maksunlykkäyksen myöntäminen Hausjärven kunnalle. Yleisjaosto päätti myöntää Hausjärven kunnalle maksulykkäystä Ryttylän koulukodin kauppahinnan v:lta 1968 ja 1970 erääntyneiden indeksikorotusten ja korkojen, yht. 46 309 mk:n sekä 31.5.1971 erääntyneen pääoman, indeksikorotuksen ja koron, yht. 26 408 mk:n suorittamisessa 30.9. 1971 saakka siten, että jo erääntyneiden maksuerien osalta anojan oli suoritettava viivästyskorkoa 10 % eräpäivistä maksupäivään ja v:n 1971 maksuerän osalta viivästyskorkoa 8 % eräpäivästä maksupäivään sillä uhalla, että enempien maksulykkäyksien myöntämisestä voidaan tämän jälkeen kieltäytyä (yjsto 28.7. 6270 §).

Rakennuspiirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavat rakennuspiirustukset ja kustannusarviot: korttelin K 31 (Rahatoimiston talo) ensimmäisen rakennusvaiheen 27.11.1969 päivätyt ja 25.2. 1971 muutetut muutospiirustukset n:o 1—13 (19.4. 1153 §); talorakennusosaston laatimat talon Helsinginkatu 24 kellarin, 1. ja 2. kerroksen 3.5.1971 päivätyt muutospiirustukset n:o 1—6 (24.5. 1541 §); arkkit. Risto Löyskän laatimat, 20.1.1971 päivätyt Maanviljelyslyseon Oy:lle vuokratun Kontulan korttelin n:o 47001 tontin n:o 1 aitapiirustukset (8.3. 745 §) ja arkkit. Heikki Sirenin laatimat Helsingin Suomalaisen yhteiskoulun 14.3.1971 päivätyt pääpiirustusten muutospiirustukset n:o 11B, 15, 16, 17B, 25, 27B, 28 ja 30 (29.3. 932 §). Kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtitoimisto Heikki ja Kaija Sirenin laatimat, Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön toimesta rakennettavien opiskelija-asuntoloiden 13.11. ja 17.11.1970 päivätyt pääpiirustukset n:o 218—219 ja vahvisti hankkeen kustannusarvioksi 5 950 000 mk (4.1. 23 §, 18.1. 157 §) sekä muuttaen 6.5.1968 tekemäänsä päätöstä hyväksyi Malmin kauppaopiston uudisrakennuksen kustannusarvioksi 2 964 900 mk (20.9. 2499 §).

Kaupunginhallitus totesi, että talorakennusosaston laatimien, 22.4.1970 päivättyjen Lauttasaaren yhteiskoulun entisen koulu-

kiinteistön muutostöiden pääpiirustusten sisältämä suunnitelma oli rauennut, minkä vuoksi asia ei enää antanut aihetta toimenpiteisiin. Tarkoituksena oli ollut, että koulurakennus kunnostettaisiin yhteistyössä ammattioppilaitosten toimiston ja eräiden vuokralaisiksi ajateltujen yksityisten ammattikoulujen kanssa. Koulut olivat luopuneet suunnitelmasta sijoittua rakennukseen (11.1. 76 §).

Helsingin Osuuskaupalle myönnettiin rakennusajan pidennystä Paloheinän asemakaavasuunnitelman mukaisen korttelin n:o 37 tontin n:o 7 rakentamiseen siten, että tontille rakennettavan myymälärakennuksen oli oltava vesikattovaiheessa viimeistään kahden vuoden kuluessa asemakaavan ja tonttijaon vahvistamisesta Paloheinän asemakaava-alueen korttelille n:o 37 (14.6. 1816 §).

Tonttien varaaminen. Kaupunginhallitus päätti varata jäljempänä mainitut tontit seuraaviin tarkoituksiin: Proteesisäätiölle asemakaavaosaston piirustuksen n:o 6668 mukainen Ruskeasuon tontti proteesipajan rakentamista varten 31.12.1973 saakka. Samalla todettiin, että Invalidisäätiö oli peruuttanut anomuksensa pysäköintialueen järjestämisestä osalle mainittua tonttia (27.12. 3538 §); Itä-Pasilan alueelta asuntotuotantotoimikunnalle, Helsingin Sato Oy:lle, Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle, Keskus-Sato Oy:lle, Arvo Westerlund Oy:lle, Laaturakenne Oy:lle, Polar-rakennusosakeyhtiölle ja Suomen Liikemiesten Kauppaopisto-Normaalikauppaoppilaitokselle 1.6.1972 saakka kaupunkisuunnitteluviraston piirustuksesta n:o 5/17.6.1971 lähemmin ilmenevät alueet rakennustoimintaa varten siten, että asuntotuotantotoimikunnalle varattaville sekä em. yhtiöille varattavista, piirustuksessa merkinnöin »Arava» varustetuille alueille rakennetaan asuntoja valtion asuntolainan turvin, että Polar-rakennusosakeyhtiölle varattavalle alueelle rakennetaan pääasiassa Huhtamäki-yhtymän pääkonttori, että Suomen Liikemiesten Kauppaopisto-Normaalikauppaoppilaitokselle varattavalle alueelle rakennetaan oppilaitoksen koulutalo ja että muille varattaville alueille rakennetaan asuntoja ilman valtion asuntolainaa. Kaupunginhallitus päätti vielä, että kahdeksan pankin ym. yrityksen asuntotontti- ja liiketalotonttianomukset eivät anna aihetta toimenpiteisiin (28.6. 1993 §); Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiölle valtuuston 23.6. hyväksymän Pasilan osayleiskaavan mukainen kortteli n:o 17014 valtion lainan turvin rakennettavan opiskelija-asuntolan rakentamista varten 31.12.1972 saakka (22.11. 3154 §); Koskelan korttelin n:o 973 tontti n:o 1 (Juhana-Herttuan tie 15) vanhusten asuintaloa, lasten päivähoitolaitosta sekä ala-asteen koulua varten. Kiinteistövirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa huoltoviraston, lastentarhain toimiston, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ja vanhainkotikomitean kanssa asettamaan työryhmä laatimaan ko. laitoksia koskevat suunnitelmat ja huonetilaohjelmat (25.1. 295 §). Edelleen varattiin Osuusliike Elannolle Koskelan korttelin n:o 975 tontti n:o 1 liike- ja nuorisotiloja käsittävän talon rakentamista varten 31.12.1971 saakka sillä ehdolla, että osuusliikkeen kanssa sovitaan erikseen nuorisotilojen varaamisesta kaupungille (21.6. 1879 §); Sokeain Ystävät -yhdistykselle Oulunkylän korttelin n:o 28226 tontti n:o 4 sokeain suojatyöpaikkojen rakentamista varten 31.12.1973 saakka (1.3. 686 §); Helsingin Kuorma-autoliikennöitsijät -yhdistykselle, Jylhönvuoren Teollisuus Oy:lle, Keskinäiselle Vakuutusyhtiölle Autoilijoille, Kuljetuskeskusten Liitolle, Kuorma-autojen Tilauskeskusyhdistykselle, Suomen Kuorma-autoliitolle, Suomen Taksiliitolle, Uudenmaan Kuljetus Oy:lle, Yhteisostot Oy:lle ja Union Öljy Oy:lle yhteisesti toimitalon rakentamista varten Pohjois-Haagan korttelin n:o 29104 suunnitellun n. 8 500 m²:n suuruinen tontti n:o 6, jonka rakennusoikeus vastaa n. 240 huoneyksikköä, 31.12.1971 saakka sillä ehdolla, että tontille tulevaan rakennukseen varataan tila sähkölaitoksen muuntamoa var-

ten (21.6. 1877 §); Vanhusten ja Lasten Tukisäätiölle Munkkiniemen korttelin n:o 30032 yleisen rakennuksen tontti n:o 4 vanhusten asuintalon rakentamista varten 31.12.1972 saakka (2.8. 2095 §); Lauttasaaren Säätiölle Lauttasaaren korttelin n:o 31002 tontit n:o 1 ja 2 vanhusten asuntolan rakentamista varten 31.12.1971 saakka sillä ehdolla, että asunnot käytetään yksinomaan helsinkiläisten vanhusten hyväksi (8.2. 440 §); asuntotuotantotoimikunnalle 13.12.1973 saakka Kannelmäen osayleiskaavan mukaiset korttelin n:o 16 ja 19 omistusasuntojen rakentamista varten siten, että asuntoja voidaan käyttää myös vaihtokohteina Lassilan alueen järjestelyissä (2.8. 2094 §); lastentarhatarkoituksiin 31.12.1975 saakka Itä-Pakilan korttelin n:o 34021 tontti n:o 8, 31.12.1974 saakka korttelin n:o 47034 tontti n:o 2, korttelin n:o 47019 tontti n:o 7, korttelin n:o 54076 tontti n:o 1, 26. kaupunginosan korttelin n:o 973 tontti n:o 1, korttelin n:o 28309 tontti n:o 1, korttelin n:o 49027 tontti n:o 1 ja 31.12.1975 saakka korttelin n:o 47216 sosiaalista toimintaa palveleva tontti n:o 3 (8.11. 2993 §, 15.3. 827 §, 7.12. 3315 §); Polar-rakennusosakeyhtiölle ja Keskus-Sato Oy:lle 31.12.1971 saakka Pihlajiston korttelin n:o 38309 liiketalotontti n:o 1 (3.5. 1321 §); Suomen Pelastusarmeijan säätiölle Malmin korttelin n:o 38161 sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten tontti n:o 1 yksinäisille asunnottomille helsinkiläisille tarkoitetun yhteisasuntolan rakentamista varten 31.12.1972 saakka sillä ehdolla, että rakennusten suunnittelussa otetaan huomioon huoltolautakunnan esittämät näkökohdat. Samalla katsottiin säätiölle varatun korttelin n:o 38155 tontin n:o 13 varausaika päättyneeksi (8.11. 3002 §); Rakennusliike Lauri Salo Oy:lle Tapaninkylän korttelin n:o 39304 tontti n:o 6 v:n 1973 loppuun sillä ehdolla, että rakennettavat asunnot luovutetaan vuokra-asunnoista tuleville asunnontarvitsijoille ja että rakentaminen tapahtuu valtion asuntolainan turvin sekä että rakennustyöt aloitetaan 1.9.—30.11. välisenä aikana. Samalla katsottiin yhtiölle varatun korttelin n:o 39307 tontin n:o 7 varausaika päättyneeksi (22.11. 3155 §); Helsingin Taiteilijaseuralle Myllypuron korttelin n:o 45154 tontti n:o 3 yhdistyksen tai sen perustaman säätiön toimesta rakennettavien ateljeetalojen rakentamista varten helsinkiläisille taiteilijoille 31.12. 1971 saakka (15.2. 536 §); MS-yhdistykselle Kirkkonummen kunnassa sijaitsevasta Gillobackan tilasta RN:o 1[5] Gillobackan yksinäistaloa vanhan Jorvaksentien ja rautatien väliseltä alueelta myöhemmin tarkemmin rajattava alue MS-potilaiden pysyvän kuntoutuslaitoksen rakentamista varten 31.12.1975 saakka (20.9. 2526 §); kiinteistölautakuntaa kehotettiin varaamaan tontteja tai kerrosalaa vanhusten asuintalojen rakentamista varten huomioon ottaen, että tarkoituksenmukaisen vanhusten asuintalon koko on n. 150 asuntoa eli kerrosalaa n. 5 250 m² (30.8. 2305 §).

Kaupungin ja Helsingin Nuorkauppakamarin kanssa oli käyty neuvotteluja *vierassaunan rakentamiseksi* kaupungin alueelle ja saunatoimintaa harjoittavan yhtiön perustamiseksi. Yhtiön osakkaiksi tulisi kaupungin lisäksi eräitä yhtiöitä. Saunan sijoituspaikaksi oli suunniteltu Lauttasaaressa olevaa Takaniemen aluetta. Rakennuskustannukset, jotka oli suunniteltu peitettäviksi osakepääomana saatavilla varoilla, oli arvioitu 600 000 mk:ksi. Osakkaille ei jaettaisi osinkoa ja toiminnassa oli tarkoitus noudattaa omakustannusperiaatetta. Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin Nuorkauppakamarin toimesta perustettavalle yhtiölle varataan vierassaunan rakentamista varten Lauttasaaren Takaniemen puistoalueesta tarkoitukseen soveltuva osa. Rakennushankkeen toteuttamiseen tarvittavaan asemakaavan muutokseen oli ryhdyttävä kiireellisesti. Kaupunki päätti liittyä vierassaunaa ylläpitävän yhtiön, Takaniemi Oy:n, osakkaaksi esitetyn yhtiösopimusluonnoksen mukaisesti ja merkitä yhtiöstä 201 osaketta à 1 000 mk. Lainopillinen osasto oikeutettiin allekirjoittamaan kau-

pungin puolesta yhtiösopimus. Yleisjaosto päätti sittemmin esittää Takaniemi Oy:n yhtiökokoukselle, että kaupungin edustajina yhtiön hallituksen jäseniksi valittaisiin apulaiskaupunginjohtajat Aarre Loimaranta ja Aarne Leskinen sekä rahoitusjoht. Erkki Linturi, varalle os.pääll. Harri Sormanen sekä että yhtiön tilintarkastajiksi valittaisiin kaup.kamr. Raimo Kaarlehto, varalle kansliasiht. Jorma Salonen (14.6. 1827 §, yjsto 18.8. 6343 §).

Helsingin Kauppakamarin ehdotettua sopivan ranta-alueen varaamista kaupungin yleiseksi vesilentosatamaksi kaupunginhallitus päätti ryhtyä toimenpiteisiin vesilentosataman perustamiseksi väliaikaisesti Sipoon kunnan Talosaareen kaupungin siellä omistamille maa- ja vesialueille. Kiinteistölautakuntaa kehotettiin yhdessä kaupunkisuunnittelulautakunnan sekä urheilu- ja ulkoilulautakunnan kanssa ryhtymään vesilentosataman perustamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin huomioon ottaen, että sen rakentamisesta ja käyttämisestä aiheutuvat kustannukset peritään vesilentosataman käyttäjiltä (27.9. 2585 §).

Espoon kauppalan anottua kaupungin omistaman maan luovuttamista kallioon louhittavan hiekkasiilon rakentamiseksi Laajalahden alueelle kaupunginhallitus päätti ilmoittaa kauppalanhallitukselle, että kaupunki tulee suhtautumaan kauppalan esitykseen myönteisesti vain siinä tapauksessa, että hiekkasiilon paikaksi ehdotettu alue tulevassa lopullisessa asemakaavassa varataan tämänlaatuista, pysyväisluonteista toimintaa varten (20.12. 3465 §).

Kaupunginhallitus päätti muuttaa 12.10. tekemäänsä päätöstä korttelin n:o 41224 tontin n:o 2 varaamisesta Rakennus Oy:lle siten, että 50 % asunnoista varataan kaupungin osoittamille vuokralaisille, joista 10 prosenttiyksikköä tulee olla rintamamiestunnuksen täyttäviä helsinkiläisiä rintamamiehiä sekä päätöstään korttelin n:o 28305 tontin n:o 2 varaamisesta Vuokra-asuntojen tuotanto ja rahoitus Oy:lle siten, että 40 % asunnoista varataan kaupungin osoittamille vuokralaisille, joista 10 prosenttiyksikköä tulee olla em. rintamamiehiä (8.11. 2997, 2998 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 17.12. 1969 tekemäänsä päätöstä, että Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiölle varataan Pihlajamäestä Liusketien eteläpuolelta ns. kirkkotontin kaakkoispuolella sijaitseva, asemakaavaluonnoksessa asuntokerrostalotontiksi merkitty tontti vanhusten asuntolan rakentamista varten 31.12.1972 saakka (21.6. 1881 §).

Kaupunginhallitus päätti, kumoten 12.10. 1970 tekemänsä päätöksen siltä osin kuin se koski Konalan korttelin n:o 32064 tontin n:o 3 varaamista Helsingin Nuorisohotellit Oy:lle, varata yhtiölle Herttoniemen kortteleista n:o 43141 ja 43142 muodostettavan, rakennusoikeudeltaan alustavasti n. 170 huoneyksikön suuruisen tontin 31.12.1971 saakka (25.1. 285 §).

Kaupunginhallitus päätti jatkaa seuraavien tonttien varausaikaa: Pääkaupungin Karjalaiset -yhdistykselle varatun Koskelan korttelin n:o 26979 tontin n:o 6 varausaikaa 31.12.1972 saakka (7.12. 3316 §); Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liitolle varatun Koskelan osa-alueen korttelin n:o 973 tontin n:o 2 varausaikaa 31.12.1972 saakka (19.4. 1175 §); Osuusliike Elannolle varatun Maunulan korttelin n:o 28211 tontin n:o 1 varausaikaa 31.12.1971 saakka (1.2. 371 §); Svenska handelsinstitutet i Helsingfors -nimiselle oppilaitokselle varatun Pohjois-Haagan korttelin n:o 29103 tontin n:o 1 varausaikaa 31.12.1971 saakka (1.6. 1660 §); Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmariselle Konalan pohjoisosan alueelta varattujen kahden tontin varausaikaa 31.12.1971 saakka (18.1. 189 §); palolautakunnalle varaamiensa korttelin n:o 37039 tontin n:o 1, korttelin n:o 49074 tontin n:o 1 ja korttelin n:o 45195 tontin n:o 4 varausaikaa 31.12.1972 saakka (14.6. 1821 §); lastensuojelulautakunnalle varattujen Malmin korttelin n:o 38152 tontin n:o 1, kortte-

lin n:o 38162 tontin n:o 1, Pakilan korttelin n:o 34021 tontin n:o 8 ja Oulunkylän korttelin n:o 28107 tonttien n:o 10 ja 11 varausaikaa 31.12.1975 saakka (8.3. 751 §); Suomen Asuntotuotanto Oy:lle varatun Tapanilan korttelin n:o 39141 tontin n:o 13 varausaikaa 31.12.1971 saakka, jonka jälkeen varausaikaa ei pidennetä (15.2. 539 §); Omakoti Säätiölle varatun Tammisalon korttelin n:o 44009 tontin n:o 5 varausaikaa 31.12.1972 saakka, jonka jälkeen varausaikaa ei enää jatketa (8.2. 442 §); Vartiokylän VPK:lle varatun Vartiokylän korttelin n:o 45427 suunnitellun yleisen rakennuksen tontin n:o 1 varausaikaa 31.12.1973 saakka (13.9. 2457 §) sekä Asunto Oy Jännetie 6:lle varatun Pitäjänmäen korttelin n:o 46121 tontin n:o 14 varausaikaa 31.12.1971 saakka (1.2. 365 §).

Täyttöaluetoimikunnan mietintö. Kaupunginhallitus asetti v. 1966 toimikunnan tutkimaan kysymystä täyttöalueiden osoittamisesta. Tutkimuksissaan toimikunta oli keskittynyt lähinnä rakennustöistä kertyvien louhinta- ja kaivuumassojen sijoituskysymyksen selvittelyyn. Lisäksi toimikunta oli puuttunut täyttöaluekysymykseen vain kaupunkia suoranaisesti koskevilta osilta. Mietinnössään toimikunta oli käsitellyt mm. erillisiä mahdollisia täyttöalueita, yleisiä periaatteita täyttöalueiden suhteuttamisesta kaupunkikuvaan sekä erilaisia täyttötapoja. Saatuaan mietinnöstä ao. lautakuntien lausunnot kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa

a) suorittamaan tarpeelliset geoteknilliset tutkimukset vesialueella Lauttasaaren Särkiniemen puiston pohjoispuolella ja Ison-Huopalahden alueella mainittujen täyttöalueiden osalta,

b) ryhtymään toimenpiteisiin Ison-Huopalahden ja Vartiokylän lahden jatkeen hankkimiseksi tarvittavin osin kaupungin omistukseen,

c) tarvittaessa ryhtymään toimenpiteisiin vesioikeuden luvan hankkimiseksi Ison-Huopalahden alueen täyttöön,

yleisten töiden lautakuntaa

a) huolehtimaan täyttöalueiden hoidosta ja käyttäjille osoittamisesta,

b) harkitsemaan ja tarvittaessa tekemään ehdotuksen maksun perimisestä täyttöpaikkojen käytöstä,

satamalautakuntaa

a) tutkimaan merialueelle tapahtuvaa täyttöä ja tarvittaessa tekemään ehdotuksen maamassojen kuljettamisesta proomuilla avomerelle, mikäli kuljetus näin osoittautuisi maakuljetuksia edullisemmaksi eikä muuta ratkaisua järkevästi perusteltuna ole käytettävissä,

b) kiireellisesti laatimaan kokonaissuunnitelman satamatoimintaan liittyvistä täyttöalueista sekä

kaupunkisuunnittelulautakuntaa

a) ryhtymään toimenpiteisiin käyttö- ja maisemasuunnitelman laatimiseksi Lauttasaaren itärannan ja Ison-Huopalahden täyttöalueiden osalta,

b) kiirehtimään toimenpiteitä Kyläsaaren ja Toukolan ranta-alueen asemakaavatyön alulle saamiseksi ja Talosaaren alueen käyttösuunnitelman laatimista.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että täyttöaluetoiminnan jatkuvaa hoitoa varten perustetaan pysyväisluontoinen työryhmä, johon rakennusvirasto nimeää puheenjohtajan sekä kaupunkisuunnitteluvirasto ja kiinteistövirasto yhden jäsenen ja jossa muut virastot ja laitokset ovat edustettuina silloin, kun niiden hallinnossa olevien alueiden käyttämistä täyttöalueina työryhmässä käsitellään. Työryhmää kehotettiin tekemään kaupunginhallitukselle ehdotus myös Seutukaavaliitolle tehtäväksi esitykseksi tutkimuksen suorittamista varten täytöstä seutukunnallisena kysymyksenä sekä olemaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan kanssa naapurikuntien osuuden selvittämiseksi (22.11. 3125 §).

Kiinteän omaisuuden vuokraym. nautintaoikeutta koskevat asiat

Huoneiston vuokraaminen. Mannerheimin Lastensuojeluliitolta päätettiin vuokrata sen kustannuksella ja toimesta Taka-Töölön korttelin n:o 478 tontille n:o 3 Ruusulankatu 10 arkkitehtitoimisto Erkki Karvisen laatimien ja maistraatin 20.3.1970 hyväksymien pääpiirustusten mukaan rakennettavan terveyskeskustalon toisesta kerroksesta n. 400 m²:n suuruiset tilat sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka kuluessa huonetilat sisustusarkkitehtitoimisto Lasse Ollinkarin laatimien sisustuspiirustusten ja työselitystesekä Lastensuojeluliiton kirjelmän 28.4.1971 mukaisina sen kustantamine kiintokalusteineen sekä saman kirjelmän mukaisine muine 18 850 mk:n lisäkustannukset vuokranantajalta vaatineine muutostöineen, josta vuokranantaja ei myöskään ole oikeutettu saamaan korvausta kaupungilta ja lisäksi rakennustyön aikana sairaalaviranomaisten antamat kohtuulliset lisäohjeet huomioon ottamalla on rakennustarkastusviranomaisten, sairaalaviranomaisten ja kiinteistöviraston talo-osaston hyväksyminä täysin valmiina otettu vastaan, ja muutoin seuraavin ehdoin:

1. Vuokra määritetään Terveyskeskuksessa olevien n. 400 m²:n suuruisten tilojen osalta sopimusliitteenä olevan Terasto Oy:n laatiman vuokratason kehittymisarvion 1970 04 06 mukaisesti ja siten, että vuokra/m²/kk v. 1971 vastaa sanotun arvion v:n 1972 tasoa. Vuokra maksetaan kuukausittain etukäteen. Lain taloudellisen kasvun turvaamisesta (868/70) voimassaoloaikana vuokranantaja toimeenpanee viranomaisten hyväksymät ja sallimat vuokrantarkistukset välittömästi päätösten tultua vahvistetuiksi, ei kuitenkaan taannehtivasti pitemmältä ajalta kuin kauintaan aina lähinnä päättyneen heinäkuun 1 p:stä ja tammikuun 1 p:stä lukien, ilman korkoa. Vuokraan sisältyy korvaus lämmöstä ja lämpimän veden kulutuksesta sekä portaiden ja porrastasanteiden tavanomaisesta puhtaana pitämisestä. Vuokramaksun perusteena olevat vuokrattujen tilojen pinta-alat määritetään molemminpuolisesti suoritettavalla RT-kortiston mukaisella pinta-alamittauksella ja vahvistetaan kirjallisesti.

2. Vuokra-aika päättyy sen vuoden toukokuun viimeisenä päivänä, jonka aikana ennen toukokuun loppua on kulunut 10 v tämän sopimuksen tekemisestä, jos sopimus kaupungin puolelta viimeistään edellisessä helmikuussa irtisanotaan. Muussa tapauksessa jatkuu sopimus vuokra-ajan päättyessä ilman eri irtisanomista sen vuoden toukokuun viimeiseen päivään, jonka aikana ennen toukokuun loppua on kulunut 20 v tämän sopimuksen tekemisestä, mutta voi sopimus tämän jälkeen jatkua seuraavan kesäkuun alusta aina vuoden kerrallaan, ellei sitä kumpaiseltakaan puolelta ole viimeistään edellisessä helmikuussa irtisanottu.

3. Vuokranantaja sitoutuu kustannuksellaan rakentamaan tilat täysin valmiiksi sekä kutsumaan rakennustyön aikana sairaalaviraston edustajan kaikkiin niihin työmaakokouksiin, joissa käsitellään vuokrattavien tilojen rakentamista. Piirustukset ja työselitykset liitetään tähän vuokrasopimukseen sairaalaviranomaisten puolestaan hyväksyminä.

4. Rakennuttajan (vuokranantajan) rakentajalta vaatima vuositakuu koskee myös edellä mainittuja huonetiloja, ja vuokranantaja kutsuu sairaalaviraston sekä kiinteistöviraston talo-osaston edustajat vuositakuutarkastukseen sitoutuen vaatimaan rakentajalta siinä todettujen vikojen korjaamisen.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa osoittamaan sanotut tilat mainitusta käteisvuokrasta sairaalalautakunnan käyttöön Hesperian sairaalan alaista erikoispoliklinikkaa ja sen yhteydessä olevaa vuodeosastoa varten (1.6. 1690 §).

Tonttien ym. vuokraaminen. Valtion ja kaupungin kesken oli neuvoteltu aluevaihdosta,

joka koskee eräitä Itä-Pasilan, Kannelmäen ja Pohjois-Haagan alueita. Asuntotuotantotoimikunnan tarkoituksena oli aloittaa Kannelmäen osayleiskaavan alueella asuintalojen rakentaminen v. 1972. Talot oli suunniteltu rakennettaviksi valtion asuntolainojen turvin. Lainoja koskevat anomukset oli jätettävä asuntohallitukseen kertomusvuoden lokakuuhun mennessä. Koska valtion ja kaupungin välistä aluevaihtoa ei saada ajoissa suoritetuksi, kaupunginhallitus päätti pyytää valtiota vuokraamaan kaupungille Kannelmäen osayleiskaavan mukaiset asuntokorttelit n:o 29 ja 42 (23.8. 2245 §).

Päijänne-suunnitelman toteuttamista varten päätettiin vuokrata seuraavat alueet:

Uuno Puolakan perikunnalta Hyvinkään kaupungin Erkylän kylässä sijaitsevista tiloista Koho RN:o 6^{65} ja Rauhala RN:o 6^{66} n. 5 ha:n suuruinen alue vesilaitoksen karttapiirroksen n:o 7 B/271.1971 mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Alueita käytetään Päijännetunnelin rakennustyössä kertyvän louheen kuljetukseen ja varastointiin. Ajotien leveys on peltoosuuksilla viisi ja metsissä kuusi metriä. Rakennustyön päätyttyä tie suljetaan vesilaitoksen toimesta puomein ulkopuoliselta, muiden kuin sopimusosapuolten liikenteeltä.

2. Vuokra-aika alkaa kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta ja jatkuu toistaiseksi, kunnes louhe on poistettu, kuitenkin kauintaan v:een 1995 saakka. Alueen tyhjentyminen louheesta todetaan molempien osapuolten yhteisesti suorittamassa katselmuksessa. Kaupunki pyrkii siihen, että louhe saadaan mahdollisimman pian käytetyksi.

3. Perikunnalla on oikeus joko välittömästi, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa vesilaitoksen aikaisintaan v. 1973 tekemästä ilmoituksesta poistaa alueelta haluamansa puusto.

4. Kaupunki suorittaa perikunnalle kertakaikkisena korvauksena 12 000 mk, joka maksetaan vuokrasopimuksen allekirjoittamistilaisuudessa, jolloin perikunta puolestaan antaa kaupungille kiinteistölautakunnan hyväksymän vakuuden jäljempänä mainitun 10 000 mk:n suuruisen korvauksen takaisin maksamisesta. Jos aluetta ei käytetä em. tarkoitukseen v:een 1977 mennessä, palauttaa perikunta 10 000 mk kaupungille. Palautusvelvollisuus raukeaa samana päivänä, kun kaupunki on 3. kohdassa mainitulla tavalla kehottanut poistamaan puuston.

5. Kaupunki on oikeutettu perikuntaa enempää kuulematta tämän sopimuksen pysyvyyden vakuudeksi hakemaan ja saamaan kiinnityksen alussa mainittuihin tiloihin.

6. Jos perikunta myy tilan tai määräalan, jota tämä sopimus koskee, ennen kuin tämä sopimus on kiinnitetty, sitoutuu perikunta ottamaan tämän sopimuksen hyväksymistä koskevan ehdon luovutuskirjaan (17.5. 1491 §).

Edelleen päätettiin vuokrata Tuusulan ev.lut. seurakunnilta n. 4 ha:n suuruinen alue Tuusulan kunnan Rusutjärven kylässä sijaitsevasta tilasta Envalli RN:o 3^{18}, vesilaitoksen karttapiirroksen n:o 4 B/12.2.1971 mukaisesti seuraavilla ehdoilla:

1. Aluetta käytetään Päijännetunnelin rakennustyössä kertyvän louheen varastointiin. Kaupunki rakentaa 6 m:n levyisen tien seurakunnan alueen länsirajalta varastoalueelle rakennustyön ja tunnelin käytön aikaista liikennettä varten sekä kunnostaa Rautakorven paikallistien ja varastoalueen välisen tilustien työn aikaisen liikenteen vaatimuksia vastaavaksi, minkä lisäksi osallistuu tien kunnossapitoon käyttönsä määräämässä suhteessa. Molemmat tiet on merkitty vuokrasopimuksen liitteenä olevaan karttaan.

2. Vuokra-aika alkaa kiinteistölautakunnan määräämästä ajankohdasta ja jatkuu toistaiseksi, kunnes louhe on poistettu, kuitenkin kauintaan v:een 1995 saakka. Alueen tyhjentyminen louheesta todetaan molempien osapuolten yhteisesti suorittamassa katselmuksessa. Kaupunki pyrkii siihen, että louhe saadaan mahdollisimman pian käyte-

tyksi erillisiin rakennuskohteisiin. Osapuolten kesken tehdään uusi sopimus, ellei aluetta ole tyhjennetty louheesta v:n 1995 loppuun mennessä.

3. Maan omistajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa kaupungin tekemästä ilmoituksesta poistaa alueelta haluamansa puusto.

4. Kaupunki suorittaa seurakunnalle kertakaikkisena korvauksena 10 000 mk, josta 2 000 mk maksetaan vuokrasopimuksen allekirjoittamistilaisuudessa ja 8 000 mk viimeistään ennen alueiden käyttöönottoa em. tarkoitukseen. Jos viimeksi mainittua summaa ei ole maksettu v:een 1977 mennessä, raukeaa sopimus.

5. Kaupunki on oikeutettu maan omistajaa enempää kuulematta tämän sopimuksen pysyvyyden vakuudeksi hakemaan ja saamaan kiinnityksen ko. tilaan (17.5. 1492 §).

Pihlajiston korttelin n:o 38305 tonttiin n:o 1 kuuluvan, 5 225.7 m²:n suuruisen alueen sekä Aulangontien katualueeseen samassa korttelissa kuuluvan määräalan vuokran maksamista varten Suomen valtiolle ajalta 1.10.1970–30.9.1971 myönnettiin 12 000 mk (15.3. 834 §, yjsto 22.9. 6544 §, 24.11. 6860 §) sekä 15 125 mk Karl-Gustaf Holmin perikunnalta Mellunkylästä vuokratun maa-alueen vuokran suorittamista varten ajalta 28.12. 1971–31.12.1972 (18.10. 2790 §).

Pienien maanvuokrien periminen. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin vuokralle antamasta maasta saatava 5 mk:aa pienempi vuotuinen vuokratulo maksuunpannaan jälkikäteen viiden vuoden ajanjaksolta kerrallaan kulloinkin kysymyksessä olevan jakson lopussa sekä että maksuunpano voidaan suorittaa em. säännöksistä poiketen, mikäli siihen on erityistä aihetta (17.5. 1455 §).

Vuokra-alueiden järjestelytoimitusten aiheuttamat toimenpiteet. Merkittiin tiedoksi maatalouslautakunnan ilmoitus, että vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa v. 1962 annetun ja v. 1970 muutetun lain 49 §:n tarkoittamia ilmoituksia oli lautakunnalle jätetty kaikkiaan 87 kpl, joista 83 kpl koskee kaupungin maata ja 4 kpl yksityisten omistamaa maata. Lakia sovelletaan vuokramiehiin, jotka 1.1.1963 olemassa olleen vuokrasuhteen nojalla sanottuna ajankohtana ovat asuneet ja 30.12.1970 annetun lain voimaantullessa eli 1.1.1971 edelleen asuivat vuokra-alueella omistamassaan asuinrakennuksessa, jonka kerrosala on enintään 400 m². Lainmuutoksen mukaan vuokramiehen, joka tahtoo vuokra-aikansa pidennettäväksi tai oikeutensa muutoin järjestelylain mukaan turvattavaksi, on ollut tehtävä viimeistään 1.7.1971 kirjallinen ilmoitus vuokranantajalle ja maatalouslautakunnalle. Ilmoitus ei ole ollut tarpeen, jos järjestelymenettely on 1.1.1971 ollut vireillä (23.8. 2248 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä

1) muuttaen v. 1966 tekemäänsä päätöstä siihen järjestelytoimituksessa n:o 70677 annettuun toimitusmiesten päätökseen, jolla Meilahden huvila-aluetta n:o 34 koskeva vuokrasuhde oli hyväksytty järjestettäväksi,

2) niihin toimitusmiesten samassa järjestelytoimituksessa antamiin päätöksiin, joilla oli määrätty järjestelylain 8 §:n mukaiset lunastushinnat, muut korvaukset sekä väliaikaiset vuosivuokrat ja muut vuokraehdot, sekä

3) niihin em. järjestelytoimituksessa annettuihin päätöksiin, joilla ne vuokramiehet, joiden vuokrasuhteet oli hyväksytty järjestettäviksi, oli oikeutettu saamaan järjestelylain 9 §:ssä tarkoitettu asunto-osake tai vuokrahuoneisto (22.11. 3164 §) sekä niihin toimitusmiesten päätöksiin, joilla oli määrätty järjestelytoimitukseen n:o 70690 kuuluvien kaupungin omistamien Toukolan korttelin n:o 915 tonttien n:o 8 ja 33 vuosivuokrat ja muut vuokraehdot (21.6. 1874 §).

Merkittiin tiedoksi, että järjestelytoimituksiin n:o 70690–70694, 70696, 70697, 70725, 70740, 70741, 77650, 77674 ja 77874 kuuluvien eräiden 23., 25., 26., 28. ja 46. kaupunginosien vuokratonttien vuosivuokria ja muita vuokraehtoja koskevat toimitusmiesten

päätökset olivat saaneet lainvoiman (4.1. 38 §, 8.3. 746 §, 10.5. 1404 §, 14.6. 1815 §, 21.6. 1875 §, 9.8. 2125 §, 13.9. 2456 §, 8.11. 3003 §).

Kaupunginhallitus päätti

1) tyytyä siihen toimitusmiesten päätökseen, jolla vuokramiehen Edel Nybergin vuokrasuhde oli hyväksytty järjestettäväksi ja niihin toimitusmiesten päätöksiin, joilla oli määrätty vuokramiehille Guido Eskolinille, Göran Eskolinille, Bertha Johanssonin perikunnalle ja Ebba Nordbergille, Sven Pehrmanille, Teodor Pehrmanin perikunnalle, Otto Lindgrenin perikunnalle sekä Edel Nybergille maksettavaksi järjestelylain 8 §:n mukaiset lunastushinnat ja korvaukset ja

2) ilmoittaa tyytymättömyyttä siihen toimitusmiesten päätökseen, jolla oli määrätty vuokramiehille Hans, Georg, Claus ja Lars Lutherille Eläintarhan huvila n:o 8 -nimisellä vuokra-alueella olevista rakennuksista suoritettava lunastushinta ja muut korvaukset sekä saattaa asian maanjako-oikeuden tutkittavaksi (14.6. 1825 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä seuraaviin vuokrasuhteiden jatkamisesta annettuihin päätöksiin: vuokramiesten Torsti ja Helvi Tahvanaisen, Frans ja Jenny Suomisen, Asunto Oy Limingantie 23–25 -nimisen yhtiön sekä Johannes ja Julia Mäkelän vuokrasuhteita koskeviin päätöksiin (18.10. 2798 §); vuokramies Rolf Holmgrenin (15.2. 540 §); Otto Hassisen, Eila Jyllin ja hänen myötäpuoltensa sekä Johan Mansenin vuokrasuhteen jatkamisesta annettuihin päätöksiin; niihin päätöksiin, joilla toimitusmiehet olivat lisänneet vuokramiesten Veli Parkkisen, Kauko Vaaraniemen ja Arvo Hollon vuokrasuhteen jatkamisesta aikaisemmin annettuihin päätöksiin indeksiehtoa koskevan määräyksen sekä siihen toimitusmiesten päätökseen, jolla he olivat määränneet vuokramiehille Thor ja Felix Smolskylle ja Viola Lääniäiselle yhteisesti suoritettavan lunastushinnan ja muut korvaukset (6.9. 2407 §).

Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan Veikko Nieralle vuokra-alueiden järjestelytoimituksessa n:o 79095 määrättyinä rakennuksen siirtokustannuksina 32 056 mk (18.10. 2797 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin hakemaan korkeimmalta oikeudelta muutosta Turun maanjako-oikeuden 11.12.1970 antamaan päätökseen sen tutkittavaksi alistetussa vuokra-alueiden järjestelytoimituksessa n:o 70732 siltä osin, kuin maanjako-oikeus oli korottanut Kustaava Tidströmin ja Johan Löfstedtin perikunnille maksettavaksi määrättyä rakennusten lunastushintaa (8.2. 445 §).

Maanmittausins. Timo Tyrkkö oli kaupunginhallitukselle v. 1965 toimittamassaan kirjeessä maininnut vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa annetun lain mukaisissa järjestelytoimituksissa todetun, että huomattava määrä kaupungin alueen vuokramiehistä joudutaan lain 5 §:n mukaan siirtämään uudelle alueelle tai antamaan vuokramiehille oikeus saada asunto-osake tahi vuokrahuoneisto siten kuin lain 9 §:ssä säädetään. Kaupunginhallitus oli tällöin ilmoittanut, ettei kaupunki käytettävissä olevien tonttien vähyyden vuoksi voi luovuttaa em. laissa tarkoitetuille vuokramiehille siirtotonteiksi sopivia asuntotontteja eikä -alueita, minkä vuoksi kaupunki tulee aikanaan ryhtymään toimenpiteisiin asunto-osakkeiden ja vuokrahuoneistojen varaamiseksi em. vuokramiehille. Kun lukuisat vuokramiehet olivat uudelleen pyytäneet ottamaan selvää kaupungin omistamista vapaista omakotitonteista ja siirtoasuntotuotannon nykyisestä vaiheesta, maanmittauspiiri oli tiedustellut, voisiko kaupunki luovuttaa sen esittämät 32 Oulunkylän ja 2 Pakilan asemakaavoitettua ja rakentamatonta omakotitonttia käytettäviksi siirtotontteina vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa. Lisäksi oli tiedusteltu, oliko kaupungilla muualla vastaavia tontteja tähän tarkoitukseen ja mikä oli tilanne asunto-osakkeiden ja vuokrahuoneistojen osalta. Kiinteistölautakunta totesi,

että esitetyistä tonteista oli vain 19 kaupungin vapaasti käytettävissä ja että kaupungin omistuksessa ja vapaassa hallinnassa olevien tonttien lukumäärä oli Tyrkön tiedustelun jälkeen pienentynyt suoritettujen aluevaihtojen johdosta. Vielä vapaina olevat omakotitontit olisi lautakunnan mielestä edelleen säilytettävä vaihtotontteina vastaisia aluevaihtoja varten. Koska kaupunkisuunnitteluun liittyy pientaloalueiden suunnittelu, saattaa olla mahdollista, että kaupunki myöhemmin voisi luovuttaa järjestelylain alaisille vuokramiehille siirtotontteja. Järjestelylain 9 §:n mukaan vuokramiehillä on ennen muita etusija, kun on kysymys niiden huoneistojen jakamisesta, joiden rakentamiseen asuntotuotannon edistämiseksi on käytetty kunnan varoja tai välitystä ja jotka on tarkoitettu kunnan asukkaille yleisesti jaettaviksi. Lautakunta katsoi, ettei olisi syytä rakentaa järjestelylain alaisille ja huoneistojen saamiseen oikeutetuille vuokramiehille erillisiä taloja, vaan että huoneistot tähän tarkoitukseen olisi luovutettava kaupungin yleisen asuntotuotannon puitteissa rakennettavista taloista. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi mm., että kaavarunkoasteisissa suunnitelmissa on kaupungin omistamalle maalle sijoitettu pientaloalue Kannelmäkeen. Alue on varattu kaupungin omaan asuntotuotantoon ja vaihtoalueiksi lähinnä Lassilan nykyistä puutaloaluetta varten. Yleiskaava-asteisia pientaloalueita on myös osoitettu itäisiltä esikaupunkialueilta, ns. IES-alueelta. Työn ollessa alkuvaiheessa ei kuitenkaan vielä ollut tietoa, tuleeko kaupungin omistamille alueille siinä määrin pientaloalueita, että niitä voitaisiin käyttää kirjeessä esitettyyn tarkoitukseen. Kaupungin Pakilassa ja Oulunkylässä omistamat tontit olisi käytettävä vaihtotontteina asemakaavallisia järjestelyjä suoritettaessa. Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin maanmittauspiirille kiinteistölautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoihin perustuvan vastauksen (20.9. 2529 §).

Vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa uskottuina miehinä olleille kahdelle maatalouslautakunnan jäsenelle päätettiin suorittaa kaupunginhallituksen 5.11.1964 tekemässä päätöksessä tarkoitettuina palkkioina yht. 806 mk (yjsto 24.3. 5515 §, 7.7. 6109 §, 6.10. 6624 §).

Yleisjaosto oikeutti posti- ja lennätinhallituksen *käyttämään* karttapiirrokseen n:o 261–4 A/29.9.1971 merkittyjä, yht. noin 800 m²:n suuruisia *maanalaisia tiloja Tähtitorninvuoren laitesuojatarkoituksiin* toistaiseksi 6 kk:n irtisanomisajoin ja kauintaan siihen saakka, kunnes laitesuojan alueen vuokrasopimus voidaan tarkistaa alueellisesti sekä leventämään Ullan puistikon kohdalle tulevaa sisääntuloaukkoa soveltuvin osin laitesuojan vuokraehtojen mukaisesti (yjsto 15.12. 7001 §).

Tonttien ym. vuokraaminen. Annankadun ent. ruotsinkielisen kansakoulun kenttä päätettiin toistaiseksi vuokrata maksulliseksi vartioiduksi pysäköintipaikaksi (1.6. 1659 §).

Soinne Oy:lle päätettiin vuokrata 20. kaupunginosan korttelin n:o 789 tontti n:o 47 teollisuustarkoituksiin käytettäväksi 1.1.1972 –31.12.1981 väliseksi ajaksi seuraavilla ehdoilla: vuotuinen vuokramaksu, joka on suoritettava neljännesvuosittain, on 31.3. 1972 saakka 54 436 mk. Tämän jälkeen vuosivuokra riippuu virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa »lokakuu 1951 = 100», siten että perusvuokrana vuokran vaihteluita laskettaessa pidetään 23 688 mk/v ja perusindeksinä 100 sekä että vuokraa kunkin vuoden toisen neljänneksen alusta seuraavan vuoden ensimmäisen neljänneksen loppuun korotetaan tai alennetaan niin monella täydellä 10 %:lla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi täysinä 10 prosentteina poikkeaa perusindeksistä. Indeksin muutoksesta otetaan viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä kulloinkin huomioon puolet. Muutoin noudatetaan teollisuustonttien ylei-

siä vuokraehtoja, lukuun ottamatta tontin rakennusvelvollisuutta koskevaa ehtoa (11.10. 2704 §).

Asunto Oy Tallbergin Puistotie 1 -niminen yhtiö, jonka kiinteistössä sijaitsi useita liikkeitä, mm. alkoholimyymälä, oli anonut, että korttelien n:o 31031 ja 31041 asemakaavaa muutettaisiin siten, että liikkeissä asioivien autoja varten voitaisiin muodostaa liikennealue, josta olisi yhteys Pajalahdentielle. Kaupunkisuunnittelulautakunta ei pitänyt oikeana periaatteena sitä, että liikettä varten, joka on sijoittunut liian ahtaaseen paikkaan, ympäristön asemakaavaa muutettaisiin puistoaluetta vähentämällä. Koska alkoholimyymälän siirtäminen toiseen paikkaan saattoi viedä aikaa, lautakunta ehdotti, että paikoitustiloiksi vuokrattaisiin n. 1 000 m²:n suuruinen alue toistaiseksi lautakunnan esittämästä paikasta. Kaupunginhallitus päätti, ettei anomus antanut aihetta muihin toimenpiteisiin, kuin että kiinteistölautakunta oikeutetaan vuokraamaan Asunto Oy Tallbergin Puistotie 1:lle tai Alko Oy:lle n. 1 000 m²:n suuruinen, asemakaavaosaston karttapiirrokseen n:o 6507/5.11.1970 merkitty alue korttelin n:o 31031 itäpuolelta tilapäistä, sorapintaista pysäköintialuetta varten, irtisanomisaika 1 kk ja kuukausivuokra 200 mk sillä ehdolla, että vuokramies tasoittaa alueen kustannuksellaan rakennusviraston hyväksymään kuntoon ja huolehtii sen kunnossa- ja siistinäpidosta. Aluetta ei saanut kestopäällystää (15.3. 829 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan jatkamaan rautatiehallituksen ja Esso Oy:n välillä v. 1966 tehtyä, Junatien varrella sijaitsevan jakeluaseman vuokrasopimusta entisin ehdoin 30.6.1971 ja vuokraamaan saman alueen uudella vuokrasopimuksella Esso Oy:lle 1.7.1971 lukien 15 000 mk:n vuosivuokrasta 6 kk:n irtisanomisajoin, kuitenkin kauintaan 31.12.1974 saakka noudattaen muissa suhteissa moottoriajoneuvojen huolto- ja jakeluaseman vuokraamisesta voimassa olevia ehtoja (21.6. 1884 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestölle päätettiin vuokrata Kulosaaren kartanon alue rakennuksineen kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 15687/NK 33/7.4.1971 mukaisesti kauintaan 10 v:ksi ja muutoin lautakunnan lähemmin määräämin ehdoin sekä siirtää Kulosaaren kartanon kohdalla oleva, karttapiirroksesta lähemmin ilmenevä n. 200 m:n pituinen Naurissalmen ranta-alue venelaitureineen urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallinnosta 1.6.1971 lukien kiinteistölautakunnan hallintoon yhdistykselle kauintaan 10 v:ksi vuokraamista varten lautakunnan lähemmin määräämin ehdoin (17.5. 1487 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin vuokraamaan Työnjohtajankadun länsipää väliaikaisesti G. W. Sohlberg Oy:lle yhtiön sisäisen liikenteen järjestämistä ja pysäköintiä varten yhden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin 630 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta mm. sillä ehdolla, että katuosuus saadaan sulkea panssariverkkoaidalla tarpeettoman liikenteen ohjaamiseksi pois katuosuudelta. Aluetta saatiin käyttää yksinomaan yhtiön omien sekä sen henkilökunnan ja asiakkaiden autojen pysäköintiin sekä yhtiön sisäisen liikenteen tarpeisiin. Katualueen kunnossa- ja puhtaanapitoa sekä kaupungin oikeutta asettaa katuun putkia ja kaapeleita ym. koskevat ehdot olivat tavanomaiset. Tienhaaran Kattohuopateollisuus Oy:n alueelle oli järjestettävä vapaa kulkuyhteys (15.3. 831 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt -nimiselle yhdistykselle Stansvikin kartanon ja Tahvonlahdenniemen alueet rakennuksineen kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 15688/NK 33/7.4.1971 mukaisesti kauintaan 10 v:ksi ja muutoin kiinteistölauta-

kunnan lähemmin määräämin ehdoin (17.5. 1486 §).

Kaupunkiliiton koulutusneuvosto oli todennut, että jo usean vuoden ajan oli suunniteltu kaupunkiopiston perustamista kaupunkien ja kauppaloiden luottamusmiesten sekä henkilökunnan välttämättömäksi osoittautunutta kouluttamista varten. Kaupunkiliitto oli mm. v. 1969 tiedustellut kaupunginhallituksen kantaa asiassa. Tällöin oli Kaupunkiliitolle ilmoitettu, että kaupunki suhtautuu myönteisesti esitettyyn asiaan ja että kaupunginhallitus oli valmis esittämään määrärahaa korottoman lainan myöntämiseksi Kaupunkiliitolle mm. sillä ehdolla, että koulutuskeskus sijoitetaan riittävän lähelle Helsinkiä ja että Helsingillä on oikeus käyttää sitä omiin koulutustarkoituksiinsa. Espoon kauppalanvaltuusto päätti v. 1970 luovuttaa tontin ko. tarkoitukseen. Päätöksestä tehtiin kuitenkin useita valituksia ja lääninoikeus kumosi päätöksen, joka oli parhaillaan korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavana. Näiden suunnitelmien kariuduttua oli Helsingin kaupungin ja Kaupunkiliiton kesken uudelleen neuvoteltu kaupunkiopiston sijoituspaikasta. Neuvottelujen tuloksena kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Kaupunkiliitolle olevansa valmis tekemään valtuustolle esityksen kaupunkiopistokysymyksen ratkaisemiseksi siten, että Helsingin kaupunki I) vuokraa Kaupunkiliitolle 12.2.1971 päivätyn asemakaavaluonnoksen mukaista, opetustoimintaa palvelevien yleisten rakennusten tonttialuetta vastaavan n. 4.42 ha:n suuruisen määräalan tilasta Norrjollas RN:o 1^{840} Laajasalon kylässä opistorakennuksen ja siihen liittyvän asuntolan rakentamista varten 31.12.2060 saakka määrätyillä ehdoilla tai II) myy ja luovuttaa Kaupunkiliitolle sanottuun tarkoitukseen käytettäväksi em. määräalan. Samalla kaupunginhallitus päätti pyytää Kaupunkiliittoa aikanaan ilmoittamaan, kumman vaihtoehdon mukaista luovutusmuotoa se haluaa käytettävän, mikäli ratkaisuun tultaisiin pyrkimään kaupunginhallituksen nyt tekemän periaatepäätöksen pohjalta (1.6. 1668 §).

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt 15.9. 1971 (s. 68), että Suomen Kaupunkiliitolle vuokrataan eräillä ehdoilla em. tontti. Tästä päätöksestä varat. Erkki Aalto-Setälä valitti lääninhallitukseen perustaen valituksensa siihen, että valtuusto vuokrasopimuksen tehdessään oli syyllistynyt harkintavallan väärinkäyttämiseen ja että kaupungin toimenpide oli kunnan yleistä toimialaa koskevien kunnallislain 4 §:n säännösten vastainen. Harkintavallan väärinkäyttämistä koskevan väitteensä valittaja oli perustanut siihen, että korkein hallinto-oikeus oli kumonnut Espoon kauppalanvaltuuston samaa asiaa koskevan päätöksen, ja että Helsingin kaupunginvaltuutettujen oli täytynyt olla tietoisia tästä päätöksestä. Lainopillinen osasto totesi, että harkintavallan väärinkäytöksi oli katsottu hallintotoimi, joka päätetään viranomaisen muodollisen toimivallan puitteissa, mutta toisessa tarkoituksessa kuin missä vallankäyttö on viranomaiselle uskottu. Kyseisessä tapauksessa ei ole ristiriitaa itse päätöksen ja sen tarkoituksen välillä, joten väitteet harkintavallan väärinkäytöstä ovat perusteettomia. Lisäksi ei Helsingin kaupunginvaltuuston päätös ole yhdenmukainen Espoon kauppalanvaltuuston päätöksen kanssa. Perusteena sille, että valtuuston päätös olisi kunnan yleisen toimialan vastainen, valittaja oli erityisesti kiinnittänyt huomiota siihen, että korkein hallinto-oikeus oli kumonnut Espoon kauppalanvaltuuston tontin myymistä koskevan päätöksen, ja todennut, että Espoon kauppalanvaltuuston ja nyt puheena oleva Helsingin kaupunginvaltuuston päätös olivat asiallisesti identtisiä. Korkeimman hallinto-oikeuden asiaa koskevaa päätöstä oli kuitenkin pidettävä tulkinnanvaraisena, mikä oli käynyt ilmi mm. laamanni Edvard Murénin kyseistä päätöstä koskevasta selostuksesta Suomen Kunnallislehdessä (2/1971). Lainopillinen osasto totesi, että Helsingin kaupunki on Suomen Kaupunkiliiton suurin jä-

senkunta, joten Helsingin kaupungin kannalta on tärkeätä, että Kaupunkiliiton asioita, ja siis myös sen koulutuspolitiikkaa, hoidetaan tehokkaasti ja taloudellisesti. Kaupunkiliiton koulutuskeskuksen sijoituspaikka on tärkeä myös kaupungin oman koulutustarpeen järjestämisen vuoksi, sillä Kaupunkiliiton koulutuskeskuksen yhteyteen on suunniteltu keskitettäväksi myös Helsingin oma koulutustoiminta. Alustavien kaavailujen mukaan tämä tulisi käsittämään noin viidenneksen koko koulutuskeskuksen toiminnasta. Lisäksi lähetettäisiin osanottajia myös Kaupunkiliiton kursseille. Tontin vuokraamisesta on siis katsottava, toisin kuin Espoossa, tulevan kaupungille huomattava hyöty sen oman, tällä hetkellä hajallaan olevan koulutustoiminnan keskittämisen muodossa. Korkein hallinto-oikeus oli käytännössä yleensä katsonut, että kyseessä olevan laatuiselle opetuslaitokselle on myönnettävä kunnan tuki. Lainopillinen osasto katsoi, että valtuuston valituksenalainen päätös oli tehty kaupungin yleisen toimialan puitteissa eikä päätös ollut kunnallislain 4 §:n vastainen. Näin ollen ja kun valittaja ei ollut väittänytkään, että päätös loukkaisi hänen yksityistä oikeuttaan ja että se olisi muussa mielessä lain tai asetuksen vastainen, tulisi lääninhallituksen hylätä valitus. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen (8.11. 3008 §).

Vihdin kunnalle päätettiin vuokrata Tervalammen kylässä sijaitsevasta tilasta Eriksberg RN:o 3^{155} n. 2.5 ha:n suuruinen, esitetyn karttapiirroksen mukainen alue uimarannaksi mm. sillä ehdolla, että vuokra-aika, joka alkaa 1.7.1971, on viisi vuotta, minkä jälkeen se jatkuisi toistaiseksi vuoden irtisanomisajoin. Vuosivuokra oli 500 mk (21.6. 1885 §).

Kaupunginvaltuusto oli Verna ja Kalevi Salomaan anomuksesta 13.1. oikeuttanut kiinteistölautakunnan vuokraamaan heille erinäisin ehdoin Pitäjänmäen korttelin n:o 46126 tontin n:o 3. Vuokramies ei ollut myöhemmin allekirjoittanut vuokrasopimusta, koska hän oli jättänyt asianmukaisen hakemuksen vuokrasuhteen järjestelystä v. 1962 annetun lainmuutoksen perusteella. Tontin vuokrasuhde jatkui järjestelylain säännösten mukaan toistaiseksi entisin ehdoin. Kaupunginhallitus päätti, ettei valtuuston em. päätöstä panna täytäntöön (24.5. 1559 §).

Kaupunginhallitus päätti todeta rauenneeksi valtuuston 11.1.1967 tekemän päätöksen, jolla Helsingin Kaukokiito Oy:lle päätettiin Metsälästä Asesepäntien jatkeen pohjoispuolelta vuokrata alue tavara-aseman rakentamista varten. Kiinteistölautakunta oli v. 1970 vuokrannut yhtiölle rakennuspaikan tavaraterminaalia varten (29.11. 3229 §).

Oulunkylän Sos. dem. työväenyhdistykselle päätettiin kohtuussyistä suorittaa 2 500 mk:n korvaus sen johdosta, että yhdistys joutui luopumaan toiminnastaan korttelin n:o 28073 tontilla n:o 4 sijaitsevassa parakkirakennuksessa Oulunkylän erityislastenkodin rakentamisen vuoksi (yjsto 3.11. 6751 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä Helsingin hovioikeuden liikkeenharj. Aune Koskisen ja kaupungin valituksista 29.11. antamaan tuomioon, joka koski vahingonkorvausta Oulunkylässä Arjala-nimisellä tilalla RN:o 4^{165} olleen myymälähuoneiston vuokrasopimuksen ennenaikaista irtisanomista (13.12. 3403 §).

Maistraatti oli hyväksynyt rasitetoimituksen, jolla korttelin n:o 693 tontille n:o 22 oli rasitteena perustettu pysyvä oikeus 27 auton säilytys- ja pysäköintipaikkoihin korttelin n:o 692 tontille n:o 9. Maistraatti myönsi v. 1967 Kiinteistö Oy Elimäenkatu 26 -nimiselle yhtiölle rakennusluvan uudisrakennuksen rakentamiseen tontille n:o 9 ja määräsi samalla, että autopaikkoja koskeva rasite puretaan ja perustetaan uusi rasite, jonka mukaan autopaikat sijoitetaan rakennettavan rakennuksen alimpaan kellarikerrokseen. Kiinteistö Oy Elimäenkatu 26 -niminen yhtiö oli pyytänyt maistraattia muuttamaan em. rakennuslupapäätöstä siten, että siitä poistettaisiin rakennusrasitteen perustamista koske-

va ehto, joka yhtiön käsityksen mukaan ei perustunut asemakaavasäännöksiin. Kaupunki, joka omistaa Metalliteos Oy:lle vuokratun tontin n:o 22, sekä sen haltija olivat vastustaneet ehdon poistamista. Kiinteistö Oy Elimäenkatu 26-niminen yhtiö oli valittanut maistraatin hylkäävästä päätöksestä lääninhallitukseen pyytäen, että lääninhallitus poistaisi rasitteen perustamista tarkoittavan ehdon maistraatin rakennuslupapäätöksestä. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle kiinteistöviraston lausuntoon perustuvan ja viraston omaksumaa kantaa vastaavan selityksen, jossa katsottiin, että rasite oli tarpeen tontin n:o 22 autopaikkojen järjestämiseksi (5.4. 1045 §).

Erään tontin aitaamisvelvollisuutta koskeva asia. Suursuon nuoriso- ja lastentalon tontin n:o 10 aitaamista koskevassa asiassa maistraatti oli todennut, ettei kaupungin ja naapuritonttien välisissä vuokrasopimuksissa ollut tonttien aitaamisvelvollisuuksia koskevia määräyksiä. Tämän vuoksi maistraatti oli ottaen huomioon tontin n:o 10 käyttötarkoituksen hylännyt kaupungin vaatimuksen aitaus- ja kunnossapitokustannusten jakamisesta tasan tontinomistajien kesken ja velvoittanut rakennusjärjestyksen 37 §:n 2 mom:n nojalla tonttien n:o 1–4 sekä 7 ja 8 haltijat kunkin rajallaan olevan aidan osalta osallistumaan 25 %:lla tontin n:o 10 aidan jatkuviin kunnossapitokustannuksiin. Kaupunki valitti päätöksestä lääninhallitukseen, joka katsoi, ettei ollut syytä muuttaa maistraatin päätöstä. Kaupunginhallitus päätti merkitä lääninhallituksen päätöksen tiedoksi ja tyytyä siihen (26.4. 1277 §).

Huoltoasemilla olevien yleisökäymälöiden valvonta. Sen johdosta, että vuositilintarkastajat olivat v:n 1970 tilien tarkastuksesta antamassaan kertomuksessa kiinnittäneet huomiota yleisökäymälöiden heikkoon tasoon, kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa valvomaan, että huoltoasemat huolehtivat huoltoasematonttien vuokrasopimusten mukaisesti huoltoasemien yhteydessä olevien yleisökäymälöiden tasosta ja kunnosta (4.10. 2628 §).

Vuokria koskevat asiat. Yleisjaosto myönsi Puotinharjun Puhos Oy:lle vuokranmaksulykkäystä korttelin n:o 45071 tontin n:o 2 kertomusvuoden 32 120 mk:n suuruiselle osalle 31.7. saakka ja 30 000 mk:n suuruiselle osalle 31.8. saakka; viivästyskorko oli 8 % (yjsto 16.6. 5994 §).

Lasten Päivä Säätiölle päätettiin palauttaa Linnanmäen huvipuiston v:n 1971 vuokramaksusta puiston kaunistamiseen käytettyjä kustannuksia vastaava osa eli 17 439 mk säätiön 4.11. päivätyn laskun mukaisesti (yjsto 22.12. 7043 §).

Yleisjaosto päätti kohtuussyistä oikeuttaa kiinteistölautakunnan myöntämään eräille vuokralaisille vuokramaksuvapautuksen Vartiokylän pienteollisuusalueella sijaitsevien tonttien osalta ajaksi 1.7.–31.12.1971. Väestösuojamaksun periminen lykättäisiin vastaavasti (yjsto 5.5. 5757 §). Liikkeenharjoittaja Aili Jaakkola vapautettiin suorittamasta vuokraa ajalta 1.1.–31.12.1971 korttelin n:o 38171 tontista n:o 2 (yjsto 31.3. 5560 §, 15.12. 6981 §); Farime Oy:lle Kluuvin korttelin n:o 37 tontista n:o 14 vuokratun 1 000 m²:n suuruisen alueen vuosivuokraa päätettiin olla perimättä ajalta 15.3.–31.12.1971 (yjsto 24.3. 5517 §, 6.10. 6625 §).

Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa palauttamaan eräille vuokramiehille liikaa maksettua maanvuokraa yht. 1 280 mk, vuotuinen korko maksupäivään asti 6 % (yjsto 22.12. 7044 §).

Lämpöjohtokanavien ym. rakentaminen. Yleisjaosto oikeutti Suomen Kansallisteatterin asentamaan anomansa kaapelit 2. kaupunginosan Vilhonkadun katualueelle, irtisanomisaika 6 kk, siten että anoja kustantaa sähkölaitoksen toimesta suoritettavat kaapelien ja valaisimien asennustyöt sekä työalueen kunnostamisen katurakennusosaston hyväksymään kuntoon. Tarkemittauspiirustus kaapelien sijainnista ja korkeusasemasta oli toimitettava kaupunkimittausosastolle (yjsto 11.8. 6329 §).

Yleisjaosto päätti puolestaan oikeuttaa Wärtsilä Oy:n rakentamaan putkijohdon ja telekaapelin Telakkakadun katualueelle kadun yli. Lupa oli voimassa toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk (yjsto 17.11. 6814 §).

Helsingin Puhelinyhdistykselle myönnettiin lupa puhelinmaakaapelin laskemiseen Tervasaaressa ja Mustikkamaalla 15. ja 19.10. 1970 päivättyjen piirustusten n:o 202075 mukaisesti sekä välivahvistinkaapin sijoittamiseen Mustikkamaalla 9.10.1970 päivätyn piirustuksen n:o 4–17009 ja 3.10.1969 päivätyn piirustuksen n:o 4–15992 mukaisesti korvauksetta, irtisanomisaika 6 kk (22.2. 593 §).

Polar Rakennusosakeyhtiölle myönnettiin erinäisillä ehdoilla lupa 22. kaupunginosan korttelin n:o 696 tontin n:o 2 tonttirakenteiden rakentamiseen ja pitämiseen kaupungin omistamalla ja hallitsemalla Pälkäneentien katualueella (yjsto 29.12. 7078 §).

Arkkitehtitoimisto Kalle Vartola Ky:lle myönnettiin lupa suorittaa Tuottajain Kone Oy:n lisärakennustyön (Orapihlajantie 41) yhteydessä louhintaa rakennustyön vaatimassa laajuudessa kaupungin puistoalueeseen rajoittuvalla tontin rajalla sekä pulttaamaan perusmuurin rajalla olevaan kallioon (yjsto 26.5. 5896 §).

Paraisten Kalkki Oy:lle myönnettiin lupa leventää 10. kaupunginosan korttelin TK 293 tontille n:o 2 tulevan liikennetunnelin tontinpuoleista suuaukkoa Insinööritoimisto K. Hanson & Co:n piirustuksen F1-303-28 mukaisesti erinäisillä ehdoilla; vuotuinen korvaus oli 100 mk ja irtisanomisaika 6 kk (5.4. 1024 §).

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle myönnettiin lupa rakentaa tilapäinen höyryjohto Sörnäisten rantatien yli; vuotuinen korvaus 100 mk, irtisanomisaika 3 kk (yjsto 29.9. 6584 §).

Postipankille myönnettiin oikeus rakentaa yhdystunneli talojen Fabianinkatu 6 ja 21 välille Fabianinkadun alitse sekä Pohj. Makasiinikatu 4:n ja 3–5:n välille Pohj. Makasiinikadun alitse 250 mk:n suuruista vuotuista korvausta vastaan, irtisanomisaika 6 kk (30.8. 2331 §, 20.9. 2531 §).

Wärtsilä Oy:n Helsingin telakalle myönnettiin lupa maanpäällisten happi- ja asetyleenijohtojen rakentamiseen 20. kaupunginosan korttelista n:o 20176 korttelin n:o 20181 tontille n:o 4. Lupa myönnettiin eräillä ehdoilla 250 mk:n vuotuista korvausta vastaan; irtisanomisaika oli 6 kk (yjsto 26.5. 5898 §, 13.10. 6676 §).

Yleisjaosto myönsi Polttoaine Osuuskunnalle luvan öljyjohdon rakentamiseen kaupungin omistamalle maalle kahden Herttoniemen öljysatama-alueella sijaitsevan vuokra-alueensa välille. Luvasta oli satamalaitokselle maksettava 100 mk vuodessa, irtisanomisaika 6 kk (yjsto 18.8. 6366 §).

Telko Oy:lle myönnettiin lupa puhelinkaapelien asentamiseen raidekujan n:o 11 alitse erinäisillä ehdoilla; irtisanomisaika oli 6 kk (yjsto 13.1. 5076 §).

Kaupunginhallitus oikeutti Vihdin Sähkö Oy:n rakentamaan Sahapellon muuntopiirin 20 kV:n suurjännitelinjan yhtiön 9.10.1970 tekemän anomuksen liitteenä olevan karttapiirroksen mukaisesti kaupungin omistamalle Tervalammen kylän tilan Eriksberg RN:o 3^{155} alueelle sekä ylläpitämään linjaa ja sillä olevaa johtoa toistaiseksi yhden vuoden irtisanomisajoin 93 mk:n kertakaikkista korvausta vastaan. Raivattavasta puustosta oli suoritettava erillinen korvaus yksikköperusteiden 1 mk/j^3 tai 5 mk/p-m^3 mukaisesti (11.1. 109 §).

Mäntsälän kunnalle myönnettiin lupa sähkölinjan rakentamiseen kaupungin omistamalle maalle Mäntsälän kunnan Hirvihaaran kylässä. Lupa oli voimassa 6 kk:n irtisanomisajoin, kertakaikkinen korvaus 100 mk (yjsto 13.1. 5073 §).

Kaupunginhallitus antoi Espoon kauppalalle luvan rakentaa ja pitää Perkkaan alueen kunnallistekniikkaan kuuluvia rakenteita ja laitteita kaupungin omistamien Suurhuopalahden kylän tilojen RN:o 2^{1190} ja 2^{478} alueella Insinööritoimisto Vesi-Hydron laatimien pii-

rustusten n:o 64517, 64519 ja 51736 mukaisesti mm. seuraavilla ehdoilla: Lupa on voimassa toistaiseksi 6 kk:n irtisanomisajoin. Kaupunki tulee rakennuslain säännösten perusteella vaatimaan korvausta luovutettavista katualueista sekä niistä tiemaaksi luovutettavista alueista, joita mahdollisesti vahvistettavassa asemakaavassa ei merkitä katualueiksi. Kauppala asettaa Leppävaaran alueen jatkossa tapahtuvaa yleispiirteistä ja yksityiskohtaista kaavoitusta valmistelemaan virkamiehistä kokoonpantavan yhteistyöryhmän, johon kaupungilla on oikeus nimetä puolet jäsenistä. Espoon kauppalalla ei ole oikeutta käyttää nyt myönnettyä lupaa perusteena Leppävaaran aluetta koskevasta alueliitoksesta käytävissä neuvotteluissa ja keskusteluissa. Kiinteistövirasto määrättiin yhteistoiminnassa rahoitusjohtajan kanssa valvomaan lupaehtojen noudattamista (20.12. 3474 §).

Iitin kunnanhallitukselle myönnettiin lupa rakentaa kaivo ja vesijohto Vuolenkosken kylässä sijaitsevalle tilalle RN:o 22[39] Insinööritoimisto Oy Vesitekniikan karttapiirustuksessa n:o 1534–2 merkittyyn kairauspisteeseen n:o 2. Lupa oli voimassa 10 v ja jatkuisi sen jälkeen 6 kk:n irtisanomisajoin. Kaivosta otettaisiin vettä vain kunnan terveystalon tarvetta varten, ellei kaupungin kanssa erikseen muuta sovittaisi. Luvasta oli suoritettava 50 mk:n kertakaikkinen korvaus. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (yjsto 7.1. 5038 §).

Kauppahallit. Kaupunginhallitus alisti tutkittavakseen kiinteistölautakunnan 22.12. 1970 tekemän päätöksen, joka koski Kauppatorin hallin voimyymälän n:o 80 vuokraamista. Päätöksestä oli hallikauppias Pirkko Kuusela valittanut kaupunginhallitukseen pyytäen päätöksen tutkimista. Kuusela oli pyytänyt, että hänelle vuokrattaisiin em. myymälä, koska Hakaniemen halli, jossa hän v:sta 1962 oli toiminut voi- ja juustokauppiaana, olisi korjaustöiden takia suljettuna n. 8 kk. Lautakunnan ilmoituksen mukaan oli myymälää anonut vuokralle kolme eri henkilöä ja oli se vuokrattu henkilölle, joka v:sta 1962 lukien oli toiminut Kauppatorilla kahvikojun pitäjänä. Lääkärintodistuksen mukaan hän sairasti keskivaikeaa nivelreumaa ja työskentely ulkona oli hänelle erittäin haitallista. Lautakunnan päätös myymälän vuokraamisesta hänelle perustui asianmukaiseen harkintaan. Kuuselalle oli tarjottu Hietalahden hallissa vapaana olevaa myymälää voimyymäläksi. Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan panemaan täytäntöön em. päätöksen. Samalla todettiin, että lausunnon antaminen Kuuselan valituksesta raukeaa (4.1. 21 §, 8.2. 443 §).

Sähköliesien asentaminen. Yleisjaosto myönsi neljässä tapauksessa oikeuden asentaa kaasulieden asemesta sähkölieden (yjsto 6.4. 5589 §, 21.7. 6235 §, 11.8. 6332 §, 29.9. 6590 §).

Hengellisten ulkoilmakokousten järjestämistä koskeva lausunto. Arvo Jääskeläinen oli aikanaan anonut lupaa saada järjestää hengellisiä ulkoilmatilaisuuksia kaupungin puistoissa, toreilla ym. sopivissa paikoissa. Kiinteistölautakunta oli oikeuttanut anojan järjestämään kesä-syyskuussa 1970 hänen anomiaan tilaisuuksia yhdessä Pitäjänmäen ja yhdessä Etelä-Haagan puistossa. Jääskeläinen oli valittanut päätöksestä kaupunginhallitukseen ja lääninhallitukseen, jotka molemmat olivat hylänneet valituksen. Tämän jälkeen Jääskeläinen oli valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen väittäen, että lääninhallituksen päätös loukkaa hänen yksityistä oikeuttaan, että päätös on syntynyt lainvastaisesti ja että se menee kaupunginhallituksen toimivaltaa ulommaksi. Lainopillinen osasto, viitaten lääninhallitukselle annetussa selityksessä esitettyihin perusteluihin, katsoi ettei kaupunginhallituksen päätös loukkaa valittajan yksityistä oikeutta. Lisäksi osasto totesi, että kiinteistölautakunnan johtosäännön mukaan asia kuului lautakunnan toimivaltaan. Kunnallislain 179 §:n mukaan lautakunnan päätöksestä saa valittaa kunnallishallitukselle.

Kaupunginhallitus oli siis ollut toimivaltainen käsittelemään valitusta. Asiakirjoista saatavan selvityksen mukaan kaupunginhallituksen päätös oli syntynyt laillisessa järjestyksessä. Kaupunginhallitus päätti antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen (8.2. 448 §).

Esplanadikappeli. Kiinteistölautakunnan käytettäväksi myönnettiin 18 000 mk Esplanadikappelin soittolavan varustamisesta äänenvahvistinlaitteilla ja ilmoitustaululla talorakennusosaston piirustusten n:o 1 ja 2/23.2.1971 mukaisesti sekä soittolavan sähkökaapelin uusimisesta aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (3.5. 1324 §).

Valokuvanäyttelyn pystyttäminen Esplanadin puistoon. Kaupunginhallitus päätti kumota kiinteistölautakunnan 9.11. tekemän päätöksen, joka koski luvan myöntämistä FNL-komitealle valokuvanäyttelyn pystyttämiseen korvauksetta Esplanadin puistoon (20.12. 3463 §).

Kiinteistölautakunnan hoidossa olevat maatilat ja metsätalous

Metsätöiden urakkapalkkanormien nousun aiheuttamia lisääntyneitä palkkamenoja varten myönnettiin 50 000 mk (yjsto 18.8. 6338 §).

Puotinkylän kartanon päärakennuksen muutos- ja kunnostustöistä kaupungin tehtäväksi tarkoitetun osuuden suorittamisesta aiheutuvia kustannuksia varten myönnettiin 150 000 mk. Kaupungin toimesta tehtävät työt saatiin suorittaa sen jälkeen, kun kiinteistölautakunta oli tehnyt suunnitelman toteuttamisen edellyttämän vuokrasopimuksen Tuutinki Oy:n kanssa (15.3. 842 §).

Tapanilassa sijaitsevan hautapaikan siirto. Entiset Punakaartilaiset -yhdistyksen anomuksesta kaupunginhallitus kehotti kiinteistöviraston metsäosastoa tilaamaan seurakuntien hautatoimistolta Tapanilassa sijaitsevan, v:lta 1918 peräisin olevan punaisten hautapaikan siirron Malmin hautausmaalle ja tekemään aikanaan esityksen tarpeellisesta määrärahasta hautatoimiston laskun maksamista varten (8.11. 2990 §).

Maanmittaustoimitukset

Eräiden yleisten alueiden mittausten vireille paneminen. Maistraatilta päätettiin pyytää kaavoitusalueiden jakolain 5. luvun mukaisia yleisen alueen mittaustoimituksia, joissa eräät 29., 41. ja 49. kaupunginosien katu- ja jalankululle varatut alueet muodostetaan yleisiksi alueiksi (22.3. 882 §, 2.8. 2092 §, 16.8. 2185 §, 1.11. 2933 §, 22.11. 3160 §).

Maistraatille jättämässään valituksessa isänn. Paavo Viljander oli hakenut muutosta 21.9.1970 lopetetuksi julistettuun yleisen alueen mittaustoimitukseen, joka koski Pukinmäen aukio -nimistä katualuetta. Katualueeseen meni valittajan omistamasta Oma-Kontu RN:o 1^{100} -nimisestä tilasta toimituspöytäkirjan mukaan maata yht. 682.4 m^2. Mittaustoimituksen loppuun suorittanut kiinteistöinsinööri katsoi maistraatille antamassaan lausunnossa, että ko. alueen mittaus oli suoritettu lain ja asetuksen edellyttämällä tavalla eikä loukannut valittajan yksityistä oikeutta. Valittaja perusteli muutoksenhakemustaan sillä, ettei toimituksessa ollut selvitetty, paljonko hänen tilastaan menisi maata korvauksetta ja kuinka suuresta alueesta korvaus olisi suoritettava. Vielä hän oli huomauttanut, ettei korvausten maksamisesta ollut hänen kanssaan sovittu ja katsoi korvauskysymysten järjestämisen olevan edellytyksenä yleisen alueen mittaustoimitukselle. Valittaja vaati mittaustoimituksen kumoamista hänen etuaan ja oikeuttaan loukkaavana. Lainopillinen osasto totesi, että valituskirjassa tehdyt huomautukset koskivat lähinnä katualueeksi menevästä maasta ym. maksettavia korvauksia, jotka eivät kuulu

yleisen alueen mittaustoimituksessa käsiteltäviin kysymyksiin. Nämä ratkaisee, ellei sopimukseen päästä, yleinen alioikeus. Lainopillinen osasto esitti, että maistraatille annettavassa selityksessä valitus olisi esitettävä aiheettomana ja lakiin perustumattomana hylättäväksi. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille kaupunginkanslian lainopillisen osaston esityksen mukaisen lausunnon (24.5. 1563 §). Edellä mainitun tontin osan lunastamisesta aiheutunut Helsingin lunastustoimikunnan lasku, 2 240 mk, hyväksyttiin maksettavaksi rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 15.9. 6506 §).

Rakennuslain 61 §:n mukaisten kulujen ja palkkioiden suorittamiseksi Helsingin lunastustoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille myönnettiin yht. 12 527 mk muihin kiinteistömenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 16.6. 5995 §, 1.12. 6890 §).

Uskottujen miesten palkkiot ja matkakustannukset. Merkittiin tiedoksi lääninhallituksen päätös maanmittaustoimitusten uskottujen miesten palkkioiden ja matkakorvausten vahvistamisesta (29.11. 3231 §, kunn. as. kok. n:o 151).

Rantamatalan ja aavan meren välisten eräiden rajojen käymistä koskeva asia. Valtion toimesta vireille pannussa Helsingin kaupunkiin kuuluvien Lauttasaaren, Töölön, Laajasalon ja Santahaminan kylien sekä Liivasaaren yksinäistalon rantamatalan ja aavan meren välistä rajaa koskevassa rajankäyntitoimituksessa, mikä toimitus myöhemmin oli kaupungin hakemuksesta laajennettu koskemaan myös mahdollista Vuosaaren ja Länsisalmen kylien rantamatalan ja avomeren välistä rajaa sekä kaikkien em. kylien ja Liivasaaren yksinäistalon välisiä, ennen käymättömiä välirajoja vedessä, oli 21.4. annettu päätös. Raja oli siinä määrätty kulkemaan aavaa merta vastaan toimituksessa n:o 64498 määritellystä pisteestä C Koirasaaren, Katajaluodon, Harmajan, Isosaaren, Matalakarin ja Tammaluodon eteläpuolelta toimituskartalle merkityllä tavalla. Kylien välisistä rajoista oli toimitusmiesten päätöksessä määrätty, samalla kun Laajasalon ja Länsisalmen kylien piirirajat oli todettu aikaisemmin lainvoimaisesti käydyiksi, niin etteivät ne ulotu aavaan mereen saakka, että Vuosaaren kylän ja Santahaminan kylän raja kulkee maanmittaustoimituksen n:o 19581/2269 kartan osoittamasta pisteestä B suoraan itään, Santahaminan kylän ja Liivasaaren yksinäistalon välillä toimituksen n:o 6383^{b} kartan osoittamasta rajapisteestä n:o 30 aavan meren rajapisteeseen n:o II. Liivasaaren yksinäistalon ja Töölön kylän välillä toimituksen n:o 6383^{b} kartan osoittamasta rajapisteestä n:o 32 etelään toimituskarttaan merkittyyn paikkaan A, Töölön ja Lauttasaaren kylien välillä em. toimituksen kartan osoittamasta pisteestä n:o 11 aavan meren rajapisteeseen V. Lauttasaarella oli lisäksi aavassa vedessä Hundörsbådarna nimisten saarien kohdalla ulkopalsta, jolle oli määrätty välirajasta vedessä annetun lain mukainen 500 m:n rantamatala. Toimitusmiehet olivat myös päättäneet, että raja tullaan käymään maastoon vasta sitten, kun toimitus on saanut lainvoiman. Toimituksesta aiheutuvat kustannukset oli määrätty puoliksi kaupungin ja puoliksi valtion suoritettaviksi. Lainopillinen osasto oli lausunnossaan viitannut välirajasta vedessä v. 1902 annetun lain 1–3 §:iin ja todennut, että laki on omaksunut kylien välisiin vesirajoihin nähden ns. keskiviivaperiaatteen. Kylien välisten vesirajojen suhteen ei lainopillisella osastolla ollut huomauttamista. Aavaa merta vastaan oleva raja olisi sen sijaan tullut käydä Liivasaaren yksinäistalon ja Santahaminan kylän vesialueen kohdalla Isosaaren eteläpuolella olevasta eteläisimmästä kulmapisteestä lähtien itään kauemmaksi rannikosta. Raja olisi tullut määrätä kulkemaan em. kulmapisteestä suoraviivaisesti Eestiluodon eteläpuolella olevaa rantamatalaa kohti siten kuin kaupungin puolesta oli esitetty. Edellä selostetun johdosta kau-

punginhallitus kehotti kaupunginkanslian laiopillista osastoa hakemaan Turun maanjako-oikeudelta muutosta rajankäyntitoimituksessa 21.4.1971 annettuun päätökseen aavaa merta vastaan käydyn rajan osalta. Muilta osin kaupunginhallitus päätti tyytyä päätökseen (17.5. 1496 §).

Kaupungin edustus eri toimituksissa. Yleisjaosto valtuutti kaup.geod. Erkki Heikkisen tai hänen määräämänsä valvomaan kaupungin etua v:n 1971 aikana suoritettavissa sellaisissa katselmustoimituksissa, joissa katuja luovutetaan yleiseen käyttöön sekä kaikissa maanmittaustoimituksissa sekä tontin mittausta, yleisten alueiden mittausta ja rasitteita koskevissa toimituksissa oikeuksin hyväksyä toimitukset kaupungin puolesta (yjsto 7.1. 5034 5035, §).

Kaupungin edustajaksi lunastustoimikuntaan v:iksi 1971–1973 valittiin dipl.ins. Kalevi Korhonen ja varalle dipl.ins. Kurt Schreiber (5.4. 1044 §, yjsto 1.12. 6894 §).

Kiinteistöinsinööri Helmer Forsblom oikeutettiin suorittamaan kaavoitusalueiden jakoasetuksen 15 §:n 1 mom:ssa ja yksityisistä teistä annetun lain 40 §:n 1 mom:ssa tarkoitettuja toimituksia (yjsto 13.10. 6 663 §).

Asuntorakennustoiminta

Kaupungin oman asuntotuotannon rakennusaikaisen luoton enimmäismäärä päätettiin korottaa 10 mmk:sta 30 mmk:ksi 1.6.1971 alkaen (24.5. 1547 §).

Asuntotuotantotoimisto. Yleisjaosto oikeutti asuntotuotantotoimiston pitämään toimistossa enintään 2 000 mk:n suuruista käteiskassaa (yjsto 31.3. 5534 §).

Asunto-ohjelmatoimikunnan muuttaminen rakentamisohjelmatoimikunnaksi. Kaupunginhallitus päätti muuttaa v. 1970 asettamansa asunto-ohjelmatoimikunnan rakentamisohjelmatoimikunnaksi, jonka tehtävänä on

1) laatia kaupungin pitkän tähtäyksen taloussuunnittelua varten yleispiirteinen 10-vuotisrakentamisohjelma,

2) laatia ajoitettu toteuttamisohjelma kaupungin suuria rakennuskohteita varten, joita tällä hetkellä ovat ainakin Haagan–Vantaan alue, Pasilan keskus, itäinen aluekeskus, Puistolan asemaseutu, Malmin aluekeskus ja Kampin alue,

3) laatia vuosittain asuntotuotantolaissa edellytetty tarkistettu asuntotuotanto-ohjelma Helsingin kaupunkia varten ja

4) valvoa projektiorganisaation avulla sekä asuntotuotanto-ohjelmien että erityisesti edellä tarkoitettujen suurten rakennuskohteiden toteuttamista (22.2. 616 §).

Vuosien 1971—1975 asunto-ohjelman täytäntöönpano. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 27.1. tekemä päätös Helsingin kaupungin asuntotuotanto-ohjelman hyväksymisestä v:iksi 1971–1975 pannaan mahdollisista valituksista huolimatta täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston päätös lähetetään tiedoksi kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille, virastoille ja laitoksille sekä taloussuunnittelutoimikunnalle.

Samalla kehotettiin

1) sen lisäksi, mitä edellisen ohjelman yhteydessä oli päätetty palvelutilojen sijoittamisesta, yleisten töiden lautakuntaa ja kiinteistölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin asuntoalueita palvelevien ulkotilojen, kuten korttelipuistojen, korttelileikkipaikkojen, pallokenttien, leikkipuistojen ja puistoon sijoitettavien kävelyteiden toteuttamisen kytkemiseksi alueen kunnallistekniikan rakentamiseen sekä kaupungin itse huolehtiessa rakentamisesta että sen tehdessä sopimuksia yksityisen rakentajan kanssa,

2) yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa asuntotuotantotoimikunnan ja huoltolautakunnan kanssa harkitsemaan vanhusten asuintalojen rakennustoiminnan antamista asuntotuotantotoimikunnan tehtäväksi niiltä osin, joilta se ei liity kiinteästi huoltolaitosten rakentamiseen, sekä tekemään tästä

mahdollisesti aiheutuvat erilliset esitykset kaupunginhallitukselle ja

3) kaupunkisuunnittelulautakuntaa huolehtimaan siitä, että asuntotuotanto-ohjelmaan liittyvien suurten rakennusprojektien, erityisesti Puistolan asemanseudun, Pasilan keskuksen ja Puotinharjun aluekeskuksen, suunnitteluun kiinnitetään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa erityinen viheraluesuunnittelija.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa kehotettiin ryhtymään kaupunginvaltuuston hyväksymän lisäponnen edellyttämiin toimenpiteisiin (8.2. 416 §).

Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin sittemmin ryhtymään toimenpiteisiin vanhusten asuintalojen rakentamiseksi niiltä osin, joilta se ei liity kiinteästi huoltolaitosten rakentamiseen, huoltolautakunnan 5.4. tekemässä esityksessä mainittuja periaatteita noudattaen (30.8. 2305 §).

Kaupunginhallitus päätti, että v:n 1971 rakennusohjelmaan kuuluvien, perustettavien Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7:n ja Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 11:n rakennusohjelmat toteutetaan yhtenä kokonaisuutena Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7 ja 11 -nimisen yhtiön puitteissa ja että Koskelan kaupunginosan korttelin n:o 26976 tontille n:o 5 (Juhana Herttuan tie 11) rakennettavien kahden asuinrakennuksen 59 huoneiston Koskelan varikon toimintaan liittyvästä liikennelaitoksen henkilökunnasta valittavien vuokralaisten nimeäminen annetaan liikennelaitoksen tehtäväksi, mitä suoritettaessa on noudatettava asuntotuotantoa koskevan lainsäädännön määräyksiä ja asuntohallituksen antamia ohjeita (25.10. 2848 §).

Kaupunginhallitus oikeutti asuntotuotantotoimikunnan järjestämään kokeiluluonteisesti suunnittelun sisältävänä kokonaisurakkana v:n 1972 rakennusohjelmaan kuuluvan Kiinteistö-oy Hirsipadontie 2:n rakentamisen Patolassa toimikunnan 2.2. tekemän esityksen mukaisesti (13.4. 1100 §).

Eräiden asuntorakennustöiden rahoittaminen. Kaupunginhallitus päätti myöntää v:n 1968 ja 1970 talousarvioiden asuntorakennusmäärärahoista asuntotuotantotoimikunnan käytettäväksi jäljempänä mainitut varat:

I. asuntorakennustoiminnan tukemiseen kaupunginhallituksen käytettäväksi merkitystä siirtomäärärahasta kaupungin varoista myönnettäviä lainoja varten

A. Kiinteistö Oy Tuukkalantie 5:n hankintakustannuksia varten 1 230 000 mk, Kiinteistö-oy Metsäpurontie 13:n 157 000 mk, Salpausseläntie 14:n 192 000 mk, Asunto-oy Metsäpurontie 9:n 1 343 000 mk, Asunto-oy Metsäpurontie 17:n 1 386 000 mk ja Kiinteistö Oy Kontulankaari 14:n 313 000 mk,

B. jäljempänä mainittujen yhtiön osakkeiden rahoitukseen 2 928 000 mk seuraavasti: Kiinteistö Oy Kontulankaari 14:n 679 800 mk, Kiinteistö Oy Koivikkotie 5:n 286 800 mk, Kiinteistö-oy Metsäpurontie 12:n 345 800 mk, Kiinteistö Oy Metsäpurontie 13:n 361 800 mk, Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14:n 1 253 800 mk,

II. häädettyjen asuntojen rakentamiseen nykyisten poikkeuksellisten vaikeuksien johdosta kaupunginhallituksen käytettäväksi merkitystä siirtomäärärahasta kaupungin myönnettävien lainojen rahoitusta varten: Kiinteistö Oy Kontulankaari 14:n lainojen 3 438 779 mk, Maunulan Kansanasunnot Oy:n 2 570 000 mk, Kiinteistö Oy Koivikkotie 5:n 1 151 345 mk ja Kiinteistö Oy Metsäpurontie 12:n 1 231 655 mk sekä

III. vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaista asuntorakennustoimintaa varten merkitystä siirtomäärärahasta 567 345 mk Kiinteistö Oy Metsäpurontie 12:lle myönnettäviä lainoja varten ja 1 232 655 mk Kiinteistö Oy Metsäpurontie 13:lle myönnettäviä lainoja varten (1.3. 663 §, 674 §).

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa v:n 1968 ja 1969 talousarvioihin asuntorakennustoiminnan tukemiseen merkittyjen Kiinteistä Oy Gunillantie 6:n, Kiinteistö-oy

Kasperinkuja 15:n ja Kiinteistö-oy Reiherintie 9:n osalta Laajasalon Lämpö Oy:n osakepääoman rahoitukseen merkityn määrärahan säästön yht. 153 000 mk ja Kiinteistö-oy Reiherintie 9:n v:n 1969 em. määrärahan säästön 1 272 950 mk sekä Kiinteistö-oy Kasperinkuja 15:n ja Kiinteistö-oy Kontulankaari 11:n osalle merkityn määrärahan säästön yht. 3 737 800 mk eli säästöt yhteensä 5 163 750 mk käytettäväksi Kiinteistö-oy Salpausseläntie 14:n hankintakustannuksiin myönnettävien lainojen rahoitukseen (20.12. 3446 §).

Kaupungin kertomusvuoden asuntorakennustoimintaan kaupungin varoista myönnettäviä lainoja ja kaupungin merkitsemien osakkeiden rahoitukseen myönnettiin seuraavat määrärahat:

I. asuntorakennustoiminnan rahoittamiseen varatusta määrärahasta kaupungin merkitsemien osakkeiden rahoitukseen: Kiinteistö-oy Kuusikkotie 4:lle 491 800 mk, Kiinteistö-oy Maunulantie 19:lle 538 800 mk, Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7–11:lle 650 800 mk ja Kiinteistö-oy Pakkalantielle 866 800 mk = 2 548 200 mk

II. hankintakustannusten rahoitusta varten myönnettävien lainojen rahoitukseen Asunto-oy Teuvo Pakkalan tie 12:lle 1 800 000 mk, Kiinteistö-oy Kuusikkotie 4:lle 2 000 000 mk, Kiinteistö-oy Maunulantie 19:lle 2 050 000 mk ja Kiinteistö-oy Pakkalantielle 600 800 mk = 6 450 800 mk

III. häädettyjen asuntojen rakentamiseen merkitystä määrärahasta hankintakustannusten rahoitusta varten myönnettävien lainojen rahoitukseen Kiinteistö-oy Pakkalantielle 5 950 000 mk ja Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7–11:lle 1 050 000 mk = 7 000 000 mk

IV. vuokra-alueiden järjestelylain 9 §:n mukaista asuntorakennustoimintaa varten merkitystä määrärahasta hankintakustannusten rahoitusta varten myönnettävien lainojen rahoitukseen Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7–11:lle 1 000 000 mk sekä Koskelan varikon henkilökunnan asuintaloa varten varatusta määrärahasta em. yhtiölle 1 150 000 mk, eli kaikkiaan 18 149 000 mk (27.12. 3524 §).

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa asuntotuotantotoimikunnan käyttämään em. varoja rakennusaikaisina luottoina ja laatimaan, sen jälkeen kun asuntohallitus olisi vahvistanut yhtiöiden lopulliset hankintakustannukset, kaupungin puolesta velkakirjat valtuuston ja kaupunginhallituksen aikaisemmin vahvistamin kuoletus- ja korkoehdoin.

Asuntohallitukselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunki sitoutuu huolehtimaan perustettaville Kiinteistö-oy Pakkalantie 1:lle, Kiinteistö-oy Kuusikkotie 4:lle, Kiinteistö-oy Maunulantie 19:lle, Kiinteistö-oy Pyynikintie 5:lle, Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7–11:lle kaupungin varoista myönnettävien omien varojen ja ensisijaisten luottojen lisäksi myös niistä rakennusaikaisista sekä ensisijaisista luotoista, joita mainitut yhtiöt mahdollisesti eivät tule saamaan raha- eikä vakuutuslaitoksilta, ja että kaupunki tulee tätä tarkoitusta varten v:n 1971 talousarvioon varattujen asuntorakennusmäärärahojen lisäksi varaamaan v:n 1972 talousarvioon riittävän määrärahan. Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin huolehtimaan asuntohallituksen lainavarausehtojen kaikinpuolisesta täyttämisestä (3.5. 1315 §).

Merkittiin tiedoksi, että asuntohallitus oli vahvistanut Laajasalon Lämpö Oy:n hankintakustannukset sekä lämpösopimuksen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa, lastentarhain lautakuntaa, huoltolautakuntaa sekä kiinteistölautakuntaa huolehtimaan Laajasalon Lämpö Oy:lle maksettavien perusmaksuosuuksiensa suorittamisesta, sekä mikäli määrärahoja ao. hallintokunnilta puuttuu tähän tarkoitukseen, tekemään kaupunginhallitukselle esitykset tarpeellisten määrärahojen myöntämisestä.

Asuntotuotantotoimikunta oikeutettiin laa-

timaan kaupungin puolesta lopullinen velkakirja Laajasalon Lämpö Oy:lle myönnettävästä lainasta asuntotuotantotoimikunnan esitykseen liittyvän velkakirjalomakkeen mukaisesti. Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti toimikunnan käyttämään Laajasalon Lämpö Oy:n hankintakustannuksiin myönnetyistä varoista kertyneen säästön Kiinteistö oy Koivikkotie 5:n hankintakustannusten rahoittamiseen kaupungin varoista myönnettäviin lainoihin sekä käyttämään varoja rakennusaikaisena luottona ja asuntohallituksen vahvistettua yhtiön kiinteistön lopulliset hankintakustannukset laadituttamaan lopulliset velkakirjat valtuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamin ehdoin (7.6. 1718 §).

Rakennuspiirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä jäljempänä mainitut pääpiirustukset: Arkkitehtitoimisto Matti Hakurin laatimat Kiinteistö-oy Pyynikintie 5:n rakennusten pääpiirustukset (28.6. 1970 §); Arkkitehtitoimisto Kirsti ja Erkki Helamaan laatimat Kiinteistö-oy Maunulantie 19:n ja Kiinteistö-oy Kuusikkotie 4:n rakennusten pääpiirustukset (28.6. 1971, 1973 §); Arkkitehtitoimisto Keijo Laine Ky:n laatimat Kiinteistö-oy Juhana Herttuan tie 7–11:n rakennusten pääpiirustukset (28.6. 1972, 1974 §); asuntotuotantotoimikunnan laadituttamat Asunto-oy Teuvo Pakkalan tie 12 -nimisen yhtiön rakennusten pääpiirustukset n:o 1–32 ja 2–9 (Maria Jotunin tie 14) (7.12. 3309 §) sekä Kiinteistö-oy Pakkalantien rakennusten yhteyteen rakennettavan lastentalon pääpiirustukset n:o 1–7. Piirustuksista oli hankittava Suomen Palontorjuntaliiton, kaupunginlääkärin sekä lastentarhain lautakunnan lausunnot, jotka oli palautettava kaupunginhallitukselle (13.12. 3381 §). Lastentarha- ja seimitaloista olisi tehtävä erillinen vahvistamisesitys sosiaalihallitukselle.

Vuokra-asunnoissa asuvien tulorajan tarkistaminen. Kaupunginhallitus päätti tehdä asuntohallitukselle esityksen valtion tuella saatavien asuntojen jakamisessa noudatettavien tulorajataulukoiden tarkistamisesta Helsingin kaupungin osalta niin, että vähemmän ansaitsevan aviopuolison verotettavista vuosituloista saadaan vähentää 2 300 mk ja kuukausituloista 600 mk sekä muiden tulonsaajien osalta verotettavista vuosituloista 2 300 mk ja kuukausituloista 250 mk (29.3. 941 §).

Kaupungin vuokratalojen ja kaupungin kiinteistöyhtiöiden taloissa vuokralaisina asuviin nähden päätettiin noudattaa seuraavaa:

1) Milloin vuokralaisen ja hänen kotona asuvien perheenjäsentensä tulot tai omaisuus tahi tulot ja omaisuus yhdessä ovat niin suuret, että hänen voidaan katsoa pystyvän ilman taloudellisia vaikeuksia hankkimaan asunnon ns. vapailta markkinoilta, on hänen kehottamisensa muuttaa pois kaupungin asunnosta otettava harkittavaksi.

2) Edellä mainittujen edellytysten vallitessa on ao. isännöitsijän kehotettava vuokralaista hankkimaan kaikki tarvittava selvitys yhtiön hallitukselle tai kiinteistövirastolle muuttokehotuksen käsittelyä varten.

3) Yhdenmukaisen harkinnan aikaansaamiseksi eri kiinteistöyhtiöissä ja kaupungin vuokrataloissa puheena olevassa asiassa on yhtiöitten hallitusten puheenjohtajien ja kiinteistöviraston edustajien kesken laadittava tarvittavat harkintaohjeet, jotka on saatettava kiinteistölautakunnan vahvistettaviksi.

4) Milloin yhtiön hallitus tai kiinteistövirasto katsoo, että vuokralaista on kehotettava ryhtymään toimenpiteisiin uuden asunnon hankkimiseksi, hänelle on annettava tähän tarpeellinen määräaika, joka on harkittava riittävän pitkäksi, esimerkiksi 1 vuodeksi, ja mikäli vuokralaisen oloissa tai tilanteessa muutoin tapahtuu asiaan vaikuttavia muutoksia, hänen uusi anomuksensa ja uudet selvityksensä tulee ottaa uudelleen harkittaviksi määräajan päättyessä tai jo sitä aikaisemminkin (22.11. 3131 §).

Asuntohallitukselle päätettiin esittää, ettei v. 1949–1967 rakennettujen kaupungin vuokrahuoneistojen vuokrissa tarvitsisi soveltaa

uuden asuntotuotantolain jyvitysmääräyksiä, vaan että jyvitys jätettäisiin vuokratalon omistajan ratkaistavaksi (7.6. 1717 §).

Asunnonjako-ohjeiden muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 23.10.1958 tekemäänsä päätöstä, että sen 4. kohdan mukaan asuntoasiainsihteerin tehtäväksi määrätään:

c. yhdessä molempien alueisännöitsijäin kanssa huolehtia kiinteistöviraston talo-osaston hallinnossa olevissa taloissa ja asunnonjakotoimikunnan antamien ohjeiden mukaisesti yhdessä ao. yhtiön isännöitsijän ja yhtiön kiinteistön sijaintialueen alueisännöitsijän kanssa sellaisten yhtiöiden vapautuvien asuntojen osoittamisesta, joiden lainoituslaeissa ei ole tulorajamääräyksiä, ns. purkutalojen, saneerattavien talojen ym. niihin verrattavien asukkaille ja henkilöille, joille kaupunginhallituksen päätöksen mukaan tai vuokra-alueiden järjestelystä 1.3.1962 säädetyn lain mukaan kaupungin on osoitettava asunto sekä ilmoittaa näistä toimenpiteistä kuukausittain asunnonjakotoimikunnalle ja kiinteistövirastolle,

d. tehdä esitys niiden c. kohdassa mainittujen vapautuvien asuntojen jakamisesta, joita ei tarvita c. kohdan mukaisiin osoituksiin, asunnonjakotoimikunnalle tai sen mahdollisesti keskuudestaan asettamalle jaostolle, lukuun ottamatta kuitenkaan yhtiöiden asukkaiden keskinäisiä siirtoja niihin luettuina myös kiinteistöviraston talo-osaston hallinnossa olevien talojen asukkaiden siirrot, joissa osoittamistehtävä pysytetään edelleen asuntoasiainsihteerillä ja isännöitsijöillä (17.5. 1476 §).

Asuntojen jakaminen. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin suorittamaan Kiinteistö-oy Koivikkotie 5 (100 asuntoa), Kiinteistö-oy Metsäpurontie 12 (93 asuntoa), Kiinteistö-oy Metsäpurontie 13 (104 asuntoa), Kiinteistö-oy Kontulankaari 14 (214 asuntoa) ja Kiinteistö-oy Salpausseläntie 14 (386 asuntoa) nimisten yhtiöiden asuntojen jakaminen sanomalehdissä kuuluttaen sekä asuntohallituksen kunnille antamien, asukkaiden valintaa koskevien ohjeiden lisäksi seuraavien jako-ohjeiden mukaisesti:

1) Yleisenä periaatteena asuntoja jaettaessa on pidettävä asunnonhakijoiden asunnontarpeen kiireellisyyttä ja välttämättömyyttä, jolloin on otettava huomioon,

että asunnonsaajien vuokran suorittamisesta on olemassa todennäköinen varmuus,

että asuntoa ei osoiteta sellaisille, jotka voisivat hankkia itselleen muun kuin kaupungin omistaman vuokrahuoneiston, ja

että perheellisille ei osoiteta liian pientä asuntoa.

2) Asunnonjakotoimikunnalla on oikeus edellä 1) kohdassa mainitusta yleisestä periaatteesta poiketen osoittaa asunto myös sellaiselle hakijalle, jonka hallinnassa oleva asunto uuden asunnon osoittamisen jälkeen vapauduttuaan voidaan ensi sijassa luovuttaa häädettäville tai heihin verrattaville.

3) Asunnonjakotoimikunnalla on oikeus häätö- ja niihin verrattavissa tapauksissa antaa asunto sellaisellekin asunnontarvitsijalle, joka ei ole määräajassa hakenut asuntoa, tai milloin kaupungin etu tai erittäin painavat muut syyt sitä vaativat.

Asunnonjakotoimikunnalle myönnettiin oikeus nimetä asukkaat 36 asuntoon Koskelassa Kiinteistö-oy Koskelanpuistossa ja 60 asuntoon Laajasalossa Kiinteistö-oy Svanströminkuja 5–7:ssä, joiden yhtiöiden talot valmistuvat v:n 1971 loppupuolella. Kiinteistö-oy Salpausseläntie 14. A -nimisen yhtiön asunnot päätettiin julistaa haettaviksi v. 1972 (25.1. 278 §, 25.10. 2840 §).

Asunnonjakotoimikunnan selostus aikana 1.1.1969–31.1.1971 suoritetuista asuntojen jaosta ja -välityksistä merkittiin tiedoksi (1.2. 359 §, 20.9. 2517 §).

Kaupunginhallitus kehotti asunnonjakotoimikuntaa yhteistoiminnassa huoltoviraston ja lastensuojeluviraston kanssa sijoittamaan 10 mustalaisperhettä kaupungin omistamista puutaloista Kiinteistö-oy Koivikkotie 5:n, Kiinteistö-oy Metsäpurontie 12:n,

Kiinteistö-oy Metsäpurontie 13:n, Kiinteistö-oy Salpausseläntie 14:n ja Kiinteistö-oy Kontulankaari 14:n kertomusvuonna ja v:n 1972 ensimmäisellä neljänneksellä valmistuviin asuntoihin sekä sijoittamaan näin vapautuviin asuntoihin ensisijaisessa asunnontarpeessa olevia mustalaisperheitä. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa em. virastojen kanssa valitsemaan mustalaisille tarkoitetut huoneistot mainituista yhtiöistä. Kiinteistövirastoa kehotettiin huolehtimaan 15.9.1971 mennessä avustuksen hakemisesta valtion v:n 1971 talousarvioon varatusta määrärahasta mustalaisten asuntoolojen parantamiseksi, edellä mainittujen asuntojen hankkimiseksi mustalaisperheille sekä harkitsemaan avustuksen hakemista kiinteistökaupoissa kaupungille tulevien rakennusten osoittamiseksi mustalaisten asunnoiksi. Asunnonjakotoimikuntaa ja kiinteistövirastoa kehotettiin lisäksi edelleen harkintansa mukaan jatkamaan toimenpiteitä kaupungin asuntojen osoittamiseksi mustalaisille (2.8. 2065 §).

Asunto-osakkeiden kuuluttaminen haettaviksi. Asunnonjakotoimikuntaa kehotettiin kuuluttamaan Asunto-oy Teuvo Pakkalan tie 12:n kiinteistöjen osakehuoneistoihin oikeuttavat osakkeet haettaviksi. Osakkeiden hakijoilla olisi mahdollisuus saada henkilökohtaista valtion asunto- ja lisälainaa. Osakkeiden hakijoina tulisivat ensisijaisesti kysymykseen kaupungin omistamissa vuokrataloissa asuvat henkilöt (20.12. 3449 §).

Aravahuoneistojen ostamista, myymistä ym. koskevat asiat. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät v:n 1971 aikana joukon päätöksiä, jotka koskivat eräiden myytäväksi ilmoitettujen aravahuoneistojen myymistä edelleen asunnonjakotoimikunnan sopiviksi katsomille henkilöille toimikunnan määräämillä ehdoilla ja yhtiöiden lunastuslaskelmien mukaisilla hinnoilla. Mikäli huoneistot myytiin henkilöille, jotka voitiin hyväksyä kulloinkin kysymyksessä olevassa tapauksessa, kaupunki ei käyttänyt etuosto-oikeuttaan. Eräissä tapauksissa kaupunki antoi suostumuksensa huoneistojen vaihtamiseen.

Pysyvään asuntonäyttelyyn osallistumista koskevan valtuuston päätöksen johdosta kaupunginhallitus kehotti asuntotuotantotoimikuntaa tekemään aikanaan kaupunginhallitukselle esityksen määrärahatarpeesta huomioon ottaen, että v:lta 1971 näyttelyn rakentamis- ja ylläpitokustannukset tulisi suorittaa asuntotuotantomäärärahoista sekä tutkimaan, onko Osuuskunta Asuntomessujen esittämä kustannusten jakoperuste asiallinen. Kaupungin edustajaksi ja yhdysmieheksi määrättiin asuntotuotantotoimiston pääll. Pekka Löyttyniemi osuuskunnan kanssa käytäviä neuvotteluja varten (1.6. 1636 §).

Kaupunginhallitus päätti sittemmin myöntää asuntotuotantotoimikunnan käytettäväksi 201 000 mk maksettavaksi ennakkona Osuuskunta Asuntomessuille pysyvän asuntonäyttelyn rakentamisesta ja ylläpidosta kertomusvuonna. Samalla kaupunginhallitus päätti, ettei osuuskunnalle mainitun näyttelyn rakentamisesta ja ylläpidosta suoritettavia maksuja sijoiteta rakennettavien kiinteistöjen rakennuskustannuksiin. Asuntotuotantotoimikuntaa kehotettiin näyttelytoiminnan käynnistyttyä ja toiminnasta saatujen alkukokemusten jälkeen neuvottelemaan kustannusten jakamisesta kuntien kesken esim. 5-vuotisasuntotuotanto-ohjelmien tuotantotavoitteiden mukaisessa suhteessa tai kuntien alueille saadun valtion lainoituksen mukaisessa suhteessa. Näyttelytoiminnassa olisi vastaisuudessa pyrittävä pienentämään kuntien osuutta mm. siten, että selvitettäisiin mahdollisuudet periä myös rakennuttajilta jokin osanottomaksu näyttelyssä esillä olevasta aineistosta (2.8. 2083 §, 22.11. 3132 §).

Pääkaupunkiseudun kuntien asuntotuotanto-ohjelmien koordinoiminen. Helsingin Seutukaavaliiton toimisto oli 24.5. lähettämässään kirjelmässä, joka sisälsi asuntotuotanto-ohjelmien laadintaa koskevia ohjeita, kiinnittänyt jäsenkuntiensa huomiota siihen, että ko. kun-

tien asuntotuotanto-ohjelmien edellyttämä väestön kokonaiskasvu oli lähes kaksinkertainen asuntohallituksen ja seutukaavaliiton tuoreimpaan väestöennusteeseen verrattuna. Tästä saattoi olla seurauksena liian monien rakennuskohteiden samanaikainen käynnistäminen. Jokaisen kunnan tulisi pyrkiä laatimaan yksityiskohtainen asuntopoliittinen periaateohjelma, johon asuntotuotanto-ohjelma perustuisi. Asuntotuotanto-ohjelmien koordinointi pääkaupunkiseudun kuntien kesken oli koettu suureksi ongelmaksi aina v:sta 1968 lähtien. Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta oli mm. pyytänyt kirjeessään kaupunkia pidättäytymään vuosia 1973–1977 koskevan asuntotuotanto-ohjelman laatimisen aloittamisesta siihen saakka, kunnes yhteistyön muodoista olisi sovittu. Rakentamisohjelmatoimikunta oli periaatteessa yhtynyt tehtyyn esitykseen. Yhteistyön muodot tulisi selvittää mahdollisimman nopeasti, jotta mainittujen vuosien asuntotuotanto-ohjelma saataisiin eri kunnissa aikaan suunnitellulla tavalla. Asuntotuotanto-ohjelmien koordinoinnin lisäksi tulisi selvittää myös pääkaupunkiseudun yhteisiä asuntopoliittisia tavoitteita sekä tarvetta ja mahdollisuuksia vuokra-asuntotuotannon yhteistoimintaan. Rakentamisohjelmatoimikunnan lausunto päätettiin saattaa Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle tiedoksi (20.9. 2512 §, 29.11. 3214 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Siivouskorvausperusteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupungin neuvottelijain sekä Helsingin KTV yhteisjärjestön kesken saavutetun yksimielisen neuvottelutuloksen ja vahvistaa kaupungin virasto- ja poliisitalojen ns. pinta-alasiivoojien palkkausperusteet sekä nuorisotyölautakunnan kerhokeskusten siivouksesta maksettavien palkkioiden perusteet palkkalautakunnan kirjeestä n:o 231 ilmenevän mukaisiksi (26.4. 1276 §).

Kaupungintalo. Muihin pääomamenoihin merkityistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 41 000 mk Kaupungintalon keittiön ja ravintolan muutos- ja täydennystöihin sekä ao. kalustomäärärahoista 13 300 mk näiden töiden edellyttämiä irtaimistohankintoja varten (26.4. 1243 §).

Kaupungintalon huoneeseen n:o 257 päätettiin asentaa TV-antennipiste Keskusosuusliike Hankkijan 6.5. tekemän tarjouksen mukaisesti käyttäen tarkoitukseen em. määrärahoja (yjsto 12.5. 5785 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä prof. Aarno Ruusuvuoren laatimat, 10.2.1971 päivätyt Kaupungintalon korttelin K 30 autotallin muutospiirustukset n:o 1–3 siten, että ilmastointikoneen siirtoa ja ilmastointikanavien muutostöitä pyritään välttämään. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin suorittamaan piirustusten mukaiset muutostyöt käyttäen tarkoitukseen Kaupungintalon rakennustyöhön varattuja määrärahoja (26.4. 1232 §).

Kallion virastotalo. Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa kehotettiin suorittamaan tutkimuksia Kallion virastotalon huonetilojen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesta käyttämisestä sekä tarvittaessa tekemään esityksiä yleisjaostolle huonetilojen jakamisesta virastotalossa työskentelevän henkilökunnan kesken (yjsto 15.9. 6486 §). Virastotalon 9. kerroksen huoneet n:o 911, 917 A ja 918 päätettiin jakaa siten, että saadaan ainakin 10 uutta erillistä huonetta, että huoneesta n:o 918 erotettavista kahdesta nurkkahuoneesta rakennetaan enintään 5 ikkunamodulin (n. 28 m²) suuruisia sekä että ruokalasiiven kokoushuone n:o 5 osoitetaan henkilöasiainkeskuksen hallintaan (yjsto 26.10. 6728 §).

Muihin kiinteistömenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 60 000 mk talorakennusosaston 8.2.1971 päivättyjen piirustusten mukaisten muutos-

töiden suorittamisesta virastotalon 6.–8. kerroksissa aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (3.5. 1326 §).

Kiinteistölautakuntaa kehotettiin suorituttamaan Kallion virastotalossa sijaitsevien lastensuojeluviraston tutkinta-aseman huoneistojen muutos- ja korjaustyöt rakennusviraston laatiman suunnitelman mukaisesti. Tarkoitukseen myönnettiin 114 000 mk muihin pääomamenoihin merkityistä kaupunginhallituksen käyttövaroista (18.10. 2796 §). Samoista määrärahoista myönnettiin 95 000 mk virastotalon läntisen pihan korjaamista varten vesivuodon poistamiseksi kaupunginarkiston kellariarkistosta (16.8. 2187 §).

Yleisjaosto oikeutti kaupunginkanslian tilaamaan Kaupungintalon ja Kallion virastotalon juhlavalaistuksen Helsingin Juhlaviikkojen ajaksi. Kustannukset saatiin suorittaa muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 28.7. 6263 §). Lisäksi päätettiin Kaupungintalo, Finlandia-talo ja Kallion virastotalo toistaiseksi juhlavalaista iltaisin klo 24:ään saakka (yjsto 17.11. 6809 §).

Talon Aleksanterinkatu 20 koksilämmitteisen rakennuksen osan kaukolämmitykseen liittämisestä aiheutuneita kustannuksia varten myönnettiin 16 300 mk muihin pääomamenoihin kaupunginhallituksen käytettäväksi merkityistä määrärahoista (yjsto 14.7. 6194 §).

Talo Nilsiänkatu 6. Valtuusto päätti 9.6. ostaa Vallilan korttelissa n:o 699 sijaitsevan tontin n:o 6 rakennuksineen. Tämän johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa kiireellisesti yhteistoimin kaupunkisuunnitteluviraston, sairaalaviraston ja hankintatoimiston sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa laatimaan talon Nilsiänkatu 6 huonetilojen väliaikaista käyttöä varten tarvittavan muutostyösuunnitelman kustannusarvioineen ottaen huomioon kiinteistöviraston taholta aikanaan annettavan ilmoituksen huonetilojen jakamisesta mainittujen virastojen kesken ja lisäksi mahdollisuuden rakentaa tiloihin ns. maisemakonttori sekä yleisten töiden lautakuntaa tekemään kaupunginhallitukselle määrärahaesityksen muutostöiden suorittamista varten niin ajoissa, että määräraha voitaisiin ottaa v:n 1972 talousarvioon. Rakennusvirastoa kehotettiin yhteistoimin tietojenkäsittelykeskuksen kanssa tekemään

muutostyösuunnitelma kustannusarvioineen talossa Nokiantie 4 sijaitsevan n. 270 m²:n suuruisen, hankintatoimiston konekorjaamolta vapautuvan huonetilan kunnostamiseksi tietojenkäsittelykeskuksen lisätilaksi sekä

työhön tarvittavan määrärahan myöntämistä koskeva esitys kaupunginhallitukselle (14.6. 1787 §).

Huonetilojen luovuttaminen eri tarkoituksiin. Kaupungintalon juhlasali, Valkoinen sali, Jugendsali ja Kallion virastotalon eräitä huonetiloja saatiin luovuttaa eräillä ehdoilla seuraavia tilaisuuksia varten: Radion Sinfoniakuoron konserttia varten (yjsto 19.5. 5823 §); Polyteknikkojen kuoron ja Polyteknikkojen Orkesterin yhteiskonserttia varten (yjsto 24.2. 5321 §); Sällskapet M.M. yhdistyksen konserttia varten (yjsto 28.4. 5709 §, 10.11. 6767 §); Stadion-säätiön edustajiston vuosikokousta varten (yjsto 10.2. 5225 §); Helsinki-Seuran vuosikokousta ym. varten (yjsto 3.3. 5362 §, 17.3. 5458 §); Helsingin Juhlaviikkojen aikana järjestettävää lastenkonserttia varten (yjsto 4.8. 6295 §); Helsingin tuomiokunnan järjestämiä oikeudenkäyntejä varten (yjsto 14.4. 5607 §, 23.6. 6014 §, 15.9. 6494 §, 17.11. 6805 §, 8.12. 6922 §); Maitohygienialiiton vuosikokousta ja palkintojen jakotilaisuutta varten (yjsto 7.1. 5004 §); Helsingin Kirjailijat -yhdistyksen yleiskokousta varten (yjsto 13.1. 5053 §); Crusell-kvintetin kamarimusiikki-iltaa varten (yjsto 13.1. 5054 §); Helsingin Puutarhaseuran järjestämän kotipihakilpailun palkintojenjakotilaisuutta varten (yjsto 20.10. 6693 §); Yhteiskuntasuunnittelun seuran järjestämää Göteborgin kaupungin

uusia keskustaratkaisuja ja liikennesuunnitelmia koskevaa tiedotustilaisuutta varten (yjsto 20.1. 5095 §); Uudenmaan Maakuntaliiton kevätkokousta varten (yjsto 3.3. 5363 §); Helsingin Kummikuntayhdistyksen vuosikokousta varten (yjsto 10.3. 5407 §); Suomen Television käyttöön televisionäytelmän nauhoittamista varten (yjsto 14.4. 5606 §); Helsingin Suomi-Amerikka Yhdistyksen järjestämää konserttia varten (yjsto 31.3. 5546 §); Suomi-Romania Seuran järjestämää Bukarest—Romanian pääkaupunki -nimisen näyttelyn järjestämistä varten (yjsto 3.3. 5361 §); Suomi-Korea-Seuran järjestämää Korean Demokraattista Kansantasavaltaa esittelevää näyttelyä varten (yjsto 15.12. 6954 §) sekä Suomi-Kuuba seuran järjestämää julistetaiteen näyttelyä varten (yjsto 8.9. 6451 §).

Rakennusten purkaminen. Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto myönsivät tarvittavat määrärahat jäljempänä mainittujen rakennusten purkamiseen: 4. kaupunginosan korttelin n:o 166^{b} tontilla n:o 14 sijaitsevat rakennukset (21.6. 1876 §); Kuukiventie 2:ssa oleva asuinrakennus ulkorakennuksineen sekä tonteilla Köydenpunojankatu 9–11 sijaitsevat rakennukset (15.3. 828 §); Etu-Töölön korttelissa n:o 434 ja 415 olevat rakennukset, lukuun ottamatta korttelissa n:o 415 olevaa sairaalahenkilöstön asuintaloa, Kampin korttelin n:o 166^{b} tontilla n:o 15 olevat rakennukset, tilalla Taru RN:o 1^{44} Tullisaaren yksinäistaloa sijaitsevat rakennukset sekä Laajasalon kylän tilan RN:o 1^{1009} alueella sijainneen, tulipalossa tuhoutuneen Magasinvilla-nimisen huvilan rakennusjäännökset (13.4. 1117 §); Pasilankatu 16:ssa ja Haagassa Liljekulle-nimisellä entisellä vuokra-alueella olevat rakennukset sekä Alankotie 8:ssa oleva asuinrakennus (2.8. 2091 §); Päijänteentie 7:ssä sijaitseva asuinrakennus ulkorakennuksineen (18.1. 190 §); Vallilan ulkoilmanäyttämön rakennukset ja rakennelmat, Tenholantien varrella entisellä Pasilan sikala -alueella oleva asuinrakennus talousrakennuksineen, Seppämestarintie 59:ssä sijaitseva asuinrakennus talousrakennuksineen ja Maistraatinkatu 9:ssä sijaitsevat asuinrakennukset talousrakennuksineen (14.6. 1822 §); Koskelan korttelin n:o 974 tontilla n:o 1 ja korttelin n:o 976 tontilla n:o 5 olevat rakennukset, lukuun ottamatta niitä rakennuksia, jotka tarvitaan työmaatarkoituksiin, talot Maunulantie 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13–15 ja 17 sekä Jokiniementie 29:ssä ja Kirkonkyläntie 28 b:ssä sijaitsevat rakennukset (22.3. 881 §); Oulunkylän korttelin n:o 28161 tonteilla n:o 1 ja 2 olevat asuinrakennukset talousrakennuksineen sekä Suutarilan kylässä olevalla tilalla Soläng RN:o 4^{159} sijaitseva asuinrakennus (5.4. 1030 §); Lauttasaaressa Takaniemen puistossa kesäasuntorakennus talousrakennuksineen ja Koskelan puistokylässä Lillukkapolun varrella sijaitseva pesutuparakennus (yjsto 10.11. 6789 §); Etelä-Kaarelassa tilalla Magnuskärr RN:o 7^{258} oleva rakennus n:o 1 (yjsto 2.6. 5929 §); Rajasaaren huvila b ulkorakennuksineen sekä Latokartanontie 13:ssa sijaitsevat kolme asuin- ja kaksi talousrakennusta (18.1. 198 §); Herttoniemen tilalla RN:o 5^{33} olevat asuinrakennus ja kaksi ulkorakennusta, Mäkelän tilalla RN:o 4^{227} oleva asuin- ja ulkorakennus, Tomtbackan tilalla RN:o 1^{2} oleva peltolato, Munkkiniemen tilalla RN:o 1^{1170} oleva peltolato, tilalla RN:o 6^{541} Tapanilassa oleva peltolato, Vartion tilalla RN:o 2^{1070} oleva peltolato sekä Malmin tilalla Ströms RN:o 4^{55} olevat kolme ulko- ja talousrakennusta sekä Tuomarinkylän tilalla RN:o 1^{654} oleva saharakennus (yjsto 31.3. 5559 §) ja Tullisaaren yksinäistaloon kuuluvalla tilalla Tuulentupa RN:o 1^{54} olevat rakennukset (yjsto 27.1. 5152 §).

Helsingin yliopistolliselle keskussairaalalle päätettiin ilmoittaa, ettei eräiden kaupungin maalla Lapinlahdessa sijaitsevien rakennusten purkamiseen ollut kaupungin taholta huomauttamista (yjsto 17.2. 5293 §).

Maistraatti oli rakennustarkastusviraston esityksestä rakennuslain 124 ja 144 §:n no-

jalla velvoittanut Ruusa Frimanin purkamaan Vallilan kaupunginosassa osalla tilaa RN:o 2 Kumpulan kylässä (Kumpulantie 16) hänen omistamansa kolme asuinrakennusta, koska niissä suoritetuista vähäisiksi katsottavista korjauksista huolimatta rakennuksia oli pidettävä paloturvallisuuden kannalta vaarallisina. Friman oli valittanut päätöksestä lääninhallitukseen katsoen, että maistraatti oli liian yksipuolisesti ottanut päätöstä tehdessään huomioon rakennustarkastajan selvityksen. Koska rakennukset sijaitsevat kaupungilta vuokratulla, kaavoittamattomalla maalla, jonka vuokraoikeutta ei voi muulla tavalla käyttää hyväkseen, valittaja oli pyytänyt valituksenalaisen päätöksen kumoamista ja kaupungin velvoittamista korvaamaan valittajan kulut niin maistraatissa kuin lääninhallituksessakin. Henkilöasioita ja sosiaalitointa johtava apulaiskaupunginjohtaja katsoi, ettei kaupunki maanomistajana ja vuokranantajana ollut esittänyt vaatimusta rakennusten purkamisesta eikä kaupunkia ollut pidettävä asiassa asianosaisena, vaikka kaupungilla rakennuslain 138 §:n 2 mom:n mukaan oli asiassa puhevalta. Kaupungin ei siis tulisi lausunnossaan ottaa kantaa siihen, onko purkupäätöksen perusteeksi esitetty selvitys riittävä. Kun purkuasia ei koskenut kaupunkia maanomistajana eikä vuokranantajana, ei valittajan kulujen korvaamiseen kaupungin varoista ollut laillisia perusteita. Kaupunginhallitus päätti lähettää lääninhallitukselle henkilöasioita ja sosiaalitointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan perustelujen mukaisen lausunnon asiassa (13.4. 1133 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto päätti kohtuussyistä vapauttaa eräiden lasten vanhemmat suorittamasta kaupungille lasten aiheuttamasta tulipalosta aiheutuneita vahinkoja (yjsto 27.1. 5151 §).

Kaatumisen ja liukastumisen aiheuttamia vahingonkorvauksia maksettiin seuraaville jäljempänä mainitut määrät: Aino Hartikainen 593 mk (yjsto 6.4. 5587 §); Fanny Lahtinen 263 mk (yjsto 26.5. 5895 §); Irma Ruuskanen 5 000 mk (yjsto 6.10. 6623 §); Bertta Sirén 98 mk (yjsto 24.3. 5514 §) ja Tyyne Sundström 740 mk (yjsto 19.5. 5845 §, 17.11. 6822 §); kaupungin työmaalla tapahtuneesta vahingosta päätettiin kolmelle eri henkilölle suorittaa yht. 260 mk:n suuruinen korvaus (yjsto 30.6. 6070 §).

Kaupunkisuunnittelu

Viranhaltijat. Kaupunkisuunnitteluviraston 33. pl:n liikennesuunnittelupäällikön virkaan valittiin dipl.ins. Heikki Salmivaara tavanmukaisilla ehdoilla. Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkisuunnitteluviraston tekemään, mikäli kunnallinen sopimusvaltuuskunta antaa siihen suostumuksensa, dipl. ins. Salmivaaran kanssa kaupunginhallituksen vahvistaman kaavakkeen mukaisen palkkaussopimuksen, jonka mukaan hänelle maksetaan 4 233 mk:n suuruinen kuukausipalkka virkaan astumisesta lukien (28.6. 1992 §).

Kaupunginhallitus myönsi ao. määrärahoista 14 700 mk sijaisen palkkaamista varten hoitamaan työsopimussuhteessa kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston asemakaavasihteerin tehtäviä 1.5. alkaen siksi ajaksi, jona toimen vakinainen haltija hoitaa muita tehtäviä, kuitenkin kauintaan 31.12. saakka (17.5. 1484 §).

Kaupunkisuunnitteluviraston kansliaosaston 29. pl:n sihteerin virka päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä (1.3. 687 §).

Varatuomari Pentti Sunilalle päätettiin myöntää ero kansliaosaston osastopäällikön virasta 1.2. lukien. Virka päätettiin toistaiseksi jättää täyttämättä (1.2. 376 §). Projektijohtajan tointa koskeva hakuilmoitus päätettiin julkaista erilliskuulutuksena valtuuston 12.2.1969 päättämissä lehdissä (yjsto 14.7. 6169 §).

Kaupungin kehittämisen yleispäämäärän määritteleminen. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 30.3.1967 tekemäänsä päätöstä,

että kaupungin vastaisessa kehittämisessä pyritään mm. varaamaan asuntoja kaupungin nykyisellä alueella niin, että niitä on ainakin 600 000 asukkaalle v. 1983 sekä että tämä päämäärä otetaan huomioon suunniteltaessa ja toteutettaessa kaupungin alueen maankäyttöä ja liikennettä, kiinnittäen tällöin huomiota joukkoliikenteen kehittämiseen, sekä asutuksen ja työpaikkojen samoin kuin elinkeinotoiminnan tarkoituksenmukaista ja liikennetaloudellisesti oikeata sijoittamista, kaupungin kokonaistaloutta ja toimintaa sekä sen eri hallinnonalojen taloutta ja toimintaa (11.10. 2689 §).

Uudenmaan läänin kuntauudistusta koskeva lausunto. Uudenmaan lääninhallitus oli varannut kaupunginhallitukselle tilaisuuden lausua mielipiteensä sisäasiainministeriön asettaman kuntauudistuksen neuvottelukunnan ehdotuksesta. Vs. kaupunginjohtaja huomautti, ettei lääninhallituksen alustavassa ja lopullisessa eikä kuntauudistuksen neuvottelukunnan ehdotuksessa ole esitetty muutoksia Helsingin kaupungin, Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin maalaiskunnan, jotka muodostavat Helsingin seudun sydänalueen, kunnallisen jaoituksen osalta. Tämä johtuu siitä, että Helsingin kaupungin ja sen em. lähikuntien yhteisten tehtävien hoidon järjestäminen on vireillä muussa yhteydessä. Lääninhallituksen valmistelema kuntauudistusehdotus ei siis koske Helsingin seudun sydänalueen kuntia lainkaan ja Helsingin seudunkin osalta vain Kirkkonummen kuntaa, johon ehdotetaan liitettäväksi Siuntion kunta. Kaupunginhallitus päätti sisäasiainministeriölle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista neuvottelukunnan ehdotuksesta tarkistuksiksi lääninhallituksen kuntauudistusta koskeviin suunnitelmiin ja viitata samalla valtuuston v. 1969 ja 1970 lääninhallitukselle sen alustavasta ja lopullisesta ehdotuksesta kuntauudistusta koskeviksi suunnitelmiksi Uudenmaan läänissä antamiin lausuntoihin (11.1. 74 §).

Vähittäiskaupan tilantarvetta koskevassa Helsingin kauppakamarin kirjeessä todettiin, että Helsingin seudun suunnittelun yhteydessä oli laadittu myös useita vähittäiskaupan kannalta laajakantoisia suunnitelmia. Nämä suunnitelmat oli kuitenkin yleensä laadittu oman kunnan rajojen puitteissa. Tämän vuoksi on kauppakamarin aluesuunnitteluvaliokunnan toimesta kartoitettu pääpiirteittäinen kokonaisnäkemys. Asiaa koskeva muistio oli lähetetty mm. Helsingin kaupunginhallitukselle. Kauppakamari pyysi, että vähittäiskauppaa koskevista kysymyksistä päätettäessä otettaisiin muistio huomioon ja että se jaettaisiin luottamusmiehille ja virkamiehille toimenpiteitä varten. Rakennusohjelmatoimikunta oli muistion johdosta todennut, että eri alueille sijoittuvien keskuksien liikekerrosalassa on ilmeistä ylimitoitusta, josta osa voitaisiin mahdollisesti osoittaa asuntokäyttöön. Tästä syystä toimikunta oli 1.6. esittänyt kaupunkisuunnittelulautakunnalle, että keskuksien suunnittelua jatkettaessa kiinnitettäisiin erityistä huomiota niiden suunnittelemiseen siten, ettei mahdollisesti toteuttamatta jäävien liiketilojen varausten vuoksi vähennetä mahdollisuuksia käyttää samaa kerrosalaa asuntoja varten. Kaupunginhallitus päätti merkitä Helsingin kauppakamarin muistion tiedoksi sekä lähettää sen mahdollisia toimenpiteitä varten rakennusohjelmatoimikunnalle, kaupunkisuunnittelulautakunnalle ja kiinteistölautakunnalle (28.6. 1921 §).

Uudenmaan tieverkkotutkimusta koskeva lausunto. Helsingin seutukaavaliitto oli yhdessä Uudenmaan muiden seutukaavaliittojen sekä tie- ja vesirakennuslaitoksen kanssa osallistunut Uudenmaan tieverkkotutkimus 1970 -nimisen tutkimuksen suorittamiseen sekä pyytänyt jäsenkunniltaan lausuntoa tutkimuksen lopputuloksesta. Tutkimuksessa ei ollut otettu kantaa teiden yksityiskohtaiseen linjaukseen. Tutkimuksen pohjana olevalla maankäyttöennusteella ei myös ollut sanottavaa merkitystä tutkimuksen loppu-

tulokseen, elleivät mahdolliset virheet ole todella oleellisia. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoi mm., ettei tutkimus sisältänyt tieverkon pitkän tähtäyksen kehittämisohjelmaa Helsingin kaupungin alueella, koska tutkimuksesta oli poistettu Helsingin ohikulkutien eteläpuolinen osa. Tutkimustuloksilla ja niiden mahdollisella toteuttamisella olisi kuitenkin merkitystä myös Helsingin kaupungin liikenneolojen kehittymisen kannalta, sillä huomattava osa Uudenmaan tieverkkoa kuormittavasta liikenteestä syntyy Helsingin kaupunkiseudun asukkaiden tai seudulle saapuvien matkustajien liikkumisesta sekä alueen synnyttämästä tavara-autoliikenteestä. Tutkimuksen tarkoituksena on ollut laatia ehdotus siitä, miten Uudenmaan tieverkkoa olisi kehitettävä vv. 1971–1990 eli muodostaa pohjaa valtion päätieinvestoinneille tänä, ajanjaksona. Tutkimuksen ulkopuolelle on jätetty mm. raideliikenne ja alempiasteinen tieverkko. Tutkimuksessa on käsitelty myös ulkoista päätieverkkoa, mutta epäselväksi jää, paljonko valtio voi osoittaa investointeja pääkaupunkiseudun sisäisen liikenteen tarkoituksenmukaiseen kehittämiseen. Päätieverkon investointien lisäksi tulisi määrärahoja varata riittävästi myös Helsingin kaupunkiseudun yksilöllisen ja joukkoliikenteen väyläinvestointeihin, paikallistieverkon kehittämiseen, kevyen liikenteen järjestelyihin tiealueiden yhteydessä ja rautatien henkilöliikenne- ja eritasojärjestelyihin. Koska vapaa auton käyttö aiheuttaa sekä taloudellisesti että ympäristöllisesti kohtuuttomia rasituksia, pyrkii Helsingin kaupunki rajoittamaan auton käyttöä kaupungin ydinalueella ja parantamaan nopeasti joukkoliikenteen palvelutasoa. Muuttoliikenne on 1960-luvulla kohdistunut Helsinkiin ja sen naapurikuntiin suuntautuen voimakkaimmin säteittäisten pääliikenneväylien varrella sijaitseviin kasvaviin keskuksiin. Uudellamaalla rekisteröityjen ajoneuvojen määrä v:n 1970 alussa oli 24.2 % koko maan määrästä. Helsingin paikallisteiden rakentamista ei ole katsottava pelkästään kunnallisena, vaan myös seudullisena, jopa valtakunnallisena asiana. Kaupunki oli viime vuosina joutunut osallistumaan sellaisten teiden rakentamiseen, joiden toteuttaminen olisi kuulunut valtiolle. Valtio oli vuosittain käyttänyt Helsingin teihin vain 6 % tämän alueen moottoriajoneuvoista saaduista varoista. Vastaava luku on koko maassa ollut keskimäärin 60–70 %. Helsingissä rekisteröityjen ajoneuvojen määrä oli v:n 1970 alussa 12.9 % koko maan määrästä. Rakennuslain 93 §:n mukaan valtionapua voi saada vain kaupunki ja maksetaan korvausta vain kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeiden katujen kestopäällystämiseen. Korvausta voidaan saada myös kalliiden leikkausten ja penkereiden sekä katuun liittyvien kallisrakenteisten siltojen rakentamiseen. Säännökset estävät valtionavun myöntämisen muiden katujen rakentamiseen ja moottoriteistä johtuvien rinnakkaisteiden järjestelyjen rahoittamiseen. Lautakunta katsoi, että lakia olisi pikaisesti muutettava ja kuntien tulisi saada entistä enemmän mahdollisuuksia päättää liikenneolojensa kehittämisestä. Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin seutukaavaliitolle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (20.12. 3464 §).

Katajanokan suunnittelua koskevan asemakaavakilpailun järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti, että Katajanokan eräiden alueiden suunnittelusta järjestetään yleinen asemakaavakilpailu, jonka ensimmäinen vaihe käsittää ideakilpailun ja toinen vaihe varsinaisen suunnittelukilpailun. Kilpailussa noudatetaan Suomen Arkkitehtiliiton julkaisemia arkkitehtuurikilpailujen sääntöjä. Kutsu kilpailuun on julkaistava mahdollisimman pian. Kilpailun toimeenpanemista varten asetetaan palkintolautakunta, jonka puheenjohtajaksi nimetään valtiosiht. Paul Paavela ja jäseniksi apul.kaup.joht. Aatto Väyrynen, rakennusneuvos Heikki Sysimetsä, virastopääll. Lars Hedman, virastopääll.

Pentti Lehto sekä kaksi Suomen Arkkitehtiliiton toimesta nimettävää henkilöä. Palkintolautakunta oikeutettiin määräämään palkintojen ja lunastusten suuruudet siten, että niiden yhteismäärä kummankin vaiheen osalta on enintään 50 000 mk, sekä ottamaan itselleen sihteeri ja kuuleman asiantuntijoita. Suomen Arkkitehtiliiton nimeämille lautakunnan jäsenille suoritetaan palkkio arkkitehtuurikilpailujen sääntöjen mukaisesti. Palkintolautakunnan puheenjohtajalle ja muille jäsenille suoritetaan palkkiona kullekin puolet arkkitehtuurikilpailujen sääntöjen perusteella lasketusta palkkiosta. Palkintolautakunta oikeutettiin päättämään kilpailuaikataulusta. Samalla kaupunginhallitus päätti, että enintään puolet kilpailun järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista suoritetaan kaupungin varoista valtion suorittaessa niistä toisen puolen. Lisäksi kaupunginhallitus edellytti, että lautakunta kuulee asiantuntijoina mm. muinaistieteellisen toimikunnan ja Katajanokka-Seuran edustajia. Katajanokan aate- ja suunnittelukilpailun kustannuksia varten kaupunginhallitus myönsi 50 000 mk (19.4. 1180 §, 25.10. 2860 §).

Hernesaaren rannan kaavallisten perusteiden selvittämisestä aiheutuneita kustannuksia varten kaupunginhallitus myönsi 50 000 mk (22.2. 615 §).

Pohjois-Haagan ja Kannelmäen eräitä alueita koskevan osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen kaupunginhallitus päätti lähettää osayleiskaavat sisäasiainministeriölle, Uudenmaan lääninhallitukselle, Uudenmaan läänin maanmittauskonttorille, Helsingin seutukaavaliitolle, Espoon kauppalanhallitukselle, Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitukselle, maistraatille, rautatiehallitukselle ja alueneuvottelukunnalle tiedoksi. Samalla kaupunginhallitus päätti asettaa tavoitteeksi, että Pohjois-Haagan ja Kannelmäen rakennustoiminnan yhteydessä tulee pyrkiä, kuitenkin tarkoin kulloistenkin taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa, kaupunginosakokonaisuuden yhtaikaiseen toteuttamiseen sekä siihen, ettei asuntojen hintoihin eikä vuokriin sisällytetä pysäköintikustannuksia, vaan että ne peritään autopaikan suoranaiselta käyttäjältä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa selvittämään, millä kiinteistöpoliittisilla keinoilla kaavan toteuttamista voitaisiin helpottaa ns. Lassilan alueella (4.10. 2629 §).

Vartiosaaren ja Rastilan kaavarunkosuunnitelmat. Kaupunginhallitus päätti muuttaen 22.12.1969 tekemäänsä päätöstä myöntää kaupunkisuunnitteluvirastolle Vartiosaaren ja Rastilan alueita koskevien kaavarunkosuunnitelmien laatimista varten lisäaikaa siten, että suunnitelmat on saatava valmiiksi 30.6.1972 mennessä soveltuvin osin kaupunginhallituksen 9.6.1969 tekemässä päätöksessä mainituin ehdoin ottaen kuitenkin huomioon valtuuston 27.1. asuntotuotanto-ohjelman käsittelyn yhteydessä tekemät päätökset (17.5. 1485 §).

Myyrmäen kaavarunkosuunnitelma. Helsingin maalaiskunta oli pyytänyt lausuntoa maalaiskunnan länsiosassa, Pohjois-Kaarelan kylässä n. 12 km:n etäisyydellä Helsingin keskustasta sijaitsevan Myyrmäen kaavarunkosuunnitelmasta. Suunnitelmaan kuuluvalle alueelle on ehdotettu rakennettavaksi asuntoja yhteensä 680 000–734 000 kerrosalaneliömetriä, mikä vastaa n. 22 500–24 500 asukasta v. 1980. Alueelle sijoitettavan aluekeskuksen vaikutusalueen väestöpohjaksi on oletettu n. 60 000 asukasta sekä Helsingin kaupungin alueelta lisäksi n. 20 000 asukasta. Keskuksen kerrosalaneliömetrimääräksi on suunniteltu 87 000–107 000, josta kaupallisia palveluja varten 37 000–42 000 sekä konttoreita ja keskusta-asutusta varten 20 000 –30 000 ja julkisia palveluja varten 30 000 –35 000. Työpaikka-arvio koko kaavarunkoalueella on n. 6 260–7 350. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoi mm., että Myyrmäen kaavarunko yleisperiaatteiltaan soveltui alempiasteisen kaavoituksen pohjaksi Helsingin maalaiskunnan alueella. Kuntien raja jakaa aluekeskuksen vaikutusalueen

kahtia ja koska Malminkartanon alueen suunnittelu on keskeneräinen ja tulee valmistuttuaan vaikuttamaan myös Myyrmäen kaavarunkoalueeseen ainakin alempiasteisten liikenne- ja viherverkkojen osalta, tulisi välttää sitovien päätösten tekoa esitetyssä laajuudessa. Rajatorpantien ja Helsingin kaupungin hallinnollisen rajan välisen alueen osalta, lukuun ottamatta sähkörautatien linjausta, olisi suunnitelmaa pidettävä ohjeellisena ja yksityiskohtaisen kaavoituksen aloittamista siirrettävä siksi, kunnes vastaava kaavallinen valmius on saavutettu myös Malminkartanon osa-alueella (8.2. 444 §).

Veromiehen teollisuusalueen rakennuskaavaehdotus. Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitus oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa Veromiehen teollisuusalueen rakennuskaavaehdotuksesta. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi rakennuskaava-alueen sijaitsevan Helsingin lentoaseman melualueella ohikulkutien varrella, pääradan ja Vantaan asuntoalueiden välissä. Alue soveltui hyvin tukkukaupan ja suurehkoja tonttivarauksia tarvitsevan, ei-työvaltaisen teollisuuden sijoituspaikaksi. Raskas teollisuus ei rautatien puuttumisen takia kutenkaan tule kysymykseen. Vahvistettava korttelimaa on pääasiassa yksityisomaisuutta, mikä tulee hidastuttamaan kaavan toteuttamista. Tasapuolisemman tavoitettavuuden saavuttamiseksi tulisi luopua kaavassa varatusta ostokeskuskorttelista ja varata useita pienempiä liikerakennusten korttelialueita joukkoliikenteen pysäkkien läheisyydestä. Lentoasemantien ja ohikulkutien risteykseen erikoistavaratalojen rakentamista varten varattua 6 korttelin aluetta lautakunta piti liian suurena. Vaikka varaus olikin teoreettinen, se tulisi varmasti vaikuttamaan Tikkurilan, Vantaan ja muiden lähellä sijaitsevien asuntoalueiden palvelutasoon heikentävästi. Rakennuskaavamääräystä, joka koskee rakennusoikeuden rajoissa tontille pääasiallisen käyttötarkoituksen ohella sijoitettavia muitakin toimintoja, olisi lautakunnan mielestä täsmennettävä, koska määräys nykyisessä muodossaan johtaisi tilanteeseen, jossa kunta menettää mahdollisuuden ohjata työpaikkojen ja palveluiden sijoittumista yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (16.8. 2188 §).

Vihdin kunnan yleiskaavaehdotuksesta tehty muistutus. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä sen toimenpiteen, että kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja oli 30.9. päättänyt toimittaa kaupunginhallituksen puolesta Vihdin kunnanhallitukselle kaupunkisuunnitteluviraston lausunnon mukaisen muistutuksen kunnan yleiskaavaehdotuksesta. Toimenpide oli aiheutunut siitä, että pyydetty lausunto oli saapunut kaupunginkansliaan niin myöhään, ettei sitä ollut ehditty esitellä kaupunginhallitukselle ennen määräajan umpeen menemistä. Yleiskaavaehdotuksessa oli mm. kaupungin omistaman Tervalammen työlaitoksen metsiä merkitty urheilualueiksi. Tämä ei ollut toivottavaa, koska metsässä liikkuvat ulkoilijat ja laitokseen määrätyt metsässä työskentelevät henkilöt joutuisivat kanssakäymiseen keskenään, mikä vaikeuttaisi laitokseen sijoitettujen valvontaa. Koska kaupunki on Nuuksion–Salmen suunnalta hankkinut ja kunnostanut alueita virkistyskäyttöön, ei voitane pitää tarkoituksenmukaisena, että Helsingin kaupungin omistamalle alueelle on sijoitettu suurin osa yleiseen retkeilykäyttöön kaavailtuja alueita. Lisäksi todettiin, että huomattava osa järvien rannoista oli luovutettu yksityistä loma-asutusta varten ja vain vähäinen osa yleiseen virkistyskäyttöön. Ranta-alueiden saamiseksi yleiseen virkistyskäyttöön olisi loma-asutus sijoitettava keskitetymmin varsinaiseen asutukseen (11.10. 2712 §).

Eräiden katujen ym. nimien vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavat kadunnimet ym.:

1.–3 kaupunginosassa sijaitsevien Pohjoisen Esplanaadikadun ja Eteläisen Esplanaadikadun nimet muutettaviksi nimiksi Pohjoisesplanadi–Norra esplanaden ja Eteläesplanadi–Södra esplanaden sekä Teatteriesplanaadi, Runebergin Esplanaadi ja Kappeliesplanaadi nimisten puistojen suomenkieliset nimet nimiksi Teatteriesplanadi, Runebergin esplanadi ja Kappeliesplanadi. Sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen 13.9. (29.3. 957 §, 2.8. 2085 §, 4.10. 2649 §); 10. kaupunginosassa sijaitsevan Kyläsaarenkadun ja rannan välissä sijaitsevan kadun nimeksi Verkkokatu–Nätgatan (15.3. 836 §); Oulunkylässä olevan Mestarintien sen osan nimeksi, joka asemakaavassa on osoitettu vain jalankulkua varten, Oppipojanpolku–Lärlingsstigen ja sen sekä Oppipojantien välisen Mestarintien osan nimeksi Oppipojankuja–Lärlingsgränden (25.10. 2849 §); Suutarilassa olevan Arttolantien poikkikujana olevan kadun nimeksi Riimukuja–Grimmgränden (21.6. 1888 §); Suutarilan kylässä tilalla Böstas RN:o 2^{140} kulkevan tien nimeksi Hannukselankuja–Hannusasgränden (8.11. 2996 §); 49. kaupunginosan kadunnimen Puuskaniementie–Knysnäsvägen sille kadun pohjoispään haaralle, joka oli jo asutettu ja vahvistaa tämän kadun pohjoispään haaran, joka johtaa Vator Oy:n telakka-alueelle, nimeksi Puuskarinne–Knysbrinken (25.10. 2859 §); Vuosaaressa sijaitsevan Rantakiventien nimeksi Rantapaadentie–Strandhällsvägen (21.6. 1890 §); Taka-Töölössä olevan Urheilukadulta Olympiastadionille johtavan kadun nimeksi Stadionpolku–Stadionstigen (22.11. 3137 §).

Eräiden tonttien osoitenumeroinnin vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa 25., 26., 28., 29., 30., 38., 41. ja 43. kaupunginosien eräiden tonttien uudet osoitenumeroinnit (15.3. 835 §, 7.6. 1724 §, 21.6. 1883 §, 4.10. 2655 §, 13.12. 3401 §).

Asemakaavamuutokset. Suomenkielisten ja ruotsinkielisten ev.lut. seurakuntien kanssa 21.4. päätetyn aluevaihdon johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa kiireellisesti,

1) laatimaan valtuuston päätöksessä mainitun aluevaihdon edellyttämän asemakaavan muutoksen korttelin n:o 54080 tontin n:o 1 ja korttelin n:o 34115 tonttiin n:o 1 liitettävän n. 1 200 m²:n suuruisen määräalan osalta,

2) osoittamaan esisopimuksen edellyttämän n. 10 ha:n suuruisen, uurnahautausmaaksi sopivan alueen Vuosaaresta ja

3) laatimaan korttelin n:o 11308 tonttien n:o 2 ja 6 asemakaavan muutoksen siten, että tonteista muodostetaan yleisten rakennusten tontti, jolle saadaan rakentaa hallinto- ja virastorakennuksia (26.4. 1233 §).

Kaupunginhallitus päätti kehottaa lautakuntaa

Lauttasaaren korttelin n:o 31011 tontin n:o 1 myymistä Säveltäjäin tekijänoikeustoimisto Teostolle koskevan valtuuston päätöksen johdosta ryhtymään toimenpiteisiin tontin asemakaavan muuttamiseksi siten, että tontille saadaan rakentaa liiketalo (26.4. 1233 §),

Herttoniemen korttelin n:o 43066 tonttien n:o 2 ja 5 vuokraamista koskevan valtuuston päätöksen johdosta ryhtymään toimenpiteisiin siten, että tonteille rakennettavat rakennukset saadaan rakentaa tonttien väliseen rajaan kiinni (6.9. 2371 §) ja Lennart Nymanin perikunnalta Vartiokylästä ostetun alueen asemakaavan ja asemakaavanmuutoksen laatimiseksi (28.6. 1932 §).

Kulutusosuuskuntien Keskusliiton ja kaupungin välisten aluejärjestelyjen vuoksi kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa yhteistoiminnassa KK:n kanssa laatimaan asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan korttelin n:o 45002 asuntotontin n:o 3 (Strömsintie 24) kerrosalaksi merkitään 7 200 m² ja korttelin n:o 43216 yleisen rakennuksen tontin n:o 5 halki kulkevaksi merkitty yleiselle jalankululle varattu tie siirretään tontin rannanpuoleiselle rajalle,

ilmoittaa KK:lle, että mikäli asemakaavan

muutoksia ei vahvisteta, kaupunki tulee myymään KK:lle asuntokerrostalotontin, jonka rakennusoikeus vastaa n. 80 huoneyksikköä, ja

kehottaa kiinteistölautakuntaa käyttämään 9 150 mk KK:lta vuokrattavien määräalojen vuokramaksun suorittamista varten ajalta 1.4.–31.12.1971 (29.3. 934 §).

Rva Kaisa Soini oli ilmoittanut hakeneensa maistraatilta lupaa venevajan rakentamiseen asemakaava-alueen ulkopuolelle 50 m lähemmäksi rantaviivaa Laajasalon kylän Villinki-nimisellä saarella sijaitsevalle Aftonsol-nimiselle tilalle RN:o 1^{101}. Soini oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausunnon annettavaksi maistraatille. Koska pysyvän venevajan rakentaminen ei kaavoituksen tässä vaiheessa ollut tarkoituksenmukaista sen vuoksi, että Villinki oli Helsingin v:n 1970 yleiskaavaehdotuksessa suunniteltu viheralueeksi, kaupunkisuunnitteluvirasto oli vastustanut pysyvän venevajan rakentamista tilalle anomuksen mukaisella tavalla. Sen sijaan virasto katsoi, huomioon ottaen venevajan tarkoituksen ja rakennuksen kevytrakenteisuuden, voivansa puoltaa tilapäisen uudisrakennuksen rakennuslupaa kauintaan viiden vuoden ajaksi siitä huolimatta, että venevaja sijoitetaan 50 m lähemmäksi keskivedenkorkeuden mukaista rantaviivaa. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille viraston ehdotuksen mukaisen lausunnon (22.2. 607 §).

Suomen Veturimiesten Liiton Helsingin osastolle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut huomauttamista osaston toimesta Laajasalon kylässä olevalle tilalle RN:o 1^{698} rakennettavan virkistyskodin sijoittamiseen lähemmäksi kuin 50 m keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta (20.9. 2530 §).

Matti ja Helena Karolle päätettiin ilmoittaa, että kaupunginhallitus puoltaa omasta puolestaan poikkeusluvan myöntämistä Laajasalon kylän Villinki-nimisellä saarella olevalla tilalla RN:o 1^{94} sijaitsevan kivisen kellarirakennuksen pitämiseen paikoillaan siitä huolimatta, että rakennus sijaitsee 50 m lähempänä keskivedenkorkeuden mukaista rantaviivaa (13.12. 3393 §).

Valtuusto päätti 26.11.1969, että ns. Puutarha-Käpylän alueen asemakaavaa muutetaan. Tämän johdosta kaupunginhallitus päätti 1.12.1969 asettaa komitean selvittämään mm., minkälaatuisilla kaava-, tehokkuus-, tyyppi- ja materiaaliratkaisuilla alueen maankäyttö ja tuleva rakentaminen saataisiin parhaiten ja hyväksyttävällä tavalla hahmoitetuksi. Komitean mietintö valmistui 2.4.1971. Siinä esitettiin alueen asemakaavan laatimista ns. perusvaihtoehdon pohjalta, mikä edellyttää maankäytön säilyttämistä nykyisellään sekä olemassa olevan rakennuskannan säilyttämistä korjattuna ja ajanmukaistettuna. Katualueet säilyisivät komitean ehdotuksen mukaan pääasiallisesti ennallaan. Autopaikkojen sijoittaminen vaatisi kuitenkin eräitä liikennejärjestelyjä. Asemakaavallisten ratkaisujen lisäksi komitea oli ehdottanut vuokra-alueiden järjestelylain piiriin kuuluvien vuokrasuhteiden jatkamista sekä eräisiin toimenpiteisiin ryhtymistä Helsingin Kansanasunnot Oy:n omistamien puurakennusten osalta. Valtuusto vahvisti asemakaavan 23.6. Kaupunginhallitus päätti,

1) että Puutarha-Käpylän komitean em. mietintö merkitään tiedoksi,

2) ettei kaupunki vastusta vuokra-alueiden järjestelytoimituksissa asemakaavallisilla perusteilla vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa annetun lain piiriin kuuluvien alueen vuokramiesten vuokrasuhteiden jatkamista,

3) että kaupungin edustajia Helsingin Kansanasunnot Oy:n johtokunnassa kehotetaan huolehtimaan siitä, että yhtiö ryhtyy omistamiensa puurakennusten osalta seuraaviin toimenpiteisiin:

a) rakennusten kunnon säilyttämiseksi ja mahdollisen peruskorjauksen asteittaiseksi

toteuttamiseksi niiden korjaustoimintaa jatketaan vuotuiskorjauksin keskittymällä aluksi ulkokorjauksiin,

b) jossakin alueen korttelissa, esimerkiksi Puutarha-Käpylän komitean toimesta tutkitussa korttelissa n:o 811, suoritetaan rakennusten peruskorjaus, jonka päämääränä on asuntojen varustetason kohottaminen WC- ja peseytymistilojen sekä keittöiden varusteiden osalta, sekä

c) peruskorjaustoimintaa jatketaan asteittain alueen muissa osissa koekorjauksesta saatavien kokemusten perusteella siinä laajuudessa kuin on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon asumisviihtyisyyden ja taloudellisuuden näkökohdat sekä

4) että asukkaiden osoittaminen Helsingin Kansanasunnot Oy:n rakennuksissa vapautuviin asuntoihin määrätään 1.7.1971 alkaen yhtiön johtokunnan tehtäväksi siten, että valinnassa tulee kiinnittää huomiota muutoin voimassa olevien, asunnontarvetta ym. koskevien määräysten lisäksi myös hakijain mahdollisuuksiin ja halukkuuteen osallistua alueen puutarhamiljöön säilyttämistoimintaan (28.6. 1932 §).

Sisäasiainministeriölle päätettiin antaa kaupunkisuunnitteluviraston lausunnon mukainen selvitys Puutarha-Käpylää koskevista suunnitelmista (8.11. 3006 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon ja esittelijän ehdotuksen mukaisen selvityksen jäljempänä mainittujen kortteleiden asemakaavan muuttamisen johdosta alustavissa käsittelyissä tehdyistä huomautuksista: Sörnäisten korttelin n:o 292 ynnä katu- ja vesialueita sekä Kallion katualueen (Merihakan alue) (4.10. 2662 §); Sörnäisten korttelien n:o 272, 275, 277 ja 280 sekä viereisten katujen (18.10. 2784 §); Oulunkylän korttelien n:o 28052, 28053, 28064–28067 sekä puisto- ja katualueen, korttelien n:o 28217, 28219, 28225, 28245, 28253, 28271, 28273, 28274 ja 28290 sekä puistoalueen osalta (18.1. 188 §, 1.2. 364 §, 1.3. 684 §).

Sisäasiainministeriölle annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti esittää, ettei tie- ja vesirakennushallituksen lausunto antaisi aihetta 16. ja 29. kaupunginosan kortteleita n:o 736, 738, 739 ja 742 koskevan asemakaavan hyväksymistä ja muuttamista koskevan asemakaavaosaston piirustuksen n:o 6280 muuttamiseen (8.3. 747 §); sekä esittää, että Oulunkylän ja Pasilan osia, korttelin n:o 29204 sekä katu- ja puisto-alueita, korttelin n:o 49002 ja 49013–49029, Puistolan osaa sekä Heikinlaaksoa koskevien asemakaavan hyväksymisien johdosta tehdyt valitukset ja Tapanilan korttelin n:o 39139 asemakaavan muuttamista koskeva valitus ja lääninhallituksen lausunto eivät antaisi aihetta asemakaavojen muuttamiseen ja että valitukset hylättäisiin. Samalla kaupunginhallitus päätti peruuttaa valtuuston 18.2. ja 17.6.1970 tekemien päätösten alistamisen sisäasiainministeriön vahvistettavaksi kartasta 6181 ja 6420 lähemmin ilmeneviltä osilta (25.1. 287 §, 22.2. 612 §, 5.4. 1028 §, 15.11. 3086 §, 13.12. 3400 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti antaa ministeriölle lautakunnan lausunnon mukaisen selvityksen Munkkiniemen korttelin n:o 30034 tonttien n:o 5, 7, 9, 11 ja 13 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutosta koskevan Asunto Oy Laajalahdentie 18:n ym. kirjoitusten johdosta (11.1. 99 §).

Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavan muutokset, ks. kunn. as. kok. s. 531–535.

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaiset lausunnot Hakunilan Ojangon alueen ja Tikkurila –Viertola-nimisestä asemakaavaehdotuksesta (3.5. 1325 §, 8.11. 3000 §).

Pohjois-Haagan Seura oli eduskunnan oikeusasiamiehelle lähettämässään kirjelmässä väittänyt, että Haaga–Vantaa -suunnitelman

ja Martinlaakson rautatien rakentamisen toteuttamiseen oli ryhdytty, vaikka asiasta ei ollut tehty kunnallislain edellyttämää lainvoimaista päätöstä. Asian valmistelu oli lisäksi tapahtunut kuntalaisilta salassa. Kun kysymyksessä oli luonnonmetsien ja muinaismuistolain alaisten vallihauta-alueiden varjeleminen, yhdistys oli pyytänyt, että oikeusasiamies ryhtyisi tarpeellisiin toimenpiteisiin sellaisen suunnitelman toteuttamisen estämiseksi, josta kaikki lailliset päätökset vielä puuttuvat. Eduskunnan oikeusasiamies oli pyytänyt asiasta kaupunginhallituksen selitystä. Kaupunkisuunnittelulautakunta viittasi lausunnossaan asiaa koskeviin 12.5.1969, 10.6.1970, 20.1. ja 10.6.1971 tehtyihin kaupunginhallituksen ja valtuuston tärkeimpiin päätöksiin. Suunnittelun alkuvaiheessa informoitiin paikallista väestöä lehdistön välityksellä ja julkisia yleisötilaisuuksia oli järjestetty yht. 11 kertaa. Suunnitelmia esittelevä näyttely oli ollut avoinna Metrotalossa aikana 6.3.–30.9.1971. Valtuustolle oli suunnitelma esitetty kolme kertaa kevätkaudella 1970 ja lautakunnan hyväksymät osayleiskaavat olivat olleet rakennusasetuksen 29 §:n mukaisesti nähtävänä. Martinlaakson radan mittaus-, metsänkaato- ja raivaustöiden aloittaminen perustui kaupunginhallituksen 28.6.1971 tekemään päätökseen ja muinaistieteellisen toimikunnan kirjeeseen n:o 253/4.3.1971, jossa toimikunta oli antanut rautatiehallitukselle luvan linnoituslaitteiden hävittämiseen niiltä osin kuin ne sijaitsivat ratalinjan vaatimalla liikennealueella. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi, että valtuusto hyväksyi 10.6. 1970 Martinlaakson radan rakentamista ja liikennöimistä koskevan sopimuksen tehtäväksi rautatiehallituksen, kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan kesken. Päätöksestä oli valitettu lääninhallitukseen, joka ei vielä ollut antanut asiasta päätöstä, mutta ei myöskään ollut kieltänyt päätöksen täytäntöönpanoa. Kaupunginhallitus päätti 28.6. 1971, että alustavat mittaus-, metsänkaato- ja raivaustyöt saatiin aloittaa rautatielinjalla rakennusviraston katurakennusosaston ja valtionrautateiden rakentamisorganisaation välillä erikseen sovittavalla tavalla. Tämä päätös oli lainvoimainen. Valtuuston 16.12. 1970 vahvistamaan kaupungin v:n 1971 talousarvioon sisältyi 3 mmk:n suuruinen määräraha Martinlaakson radan rakentamista varten. Kaupunginhallituksen päätös perustui siis valtuuston lainvoiman saaneeseen päätökseen eikä mennyt kaupunginhallituksen toimivaltaa ulommaksi. Rakennuslain 31 §:n 2 mom:n mukaan ei myöskään ollut estettä kaupunginhallituksen päätöksen täytäntöönpanoon. Osasto esitti, että eduskunnan oikeusasiamiehelle annettavassa lausunnossa esitettäisiin, ettei kirjoituksen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus päätti antaa eduskunnan oikeusasiamiehelle kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausuntoihin perustuvan selityksen (7.12. 3324 §).

Valtuusto päätti 29.9., että kaupunki tekee Helsingin yliopiston kanssa Kannelmäen erästä osaa koskevan yhteistoimintasopimuksen. Asunto Oy Adolf Lindforsin tie 2 -niminen yhtiö ym. olivat valittaneet päätöksestä lääninhallitukseen. Valituksessa esitettiin, että Kannelmäen osayleiskaava olisi pitänyt hyväksyä valtuustossa ennen yhteistoimintasopimuksesta tehtyä päätöstä. Kun yleiskaavan vahvistamisesta oli valitettu sekä sisäasiainministeriöön että lääninhallitukseen, ei voinut olla mahdollista, että valtuusto jo ennen sen hyväksymistä oikeuttaisi kiinteistölautakunnan tekemään sopimuksen, jolla valtuusto, ottamatta vielä edes käsiteltäväksi osayleiskaavaa, oli sitonut kätensä. Kun sopimus sisälsi hyvin pitkälle menevän sitoutumisen kaavoitusta koskevissa kysymyksissä, edellyttäisi sopimuksen ja kaavan vahvistaminen valittajien mielestä ehdottomasti alistamista sisäasiainministeriölle. Lääninhallitus oli pyytänyt valituksesta valtuuston selitystä. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto katsoi, että yleiskaavan hyväksy-

mistä koskeva asia ja yhteistoimintaa maanomistajan kanssa kaavoittamisessa, rakentamisessa ja kunnallisteknillisten töiden suorittamisessa koskeva sopimus olivat kaksi eri asiaa, joiden keskinäisellä käsittelyjärjestyksellä ei ollut merkitystä. Yhteistoimintasopimusta koskevalla päätöksellä ei kuitenkaan voida pätevästi sitoutua hyväksymään mitään yksilöityä tai muutoinkaan määrättyä yleis- tai asemakaavaa, koska kaavan hyväksymisestä päättää aikanaan valtuusto päätöstä tehtäessä olevassa kokoonpanossaan. Tämänkaltaisen sopimuksen mukaan sopimuskumppanilla on ainoastaan katsottava olevan oikeus purkaa sopimus, ellei valtuuston päätökseen sisältyvä ehto myöhemmin toteudu. Se seikka, että sopimusalueen sisällä on määritelty vastuualueitten rajat, ei vielä sinänsä sido tekemään kaavaa millään määrätyllä tavalla. Kyseessä oleva valtuuston päätös ei myöskään ole sellainen, että sen alistaminen ministeriön vahvistettavaksi olisi tarpeen. Näillä perusteilla valitus olisi esitettävä hylättäväksi. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen (22.11. 3158 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan myöntää Osuusliike Elannolle luvan 31.12.1970 vahvistetulla vaihtokirjalla Suomen valtiolta ostetun n. 10 ha:n suuruisen määräalan lohkomiseen Etelä-Kaarelan kylässä sijaitsevasta Malmgård-nimisestä tilasta RN:o 4[8] (25.10. 2852 §).

Tie- ja vesirakennushallitus oli pyytänyt kaupunginhallituksen lausuntoa Insinööritoimisto Kjessler & Mannerstrålen laatimasta Espoon kauppalan Otaniemenrannan yleisten teiden järjestelyjen yleisuunnitelmasta. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoi, etteivät Otaniemenrannan kaavoittamista verrattain voimakkaaksi työpaikkakeskittymäksi puolla sen paremmin kaupunkirakenteelliset kuin liikenteellisetkään seikat. Teiden järjestelysuunnitelman alussa esitetyt tavoitteet olisi saavutettu parhaiten, jos alueen käyttötarkoituksena olisi edelleen pidetty virkistyskäyttöä ja työpaikkatoiminnoille olisi osoitettu aluekeskuksesta tarvittavat tontit. Suunnitelman lähtökohtana oli pidetty Kuusisaarentien parantamista 4-kaistaiseksi, jolloin alueen synnyttämästä ajoneuvoliikenteestä suurin osa suuntautuisi Lehtisaaren ja Kuusisaaren kautta Kantakaupungin pohjoisosiin. Lautakunta päätti kuitenkin yleiskaavaehdotusta v. 1970 käsitellessään, että Kuusisaarentien jatkeena olevalle pääkadulle Paciuksenkatu–Mäkelänkatu tehdään aluevaraus vasta v:n 1980 jälkeistä tarvetta varten. Vaihtoehtona Kuusisaarentien leventämiselle olisi tutkittava, onko mahdollista rajoittaa tien ajoneuvoliikennettä niin, että sitä käyttäisi ainoastaan joukkoliikenne ja paikallinen henkilö- ja tavaraliikenne. Läpikulkeva autoliikenne ohjattaisiin Hagalundintien ja Läntisen moottoritien kautta Kantakaupungin pohjoisosiin. Linja-autoliikenteen hidastumisen välttämiseksi tulisi tasoliittymissä varata joukkoliikenteen ajoneuvoille omat ryhmittymiskaistansa. Kaupunginhallitus päätti antaa tie- ja vesirakennushallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (25.10. 2853 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa Espoon kauppalanhallitukselle sen pyytämät seuraavat kaavoitusta koskevat lausunnot: 10. kauppalanosan (Keilaniemen) kortteleiden n:o 10030–10034 asemakaavaluonnoksesta (23.8. 2252 §); 17. kauppalanosan kortteleiden n:o 17036–17050 asemakaavaluonnoksesta (5.4. 1025 §) sekä kauppalanosakaavasta, joka koskee 51. kauppalanosaa ja osaa 50. kauppalanosasta (Leppävaara) (11.10. 2711 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi sen toimenpiteen, että kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja oli 21.12.1971 päättänyt antaa kaupunginhallituksen puolesta Espoon kauppalanhallitukselle muistutuksen Keilaniemen kortte-

lien 10030–10035 asemakaavaehdotusta vastaan (27.12. 3539 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle Espoon kauppalan Westendin asemakaavasta kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (24.5. 1560 §) sekä Leppävaarassa olevan Perkkaan alueen asemakaavaehdotuksesta kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausuntoihin perustuvan lausunnon (30.8. 2328 §).

Iso-Huopalahden alueen suunnittelutyötä koskeva sopimus. Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja oli 6.4. kehottanut kaupunkisuunnitteluvirastoa asettamaan työryhmän ohjelmoimaan ja valvomaan Iso-Huopalahden alueen virkistyskäyttöä koskevaa suunnittelutyötä. Kaupunkisuunnitteluvirasto oli kehotuksesta nimennyt työryhmään arkkit. Jyrki Lehikoisen asemakaavaosastolta ja arkkit. Leena Tuomisen yleiskaavaosastolta. Urheilu- ja ulkoiluvirasto oli nimennyt työryhmään os.pääll. Esko Nummisen. Espoon kauppalanhallitusta edustivat arkkitehdit Raimo Teränne ja Leo Rantala sekä vapaaaikatoiminnan johtaja Teuvo Hatakka. Varsinaisen suunnittelualueen pinta-ala oli n. 365 ha, josta Helsingin kaupungin puolella n. 281 ha ja Espoon kauppalan puolella n. 84 ha. Tarkoituksena oli laatia Iso-Huopalahden yleissuunnitelma, joka sisältäisi maankäyttöehdotuksen, toteuttamisen ajoitusehdotuksen ja toteuttamiskustannusarvion. Suunnittelukustannukset eivät sopimuksen mukaan saisi ylittää 50 000 mk ja ne jaettaisiin siten, että Espoo maksaisi 1/3 ja Helsinki 2/3 kustannuksista. Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupungin, Espoon kauppalan ja Kaupunkisuunnittelu Oy:n kesken solmitaan esityksen mukainen Iso-Huopalahden suunnittelutyötä koskeva sopimus. Kaupungin sopimuksen mukaisen kustannusosuuden suorittamista varten myönnettiin 33 500 mk (30.8. 2327 §, 8.11. 3009 §).

Kiinteistö-oy Kunnalliskodintie 6 -nimiselle yhtiölle päätettiin suorittaa kaupungin toimesta tehdyn asemakaavan muutoksen aiheuttamasta, uuden asemapiirroksen laatimisesta johtuvat kustannukset, 1 695 mk (yjsto 18.8. 6360 §).

Oulunkylän asemakaavaa koskevan asiantuntijalausunnon laatimisesta päätettiin laamanni Edvard Murénille suorittaa 500 mk:n suuruinen palkkio (yjsto 29.12. 7074 §).

Tonttijaot ja niiden muutokset. Kaupunginhallitus käsitteli kertomusvuonna joukon tonttijakoja ja niiden muutoksia koskevia asioita alistaen ne sen jälkeen sisäasiainministeriön vahvistettavaksi (ks. kunn. as. kok. n:o 209).

Yleisjaosto päätti ilmoittaa Espoon kauppalanhallitukselle, ettei sillä ollut huomauttamista Espoon kauppalan 17. kauppalanosan korttelin n:o 17017 tonttijakoehdotusta vastaan (yjsto 28.7. 6283 §).

Karttojen laatimispalkkioiden ja kuulutuskustannusten periminen. Rahatoimiston tehtäväksi annettiin periä eräiltä asunto-osakeyhtiöiltä ja yksityisiltä henkilöiltä asemakaava- ja tonttijakoasioita koskevien karttojen laatimispalkkiot ja kuulutuskustannukset.

Korkeuslukujen vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti seuraavien korttelien ja tonttien korkeusluvut ja niiden muutokset: 4. kaupunginosan korttelin n:o 70 tontin n:o 6 korkeuslukujen muutoksen (10.5. 1398 §); 4. kaupunginosan korttelin n:o 72 tontin n:o 15 korkeusluvun muutoksen (21.6. 1873 §); 31. kaupunginosan korttelin n:o 31079 tonttien n:o 4 ja 5 korkeuslukujen muutoksen (29.3. 948 §); 38. kaupunginosan kortteleiden n:o 38011 ja 38027 korkeusluvut (11.10. 2703 §); 44. kaupunginosan kortteleiden n:o 44012–44020 korkeusluvut (18.1. 186 §); kortteleiden n:o 44029–44031, 44039–44042, 44021, 44022, 44025 ja 44026 korkeusluvut (15.2. 529 §, 10.5. 1399 §) sekä 45. kaupunginosan kortteleiden n:o 45001, 45003, 45004, 45006, 45007, 45009 ja 45010 korkeusluvut (13.12. 3392§).

Rakennuslupia koskevat asiat. Sisäasiainministeriöltä päätettiin anoa poikkeuslupia seuraavasti: satamarakennusosaston 10. kaupunginosassa yleisiin alueisiin Xd[1] ja Ub[1] kuuluvalla alueella sijaitsevan tilapäisen autolauttapaviljongin pitämiseen edelleen paikoillaan 31.8.1974 saakka (3.5. 1328 §); satamavarastorakennuksen (L7 B) rakentamiseen 20. kaupunginosassa Valtamerilaiturin varrella olevalle satama-alueelle paikalle, joka ilmenee 4.9. ja 15.11.1971 päivätystä asemapiirroksesta, poiketen voimassa olevasta asemakaavasta siten, että osa rakennuksesta sijoitetaan rakennusalan ulkopuolelle sekä siten, että julkisivumateriaalina käytetään betonia (20.12. 3470 §); talorakennusosaston toimesta suoritettavan kahden laboratoriorakennuksen rakentamiseen paikalle, joka muodostuu osasta 21. kaupunginosan korttelin n:o 676 tonttirekisteriin merkittyä tonttia n:o 2 ja osasta tontin eteläpuolella olevaa Koskelan kylän tilaan RN:o 1 kuuluvaa asemakaavoittamatonta aluetta (18.1. 193 §); asuntotuotantotoimiston kahden asuntokerrostalon rakentamiseen korttelin n:o 29146 tontille n:o 5, asuntokerrostalon rakentamiseen korttelin n:o 29144 tontille n:o 6, kuuden asuntokerrostalon rakentamiseen korttelin n:o 29146 tontille n:o 8, neljän asuntokerrostalon rakentamiseen korttelin n:o 29145 tontille n:o 11 sekä yksikerroksisen, kerrosalaltaan 1 200 m²:n suuruisen lastentarha-, seimi- ja koulurakennuksen rakentamiseen korttelin n:o 29145 tontille n:o 12 siitä huolimatta, ettei näiden asemakaavan muutosta ole vahvistettu (yjsto 14.7. 6196, 6197, 6201, 6202 §, 21.7. 6247 §); talorakennusosastolle korttelin n:o 47018 tontilla n:o 10 sijaitsevien kolmen tilapäisen rakennuksen pitämiseen edelleen paikoillaan toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 15.11.1976 saakka (14.7. 6200 §).

Sisäasiainministeriölle annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus tai sen yleisjaosto puolsi 200 tapauksessa rakentamista koskevan poikkeusluvan myöntämistä ja vastusti 8 tapauksessa luvan myöntämistä.

Kiinteistö Oy Teohypolle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut huomauttamista Kaartinkaupungin korttelin n:o 48 tontille n:o 12 rakennettavan liike- ja toimistorakennuksen kellaritilojen ulottamiseen rakennusjärjestyksen 31 §:n 2 mom:ssa määrättyä enimmäissyvyyttä syvemmälle Arkkitehtuuritoimisto Marianna ja Mikko Heliövaaran laatimien, 15.1.1971 päivättyjen piirustusten mukaisesti, mikäli maistraatti myöntää siihen luvan (1.3. 690 §).

Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä rautatiehallituksen talorakennusjaoston toimesta laaditun piirustuksen n:o A 241/27.7.1970 mukaisen suunnitelman Helsingin—Pasilan välisen rata-alueen itäpuolisen aidan rakentamisesta (25.10. 2851 §).

Osuusliike Elanto oli pyytänyt lupaa yksikerroksisen myymälärakennuksen rakentamiseen esityksensä mukaisesti Etelä-Kaarelan kylässä oleville tiloille RN:o 4[9] ja 7[234] (Kantelettarentie). Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoi voivansa puoltaa rakennusten sijoitusta, rakennussuunnitelmaa sekä pihamaan järjestelyehdotusta. Huoltoaseman sijoitus ja sitä ympäröivän pihamaan järjestely edellytti erinäisiä toimenpiteitä, joista olisi sovittava rakennusviraston kanssa. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille lautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (24.5. 1565 §).

Helsingin seudun liikennetutkimuksen raportin I ja II osan sekä yhteenvedon hankkimisesta kaupunkisuunnitteluviraston käytettäväksi kaupunginhallitus myönsi 12 940 mk (22.3. 884 §) ja v:n 1980 liikenne-ennusteen yhteydessä tapahtuvasta maankäyttömallin testaamisesta aiheutuvia kustannuksia varten 25 000 mk (1.3. 689 §).

Helsingin seudun julkisen liikenteen toimintaedellytysten kehittäminen. Liikenneministeriö oli todennut tungoksen moottoriajoneuvoliikenteessä vaativan toimenpiteisiin ryhtymistä Helsingin seudun liikenteen ra-

kenteen muuttamiseksi siten, että yksityisajoneuvoilla liikennöimistä rajoitettaisiin ja julkisen liikenteen hoitamisen edellytyksiä parannettaisiin. Ministeriö oli pyytänyt asiasta kaupunginhallituksen lausuntoa ja ehdotuksia siitä,

1) olisiko yksityisliikennettä pyrittävä rajoittamaan ja samalla lisäämään julkisen liikenteen hoitamisen edellytyksiä varaamalla linja-autoille ja henkilövuokra-autoille omia kaistoja Helsingin ja sen ympäristön liikenneväylillä määrättyinä ajankohtina lähinnä työmatkaliikenteen sujuvuutta ajatellen,

2) millä liikenneväylillä ja väyläosilla sekä minä viikonpäivinä ja päivän ajankohtina em. järjestelyä pidettäisiin tarpeellisena,

3) olisiko 1.8.1971 sopiva ajankohta järjestelyn toteuttamiselle,

4) edellyttääkö esitetty järjestely muita toimenpiteitä julkisen liikenteen lisäämiseksi, jotta liikennepalveluksien kysyntä voitaisiin tyydyttää.

Liikennelaitoksen lautakunta esitti lausunnossaan mm., että ensi tilassa suunniteltaisiin joukkokuljetusliikenteen kaistamerkki siihen liittyvine määräyksineen. Kaistan tulisi olla vain raitiovaunuliikenteen ja toisaalta linja-autoliikenteen ja sitä avustavien ajoneuvojen sekä hälytysajoneuvojen ja taksiautojen käytössä. Joukkokuljetusliikenteen varsinaisen kaistamerkin lisäksi tarvittaisiin ohjeet ajoratamerkinnöistä mainitun kaistan erottamiseksi. Linja-autoliikenteelle tulisi saada eräitä etuajo-oikeuksia, esim. pysäkiltä lähdettäessä. Linja-autoliikennettä varten tulisi lisäksi varata omia yhtenäisiä kaistoja tungostuneelle alueelle esikaupungeista keskustan terminaaleihin sekä risteysten ja pysäkkien yhteyteen. Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi omien kaistojen varaamista linja-autoille ja henkilövuokra-autoille. Lautakunta katsoi, että valvonnan ja ohjauksen järjestämisen kannalta olisi edullisinta suorittaa uusien liikennejärjestelyjen käyttöönotto asteittain, julkisen liikenteen palvelutasoa ja käyttöä lisäävinä toimenpiteinä voisivat tulla kysymykseen lisäksi mm. työaikojen porrastus ja joukkoliikenteen yhteistyön kehittäminen, liikenneverkon kehittäminen ja liikennevälineiden lisääminen ja parantaminen. Kaupunginhallitus päätti esittää liikenneministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan ja liikennelaitoksen lautakunnan ehdotusten pohjalta annettavassa lausunnossaan toimenpiteisiin ryhtymistä joukkoliikenteen kaistan merkitsemisen saattamiseksi muita teillä liikkuvia velvoittavaksi (13.4. 1128 §).

Kaupunginhallitus päätti tehdä liikenneministeriölle esityksen sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä, että vuokra-autojen lisäksi myös poliisi-, palo- ja sairaankuljetusautoja kuljetettaessa muulloinkin kuin hälytystehtävissä saataisiin käyttää julkisen liikenteen ajokaistoja (14.6. 1787 §).

Kaupunkisuunnittelulautakunta oli kehottanut liikennesuunnitteluosastoa kiireellisesti selvittämään mahdollisuuden selventää ajoratamaalauksin julkisen liikenteen kaistan erottaminen liikenteen käytössä olevista ajokaistoista. Koska näistä merkinnöistä ei vielä ollut annettu virallista ohjetta, kaupunginhallitus päätti pyytää tie- ja vesirakennushallitusta antamaan ko. ohjeet (29.11. 3232 §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää v:n 1968 talousarvioon kuuluvista ao. määrärahoista kaupunkisuunnittelulautakunnan käytettäväksi 325 000 mk Kantakaupungin julkisen pintaliikenteen yleissuunnitelmien ja toteuttamisohjelman laatimisesta sekä keskustan kehäväylän liikennejärjestelyjen suunnittelusta aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (25.1. 286 §).

Pääteiden merkitsemisestä eri väreillä oli ins. Erkki Färling lähettänyt kirjeen sekä kaupunginhallitukselle että liikenneministeriölle ehdottaen, että Helsingistä lähtevät päätiet merkittäisiin maalaamalla katukäytävän reunan pystyosa eri väreillä. Merkitsemistapa vähentäisi hänen käsityksensä mukaan suuntakilpien käyttöä ja olisi siitä ke-

säisin apua vieraspaikkakuntalaisille. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, ettei ehdotetulla maalausmerkinnällä voida riittävästi korvata nykyistä suunnistustaulu- ja viitoitusjärjestelmää. Opasteiden näkyvyyttä voidaan tehostaa varustamalla ne heijastavalla pinnalla tai asettamalla ne ajoradan yläpuolelle ja valaisemalla. Ehdotettu maalausmerkintä ei näy pimeässä eikä talvella. Maalausmerkinnän etu informaation antajana vierasmaalaiselle on kyseenalainen, koska järjestelmä ei ole kansainvälisesti käytössä. Kaupunginhallitus päätti, ettei ins. Färlingin kirje anna aihetta toimenpiteisiin. Liikenneministeriölle kaupunginhallitus päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaisen lausunnon (27.9. 2588 §).

Liikennejärjestelyjä päätettiin suorittaa seuraavasti: Sörnäisten rantatiellä Hakaniemen sillan ja Siltasaarenkadun välisellä osuudella (20.12. 3468 §); Kaivokadulla rautatieaseman edustalla (11.10. 2710 §); Tukholmankadun ja Topeliuksenkadun risteyksessä (6.9. 2406 §); Pakilantien, Rajametsäntien ja Suonotkontien liittymässä (1.11. 2935 §); Nurmijärventiellä välillä Lapinmäentie–Haagan rautatiesilta (21.6. 1869 §); Myllymestarintiellä välillä Myllypurontie–Kontulantie (15.11. 3083 §); kehätiellä Pukinmäen kohdalla (17.5. 1478, 1479 §); Suurmetsäntiellä Yrttimaantien, Kanervakujan ja Sepeteuksentien välillä (23.8. 2259 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä tie- ja vesirakennushallituksen asettamat seuraavat ehdot Jollaksentien ja Laajasalontien risteyksen liikennejärjestelyille:

1) Kaupunki lunastaa tarvittavan lisätiealueen ennen työhön ryhtymistä siltä osin, kuin tiealue ei jo ole kaupungin hallinnassa ja vastaa mahdollisista työstä aiheutuvista haitoista ja vahingoista.

2) Työ suoritetaan Helsingin kaupungin toimesta ja kustannuksella.

3) Kaupunki huolehtii työn alla olevan maantieosuuden työnaikaisesta kunnossapidosta, jolloin työnaikaista tienosuutta katsotaan olevan sen osan, joka on merkitty tietyötä osoittavilla liikennemerkeillä.

4) Kaupunki vastaa työn aikana maantien liikenneturvallisuudesta ja työmaan merkitsemisestä sekä niistä korvauksista, joita työn aikana mahdollisesti joudutaan maksamaan tien käyttäjille.

5) Kaupungin viranomaisten tulee neuvotella työhön liittyvistä yksityiskohdista Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin piirikonttorin kanssa sekä tehdä piirikonttorille aikanaan ilmoitus työn valmistumisesta (7.12. 3307 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Juhana Herttuan tieltä rakennetaan tie puolustuslaitoksen ruutikellarialueen lounaispuolella olevalle portille kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 495/1.4.1971 mukaisesti ja että tiellä sallitaan ainoastaan ruutikellarialueelle johtava huoltoliikenne. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan liikennejärjestelyn vaatimien töiden suorittamisesta. Töiden kustannusarvio oli n. 90 000 mk (17.5. 1481 §).

Rautatiehallitukselle myönnettiin lupa ratateknillisen toimiston ratapihajaoston piirustuksesta n:o 105/19.5.1971 lähemmin ilmenevien jalankulkujärjestelyjen suorittamiseen Käpylän seisakkeen alueeseen liittyvällä kaupungin omistamalla maalla (1.11. 2937 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 26.10. 1970 tekemäänsä päätöstä, että konserttija kongressitalon liikenneyhteydet järjestetään tässä vaiheessa liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 455/10.12.1970 mukaisesti. Rakennusvirastoa kehotettiin huolehtimaan järjestelyn ja siihen liittyvien istutustöiden, joiden kustannusarvio oli yhteensä n. 242 000 mk, suorittamisesta Karamzininkadun rakentamiseen ja Mannerheimintien uudelleen järjestelyyn v:n 1968–1971 talousarviossa merkittyjä ao. määrärahoja käyttäen sekä kaupunkisuunnittelulautakuntaa huolehtimaan riittävien opasteiden pystyttämisestä konsertti- ja kongressitaloon ja sieltä

pois suuntautuvan liikenteen ohjaamiseksi, käyttämään tarkoituksenmukaisia reittejä ja ryhtymään toimenpiteisiin poliisilaitoksen lausunnossa tarkoitettujen liikennevalojen suunnittelemiseksi Mannerheimintielle Ala-Mannerheimintien liittymän kohdalle. Rautatiehallitukselle päätettiin esittää, että ns. Ala-Mannerheimintiellä olevan satamaradan risteyksen suojapuomit korvattaisiin ääni- ja valovaroituslaittein. Alueella oleva yleisökäymälä päätettiin purkaa ja poistaa kiinteistöluettelosta (10.5. 1405 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Ala-Mannerheimintiellä olevan satamaraiteen tasoristeykseen asennetaan ääni- ja varoituslaitteet sekä itsetoimiva puolipuomilaitos ratateknillisen toimiston ratapihajaoston piirustuksessa n:o 452/21.5.1971 esitetyllä tavalla ja että rautatiehallitus suorittaa vähintään puolet tästä aiheutuvista, 70 000 mk:n suuruisista kustannuksista. Ala-Mannerheimintieltä Töölön tavara-aseman ja postin alueelle johtavat ajoportit päätettiin rakentaa rakennusviraston katupiirustuksen n:o 16659/29.3.1971 mukaisesti. Kaupunginhallituksen 28.12.1967 valtionrautateille toistaiseksi myöntämä lupa Ala-Mannerheimintiellä olevan satamaraiteen suljettuna pitämiseen päätettiin peruuttaa Finlandia-talon valmistumispäivästä lukien. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin yhteistoiminnassa kaupunkisuunnittelulautakunnan kanssa huolehtimaan em. töiden suorittamisesta käyttäen valovaroituslaitteiden ja puolipuomilaitoksen rakentamiseen enintään 35 000 mk liikenteen järjestelyihin merkitystä siirtomäärärahasta (18.10. 2795 §).

Kaupunginhallitus päätti 31.3.1970, että Aleksanterinkatu muutetaan kokeilunluonteisesti jalankulkukaduksi välillä Mannerheimintie–Unioninkatu. Aleksanterinkatu päätettiin ottaa käyttöön jalankulkukatuna Helsinki-päivänä 12.6.1970 ja kokeilu päätettiin lopettaa 30.9.1970, ellei kaupunginhallitus toisin päätä. Kokeilua päätettiin sittemmin jatkaa 8.1.1971 saakka kuitenkin siten, että kokeilu lopetettaisiin Unioninkadun ja Fabianinkadun välisellä Aleksanterinkadun osuudella 12.10.1970.

Aleksanterinkatu-yhdistys ym. olivat erikseen valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä lääninhallitukseen lausuen, että Aleksanterinkatu oli kävelykaduksi sopimaton, koska se kuuluu kaupungin elinvoimaiseen keskustaan eikä voi toimia ilman asianmukaisia liikenneyhteyksiä. Kaupunginhallitus oli antanut asiasta selityksensä, minkä lisäksi Kaupunkiliiton toimisto ja liikenneministeriö olivat antaneet lausuntonsa lääninhallitukselle. Tämän jälkeen lääninoikeus oli kunnallislain 175 ja 178 §:n säännökset huomioon ottaen hylännyt valituksen. Myös korkein hallinto-oikeus oli pyytänyt valituksen johdosta selitystä. Kaupunkiliiton toimisto oli todennut, ettei käytännön kokemusta tieliikenneasetuksen 30 §:n soveltuvuudesta ollut olemassa ja esittänyt, että asiasta hankittaisiin myös liikenneministeriön lausunto. Ministeriö oli lausunnossaan mm. todennut, ettei valituksenalainen, kävelykatukokeilun jatkamista koskeva päätös ollut ainakaan tieliikennelainsäädännön vastainen. Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi lausunnossaan mm., että kävelykatukokeilu oli nimenomaisesti ollut sellainen ratkaisu, jossa liikenteelliset syyt olivat perusteena pyrkimyksille jäsennöidä katuverkkoa. Erottamalla liikennemuotoja toisistaan, varaamalla tiettyjä väyliä jalankulku-, joukko- ja yksityiselle ajoneuvoliikenteelle päästään liikenteen sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden paranemiseen. Lainopillinen osasto totesi mm., että Aleksanterinkatu-yhdistyksen väitteet kaupunginhallituksen päätöksen lainvastaisuudesta ja siitä, että kokeilukauden jatkaminen olisi lainvastaista, joutuvat outoon valoon, koska 3.8.1970 tehty päätös kävelykatukokeilun jatkamisesta tehtiin juuri Aleksanterinkatu-yhdistyksen toivomuksesta ja sen tekemän esityksen johdosta. Yhdistys oli kehottanut kaupunginhallitusta tekemään päätöksen, jota se itse kui-

tenkin oli pitänyt alunperin lainvastaisena ja myöhemmin valittanut vastaavanlaisesta kaupunginhallituksen päätöksestä. Lainopillinen osasto katsoi, ettei kaupunginhallituksen päätöksellä ollut loukattu valittajan yksityistä oikeutta eikä päätös myös ollut lain tai asetuksen vastainen, joten valitukset olisi esitettävä hylättäviksi. Kaupunginhallitus antoi korkeimmalle hallinto-oikeudelle kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausuntoihin perustuvan selityksen (9.8. 2129 §).

Liikennevalot. Kaupunginhallitus päätti, että liikennevalojen ohjaus itäisen Kantakaupungin alueella järjestetään keskusohjattua valojärjestelmää käyttäen ja siten, että käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa vedetään ensimmäisessä vaiheessa ohjauskaapeli välille keskusvalvomo–Kallion urheilukenttä sekä asennetaan sanottuun järjestelmään kytkettävät liikennevalot seuraaviin risteyksiin: Helsinginkatu/Kirstinkatu, Helsinginkatu/Läntinen Brahenkatu, Helsinginkatu/Kaarlenkatu, Helsinginkatu/Fleminginkatu, Sturenkatu/Wallininkadun silta ja Sturenkatu/Kirstinkatu (13.4. 1122 §).

Vilhonkadulle sekä Mikonkadun ja Puutarhakadun väliselle Kaisaniemenkadun osuudelle päätettiin asentaa liikennevalot liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 462/30.12.1970 mukaisesti. Tarkoitukseen saatiin käyttää n. 15 000 mk Liikennejärjestelyjä varten merkityistä siirtomäärärahoista (21.6. 1894 §).

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkisuunnittelulautakunnan käyttämään enintään 145 000 mk liikennevalojen asentamiseen merkitystä siirtomäärärahasta, liikennevalojen asentamisesta Mannerheimintien, Ala-Mannerheimintien ja Museokadun liittymään sekä Mannerheimintien ja Cygnaeuksenkadun risteyksessä olevien liikennevalojen liittämisestä keskusohjattuun järjestelmään aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (21.6. 1895 §).

Liikenneministeriö oli pyytänyt kaupungin lausuntoa Pohjoismaisen Tieliikennekomitean 24.11.1970 tekemästä ehdotuksesta liikennevaloja koskeviksi määräyksiksi. Kaupunginhallitus päätti antaa liikenneministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan ja liikennelaitoksen lautakunnan ehdotusten mukaisen lausunnon ja siinä ehdottaa, että liikenneministeriö lopullisen säädösluonnoksen valmistuttua pyytäisi siitä vielä ainakin Suomen Kaupunkiliiton lausunnon (22.2. 614 §).

Liikennemerkit ja opasteet. Taiteilija Jarl Falck oli sekä Finlands svenska språkförsvarskommitté -nimisen yhteisön puheenjohtajana että yksityishenkilönä eduskunnan oikeusasiamiehelle ja lääninhallitukselle toimittamissaan lukuisissa kirjoituksissa väittänyt, että kaupunginhallitus ja kaupungin eri virastot ja laitokset olivat syyllistyneet kaksikielisyydestä annettujen säännösten rikkomiseen, kun kaupungin puolesta asetetut, yleisölle tarkoitetut tiedotukset ja ilmoitukset, kuten nimikilvet, liikennemerkit ym. usein olivat varustetut ainoastaan suomenkielisellä tekstillä tai joissa ruotsinkielinen teksti oli suomenkielistä pienempi. Myös kaupungilta vuokratuissa kohteissa eräissä tapauksissa yleisölle tarkoitetut tiedotukset ja ilmoitukset olivat ainoastaan suomenkielisiä.

Eri lautakuntien, virastojen ja laitosten lausunnoista saatujen tietojen perusteella voitiin todeta, että yksinomaan suomenkielisiä tauluja, kilpiä ym. oli esiintynyt kaupungin alueella sekä myös sellaisia, joissa ruotsinkielinen teksti oli suomenkielistä pienempi. Useimmat virastot ja laitokset olivat kuitenkin ilmoittaneet, ettei heidän toimestaan asetetuissa tiedotuksissa enää ollut yksinomaan suomenkielistä tekstiä. Asiaan oli kiinnitetty erityistä huomiota ja tiedotuksista vastaaville annettu sitä koskevat tarkat ohjeet. Väliaikaisten liikenne- ym. merkkien osalta töiden kiireellisyys ja kielitaitoisen henkilökunnan vähyys oli aiheuttanut vaikeuksia. Kaupungilta vuokratuissa kohteissa ilmoitukset ja taulut olivat yksityisten aset-

tamia, eikä kaupunki ollut velvollinen valvomaan vuokralaistensa toimenpiteitä. Ottaen huomioon, että lähes kaikki Falckin mainitsemat esimerkkitapaukset olivat tulleet korjatuiksi, lainopillinen osasto katsoi, ettei asia antanut aihetta erityisiin toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus päätti antaa eduskunnan oikeusasiamiehelle ja lääninhallitukselle kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan ja -viraston, rakennusviraston, sähkölaitoksen, urheilu- ja ulkoilulautakunnan ja suomenkielisten kansakoulujen kanslian sekä kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausuntoihin soveltuvin osin perustuvat selitykset (13.12. 3368 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Kehätie, jonka muodostavat Kaupintie, Muurimestarintie, Seppämestarintie, Myllymestarintie, Meripellontie ja Vuotie, määrätään etuajo-oikeutetuksi tieksi siten, että etuajo-oikeus päättyy ennen Pakilantien risteystä ja vastaavasti alkaa välittömästi sen jälkeen sekä että Vihdintielle, Nurmijärventielle, Itäväylälle ja Kallvikintielle nykyisin merkitty etuajo-oikeus säilytetään näiden kanssa risteävään kehätiehen nähden. Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiiriä pyydettiin huolehtimaan tarvittavien liikennemerkkien asentamisesta valtion hoidossa oleville kehätien osuuksille Kaupintiellä ja Muurimestarintiellä. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin huolehtimaan kaupungin toimesta tapahtuvasta liikennemerkkien asentamisesta, minkä alustava kustannusarvio oli n. 10 000 mk (1.2. 372 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti vahvistaa seuraavat etuajo-oikeusjärjestelyt: Eläintarhantie Hammarskjöldintien risteyksessä (8.3. 752 §); Hämeentie Kustaa Vaasan tien ja Koskelantien väliseltä osuudelta (16.8. 2189 §); määrätä Pihlajamäentien etuajo-oikeutetuksi tieksi ja poistaa Latokartanontielle määrätyn etuajo-oikeuden välillä Pihlajamäentie–Lahdentie ja Lahdentie–Pihlajamäentie (1.6. 1658 §).

Läpiajoliikenne päätettiin kieltää linja-autoaseman alueella kokeiluluonteisesti muun kuin linja-auto-, huolto- ja taksiliikenteen osalta (21.6. 1891 §) ja Myrskyläntiellä suoraan risteysalueen läpi sekä Myrskyläntien pohjoispään ja Nastolantien välillä (1.11. 2938 §).

Yksisuuntaiseksi määrättiin Pengerkadun läntinen ajorata Torkkelinkadusta Agricolankatuun ja sen jatkeena oleva Agricolankadun pohjoinen ajorata Pengerkadun–Torkkelinkadun välillä siten, että ajo on sallittua Torkkelinkadun ja Pengerkadun risteyksestä Agricolankadun ja Porthaninkadun risteykseen päin ja että Agricolankadun eteläinen ajorata Porthaninkadun ja Pengerkadun välillä määrätään yksisuuntaiseksi siten, että ajo on sallittua Porthaninkadulta Pengerkadulle päin (1.3. 691 §) ja Tavaststjernankadulla, Mikael Lybeckin kadulla ja Paasikivenkadulla Minna Canthin kadulta Lastenlinnantielle päin, Mikael Lybeckin kadulla Lastenlinnantieltä Minna Canthin kadulle päin ja Paasikivenkadulla Stenbäckinkadulta Tavaststjernankadulle päin (22.11. 3142 §) sekä Fabianinkadulla Kirkkokadun ja Kaisaniemenkadun välisellä osuudella Kirkkokadulta Kaisaniemenkadulle päin (29.11. 3233 §).

Pysäköintijärjestelyt. Yleisten töiden lautakunta totesi, että kaduille pysäköidyt autot ovat suurena esteenä katujen ajoratojen aurausta suoritettaessa. Tällaisia kadulle pysäköityjä autoja oli v:n 1970 loppuvuoden suurten lumipyryjen aikana useita tuhansia. Mikäli halutaan liikenteen Helsingissä sujuvan tarkoituksenmukaisesti, olisi toteutettava ns. vuoropysäköinti, jolloin autojen yöpysäköinti on sallittua vuorotellen vain kadun toisella puolella. Tämä kielto olisi määrättävä koko kaupungin alueelle. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin alueella toteutetaan myöhemmin määrättävässä laajuudessa ns. vuoropysäköintijärjestelmä, joka toimeenpannaan mikäli mahdollista tarkoitukseen soveltuvin liikennemerkein. Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin yh-

teistoiminnassa yleisten töiden lautakunnan ja liikennelaitoksen lautakunnan kanssa kiireellisesti tekemään esitys vuoropysäköintijärjestelmän toimeenpanemisesta ja liikenneministeriötä päätettiin pyytää kiirehtimään kyseisen liikennemerkin aikaansaamista (15.11. 3089 §).

Toimitusjohtaja Aimo Aho valitti kaupunginhallituksen päätöksestä lääninhallitukseen lausuen mm., että vuoropysäköinnin vuoksi menetettäisiin n. 18 000 pysäköintipaikkaa puolen vuoden ajaksi. Tästä aiheutuva haitta olisi kohtuuton talvipuhtaanapidon helpottumisesta saatavaan hyötyyn verrattuna. Aho katsoi, että vuoropysäköinnin voimaansaattaminen loukkasi hänen yksityistä oikeuttaan, joten lääninhallituksen olisi estettävä esitetyn järjestelmän toteuttaminen. Kaupunkisuunnittelulautakunta lausui, että kaupunginhallituksen valituksenalainen päätös on periaatteellinen eikä merkitse sellaisiin välittömiin toimenpiteisiin ryhtymistä vuoropysäköinnin toteuttamiseksi, josta aiheutuisi valituksessa kuvailtuja seurauksia. Toisaalta päätös merkitsee vuoropysäköintijärjestelmän käyttöön ottamista koskevan asian edelleen valmistelua, jolloin mm. selvitetään, missä laajuudessa järjestelmä toteutetaan. Valituskirjassa ei ollut esitetty, kuinka normaalina pysäköintirajoitusjärjestelynä pidettävä vuoropysäköinti voisi loukata yksityistä oikeutta enemmän kuin muutkaan pysäköintirajoitukset. Koko järjestelmän käyttöön ottamisen perusteena ovat erityisesti sellaiset liikenteelliset seikat, jotka liikenteen kokonaisuuden kannalta ovat huomattavasti painavampia kuin valituskirjassa esitetyt oletetut haitat. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin antamaan lääninhallitukselle pyydetty selitys ottaen soveltuvin osin huomioon kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnossa esitetyt näkökohdat (20.12. 3473 §).

Sisäasiainministeriö oli v. 1969 pyytänyt Helsingin kaupunginhallitukselta, Espoon kauppalanhallitukselta sekä Helsingin maalaiskunnan ja Kirkkonummen kunnanhallitukselta selvitystä mm. siitä, minkälaista kaavoitus- ja rakentamisaikataulua kunnissa on eri pääliikenneväylien vaikutusalueilla suunniteltu noudatettavaksi v:n 1975 ja karkeapiirteisemmin myös v:n 1980 loppuun mennessä. Ministeriö oli lähettänyt kaupunginhallitukselle tiedoksi em. kunnallishallitusten toimittamat selvitykset sekä v:n 1971 alkuun mennessä tapahtuneesta kehityksestä johtuneet, ministeriön 20.11. 1970 erikseen pyytämät muutosselvitykset, samoin kuin Helsingin seudun tieneuvottelukunnan teknillisen jaoston selvityksen eri kuntien suunnitelmien eroavaisuuksista ja pyytänyt kaupunginhallitusta antamaan lausuntonsa muiden kuntien selvityksistä, kiinnittäen erityistä huomiota niihin liikenneinvestointeihin, joita Helsingin kaupungin edellytettiin suorittavan mainittuina ajanjaksoina, mikäli uudisrakennustoiminta Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan alueella ohjelmoidaan näiden kuntien selvityksistä ilmenevällä tavalla. Kaupunkisuunnittelulautakunta huomautti, että kaupunginhallituksen 29.6. ja 28.12.1970 ministeriölle lähettämissä kirjeissä selostettiin Helsingin kaupungin alueella suunniteltua liikennepolitiikkaa, jossa merkittävintä oli joukkokuljetusliikenteen ja yksilöllisen liikenteen keskinäinen työnjako. Tehokkain keino tasapainoisen kulkulaitosjärjestelmän aikaansaamiseksi on pysäköinnin säätely. Näiden kirjeiden lähettämisen jälkeen oli suoritettu eräitä muutoksia mm. siten, että

joukkoliikenteen perusverkon osalta ns. rengasmetron osaa Sörnäinen – Pasila ei todennäköisesti tultaisi rakentamaan. Sen sijaan oli ajateltu metrohaaroja Hakaniemestä Pasilan ohi Oulunkylään ja Kampilta Huopalahteen. Pääväylien rakentamisohjelmaan oli tullut muutoksia lähinnä ajoituksen suhteen. Liikennejärjestelmän kehittämisen takia tulisi tietyt kohteet voida toteuttaa samanaikaisesti eri kuntien alueella. Tärkeimpänä tällaisena hankkeena voitiin pitää Ke-

hätien (Sisäkehätie) rakentamista, koska se palvelisi tehokkaasti myös poikittaisliikennettä ja keventäisi painetta muussa katuverkostossa. Koska suurimmat liikenteelliset ongelmat syntyvät johdettaessa liikennettä keskustaan ja Kantakaupungin ohi poikittaissuunnassa, olisi näitä palvelevien hankkeiden rahoitus järjestettävä ensi sijassa. Esimerkiksi Tarvontien jatkaminen ensimmäisessä vaiheessa Lapinmäentien ja Koskelantien yhdystielle olisi tarpeellista jo lähitulevaisuudessa. Kaupungin toimesta oli myös valmistumassa Kantakaupungin julkisen pintaliikenteen suunnitelma. Silmällä pitäen raideliikenteen tulevaa osuutta Helsingin seudun joukkokuljetusliikenteen hoitamisessa valtion tulisi osaltaan vastata metron rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista. Kaupunginhallitus päätti antaa sisäasiainministeriölle kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukaisen lausunnon (30.8. 2326 §).

Yleisjaosto päätti liikennelaitoksen esityksessä mainitun kolmen alueen kunnostamiseksi pysäköintialueiksi yleisurheilun EM-kisojen ajaksi myöntää rakennusviraston käytettäväksi 10 000 mk alueiden tasausta, liikennemerkkejä ja viivoitusta varten, kaupunkisuunnitteluviraston käytettäväksi 3 000 mk valvontaa varten sekä liikennelaitoksen käytettäväksi 9 000 mk yleisinformaatiota ja jatkoyhteyksien opastusta varten. Kiinteistövirastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin näiden alueiden luovuttamiseksi pysäköintikäyttöön EM-kilpailujen ajaksi sekä rakennusvirastoa, kaupunkisuunnitteluvirastoa ja liikennelaitosta ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin alueiden kunnostamiseksi 10.8. mennessä ja lisäksi liikennelaitosta yhteistoiminnassa EM-kisojen järjestelytoimikunnan ja poliisilaitoksen kanssa huolehtimaan pysäköintialueista tiedottamisesta. Päätös alistettiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (yjsto 13.7. 6207 §).

Nopeusrajoitukset. Kaupunginhallitus päätti esittää maistraatille,

että suurimmaksi sallituksi ajonopeudeksi Junatiellä välillä Sörnäisten sillasta 50 m länteen – Suvilahden silta määrättäisiin v:n 1972 loppuun 30 km/t (14.12. 3399 §);

että Mustikkamaan sillan Kulosaaren puoleiseen päähän saataisiin asettaa 30 km:n tuntinopeusrajoitusta osoittavat liikennemerkit varustettuna lisäkilvellä »Ulkoilualue – Friluftsområde» ja samanlainen liikennemerkkiyhdistelmä saaren pysäköintipaikalta alkavan tien kohdalle siten, että merkin vaikutusalue päättyy sillan Kulosaaren puoleisessa päässä (11.10. 2697 §);

että suurin sallittu ajonopeus rajoitettaisiin tilapäisesti 50 km:ksi/t Helsingin – Lahden moottoritiellä Pihlajiston lähellä suoritettavien vesijohtotöiden vuoksi työmaan kohdalla aikana 5.7.–11.9. siten, että ennen rajoituksen alkamista ajonopeus rajoitetaan n. 200 m:n matkalla 70 km:ksi/t,

että maistraatti muuttaisi ko. asiaa koskevaa päätöstään siten, että nopeusrajoituksen voimassaoloaika päättyisi 15.10. (28.6. 1996 §, 6.9. 2408 §).

Maistraatille annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti: puoltaa suurimman sallitun ajonopeuden tilapäistä rajoittamista 30 km:ksi/t Helsinginkadulla ja Eläintarhantiellä alikulkusillan työmaan kohdalla 30.4. saakka (15.3. 843 §); puoltaa Tiefundamentti Oy:n anomusta suurimman sallitun ajonopeuden tilapäisestä rajoittamisesta Helsingin – Lahden valtatien osalla poliisilaitoksen lausunnossa mainituin ehdoin (23.8. 2254 §); puoltaa tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorin anomusta suurimman sallitun ajonopeuden rajoittamisesta 50 km:ksi/t Huopalahdentien ja kaupungin rajan välisellä Helsingin – Turun moottoritien osuudella tien valaistustöiden aikana kauintaan 15.10. saakka sekä suurimman sallitun ajonopeuden rajoittamisesta 50 km:ksi/t Helsingin – Tuusulan moottoritien osuudella Pohjolankatu – Helsingin kaupungin raja, ajaksi 3.5.–30.6. ja ajonopeuden rajoittamista 50 km:ksi/t Lahden moottoritien parannustyön aikana Koskelan- ja Viikintien välisellä

osuudella aikana 15.9.1971–31.10.1973 niillä tienosilla, joilla ajorataa on jouduttu normaalista leveydestä kaventamaan (10.5. 1415 §, 3.5. 1334 §, 18.10. 2794 §).

Kaupunginhallitus päätti pyydettynä lausuntonaan ilmoittaa maistraatille, että kaupunkisuunnittelulautakunta oli puoltanut poliisilaitoksen esitystä, että Muurimestarintielle Sysimiehentien risteyksen itäpuolella olevalle osuudelle ja sen jatkeena olevalle Seppämestarintielle määrättäisiin suurimmaksi sallituksi ajonopeudeksi 60 km/t, paitsi että Muurimestarintiellä välillä Sysimiehentien risteys – Yhdyskunnantien risteyksestä 200 m itään, jolla osuudella tulisi säilyttää entinen nopeusrajoitus, 50 km/t (29.11. 3227 §).

Linjaliikennettä koskevat asiat. Helsingin Vesibussit –yhdistys oikeutettiin harjoittamaan moottoriveneillä henkilöliikennettä Hakaniemen rannassa olevasta entisestä hiekkasatamasta Korkeasaareen ja Mustikkamaalle purjehduskautena 1971 sillä ehdolla, että yhdistys suorittaa urheilu- ja ulkoiluvirastolle 300 mk korvauksena oikeudesta käyttää Mustikkamaan ja Korkeasaaren laitureita ja että Korkeasaaren sekä Mustikkamaan liikenteessä peritään aikuisen yhteen suuntaan tapahtuvasta matkasta 50 p sekä lapsen vastaavasta matkasta 25 p ja lisäksi edellyttäen, että liikennettä koskevan markkinoinnin ja tiedotustoiminnan osalta yhdistys on yhteistoiminnassa liikennelaitoksen kanssa. Samalla kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan oikeuttaa Helsingin Vesibussit –yhdistyksen purjehduskautena 1971 harjoittamaan moottoriveneillä henkilöliikennettä Hakaniemen rannassa olevasta entisestä hiekkasataman laiturista linjalla Hakaniemi – Korkeasaari – Suomenlinna sillä ehdolla,

että valtion ao. viranomainen antaa suostumuksensa Suomenlinnassa sijaitsevien matkustajalaitureiden käyttämiseen aikataulun mukaiseen liikenteeseen,

että matkan hinta määrätään ainakin samansuuruiseksi kuin Suomenlinnan lautalla,

että liikennettä koskevan markkinoinnin sekä tiedotustoiminnan osalta yhdistys toimii yhteistoiminnassa liikennelaitoksen kanssa ja

että tätä liikennettä koskevan ilmoitustaulun pystyttämisestä Hakaniemen rantaan on sovittava kiinteistöviraston tonttiosaston kanssa, joka määrää taulun pystytysehdot. Liikenneluvat annettiin sillä ehdolla, että liikennettä koskevat matkustajamäärä- ja ajokertatiedot purjehduskauden päätyttyä annetaan liikennelaitokselle ja urheilu- ja ulkoiluvirastolle eriteltynä matkustajamäärän suhteen kuukausittain erikseen lasten ja aikuisten osalta (29.3. 967 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi fil.kand. Sirkka Havukaisen anomuksen saada harjoittaa matkustajaliikennettä moottoriveneellä Kantakaupungin ja Pitkäluodon, Satamasaaren, Malkasaaren ja Villaluotojen välillä purjehduskauden 1971 aikana sillä ehdolla, että liikenne tapahtuu urheilu- ja ulkoilulautakunnalle ilmoitettavan aikataulun mukaisesti ja että siitä perittävä maksu on enintään 3 mk henkilöltä tunnissa sekä että aluksen on oltava asianmukaisesti matkustajaliikennetta varten katsastettu. Laituripaikkana alus saa käyttää Pohjoissatamassa Korkeasaaren lauttapaikan pohjoispuolella olevan neljännen pistolaiturin eteläreunaa. Satamamaksuna alukselta päätettiin periä 30 p nettorekisteritonnilta viikossa (28.6. 2016 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa eräiden linja-autolinjojen reitit (4.10. 2656 §, 8.11. 2999 §); puoltaa maistraatille erään liikenneluvan jatkamista (yjsto 7.7. 6139 §); eräiden liikennelupien myöntämistä (25.1. 293 §, 30.8. 2333 §) sekä eräiden liikennelupien uudistamista (1.2. 378 §, 26.4. 1264 §, 1.6. 1673 §, 18.10. 2804 §); puoltaa eräiden aikataulujen muuttamista (3.5. 1335 §, 28.6. 2005, 2006 §, yjsto 14.7. 6205 §); yhdessä tapauksessa vastustettiin anottua vuorovälin pidentämistä (3.5. 1335 §).

Linja-autoliiton Helsingin osasto oli pyytänyt maistraattia vahvistamaan valtuuston 14.10.1970 hyväksymät yhteiset tariffimääräykset lipunhintoineen koskemaan myös maistraatin luvalla kaupungin yleistä liikennettä harjoittavien Linja-autoliiton jäsenyritysten liikennettä siten, että se astuisi voimaan samasta ajankohdasta lähtien kuin valtuuston 14.10.1970 hyväksymä Helsingin kaupungin ja kaupungin alueella toimivien linja-autoliikenteenharjoittajien yhteistoimintasopimus eli 1.5.1971 lukien. Kaupunginhallitus päätti maistraatille ilmoittaa puoltavansa hakemusta (15.2. 548 §).

Henkilövuokra-autojen taksan korottamista koskeva asia. Helsingin Vuokra-autoilijat -yhdistys oli yleisen hintatason nousun ja moottoriajoneuvoliikenteen kohonneiden kustannusten vuoksi anonut maistraatin v. 1968 vahvistaman henkilövuokra-autojen taksan korottamista. Korotus pyrittäisiin toteuttamaan nostamalla perusmaksu 2.10 mk:sta 2.30 mk:aan ja ns. lyöntiväliä muuttamalla. Sekä poliisilaitos että kaupunkisuunnittelulautakunnan liikennejaosto puolsivat taksan korottamista todellista kustannustason nousua vastaavan määrän. Asiasta olisi hankittava asianomaisen ministeriön lausunto. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille kaupunkisuunnittelulautakunnan liikennejaoston ehdotuksen mukaisen lausunnon (24.5. 1556 §).

Kuorma- ja pakettiautotaksan korottamista koskeva lausunto. Helsingin Kuorma-autoliikennöitsijät r.y. oli maistraatilta anonut korotusta 27.11.1970 voimaan tulleeseen taksaan. Korotusanomus perustui Suomen Kuorma-autoliiton liikenneministeriölle jättämään esitykseen, jonka mukaan kustannustasoon perustuvat tarkistuslaskelmat edellyttävät seuraavia voimassa olevien kuljetusmaksujen korotuksia: tuntitaksa 16.60 %, kilometritaksa 14.42 % ja aikakorvaus 22.79 %. Poliisilaitos ja kaupunkisuunnitteluviraston liikennejaosto totesivat, että koska em. kuljetusmaksuja koskeva asia oli kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveysministeriön hintaosaston käsiteltävänä, olisi yhdenmukaisen käytännön saavuttamiseksi myös Helsingin osalta seurattava hintaviranomaisten asiasta mahdollisesti tekemään päätöstä. Kaupunginhallitus päätti antaa maistraatille liikennejaoston ehdotuksen mukaisen lausunnon (24.5. 1557 §).

Uudenmaan lääninhallitus ilmoitti, että läänin- ja piirihallintoviranomaisten neuvottelukunnan suunnittelujaoston kokouksessa oli käsitelty mm. kuorma-autokuljetusten liikennealuejakoa. Tällöin oli todettu läänin liikennealuejaon ja varsinkin taksakysymyksen ratkaiseva merkitys Helsingin kaupungin alueen kuorma-autoliikenteen kehitykselle. Suunnitellussa liikennealuejaossa Helsingin kaupunki, Espoon ja Kauniaisten kauppalat sekä Helsingin maalaiskunta muodostettaisiin yhtenäiseksi liikennealueeksi. Myös taksat oli tarkoitus yhtenäistää. Kaupunkisuunnitteluvirasto piti esitystä tarkoituksenmukaisena. Virasto ei myöskään vastustanut taksojen yhtenäistämistä Helsingin kaupungin taksojen pohjalta. Kaupunginhallitus päätti antaa lääninhallitukselle kaupunkisuunnitteluviraston ehdotuksen mukaisen lausunnon (7.12. 3326 §).

Kaupungin edustus eri työryhmissä. Yleisjaosto nimesi Helsingin – Hämeenlinnan moottoritien suunnittelutyötä valvovaan yhteistyöryhmään kaupungin edustajaksi liikennesuunn.päällikkö Heikki Salmivaaran ja yleiskaavapäällikkö Jaakko Kaikkosen (yjsto 1.12. 6887 §) sekä Munkkivuori – Koskela -moottoritien yleissuunnitelmaa laativaan työryhmään kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehdit Timo Alhon ja ins. Reijo Joen (yjsto 21.7. 6246 §).

Vahingonkorvaukset. Yleisjaosto teki kertomusvuonna 58 päätöstä, jotka koskivat yhteenajosta ym. aiheutuneista vahingoista maksettavia korvauksia.

Kolariauton asettaminen näytteille. Tapaturmantorjunta yhdistyksen Liikennejaostolle Taljalle myönnettiin korvauksetta lupa

kolariauton näytteillepanoon toukokuussa 1971 pidettävän liikenneviikon ajaksi Asemaaukion eteläreunassa olevalle korokkeelle liikennesuunnitteluosaston piirustuksessa n:o 485/18.2.1971 osoitettuun paikkaan (29.3. 952 §).

Kuntasuunnittelurekisteritoimisto. Kaupunginhallitus päätti, että kiinteistörekisterikomitean perustama kuntasuunnittelurekisteritoimisto sijoitetaan väliaikaisesti 1.7.1971 lukien hallinnollisesti erillisenä yksikkönä kaupunkisuunnitteluvirastoon. Kuntasuunnittelurekisterin perustamisesta ja toiminnasta aiheutuvien kustannusten suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 886 672 mk. Komiteaa kehotettiin tarkistamaan kuntasuunnittelurekisterin toimintasuunnitelma siten, että myönnetyn määrärahan puitteissa voitaisiin maksaa kuntasuunnittelurekisteritoimiston muutosta ja rakennuskoordinaattien väestölaskentaan luovuttamisesta aiheutuvat kustannukset (28.6. 1926 §, 15.3. 830 §, 21.6. 1853 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kuntasuunnittelurekisteriin sisältyviä tietoja luovutettaessa sovelletaan seuraavia periaatteita:

1) Rekisteriin sisältyvistä tiedoista ovat julkisia ja luovutuskelpoisia vain ne, jotka perustuvat julkisiin tietoihin.

2) Luottamuksellisina saatuja tietoja voidaan luovuttaa yksittäistietoina ainoastaan kaupungin julkishallinnollisiin tarkoituksiin ja tutkimustoimintaan edellyttäen, että tietojen antamisesta ei koidu vahinkoa eikä haittaa tiedon alkuperäiselle antajalle.

3) Luottamuksellisina saatujen tietojen perusteella voidaan antaa ulkopuolisille tilastoja ja muita tutkimuksia, joista ei ilmene yksittäistietoja.

4) Rekisteriin sisältyvien tietojen luovuttamisesta peritään maksu kaupunginhallituksen aikanaan erikseen määräämien perusteiden mukaan (22.3. 886 §).

Kansainvälinen rakennusnäyttely. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki osallistuu teemalla »600 000 asukasta Helsingissä v. 1980» Helsingissä 14.6. järjestettävään kansainväliseen rakennusnäyttelyyn. Kaupunkisuunnitteluvirastoa kehotettiin huolehtimaan näyttelymateriaalin suunnittelusta ja kokoamisesta. Asemakaavaosaston arkkit. Risto Skogström nimettiin kaupungin edustajaksi näyttelytoimikuntaan. Näyttelystä aiheutuvien kustannusten suorittamista varten myönnettiin 17 000 mk (25.1. 282 §).

Göteborgin kaupungin uusia keskustaratkaisuja ja liikennesuunnitelmia koskevan tiedotustilaisuuden järjestämistä varten yleisjaosto myönsi kaupunkisuunnitteluviraston käytettäväksi 1 500 mk (yjsto 20.1. 5095 §).

Helsingin seudun liikennesuunnittelun koordinointitoimisto. Yleisjaosto oikeutti apul. kaup.siht. Tauno Lehtisen ja hänen estyneenä ollessaan dipl.ins. Veli Himasen hyväksymään toimiston (Helkon) toiminnasta aiheutuvat laskut kertomusvuoden aikana (yjsto 10.3. 5415 §).

Kaupunginhallitus päätti: esittää Helsingin seudun tieneuvottelukunnalle, että sen alaiselle Helsingin seudun liikennesuunnittelun koordinointitoimistolle annettaisiin tehtäväksi kiinteässä yhteistyössä metrotoimiston, kaupunkisuunnitteluviraston ja liikennelaitoksen sekä Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan suunnittelevien viranomaisten samoin kuin tie- ja vesirakennushallituksen sekä rautatiehallituksen kanssa selvittää ja kehittää suunnitelman »Raideliikenteen perusverkko 1971» pohjalta raideliikenteen perusverkkoa silmällä pitäen sen kaupunkiseudullista merkitystä sekä niveltämistä Helsingin kaupunkiseudun maankäyttösuunnitelmiin ja seudun muihin liikennesuunnitelmiin,

pyytää neuvottelukuntaa selvitystyön valmistuttua tekemään sen pohjalta esityksensä kaupunginhallitukselle sekä

kehottaa kaupungin ao. viranomaisia pitämään Helsingin kulkulaitosjärjestelmän suunnittelussa ja rakentamisessa ohjeellisena joukkoliikennejärjestelmän runkona kaupunginhallituksen mietinnön n:o 4 liitteen 1e

mukaista »Raideliikenteen perusverkko 1971» -suunnitelmaa (28.6. 1933 §).

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi Helsingin kaupunkiseudun kulkulaitosten toteuttamisohjelman vuosille 1972–1977 sekä lähettää sen tiedoksi ja mahdollisuuksien mukaan suunnittelussa ohjeellisena käytettäväksi taloussuunnittelutoimikunnalle, kaupunkisuunnittelulautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, liikennelaitoksen lautakunnalle ja metrotoimikunnalle (22.2. 597 §).

Yleisjaosto päätti pyytää liikenneministeriötä ottamaan Malmin lentoasemalla suoritettavassa, lentoliikennettä koskevien säännösten noudattamisen tarkkailussa huomioon erityisesti meluhäiriöt. Päätös alistettiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (yjsto 14.7. 6195 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan kertomusvuoden menojen kaupungin osuuden suorittamista varten myönnettiin yht. 215 229 mk (yjsto 10.2. 5222 §, 28.4. 5703 §, 19.5. 5815 §, 28.7. 6280 §, 8.12. 6918 §).

Metrotoimikunta

Metrotoimistoon päätettiin 1.2. lukien palkata jaostopäällikön tehtäviin dipl.ins. Börje Aldén ja dipl.ins. Esko Leppänen, kuukausipalkka kummallakin 3 300 mk, sekä dipl.ins. Ragnar Vikström, kuukausipalkka 3 200 mk (11.1. 82 §).

Kaupunginhallitus oikeutti metrotoimiston lisäämään jaostopääll. Esko Leppäsen palkkaan 1.1. voimaan tulleen työehtosopimuksen mukaisen yleiskorotuksen (10.5. 1392 §).

Kaupunginhallitus päätti, kumoten 28.9. 1970 tekemänsä päätöksen todeta, että toim. pääll. Eino Ilmosella ym. kumotussa päätöksessä mainituilla on oikeus 1.1. alkaen voimaan tulleeseen palkkojen yleiskorotukseen (28.6. 1980 §).

Dipl. ins.Erik Durchmanille päätettiin suorittaa metron koeradan päällysrakenteen rakentamisen johtamisesta 400 mk:n suuruinen kuukausipalkkio 1.12.1970 alkaen siihen saakka, kunnes koeradan rakennustyö on päättynyt. Tarkoitukseen saatiin käyttää metrotoimikunnan käyttöön osoitettuja määrärahoja metron koeradan päällysrakenteen rakentamisesta liikennelaitokselle maksettavaan urakkasummaan sisältyvänä (22.2. 617 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rak.mest. Olavi Tuomen pysymään metrotoimiston palveluksessa v:n 1973 loppuun (4.10. 2646 §).

Merkittiin tiedoksi lääninhallituksen päätös, joka koski tekniikan tri Reino Castrénin valituksia hänen siirtämisestään metronsuunnittelutoimiston johtajan tp. virasta kaupungin toiseen tp. virkaan (1.6. 1640 §, yjsto 5.5. 5741 §).

Eräät metrotoimiston toimia koskevat hakuilmoitukset päätettiin julkaista erilliskuulutuksina paitsi valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä myös Insinööriuutisissa (yjsto 10.3. 5416 §, 12.5. 5802 §, 23.6. 6026 §, 21.7. 6228 §).

Metrotoimiston ennakkokassa päätettiin korottaa 500 mk:n suuruiseksi (yjsto 9.6. 5944 §).

Yleisjaosto oikeutti metrotoimiston vuokraamaan ratakuorma-auton metron koeradan rakentamiseen osallistuville urakoitsijoille edellyttäen, että kuljettaja on metrotoimiston hyväksymä. Vuokraaja vastaa aiheuttamistaan vahingoista sekä suorittaa ratakuorma-auton käytöstä 15 mk/t (yjsto 11.8. 6325 §).

Metroasemien suunnittelu ym. Kaupunginhallitus antoi metrotoimikunnan tehtäväksi metroasemien luonnos- ja pääpiirustusvaiheessa tehdä kiinteässä yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja liikennelaitoksen kanssa valmistellut esitykset myös asemien liittymisestä niitä välittömästi ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja tässä tarkoituksessa sisällyttämään suunnitelmiinsa ehdotukset ratkaisuiksi mm. pintaliikenne- ja jalankulkujärjestelyjen sekä asemien liiketilojen laajuuden ja käytön osalta kuin myös selvittämään kysymykset metron liikennetilojen mahdollisesta liittämisestä

yksityisten hallitsemiin liiketiloihin. Samalla kaupunginhallitus oikeutti metrotoimiston kaupungin puolesta käymään liiketilakysymysten selvittämiseksi tarpeelliset neuvottelut sekä kaupungin ulkopuolisten viranomaisten että yksityisten kiinteistönomistajien ja elinkeinoelämän edustajien kanssa. Kaupunkisuunnitteluvirastoa, kiinteistövirastoa ja liikennelaitosta kehotettiin antamaan metrotoimistolle sen tarvitsemaa asiantuntija-apua mainittujen tehtävien suorittamisessa (20.12. 3451 §).

Kaupunginhallitus päätti täydentää 28.9. 1970 tekemäänsä metroaseman arkkitehtuurikilpailun järjestämistä koskevaa päätöstään siten,

että kilpailun palkintolautakuntaan nimetään jäseneksi myös arkkit. Timo Niini,

että kilpailussa noudatetaan kilpailun palkintolautakunnan hyväksymää ohjelmaa, jonka sekä Suomen Arkkitehtiliiton kilpailuvaliokunta että Suomen Rakennusinsinöörien Liiton kilpailutoimikunta ovat yhteisesti tarkastaneet ja hyväksyneet sekä

että Suomen Arkkitehtiliitolle ja Suomen Rakennusinsinöörien Liitolle suoritetaan yhteisesti kilpailun järjestäjien taholta korvaus kilpailun liitoille aiheuttamista kuluista, joiden suuruus on enintään 15 % jaettavien palkintojen yhteismäärästä (1.2. 358 §).

Metrotunnuksen hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä metron tunnuskilpailun palkintolautakunnan ensimmäiselle palkintosijalle asettaman ehdotuksen »tunnelissa» metrotunnukseksi sekä oikeuttaa metrotoimikunnan päättämään tunnuksen yksityiskohtaisista käyttösovellutuksista ja käyttötavoista, joihin sisältyy myös kirjainmerkin mahdollinen käyttö. Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti metrotoimikunnan, kaupunginhallituksen 24.8.1970 päättämän lisäksi, käyttämään 4 000 mk kilpailukustannuksiin v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin metron rakentamiseen merkittyä määrärahaa käyttäen sekä oikeuttaa metrotoimikunnan suorittamaan tunnuskilpailun voittaneen ehdotuksen laatijalle kilpailusääntöjen edellyttämän 2 000 mk:n suuruisen korvauksen toisinnosoikeudesta (27.9. 2578 §).

Kaupunginhallitus päätti, että itäinen aluekeskus – Vesala metro–osuutta koskevaa yksityiskohtaista suunnittelua jatketaan sitten, kun itäisen aluekeskuksen sijoituspaikasta on tehty päätös sekä että suunnittelutyö pyritään hoitamaan niin, että periaatepäätös Kampin–Puotinharjun metron jatkamisesta Vesalaan voidaan tehdä v:n 1972 loppuun mennessä. Kaupunkisuunnittelulautakuntaa kehotettiin käynnistämään tarvittava, itäinen aluekeskus – Vesala metro-osuuden vaikutuspiirissä olevien alueiden maankäytön suunnittelu sellaista aikataulua noudattaen, että maankäytölliset perusteet suunnitteluvaiheen edellyttämällä tarkkuudella voidaan selvittää riittävän ajoissa ja viimeistään samanaikaisesti metron suunnittelun kanssa. Metrotoimikuntaa kehotettiin suorituttamaan em. metro-osuuden suunnittelu yhteistoiminnassa Helsingin maalaiskunnan kanssa. Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitusta päätettiin pyytää nimeämään edustajansa yhteistoiminnassa tapahtuvaan suunnittelutyöhön (27.12. 3521 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Insinööritoimisto Suora Oy:n laatimat, metron Hakaniemen työtunnelin sijaintia ja korkeusasemaa osoittavat piirustukset n:o 5278, 5279 ja 5280. Metrotoimistoa kehotettiin ottamaan huomioon kaupunkisuunnittelulautakunnan esittämät huomautukset liikenteen järjestelystä sekä myös tunnelin käytöstä metrotyön valmistuttua (1.3. 676 §). Myöhemmin kaupunginhallitus hyväksyi Hakaniemen työtunnelin suuaukon katoksen rakennuspiirustukset n:o 3978, 3979 ja 3980 (24.5. 1548 §).

Kiinteistövirastoa kehotettiin välittömästi yhteistoiminnassa metrotoimiston ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin metron tunneliosuuden Hakaniementori – Junatie metrotunneleita ja metroasemien laituritasoa varten asemakaavassa

varattujen maanalaisten tilojen hankkimiseksi kaupungin hallintaan kiinteistönomistajien kanssa tehtävin sopimuksin sekä kaupunginkanslian lainopillista osastoa rinnan edellä tarkoitettujen toimenpiteiden kanssa sekä yhteistoiminnassa metrotoimiston ja kiinteistöviraston kanssa ryhtymään toimenpiteisiin pakkolunastuslain mukaisen luvan hankkimiseksi valtioneuvostolta maanalaisten tilojen pakkolunastamiseen kaupungille käyttöoikeuksin metron rakentamista ja metroliikenteen harjoittamista varten. Suomen Kaupunkiliitolle päätettiin esittää, että se ryhtyisi toimenpiteisiin sellaisen selvennyksen saamiseksi nykyiseen lainsäädäntöön, jossa otettaisiin huomioon metron rakentamisen yhteydessä esille tulevat, maan käyttöön saamiseen ja siitä maksettaviin korvauksiin liittyvät erityiskysymykset, tai mikäli asia niin vaatii, niitä koskevan erityislainsäädännön aikaansaamiseksi (29.3. 942 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan laatimat Junatien metrosillan yleispiirustukset n:o 1/139 ja 2/139 kuitenkin siten, että yleisten töiden lautakunnan ja satamalautakunnan lausunnoissa esitetyt huomautukset otettaisiin huomioon sillan työpiirustuksia laadittaessa. Samaten kaupunginhallitus hyväksyi metrotoimikunnan esittämissä piirustuksissa n:o 4226–4232 osoitetun metrotunneliosuuden Hakaniemestä Junatielle ulottuvan rataosuuden linjauksen ja korkeusaseman paaluvälillä 68+60–84+20 sekä Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n piirustuksissa n:o 2/1–1, 2/1–2, 2/2–2, 2/2–3, 2/2–4 ja 2/2–5 osoitetun metron ulkoalueen Junatieltä Kulosaaren länsirannalle ulottuvan rataosuuden linjauksen ja korkeusaseman paaluväleillä 84+20–93+60 sekä 99+50–100+50. Jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa olisi otettava huomioon yleisten töiden lautakunnan, teollisuuslaitosten lautakunnan, palolautakunnan, väestönsuojelulautakunnan sekä urheilu- ja ulkoiluviraston esittämät näkökohdat (27.9. 2580 §, 15.11. 3068 §, 22.3. 876 §).

Merkittiin tiedoksi metrotoimikunnan ilmoitus, että metrotoimiston ja Kulosaaren metrosillan suunnittelijan toimesta oli tutkittu jalankulku- ja pyöräilysillan sijoittamista metrosillan yhteyteen. Tutkimusta koskeva muistio oli lähtetetty kaupunginhallitukselle tiedoksi (1.3. 675 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan laatimat metron ulkoalueen tunneliliittymän yleispiirustukset n:o 1–6/138, 10/138 ja 12/138 sekä ohjeellisina noudatettaviksi Liikennetekniikka Oy:n ja Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n suunnittelemat työnaikaiset liikennejärjestelyt (22.3. 877 §) ja toimiston laatimat Kulosaaren metrosillan yleispiirustukset 1 ja 2/140 sekä Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n piirustuksissa 2/1–1 ja 2/2–5 osoitetun metron ulkoalueen paaluvälillä 93+60–99+50 olevan rataosuuden linjauksen ja korkeusaseman (19.4. 1168 §).

Samaten kaupunginhallitus päätti hyväksyä Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n piirustuksissa n:o 2/1–3, 2/1–4, 2/2–6 ja 2/2–7 osoitetun metron ulkoalueen Kulosaaren länsirannalta Herttoniemeen ulottuvan rataosuuden linjauksen ja korkeusaseman paaluvälillä 100+50–121+00. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa yhteistyössä kaupunkisuunnittelulautakunnan, yleisten töiden lautakunnan ja metrotoimikunnan kanssa ryhtymään toimenpiteisiin Kulosaaren puistotie 6:n, 8:n ja 10:n kohdalta tarvittavien tontinosien saamiseksi kaupungin omistukseen Kulosaaren puistotien liikennejärjestelyjä ja metron rakentamista varten,

kehottaa metrotoimikuntaa ottamaan huomioon työpiirustuksia laadittaessa urheilu- ja ulkoilulautakunnan esittämän jalankulkuyhteyden Naurissalmen siltojen alitse Kulosaaren kartanon rannalta Kipparlahden venesatama-alueelle sekä

kehottaa rakennusvirastoa ottamaan huomioon Itäväylän siirtosuunnitelmaa laatiessaan urheilu- ja ulkoilulautakunnan Itäväylän luiskan kaltevuudesta esittämät näkökohdat (4.10. 2647 §).

Merkittiin tiedoksi, että Länsi-Suomen vesioikeus oli 13.8. myöntänyt kaupungille luvan Kulosaaren metrosillan rakentamiseen esityksen mukaisesti ja päätöksestä ilmenevin lupaehdoin mm. siten, että ruoppaustyö ja ruoppausmaan käsittely sekä kuljetus suoritetaan siten, ettei siitä aiheudu haittoja (18.10. 2772 §).

Arkkitehtiseminaarin järjestäminen. Yleisjaosto oikeutti metrotoimiston järjestämään joulukuussa n. 15 henkilölle korkeintaan kolme päivää kestävän, metroasemien suunnitteluun liittyvän seminaarin. Tarkoitukseen saatiin käyttää enintään 3 500 mk metron rakentamiseen varatuista määrärahoista (yjsto 17.11. 6817 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Eräiden alueiden siirtäminen satamalautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus päätti siirtää satamalautakunnan hallintoon korttelin n:o 20176 tontin n:o 15 eteläosan lisäalueen ja tontin n:o 16 itäosan lisäalueen alueella olevine rakennuksineen 1.9.1971 lukien (4.10. 2629 §).

Edelleen kaupunginhallitus päätti, että Lauttasaaressa Pajalahdessa sijaitseva satama vesialueineen siirretään satamalautakunnan hallintoon 1.7.1971 lukien satamalaitoksen 10.12.1970 päivätyn piirroksen osoittamalla tavalla. Maa-alueen arvoksi vahvistettiin 72 500 mk ja laiturialueen käyttöomaisuusarvoksi 1 758 833 mk. Samalla poistettiin laiturialueen rakennuskustannuksista kantaomaisuuden kirjanpidossa poistomäärärahaa käyttämättä 195 425 mk. Satamalautakuntaa kehotettiin tekemään tämän päätöksen johdosta tarpeelliset esitykset sataman vesialueiden ja maanpuoleisten rajojen tarkistamisesta. Satamalaitosta ja urheilu- ja ulkoiluvirastoa kehotettiin yhteistoiminnassa sopimaan alueella tapahtuvien toimintojen järjestämisestä (19.4. 1186 §).

Viranhaltijat. Kunnallinen sopimusvaltuuskunta oli 14.12.1970 ratkaissut kaupungin viranhaltijain ns. kuoppatarkistukset. Tässä ratkaisussa ei apulaissatamakamreerin virkaa ollut korotettu. Apul.satamakamr. Mainio Kauppala oli valittanut valtuuston 13.1. 1971 tekemästä päätöksestä, jolla merkittiin tiedoksi sopimusvaltuuskunnan ratkaisu. Lääninhallitus oli pyytänyt kaupunginhallituksen selitystä asiasta. Palkkalautakunta totesi tällöin mm., että satamalautakunnan esittämä apulaissatamakamreerin palkkauksen tarkistus oli tullut käsitellyksi samaa menettelyä noudattaen kuin muutkin eri hallinnonhaarojen ja järjestöjen esittämät palkkaluokkatarkistukset. Lautakunta katsoi, että kaupungin viranomaisten toimenpiteet asiassa olivat olleet yksinomaan valmistelevaa laatua. Kun kaupungin viranhaltijain palkkaluokkatarkistus oli toteutettu kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ja ao. keskusjärjestöjen kesken tehdyllä virkaehtosopimuksella, ei Kauppalalla, ottaen huomioon kunnallisen virkaehtosopimuslain 26 §:n määräykset verrattuna lain 2 §:n määräyksiin, ollut katsottava olevan valitusoikeutta. Tällä perusteella valitus olisi esitettävä jätettäväksi tutkimatta. Lainopillinen osasto oli yhtynyt palkkalautakunnan esittämiin perusteluihin ja lopputulokseen sekä totesi, että valituksenalainen päätös sisälsi laillisessa järjestyksessä tehdyn virkaehtosopimuksen merkitsemisen tiedoksi. Korkeimmalle hallinto-oikeudelle osoittamassaan valituksessa Kauppala väitti, että kaupungin viranomaiset olivat viivyttelemällä ko. viran palkkaluokkatarkistusta koskevan asian käsittelyä aiheuttaneet asian joutumisen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ratkaistavaksi. Lisäksi Kauppala väitti viivyttelyn estäneen satamalautakunnan »lupaaman» palk-

kajärjestelyn toteuttamisen, mitä hän piti vallan väärinkäyttönä. Lainopillinen osasto mainitsi, että lääninhallitukselle annetussa selityksessä esitetyt huomautukset voitiin tehdä myös korkeimpaan hallinto- oikeuteen jätetyn valituksen osalta. Lisäksi olisi syytä huomauttaa Kauppalan täydellisesti erehtyneen väittäessään lautakunnan luvanneen hänelle ko. palkkajärjestelyn. Tällaisia lupauksia lautakunta ei voi antaa eivätkä ne sido kaupunkia. Kauppalan kaupunginhallitusta kohtaan esittämät syytökset vallan väärinkäytöstä olivat asiakirjojen mukaan perusteettomia ja arveluttavan pitkälle meneviä väitteitä. Valitus olisi esitettävä jätettäväksi tutkimatta ja sen varalta, että se kuitenkin tutkittaisiin, esitettävä hylättäväksi. Kaupunginhallitus oli kehottanut kaupunginkanslian lainopillista osastoa antamaan oman lausuntonsa ja palkkalautakunnan lausunnon mukaisen selvityksen lääninhallitukselle sekä oman lausuntonsa mukaisen selvityksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle (29.3. 973 §, 16.8. 2211 §).

Kaupunginhallitus päätti peruuttaa Tauno Teräkselle, Kristian Eirolle ja Lasse Terholle myönnetyt prokuuravaltuudet ja myöntää uudet valtuudet Keijo Tarnaselle Helsingin kaupungista ja Vilho Lassilalle Espoon kauppalasta (28.6. 2013 §).

Satamalautakunta oikeutettiin suorittamaan dipl.ins. Esko Poltolle 5 000 mk toimimisesta rakennustoimikunnan puheenjohtajan tehtävien lisäksi asiantuntijana Länsisataman talletusvaraston suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä (yjsto 27.1. 5164 §).

Satamarakennusosaston työvoiman työllistämistä koskevassa kirjeessään Helsingin Satamarakentajat -yhdistys oli kiinnittänyt huomiota työllisyyskysymykseen sen vuoksi, että valtuuston tarkoitukseen myöntämät määrärahat olivat yleensä loppuneet ennen vuoden vaihdetta. Kaupungin 10-vuotissuunnitelma osoittaa myös, että satamien rakentamiseen merkittyjä määrärahoja tultaisiin supistamaan v:n 1973 jälkeen. Koska satamarakennusosastolla on huomattava määrä uivaa kalustoa ja paalutuskoneita sekä vaativiin vesirakennustöihin perehtynyt työnjohto ja työntekijät, olisi kaupungin edun mukaista, että tätä kalustoa ja työvoimaa entistä enemmän käytettäisiin yleisten töiden suorittamiseen. Yhdistys esitti, että virastojen ja laitosten huomiota kiinnitettäisiin siihen, että nämä vesirakennustöitä sekä paalutus- ja louhintatöitä suorittaessaan ensisijaisesti käyttäisivät satamarakennusosaston työvoimaa. Satamalautakunta piti esitystä kannatettavana ja perusteltuna, koska tällöin työvoimaa ei tarvitsisi sijoittaa toisarvoisiin töihin. Samaan päämäärään tähtäsi myös valtuuston v. 1970 hyväksymä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön kanssa solmitun työehtosopimuksen 12 §:n 6 kohta. Työvoiman siirtoja laitoksesta toiseen harkittaessa olisi ennen asian päättämistä neuvoteltava työntekijäjärjestöjen edustajien kanssa. Metrotoimikunta oli ilmoittanut pyrkivänsä teettämään kaikki rakennustyöt urakalla, koska se oli tarkoituksenmukaisinta ja taloudellisinta. Urheilu- ja ulkoiluvirasto oli mahdollisuuksiensa mukaan pyrkinyt käyttämään satamarakennusosaston työvoimaa venesatamien uudisrakennus- ja kunnossapitotöissä. Yleisten töiden lautakunnan ilmoituksen mukaan on rakennusvirastolla ja satamarakennusosastolla jo vanhastaan ollut tiivis yhteistoiminta työllisyyskysymysten hoitamisessa. Teollisuuslaitosten lautakunnan mielestä satamarakennusosasto soveltuu vesilaitoksen töiden suorittajaksi mm. silloin, kun on kysymyksessä vaikeat maapohjaolosuhteet. Kaasulaitoksella ei ole sellaisia työkohteita, joihin voitaisiin sijoittaa mainittua kalustoa ja työvoimaa. Sähkölaitos on käyttänyt satamarakennusosaston palveluksia hyväkseen monin tavoin suoritettaessa ruoppauksia ja laiturien rakentamista ym. töitä. Kaupunginhallitus päätti lähettää yhdistyksen tiedoksi em. lautakuntien ja metrotoimiston lausunnot. Samalla kaupunginhallitus

kehotti henkilöasiainkeskusta tutkimaan työllisyyden tasaamistarkoituksessa tapahtuvaa työntekijäin siirtämistä kaupungin virastojen ja laitosten kesken mahdollisimman hyvien menettelytapojen löytämiseksi sekä kaupungin että työntekijäin kannalta (8.3. 757 §).

Eräiden töiden arvon poistaminen kantaomaisuudesta. Kaupunginhallitus päätti, että satamalaitoksen keskeneräisten töiden ja hankintojen tilille v. 1969 kirjattu 33 441 mk:n suuruinen erä kahden rautatievaihteen siirtämisestä Itämerenkadun katualueelta ja urakiskojen asentamisesta katualueella olevalle Salmisaaren voimalaitoksen junaraiteen osalle poistetaan kantaomaisuuden kirjanpidossa poistomäärärahaa käyttämättä (8.2. 452 §).

Laiturit, väylät, rautatiet, kadut ja kentät ym. Yleisjaosto oikeutti satamalautakunnan käyttämään mainittujen kohteiden rakentamiseen v:n 1971 ja 1972 talousarvioihin merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5158§, 29.12. 7082 §).

Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvioon Katuja ja rautateitä sekä aallonmurtajia satamalaitoksen toimesta rakennettaville alueille, rantojen järjestelyt sekä väylät merkittyjä siirtomäärärahoja jäljempänä mainittuihin työkohteisiin seuraavasti: katutöihin 500 000 mk, sekalaisiin raidetöihin 50 000 mk, Valassaaren aallonmurtajatyötä varten 50 000 mk, Merisataman rannan järjestelyihin 80 000 mk, Salmisaaren rantamuuritöihin 530 000 mk, Merihaan rantamuuritöihin 1 000 000 mk, Salmisaaren rantamuuria ja kaasuturbiinilaitoksen tietä varten 260 000 mk, Merisataman altaan ruoppausta varten 50 000 mk, Vattuniemen venesataman töitä varten 250 000 mk ja pesulauttojen rakentamista varten 30 000 mk eli yht. 2 800 000 mk. Työt oli pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työvoiman määrää (8.3. 756 §).

Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan, määrärahan jakoa osittain muuttaen, käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin Länsisataman itäisen pistokkeen roll on – roll off –laituria ja ponttoonia varten merkitystä määrärahasta enintään 150 000 mk Länsisataman itäisen pistokkeen rakentamiseen (7.12. 3327 §); lauttasatamaa varten merkitystä määrärahasta 300 000 mk ja Länsisataman raidetta varten merkitystä määrärahasta 300 000 mk Länsisataman itäisen pistokkeen rakentamiseen (yjsto 14.7. 6206 §); yleisjaosto oikeutti lautakunnan jatkamaan Länsisataman itäisen pistokkeen sekä varastorakennuksen L 7 rakennustöitä toistaiseksi, kunnes valtuusto on hyväksynyt rakennustöiden loppuunsaattamiseksi tarpeelliset määrärahojen käyttötarkoituksen muutokset (yjsto 7.7. 6138 §).

Teollisuustontin vuokraamista Herttoniemestä Puukonttori Oy:lle koskevan valtuuston päätöksen johdosta kaupunginhallitus kehotti satamalautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin raiteen jatkamiseksi raidekujalle korttelin n:o 43067 pohjoisosasta muodostettavaa tonttia varten (14.6. 1787 §).

Hangon vapaavarastoon pantujen tavaroiden liikennemaksut. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki luopuu, huomioon ottaen sen selvitystyön laajuuden, minkä täydellinen selvitys vuosien 1966–1968 liikennemaksujen tilityksessä aiheuttaisi, enemmistä vaatimuksista Hangon kaupunkiin nähden sanottujen liikennemaksujen suhteen, mikäli Hangon kaupunki suorittaa 8 000 mk näistä liikennemaksuista sekä edellyttäen, että Hangon kaupunki vastaisuudessa tilittää kaikki Helsingin kaupungille tulevat liikennemaksut molempien kaupunkien kesken tehdyn sopimuksen mukaisesti (15.11. 3093 §).

Irtaimiston myynti ym. Yleisjaosto oikeutti satamalautakunnan poistamaan käytöstä

ruoppaproomun P-27 ja höyrynkehitysalus Irman, 6 kpl Towmotor-trukkeja sekä Jonesnosturin eniten tarjoavalle (yjsto 14.7. 6176 §, 26.10. 6733 §).

Länsisatamassa Murtajankadun varrella sijaitseva vaakojen säilytysvaja päätettiin purkaa (yjsto 26.10. 6731 §).

Satamien kuormalavojen vaihdon järjestäminen. Keskustukkuliikkeiden Helsingin kauppakamarille tekemän aloitteen johdosta oli kauppakamarin satamavaliokunta asettanut v. 1970 toimikunnan tutkimaan mahdollisuuksia lisätä kuormalavojen käyttöä Helsingin satamassa ja järjestää lavojen vaihdettavuus valtionrautateiden kuormalavasopimuksiin niveltyvänä. Käytyjen neuvottelujen perusteella oli tehty seuraavat ehdotukset:

Valtionrautateiden kuormalavojen käyttöä Helsingin satamassa olisi pyrittävä tehokkaasti lisäämään vaiheittain v:n 1971 alusta lukien. Ensimmäisenä toimenpiteenä satamalaitos oli ehdottanut 10 000 mk:n määrärahan merkitsemistä v:n 1971 talousarvioon uuden kuormalavan hankkimiseksi.

Tavaran lavoittaminen tapahtuu tuontilastien purkausvaiheessa ja ensisijaisesti lavoitetaan tuoreet hedelmät ja suurehkot erät kuivia hedelmiä ja säilykkeitä, mutta myös muuta tavaraa kulloisenkin tilanteen vaatimuksen mukaan.

Alkuvaiheessa lavoitus tapahtuu niissä varastoissa, jotka rakenteensa puolesta tämänlaiseen tavarankäsittelyyn hyvin sopivat, nimittäin varastoissa M 1–M 3 matkustajalaiturilla, L 4–L 6 Länsisatamassa ja K 6 ja K 8 Katajanokalla sekä S 1–S 2 Sompasaaressa. Toisaalta pyritään myös lasteja tuovat alukset sijoittamaan vastaaviin laituripaikkoihin.

Kuormalavat on tarkoitus luovuttaa maahantuojille »lava-lavaa-vastaan»-periaatteen mukaan. Lavatarkkailusta, jota myös maahantuottajat omalta osaltaan hoitavat, huolehtii satamalaitoksen laiturihuolto-osasto tullilaitoksen avustamana.

Rautatiehallitus oli ilmoittanut valtionrautateiden suostuvan esitettyjen sopimusten tekemiseen ja Kauppakamarin satamavaliokunta oli yhtynyt toimikunnan tekemiin esityksiin.

Kaupunginhallitus oikeutti satamalaitoksen tekemään valtionrautateiden kanssa esityksen n:o 3 mukaisen sopimuksen sekä samoin esityksen n:o 2 mukaisia sopimuksia vaihtolavojen käytöstä satamalaitoksen ja sen asiakkaiden kesken (11.1. 107 §).

Sillat, laiturit, venesatamat ym. Kaupunginhallitus päätti, että Korkeasaaren-Mustikkamaan välinen huolto- ja jalankulkuliikennettä palveleva silta rakennetaan rakennusviraston katurakennusosaston piirustuksen n:o 15826 mukaisesti kaivinpaaluille. Siltatyö suoritetaan rakennusviraston toimesta ja on siltasuunnitelmaa edelleen kehitettäessä ympäristöjärjestelyt hoidettava yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa (21.6. 1900 §).

Helsingin Työväen Pursiseuran anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti kehottaa satamalautakuntaa harkitsemaan 256 000 mk:n suuruisen määrärahan merkitsemistä v:n 1972 talousarvioehdotukseen Pyysaaren täyttö- ja rannan vahvistustyön suorittamiseksi satamarakennusosaston 16.7.1970 päivätyn piirustuksen n:o XI/386[1] mukaisesti (1.6. 1647 §).

Yleisten töiden pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 19 003 mk Vasikkasaaren laiturin korjauksesta aiheutuneen laskun maksamiseksi satamalaitokselle (11.1. 93 §).

Muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin satamalautakunnan käytettäväksi 20 000 mk Sompasaaren satamaan kesäajaksi pystytettävän ylipainehallin kustannuksien suorittamiseksi (1.6. 1677 §).

Aallonmurtajan rakentaminen Valassaareen. Kaupunginhallitus päätti, ettei Länsi-Suomen vesioikeuden 16.9.1971 antamaan päätökseen asiassa, joka koski aallonmurta-

jan rakentamista Valassaaren kaakkoiskärkeen, haeta muutosta. Lupaehdot olivat tavanmukaiset ja lupa oli myönnetty hakemuksen mukaisena (11.10. 2718 §).

Piirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä jäljempänä mainitut piirustukset: satamarakennusosaston piirustuksen n:o VI/2010[2] mukaisen toisen peräporttipaikan rakentamisen Eteläsataman matkustajalaituriin (27.12. 3543 §); satamarakennusosaston 26.4.1971 päivätystä piirustuksesta n:o VI/1981[7] ilmenevän Matkustajalaiturin satamanosan liikennesuunnitelman (2.8. 2099 §); Eteläsataman matkustajapaviljongin muutostöiden 21.5.1971 päivätyt piirustukset n:o 1–5 (1.11. 2943 §); satamarakennusosaston laatimat 21.1.1971 päivätyt kenttävartiosuojien piirustukset (21.6. 1903 §); satamarakennusosaston laatimat Lauttasaaren telakan aidan piirustukset n:o 1266[2] ja 1266[3] (15.2. 545 §) sekä arkkit. Jonas Cedercreutzin laatimat Pasilan maaliikennekeskuksen rakennuksen B pääpiirustukset. Rakennustyö saatiin suorittaa keskeytyksettä osan rahoituksesta tapahtuessa kaupungin kassavaroista ennakkomenoina, joka budjetoidaan v:n 1972 talousarvioon, jotta rakennus voisi valmistua kesään 1972 mennessä. Päätös alistettiin rahoitusta koskevalta osalta valtuuston hyväksyttäväksi (28.6. 2012 §).

Opastaulut. Kaupunginhallitus päätti, että Sompasaaren lauttasatamaan asetetaan lautoilla maahan saapuvia automatkailijoita varten kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön 24.7.1968 päättämän mallin III B ja 13 mukainen tai sitä vastaava, Helsinkiä koskeva opastaulu varustettuna suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisin kirjoituksin. Satamalautakuntaa kehotettiin huolehtimaan taulun pystyttämisestä, kustannukset n. 3 000 mk (26.4. 1255 §).

Heikoista jäistä varottavien kilpien hankkimiseen myönnettiin 8 000 mk (8.2. 449 §).

Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorille myönnettiin lupa sen anomien kolmen opastaulun pystyttämiseen anomukseen liitetyn karttapiirroksen mukaisesti sillä ehdolla, että tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttori pitää taulut siistissä kunnossa ja mikäli satamatoimintojen kannalta käy välttämättömäksi siirtää tai poistaa taulut. Satamarakennusosasto antaisi taulujen pystyttämistä koskevat ohjeet (18.1. 187 §).

Öljysatamat. Kaupunginhallitus kehotti satamalautakuntaa sisällyttämään v:n 1972 talousarvioehdotukseensa 250 000 mk:n suuruisen määrärahan öljynerotuskaivon rakentamiseksi Herttoniemen öljysatamaan (24.5. 1571 §).

Alueiden ym. vuokraaminen. Victor Ek Oy:lle päätettiin vuokrata Länsisataman korttelin n:o 20250 tontti n:o 1 siten, että vuokra-aika alkaa 1.10.1974 ja päättyy 30.9.1984 seuraavin ehdoin:

1) Vuokra-aluetta tulee pääasiassa käyttää Helsingin sataman kautta tuotavien ja vietävien suuryksiköiden ja niissä kuljetettavien tavaroiden varastoimiseen.

2) Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1974 saakka 5.20 mk/m². 1.1.1975 alkaen on vuotuinen vuokramaksu riippuvainen sosiaalisen tutkimustoimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa lokakuu 1951 on 100, siten että perusvuokrana on 2.60 mk/m² ja perusindeksinä 100 sekä että vuokraa kunkin kalenterivuoden alusta korotetaan tai alennetaan niin monella 10 %:lla perusvuokrasta, kuin edellisen kalenterivuoden kymmenen ensimmäisen kuukauden keskimääräinen elinkustannusindeksi on täysinä kymmeninä prosentteina perusindeksiä suurempi tai pienempi, kuitenkin siten, että viitenä ensimmäisenä vuotena sopimuksen tekemisestä korotus ei saa olla enempää kuin puolet indeksin muutoksesta.

3) Muuten noudatetaan satamalautakunnan 18.8.1969 tekemään päätökseen perustuvan, mainittua tonttia koskevan vuokrasopimuksen ehtoja (1.6. 1676 §, 18.10. 2802 §).

Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan vuokraamaan Volvo Auto Oy:lle

Lauttasaaresta lautakunnan 14.9.1970 tekemän päätöksen mukaisesti yhtiölle vuokratun alueen, irtisanomisaika 6 kk, ajaksi 1.9.1971–31.8.1981 seuraavin ehdoin:

1) Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1971 saakka 5 mk/m². 1.1.1972 alkaen on vuotuinen vuokramaksu riippuvainen sosiaalisen tutkimustoimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa lokakuu 1951 on 100 siten, että perusvuokra on 2.28 mk/m² vuodessa ja perusindeksinä 100 ja muuten eo. ehdoilla.

2) Vuokra-ajan päätyttyä vuokralaisella on etuoikeus saada alue uudelleen vuokralle silloin määrättävillä ehdoilla, ellei kaupunki tarvitse tonttia omiin tarkoituksiinsa tai muut erityiset syyt estä sen uudelleen vuokrausta.

3) Muutoin noudatetaan aluetta koskevan, lautakunnan 14.9.1970 tekemään päätökseen perustuvan vuokrasopimuksen ehtoja (28.6. 2000 §).

Satamalautakunta oikeutettiin vuokraamaan Algol Oy:lle Laajasalon öljysataman varastoalue n:o L 7, suuruudeltaan 11 365 m², ajaksi 1.7.1975–30.6.1985 seuraavin ehdoin:

1) Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1975 saakka 2.20 mk/m².

2) 1.1.1976 alkaen on vuotuinen vuokramaksu riippuvainen sosiaalisen tutkimustoimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä, jossa lokakuu 1951 on 100 siten, että perusvuokra on 1 mk/m² vuodessa ja perusindeksinä 100 .....
.....

3) Kaupungilla on oikeus vuokramiestä kuulematta ja hänen kustannuksellaan hakea ja saada ensimmäinen kiinnitys alueen vuokraoikeuteen sekä alueella oleviin rakennuksiin ja laitoksiin sovitun vuokramaksun korkoineen maksamisen ja muiden vuokraehtojen täyttämisen vakuudeksi.

4) Muutoin noudatetaan aluetta koskevan 1.6.1970 tehdyn vuokrasopimuksen ehtoja (28.6. 2001 §).

Shell Oy:lle päätettiin vuokrata yhtiön piirrokseen n:o 21032–10 merkitty vesialue seuraavilla ehdoilla:

1) Vuokra-aika alkaa 1.10.1971 ja päättyy 30.9.1981.

2) Vuotuinen vuokramaksu on 31.12.1971 saakka 2.30 mk/m². 1.1.1972 alkaen vuotuinen vuokramaksu riippuu sosiaalisen tutkimustoimiston laskemasta virallisesta elinkustannusindeksistä .....
.....

Vuosivuokra on vuosineljänneksittäin suoritettava etukäteen satamalaitoksen kassaan Eteläranta 10. Ellei vuokraeriä erääntymispäivänä suoriteta on vuokramiehen maksettava niille erääntymispäivästä maksupäivään asti viivästyskorkoa 10 % sekä ylimääräisenä perimispalkkiona 4 mk.

3) Vuokralaisella ei ole oikeutta ilman satamalautakunnan lupaa luovuttaa aluetta tai osaa siitä tai sillä olevien rakennusten huonetiloja muiden käytettäväksi.

4) Vuokralainen huolehtii kustannuksellaan vuokrattavalla alueella tarvittavista täyttötöistä. Tällöin on tulevan rantaviivan ulkonäköön kiinnitettävä erityistä huomiota.

5) Vuokra-alueella on viimeistään 31.12. 1972 mennessä rakennettava öljynerotuskaivo, jonka kautta vuokramiehen varastoalueelta valuvat sade- ja pesuvedet on johdettava. Muuten aluetta saadaan käyttää yksinomaan petrokemiallisten tuotteiden varastoimiseen, tehdasmaiseen sekottamiseen ja muuhun käsittelemiseen sekä jakelemiseen.

6) Alue on sen jälkeen, kun se on täytetty ja otettu vuokrasopimuksen edellyttämään käyttöön, aidattava siistillä aidalla, mikä samoin kuin alueella olevat laitteet ja rakennukset, on pidettävä hyvässä kunnossa. Alueelle ei saa ilman satamalaitoksen hyväksymiä ja maistraatin vahvistamia piirustuksia rakentaa uusia rakennuksia eikä tehdä näihin muutoksia. Rakennusten huonetiloja saadaan käyttää yksinomaan vahvistetuista piirustuksista ilmenevään tarkoitukseen.

7) Vuokralainen sitoutuu noudattamaan satamalautakunnan vuokra-alueita varten vahvistamia järjestyssääntöjä sekä soveltuvin kohdin Helsingin kaupungin satamajärjestyksen määräyksiä.

8) Vuokra-alueelta ei saa johtaa mereen minkäänlaisia kiinteitä, nestemäisiä eikä kaasumaisia jätteitä.

9) Vuokra-ajan päätyttyä on vuokralaisella oikeus ennen muita saada alue uudelleen vuokralle silloin sovittavilla ehdoilla, sikäli kuin kaupunki sen vielä vastaavaan tarkoitukseen antaa vuokralle. Ellei uutta sopimusta tehdä tai muuten toisin sovita, on kaikki vuokrakauden päättyessä alueella olevat rakennukset ja laitteet perustuksineen vuokralaisen toimesta ja kustannuksella poistettava.

10) Ellei vuokralainen tai hänen oikeudenomistajansa vuokrakauden päättyessä tyhjennä aluetta, on kaupunki oikeutettu vuokralaista tai hänen oikeudenomistajaansa enempää kuulematta ja hänen kustannuksellaan purkamaan ja pois kuljettamaan alueella olevat rakennukset, laitteet ja muun omaisuuden sekä julkisella huutokaupalla ne myymään. Jos tällä tavoin kertyneistä varoista, sitten kun niistä on vähennetty tästä menettelystä aiheutuneet kustannukset ja korvaus kaupungin mahdollisesti kärsimästä vahingosta, jää ylijäämää, on vuokralainen oikeutettu saamaan sen ilman korkohyvitystä.

11) Satamalautakunnalla tai sen määräämillä henkilöillä on oikeus suorittaa vuokra-alueella tarkastuksia. Vuokralainen on velvollinen myöntämään tarkastuksen suorittajille esteettömän pääsyn kaikkialle alueella. Tämän vuokrasopimuksen tai muiden voimassa olevien säännösten perusteella tarkastustilaisuudessa annettuja määräyksiä on viipymättä noudatettava.

12) Jos vuokralaisen edustaja, kun tiedotus vuokraoikeuden lakkaamisesta on hänelle toimitettava, ei ole tavattavissa, toimitetaan tiedotus julkaisemalla siitä vuokramiehen kustannuksella kuulutus yhden kerran Virallisessa lehdessä ja niissä sanomalehdissä, joissa kaupungin kuulutukset julkaistaan, jolloin tiedotus katsotaan tapahtuneeksi sinä päivänä, jolloin sellainen kuulutus on julkaistu.

13) Jos vuokralainen rikkoo tämän sopimuksen ehtoja tai sen nojalla annettuja määräyksiä, on vuokraoikeus heti menetetty, jos satamalautakunta niin päättää, minkä ohessa vuokralainen voidaan velvoittaa maksamaan kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, sopimussakkoa enintään 5 000 mk (4.10. 2663 §).

Union-Öljy Oy:lle päätettiin vuokrata Kaasutehtaankadun varrella rautatiehallituksen kaupungin luovuttamalla alueella sijaitseva jakeluasema-alue 1.7.1971 alkaen, irtisanomisaika 3 kk, 6 000 mk:n vuotuisesta korvauksesta ja muutoin valtuuston päättämin jakeluasematonttien vuokrausehdoin (21.6. 1897 §, 28.6. 2008 §).

Pistoraiteiden rakentaminen. Yleisjaosto myönsi Wärtsilä Oy:n Helsingin telakalle oikeuden raiteenpitojärjestelmän mukaisin ehdoin pistoraiteiden rakentamiseen tonteille n:o 20181/4 ja 20276/15 satamarakennusosaston 26.5.1971 päivätyn piirustuksen n:o 12652/IV/444[2] esittämällä tavalla ja seuraavin ehdoin:

1) Yhtiö hankkii suunnitelmalle rautatiehallituksen hyväksymisen.

2) Yhtiö noudattaa raiteiden rakentamisessa ja liikennöimisessä myös rautatiehallituksen määräämiä ehtoja.

3) Raiteiden rakennustöissä on vältettävä häiriön tuottamista autokatsastuskonttorin toiminnalle.

4) Yhtiö vastaa raiteiden rakentamisesta aiheutuvien sähkökaapeleiden siirron ja suojaamisen aiheuttamista kustannuksista samoin kuin raiteiden rakentamisesta aiheutuvan kaukolämpökanavan rakenteen muuttamisen aiheuttamista kustannuksista (yjsto 25.8. 6399 §).

Jäänmurtajien kesäsijoituspaikat. Kaupunginhallitus päätti puolestaan, että valtion

jäänmurtajat sijoitetaan toistaiseksi kesäseisonta-ajaksi kaupungin satamiin siten, että kaksi Tarmo-luokan jäänmurtajaa sijoitetaan Jätkäsaaren itäisen pistolaiturin eteläosan itäsivulle rinnakkain, kolme jäänmurtajaa Hietalahteen ja kolme jäänmurtajaa Valmet Oy:n telakan läheisyydessä Katajanokan pohjoispuolella olevalle vesialueelle (26.4. 1267 §).

Vahingonkorvaukset ym. Yleisjaosto oikeutti satamalautakunnan suorittamaan seuraavat korvaukset: Autorex Oy:lle 31 830 mk kaupungin vapaavarastossa vaurioituneiden autojen korjauskustannuksia varten (yjsto 23.6. 6038 §); asentaja Reijo Jeskaselle 10 mk autolle aiheutuneesta vahingosta (yjsto 15.9. 6511 §); Meijerien Keskusosuusliike Valiolle 3 640 mk lastauksen yhteydessä turmeltuneesta voierästä (yjsto 3.11. 6757 §) sekä Annikki Paatenelle 1 413 mk liukastumisesta aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi (yjsto 13.10. 6668 §).

Yleisjaosto päätti luopua purkuhakemuksen tekemisestä korkeimman oikeuden 28.5. tekemästä päätöksestä, joka koski valituksia, jotka ent. ahtaaja Teuvo Räsänen toiselta sekä Helsingin kaupunki ja nosturinhoit. Veikko Hartikainen erikseen ja toim.joht. Kurt Ginman ym. yhteisesti toiselta puolen olivat tehneet Helsingin hovioikeuden 14.8. 1969 antamasta päätöksestä ruumiinvamman tuottamusta ym. koskevassa jutussa. Yleisjaosto oli vapauttanut nosturinhoit. Hartikaisen suorittamasta kaupungille osuuttaan hänen ja kaupungin yhteisvastuullisesti ahtaaja Räsäselle maksettavaksi tuomituista korvauksista sillä ehdolla, että hän suorittaa kaupungille omavastuuosuutenaan 30 mk. Korkeimman oikeuden kaupungin ja Hartikaisen yhteisvastuullisesti sekä Hartikaisen yksinään maksettavaksi tuomitsemat korvaukset valtiolle päätettiin maksaa kaupungin varoista. Rahatoimistoa kehotettiin suorittamaan ahtaaja Räsäselle sekä valtiolle maksettavat korvaukset ja oikeudenkäyntikulut kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista (yjsto 7.7. 6111 §, 10.11. 6791 §).

Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin hakemaan muutosta raastuvanoikeuden 21.6. antamaan päätökseen, millä kaupunki oli velvoitettu maksamaan korvausta puolustusministeriölle satamaruoppaajan aiheuttamasta vahingosta (28.6. 2015 §).

Kaupunginhallitus päätti, ettei Helsingin hovioikeuden 10.11. antamaan päätökseen autoilija Eemil Karttusen vahingonkorvausta koskevassa asiassa haeta muutosta kaupungin taholta (29.11. 3240 §).

Moottorialuksen käyttäminen majoitukseen. Rauno Vänni oli maistraatille jättämässään kirjeessä anonut saada käyttää m/a. Eilaa majoitusaluksena Pohjoissatamassa. Hän omisti aluksen, josta oli vuokrannut osan hyteistä opiskelijoille asunnoiksi. Yleinen järjestyssääntö olisi edellyttänyt luvan hakemista majoitusliikkeen harjoittamiseen. Kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavassa lausunnossaan satamalautakunnan ja kaupunginkanslian lainopillisen osaston lausunnoissa mainituin perustein esittää, ettei maistraatti ottaisi hakijan ilmoitusta pöytäkirjaansa, koska se oli puutteellinen.Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa lainopillista osastoa yhteistoiminnassa satamalaitoksen kanssa tekemään asiasta ilmoituksen poliisiviranomaisille (5.4. 1052 §).

Helsingin sataman historian laatiminen. Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginhallituksen v. 1966 asettamaa historiatoimikuntaa valmistelemaan satamalautakunnan tekemän esityksen pohjalta kysymystä Helsingin sataman ja Helsingin merenkulun historian laatimisesta sekä tekemään asiasta esityksen kaupunginhallitukselle (8.11. 3010 §).

Satamahallinnon 50-vuotisjuhla. Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan 5.10. 1971 vietettävän satamahallinnon 50-vuotispäivän yhteydessä julkaisemaan kirjasen »Viisi vuosikymmentä satamahallintoa» sekä

järjestämään sanottuna päivänä päivällistilaisuuden n. 60 henkilölle käyttäen näihin tarkoituksiin sekä muihin satamahallinnon 50-vuotispäivän järjestelyistä aiheutuviin kustannuksiin muihin satamalaitoksen menoihin merkittyjä käyttövaroja niitä enintään 25 000 mk:lla ylittäen. Lautakunnan tuli tehdä eri esitys määrärahan ylittämisestä ylitystarpeen tarkan määrän selvittyä (1.6. 1675 §).

Suomen Satamaliiton varsinainen liittokokous päätettiin pitää 26.8. ruotsinkielisen työväenopiston juhlasalissa, niin että liiton toimesta ja kustannuksella huolehdittaisiin kokoustilojen vahtimestaritarpeesta ja siivouksesta. Satamalaitos huolehtisi Helsingin satamaa koskevan esitelmän pitämisestä sekä Helsingin sataman esittelemisestä. Liittokokouksen osanottajille päätettiin tarjota kaupungin puolesta päivällinen (25.1. 291 §).

9. Liikelaitoksia koskevat asiat

Teollisuuslaitosten lautakunta

Eräiden kiinteistöjen siirtäminen lautakunnan hallintoon. Kaupunginhallitus päätti siirtää jäljempänä mainitut alueet teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon: Vähä-Huopalahden kylässä sijaitsevasta tilasta Fredriksberg RN:o 1^{19} vaihtokirjalla saatu n. 1.4 ha:n suuruinen määräala (Ilmalan uuden vesisäiliörakennuksen tonttialue), pääoma-arvo 1 160 000 mk (27.12. 3535 §); seuraavat alueet Päijänne-suunnitelman toteuttamista varten: Tuusulan kunnan Ruotsinkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Mattila RN:o 1^{182} ostettu n. 1 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 3 500 mk ja samasta tilasta vuokrattu n. 4 ha:n suuruinen alue (6.9. 2404 §); Rusutjärven kylässä sijaitsevasta tilasta Envalli RN:o 3^{18} vuokrattu n. 4 ha:n suuruinen alue (4.10. 2654 §); Hyvinkään kaupungin Nukarin kylässä sijaitsevasta tilasta Liitto RN:o 2^{34} ostettu n. 4 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 20 000 mk (27.9. 2590 §) ja Erkkylän kylässä sijaitsevista tiloista Koho RN:o 6^{65} ja Rauhala RN:o 6^{66} vuokrattu n. 5 ha:n suuruinen alue (4.10. 2654 §); Asikkalan kunnan Pulkkilan kylässä tilasta Jussila RN:o 1^{4} ostettu n. 1.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 50 000 mk; Hausjärven kunnan Oitin kylässä tilasta Keski-Pietilä RN:o 8^{152} ostettu n. 4.4 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 19 000 mk; Asikkalan kunnan Asikkalan kylästä tilasta Iso-Laukkala RN:o 7^{103} ostettu n. 4.3 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 12 000 mk; Asikkalan kylästä tilasta Korpela RN:o 2^{4} ostettu n. 1.6 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 5 500 mk; Hillilän kylästä tilasta Uusi-Pekkola RN:o 6^{18} ostettu n. 2.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 8 500 mk; Hillilän kylästä tilasta Peltola RN:o 6^{19} ostettu n. 3.4 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 13 600 mk; Tuusulan kunnan Siippoon kylästä tilasta Vuorela RN:o 4^{24} n. 3.4 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 12 500 mk; Ollilan kylästä tilasta Ollila RN:o 7^{12} ostettu n. 3 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 8 000 mk; Hausjärven kunnan Torholan kylästä tilasta Järvelä RN:o 5^{89} ostettu n. 3.8 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo n. 7 000 mk; Kurun kylästä tilasta Tiilola RN:o 11^{12} ostettu n. 6 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 11 000 mk; Oitin kylästä ostettu tila Koskenniska RN:o 8^{89}, pääoma-arvo 12 500 mk; Kosken Hl. kunnan Mieholan kylästä tilasta Vikkilä RN:o 7^{6} vaihdon kautta saatu n. 1.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 3 750 mk; Hyvinkään kaupungin Nukarin kylästä tilasta Kotipirtti RN:o 6^{27} ostettu n. 1.9 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 15000 mk; tilasta

Kivimaa RN:o 6^{64} ostettu n. 1.3 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 4 200 mk; Nukarin kylästä ostetut tilat Korpimäki RN:o 3^{1} ja Uutela RN:o 3^{14}, pääoma-arvo 52 000 mk; Asikkalan kunnan Asikkalan kylästä tilasta Kauvo RN:o 13^{38} n. 2 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 6 000 mk; Hausjärven kunnan Haminan kylästä tilasta Ojala RN:o 7^{13} ostettu n. 1 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 3 000 mk (10.5. 1402 §); Kosken Hl. kunnan Mieholan kylästä tila Rajala RN:o 7^{8} 1.4.1971 lukien, pääoma-arvo 15 000 mk (19.4. 1177 §); Kosken Hl. kunnan Hyväneulan kylästä tilasta Arola RN:o 4^{8} ostettu n. 5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 15 000 mk; Lammin kunnan Mommilan kylästä tilasta Rantala RN:o 1^{200} ostettu n. 6 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 17 000 mk; Asikkalan kunnan Pulkkilan kylästä tilasta Uusi-Laurila RN:o 1^{38} ostettu n. 5.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 15 500 mk; Viitailan kylästä tilasta Kartano RN:o 20^{19} ostettu n. 5.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 16 600 mk; Tuusulan kunnan Rusutjärven kylästä tilasta Laurila RN:o 6^{228} ostettu n. 1.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 4 000 mk; Hyvinkään kaupungin Ritasjärven kylästä tilasta Mäki-Tolkkila RN:o 6^{42} ostettu n. 6 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 16 000 mk; Hollolan kunnan Laitilan kylästä tilasta Kivipuro RN:o 1^{37} ostettu n. 1.2 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 9 500 mk; Kastarin kylästä tilasta Heikkilä RN:o 1^{21} ostettu 6.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 14 000 mk; Kosken Hl. kunnan Huljalan kylästä tilasta Tupala RN:o 7^{29} ostettu n. 4.5 ha:n suuruinen määräala, pääoma-arvo 20 000 mk (28.6. 1997 §).

Energiahuoltotoimikunnan mietintö. Helsingin kaupunginhallitus, Espoon kauppalanhallitus ja Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitus asettivat joulukuussa 1968 yhteistyöelimen, energiahuoltotoimikunnan, käsittelemään mainittujen kuntien yhteisiä sähkö- ja lämpöenergiakysymyksiä. Vaihtoehtoisista energiahankinnan suunnitelmista on energiahuoltotoimikunta päättänyt ottaa kaukolämpövaihtoehtoihin perustuvat suunnitelmat kaupunkiseudun energiahuollon jatkoselvittelyn pohjaksi. Mietinnössään toimikunta ehdotti seuraavaa:

1) Helsingin kaupungin ja maalaiskunnan sekä Espoon kauppalan yhteisesti hoidettavaa lämpö- ja sähköenergiahuoltoa koskevaa suunnittelutyötä jatketaan ja atomivoimaan perustuva yhteishankintavaihtoehto otetaan tulevien suunnitelmien perustaksi.

2) Asetetaan yhteisesti hoidettavan energiahuollon tutkimus- ja suunnittelutyön koordinointia varten säännöllisesti kokoontuva 16-jäseninen yhteistyötoimikunta, johon Helsingin kaupunki nimeää viisi edustajaa, Espoon kauppala ja Helsingin maalaiskunta kumpikin kolme edustajaa, Espoon Sähkö Oy ja Helsingin Ympäristön Sähkölaitos Oy kumpikin kaksi edustajaa sekä Kauniaisten kauppala yhden edustajan. Edellä mainittujen sähkölaitosten nimeämien edustajien sekä Helsingin kaupungin edustajista kahden tulee olla sähkölaitosalan asiantuntijoita.

3) Yhteistyötoimikunnan kustannukset jaetaan osapuolten kesken samassa suhteessa kuin näillä on edustajia yhteistyötoimikunnassa. Sen tehtäväksi annetaan yhteisesti hoidettavan energiahuollon kehittäminen. Toimikunnan tehtäviin kuuluu mm:

- huolehtia siitä, että yhteistyöalueen energian hankintalähteet ja siirtojärjestelmät ylimenovaiheessa suunnitellaan ja rakennetaan yhteisen atomilämmityslaitoksen v:n 1980 tienoilla tapahtuvaa käyttöönottoa silmällä pitäen
- huolehtia yhteistyön jatkovaiheen yhteistyöorganisaation lähemmästä suunnittelusta tutkimusryhmän mietinnössä esitettyjen suuntaviivojen mukaisesti ja tehdä asiaa koskevat tarpeelliset esitykset sekä
- edustaa osapuolia yhteisesti hoidettavaa energiahuoltoa koskevissa asioissa.

4) Espoon kauppalanhallitus ryhtyy toimenpiteisiin alueen varaamiseksi atomilämmitysvoimalaitosta varten Espoon kauppalaan kuuluvasta Miessaaren saariryhmästä mietinnön liitteisiin 3 ja 4 merkityn vaihtoehdon I mukaisesti.

5) Helsingin kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kunnallishallitukset ryhtyvät toimenpiteisiin Helsingin kaupunkiseudun yhteisesti hoidettavan energiahuollon toteuttamiseksi tarvittavien sähkönsiirtojohtojen johtokatujen, sähköasemien ja voimalaitosten vaatimien alueiden varaamiseksi mietinnössä ehdotetulla tavalla.

6) Kunnallishallitukset saattavat kuntien ao. viranomaisten tietoon siirtojohtojen alustavat sijoitussuunnitelmat.

7) Kunnallishallitukset esittävät Kirkkonummen kunnanhallitukselle ja Västra-Nylands Regionplansförbundet -järjestölle atomilämmitysvoimalaitoksen vaihtoehtoisen sijoituspaikan varaamista kuntaan kuuluvasta Hirsalan saariryhmästä vaihtoehdon III mukaisesti.

Energiahuoltotoimikunta oli pyytänyt lausunnon myös Helsingin seutukaavaliitolta.

Saatuaan ao. lautakuntien ja laitosten lausunnot kaupunginhallitus päätti,

1) että Helsingin kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan yhteisesti hoidettavaa lämpö- ja sähköenergiahuoltoa koskevaa suunnittelutyötä jatketaan ottamalla atomivoimaan perustuva yhteishankintavaihtoehto suunnitelmien perustaksi kuitenkin siten, että erikoisesti kiinnitetään huomiota atomivoimaloiden turvallisuuskysymykseen niiden sijoitusta ratkaistaessa ja että asetettavan yhteistyötoimikunnan toimesta olisi suoritettava tutkimus maakaasun merkityksestä Helsingin seudun tulevalle energiahuollolle,

2) nimetä kaupungin edustajaksi energiahuoltotoimikunnan esittämään energiahuollon tutkimus- ja suunnittelutyön koordinointia suorittavaan yhteistyötoimikuntaan teollisuuslaitosten lautakunnan puh.joht. Aarne Helteen, varapuh.joht. Yrjö Rantalan, apul. kaup.joht. Gunnar Smedsin, sähkölaitoksen toim.joht. Eino Toiviaisen sekä sähkölaitoksen uudisrakennusosaston vs. pääll. Martti Ahon,

3) kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja teollisuuslaitosten lautakuntaa ottamaan suunnittelussaan huomioon tarvittavien sähkönsiirtojohtojen johtokatujen, sähköasemien ja voimalaitosten vaatimien alueiden varaamisen energiahuoltotoimikunnan esittämällä tavalla alustavasti ja siten, että alueiden sijainti tarkistetaan jatkosuunnittelutyön yhteydessä,

4) lähettää kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle ja teollisuuslaitosten lautakunnalle tiedoksi energiahuoltotoimikunnan mietinnöstä ilmenevien kaukolämmön siirtojohtojen alustavat sijoitussuunnitelmat sekä

5) esittää Kirkkonummen kunnanhallitukselle ja Västra Nylands Regionplansförbund -nimiselle yhdistykselle, että ne varaisivat atomilämmitysvoimalaitoksen vaihtoehtoisen sijoituspaikan kaavoitussuunnitelmissaan Kirkkonummen kuntaan kuuluvasta Hirsalan saariryhmästä energiahuoltotoimikunnan mietinnössä esitetyn vaihtoehdon III mukaisesti (13.9. 2460 §, 20.9. 2534 §).

Teollisuuslaitosten lautakunnan 60-vuotisjuhlallisuuksien järjestämistä varten yleisjaosto myönsi 3 000 mk muihin rahoitusmenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista (yjsto 27.1. 5155 §).

Sähkölaitos

Erään alueen siirtäminen sähkölaitoksen hallintoon. Kaasulaitoksen 29.3.1971 päivättyyn karttapiirrokseen n:o K2-707 merkitty, kaasulaitoksen hallinnossa ollut 41 800 m²:n suuruinen alue päätettiin siirtää 1.7. lukien sähkölaitoksen hallintoon. Laitosten tonttien käyttöomaisuusarvoissa suoritetaan vastaavat muutokset käyttäen siirtyvän alueen ar-

vona 1 463 000 mk. Kaasulaitos oikeutettiin poistamaan pääomastaan talousarvion ulkopuolisena poistona siirrettävälle alueelle jäävät rakennukset ja laitteet, kirjanpitoarvoltaan yht. 340 354 mk (21.6. 1898 §).

Sähkön erikoistariffien korottaminen. Kaupunginhallitus päätti, että sähkölaitoksen erikoistariffit korotetaan energiamaksujen osalta 1.7. tai sen jälkeen ensiksi suoritetusta mittariluvusta alkavaan kulutukseen nähden ja muiden maksujen osalta em. päivästä lukien ministeriön kirjeen ja esityksen mukaisiksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö oli valtioneuvoston v. 1969 hyödykkeiden hintavalvonnasta antaman päätöksen (340/69) nojalla sekä valtioneuvoston päätöksen mukaisesti päättänyt sähkömaksuista seuraavaa:

Niissä tapauksissa, joissa sähkötariffi tai siihen liittyvä kulutusmaksu on hankinta- tai kulutussopimuksen mukaan sidottu Ekono Voima- ja Polttoainetaloudellisen Yhdistyksen laskemaan polttoaineen hintatekijään h, on tämän hintatekijän korkein arvo, jota saa em. valtioneuvoston päätöksen (340/69) määräysten estämättä käyttää ao. tariffin tai maksun suuruutta laskettaessa, touko- ja kesäkuussa 1971 tapahtuneessa ja tapahtuvassa sähkön toimituksessa h=6.20 sekä 1.7.1971 alkaen tapahtuvassa sähkön toimituksessa h=6.40.

Yösähkötariffien energiamaksuissa sekä täyssähkötariffien yöenergiamaksuissa, joissa ei h-sidonnaisuutta ole, saa suorittaa em. h-arvon muutoksia vastaavat korotukset aikaisintaan samoista ajankohdista lukien.

Jakelulaitosten muita jakeluhintoja saa tariffikohtaisesti korottaa keskimäärin enintään 7 %, ei kuitenkaan enempää kuin keskimäärin 0.8 p/kWh laskettuna v:n 1970 kulutuksen mukaan. Näin korotettuja maksuja saa soveltaa aikaisintaan toukokuussa 1971 suoritetusta tai suoritettavasta mittarinlukemisesta lähtien tapahtuneeseen ja tapahtuvaan sähkön toimitukseen. Mikäli jakelulaitos noudattaa ns. arviolaskutusta, saa korotettuja maksuja soveltaa aikaisintaan kesäkuussa 1971 arvioituun kulutukseen.

Tämän päätöksen mukaisesti korotetut sekä ennen korotusta voimassa olleet tariffit tulee jakelulaitoksen lähettää sosiaali- ja terveysministeriön hintaosastoon sekä sijaintilääninsä lääninhallituksen hinta-asiain esittelijälle 10 pv:n kuluessa jakelulaitoksen tekemän korotuspäätöksen voimaan tulosta lukien. Ilmoituksesta tulee selvitä myös keskimääräiset korotuslaskelmat sekä käytetyt h-arvot. Mikäli h-arvosta riippuen suoritetaan kaksi korotusta, voidaan molemmista ilmoittaa samanaikaisesti.

Tällä päätöksellä kumotaan sosiaali- ja terveysministeriön sähkömaksuista 11.2.1970 antama päätös (28.6. 2014 §).

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus määräsi dipl.ins. Martti Ahon hoitamaan sijaisena sähkölaitoksen avoinna olevaa uudisrakennusosaston osastopäällikön virkaa 1.7. lukien toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 31.12.1971 saakka. Viransijaisuusajalta päätettiin Aholle suorittaa sopimuspalkkana 4 300 mk/kk (11.10. 2719 §).

Myöhemmin kaupunginhallitus päätti

todeta, että dipl.ins. Leo Neuvon toiminta vesilaitoksen toimitusjohtajana päättyi 15.11. 1971,

peruuttaa dipl.ins. Martti Aholle 11.10. antamansa määräyksen sähkölaitoksen uudisrakennusosaston osastopäällikön viran viransijaisuuden hoitamisesta 16.11. lukien,

määrätä dipl.ins. Leo Neuvon hoitamaan viransijaisena sähkölaitoksen avoinna olevaa uudisrakennusosaston osastopäällikön virkaa 16.11.1971 lukien, kuitenkin kauintaan 31.3. 1972 saakka siten, että hänelle suoritetaan viransijaisuusajalta sopimuspalkkana 4 335 mk/kk (15.11. 3096 §).

Sähkölaitoksen 1.8. avoimeksi tullut 20. pl:n konemestarin virka ja avoinna olevat kaksi 22. pl:n sekä 20. pl:n suunnitteluteknikon virat päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä (24.5. 1566 §, 22.11. 3167 §, 20.12. 3477 §).

Dipl.ins. Lauri Aaltoselle päätettiin maksaa Salmisaaren voimalaitoksen päällikön tehtävästä 3 608 mk/kk 1.1.1971 lukien ja hankintatoimiston pääll. Aulis Liljeqvistille samasta ajankohdasta lukien 3 350 mk/kk siten, että palkkoihin sisältyy kertomusvuoden alusta voimaan tullut yleistarkistus (22.3. 896 §).

Eräät sähkölaitoksen viranhakuilmoitukset saatiin julkaista erilliskuulutuksina valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä sekä Insinööriuutisissa.

Polttoainevarastoihin sidottujen kassavarojen enimmäismäärä. Kaupunginhallitus päätti muuttaen v. 1962 tekemäänsä päätöstä, että sähkölaitoksen polttoainevarastoihin saa olla sidottuina kassavaroja enintään 50 mmk (22.2. 618 §).

Hankinnat. Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen hankkimaan kolme Olivetti-Audit 1513 -merkkistä kirjanpitokonetta Olivetti Oy:n 11.2. päivätyn tarjouksen mukaisesti. Osamaksuna saatiin antaa neljä vanhaa Olivetti-Audit 302 -merkkistä kirjanpitokonetta yht. 3 000 mk:n hyvityshintaan (yjsto 24.3. 5523 §).

Sähkö- ja voima-asemat ym. Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen käyttämään eräitä v:n 1971 ja 1972 talousarvioihin sähköasemia, voima-asemia, sähköverkkoja, ulkovalaistusta ym. varten merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5156 §, 29.12. 7079 §).

Voimalaitokset. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkitehtuuritoimisto Timo Penttilän laatimat, 27.2.1971 päivätyt Hanasaaren B -voimalaitoksen 1. rakennusvaiheen pääpiirustukset n:o 1–39 ja Suvilahden sähköaseman pääpiirustukset. Teollisuuslaitosten lautakunnan tulisi suorituttaa perusteellinen tutkimus Hanasaaren A -laitoksen savupiippujen korotustarpeesta niin pian kuin asiallisen tutkimustuloksen saavuttamisen edellytykset olisivat olemassa (28.6. 2004 §).

Kaupunginhallitus päätti velvoittaa sähkölaitoksen v:n 1973 loppuun mennessä laatimaan selvityksen Hanasaari A-voimalaitoksen voimalaitoskohtaisista torjuntateknillisistä toimista, sekä kehottaa sähkölaitosta ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että Hanasaari A-voimalaitos saatetaan v:n 1975 loppuun mennessä sellaiseen hyväksyttävään ympäristönsuojelulliseen tavoite- ja toteutustasoon, joka vastaa valtuuston 26.5. hyväksymää Hanasaari B-voimalaitoksen tasoa. Samalla kaupunginhallitus velvoitti ympäristönsuojelutoimikunnan v:n 1973 loppuun mennessä huolehtimaan selvityksen laatimisesta säännöllisen ja ajan tasalla oleviin tietoihin perustuvan saastevalvonta- ja tarkkailujärjestelmän aikaansaamisesta siten, että järjestelmä toteutetaan Hanasaari -A ja -B -voimalaitosten osalta v:n 1975 loppuun mennessä (7.12. 3333 §).

Yleisjaosto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan myymään Salmisaaren voimalaitostontilla sijaitsevan polttoöljysäiliön eniten tarjoavalle. Hinta oli tuloutettava muiden yleisten hallintotulojen tilille Muut tulot. Säiliön jäljellä oleva pääoma-arvo, 37 500 mk, saatiin poistaa laitoksen energianhankintamäärärahoja käyttäen (yjsto 14.7. 6175 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen aloittamaan Hanasaaren B -voimalaitoksen, huoltorakennuksen ja sosiaalirakennuksen tontti- ja perustustyöt välittömästi (1.6. 1636 §).

Sähköverkon uusiminen ym. Kaupunginhallitus oikeutti kiinteistölautakunnan, sitten kun sähkölaitos on hyväksynyt Etelä-Suomen Voima Oy:n toimesta laadittavan suunnitelman Talosaaren kartanon sähköverkon uusimisesta ja kaupungilta verkkoon liittymisestä perittävän, enintään 6 400 mk:n suuruisen maksun laskentaperusteet, tekemään Etelä-Suomen Voima Oy:n kanssa sopimuksen, jolla yhtiö sitoutuu uusimaan sanotun sähköverkon tämän suunnitelman mukaisesti ja perimään kaupungilta enintään sähkölaitoksen hyväksymien perusteiden mukaisen maksun liittymisestä uusittuun verkkoon ja kaupunki puolestaan sitoutuu korvauksetta luovuttamaan yhtiölle kartanon

alueella omistamansa vastaavan verkon. Liittymismaksun suorittamista varten kaupunginhallitus myönsi 6 400 mk (23.8. 2249 §).

Yleisjaosto päätti, että sähkölaitoksen tulee suorittaa Vuosaaren sähköjohtojen ja -pylväiden siirtämisestä aiheutuvat kustannukset (yjsto 3.2. 5192 §).

Kampin sähköaseman 600 V kytkinlaitos ja tasasuuntajat päätettiin myydä siten, että ennen myyntiä selvitetään, voidaanko osa laitteista siirtää tekniikan museoon (yjsto 15.9. 6512 §).

Kesko Oy:lle myönnettiin lupa sijoittaa toistaiseksi valonheitinpylväs satama-alueelle Satamakatu 1:n kohdalle sillä ehdolla, että yhtiö kaupungin niin vaatiessa välittömästi omalla kustannuksellaan poistaa pylvään laitteineen (yjsto 20.1. 5112 §).

Muuntamorakennusten purkaminen. Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen purattamaan Yliskylässä Laajasalontien varrella korttelin n:o 49051 tontin n:o 17 luoteiskulmassa olevan muuntamorakennuksen ja poistamaan sen jäljellä olevan kirjanpitoarvon 6 271 mk sekä Maunulan korttelin n:o 28219 tontilla n:o 3 sijaitsevan muuntamorakennuksen (yjsto 24.3. 5521 §, 17.11. 6830 §).

Sähkölaitoksen uudisrakennustoimintaa koskevan elokuvan teettäminen. Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen teettämään tiedotusluonteisen, sähkölaitoksen uudisrakennustoimintaa esittelevän värielokuvan siten, että elokuvaa ja myös sähkölaitoksen rakennuskohteiden muuta filmidokumentointia toteutettaessa otetaan huomioon elokuvatoimikunnan 30.3. päivätyssä lausunnossa esitetyt näkökohdat (13.4. 1131 §).

Kaukolämmitys. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa esitysten n:o 1–3 mukaiset kaukolämpötariffit käytettäviksi 1.6. lukien uusia lämpö- ja höyrysopimuksia tehtäessä siten, että uutta tariffia saadaan soveltaa jo 1.1. 1972 alkaen niille kuluttajille tapahtuvassa lämmönmyynnissä, joiden nykyinen sopimuskausi päättyy 30.6.1972. Uusille tariffeille päätettiin hakea sosiaali- ja terveysministeriön hinnanvahvistuspäätös. Edelleen kaupunginhallitus päätti, että esityksen n:o 1 ja 2 mukaiset vesi- ja höyrykaukolämmityksen liittymis- ja lämmöntoimitusehdot vahvistetaan käytettäviksi 1.6. lukien uusia lämpösopimuksia tehtäessä. Entiset lämpösopimukset oli korjattava 1.7.1972 lukien (3.5. 1340, 1341 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkit. Erkko Virkkusen laatimat, 30.9.1971 päivätyt pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen pääpiirustukset n:o 30–40 kuitenkin siten, että piirustuksiin sisältyvien polttoainesäiliön kattamisrakennelmien sekä puu- ja pensasistutusten osalta on esitettävä kaupunginhallituksen hyväksymät uudet piirustukset, jotka noudattavat valtuuston 1.9. hyväksymää asemakaavaa n:o 6633 (7.12. 3332 §). Huippu- ja varalämpökeskuksen louhintatyöt saatiin aloittaa välittömästi. Sähkölaitosta kehotettiin pyrkimään siihen, että laitoksen polttoaineena käytettäisiin alle 1 % rikkiä sisältävää polttoöljyä sekä edelleen seuraamaan savukaasujen puhdistuksen tekniikan kehitystä (18.10. 2763 §).

Stiftelsen Lesches Åldringshem -nimiselle säätiölle päätettiin suorittaa yht. 4 500 mk korvauksena kaukolämpöputken v. 1970 murtaman, säätiön Huvilakatu 3:ssa sijaitsevan kiinteistön viemäriputken aiheuttamista vahingoista (yjsto 15.9. 6510 §).

Kemijoki Oy:n yhtiöjärjestyksen muuttaminen. Kaupunginhallitus katsoi puolestaan Kemijoki Oy:n 20.8. päivätyssä kirjeessä ilmoitetut, yhtiön yhtiöjärjestyksen 2 ja 3 §:ään tehtävät muutosesitykset tarkoituksenmukaisiksi. Muutettu 2 § sisälsi maininnan siitä, että osakepääoma voidaan yhtiökokouksen päätöksellä korottaa enintään 300 mmk:aan. 3 §:ää muutettiin siten, että se sisälsi vain maininnan apporttipäätöksistä ja taulukon vesioikeuksien apportoinnista (27.9. 2592 §).

Vesilaitos

Erään alueen siirtäminen vesilaitoksen hallintoon. Kaupunginhallitus päätti määrätä vesilaitoksen hallintoon Tattarisuon pohjavesipumppaamon lähisuoja-alueesta n. 1.5 ha:n suuruisen osan, joka jää Tattariharjun eritasoliittymästä Lahdentien ja Porvoosta tulevan liittymätien väliin. Alueen pääomaarvoksi vahvistettiin 75 000 mk. Vesilaitosta kehotettiin sanotun alueen ohella huolehtimaan myös muiden pohjavesipumppaamon lähisuoja-alueeseen kuuluvien maa-alueiden jatkuvasta hoidosta sekä pohjavesiesiintymän suojelemiseksi tarpeellisista toimenpiteistä (29.11. 3228 §).

Viranhaltijat. Valtuusto valitsi 11.11.1970 dipl.ins. Leo Neuvon vesilaitoksen toimitusjohtajan virkaan. Dipl.ins. J. E. Kilpeläinen ym. valittivat päätöksestä lääninhallitukseen, joka kunnallislain 175 §:n säännösten perusteella hylkäsi valituksen. Tästä päätöksestä asianomaiset valittivat korkeimpaan hallinto-oikeuteen sillä perusteella, ettei teknillisen korkeakoulun sähköinsinööriosaston opetusohjelmiin ainakaan v. 1949—1954 ja 1970—1971 ollut kuulunut mitään aineita, joilla olisi tekemistä vesihuoltoalan kanssa. Valittajat katsoivat, että johtosäännön sanoilla »virkaan soveltuva» tarkoitetaan nimenomaan vesihuoltoalan teknistä tuntemusta. Prof. Eero Kajosaari oli lausunnossaan katsonut, että rakennusinsinööriosastossa annettu vesihuoltotekniikan opetus alan kokonaisuutta ajatellen oli aina ollut huomattavasti laajempaa ja perusteellisempaa kuin korkeakoulun muilla osastoilla. Hän ei kuitenkaan kiistänyt sitä, etteikö muissa osastoissa annettaisi tämän alan opetusta. Lainopillinen osasto viittasi lääninhallitukselle 29.12.1970 annettuun selitykseen ja korosti erityisesti, että vesilaitoksen toimitusjohtajan pätevyyttä oli tarkasteltava laitoksen kokonaistehtävän kaikkien osatoimintojen kannalta. Vesilaitoksen johtosäännön 4 §:stä ilmenevien tehtävien vuoksi ei laitoksen toimitusjohtaja käytännössä voinut henkilökohtaisesti osallistua laitoksen vaativimpienkaan projektien yksityiskohtaiseen suunnitteluun tai toteuttamiseen. Näin ollen ei oppiarvoa koskevaa pätevyysvaatimuksen ahdasta tulkintaa voitu pitää perusteltuna. Kaupunginhallitus päätti, että korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavassa selityksessä esitetään valitus hylättäväksi (7.6. 1737 §). Korkein hallinto-oikeus katsoi 29.9. antamassaan päätöksessä, ettei teknillisen korkeakoulun sähköteknillisessä osastossa suoritettua diplomi-insinöörin tutkintoa opetusohjelmasta saadun selvityksen ja vesilaitoksen johtosäännön 1 §:ään vesilaitoksen tehtävistä sisältyvien määräysten perusteella voitu pitää johtosäännön 11 §:n 1 mom:ssa tarkoitettuna vesilaitoksen virkaan soveltuvana diplomi-insinöörin tutkintona. Tällä perusteella ja ottaen huomioon kunnallislain 97 ja 175 §:n korkein oikeus oli kumonnut lääninoikeuden ja kaupunginvaltuuston päätökset. Päätöksen johdosta kaupunginhallitus totesi, että dipl.ins. Leo Neuvon toiminta vesilaitoksen toimitusjohtajana päättyi 15.11.1971. Kaupunginhallitus määräsi tekniikan tri Seppo Prihan hoitamaan viransijaisena laitoksen toimitusjohtajan virkaa siihen kuuluvin 37. pl:n mukaisin palkkaeduin 16.11.1971 alkaen toistaiseksi ja kauintaan 31.3.1972 saakka. Lautakuntaa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin viran julistamiseksi haettavaksi (15.11. 3006 §).

Kaupunginhallitus päätti, kumoten 23.2. 1970 tekemänsä päätöksen, oikeuttaa vesilaitoksen maksamaan kahdelle 17. pl:aan kuuluvalle vedenpuhdistuslaitoksissa erikoistehtävissä toimivalle alikonemestarille kummallekin nykyiseen virkapalkkatasoon sidottuna lisäpalkkiona 50 mk/kk 11.1.1971 alkaen 31.3.1972 saakka (13.12. 3405 §).

Vesilaitoksen avoinna oleva 26. pl:n yliputkimestarin virka, kaksi 15. pl:n koneenhoitajan virkaa, 13. pl:n koneenhoitajan virka sekä 7. pl:n toimistoapulaisen virka päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä

(22.11. 3167 §, 25.10. 2866 §, 7.12. 3330 §, 6.9. 2410 §).

Vesilaitoksen avoimiksi tulleet eräät virat saatiin julistaa haettaviksi valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä sekä alan ammattilehdissä.

Vedenhankintalaitokset, puhdistuslaitokset ym. Yleisjaosto oikeutti vesilaitoksen käyttämään v:n 1971 ja 1972 talousarvioiden pääomamenoihin merkittyjä vesilaitoksen siirtomäärärahoja (yjsto 7.1. 5045 §, 29.12. 7080 §).

Vesijohtojen rakentaminen. Muihin pääomamenoihin kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin 120 000 mk 29. kaupunginosan korttelin n:o 29068 tontilla n:o 5 olevan vesijohdon siirtämisestä tontin ulkopuolelle aiheutuvien kustannusten suorittamista varten (1.2. 375 §).

Vesilaitosta kehotettiin rakentamaan Aarne Dahlgrenin anoma Yrttimaantien vesijohto ensi tilassa kertomusvuoden aikana (10.5. 1418 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä seuraaviin vesioikeuden päätöksiin: 27.5. annettuun päätökseen, joka koski vesijohdon rakentamista Vuosaaren ja Talosaaren välille (21.6. 1901 §); 13.5. annettuun päätökseen, joka koski vesijohdon rakentamista Herttoniemen salmen alitse Herttoniemen ja Laajasalon välille (21.6. 1902 §); 30.7. annettuun päätökseen, joka koski pohjavedenottamon rakentamista Mellunkylään sekä pohjaveden ottamista siitä kaupungin tarpeisiin (13.9. 2462 §).

Yleisjaosto myönsi Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitukselle luvan Pitkäkosken ja Tikkurilan välisen runkovesijohdon rakentamiseen kaupungin alueelle seuraavin ehdoin:

1) Maalaiskunta saa sijoittaa vesijohdon korvauksetta kaupungin maalle.

2) Maalaiskunta on velvollinen omalla kustannuksellaan kaupungin niin vaatiessa siirtämään vesijohdon.

3) Maalaiskunta vastaa kaikesta haitasta ja vahingosta, mitä vesijohdon rakentamisesta ja pitämisestä kaupungin maalla saattaa aiheutua kaupungille tai kolmannelle henkilölle.

4) Siltä osin kuin vesijohto kaupungin puolella ei tule kaupungin omistamalle maalle edellytetään maalaiskunnan hankkivan työluvan erikseen.

5) Lupa on voimassa kolmen vuoden irtisanomisajoin (yjsto 16.6. 5997 §).

Tilapäiset vesijohdot ja -postit. Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen asentamaan kertomusvuoden kesäkaudeksi tilapäisiä vesijohtoja yht. 11 225 jm ja vesiposteja 81 kpl Konalaan, Oulunkylään, Pukinmäelle, Malmi -Tapaninkylään, Suutarilaan, Puistola-Heikinlaaksoon, Mellunkylään, Vartiokylään ja Laajasaloon. Lisäksi saatiin asentaa tilapäisiä vesijohtoja vesiposteineen enintään 1 000 m (10.5. 1416 §).

Talousveden kuljetusmaksut. Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston perittäväksi vedenkuljetusmaksuksi 6.50 mk/m³. Vesilaitosta kehotettiin yhdessä rakennusviraston ja revisioviraston kanssa selvittämään, miten ja kenen toimesta vedenkuljetus vastaisuudessa olisi kaupungin piirissä hoidettava (22.2. 599 §).

Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen ja Konalan välisen syöttöjohdon rakentaminen. Kolmisopimustoimikunta oli Helsingin kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kesken 22.1.1970 allekirjoitetun vesijohtoveden valmistusta ja myyntiä sekä siirtojohtojen rakentamista koskevan yhteissopimuksen 2 §:n mukaisesti valmistellut mainitun sopimuksen jatkoksi täydentävän lisäsopimuksen, joka koski Pitkäkosken puhdistuslaitoksen ja Konalan välistä n. 4.6 km:n pituista syöttöjohtoa. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä mainittujen kuntien kesken tehtäväksi esitetyn sopimuksen (8.11. 3012 §).

Raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen muuttaminen. Helsingin kaupunki, Espoon kauppala ja Helsingin maalaiskunta solmivat v. 1965 raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen. Kolmisopimustoimikunta oli myö-

hemmin ehdottanut sopimuksen 6 §:n edellyttämän lähiohjelman lopullisen sopimuksen määräaikaa jatkettavaksi v:n 1971 loppuun. Ehdotettu muutos tehtiin kolmisopimukseen 31.12.1970. Lopullisen sopimuksen määräajan siirtämisen perusteena oli Päijännehankkeen toteuttamiseen liittyvän valtion rahoituspäätöksen puuttuminen. Rahoituspäätöksen kiirehtimiseksi oli valtioneuvostoa pyydetty helmikuussa 1971 tekemään periaatepäätös valtion osallistumisesta Päijännehankkeen rahoitukseen. Valtioneuvoston v:n 1972 menoarvioon ei kuitenkaan ollut sisällytetty määrärahaa ko. tarkoitukseen. Päijänne-hankkeen sopimuskunnat ryhtyivät tämän jälkeen neuvottelemaan muiden Helsingin vedentarvealueen kuntien ja yhteisöjen kanssa niiden kannan selvittämiseksi hankkeeseen osallistumisesta. Sopimusten ollessa kesken olisi 6 §:ssä edellytettyä määräaikaa siirrettävä v:n 1972 loppuun. Kaupunginhallitus päätti kaupungin puolesta suostua siihen, että mainitun, v. 1965 allekirjoitetun kolmisopimuksen 6 §:ssä edellytetyn lähiohjelman toisen vaiheen laajuudesta ja toteuttamisesta sovitaan lopullisesti ennen v:n 1972 loppua. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin ryhtymään toimenpiteisiin sopimuksen muuttamiseksi esitetyllä tavalla (13.12. 3404 §).

Vesilaitoksen ent. toim.joht. Eino Kajaste vapautettiin 1.1.1971 lukien em. toimikunnan jäsenyydestä. Hänen seuraajakseen määrättiin sanotusta päivästä lukien laitoksen toim. joht. Leo Neuvo (18.1. 203 §). Toim.joht. Neuvon sijaisena kolmisopimustoimikunnassa oli hänen virkatehtäviään sijaisena hoittamaan määrätty henkilö (15.2. 546 §).

Yleisjaosto päätti, että Päijänne-hanketta koskevan kaupungin, Espoon kauppalan, Helsingin maalaiskunnan sekä tie- ja vesirakennushallituksen yhteisen lupahakemuksen vesioikeuskäsittelyssä kuntien yhteinen edustus hoidetaan kaupungin toimesta edellyttäen, että Espoon kauppalanhallitus ja Helsingin maalaiskunnan kunnanhallitus tekevät vastaavan, yhteisen edustuksen järjestämistä koskevan päätöksen. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin huolehtimaan kuntien edustuksen hoitamisesta kuntien nimeämien asiantuntijoiden ja tarvittaessa kunnallishallitusten yhteisesti antamien ohjeiden mukaisesti. Vesilaitosta kehotettiin nimeämään vesioikeuskäsittelyä varten kaupungin puolesta asiantuntijat (yjsto 13.1. 5075 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi em. kolmisopimustoimikunnan toimintakertomuksen v:lta 1970 (11.1. 106 §).

Vesivoimaosakkaiden oikeudet Kemijoki Oy:ssä. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Yhtyneet Paperitehtaat Oy:lle ja Kemijoki Oy:lle kaupungin hyväksyvän esityksen mukaisen sopimuksen vesivoimaosakkaiden oikeuksien turvaamiseksi Kemijoki Oy:ssä (15.2. 549 §).

Vahingonkorvaukset. Kaupunginhallitus päätti, ettei hovioikeuden 10.2. antamaan päätökseen Storeys of Lancaster Oy -nimisen yhtiön korvausanomusta koskevassa asiassa haeta muutosta. Hovioikeus oli katsonut, ettei ollut syytä muuttaa raastuvanoikeuden päätöstä, jolla kaupunki oli velvoitettu suorittamaan yhtiölle vesivahingon korvausta 4 758 mk 5 %:n korkoineen (1.3. 695 §). Raastuvanoikeuden 15.12.1970 antamaan päätökseen, joka koski vesijohtovuodon Kiinteistö Oy Sähkötie 2 -nimisen yhtiön kiinteistölle Kaupintiellä sekä Valio Meijerien Keskusosuusliikkeen varastolle aiheuttamien vahinkojen korvaamista, päätettiin hakea kaupungin puolesta muutosta (11.1. 108 §).

Vesilaitosta kehotettiin suorittamaan Asunto Oy Säästökiskolle, Asunto Oy Säästöraidalle, Asunto Oy Paraistentie 11:lle ja Vanhainkoti Säästömajalle yhteisesti puolet yhtiöiden anomasta korvauksesta vesijohtovuodon aiheuttamista, kaukolämpökanavan rikkoutumisesta aiheutuneista vaurioista eli 4 784 mk tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 26.5. 5897 §).

Elokuvien valmistaminen. Kaupunginhalli-

tus oikeutti vesilaitoksen teettämään vesilaitoksen toimintaa esittävän 13 min:n pituisen 35 mm:n 100-vuotiselokuvan ja Päijännehankkeen toteuttamista esittävän 13 min:n pituisen 35 mm:n elokuvan värillisenä siten, että elokuvan valmistuttamiseen saadaan käyttää enintään n. 110 000 mk. Elokuvia toteutettaessa olisi mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon elokuvatoimikunnan lausunnossa esitetyt näkökohdat (20.9. 2533 §).

Kaupunkiliiton hallitus oli päättänyt asettaa neuvottelukunnan, jonka tehtävänä olisi selvittää, miten vesilaitosalalla voitaisiin tehostaa toimintaa. Neuvottelukunnan olisi mm. neuvoteltava Suomen kunnallisliiton ja Vesihuoltoliiton kanssa ja tutkittava mahdollisuuksia kiinteämmän yhteistyön aikaansaamiseksi kuntien keskusjärjestöjen kesken ko. alalla. Kaupungin edustajaksi neuvottelukuntaan määrättiin vesilaitoksen vs. toim. joht. Seppo Priha (7.12. 3329 §).

Kaasulaitos

Viranhaltijat. Jäljempänä mainitut kaasulaitoksen virat päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä: 1.5. avoimeksi tullut 25. pl:n uunimestarin virka, 1.1.1972 avoimeksi tuleva 19. pl:n apulaiskaasumestarin virka, 1.3. avoimeksi tullut 11. pl:n rahastajan virka, 1.4. avoimeksi tullut 8. pl:n ja 1.8. avoimeksi tullut 7. pl:n toimistoapulaisen virka (7.6. 1735 §, 2.8. 2097 §, 27.9. 2593 §, 20.12. 3476 §).

Kaasulaitos oikeutettiin julkaisemaan väliaikaisia saksankielen tulkkeja koskeva hakuilmoitus erilliskuulutuksena valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä (yjsto 17.11. 6829 §).

Päivystys. Kaupunginhallitus oikeutti kaasulaitoksen lisäämään jakeluosaston päivystystä siten, että 1.5.–30.9. välisenä aikana toimii nykyisten päivystäjien lisäksi päivystävä autonkuljettaja päivystysluokan 1 B mukaisesti (26.4. 1266 §).

Käyttöomaisuus. Yleisjaosto oikeutti kaasulaitoksen poistamaan Sulzer-kuivatuslaitoksen, vedenjäähdytystornin ja levypajarakennuksen pääomastaan ylimääräisenä poistona, kirjanpitoarvo yht. 58 000 mk. Päätös alistettiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (yjsto 21.7. 6255 §).

Kaasun ja koksin valmistuslaitteet, jakeluverkko ym. Yleisjaosto oikeutti teollisuuslaitosten lautakunnan käyttämään eräitä v:n 1971 ja 1972 talousarvioihin merkittyjä siirtomäärärahoja (yjsto 27.1. 5157 §, 29.12. 7081 §).

Teollisuuslaitosten lautakuntaa kehotettiin tutkimaan kaupungin kokonaistalouden kannalta kaasulaitoksen butaanin käyttöön perustuvan laitteiston muuttamista kevytbensiinille soveltuvaksi (1.6. 1636 §).

Rakennuspiirustusten hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkitehtuuritoimisto Erkko Virkkusen laatimat 4.9. ja 9.12.1970 päivätyt Kellosaaren kaasuturbiinilaitoksen 1. ja 2. rakennusvaiheen pääpiirustukset n:o 1–14 (1.2. 377 §).

Jätevesien johtaminen mereen. Länsi-Suomen vesioikeudelle oli jätetty hakemus luvan saamiseksi kaasulaitoksen jätevesien johtamiseen mereen entisillä ehdoilla vielä v:n 1972 loppuun saakka. Länsi-Suomen vesioikeus oli pidentänyt määräajan anomuksen mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti, ettei vesioikeuden päätökseen haeta muutosta (25.10. 2868 §).

Liikennelaitos

Viranhaltijat. Liikennelaitoksen yleisen osaston hankintatoimiston toimistopäällikön virka päätettiin edelleen jättää täyttämättä (30.8. 2335 §).

Muuttaen 9.2.1970 tekemäänsä päätöstä kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen suorittamaan alempaa kuin 15. pl:n mukaista palkkaa saaville liikennelaitoksen lippukassanhoitajan tehtäviä hoitaville tp. virkojen

haltijoille 15. pl:n mukaisen palkan ja asianomaisen oman palkan välisen erotuksen ottamalla huomioon ikälisäoikeuden 1.1.1971 alkaen, kuitenkin v:n 1972 loppuun (28.6. 2009 §).

Työnjohtaja Olavi Helinille myönnettiin oikeus jäädä eroamisiän saavutettuaan toimeensa 31.12.1972 saakka (28.6. 2010 §).

Eräät liikennelaitoksen toimia koskevat hakuilmoitukset saatiin julistaa haettaviksi erilliskuulutuksin valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä.

Varastoihin sidottujen kassavarojen suuruuden määrääminen. Kaupunginhallitus määräsi, että liikennelaitoksen varastoihin saa olla sidottuna kassavaroja enintään 6 mmk (26.4. 1229 §, 15.11. 3057 §).

Alijäämän kattaminen. Yleisjaosto oikeutti rahatoimiston suorittamaan ao. määrärahoista liikennelaitoksen tilille menojen ja tulojen välisen erotuksen kuukausittain jälkikäteen laitoksen esittämän laskelman mukaisesti (yjsto 17.2. 5297 §).

Eri linjojen kannattavuutta v. 1970 koskeva liikennelaitoksen ilmoitus merkittiin tiedoksi (22.3. 897 §).

Rakennukset, kuljetuskalusto ym. Yleisjaosto oikeutti liikennelaitoksen käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja. Näillä suoritettavat työt olisi pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työvoiman määrää (yjsto 20.1. 5113 §).

Laitoksen kassa- ja tilitoimistolle päätettiin tilata Nixdorf-merkkinen kirjausautomaatti. Hankintahinta, 149 970 mk, saatiin maksaa v:n 1972 ao. määrärahasta (yjsto 23.6. 6036 §).

Joukkoliikenteen yhteistoimintasopimuksen ja uuden tariffin voimaantulo. Kaupunginhallitus päätti, että valtuuston 14.10.1970 tekemän päätöksen perusteella Helsingin kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien välillä tehtävän sopimuksen 4 §:ssä mainituksi kaupungin takaamaksi tuloksi ajettua linjakilometriä kohden vahvistetaan

Suomen Turistiauto Oy:lle	1.90 mk
Helsinki–Maaseutu-Liikenne Oy:lle	1.90 »
Oy Liikenne Ab:lle	1.90 »
Saaren Auto Oy:lle	1.80 »
Sirolan Liikenne Oy:lle	1.80 »
Metsälän Linja Oy:lle	1.80 »
Tammelundin Liikenne Oy:lle	1.80 »

Samalla kaupunginhallitus päätti

muuttaa sanotun sopimuksen 1 §:n 5)-kohdan toisen lauseen seuraavaksi:

»Toiminimien henkilökunnalleen ja liikennelaitoksen myöntämät vapaaliput ja liikennelaitoksen vuosiliput kelpaavat kaikilla tämän sopimuksen piiriin kuuluvilla linjoilla»,

sekä muuttaa sopimuksen 5 §:n 5-momentin seuraavaksi:

»Liikennelaitoksella ja kaupungin revisiovirastolla on lisäksi oikeus nähdä ja tarkastaa toiminimien kyseisten linjojen linjakilometri- ja matkustajamääriin liittyvät asiakirjat.»

Edelleen kaupunginhallitus päätti, että valtuuston hyväksymät uudet tariffimääräykset ja lipunhinnat astuvat voimaan 1.5.1971 (18.1. 204 §).

Yleislippujen käyttöä koskeva sopimus. Käsitellessään v. 1970 julkisen liikenteen yhteistyön kehittämistä Helsingin kaupungin alueella sekä liikennelaitoksen tariffin muuttamista valtuusto samalla päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään rautatiehallituksen kanssa sopimuksen tariffimääräyksissä edellytettyjen yleislippujen käytöstä. Kaupunginhallitus päätti, että rautatiehallituksen kanssa tehdään jäljempänä mainittu sopimus kuukausilippujen lipputulojen jakamisesta kaupungin ja valtionrautateiden kesken silloin, kun kuukausilippu on myyty kelpaavaksi myös valtionrautateiden rataosille.

Sopimus

Rautatiehallitus ja Helsingin kaupunginhallitus ovat tehneet seuraavan sopimuksen:

1) Tämä sopimus koskee Helsingin kaupungin joukkokuljetusliikenteen yhteisiin tariffimääräyksiin liittyviä julkisen liikenteen osapuolien yhteislippuina myytäviä Helsingin kaupungin liikennelaitoksen kuukausilippuja.

2) Kuukausiliput kelpaavat valtionrautateiden henkilöliikenteessä olevissa junakulkuvuoroissa Helsingin kaupungin alueella olevilla rataosuuksilla, Helsingin kaupungin liikennelaitoksen raitio- ja autolinjoilla sekä niillä linja-autolinjoilla, joita hoitavat Helsingin kaupungin ja kaupungin alueella toimivien linja-autoliikenteenharjoittajien yhteistoimintasopimuksessa sopijapuolina olevat yksityiset liikenteenharjoittajat sekä lisäksi niillä kaupungin ulkopuolellekin ulottuvilla linja-autolinjoilla, joita hoitavat yksityiset liikenteenharjoittajat tulevat tekemään sopimuksen edellä mainitussa yhteistoimintasopimuksessa tarkoitettujen tariffimääräysten noudattamisesta.

3) Kuukausilippu on henkilökohtainen ja oikeuttaa rajoittamattomaan määrään matkoja lippuun merkityllä yhdellä tai kahdella raitiotie- tahi linja-autolinjalla taikka valtionrautateiden kaupungin alueella olevilla rataosilla. Kuukausilipun haltijalla on oikeus matkustaa kaikilla keskustalinjoilla maksamalla vyöhykelisämaksu. Aikana 24.00–5.00 alkavasta matkasta on maksettava lisäksi yksinkertainen maksu. Kuukausilippu kelpaa siihen merkittyä kuukautta seuraavan kuukauden toisen arkipäivän loppuun saakka.

4) Tässä sopimuksessa tarkoitetun kuukausilipun myy Helsingin kaupungin liikennelaitos.

5) Valtionrautatiet ja Helsingin kaupungin liikennelaitos saavat yhteislippuna myytyjen kuukausilippujen hinnasta, sen jälkeen kun siitä on vähennetty liikennelaitokselle lippujen painatus- ja myyntikulujen korvauksena 2 %, sen osan, mikä vastaa kunkin osapuolen liikennevälineillä matkustettavan matkan vyöhyke- tai sektorilukumäärän osuutta lipuilla matkustettavan matkan vyöhykkeiden tai sektoreiden kokonaislukumäärästä. Vyöhyke- tai sektorilukua määrättäessä lasketaan jakoa suoritettaessa kunkin osapuolen liikennevälineillä suoritettu matkaosuus eri matkaksi. Helsingin kaupungin liikennelaitos tilittää kuukausittain valtionrautateille tämän osuuden.

6) Tätä sopimusta koskevien erimielisyyksien sattuessa pyrkivät sopimuspuolet keskinäiseen sovitteluratkaisuun. Ellei tämä onnistu, ratkaisee tätä sopimusta koskevat erimielisyydet välimiesoikeus tai jommankumman sopimuspuolen niin vaatiessa Helsingin raastuvanoikeus.

7) Tämä sopimus, jolla kumotaan kaikki aikaisemmat tämän kanssa ristiriidassa olevat määräykset, tulee voimaan 1.5.1971 lukien ja on voimassa toistaiseksi.

Jos jompikumpi osapuolista haluaa irtisanoa sopimuksen on se tehtävä kolme kuukautta ennen irtisanomisajankohtaa toiselle osapuolelle jätettävällä kirjallisella ilmoituksella.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansanaista kappaletta, yksi kullekin osapuolelle (19.4. 1189 §).

Liikennelaitoksen alennusliput ym. Kaupunginhallitus päätti, että virkapukuisella Helsingin kaupungin pysäköinninvalvontahenkilökunnalla on vapaa matkustusoikeus liikennelaitoksen kulkuneuvoissa. Kiinteistövirasto suorittaa korvauksena liikennelaitokselle pysäköinninvalvontahenkilökunnan vapaasta matkustusoikeudesta virkamieslipun hinnan mukaisesti eli 374 mk henkilöä kohden vuodelta siten, että v:n 1971 osalta suoritetaan 125 mk hengeltä ja yht. 3 750 mk tonttiosaston tarverahoihin kuuluvista määrärahoista Matkakustannukset (30.8. 2334 §).

Kuulovammaisten Lasten Tuki -yhdistys oli pyytänyt, että kuulovammaisten lasten saattajille myönnettäisiin alennus yleisissä kulkuneuvoissa heidän saattaessaan lapsiaan

kuulovammaisten lasten lastentarhoihin. Yhdistykselle päätettiin ilmoittaa, että kaupunginhallitus asetti v. 1970 komitean tutkimaan invalidien haitta-asteluokitusta sekä vapaa- ja alennuslippujen myöntämisperusteissa olevia epäkohtia. Komiteaa, jonka tuli tehdä esitys ko. perusteiden korjaamiseksi kehotettaisiin ottamaan työssään huomioon myös yhdistyksen esittämät näkökohdat (4.1. 41 §).

Yleisjaosto teki kertomusvuonna eräitä päätöksiä, jotka koskivat liikennelaitoksen vuosikortin hankkimista eri viranhaltijoille.

IX Pohjoismaiden pääkaupunkien urheiluhallinnollisen konferenssin 34 ulkomaalaiselle osanottajalle sekä Moskovan kaupunkineuvoston valtuuskunnan 8 jäsenelle päätettiin myöntää ilmaiseen matkustamiseen liikennelaitoksen kulkuneuvoissa oikeuttavat liput edellisille ajaksi 16.—20.8. ja jälkimmäisille heidän Helsingissä oleskelunsa ajaksi elokuussa (yjsto 11.8. 6316 §).

Liikuntavammaisten huomioon ottamisesta yhteiskuntasuunnittelussa olivat Hannu Siren ym. lähettäneet kirjeen, jossa esitettiin, että liikennelaitoksen olisi otettava huomioon liikuntavammaiset ja samoin olisi suunnittelun avulla helpotettava invalidien pääsyä mm. kaupungin virastoihin. Kaupunginhallitus päätti toimittaa kirjeen lähettäjille jäljennökset liikennelaitoksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnoista ja samalla ilmoittaa, että palolautakuntaa oli 6.9. kehotettu tekemään kaupunginhallitukselle esitys määrärahan myöntämisestä liikuntavammaisten kuljetustoiminnan aloittamiseksi tarvittavien pienoislinja-autojen hankintaa ja toiminnan muuta aloittamista varten (27.12. 3542 §).

Suomenlinnan liikenne. Valtuusto oli 21.4. oikeuttanut kaupunginhallituksen hyväksymään Suomenlinnan liikenteen hoitamista koskevan sopimuksen. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen tekemään Suomenlinnan Liikenne Oy:n kanssa seuraavan sopimuksen henkilöliikenteen hoitamisesta Suomenlinnan ja mantereen välillä:

S o p i m u s

Helsingin kaupungin liikennelaitos ja Suomenlinnan Liikenne Oy ovat tehneet seuraavan sopimuksen:

1 § Suomenlinnan liikenne Oy sitoutuu hoitamaan Suomenlinnan ja mantereen välistä henkilöliikennettä liikennelaitoksen hyväksymillä aluksilla tähän sopimukseen liittyvän ja sopijapuolten yhteisesti hyväksymän aikataulun mukaisesti niin, että se jatkuu noin tunnin vuorotiheydellä ja siten, että viimeinen liikennevuoro mantereelta Suomenlinnaan lähtee n. 01.40.

2 § Suomenlinnan Liikenne Oy sitoutuu noudattamaan 1 §:ssä mainitussa liikenteessä maistraatin Helsingin kaupungin liikennelaitokselle hyväksymää tariffia siihen liittyvine tariffimääräyksineen ja käyttämään liikennelaitoksen lippuja.

Suomenlinna kuuluu 1-vyöhykkeeseen.

Tavara- yms. liikenteessä, joka ei sisälly edellä mainitun tariffin piiriin, Suomenlinnan Liikenne Oy soveltaa omaa tariffiaan.

3 § Helsingin kaupunki sitoutuu korvaamaan Suomenlinnan Liikenne Oy:lle 1 §:ssä mainitun liikenteen hoitamisesta yhteistariffiin liittymisen aiheuttamat tulonvähennykset 23 800 mk:lla kuukaudessa ja liikenteen tehostamisesta aiheutuvat lisäkustannukset ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista vallinneesta tasosta 19 000 mk:lla kuukaudessa. Mikäli jokin vuoro jää ajamatta mistä tahansa syystä, jota ei ole aiheuttanut Helsingin kaupunki, vähennetään em. korvauksista ajamatta jäänyttä vuoroa vastaava osa.

4 § Tämän sopimuksen tultua voimaan Helsingin kaupungin liikennelaitos ja Suo-

menlinnan Liikenne Oy sopivat lippujen myyntijärjestelmästä sekä rahojen tilitysjärjestelmästä.

5 § Helsingin kaupungin liikennelaitoksella ja revisiovirastolla on oikeus tarkastaa Suomenlinnan Liikenne Oy:n kirjanpitoon ja laskentatoimeen liittyvät asiakirjat.

6 § Tätä sopimusta koskevien erimielisyyksien sattuessa pyrkivät sopimuspuolet keskinäiseen sovitteluratkaisuun. Ellei tämä onnistu, ratkaisee tätä sopimusta koskevat erimielisyydet välimiesoikeus tai jommankumman sopimuspuolen niin vaatiessa Helsingin raastuvanoikeus.

7 § Tämä sopimus tulee voimaan sopijapuolten erikseen sopimasta ajankohdasta lukien ja on voimassa toistaiseksi kuuden kuukauden irtisanomisajoin.

8 § Tätä sopimusta on tehty kaksi samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle (24.5. 1574 §).

Valtion Suomenlinnakomitea oli ehdottanut, että kaupunginhallitus ja komitea yhdessä toimeenpanisivat ja kustantaisivat Suomenlinnan liikenteen kehitysmahdollisuuksia koskevan tutkimuksen. Komitea oli Suomenlinnan asemakaavallista aatekilpailua valmistellessaan todennut, ettei tie- tai siltayhteys tullut kysymykseen, mutta että kilpailijain tulisi esittää meriliikenteen pääsataman lisäksi muuta henkilökuljetusliikennettä varten tarvittavan pääteaseman sijainti. Tutkimuksen avulla pyrittäisiin selvittämään eri liikennevaihtoehtojen kapasiteetit, niiden kustannukset ja seurausilmiöt. Komitea piti tarpeellisena, että osapuolet asettaisivat tutkimusta ohjaamaan ja valvomaan yhteiselimen ja oli edustajikseen tähän valinnut jäsenensä, intendentit Olof af Hällströmin ja Antero Sinisalon. Kaupunginhallitus päätti, että kaupunki osallistuu ehdotettuun tutkimukseen. Tutkimuksen kustannuksia varten kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan 10 000 mk. Kaupungin edustajiksi perustettavaan yhteiselimeen valittiin liikennelaitoksen toim.joht. Matti Laamanen sekä virastopääll. Lars Hedman (1.11. 2944 §).

Rakennusten perusparannukset ym. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen, määrärahan jakoa osittain muuttaen, käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin Koskelan väestönsuojan rakentamista varten merkitystä osamäärärahasta 31 815 mk rakennusten perusparannuksiin (18.10. 2803 §) sekä kertomusvuoden talousarvion lukuun Liikennelaitos rakennusten perusparannuksiin merkitystä määrärahasta 150 000 mk terminaalien ja kioskien rakentamiseen (24.5. 1572 §).

Liikennelaitoksen linja-autojen reittejä koskevat asiat. Kaupunginhallitus päätti maistraatille esittää eräiden liikennelaitoksen linja-autolinjojen reittien jatkamista, reittien muuttamista, liikennelupien uudistamista, liikenteen uudelleen järjestämistä, päätepysäkkien siirtämistä sekä eräiden linjojen liikenneolosuhteiden parantamista.

Kaupungin edustuslinja-auton käyttö. Yleisjaosto oikeutti liikennelaitoksen luovuttamaan hallussaan olevan kaupungin edustuslinja-auton yleiseen käyttöön harkintansa mukaan siten, että korvauksena auton käytöstä peritään liikennelaitoksen toimesta vahvistettu maksu ja että kaupungilla on aina etuoikeus auton käyttöön (yjsto 13.10. 6677 §).

Kertomusvuonna järjestettiin kaupungin toimesta kiertoajeluja erilaisiin tilaisuuksiin saapuville ulkomaalaisille ym. vieraille.

Vahingonkorvaukset. Jäljempänä mainituille henkilöille päätettiin suorittaa seuraavat korvaukset: ompelija Helvi Lepänjuurelle ajalta 1.8.–31.12.1970 jatkokorvausta 289 mk (yjsto 6.4. 5592 §); Kalevi Vainiolle 552 mk v:n 1970 korvauksena (yjsto 17.3. 5485 §); Vakuutus-ARA Raittiiden Keskinäiselle yhtiölle Kaisaniemenkadulla 5.11.1969 tapahtuneen liikennevahingon johdosta 7 507 mk (yjsto 22.9. 6547 §).

Jäsenmaksut. Yleisjaosto päätti, että liikennelaitoksen v:n 1971 jäsenmaksu 550 mk

saatiin suorittaa Suomen paikallisliikenneliitolle (yjsto 1.9. 6409 §).

Avustukset. Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen hankkimaan Helsingin liikennelaitoksen Mieslaulajat -yhdistyksen kuorolle esiintymisasuksi liikennelaitoksen virkapuvun lautakunnan 20.4. tekemän esityksen mukaisesti (3.5. 1338 §).

Puutavarakeskus

Puutavarakeskuksen johtosääntö. Jaosto totesi, että puutavarakeskuksen johtosääntö oli valtuuston 30.11.1970 hyväksymässä muodossa jo ajanmukaistettu ja yhdenmukaistettu kaupungin muiden johtosääntöjen kanssa. Jaosto päätti ilmoittaa kaupunginhallitukselle, että puutavarajaosto ja puutavarakeskus eivät ainakaan tässä vaiheessa katsoneet tarpeelliseksi johtosäännön muuttamista (ppjsto 8.3. 8005 §, v:n 1970 kunn. as.kok. n:o 150).

Toimihenkilöt. Metsänhoitaja Eino Hannulan palkka päätettiin 1.6. lukien korottaa 2 839 mk:ksi/kk (ppjsto 25.5. 8011 §).

Merkittiin tiedoksi, että puutavarakeskuksen metsätyönjohdon palkat oli 1.1. lukien korotettu puunjalostusteollisuuden työnantajaliiton ja TVK:n kesken tehdyn tarkistetun palkkataulukon mukaisesti (ppjsto 8.3. 8006 §).

Yleisjaosto oikeutti eräät puutavarakeskuksen palveluksessa olevat henkilöt käyttämään omaa autoaan tai omaa moottoripyörää työasioissa v:n 1972 aikana kuitenkin kauintaan sinä aikana, jolloin ao. henkilöt hoitavat nykyisiä tehtäviään, kaupunginhallituksen v. 1964 tekemän päätöksen mukaisin ehdoin (yjsto 1.12. 6901 §).

Merkittiin tiedoksi jaoston päätös, että 1.1. lukien saatiin puutavarakeskuksen palveluksessa oleville henkilöille suoritettavissa oman moottoriajoneuvon käytön kilometrikorvauksissa noudattaa yksityisen puunjalostusteollisuuden piirissä hyväksyttyjä kilometrikorvauksia. Näihin korvauksiin sisältyvät korvaukset matkoilla mukana tarvittavan henkilökunnan, asiakkaiden ja tavaran kuljetuksesta (yjsto 1.12. 6902 §, ppjsto 8.3. 8007 §).

Maksu- ja taksakomitean mietintö. Puutavarajaosto päätti lausuntonaan puoltaa komitean ehdotuksia siltä osin kuin ne koskivat puutavarakeskusta (ppjsto 25.5. 8010 §).

Polttoaineiden hinnat. Jaosto päätti, että kaupungin virastojen ja laitosten on v:n 1972 talousarvioehdotusta laatiessaan laskettava polttoaineiden hinnat seuraavasti: koivu- ja havuhalot 50 mk/m³, sekahalot 40 mk/m³, sahaus 2–3 osaan 5 mk/m³, sahaus 4 osaan 5.50 mk/m³, sahaus ja pilkkominen 3 osaan 7 mk/m³, sahaus ja pilkkominen 4 osaan 8 mk/m³ sekä ajomaksu 3.50 mk/m³ (ppjsto 8.3. 8004 §).

Heinolan sahan tuotantokomiteaan työnantajan edustajiksi v:ksi 1972–1973 valittiin toim.joht. Jaakko Kivistö, varalle metsänhoit. Sakari Hannula sekä sahanhoit. Lauri Välimäki, varalle piiriesimies Reino Nieminen (ppjsto 22.11. 8014 §).

Heinolan sahan henkilökunnan asuntojen vuokrat päätettiin toistaiseksi jättää ennalleen eli sellaisiksi kuin jaosto oli ne v. 1967 vahvistanut olemaan voimassa 1.1.1968 lukien (ppjsto 22.11. 8015 §).

10. Muu liikeluonteinen toiminta

Teurastamolaitos

Agroksen alueen pääoma-arvoksi maapohjan osalta vahvistettiin 750 000 mk sekä rakennusten osalta 4 065 mk (1.2. 381 §).

Toimihenkilöt. Eräät teurastamolaitoksen toimia koskevat hakuilmoitukset saatiin julistaa haettaviksi erilliskuulutuksin valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä (yjsto 31.3. 5569 §, 21.7. 6227 §).

Syväjäädyttämö. Yleisjaosto oikeutti teurastamolaitoksen lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin syväjäädyttämön laajentamiseen, suunnitteluun ja töiden aloittamiseen merkittyä 300 000 mk:n siirtomäärärahaa. Työt oli pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti (yjsto 10.2. 5247 §).

Kalasatama. Kaupunginhallitus oikeutti teurastamolaitoksen lautakunnan vuokraamaan Helsingin Kauppiaat Oy:lle Kalasataman alueelta n. 2 400 m²:n suuruisen alueen noutotukkurakennuksen rakentamista varten 10 v:n ajaksi sekä noudattamaan muilta osin lautakunnan määräämiä vuokraehtoja (8.11. 3011 §).

Yleisjaosto päätti, täydentäen v. 1970 tekemäänsä päätöstä, vapauttaa kalatukkukeskuksen hoitajan Matti Kettusen suorittamasta kaupungille koiran päällehyökkäämisestä raastuvanoikeuden hänen maksettavakseen määräämää korvausta, 216 mk, Olavi Lipposelle sillä ehdolla, että Kettusen omavastuuosuudeksi jää 1/5 korvauksesta (yjsto 9.6. 5952 §).

Vihannestukkukeskuksen 13. pl:n esimiehen virka ja laitoksen toimiston 11. pl:n apulaiskirjanpitäjän virka päätettiin julistaa haettaviksi ja täyttää (3.5. 1337 §).

Kukkakauppias Ilona Peltoselle päätettiin suorittaa vihannes- ja kukkatukkutorilla tapahtuneen kaatumisen aiheuttamia vahingonkorvauksia yht. 1 712 mk tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 9.6. 5963 §).

Jäsenmaksut. Yleisjaosto kehotti rahatoimistoa suorittamaan teurastamolaitoksen jäsenmaksuna Suomen Kylmäyhdistykselle 200 mk (yjsto 29.9. 6591 §).

Elintarvikekeskus

Viranhaltijat. Kaupunginhallitus oikeutti elintarvikekeskuksen lautakunnan jättämään toistaiseksi täyttämättä 13. pl:n kassanhoitajan viran, kaksi 8. pl:n ruokalanhoitajan virkaa, apulaiskeittäjän viran ja 5. pl:n keittiöapulaisen viran (20.9. 2532 §, 14.6. 1829 §, 17.5. 1501 §).

Kaupunginkellarissa harjoitettavan ravintolaliikkeen vastuunalaiseksi hoitajaksi määrättiin elintarvikekeskuksen emäntä Sirkka Lehti ja hänen sijaisekseen emäntä Raija Strandström (23.8. 2261 §).

Elintarvikekeskuksen tuotteiden myynti. Kaupunginhallitus oikeutti elintarvikekeskuksen järjestämään elintarvikkeiden myynnin omakustannushintaan muillekin kuin kaupungin palveluksessa oleville 30.6. saakka niissä tilaisuuksissa, joiden järjestämiseen kaupungin tiloissa on saatu asianmukainen lupa. Samalla kaupunginhallitus kehotti elintarvikekeskuksen lautakuntaa selvittämään, millä tavoin hinnoittelu olisi suoritettava niissä tapauksissa, joissa henkilökuntaruokailuun verrattavasti myydään elintarvikekeskuksen johtosäännön mukaisesti elintarvikkeita muille kuin kaupungin palveluksessa oleville, sekä tekemään tästä aiheutuvat esitykset muutoksiksi johtosääntöön tämän muuttamisen yhteydessä. Ulkopuolisille ruokailua järjestettäessä oli pidettävä silmällä, että ruokailumahdollisuuden järjestäminen on tilat luovuttaneen viraston tai laitoksen edun mukaista ja että myynti ei aiheuta elintarvikekeskukselle tappiota ja että myynti on vapaata liikevaihtoverosta (4.1. 43 §). Myöhemmin kaupunginhallitus

oikeutti elintarvikekeskuksen edelleen järjestämään elintarvikkeiden ja ruoan myyntiä omakustannushinnoin muillekin kuin kaupungin palveluksessa oleville toistaiseksi niissä tilaisuuksissa, joiden järjestämiseen kaupungin tiloissa on saatu asianmukainen lupa (28.6. 2011 §).

Keskuspesula

Ennakkovarat. Yleisjaosto päätti, että keskuspesulan käyttöön avatun Kansallis-Osake-Pankin Koskelan konttorissa menotilinä toimivan säästötilin enimmäismäärä saatiin korottaa 3 000 mk:aan (yjsto 13.1. 5077 §).

Eräiden vaatekappaleiden siirtäminen keskuspesulan omistukseen. Yleisjaosto päätti, että Piritan sairaalan omistuksessa olevat 4 140 vaatekappaletta saatiin merkitä siirretyiksi keskuspesulaan ja näistä käyttökelpoiset eli 2 905 vaate-esinettä otetaan 31.12. 1970 alkaen keskuspesulan kantaomaisuuden kirjanpitoon yht. 9 916 mk:n arvoisina (yjsto 20.1. 5115 §). Keskuspesulajaoston kirjeessä n:o 2575/8.12.1971 tarkoitetut 4 971 paria sukkia ja 106 kpl hoitohuopia päätettiin samoin siirtää 31.12.1971 lukien keskuspesulan kirjanpitoon yht. 7 424 mk:n arvoisina (yjsto 22.12. 7050 §).

Keskuspesulan lämpökeskuksen savuhaittojen torjuminen. Keskuspesulaa kehotettiin kiinnittämään lämpökeskuksensa hoidossa erityistä huomiota tulen hoitoon ja savun jatkuvaan valvontaan lämpökeskuksen savuhaittojen vähentämiseksi. Samalla keskuspesulaa kehotettiin käyttämään polttoaineena alle 1 % rikkiä sisältävää polttoöljyä edellyttäen, että sitä on saatavissa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia (29.11. 3237 §).

Tietojenkäsittelykeskus

Toimihenkilöt. Kaupunginhallitus päätti, että tietojenkäsittelykeskuksen päällikön toimeen 1.7. lukien valitulle oikeust. kand. Erkki Niiniskorvelle maksetaan 3 665 mk/kk. Sijaisuusajalta hänelle oli 9.1. lukien maksettu 3 150 mk/kk siten, että palkka tarkistettaisiin toimihenkilöiden palkkauksissa kertomusvuoden alusta mahdollisesti toteutettavaa yleiskorotusta vastaavasti (28.6. 1936 §, 18.1. 150 §).

Eräät tietojenkäsittelykeskuksen toimia koskevat ilmoitukset päätettiin julistaa haettavaksi erilliskuulutuksin valtuuston v. 1969 päättämissä lehdissä (yjsto 27.1. 5134 §, 19.5. 5818 §, 18.8. 6342 §).

Työajan määrääminen. Kaupunginhallitus päätti, että tietojenkäsittelykeskuksen konejaosten henkilökunnan työaika muutetaan 40 viikkotuntia käsittäväksi. Tietokoneenkäyttöhenkilökunta saatiin toistaiseksi määrätä 3-vuorotyöhön ja muu henkilökunta edelleen 2-vuorotyöhön siten, että eri työvuorojen työajat normaaliviikoilla ovat seuraavat: 1. vuorossa maanantaina–perjantaina klo 7.–15, 2. vuorossa 1. vuoron kohdalla mainittuina päivinä klo 15.–23. sekä 3. vuorossa siten, että työvuoro alkaa 1. vuoron kohdalla mainittuina päivinä klo 23 ja päättyy seuraavana päivänä. Vuorotyössä työskenteleville henkilöille varattaisiin tilaisuus ateriointiin työpaikalla työaikana. Muutoin työn järjestelyssä olisi otettava huomioon toimihenkilöiden työehtosopimuksen vuorotyötä koskevat määräykset (1.6. 1631 §).

Automaattisen tietojenkäsittelyn toimintaperiaatteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa tietojenkäsittelyneuvottelukunnan esittämät automaattisen tietojenkäsittelyn toimintaperiaatteet noudatettaviksi kaupungin hallinnossa sekä lähettää ne tiedoksi kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille. Esitys pohjautui suurelta osalta tietojenkäsittelykomitean 26.4.1965 päivättyyn mietintöön (7.12. 3290 §).

Huoneisto. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1967 tekemäänsä päätöstä, että tieto-

jenkäsittelykeskus sijoitetaan pysyvästi Länsi-Pasilaan aikanaan rakennettavaan kalliosuojaan ja että Dagmarinkadun kalliosuojasta näin vapautuvat tilat rakennetaan autojen pysäköintitiloiksi (21.6. 1852 §).

11. Rahatointa koskevat asiat

Obligaatiolainojen lainaehtojen vahvistaminen. Kaupunginhallitus oikeutti kaup.joht. Teuvo Auran yksityiskohtaisesti päättämään valtuuston 7.4.1971 tekemän päätöksen rajoissa otettavien obligaatiolainojen lopullisista lainaehdoista sekä suorittamaan kaikki toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä obligaatioiden liikkeelle laskemiseksi ja myymiseksi tai liittyvät niihin. Kaupunginjohtaja Auran estyneenä ollessa oikeutettiin rahoitusjoht. Erkki Linturi ja kaup.kamr. Raimo Kaarlehto, kumpikin erikseen, toimimaan tässä asiassa hänen sijaisenaan em. järjestyksessä ja mainituin oikeuksin ja velvollisuuksin (14.6. 1788 §).

Lyhytaikaisen luoton ottaminen. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa vs. kaupunginjohtajalle, että kaupunginhallituksella on v. 1972 oikeus ottaa määrääminsä ehdoin tarvittaessa lyhytaikaista luottoa enintään 70 mmk:n määrään saakka (13.12. 3370a §).

Lahjoitusrahastojen varojen siirtäminen kaupungin omaisuudeksi. Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaisesti olisi lakkautettujen rahastojen varojen siirto lahjoitusrahastoilta kaupungin omaisuudeksi toteutettava v:n 1970 tilinpäätöksen yhteydessä. Tässä tarkoituksessa satunnaisiin rahoitustuloihin tilille lahjoitusrahastot merkittiin 1 785 538 mk, minkä määrän arvioitiin vastaavan lakkautettujen rahastojen omaisuuden myyntihintaa. Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston käyttämään pääomamenoihin kiinteistöjen ostoja varten kaupunginhallituksen käytettäväksi merkittyä siirtomäärärahaa 1 620 000 mk; tilille osakkeiden ostaminen, merkitseminen ja lunastaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi merkittyä siirtomäärärahaa 127 300 mk, sekä tilille puhelinosuudet merkittyä siirtomäärärahaa 1 200 mk, valtuuston 29.10.1969 lakkauttamien lahjoitusrahastojen varojen siirtämiseksi kaupungin omaisuudeksi; vielä päätettiin, että lakkautettujen lahjoitusrahastojen rahavarojen siirtämisestä rahastoilta syntyvä konttokuranttivelka on koroton (1.2. 345 §).

Kaupungin ottamien eräiden lainojen koron nostaminen. Kaupunginhallitus päätti suostua jäljempänä mainittujen lainojen koron nostamiseen: Kansaneläkelaitoksen, myöntämien alkuperäiseltä määrältään yht. 5 300 000 mk:n määräisten lainojen koron nostamiseen 0.75 prosenttiyksiköllä (28.6. 1931 §); Helsingin Työväen Säästöpankin myöntämän, alkuperäiseltä määrältään 1 000 000 mk:n suuruisen lainan koron nostamiseen yhdellä prosenttiyksiköllä 1.6.1971 lukien (2.8. 2044 §); Vakuutusosakeyhtiö Fennian myöntämien, tunnuksilla F 1659, 1502 ja 1592 merkittyjen lainojen koron korottamiseen yhdellä prosenttiyksiköllä 16.7.1971 lukien (28.6. 1929 §, 2.8. 2047 §); Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan Kiinteistö Oy Toinen linja 7 -nimiselle yhtiölle myöntämän, myöhemmin kaupungin vastattavaksi siirretyn lainan koron korottamiseen yhdellä prosenttiyksiköllä 1.12.1971 lukien (2.8. 2043 §).

Kaupunginhallitus päätti olla suostumatta Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan ja Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Suomi-Salaman vaatimuksiin yhtiöiden kaupungille myöntämien lainojen koron nostamisesta ilman lainanantajan irtisanomisoikeutta olevien lainojen osalta, mutta suostua yhtiöiden vaatimukseen niiden kaupungille myöntä-

mien muiden lainojen osalta (28.6. 1928, 1930 §).

Kaupungin perimien ja hyvittämien korkojen määrääminen. Kaupunginhallitus päätti määrätä jäljempänä luetellut korot perittäviksi 1.6.1971 lukien seuraavan suuruisina:

1) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on oleva sama kuin liike- tai säästöpankkien talletuskorko tai Helsingin säästöpankkien korkein 6 kk:n talletuksista maksama korko, samoin kuin antolainan korko, joka on määräsuhteessa em. korkoihin, peritään 5.5 %:n määräisenä tai velkakirjojen mukaisissa suhteissa tähän korkoon. Koron korotus on kuitenkin korkeintaan 1 %.

2) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on sama kuin säästöpankkien antolainauskorko tai Helsingin säästöpankkien ensimmäistä kiinnitystä vastaan myöntämän lainan korko, peritään 8.5 %:n määräisenä.

3) Antolainan korko, joka velkakirjan mukaan on sama kuin Helsingin kolmen suurimman säästöpankin asuintaloille myöntämien kiinnelainojen antolainauskorko, peritään 8.5 %:n määräisenä.

4) Kaupungin myöntämien asuntolainojen korko, joka velkakirjan mukaan korkeintaan 2.5 %:lla ylittää sen koron, jonka säästöpankit kulloinkin maksavat 6 kk:n irtisanomisen varassa oleville talletuksille, peritään 8 %:n määräisenä.

5) Huoltokassan jäseniltä peritään tilapäisluotosta 8.5 %:n korko.

6) Huoltokassan jäsenille 1.6.1971 lukien myönnettävistä asunnonhankkimislainoista peritään 8.5 %:n korko ja sitä ennen myönnetyistä asunnonhankkimislainoista samoin 8.5 %:n korko kuitenkin 16.7.1971 lukien (3 kk:n irtisanomisaika).

7) Kaupungin myöntämistä lainoista peritään viivästyskorkona aina 4 % varsinaista lainakorkoa korkeampaa korkoa, ei kuitenkaan alle 10 % eikä yli 12 % laskettuna viivästyserälle, paitsi niissä tapauksissa, joissa maksamiseen on pyydetty lykkäystä ennen eräpäivää ja joissa se on myönnetty, jolloin viivästyskorkona peritään aina 2 % varsinaista lainakorkoa korkeampaa korkoa, ei kuitenkaan alle 8.5 % eikä yli 12 % laskettuna viivästyserälle.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että kaupunginkassaan sijoitetuille lahjoitusrahastojen sekä leski- ja orpoeläkekassan varoille hyvitettäisiin talletuskorkona 5 % ja huoltokassan jäsenten kaupunginkassassa oleville varoille talletuskorkona 5 % (28.6. 1927 §, 2.8. 2042 §).

Huoltokassan perimien ja hyvittämien korkojen määrääminen. Kaupunginhallitus päätti, että huoltokassan jäsenille 1.1.1972 lukien myönnettävistä asunnonhankkimislainoista peritään 8 %:n suuruinen korko 1.1.1972 lukien. Kaupunginkassaan sijoitetuille lahjoitusrahastojen sekä leski- ja orpoeläkekassan varoille hyvitetään talletuskorkona 4.25 % ja huoltokassan jäsenten kaupunginkassassa oleville varoille talletuskorkona 4.25 % niin ikään 1.1.1972 lukien (27.12. 3510 §).

Kiinteäkorkoisten, irtisanomisen varassa olevien lainojen koron nostaminen. Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin myöntämien, lainanantajan taholta irtisanottavissa olevien korollisten lainojen korkoja nostetaan yhdellä prosenttiyksiköllä 1.9.1971 lukien sillä ehdolla, että mikäli lainansaajat eivät halua suostua koron nostamiseen, lainat katsotaan irtisanotuiksi velkakirjaehtojen mukaisesti (23.8. 2231 §).

Kaupungin takaamien lainojen korkoprosentin nostaminen. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan suostua siihen, että eri lainanantajien myöntämien, kaupungin takaamien lainojen korkoa nostetaan Suomen Pankin 21.5.1971 antaman korkosuosituksen mukaisesti enintään yhdellä (1) prosenttiyksiköllä kaupungin takausten pysyessä näin muutettujen lainaehtojen mukaisina voimassa (28.6. 1922 §).

Tililuotot. Yleisjaosto päätti myöntää Suoja-Pirtti -yhdistykselle enintään 85 000 mk:n suuruisen tililuoton Hoitokoti Sillanpirtin kertomusvuoden kevätkauden aikana

erääntyvien, kaupungin takaamien rakennuslainojen korkojen ja lyhennysten maksamista varten siten, että maksetut erät peritään takaisin hoitokodin kauppahinnasta tai yhdistykselle vastaisuudessa myönnettävistä avustuksista, kuitenkin kauintaan 31.7.1971 saakka, vuotuinen korko 8 % (yjsto 14.4. 5602 §).

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1969 tekemäänsä päätöstä, korottaa Kotiapukeskus r.y:n Helsingin Kotiaputoimiston kaupungin rahatoimistossa olevan tililuoton ylärajan 80 000 mk:aan (28.6. 1920 §).

Lainojen myöntäminen. Kaupunginhallitus päätti myöntää Vanhojen Huolto -yhdistykselle 20 000 mk:n suuruisen lainan yhdistyksen ylläpitämän vanhainkoti Käpyrinteen lyhytaikaisten velkojen maksamista varten seuraavilla ehdoilla:

1) Laina on maksettava takaisin v. 1971–1981 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun 30. p:nä maksetaan 1 000 mk, ensimmäisen kerran 30.11.1971. Mikäli rahanarvo olennaisesti alenee, on lainanantajalla oikeus lyhentää laina-aikaa muuttamalla vastaavasti suorittamatta olevien lyhennyserien lukumäärää ja suuruutta.

2) Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun 30. p:nä, ensimmäisen kerran 30.5.1971.

3) Lainan pääoman ja koron maksamisen vakuudeksi sekä mahdollisten kaupunginhallituksen erikseen hyväksymien rahasaatavien laskutus- ja perimisohjeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille Käpylän korttelin n:o 25872 tontin n:o 1 vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat rahatoimiston hyväksymää etuoikeutta.

Lainasta annettu pantti on samalla kaikkien niiden muidenkin kaupungin saatavien vakuutena, joista yhdistys on nykyään vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan, samoin kuin niiden omavelkaisten takausten vastavakuutena, jotka kaupunki on antanut tai vastaisuudessa tulee antamaan yhdistyksen muilta lainanantajilta saamien lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta.

4) Vanhainkoti Käpyrinteeseen otetaan ainoastaan helsinkiläisiä, vähintään 65 v täyttäneitä vanhuksia, mukaan luettuina sellaiset hoidon tarpeessa olevat henkilöt, joista Helsingin kaupunki huoltoapulain mukaisesti asuinkuntana on velvollinen huolehtimaan. Poikkeustapauksessa voidaan kotiin ottaa myös vähintään 60 v täyttänyt helsinkiläinen vanhus.

5) Lainansaaja sitoutuu pitämään lainan vakuutena olevat rakennukset palovakuutettuina niiden täydestä arvosta sinä aikana, jolloin laina tai osa siitä on kaupungille maksamatta.

6) Kiinnitysten uudistamisesta aiheutuvat kustannukset maksaa lainansaaja.

7) Velkakirjaan on lisäksi sisällytettävä tavanomaiset määräykset lainaehtojen laiminlyömisen ja lainan vakuuden arvon tuntuvan alenemisen varalta sekä lainanantajan oikeudesta käyttää panttia saatavansa suoritukseen (1.3. 655 §).

Suomen Sokeain Hierojain Yhdistyksen huoneistossa Kasarmikatu 14 A 1 suoritettavia korjaus- ja muutostöitä varten myönnettiin 4 000 mk:n laina mm. sillä ehdolla, että laina on maksettava takaisin viiden vuoden maksuajalla siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 400 mk, ensimmäisen kerran 30.5.1972. Lainan vuotuinen korko on 5.5 %, joka maksetaan lainaa lyhennettäessä, ensimmäisen kerran 30.11.1971. Lainan pääoman ja koron maksamisen sekä mahdollisten kaupunginhallituksen erikseen hyväksymien rahasaatavien laskutus ja perimisohjeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille omistamansa huoneiston

Kasarmikatu 14 A 1 osakekirjat. Lainaajan muuttamista, lainan pantteja ym. koskevat ehdot olivat samat kuin edellä (6.9. 2368 §).

Oulunkylän seurakunnan siirtolayhdistykselle tai sen toimesta perustettavalle säätiölle päätettiin myöntää 300 000 mk:n suuruinen laina helsinkiläisille eläkkeensaajille rakennettavaa asuintaloa varten sillä ehdolla, että Helsingin evankelisluterilaiset seurakunnat myöntävät tarkoitusta varten 300 000 mk:n lainan, maksuaika vähintään 17 v, kiinteällä korolla, joka ei ylitä kaupungin lainasta perittävää korkoa sekä mm. seuraavilla muilla ehdoilla: Laina on maksettava takaisin v. 1972–1991 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30. p:nä suoritetaan 7 500 mk, ensimmäisen kerran 30.11. 1972. Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 300 000 mk:aa vastaavan määrän anojayhdistyksen omistamaan korttelin n:o 28140 tonttiin n:o 2 ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1 300 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Asukkaiksi saatiin ottaa ainoastaan sellaisia 65 v täyttäneitä naishenkilöitä, jotka ovat ennen asuintaloon muuttamista asuneet yhtäjaksoisesti Helsingissä vähintään 10 v. Asuinhuoneistojen vuokrat oli pidettävä kohtuullisina. Kiinnityksen uudistamisesta aiheutuvat kustannukset suorittaisi lainansaaja. Kuoletuserien suorittamisaikoja, korkoa, lainan panttia, palovakuutusta ym. koskevat ehdot olivat tavanmukaiset (18.10. 2762 §).

Helsingin Kristillisen Työväen Yhdistykselle ja Helsingin Kristillisen Työväen Naisjaostolle myönnettiin yhteisesti 30 000 mk:n laina Asunto-oy Torkkelinkatu 11:n kiinteistössä suoritettavia peruskorjauksia varten mm. seuraavin ehdoin: Laina on maksettava takaisin 10 v:n maksuajalla siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 1 500 mk, ensimmäisen kerran 30.5.1971. Lainan vuotuinen korko on 4.5 %, joka maksetaan lainaa lyhennettäessä, ensimmäisen kerran 30.5.1971. Lainan pääoman ja korkojen sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaajat luovuttavat ja panttaavat kaupungille omistamansa Asunto–oy Torkkelinkatu 11 -nimisen yhtiön osakkeita rahatoimiston hyväksymän määrän. Yhtiön omistamaa kiinteistöä on pääosiltaan käytettävä sellaisena vanhusten asuntolana tai vanhainkotina, johon otetaan ainoastaan helsinkiläisiä vanhuksia. Lainan muut ehdot olivat samat kuin edellä (22.2. 589 §).

Kristillisen Orpokodin Kannatusyhdistykselle päätettiin myöntää 75 000 mk:n suuruinen koroton laina lisärakennuksen rakentamista varten mm. seuraavilla ehdoilla: Laina tai jokin sen viidestoistaosa erääntyy maksettavaksi kuuden kuukauden kuluttua jommalta kummalta puolen tapahtuneesta irtisanomisesta lukien. Tällä lainalla kuoletetaan heti yhdistykselle kaupungin varoista aikaisemmin myönnettyjen lainojen vielä maksamatta olevat osat. Yhdistys sitoutuu luovuttamaan omistamastaan Päivölä-nimisestä lastenkodista lastensuojeluviraston käytettäväksi yhden hoitopaikan kutakin lainan viidettätoistaosaa vastaan niin pitkäksi aikaa, kun sanottu lainanosa on takaisin maksamatta. Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 75 000 mk:aa vastaavan määrän yhdistyksen omistamaan, Tuusulan kunnan Ylikeravan kylässä sijaitsevaan, Päivölä-nimiseen tilaan RN:o 3^{82} kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 250 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Lainan panttia, palovakuutusta ym. koskevat ehdot olivat tavanmukaiset (8.11. 2968 §).

Kaupunginhallitus päätti hylätä Vanhain-

koti Säästömaja Oy:n tarjouksen Raisiontien Lämpö Oy:n osakkeiden ostamisesta, myöntää Vanhainkoti Säästömaja Oy:lle v:n 1970 talousarvion pääomamenoihin muuta lainan antoa varten kaupunginhallituksen käytettäväksi merkityistä siirtomäärärahoista Sosiaalisiin tarkoituksiin myönnettäviä halpakorkoisia lainoja varten 20 000 mk:n lainan vanhainkotirakennuksen liittämistä varten kaukolämpöverkkoon mm. seuraavilla ehdoilla:

Laina on maksettava takaisin v. 1971–1980 siten, että kunkin vuoden toukomarraskuun 30 p:nä maksetaan 1 000 mk, ensimmäisen kerran 30.5.1971. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka on maksettava lainaa lyhennettäessä, ensimmäisen kerran 30.5.1971. Lainan pääoman ja koron samoin kuin mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 17.1.1964 asettamansa n:olla 1 merkityn haltijavelkakirjan, määrältään 100 000 mk, 10 %:n korkoineen ja enintään 500 mk:n perimiskuluineen, jonka maksamisen vakuudeksi on 3.2.1964 vahvistettu kiinnitys yhtiölle vuokrasopimuksen nojalla kuuluvan tontin n:o 9 Paraistentien varrella vuokraoikeuteen 16. kaupunginosan korttelissa n:o 720 ja sanotulla tontilla oleviin rakennuksiin. Haltijavelkakirja n:o 1 on myös yhtiön 9.4.1964 kaupungilta saaman, laskutunnuksella Lt 1440 merkityn lainan vakuutena. Lainasta annettu käteinen pantti on samalla niiden muidenkin kaupungin saatavien vakuutena, joista säätiö on nykyään vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavan suoritukseksi pantti on käytettävä. Kaupungilla on oikeus nimetä Vanhainkoti Säästömaja Oy:n johtokuntaan yksi varsinainen jäsen ja tälle henkilökohtainen varamies sekä yksi tilintarkastaja. Vanhustenkotiin otetaan ainoastaan vähintään 65 v täyttäneitä vanhuksia, mukaan luettuna sellaiset hoidon tarpeessa olevat henkilöt, joista kaupunki huoltoapulain mukaan asuinkuntana on velvollinen huolehtimaan. Poikkeustapauksessa voidaan kotiin ottaa myös vähintään 60 v täyttänyt helsinkiläinen vanhus. Vanhusten hoitoon ottaminen tapahtuu yhteistoiminnassa huoltolautakunnan kanssa. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (25.1. 249 §).

Kriminaalihuolto-yhdistykselle päätettiin myöntää kertomusvuoden talousarvioon kuuluvista em. määrärahoista 120 000 mk:n laina yhdistyksen omistaman kiinteistön Vaasankatu 5–Pengerkatu 30 alkukotien ja vastaanottokotien huonetilojen peruskorjaus- ja kunnostustöitä varten mm. seuraavilla ehdoilla:

Laina on maksettava takaisin v. 1974–1986 siten, että kunkin vuoden toukokuun ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 5 000 mk, ensimmäisen kerran 30.11.1974. Lainansaaja maksaa lainasta 5.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain lainaa lyhennettäessä, ensimmäisen kerran 30.5.1972. Lainan pääoman ja koron maksamisen sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja antaa rahatoimiston hyväksymän pankkitakauksen tai muun reaalivakuuden. Lainansaaja sitoutuu järjestämään vastaanottoasuntolaan ja alkukoteihin vähintään 40 vuodepaikkaa. Muut ehdot olivat tavanomaiset (4.10. 2627 §).

Helsingin Kansankonservatorion Säätiölle myönnettiin kertomusvuoden talousarvioon merkityistä ao. määrärahoista 170 000 mk:n suuruinen laina lisätiloihin oikeuttavien osakkeiden ostamista varten Asunto Oy Fredrikinkulmalta mm. seuraavin ehdoin:

Laina on maksettava takaisin 20 v:n maksuajalla siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 5 660 mk, ensimmäisen kerran 30.5.1976. Viimeisen kuoletuserän suuruus on kuitenkin 5 860 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain lainan lyhentämisen yhtey-

dessä, ensimmäisen kerran 30.5.1971. Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille omistamansa Asunto Oy Fredrikinkulma -nimisen yhtiön osakkeet n:o 1880–2210, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoja n:o 16–18 yhtiön omistamassa talossa Fredrikinkatu 34, osakkeet n:o 2494–2595, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa n:o 21 em. talossa ja osakkeet n:o 2860–3024, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa n:o 24 em. talossa, mitkä osakkeet ovat jo kaupungin hallussa säätiön kaupungilta aikaisemmin saamien lainojen vakuutena ja kaupungin säätiön lainoista antamien takausten vakuutena. Lisäksi säätiö jälkipanttaa kaupungille mainitun asunto-osakeyhtiön osakkeet n:o 3056–3152, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoa n:o 26 em. talossa ja jotka osakkeet ovat säätiön Helsingin Työväen Säästöpankilta 30.5.1967 saaman, alkuperäiseltä määrältään 40 000 mk:n määräisen lainan vakuutena ja ovat jo aikaisemmin jälkipantatut kaupungille säätiön kaupungilta 31.5.1967 saaman 50 000 mk:n määräisen lainan osavakuudeksi. Vielä säätiö jälkipanttaa kaupungille mainitun asunto-osakeyhtiön osakkeet n:o 1543–1879, jotka oikeuttavat hallitsemaan huoneistoja n:o 12–15 ja jotka osakkeet ovat säätiön Kansallis–Osake–Pankilta 20.4.1970 saaman 340 000 mk:n määräisen lainan vakuutena. Lainaajan muuttamista, pantteja ym. koskevat ehdot olivat tavanomaiset (18.1. 154 §).

Kaupunginorkesterin viidelle soittajalle päätettiin myöntää lainoja soitinhankintoja varten yht. 12 000 mk mm. seuraavilla ehdoilla:

Laina on maksettava takaisin v. 1971–1974 siten, että vuosittain kunkin kuukauden 15 p:nä lainansaajalle kaupungilta tulevan palkanmaksun yhteydessä rahatoimiston huoltokassaosastoon pidätetään lainanlyhennyksenä vähintään 70 mk. Mikäli laina ei tulisi em. ajassa loppuun maksetuksi kuoletuserän ollessa mainitun suuruinen, peritään v. 1974 kuukausittain niin suuri erä, että laina tulee kokonaan maksetuksi ko. vuoden loppuun mennessä. Ensimmäinen kuoletuserä erääntyy 15.6.1971. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka maksetaan vuosittain kunkin vuoden marraskuun 15 p:nä, ensimmäisen kerran 15.11.1971. Lainan vakuutta, kuoletusta ja koron maksamista ym. koskevat ehdot olivat tavanmukaiset (26.4. 1228 §).

Suomen Kansallisteatterin Oy:lle myönnettiin 150 000 mk:n suuruinen laina 100-vuotisjuhlien valmistelun rahoittamista varten mm. seuraavilla ehdoilla:

Laina on maksettava takaisin v. 1972–1985 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 5 357 mk. 30.5. 1972 erääntyvä lyhennyserä on 5 361 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava lainaa lyhennettäessä, ensimmäisen kerran 30.11.1971. Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja panttaa kaupungille Suomen Kansallisteatterin Eläkerahaston omistamat, Kansallis–Osake–Pankin hallussa olevat seuraavat arvopaperit: 5 610 kpl Kansallis–Osake–Pankin osakkeita, nimellisarvo 20 mk/kpl, 1332 kpl Pohjoismaiden Yhdyspankin kantaosakkeita, nimellisarvo 10 mk/kpl, 924 kpl Rauma Repola Oy:n osakkeita, nimellisarvo 10 mk/kpl. Lainan pääoman ja koron maksamisen vakuutta, lainan panttia ym. koskevat ehdot olivat tavanomaiset (1.6. 1637 §).

Töölön Urheilutalosäätiön lyhytaikaisten lainojen vakauttamiseksi myönnettiin säätiölle 390 000 mk:n suuruinen laina mm. seuraavin ehdoin:

Laina on maksettava takaisin v. 1971–1985 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä suoritetaan 13 000 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava puolivuosittain touko- ja marraskuun 30 p:nä.

Lainan pääoman ja koron maksamisen sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 1.12.1966 asettamansa, n:olla 251–290 merkityt haltijavelkakirjat, määrältään jokainen 10 000 mk, kaikki 15 %:n korkoineen ja jokaista velkakirjaa kohti enintään 200 mk:n perimiskuluineen, joiden maksamisen vakuudeksi on 7.12.1966 vahvistettu kiinnitys säätiölle vuokrasopimuksen nojalla kuuluvan, Topeliuksenkadun varrella olevan, 15. kaupunginosan korttelin n:o 520 tontin n:o 4 vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin vuokraajan omistamiin rakennuksiin. Säätiön hallitukseen on valittava kaksi kaupungin nimeämää jäsentä ja näille henkilökohtaiset varamiehet sekä yksi kaupungin nimeämä tilintarkastaja ja tälle henkilökohtainen varamies. Laina-aikaa, lainan panttia, palovakuutusta ym. koskevat ehdot olivat tavanmukaiset (18.1.156§).

Helsingin Ilmailuyhdistykselle päätettiin myöntää 120 000 mk:n suuruinen laina Nummelan lentokentälle rakennettavaa opistorakennusta varten mm. sillä ehdolla, että laina maksetaan takaisin v. 1974–1985 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 5 000 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka niin ikään on maksettava em. aikoina, ensimmäisen kerran 30.5.1971. Lainan pääoman ja koron samoin kuin mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa kaupungille Kansallis–Osake–Pankin antaman pankkitakauksen. Takaus voidaan myöhemmin vaihtaa yhdistykselle 20.5.1970 tehdyn vuokrasopimuksen nojalla kuuluvan, Vihdin kunnan Nummelan kylässä sijaitsevan Nummelan lentokenttäalueen vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin, yhdistyksen omistamiin rakennuksiin kiinnitettyihin haltijavelkakirjoihin, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 120 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (1.2. 346 §).

Kaupunginhallitus myönsi Helsingin uudet asuntolat Oy:lle kertomusvuoden ao. määrärahoista 600 000 mk:n suuruisen lainan miesten väliaikaisen asuntolan rakentamista varten seuraavin ehdoin:

Laina on maksettava takaisin v. 1972–1982 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 30 000 mk, ensimmäisen kerran 30.11.1972. Lainansaaja maksaa lainasta 5.5 %:n vuotuisen koron, joka on maksettava em. aikoina, ensimmäisen kerran 30.5.1972. Lainan pääoman ja koron maksamisen sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 600 000 mk:aa vastaavan määrän yhtiölle Kumpulasta vuokrattavan tontin vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja tai antaa rahatoimiston hyväksymän pankkitakauksen tahi muun reaalivakuuden. Lainasta annettu käteinen pantti on samalla kaikkien niiden muidenkin saatavien vakuutena, joista lainansaaja on nykyisin kaupungille vastuussa tai joutuu ennen pantin takaisin luovuttamista vastaamaan. Kaupungilla on oikeus määrätä, minkä saatavan suoritukseksi panttia on käytettävä. Laina-aikaa, tilien tarkastamista, asukkaiden ottamista asuntolaan ym. koskevat ehdot olivat tavanmukaiset (8.11. 2971 §).

Kiinteistö Oy Siilitie 14:lle päätettiin myöntää 100 000 mk:n suuruinen laina yhtiön rakennusaikaisten lainojen vakauttamista varten mm. seuraavin ehdoin:

Laina on maksettava takaisin v. 1971–1985 yhtä suurin vuotuismaksuin siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 5 610 mk, josta 7.5 %:n vuotuista korkoa kulloinkin maksamatta olevalle pääomalle vastaava summa lasketaan koroksi ja loppuosa lainan lyhennykseksi. Viimeisen, 30.11.1985 maksettavan erän suuruus on kuitenkin 5 572.86 mk. Lai-

nan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja panttaa ja luovuttaa kaupungille

a) 3.7.1967 asettamansa n:olla 5 merkityn haltijavelkakirjan, määrältään 30 000 mk, 10 %:n korkoineen, jonka maksamisen vakuudeksi on 10.7.1967 vahvistettu kiinnitys yhtiölle 29.3.1967 tehdyn vuokrasopimuksen nojalla korttelin n:o 43160 tontin n:o 1 Siilitien varrella vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin vuokraajan omistamiin rakennuksiin ja

b) 30.12.1970 asettamansa haltijavelkakirjat n:o 6 ja 7, joista velkakirja n:o 6 on määrältään 40 000 mk ja velkakirja n:o 7 on määrältään 30 000 mk, molemmat 10 %:n korkoineen, joiden maksamisen vakuudeksi on 4.1.1971 vahvistettu kiinnitys a) kohdassa mainittuun vuokraoikeuteen ja tontilla oleviin rakennuksiin. Laina-ajan lyhentämistä, panttia, tilien tarkastamista, palovakuutusta ym. koskevat ehdot olivat tavanomaiset (22.2. 583 §).

Kaupunginhallitus päätti siirtää kertomusvuoden talousarvioon Ateljeetalosäätiölle ateljeetaloryhmän rakentamista varten merkityn 600 000 mk:n lainamäärärahan v. 1972 alkuperäiseen tarkoitukseensa käytettäväksi (18.10. 2761 §).

Eräiden lainaehtojen vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti vahvistaa Ylioppilasterveys-yhdistykselle kertomusvuonna myönnetyn 450 000 mk:n suuruisen lainan lainaehdot mm. seuraaviksi:

Laina on maksettava takaisin v. 1976–1985 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 22 500 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka on maksettava em. aikoina, ensimmäisen kerran 30.11.1971. Lainan pääoman ja koron maksamisen sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 5.6.1970 asettamansa haltijavelkakirjat n:o 203–211, määrältään jokainen 50 000 mk, kaikki 10 %:n korkoineen ja jokaista velkakirjaa kohti enintään 1 000 mk:n perimiskuluineen, joiden maksamisen vakuudeksi on 21.8.1970 vahvistettu kiinnitys yhdistyksen omistamaan 14. kaupunginosan korttelin n:o 478 tonttiin n:o 2 ja tontilla olevaan rakennukseen Sibeliuksenkadun varrella. Terveystalo rakennetaan kaupunginhallituksen hyväksymien piirustusten ja kustannusarvion mukaisesti. Muut ehdot olivat samat kuin edellä (17.5. 1454 §).

Helsingin Invalidien Yhdistykselle kertomusvuonna myönnettävälle 500 000 mk:n suuruiselle lainalle vahvistettiin seuraavat lainaehdot:

Laina on maksettava takaisin vuosina 1976–1995 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 12 500 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka myös on maksettava em. aikoina, ensimmäisen kerran 30.11.1971. Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille 3.3.1971 asettamansa haltijavelkakirjan n:o 2, määrältään 500 000 mk, 10 %:n korkoineen ja enintään 400 mk:n perimiskuluineen, jonka maksamisen vakuudeksi on 22.3.1971 vahvistettu kiinnitys yhdistykselle vuokrasopimuksen nojalla kuuluvan, 26. kaupunginosan korttelin n:o 979 tontin n:o 7 Voudintien varrella vuokraoikeuteen ja sanotulla tontilla oleviin vuokraajan omistamiin rakennuksiin. Vuokratalo rakennetaan kiinteistölautakunnan hyväksymien piirustusten ja asuntohallituksen hyväksymän rahoitussuunnitelman mukaisesti. Laina maksetaan siten, että 150 000 mk maksetaan, kun kellarin katto on tehty, 150 000 mk, kun 1. kerroksen seinät ja katto on tehty, 100 000 mk, kun 3. kerroksen seinät ja katto on tehty ja 100 000 mk, kun 4. kerroksen seinät ja katto on tehty. Lainansaajan on ennen kunkin lainaerän nostamista osoitettava kiinteistöviraston talo-

osaston antamalla todistuksella, että ao. rakennusvaihe on saavutettu. Yhdistys sitoutuu vuokraamaan talosta asuntoja lähinnä sen jäsenistöön kuuluville vaikeavammaisille invalideille. Muut ehdot olivat tavanomaiset (17.5. 1458 §).

Venäläinen Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa -nimiselle yhdistykselle valtuuston 16.12.1970 tekemän päätöksen mukaisesti myönnetylle 300 000 mk:n suuruiselle lainalle vahvistettiin seuraavat lainaehdot:

Laina on maksettava takaisin v. 1976–1990 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 10 000 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka on maksettava em. aikoina, ensimmäisen kerran 30.5.1971. Lainan pääoman ja koron samoin kuin mahdollisten viivästyskorkojen ja perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja panttaa kaupungille Maria och Sergej Tulinoffs samt Tatiana Andrejeffs Stiftelse -nimisen säätiön omistamat, Pohjoismaiden Yhdyspankki Oy:n notariaattiosaston hallussa olevat seuraavat arvopaperit: 962 kpl Suomen Sokeri Oy:n osakkeita, nimellisarvo à 12 mk, 26 kpl Kaukas Oy:n osakkeita, sarja B, nimellisarvo à 300 mk, 37 kpl Kemi Oy:n osakkeita, nimellisarvo à 20 mk, 482 kpl Kymi Oy:n osakkeita, nimellisarvo à 50 mk, 570 kpl Lohjan Kalkkitehdas Oy:n osakkeita, nimellisarvo à 20 mk, 3 685 kpl Rauma-Repola Oy:n osakkeita, nimellisarvo à 10 mk, 601 kpl Oy Wärtsilän osakkeita, nimellisarvo à 60 mk, 473 kpl Oy Wärtsilän osakkeita, Sarja II nimellisarvo à 60 mk. Mikäli vakuuden arvo olennaisesti alenee, on kaupunki oikeutettu vaatimaan lainansaajalta lisävakuutta. Yhdistys sitoutuu huolehtimaan siitä, että sen omistamaan, talossa Hämeentie 39 olevaan vanhainkotiin otetaan hoidettavaksi ainoastaan helsinkiläisiä, yleensä vähintään 65 v täyttäneitä vanhuksia, mukaanluettuna sellaiset hoidon tarpeessa olevat henkilöt, joista kaupunki huoltoapulain mukaan asuinkuntana on velvollinen huolehtimaan. Muut lainaehdot olivat samat kuin edellä (5.4. 998 §).

Huoltokassan myöntämien asunnonhankkimislainojen velkakirjamallin muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti, muuttaen v. 1968 (s. 324) tekemäänsä päätöstä, että huoltokassan myöntämien asunnonhankkimislainojen velkakirjamallin 10. kohta, jossa käsitellään panttausta, muutettaisiin esityksen mukaisesti siten, että se tekisi mahdolliseksi jälkipanttauksen käyttämisen lainan vakuutena (17.5. 1451 §).

Lainojen takaaminen. Kaupunginhallitus päätti antaa kaupungin omavelkaisen takauksen Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön enintään 300 000 mk:aan nousevien, säätiön Otaniemi-projektin ensimmäistä vaihetta varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta sillä ehdolla,

1) että rakennustyö suoritetaan kaupunginhallituksen hyväksymää rakennussuunnitelmaa ja kustannusarviota noudattaen,

2) ettei Helsingin kaupungin osuus seudun kuntien takausten yhteismäärästä nouse yli 75 %:n,

3) että taattavien rakennuslainojen vakuudeksi luovutetaan säätiölle vuokrattujen tonttien vuokraoikeuteen ja tonteille rakennettaviin rakennuksiin tai säätiön omistamiin kiinteistöihin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 100 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuina rakennusten ja kiinteistöjen hankintakustannuksista sekä

4) että rakennukset pidetään täydestä arvostaan palovakuutettuina takausten voimassaoloajan (4.1. 23 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa kaupungin omavelkaisen takauksen Stadion-säätiön pääomamäärältään enintään 1 600 000 mk:aan nousevien, Helsingin Olympiastadionin kunnostamiseen tarvittavien lainojen, niiden korkojen ja viivästyskorkojen sekä perimiskulujen maksamisesta sillä ehdolla, ettei kaupunki takaa valtion myöntämiä lainoja ja

että Helsingin Olympiastadion pidetään takauksen voimassaoloajan palovakuutettuna täydestä arvostaan (17.5. 1452 §).

Lainojen maksujärjestelyt ym. Kaupunginhallitus päätti suostua maksujärjestelyyn, jonka mukaan Kalliolan Kannatusyhdistys suorittaa Suur-Helsingin Osuuspankilta saamansa, alkuaan 60 000 mk:n suuruisen lainan jäljellä olevan pääoman takaisin lainaaikaa pidentämällä vuosina 1972–1980 kunkin vuoden elokuun 15 p:nä erääntyvinä, 6 000 mk:n määräisinä lyhennyserinä kaupungin takauksen pysyessä muutettujen lainaehtojen mukaisena voimassa (15.3. 798 §).

Yleisjaosto päätti myöntää Sylvia-koti yhdistykselle helpotuksen laskutunnuksella Le 9 myönnetyn kassavaralainan pääomalle rahatoimiston perimän 10 %:n viivästyskoron maksamisesta siten, että viivästyskorkona peritään 1.1.1971 lukien lainan takaisinmaksupäivään asti varsinaisten lainaehtojen mukainen korko, eli 6 % (yjsto 30.6. 6049 §).

Kaupunginhallitus ja sen yleisjaosto tekivät kertomusvuonna eräitä päätöksiä, jotka koskivat maksulykkäyksen myöntämistä asuntolainan loppuerän takaisinmaksamiselle (yjsto 20.1. 5105 §); lainaehtojen muuttamista (24.5. 1529 §, 6.9. 2369 §); haltijavelkakirjojen jättämistä uudelleen kiinnittämättä (17.5. 1459 §, 28.6. 1918 §, 25.10. 2835 §) sekä ylivakuutena olevien haltijavelkakirjojen luovuttamista takaisin lainanottajalle (23.8. 2230 §).

Lainojen myöntäminen yksityisille oppikouluille. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa vs. kaupunginjohtajalle, että kaupunginhallituksella on oikeus myöntää v:n 1972 talousarvion pääomamenojen ao. määrärahoista valtuuston v. 1965 ja 1966 tekemien, oppikoululainojen myöntämistä koskevien päätösten ehdoista ja edellytyksistä poiketen harkintansa mukaan lainoja oppikoulujen rakentamista samoin kuin korkojen maksamista varten sekä muuttaa niille aikaisemmin myönnettyjen lainojen lainakorkoa ko. päätöksissä edellytettyä alhaisemmaksi (13.12. 3370a §).

Kaupunginhallitus päätti myöntää kertomusvuoden ao. määrärahoista valtuuston 24.2.1965, 25.5.1966 ja 27.1.1971 tekemissä päätöksissä mainituin ehdoin uusien oppikoulutilojen rakentamista varten lainoja seuraavasti:

	mk
Pukinmäen yhteiskoulun tuki -yhdistys	100 000
Maanviljelyslyseon Osakeyhtiö	500 000
Vuosaaren Oppikouluyhdistys	450 000
Suomalaisen yhteiskoulun osakeyhtiö	750 000
Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistys	100 000
Helsingin Uusi Yhteiskoulu Osakeyhtiö	100 000
Kontulan Oppikouluyhdistys	138 750
Myllypuron Oppikouluyhdistys	100 000
Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun Kannatusyhdistys	50 000
Puotinharjun Oppikouluyhdistys	100 000
Roihuvuoren Oppikouluyhdistys	11 250
Rudolf Steiner-koulun Kannatusyhdistys	50 000
Vuosaaren Oppikouluyhdistys	50 000

Lainoille lasketaan 6 % korkoa. Lainojen vakuudeksi tulee antaa koulukiinteistöön kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 100 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuna koulurakennuksen hankintahinnasta, rahatoimiston hyväksymä pankkitakaus tai muu reaalivakuus. Lainaehtoihin on sisällytettävä tavanmukaiset määräykset rakennusten palovakuuttamisesta, lainaehtojen laiminlyömisen varalta sekä kaupungin oikeudesta käyttää panttia saatavansa suoritukseen (15.2. 503 §, 3.5. 1299 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa kertomusvuoden talousarvion pääomamenoihin kuuluvista ao. määrärahoista Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle myönnetyn

200 000 mk:n suuruisen lainan lainaehdot seuraaviksi:

Laina on maksettava takaisin vuosina 1976–1990 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan 6 660 mk. Viimeisen eli 30.11.1990 maksettavan erän suuruus on kuitenkin 6 860 mk. Lainansaaja maksaa lainasta 4.5 %:n vuotuisen koron, joka on suoritettava em. aikoina, ensimmäisen kerran 30.11.1971. Lainan pääoman ja koron sekä mahdollisten viivästyskorkojen ja perimispalkkioiden maksamisen vakuudeksi lainansaaja luovuttaa ja panttaa kaupungille vähintään 200 000 mk:n pääomamäärästä yhdistykselle vuokrasopimuksen nojalla kuuluvan korttelin n:o 41216 tontin n:o 2 Jakomäentien varrella vuokraoikeuteen ja yhdistyksen omistamiin, tontilla oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 90 %:n jälkeiset kiinnitykset laskettuna kaupunginvaltuuston vahvistamista rakennusten hankintakustannuksista. Lainasta saadaan maksattaa 100 000 mk, kun uima-altaan lattia on valettu ja loput 100 000 mk, kun uima-allas on laatoitettu. Lainansaajan on ennen kummankin lainaerän nostamista osoitettava kiinteistöviraston antamalla todistuksella, että ao. rakennusvaihe on saavutettu. Lainansaajan on pidettävä uimahalli yleisön käytettävissä kohtuullisessa määrin urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa sovittavina aikoina. Lainansaaja sitoutuu pitämään uimahallin sisäänpääsymaksut kohtuullisina. Muut ehdot olivat tavanmukaiset (28.6. 1917 §).

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:lle kaupunginvaltuuston 12.3.1960 tekemällä päätöksellä myönnetylle 250 000 mk:n suuruiselle lainalle mm. seuraavat lainaehdot:

Laina on maksettava takaisin vuosina 1974–1988 siten, että kunkin vuoden touko- ja marraskuun 30 p:nä maksetaan puolet vuotuismaksusta, joka muodostuu kulloinkin maksamatta olevalle pääomalle laskettavasta vuotuisesta korosta ja lainan lyhennysmaksusta. Vuotuismaksu on kunakin vuonna saman suuruinen. Lainan korkokanta määräytyy helsinkiläisten säästöpankkien ensimmäistä kiinnitystä vastaan myöntämistä lainoista perimän koron mukaisesti. Mikäli pankkien korkokannat vaihtelevat, kaupunginhallitus määrää lainan korkokannan. Ennen vuotuismaksujen alkamista lainan korko on suoritettava puolivuosittain touko- ja marraskuun 30 p:nä, ensimmäisen kerran 30.11.1971. Lainan pääoman ja koron maksamisen sekä kaupunginhallituksen erikseen hyväksymien rahasaatavien laskutus- ja perimisohjeiden mukaisten ja kulloinkin suuruudeltaan määräämien viivästyskorkojen ynnä perimiskulujen maksamisen vakuudeksi lainansaaja panttaa kohdissa a) ja b) sekä luovuttaa ja panttaa kohdissa c) ja d) Helsingin kaupungille:

a) 15.10.1957 asettamansa haltijavelkakirjat n:o 25 ja 40–44, määrältään kukin 1 000 000 vanhaa mk, kaikki 11 %:n korkoineen, joiden maksamisen vakuudeksi on 22.1.1958 vahvistettu ja 8.12.1967 uudistettu kiinnitys yhtiön omistamaan Koulukumpu RN:o 1^{55} -nimiseen tilaan Malmin kylässä. Velkakirjat ovat rahatoimiston hallussa vakuutena yhtiön aikaisemmin saamien lainojen takaisin maksamisesta.

b) 18.7.1958 asettamansa haltijavelkakirjat n:o 128–129, 138–139, 140–141, 146–149, 150–164 ja 190–191, määrältään kukin 500 000 vmk, kaikki 11 %:n korkoineen, joiden maksamisen vakuudeksi on 19.8.1958 vahvistettu ja n:o 150–164 osalta 21.5.1968 ja muiden osalta 5.6.1968 uudistettu kiinnitys em. tilaan. Mainitut velkakirjat, lukuunottamatta velkakirjoja n:o 150–164, ovat rahatoimiston hallussa yhtiön aikaisemmin saamien lainojen takaisin maksamisesta ja velkakirjat n:o 150–164 kiinteistöviraston hallussa vakuutena yhtiön kaupungilta ostaman, 7 189.6 m^2:n suuruisen lisäalueen valtuuston 24.5.1967 hyväksymän 71 896 mk:n suuruisen kauppahinnan maksamisesta.

c) 18.7.1958 asettamansa haltijavelkakirjat n:o 113–124, 176–178 ja 179–189, määrältään kukin 500 000 vmk, kaikki 11 %:n korkoineen, joiden maksamisen vakuudeksi on 19.8.1958 vahvistettu ja numeroiden 176–178 ja 179–189 osalta 29.1.1968 ja numeroiden 113–124 osalta uudistettu kiinnitys a) kohdassa mainittuun tilaan ja

d) 31.5.1968 asettamansa haltijavelkakirja n:o 192, määrältään 108 000 mk 10 %:n korkoineen, jonka maksamisen vakuudeksi on 22.8.1969 vahvistettu kiinnitys yhtiön omistamaan korttelissa n:o 38067 Hietakummuntien varrella sijaitsevaan taloon ja tonttiin n:o 2.

Lainasta saadaan uudisrakennuksen kysymyksessä ollessa maksattaa myönnettävissä olevan enimmäislainamäärän kolmannesta vastaava osa, kun rakennusten perustyöt on tehty, kolmannesta vastaava osa, kun rakennus on vesikattovaiheessa ja loput, kun rakennus on valmis. Lisätiloja rakennettaessa käytetään samaa maksatusmenettelyä. Edellyttäen, että laina voidaan siirtää rahalaitokseen, on lainansaaja kuitenkin velvollinen kaupungin niin vaatiessa maksamaan lainan takaisin 6 kk:n irtisanomisajan jälkeen. Velkakirjan muut ehdot olivat tavanmukaiset (28.6. 1919 §).

Kulosaaren Yhteiskoulun osakeyhtiölle päätettiin antaa kaupungin omavelkainen takaus yhtiön Suomen Farmasiakunnan Eläkekassalta saamien, pääomamäärältään enintään 100 000 mk:aan nousevien lainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta ehdoin,

että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle vuokratun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1 490 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

että kaupunki ei takaa valtion mahdollisesti myöntämiä lainoja ja

että koulurakennus pidetään palovakuutettuna täydestä arvostaan takauksen voimassaoloajan (22.3. 865 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa aikaisemmin myöntämiensä takauksien lisäksi kaupungin omavelkaisen takauksen Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiön pääomamäärältään enintään 3 500 000 mk:aan nousevien, yhteiskoulun uudisrakennusta varten tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta ehdoin,

että koulurakennus rakennetaan kaupunginhallituksen hyväksymien rakennuspiirustusten, työselitysten ja kustannusarvion mukaisesti,

että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiölle luovutetun koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 11 430 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset.

Muut ehdot olivat samat kuin edellä. Samalla kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan hyväksyä Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun uudisrakennuksen hankintakustannuksiksi kiinteine kalusteineen 12 700 000 mk (30.8. 2284 §).

Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle päätettiin antaa kaupungin omavelkainen takaus pääomamäärältään enintään 4 050 000 mk:aan nousevien yhteiskoulun uudisrakennuksen rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla, että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhdistykselle vuokrattavan koulutontin vuokraoikeuteen ja vuokra-alueella oleviin rakennuksiin kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 4 050 000 mk:n jälkeiset kiinnitykset. Muut ehdot olivat samat kuin edellä (15.2. 502 §, 1.3. 654 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa kaupungin omavelkaisen takauksen Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:n pääomamäärältään enintään 489 000 mk:aan nousevien, Malmin yh-

teiskoulun koulurakennuksen toisen rakennusvaiheen rahoittamiseksi tarvittavien rakennuslainojen ja niiden korkojen takaisin maksamisesta mm. sillä ehdolla,

että taattavien lainojen vakuudeksi luovutetaan yhtiön omistamaan koulukiinteistöön kiinnitettyjä velkakirjoja, jotka pääomamäärältään nauttivat parempaa etuoikeutta kuin ensimmäisten 1 628 790 mk:n jälkeiset kiinnitykset,

että indeksiehtoisten lainojen kysymyksessä ollessa takaus koskee vain alkuperäistä lainamäärää.

Muut ehdot olivat tavanmukaiset. Kaupunginhallitus päätti omasta puolestaan suostua järjestelyyn, jonka mukaan Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy:n Suomen Tuberkuloosin Vastustamisyhdistykseltä saaman, alkuaan 100 000 mk:n suuruisen lainan n:o 695 ylivakuutena olevat haltijavelkakirjat n:o 46–51, kukin määrältään 10 000 mk, luovutetaan lainansaajalle kaupungin takauksen pysyessä voimassa muutettujen lainaehtojen mukaisena (27.12. 3508 §, 29.11. 3205 §).

Edelleen kaupunginhallitus tai sen yleisjaosto päättivät suostua jäljempänä mainittujen oppikoulujen koulurakennusten rakentamiseen ao. koulujen eräiltä rahalaitoksilta saamien lainojen lyhennyserien maksujärjestelyihin kaupungin takauksen pysyessä ennallaan, eräiden ylivakuutena olevien haltijavelkakirjojen palauttamiseen ja eräiden haltijavelkakirjojen vaihtamiseen: Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys (25.1. 247 §, 19.4. 1152 §, 21.6. 1854 §, yjsto 30.6. 6081 §); Kallion Yhteiskoulu Oy (30.8. 2282 §); Helsingin Uusi yhteiskoulu Oy (14.6. 1781 §); Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun kannatusyhdistys (15.3. 797 §, 13.4. 1083 §, 23.8. 2229 §); Meilahden yhteiskoulu Oy (29.11. 3204 §); Roihuvuoren Oppikouluyhdistys (11.1. 64 §) ja Kontulan Oppikouluyhdistys (yjsto 20.1. 5092 §).

Yhtenäiskouluyhdistykselle päätettiin suorittaa kertomusvuoden talousarvioon ao. tilille korkojen ja kuoletusten maksamiseen merkitty 35 000 mk:n suuruinen avustus välittömästi yhtenä eränä (yjsto 21.4. 5637 §).

Eräiden kaupungin lainoittamien arava-asunto-osakeyhtiöiden yhtiöjärjestysten ja lainaehtojen muuttaminen. Kaupunginhallitus oli v. 1970 hyväksynyt eräiden kaupungin lainoittamien arava-asunto-osakeyhtiöiden yhtiöjärjestysten ja velkakirjaehtojen muuttamisen siten, että kaupunki voi periä yhtiöiltä velkakirjaehtojen mukaisten lyhennysten lisäksi niiden kaupungilta saamaa rakennuslainaa samoja periaatteita noudattaen kuin yhtiöt maksavat ylimääräisesti takaisin valtiolta saamaansa asuntolainaa. Asunto Oy Poutunmäentie 14 oli valittanut päätöksestä lääninhallitukseen katsoen päätöksen olevan lakiin perustumaton. Valittaja oli vaatinut päätöstä lainvastaisena ja valittajan yksityistä oikeutta loukkaavana kumottavaksi ja kaupungin velvoittamista korvaamaan valituksesta aiheutuneet kulut. Kaupunginkanslian lainopillinen osasto totesi mm., että kaupunginhallituksen ko. pöytäkirja oli ollut kaupunginkansliassa nähtävänä 1.12.1970, josta päivästä valitusaika oli alkanut kulua. Valitus oli jätetty lääninhallitukseen vasta 21.12.1970, joten se oli tehty liian myöhään, lisäksi valitus oli muodollisesti puutteellinen. Yhtiöiden osakkeet eivät ole olleet vapaasti luovutettavissa ja niiden luovutushinnat ovat olleet laissa määrätyt. Mikäli asunto-osakeyhtiöt eivät ole käyttäneet niille ensisijaisesti kuuluvaa etuosto-oikeuttaan tapauksissa, joissa omistaja on ilmoittanut luopuvansa osakkeistaan, on etuosto-oikeus siirtynyt kaupungille, joka myymällä osakkeet asunnontarvitsijoille laissa säädetyin laskemisperustein, on vaikuttanut yhteiskunnan tuella hankittujen asuntojen oikeudenmukaiseen jakamiseen. Lainmuutoksen johdosta on omistajalla mahdollisuus vapautua luovutus- ja hintarajoituksista, jolloin kaupunki menettää mahdollisuutensa vaikuttaa näiden asuntojen jakamiseen. Lainopillinen osasto katsoi myös, että kaupunginhallituksen pää-

tös sisälsi lähinnä yksityiskohtaiset ohjeet kaupungin lainan takaisin perimisestä, jotka oli vahvistettu valtuuston 2.9.1970 tekemässä päätöksessä. Kaupunginhallituksen annettua asiasta lainopillisen osaston lausunnon mukaisen selityksen lääninhallitus oli ilmoittanut, että lääninoikeus oli päättänyt olla ottamatta valitusta tutkittavakseen, koska valituksenalainen kaupunginhallituksen päätös ei koskenut em. yhtiötä yksityisesti siten, että tämä olisi voinut siitä valittaa ja koska valitus oli saapunut lääninhallitukseen valitusajan jälkeen. Kaupunginhallitus päätti merkitä lääninhallituksen päätöksen tiedoksi ja tyytyä siihen (1.2. 343 §, 14.6. 1783 §).

Kiinteistöyhtiön kaupungille suoritettava osinko ym. Kaupunginhallitus päätti, poiketen 16.5.1957 ja 12.3.1964 tekemistään päätöksistä, määrätä, että Kiinteistö Oy Siilitie 14 -nimisen yhtiön oli suoritettava osakepääomalleen laskettu osinko kaupungille siten, että vuotuisen osingon suuruus on 1.1.1971 alkavin kolmivuotisajanjaksoin keskimäärin 4.5 %, kuitenkin enintään 8 %. Yhtiön johtokuntaan kuuluvia kaupungin edustajia kehotettiin huolehtimaan siitä, että yhtiön taloutta hoidetaan niin, että yhtiö voi maksaa ajalta 1.2.1968–31.12.1970 jakamatta ja kaupungille tilittämättä jääneen, yht. 13 440 mk:n suuruisen osingon ensi tilassa ja viimeistään 10.5.1975 (22.11. 3162 §, yjsto 24.3. 5491 §).

Yleisjaosto kehotti Kiinteistö-oy Metsäpurontie 12 -nimistä yhtiötä ostamaan kaupungilta Maunulan Kansanasunnot Oy:n osakekirjan n:o 2 B 100 mk:n suuruisesta hinnasta ja Helsingin Kansanasunnot Oy:n n:olla 200 varustetun osakekirjan 135 mk:n suuruisesta hinnasta (yjsto 8.12. 6936 §).

Ehdotus v:n 1971 kantokykyluokitukseksi. Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi Kaupunkiliiton toimiston yleiskirjeen B 72/70 ja siihen liittyvän selvityksen v:n 1971 kantokykyluokitukseksi (11.1. 68 §).

Kuntien ja kuntainliittojen luottotilannetta ym. koskevat Kaupunkiliiton yleiskirjeet merkittiin tiedoksi (11.1. 67 §, 5.4. 997 §).

Kunnallisverotus. Kaupunginhallitus vahvisti veroäyrin hinnaksi v:n 1970 tuloista suoritettavassa taksoituksessa 14 p (6.9. 2370 §).

Merkittiin tiedoksi veroviraston ilmoitus, että v:lta 1969 toimitetussa verotuksessa määrättiin kaupungille yht. 4 524 848 237 veroäyriä, jotka jakaantuivat seuraavasti:

Äyriryhmä	Äyrien lukumäärä	Osuus koko äyrimäärästä
Kiinteistötulot	157 847 251	3.49 %
Liike- ja ammattitulot .	731 049 662	16.16 »
Henkilökohtaiset tulot	3 628 783 605	80.19 »
Veronkorotus .	7 167 719	0.16 »
Yhteensä	4 524 848 237 äyriä	100.00 %

(11.1. 65 §).

Yleisjaosto myönsi 720 140 mk kunnallisveron kantotilityksessä v. 1970 maksuunpannusta kunnallisveron määrästä verotuslain 116 §:n perusteella vähennettyjen, v:n 1969 aikana verovelvollisille palautettujen verojen korkojen maksamista varten (yjsto 17.2. 5263 §).

Kaupungin v:n 1970 tilinpäätös. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä rahatoimiston laatiman kaupungin v:n 1970 tilinpäätöksen (13.4. 1085 §).

Vuosien 1972–1981 taloussuunnitelma. Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi vuosiksi 1972–1981 laaditun taloussuunnitelman ja kehottaa kaupungin kaikkia lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja laitoksia suunnittelemaan vastaisen toimintansa mahdollisuuksien mukaan taloussuunnitelmassa esitettyjen näkökohtien ja taloudellisten edellytysten puitteissa (14.6. 1784 §).

Vuoden 1972 talousarvioehdotuksen laatimista koskeva kiertokirje päätettiin lähettää kaikille kaupungin lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille (22.2. 584 §).

Kaupungin v:n 1972 talousarvioehdotuksen käsittelyjärjestystä koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi (23.8. 2232 §, 11.10. 2693 §, 12.10. 2731 §).

Kaupungin v:n 1972 painettu talousarvioehdotus ja siihen liittyvät täydennykset hyväksyttiin suoritettujen äänestysten jälkeen. Myöhemmin kaupunginhallitus päätti muuttaa talousarvioehdotustaan Asuntorakennustoiminnan tukemista koskevan tilin osalta aikaisemmin ehdotetun kokonaismäärärahan puitteissa siten, että alamomentilta »Puu-Käpylän saneeraus» siirretään 800 000 mk alamomentille »Muu asuntotuotanto» (25.10. 2821 §, 15.11. 3034 §, 7.12. 3257 §).

Kaupunginhallitus päätti lähettää v:n 1972 talousarvion ja tilisäännön noudattamista ja taloudenhoidon tehostamista koskevan kehotuksen kaikille lauta- ja johtokunnille, virastoille ja laitoksille sekä rakennustoimikunnille (27.12. 3506 §, 11.10. 2691 §).

Rahoitustasetta ja talousarvion toteutumista koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi.

Suomen Kaupunkiliiton v:n 1969 ylimääräinen jäsenmaksu, 77 822 mk, päätettiin suorittaa muihin yleisiin hallintomenoihin kuuluvista siirtomäärärahoista Osallistuminen kunnallisopiston perustamiskustannuksiin (yjsto 8.12. 6917 §).

12. Muut asiat

6.11.1970 järjestetyn kansalaisjuhlan menoja ja juhlan rahoitusta koskeva Helsingin Reserviupseeripiiri r.y:n ilmoitus merkittiin tiedoksi (yjsto 3.2. 5184 §).

Helsingin sotilaspiirin kutsuntalautakuntaan valittiin kertomusvuoden asevelvollisuuskutsuntoja varten kaupungin edustajiksi ajaksi 1.–20.9. lastensuojeluviraston johtava huoltotarkastaja Aarno Huhtala ja varalle Naulakallion vastaanottokodin apul.joht. Aarre Lampinen sekä ajaksi 21.9.–9.10. PAVI-huoltotoimiston huoltotark. Ossi Heiskanen ja varalle huoltotark. Matti Pakarinen. Lastensuojeluvirastoa ja huoltovirastoa kehotettiin myöntämään mainituille henkilöille virkavapautta vastaavaksi ajaksi. Palkkalautakunnalle päätettiin esittää, että ko. henkilöille myönnettäisiin täydet palkkaedut virkavapauden ajaksi. Lastensuojeluvirasto ja huoltovirasto oikeutettiin palkkaamaan, jos se osoittautuisi tarpeelliseksi, sijaiset kutsuntalautakunnan jäseniksi määrättyjen virkavapausajaksi (1.6. 1633 §).

Kansalaisuusoikeudet. Kaupunginhallitus antoi kertomusvuonna lausuntonsa 40 kansalaisuushakemuksesta, jotka koskivat 1 Algerian, 1 Amerikan Yhdysvaltain, 1 Australian, 2 Bulgarian, 1 Hollannin, 4 Intian, 1 Iso-Britannian, 1 Israelin, 1 Italian, 1 Jordanian, 5 kansalaisuutta vailla, 1 Libyan, 5 Neuvostoliiton, 1 ent. Puolan, 1 Puolan, 4 Saksan Liittotasavallan, 3 Sveitsin, 1 Syyrian, 1 Turkin, 1 Unkarin, 2 ent. Venäjän ja 1 Yhdistyneiden Arabitasavaltojen kansalaista (22.2. 585 §, 8.3. 725 §, 22.3. 862 §, 13.4. 1082 §, 10.5. 1375 §, 17.5. 1456 §, 24.5. 1531 §, 7.6. 1711 §, 2.8. 2041 §, 23.8. 2228 §, 11.10. 2690 §, 29.11. 3206 §, 7.12. 3287 §, 27.12. 3504 §).

Jäsenten valitseminen eri yhdistysten, säätiöiden, laitosten ym. hallintoelimiin. Kaupunginhallitus valitsi kaupunkia edustavat jäsenet ja tilintarkastajat sellaisten yhdistysten, säätiöiden ja laitosten ym. johtokuntiin, joiden hallintoelimiin lain, asetusten ja sääntöjen perusteella on valittava kaupungin edustaja. (Ks. kunnalliskalenteria ao. laitoksen ym. nimen kohdalta).

Kiinteistö Oy Siltakeskus -nimisen yhtiön hallitukseen kertomusvuodeksi nimettiin kaupungin edustajiksi os.siht. Olavi Makkonen varsinaiseksi jäseneksi, varalle alueisänn. Olavi Vesanto ynnä varsinaiseksi tilintarkastajaksi apul.kaup.reviisori Lassi Lappalai-

nen, varalle apul.reviisori Sirkka Lehmus (yjsto 16.6. 5991 §).

Asuntotuotantotoimiston rakennusohjelmiin kuuluvien jäljempänä mainittujen yhtiöiden rakennusaikaisiksi tilintarkastajiksi määrättiin seuraavat henkilöt: Kiinteistö Oy Kontulankaari 11, Kiinteistö Oy Kontulankaari 14 ja Kiinteistö Oy Tuukkalantie 5 nimisten yhtiöiden rakennusaikaisiksi tilintarkastajiksi apul.kaup.reviisori Lassi Lappalainen, reviisori Hemmo Arjanne sekä varalle varat. Jorma Salonen, Kiinteistö Oy Salpausseläntie 14:n rakennusaikaisiksi tilintarkastajiksi reviisori Mauri Nystén ja apul.reviisori Urpo Vainionpää sekä varalle apul.reviisori Ulla Haaparinne, Kiinteistö Oy Metsäpurontie 12 ja Kiinteistö Oy Metsäpurontie 13 nimisten yhtiöiden rakennusaikaisiksi tilintarkastajiksi reviisori Niilo Puisto ja apul. reviisori Meri Niemi, varalle apul.reviisori Urpo Vainionpää, Kiinteistö Oy Koivikkotie 5:n rakennusaikaisiksi tilintarkastajiksi apul. reviisorit Urpo Vainionpää ja Meri Niemi sekä varalle apul.reviisori Ulla Haaparinne, Asunto Oy Metsäpurontie 9 ja Asunto Oy Metsäpurontie 17 nimisten yhtiöiden rakennusaikaisiksi tilintarkastajiksi reviisori Mauri Nystén ja apul.reviisori Toini Kekkonen (yjsto 6.4. 5585 §).

Tietokoneyhdistykseen nimettiin eroa pyytäneen luonnont.kand. Reijo Mäkelän tilalle oikeust.kand. Erkki Niiniskorpi (2.8. 2050 §).

Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan alaiseen, kouluasioita selvittelevään työryhmään nimettiin kaupungin edustajiksi koulutoimen joht. Walter Erko, ruotsinkielisen koulutoimen joht. Hilding Cavonius ja koulutoimen apul.joht. Kalevi Jääskeläinen (yjsto 28.7. 6281 §).

Lapsi-invalidien koulusäätiön isännistöön 1.1.1972 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi valittiin koulutoimen joht. Walter Erko (20.9. 2542 §).

Suomen Sinfoniaorkesterit yhdistyksen hallitukseen yhdistyksen v:n 1972 vuosikokoukseen asti nimettiin kapellimest. Jorma Panula (yjsto 14.4. 5611 §).

Aloitetoimikunnan jäljellä olevaksi toimiajaksi eli kertomusvuoden loppuun valittiin jäseneksi rak.mest. Lauri Morri 25.5. eronneen ylityönjoht. Mauno Malmin jälkeen (24.5. 1582 §).

Yleisjaosto myönsi huoltoviraston entiselle apul.joht. Ensio Lundellille eron Metsärinteen vanhainkoti Oy:n jäsenen tehtävästä ja nimesi hänen tilalleen kaupungin edustajaksi varsinaiseksi jäseneksi huoltoviraston apul. joht. Pentti Arvon ja varalle huoltoviraston vs. toim.pääll. Anneli Eerikäisen (yjsto 28.4. 5736 §).

Kokouspalkkioiden suorittamista varten eräille kaupungin viranhaltijoille kaupungin edustajana toimimisesta eri yhtiökokouksissa myönnettiin yht. 1 698 mk (yjsto 10.2. 5224, 5240 §, 9.6. 5956 §, 11.8. 6328 §).

Sääntöjen muuttaminen ym. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Töölön Urheilutalosäätiölle suostuvansa siihen, että säätiön sääntöjen 6 §:n ensimmäinen kappale ja 9 § muutetaan säätiön valtuuskunnan 30.11.1970 päättämällä tavalla (18.1. 171 §).

Kaupunginhallitus päätti antaa suostumuksen takauksen haltijana Typpi Oy:n ja Rikkihappo Oy:n yhtymiseen. Kaupunginkanslian lainopillista osastoa kehotettiin toimittamaan Typpi Oy:lle kaupungin kirjallinen suostumusilmoitus (7.12. 3328 §).

Suunnittelusihteerin toiminnan aloittamista lääninhallituksessa koskeva lääninhallituksen ilmoitus merkittiin tiedoksi (13.9. 2437 §).

Väkijuomamyymälät. Kaupunginhallitus päätti esittää Alko Oy:lle, että mikäli aukioloaikojen järjestelyillä ei asematunnelin alkoholimyymälän osuutta alueella esiintyviin järjestyshäiriöihin voitaisi oleellisesti vähentää, yhtiö ottaisi harkittavakseen tämän myymälän sulkemisen tai siirtämisen toiseen paikkaan (29.3. 938 §, 5.4. 1008 §).

Eräiden anniskeluravintoloiden sijoituspaikkojen hyväksyminen. Kaupunginhallitus päät-

ti ilmoittaa Alko Oy:lle, ettei sillä ollut huomauttamista anniskeluravintolan sijoittamisesta jäljempänä mainittuihin taloihin: Yrjönkatu 15 (11.1. 78 §); taloihin Vaasankatu 10 ja Runeberginkatu 22–24 (22.3. 867 §); Hylje-nimiseen saareen (3.5. 1302 §); Tervasaaren rantaan ankkuroituun s/s Pikinytky-nimiseen alukseen (17.5. 1467 §); taloon Mariankatu 9 (17.5. 1468 §); taloon Ida Aalbergin tie 1 (7.6. 1713 §); Herttoniemen kartanossa sijaitsevaan ravintolaan (7.6. 1714 §); Olympiastadionin kahvilaan ajaksi 18.6. ja 1.–16.8. (14.6. 1800 §); taloon Gyldenintie 2 (16.8. 2176 §); taloon Keskuskatu 3 (20.9. 2504 §); taloon Mannerheimintie 46–48 (20.9. 2505 §); taloon Hiihtäjäntie 1 (20.9. 2506 §); Finlandia-taloon (25.10. 2837 §); taloon Lauttasaarentie 1 (20.12. 3440 §); taloon Jakomäentie 24 (27.12. 3517 §). Anniskeluravintolan sijoittamista taloon Kapteeninkatu 7 kaupunginhallitus vastusti, koska alueella ennestään oli muita ravintoloita (17.5. 1466 §).

Ulkomaalaisen oikeus saada harjoittaa elinkeinoa. Kaupunginhallitus antoi kolmessa tapauksessa myönteisen lausunnon ulkomaalaisen anomuksesta saada harjoittaa elinkeinoa (8.3. 723, 724 §, 27.12. 3503 §). Kahdessa tapauksessa kaupunginhallitus antoi myönteisen lausunnon ulkomaalaisen yhtiön anomuksesta saada harjoittaa liiketoimintaa Helsingissä (11.10. 2692 §, 29.11. 3207 §).

Antiikki- ja vanhaintavaran kaupan harjoittamista koskevia anomuksia kaupunginhallitus puolsi kolmessa tapauksessa (18.1. 159, 160 §, 1.3. 653 §); yhdessä tapauksessa se ilmoitti vastustavansa anomuksen hyväksymistä siltä osin, kuin se koski liiketoiminnan vastuunalaisen johtajan valitsemista anomuksen mukaisesti (13.9. 2439 §).

Kiertomyymäläkaupan harjoittamista koskevia anomuksia kaupunginhallitus puolsi kahdessa tapauksessa (1.6. 1639 §, 25.10. 2830 §).

Romuliikkeen harjoittamista koskevia anomuksia kaupunginhallitus puolsi yhdessä tapauksessa, huomauttaen, että anojan hallintaoikeus anomuksessa mainittuun alueeseen päättyy 30.6.1972 (25.10. 2833 §); yhdessä tapauksessa kaupunginhallitus vastusti anomuksen hyväksymistä (22.3. 861 §).

Ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden kauppa. Lääninhallitukselle annettavissa lausunnoissaan kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista seuraaviin anomuksiin nähden: Toiminimi AU-KA A. Kaukiainen -nimisen agentuuriliikkeen anomus saada harjoittaa ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden kauppaa (7.12. 3286 §); Finn Arms Company Oy:n anomus saada harjoittaa ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden kauppaa (26.4. 1230 §); Westbest, Paavo Kolari Kommandiittiyhtiön anomus saada harjoittaa ilotulitteiden vähittäiskauppaa sekä vastuunalaisen hoitajan hyväksyminen (25.1. 250 §, 1.2. 341 §); toim.joht. Teuvo Louhisolan anomus saada harjoittaa ampuma-aseiden ja -tarpeiden kauppaa (22.2. 586 §) sekä Rake Oy:n anomus ampumatarvikevaraston siirtämisestä sekä vastuunalaisten hoitajien hyväksymisestä (21.6. 1856 §).

3. Palkkalautakunta

Lautakunnan kokoonpano ja kokoukset. Palkkalautakunnan kokoonpano v. 1971 oli seuraava: puheenjohtajana varat. Rolf Widén ja jäseninä pank.joht. Holger Liinpää, yht.kuntat.maist. Seppo Perttula, dipl.ins. Juhani Junnila, fil.maist. Paavo Aarnio, konttorinhoit. Olavi Valpas, palkka-asiainsiht. Olavi Dahl, pääluottamusmies Pentti Laine ja hovioik.ausk. Kauko Aaltonen. Varapuheenjohtajaksi valittiin pank.joht. Liinpää (21.1. 51 §). Kaupunginhallituksen valitsemana edustajana palkkalautakunnassa oli apul.kaup.joht. Pentti Pusa (Khs 18.1. 162 §).

Kaupungin neuvottelijoiksi vuodeksi 1971 valittiin palkkalautakunnan puh.joht. Widén, toim.pääll. Erkki Salmio, apul.toim. pääll. Juha Keso ja kaupungin tuntipalkkaisten työntekijäin työehtosopimuksia ja niiden soveltamista koskevien neuvottelujen osalta palkkausins. Kyösti Suikkanen sekä asian laadusta ja laajuudesta riippuen lisäksi jäsenet Liinpää ja Valpas (21.1. 55 §).

Palkkalautakunnan kokoukset pidettiin keskiviikkoisin klo 15 lautakunnan toimistossa Simonkatu 1 (21.1. 54 §).

Lautakunnan kokousten pöytäkirja ja toimistopäällikön päätösluettelo oli yleisön nähtävänä palkkalautakunnan toimistossa lautakunnan kokousta seuraavan viikon torstaina (21.1. 53 §).

Kertomusvuoden aikana palkkalautakunnalla oli 48 kokousta. Kokousten pöytäkirjoihin merkittiin yhteensä 2 493 pykälää.

Päätökset. Työsopimuslomakkeen uusiminen. Kaupunginhallituksen työsuhteeseen palkattavien työsopimuslomaketta koskeneen vahvistamispäätöksen jälkeen on palvelusehtoasioissa tapahtunut monia muutoksia, joista tärkeimpiä olivat v:n 1971 alusta voimaan tullut uusi työsopimuslaki sekä siirtyminen työehtosopimusasioissa keskitettyyn neuvottelu- ja sopimusjärjestelmään. Muutosten johdosta oli palkkalautakunnan toimistossa suunniteltu uusi, kaikissa kaupungin virastoissa ja laitoksissa yhtenäisesti käyttöön otettavaksi tarkoitettu työsopimuslomake. Palkkalautakunta päätti esittää uusitun työsopimuslomakkeen kaupunginhallituksen vahvistettavaksi 3.11.1971. Toimihenkilöiden työehtosopimuksen 2 §:n mukaan työhönotto tapahtuu kirjallisella työsopimuksella. Tuntipalkkaisissa työsuhteissa katsottiin työsuhteen perustaksi sen sijaan edelleen riittävän aikaisemmin käyttöön otettu työhönottoilmoitus (3.11. 2134 §).

Viranhaltijan ns. sosiaalinen palkkaluokka. Kunnallinen yleinen virkaehtosopimus sisältää varsinaisen palkan käsitteen, joka muodostaa laskentapohjan mm. vuosilomapalkkaa, sairaus-, työtapaturma- ja äitiyslomapalkkaa ym. määrättäessä. KyVes:n 52 §:n 3 mom:ssa edellytetään, että sellaiselle viralle, joka erityisellä perusteella on sijoitettu laatunsa edellyttämää alempaan palkkaluokkaan tai -tasoon, tulee vahvistaa viran laatua vastaava erityinen palkkamäärä käytettäväksi varsinaisena palkkana, josta tässä ta-

pauksessa käytetään nimitystä sosiaalinen palkkaluokka. Kysymykseen tulevien virkojen osalta oli käyty paikalliset neuvottelut kaupungin neuvottelijan ja sopijapuolena olleiden järjestöjen edustajien kesken. Neuvotteluissa päästiin yksimieliseen neuvottelutulokseen 19.4.1971. Virkojen ns. sosiaalisia palkkaluokkia harkittaessa kiinnitettiin huomiota viran edellyttämään asemaan, virassa mahdollisesti saataviin virkasivutuloihin ja niiden vaikutukseen palkkauksessa sekä kunnallista eläkelaitosta varten vahvistettuihin ns. eläkepalkkaluokkiin. Samalla sovittiin, että kaikki 31.12.1970 voimassa olleet, sosiaalista palkkaluokkaa koskevan virkaehtosopimuksen kanssa ristiriidassa olevat määräykset katsotaan lakanneiksi siltä osin kuin on kysymys KyVes:n 52 §:n 3 mom:n sisältämän varsinaisen palkan käsitteen soveltamisesta, ellei KyVes:n johdanto-osan 13 §:n 2 kappaleesta muuta johdu.

Palkkalautakunta hyväksyi ns. sosiaalisia palkkaluokkia koskevan neuvottelutuloksen ja esitti kaupunginhallitukselle edelleen kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle esitettäväksi, että Helsingin kaupungin osalta vahvistettaisiin virkaehtosopimuksin KyVes:n 52 §:n 3 mom:ssa määrättyä tarkoitusta varten sosiaaliset palkkaluokat saavutetun yksimielisen neuvottelutuloksen mukaisesti. Virkaehtosopimus, joka tuli voimaan 1.5.1971, olisi voimassa saman ajan kuin 14.1.1971 tehty kunnallinen yleinen virkaehtosopimus (21.4. 611 §).

Kodinhoitajien virkapukukustannusten korvaaminen. Vuoden 1971 alusta voimassa olleen kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 57 §:ään liittyvän pöytäkirjamerkinnän mukaan »kaupunkien ja kauppaloiden kodinhoitajille ryhdytään 1.3.1971 lukien antamaan kodinhoitotoiminnan ohjesäännön tarkoittama virkapuku, joka myös huolletaan kunnan toimesta ja kustannuksella.» Huoltolautakunnan hankkimien selvitysten mukaan kodinhoitajan puvun hankinta- ja huoltokustannukset olisivat n. 364 mk vuodessa henkilöä kohden. Asianomaisten suorittaessa itse pukujensa huollon jäisivät huoltokustannukset kuitenkin esitettyä tuntuvasti pienemmiksi. Huoltolautakunta oli esittänyt, että KyVes:n edellyttämä virkapukukorvaus kodinhoitajille ja johtaville kodinhoitajille saataisiin suorittaa rahakorvauksena. Palkkalautakunnan taholta todettiin, että virkaehtosopimuksen 57 §:n pöytäkirjamerkinnän määräyksen toteuttaminen sellaisenaan olisi merkinnyt Helsingin kaupungin olosuhteet huomioon ottaen varsin hankalaa järjestelyä. Kun kodinhoitajien edustajien kanssa käydyissä neuvotteluissa oli voitu todeta, että kodinhoitajat itse pitivät huoltolautakunnan esitystä hyvänä eivätkä edellyttäneet kaupungin puolesta hankittavaksi ja huollettavaksi virkapukua, palkkalautakunta päätti viitaten huoltolautakunnan esityksessä mainittuihin perusteluihin sekä lisäksi asian käytännöllisessä toteuttamisessa oleviin vaikeuksiin puoltaa KyVes:n 57 §:ään liittyvän pöytäkirjamerkinnän kodinhoitajia koskevan kohdan soveltamista Helsingin kaupungissa siten, että kaupunki maksaa kodinhoitajille ja johtaville kodinhoitajille 1.9.1971 lukien 25 markan kuukausittaisen pukukorvauksen, jolloin ko. henkilöt itse hankkivat kodinhoitotoiminnan ohjesäännön tarkoittaman virkapuvun sekä sen myös omalla kustannuksellaan huoltavat. Kun edellä esitetyn järjestelyn todettiin poikkeavan virkaehtosopimuksen määräyksestä siten, että luontoissuorituksen asemesta annetaan rahakorvaus, palkkalautakunta ehdotti lisäksi, että kaupunginhallituksen asiaa koskeva päätös saatettaisiin kunnallisen sopimusvaltuuskunnan tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten (16.11. 2241 §).

Virkavapauksien myöntäminen rattijuoppotapauksissa. Palolautakunnan asiaa koskeneen tiedustelun johdosta annetussa lausunnossa palkkalautakunta mainitsi mm., että moottoriajoneuvon kuljettaminen väkijuomien vaikutuksen alaisena ja siitä kiinni joutuminen oli poliisilaitokselta saadun tiedon

mukaan lisääntynyt kaupungin alueella viimeisten 6 v:n aikana seuraavasti: v. 1964 oli todettuja rattijuoppoustapauksia yht. 783 ja v. 1969 yht. 1 049. Palkkalautakunta katsoi, ettei rattijuoppoustapauksissa voida virkavapauden tai työloman myöntämisen suhteen antaa kovin yksityiskohtaisia ohjeita, vaan näiden myöntäminen olisi ainakin osittain harkittava yksityistapauksittain. Palkkalautakunta esitti rattijuoppoustapaukset käsiteltäväksi seuraavasti:

Jos ajokortti on välttämätön viranhaltijalle tai työsuhteessa olevalle toimihenkilölle tai työntekijälle asianomaisen virka- tai työtehtävien suorituksessa, voitaisiin asianomaiselle ellei tapaus ole sen luonteinen, että palvelussuhde olisi irtisanottava tai purettava, myöntää rattijuoppouden tapahtumispäivästä alkaen anomuksesta palkatonta virkavapautta tai työlomaa siihen saakka, kunnes lainvoimainen tuomio on annettu sillä ehdolla että tuomion ollessa langettava, palvelussuhde katkeaa tällöin välittömästi ilman irtisanomista.

Jos viranhaltija tai työsuhteessa oleva henkilö ei virka- tai työtehtävissään lainkaan tarvitse ajokorttia, tulisi hänelle, ellei tapaus ole sen luonteinen, että palvelussuhde olisi irtisanottava tai purettava, myöntää palkatonta virkavapautta tai työlomaa vapausrangaistuksen kärsimisen ajaksi.

Päätös tehtiin äänestyksen jälkeen neljällä äänellä kolmea ääntä vastaan (12.5. 769 §).

Pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärät. Kunnallinen sopimusvaltuuskunta ja toisaalta AKAVA r.y., TVK-V ja KTV olivat yleiseen kunnalliseen työmarkkinaratkaisuun sisältyvänä asiana sopineet kunnallisia viranhaltijoita koskevasta luottamusmiessopimuksesta, johon liittyy myös eräitä toimihenkilöiden työehtosopimuksessa olevia määräyksiä kuukausipalkkaisten työntekijäin luottamusmiehistä. Sopimuksen mukaan kukin edellä mainittu viranhaltijajärjestö voi asettaa samaan kuntaan tai kuntainliittoon yhden pääluottamusmiehen ellei erityisistä syistä muuta johdu. Lisäksi luottamusmiessopimuksen soveltamisohjeiden mukaan Virkamiesten ja työntekijäin yhteisjärjestöllä (VTY) on viranhaltijoita edustavien sopijapuolten veroinen oikeus pääluottamusmiehen/luottamusmiehen asettamiseen mielisairaaloissa ja vajaamielislaitoksissa.

Helsingin kaupungin ja edellä mainittujen viranhaltijayhdistysten kesken käytyjen neuvottelujen jälkeen oli pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärästä päästy alla olevan luettelon mukaiseen yksimieliseen neuvottelutulokseen 16.6.1971.

	Pääluottamusmiesten lukumäärä	Luottamusmiesten lukumäärä
AKAVA	1	6
TVK-V	7	46
KTV	7	47
VTY	1	2
Yhteensä	16	101

Sopimuksen mukaan tähän viralliseen luottamusmiesjärjestelmään liittyy lisäksi epävirallinen, Helsingin erikoisolosuhteet huomioon ottava yhdysmiesverkosto.

Palkkalautakunta päätti yhtyä neuvottelutulokseen ja esittää sen mukaisen, kunnallisen luottamusmiessopimuksen tarkoittaman pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten lukumäärän kunnallisen sopimusvaltuuskunnan vahvistettavaksi (23.6. 1120 §, 29.9. 1861 §).

Työnantajien edustajista koostuvan luottamusmiesverkostoa vastaavan verkoston organisointi ja koulutus. Kunnallisen virkaehtosopimuksen edellyttämää luottamusmiesjärjestelmää selvitettäessä ja siitä neuvoteltaessa oltiin päädytty siihen, että myös työnantajapuolella tarvitsevat kaupungin eri virastot ja laitokset omat nimetyt henkilönsä, jotka huolehtisivat yhteydenpidosta ja neuvotteluista ao. pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten sekä viraston tai laitoksen muiden toimintayksiköiden vastaavien henkilöiden ja

lisäksi myös muiden virastojen kanssa. Tällaista järjestelyä oli edellytetty myös kunnallisten virkaehtosopimusten neuvottelumenettelyä koskevassa pääsopimuksessa. Rakentavan yhteistoiminnan varmistamiseksi kaupungin edustajien ja luottamusmiesten välillä todettiin olevan tärkeätä, että virastoille ja laitoksille nimettäville kaupungin edustajille selvitettäisiin perusteellisesti luottamusmiessopimuksen kaupungille asettamat velvoitukset, tiedot luottamusmiehille sopimuksen mukaan kuuluvista oikeuksista ja velvollisuuksista, sopimusmääräysten sisältö, yleiset neuvotteluissa noudatettavat menettelyohjeet jne. Edellä olevan perusteella palkkalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että palkkalautakunnan toimiston tehtäväksi annettaisiin

laatia työnantajapuolen organisaatiota varten tarpeelliset ohjeet ja valvoa niiden noudattamista sekä

yhteistoiminnassa henkilöasiainkeskuksen kanssa suunnitella ja järjestää kaupungin em. organisaatioon kuuluvien henkilöiden koulutus ja

yhteistoiminnassa virastojen ja laitosten kanssa ryhtyä luomaan eri hallintokuntiin viranhaltijain luottamusmiesverkostoa vastaavaa organisaatiota, johon kuuluisivat virastojen ja laitosten pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten kanssa käytäviä neuvotteluja yms. silmällä pitäen nimettävät henkilöt (18.8. 1489 §).

Kuukausipalkkaisten vuosilomapalkan maksaminen. Kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen 65 §:n 4 mom:n mukaan maksetaan viranhaltijalle vuosilomapalkka ennen loman alkamista. Vastaava säännös työsuhteisten osalta sisältyy vuosilomalain 9 §:ään. Rahatoimisto oli esittänyt tutkittavaksi mahdollisuuksia vuosilomalain 17a §:ää hyväksi käyttäen saada aikaan asianomaisten järjestöjen kanssa sellaiset sopimukset, ettei virka- ja työsuhteessa kuukausipalkalla olevien vuosilomapalkkoja laskentateknillisistä ja kustannussyistä maksettaisi lainkaan etukäteen. Mikäli näin kuitenkin tehtäisiin, rahatoimisto esitti vuosilomapalkan maksettavaksi etukäteen siten, että jos loma alkaa ennen varsinaista palkkapäivää, maksetaan loman alkamiskuukauden palkka edellisen kuukauden palkan yhteydessä ja jos loma alkaa palkkapäivänä tai sen jälkeen ja kestää yli seuraavan kuukauden palkanmaksupäivän, maksettaisiin seuraavan kuukauden palkka loman alkamiskuukauden varsinaisena palkanmaksupäivänä. Mikäli vuosiloma pidetään useammassa kuin yhdessä erässä, etukäteismaksu suoritettaisiin em. tavalla vain kerran siinä yhteydessä, jolloin vuosiloman pääosa pidetään.

Palkkalautakunnan taholta todettiin, että rahatoimiston esityksen johdosta oli käyty neuvotteluja kaupungin neuvottelijoiden ja viranhaltijajärjestöjen edustajien kesken, mutta neuvotteluissa ei ollut päästy myönteiseen ratkaisuun. Kun kunnallisen virkaehtosopimuksen ja em. vuosilomalain 17a §:n mukaan toimivalta rahatoimiston esittämässä asiassa kuuluu työnantajan taholla kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle, palkkalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se tekisi esityksen kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle sopimuksien aikaansaamiseksi rahatoimiston ehdottamasta järjestelystä kuukausipalkkaisten vuosilomapalkan maksamisessa (24.3. 451 §).

Ylimääräisten eläkkeiden ja leski- ja orpoeläkekassan myöntämien eläkkeiden tarkistaminen. Otsikossa mainittua asiaa koskevassa aloitteessa palkkalautakunta totesi, ettei kaupunginvaltuuston myöntämien ylimääräisten eläkkeiden jatkuvasta tarkistamisesta ollut olemassa erityistä päätöstä, vaan nämä eläkkeet oli vuosittain kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti tarkistettu sääntömääräisten eläkkeiden tarkistusta vastaavasti. Leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet oli vuorostaan tarkistuksen osalta sidottu ylimääräisten eläkkeiden tarkistuksiin. Koska kaupunginvaltuuston 27.5.1970 tekemän eläketarkistuspäätöksen, joka antoi

niin ylimääräisten eläkkeiden kuin leski- ja orpoeläkekassan myöntämien eläkkeiden saajillekin oikeuden ns. tarkistusjärjestelmien valintaan, ilmeinen tarkoitus oli, että myös ko. eläkkeet vuosittain tarkistetaan sääntömääräisten eläkkeiden tarkistusta vastaavasti, palkkalautakunta esitti kaupunginhallitukselle edelleen -valtuustolle esitettäväksi, että ns. uuteen tarkistusjärjestelmään kuuluvat kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet sekä leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain mukaisten palkkojen ja eläkkeiden tarkistamista varten vahvistettavan indeksin mukaisesti ja että ns. vanhaan tarkistusjärjestelmään kuuluvat, kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset eläkkeet sekä leski- ja orpoeläkekassan myöntämät eläkkeet tarkistetaan vuosittain viranhaltijain palkkojen nousua vastaavasti (17.2. 265 §).

Tarkistusjärjestelmän valinnan muuttamisen johdosta liikaa maksettujen eläkkeiden takaisinperintä. Kaupunginvaltuuton 27.5. 1970 eläkkeiden uudelleenjärjestelyä koskeneen päätöksen mukaisesti oli niiden eläkeläisten, jotka 17.7.1970 mennessä olivat kirjallisesti ilmoittaneet kaupunginhallitukselle haluavansa eläkkeensä tarkistettavaksi aikaisempien määräysten mukaisesti, eläkkeet ajalta 1.1.1970–30.4.1971 maksettu ns. vanhan tarkistusjärjestelmän mukaisesti laskettuna. Niiden eläkeläisten eläkkeet, jotka eivät tätä ilmoitusta määräajassa tehneet, maksettiin ns. uuden tarkistusjärjestelmän mukaisesti. Kaupunginvaltuuston 13.1.1971 tekemän päätöksen mukaan valintamääräaikaa pidennettiin 31.3.1971 asti. Uuden määräajan kuluessa olivat eläkeläiset tehneet runsaslukuisesti tarkistusjärjestelmää koskevia ilmoituksia ja peruuttaneet aikaisemmin tekemiään ilmoituksia. Enemmistön osalta nämä muutokset merkitsivät eläkkeen suurenemista, mutta n. 80 eläkeläisen osalta tehty ilmoitus merkitsi eläkkeen pienenemistä takautuvasti 1.1.1970 alkaen.

Palkkalautakunta katsoi, että koska suurin osa ainakin sillä hetkellä epäedullisen valinnan suorittaneista epäilemättä oli tehnyt tämän tietämättömyyttään ja ymmärtämättömyyttään, kaupungin tulisi lähinnä sosiaalisista syistä voida ainakin osittain vapauttaa heidät suorittamasta takaisin liikaa saamiaan eläke-eriä. Palkkalautakunta ehdotti kaupunginhallitukselle noudatettavaksi seuraavaa lievennettyä takaisinperintämenettelyä:

mikäli eläkkeen, leskieläkkeen tai kasvatusavustuksen bruttomäärä kuukaudessa on pienempi kuin 300 mk, takaisinperintää ei suoriteta lainkaan,

mikäli eläkkeen tai leskieläkkeen bruttomäärä kuukaudessa on 300–599.90 mk, peritään takaisin 1/3 liikaa maksetuista määristä,

mikäli eläkkeen tai leskieläkkeen bruttomäärä kuukaudessa on 600–999.90 mk, peritään takaisin 2/3 liikaa maksetuista määristä,

mikäli eläkkeen tai leskieläkkeen bruttomäärä kuukaudessa on 1 000 mk tai sitä suurempi, liikaa maksetut määrät peritään takaisin kokonaisuudessaan.

Takaisin perittävä määrä, joka jakautui 89 eläkeläisen osalle oli suuruudeltaan yhteensä 38 248 mk (2.6. 894 §).

Harjoittelijoiden palkkaaminen kaupungin virastoihin ja laitoksiin. Huoltolautakunnan harjoittelijoille myönnettäviä etuisuuksia sekä Helsingin kotitalousopettajaopiston kotitalousharjoittelijoiden palkkauksen tarkistamista koskeneiden esitysten johdosta antamansa lausunnon yhteydessä palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että harjoittelijoiden palkkaamisesta kaupungin virastoihin ja laitoksiin annettaisiin palkkalautakunnan esittämät uudet ohjeet. Palkkalautakunnan ehdotuksenmukaisia uusia ohjeita laadittaessa oli pyritty ottamaan huomioon paitsi kunnallisen sopimusvaltuuskunnan ao. yleiskirjeessä mainitut periaatteet myös kaupungin piirissä noudatettu yleinen käytäntö. Harjoittelijoiden palk-

kauskysymyksen kohdalla lautakunta kiinnitti erityistä huomiota siihen, ettei harjoittelijoidenkaan kuukausipalkkaa määrättäisi 400 mk pienemmäksi. Ohjeita esitettiin sovellettavaksi kaikkiin harjoittelijoihin nähden työalasta riippumatta (10.11. 2179 §).

Luento- ja opetuspalkkioiden määrääminen. Kaupungin järjestämiä koulutustilaisuuksia koskevan luento- ja opetuspalkkiojärjestelmän yhtenäistämiseksi oli palkkalautakunta ao. järjestöjen kanssa saavutetun neuvottelutuloksen pohjalta esittänyt, että luento- ja opetustoiminnassa noudatettaisiin palkkioiden määrittämisessä seuraavia periaatteita:

Ulkopuoliselle opettajavoimalle suoritetaan palkkio yksityistapauksittain tehtävän sopimuksen perusteella. Ohjeenluonteisesti voidaan palkkion suuruuden määräämisessä käyttää toisaalta palkkiosopimusten muodostamaa tasoa ja toisaalta kaupungin palveluksessa olevaa henkilökuntaa varten vahvistettuja palkkioperusteita soveltuvin osin.

Sitä vastoin korvausta ei suoriteta oman henkilökunnan ns. työhön opetuksesta työpisteessä, vaan tämän tehtävän on katsottava sisältyvän jokaisen perustehtäviin. Korvausta ei myöskään suoriteta ns. kontrolloimattomasta informaatiosta, joka tapahtuu oman viraston tai vastaavan puitteissa. Korvattavana opetustehtävänä pidetään erityisesti järjestettyä opetustilaisuutta, joka poikkeaa tavanomaisesta työrutiinin hoidosta.

Henkilön kanssa voidaan sopia, että opetustehtävän suorittaminen ja luennon ym. valmistelu tapahtuu työaikana, jolloin tältä ajalta ei suoriteta em. korvausta eikä vastaavasti vaadita takaisintekovelvollisuuden täyttämistä (21.4. 579 §).

M/s Korkeasaaren laivanpäällystön työehtosopimus. Kaupungin satamajäänmurtajien laivanpäällystön työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 4 §:ään perustuen oli kaupungin neuvottelijain ja Suomen Laivanpäällystöliiton kesken saavutettu yksimielinen neuvottelutulos m/s Korkeasaaren laivanpäällystön palkkauksesta ja muista työehdoista. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen ja esittää sen edelleen kunnallisen sopimusvaltuuskunnan hyväksyttäväksi (7.4. 519 §).

Lastenseimien työaikajärjestelyt. Suomen Lastenhoitajaliitto r.y:n lastenseimien palveluksessa olevien lastenhoitajien työaikajärjestelyjä koskeneen esityksen johdosta oli kaupungin neuvottelijain sekä Uudenmaan Lastenhoitajayhdistyksen ja Suomen Lastenhoitajaliiton edustajien kesken käyty neuvotteluja 9.12.1971. Neuvotteluissa sovittiin sopimusvaltuuskunnan toimiston suullisesti antaman lausunnon perusteella, että lastenseimien hoitohenkilökunnan vuorokautista säännöllistä työaikaa saadaan työvuorojen saamiseksi yhtäjaksoisiksi pidentää pysyväisluonteisesti enintään yhdellä tunnilla ja että muutoin noudatetaan KyVes:n 2 §:n 2 mom:n mukaista työaikajärjestelyä. Palkkalautakunta puolsi neuvottelutuloksen hyväksymistä (22.12. 2454 §).

Matkakustannusten korvaus. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan matkakustannusten korvausta koskeva päätös tehtiin sopimusvaltuuskunnassa 27.5.1971. Helsingin kaupungin matkustussäännön mukaan suoritetaan oman auton käytöstä korvauksena 5 000 ensimmäiseltä kilometriltä 28 p/km, seuraavalta 10 000 kilometriltä 25 p/km ja sitä seuraavilta kilometreiltä 22 p/km/v. KyVes:n liite n:o 5:n mukaiset korvaukset täydennettynä sopimusvaltuuskunnan päätöksellä 27.5.1971 ovat vastaavasti 30 p/km, 27 p/km ja 24 p/km. Viimeksi mainitut pennimäärät suoritetaan Helsingin kaupungin viranhaltijoille virkaehtosopimuksen yleistä tasoa (28 p/km, 25 p/km ja 24 p/km) korkeampina korvauksina vain kaupungin alueella suoritetuista virkamatkoista.

Palkkalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että päätös pantaisiin toimeen ja siitä ilmoitettaisiin virastoille ja laitoksille (27.10. 2067 §).

Talonmiesten työaikamääräysten vahvista-

minen. Kuntien keskusjärjestöt ja Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto r.y. (KTV) olivat 17.5.1971 tehneet talonmiesten työaikalain 19 §:n 2 mom:n säännösten nojalla suositussopimuksen talonmiesten työaikajärjestelyistä. Sopimus koski kaikkia mainitun lain soveltamispiiriin kuuluvia talonmiesten työtä suorittavia kunnallisia viranhaltijoita ja työntekijöitä.

Sen jälkeen kun palkkalautakunnan toimisto oli saanut tiedoksi em. suosituksen, ryhdyttiin siitä neuvottelemaan KTV:n Helsingin yhteisjärjestö r.y:n kanssa. Neuvottelut päättyivät vasta 29.10.1971, jolloin voitiin todeta, että talonmiesten työaikaa ym. koskevista asioista oli päästy yksimielisyyteen kaupungin ja yhdistyksen neuvottelijain kesken. Eräissä kohdissa oli suosituksen mukaista sanamuotoa muutettu tai tarkistettu.

Palkkalautakunta hyväksyi neuvottelutuloksen ja esitti kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että talonmiesten työaikajärjestelyä koskevat määräykset hyväksyttäisiin saavutetun yksimielisen neuvottelutuloksen mukaisina (3.11. 2153 §).

Lausunnot. Edellä mainittujen lausuntojen lisäksi palkkalautakunta antoi kertomusvuoden aikana lausunnot mm. seuraavista asioista: työpaikkalääkintöhuollon järjestämistä koskenut valtuustoaloite (13.1. 17 §); työsopimussuhteessa olevien eläkesäännön 23 §:n kumoaminen (27.1. 108 §); elintarvikekeskuksen henkilökuntaruokaloiden myyntihintojen tarkistaminen (3.2. 166 §, 10.11. 2182 §); väestönsuojelukursseille osallistumisesta aiheutuneiden ansionmenetysten korvaaminen (3.2. 170 §); alikonemestareiden valitseminen toimiin ja virkoihin, joihin vaaditaan koneteknikon ja konemestarin pätevyys (24.2. 307 §); terveydenhoitohenkilöstön takuupalkkajärjestelmän soveltamisessa noudatettavat valtion palkkausjärjestelmän mukaiset palkkaukset (3.3. 348 §); oikeusaputoimistoon perustettavaksi esitetyt uudet tp. virat (10.3. 396 §); kunnallisen pysäköintivalvontajärjestelmän käyttöönotto Helsingissä (31.3. 485 §); sairaalakeskuksen päivystävien sairaanhoitajien eläkeoikeus (21.4. 581 §); uuden ylimääräisen nuoriso-osaston perustaminen raastuvanoikeuteen (21.4. 591 §); palkallisen virkavapauden myöntämistä kansakoulunopettajalle kunnallisen luottamustoimen hoitamista varten koskenut valtuustoaloite (5.5. 712 §); Laakson sairaalan mekaanikkojen varallaolokorvaus (26.5. 854 §); lauantai- ja sunnuntaityökorvausten maksaminen raittiustyönohjaajille (26.5. 855 §); kaupunkituomioistuinkomitean mietintö (26.5. 856 §); peruutetun ylityön ja matkakulujen korvaaminen satamalaitoksen henkilökunnalle (9.6. 945 §); psykiatriseen huoltotoimistoon ja nuorten päihdeosastoon palkattava henkilökunta (16.6. 1027, 1028 §); liikennelaitoksen virastotyöaikaa koskeva järjestely (4.8. 1305 §); luottamustehtävissä toimivien viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden suhteen noudatettavat menettelytavat (4.8. 1306 §); työturvallisuustoimikunnan uudet toimintaohjeet ja vaalijärjestys (11.8. 1415 §); satamalaitoksen työsuhteisten varastomiesten siirtäminen virkasuhteeseen (25.8. 1515 §); kuorma- ja pakettiautojen maistraatin vahvistaman liikennetaksan vahvistaminen käytettäväksi kaupungin töissä (1.9. 1627 §); sairaaloiden ja vanhusten huoltolaitosten keittiöhenkilökunnan suojavaatetushankinnat (22.9. 1789 §); psykologian laudatur-harjoittelijoiden palkkaus kaupungin laitoksissa (29.9. 1860 §); KyVes:n edellyttämän yötyörajoituksen toteuttaminen hoitolaitoksissa (27.10. 2066 §); sopimuspalkkaisten viranhaltijain palkkauksen yleistarkistukset v. 1971 (27.10. 2069 §); asuntoasiaintoimiston uudelleenjärjestely (27.10. 2074 §); eräiden erikoislisien maksaminen satamalaitoksen trukinkuljettajille (3.11. 2135 §); johtavien kodinhoitajien, vanhusten jalkojen hoitajien ja kodinhoitajaoppilaiden

ateriakorvaukset (3.11. 2136 §); virkapukuun liittyvien asusteiden hankkiminen liikennehenkilökunnalle (3.11. 2137 §) sekä valmiusrahan maksaminen ruoppaajien henkilökunnalle (10.11. 2177 §).

4. Kiinteistölautakunta

Kiinteistölautakunnan kokoonpano. Lautakunnan uusiksi jäseniksi v:n 1971 alussa valittiin rak.mest. Artturi Meriläinen ja pankinjoht. Lauri Särkkä ins. Jorma Sunellin ja oik.tiet.kand. Antti Seppälän tilalle (19.1. 114 §).

Lautakunnan jaostojen, jotka olivat tonttijaosto, maatalous- ja metsäjaosto sekä talojaosto, kokoonpano ilmenee kertomusvuoden kunnalliskalenterista.

Lautakunnan ja jaostojen kokoukset. Lautakunta päätti, että sen varsinaiset kokoukset pidetään kertomusvuoden aikana tiistaisin klo 9 ja ylimääräiset tarvittaessa. Jos tiistai on pyhä- tai juhlapäivä, kokous pidetään, ellei toisin päätetä, seuraavana arkipäivänä. Jaostot saivat itse päättää omien kokoustensa ajoista (19.1. 118 §).

Lautakunnalla oli vuoden aikana 53 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 2 285. Tonttijaosto kokoontui 38 kertaa ja pöytäkirjojen pykäliä oli 597; maatalous- ja metsäjaoston vastaavat luvut olivat 2 ja 11 sekä talojaoston 10 ja 42.

Lautakunnan käyttövaroista päätettiin myöntää varat seuraaviin tarkoituksiin: yht. 2 340 mk viranhaltijain osallistumisesta kursseille, neuvottelupäiville ym. aiheutuneisiin maksuihin (2.3. 436 §, 9.3. 456, 470 §, 6.4. 624 §, 14.9. 1621 §, 19.10. 1860 §, 2.11. 1949 §, 9.11. 1965 §, 16.11. 2023, 2067 §, 7.12. 2165 §, 14.12. 2207 §), Aira Korhosen 102 mk:n laskun maksamiseen (23.3. 555 §), Esplanaadikappelissa kesäkautena järjestettyjä musiikkiesityksiä koskevaa TEOSTON 630 mk:n laskua varten (5.10. 1731 §) sekä joht. Hilkka Orkovaaran nahkatakin vahingoittumisesta aiheutuneen laskun maksamiseen 403 mk (9.11. 2016 §).

Vahingonkorvaukset. Lautakunnan käyttövaroista päätettiin suorittaa korvauksena autojen vahingoittumisesta rak.mest. Mikko Tenholalle 216 mk (4.5. 849 §), koneenhoitaja Kauko Tähdelle 600 mk (15.6. 1131 §) ja Matti Huttuselle 163 mk (23.11. 2110 §). Vesiletkuun kompastumisesta aiheutuneiden lääkärikulujen korvaamiseksi päätettiin rva Kirsti Wirénille suorittaa 35 mk (8.6. 1052 §).

Alueiden ja rakennusten hallinto. Lautakunnan hallintoon siirretyistä määräaloista, tonteista ja rakennuksista päätettiin määrätä tonttiosaston hoitoon: *12. kaupunginosassa* (Alppila) vaihtamalla saatu tontti n:o 17/360 (9.3. 457 §, 21.12. 229 §); *Oulunkylässä* n. 3 017 m²:n suuruinen määräala tilasta Kalliovaara RN:o 4^{28} (19.1. 121 §), tontti n:o 1/28067 (20.4. 726 §, 8.6. 1054 §), tontti n:o 1/28066 (20.4. 726 §, 15.6. 1097 §) sekä tontti n:o 3/28064 (1.6. 1034 §, 10.8. 1377 §); *Haagassa* tontista n:o 3/29044 n. 48 m²:n suuruinen määräala (7.9. 1555 §, 9.11. 1969 §), vaihtamalla saatu, tonttia n:o 2/29060 vastaava Munkkiniemessä sijaitseva tila Tomt 8 kv 60 RN:o 1^{256} (16.3. 525 §, 9.11. 1971 §) sekä vaihtamalla saatu tila Tomt 1 kv 42 RN:o 2^{262} (9.3. 457 §, 21.12. 2229 §); *Munkkiniemessä* vaihtamalla saatu tila T. 61 K. 105 RN:o 1^{971} (23.3. 550 §), tila Lilltonten RN:o

1^{1163} (15.6. 1094 §), tila Lilläng RN:o 1^{1164} (15.6. 1095 §) sekä tila Beaurest RN:o 1^{1162} (15.6. 1096 §); *Konalassa* 11 150 m²:n suuruinen määräala tilasta Rosas RN:o 1^{165} (16.3. 530 §, 6.7. 1204 §); *Pakilassa* vaihtamalla saatu n. 125 m²:n suuruinen määräala tilasta Papula N:o 20 RN:o 4^{114} (20.4. 710 §, 9.11. 1970 §); *Pukinmäessä* tila N:o 7 RN:o 1^{117} Pukinmäen yksinäistaloa (23.2. 353 §); *Malmilla* vaihtamalla saatu n. 330 m²:n suuruinen määräala tilasta N:o 180 RN:o 3^{213} (10.8. 1378 §) sekä vaihtamalla saatu n. 213 m²:n suuruinen määräala tilasta n:o 45 RN:o 3^{317} ja n. 94 m²:n suuruinen määräala tilasta Sofieborg RN:o 7^{356} (27.4. 770 §, 2.11. 1912 §); *Tapanilassa* tila Ny 212^{1} RN:o 3^{71}, n. 2 088 m²:n suuruinen määräala tilasta Ny 209 RN:o 3^{29} ja n. 4 489 m²:n suuruinen määräala tilasta Ny 210 RN:o 3^{30} (5.1. 5 §), vaihtamalla saatu n. 385 m²:n suuruinen määräala tilasta Primo IV RN:o 1^{411} (12.1. 70 §), n. 2 514 m²:n suuruinen määräala tilasta Å 76 RN:o 5^{281} (2.2. 224 §), yht. n. 1 769 m²:n suuruinen tontteihin n:o 37 ja 38/39137 sekä Tilhipolun katualueeseen merkitty alue tontista n:o 4/39137 (9.3. 446 §), vaihtamalla saatu n. 1 149 m²:n suuruinen alue tiloista Apollo RN:o 1^{435}, I 308 A RN:o 1^{449}, I 308 B RN:o 1^{450} ja I 308a RN:o 1^{440} (5.1. 28 §, 23.3. 548 §), vaihtamalla saatu tila Us 341 RN:o 6^{477} (5.1. 29 §, 27.4. 752 §), n. 730 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 18/39137 (4.5. 810 §), vaihtamalla saatu 9 300 m²:n suuruinen määräala rautatiealueesta Till statsjärnvägarnas sandtägt RN:o 3^{1} (11.5. 860 §), n. 85 m²:n suuruinen määräala tilasta P 150 RN:o 9^{163} (8.6. 1055 §), n. 30 m²:n suuruinen määräala tilasta P 149 a RN:o 9^{51} (12.1. 92 §, 29.6. 1169 §), n. 24 m²:n suuruinen määräala tilasta P 316 RN:o 9^{82} (29.6. 1170 §), valtion perintönä tila Us 322 RN:o 6^{179} (17.8. 1434 §), n. 385 m²:n suuruinen määräala tilasta P 151 RN:o 9^{311} (17.8. 1437 §), tila Bj. 492 RN:o 4^{93} (6.4. 634 §, 24.8. 1474 §), n. 209 m²:n suuruinen määräala tilasta B 116 RN:o 12^{301} (26.1. 181 §, 5.10. 1729 §), n. 276 m²:n suuruinen määräala tilasta Terhola RN:o 4^{124} (5.10. 1732 §), tilat n:o 6 RN:o 1^{488} ja n:o 7 RN:o 1^{492} (10.8. 1413 §, 12.10. 1767 §), n. 390 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 5/39139 (2.11. 1913 §), n. 185 m²:n suuruinen määräala Välimaan tilasta RN:o 9^{282} (16.11. 2021 §), n. 45 m²:n suuruinen määräala tilasta Peltola RN:o 9^{245} ja n. 35 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 6/39139 (14.12. 2191 §) sekä n. 185 m²:n suuruinen määräala tontista n:o 4/39139 (28.12. 2279 §); *Suutarilassa* tila Soläng RN:o 4^{159} (5.1. 4 §) sekä tonttia n:o 6/40005 vastaava 1 200 m²:n suuruinen määräala ja tonttia n:o 7/40005 vastaava 3 850 m²:n suuruinen määräala tilasta Siltamäki RN:o 12^{7} (14.9. 1616 §, 28.9. 1688 §, 12.10. 1774 §, 26.10. 1870 §); *Kulosaaressa* n. 200 m:n pituinen Naurissalmen ranta-alue venelaitureineen (16.3. 510 §, 14.12. 2190 §); *Herttoniemessä* n. 16 225 m²:n suuruinen, tonttiin n:o 1/43224 kuuluva määräala tilasta Ströms RN:o 3^{5} (23.2. 377 §, 18.5. 915 §); *Vartiokylässä* vaihtamalla saadut n. 312 m²:n suuruiset määräalat tilasta D. 1 RN:o 2^{826} (2.2. 223 §), vaihtamalla saatu n. 701 m²:n suuruinen määräala tilasta T 49 K 4 RN:o 2^{64} (16.2. 335 §, 4.5. 811 §), tila P. 5 RN:o 2^{1038} sekä yht. n. 12 ha:n määräalat tiloista Söderåker RN:o 2^{422}, Botäng RN:o 2^{429}, Grönbacka RN:o 2^{431} ja Kapellåker RN:o 2^{1064} (7.9. 1548 §), vaihtamalla saatu n. 140 m²:n suuruinen määräala tilasta T. 59 K. 3 RN:o 2^{661} (12.10. 1772 §, 23.11. 2069 §), tila R. T. 8-9 RN:o 2^{193} (23.11. 2070 §), vaihtamalla saadut tilat Kaista RN:o 2^{1072} ja Kolmio RN:o 2^{1084} sekä hautausmaa Botbyssä RN:o 2^{1076} (9.3. 457 §, 21.12. 2229 §); *Pitäjänmäellä* Talin urheilupuiston n. 4 150 m²:n suuruinen osa-alue (7.1. 55 §, 26.1. 179 §); *Mellunkylässä* n. 730 m²:n suuruinen määräala tilasta T. 9 RN:o 1^{400} ja n. 1 175 m²:n suuruinen määräala tilasta T. 10 RN:o 1^{401} (19.1. 120 §), n. 43.6 ha:n määräalat tiloista Uppby RN:o 2^{3}, Sänkbacka RN:o 3^{8} ja Utby RN:o 3^{61} (5.1. 15 §, 9.3. 448 §), n. 12 700 m²:n suuruinen määräala tilasta Borgs RN:o 1^{586} (26.1.

207 §, 4.5. 809 §), vaihtamalla saatu n. 85 m²:n suuruinen määräala tilasta Vaarala RN:o 4^{47} (1.6. 1001 §), n. 765 m²:n suuruinen määräala tilasta Betula RN:o 1^{194} (19.10. 1822 §) sekä n. 1 684 m²:n suuruinen määräala tilasta T 11 RN:o 1^{402} (8.6. 1069 §, 28.12. 2280 §); *Laajasalossa* tila Tontti T 30 RN:o 1^{109} Tullisaaren yksinäistaloa (5.1. 3 §), tila Taru RN:o 1^{44} Tullisaaren yksinäistaloa (16.2. 311 §) sekä vaihtamalla saatu tila Uurna RN:o 1^{136} Tullisaaren yksinäistaloa (9.3. 457 §, 21.12. 2229 §); *Vuosaaressa* tilat Koivula RN:o 1^{130} ja Koivulehto RN:o 1^{131} rakennuksineen (5.1. 6 §, 17.8. 1459 §), vaihtamalla saadut yht. n. 2.3 ha:n suuruiset, kortteleita n:o 95, 96 ja 97 sekä korttelin n:o 93 rakennuspaikkaa n:o 3 vastaavat määräalat tilasta Henriksberg RN:o 1^{228} (9.2. 271 §, 1.6. 1003 §), tila K 64 T 4 RN:o 2^{120} (23.2. 376 §, 6.7. 1200 §) sekä n. 2 100 m²:n suuruinen määräala tilasta Rantala RN:o 3^{116} (23.2. 376 §, 6.7. 1201 §).

Lisäksi määrättiin tonttiosaston hoitoon *Kirkkonummella* Kalljärven rannalla sijaitseva, valtion perintönä saatu tila Koivuranta RN:o 1^{98} (17.8. 1436 §).

Metsäosaston hoitoon määrättiin: *Vartiokylässä* tilaan Torsäng RN:o 2^{291} kuuluva osuus yhteisestä vesialueesta (18.5. 923 §, 27.7. 1288 §); *Laajasalossa* tilat Solvik I RN:o 1^{984}, Solvik RN:o 1^{986} ja Vägområdet RN:o 1^{985} (23.3. 549 §); Helsingin mlk:n *Länsisalmen* kylässä n. 2 600 m²:n ja n. 3 600 m²:n suuruiset määräalat rakennuksineen tilasta Mulltaget RN:o 4^{12} (12.1. 71 §); Sipoon kunnan *Immersbyn* kylässä tilat Söderskog RN:o 4^{19}, Jontas RN:o 4^{51} ja Jofsskogen RN:o 5^{17} sekä n. 7 ha:n määräalat tiloista Skinnarfors RN:o 3^{32} ja Skinnarberg RN:o 3^{36}, *Hindsbyn* kylässä tila Mossängen RN:o 1^{63} (26.1. 180 §, 23.2. 352 §), *Östersundomin* kylässä tila Konungsberg RN:o 6^{21} ja n. 15.8 ha:n suuruinen määräala tilasta Örnvik RN:o 2^{46} (27.4. 750 §) sekä n. 34 ha:n suuruinen määräala tilasta Rödje-Fants RN:o 1^{80} (11.5. 865 §) sekä *Gumbölen* kylässä tila Mutars RN:o 1^{16} rakennuksineen (18.5. 935 §, 27.7. 1290 §).

Maatalousosaston hoitoon määrättiin: *Suutarilassa* tila Nyåker RN:o 1^{138} ja erillinen, n. 3.6 ha:n suuruinen määräala tilasta Petas RN:o 1^{140} (9.2. 286 §, 4.5. 808 §); Sipoon kunnan *Gumbölen* kylässä tilaan Mutars RN:o 1^{16} kuuluvat pellot (27.7. 1290 §).

Talo-osaston hoitoon määrättiin: *8. kaupunginosassa* (Katajanokka) vaihtamalla saatu n. 0.6 ha:n suuruinen maa-alue rakennuksineen, josta osa kuuluu korttelin n:o 141 numeroimattomaan tonttiin ja osa yleiseen alueeseen Dy^{1} (23.3. 551 §, 30.11. 2119 §, 21.12. 2228 §); *10. kaupunginosassa* (Sörnäinen) tontilla n:o 10/253 olevat rakennukset (27.4. 751 §); *Kalliossa* korttelin n:o 307 talo ja tontti n:o 7 (5.1. 10 §); *Taka-Töölössä* huvila-alueella N:o 2 a Rajasaaressa sijaitsevat rakennukset (12.1. 88 §, 20.4. 669 §); *Meilahdessa* vuokra-alue n:o 29 rakennuksineen (9.3. 445 §), Meilahti N:o 28 b -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset (26.1. 205 §, 20.4. 671 §) sekä Meilahti n:o 22 -niminen vuokra-alue rakennuksineen (25.5. 982 §, 27.7. 1294 §); *Pasilassa* vuokratontilla n:o 13/563 olevat rakennukset (9.2. 256 §), tontti n:o 19/566 rakennuksineen (2.2. 246 §, 16.3. 513 §), asuintontilla n:o 21/569 olevat rakennukset ja laitteet (23.2. 357 §, 20.4. 672 §), tontti n:o 12/564 rakennuksineen (6.4. 629 §, 29.6. 1171 §) sekä tontti n:o 7/561 rakennuksineen (6.4. 635 §, 6.7. 1203 §); *Hermannissa* tontti n:o 4/21652 (23.2. 363 §); *Vallilassa* entiset vuokratontit n:o 35 ja 37/531 rakennuksineen (5.1. 11, 12 §), tontti n:o 5/542 rakennuksineen (12.1. 69 §), entisellä tontilla n:o 11/530 olevat rakennukset (2.2. 236 §, 20.4. 670 §), tontti n:o 6/699 rakennuksineen (11.5. 868 §, 13.7. 1252 §, 27.7. 1291 §), tontti n:o 9/542 rakennuksineen (8.6. 1075 §, 3.8. 1349 §) sekä asuintontti n:o 7/551 rakennuksineen (16.3. 519 §, 27.7. 1306 §, 12.10. 1766 §); *Vanhassakaupungissa* Johannesberg-niminen vuokra-alue rakennuksineen

(27.7. 1297 §, 19.10. 1820 §); *Oulunkylässä* tontti n:o 10/28027 (23.2. 363 §), tontilla n:o 1/28066 olevat rakennukset pihamaa-alueineen (20.4. 726 §, 15.6. 1097 §) sekä tontilla n:o 3/28064 sijaitsevat rakennukset pihamaa-alueineen (1.6. 1034 §, 10.8. 1377 §); *Haagassa* Böhlen huvilapalsta Litt D rakennuksineen (16.2. 302 §); *Lauttasaaressa* Takaniemen puistossa sijaitsevat rakennukset (18.5. 924 §, 13.7. 1251 §); *Pakilassa* valtiolta saatu, sen perintönä saama tontti n:o 7/34083 rakennuksineen (17.8. 1435 §); *Malmilla* tila M 11 RN:o 7^{30} rakennuksineen (16.2. 303 §), vaihtamalla saadut tilat M 4 RN:o 7^{22} ja M 23 RN:o 7^{57} (5.1. 32 §, 11.5. 869 §, 1.6. 1002 §) sekä tila ST Georgsbo RN:o 2^{216} rakennuksineen (25.5. 969 §, 24.8. 1473 §); *Tapanilassa* valtion luovuttama, sen perintönä saama tila K 334 RN:o 7^{92} rakennuksineen (5.1. 7 §) sekä tila Eskola RN:o 4^{368} rakennuksineen (16.2. 305 §); *Suutarilassa* tilalla Soläng RN:o 4^{159} oleva saunarakennus (5.1. 4 §) sekä tila Rauhanlehto RN:o 2^{207} rakennuksineen (9.2. 257 §); *Kulosaaressa* ranta-alueella olevat laiturit, laitteet ja rakennelmat (12.10. 1770 §); *Herttoniemessä* Huvila n:o 76 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset (7.1. 60 §, 2.3. 389 §); *Reimarlassa* entisen korttelin tontti n:o 21 rakennuksineen (26.1. 174 §), vuokratontilla n:o 3/19 olevat rakennukset (2.3. 390 §), tontti n:o 3/46123 rakennuksineen (7.1. 58 §, 9.3. 447 §), vuokratontti n:o 1/17 rakennuksineen (7.1. 59 §, 20.4. 680 §), tontti n:o 8/46117 rakennuksineen (18.5. 931 §, 13.7. 1249 §), tontti n:o 5/18 rakennuksineen (15.6. 1109 §, 14.9. 1588 §), tontti n:o 2/23 rakennuksineen (10.8. 1403 §, 14.9. 1589 §) sekä vuokratontit n:o 1 ja 2/22 rakennuksineen (21.9. 1641 §); *Laajasalossa* tilalla Taru RN:o 1^{44} olevat rakennukset (16.2. 311 §), tila Metsäpirtti RN:o 1^{59} rakennuksineen (5.1. 30 §, 16.2. 312 §), tila P. T. N:o 9 RN:o 1^{667} (4.5. 828 §, 22.6. 1134, 1136 §), tilalla Uppby RN:o 2^{145} olevat rakennukset (27.7. 1289 §) sekä tila Ängshyddan RN:o 1^{186} (15.6. 1113 §, 3.8. 1348 §); *Vuosaaressa* tila Torpet RN:o 4^{78} rakennuksineen ja vaihtamalla saatu tila Tallmo RN:o 4^{89} rakennuksineen (2.2. 245 §, 11.5. 861 §), tontti n:o 4/54057 (23.2. 363 §) sekä tilalla Henriksberg RN:o 1^{228} olevat rakennukset pihamaa-alueineen (6.7. 1205 §, 10.8. 1379 §); *Salon* kaupungin Kauniaisten kaupunginosassa Piritan sairaalan kiinteistö eli n. 11 037 m²:n suuruinen yleisen rakennuksen tontti n:o 15/19 rakennuksineen (2.2. 225 §, 9.2. 259 §).

Seuraavat huoneistot määrättiin talo-osaston hoitoon: Kalliossa Asunto Oy Kaarlenkatu 19:ssä sijaitsevat n. 200 m²:n ja n. 50 m²:n suuruiset huonetilat (6.7. 1199 §).

Muista kertomusvuonna käsitellyistä asioista mainittakoon seuraavat:

Kiinteistöviraston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat

Ratkaisemattomien asioiden luettelo. Luettelo lautakunnan diaariin ennen 1.7.1970 merkityistä, 19.1.1971 ratkaisemattomista asioista tarkastettiin. Lautakunta päätti hyväksyen esitetyt perustelut merkitä asian tiedoksi (2.2. 221 §).

Vakuusasiakirjojen tarkastus. Lautakunta suoritti kiinteistöviraston hallussa olevien, myytyjen tonttien maksamatonta kauppahintaa koskevien velkakirjojen ja rakentamisvelvollisuuden täyttämisestä annettujen vakuuksien tarkastamisen (28.12. 2282 §).

Kaupunginhallituksen tekemät päätökset, jotka koskivat mm. kaupungin edustajien valitsemista lunastustoimikuntaan, Katajanokan suunnittelua koskevan asemakaavakilpailun järjestämistä, asunnonjakotoimikunnan asunnonjako-ohjeiden muuttumista sekä kaupungin vuokra-asunnoissa asuvien

tulorajaa, merkittiin tiedoksi (4.5. 817 §, 11.5. 866 §, 15.6. 1099 §, 21.12. 2230 §).

Eräiden tonttien myyminen Asunto Oy Maiju Lassilantie 2:lle. Lautakunta oikeutettiin myymään Asunto Oy Maiju Lassilantie 2 -nimiselle yhtiölle Pohjois-Haagasta asuntokerrostalotontit n:o 1 ja 6/29145 sekä autopaikkatontit n:o 7, 8 ja 9/29145, 3/29146 ja 1/29148 907 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta ym. ehdoin (21.12. 2233 §).

Esisopimuksen tekeminen Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten seurakuntien kanssa aluevaihdosta siten, että seurakunnat luovuttavat kaupungille tilan Lesti RN:o 1^{106} ja kaupunki luovuttaa vuorostaan seurakunnille Siltamäessä sijaitsevan tontin n:o 6/40005 (9.3. 457 §, 9.11. 1973 §).

Esisopimuksen tekeminen Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan kanssa. Haka tai sen toimesta perustettava yhtiö luovuttaa kaupungille Helsingin mlk:n Länsisalmen kylässä sijaitsevasta Westerkulla RN:o 7^{395} -nimisestä tilasta rasituksista vapaana n. 33 ha:n suuruisen, asuntokerrostalo- ja teollisuustonttialueeksi tarkoitetun määräalan tai vaihtoehtoisesti toisen rakennustarkoituksiin soveltuvan maa-alueen, jonka kaupunki hyväksyy vaihtokohteeksi. Kaupunki vuorostaan luovuttaa Hakalle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle samanaikaisesti Pohjois-Haagan kortteleista n:o 29144 ja 29145 asuntokerrostalotontteja, joiden rakennusoikeus vastaa vähintään 400 huoneyksikköä, ja niihin liittyvät autopaikkatontit eräin ehdoin (21.12. 2233 §).

Maa-alueiden vuokraaminen kahdelle yhdistykselle. Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt -nimiselle yhdistykselle vuokrattiin maa-alueet rakennuksineen Tahvonlahden niemestä Stansvikin kartanon mailta sekä Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestölle maa-alueet rakennuksineen Herttoniemestä Kulosaaren kartanon mailta, kumpikin ajaksi 1.1.1972–31.12.1981 (16.3. 509, 510 §, 12.10. 1769, 1770 §, 26.10. 1871, 1872 §).

Suoja-Pirtti -nimiseltä yhdistykseltä ostettu ja sen rakennuttama *Sillanpirtin hoitokoti* määrättiin *huoltolautakunnan hallintoon* (20.4. 687 §, 22.6. 1138 §).

Vuokra-ajan alkamisajankohdan määrääminen. Tuusulan ev.lut. seurakunnilta ja pankkivirk. Börje Winqvistiltä Tuusulasta sekä Uuno Puolakan perikunnalta Hyvinkäältä vuokrattavien alueiden vuokra-ajan alkamiskohdaksi määrättiin sopimuksen allekirjoitushetki (10.8. 1384–1386 §).

Vuokrasopimusten irtisanominen. Suomen Demokraattisen Nuorisoliiton Helsingin ja Uudenmaan Piirijärjestön n. 2 500 m²:n suuruista Kulomaan kesänviettopaikkaa koskeva vuokrasopimus irtisanottiin päättyväksi 31.12. sekä Haagan tontin n:o 1/29124, Munkkiniemen tontin n:o 5/30113, Herttoniemen tontin n:o 1/43123 ja Mellunkylän tontin n:o 1/47009 vuokrasopimukset merkittiin päättyneiksi 15.12. (12.10. 1770 §, 21.12. 2231 §).

Vuokrauspäätöksen peruuttaminen. Lautakunta päätti peruuttaa 15.12.1970 tekemänsä päätöksen, joka koski Tattarisuon tontin n:o 1/41221 vuokraamista ajaksi 1.1.–31.3.1971 (2.3. 397 §).

Vuokrauspäätöksen tarkistaminen. Hitsaaja Kalevi Salomaalle asuntotarkoituksiin Reimarlasta vuokratun asuntotontin n:o 3/46126 vuokrasopimuksen vuokranmaksua koskevaa kohtaa päätettiin muuttaa (9.2. 260 §).

Kaupunginvaltuuston 18.2.1970 tekemään päätökseen perustuvan, Suomen valtion kanssa tehtävän *aluevaihdon ehdot vahvistettiin* (30.11. 2122 §).

Lisäksi käsiteltiin osakkeiden merkitsemistä ja myymistä, haltijavelkakirjojen vaihtamista ja kiinnittämistä sekä takauksia ym. koskevia asioita.

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: määrärahojen siirtämistä, ylittämistä ja myöntämistä (5.1. 15 §, 12.1. 78 §, 24.8. 1475 §, 19.10. 1826 §, 2.11. 1915 §, 23.11. 2074 §); tilojen ja määräalojen määräämistä urheilu- ja ulkoilulautakunnan

hallintoon (26.1. 173 §, 16.2. 304, 306 §, 28.9. 1686 §) ja -viraston hallintoon (25.5. 954 §, 13.7. 1250 §), teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon Asikkalan, Hausjärven, Kosken Hl:n ym. kunnissa Päijänne-hanketta varten ostetut alueet (16.3. 507 §, 23.3. 552 §, 30.3. 583 §, 20.4. 674–679, 681–683 §, 4.5. 812, 813 §, 11.5. 859, 862–864 §, 18.5. 914 §, 25.5. 955, 956 §, 17.8. 1433 §, 31.8. 1513 §, 14.9. 1590, 1591 §, 7.12. 2156 §), lastensuojelulautakunnan hallintoon Tammelan kunnassa (20.4. 673 §) sekä tontti-, maatalous-, metsä- ja talo-osaston hoitoon (6.7. 1202 §, 7.12. 2156 §); eräiden kiinteistöviraston viranhaltijain oikeuttamista tekemään virkamatka mm. Tukholmaan, osallistumaan kursseille ym. (26.1. 175 §, 1.6. 1006 §, 8.6. 1050 §, 28.9. 1685 §, 12.10. 1771 §, 9.11. 1966 §, 23.11. 2071 §); eräiden viranhaltijain oikeuttamista asumaan kaupungin ulkopuolella (23.2. 356 §); ansiomerkkien myöntämistä (9.3. 454 §); aluevaihtoja koskevien esisopimusten tekemistä (9.3. 457 §, 14.12. 2194 §); asemakaavan muuttamista Kalliossa (9.3. 457 §); laiturin, varustehallin ym. ostamista Valmet Oy:ltä Katajanokalla (23.3. 551 §); huoneisto-osakkeiden ostamista Puistolasta (23.3. 554 §); Vuosaaressa sijaitsevan kahden tilan vuokraehtojen täydentämistä (30.3. 585 §); määräalan ostamista Hyvinkäältä Päijännesuunnitelmaa varten (6.4. 627 §); maksamattoman kauppahinnan koron suorittamista (1.6. 1007 §); mustalaisten asunto-olojen parantamista (8.6. 1049 §, 2.11. 1908 §) sekä korvausten suorittamista eri henkilöille ym. (8.6. 1051, 1056 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: G. W. Hyvösen rahaston kiinteän omaisuuden ja osakkeiden siirtämistä kaupungin omaisuudeksi (12.1. 76 §); kaupungin vuokra-asunnoissa asuvien tulorajaa (12.1. 77 §, 15.6. 1100 §); valtuustoaloitetta, joka koski edustajien valitsemista kiinteistöosakeyhtiöiden hallintoon (19.1. 123 §); veroviraston toimitaloa (19.1. 124 §, 16.3. 514 §); satamaradan siirtämistä (19.1. 125 §); korvauksen perimistä kaupungin välittämien aravaosakkeiden ostajilta (2.3. 394 §); opintomatka-apurahan myöntämistä (9.3. 449 §); kunnallisen pysäköinninvalvonnan hallinnollista järjestämistä (20.4. 685 §); eräitä mietintöjä (4.5. 815 §, 1.6. 1004 §, 7.9. 1550 §, 14.12. 2193 §); valtuustoaloitetta määrärahan merkitsemiseksi talousarvioon elokuvateattereiden vuokraamista varten (17.8. 1431 §); autohallien pysäköintimaksujen määräämistä (24.8. 1472 §); kaupungin yleisen järjestyssäännön muuttamista (31.8. 1510 §); kaupungin asuntoasiain organisaation kehittämistä (21.9. 1644 §) sekä kaupunginvaltuustolle esiteltävien tärkeiden asioiden valmistelun ajoittamista (28.9. 1684 §). Lisäksi annettiin kaupunginhallitukselle lausunto, joka koski ehdotuksen tekemistä Kaupunkiliitolle määräalan vuokraamiseksi em. liitolle Laajasalosta opistorakennuksen rakentamista varten (27.4. 747 §).

Kiinteistöviraston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat

Kiinteistöjä koskevien kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpano. Kaupunginvaltuuston tekemät päätökset, jotka koskivat aluevaihtoja, kiinteistöjen ostamista, myyntiä ja vuokrausta, pantiin täytäntöön.

Aluevaihdot. Lautakunta päätti suorittaa seuraavien määräalojen vaihdon: toim.joht. Allan Borgström luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana n. 85 m²:n suuruisen, puistoksi merkityn määräalan Mellunkylässä sijaitsevasta tilasta Vaarala RN:o 4^{47} ja kaupunki luovuttaa Borgströmille tonttiin n:o 3/47226 merkityn, n. 116 m²:n suuruisen määräalan tilasta Uppby RN:o 2^{3}; Borg-

ström maksaa kaupungille välirahaa 1 100 mk (9.2. 284 §);

Asunto Oy Tammisalonrinne luovuttaa kaupungille Rajaveräjänpolun katualueeseen merkityn, n. 198 m²:n suuruisen alueen Tammisalon tontista n:o 7/44025 ja kaupunki luovuttaa Asunto Oy Tammisalonrinteelle yleisestä alueesta 44K18[1] asemakaavan muutoksessa tonttiin n:o 18/44020 merkityn, n. 205 m²:n suuruisen alueen; vaihdossa ei suoriteta välirahaa (29.6. 1184 §) sekä

Yrjö Lindroos luovuttaa kaupungille rasituksista vapaana vahvistetussa asemakaavassa puistoksi merkityn, n. 66 m²:n suuruisen määräalan Tapanilassa sijaitsevasta tilasta T.49 RN:o 4[147] ja kaupunki luovuttaa Lindroosille vahvistetussa asemakaavassa tonttiin n:o 12/39017 merkityn, n. 321 m²:n suuruisen alueen tilasta Bj 435 RN:o 4[37]; Yrjö Lindroos suorittaa kaupungille vaihdossa välirahaa 5 500 mk (7.9. 1563 §).

Kaikkien em. vaihtojen ehtoihin kuului, että kaupunki on oikeutettu myöhemmin perimään tonttien omistajilta rakennuslain mukaisen korvauksen kadun ja viemärin rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista luovutetun tontinosan osalta.

Katu- ja puistoalueiden hankkiminen. Kertomusvuonna päätettiin ostaa seuraavat määräalat:

Kaupungin-osa	Määräala m²	Tilasta tai alueesta	Karttapiirros	Myyjä	Hinta	Päätös
Tapanila	24	P 316 RN:o 9[82]	15566/NA 51	Johan ja Vendla Kankareen oikeudenomistajat	150	2. 3. 407 §
»	85	P 150 RN:o 9[163]	15689/NA 51	Laaksonen, Viljo	550	20. 4. 695 §
»	385	P 151 RN:o 9[311]	15773/NA 51	Ginman Oy	2 700	25. 5. 973 §
»	276	Terhola RN:o 4[124]	15945/NA 51	Karola, Johannes	2 000	31. 8. 1525 §
»	390	tontti n:o 5/39139	16208/NA 51	Stad, Hulrik ja Aniitta	2 800	12.10. 1790 §
»	185	Välimaa RN:o 9[282]	16232/NA 51	Virtanen, Oskar	1 300	26.10. 1881 §
»	45	Peltola RN:o 9[245]	16266/NA 51	Töyrylä, Jouko ja Kerttu	yht. 560	9.11. 1988 §
»	35	tontti n:o 6/39139	»	»		»
»	185	tontti n:o 4/39139	16284/NA 51	Typö, Alvar	1 300	23.11. 2090 §
Mellunkylä	68	Ojala RN:o 4[40]	16028/NA 51	Jyrä, Eero	600	7. 9. 1562 §

Lisäksi ostettiin seuraavat määräalat: rva Ebba Nymanilta ja hänen lapsiltaan Vartiokylässä sijaitseva tila P 5 RN:o 2[1038] sekä yht. n. 12 ha:n suuruiset määräalat tiloista Söderåker RN:o 2[422], Botäng RN:o 2[429], Grönbacka RN:o 2[431] ja Kapellåker RN:o 2[1064] karttapiirroksen n:o 16024/NA 51 mukaisesti 3 650 000 mk:n suuruisesta kauppahinnasta (18.5. 933 §, 17.8. 1460 §);

kirvesmies Paavo Koljoselta em. kylässä sijaitseva tila R.T. 8–9 RN:o 2[193] 9 300 mk:n käteiskauppahinnasta (2.11. 1919 §) sekä

komentaja Erik Wihtolilta urheilualueeksi merkitty, n. 765 m²:n suuruinen määräala tilasta Betula RN:o 1[194] Mellunkylässä 9 200 mk:n kauppahinnasta, karttapiirroksen n:o 16124/NA 51 mukaisesti (21.9. 1651 §).

Katumaasta maksettavat korvaukset. Maanomistajille päätettiin suorittaa rakennuslain 71 §:n 2 mom:n mukaisesti eräitä korvauksia niistä katumaaksi ym. tarvittavista alueista, jotka siirtyivät kaupungin omistukseen: Lauttasaaressa 2 080 mk (7.9. 1565 §), Pakilassa 876 mk (28.9. 1706 §), Tapanilassa 10 190 mk (13.7. 1258, 1261 §, 7.9. 1563 §, 7.12. 2162 §) sekä Vartiokylässä 1 199 mk (19.1. 141 §, 12.10. 1789 §) eli yht. 14 345 mk.

Kaupungin hankkimilla katu- ym. alueilla sijainneiden istutusten ja laitteiden korvaaminen. Niistä puista, pensaista, istutuksista, aidoista ym. laitteista, jotka sijaitsivat kaupungin omistukseen siirtyneillä katu- ja puistoalueilla jäljempänä mainituissa kaupunginosissa, päätettiin suorittaa ao. maan-

omistajille rakennuslain 74 §:n 1 mom:n mukaisia korvauksia vuoden aikana yht. 28 110 mk: Haagassa 550 mk (17.8. 1445 §), Konalassa 200 mk (5.1. 34 §), Pakilassa 400 mk (23.2. 368 §), Pukinmäessä 4 200 mk (24.8. 1487 §), Malmilla 6 770 mk (5.1. 34 §, 9.2. 273 §, 27.4. 759 §, 8.6. 1076 §, 28.9. 1704 §, 26.10. 1878 §), Tapanilassa 9 990 mk (5.1. 34 §, 16.2. 334 §, 27.4. 759 §, 8.6. 1076 §, 13.7. 1258, 1261, 1262 §, 17.8. 1445 §, 7.9. 1563 §, 26.10. 1878 §, 7.12. 2160 §), Herttoniemessä 350 mk (26.10. 1878 §), Mellunkylässä 4 600 mk (5.1. 34 §, 9.2. 273 §, 17.8. 1445 §, 7.9. 1562 §, 28.9. 1704 §, 7.12. 2160 §), Laajasalossa 850 mk (17.8. 1445 §) sekä Vuosaaressa 200 mk (7.12. 2160 §).

Ilmoitukset katualueen ottamisesta kaupungin haltuun. Lautakunta päätti ilmoittaa maanomistajille Haagassa Kivihaantiehen, Vartiokylässä Haarniskatiehen ja Laajasalossa Laajasalontiehen kuuluvan määräalan ottamisesta kaupungin haltuun (20.4. 697 §, 8.6. 1068 §, 15.6. 1105 §, 16.11. 2037 §, 23.11. 2088 §).

Myydyt tontinosat. Kertomusvuonna päätettiin myydä seuraavat tontinosat:

Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Ostaja	Tonttijako-kartta tai karttapiirros	Myynti-hinta mk	Päätös
1/38048	100	Mahkonen, Väinö ja Hilja	3347	1 800	24. 8. 1486 §
10/38083	69	Lindberg, Karl ja Saima	2440	1 000	19.10. 1836 §
3/39136	61	Aimonen, Hellin	1056	1 000	7. 9. 1560 §
4/44021	64	Vuokrak Oy	2370	3 600	20. 4. 696 §
4/45012	105	Castrén, Anja	2672	2 100	14.12. 2203 §
15/45026	15	Korpikuusi, Kalevi ja Leena ym.	2056	300	27. 7. 1308 §
15/46152	9	Karell, Onni	2407	180	30. 3. 586 §
1/54056	1 136	Asunto Oy Säästölampi	15617/NA 51	6 819	9. 3. 481 §
1/54078	27	Asunto Oy Säästökeula	71109	270	19.10. 1846 §

Kaikkien muiden luettelossa olevien tontinosien paitsi Onni Karrellille Pitäjänmäeltä myydyn tontinosan myyntiehtoihin kuului, että kaupungilla oli oikeus myöhemmin periä rakennuslain mukainen korvaus kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista.

Matti ja Irma Mykkäselle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun päätettiin myydä tilasta Alberga RN:o 2^{1190} Suurhuopalahden kylässä n. 5 m²:n suuruinen alue, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu Espoon kauppalan 17. kauppalanosan tonttiin n:o 7/17009, tonttijakokartan n:o 17009 mukaisesti 175 mk:n käteiskauppahinnasta sillä ehdolla, että kauppa tehdään 1.11.1971 mennessä (3.8. 1350 §, 24.8. 1490 §, 31.8. 1540 §) sekä

merkon. Eero Kuulalle päätettiin myydä Bredvik RN:o 1^{259} -nimisestä tilasta Laajalahden yks. perintötaloa n. 2 m²:n suuruinen alue, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu Espoon kauppalan 17. kauppalanosan tonttiin n:o 8/17029, tonttijakokartan n:o 17029 mukaisesti 70 mk:n käteiskauppahinnasta sillä ehdolla, että kauppa tehdään 30.3.1972 mennessä (14.12. 2201 §).

Vuokralle annetut asunto- ja autopaikkatontit. Kertomusvuoden aikana päätettiin vuokrata seuraavat tontit:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Rakentamisoikeus, huoneyksikköä	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokrakausi päättyy	Alkuvuosivuokra mk	Indeksiin sidottu perusvuosivuokra mk	Päätös
Asuntotontit:								
Koskela	2/26974	66	—	Asunto Oy Antti Korpintie 7	31.12.2035	13 524	5 880	11. 5. 873 § 25. 5. 978 §
»	3/26975	100	3 500	Asunto Oy Koskelan Sotaveteraanitalo	»	18 400	8 000	3. 8. 1358 § 12.10. 1796 §
»	3/26976	309	10 800	Kiinteistö Oy Juhana Herttuan tie 7	»	56 856	24 720	4. 5. 821 §
»	5/26976	120	4 200	Kiinteistö Oy Juhana Herttuan tie 11	»	22 080	9 600	»
Oulunkylä	1/28214	371	13 000	Kiinteistö Oy Maunulantie 19	»	68 264	29 680	»
»	3/28219	357	12 500	Kiinteistö Oy Kuusikkotie 4	»	65 688	28 560	»
»	4/28305	164	5 728	Keskusosuusliike Hankkijan toimesta perustettava yhtiö	»	30 480	12 700	19.10. 1834 § 2.11. 1928 § 30.11. 2128 §
»	5/28305	120	4 200	Asunto Oy Risupadontie 4	»	23 040	9 600	12.10. 1800 § 30.11. 2128 §
Pihlajisto	1/38316	171	6 000	Kiinteistö Oy Pyynikintie 5	»	29 498	12 825	4. 5. 821 §
»	3/38316	3	100	»	»	518	225	» §
Jakomäki	1/41221	315	11 000	Asunto Oy Jakometsä	»	34 650	15 750	19. 1. 142 § 26. 1. 204 §
»	2/41221	505	17 700	Asunto Oy Jakoahde	»	58 075	25 250	26. 1. 204 § 1. 6. 1016 §
Autopaikkatontit:								
Oulunkylä	4/28219	—	2 388	Kiinteistö Oy Kuusikkotie 4	»	1 194	519	4. 5. 821 §
»	2/28271	—	4 809	Kiinteistö Oy Maunulantie 19	»	3 606	1 568	»

Itä-Helsingin Sotaveteraanit -nimiselle yhdistykselle vuokrattiin em. Koskelan tontti n:o 3/26975 ajaksi 1.10.–30.11.1971 rakennustöiden aloittamista varten 1 533 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta. Lisäksi em. yhdistykselle myönnettiin maksulykkäystä em. sopimuksen mukaisten vuokraerien suorittamiseen (12.10. 1796 §).

Keskusosuusliike Hankkijalle päätettiin vuokrata em. Oulunkylän tontti n:o 4/28305 ajaksi 1.11.1971–30.4.1972 ko. tarkoitukseen 2 540 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (2.11. 1928 §).

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle tai sen toimesta perustettavalle asunto-osakeyhtiölle päätettiin vuokrata rakennustöiden aloittamista varten Pohjois-Haagan asuntokerrostalotontit n:o 1/29144 ja 3/29145, autopaikkatontit n:o 2, 3 ja 4/29144 sekä 2, 4 ja 5/29145 ajaksi 20.4.–31.12.1971 kuitenkin kauintaan siksi, kunnes tontit siirtyvät Hakan tai sen toimesta perustettavan yhtiön tai yhtiöiden omistukseen. Alueet vuokrattiin 7 574 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (20.4. 704 §, 11.5. 874 §).

Kiinteistö Oy Pakkalantielle päätettiin vuokrata Pohjois-Haagasta asuntokerrostalotontit n:o 5 ja 8/29146 sekä autopaikkatontit n:o 2 ja 6/29146, lukuun ottamatta viimeksimainittuun tonttiin kuuluvaa n. 150 m²:n suuruista Shell Oy:lle vuokrattua huoltoasema-alueen osaa. Asunto Oy Teuvo Pakkalantie 12:lle päätettiin vuokrata asuntokerrostalotontti n:o 6/29144 ja autopaikkatontti n:o 10/29145 em. alueelta. Tontit vuokrattiin rakennustöiden aloittamista varten kertomusvuoden loppuun saakka 9 106 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (27.7. 1302 §, 14.9.

1606 §, 26.10. 1880 §, 16.11. 2028 §, 21.12. 2244 §).

Mellunkylästä päätettiin vuokrata Asunto Oy Saariseläntie 2:lle tonttiin n:o 2/47207 kuuluva, n. 778 m²:n suuruinen määräala tilasta Smedbacka RN:o 7^{2} tonttijakokartan n:o 3056 mukaisesti 284 mk:n kuukausivuokrasta; Asunto Oy Saariseläntie 4:lle kaksi tonttiin n:o 1/47231 kuuluvaa, yht. n. 1 760 m²:n suuruista määräalaa em. tilasta tonttijakokartan n:o 3170 mukaisesti 644 mk:n kuukausivuokrasta; Asunto Oy Saariseläntie 6:lle tonttiin n:o 7/47205 kuuluva, n. 1 147 m²:n suuruinen määräala em. tilasta tonttijakokartan n:o 3187 mukaisesti 459 mk:n kuukausivuokrasta sekä Asunto Oy Korvatunturintie 2:lle kaksi tonttiin n:o 7/47203 kuuluvaa, yht. n. 956 m²:n suuruista määräalaa tiloista Utby RN:o 3^{61} ja Vallinpelto RN:o 3^{113} tonttijakokartan n:o 3343 mukaisesti 229 mk:n kuukausivuokrasta. Alueiden vuokra-aika alkoi 1.7. ja jatkuisi sen kalenterikuukauden loppuun, jona vuokrattavia tontinosia koskevat kauppa ja vaihdot olisi suoritettu, kuitenkin kauintaan 31.12.1971 saakka, lisäksi asetettiin eräitä ehtoja (15.6. 1114 §, 13.7. 1260 §).

Asunto- ja autopaikkatonttien vuokrasopimusten jatkaminen, muuttaminen ym. Lautakunta päätti muuttaa 9.12.1969 tekemäänsä päätöstä siten, että Vallilan tonttien n:o 31/531, 4/537 sekä 3 ja 5/547 vuokrauspäätöksestä poistetaan indeksiä koskeva lauseke, joten tontin n:o 31/531 vuosivuokra on 770 mk, tontin n:o 4/537 vuosivuokra on 734 mk sekä tonttien n:o 3 ja 5/547 yhteinen vuosivuokra on 1 050 mk (4.5. 841 §, 27.7. 1310 §).

Ab Åshaka -nimiselle yhtiölle vuokratun Vallilan asuintontin n:o 33/545 vuokra-aikaa päätettiin jatkaa 1.9. lukien, irtisanomisaika 6 kk, vuosivuokra em. päivästä lukien 600 mk, muut ehdot entiset (11.5. 893 §).

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle vuokrattujen, Pohjois-Haagan asuntotontteja n:o 1 ja 6/29145 sekä autopaikkatontteja n:o 2, 7, 8 ja 9/29145 ja autopaikkakorttelia n:o 29148 vastaavien alueiden vuokrasopimusta päätettiin jatkaa entisin ehdoin 31.12. 1971 saakka, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes nyt vuokrattavista alueista tehdään lopullinen aluevaihtosopimus (26.1. 182 §, 1.6. 1015 §).

Alueiden antaminen vuokralle eri tarkoituksiin. Seuraavien vuokrausten ehdoista mainitaan jäljempänä vain tärkeimmät. Paraforms Oy:lle päätettiin vuokrata Käpylästä liikerakennusten tontti n:o 2/858 ajaksi 1.9. 1971–31.12.2010. Alkuvuosivuokra oli 143 894 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 62 563 mk (27.7. 1311 §).

Oulunkylän tontti n:o 4/28052 vuokrattiin Keskusosuusliike Hankkijalle ajaksi 1.7.–31.12.1971. Vuokrana perittiin 130 654 mk vuosineljänneksittäin etukäteen (29.6. 1185 §, 28.9. 1712 §).

Rakennusliike Pekka Nyström Oy:lle päätettiin vuokrata Munkkiniemessä sijaitseva tila Tomt 12 kv 217 RN:o 1^{272}, joka oli merkitty tontiksi n:o 11/29055, asemakaavan mukaista rakentamista varten 1.5. alkaen aluevaihtokirjan allekirjoituspäivään saakka, kuitenkin kauintaan 31.12.1971 saakka 6 090 mk:n vuosivuokrasta. Lautakunta päätti palauttaa ko. tontin vuokran ajalta 5.11.–31.12.1971 yhtiölle (16.3. 525 §, 20.4. 714 §, 30.11. 2132 §).

Mustalaislähetys-yhdistykselle päätettiin vuokrata n. 2 200 m²:n suuruinen alue Puistolan tilasta RN:o 7^{127} ajaksi 1.9.1970–31.8.1975 100 mk:n vuokrasta (19.10. 1827 §).

Lautakunta päätti vuokrata apteekkari R. Kairalle n. 1 000 m²:n suuruisen alueen Laajasalosta elementtirakenteista väliaikaista apteekkia varten 1.1.1972 lukien, irtisanomisaika 6 kk, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes Yliskylän ostoskeskus olisi valmistunut siihen vaiheeseen, että apteekki voi siinä aloittaa toimintansa, 1 500 mk:n vuosivuokrasta (2.11. 1926 §).

Rake Oy:lle päätettiin vuokrata alennustavaratalon rakentamista varten 1.1. alkaen Leppävaarasta karttapiirroksen n:o 15431/

NA 52 mukainen alue, jonka pinta-ala on 7.5 ha ja johon kuuluu Espoon kauppalan Suurhuopalahden kylässä sijaitsevat tilat RN:o 2^{404}–RN:o 2^{411} ja RN:o 2^{413} sekä osa tiloista RN:o 2^{458}–RN:o 2^{462}, RN:o 2^{522}–RN:o 2^{525} ja RN:o 2^{1190}. Alueen vuokraa tarkistettiin siten, että vuosivuokra on 1.1.1972 alkaen 257 630 mk, 1.1.1976 alkaen 309 156 mk ja 1.1.1981 alkaen 360 682 mk (7.1. 61 §, 26.1. 199 §, 23.11. 2085 §).

Tonttien ja alueiden vuokraaminen rakennustöiden aloittamista varten. Helsingin Asuntokeskuskunta Hakalle tai sen toimesta perustettavalle As Oy Haapaniemenkatu 16:lle päätettiin vuokrata Sörnäisten tontin n:o 4/399 pinta-alaltaan 2 037.7 m²:n suuruinen osa ajaksi 1.1.–30.6.1972, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes alue kaupungin ja Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan välillä tehtävällä aluevaihtosopimuksella siirtyy jälkimmäiselle. Vuokramies suorittaa alueesta 5 759 mk:n suuruisen kuukausivuokran (21.12. 2250 §).

Lautakunta päätti vuokrata Kiinteistö Oy Casa Academica Fastighets Ab:lle Etu-Töölön tontin n:o 3/434 em. ajaksi, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes kaupunginvaltuuston päätöksen nojalla tehtävä pitkäaikainen vuokrasopimus tulee voimaan. Vuokra-alueesta suoritetaan vuokraa 5 400 mk kuukaudessa (7.12. 2172 §).

Sokeain Ystävät -yhdistykselle päätettiin vuokrata Oulunkylästä yleisen rakennuksen tontti n:o 4/28226 ajaksi 1.10.1971–31.3.1972, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes yhtiön kanssa tehtävä pitkäaikainen vuokrasopimus tulisi voimaan. Vuokra-alueesta suoritettiin vuokraa 624 mk kuukaudessa (19.1. 136 §, 28.9. 1717 §).

Sähkölaitokselle päätettiin vuokrata n. 528 m²:n suuruinen alue Pihlajiston tontista n:o 2/38307 siirrettävää lämpökeskusta varten 1.3.1971–31.12.1974 väliseksi ajaksi 2 112 mk:n tilitysvuosivuokrasta (16.2. 341 §).

Lautakunta päätti vuokrata Helsingin Puhelinyhdistykselle Pihlajamäen asemakaavaluonnoksen mukaan tonttiin n:o 1/38018 liitettävän, n. 240 m²:n suuruisen alueen Malmin kylän tilasta Dal RN:o 6^{114} 1.11. alkaen toistaiseksi, mutta kauintaan 6 kk sen jälkeen kun ko. asemakaava on saanut lainvoiman. Vuokrana suoritetaan 45 mk kuukaudessa (19.10. 1844 §).

Rakennus Oy:lle päätettiin vuokrata Suurmetsän tontti n:o 2/41224 ajaksi 1.11.1971–30.6.1972, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes Kiinteistö Oy Jakolaakson kanssa tehtävä em. tonttia koskeva pitkäaikainen vuokrasopimus tulee voimaan. Alueesta suoritettava vuokra oli 2 605 mk kuukaudessa (9.11. 1992 §).

Lautakunta päätti vuokrata Etola Oy:lle Herttoniemestä tonttiin n:o 15/43012 kuuluvaksi merkityn, 538.9 m²:n suuruisen määräalan yleisestä alueesta Cz^1 tonttijakokartan n:o 3359 mukaisesti 17.8.–31.12.1971 väliseksi ajaksi, kuitenkin kauintaan siihen saakka, kunnes aluetta koskeva pitkäaikainen vuokrasopimus on allekirjoitettu, 42 mk:n kuukausivuokrasta (27.7. 1301 §, 17.8. 1453 §, 31.8. 1526 §).

Eläke-Varma -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata Pitäjänmäen tonttiin n:o 9/46138 merkitty, 2 443.6 m²:n suuruinen alue, mikä muodostuu osasta Konalan kylän tilaa Skyttas RN:o 3^{243} ja osasta yleistä aluetta 46 K. Vuokrasuhde alkaa 1.10.1971 ja on voimassa vuokrakohdetta koskevan aluevaihtokirjan allekirjoituspäivään, kuitenkin kauintaan 31.3.1972 saakka, kuukausivuokra 436 mk (21.9. 1650 §).

Eräiden vuokrasopimusten jatkaminen, irtisanominen ym. Kaasulaitoksen vuokraoikeus Sörnäisten rantatien varrella Kulosaaren sillalle johtavien ramppien välissä olevaan kortteliin TK 253 merkittiin päättyväksi 30.4. (27.4. 763 §).

Vallilan siirtolapuutarhapalstojen vuokra-aikaa päätettiin pidentää 1.1.1971 lukien 31.12.1976 saakka; alkuvuosivuokrana pidetään 40 p/m² ja indeksiin sidottuna perusvuosivuokrana 18 p/m² (2.2. 235 §).

Kuusakoski Oy:n, Urakoitsija Einari Koskelan ja Helsingin Ravirata Oy:n vuokrasopimukset, irtisanomisaika 2 viikkoa, VR:n Tennis -yhdistyksen vuokrasopimus, irtisanomisaika 3 kk sekä Kuusakoski Oy:n, Pelti- ja Rautatyö Oy:n, Suomen Tapetti ja Väri Oy:n, Ka-Vi-Ka Oy:n, Ahdekiven Kiviveistämö Oy:n, Metallitae Oy:n, Telemetalli Oy:n ja Teräsjäte Oy:n vuokrasopimukset, irtisanomisaika 6 kk, Vallilassa ja Mäkelässä irtisanottiin päättyviksi 31.8. ja vuokramiehiä kehotettiin tähän päivään mennessä tyhjentämään ja siistimään em. vuokra-alueensa vuokrasopimusten edellyttämään kuntoon (16.2. 332 §).

Kalevi Laukkasen vuokrasopimus, joka koski Vähänkyröntien varrella Käpylän korttelin n:o 951 rakentamattomalla tontilla sijaitsevaa, n. 575 m²:n suuruista aluetta, merkittiin päättyneeksi 31.5. ja vuokramiehelle palautettiin kesäkuun 250 mk:n suuruinen vuokra (17.8. 1447 §).

S. Hallberg Oy:n vuokraoikeus Munkkiniemen tonttiin n:o 5/30038 merkittiin päättyväksi 31.3. (tonttij. 3.3. 71 §).

Maan Auto Oy:n vuokrasopimusta n. 700 m²:n suuruiseen alueeseen Särkiniementie 7:n edustalla olevasta puistikosta Lauttasaaressa päätettiin jatkaa 31.7. saakka entisin ehdoin (1.6. 1020 §).

Pukinmäen Vapaaehtoisen Palokunnan vuokraoikeutta n. 0.37 ha:n suuruiseen määräalaan tilasta Tallbacka RN:o 8:216 Malmilla päätettiin jatkaa 31.12.1973 saakka muuten entisin ehdoin, paitsi että vuosivuokrana 1.1.1972 alkaen peritään 100 mk (5.10. 1750 §).

Wärtsilä Oy:n vuokraoikeus n. 2 100 m²:n suuruiseen tonttiin n:o 8/38096 Ormuspellontie 16:ssa Malmilla merkittiin päättyneeksi 30.11. (14.12. 2197 §).

Valtion ja kaupungin välinen, Pihlajiston tontin n:o 1/38305 määräalaa, 5 225.7 m², ja Aulangontie-nimistä katualuetta koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyneeksi 26.11. (21.12. 2252 §).

Jäälaitteet Oy:n vuokraoikeus Reimarlan tonttiin n:o 3/46130 merkittiin päättyneeksi 31.3. (13.7. 1263 §).

V- ja U-seura Uuraan Vilpas -nimisen yhdistyksen Katinpaasi-saarta koskevaa vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 1.1.1972 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, entisin ehdoin (30.11. 2125 §).

Asuntotonttien ym. vuokrat. Rahatoimistolle ilmoitettiin perimistä varten kertomusvuonna ja v:n 1972 I neljänneksellä erääntyvät kultaklausuuliehtoiset maanvuokrat (26.1. 189 §, 4.5. 826 §, 31.8. 1537 §, 12.10. 1806 §).

Lautakunta tarkisti seuraavat vuokramaksut: Asunto Oy Koskelan Veljestuvalle vuokratun Koskelan asuntokerrostalotontin n:o 2/975 (5.1. 16 §), maanvilj. Aleksi Komsalle ym. vuokratun Reimarlan asuntotontin n:o 5/46128 (2.3. 418 §, 9.3. 463 §), perustettavalle Ateljeetalosäätiölle vuokratun Myllypuron asuntotontin n:o 3/45154 (2.3. 418 §, 26.10. 1886 §), Suur-Helsingin Osuuskassalle vuokratun Laajasalon rivitalotontin n:o 2/49080 (27.7. 1305 §) sekä Viikinmäessä olevien vuokra-alueiden vuokramaksun (7.12. 2161 §).

Lautakunta päätti muuttaa T:mi Rilkkeen omistaja I. Liikkaselle vuokratun n. 2 000 m²:n suuruisen Lahdentien ja Rajakyläntien välisellä matsäalueella olevan alueen vuokran 1.11.1971–31.8.1972 väliseksi ajaksi 20 mk:ksi /kk entisen 200 mk:n kuukausivuokran asemesta mm. sillä ehdolla, että vuokramies ei kyseisenä aikana varastoi ko. alueelle räjähdysaineita (16.11. 2034 §).

Vuosivuokran indeksisidonnaisuutta koskevan sopimuskohdan muuttaminen. Lautakunta päätti muuttaa seuraavien kaupunginvaltuuston tekemien vuokrauspäätösten perusteella tehtävien vuokrasopimusten indeksilausekkeen: Oulunkylän tonteista n:o 1/28212, 2/28213, 2/28217, 3/28273 ja 1/28290 sekä Kontulan tontista n:o 1/47033 tehtävän sopimuksen (1.6. 1030 §).

Vuokrakauden alkamisajankohdan siirtäminen. Lautakunta päätti suostua Helsingin

Kauppa- ja Sihteeriopiston Kannatusyhdistyksen anomukseen ja siirtää Oulunkylän tontin n:o 13/28171 vuokrakauden alkamisajankohtaa 31.12.1971 saakka (9.11. 1995 §).

Kiinnityksenhaltijan suostumuksen antaminen eräiden tiekorvausten nostamiseen. Lautakunta päätti Viikin latokartanon kylässä Viikinmäki RN:o 2^4 ja 2^{11} -nimisillä tiloilla sijaitseviin tontteihin N:o 19, 22 ja 23 kohdistuvien kiinnitysten kiinnityksenhaltijana antaa suostumuksensa siihen, että vuokramiehille, työnjoht. Leo Sarreksen oikeudenomistajille, saadaan suorittaa Turun maanjako-oikeuden v:n 1970 lopulla antamassa päätöksessä mainittu korvaus tietoimitusasiassa N:o 72620 (29.6. 1181 §).

Rasitesopimukseen yhtyminen. Kaupunki yhtyi valtion ja Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten ev.lut. seurakuntien väliseen Tuomiokirkon kryptan varauloskäyntiä koskevaan rasitesopimukseen (8.6. 1083 §).

Rajaseinäsopimukset lisättiin Vartiokylän tonttien n:o 5, 7, 16 ja 23/45192 sekä 5 ja 6/45193 vuokrasopimuksiin (26.1. 191 §, 7.9. 1574 §).

Vuokrauspäätösten muuttaminen, tarkastaminen, täydentäminen ja peruuttaminen. Lautakunta päätti muuttaa Laaturakenne Oy:n kanssa 22.12.1970 tekemäänsä vuokrasopimusta siten, että sopimus koskee Pietarinkatu 6:ssa Eirassa olevaa tonttia n:o 5/135 tontin n:o 3/135 asemesta (19.1. 130 §).

Interhotel Oy:n ja Finnair Oy:n kanssa tehtyä tonttia n:o 1/468 (Töölö) koskevaa vuokrasopimusta päätettiin täydentää siten, että vuokramies on velvollinen luovuttamaan vuokra-alueelta korvauksetta tilan yleistä taksiasemaa varten eräin ehdoin (16.2. 338 §).

Suomen Pelastusarmeijan Säätiön kanssa 4.8.1970 tehtyä vuokrasopimusta, joka koski iäkkäiden miesalkoholistien väliaikaista suojakotia varten vuokrattua Vallilan tonttia n:o 7/542 Inarintie 7:ssä, päätettiin muuttaa siten, että vuokra-alue käsittää em. tontin lisäksi n. 3 m:n levyisen kaistaleen entisestä tontista n:o 9/542 ja että huoltoajo alueelle saadaan johtaa tämän tontin kautta (6.4. 644 §).

Lautakunta päätti muuttaa reht. Johan Aholan kanssa tehtyä, Eläintarhan huvila N:o 9 -nimisen vuokra-alueen vuokrasopimusta siten, että sopimuksesta poistetaan ehto siitä, että enintään puolet huoneistojen yhteisestä pinta-alasta saa olla alivuokralaisten käytössä sekä että vuosivuokra 1.11.1971 lukien on 2 000 mk (12.10. 1795 §).

Stiftelsen Blomsterfonden i Helsingfors -nimisen säätiön ja kaupungin välillä 28.8. 1935 tehtyä vuokrasopimusta, joka koski vanhainkodin rakentamista varten vuokrattua Käpylän tonttia n:o 40/890, päätettiin muuttaa siten, että vuosivuokra 1.7.1971 alkaen on 350 mk (8.6. 1077 §).

Lautakunta päätti täydentää Asgerd Summelinin säätiön kanssa 21.5.1970 tekemäänsä vuokrasopimusta, joka koski vanhusten asuntolan rakentamista varten vuokrattua Haagan tonttia n:o 7/29069, siten että siihen lisätään seuraava ehto: »Siinä tapauksessa, että tontille rakennettavien rakennusten rakentamiseksi myönnetään valtion asuntolaina, tontin vuokraoikeutta ei saa mistään syystä irtisanoa.» (9.3. 479 §).

Lautakunta päätti peruuttaa 9.6.1970 tekemänsä päätöksen, jonka mukaan Vilho Wilkmanilta ostetaan Tapanilassa sijaitseva Marjula RN:o 9^{304} -niminen tila 800 mk:n käteiskauppahinnasta (5.1. 31 §) sekä kaupunginhallituksen 28.12.1970 tekemän päätöksen Tapaninkylän tontin n:o 7/39307 varaamisesta Rakennusliike Lauri Salo Oy:lle (26.10. 1888 §).

Eva Variksen kanssa tehtyä, Herttoniemen huvila N:o 76 -nimisen vuokra-alueen vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että vuokra-alueeksi merkitään n. 1 500 m^2:n suuruinen alue, joka on päärakennuksen piha- ja puutarha-aluetta sekä että vuosivuokraksi tulee 300 mk edellyttäen, että kaupunginhallitus hyväksyy alueella olevien rakennusten oston (7.1. 60 §).

Lautakunta päätti

täydentää Teknos-Maalit Oy:n kanssa tekemiään vuokrasopimuksia, jotka koskivat Pitäjänmäen n. 9 418 m²:n suuruista tonttia n:o 8/46023 Takkatie 3:ssa ja n. 2 508 m²:n suuruista tonttia n:o 8/46022 Takkatie 8:ssa, siten että edellistä tonttia koskevaan sopimukseen lisätään kohta, jossa mainitaan, että tontin väestönsuojatarve tyydytetään jälkimmäisellä tontilla ja että sopimuksissa korjataan tonttien numerot voimassa olevien tonttijakojen mukaisiksi (9.2. 285 §) sekä

peruuttaa lämpökeskuksen rakentamista varten perustettavan yhtiön kanssa 2.10.1970 tekemänsä päätöksen Vuosaaren tontin n:o 2/54052 vuokraamisesta em. tarkoitukseen (11.5. 879 §).

Vuokraoikeuden siirrot kertomusvuoden aikana merkittiin (11.5. 882 §, 17.8. 1441 §, tonttij. 12.5. 185 §).

Maanvuokraussopimusten rakennusvelvollisuutta koskevan ehdon muuttaminen. Lautakunta päätti muuttaa vahvistamiinsa yleisiin vuokrasopimusehtoihin sisältyvän rakentamisvelvollisuutta koskevan pykälän muiden kuin asuntoalueiden osalta (16.11. 2048 §).

Kaupungin vuokratonteille rakennettavien asuintalojen huoneistojen luovutuksen valvonta. Lautakunta myönsi osakkeenomistajille eräitä lupia huoneistojensa antamiseen vuokralle määräajaksi sekä oikeutti eräät yhtiöt ym. pitämään alivuokralaisia.

Asuntojen hyväksyminen ns. poikamiesasunnoiksi. Lautakunta päätti oikeuttaa Kiinteistö Oy Salpausseläntie 3:n toistaiseksi vuokraamaan 4 h+k:n käsittäviä huoneistoja yksinäisten henkilöiden asunnoiksi eräin ehdoin (26.1. 203 §).

Rakennusten vuokraaminen. Opett. Oma Immoselle päätettiin vuokrata Malmilla sijaitsevilla tiloilla Nydal RN:o 1^{223} ja Nydal I RN:o 1^{290} olevat rakennukset 1.7. alkaen toistaiseksi sillä ehdolla, että hän suorittaa vuokravelkansa 1.1.1971 lähtien (6.7. 1222 §) sekä

dipl.ins. Nathan Rubinsteinille vuokrata Laajasalon tilalla Uppby RN:o 2^{415} oleva asuinrakennus 15.10. alkaen toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk, 700 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (28.9. 1696 §).

Rakennusten vuokrasopimusten muuttaminen ja irtisanominen. Valtionrautateiden Alppilan laitesuojaa koskeva vuokrasopimus irtisanottiin päättyväksi 1.3.1972 alkaen (24.8. 1491 §);

Autorekisterikeskuksen vuokraoikeutta tilapäisen toimistoparakin pitämiseen Hernesaaressa päätettiin pidentää 1.1.1971 lukien, irtisanomisaika 1 kk, kuitenkin kauintaan 30.6.1972 saakka, muutoin entisin ehdoin (12.1. 83 §);

Helsingin Työväen Hiihtäjät -nimiselle yhdistykselle hiihtomajan pitämistä varten vuokratun, Herttoniemessä sijaitsevan n. 5 000 m²:n suuruisen, Hirvenpää-nimisen alueen vuokraoikeutta päätettiin pidentää 31.10.1976 saakka entisin ehdoin (16.3. 524 §) sekä

Tikkurilan Poliisien Yhdistyksen vuokrasopimus Vuosaaren tilan RN:o 4^{70} alueella olevaan virkistysmajaan merkittiin päättyneeksi 31.12.1970; kertomusvuoden 50 mk:n suuruinen vuokra palautettiin kokonaisuudessaan (23.2. 375 §).

Sergei Ylämurto oikeutettiin käyttämään talousvajana Tapanilassa Ripetien varrella tilalla RN:o 3^{234} olevaa n. 20 m²:n suuruista vajarakennusta 16.6. alkaen, irtisanomisaika 1 kk, 50 mk:n vuosivuokrasta ym. ehdoin (tonttij. 26.5. 240 §).

Oikeus rakennusten hallussapitoon. Ins. Einar Carlborg oikeutettiin pitämään hallinnassaan Oulunkylässä sijaitsevalla Myllypelto 9 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset 1.1.–31.3.1972 välisenä aikana. Rakennusten käyttöoikeudesta perittiin 1 200 mk ja Carlborg itse vastasi rakennusten hoitokustannuksista (30.11. 2134 §).

Alueen varaaminen EM-järjestelytoimikunnan käyttöön. Lautakunta päätti varata toi-

mikunnan käyttöön Stadionin eteläisen etupihan 10.–15.8.1971 väliseksi ajaksi 300 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta mm. sillä ehdolla, että aluetta käytetään ko. aikana vain poliisilaitoksen kanssa sovittavalla tavalla (9.2. 272 §).

Tontinvarauksista luopuminen. Merkittiin tiedoksi, että Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten ev.lut. seurakuntien kirkkohallintokunta on ilmoittanut luopuvansa Munkkiniemessä sijaitsevan tontin n:o 1/30003 ja Maunnevalla sijaitsevan erottamattoman määräalan korttelissa n:o 33037 varauksista (5.1. 22 §).

Eräiden rakennusten siirtäminen kiinteistölautakunnan hallintoon. Lautakunta päätti, että Kuninkaankartanon saaresta ja Vantaanjoen länsirannalta Tekniikan museolle varatulla alueella sijaitsevat, vesilaitoksen käytöstä vapautuvat rakennukset ja rakenteet siirretään lautakunnan hallintoon, osa välittömästi, osa 1.1.1972 lukien ja osa 1.6.1972 lukien (9.11. 1986 §).

Alueiden luovuttaminen metrotoimikunnan ja -toimiston käyttöön. Lautakunta päätti luovuttaa em. toimikunnan käyttöön 1.6.1971 lukien Junatieltä Kulosaaren länsirannalle ulottuvat työalueet siltä osin kuin ne ovat lautakunnan hallinnassa, lukuun ottamatta Työpajakaduksi merkittyä katualuetta. Tukialueesta suoritetaan korvausta 1 500 mk kuukaudessa, ym. ehtoja (18.5. 925 §, 8.6. 1081 §).

Lautakunta päätti luovuttaa metrotoimiston käyttöön metron rataosuuden Kulosaari–Herttoniemi rakentamista varten hallinnassaan olevat alueet. Käyttöoikeuden luovutus ei kuitenkaan koskenut Herttoniemen siirtolapuutarhapalstoja, siihen liittyi myös muita rajoituksia ja ehtoja (19.10. 1850 §).

Lisäksi lautakunta päätti luovuttaa Hakaniemen työtunnelin yleissuunnitelman mukaiset alueet, n. 1 200 m²:n suuruisen avoleikkausalueen korvauksetta ja n. 270 m²:n suuruisen työmaan tukialueen 81 mk:n kuukausivuokrasta em. toimiston käyttöön 1.6. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk (8.6. 1081 §).

Lautakunta käsitteli vuoden aikana useita *asunto- ja lisälainoja koskevia asioita,* kuten niiden myöntämistä, peruuttamista, hylkäämistä, vakuuksien vaihtamista ja hyväksymistä, väliaikaisten takaussitoumusten palauttamista ym.

Lisäksi lautakunta vaati yhteistakauksia eräiden lainojen väliaikaiseksi vakuudeksi (24.8. 1501 §), hyväksyi eräiden talokohtaisten asuntolainojen etuoikeusjärjestyksen (16.11. 2046 §) ja myönsi panttioikeudet lisälainojen vakuudeksi (7.12. 2159 §, 21.12. 2239 §).

Kiinteistökaupassa pidätetyn kauppahinnan osan suorittaminen myyjälle. Lautakunta päätti suorittaa opettaja Oma Immoselle 20.11.1970 tehdyssä Tapanilan eräitä tiloja koskevassa kiinteistökaupassa pidätetyn kauppahinnan osan, 4 000 mk, ilman korkoa (21.12. 2240 §).

Työmaa-alueiden vuokraaminen ym. Polar-rakennusosakeyhtiölle päätettiin vuokrata n. 300 m²:n suuruinen alue Punavuoresta Punavuorenkadun varrelta kortteleiden n:o 83 ja 118 välistä tilapäistä työmaaparakin pitämistä varten 16.6. alkaen, irtisanomisaika 2 viikkoa, kuitenkin kauintaan 31.7.1972 saakka 300 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (tonttij. 9.6. 261 §).

Otto Wuorio Oy oikeutettiin käyttämään n. 200 m²:n suuruista aluetta Sörnäisissä Katri Valan puistossa tilapäistä työmaaparakkia varten ja rakentamaan ylikulkusilta em. alueelta tontille n:o 34 Vilhovuorenkujan ylitse sekä pitämään parakkia ja ylikulkusiltaa paikalla mm. 200 mk:n suuruisesta kuukausikorvauksesta 16.5.1971 alkaen, irtisanomisaika 2 viikkoa, kuitenkin kauintaan 28.2.1972 saakka (4.5. 839 §).

Rakennusviraston katurakennusosasto oikeutettiin käyttämään työmaa- ja sepelimurskaamotarkoituksiin n. 2 ha:n suuruista aluetta Mäkelän varastoalueen keskustassa

1.2.1972 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk (6.7. 1218 §).

Rakennusliike Väinö Korolaiselle päätettiin vuokrata n. 700 m²:n suuruinen alue Käpylästä tontin n:o 2/827 kaakkoispuolelta Kullervonkadun varrelta tilapäistä työmaaparakkien ja rakennustarvikkeiden pitämistä varten 16.4. alkaen, irtisanomisaika 2 viikkoa, 210 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (tonttij. 14.4. 146 §, 26.5. 241 §).

Kiinteistö-oy Jakomäentie 6 oikeutettiin luovuttamaan Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle tontista n:o 1/41216 2 778 m²:n suuruinen alue tilapäiseksi työmaavarastoksi sillä ehdolla, että luvansaaja ei peri alueesta suurempaa vuokraa, kuin mitä itse sen osalta maksaa (14.9. 1602 §).

Alfred Palmberg Oy:lle päätettiin vuokrata Herttoniemen tontin n:o 2/43069 pohjoispuolelta n. 800 m²:n suuruinen alue tilapäisen työmaarakennuksen rakentamista varten 1.1.1972 alkaen, irtisanomisaika 3 kk, kuitenkin kauintaan 31.12.1972 saakka 240 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (21.12. 2251 §).

Lautakunta päätti vuokrata rakennusvirastolle Pitäjänmäeltä tontista n:o 6/46023 sekä sen ja Pitäjänmäentien väliseltä alueelta yht. n. 2 400 m²:n suuruisen alueen 16.2.1971 alkaen, irtisanomisaika 1 kk, kuitenkin kauintaan 31.12.1971 saakka 480 mk:n tilityskuukausivuokrasta eräin ehdoin (16.2. 340 §).

Rakennus-Salonen ky:lle päätettiin vuokrata Laajasalon tontin n:o 1/49083 ja tontin n:o 2/49080 välisestä puistoalueesta n. 200 m²:n suuruinen alue työmaaparakkia varten 60 mk:n kuukausivuokrasta 1.11. alkaen, irtisanomisaika 2 viikkoa, ym. ehdoin. Lisäksi yhtiö oikeutettiin käyttämään tilapäisenä työmaatienä em. puistoalueen eteläreunaa 50 mk:n kuukausikorvauksesta samasta ajankohdasta alkaen ja irtisanomisaika sama (tonttij. 20.10. 470 §).

Alueen vuokraaminen ajorampin rakentamista varten. Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirikonttorille päätettiin vuokrata ko. tarkoitukseen Pitäjänmäen tontista n:o 6/46023 sekä sen länsipuolelta yht. n. 100 m²:n suuruinen alue, ehtoina mm. 30 mk:n kuukausivuokra ja 1 kk:n irtisanomisaika (16.2. 340 §).

Maantiealueen vuokraaminen Malmilta. Oy Metallitoimi -nimiselle yhtiölle päätettiin vuokrata tonttiin n:o 3/38172 kuuluva, n. 4 m²:n suuruinen alue Malmin kylän tilasta Pehrs RN:o 1[59] sekä n. 330 m²:n suuruinen alue yleistä maantiealuetta tonttijakokartan n:o 2758 mukaisesti. Vuokraus olisi voimassa 1.11.1971 alkaen toistaiseksi, kuitenkin kauintaan 30.6.1972 saakka ja alueesta perittäisiin 65 mk:n suuruinen kuukausivuokra (19.10. 1843 §).

Eräiden vuokrasopimusten jatkaminen ja irtisanominen. Lautakunta päätti merkitä Paraisten Kalkki Oy:lle myönnetyn luvan Sörnäisten tontille n:o 2/293 tulevan liikennetunnelin tontinpuoleisen suuaukon leventämiseen päättyväksi 31.12. (10.8. 1394 §).

Hotellikiinteistö Oy:n vuokraoikeus Kivelänkadun ja Töölönkadun kulmassa olevaan, n. 2 100 m²:n suuruiseen työmaa-alueeseen merkittiin päättyväksi 30.11. (tonttij. 21.9. 410 §).

Insinööritoimisto Oy Vesi-Pekka oikeutettiin käyttämään Ruoholahden korttelin n:o TK 789 pohjoispuolella olevaa, n. 850 m²:n suuruista entistä vuokra-aluettaan edelleen työmaa-alueena 1.6.–30.7.1971 välisen ajan 850 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta eräällä ehdolla (6.7. 1211 §).

Asunto Oy Saarenkatu 6–8:n oikeus käyttää sisäänajotienä Hermannin kortteleiden 652 ja 656 välistä puistoaluetta merkittiin päättyväksi 31.12. (27.7. 1299 §).

Alueiden luovuttaminen maankaivuu-, louhinta- ja rakennustöiden aloittamista varten. Lautakunta päätti jatkaa 1.9.1972 saakka seuraavien Keskus-Sato Oy:lle ja Polar-rakennusosakeyhtiölle em. tarkoitukseen vuokrattujen Pihlajiston tonttien vuokrasopimuksia: yhdistetty liike- ja asuntoker-

rostalotontti n:o 1/38308 kuukausivuokra 3 249 mk, tontit n:o 3 ja 4/38308 sekä 1 ja 3/38310, kuukausivuokra 5 514 mk, asuntokerrostalotontti n:o 2/38310, kuukausivuokra 1 716 mk ja rivitalotontti n:o 1/38313, kuukausivuokra 1 150 mk, muutoin kaikki entisin ehdoin. Tontit vuokrattiin kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes tonttien omistusoikeus vaihtokirjalla siirtyy yhtiölle (4.5. 842 §, 18.5. 921 §, 1.6. 1014 §, 17.8. 1442 §, 21.9. 1649 §, 30.11. 2127 §).

Mainituille yhtiöille tai niiden toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata Pihlajiston tontti n:o 1/38311 1.5.1971–1.9.1972 väliseksi ajaksi 2 762 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (20.4. 694 §, 4.5. 842 §, 18.5. 921 §, 30.11. 2127 §).

Lisäksi em. yhtiöille päätettiin vuokrata Pihlajiston asemakaavan mukainen tontti n:o 2/38316 ko. tarkoitukseen ajaksi 15.5.1971 –1.9.1972, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes nyt vuokrattavasta alueesta tehdään lopullinen aluevaihtosopimus. Alue vuokrattiin 274 mk:n kuukausivuokrasta ym. ehdoin (27.4. 758 §, 4.5. 842 §, 18.5. 921 §, 30.11. 2127 §).

Lautakunta päätti vuokrata em. tarkoitusta varten Helsingin Nuorisohotellit Oy:lle perustettavan kiinteistöosakeyhtiön lukuun valtion asuntolainan turvin rakennettavan nuorisohotellin rakentamiseksi Herttoniemessä sijaitsevan tontin n:o 1/43171 ajaksi 1.10.–31.12.1971. Vuokra oli 8 993 mk, lisäksi muita ehtoja (14.9. 1623 §, 21.9. 1660 §).

Viljelys- ja laidunmaat ym. Kesäkaudeksi 1971 päätettiin vuokrata puutarh. W. Brettschneiderille n. 7 000 m²:n suuruinen alue Tapanilasta RN:o 3^{27} ja RN:o 3^{48} käytettäväksi juurikasmaana 150 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 9.6. 258 §),

agron. V. Nymanille Marjaniemestä n. 1.2 ha:n suuruinen alue RN:o 2^{1034}, RN:o 2^{1035} ja RN:o 2^{1036} käytettäväksi karjan laidunmaana 60 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta (16.3. 531 §),

Aleksi Leppäselle n. 200 m²:n suuruinen alue Puotilasta Arhotie 13:n takaa käytettäväksi perunamaana 10 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (18.5. 930 §) sekä

Kauppapuutarha A. Johansson & Co:lle n. 5 000 m²:n suuruinen alue tilasta RN:o 1^{1009} Laajasalon Jollaksesta Rantalaivurintien varrelta 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta käytettäväksi juurikasviljelymaana (tonttij. 17.3. 125 §). Kaikki alueet vuokrattiin sillä ehdolla, että anoja huolehtii alueen siistimisestä käytön aikana.

Saarioinen Oy oikeutettiin istuttamaan isokokoisia puuntaimia n. 5 000 m²:n suuruiselle alueelle Lassilan Kaupinmäentien varrelle sillä ehdolla, että yhtiö korvaa kaupungille alueen käytöstä 500 mk:n vuosivuokran, irtisanomisaika kaksi viikkoa, ja että alue siistitään päivittäin (11.5. 889 §, 15.6. 1118 §).

Lautakunta päätti muuttaa Puotinharjun Puhos Oy:n kanssa 25.11.1969 tehtyä, tontilla n:o 2/45071 olevan taimitarhan ja -myymälän vuokrasopimusta siten, että vuokrauksesta poistetaan määräys, jonka mukaan se päättyy viimeistään 31.12.1971. Lisäksi tehtiin esitys alennetun vuosivuokran perimisestä (2.3. 405 §).

Viljelyspalstojen vuokrien korottaminen. Lautakunta päätti, että viljelyspalstojen vuokra v:n 1972 alusta on 5 p/m² (21.12. 2242 §).

Kunnostustyöt ym. Rakennus Oy oikeutettiin suorittamaan Pohjois-Jakomäen tontin n:o 2/41221 autopaikoitusalueen kunnostustöitä 15.3. alkaen ja lisäksi suorittamaan tontin n:o 1/41224 paikoitusalueen täyttötöitä sekä varastoimaan alueelle kaivuu- ja louhosmassoja 1.10. alkaen eräin ehdoin (2.3. 410 §, 28.9. 1713 §).

Suomen Messut Osuuskunta oikeutettiin aloittamaan Pohjoismaisten rakennuspäivien näyttelyrakennelman työt Messukentän n. 150 m²:n suuruisella osalla 17.5. alkaen ja messujen rakennustyöt Messukolmion n. 400 m²:n suuruisella alueella 23.8. alkaen. Jälkimmäinen lupa myönnettiin 50 mk:n ker-

takaikkisesta korvauksesta (11.5. 896 §, 31.8. 1535 §).

Rakennusliike Mauri Räty Ky:lle myönnettiin oikeus ohjata Pukinmäessä sijaitsevan Kenttätien katuliikenne vesi- ja viemäriliittymätyön aikana kulkemaan Kenttätie 8–10:ssä olevan työkohteen sivuitse kaupungin omistamalla maalla (20.4. 723 §).

Oikeusneuvos Olavi Heinoselle, arkkit. Heikki Tallgrenille ja ekon. Ritva Tallgrenille myönnettiin lupa korvauksetta kunnostaa asemakaavaluonnoksen mukaiset Purjetuulentien ja Laitamyötäisentien katualueet liikennöitävään kuntoon Laajasalon kylän tilan RN:o 1[716] kohdalla sekä sijoittaa em. kiinteistöä palvelevat vesijohdot em. katualueille toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk, ym. ehdoin (8.6. 1065 §).

Moottoriajoneuvojen huoltoasemat, polttoaineen jakeluasemat ja -laitteet. Shell Oy oikeutettiin pitämään Katajanokan tontin n:o 17/138 itäpuolella olevalla puistoalueella 1.5. lähtien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk, kahta jakelulaitetta ja kahta palavia nesteitä sisältävää maanalaista säiliötä Viktor Ek Oy:n moottoriajoneuvoja varten. Alueen käytöstä suoritettaisiin 1 366 mk:n suuruinen vuotuinen vuosivuokra, lisäksi asetettiin muita ehtoja (18.5. 926 §).

Ahjo-Yhtymä Oy:lle päätettiin vuokrata Sörnäisten korttelin TK 278 n. 1 386 m²:n suuruinen tontti n:o 36, vahvistetussa asemakaavan muutoksessa tontti n:o 2, ja sen itä- ja pohjoispuolelta lisäpihatilaksi n. 970 m²:n suuruinen alue kuljetusautojen pesu- ja huoltohallia varten ajaksi 1.10.1971–30.9. 1976 10 298 mk:n vuosivuokrasta (17.8. 1455 §, 19.10. 1832 §).

Töölön tontin n:o 33/478 Töölönkadun puoleinen puolisko päätettiin vuokrata Suomen BP Oy:lle 1.2. 1971–31.1.1973 väliseksi ajaksi ja Ruusulankadun puoleinen puolisko Union-Öljy Oy:lle 1.4.1971–31.1.1973 väliseksi ajaksi tilapäistä bensiininjakeluasemaa ja vartioitua maksullista paikoitusaluetta varten, kumpikin 10 000 mk:n vuosivuokrasta (26.1. 188 §, 23.3. 562 §).

Gulf Oil Oy:n vuokraoikeutta Laakson tontilla n:o 3/604 sijaitsevaan huolto- ja jakeluasemaan päätettiin jatkaa ajaksi 1.1.1971–31.12.1975 muutoin entisin ehdoin, paitsi että vuosivuokrana peritään 60 000 mk (2.2. 232 §).

Kiinteistöjen Jäteautot Oy:lle päätettiin vuokrata Kyläsaaren tontteja n:o 5 ja 6/661 vastaava, n. 3 769 m²:n suuruinen alue yhtiön huolto- ja keskuslaitosta ja siivouspalveluliikkeen keskuslaitosta varten ajaksi 1.4.1971–31.12.1995. Vuotuinen vuokramaksu alueesta oli 20 730 mk ja indeksiin sidottu perusvuosivuokra 9 423 mk, ym. ehtoja (19.1. 134 §). Em. sopimusta muutettiin siten, että alue käsittää myös n. 1 637 m²:n suuruisen tontin n:o 7 1.10. alkaen. Vuotuiseksi vuokramaksuksi tuli 29 737 mk ja indeksiin sidotuksi perusvuosivuokraksi 13 517 mk (6.7. 1224 §).

Lautakunta päätti muuttaa Kuorma-autojen Tilauskeskusyhdistyksen Kyläsaaren polttoaineiden jakelulaitesopimusta siten, että em. yhdistys oikeutettiin pitämään neljää moottoripolttoaineiden jakelulaitetta kolmen sijasta 1.7. alkaen muutoin entisin ehdoin, paitsi että jakelulaitteista saadaan jakaa moottoripolttoainetta em. yhdistyksen jäsenten lisäksi HKR:n Konevarikon Autokerho -nimisen yhdistyksen jäsenille ja että lisälaitteen piirustukset on esitettävä kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi (22.6. 1152 §).

Lupia polttoaineiden jakelulaitteiden pitämiseen Hermannin eräillä tonteilla myönnettiin seuraavasti: Kiinteistö Oy Kiiskinkatu 7:lle tontilla n:o 7/665, Suomen Kauko-Rahti Oy:lle tontilla n:o 14/665 ja Shell Oy:lle tontilla n:o 8/661. Kaksi ensimmäistä lupaa myönnettiin 1.9. lukien ja kolmas 1.8. lukien, irtisanomisaika 6 kk, kuitenkin kauintaan 31. 12.1976 saakka. Kaikki luvat myönnettiin 828 mk:n vuosikorvauksesta (10.8. 1388–1390 §).

Shell Oy:n vuokraoikeus Hermannin tontilla n:o 7/666 oleviin maanpäällisiin säiliöihin merkittiin päättyneeksi 31.12.1970 (30.3. 593 §).

Rakennusviraston puhtaanapito-osaston luvat kahden maanpäällisen säiliön pitämiseen naftan varastoimista varten Maunulassa ja Kulosaaressa merkittiin päättyneiksi 31.12. 1970 (tonttij. 28.4. 170 §).

Lautakunta päätti tarkistaa Shell Oy:n kanssa 15.12.1958 tehtyä, Eliel Saarisentien ja Nuijamiestentien risteyksessä olevaa, 3 650 m²:n suuruista aluetta koskevaa vuokrasopimusta siten, että vuokra-alue tulee käsittämään moottoriajoneuvojen huoltoasematontin n:o 7/29146 Haagassa; vuokrasopimus jää muilta osin voimaan entisin ehdoin (27.7. 1302 §).

Lautakunta päätti irtisanoa Esso Oy:n kanssa 21.6.1961 tehdyn, Nuijamiestentien itäpuolella olevan huoltoasema-alueen lisäalueen vuokrasopimuksen päättymään 1.1. 1972 (21.9. 1662 §).

Union-Öljy Oy:ltä päätettiin periä Nurmijärventien ja Muurimestarintien risteyksessä olevan huoltoasema-alueen käytöstä 1.1.–31.1.1972 väliseltä ajalta 581 mk (21.12. 2252 §).

Gulf Oil Oy:lle päätettiin vuokrata n. 1 000 m²:n suuruinen lisäalue Tuomarinkylän tilasta RN:o 1[645] Torpparinmäen tienhaaran läheisyydestä Tuusulantien luoteispuolelta huoltoaseman liikenteen järjestelyä ja paikoitusta varten 1.2. lukien. Vuokrasopimus päättyy yhdessä päävuokrasopimuksen kanssa. Vuosivuokrana peritään alueen käytöstä 600 mk (26.1. 196 §).

Lasitukku Oy oikeutettiin pitämään Malmin tontilla n:o 4/38171 polttoaineen jakelulaitetta säiliöineen yksinomaan omaa tarvetta varten 1.10. lukien, irtisanomisaika 6 kk, kuitenkin kauintaan 31.12.1976 saakka 864 mk:n suuruisesta vuosikorvauksesta (19.10. 1851 §).

Shell Oy:lle 6.3.1961 myönnetty oikeus pitää Herttoniemen tontilla n:o 1/43065 yhtä jakelulaitetta säiliöineen merkittiin päättyväksi 16.5.1972 (23.11. 2091 §). Vuokrasopimuksiin sisältyi myös muita tässä mainitsematta jätettyjä ehtoja.

Puhelinkaapelien jakokaappien rakentamisluvat ym. Helsingin Puhelinyhdistykselle myönnettiin lupia puhelinkaapelien jakokaappien rakentamiseen eri puolelle kaupunkia (5.1. 36 §, 19.1. 139 §, 23.2. 371 §, 16.3. 528 §, 23.3. 568 §, 15.6. 1106 §, 17.8. 1446 §, 14.12. 2202 §). Lisäksi myönnettiin lupia puhelinmaakaapelien ja puhelinjohtojen välivahvistinkaappien rakentamiseen (19.1. 140 §, 23.3. 567 §, 11.5. 883 §, 3.8. 1357 §, 14.9. 1608 §, 28.9. 1705 §).

Edelleen lautakunta myönsi lupia myös muuntamon sijoittamiseen, pistorasiapylväiden asentamiseen, pistoraiteen raiteenpitojärjestelmän ja tilapäissähkölinjan rakentamiseen (2.2. 234 §, 8.6. 1067 §, 10.8. 1404 §, tonttij. 12.5. 199 §).

Erilaisten rakennusten ym. rakentaminen. Vallilan Siirtolapuutarhayhdistys oikeutettiin rakentamaan ja pitämään uudisrakennusta Vallilan siirtolapuutarha-alueella korvauksetta niin kauan kuin alueen puutarhapalstojen vuokra-aika on voimassa sillä ehdolla, että yhdistys vastaa rakennuksen sekä vanhan että uuden osan hoitokustannuksista (23.11. 2084 §).

Helsingin uudet asuntolat Oy oikeutettiin rakentamaan väliaikainen asuntola yksinäisille miehille Kumpulaan Intiankadun ja rakentamattoman Kumpulantien kulmaan ja pitämään sitä paikalla 1.1.1972–31.12.1976 välisen ajan 300 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta (12.10. 1801 §).

Neiti Aili Torvista kehotettiin rakentamaan siirtolapuutarhamaja Pakilan siirtolapuutarhapalstan n:o 320 alueelle siirtolapuutarhatoimiston osoittamaan paikkaan ja muutoin sen antamien ohjeiden mukaisesti vuoden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista eräällä uhkaehdolla (17.8. 1443 §).

Vesilaitos oikeutettiin rakentamaan Herttoniemeen Hitsaajankadun varrelle Kipparvuoren kallion edustalle paineenkorotusase-

ma ja pitämään se paikallaan 1.1.1972 lukien, irtisanomisaika 6 kk, 50 mk:n vuotuisesta tilitysvuokrasta ja sillä ehdolla, että vesilaitos huolehtii paineenkorotusaseman alueen välittömän ympäristön puhtaanapidosta (28.9. 1698 §).

Lisäksi myönnettiin lupia erilaisten rakennelmien rakentamiseen eri puolille kaupunkia (9.3. 480 §, 6.4. 630 §, 25.5. 968 §, 8.6. 1073 §, 22.6. 1142, 1143 §, 31.8. 1536 §).

Lautakunta päätti irtisanoa seuraavat sopimukset: Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan oikeuden Pääskylänkatu 4:ssä Sörnäisissä olevan lastauslaiturin pitämiseen 31.3. (tonttij. 3.3. 74 §), Paraisten Kalkkivuori Oy:n oikeuden irtosementin lastauslaitteiden pitämiseen Kalliossa Käenkuja 5:n kohdalla katualueella 31.3. (30.3. 595 §) sekä vesilaitoksen vuokraoikeuden, joka koskee sille Herttoniemestä Hirvitien ja Herttoniementien välistä nykyisellä Itäväylällä välipumppuaseman rakentamista varten vuokrattua aluetta, 30.4. (tonttij. 12.5. 180 §).

Tilapäiset tiet, vesijohdot ym. Lupia tilapäisten teiden, vesijohtojen, viemäreiden tms. rakentamiseen ja pitämiseen kaupungin maalla myönnettiin eräissä tapauksissa (5.1. 33 §, 2.3. 417 §, 16.3. 535 §, 6.4. 633 §, 20.4. 711 §, 25.5. 980 §, 17.8. 1452 §, 31.8. 1539 §, 7.9. 1554 §, 5.10. 1748 §, 30.11. 2136 §, tonttij. 12.5. 199 §).

Lautakunta päätti hyväksyä Haagassa sijaitsevan tilan RN:o 1^{273} tilapäisviemäröintiluvan irtisanotuksi 1.1.1971 lähtien (12.1. 99 §).

Alko Oy:lle myönnetty lupa yksityisten kaivojen ja vesijohtojen rakentamiseen kaupungin omistamalle Vuosaaren kylän tilalle RN:o 3^{273} merkittiin päättyväksi 31.12.1971 (24.8. 1483 §).

Lupia eri puolilla kaupunkia sijaitsevien *kenttien ym. rakentamiseen,* kunnostamiseen ja pitämiseen myönnettiin kertomusvuonna (25.5. 985 §, 1.6. 1032 §, 8.6. 1071 §, 22.6. 1155 §, 31.8. 1527 §, 5.10. 1738 §, 12.10. 1784, 1785 §, 2.11. 1924 §, 16.11. 2042 §, tonttij. 1.12. 536, 547 §).

Ryhmäpuutarha- ja loma-alueen perustaminen. Lautakunta päätti kehottaa tonttiosastoa ryhtymään toimenpiteisiin uuden ryhmäpuutarha- ja loma-alueen perustamiseksi myöhemmin tarkemmin määrättävälle alueelle joko Porkkalanniemen, Salmen, Eerolan tai Sipoon suunnalta (30.3. 599 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraaminen. Kertomusvuoden aikana annettiin vuokralle mm. seuraavat varasto- ja pienteollisuusalueet:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokra-kausi päättyy	Alku-vuosi-vuokra mk	Indeksiin sidottu perus-vuosi vuokra	Päätös
Ormuspelto	2/38093	8 028	Firestone Oy	31.12.1995	18 465	8 028	12.10. 1783 §
»	6/38093	2 054	Kenno-Jäähdyttäjä Oy	30. 9.1981	4 724	2 054	24. 8. 1499 §
»	5/38096	2 625	Konepaja K. A. Wigg Oy	31.12.1981	6 038	2 625	16.11. 2039 §
Malmi	9/38171	4 173	Valtameri Osakeyhtiö	31.12.1976	11 016	4 590	14.12. 2216 §
Tattarisuo	1/41006	1 900	Mäkelä, Väinö	31. 5.1976	2 736	—	2.11. 1929 §
»	1/41014 9/41014	3 900	Rengasala Oy	31. 3.1982	5 382	2 340	19.10. 1841 §
»	2/41014 10/41014 11/41014	4 750	Rakennusliike Häyrinen Oy	»	6 555	2 850	»
»	4/41014 12/41014	3 250	Lasikaluste Oy	»	4 485	1 950	»
»	5/41014 13/41014	»	Heat-ON Oy	»	»	»	»
»	14/41014	1 500	Metallitehdas Hei-ma Oy	»	2 070	900	»
»	15/41014	»	Rakennus- ja elementtiliike Pistetyö Oy	»	»	»	»
»	1/41020 9/41020	3 250	Hitsausmiehet Oy	»	4 485	1 950	2.11. 1933 §
»	2/41020 10/41020	»	Kaivuu- ja Kuljetusyhtiö Caj & Leif Snellman	»	»	»	»
»	11/41020	1 500	Kuljetus Oy Pekka Peltonen	»	2 070	900	»
Vartiokylä	3/45191 4/45191	2 400	I. P. Produkter Oy	31.12.1981	6 912	2 880	14.12. 2208 §
»	8/45191 9/45191 12/45191 13/45191	4 800	Osakeyhtiö S & N	»	13 824	5 760	»
»	10/45191 11/45191	4 700	Teollisuus-Teräs Oy	»	13 536	5 640	»
»	17/45191 18/45191	2 400	Elfving Oy	»	6 912	2 880	»
»	8/45192	1 120	Oy Konttorikeskus	»	3 226	1 344	»
»	9/45192 12/45192	2 560	Kone-Tukku Oy	»	7 373	3 072	»
»	10/45192	2 350	Rafu Lönnström Osakeyhtiö	»	6 768	2 820	»
»	13/45192	1 120	Textil Oy	»	3 226	1 344	»

Edellä lueteltujen varasto- ja pienteollisuustonttien vuokraehdoista mainittakoon seuraavaa: Ormuspellon tontin n:o 2/38093 kohdalla olevan kadun tultua kestopäällystetyksi lautakunnalla on oikeus perusvuosivuokran korottamiseen;

Ormuspellon tontit n:o 6/38093 ja 5/38096 sekä Tattarisuon muut tontit paitsi tontti n:o 1/41006 on aidattava panssariverkkoaidalla 31.12.1972 mennessä;

Vartiokylän tontteja vuokrattaessa määrättiin samalla kullekin tontille kuuluva osuus yhteisen väestönsuojan rakentamiskustannuksista. Tämä oli maksettava kaupungille vuokranmaksun yhteydessä ensimmäisten viiden vuoden aikana.

Alueen vuokraaminen puutavaran varastoimiseen. Lautakunta päätti vuokrata Soinne Oy:lle Ruoholahdesta tontin N:o 47/TK 789 länsipuolella olevan n. 1 085 m²:n suuruisen alueen 1.1.1971 alkaen, irtisanomisaika 1 kk, 326 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin sekä veloittaa yhtiötä ko. alueen käyttämisestä ilman sopimusta aikana 1.12.1962–31.12.1970 (26.1. 200 §).

Tilapäisen varastoalueen vuokraaminen Pukinmäestä. Autoilija Toivo Syrjäselle päätettiin vuokrata n. 300 m²:n suuruinen alue Isokaivontien ja Puroniityntien kulmassa olevalta tontilta RN:o 1^{168} traktoreiden ja kuorma-autojen sekä niiden osien varastoimista varten 1.2.1971 lukien, irtisanomisaika

1 kk, 30 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 3.2. 42. §).

Alueen vuokraaminen rakennustarvikkeiden varastoimista varten. Rakennustoimisto Karme Oy:lle päätettiin vuokrata Jakomäestä tontin n:o 2/41216 luoteispuolelta n. 1 000 m²:n suuruinen alue 1.8.1971 alkaen 300 mk:n kuukausivuokrasta, irtisanomisaika 2 viikkoa, kuitenkin kauintaan 31.1.1972 saakka (tonttij. 3.11. 493 §).

Alueiden vuokraaminen autojen varastoimista varten. Scan-Auto Oy:lle päätettiin vuokrata Reimarlan tontteja n:o 2 ja 3/46130 sekä 4 ja 5/46134 vastaavat, yht. n. 14 953 m²:n suuruiset alueet 1.10. lukien, irtisanomisaika 6 kk, 32 896 mk:n vuosivuokrasta. Yhtiön oli huolehdittava alueitten osalta tien kunnossa- ja puhtaanapidosta (7.9. 1576 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraoikeuden siirrot kertomusvuoden aikana merkittiin (8.6. 1074 §, 13.7. 1263 §, 21.9. 1652 §, 19.10. 1842 §, tonttij. 20.1. 16 §, 12.5. 185 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokrasopimusten muuttaminen, vuokraehtojen tarkistaminen ym. Lautakunta päätti peruuttaa 15.9.1970 tekemänsä päätöksen, jonka mukaan Paperinkeräys Oy:lle vuokrattiin n. 13 000 m²:n suuruinen alue Toukolasta korttelin n:o 685 itäpuolelta paperin varastoimista varten (13.7. 1256 §).

Lautakunta päätti muuttaa 1.4. lukien liikk.harj. Aleks Haverisen Pakilan tonttia n:o 2/34102 koskevaa vuokrasopimusta siten, että vuokra-alueen suuruudeksi tulee n. 2 450 m² entisen 1 450 m²:n sijasta, jolloin lisäksi tulee n. 1 000 m²:n suuruinen osa tontista n:o 3/34102; perusvuokraksi tulee 2 220 mk entisen 870 mk:n sijasta ja nykyvuokraksi 4 440 mk. Tilapäisvuokraus merkitään päättyväksi 31.4. (9.2. 279 §, 2.3. 402 §).

Lautakunta päätti tarkistaa Viikinmäessä olevien vuokra-alueiden vuosivuokria niin, että perusvuosivuokrat 1.1.1972 lukien ovat vuokra-alueen Mv 213-1 osalta 218 mk, vuokra-alueen Mv 213-2 osalta 306 mk ja vuokra-alueen Mv 213-3 osalta 284 mk (7.12. 2161 §).

Lautakunta päätti muuttaa Cyklop Oy:n kanssa 8.9.1970 tekemäänsä Vartiokylän tontteja n:o 5, 6 ja 15/45192 koskevaa vuokrasopimusta vuokramaksun ja -ajan osalta seuraavasti: Vuotuinen vuokramaksu, joka vuosineljänneksittäin on maksettava kaupungin rahatoimistoon, on 31.3.1972 saakka 9 293 mk ja 1.4.1972 alkaen on indeksiin sidottu perusvuosivuokra 4 224 mk. Vuokra-aika on 1.10.1970–30.9.1980 aikaisemman 1.10.1970–30.9.1975 sijasta (11.5. 899 §, 25.5. 962 §).

Lautakunta päätti merkitä Arne Zimmerman Oy:n kanssa 10.9.1970 tehtyyn, Reimarlan tontin n:o 8/46130 n. 3 000 m²:n suuruista osaa koskevaan vuokrasopimukseen, että sopimus koskee tonttirekisteriin merkittyä tonttia n:o 11/46130 (2.3. 399 §).

Lautakunta päätti merkitä Erikoisöljyt Oy:n kanssa 9.9.1965 tehtyyn, Reimarlan suunniteltua tonttia n:o 7/46130 vastaavan, n. 3 015 m²:n suuruisen alueen vuokrasopimukseen, että sopimus koskee tonttirekisteriin merkittyä tonttia n:o 10/46130 (2.3. 400 §).

Lisäksi *merkittiin tiedoksi* selvitys Tattarisuon varasto- ja pienteollisuusalueen loppuosan kunnostamisesta (9.2. 277 §).

Lautakunta päätti *myöntää vuokramaksuvapautuksen* Akvila Oy:lle, Hanke Oy:lle, Kommandiittiyhtiö E. Hanslin & Co:lle, T:mi Alex. F. Lindbergille, Hans Palsbo Oy:lle, Ulkomarkkinat Oy:lle, Valomainos Oy:lle ja Maalausliike S. A. Vanhatalolle Vartiokylän teollisuusalueen tonttien osalta ajalta 1.7.–31.12.1971 ja lykätä väestönsuojamaksun perimistä vastaavalla ajalla (25.5. 981 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokraoikeuksien jatkaminen. Malmin tontin n:o 12/38093 vuokraoikeutta päätettiin jatkaa 31.12.1995 saakka (23.2. 374 §).

Tattarisuon tonttien vuokra-aikoja jatkettiin seuraavasti: v:een 1975 tonttien n:o

5/41004, 4 ja 5/41008 (5.1. 19 §, 9.2. 283 §); v:een 1976 tonttien n:o 3/41006 ja 10/41008 (15.6. 1111 §, 5.10. 1745 §); v:een 1990 tontin n:o 9/41004 (9.2. 282 §) sekä v:een 1995 tonttien n:o 12/41003, 4/41006, 3/41007 ja 16/41008 (11.5. 892 §, 1.6. 1028 §, 15.6. 1110 §, 5.10. 1745 §).

Herttoniemen tonttien n:o 5/43072 ja 3/43076 vuokraoikeuksia jatkettiin 31.12. 1995 saakka (9.3. 476 §, 27.4. 771 §).

Vartiokylän tontin n:o 23/45191 vuokraoikeutta päätettiin jatkaa 31.12.2000 saakka (14.9. 1620 §).

Pitäjänmäellä Takkatien tonttien n:o 1–7/46037, 1–15/46038 sekä 3 ja 5–7/46039 vuokraoikeuksia jatkettiin 31.12.1995 saakka (17.8. 1448 §, 5.10. 1757 §).

A. W. Liljeberg Oy:n vuokraoikeutta n. 4 250 m²:n suuruiseen tilapäiseen varastoalueeseen Toukolan korttelissa n:o 678 päätettiin jatkaa 31.12.1971 saakka (14.9. 1622 §).

Viikin varastoalueen vuokra-alueiden 1–8/I, 1–5/II, 1–3/III sekä 1 ja 3–6/IV vuokraoikeuksia päätettiin jatkaa 31.12.1976 saakka muutoin entisin ehdoin, paitsi että alueille määrättiin uudet kiinteät vuosivuokrat (12.10. 1807 §, 26.10. 1874 §).

Lautakunta päätti pidentää liikk.harj. Aili Jaakkolan vuokraoikeutta Malmin pienteollisuustonttiin n:o 2/38171 1.7.–31.12.1972 väliseksi ajaksi entisin ehdoin (9.3. 461 §, 23.11. 2097 §).

Lautakunta päätti pidentää Putkitie Oy:n vuokraoikeutta Tapaninkylän varastotonttiin n:o 2/39124 31.12.1983 saakka ja myöntää vuokraoikeuteen vapaan siirto-oikeuden sillä ehdolla, että vuosivuokraksi tulee 1.9. 1971–31.3.1972 väliseksi ajaksi 9 862 mk entisen 9 416 mk:n asemesta ja 1.4.1972 alkaen indeksiin sidotuksi perusvuosivuokraksi 4 288 mk (10.8. 1404 §).

Lautakunta päätti pidentää Peruna- ja Juurikasvarasto Oy:lle vuokrattujen Herttoniemen tonttia n:o 3/43057 vastaavan, n. 7 889 m²:n suuruisen alueen ja tonttia n:o 1/43057 vastaavan, n. 1 245 m²:n suuruisen alueen vuokrasopimuksia toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk, entisin ehdoin (9.3. 478 §).

Varasto- ja pienteollisuusalueiden vuokrasopimusten päättyminen. Kertomusvuonna merkittiin päättyviksi seuraavat sopimukset:

Alue	Tontti ja kortteli n:o	Pinta-ala m²	Vuokraaja	Vuokra-aika päättyy	Päätös
Mäkelän varastoalue	1 ja 3/IV	2 250	Andersson, Wallu	31. 1.1972	6. 7. 1218 §
»	2/IV	800	Lauri Viding Oy	»	»
»	1/V	500	Nieminen, Kalle	»	»
»	2–7/V	4 220	Sesonki-Auto Oy	»	»
»	1/VII	2 750	Rak.liike Häyrinen Oy	»	»
»	4/VII	1 200	Hei-Ma Oy	»	»
»	VI	3 765	Rakennusviraston katurakennus — osasto	»	»
Tattarisuo	6/41008	1 500	Saren, J. E. M.	31.12.1970	24. 8. 1484 §
Reimarla	7/46130	268	Erikoisöljyt Oy	1. 4.1971	2. 3. 400 §

Lautakunta päätti merkitä rakennusviraston puhtaanapito-osaston vuokraoikeuden Alppilassa olevaan hiekan varastopaikkaan päättyneeksi 31.12.1970 (9.3. 474 §).

Runkotyö Oy:n vuokraoikeus Mäkelän varastoalueen tonttiin n:o 5/10 merkittiin päättyväksi 31.12. (tonttij. 13.7. 303 §).

Vesilaitoksen vuokraoikeudet n. 600 m²:n suuruiseen, täytemaan varastoimista varten vuokrattuun alueeseen Lahdentien ja Jokiniementien välistä ja n. 5 000 m²:n suurui-

seen, louhoskiven varastoimista varten vuokrattuun alueeseen Vantaanjoen länsirannalta merkittiin päättyviksi 31.7. (tonttij. 28.4. 165 §).

Kuljetusliike R. Laakso ja K:ni omistajan Reijo Laakson vuokraoikeus Lapinmäentien varrelta ns. Reijolan puutarha-alueelta Haagasta tilapäistä varastoimista varten vuokrattuun, n. 1 000 m²:n suuruiseen alueeseen irtisanottiin päättyväksi 16.1. (5.1. 18 §).

Rakennusliike Vasa Oy:n vuokrasopimus, joka koskee Haagan tontin n:o 2/29018 itäpuolelta puistoalueelta varastoimista varten vuokrattua aluetta, merkittiin päättyväksi 31.3. eräällä ehdolla (30.3. 600 §).

Rakennusviraston puhtaanapito-osaston vuokraoikeus n. 5 000 m²:n suuruiseen, hiekan varastoimista varten vuokrattuun alueeseen Haagan suolta merkittiin päättyväksi 31.3. (tonttij. 31.3. 139 §).

Uudenpellon varastoalueen vuokrasopimukset, jotka koskivat n. 550–1 300 m²:n suuruisia vuokra-alueita n:o 6–13, 15, 16, 19 ja 19a, merkittiin päättyviksi 31.5. (4.5. 824 §).

Pienoisgolfkentät. Lautakunta myönsi 8 yhdistykselle luvan pienoisgolfkenttien pitämiseen toiminnassa kertomusvuoden kesäkautena, kullekin 50 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoilla (16.3. 532 §, 20.4. 705 §, 4.5. 838 §).

Kesäkahvilat ja ulkotarjoilualueet. Lupa ulkotarjoilun harjoittamiseen kaupungin omistamalla katu- tai puistoalueella myönnettiin kertomusvuoden kesän ajaksi seuraaville: Ravintola Elite Oy:lle, Runebergin puistikko, 250 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta; Tit-Bit Oy:lle, Toivonkatu 1–3, 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta; Herkku-Kokki Oy:lle, Kivelänkatu 9, 250 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta sekä Ravintola Tokyolle, Tykistökatu 11, 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (27.4. 776, 777 §, 1.6. 1026 §, tonttij. 12.5. 196 §).

Joht. Viljo Tikkaselle päätettiin vuokrata 1.7.1971–31.12.1973 väliseksi ajaksi Mannerheimintien, Arkadiankadun ja Pohjoisen Rautatiekadun rajoittaman puistikon läntinen osa istutettua pensasriviä myöten 8 000 mk:n vuosivuokrasta kesäkahvilan pitämistä varten eräillä ehdoilla. Lisäksi myönnettiin em. vuokrasopimukseen vapaa siirto-oikeus ja hyväksyttiin kesäkahvilarakennuksen piirustukset (20.4. 722 §, 11.5. 902, 903 §).

Edelleen päätettiin jatkaa joht. Tikkasen Töölön rantakahvilan vuokraoikeutta 1.9. 1971–31.8.1974 väliseksi ajaksi entisin ehdoin (28.9. 1709 §).

Lautakunta päätti vuokrata uudelleen Tervasaaressa olevan aittarakennuksen ja myöntää käyttöoikeuden sen lähialueeseen Pro-Kruunuhaka-säätiölle kahvilatoiminnan harjoittamista varten ajaksi 1.6.1971–31.5. 1976, muutoin entisen vuokrasopimuksen mukaisin ehdoin (27.7. 1296 §).

Taivallahden evankelisluterilaisten seurakuntien Epongero-Kahvila-yhdistys oikeutettiin pitämään kahta jäätelönmyyntikioskia 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta Temppeliaukion kirkkotontilla kesäkahvilatoimintaan liittyvinä (tonttij. 6.7. 296 §).

Lautakunta päätti myöntää *luvat pohjatutkimuksen suorittamiseen* Munkkiniemessä (tonttij. 5.1. 9 §), *kahden vedenalaisen kiven räjäyttämiseen* Lauttasaaressa (tonttij. 28.4. 171 §), *tilan lohkomiseen* kahdeksi tontiksi Suutarilassa (6.7. 1209 §), *maaperätutkimusten suorittamiseen* Nurmijärven kunnan Hyvinkään kylässä (29.6. 1180 §) ja *vedenottoon Iitissä* (22.6. 1158 §).

Lisäksi myönnettiin *lupia aitojen rakentamiseen,* alueiden aitaamiseen, tavaravaunujen uudelleen maalaukseen, uimaranta-alueen eristämiseen yleisöltä ja uimarannan kokoonpanosuunnitelman hyväksymiseen sekä määrättiin sakko tontin aitaamisvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta.

Vuokra- ym. alueiden katselmukset. Vuokra-alueiden vuosikatselmukset päätettiin kertomusvuonna suorittaa ns. läntisellä alueella 14.4.–17.6. sekä 1.9.–22.10. välisinä aikoina. Niiden suorittamista varten valittiin lau-

takunnan edustajat (16.3. 518 §, 10.8. 1408 §).

Lisäksi suoritettiin 13.9. katselmus Pitäjänmäellä (tonttij. 8.9. 404 §, 13.9. 406–408 §).

Kiinteistö Oy Klaavuntie 8–10:lle, As Oy Mäkelänkatu 31:lle ja As Oy Tuulimyllyntie 3:lle myönnettiin pidennystä, kuitenkin kauintaan 30.9.1972 saakka, em. yhtiöiden vuokra-alueilla pidetyissä katselmuksissa annettujen korjausmääräysten täyttämiseen (23.11. 2083 §).

Kallion louhintaa varten Lohjan Kalkkitehdas Oy:lle *vuokratun,* Vuosaaren vuokrauksiin liittyvän n. 0.55 ha:n suuruisen *alueen* vuokraoikeutta päätettiin jatkaa 31.10.1971 saakka 449 mk:n kertakaikkisesta lisäkorvauksesta (10.8. 1398 §).

Autojen paikoitusalueet. Pekka Meriluodon oikeus maksullisen paikoituspaikan pitämiseen rakentamattomalla tontilla Unioninkatu 41:ssä merkittiin päättyväksi 31.12.1971 (21.12. 2262 §, tonttij. 17.11. 510 §).

Sylvi Örnin vuokrasopimusta Annankadun entisen ruotsalaisen kansakoulun kenttään päätettiin jatkaa ajaksi 1.6.–31.8. ja 1.9. alkaen toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk, muuten entisin ehdoin, paitsi että paikoituspaikka on pidettävä avoinna ja vartioituna ympäri vuorokauden, ellei toisin sovita sekä että kentältä on varattava kaksi paikkaa liikennelaitoksen tarkastajia varten edellyttäen, että paikoista suoritetaan vuokramiehelle yht. 10 mk:n korvaus kuukaudessa (11.5. 881 §, 7.9. 1575 §).

Kiinteistö Oy Vaasankatu 10 oikeutettiin perimään yhtiön maanalaisista pysäköintipaikoista 75 mk kuukaudessa paikkaa kohti (16.3. 523 §).

EM-71 järjestelytoimikunta oikeutettiin käyttämään yleisurheilun EM-kilpailujen aikana 10.–15.8. paikoitusalueina Töölön sokeritehtaan tonttia ja Urheilukadun vinopaikoitusaluetta Toivonkadun ja Nordenskiöldinkadun välisellä osalla (25.5. 983 §).

Suomen Messut Osuuskunta oikeutettiin käyttämään Töölön entisen sokeritehtaan piha-aluetta näyttely-yleisön autojen paikoituspaikkana 14.–18.9. välisenä aikana (10.8. 1396 §).

Suomen Urheiluliitto sai luvan käyttää em. aluetta paikoitusalueena 11. ja 12.9. tapahtuvan Suomi–Puola -yleisurheilumaaottelun aikana (7.9. 1572 §).

Kiinteistö Oy Kiiskinkatu 7:lle päätettiin vuokrata autojen paikoittamista varten Hermannista Kiiskinkadun ja Kyläsaarenkadun välistä n. 500 m²:n suuruinen alue 16.12. lukien, irtisanomisaika 1 kk, 100 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 1.12. 534 §).

Volvo Oy:n vuokraoikeus paikoitusalueena käytettyyn, n. 2 800 m²:n suuruiseen osaan Vallilan tontista n:o 6/534 Teollisuuskatu 3 a:ssa merkittiin päättyväksi 15.4.1972 (30.11. 2137 §).

Lautakunta päätti vuokrata Kuorma-autojen Tilauskeskusyhdistykselle n. 2 000 m²:n suuruisen paikoitusalueen Sofianlehdosta Mäkelänkadun itäpuolella olevan Union-Öljy Oy:n takaa 1.7.1971 lukien, irtisanomisaika 3 kk, 600 mk:n kuukausivuokrasta (15.6. 1122 §).

Autorex Oy:lle päätettiin vuokrata autojen paikoitusta varten n. 500 m²:n suuruinen alue Etelä-Haagan tontista n:o 3/29073 1.4. lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk, 150 mk:n kuukausivuokrasta (tonttij. 17.3. 107 §).

Puotinharjun Puhos Oy oikeutettiin kunnostamaan yleiseksi paikoitusalueeksi Vartiokylässä Turunlinnantien ja Olavinlinnantien kulmauksessa sijaitsevasta paikoitusalueesta n. 2 500 m²:n suuruinen osa ja käyttämään sitä korvauksetta 15.10. alkaen toistaiseksi, irtisanomisaika 1 kk (5.10. 1739 §).

Lautakunta päätti vuokrata Sivenin Koneliike Oy:lle n. 850 m²:n suuruisen alueen paikoitusta varten Pitäjänmäen tonttien n:o 1 ja 2/46024 takana olevalta puistoalueelta 16.4. lukien, irtisanomisaika 2 viikkoa, 170 mk:n kuukausivuokrasta (2.2. 240 §, 23.2. 359 §).

Purjehdusseuroille yms. vuokratut alueet. Suomen Punaisen Ristin Etelä-Helsingin osastolle myönnettiin lupa pelastusaluksensa talvitelakointiin Sörnäisten ranta-alueella

talvikautena 1971–1972 kauintaan 30.6.1972 saakka (tonttij. 1.12. 533 §).

Raimo ja Hilkka Lindgrenille päätettiin vuokrata Etu-Töölön Ourat-saaren länsiosasta n. 300 m²:n suuruinen alue ajaksi 1.10.1971–31.5.1972 veneiden talvitelakoimista varten 100 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta (tonttij. 21.9. 412 §).

Leo Heikkiselle ja Juhani Salovaaralle myönnettiin luvat alustensa telakoimiseen Vattuniemen laiturialueelle Lauttasaaressa talvikaudeksi 1970–1971, edellinen 75 mk:n ja jälkimmäinen 300 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (5.1. 38 §, 12.1. 89 §).

Lautakunta päätti todeta Maritim Oy:n Vattuniemessä sijaitsevan telakkatontin n:o 7/31129 pinta-alan olevan 1.4. lukien 10 384 m² entisen 9 407 m²:n sijasta sekä vahvistaa tarkistetuksi perusvuokraksi 10 384 mk/v entisen 7 996 mk:n asemesta ja indeksilukua 200 vastaavaksi vuokraksi 20 768 mk/v entisen 15 992 mk:n asemesta (19.1. 126 §).

Gunnar Hallin vuokrasopimus, joka koski Lauttasaaren tontin n:o 1/31011 kohdalla olevaa verkonkuivauslaituria, irtisanottiin päättyväksi 1.3.1972 alkaen (28.9. 1710 §, 12.10. 1794 §).

Waltic Oy:lle päätettiin vuokrata Lauttasaaren tontin n:o 1/31129 ja Vattuniemen puistotien välinen alue ajaksi 1.10.1971–31.5.1972 veneiden talvitelakoimista varten 500 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta eräillä ehdoilla (tonttij. 21.9. 411 §).

Kone Oy:n vuokrasopimus, jolla yhtiö oli oikeutettu pitämään pyörävajaa ja moottorivenelaituria Tammisalossa Ruonasalmenpuiston pohjoispuolella, merkittiin päättyneeksi 1.1.1971 lukien (12.1. 96 §).

Yliskylän laiturikerho -niminen yhdistys oikeutettiin pitämään venelaiturina Laajasalossa Axel Lindbergintien pohjoispäässä olevaa entistä laituria 1.12. alkaen, irtisanomisaika 1 kk, 100 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta (tonttij. 1.12. 535 §).

Ulkonäyttelyalueet ja myyntipaikat. Messukenttä, Stadionin eteläinen etupiha sekä Messukolmio ja puistikko päätettiin vuokrata Suomen Messut Osuuskunnalle 2.8.–15.10. pidettäviä Helsingin Kansainvälisiä Teknisiä Messuja varten yht. 6 530 mk:n vuokrasta ym. ehdoin (9.2. 272 §). Lisäksi osuuskunnalle vuokrattiin Pohjoismaisten Rakennuspäivien ulkonäyttelyalueeksi Messukolmio ja -kenttä 25.5.–19.6. väliseksi ajaksi 1 235 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta ym. ehdoin (4.5. 832 §).

Veneiden ja venetarvikkeiden myynti- ja esittelypaikkoja vuokrattiin tarkemmin määrätyiltä paikoilta kaupungin ranta-alueilta. Korvaukset kesäkaudelta vaihtelivat 50 mk:sta 300 mk:aan (16.3. 526 §, 30.3. 590 §, 20.4. 720 §, 27.4. 764 §, 10.8. 1406 §).

Lupia autojen, asuntovaunujen, moottorikelkkojen, puhtaanapitokaluston yms. esittelyyn ulkosalla kaupungin alueella myönnettiin myös vuoden aikana. Nämä luvat olivat enimmäkseen lyhytaikaisia.

Urheilukilpailujen, ulkoilmajuhlien ym. pitämiseen luovutetut alueet. Kertomusvuonna myönnettiin entisillä ehdoilla lupia erilaisten ulkona pidettävien tilaisuuksien järjestämiseen lautakunnan hallinnassa olevilla katu- tai puistoalueilla. Näistä tilaisuuksista mainittakoon hengelliset ulkoilmakokoukset, mielenosoituskulkueet, ja -kokoukset, laskiais- ja vappujuhlat, liikenne- ym. kilpailut, erilaiset konsertit, koiravaljakko- ym. ajelut jne.

Tonttiosaston päällikkö oikeutettiin edelleen myöntämään luvat maalla tapahtuvan ilotulituksen järjestämiseen tai juhannuskokon polttamiseen (25.5. 965 §).

Essolaisten Autokerho oikeutettiin järjestämään liukkaan kelin harjoittelurata Laajasaloon Koirasaaren ja Pitkäluodon väliselle alueelle sekä harjoittelemaan radalla 1.2.–31.3. välisenä aikana 20 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta ym. ehdoin (2.2. 242 §).

Suomen Bokseriyhdistys oikeutettiin käyttämään koirien koulutuskenttänä Paciuksenkadun ja Tilkan sillan välistä täytemaa-aluetta Meilahdessa torstaisin 15.4.–15.10. klo 18–20 välisenä aikana, irtisanomisaika

2 viikkoa, 20 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta sillä ehdolla, että yhdistys huolehtii alueen siistimisestä välittömästi tilaisuuden päätyttyä (2.2. 241 §).

Helsingin vetokoirakerho -nimiselle yhdistykselle päätettiin vuokrata koirien kouluttamista varten Haagasta Reijolan tilasta RN:o 3 n. 1 700 m²:n suuruinen alue 50 mk:n vuosivuokrasta 16.5. alkaen, irtisanomisaika 1 kk (tonttij. 12.5. 186 §).

Helsingin Palveluskoiraharrastajat -nimiselle yhdistykselle päätettiin vuokrata Kivikosta tilasta RN:o 1^{13} n. 2 000 m²:n suuruinen alue koirien kouluttamista varten 15.10. alkaen, irtisanomisaika 1 kk, 50 mk:n vuosivuokrasta (tonttij. 6.10. 437 §).

Myöskin merkittiin yhdistyksen vuokrasopimus, joka koski Puotilassa Meripellontien–Kunnallisneuvoksentien ja Ison-Antintien välisessä maastossa olevaa palveluskoirien harjoitusaluetta, irtisanotuksi 1.1.1971 lukien (23.3. 571 §).

Lautakunta *hyväksyi* vuoden aikana useita rakennusten ym. *piirustuksia*.

Esitykset. Vuoden aikana kaupunginhallitukselle tehdyistä esityksistä mainittakoon: Meilahdesta Töölön Urheilutalosäätiölle vuokratun tontin vuokran tarkistaminen (12.1. 81 §); maksulykkäyksen myöntäminen asuntolainan loppuerän takaisinmaksuun ja tontin vuokranmaksuun (12.1. 82 §, 8.6. 1061 §); määrärahan myöntäminen vuokria ym. varten (19.1. 138 §, 23.2. 377 §, 27.7. 1304 §, 7.9. 1567 §, 14.9. 1614, 1615 §, 28.9. 1711 §, 12.10. 1780 §, 16.11. 2025 §, 30.11. 2133 §, 21.12. 2252, 2257 §) sekä määrärahan ylittäminen (26.1. 192, 193 §, 16.11. 2030 §); eräiden vuokraoikeuksien ja varausaikojen jatkaminen tai raukeaminen (19.1. 145 §, 20.4. 715 §, 4.5. 840 §, 1.6. 1008 §, 2.11. 1931 §, 16.11. 2032 §, 7.12. 2173 §, 21.12. 2243, 2248 §); eräiden asuntolainamäärärahojen käyttäminen (19.1. 154 §); lainojen myöntäminen yksityisille oppikouluille (26.1. 190 §); luvan myöntäminen HYKS:lle kaupungin maalla olevan rakennuksen purkamiseen (26.1. 202 §); asemakaavan muuttaminen (9.2. 278 §, 23.2. 377 §); luopuminen eräiden vuokrien perimisestä (9.2. 280 §, 9.3. 462 §, 28.9. 1700 §, 23.11. 2097 §); lainan ottaminen valtiolta asuntolainoja varten (9.2. 288 §, 23.11. 2102 §); eräiden piirustusten hyväksyminen (16.2. 324 §, 21.12. 2246 §); pakkolunastuksen toimeenpanon hakeminen Uudenmaan lääninhallitukselta (16.2. 336 §); tietoimituksen hakeminen Kaskisaaresta Mustasaareen johtavaa tietä varten (23.2. 362 §); katujen tai yleisten alueiden mittaustoimitusten vireillepaneminen (23.2. 369 §, 22.6. 1153 §, 13.7. 1259 §, 19.10. 1835 §, 9.11. 1983 §); tonttien ja määräalojen myyminen Oulunkylässä (23.2. 377 §, 20.4. 724 §, 1.6. 1034 §, 21.9. 1667 §), Haagassa (10.8. 1402 §), Munkkiniemessä (30.3. 604 §), Lauttasaaressa (23.3. 574 §), Malmilla (19.10. 1843 §), Mellunkylässä (15.6. 1114 §), Vartiokylässä (31.8. 1523 §), Laajasalossa (24.8. 1492 §) ja Vuosaaressa (19.10. 1845 §); ilmoitukset katualueen haltuunotosta Tapanilassa ja Laajasalossa (2.3. 411 §, 13.7. 1259 §); vahingonkorvauksen suorittaminen (9.3. 460 §, 7.9. 1571 §); Renlund Oy:n vapauttaminen rakentamisvelvollisuudesta Reimarlassa (9.3. 465 §); tonttien ja alueiden vuokraaminen Sörnäisistä (30.3. 602 §), Ruoholahdesta (7.9. 1569 §), Hermannista (26.10. 1879 §), Vallilasta (30.11. 2137 §), Kumpulasta (7.12. 2173 §), Käpylästä (9.11. 1990 §), Oulunkylästä (28.9. 1717 §), Haagasta (27.7. 1302 §, 24.8. 1493 §, 14.9. 1606 §, 26.10. 1880 §, 16.11. 2028 §, 21.12. 2244 §), Munkkiniemestä (21.12. 2253 §), Kulosaaresta (7.12. 2173 §), Herttoniemestä (2.3. 412 §, 15.6. 1107 §), Myllypurosta (12.1. 98 §) ja Pitäjänmäeltä (26.10. 1894 §) sekä Hyvinkään kaupungista ja Tuusulan kunnasta (27.4. 786, 787 §); eräiden vuokrasopimusten muuttaminen (20.4. 709 §, 5.10. 1753 §, 21.12. 2245 §); eräiden tiehoitomaksujen suorittaminen (27.4. 760, 772 §, 18.5. 928 §, 15.6. 1104 §, 22.6. 1146 §, 6.7. 1214 §, 24.8. 1488 §, 7.9. 1556 §, 14.9. 1604 §, 21.9. 1656 §); Annankadun ent. ruotsalaisen

kansakoulun kentän luovuttaminen maksulliseksi vartioiduksi paikoituspaikaksi toistaiseksi myös talvikausiksi (11.5. 881 §); Iso-Huopalahden kaatopaikan luovuttaminen yleisten töiden lautakunnan käyttöön (11.5. 891 §); tonttien ja alueiden varaaminen Pasilasta ja Ruskeasuolta (18.5. 934 §, 16.11. 2033 §), Käpylästä (9.11. 1980 §), Koskelasta (2.3. 401 §), Munkkiniemestä (15.6. 1123 §), Lauttasaaresta (18.5. 936 §), Kannelmäestä (29.6. 1175 §, 9.11. 1976 §), Pakilasta (21.12. 2237 §), Malmilta (23.2. 358 §, 19.10. 1852 §), Tapanilasta (19.1. 132 §, 31.8. 1528 §, 26.10. 1888 §), Herttoniemestä (14.12. 2209 §), Marjaniemestä (24.8. 1489 §) ja Reimarlasta (9.11. 1976 §) sekä Kirkkonummelta (22.6. 1141 §); korvausten suorittaminen katualueisiin erotetusta alueesta Tapanilassa (25.5. 972 §); pursiseurojen maa- ja venetelakka-alueitten siirtäminen lautakunnan hallinnosta urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (8.6. 1057 §); valtion ja kaupungin väliseen aluevaihtoon liittyvän luovutusehdon poisjättäminen vaihtokirjasta (8.6. 1080 §); eräiden kiinteistöhallinnon saatavien enimmäismäärän vahvistaminen (15.6. 1112 §); Haaga–Vantaa -projektia koskevan yhteismintasopimuksen tekeminen Helsingin Yliopiston kanssa (22.6. 1160 §); Lauttasaaresta luovutettavan määräalan myyntiehdon muuttaminen ja Reimarlan eräällä vuokratontilla sijaitsevan rakennuksen kauppakirjan ehtojen muuttaminen (6.7. 1216 §, 2.11. 1918 §); eräiden vuokrasaatavien poistaminen (17.8. 1444 §, 14.9. 1619 §); aluevaihdon suorittaminen: Diakonissalaitoksen kanssa (14.9. 1605 §), Suutarilassa (16.11. 2051 §), Vuosaaressa (28.9. 1694 §, 19.10. 1838 §), Helsingin mlk:n Länsimäessä (10.8. 1402 §), Sotungissa (2.11. 1940 §) ja Länsisalmessa (21.9. 1668 §) sekä Kosken Hl:n kunnassa (19.1. 153 §); Rakennus Oy:n kirje koskien kaupungin oikeutta osoittaa asukkaita Kiinteistö Oy Jakolaaksoon (21.9. 1665 §); tilojen, määräalojen ja tonttien ostaminen Oulunkylästä (21.9. 1667 §), 28.9. 1718 §), Lauttasaaresta (7.9. 1565 §), Etelä-Kaarelasta (26.10. 1887 §), Tapanilasta (7.9. 1561 §, 9.11. 1987 §, 23.11. 2089 §, 7.12. 2162, 2163 §), Herttoniemestä (23.2. 377 §, 12.10. 1792 §), Vartiokylästä (1.6. 1033 §, 2.11. 1921 §, 7.12. 2164 §), Mellunkylästä (26.10. 1896 §), Laajasalosta (7.12. 2177 §) ja Vuosaaresta (27.7. 1313 §, 5.10. 1751 §) sekä Hausjärven, Tuusulan, Kosken Hl:n ym. kunnasta (19.1. 146–152 §, 2.3. 419, 421–433 §, 16.3. 533, 534 §, 6.4. 650 §, 27.4. 785 §, 4.5. 845 §, 12.10. 1805 §, 26.10. 1885 §, 16.11. 2050 §); asuntotonttien vuosivuokran määräämisperusteen tarkistaminen ym. (5.10. 1752 §); Viikin varastoalueen säilyttäminen teollisuusalueena (12.10. 1807 §); luvan myöntäminen Espoon kauppalalle rakentaa ja pitää rakenteita, laitteita ym. Suurhuopalahdessa (19.10. 1833 §, 21.12. 2247 §); luovutushinnan ylärajan korottaminen lautakunnan päätösvaltaan kuuluvien kiinteistöjen luovutuksissa (19.10. 1840 §); kaupungin vuokratonteilla sijaitsevien rakennusten ostaminen ja ko. vuokraoikeuden purkaminen Meilahdessa (26.10. 1877 §, 21.12. 2241 §), Pasilassa (23.11. 2086 §), Vallilassa (7.12. 2171 §, 21.12. 2256 §), Oulunkylässä (31.8. 1532 §), Viikinmäessä (16.11. 2026 §), Reimarlassa (15.6. 1117 §, 7.9. 1568 §) sekä Laajasalossa (27.4. 788 §); hylättyjen autojen hävittäminen Tattarisuolta (9.11. 1989 §); Espoon kauppalan anomus kallioon louhittavan hiekkasiilon rakentamiseksi kaupungin maalle Laajalahden alueella (30.11. 2129 §) sekä liikaa perityn maanvuokran palauttaminen Viikinmäen vuokra-alueen osalta kolmelle henkilölle (7.12. 2161 §).

Lisäksi tehtiin asuntohallitukselle useita asunto- ja lisälainojen myöntämistä ym. koskevia esityksiä.

Lausunnot. Asioista, joista vuoden aikana annettiin lausunto kaupunginhallitukselle mainittakoon: Jätkäsaaren yleis- ja käyttösuunnitelman hyväksyminen (5.1. 24 §); syöttöjohdon rakentaminen Mäntsälään (5.1. 26 §); aluevaihtojen suorittaminen Pitäjänmäellä ja Sipoon kunnan Östersundomin ky-

lässä (7.1. 64 §, 21.9. 1650 §, 26.10. 1894 §); vuokra-asuntotuotantoa ja asuinhuoneistojen vuokrien korottamista koskevat valtuustoaloitteet sekä kaupungin asuntotuotantoohjelma (12.1. 85 §, 15.6. 1108 §, 2.11. 1936 §); alueiden ym. luovuttaminen sähkölaitoksen (12.1. 86 §), huoltolautakunnan, lastensuojelulautakunnan, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan (23.2. 363 §), urheilu- ja ulkoilulautakunnan (30.3. 587 §), sairaalalautakunnan (23.2. 363 §, 6.4. 632 §) ja väestönsuojelulautakunnan (18.5. 919 §) hallintaan; Herttoniemen erään korttelin uudelleensuunnittelu sähköaseman tulevia laajennuksia varten (12.1. 91 §); kaupungin suurten aluerakennusprojektien toteuttamisorganisaatio (19.1. 133 §); sopimus rautatiehallituksen kanssa maaliikennekeskuksen yhdys- ja kuormausraiteiden rakentamisesta (26.1. 197 §); metron rakentamiseen liittyvät metrotoimikunnan esitykset (26.1. 198 §, 23.2. 364, 365 §, 9.3. 471 §, 14.9. 1610 §, 28.9. 1691 §); eräiden yksityisten oppikoulujen takausten myöntämistä ja kustannusarvion vahvistamista koskevat anomukset (2.2. 238 §, 9.2. 267 §, 15.6. 1116 §, 31.8. 1529 §, 21.9. 1658 §, 30.11. 2123 §); Laivarakenne Oy:n anomus pienteollisuustontin vuokralle saamiseksi (9.2. 265 §); Korkeasaaren eläintarhan laajentaminen (9.2. 269 §); itäisen aluekeskuksen sijoituskysymys (9.2. 287 §, 9.11. 1978 §); kiinteän omaisuuden hallitseminen Suomessa (16.2. 326 §, 1.6. 1010 §, 23.11. 2075 §); Helsingin Työväen Pursiseuran anomus määrärahan myöntämiseksi rantalaiturin rakentamiseen (16.2. 323 §); eräät korvausanomukset (2.3. 404 §, 21.9. 1663 §); vuokramaksuvapauden myöntäminen (9.3. 461 §, 27.4. 781 §); eräiden Pukinmäessä sijaitsevien tilojen myyntitarjous (9.3. 468 §); Tervasaaren kahvila-alueen vuokrasopimusten jatkaminen (9.3. 469 §), Puotilassa sijaitsevien viljelyspalstojen sekä Paraisten Kalkki Oy:n Sörnäisten vuokrasopimuksia (6.4. 643 §, 20.4. 708 §, 12.10. 1786 §); Nordsjön Skatan yksityistien ottaminen kaupungin hoitoon (9.3. 472 §); Vilhovuorenkadulle rakennettavan tunnelin suuaukon levittäminen (9.3. 475 §); Pasilan keskuksen, Haaga–Vantaa -suunnitelmaan liittyvän Pohjois-Haagan ja Kannelmäen sekä Vihdin kunnan yleiskaavat (16.3. 504 §, 27.4. 755 §, 28.9. 1716 §); anomus Hermannin erään tontin asemakaavan muuttamiseksi (16.3. 520 §), Puu-Käpylän alueen asemakaavan muutosehdotuksen puoltaminen (25.5. 988 §) sekä sisäasiainministeriön tiedustelu Leppävaaran asemakaavoituksesta (17.8. 1461 §); alueellinen selvitys virkistysaluetarpeesta kaupungin lähivaikutusalueella (23.3. 560 §); Wärtsilä Oy:n anomus pistoraiteen rakentamiseksi telakan vuokratonteille Munkkisaaressa (23.3. 572 §); avustusten myöntäminen: Helsingin Puutarhaseuralle (23.3. 573 §), Kaisaniemen venevajan korjaamiseen (6.7. 1221 §) sekä neljälle yhdistykselle (10.8. 1411 §); Laajalahden länsiosan muodostamista luonnonsuojelualueeksi koskeva valtuustoaloite (23.3. 575 §); Hernesaaren vuokra-alueen, Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueen ja Kuusisaaren erään tontin alueen laajentaminen (30.3. 588, 601 §, 10.8. 1401 §, 21.9. 1653 §); selvitys jätevesien käsittelystä ja johtamisesta Tuusulan- ja Keravanjoen vesistöalueilla (30.3. 591 §); kiertomyymälä-kaupan harjoittaminen (30.3. 592 §, 21.9. 1661 §); tonttien ja rakennuspaikan varausaikojen jatkaminen Pasilassa, Käpylässä, Koskelassa, Maunulassa, Haagassa ja Pihlajamäessä (30.3. 594, 598 §, 30.11. 2131, 2138 §, 14.12. 2196 §, 21.12. 2254 §); Kyläsaaren jätteidenkäsittelylaitoksen rajojen tarkistaminen (30.3. 597 §); valtuustoaloite Vuosaaren kokonaisvaltaisen maankäytön selvittämiseksi ym. (30.3. 603 §); Kone Oy:n anomus liikerakennusten rakentamiseksi Munkkiniemen eräälle tontille (20.4. 702 §); Valtatie n:o 3:n, Nurmijärventien, Helsingin ohikulkutien sekä Itäväylän parantamis- ja liikennejärjestelysuunnitelmat (20.4. 721 §, 1.6. 1023 §, 7.12. 2166, 2167 §); Puutarha-Käpylä -komitean mietinnön puoltaminen (4.5.

822 §); Pasilan maaliikennekeskuksen rakennus B:n pääpiirustukset, pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen sekä Länsisatamaan suunnitellun varastorakennuksen luonnospiirustusten hyväksyminen (11.5. 886 §, 8.6. 1070 §, 9.11. 1985 §); määräalojen vuokraaminen Töölöstä ja Vihdin kunnasta (25.5. 977 §, 7.12. 2172 §); kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotus MaTaPuPu:n yleiskaavaksi (25.5. 997 §); Hausjärven kunnanhallituksen anomus maksulykkäyksen myöntämiseksi (1.6. 1009 §); tieoikeuden myöntäminen erään tilan alueella Vihdissä ja Ahjo Yhtymä Oy:n anomus ajotien rakentamiseksi Sörnäisten eräälle tontille (1.6. 1012 §, 14.9. 1613 §); Merihaan, Itä-Pasilan sekä Munkkiniemen väestönsuojien rakentaminen, käyttäminen ym. (1.6. 1022 §, 17.8. 1451 §, 5.10. 1737 §); oikeuden myöntäminen Postipankille yhdystunnelin rakentamiseen (6.7. 1217 §); lupa kaapelien asentamiseen ja pitämiseen Kluuvissa Vilhonkadun katualueella (3.8. 1353 §); määräalojen myyminen Konalasta ja Laajasalosta (3.8. 1354 §, 21.12. 2234 §); Kallion ja Erottajan paloasemia koskeva palolautakunnan esitys (3.8. 1359 §); vuokra-alueiden järjestelylain täytäntöönpano (10.8. 1397 §); itäisen sairaalan toiminnan suunnittelu ja huonetilaohjelma (24.8. 1494 §); Espoon Hanasaaren tieyhteyden järjestäminen (31.8. 1521 §); lastentarhan sijoittaminen eräälle Jakomäen autopaikkatontille (7.9. 1557 §); Lahden moottoritien parannustyötä varten tarvittavat läjitysalueet sekä Valmet Oy:n anomus vesialueen käyttämiseksi läjitysalueena (7.9. 1564, 1573 §); sauna-alueen vuokraamista koskeva Sauna-Seuran tiedustelu (14.9. 1597 §); uusien palstojen osoittaminen Marjaniemen siirtolapuutarhapalstojen tilalle (14.9. 1603 §); tontin luovuttaminen vastikkeena asemakaavassa kaduksi merkitystä alueesta (14.9. 1611 §); romuliikkeen harjoittaminen Tattarisuon eräällä tontilla (14.9. 1612 §); Munkkiniemen yhteiskoulun tontin aitaaminen (28.9. 1703 §); tontin varaaminen Töölöstä vanhusten asuintalon rakentamiseen (28.9. 1690 §); uuden alueen varaaminen Herttoniemessä sijaitsevan koulukasvitarha-alueen tilalle (28.9. 1701 §); Cyklop Oy:n anomus Vartiokylän eräiden tonttien hallitsemiseksi vuokrasopimusten nojalla (5.10. 1741 §); korvauksen saaminen asemakaavan aiheuttamasta kiinteistön käyttöoikeuden rajoittamisesta (12.10. 1791 §); asemakaavan laatimisesta aiheutuvat kiinteistön arvonmuutokset (2.11. 1917 §); Vuosaaren Kangaslammen kunnon parantamista koskeva valtuustoaloite (2.11. 1932 §); tonttien varaaminen: Pasilasta (2.11. 1938 §), Koskelasta (12.1. 94 §, 9.2. 262 §), Oulunkylästä (26.1. 184 §, 9.2. 262 §), Haagasta (23.2. 373 §), Pakilasta (26.1. 184 §, 12.10. 1787 §), Paloheinästä (12.10. 1788 §), Malmilta (26.1. 184 §, 25.5. 961 §, 21.12. 2254 §), Mellunkylästä (9.2. 262 §, 12.10. 1788 §, 16.11. 2029 §), Laajasalosta (9.2. 262 §) sekä Vuosaaresta (9.2. 262 §); Suomen Bofors Oy:n anomus Pitäjänmäen tontin omistamiseksi ja hallitsemiseksi (2.11. 1941 §); maanalaisten tilojen käyttäminen Tähtitorninvuoren laitesuojatarkoitukseen (16.11. 2031 §); pysäköinninvalvontatoimistolle annettavat ohjeet ja pysäköinninvalvojan toimintaa koskevien ohjeiden muuttaminen (23.11. 2076, 2077 §); kaatopaikkatoiminnan jatkaminen Iso-Huopalahdessa (23.11. 2079 §) sekä asuintalojen alakerta- ja kellaritilojen käyttämistä palvelutarkoituksiin koskeva valtuustoaloite (21.12. 2235 §).

Kiinteistöviraston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat

Viljelyssuunnitelma. Vuoden viljelyssuunnitelma päätettiin hyväksyä toteutettavaksi ja maatalousosasto oikeutettiin tekemään siihen myöhemmin mahdollisesti tarpeelliseksi havaittavat muutokset. Osaston omassa hoidossa olivat edelleen Fallkullan, Haltialan, Pukinmäen ja Tuomarinkylän tilat. Omassa viljelyksessä oli peltoalueita kaikkiaan 735 ha (maat.- ja metsäj. 6.5. 3 §, 22.12. 9 §).

Inventaariohintojen vahvistaminen. Jaosto päätti vahvistaa kertomusvuodeksi vuosiinventaariossa noudatettavat viljan, halkojen ym. yksikköhinnat (maat.- ja metsäj. 22.12. 10 §).

Viljelysmaiden vuokrasopimukset. Lautakunta päätti muuttaa Vilho Saarisalmen Haagan maita koskevan maanvuokrasopimuksen vuokraehtoja siten, että vuokra-alueen pinta-alaksi 1.1.1971 alkaen merkitään n. 8 ha viljelysmaata ja että kertomusvuoden vuokraksi vahvistetaan 1 200 mk ja perusvuokraksi 500 mk (9.11. 2006 §).

Lautakunta päätti merkitä Arvo Liljan kanssa 15.1.1968 tehdyn, Haagan n. 1.9 ha:n suuruisia peltoalueita koskevan maanvuokrasopimuksen päättyväksi 31.12. (9.11. 2007 §).

Esko Saarisalmen vuokrasopimus Pohjois-Haagassa olevaan n. 4.6 ha:n suuruiseen peltoalueeseen merkittiin päättyväksi 31.12. (9.11. 2008 §).

Lautakunta päätti muuttaa Maatalouskoneiden Tutkimussäätiön kanssa 6.2.1968 tehdyn, Kaarelan tilan alueita koskevan vuokrasopimuksen ehtoja siten, että vuokra-alueiden pinta-alaksi 1.1.1971 lukien merkitään 60.37 ha, että kertomusvuoden vuokraksi vahvistetaan 13 625 mk sekä perusvuokraksi 5 677 mk ja että vuokramiehellä on 1.11.1971 lukien käytössään em. tilan rakennuksista ainoastaan päärakennus, vaja ja talousrakennus (9.11. 2002 §).

Lautakunta päätti merkitä maanvilj. Karl Roosin kanssa 4.2.1963 tehdyn, Tapanilassa olevaa peltoa koskevan vuokrasopimuksen peltopinta-alaksi 1.1.1971 alkaen yht. 5 ha ja vahvistaa kertomusvuoden vuokraksi 548 mk ja perusvuokraksi 228 mk (9.11. 2004 §).

Puutarhuri Sven Redlinille 22.2.1963 allekirjoitetulla sopimuksella Tapanilasta vuokratun, n. 1 ha:n suuruisen peltoalueen vuokraksi v:lta 1972 päätettiin vahvistaa 50 mk ja perusvuokraksi 21 mk (9.11. 2005 §).

Lautakunta päätti merkitä Armas Laaksosen kanssa 1.4.1963 tehdyn, Herttoniemen peltoaluetta koskevan vuokrasopimuksen päättyneeksi 30.6. ja vahvistaa vuokraksi 342 mk ajalta 1.1.–30.6.1971 (13.7. 1265 §).

Lautakunta päätti vahvistaa Eino Juuriselle Mellunkylästä vuokratun Kilan tilan vuokraksi kertomusvuodelta 1 500 mk ja merkitä ko. vuokrasuhteen päättymään 31.12. Samalla lautakunta päätti tehdä Juurisen kanssa uuden vuokrasopimuksen, joka koski yht. 9.35 ha:n suuruisia maa-alueita Mellunkylässä olevista tiloista Kila RN:o 1^{456} ja Linåker RN:o 1^{472}. Vuokra-aika oli 1.1.–31.12.1972, vuokra em. ajalta 2 400 mk ja perusvuokra 1 000 mk (9.11. 2009 §).

Maanvilj.neuvos N. G. Borgströmille Vuosaaresta vuokrattujen peltojen yhteispinta-alaksi 1.1.1971 alkaen päätettiin merkitä 36.80 ha ja vahvistaa kertomusvuoden vuokraksi 3 680 mk sekä perusvuokraksi 1 993 mk (9.11. 2003 §).

Lautakunta päätti muuttaa maanvilj. Rolf Nummelinin kanssa tehdyn, Kirkkonummen kunnassa olevaa Gillobacka RN:o 1^{5} -nimistä tilaa koskevan maanvuokrasopimuksen ehtoja siten, että vuokra-alueiden pinta-alaksi 1.1.1971 alkaen merkitään n. 5.5 ha peltoa ja että kertomusvuoden vuokraksi vahvistetaan 825 mk sekä perusvuokraksi 343 mk (23.11. 2103 §).

Maanvilj. Ole Wahlmanille päätettiin vuokrata Sipoon kunnan Gumbölen kylässä olevan Mutars RN:o 1^{16} -nimisen tilan n. 10 ha:n suuruiset viljelysmaat ajaksi 1.11.1971–31.12. 1972 2 000 mk:n vuokrasta perusvuokran ol-

lessa 1.1.1973 alkaen 833 mk (9.11. 2001 §).

Espoon kauppalan alueella olevista maista tehtyä pellonvaraussopimusta koskeva Helsingin maatalouspiirin maataloustoimiston tekemä päätös *merkittiin tiedoksi* (9.11. 1999 §).

Jaosto *suoritti katselmuksen* Haltialan ja Tuomarinkylän tiloilla (maat.- ja metsäj. 6.5. 6 §).

Jaosto päätti, että osaston hoidossa olevilta peltoalueilta kaupungin virastoille ja laitoksille luovutetusta *ruokamullasta peritään maksua* 1.1.1972 lähtien 2–3 mk/m³ (maat.- ja metsäj. 22.12. 11 §).

Vuoden 1970 pinta-alalisien myöntäminen. Lautakunta päätti hyväksyä pinta-alalisien myöntämisen seitsemälle sellaiselle maanviljelijälle, joiden tilat sijaitsevat kaupungin alueella. Maksettava summa oli yht. 3 852 mk (23.2. 379 §).

Kalusto. Jaosto hyväksyi kiinteistölautakunnalle esitettäväksi v:n 1972 talousarvion yhteydessä eräiden teiden sekä valtaojien kunnossapitoa sekä traktorin hankintaa varten tarvittavat määrärahat (maat.- ja metsäj. 6.5. 2 §).

Lautakunta päätti siirtää kertomusvuoden talousarvion kalustotilin kaluston uusimista varten varatuista määrärahoista 1 200 mk kaluston kunnossapitoa varten (9.11. 2000 §).

Esitys kaupunginhallitukselle koski rakennusten purattamista Munkkiniemessä, Malmilla, Tapanilassa, Herttoniemessä, Vartiokylässä, Haltialassa ja Tuomarinkylässä sekä rakennusjätteiden käyttämistä maatilojen tarpeisiin (16.3. 536 §).

Kiinteistöviraston metsäosaston toimialaan kuuluvat asiat

Lautakunta päätti oikeuttaa kaupunginmetsänhoitajan harkintansa mukaan suorittamaan *riistanhoidon ja metsästyksen järjestelyn* kaupungin omistamilla mailla Helsingissä ja lähialueilla 1.9.1972 saakka annettujen ohjeiden ja noudatetun käytännön mukaisesti (14.9. 1630 §).

Mainittakoon, että talvikaudeksi 1970/71 oli myönnetty lupia ketun- ja varistenampumiseen 13:lle, varisten ampumiseen 7:lle ja rusakkojen ampumiseen 4 henkilölle. Näiden lupien perusteella ammuttiin 5 kettua, n. 400 varista sekä 28 rusakkoa siirtolapuutarhoista.

Betonibunkkereiden hävittäminen. Lautakunta päätti ilmoittaa Pakila-Seuralle, että metsäosasto ja rakennusviraston katurakennusosasto ryhtyvät toimenpiteisiin Torpparinmäen asuntoalueella sijaitsevien vanhojen betonibunkkereiden hävittämiseksi (19.1. 155 §).

Raivaustyön suorittaminen Etelä-Kaarealssa. Lautakunta päätti ilmoittaa Etelä-Kaarelan Omakotiyhdistykselle, että Nurmijärventien ns. Keriharjun linja-autopysäkiltä Kalannintielle johtavaa kävelytietä ympäröivän puistometsän aluskasvillisuuden raivaustyö voidaan tehdä aikaisintaan keväällä 1972 (1.6. 1035 §).

Merkittiin tiedoksi Helsingin seudun luonnonsuojeluyhdistyksen kirje Vanhankaupunginlahden suojelukysymyksestä (1.6. 1036 §).

Jaosto päätti *hyväksyä esityksen tekemisen* v:n 1972 talousarviosta (maat.- ja metsäj. 6.5. 5 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: määrärahan myöntämistä ja ylittämistä (19.1. 156 §, 16.11. 2052 §), metsäteknikon vapauttamista autovaurion korvaamisesta (9.2. 289 §), saunarakennuksen purattamista Etelä-Kaarelassa (18.5. 941 §) sekä opintopäiville osallistumista (28.9. 1719 §).

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston toimialaan kuuluvat asiat

Tonttijakokartat. Kaupunginhallitukselle esitettiin eräitä kortteleita koskevien tonttijakokarttojen hyväksymistä (ks. kunn. as. kok. n:o 209).

Merkittiin tiedoksi korkeimman hallintooikeuden tekemät päätökset, jotka koskivat Oulunkylän eräiden tonttien kadun- ja viemärilaitoksen rakentamiskorvausten perimisestä tehtyjä valituksia (12.1. 109 §) sekä selvitystä katukorvausasioista v:lta 1970 (9.2. 290 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: maksuajan myöntämistä katumaakorvauksen suorittamiseen (25.5. 989 §); katukorvaussaatavien poistamista tileistä kaupungin omistamien tonttien osalta (22.6. 1164 §); kadun kestopäällystämiskorvauksen perimistä (13.7. 1267 §); uskottujen miesten valitsemista maanmittaustoimituksia varten (27.7. 1331 §); perimistoimenpiteistä luopumista eräiden saatavain osalta (3.8. 1366 §) sekä tilin ylittämistä (14.12. 2221 §).

Lisäksi tehtiin useita esityksiä myös rakennuslain mukaisten korvausten perimiseksi tonttien omistajilta kadun ja viemärin rakentamisesta, näiden korvausten uudelleen määräämistä ja sopimusten muuttamista tai kumoamista.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin asioista, jotka mm. koskivat: rakentamiskorvauksien johdosta tehtyjä valituksia (12.1. 106 §, 6.4. 653 §); perintään määrätyn kadunrakentamiskorvauksen alentamista (16.2. 342 §); kertomusvuodeksi vahvistettuja kadun ja viemärilaitoksen keskimääräisiä rakentamiskustannuksia koskevaa muistutusta (30.3. 607 §); katumaakorvausta (26.10. 1897 §) sekä Asunto Oy Juhana Herttuan tie 5:n korvausvaatimusta (7.12. 2183 §).

Kiinteistöviraston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat

Kaupungin virastoille ja laitoksille luovutetut huonetilat. Rakennustarkastusviraston käyttöön päätettiin osoittaa talon Unioninkatu 45 II kerroksessa sijaitseva, Föreningen för främjande av huslig utbildning -nimiseltä yhdistykseltä vuokrattu 275 m²:n suuruinen huoneisto 1.10. lukien tarkastus- ja kansliahenkilökunnan lisätiloiksi 1 386 mk:n kuukausivuokrasta (21.9. 1677 §, 19.10. 1863 §).

Poliisilaitoksen käyttöön sen liikennetoimistoa varten päätettiin osoittaa talosta Kasarmikatu 25 Voima- ja Polttoainetaloudellinen Yhdistys Ekonon käytöstä vapautuvat huonetilat, jotka I kerroksessa käsittivät 140 m²:n suuruisen myymälähuoneiston ja kellarikerroksessa 47 m²:n suuruisen varastohuoneen, yht. 3 282 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta 1.12.1971 lukien (9.11. 2015 §).

Pysäköinninvalvontatoimistoa varten päätettiin osoittaa toim.joht. Georg Sjödahlin perikunnalta vuokrattu, talon Liisankatu 16 A-portaassa sijaitseva 194 m²:n suuruinen liikehuoneisto n:o 2 toimistokäyttöön 1 940 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ajaksi 1.7.1971–31.5.1976. Tämän jälkeen sopimus jatkuisi vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään edellisessä helmikuussa ollut irtisanottu ym. ehdoin (8.6. 1088 §).

Lastentarhain lautakunnan käyttöön lastentarha Pääskylää varten päätettiin osoittaa Venäläinen Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa -nimiseltä yhdistykseltä vuokrattu, Kalliossa talon Hämeentie 39 b I kerroksessa sijaitseva, n. 296 m²:n suuruinen lastentarhahuoneisto 1.8.1971 lukien 10 vuodeksi 10 mk/m²:n suuruisesta kuukausivuokrasta kuitenkin siten, että perusvuokra viideltä en-

simmäiseltä vuodelta on 12 mk/m² kuukaudessa (30.3. 612 §, 20.4. 732 §, 17.8. 1466 §).

Sairaalalautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa Kalliosta talon Alppikatu 1-Ensi linja 11 tiilisen piharakennuksen III kerroksesta vapautunut 215 m²:n suuruinen huoneisto 1 440 mk:n kuukausivuokrasta Hesperian sairaalaa varten 1.9.1971 lukien eräin ehdoin (31.8. 1545 §).

Huoltolautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa Kalliossa Kotkankatu 14–16:ssa olevat 796 m²:n suuruiset Hyvösen lastenkodin käytöstä vapautuvat huonetilat käytettäväksi kodittomien miesten hoitokotina 1.12.1971 lukien 5 174 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta (27.7. 1340 §, 23.11. 2111 §).

Kuntasuunnittelurekisteritoimiston käyttöön päätettiin osoittaa Valtionrautateiltä vuokratut, n. 350 m²:n suuruiset toimistotilat Pasilan junahallin II kerroksesta 3 850 mk:n kuukausivuokrasta ajaksi 1.3.1971–31.5.1973 (16.2. 348 §).

Lastentarhain lautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa Maunulasta Kiinteistö-oy Metsäpurontie 12:lta talosta Metsäpurontie 12 vuokrattu, 462 m²:n suuruinen lasten päivähoitolaitoshuoneisto 16.12.1971 alkaen, irtisanomisaika 3 kk, 3 816 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (21.12. 2275 §).

Terveydenhoitolautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa Kiinteistöyhteisö Gyldenintie 2:lta vuokratut, Lauttasaaren tontille n:o 1/31035 rakennettavan liiketalon III kerroksesta n. 375 m²:n suuruinen huoneisto sekä kellarikerroksesta n. 35 m²:n suuruinen varastotila aluelääkäreiden yhteisvastaanottoa, laboratoriota ja sairaanhoitoasemaa varten 10 v:ksi alkaen sitä kuukautta lähinnä seuraavan kuukauden alusta, jonka kuluessa huonetilat täysin valmiina on hyväksytty tarkoitustaan vastaavaan käyttöön (9.3. 496 §, 6.4. 658 §, 18.5. 945 §).

Yleisten töiden lautakunnan käyttöön rakennusviraston puhtaanapito-osaston Malmin katupuhtaanapitopiirin tukikohtaa varten päätettiin osoittaa Liikesivistysrahastolta vuokrattu, Tapanilan tontille n:o 14/39040 Takaniityntie 5 rakennettavan kiinteistön E-rakennukseen suunniteltu n. 99 m²:n suuruinen tukikohtahuoneisto 1.5. 1971 lukien 9 mk/m²:n suuruisesta kuukausivuokrasta (27.4. 798 §).

Terveydenhoitolautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa Rakennustoimisto A. Puolimatka Oy:ltä vuokrattu, Siltamäessä talon Kaksostenpolku 6 I kerroksessa sijaitseva 80.5 m²:n suuruinen huoneisto äitiys- ja lastenneuvolaa varten 1.12.1971 lukien, irtisanomisaika 3 kk, 749 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta (16.11. 2059 §, 7.12. 2184 §).

Nuorisotyölautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa Kiinteistö Oy Tuukkalantie 5:ltä vuokratusta myymälä- ja kerhorakennuksesta n. 334 m²:n suuruinen huoneisto Vesalan kerhokeskusta varten ajaksi 1.7.1971 –31.5.1976, minkä jälkeen sopimus jatkuisi aina vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään edellisen helmikuun kuluessa ollut irtisanottu. Huoneisto vuokrattiin 7.55 mk/m²:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (13.7. 1278 §, 3.8. 1373 §).

Lastensuojelulautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa V- ja U-seura Puotinkylän Valtti -nimiseltä yhdistykseltä sen omistamasta Mellunkylän Naulakalliontien varrella sijaitsevasta hiihtomajasta vuokrattu, n. 70 m²:n suuruinen huoneisto Naulakallion vastaanottokodin koulutilaksi ajaksi 15.8.1971–15.6.1972 2 000 mk:n vuokrasta em. ajalta (7.9. 1584 §).

Lastentarhain lautakunnan käyttöön päätettiin osoittaa Fastighets Ab Babord -nimiseltä kiinteistöyhtiöltä sen Vuosaaressa sijaitsevan talon Merikorttikuja 6 I kerroksesta vuokrattu, n. 172 m²:n suuruinen huoneisto ruotsinkielistä lastentarhaa varten ajaksi 1.1.1971–31.5.1973 9 mk/m²:n kuukausivuokrasta (5.1. 48 §).

Kiinteistörekisterikomiteaa kehotettiin vapauttamaan kuntasuunnittelurekisteritoimiston käytössä olevat 361 m²:n suuruiset huone-

tilat Kasarmikatu 25:n III kerroksesta kaupunkisuunnitteluvirastoa varten (16.2. 348 §).

Kertomusvuoden aikana *irtisanottiin* seuraavat ulosottoviraston käytössä olevia *huoneistoja koskevat vuokrasopimukset:*

Heikinlaaksossa Kiinteistö Oy Kankaretie 7:n kanssa 3.5.1968 tehty, talosta Kankaretie 7 a vuokrattua toimistohuoneistoa koskeva vuokrasopimus 30.4. (6.4. 659 §),

Kontulassa Kiinteistö Oy Kontulankaari 7:n talossa Sakara 2 sijaitsevaa 37 m²:n suuruista huoneistoa koskeva, 25.2.1969 päivätty vuokrasopimus 31.3. ja

Vuosaaressa Asunto Oy Lokkisaarentien talossa Haapasaarentie 10 sijaitsevaa 74 m²:n suuruista huoneistoa koskeva, 3.2.1966 päivätty vuokrasopimus, sellaisena kuin se oli 25.1.1967 muutettuna, 31.5. (2.3. 441 §). Ulosottovirastoa kehotettiin luovuttamaan tässä tarkoitetut huoneistot em. määräaikojen kuluessa ao. vuokranantajan käyttöön.

Huoneenvuokrasopimusten muuttaminen. Kertomusvuonna päätettiin muuttaa seuraavat huoneistoja koskevat vuokrasopimukset: Asunto Oy Koton kanssa 27.3.1941 tehtyä, Tehtaankatu 16:sta vuokrattua huoneistoa ja Oy Kulmion kanssa 13.2.1933 tehtyä, Fredrikinkatu 19:stä vuokrattua huoneistoa koskevia vuokrasopimuksia eräin lisäyksin siten, että kummankin em. sopimuksen uudeksi vuokranantajaksi merkitään Kansallis-Osake-Pankki (18.5. 947 §);

Turkisliike Y. Ali Oy:n kanssa 20.3.1968 tehtyä, Erottajankatu 7 A:sta terveydenhoitolautakunnan käyttöön eteläisen alueen alueläkärien yhteisvastaanoton apulaisylihoitajaa ja kotisairaanhoitoryhmää varten vuokrattua, 60 m²:n suuruista huoneistoa koskevaa vuokrasopimusta siten, että uudeksi vuokranantajaksi merkitään Emptor Oy (5.10. 1759 §);

Venäläinen Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa -nimisen yhdistyksen kanssa 22.4. 1940 tehtyä, talon Hämeentie 39 b II kerroksesta vuokrattua lastentarhahuoneistoa koskevaa huoneenvuokrasopimusta, sellaisena kuin se on 17.1.1966 muutettuna, siten että uudeksi vuokraksi 1.6. lukien merkitään 2 112 mk/kk lämminvesikorvauksen pysyessä entisellään. Lisäksi todettiin, että em. sopimuksen vuokra-aika ja vuokran maksu päättyvät 1.8. (6.7. 1241 §);

Urlus-Säätiön kanssa 16.5.1964 tehtyä, veroviraston käyttöön talosta Pohj. Hesperiankatu 15 vuokrattuja huonetiloja koskevaa vuokrasopimusta, sellaisena kuin se oli vuokratun pinta-alan osalta 15.9.1970 muutettuna, siten että vuokra 1.8.1970 lukien on 67 400 mk/kk (30.3. 611 §);

Kiinteistö-oy Kanneltie 8:n kanssa 23.11. 1959 tehtyjä vuokrasopimuksia siten, että Kannelmäen nuorisokodin johtajan asunnon vuokraksi tulisi 244 mk/kk ja nuorisokotihuoneiston vuokraksi 1 556 mk/kk, kumpikin 1.9. lukien (17.8. 1467 §);

Puistolassa Aamuruskontie 5:ssä sijaitsevaa äitiys- ja lastenneuvolahuoneistoa koskevaa, 31.5.1957 tehtyä huoneenvuokrasopimusta siihen 30.7.1962 tulleine muutoksineen siten, että vuokranantajan uudeksi nimeksi merkitään Irja Paakkunainen (6.7. 1242 §) sekä

Puolustusministeriön kanssa 13.2.1968 tehtyä, Suomenlinnan rakennuksesta C 71 lastentarhaa, äitiys- ja lastenneuvolaa sekä keittäjä-vahtimestarin asuntoa varten vuokrattujen, yht. 342 m²:n suuruisten huonetilojen vuokrasopimusta siten, että uudeksi vuokranantajaksi merkitään Muinaistieteellinen toimikunta (28.9. 1725 §).

Lautakunta päätti määrätä opettaja Oma Immosen Malmilla Vainiotie 18:ssa hallitseman talon vuokraksi 1.12. alkaen toistaiseksi 50 mk/kk (16.11. 2063 §).

Varasto- ja autotallitilat. Liikenn. Oskari Saaren kanssa 12.1.1957 tehty, rakennusviraston puhtaanapito-osaston autojen ym. kaluston säilyttämistä varten Itä-Pakilassa sijaitsevasta talosta Kansantie 46 vuokrattua autotallia koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyväksi 30.11.1971. Yleisten töiden lautakuntaa kehotettiin vapauttamaan em. auto-

talli 1.12.1971 alkaen vuokranantajan käyttöön (2.11. 1952 §).

Yleisten töiden lautakunnan käyttöön päätettiin vuokrata 1.5. lukien Liikesivistysrahastolta Tapanilan tontille n:o 14/39040 Takaniityntie 5 rakennettavasta F-talosta yhden auton autotalli ja sen viereinen 12.5 m²:n suuruinen varastotila, kumpikin 60 mk:n kuukausivuokrasta, irtisanomisaika 6 kk (27.4. 798 §).

Lisäksi em. lautakunnan käyttöön päätettiin vuokrata Suur-Helsingin Kiinteistövälityskeskus Oy:ltä Puistolasta talon Suuntimotie 30 pohjakerroksessa sijaitseva 212 m²:n suuruinen autotalli Malmin katupuhtaanapitopiirin Puistolan tukikohdaksi 1.12. alkaen, irtisanomisaika 3 kk, 1 272 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (2.11. 1952 §).

Roihuvuoren Autotallit Oy:ltä huoneenvuokrasopimuksella 30.4.1971 urheilu- ja ulkoiluviraston käyttöön talosta Roihuvuorentie 22 vuokratun autohallipaikan n:o 1 uudeksi vuokraksi päätettiin hyväksyä 63 mk kuukaudessa 1.10. lukien (16.11. 2061 §).

Kaupungin vuokralle antamat eräät huoneistot. Lautakunta päätti kehottaa talo-osastoa vuokraamaan talon Pohj. Esplanadikatu 17/Unioninkatu 23 kellarikerrokseen rakennettavan ravintolahuoneiston ja saman talon I kerrokseen rakennettavan kahvilahuoneiston Kala-Pala Oy:lle sekä saman talon Unioninkadun puoleiseen I kerrokseen rakennettavan myymälähuoneiston siihen kuuluvine, kellarikerroksessa sijaitsevine varastotiloineen metsästys-, kalastus- ja urheiluvälinealan myymäläksi Schröder Oy:lle. Kaikkien huoneistojen osalta vuokrakausi alkaa sinä päivänä, jolloin huoneisto kaupungin puolesta valmiiksi rakennettuna luovutetaan vuokralaisen hallintaan ja päättyy ilman irtisanomista 10 v:n kuluttua sen kuukauden 1. päivästä, joka ensiksi seuraa vuokralaisen saatua huoneiston hallintaansa (30.3. 616 §).

Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Herttoniemen ruotsinkielisen kansakoulun entiset koulurakennukset rakennelmineen ja tonttialueineen Wiipurimuseon säätiölle 1.5. 1971 lukien 31.5.1974 asti museoesineiden säilyttämistä ja järjestelyä varten 70 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (27.4. 799 §).

Lautakunta päätti vuokrata Tuutinki Oy:lle Vartiokylän yleisen rakennuksen tontilla n:o 1/45213 sijaitsevan Puotinkylän kartanon päärakennuksen sen jälkeen kun em. rakennus on kunnostettu ja sen I kerros on muutettu ravintola- ja kokoushuonetiloiksi. Rakennus vuokrataan 10 vuoden ajaksi viralliseen elinkustannusindeksiin sidottavasta vuokrasta siten, että perusvuokra viideltä ensimmäiseltä vuodelta on 730 mk/kk ja kuudennen vuoden alusta vuokra-ajan loppuun 1 120 mk/kk ym. ehdoin. Lisäksi hyväksyttiin em. päärakennuksen muutostöiden pääpiirustukset (6.4. 666 §, 8.6. 1087 §).

Lautakunta päätti kehottaa talo-osastoa vuokraamaan Lasten Suviranta -nimiselle yhdistykselle lasten kesävirkistys- ja päivähoitotoimintaa varten Vuosaaressa sijaitsevilla tiloilla Barrdoft RN:o 4^{8}, Svalbo 1 RN:o 4^{9} ja Svalbo 2 RN:o 2^{9} olevat rakennukset 900 mk:n vuosivuokrasta sekä

Sairaus- ja Tapaturmainvalidit -nimiselle yhdistykselle vanhusten kesävirkistystoimintaa varten samoin Vuosaaressa sijaitsevilla tiloilla Kallvik Centraltomt RN:o 4^{44} ja Ullas RN:o 4^{63} olevat rakennukset 300 mk:n vuosivuokrasta. Rakennukset vuokrattiin 1.5.1971 lukien toistaiseksi, irtisanomisaika 3 kk, muutoin kesähuvilavuokrauksissa noudatettavin ehdoin (23.3. 556 §).

Eräiden vuokrasopimusten voimassaoloajan pidentäminen, lopettaminen ym. Lautakunta päätti kehottaa talo-osastoa jatkamaan Kalle Anttila Oy:n Tennistalossa hallitsemia huonetiloja koskevien vuokrasopimusten voimassaoloa ajaksi 1.6.1971–31.3.1972 (11.5. 910 §),

Luodon Ravintola Oy:n vuokrasopimusta, joka koski Luodon saarella sijaitsevia ravintolarakennusta, vartijan asuinrakennusta ja ulkokellaria, pidennettiin ajaksi 1.1.1972–

31.12.1976 10 712 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta eräin ehdoin (16.11. 2065 §, 21.12. 2277 §) sekä

Ravintola Kaisaniemi Restaurant Oy:n vuokrasopimusta Kaisaniemen puistossa sijaitsevaan Kaisaniemen ravintolarakennukseen piha-alueineen em. ajaksi 3 960 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta ym. ehdoin (21.12. 2276, 2285 §).

Johtaja Y. Rajasalon kanssa 10.12.1969 tehty, talon Mäkelänkatu 54 III kerroksesta nuorisotyölautakunnan käyttöön nuorisokerhoa varten vuokrattua huoneistoa koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyväksi 30.4. (20.4. 733 §);

Rouva Irja Paakkunaisen kanssa 31.5.1957 tehty, Puistolassa Aamuruskontie 5:ssä olevaa 52 m²:n suuruista äitiys- ja lastenneuvolahuoneistoa koskeva huoneenvuokrasopimus merkittiin päättyväksi 31.12. (12.10. 1814 §);

Lautakunta päätti suostua siihen, että Kiinteistö-oy Siilitie 5:n kanssa 27.9.1957 tehty, Herttoniemestä talon Siilitie 5 C-portaasta vuokrattua, 238 m²:n suuruista sivukirjastohuoneistoa koskeva vuokrasopimus siihen 12.12.1961 ja 17.5.1965 tehtyine muutoksineen päättyy sinä päivänä kun huoneistossa toimiva Herttoniemen sivukirjasto on muuttanut uusiin tiloihinsa (7.12. 2185 §) sekä

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Santahaminan osaston kanssa 12.3.1954 tehty, Santahaminan lastentarhaa varten vuokrattua parakkirakennusta koskeva huoneenvuokrasopimus merkittiin päättyväksi 30.6. (25.5. 993 §).

Lautakunta päätti ilmoittaa kouluhallitukselle irtisanovansa Helsingin Käsityönopettajaopiston Säätiön kanssa 15.9.1959 tekemänsä, sen talosta Helsinginkatu 34 koulukäyttöä varten vuokraamiaan harjoitusluokkatiloja, pinta-alaltaan 795 m², koskevan huoneenvuokrasopimuksen päättymään 31.5. (23.2. 387 §).

Esplanadikappeli. Ravintolarakennus siihen kuuluvine ulkotarjoilualueineen vuokrattiin Osuusliike Elannolle 15.5.1971–31.8.1972 väliseksi ajaksi sopimuksen mukaisin ehdoin (6.4. 665 §, 4.5. 852 §).

Kaupunginmuseo oikeutettiin järjestämään syksyllä Esplanadikappelissa Tavataan Espiksellä -niminen valokuvanäyttely eräin ehdoin (27.7. 1341 §).

Lautakunta oikeutti edellyttäen, että sisäasiainministeriö myöntäisi Suomen Teiniliitolle ym. luvan taksvärkkikeräyksen toimeenpanemiseen, kahden teinin em. keräykseen kuuluvana toimintana esittämään kansanlauluja kitaran säestyksellä Kappeliesplanadilla 8.10. (5.10. 1760 §).

Oy Mainos-TV:n teatterijaos oikeutettiin käyttämään Esplanadi-kappelin keittiötä erään televisionäytelmän kuvauksiin 28.–30.10. välisenä aikana 300 mk:n korvauksesta ym. ehdoin (5.10. 1763 §).

Kertomusvuoden *kansanedustajain vaalien* mainontaan yleisillä paikoilla hyväksyttiin käytettäviksi 176 mainontapaikkaa eri puolilla kaupunkia eräin ehdoin (23.11. 2113 §).

Liikennelaitokselle myönnettiin *lupa matkailijalippujensa myyntiin* Kauppatorin ns. 0-raiteelle paikoitetusta matkailuneuvonta-autostaan 1.6. lukien toistaiseksi vuosittain 1.6.–31.8. klo 10–14. Lupa myönnettiin korvauksetta ym. ehdoin (8.6. 1090 §).

Kauppahallit. Hietalahden hallista annettiin vuokralle vuoden aikana 24 myymälää (23.2. 386 §, 9.3. 500 §, 23.3. 557 §, 20.4. 742 §, 18.5. 950 §, 6.7. 1243, 1244 §, 7.9. 1586 §, 21.9. 1678 §, taloj. 28.10. 18 §), Kauppatorin hallista 8 myymälää (18.5. 951 §, 10.8. 1426 §, 24.8. 1508 §, 21.9. 1679 §, 23.11. 2112 §, taloj. 8.10. 14 §, 28.10. 17 §) ja Hakaniemen hallista 54 myymälää (taloj. 2.12. 36, 37 §).

Hakaniemen hallin toinen kerros suljettiin korjaustöiden ajaksi, kahvilahuoneisto vuokrattiin S. Engblomille, myymälöiden vuokria tarkistettiin sekä myymälätilojen katselmus

suoritettiin (1.6. 1039 §, 9.11. 2017 §, 23.11. 2115 §, 30.11. 2154 §).

Hietalahden hallin myymälä n:o 1 muutettiin kemikaalimyymäläksi (21.12. 2272 §).

T:mi Herkkuvarras oikeutettiin valmistamaan ja myymään grillattujen kanojen lisäksi myöskin muita grillattuja kokolihatuotteita Kauppatorin hallissa sijaitsevassa myymälässään (9.3. 501 §).

Torikauppa. Grillaamo Herkku-Vartaalle myönnettiin 250 mk:n korvauksesta lupa harjoittaa broiler-kananpoikien ja hot dog -sämpylöiden grillausta ja myyntiä grillausautostaan aikana 30.4. klo 16 – 1.5. klo 18 Kauppatorin alueella (20.4. 736 §).

Virvoitusjuomakioskit. Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan eri puolilla kaupunkia sijaitsevat 29 virvoitusjuomakioskia niiden edellisvuotisille haltijoille kertomusvuoden myyntikaudeksi 8.4.–17.10. ja vuoden 1972 myyntikaudeksi 15.4.–15.10. Alin myyntikausivuokra oli 330 mk ja ylin 12 410 mk. Virvoitusjuomakioskit vuokrattiin entisillä vuokraehdoilla eräin lisäyksin (30.3. 613 §).

Edelleen talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan em. myyntikausiksi 16 eri puolilla kaupunkia sijaitsevaa, vapaaksi jäänyttä virvoitusjuomakioskia niistä tarjouksia tehneille. Myyntikausivuokrat vaihtelivat 200 mk:sta 3 810 mk:aan (20.4. 743 §).

Kaisaniemen puiston virvoitusjuomakioski kehotettiin vuokraamaan Silja Pekkariselle hänen tarjouksensa mukaisesta, 1 857 mk:n suuruisesta vuokrasta em. myyntikausiksi sekä muissa suhteissa virvoitusjuomakioskien vuokrauksessa noudatettavin ehdoin (4.5. 854 §).

Talo-osastoa kehotettiin vapauttamaan Maija Välilä Pasilan torin virvoitusjuomakioskia koskevasta vuokrasopimuksesta sekä vuokraamaan kioski sen vapauduttua Pekka Pinomaalle ja Juhani Toivolalle yhteisesti kertomusvuoden myyntikauden jäljellä olevaksi ajaksi ja vuoden 1972 myyntikaudeksi samoilla ehdoilla, joilla se oli vuokrattuna Välilälle (13.7. 1282 §).

EM-71 Järjestelytoimikunta oikeutettiin 800 mk:n suuruisesta kertakaikkisesta korvauksesta sijoittamaan Olympiastadionin läheisyyteen ajaksi 10.–15.8. kuusi kioskia matkamuistoesineiden, virvokkeiden ym. myyntiä varten ja kaksi kioskia yksinomaan jäätelön myyntiä varten (27.7. 1342 §).

Talo-osastoa kehotettiin muuttamaan kauppias Pirkko Tuomisen Annankadun ja Salomonkadun kulmassa sijaitsevan virvoitusjuomakioskin vuokrasopimusta siten, että myyntikausi muutettiin kokovuotiseksi, kuukausivuokra 1 000 mk:ksi vuoden ympäri ja vuokrakausi merkittiin päättyväksi 31.12. 1972 (19.10. 1864 §).

Ulkolutarjoilualueen vuokraaminen. Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Tuutinki Oy:lle sen Puotinkylän kartanon sivurakennuksessa harjoittamaan ravintola- ja kahvilaliikkeeseen liittyväksi, enintään 32 asiakaspaikkaa käsittäväksi ulkotarjoilualueeksi rakennuksen edustalla sijaitseva alue 100 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta ajaksi 29.5. –15.9. eräin ehdoin (1.6. 1043 §).

Jäätelönmyyntipaikat. Lautakunta kehotti talo-osastoa vuokraamaan eri puolilla kaupunkia sijaitsevat 89 jäätelönmyyntipaikkaa niitä anoneille v:n 1971 ja 1972 myyntikausiksi siten, että vuokrasopimuksiin tehtiin eräitä lisäyksiä. Alin myyntikausivuokra oli 440 mk ja ylin 6 210 mk (30.3. 614 §).

Kukkien myyntipaikat. Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan 13 eri puolilla kaupunkia sijaitsevaa kukkien myyntipaikkaa niiden edellisvuotisille haltijoille v. 1971 ja 1972 myyntivuokrista, jotka olivat 250 mk:sta 6 140 mk:aan (30.3. 615 §).

Edelleen talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan Kampintorin kukkien myyntipaikka em. myyntikausiksi Pertti Kaasiselle 420 mk:n suuruisesta vuokrasta (20.4. 744 §) sekä Siilitie 5:n edustalla sijaitseva kukkien myyntipaikka Toivo Lappalaiselle 350 mk:n suuruisesta myyntikausivuokrasta em. myyntikausiksi (4.5. 853 §).

Makkaroiden myyntipaikat. Lautakunta

kehotti talo-osastoa vuokraamaan Hankintatoimisto Juhani Karras Kommandiittiyhtiölle makkaranmyyntipaikan Ramsaynrannasta myyntikaudeksi 1971–1972 tarjouksen mukaisesta 200 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta (19.1. 166 §) sekä

Pekka Heinolle makkaranmyyntipaikan Pakilantie 65 kohdalta 1.5. alkaen 150 mk:n suuruisesta kuukausivuokrasta ym. ehdoin (27.4. 805 §).

Lautakunta päätti peruuttaa kaksi edellisvuoden joulukuussa tehtyä vuokrasopimusta, jotka koskivat Pekka Heinolle Laajasalosta sekä Maija-Liisa ja Aimo Aaltoselle Jakomäestä vuokrattuja makkaranmyyntipaikkoja (19.1. 162, 163 §).

Diso ja Ernesto Magin vuokraoikeus Pihlajamäen ostoskeskuksen luona olevaan makkaranmyyntipaikkaan siirrettiin Utkin Samaletdinille vuokrakauden jäljellä olevaksi ajaksi samoin ehdoin, joilla se oli ollut vuokrattuna Mageille (27.4. 804 §).

Arpojen myyntiluvat. Eräitä lupia kaupungin omistamalla alueella tapahtuvaan arpojen myyntiin myönnettiin vuoden aikana yhdistyksille ym. (23.3. 558 §, 20.4. 738, 739 §, 27.4. 803 §, 8.6. 1089 §, 19.10. 1862 §, 2.11. 1954 §).

Eri tuotteiden myynnin ja myyjäisten järjestäminen. Puutarhanaiset-niminen yhdistys oikeutettiin 50 mk:n korvauksesta järjestämään 4. ja 5.6. myyjäiset ja tavara-arpajaiset eräin ehdoin Helsingin Puutarhaseuran Leninin puistossa toimeenpaneman tulppaaninäyttelyn yhteydessä (18.5. 952 §);

Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Sotainvalidit -nimisen yhdistyksen naisjaostolle myönnettiin lupa ns. itsenäisyyskynttilöiden myyntiin 25.11.–3.12. välisenä aikana Kallion virastotalossa (23.11. 2114 §);

Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirille myönnettiin oikeus harjoittaa Leikkimielikampanjaansa liittyvää myyntiä liiketalojen Kaivokatu 6 ja 8 yleiselle jalankululle varatussa tunnellikerroksen osassa (30.11. 2151 §);

Polyteknikkojen Kuorolle myönnettiin 60 mk:n korvauksesta lupa jouluksi tekemänsä äänilevyn myyntiin Vanhan ylioppilastalon edessä olevalla jalkakäytävällä 13.–18.12. eräin ehdoin (30.11. 2152 §) sekä

Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland -yhdistykselle myönnettiin lupa myyjäisten järjestämiseen 13.12. ravintola Royalin terassilla ja terassin ulkopuolella olevassa puistossa eräin ehdoin (14.12. 2223 §).

Lehtien myyntipaikat ja kengänkiilloituspaikat. Helsingin NMKY:n hoitoon päätettiin luovuttaa v:n 1971 kesäksi 22 kengänkiilloituspaikkaa sekä v:ksi 1972 74 lehdenmyyntipaikkaa. Paikat luovutettiin entisin ehdoin (20.4. 735 §, 21.12. 2273 §).

Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnalle myönnettiin lupa 60 mk:n korvauksesta Äpy-nimisen vappulehtensä myyntiin yleisillä paikoilla 28.4.–1.5. sekä 240 mk:n korvauksesta Teekkarihirnu-nimisen kirjan myyntiin yleisillä paikoilla 1.–24.12. eräin ehdoin (6.4. 663 §, 28.9. 1727 §).

Joulukuusien ja joulukoristeiden myyntipaikat. Joulukuusien yksinmyyntipaikoiksi hyväksyttiin samat kuin edellisenä vuonna eli 19 paikkaa eri puolilla kaupunkia. Ne vuokrattiin huutokaupalla, jolloin sovellettiin ehdotettuja pohjavuokria (taloj. 2.12. 33 §).

Kuusien yhteismyyntiä varten hyväksyttiin edellisvuotiset 73 paikkaa ja myyntiluvan vuorokausivuokraksi edelleen 10 mk. Joulukuusen jalkojen myyntiluvista perittiin 7 mk koko myyntikaudelta. Myyntikausi ja päivittäinen myyntiaika kaikissa paikoissa päätettiin pysyttää ennallaan (taloj. 2.12. 34 §).

Apteekkari Nils Hobinille myönnettiin 120 mk:n korvauksesta lupa n. 10 m:n korkuisen, valaistun joulukuusen pystyttämiseen Thalian aukion istutusalueelle ajaksi 4.12.1971–6.1.1972 eräin ehdoin (taloj. 2.12. 31 §).

Kukkakauppias Lydia Wallinille vuokrattiin Kolmen sepän aukiolta kaksi joulupöydän koristeiden myyntipaikkaa 200 mk:n yh-

teisvuokrasta ajaksi 17.–24.12. (taloj. 2.12. 32 §).

Joulukadut ja luvat jouluaiheiseen koristeluun ym. Aleksanterinkatu-nimiselle yhdistykselle myönnettiin ajaksi 27.11.1971–1.1. 1972 lupa tavanomaisen joulukatunsa järjestämiseen 5 000 mk:n korvauksesta samoilla ehdoilla kuin aikaisemminkin. Samalla Suomen Punaiselle Ristille myönnettiin lupa Punaisen Ristin järjestölippuja käsittävän liputuksen järjestämiseen joulukadun yhteydessä (taloj. 4.11. 22 §).

Kaisaniemen Kauppakadut -nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa joulukadun järjestämiseen aikana 27.11.1971–2.1.1972 samoille katualueille kuin edellisenäkin vuonna 5 000 mk:n korvauksesta ym. ehdoilla (taloj. 4.11. 23 §).

Fastighets Ab Forum Henrici -nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa entisen kaltaisen joulukoristelun järjestämiseen liiketalo Forumin sekä talojen Mannerheimintie 16 ja 18 jalkakäytäväosuuksien yläpuolelle ajaksi 27.11.1971–4.1.1972 900 mk:n korvauksesta ym. ehdoilla (taloj. 18.11. 25 §).

Aleksanterinkatu-niminen yhdistys oikeutettiin yhteistoiminnassa posti- ja lennätinlaitoksen kanssa sijoittamaan tilapäinen postilaatikko joulutervehdysten lähettämistä varten Kolmen sepän aukiolle ajaksi 27.11.–24.12. entisin ehdoin (taloj. 2.12. 30 §).

Keräysluvat. Suomen Pelastusarmeijan Säätiölle myönnettiin tavanomaiset luvat määrättyjen keräyspaikkojen käyttämiseen varojen saamiseksi lasten kesäsiirtolatoimintaa varten (27.4. 797 §) ja joulupatojen järjestämiseen ulkosalle (taloj. 2.12. 35 §).

Lisäksi myönnettiin Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle lupa Toiveidenlähde-keräyksensä järjestämiseen 1.5. (20.4. 737 §) ja Akateemiset Reservinupseerit -nimiselle yhdistykselle lupa keräyksen järjestämiseen eräillä yleisillä paikoilla 8. ja 9.10. (5.10. 1762 §).

Mainontaa ym. koskevat asiat. Talo-osastoa kehotettiin vuokraamaan t:mi Hankinta-Lehdon haltijalle Juhani Lehdolle Lasipalatsin Salomonkadun puoleisesta päätyseinästä paikka Finnair Oy:n valomainosta varten 1 500 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta. Sopimus oli voimassa toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (11.5. 911 §).

Ulkomainos Oy:n kanssa 29.12.1970 tehtyyn mainontapaikkojen vuokrasopimukseen tehtiin lisäys, jolla yhtiölle vuokrataan 1.7.1971 lukien sopimuksen mukaisilla ehdoilla siinä tarkoitetun ns. kiinteän mainospilarin paikka Mannerheimintie 53:n ja 112:n kohdalta (29.6. 1195 §).

Liikennelaitos oikeutettiin tekemään Julisterengas Oy:n kanssa sopimus Rautatientorin liikennekioskin työmaa-aidan käyttämisestä mainontaan kolmen kuukauden aikana 4 000 mk:n suuruisesta kertakaikkisesta vuokrasta (27.7. 1344 §).

Edelleen liikennelaitos oikeutettiin vuokraamaan Rautatientorin liikennekioskirakennuksen mainoskaapit Ulkomainos Oy:lle kahdeksi vuodeksi eräin ehdoin (2.11. 1956 §).

Ulkomainos Oy lahjoitti kaupungille hopeisen pienoismainospilarin sen johdosta, että yhtiö oli harjoittanut ulkomainostoimintaa kaupungissa 25 vuotta (2.11. 1958 §).

Lions Club Helsinki/Pakila -nimiselle yhdistykselle myönnettiin lupa viihdetilaisuuden järjestämiseen Tuomarinkylän kartanon piha-alueella 20.5. 30 mk:n korvauksesta ym. ehdoin (20.4. 740 §).

Lautakunta päätti merkitä Helsingin Puhelinyhdistykselle Helsinginkadun varrelta kaupunginpuutarhan kohdalta vuokraamansa yksiosaisen puhelinkioskin paikkaa koskevan, 4.2.1965 tehdyn vuokrasopimuksen päättyväksi 30.9. sekä

tehdä em. yhdistyksen kanssa sopimuksen, jolla sille vuokrataan yksiosaisen puhelinkioskin paikka Helsinginkadun varrelta Mäntymäentien liittymän läheisyydestä 1.10. alkaen toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk, 126 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta ym. ehdoin (21.9. 1675 §).

Helsingin Puhelinyhdistyksen kanssa tehtiin sopimukset, joilla yhdistykselle vuokrataan yksiosaisen puhelinkioskin pystyttämistä varten seuraavat paikat: Sturenkadun varrelta Puijonkadun puistikosta, Helsinginkadun varrelta Harjutorin puistikosta sekä Läntisen Brahenkadun varrelta Brahen puistikosta. Kukin paikka vuokrattiin 1.4. alkaen toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk, 126 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta ym. ehdoin (taloj. 22.3. 2 §).

Lautakunta oikeutti Maunu Kurkvaaran suorittamaan elokuvausta raastuvanoikeuden tiloissa 27.3. 300 mk:n korvauksesta ym. ehdoin sekä Mainos-TV Oy:n suorittamaan televisio-ohjelman valmistamiseen kuuluvia kuvauksia em. tiloissa 5.11. 150 mk:n korvauksesta ym. ehdoin (23.3. 559 §, 5.10. 1761 §).

Mainos-TV Oy:lle myönnettiin lupa ulkoilmakohtausten filmaamiseen kaupungin omistaman kiinteistön Martankatu 4 pihamaalla Pasilassa 18.8. 100 mk:n korvauksesta ym. ehdoin (24.8. 1506 §).

Lautakunta päätti myöntää Suomen Valokuvaajain Liitto -nimiselle yhdistykselle luvan suorittaa yleisön maksullista valokuvausta Esplanadipuistossa ja Senaatintorilla aikana 15.9.–15.10. eräin ehdoin (14.9. 1639 §).

Lisäksi pystytettiin erilaisia tilaisuuksia osoittavia mainostauluja ja -torneja eri puolille kaupunkia.

Kertomusvuonna *merkittiin tiedoksi* mm. seuraavat asiat: selvitys Alppikadun, I linjan, Wallininkadun ja II linjan rajoittaman Kallion korttelin n:o 303 tyhjennysmahdollisuudesta oikeustalon rakentamista varten (19.1. 161 §); huoltolautakunnan kirjelmä ja muistio mustalaisväestön asunto-olojen kehityksestä Helsingissä v. 1970 (2.2. 253 §); terveydenhoitolautakunnan ilmoitus Hakaniemen hallin lihamyymälöitä varten rakennettavien jäähdyttämötilojen sijoituksesta (16.3. 544 §, 20.4. 734 §) sekä Kansallis-Osake-Pankin ilmoitus kahden eri fuusion johdosta ao. yhtiöiden vuokrien maksamisesta eri tunnuksilla (18.5. 947 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: eräiden rakennusten purkamista (5.1. 53 §, 19.1. 165 §, 9.2. 299 §, 16.2. 350 §, 23.2. 385 §, 9.3. 502 §, 27.4. 800 §, 1.6. 1042 §, 22.6. 1167 §, 27.7. 1337 §, 17.8. 1468 §, 26.10. 1903 §, 2.11. 1953 §, 7.12. 2186 §); vahingonkorvausten suorittamista (26.1. 213 §, 9.3. 499 §, 11.5. 909 §); määrärahojen myöntämistä perusparannus- ja kunnostustöihin ym. (26.1. 215 §, 16.3. 543 §, 6.4. 660 §, 6.7. 1245 §, 13.7. 1279, 1280 §, 27.7. 1336 §, 3.8. 1372 §, 14.9. 1635 §, 21.9. 1680 §, 16.11. 2062 §); määrärahojen ylittämistä (26.1. 217 §, 21.12. 2274 §); Tarvon saaren tontilla n:o 1 sijaitsevien kesähuvilakiinteistöjen rakennuksineen siirtämistä huoltolautakunnan hallintoon (16.2. 349 §); jäätelön- ja kukkienmyyntipaikkojen myyntikauden tilapäistä pidentämistä (23.2. 384 §); osakkeiden ostamista Liikesivistysrahastolta (16.3. 545 §); tilojen vuokraamista Mannerheimin Lastensuojeluliitolta Taka-Töölöstä sairaalalautakunnan käyttöön (4.5. 851 §); eräiden Tapanilassa sijaitsevien rakennusten luovuttamista rakennusvirastolle (15.6. 1132 §); Talosaaren kartanon sähköverkon uusimista koskevan sopimuksen tekemistä (27.7. 1343 §); liikennelaitoksen esitystä mainostiloja koskevan johtosäännön muuttamiseksi (14.9. 1637 §); Herttoniemen eräällä kiinteistöllä olevien polttopuiden luovuttamista Wiipurimuseon säätiölle (14.9. 1638 §); makkaranmyyntipaikoilla tapahtuvaa myyntiä koskevien eräiden määräysten tarkistamista (28.9. 1722 §); lastensuojeluviraston tutkinta-aseman huoneistojen muutos- ja korjaustöiden suorittamista (28.9. 1723 §); Pihlajamäen sivukirjastoa varten hankittujen osakehuoneistojen määräämistä kirjastolautakunnan hallintoon (26.10. 1904 §); kaupungin ja Icopal Oy:n välisen Herttoniemen teollisuustonttia koskevan kaupan eräiden ehtojen muuttamista (2.11. 1950 §); virvoitusjuomakioskin vuokraamista elintarvikekioskiksi

(2.11. 1957 §) sekä Haagan tontilla sijaitsevan asuinrakennuksen ja autotallin siirtämistä yleisten töiden lautakunnan hallintoon (7.12. 2188 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm.: AU-yhdistyksen anomusta vapautuksen saamiseksi erään laskun maksamisesta (5.1. 51 §); Hakaniemen hallin erään myymälän vuokraa koskevaa valitusta (12.1. 111 §); poliisilaitoksen käytössä olevia eräitä huonetiloja koskevaa asiaa (26.1. 215 §); talon Aleksanterinkatu 1 käyttöönsaamista koskevaa Helsingin Taiteilijaseuran anomusta (2.3. 442 §); Sörnäisten eräällä tontilla olevan rakennuksen siirtämistä lautakunnan hallintoon (9.3. 497 §); kiinteistön Meilahti 12 rakennuksineen siirtämistä huoltolautakunnan hallintoon (6.4. 662 §); määrärahan myöntämistä Esplanadikappelin soittolavan kunnostamiseen (20.4. 731 §); huoneistojen vuokraamista Pohjois-Haagasta ja Punavuoresta nuorisotyölautakunnan käyttöön (4.5. 848 §, 11.5. 908 §), Töölöstä sairaalalautakunnan käyttöön (1.6. 1044 §), Koskelasta lastentarhain lautakunnan käyttöön (24.8. 1507 §) sekä Tapanilasta mustalaisperheiden käyttöön (18.5. 946 §); yleisökäymälän sisältävän kioskirakennuksen rakentamista Hattulan lehtoon (1.6. 1045 §); nuorisotyölautakunnan, rakennusviraston ja lastensuojeluviraston esityksiä huonetilojen hankkimiseksi Mellunmäkeen Korvatunturintie 2:een rakennettavasta liiketalokeskuksesta (8.6. 1092 §, 23.11. 2116 §); osakkeiden ostamista Rakennustoimisto A. Puolimatkalta (22.6. 1165 §); Jakomäen alueläkärien yhteisvastaanottohuoneiston laajentamista (6.7. 1240 §); kukkakioskin sijoittamista Rautatientorin liikennekioskin yhteyteen (13.7. 1281 §); lastentarhain lautakunnan esitystä yksityiseltä lastentarhalta vapautuvan huoneiston käyttöönsaamisesta (27.7. 1339 §); huoneiston vuokraamista Valtion Hammasteknikkokoululle Kalliosta (17.8. 1469 §); Kannelmäen hammashoitotilojen järjestelemistä (28.9. 1724 §); joulukadun järjestämisluvasta perittävän korvauksen poistamista (16.11. 2060 §) sekä kokonaisurakkasopimuksen tekemistä Rakennus Oy:n kanssa (30.11. 2153 §).

5. Kaupunkisuunnittelulautakunta

Lautakunnan ja sen liikennejaoston kokoonpano, kokoukset ym. Kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseniksi dipl.ins. Runo Harmon, arkkitehtiyo. Marja Kurenniemen ja toim. E. J. Paavolan tilalle tulivat dipl.ins. Antero Aarvala, varat. Antti Seppälä ja ins. Jorma Sunell, jotka tulivat valituiksi myös uusina jäseninä liikennejaostoon.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 70 ja liikennejaostolla 15 kokousta. Lautakunnan pöytäkirjojen pykäläluku oli 1 655 ja liikennejaoston 62. Lautakunnalle saapuneiden kirjeiden luku oli 2 730 ja lautakunnan lähettämien kirjeiden luku 711.

Tilapäisinä jaostoina jatkoivat v. 1971 toimintaansa Haaga–Vantaa -alueen jatkosuunnittelua valvova jaosto, johon lautakunnasta kuuluivat Adolfsson, Nordberg ja Seppälä sekä yleiskaavatyön jatkamista valvova jaosto, johon lautakunnasta kuuluivat Korvenheimo, Aarvala ja Burman (14.1. 35 §). Lisäksi lautakunta päätti asettaa lautakunnan toiminnan julkistamisen kehittämistä tutkivan tilapäisen jaoston, johon lautakunnasta kuuluivat Burman, Aarvala ja Seppälä (2.3. 271 §).

Lautakunnan kertomusvuonna käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

Viraston päällikön ja kansliaosaston toimialaan kuuluvat. *Ratkaisemattomien asioiden luettelon tarkastaminen.* Luettelot lautakunnan diaariin ennen 1.7.1970 merkityistä, 28.1.1971 ratkaisematta olleista asioista sekä ennen 31.12.1970 merkityistä, 29.7.1971 ratkaisematta olleista asioista tarkastettiin (28.1. 120 §, 29.7. 916 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka mm. koskivat: toimenpiteisiin ryhtymistä kunnallisen pysäköinninvalvontayksikön perustamiseksi (11.3. 310 §); viraston toimintasuunnitelmaa selvityksineen ja henkilökuntaliitteineen sekä v:n 1972 talousarviota (22.4. 494 §, 6.5. 574 §, 13.5. 610 §); Malminkartanon alueen arkkitehtikilpailun järjestämistä (22.4. 508 §); tutkimusraportin »Helsingin taksitutkimus» lähettämistä tiedoksi (29.4. 537 §); toimenpiteisiin ryhtymistä Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaavojen hyväksymiseksi ns. ensimmäisen asteen yleiskaavoina (28.6. 767 §); metron jatkamista itäisestä aluekeskuksesta Vesalaan (19.8. 983 §); lautakunnan oikeuttamista lähtemään Tammisaareen yleiskaavan 1972 esiselvitysraporttien käsittelemistä varten (7.10. 1203 §) sekä toimenpiteisiin ryhtymistä filmikameran ja liikennetutkan saamiseksi Helsingin poliisilaitoksen käyttöön ajonopeuden valvontatehtäviin (18.11. 1417 §).

Lisäksi tehtiin 29 esitystä osanottajien lähettämisestä ulkomaisiin kongresseihin, kotimaassa järjestetyille kursseille, koulutustilaisuuksiin ym.

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: asunto-ohjelmatoimikunnan ehdotusta kaupungin suurten aluerakennusprojektien toteuttamisorganisaatioksi (14.1. 42 §); huoltoasemakomitean mietintöä (21.1. 78 §); viraston liikennesuunnittelupäällikön viran hakijoita (15.2. 210§); museokomitean mietintöä (25.2. 254 §); julkisen liikenteen toimintaedellytysten kehittämistä Helsingin seudulla koskevaa liikenneministeriön kirjettä (18.3. 350 §); tutkimusta virkistysalueiden tarpeesta Helsingin lähivaikutusalueella (15.4. 445 §); Pasilan, Pohjois-Haagan ja Kannelmäen yleiskaavaehdotuksia (13.5. 611 §, 28.6. 767 §, 12.8. 960 §); Helsingin ja sen lähikuntien erinäisten yhteisten tehtävien hoidon järjestämistä koskevaa kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean ehdotusta (13.5. 612 §); Huopalahden–Martinlaakson radan ja sen rakentamiseen liittyvien siltojen yleissuunnittelua (17.6. 742 §, 14.10. 1224 §); Pasilan ns. aloituskortteleiden tonttien varaamista (17.6. 743 §); energiahuoltotoimikunnan mietintöä (1.7. 806 §); Kansallissäätiön vuokratonttianomusta Pasilassa (8.7. 835 §); Espoon kauppalan eräitä kauppalanosia koskevia asemakaavoja (19.8. 984 §); Leppävaaran (Perkkaan) asemakaavoitusta (19.8. 985 §); rakennusjärjestyksen muuttamista (26.8. 1017 §); Malmi–Tapanila–Pukinmäki–Puistolan ensimmäisen asteen yleiskaavaehdotuksen hyväksymistä (9.9. 1069 §); itäisen aluekeskuksen sijoitusvaihtoehto K:ta (21.10. 1271 §); Pohjois-Haaga seuran kirjettä Haaga–Vantaan -alueen suunnittelusta ja ao. päätöksistä (21.10. 1272 §); lähivuosien kaavoitus- ja rakennusohjelmien sopeuttamista yhdyskuntien kehittämisedellytyksiin (11.11. 1384 §); Uudenmaan tieverkkotutkimusta (25.11. 1457 §) sekä kokoontumistilakomitean mietintöä (23.12. 1601 §).

Lisäksi lausunnot koskivat seuraavia valtuustoaloitteita: itäisen sairaalan sijoitusta, metrolinjausta välillä Herttoniemi–Puotinharju, Myllypuron urheilukeskuksen sijoitusta sekä itäistä aluekeskusta (14.1. 41 §); asunto- ja teollisuustonttien tarjonnan nopeaa lisäämistä koskevaa välikysymystä (19.2. 249 §); sotainvalidien käyttämistä pysäköinninvalvontatehtävissä (11.3. 311 §); uuden, tiiviisti rakennettavan pientaloalueen aikaansaamista Helsinkiin (25.3. 376 §); tutkimuksen suorittamista maksuttomaan joukkokuljetusliikenteeseen siirtymisen edellytyksistä ja seurauksista (1.4. 408 §); Fleminginkadun, Agricolankadun ja Viidennen linjan välisen osan sulkemista liikenteeltä (1.4. 409 §); Käpylän urheilupuiston suunnittelua (22.4. 491 §); kellaritilojen käyttämistä pienliike- ja palvelutarkoituksiin (22.4. 509 §); metron keskustalinjausta (27.5. 668 §); viraston työtehon lisäämistä (23.9. 1120 §); kaupunkisuunnittelun professuuria (21.10. 1270 §); kaupunginosaneuvostojen asettamista (4.11. 1349 §); Vartiosaaren hankkimista vapaa-alueeksi (18.11. 1416 §); liikennevalvonnan tehostamista erityisesti ajonopeuden suhteen (18.11. 1417 §); pysäköintitalon rakentamista Jäähallin paikoitusalueelle (16.12. 1560 §); vähittäiskaupan palveluja (16.12. 1561 §); katukilpien ym. opasteiden parantamista (23.12. 1600 §) sekä kaupunginmuseon lisärakennusta (30.12. 1630 §).

Määrärahan myöntämistä koskevia esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm.: geoteknillisen suunnittelu- ja tutkimustyön suorittamiseksi (7.1. 11 §), pysäköintimittareiden asennusta, huoltoa ja rahastusta ym. varten (7.1. 29 §), Mannerheimintien eteläosan–Erottajankadun varustamiseksi kukkalaatikoilla (22.4. 522 §), Tulevaa Helsinkiä -näyttelyhuoneiston vuokran ja henkilökunnan ylityöpalkkojen maksamiseksi (27.5. 662 §), liikennevalojen asentamiseksi Mannerheimintie / Ala-Mannerheimintie / Museokatu liittymään sekä ko. valojen ja Mannerheimintie / Cygnaeuksenkatu liittymän kytkemiseksi keskusohjattuun järjestelmään (27.5. 691 §).

Lisäksi kaupunginhallitukselle tehtiin kertomusvuoden eräille talousarvion tileille mer-

kittyjen määrärahojen ylittämistä koskevia esityksiä (22.4. 495 §, 6.5. 586 §, 28.6. 782 §, 21.10. 1294, 1296 §, 28.10. 1325 §, 4.11. 1350 §, 16.12. 1577 §).

Käyttövaroista päätettiin suorittaa mm. kaupunkisuunnitteluviraston edustajien osallistumismaksuina erilaisille kursseille, neuvottelupäiville ym. yht. 3 950 mk (7.1. 10 §, 28.1. 128 §, 4.3. 285 §, 11.3. 326 , 327 §, 15.4. 462 §, 29.4. 545 §, 6.5. 589 §, 16.9. 1100 §, 28.10. 1310 §, 25.11. 1466 §).

Asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat. *Asemakaavan muutokset.* Kaupunginhallitukselle annettavissa lausunnoissa puollettiin lukuisia asemakaavan muutoksia.

Asemakaavaehdotukset. Kaupunginhallitukselle päätettiin lähettää eräiden kaupunginosien tai niiden osa-alueiden asemakaavaehdotukset sekä puoltaa niiden hyväksymistä.

Kortteleiden korkeussuhteet. Kaupunginhallitukselle esitettiin vahvistettavaksi useita kortteleiden korkeustasojen muutoksia asemakaavaosaston laatimien piirustusten mukaisesti.

Kadun- ja paikannimet. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä tai annettiin lausuntoja eräiden katujen nimien hyväksymisestä tai muuttamisesta Töölössä ja Suutarilassa (27.5. 667 §, 7.10. 1208 §, 14.10. 1250 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm.: Malmin ja Tapaninkylän eräitä kortteleita koskevan rakennuskiellon pidentämistä (25.2. 259 §); tutkimusta kaasulaitoksen butaani-raaka-aineeseen perustuvan laitteiston muuttamisesta kevytbensiinikäyttöiseksi (18.3. 353 §); rakennuskiellon jatkamista 39. kaupunginosan (Tapanila) korttelissa n:o 39143 (18.3. 370 §); lisäajan pyytämistä Vartiosaaren ja Rastilan alueiden kaavarunkosuunnitelmien laatimista varten (22.4. 502 §); sisäasiainministeriölle osoitettua anomusta 10.–12. kaupunginosia koskevan rakennuskiellon jatkamiseksi kahdella vuodella eräitä tontteja lukuun ottamatta (6.5. 583 §); perusteellisen tutkimuksen suorittamista Hanasaari A -voimalaitoksen savupiippujen korottamisen tarpeellisuudesta (10.6. 729 §); Bostads Ab Auran 13. kaupunginosassa olevaa tonttia n:o 11/436 koskevaa asemakaavan muutosehdotusta (17.6. 738 §); asuntohallituksen ohjekirjan muuttamisesta käytyjä neuvotteluja (19.8. 1003 §) sekä asemakaavan muutoksen n:o 6544 sisäasiainministeriölle alistamisen peruuttamista (30.9. 1162 §).

Lisäksi esitykset koskivat määrärahojen ylittämistä (21.10. 1294, 1296 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: uimahallin rakentamista koskevaa Pihlajamäki-Seuran kirjettä (7.1. 17 §); Lauttasaaren telakan aidan rakentamista (21.1. 102 §); Kantakaupungin vesikaukolämmön pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen rakentamista (28.1. 132 §); Talin jätevedenpuhdistamon uuden esikäsittelyaseman ja tulvapumppaamon pääpiirustusten hyväksymistä (28.1. 133 §); jalankulkusillan rakentamista välille Kaskisaari–Lauttasaari (4.2. 168 §); 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelissa n:o 31079 olevan tontin n:o 4 korkeuslukujen sekä 44. kaupunginosan (Tammisalo) korttelissa n:o 44023 olevan tontin n:o 9 itäisen kulmapisteen korkeusluvun muuttamista (4.2. 175, 176 §); 28. kaupunginosassa (Oulunkylä, Patola) olevasta kadun nimestä tehtyä muistutusta (11.2. 188 §); Nokia Oy:n kaapelitehtaan poikkeuslupa-anomusta 20. kaupunginosan (Länsisatama, Ruoholahti) korttelin n:o 784 tontille n:o 4 sekä em. tehtaan vuokra-alueen laajentamista (11.2. 189 §, 23.9. 1146 §); Hakaniemen metron työtunnelia (11.2. 192 §); tontin osoittamista Saksan Liittotasavallan käyttöön (11.2. 194 §); täyttöaluetoimikunnan mietintöä (18.2. 215 §); Osuusliike Elannon poikkeuslupa- ja rakennuslupa-anomuksia Etelä-Kaarelan kylässä olevalle tilalle RN:o 7^{234} ja osalle tilaa RN:o 4^{9} (11.3. 335 §, 13.5. 643 §); Hanasaaren B-voimalaitoksen luonnospiirustusten hyväksymistä (18.3.

353 §); Merisataman työryhmän raporttia (18.3. 355 §); Mustikkamaan ja Honkaluodon välisen yhdyspenkereen rakentamista (18.3. 373 §); valtuustoaloitetta kesäkahvilan aikaansaamiseksi Mannerheimintien, Arkadiankadun ja Pohjoisen Rautatiekadun rajoittamaan puistikkoon (1.4. 411 §); Oulunkylän urheilupuistosuunnitelman tekemistä (1.4. 427 §); opiskelija-asuntolan rakentamista Viikin Latokartanon kylään koskevaa Metsäylioppilaiden asuntolasäätiön poikkeuslupaanomusta (15.4. 481 §); Kyläsaaressa sijaitsevan jätteenkäsittelyyn varatun alueen rajojen tarkistamista (15.4. 486 §); Vuosaaren teollisuusalueen kaavoittamista (22.4. 523 §); Munkkiniemessä olevan yleisen rakennuksen tontin käyttötarkoituksen muutosta (6.5. 582 §); Kulosaaren jalankulku- ja pyöräilysillan yleispiirustuksen hyväksymistä (6.5. 599 §); muistomerkin sijoittamista Meilahden rantaan Seurasaarentien varrelle (27.5. 676 §); yhdystunnelien rakentamista korttelissa n:o 47 olevilta tonteilta n:o 1 ja 3 Fabianinkadun sekä Pohjoisen Makasiininkadun alitse korttelissa n:o 48 olevalle tontille n:o 14 ja korttelissa n:o 53 olevalle tontille n:o 3 (27.5. 677 §); Nurmijärventien parantamissuunnitelman johdosta laadittuja asemakaavaehdotuksia (27.5. 679 §); 39. kaupunginosan (Tapaninkylä) korttelissa n:o 39006 olevia tontteja n:o 1 ja 2 (3.6. 714 §); liikennehenkilökunnan odotus-, käymälä- ym. tilojen rakentamista Rautatientorille (17.6. 746 §); katunumeroinnin muuttamista 54. kaupunginosassa (Vuosaari, Rastila) (17.6. 747 §); kirjasto- ja nuorisotyötilojen sijoittamista Kontulaan sekä ajosillan rakentamista ostoskeskuksen yläpysäköintialueelle (17.6. 749 §); Paloheinän asemakaavasta annettuja lausuntoja ja sen johdosta tehtyjä muistutuksia (28.6. 778 §); Rajasaaren ja Lauttasaaren lumensulatuspaikkojen luonnospiirustusten hyväksymistä (28.6. 779 §); 40. kaupunginosan (Suutarila) Siltamäen länsiosan ja Ala-Tikkurilan osa-alueen ohikulkutien pohjoispuolisen osan asemakaavaehdotuksista annettuja lausuntoja ja tehtyjä muistutuksia (28.6. 780 §, 9.12. 1534 §); vesialueen täyttämistä Haakoninlahdella Laajasalossa (28.6. 797 §); konsertti- ja kongressitalon liikenneyhteyksien parantamista (8.7. 836 §); 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin n:o 472 tontin n:o 1 järjestelyä (8.7. 837 §); Kuninkaallisen Suomen tykistörykmentin muistomerkin sijoitusta (8.7. 850 §); ehdotusta asemakaavaksi 31. kaupunginosassa (Lauttasaari) sijaitseville Kaskisaarelle ja Mustasaarelle sekä asemakaavan muutokseksi korttelille n:o 31057, korttelissa n:o 31060 olevalle tontille n:o 4, puisto- ja vesialueelle sekä 30. kaupunginosassa (Munkkiniemi, Lehtisaari) osalle retkeily- ja loma-aluetta (22.7. 897 §); 38. kaupunginosan (Malmi) korttelissa n:o 38034 olevalle tontille n:o 1 anottua poikkeuslupaa (22.7. 899 §); ajosillan rakentamista 47. kaupunginosassa (Mellunkylä, Kontula) sijaitsevalta pysäköimisalueelta viereisen tontin n:o 5/47021 yläpysäköimispaikalle (22.7. 900 §); lastentarhan sijoittamista Lauttasaaren yhteiskoulun entiseen kiinteistöön ja Etelä-Jakomäkeen 41. kaupunginosassa (Suurmetsä) (29.7. 928 §, 12.8. 978 §); Vartiosaaren asemakaavoittamista (19.8. 992 §); helikopterikentän rakentamista Kirurgisen sairaalan tapaturma-aseman yhteyteen (2.9. 1057 §); metron ulkoalueen Kulosaaren länsirannalta Herttoniemeen ulottuvan rataosuuden linjausta ja korkeusasemaa (9.9. 1083 §); valtakunnallisen rakentajapatsaan sijoitusta (9.9. 1084 §); vuokra-alueiden järjestelylain alaisten vuokramiesten sijoittamista (9.9. 1088 §); Paraisten Kalkki Oy:n vuokrasopimusten jatkamista 10. kaupunginosassa (Sörnäinen) (16.9. 1105 §); itäisen moottorikadun vaikutusta 10. kaupunginosan (Sörnäinen) kortteleiden n:o 272, 275, 277 ja 280 asemakaavan muutokseen (16.9. 1109 §); Katajanokan kanavan liikennejärjestelyjä (23.9. 1124 §); saaristoliikenteen harjoittamisoloja (23.9. 1144 §); lisäalueen vuokraamista Öljynpuristamo Oylle (30.9. 1186 §); maaliikennekeskuksen asemakaavaehdotusta (7.10.

1193 §); 42. kaupunginosan (Kulosaari) luoteisosan asemakaavaehdotusta (14.10. 1230 §); Helsingin Kauppiaat Oy:n vuokrasopimuksen pidentämistä Kalasatamassa (14.10. 1249 §); yleisten töiden lautakunnan lietejaoston mietintöä (14.10. 1255 §); Kulosaaren itä- ja eteläosan asemakaavaehdotuksesta annettuja lausuntoja ja tehtyjä muistutuksia (21.10. 1280 §); kelluvan hotellin sijoittamista Helsinkiin (28.10. 1305 §); Ida Aalbergin muistomerkin pystyttämistä (28.10. 1314 §); 29. kaupunginosan (Haaga, Kivihaka) korttelin n:o 29204 asemakaavasta sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta tehtyjä valituksia (28.10. 1315 §); Hylkeenpyytäjänkadun ym. rakentamista (4.11. 1372 §); Kulosaaren ostoskeskustontin laajentamista ja käyttämistä suurhotellin tai toimistotalon rakentamiseen (4.11. 1375 §); pysyvän ensisuojan sijoittamista Kyläsaareen (11.11. 1405 §); Wärtsilä Oy:n rakennushanketta 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelissa n:o 122 olevalla tontilla n:o 16 (18.11. 1419 §); 1. kaupunginosan (Kruunuhaka) korttelissa n:o 7 olevien tonttien n:o 7 ja 10 käyttämistä valtion virastotalon rakentamiseen (18.11. 1420 §); Huopalahden–Martinlaakson rautatien liittymistä Helsingin–Turun rautatiehen Huopalahdessa (18.11. 1422 §); eräiden tonttien varaamista lastentarhatarkoituksiin (18.11. 1436 §); vuokraehtojen muuttamista ja lisäalueen vuokraamista Sörnäisten satamassa koskevaa Finnexpress Oy:n kirjettä (18.11. 1440 §); Tähtitorninvuoren kalliosuojan tilantarvetta ja normaaliajan käyttöä (2.12. 1501 §); liikuntavammaisten tarpeiden huomioimista suunnittelussa (2.12. 1516 §); asematunnelin järjestyshäiriöiden poistamista koskevaa valtuustoaloitetta (2.12. 1520 §); alueen vuokraamista Polar Express Oy:lle Sörnäisten satamasta (16.12. 1588 §); nuorisotilojen varaamista Haaga-Vantaa-alueelta (16.12. 1593 §); Pasilan nuorisotyölautakunnan toimipaikkoja (16.12. 1595 §) sekä ns. Puu-Vallilan asukkaiden asemaa (30.12. 1633 §).

Lisäksi laadittiin korttelisuunnitelmia ja annettiin lausuntoja maantiesiltojen ja puhdistus- ym. laitosten piirustuksista sekä katupiirustusten ja viemärisuunnitelmien vahvistamisesta.

Yleiskaavaosaston toimialaan kuuluvat. *Esitykset.* Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat mm.: toimenpiteisiin ryhtymistä yleiskaavaehdotuksen saattamiseksi hyväksytyksi I-asteen yleiskaavana eräin ehdoin (6.9. 1062 §) sekä kaatotoiminnan jatkamisen sallimista Ison-Huopalahden alueen yleissuunnittelun väliraportin mukaisilla alueilla (7.10. 1194 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat seuraavia asioita: Talin urheilupuistosuunnitelmien tarkistamista (14.1. 52 §); Helsingin mlk:n Myyrmäen kaavarunkosuunnitelmaa (14.1. 53 §); vanhusten kesävirkistyskomitean mietintöä (1.7. 808 §); kaupungin vesilentoaseman sijaintia (12.8. 969 §); Tapanilan kaavoitusta (25.11. 1464 §); Malmi – Tapanila – Pukinmäki – Puistola -alueen yleiskaavaehdotuksesta tehtyjä huomautuksia (23.12. 1605 §); Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaavojen hyväksymisestä tehtyä valitusta (30.12. 1636 §) sekä itäisen aluekeskuksen sijoittamiskysymystä (30.12. 1645 §).

Lisäksi annettiin lausuntoja Espoon kauppalan eräitä kortteleita koskevista asemakaavaehdotuksista, -luonnoksista ja tonttijakoehdotuksista (11.3. 318 §, 6.5. 584 §, 22.7. 903 §, 29.7. 911 §, 5.8. 955 §, 25.11. 1463 §) sekä Helsingin maalaiskunnan eräitä alueita koskevista asemakaavoista (1.4. 415 §, 17.6. 750 §, 14.10. 1231 §).

Liikennesuunnitteluosaston toimialaan kuuluvat. *Esitykset.* Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat mm. vuosien 1968 ja 1970 talousarvion eräille tileille merkittyjen

määrärahojen siirtämistä käytettäviksi kertomusvuonna (7.1. 29 §); Aadolfinkadun liikenteen määräämistä yksisuuntaiseksi (21.1. 92 §); ns. Paciuksenkadun liikennejärjestelykysymyksen ratkaisemisen suorittamista vasta Töölön suunnan liikenteen kokonaisselvitysten valmistuttua (28.1. 118 §); läpiajoliikenteen kokeiluluontoista kieltämistä linja-autoasema-alueella (18.2. 228 §); Rautatientorin linjaliikenteen keventämistä ja liikennepalvelun parantamista Kruununhaan ja Kaartinkaupungin alueella (11.3. 320 §); Asesepän- ja Tuusulantien välisen liittymän rakentamista (25.3. 387 §); viraston edustajan lähettämistä konferenssiin Göteborgiin (25.3. 396 §); Suurmetsäntien rakentamista välillä Yrttimaantie/Kanervakuja – Sepeteuksentie (1.4. 419 §); Tukholmankadun ja Topeliuksenkadun liittymäjärjestelyn suorittamista sekä Jalavatien ja Valpurintien yksisuuntaistamista (1.4. 420 §); tien rakentamista Juhana Herttuan tieltä puolustuslaitoksen ruutikellarialueen lounaispuolella olevalle portille (1.4. 435 §); mahdollisen jalankulkutunnelin rakentamista esim. Mikonkadun – Kaivokadun – Kaisaniemenkadun risteyksen alueelle (1.4. 436 §); määrärahan osoittamista Mannerheimintien eteläosan–Erottajankadun varustamiseksi kukkalaatikoilla (22.4. 522 §); Aleksanterinkadun jalkakäytävien välillä Fabianinkatu–Mannerheimintie ja Kluuvikadun jalkakäytävien leventämistä ja päällystämistä betonilaatoilla Aleksanterinkadun läheisyydessä (6.5. 578 §); määrärahan myöntämistä liikennevalojen asentamiseksi liittymään Mannerheimintie–Ala-Mannerheimintie–Museokatu ym. ja liittymän Mannerheimintie–Cygnaeuksenkatu kytkemiseksi keskusohjattuun järjestelmään (27.5. 691 §, 18.11. 1429 §); tilapäisen nopeusrajoituksen järjestämistä Lahden moottoritielle Pihlajiston kohdalle (10.6. 724 §); Etelärannan liikenteen yhdensuuntaistamista kokeilumielessä (8.7. 854 §); vuoropysäköintiä koskevan liikennemerkin aikaansaamisen kiirehtimistä (7.10. 1199 §); jalankulku- ja polkupyörätien rakentamista Seppämestarintien pohjoispuolelle rautatien ja Latokartanontien väliselle osuudelle (21.10. 1276 §); ohjeiden pyytämistä linja-autokaistan ajoratamerkinnöistä (28.10. 1338 §); liikenne- ja liikennevalojärjestelyjen suorittamista välillä Kuusisaarentie–Ramsaynranta (9.12. 1540 §) sekä liikennejärjestelysuunnitelmia Bulevardilla ja Erottajan aukiolla (16.12. 1563 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: valtuustoaloitteita liikennevaloin varustetun suojatien merkitsemisestä Kaivokadun raitiotiepysäkille (21.1. 80 §), liikennevalojen asentamisesta Vihdintien ja Isonnevantien risteykseen (21.1. 97 §) sekä sokeita varten tarkoitettujen merkinantolaitteiden asentamisesta jalankulkuvalojen yhteyteen (28.1. 116 §); Paciuksenkadun ja sen jatkeen liikennejärjestelyä välillä Mechelininkatu–Tukholmankatu koskevia huomautuksia ja kirjeitä (28.1. 118 §); valtuustoaloitetta Lauttasaaren sillan kaupungin puoleisen pään liikennejärjestelyistä (28.1. 119 §); Takaniityntien liikennejärjestelyjä (28.1. 134 §); kunnallisen pysäköinninvalvontatoimen järjestämistä (28.1. 141 §); Lauttasaaren linjaliikennettä ja liikennejärjestelyjä Hietalahdentorilla ja Bulevardilla (18.2. 229 §); valtuustoaloitetta kolariauton näytteille asettamisesta (18.2. 230 §); Pitäjänmäen pysäköintipaikkojen lisäämistä (18.2. 244 §); valtuustoaloitetta toimenpiteisiin ryhtymiseksi liikenneonnettomuuksien ehkäisemiseksi Mannerheimintiellä kansallismuseon ja kaupunginmuseon kohdalla (25.2. 256 §); metron tunneliliittymän yleissuunnitelmaa ja rataosa I:n liikennejärjestelyitä (4.3. 279 §); entisen nopeusrajoituksen jatkamista Helsinginkadulla rautatien alikulkusillan työmaan kohdalla (4.3. 290 §); Kaupintien leventämistä Vihdintien ja Pitäjänmäentien välillä (11.3. 336 §); lähiliikenteen yksityisten linjaliikenteen harjoittajien ja liikennelaitoksen välisen yhteistyöjaoston Rautatientorin linjaliikennettä koskeneita kirjeitä (18.3. 367 §);

Rautatientorin laiturijaon tarkistamista (25.3. 393 §); autolinjan n:o 96 liikenneluvan uudistamista ja reittinimistön muuttamista (1.4. 432 §); valtatie n:o 3:n parantamiseen välillä Pirkkolantie–Kaivoksela liittyvää yksityisten teiden liittymä- ja järjestelysuunnitelmaa (15.4. 453 §); Liikenne Oy:n ja Maaseutu Liikenne Oy:n anomuksia liikennelupien saamiseksi autolinjalle Rautatientori–Viikin koetila–Latokartanon ylioppilaskylä –Viikin laitokset ja linjan aikatauluja (15.4. 466, 467 §); jalankulkijain liikenneturvallisuuden parantamista Kaivokadun raitiotiepysäkeillä (15.4. 469 §); liikennelaitoksen autolinjojen Rautatientori–Vartioharju ja Rautatientori–Puotila–Vartioharju reittien muuttamista ja kääntöpaikan rakentamista Vartioharjun luoteisosaan (15.4. 470 §); kauttaajon kieltämistä tai ajonopeuden rajoittamista Wecksellintiellä Eirassa (15.4. 473 §); jalkakäytävän rakentamista Hämeentien itäreunaan Kokkosaarenkadun ja Arabian tehtaan välille koskevaa valtuustokirjettä (15.4. 474 §); suunnitelmaa valtatie n:o 3:n eli Nurmijärventien parantamiseksi välillä Haagan rautatiesilta–Pirkkolantie sekä em. liikennejärjestelysuunnitelmaa välillä Lapinmäentie–Haagan rautatiesilta (22.4. 497, 498 §; 19.8. 988 §); ruuhka-ajan linja-autolinjan 50A reitin jatkamista Pitäjänmäelle (22.4. 516 §); tilapäistä nopeusrajoitusta Läntisellä moottoritiellä (29.4. 557 §); linja-autolinjojen n:o 90 ja 93 reittien jatkamista, n:o 82 ja 82A liikennetiheyksien muuttamista, n:o 93 (Rautatientori–Kulosaari–Marjaniemi) jatkamista ja kääntöpaikan rakentamista Puotilaan sekä n:o 82 liikenneolosuhteiden parantamista (29.4. 564–567 §); akselipainotoimikunnan mietinnöstä laadittua muistiota (6.5. 579 §); linja-autoliikenteen järjestämistä Sompasaareen (6.5. 591 §); linja-autolinjan Pirkkolan urheilupuisto–Pajamäki–Konala liikenneluvan uudistamista ja aikataulun muuttamista (6.5. 594 §); Aleksanterinkadun muodostamista pysyväksi kävelykaduksi koskevia kirjeitä (13.5. 635 §); valtuustoaloitetta taksiliikenteen palveluedellytysten parantamisesta pysähtymiskiellon alaisten katuosuuksien kohdalla (27.5. 659 §); linja-autolinjan 55 (Marian sairaala–Koskela) muuttamista tungosaikoina Jätkäsaareen (55S) ja Kampintorille (55A) sekä linja-autolinjan 19 (Marian sairaala–Jätkäsaari) lopettamista (27.5. 687 §); Jätkäsaaren linja-autoliikenteen parantamista koskevaa valtuustoaloitetta (27.5. 688 §); Kaarelantien päällystämistä sekä tilapäisten liikennevalojen asentamista Nurmijärventielle Muurimestarintien ja Kaarelantien risteyksiin (27.5. 690 §); jalankulkuyhteyksien parantamista Oulunkylässä (28.6. 791 §); liikenneyhteyksien parantamista Pirkkolan uimahallille (28.6. 795 §); linja- ja kuorma-autojen pysäköimisen kieltämistä Keijontiellä Käpylässä (1.7. 821 §); pääteiden merkitsemistä katukäytävän reunaan eri väreillä maalaamalla (1.7. 824 §); Eteläsataman matkustajalaiturin satamaosan liikennesuunnitelman hyväksymistä (1.7. 826 §); Hanasaaren liikenneyhteyksien järjestelyä (8.7. 840 §); henkilövuokra-autoille vahvistetun enimmäismäärän muuttamista (8.7. 860 §); linja-autoliikenteen järjestämistä Lehtisaareen (22.7. 883 §); Helsinki–Frihers -linjan reitin muuttamista Konalassa ym. (22.7. 888 §); Aleksanterinkadun kävelykatukokeiluasiassa tehtyä valitusta (22.7. 890 §); liikennelaitoksen autolinjojen 39, 63, 86, 91 ja 95 eräiden vuorotiheyksien muuttamista (29.7. 919 §); ajonopeuden rajoittamista Helsinki–Lahti -valtatiellä Alppikylän ja kaupungin rajan välillä ja Koskelantien ja Viikin välillä sekä Mustikkamaan sillalla (29.7. 920 §, 12.8. 972 §, 16.9. 1104 §); jakeluliikenteen toimintaedellytysten parantamista koskevaa valtuustoaloitetta (19.8. 989 §); Suomen Autoliiton Helsingin osasto ry:n, Suomen Autoklubin Helsingin piirin ja Liikennepoliittinen yhdistys Enemmistö ry:n avustusanomuksia (19.8. 999–1001 §); kävelytien rakentamista Pasilan matkustaja-asemalta TV-keskuksen liittymään (26.8. 1020 §); Käpylän seisakkeen jalankulkujär-

jestelyjä (26.8. 1029 §); Strömbergin seisakkeen siirtämistä (2.9. 1037 §); Maaliikennekeskuksen yhteyksiä Tuusulantielle (9.9. 1075 §); Helsingin ohikulkutien parantamiseen välillä Veromiehenkylä–Tikkurila liittyvää järjestelysuunnitelmaa (16.9. 1097 §); Finlandiatalon ja Töölön tavara-aseman liikenteen järjestelyjä (16.9. 1116 §); Helsingin–Lahden moottoritien parantamissuunnitelmaa välillä Koskelantie–Viikki (16.9. 1117 §); Otaniemenrannan yleisten teiden järjestelyä (23.9. 1122 §); liikenneluvan uudistamista yhdelle linja-autolle (23.9. 1140 §); valtuustoaloitetta linja-autoliikenteelle varattujen kaistojen merkitsemisestä myös taksiliikenteen käyttöön (30.9. 1156 §); jalankulkusillan rakentamista Vantaanjoen yli Tapaninkylän ja Tuomarinkylän välillä koskevaa valtuustokirjettä (30.9. 1158 §); Sysimiehentien merkitsemistä etuajo-oikeutetuksi tieksi välillä Muurimestarintie–Paloheinäntie (30.9. 1179 §); pysäköimisen kieltämistä vuoropäivinä parillisten ja parittomien osoitenumeroiden puolella sekä valtuustoaloitetta toimenpiteisiin ryhtymisestä ns. vuoropysäköimisen järjestämiseksi Helsingissä ja em. järjestelmän käyttöönottamista (7.10. 1199, 1200 §, 9.12. 1556 §); jalankulkijain ylikulkusillan rakentamista Konalantie 13:n kohdalle (7.10. 1219 §); liikennelaitoksen ruuhkaliikenteen autolinjan Rautatientori–Puotinharju Rautatientorin päätepysäkin siirtämistä Hakaniementorille (21.10. 1284 §); nopeusrajoituksen korottamista osalla Muurimestarinja Seppämestarintietä (21.10. 1285 §); liikennelaitoksen linja-autolinjan Munkkiniemi–Tarvo arkipäivän liikennöimisen vuotuisen ajan jatkamista (11.11. 1398 §); liikenteen järjestelyä Malmilla Latokartanontiellä Vilppulantien ja Karviaiskujan välillä (11.11. 1400 §); rautateiden taso- ja eritasoristeyksiä (18.11. 1428 §); kautta-ajon kieltämistä moottoriajoneuvoilla Ehrenströmintiellä (18.11. 1446 §); suurimman sallitun ajonopeuden tilapäistä rajoittamista Junatiellä Sörnäisten sillan ja Suvilahden sillan välillä (25.11. 1481 §); erityisen linja-autokaistan varaamista Sörnäisten rantatiellä Hakaniemen sillan ja Siltasaarenkadun välisellä osuudella (25.11. 1484 §); Malmin lentoaseman aiheuttamia meluhaittoja ja pienkoneilmailun sijoituskysymystä koskevaa valtuustoaloitetta (9.12. 1539 §); liikennelaitoksen linja-autolinjojen Rautatientori–Länsi-Herttoniemi, Simonkenttä–Pajamäki, Kauppatori–Etu-Töölö/Hietaniemi ja Kruununhaka–Meilahden klinikat liikennelupien uudistamista (9.12. 1547, 1552–1554 §); Huopalahden–Martinlaakson radan suunnittelua ja rakentamista (9.12. 1550 §); Vantaanlaaksontien suunnitelman hyväksymistä (9.12. 1551 §); ajoneuvojen suurimman sallitun ajonopeuden rajoittamista Sepänkadulla (16.12. 1582 §); linja-autolinjan Rautatientori–Vuosaari liikenneluvan uudistamista (16.12. 1583 §); uuden poikittaislinjan perustamista reitille Pitäjänmäki–Maunula–Oulunkylä–Arabia (30.12. 1650 §); Suomen Turistiauto Oy:n linjan Hakaniemi–Pohjois-Haaga–Munkkiniemi osittaista muuttamista (30.12. 1651 §); Helsinki–Maaseutu–Liikenne Oy:n linjan Maunula–Pihlajamäki–Herttoniemi jatkamista Pohjois-Haagaan ja tungosaikoina Pitäjänmäkeen (30.12. 1652 §) sekä etuajo-oikeusjärjestelyjä koskevien liikennemerkkien asettamista Uudenmaan tieja vesirakennuspiirin hoidossa olevien teiden varrella oleviin risteyksiin kaupungin alueella (30.12. 1654 §).

Lisäksi *päätettiin* mm. lukuisista pysäköimisen rajoittamisista ja kieltämisistä, liikenteen tilapäisistä rajoittamisista ja jalankulkijoiden liikenneturvallisuuden parantamista tarkoittavista toimenpiteistä.

Liikennejaosto valmisteli toimintaohjeidensa ja lautakunnan johtosäännön mukaisesti lautakunnassa käsiteltyjä liikenneasioita sekä antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja yksityisen linja-autoliikenteen aikatauluista ja pysäkkien sijoittamisesta.

6. Maatalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Asutuslautakunnan, joka 1.3.1971 lukien muuttui maatalouslautakunnaksi, kokoonpano v. 1971 oli seuraava: puheenjohtaja maatalousneuvos Uuno Heikkilä, varapuheenjohtaja toimits. Unto Ailio, jäsenet ekon. Raimo Haavikko, varat. Armas Herkola ja toimits. Uuno Kuutti sekä varajäsenet varat. Tarmo Järvinen, valtiot.maist. Olavi Schalin, tarkast. Lauri Suoranta ja liikennetarkast. Tenho Vuorisalo.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa ja käsiteltyjen asioiden määrä oli 179. Saapuneita kirjeitä oli 521 ja lähetettyjä 553.

Toiminta. Lautakunnan toimisto sijaitsi Katariinankatu 3:ssa ja toimisto oli avoinna joka arkipäivä.

Toimistonhoitaja Jenny Lahtinen siirtyi eläkkeelle 25.3. lukien ja toimistonhoitajaksi valittiin Maria Kumpula 15.4. lukien.

Asutuslautakunta käsitteli 60 tapauksessa eräiden maanhankintalain 157 a §:n mukaan perustettujen asunto-osakeyhtiöiden asioita.

Vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa 9.3.1962 annetun ja 30.12. 1970 muutetun lain 49 §:ssä tarkoitettuja ilmoituksia oli 90, lain mukaisia ilmoituksia peruutettiin 23.

Maankäyttölain mukaisista maansaantihakemuksista lautakunta antoi 11 lausuntoa, valtion ja rahalaitosten saamisten siirtämistä koskevista hakemuksista seitsemän sekä muista hakemuksista 161 lausuntoa.

Lautakunnan tehtäviin kuului katselmusten ja tarkastusten suorittaminen, kertomusvuonna näitä oli yksi.

Lautakunnan *menot* olivat 30 218 mk.

7. Vesilautakunta

Vesilautakunnan puheenjohtajana oli v. 1971 lainsäädäntöneuvos Kalevi Airaksinen ja kaup. lääk. Olavi Kilpiö, joka oli varapuheenjohtaja, sekä kaup.ins. Martti Anttila, kaup.geod. Erkki Heikkinen ja vesilaitoksen entinen toim.joht. Eino Kajaste sekä varajäseninä: kaup.hygieenikko Oleg Gorbatow, apul.katurak.pääll. Risto Nurmisalo, kiinteistöviraston tonttiosaston apul.os.pääll. Kurt Schreiber ja vesilaitoksen käyttöosaston pääll. Kauko Tammela. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teollisuustointa johtava apul.kaup.joht. Gunnar Smeds. Lautakunnan sihteerinä toimi varat. Orjo Marttila.

Lautakunnalla oli vuoden aikana 12 (ed.v. 11) kokousta. Näiden pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 125 (102). Lautakunnalle saapui 121 (103) kirjettä ja niitä lähetettiin 39 (30).

Lautakunta suoritti Helsingin vesialueilla tarkastuksia, joiden avulla oli tarkoitus selvittää kaupungin lähivesien tilaa ja tehdä havaintoja vesistön pilaantumisen aiheuttajista.

Paitsi sihteeriä ei lautakunnalla ollut mitään varsinaista henkilökuntaa palveluksessaan. Toimistotyöt suoritettiin laskutustyönä.

Lautakunnan menot olivat 6 285 (5 059) mk.

8. Tielautakunta

Vuosi 1971 oli tielautakunnan yhdeksäs toimintavuosi. Lautakunnan puheenjohtajana oli kertomusvuoden ajan dipl.ins. Maiju Pettinen, varapuheenjohtajana ins. Bengt Nybergh sekä muina jäseninä: mittaustekn. Aarne Anttila, ins. Usko Nikkilä, varat. Paavo Nikula ja tarkast. Veikko Viikari. Tarkast. Viikarin kuoltua 10.8. valittiin sorvaaja Allan Heiman 29.9. uudeksi jäseneksi kertomusvuoden loppuun saakka. Lautakunnan sihteerinä toimi apul.kaup.siht. Tauno Lehtinen.

Lautakunta piti vuoden aikana neljä yksityisistä teistä annetun lain edellyttämää tietoimituskokousta.

Toimituskokousten lisäksi lautakunta piti vuoden aikana viisi kokousta. Näissä kokouksissa käsiteltiin valmistelevasti myöhemmin toimituskokouksissa esille tulevia asioita sekä myös päätettiin ehdotuksesta talousarvioksi. Lautakunnan hallinnollisten kokousten pöytäkirjapykälien lukumäärä oli 36.

Lautakunnan kirjaamistehtävistä huolehti rakennusviraston kirjaamo ja käsiteltyjen asioiden valmistelusta sihteeri rakennusviraston avustuksella. Sihteeri suoritti myös esittelyn lautakunnan kokouksissa. Sihteerin tehtäviin kuului niin ikään ohjeiden ja neuvojen antaminen tiekuntien edustajille ja yksityisille tieosakkaille.

Lautakunnalle oli myönnetty määrärahoja 9 880 mk ja menot olivat 8 410 mk. Tulot toimituskustannusten korvauksista olivat 402 mk.

9. Palolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Palolautakunnan kokoonpanossa tapahtui v. 1971 seuraava muutos: jäseneksi trakt. kuljett. Hannu Peltosen tilalle tuli palokers. Väinö Nisonen 24.2. lukien.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 23 kertaa ja sen kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 352.

Saapuneita kirjeitä oli 446 ja lähetettyjä 135. Palolaitoksen diaariin merkittiin 773 saapunutta ja 995 lähtenyttä asiakirjaa.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: kunniapalkkion myöntäminen 25-vuotisesta palveluksesta palolaitoksen henkilöstöön kuuluville sekä palokunnan rahaston varoista maksettavan ko. palkkion korottaminen 200 mk:ksi (19.1. 10 §, 2.2. 31 §, 30.3. 95 §, 13.4. 117 §, 1.6. 155 §, 7.9. 224 §, 2.11. 286 §);kalustohankintamäärärahojen jaon ja käytön hyväksyminen (19.1. 13 §, 18.5. 142 §, 16.11. 293 §, 14.12. 343 §); avustusten maksaminen vapaaehtoisille palokunnille ja Suomen Meripelastusseuralle (19.1. 15 §, 16.3. 87 §, 1.6. 164 §, 5.10. 253 §, 30.11. 306 §); huoneistojen vuokraaminen henkilöstöön kuuluville laitoksen asuintalosta Korkeavuorenkatu 39 ja Vanha Turunmaantie 2 (19.1. 16 §, 4.5. 133 §, 1.6. 156 §, 8.6. 173 §, 24.8. 214 §, 7.9. 226 §, 2.11. 288, 289 §, 30.11. 326 §); laskujen, avustusten ym. maksaminen palokunnan rahaston varoista (19.1. 18, 27 §, 16.2. 49 §, 4.5. 134 §, 18.5. 150 §, 10.8. 191 §, 7.9. 227 §, 16.11. 298 §, 30.11. 324 §, 14.12. 344 §); eräiden v:n 1970 ja kertomusvuoden määrärahojen käyttötarkoituksen muuttaminen (19.1. 19, 20 §, 2.2. 34, 40, 41 §, 16.2. 53 §, 7.9. 225 §, 19.10. 273 §); Pitäjänmäen VPK:n paloauton pumpun ja Laajasalon VPK:n paloauton kytkimen korjauslaskun suorittaminen (16.2. 51 §, 30.11. 318 §); etumiesten hyväksyminen nuohouspiireihin sekä I, II, VI ja VIII nuohouspiirien väliaikainen hoitaminen (2.3. 57 §, 4.5. 131 §, 24.8. 212 §); hankintavaltuuksien vahvistaminen (2.3. 62 §); laskujen ja maksumääräysten hyväksyminen, arvopostin kuittaaminen, varastohankintojen ja tilausten suorittaminen (2.3. 63 §, 30.3. 108 §, 7.9. 228 §, 30.11. 307 §, 14.12. 340 §); Helsingin kaupungin palokunnan rahaston ja Gösta Waseniuksen rahaston pääomien kartuttaminen (2.3. 67, 68 §); kaluston, tarvikkeiden ja korjaustöiden tilaaminen (16.3. 86 §, 30.3. 100 §, 24.8. 216 §, 19.10. 270 §, 30.11. 313, 331, 332 §, 14.12. 350, 351 §); valtion palo-opiston lukuvuoden 1971/72 opetusohjelman saattaminen palolaitoksen henkilökunnan tietoon (16.3. 88 §); Kallion paloaseman korjaustyöt, siellä asuvien viranhaltijoiden asuntoasia ym. (30.3. 96 §, 13.4. 122 §, 19.10. 269 §); autotallin vuokraaminen palopäällikölle laitoksen asuintalosta Korkeavuorenkatu 39 (30.3. 99 §); nuohoustaksan korotusasia ja nuohoussopimusten tekeminen pii-

rinuohoojien kanssa (30.3. 103 §, 8.6. 175 §); palotoimen v:n 1970 vuosikertomuksen hyväksyminen ja sen lähettäminen Uudenmaan lääninhallitukselle (30.3. 104 §, 4.5. 128 §); apulaispalopäällikön viran aukijulistaminen, väliaikainen hoitaminen ja täyttäminen (30.3. 107 §, 1.6. 157 §); palopäällikön määrääminen osanottajaksi III osastopäällikköseminaariin (13.4. 121 §, 7.9. 228 §); lisäjäsenten nimittäminen palolautakunnan asettamiin rakennus- ja johtosääntöjaostoihin (13.4. 123 §); Kaarlenkadun kalliosuojan varaaminen Kallion paloaseman hälytyskeskuksen sijoituspaikaksi (18.5. 145 §); Suomenlinnan palovartioaseman suunnittelun jatkaminen (10.8. 198 §); palkattoman virkavapauden myöntäminen (24.8. 210, 211 §, 19.10. 271, 272 §, 14.12. 337 §); päivä- ja ammattilehtien tilaaminen v:ksi 1972 (7.9. 227 §); yleisen palotarkastuksen suorittaminen v. 1971 ja 1972 (7.9. 232 §, 14.12. 341 §); palolaitoksen virkapukuun kuuluvan uuden kenttälakin ottaminen koekäyttöön (5.10. 256 §); pelastustoimintaa koskevan kurssin järjestäminen sekä sammutus- ja pelastusnäytöksen toimeenpaneminen ja luentopäivien järjestäminen (19.10. 267, 268 §); eräiden laitoksen asuintaloissa sijaitsevien huoneistojen vuokrasopimusten irtisanominen ym. (2.11. 287 §, 30.11. 327 §); öljylämmitteisten pienkiinteistöjen nuohouskertojen vähentämisasia (16.11. 295 §); ylimääräisen avustuksen myöntäminen Lauttasaaren VPK:lle sammutus- ja meripelastusveneen hankkimista varten ja Puistolan VPK:lle säiliöauton hankintaa varten (30.11. 317, 319 §); letkukalustoa koskevan kysymyksen selvittämisen antaminen palopäällikön tehtäväksi (30.11. 329 §); eräiden palolaitoksen viranhaltijain oikeuttaminen asumaan kaupungin alueen ulkopuolella (14.12. 339 §) sekä jouluruokailun tilaaminen laitoksen henkilökunnalle (14.12. 344 §).

Esitykset. Lautakunta teki esityksiä kaupungin muille elimille asioista, jotka mm. koskivat: palkattoman virkavapauden myöntämistä toisen viran hoitamista varten (19.1. 6 §, 16.2 46 §, 13.4. 112, 113 §, 10.8. 190 §. 24.8. 215 §, 21.9. 236 §, 5.10. 249, 250, §, 14.12. 338 §); sivutoimiluvan myöntämistä eräille palolaitoksen viranhaltijoille (19.1. 11 §, 13.4. 120 §, 24.8. 213 §); lisämäärärahoja, tilien ylitysoikeutta, määrärahojen siirtämistä ym. (19.1. 21–25 §, 16.11. 292, 299 §); avustuksen myöntämista edustajien lähettämiseksi palomiesten pohjoismaisille opintopäiville (16.2. 48, 50 §); sammutustöissä rikkoutuneiden silmälasien, kellojen ym. korvaamista kaupungin varoista (2.3. 59 §, 16.3. 83 §, 4.5. 130 §, 10.8. 192 §, 21.9. 241 §, 19.10. 266 §); kapellimestarin palkkioviran palkan korottamista (2.3. 60 §); Helsinki-mitalin ja Kaupunkiliiton ansiomerkkien myöntämistä eräille palolaitoksen viranhaltijoille ja työntekijöille (2.3. 71, 72 §); irtaimen omaisuuden poistamista (2.3. 73 §); pääomamenoihin kuuluvien määrärahojen ottamista v:n 1972 talousarvioon (2.3. 74 §); avustuksen myöntämistä Helsingin Palokunnan Urheilijat -yhdistykselle (16.3. 84 §); eräiden palolaitoksen viranhaltijain lähettämistä virkamatkalle Ruotsiin ja Norjaan (16.3. 90 §, 7.9. 229 §); Kaarlenkadun kalliosuojan varaamista palolaitoksen hälytyskeskuksen sijoituspaikaksi (30.3. 94 §); asuntojen osoittamista Kallion paloaseman saneerauksen vuoksi asuntonsa menettäneille laitoksen viranhaltijoille (30.3. 96 §); palolaitoksen käyttöön varattujen eräiden tonttien varausaikojen jatkamista (30.3. 97 §); heikkovirta-alan insinöörin palkkaamista palolaitokseen (30.3. 106 §); palolaitoksen viranhaltijain vapauttamista maksamasta autojen yhteenajon johdosta tuomittuja korvauksia (13.4. 118, 119 §, 10.8. 193, 194 §, 7.9. 231 §, 19.10. 262 §); lisämäärärahan anomista sammutuspukujen ja palovöiden hankkimiseksi (4.5. 136 §); Helsingin Nuohoojamestariyhdistyksen nuohoustaksan korottamisesitystä (4.5. 137 §); päättäjäisillallisten tarjoamista kaupungin va-

roista Palomiesten Pohjoismaisten Mestaruuskilpailujen osanottajille (18.5. 143 §); virka-asuntojen poistamista virka-asuntoluettelosta (18.5. 146 §, 8.6. 174 §); palkallisen virkavapauden myöntämistä eräille palolaitoksen viranhaltijoille urheilukilpailuihin osallistumista varten (18.5. 148, 149 §, 1.6. 159, 161, 165 §, 21.9. 244 §); pääpaloaseman ja Kallion paloaseman luonnospiirustusten sisältämän ohjelman ehdottamista hyväksyttäväksi palolaitoksen rakennusohjelmaksi (1.6. 162 §); palotarkastajan viran jättämistä toistaiseksi täyttämättä (10.8. 197 §); savutuulettimen myymistä Hämeenlinnan palolaitokselle (10.8. 199 §); nuohoustoimen johtosäännön kumoamista (10.8. 200 §); palolaitoksen rakennusohjelman ja johtosääntöjaoston tämänhetkistä vaihetta koskevan tiedotustilaisuuden järjestämistä kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja tiedotusvälineiden jäsenille (10.8. 205 §); kahden sairaankuljetusauton poistamista liikenteestä (24.8. 217 §); määrärahan myöntämistä palolaitoksen 110-vuotisjuhlien järjestämiseen (24.8. 218 §); lautakunnan johtosääntöjaoston sihteerin vapauttamista tehtävistään, uuden sihteerin kutsumista sekä uuden jäsenen nimittämistä (24.8. 221 §); valtionavun anomista eräille v. 1970 suoritetuille palokalustohankinnoille (5.10. 252 §); virkapuhelimen yhdistämistä palolaitoksen puhelinvaihteesta paloinsinöörin asuntoon (5.10. 254 §); liikuntavammaisten kuljetustoiminnan aloittamista ym. (19.10. 274 §); Kallion paloaseman rakennushankkeen kiirehtimistä (16.11. 296 §); palolaitoksen järjestysmuodon muuttamista, palolautakunnan ja -laitoksen johtosääntöjen ja sisäpalvelussäännön uusimista ym. (23.11. 303 §) sekä Vuosaaressa sijaitsevan palavien nesteiden kokeilusäiliön kunnostustöiden loppuunsaattamista ja koetoiminnan rahoittamista varten tarvittavan avustuksen anomista palosuojelurahastolta (30.11. 321 §).

Lausunnot, joita lautakunta antoi kaupungin muille elimille, koskivat mm. seuraavia asioita: autoa merestä nostettaessa aiheutuneiden vaurioiden korvaamista kaupungin varoista (19.1. 14 §); avustuksen myöntämistä Helsingin Palopäällystö -yhdistykselle palopäällystön jatkokoulutusta varten (30.3. 101 §); revisioviraston kirjelmää palokunnan rahaston varojen kartuttamisesta (30.3. 102 §); nuohouksen laiminlyöntiä kiinteistössä Laajasalonkaari 38 koskevaa valitusta (30.3. 105 §); sairaankuljetuskomitean mietintöä (10.8. 201 §); Helsingin palokunnan ja Gösta Waseniuksen rahaston sääntöjen muuttamista (10.8. 202 §); ensiapupalvelujen radiopuhelinverkon järjestämistä ym. (10.8. 203 §); Helsingin VPK:lle ja Esikaupunkien vapaaehtoisille palokunnille sekä eräille yhteisöille talousarvioon varattavia määrärahoja (10.8. 204 §); Vartiokylän Naiset -yhdistyksen itäisten kaupunginosien puutteellista sairaankuljetusta koskevaa kirjelmää (21.9. 237 §); Itä-Pasilan yhteisväestönsuojan rakentamista (21.9. 238 §); Espoon kauppalanhallituksen esitystä kaupungin omistamien HYKS:n sairaalapaikkojen luovuttamisesta (21.9. 239 §); palojärjestyksen 21 §:n muuttamista (21.9. 240 §); metrotunneliosuuden Siltasalmi–Junatie linjauksen ja korkeusaseman hyväksymistä (21.9. 242 §); Suomenlinnan uuden paloaseman pääpiirustuksia ja parannustöitä (19.10. 264 §); liikennelaitoksen pelastusauton luovuttamista palolaitokselle (19.10. 265 §); palavien nesteiden varastoja koskevaa palontorjuntatoimikunnan mietintöä (26.10. 281 §); paloteknikon virkanimikkeen muuttamista (30.11. 316 §); kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomusta Käpylän paloaseman autotallin osalta (30.11. 330 §); Helsingin Yliopiston uuden hammaslääketieteen laitoksen paloturvallisuutta (30.11. 334 §); ammoniakin käyttöä lämpökeskuksissa rikin poistamiseen (14.12. 345 §); jätteenpolttouunien kuntoonsaattamista tai näiden käytöstä luopumista koskevaa Helsingin Asuntoyhtiöiden yhdistyksen ym. kirjelmää (14.12. 346 §); Merihakanimistä rakennussuunnitelmaa (14.12. 347

§); Hanasaaren B-voimalaitoksen ja Suvilahden sähköaseman rakennussuunnitelman pääpiirustuksia (14.12. 348 §) sekä väestönsuojelun suunnittelua (14.12. 349 §).

Lisäksi lautakunta antoi 12 lausuntoa asemakaavan ja tonttijaon vahvistamis- ja muutosehdotuksista.

10. Väestönsuojelulautakunta

Väestönsuojelulautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan kokoonpano v. 1971 oli sama kuin v. 1970, paitsi että lääket. lis. Ulla-Maija Karttunen oli 1.7.1971 saakka ja hänen tilallaan mainitusta päivästä lukien opiskelija Matti Koskelo, varat. Eino Kihlberg kuolemaansa 16.2.1971 saakka ja mainitusta päivästä lukien poliisikonstaapeli Pentti Siippola.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 22 kokousta. Kokouksissa pidettyjen pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 306. Lautakunnalle saapui 243 kirjettä, lähetettyjä kirjeitä oli 128. Pöytäkirjan otteita lähetettiin 13 asiassa.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: Helsingin kaupungin evakuointisuunnitelman hyväksyminen, luovutus kaupunginhallitukselle ja julkistaminen (5.10. 231 §); ohje paikallisen yleisen väestönsuojelun toimeenpano-organisaation valmisteluista ja muodostamisesta (14.12. 296 §); Jakomäen asuntoalueen yhteisen kalliosuojan kerääntymisalueen määrittäminen (30.11. 286 §); Merihakan alueen yhteisväestönsuojan kerääntymisalueen määrittäminen (14.12. 298 §); Erottajan kalliosuojan vuokraaminen autopaikoitustarkoitukseen sekä vuokrasopimuksen vakuutena olevan takuun hyväksyminen (16.2. 32 §, 16.3. 65 §); Katri Valan puiston kalliosuojan erään osan vuokraaminen keilahalliksi (19.10. 242 §); Myllypuron kalliosuojan vuokraaminen nuorisotoimiston askartelukeskukseksi, alakerran vuokraaminen sekä hankkeesta luopuminen (13.4. 86 §, 19.10. 241 §, 16.11. 272 §, 30.11. 281 §); väestönsuojelulautakunnan hallinnossa olevien kalliosuojien vuokraustilanne (2.3. 48 §); varojen osoittaminen terveydenhoitolautakunnan käyttöön Naulakallion ensiapuaseman varustamiseksi (21.9. 215 §); samoin Strömbergintien ensiapuaseman varustamiseksi (16.11. 266 §); Kustaankartanon laitesuojan rakennusteknillisten töiden ja LVI-töiden urakkakilpailu (16.3. 67 §, 25.5. 126 §); lämpöastioiden hankinta väestönsuojelumuodostelmille (29.6. 145 §); kahden paineilmakäyttöisen suurtehohälyttimen koneistohankinta (5.10. 230 §); väestönsuojelutoimiston viran- ja toimenhaltijain oikeus asua Helsingin kaupungin hallinnollisen rajan ulkopuolella (19.1. 8 §); eron myöntäminen suunnittelu- ja koulutuspäällikkö M. Suhoselle (29.6. 146 §); suunnittelijan viran täyttäminen (16.3. 64 §, 2.11. 258 §); suunnittelu- ja koulutuspäällikön viran täyttäminen (21.9. 213 §) sekä määrärahan momenttikohtaisen jaon muuttaminen tilillä 02 30 07 (16.11. 264 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle ja eräille muille kaupungin hallintoelimille tehtiin esityksiä mm. seuraavista asioista: Määräraha talokohtaisten väestönsuojien ja kalliosuojien edullisuutta vertailevaa tutkimustyötä varten (2.3. 35 §); Tähtitorninvuoren kalliosuojan suunnitteluperusteiden määrittäminen (11.5. 109 §); Eläintarhantien kalliosuojan normaaliajan käyttötarkoituksen muutos

(8.6. 132 §); Gunillanpolun varrella sijaitsevan kalliokorsun siirtäminen väestönsuojelulautakunnan hallintoon (27.4. 100 §); ko. korsun pääpiirustusten hyväksyminen (30.11. 285 §); Erottajan kalliosuojan sisäänajokaistan muuttaminen kaksikaistaiseksi (2.2. 19 §); polttoainevarmuusvarastojen luominen valmistuvia uusia kalliosuojia varten (29.6. 144 §); kalliosuojien rakentamistilannetta ja rahoitustarvetta koskeva kokonaisesitys (14.12. 305 §); väestönsuojelun pelastuskoirien omistajien vapauttaminen koiraverosta (2.11. 257 §); osallistuminen Insinöörijärjestöjen koulutuskeskuksen »Kalliotilat ja tunnelit» -nimiselle kurssille (21.9. 219 §); väestönsuojelupäällikön lähettäminen virkamatkalle Norjaan (27.4. 101 §) sekä talousarvion tilillä 02 30 11 olevan määrärahan ylittäminen (21.9. 216 §).

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle ja eräille muille kaupungin hallintoelimille mm. seuraavista asioista: Merihakan asuntoalueen väestönsuojakysymys (19.1. 12 §, 30.3. 77 §); Metron Hakaniemen työtunneli (19.1. 13 §); yleiskaavaehdotus osalle 17. kaupunginosaa (Pasilaa) ja tähän liittyen yhteisväestönsuojaehdotus (16.3. 68 §); Itä-Pasilan alueen väestönsuojakysymys (25.5. 124 §); Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaava ja tähän liittyvä yhteisväestönsuojaehdotus (30.3. 79 §); Kone Oy:n väestönsuojakysymyksen ratkaisuehdotus Tiilimäen kalliosuojaa laajentamalla (13.4. 87 §, 25.5. 120 §); Sompasaaren satama-alueen väestönsuojakysymys (11.5. 111 §); itäisen sairaalan toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (30.3. 78 §); väestönsuojien käyttö liikuntaharrastustarkoituksiin (13.4. 84 §); tietojenkäsittelykeskuksen sijoitus poikkeustilanteen aikana (13.4. 85 §); Kaarlenkadun kalliosuojan varaaminen Kallion paloaseman hälytyskeskuksen sijoituspaikaksi (27.4. 99 §); metrotunneliosuuden Siltasalmi–Junatie yleissuunnitelma (5.10. 229 §); Erottajan kalliosuojan Korkeavuorenkadun puoleisen osan vuokraaminen nuorisotyölautakunnan käyttöön (11.5. 108 §); Kallion ja Erottajan paloaseman muutos- ja lisätöiden muutospiirustuksiin liittyvä väestönsuojakysymys (10.8. 184, 185 §); selvitys Rake Oy:n Erottajan kalliosuojan autopaikoitustilan vuokrauspäätöksestä tekemän valituksen johdosta (16.3. 66 §); Erottajan kalliosuojan käyttäminen lyhytaikaiseen pysäköintiin (8.6. 133 §, 24.8. 195 §) ja käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintö (11.5. 112 §).

Lisäksi annettiin rakennustarkastusvirastolle 48 lausuntoa talokohtaisista väestönsuojista. Näistä 23 oli yksityisten asunto-osakeyhtiöiden, 4 yhteisöjen, 5 kiinteistöviraston asuntotuotantotoimiston, 2 kaupungin teollisuuslaitosten ja 1 valtion rakennushankkeita sekä lisäksi 13 varasto-, teollisuus-, myymälä- ja konttorirakennusta.

11. Terveydenhoitolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Terveydenhoitolautakunnan kokoonpano v. 1971 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunta kokoontui vuoden aikan 30 kertaa. Kokouspöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 1 766 ja lähetettyjen kirjelmien lukumäärä 689.

Tartunnantorjunnan alaan kuuluvista lautakunnan päätöksistä mainittakoon: terveydenhoitovirasto oikeutettiin ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin uimaloiden sulkemiseksi siinä tapauksessa, että esiintyisi normaalia enemmän infektioita, joiden voitiin otaksua leviävän uimavesien välityksellä (26.5. 793 §).

Terveysolojen valvonnan alaan kuuluvista lautakunnan päätöksistä mainittakoon: lupaehtoihin liitettyjen määräysten antaminen talous- ja juomaveden myyntiä harjoittaville yrityksille (13.1. 35 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat: Tuusulanjoen ja Keravanjoen vesistöalueen jätevesien käsittelyä ja johtamista tutkineen toimikunnan laatimaa selvitystä (5.5. 621 §), eräitä asunnottomien alkoholistien aiheuttamia haittoja (27.10. 1409 §) sekä yleisten töiden lautakunnan lietejaoston mietintöä I (15.12. 1638 §).

Lisäksi lautakunta käsitteli 60 valitusta, jotka koskivat roskanpolttouunien tms. ympäristössä asuville aiheuttamaa savu- tai nokihaittaa sekä 42 valitusta, jotka koskivat erilaisista syistä aiheutunutta meluhaittaa.

Elintarvikkeiden valvonnan alaan kuuluvista lautakunnan päätöksistä mainittakoon: pysyväismääräyksen antaminen helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kuljetuksesta lämpimänä vuodenaikana (13.1. 73 §) sekä Antiscal-hiustenhoitoöljyn asettaminen toistaiseksi valmistus- ja myyntikieltoon kaupungin alueella (13.10. 1363 §). Esitys kaupunginhallitukselle koski eräiden naapurikuntien kanssa tehtyä sopimusta maito- ja muiden elintarvike- sekä vesinäytteiden tutkimisesta kaupungin laboratorioissa (5.5. 681 §).

Lausunto kaupunginhallitukselle koski uuden sopimuksen tekemistä Espoon kauppalan kanssa elintarvikkeiden tutkimisesta kaupungin laboratorioissa kertomusvuoden aikana (5.5. 680 §).

Lautakunta myönsi elintarvikeliikkeille erilaisia myyntilupia yhteensä 48.

Terveydenhuollon alaan kuuluvista lautakunnan päätöksistä mainittakoon esitysten tekeminen kaupunginhallitukselle:

syöpätautien varhaistoteamista koskevan joukkotarkastuksen suorittamisesta kertomusvuonna (13.1. 58 §), terveydenhoitolautakunnan ja -viraston johtosääntöjen muuttamisesta (5.5. 616 §), ylilääkärin ja lääkärinsihteerin palkkaamisesta virastoon valmistelemaan aikuisväestön terveystarkastustoimintaa (26.5. 798 §) sekä toimenpiteisiin ryhtymisestä vanhusten ja invalidien kylvetysmahdollisuuksien tehostamiseksi (10.11. 1490 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat terveydenhoitolautakunnan ja sairaalalautakunnan asettaman, päivystystoimintaa tutkineen työryhmän mietintöä (21.4. 583 §), yleislääkäripäivystyksen järjestämistä lääkäreiden yhteisvastaanottopisteissä (21.4. 584 §), maksu- ja taksakomitean mietintöä (26.5. 766 §), kotiaputoiminnan kehittämistä koskevaa valtuustoaloitetta (24.11. 1564 §), Itäisen sairaalan toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (15.12. 1637 §), sairaalain asiakaskorttia koskevaa valtuustoaloitetta (15.12. 1642 §) sekä kaupungin aikuisväestön terveystarkastuskomitean mietintöä (29.12. 1652 §). Lastentarhainlautakunnalle annettu lausunto koski Lastentarhaopettajayhdistyksen aloitetta henkilökunnan lääkärin viran perustamiseksi lastentarhoihin (26.5. 797 §).

Äitiys- ja lastenneuvolatoimintaan kuuluvia asioita olivat mm.: suunnitelmien tekeminen ravitsemusta ja kotitalouteen liittyviä kysymyksiä selvittävien tilaisuuksien järjestämiseksi äitiys- ja lastenneuvoloissa (13.1. 59 §) sekä 1 200 äitiä tai isää koskevan mielipidetutkimuksen suorittaminen lastenneuvolatoiminnasta (10.11. 1488 §). Esitys kaupunginhallitukselle koski huoneiston vuokraamista Väärämäen alueelta lastenneuvolatoimintaa varten (30.6. 955 §).

Aluelääkäri- ja kotisairaanhoitotoimintaan kuuluvia asioita olivat mm.: työryhmän nimeäminen aluelääkärien yhteisvastaanottoja koskevan tutkimuksen suorittamiseen (21.4. 585 §). Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat Jakomäen aluelääkäreiden yhteisvastaanoton laajentamista (5.5. 652 §), huoneiston hankkimista Laajasalosta neljän aluelääkärin yhteisvastaanoton sekä sairaanhoitoaseman perustamista varten (27.10. 1429 §) sekä Pasilan terveyskeskuksen suunnittelua (27.10. 1431 §). Lausunto kaupunginhallitukselle koski huoneiston vuokraamista Lauttasaaresta aluelääkärien yhteisvastaanottotiloja varten (10.3. 342 §).

Kouluterveydenhoidon alaan kuuluvi sta asioista mainittakoon: terveydenhoitovi raston kouluterveydenhoito-osaston koulu lääkärien palkkauksen tarkistaminen (10.2. 226 §) sekä kouluylilääkärin ja kouluham mashoitolaitoksen ylilääkärin laatimien te rveydenhoidon ja hammashoidon järjestä mistä peruskoulussa koskevien suunnitelmie n lähettäminen kaupungin koulusuunnitt elukomitealle (10.3. 351 §). Esitys kouluha llitukselle koski yleiskirjeen laatimista o hjeiksi kouluille oppilaitten jalkineiden käytöstä koulutiloissa (27.1. 140 §). Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat terveydenhoitoviraston kouluterveydenhoito-osaston kouluhoitajien ja kouluhammashoitolaitoksen työaikajärjestelyä (27.1. 145 §), kahden puheenopettajan viran perustamista ja kansakoulujen sairas- ja tapaturmakuljetusten maksamismenettelyn uudelleenjärjestämistä koskevia valtuustoaloitteita (24.3. 438, 439 §) sekä huoltoavun saajien hammashoidon järjestämistä koskevaa kaupunginhallituksen järjestelytoimiston tutkimussuunnitelmaa (7.4. 513 §). Koulutapaturmien korvaamista koskevissa asioissa lautakunta teki 54 päätöstä.

Muita asioita. Lautakunta esitti perustettavaksi 79 tilapäistä ja 2 työsuhteista virkaa 1.1.1972 alkaen (12.5. 686 §).

Huoneistoja hyväksyttiin seuraavasti: 182 liike-, myymälä- tai varastohuonetta sekä 40 yksityistä lasten päivähoitopaikkaa käytettäväksi ko. tarkoituksiin. Lautakunta antoi puoltavan lausunnon 22 yksityisen sairaanhoito- ja tutkimuslaitoksen hyväksymisestä.

Rakennusasioissa annettiin 174 lausun toa asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksista sekä julkisia rakennuksia koskevista piirustuksista. Lausunto kaupunginhallitukselle koski rakennusjärjestyksen muutosehdotusta (29.12. 1650 §).

12. Sairaalalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Sairaalalautakunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseniksi siht. Anna-Liisa Kuittisen ja lääninkätilö Leena Valvanteen tilalle tulivat tarkast. Kare Härmä ja pääluott. mies Kerttu Ora.

Lautakunnan pöytäkirjojen pykälien luku oli kertomusvuonna 1 050 ja kokouksia oli kaikkiaan 23. Hallintojaoston pöytäkirjojen pykäläluku oli 2 196 ja kokouksia oli kaikkiaan 44.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavien hoitopaikkoja ja -maksuja ym. koskevien sopimusten tekeminen: Reumaliiton kanssa tukimaksun suorittamisesta Kangasalan kuntouttamislaitoksessa hoidettavista helsinkiläispotilaista (2.2. 89 §), Vanhainsuojelun keskusliiton kanssa vanhusten poliklinikan ylläpidosta (2.2. 90 §) sekä eräiden sairaalalääkärien kanssa yksityisvastaanottojen järjestämisestä sairaaloissa (16.2. 145 §); lisäksi lautakunta päätti suostua siihen, että eräitä ulkokuntalaisia potilaita saadaan ottaa hoidettaviksi kaupungin sairaaloihin (16.2. 155 §, 2.3. 186 §, 30.3. 305 §, 27.4. 396 §, 11.5. 440 §, 25.5. 464 §, 10.8. 660 §, 5.10. 816 §, 16.11. 920 §, 30.11. 942 §). Vielä päätettiin kaupungin sairaalain eräiden osastojen pitämisestä suljettuina muutamien viikkojen aikana kesäkuukausina (30.3. 301 §, 13.4. 328 §, 8.6. 534 §, 10.8. 621, 659 §, 24.8. 719 §).

Lautakunta päätti oikeuttaa eräät sairaalat sijoittamaan laitoksiinsa oppilaita käytännölliseen harjoitteluun ym. (2.2. 92 §, 2.3. 178 §, 16.3. 232, 252 §) sekä hyväksyä sairaanhoitaja- ja mielisairaanhoitajaoppilaille annettavan psykiatrisen sairaanhoidon käytännön opetuksen järjestämisen Hesperian sairaalassa (2.2. 97 §, 25.5. 468 §).

Muista päätöksistä mainittakoon: sairaalalautakunnan ja sen alaisten laitosten v:n 1972 talousarvioehdotusta käsittelevän jaoston asettaminen (16.3. 242 §); tilapäisen jaoston asettaminen valmistelemaan kysymystä apteekkitavarain hankintapaikkojen vahvistamisesta v:ksi 1972 (16.11. 916 §) sekä Laakson sairaalan edustajan nimeäminen lääkeneuvottelukunnan varajäseneksi (25.5. 471 §, 21.9. 782 §); edelleen lautakunta päätti:

hyväksyä noudettaviksi kertomusvuoden hankintaohjeet ja kalustonhankintarajat (19.1. 41 §); oikeuttaa sairaalaviraston järjestämään »Sairaalan tiedotuspäivä 71» -nimisen tilaisuuden (2.2. 100 §); jatkaa Laakson sairaalan kahvion vuokrasopimusta Sven Eklundin kanssa (8.6. 520 §) sekä antaa vuokralle seuraavat huonetilat: Malmin sairaalan kukkienmyyntipaikka horton. Sisko Jokiselle (16.11. 910 §) ja Lauttasaaren yhteiskoulun voimistelusali verovirastolle (30.11. 937 §). Lisäksi Auroran sairaala oikeutettiin tekemään kylmäkaasuntinlaitteiston vuokrausta koskeva sopimus Aga Oy:n kanssa (30.11. 938 §).

Esitykset. Lautakunta teki kaupunginhallitukselle mm. seuraavat hoitopaikkoja sekä

sopimuksia ja poliklinikoita koskevat esitykset: Nikkilän sairaalan sairaansijaluvun vahvistaminen 900:ksi 1.2. lukien (19.1. 37 §); 240 m²:n suuruisten huoneistotilojen vuokraaminen Mannerheimin Lastensuojeluliiton uudisrakennuksesta Sibeliuksenk. 6–8 (2.2. 109 §); päivystyspoliklinikkatoiminnan aloittaminen Koskelan sairaskodissa (30.3. 295 §); ulkopuolisten lääkärien palkkaaminen päivystystehtäviin Auroran, Malmin ja Marian sairaalain kirurgian ja sisätautien osastoille kertomusvuoden ja v:n 1972 aikana (30.3. 304 §, 16.11. 921 §); Marian sairaalan päivystysosastolla ilmenneiden epäkohtien korjaaminen (27.4. 379 §); sopimuksen tekeminen Helsingin Lääkäriyhdistyksen kanssa lääkärien kotikäyntipäivystyksen järjestämisestä 1.1.1972 lukien (29.6. 556 §); talossa Kotkankatu 14–16 sijaitsevien Hyvösen lastenkodin käytöstä vapautuvien tilojen vuokraaminen psykiatrisen huoltotoimiston käyttöön (29.6. 582 §); Hesperian sairaalan sairaansijaluvun lisääminen tilapäisesti 635:ksi ja puoliavoimien hoitopaikkojen 186:ksi 1.9. lukien (10.8. 641 §); Virkamiesliiton kanssa tehty sopimus Ahtelan lomakodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina (7.9. 755 §); talon Toinen linja 10 luovuttaminen psykiatrisen huoltotoimiston asuntolakäyttöön (7.9. 764 §); talosta Alppikatu 1 –Ensi linja 11 vapautuneiden huonetilojen ottaminen Hesperian sairaalan käyttöön avohoidon toimintaterapia- ja kerhotoimintatiloina (5.10. 806 §); sopimuksen tekeminen Boijen sairaalan kanssa 10 sairaansijan vuokraamisesta Marian sairaalan käyttöön 1.1. 1972 lukien (5.10. 814 §); Lauttasaaren osastoa koskeva perustamis- ja toimintasuunnitelma (5.10. 815 §); eräiden sairaalalääkärien oikeuttaminen järjestämään yksityisvastaanottoja kaupungin sairaaloissa (16.11. 907 §) sekä lastenpsykiatrisen päivähoitotoiminnan aloittaminen Auroran sairaalassa (14.12. 991 §).

Valtionapua koskevat esitykset: Auroran sairaalan lastenpsykiatrian osastorakennuksen luonnospiirustusten lähettäminen lääkintöhallituksen hyväksyttäväksi (29.6. 559 §); Röykän sairaalan keittiörakennuksen kustannusten esittäminen otettavaksi valtionapua koskevaan yleiseen suunnitelmaan (11.5. 431 §); ennakkoilmoitusten lähettäminen lääkintöhallitukselle valtionavun saamiseksi sairaaloissa v. 1972 suoritettavia uudisrakennus- ja peruskorjaustöitä sekä irtaimiston perushankintoja varten (2.2. 115 §); valtionavun ennakon anominen kertomusvuoden käyttöja kunnossapitokustannuksiin (19.1. 10, 19, 20 §, 16.3. 231 §, 10.8. 645 §, 5.10. 819 §) ja Auroran sairaalan hengityshalvauspotilaiden hoitokustannuksiin (19.1. 22 §, 27.4. 368 §, 10.8. 668 §, 19.10. 855 §) sekä valtionavun anominen v:n 1970 lopullisiin kustannuksiin (30.3. 281–284 §, 13.4. 317–320 §, 27.4. 367 §, 8.6. 518, 521, 522, 524, 525 §, 29.6. 554 §).

Rakennusasioita koskevat esitykset: Itäisen lääkäriaseman tontin siirtäminen sairaalalautakunnan hallintoon (2.2. 117 §); psykiatrisen huoltotoimiston sijoittaminen uudisrakennukseen Sibeliuksenk. 6–8 (13.4. 336 §); Marian sairaalan ensiapuaseman laajentaminen (27.4. 380 §) sekä Itäisen lääkäriaseman varavoimakoneen asentaminen Marian sairaalaan (29.6. 561 §).

Muista esityksistä mainittakoon: kaupungin väestön yleisen pienoisröntgenkuvauksen toimeenpaneminen (16.3. 240 §); viisijäsenisen tilapäisen jaoston asettaminen tutkimaan ja valmistelemaan sairaalaviraston organisaation ja ohjesäännön uusimista (30.3. 285 §); Hesperian sairaalan B-tornitalon kuuden vuodeosaston henkilökunnan oikeuttaminen käyttämään värillisiä suojavaatteita (30.11. 939 §) sekä Kivelä–Hesperian sairaalain juhlasalin ja kerhohuoneen käytöstä annettujen ohjeiden muuttaminen (14.12. 994 §).

Lausunnot. Lautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: kunnallisen ensiapupalvelun tehostamista koskevaa valtuustoaloitetta (19.1. 43 §); hengityshalvauspotilaita

koskevan tutkimuksen suorittamista (19.1. 47 §); Marian, Malmin ja Meilahden sairaalain kirurgian osastojen helsinkiläispotilaiden jonoja koskevaa tutkimustulosta (16.3. 251 §, 2.11. 894 §); hoitopaikkojen varaamista helsinkiläisille Kellokosken sairaalan nuorisopsykiatriselta ja lastenpsykiatriselta osastolta (30.3. 298 §); liikenneonnettomuuksien sairaanhoidolle ja yhteiskunnalle aiheuttamia kustannuksia (27.4. 374 §); lastenpsykiatrian alalla perustettavia apulaislääkärin virkoja koskevaa lääkintöhallituksen kirjelmää (11.5. 427 §); sopimuksen tekemistä kaupungin ja Helsingin Yliopiston kesken Laakson sairaalan yhden osaston käyttämisestä yliopisto-osastona ja kliinisen epidemiologian opetuksen järjestämisestä Auroran sairaalassa (11.5. 437 §); päivystystoiminnan järjestämistä Koskelan sairaskodissa (25.5. 483 §); Helsingin mlk:n kunnanhallituksen esitystä Auroran ja Laakson sairaalan sairaansijojen käyttösopimuksen uusimisesta (29.6. 580 §); Vartiokylän Naiset -yhdistyksen kirjettä sairaankuljetusauton päivystämisen järjestämisestä itäiselle alueelle (24.8. 716 §); valtuustoaloitetta sairaalakeskuksen lääkärivälityksessä ilmenneistä puutteista (24.8. 722 §); komitean tai toimikunnan asettamista suunnittelemaan nuoria, päihtyneinä tavattuja henkilöitä hoitavan selviämisaseman perustamista kaupunkiin (24.8. 724 §); neuvottelujen aloittamista kaupungin sairaalapaikkojen luovuttamisesta Espoon kauppalalle Helsingin yliopistollisesta keskussairaalasta (24.8. 731 §); Hyvösen lastenkodilta vapautuvan huoneiston käyttöä (7.9. 763 §); erikoissairaanhoitajan viran perustamista Hesperian sairaalaan mielenterveyslääkkeiden käytön ym. seuraamista varten (21.9. 780 §); psykiatrisen avohoidon kehittämistä koskevaa lääkintöhallituksen kirjelmää (2.11. 898 §) sekä poikkeusolojen sairaalajärjestelmän suunnittelua (30.11. 952 §).

Edelleen annettiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavia rakennusasioita koskevat lausunnot: yleiskaavaehdotus osalle 17. kaupunginosaa (Pasila) (2.2. 94 §); Laakson sairaalan itäiseen potilasrakennukseen väliaikaisesti sijoitettavien laboratoriotilojen piirustusten hyväksyminen (30.3. 277 §); Auroran sairaalan keittiön peruskorjaustyön pääpiirustusten hyväksyminen (27.4. 381 §, 10.8. 674 §); Itäisen lääkäriaseman erään autopaikkatontin osoittaminen sairaalalautakunnan hallintoon (25.5. 477 §); Malmin–Tapanilan – Pukinmäen – Puistolan ns. ensimmäisen asteen yleiskaavaehdotus (25.5. 479 §); Auroran sairaalan lastenpsykiatrian osastojen luonnospiirustuksien hyväksyminen (29.6. 559 §); Marian sairaalan leikkausosastojen muutostyön pääpiirustukset (10.8. 635 §); pohjaveden ottaminen Nikkilän sairaalan tarpeisiin (10.8. 670 §); Marian sairaalan poliklinikan kahvikioskin pääpiirustusten hyväksyminen (5.10. 798 §); Itäisen lääkäriaseman toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (2.11. 899 §); Laakson sairaalan läntisen potilasrakennuksen I portaan hissin peruskorjaus (16.11. 909 §) sekä Auroran sairaalan sairaalakaasu- ja sähkökeskuksen sijoittamista rakennukseen n:o 2 koskevien pääpiirustusten hyväksyminen (30.11. 936 §).

Muista lausunnoista mainittakoon seuraavien yhdistysten avustusanomuksia koskevat: Ylioppilasterveysyhdistyksen, Reumaliiton, Samfundet Folkhälsan i svenska Finland, Vanhainsuojelun keskusliiton, Syöpäsäätiön, Helsingin Diakonissalaitoksen, Mielenterveys- ja kehitysvamma-alan liiton Nikkilän osaston, Suomen Mielenterveysseuran ja Suomen Sydäntautiliiton (30.3. 293 §, 10.8. 628–630, 637, 639, 640, 644, 669 §); lisäksi seuraavia asioita koskevat lausunnot: kuntosalien ilmaisen käyttömahdollisuuden saamista klinikan potilaille tarkoittava HYKS:n psykiatrisen klinikan ylilääkärin kirje (19.1. 26 §); Nikkilän sairaalan perhehoitajien toimesta tapahtuvaan potilaiden kuljetukseen liittyvät järjestelyt (19.1. 27 §); virkaholhoustoimen järjestäminen Helsingissä (19.1. 48 §); ravitsemusterapeutin viran perustamista kaupungin sairaaloihin koskeva valtuustoaloite (2.2.

95 §); Nikkilän sairaalan potilaiden matkojen tukemista kaupungin toimesta sekä ilmaiskuljetuksen järjestämistä Nikkilän ja Röykän sairaalain potilaiden omaisille koskevat valtuustoaloitteet (16.3. 243, 244 §); rikoksesta syytettyjen mielentilatutkimuksen suorittamista Nikkilän sairaalassa koskeva lääkintöhallituksen kirje (13.4. 332 §); Helsingin kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1970 (11.5. 428 §); Kivelän sairaalan turvallisuuslupa-anomus (8.6. 532 §); pysyväisluontoisen päihdeneuvottelukunnan asettaminen (10.8. 616 §); Ensiapu- ja sairaankuljetuskomitean mietintö (24.8. 714 §); v:n 1972 talousarvioon tarvittava määräraha sydänambulanssitoimintaa varten (24.8. 718 §); Helsingin kaupungin sailain asiakaskortti (2.11. 897 §) sekä yleisen virkaehtosopimuksen edellyttämän yötyörajoituksen toteuttaminen (16.11. 917 §).

Sairaalalautakunnan hallintojaosto päätti määrätä eräät viranhaltijat osallistumaan alan kursseille ja opintopäiville.

13. Huoltolautakunta

Kokoonpano

Lautakunnan kokoonpano. Huoltolautakuntaan kuului kertomusvuonna 11 jäsentä ja 11 lisäjäsentä, varajäseniä ja varalisäjäseniä oli vastaava määrä.

Jaostot ja huoltolaitosten johtokunnat. Sosiaaliohjesäännön mukaisesti huoltolautakunta asetti kertomusvuodeksi seuraavat 14 jaostoa: hallintojaoston, omaisuus- ja holhousjaoston, 10 huoltojaostoa, päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien ja irtolaishuolto- (PAVI) jaoston sekä työhuoltojaoston.

Päätökset

Tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon:

Yksityisten vanhainkotien tukeminen. Talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä ao. määrärahasta huoltolautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 47 vanhain- tai hoivakodin ja 12 asuntolatyyppisen vanhustenkodin ylläpitomenoihin helsinkiläisten vanhusten hoitopäivien osalta 1 361 134 mk. Näissä yksityisissä vanhain- ja hoivakodeissa oli yhteensä 1 947 hoitopaikkaa ja vanhustenasuntoloissa yhteensä 344 paikkaa eli kaikissa yhteensä 2 291 paikkaa. Niissä hoidettujen helsinkiläisten vanhusten hoitopäiväluku v. 1970 oli vanhain- ja hoivakotien osalta yht. 584 827 ja vanhustenasuntoloiden osalta yht. 120 984 eli kaikkiaan 705 811. Avustukset myönnettiin näiden hoitopäivien perusteella (10.5. 230 §, 22.6. 270 §, 8.11. 457 §, 13.12. 524, 525 §).

Äiti- ja lapsikotien tukeminen. Huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta jakoi avustuksina kolmelle Helsingissä toimivalle ja helsinkiläisten tarvetta palvelevalle äiti- ja lapsikodille yhteensä 50 341 mk (26.4. 204 §).

Vanhusten virkistystoiminnan tukeminen. Talousarvioon huoltolautakunnan käytettäväksi merkitystä ao. määrärahasta jaettiin avustuksina 38:lle vanhusten lomanvietto- ja kesävirkistystoimintaa harjoittavalle järjestölle yht. 27 441 mk (22.6. 284 §).

Yksityisten kotiaputoimistojen tukeminen. Huoltolautakunnan talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta jaettiin avustuksina Kotiapukeskus r.y:lle 308 000 mk (8.2. 76 §, 1.3. 110 §).

Invalidijärjestöjen tukeminen. Talousarvioon merkitystä ao. määrärahasta lautakunta jakoi avustuksina kaikkiaan 19 invalidijärjestölle 328 200 mk helsinkiläisten invalidien omatoimisuuden ja itse-elatuskykyisyyden edistämiseen tähtäävään toimintaan käytettäväksi (24.5. 252 §).

Vapaaehtoista alkoholistihuoltotyötä harjoittavien järjestöjen tukemiseen varatuista määrärahoista huoltolautakunta jakoi avustuksina 9 järjestölle yht. 261 035 mk (18.1. 53 §, 1.3. 105 §, 10.5. 232 §, 22.6. 290 §, 27.9. 414 §, 8.11. 463 §, 29.11. 486, 503 §, 13.12. 520 §) sekä A-klinikkasäätiölle 121 010 mk (18.1. 13 §, 26.4. 189-191 §, 10.8. 330 §).

Muista päätöksistä mainittakoon: toipilasrahan määrän tarkistaminen (18.1. 15 §); toimikunnan asettaminen selvittämään päi-

väkotitoiminnan kehittämistä (22.3. 145 §); Toukolan hoitokodin hoitovuorokausimaksun korottaminen (22.3. 146 §, 29.11. 495 §); Tervalammen työlaitoksen sikalan toiminnan lopettaminen (22.3. 155 §); huoltotoimistojen piirirajojen tarkistaminen (5.4. 172 §); talossa Ensi linja 11–Alppikatu 1 sijaitsevaa Pelastusarmeijan suojakotia koskevan sopimuksen sekä Porkkalankatu 1:n ensisuojaa koskevan sopimuksen voimassaolon jatkaminen (26.4. 187, 188 §); perhekohtaisten perusavustusten tarkistaminen (10.5. 231 §, 18.10. 438 §); asuntojen vuokraaminen mustalaisperheille (22.6. 301 §); Sillanpirtin hoitokotirakennuksen luovuttaminen Suoja-Pirtti ry:n käyttöön sekä sopimuksen tekeminen ko. rakennuksen luovuttamisesta Suoja-Pirtti ry:n hallintaan 1.7.1971 lukien PAV-hoitokotina käytettäväksi (22.6. 302 §, 10.8. 329 §); kunnallisten opintoavustusten myöntäminen valtion opintotuen ohella (31.8. 362 §); Laajasalon vanhusten asuintalon asuntojen julistaminen haettaviksi (31.8. 368 §); Kulosaaren vanhainkodin muuttaminen vanhusten päiväkoti-palvelukeskukseksi (27.9. 390 §); toipilasrahan myöntämistä koskevien ohjeiden muuttaminen (27.9. 402 §); kotiavustusta saavien ja laitoshoidossa olevien lisäkäyttövarat joulukuussa 1971 sekä laitoshoidossa olevien eläkkeensaajien käyttövarat (18.10. 435 - 437 §) ja Laajasalon vanhusten asuintalon huoneistomaksut (15.11. 475 §).

Esitykset

Kaupunginhallitukselle ym. tehtiin esityksiä, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: uuden auton sekä radiopuhelimen hankkimista huoltoviraston etsintähuoltoa varten (18.1. 52 §); Tervalammen työlaitoksen sikalan lopettamista (18.1. 54 §); Kustaankartanon vanhainkodin kanttiinitoiminnan siirtämistä Sairaalapalvelulle (8.2. 87 §); tontin varaamista Töölön kaupunginosasta vanhusten asuintalon rakentamista varten (1.3. 114 §); henkilökunnan asuinrakennuksen suunnittelua Tervalammen työlaitoksen henkilökuntaa varten (1.3. 118 §); kiinteistön Meilahti 12 saamista vanhusten virkistystoimintaan (22.3. 132 §); Kustaankartanon vanhainkodin liikenneyhteyksien parantamista (22.3. 152 §); vanhusten asuintalojen rakennustoiminnan antamista asuntotuotantotoimikunnan tehtäväksi niiltä osin, joilta se ei liity kiinteästi huoltolaitosten rakentamiseen (5.4. 175 §); harjoittelijoille myönnettäviä etuuksia (26.4. 203 §); asuntojen vuokraamista mustalaisperheille (26.4. 217 §); määräraha-anomusta jalkojenhoidon järjestämiseksi eräissä huoltolaitoksissa (22.6. 265 §); Kustaankartanon F-rakennuksessa sijaitsevien osastojen muutostöitä ja tarvittavaa lisämäärärahaa (22.6. 291 §, 31.8. 379 §); lisämäärärahan saamista vanhusten huoltolaitosten keittiöhenkilökunnan ja kylvettäjien suoja-asua koskevan kokeilun järjestämistä varten (22.6. 306 §); Pihlajamäen vanhusten asuintalon myymälätilojen laajentamista (10.8. 339 §); kuntovoimistelun järjestämistä Pukinmäen vanhusten asuintalossa (31.8. 356 §); kodinhoitajien virkapukukustannusten korvausta (31.8. 364 §); tilapäismajoitustoimintaa ohjaavan majoituskeskustoiminnan aloittamista talvikaudeksi 1971–1972 (27.9. 387 §); aloitetta eläkelainsäädännön eräiden säännösten yhtenäistämiseksi (27.9. 401 §); Pasilan vanhusten asuintalon perustamissuunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (27.9. 404 §) sekä Kotkankatu 14–16:sta Hyvösen lastenkodin käytöstä vapautuvien huonetilojen vuokraamista Suoja-Pirtti ry:lle (29.11. 497 §). Sosiaalihallitukselle päätettiin esittää Riistavuoren vanhainkodin väliaikaisen vanhainkotiosaston toiminnan jatkamista (15.11. 477 §).

Lausunnot

Vuoden kuluessa annettiin eri viranomaisille lukuisia lausuntoja. Kaupunginhallitukselle annetut tärkeimmät lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: valtuustoaloitetta yksityisvastaanotto- ja erikoismaksuluokkajärjestelmien poistamiseksi huoltolaitoksista ym. (18.1. 29 §); virkaholhoustoimen järjestämistä (18.1. 35 §); Pukinmäen vanhusten asuintalon eräiden asukkaiden vuokrien korotusta koskevaa kirjelmää (18.1. 37 §); Tervalammen työlaitoksen navetta- ja tallirakennuksen muutostöitä (18.1. 55 §); vaikeavammaisten palvelukotihanketta koskevaa Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liitto ry:n esitystä (8.2. 71 §); kirjelmää kodinhoitajan ja kotiavustajan nimeämiseksi näkövammaisten parissa suoritettavaan työhön (8.2. 73 §); pitkäaikaissairaitten hoitoa ja vanhusten viihdytystoimintaa koskevaa valtuustoaloitetta (8.2. 74 §); Helsingin sotilaspiirin päällikön kaupunginhallitukselle osoittamaa varusmiesikäisten miesten sosiaalihuoltoa koskevaa kirjelmää (1.3. 106 §); valtuustoaloitetta ilmaisen kuljetuksen järjestämiseksi hoitokoteihin hoidokeille ja heidän omaisilleen (22.3. 151 §); 17. kaupunginosan (Pasilan) osa-alueen yleiskaavaehdotusta (22.3. 153 §); Vanhojen huolto ry:n anomusta vanhainkoti Käpyrinteen pihamaan nurmikon ja istutusten hoidon rahoittamisesta (5.4. 168 §); Haaga-Vantaan alueen Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaavoja (5.4. 171 §); kaupungin liittymistä Rintamamiesveteraanien liitto ry:n kannattajajäseneksi (26.4. 214 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (10.5. 227 §); Malmin - Tapanilan - Pukinmäen - Puistolan yleiskaavaehdotusta (24.5. 250 §); valtuustoaloitetta hoitoapulaisten palkkaamisesta terveydenhoitolautakunnan kotisairaanhoitotoimintaa varten (22.6. 263 §); terveydenhoitolautakunnan esitystä määrärahan saamiseksi »Vanhusten viikon»-näyttelyä varten (22.6. 275 §); itäisen sairaalan toiminnallista suunnitelmaa ja huonetilaohjelmaa (22.6. 292 §); maksu- ja taksakomitean mietintöä (22.6. 297 §); valtuustoaloitteita vuokrapuhelimien hankkimiseksi vanhusten, invalidien, vaikeasti liikuntavammaisten sekä avohoidossa olevien sairaiden ja vanhusten käyttöön (22.6. 303 §); valtuustoaloitetta pysyväisluontoisen päihdeneuvottelukunnan asettamisesta (31.8. 355 §); lastensuojelulautakunnan aloitetta komitean tai toimikunnan asettamisesta suunnittelemaan nuoria, päihtyneenä tavattuja hoitavan selviämisaseman perustamista (31.8. 359 §); kodinhoitajien ja kotiavustajien määrän lisäämistä koskevaa valtuustoaloitetta (31.8. 365 §); kaupungin omistukseen vanhusten asunnoiksi lunastettavia pienhuoneistoja koskevia toimenpiteitä (31.8. 372 §); Kontulan vanhustenhuollon keskuksen luonnospiirustuksia (27.9. 396 §); SKDL:n valtuustoryhmän esitystä kaupungin omistuksessa olevien uusimpien vanhusten asuintalojen vuokrien alentamiseksi (27.9. 398 §); Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen pääpiirustuksia (27.9. 399 §); eläkeläisten virkistystoimintaa varten varattavaa määrärahaa koskevaa valtuustoaloitetta (27.9. 410 §); Kustaankartanon vanhainkodin B-, D- ja K-rakennusten muutospiirustuksia (27.9. 413 §); huumausaineneuvottelukunnan mietintöä n:o 1 (18.10. 427 §); Hyvösen lastenkodista vapautuvan huonetilan käyttöä (18.10. 441 §); Helsingin Kotiaputoimiston esitystä kotiavustajien palkkaamiseksi kaupungin vanhusten asuintaloihin (15.11. 471 §); valtuustoaloitetta itsemaksavina laitoshoidossa olevia koskevan järjestelmän laajentamiseksi huoltolautakunnan alaisissa laitoksissa (29.11. 487 §); Lions Club Helsinki/Kulosaari-Brändö -nimisen järjestön esitystä säännöllisen hoitohenkilöstön aikaansaamiseksi kaupungin 400-vuotiskotisäätiön vanhusten asuintaloihin (29.11. 492 §); vanhusten terveysneuvoloiden perustamista koskevaa valtuustoaloitetta (29.11. 494 §); Helsingin kaupungin pohjoisen alueen

psykiatrisen sairaanhoidon järjestämistä koskevaa suunnitelmaa (13.12. 513 §) sekä

seuraavien vapaiden huoltojärjestöjen toimintansa tukemiseksi anomia avustuksia, halpakorkoisia lainoja yms.: Helsingin Kristillinen Työväen Yhdistys ry ja Helsingin Kristillisen Työväen Naisosasto ry (18.1. 19 §); Helsingin Diakonissalaitos (8.2. 70 §); Kansan- ja Sairaseläkeläisten Tuki ry (26.4. 206 §); Helsingin Kuurojen Yhdistys - Helsingfors Dövas Förening ry (26.4. 207 §); Stiftelsen Lesches Åldringshem (22.6. 279 §); Oulunkylän seurakunnan siirtolayhdistys ry (22.6. 285 §); Helsingin Nuorisotyötoimikunta (22.6. 293 §); Suomen Sokeain Hierojain yhdistys ry (10.8. 338 §); Kriminaalihuolto ry (10.8. 341 §); Helsingin Uudet asuntolat Oy (18.10. 430 §) sekä Suomen Pelastusarmeijan säätiö (13.12. 519 §).

Lisäksi annettiin lausunto 35 eri järjestön anomuksesta apurahojen saamiseksi yleishyödyllisten yritysten ja laitosten tukemiseen varatusta määrärahasta (26.4. 208 §); lausunto kiinteistölautakunnalle valtionavustusta varten mustalaisten asunto-olojen parantamiseksi (22.6. 267 §) sekä lausunto kiinteistövirastolle venäläisten emigranttien huoltamiseksi toimivan Aurinko-kodin tonttikysymyksestä (31.8. 369 §).

Kokousten ja pykälien luku

	kokousten lukumäärä	pöytäkirjojen pykälien lukumäärä
Huoltolautakunta	17	525
Hallintojaosto	11	140
Huoltolaitosten johtokunta	16	761
Tervalammen työlaitoksen johtokunta	11	142
Tervalammen työlaitoksen huoltoasiain johtokunta	8	80
Työtupien johtokunta	11	153
1. huoltojaosto	35	676
2. »	25	412
3. »	27	403
4. »	49	844
5. »	29	447
6. »	50	456
7. »	28	408
8. »	46	727
9. »	25	443
Laitoshuoltojaosto	25	354
PAVI-huoltojaosto	48	2 125
Päihdyttävien aineiden toimikunta	1	2
Omaisuus- ja holhousjaosto	11	175
Työhuoltojaosto	22	242
Yhteensä	495	9 515

Huoltojaostojen sekä omaisuus- ja holhousjaoston pykäliin sisältyy samanaikaisesti useaa huollettavaa koskevia ratkaisuja.

14. Lastensuojelulautakunta[1])

Lastensuojelulautakunta kokoontui v. 1971 kaikkiaan 15 kertaa ja kokousten pöytäkirjojen pykälämäärä oli 391.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: Nuorisokomitean mietinnön aiheuttamien toimenpiteiden hyväksyminen (31.3. 93 §); Sofianlehdon vastaanottokodin hammashoitolan käyttäminen entistä enemmän lastensuojeluviraston huollettavien hammashoitoon (16.6. 211 §); muutoksen hakeminen keskusverolautakunnan yksityiskotien hoitomaksujen verottamista koskevaan, ennakkotietohakemukseen antamaan päätökseen (16.6. 212 §); Mustalaislähetys ry:n tekemän, Romano Boodos -lehden tilaamista mustalaisruokakunnille koskevan anomuksen hylkääminen (25.8. 217 §); Malmin lastenkodin väliaikainen sijoittaminen, toiminnan jatkaminen ja laitoksen rakennusten vastainen käyttäminen (25.8. 226 §); lastensuojeluviraston Tutkinta-aseman toiminnan väliaikainen järjestely (25.8. 227 §); Metsäkummun hoitokodin uuden huoneohjelman ja toimintasuunnitelman hyväksyminen (22.9. 267 §); Hyvösen lastenkodin entisen toimintarakennuksen luovuttaminen kiinteistölautakunnan hallintaan (17.11. 336 §); perhe-eläkkeistä lapsen tai nuoren henkilökohtaiseen käyttöön varattavan osan määritteleminen (17.11. 347 §); päätös Vastaanottokoti Lemmilän vastaisesta toiminnasta (17.11. 351 §) sekä tilojen varaaminen vajaamielisten päivähuoltolaa varten Mellunmäen palvelukeskuksesta. (17.11. 354 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: yksinäisten perheenhuoltajien asuntokysymyksen helpottamista kaupungin toimenpitein (17.2. 47 §); Oppilaskoti Toivolan Kumpula ja Mäntylä nimisten osastorakennusten saneeraussuunnitelmaa sekä Tammelan kunnan Letkun kylässä sijaitsevan tilan hankkimista oppilaskodin käyttöön (12.5. 131, 154 §); Solakallion erityiskoulun vesiterapia- ja kuntoutusosaston rakennussuunnitelman hyväksymistä (12.5. 133 §); Vaihetyökeskuksen johtajan viran vakinaistamista (12.5. 153 §); selviämisaseman perustamista nuoria päihtyneinä tavattuja varten (16.6. 190 §); Oppilaskoti Toivolan 50-vuotishistorian kirjoittamista (16.6. 205 §); Malmin lastenkodin alueella olevan asuinrakennuksen purkamista (16.6. 214 §); nuorisokotitilojen varaamista Pasilan alueelta (25.8. 242 §); lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten hoitopäivämaksutaksan korottamista (20.10. 288 §); Malmin Perhekodin tontin laajentamista (20.10. 292 §); tilojen varaamista Pasilan alueelta kehitysvammaklinikkaa ja kehitysvammatoimistoa varten (17.11. 323 §); Kontulan perhekodin toiminnan aloittamista (17.11. 345 §); au-lasten olosuhteita koskevan tutkimuksen suorittamista (22.12. 381 §); lastensuojelutoimen oman henkilökunnan lehden sekä lastensuojelulautakunnan sijoittamien

[1]) Lastensuojelulautakunnan jäsenet, varajäsenet, lisäjäsenet ja varalisäjäsenet, ks. kunnalliskalenteri s. 182.

lasten sijaisvanhemmille tarkoitetun tiedotuslehden julkaisemista (22.12. 382, 383 §); vajaamielisille tarkoitettujen hoitopaikkojen lisäämistä Sofianlehdon vastaanottokodissa (22.12. 385 §) sekä adoptioasioiden uudelleen järjestelyä lastensuojeluvirastossa koskevan tutkimuksen suorittamista (22.12. 386 §).

Lisäksi tehtiin Lastensuojelun Keskusliitolle esitys kasvatusvanhempien ansiomerkin myöntämisestä eräille kasvatusvanhemmille (16.6. 199 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: Yksinhuoltajien kirjelmää (20.1. 1 §); itäisten alueiden päivähuoltolatoiminnan kehittämistä (17.2. 44 §); Outamon vastaanottokodin metallityöpajan perustamista (14.4. 98 §); Jakomäen nuorisokodin henkilökunnan määrää ym. (14.4. 119 §); v:n 1970 irtaimen ja kiinteän omaisuuden tarkastajien sekä vuositilintarkastajien kertomuksia (2.6. 172 §, 16.6. 207 §, 8.9. 260 §); Killinmäen keskuslaitoksen vesija viemärisopimuksen lisäsopimuksia (2.6. 176 §); Malmin – Tapanilan – Pukinmäen – Puistolan yleiskaavaa (16.6. 189 §); päihdeneuvottelukunnan asettamista ja selviämisaseman perustamista koskevia valtuustoaloitteita (25.8. 219, 225 §); Samfundet Folkhälsanin ehdotusta yhdistyksen lastenkodin eräiden osastojen toiminnan muuttamisesta (22.9. 281 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (20.10. 289 §); Sylviakoti -yhdistyksen paikkavaraustarjousta (17.11. 350 §); Uudenmaan vajaamielishuoltopiirin läntisten laitosten kuntainliiton vajaamielislaitossuunnitelmaa (22.12. 368 §); ateriavastikkeiden perimisjärjestelmän uusimista (22.12. 379 §); Au-yhdistyksen kirjelmää naimattomien äitien ja heidän lastensa asuntokysymyksen ratkaisemiseksi (22.12. 380 §); Kristillisten Orpokotien Kannatusyhdistyksen laina-anomusta (25.8. 252 §) sekä seuraavia avustusanomuksia: Vihreä Keidas -yhdistyksen (18.5. 164 §), A-klinikkasäätiön ja Nuorten Palvelu -yhdistyksen (16.6. 188, 198 §) sekä Barnavårdsföreningen i Finland -yhdistyksen avustusanomuksia (17.11. 343 §); lisäksi lausunnot koskivat seuraavia piirustuksia: Koskelan nuorisokodin luonnospiirustuksia (20.1. 2 §), Maunulan nuorisokodin piirustuksia (14.4. 97 §) ja Tapanilan perheryhmäkodin pääpiirustuksia (20.10. 295 §).

Sosiaalihallitukselle annettiin selvitys päihdehuollon paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä (16.6. 192 §).

15. Lastentarhain lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lastentarhain lautakunnan kokoonpano v. 1971 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 16 kertaa ja käsitteli 577 asiaa.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: lasten kesävirkistystoiminnan järjestäminen kaupungissa (4.2. 75 §); lastentarhojen ja -seimien kertomusvuoden kesätoiminta (4.2. 76 §); lastentarhain toimiston rakennusmestarin ja toimistonhoitajan tilapäisten virkojen täyttäminen (25.2. 115, 116 §); lastentarhan- ja -seimenopettajien ja -johtajien sekä leikinohjaajien ja apulaisleikinohjaajien virkojen täyttäminen (25.2. 117, 118 §, 15.4. 184–186 §, 13.5. 231, 234 §, 28.5. 280 §, 7.10. 439–441 §); toiminnan aloittaminen Naapuri ja Sjöboden lastentarhoissa (25.2. 123, 124 §); eräiden lastentarhojen ym. uusien virkojen täyttäminen niitä haettavaksi julistamatta (18.3. 152 §); perusteiden määrääminen v:n 1972 talousarvioehdotuksen laatimista varten (18.3. 163 §) sekä kesäleikkikenttätoiminnan ja yhden uuden kokovuotisen leikkikentän toiminnan aloittaminen, henkilökunnan työaika (18.3. 164 §, 15.4. 197 §); Mellunmäkeen rakennettavien lastentarhojen huoneohjelmien antaminen toisen Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:lle alustavaa suunnittelua varten ja toisen Rakennus Oy:lle jatkotoimenpiteitä varten (15.4. 183 §, 13.5. 254 §); ruoka- ja hoitomaksujen suuruuden määrääminen lastentarhoissa, -seimissä ja koululasten päiväkodeissa (15.4. 198 §); Pohjois-Haagan I:n, Pakkalantien lastentarha- ja -seimihuoneiston alustavat piirustukset sekä tilojen niveltyminen kansakoulutiloihin (13.5. 237 §); eräät v:n 1972 talousarvioehdotukseen merkittävät määrärahat (13.5. 259 §); laitosten toiminnan muutokset syyslukukauden alusta lukien (28.5. 275 §, 26.8. 348, 385 §); Haaga–Vantaa osaprojektin ja Pasilan projektin lasten päivähoitolaitostilojen ohjelmointi (28.5. 281, 287 §); lastentarhojen ja -seimien lauantaitoiminnan järjestäminen 1.6.–28.8. välisenä aikana (28.5. 285 §); v:n 1972 talousarvioehdotuksen hyväksyminen (28.5. 289 §); eräiden lastentarhojen kertomusvuoden valtionapuanomukset (26.8. 331 §); uusien lastentarhahuoneistojen valmistuminen ja laitosten nimien vahvistaminen (26.8. 341 §); esikoulukokeilua koskevat sosiaalihallituksen ohjeet ja työryhmän nimeäminen (26.8. 373 §); lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten syystoimintakauden lopettaminen ja kevättoimintakauden 1972 aloittaminen (28.10. 503 §) sekä taloussuunnitelman laatiminen vuosiksi 1974–1983 (9.12. 544 §).

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle asioista, jotka koskivat mm.: Naapuri ja Barnträdgården Sjöboden nimisten lastentarhojen, Vuosaaren, Maunulan ja Veräjämäen lastentarhojen ja -seimien sekä lastentarha- ja koululasten päiväkoti Kotikallion perustamis- ja toimintamäärärahojen anomista (14.1. 23, 24 §, 26.8. 364 §); Patolan

alueen lastentarha- ja -seimihuoneiston sekä Koskelan päivähoitolaitoksen huoneohjelmia (4.2. 74 §, 15.4. 182 §, 26.8. 379 §); toimistohenkilökunnan lisäämistä lastentarhain toimistossa (4.2. 83 §); kahden uuden kokovuotisen leikkikentän toiminnan aloittamista (15.4. 192 §); tonttien varaamista lastentarhatarkoitukseen Itä-Pakilassa, Mellunmäessä ym. sekä Oikokatu 7:n huoneiston osoittamista em. tarkoitukseen (15.4. 193 §, 13.5. 253 §, 28.5. 271 §, 26.8. 336 §); uusien vakinaisten virkojen perustamista lastentarhain toimistoon sekä v. 1972 valmistuviin päivähoitolaitoksiin (13.5. 239, 240 §); henkilökunnan tarvetta v. 1972 (13.5. 257 §); Itä-Pasilan aloituskorttelin päivähoitotiloja (28.5. 270 §); alustavan esikoulukokeilun aloittamista kertomusvuoden syksyllä (28.5. 284 §); kokopäiväosaston perustamista Santahaminan lastentarhaan (28.5. 292 §); määrärahan anomista tarvittavan lisätyövoiman palkkaamista varten lastentarhoihin laitoksineen 23.8.–31.12. väliseksi ajaksi (17.6. 316 §); ei-koulukypsien lasten sijoittamista lastentarhain lautakunnan alaiseen toimintaan lukuvuonna 1971–72 (26.8. 343 §); huoneohjelman esittämistä Laajasalon III:n, Koulutanhuan päivähoitolaitosta varten (26.8. 359 §); erityisopettajan viran perustamista Hakaniemen lastentarhaan (26.8. 376 §); päivähoitolaitoksen perustamista ja huoneiston hankkimista Mellunmäestä Saariseläntieltä (9.12. 546 §) sekä erityislastentarha Vanamon perustamismäärärahan anomista (9.12. 566 §).

Yleisten töiden lautakunnalle tehtiin esitys määrärahan varaamiseksi v:n 1972 talousarvioon lastentarhain uudisrakennustöitä varten (25.2. 102 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annetut lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: valtuustoaloitetta määrärahan varaamisesta v:n 1972 talousarvioon kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamiseksi (25.2. 129 §); lasten päivähoidon ja leikkipuistotoiminnan järjestämista Kontulassa koskevia ehdotuksia (15.4. 179 §, 17.6. 308 §); Roihuvuoren Sos.dem. Naiset -yhdistyksen ehdotusta lämmitettävän parakin rakentamisesta Roihuvuoren leikkikentälle (15.4. 194 §); toisen suomenkielisen lastentarhan ja ns. iltahoidon aloittamista Myllypurossa (26.8. 346 §); kotiaputoiminnan kehittämistä koskevaa valtuustoaloitetta (16.9. 398 §); Keskus-Sato Oy:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön tarjousta lastentarhahuoneiston rakentamisesta asuintaloon Lauttasaaressa (7.10. 444 §); perhepäivähoitokokeilun jatkamista ja laajentamista (7.10. 460 §) sekä lastentarhojen iltapäivävuoroja koskevaa valtuustoaloitetta (28.10. 488 §).

Edelleen annettiin lausunnot seuraavien lastentarha- ja -seimirakennusten luonnos- ja pääpiirustuksista ym.: Pihlajisto II, Pyynikintien lastentarha- ja -seimihuoneiston (4.2. 73 §); Kiinteistö Oy Maunulantie 19, Maunula III:n (18.3. 154 §); Laajasalo II:n, Tahvonlahden lastentarhahuoneiston (18.3. 155 §); Juhana Herttuan tie 5:n (15.4. 178 §); lastentarha Pääskylälle suunnitellun huoneiston (15.4. 216 §); Tapaninvainion lastentarha- ja -seimirakennuksen (13.5. 225 §); Roihuvuoren II:n lasten päivähoitolaitoksen (26.8. 360 §) sekä Pohjois-Haagaan Teuvo Pakkalan tielle suunnitellun lastentarha- ja -seimihuoneiston (7.10. 459 §).

Kiinteistövirastolle annettiin lausunto lastentarha Tapiolan huoneiston ostotarjouksesta (18.3. 138 §) sekä kaupunkisuunnittelulautakunnalle päivähoitolaitosten sijoituksesta Haagassa (13.5. 228 §).

16. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan kokoonpano oli v. 1971 sama kuin edellisenä vuonna.

Johtokunnalla oli vuoden aikana 16 kokousta ja niiden pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 1 312.

Päätökset. Johtokunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavat o p e t u s t o i m i n t a a koskevat: kansalaiskoulun VII luokkien muodostaminen ja sijoittaminen lukuvuonna 1971/72 (20.1. 23 §); erityisopetuksen kehittämistoimenpiteet (20.1. 118 §); eräiden uusien oppikirjojen hyväksyminen käyttöön (17.2. 230, 231 §, 31.3. 464, 465 §, 12.5. 581 §, 18.8. 857, 887, 888 §, 8.9. 935, 942 §); kansakoulussa opetettavan kielen valintaa koskevan kyselyn suorittaminen oppilaiden huoltajien keskuudessa (31.3. 423 §); opetussuunnitelmien lukuvuoden 1970/71 muutettujen vuositarkisteiden ja lukuvuoden 1971/72 vuositarkisteiden hyväksyminen (31.3. 425 §, 8.9. 921 §); koulutarvikkeiden ja oppikirjojen hankkiminen lukuvuodeksi 1971/72 (21.4. 511 §); kielten opetuksen järjestäminen eräissä kouluissa (21.4. 527 §); ehkäisevän hammashoidon ohjauksen sisällyttäminen I ja II luokkien ympäristöopin opetussuunnitelmaan (12.5. 596 §); Puotinharjun koulun entisten II luokkien oppilaiden sijoittaminen ko. kouluun myös lukuvuodeksi 1971/72 (12.5. 597 §); kansalaiskoulun VII ja VIII luokkien opetussuunnitelman muutoksen hyväksyminen (12.5. 640 §); viisipäiväisen työviikon toteuttaminen lukuvuonna 1971/72 (26.5. 727 §, 27.10. 1146 §); varsinaista kansakoulua, apukoulua ja kansalaiskoulua koskevan lukuvuoden 1970/71 vuosikertomusten yhdistelmän hyväksyminen (14.6. 757 §); kielten opetuksen ohjaajien lukuvuonna 1971/72 hoidettavien opetustuntien viikkotuntimäärän vahvistaminen (18.8. 853 §); mustetäytekynien hankkiminen oppilaille (18.8. 879 §); toimenpiteisiin ryhtyminen audiovisuaalisen toiminnan kehittämiseksi (8.9. 923 §); Helsingin poliisilaitoksen toimesta kansakouluissa tehtävän huumausainevalistustyön suunnitelman hyväksyminen (22.9. 1013 §); kokeilukäytössä olevaan ympäristöopin oppikirjaan liittyvän havaintovälineistön kokeileminen (22.9. 1020 §); koulutoimen johtajan ohjeet lukuvuoden 1971/72 koulutuspäivien järjestämisestä (6.10. 1078 §); periodiopetuksen käyttäminen ammatinvalintaopin opetuksessa lukuvuonna 1971/72 (27.10. 1121 §); selvityksen antaminen peruskoulun opetussuunnitelman käytön laajuudesta (17.11. 1202 §) sekä musiikkiluokkakokeilun aloittaminen lukuvuonna 1972/73 (15.12. 1298 §).

Kaikissa kokouksissa tehtiin lisäksi päätöksiä oppivelvollisten vapauttamisesta ko. velvollisuuden suorittamisesta määräajaksi tai kokonaan sekä oppilaiden siirtämisestä apu-, tarkkailu- ja muille erityisluokille; v i r k o j a j a p a l k k o j a koskevat: poikien käsityönohjaajan määrääminen 1.1. 1971 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi (20.1.

63 §); kansakoulujen toivonliittojen toiminnanjohtajan määrääminen ajaksi 1.2.–31.5. (20.1. 80 §); työsopimussuhteisten kousuunnittelijoiden määrääminen toimiinsa (20.1. 89 §, 8.9. 937 §); kansakoulujen kanslian eräiden virkojen täyttäminen (17.2. 265 §, 31.3. 405 §, 17.11. 1192, 1196 §, 15.12. 1300 §); kesäsiirtoloiden johtajien määrääminen kesäksi 1971 (31.3. 421 §); opettajien valitseminen avoinna oleviin opettajan virkoihin koeajaksi ja väliaikaisesti lukuvuodeksi 1971/72 (31.3. 422 §, 12.5. 592 §, 14.6. 782 §, 18.8. 858 §); kesäsiirtoloiden toimihenkilöiden ja Kesävirkistystoimikunnan jäsenten kokouspalkkioiden vahvistaminen toimikaudeksi 1971 (31.3. 467 §); ruotsin kielen opetuksen ohjaajan viran täyttäminen väliaikaisesti lukuvuodeksi 1971/72 (21.4. 504 §); toisen sivutoimisen matematiikan opetuksen ohjaajan määrääminen 1.9. lukien toistaiseksi (12.5. 572 §); koulukasvitarhojen opettajien valitseminen kesäksi 1971 ja toiminnanjohtajan määrääminen (12.5. 585 §, 22.9. 1004 §) sekä sivutoimisen kerhotyönjohtajan määrääminen (6.10. 1061 §);

kiinteistöjä koskevat: Tahvonlahden kansakoulutalon pääpiirustusten hyväksyminen (22.9. 1039 §); Jakomäen koulun lisätilakysymyksen ratkaiseminen (15.12. 1266 §) sekä Koskelan eräälle tontille rakennettavan korttelikoulu- ja lastentarharakennuksen rakennusohjelman hyväksyminen (15.12. 1267 §). Kaikissa kokouksissa päätettiin lisäksi kouluhuonetilojen luovuttamisesta seurojen, yhdistysten ym. käyttöön eri tarkoituksiin;

muita asioita koskevat: johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitseminen kertomusvuodeksi (20.1. 14 §, 6.10. 1045 §, 17.11. 1180 §); johtokunnan kevätkauden kokousaikojen määrääminen (20.1. 17 §); kansakoulujen vähävaraisille oppilaille annettavien vaate- ja jalkineavustusten, silmälasien sekä jalkatukien uudet jakoperusteet (20.1. 65 §, 17.11. 1189 §); johtokunnan edustajan nimeäminen kansakoululaisten kesävirkistystoiminnan kehittämistä suunnittelevaan komiteaan (20.1. 114 §); johtokunnan edustajan nimeäminen Kantakaupunkitoimikunnan työhön (10.3. 321 §); matka-avustusten jakaminen VIII luokkien oppilasretkeilyä varten (31.3. 420 §); toimikunnan asettaminen selvittämään peruskouluun siirtymisestä aiheutuvia erityiskysymyksiä (21.4. 488 §); suomenkielisten kansakoulujen yhdysmiehen nimeäminen Haaga–Vantaan alueen suunnittelua varten (12.5. 598 §); koulusuunnittelijan ja opettajien lähettäminen tutustumaan eräisiin kokeiluperuskouluihin (12.5. 641 §); kerhotyön johtajan työohjeiden hyväksyminen (26.5. 694 §); kansakoulujen omasta käytöstä iltaisin vapaana olevien liikuntatilojen vuokraaminen urheilu- ja ulkoiluviraston käyttöön (18.8. 905 §); uusien kalusteiden hankkiminen Eläintarhan kouluun (8.9. 957 §); v:n 1972 talousarvioehdotuksen hyväksyminen (22.9. 1014 §); Helsingin Opettajayhdistyksen ilmoitus luottamusmiesten valinnasta (22.9. 1034 §); selvitys v:n 1969 valtionavusta (27.10. 1137 §); koulukasvitarhojen toiminnanjohtajan ja opettajien työohjeiden tarkistaminen (15.12. 1258 §); koulusuunnittelutoimiston perustamisesta aiheutuvat järjestelyt suomenkielisten kansakoulujen kansliassa (15.12. 1274 §); I luokkien oppilaiden kouluhammashoidon ja kouluterveydenhoidon luokkatarkastusten järjestäminen (15.12. 1284 §) sekä opettajien koulutuspäivien järjestäminen kevätlukukaudella 1972 (15.12. 1303 §).

Lisäksi merkittiin tiedoksi seuraavat asiat: terveydenhoitoviraston laatima tilasto koulutapaturmista lukuvuonna 1969/70 (3.2. 137 §); selvitys suomenkielisten kansakoulujen talousarviomäärärahoista ja niiden käytöstä v. 1970 (3.2. 192 §); Helsingin kaupungin, Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin mlk:n kunnallisvaltuustojen hyväksymä yhteistyösopimus (18.8. 865 §) ja muistio ruokamyrkytyksistä kouluruokailun yhteydessä (15.12. 1259 §).

Esitykset. Kertomusvuonna tehdyistä esi-

tyksistä mainittakoon seuraavat opetustoimintaa sekä virkoja ja palkkoja koskevat: eräiden ruotsinkielen opettajien virkojen muuttaminen englanninkielen opettajan viroiksi (20.1. 22 §); toisen sivutoimisen matematiikan opetuksen ohjaajan palkkaaminen (10.3. 285 §); kansakoulujen kahden tilapäisen toimistoapulaisen viran vakinaistaminen (10.3. 287 §); ruotsinkielen opetuksen ohjaajan viran jättäminen vakinaisesti täyttämättä (10.3. 316 §); koulukasvitarhojen toiminnanjohtajan ja opettajien palkkioiden tarkistaminen (31.3. 389 §); eräiden opettajan virkojen perustaminen ja lakkauttaminen (31.3. 447 §, 22.9. 1006 §, 27.10. 1126 §); yhden alakansakoulunopettajan viran muuttaminen yläkansakoulunopettajan viraksi (21.4. 497 §); kirjastosihteerin, elokuvatoiminnan johtajan, musiikinohjaajan, tyttöjen ja poikien käsityönohjaajan sekä matematiikan opetuksen ohjaajan palkkioiden korottaminen (12.5. 570 §); sivutoimisen kerhotyön johtajan palkkaaminen toivonliittojen toiminnanjohtajan ja nuorisokerhotyön johtajan tilalle ym. (26.5. 694 §) sekä audiovisuaalista opetusta johtavan toimikunnan asettaminen (6.10. 1063 §);

kiinteistöjä koskevat: koulutyön asiantuntijan määrääminen Tahvonlahden kansakoulutalon suunnittelu- ja rakentamisvaiheen ajaksi (3.2. 150 §); lastentarhain käyttöön väliaikaisesti Kontulasta luovutettujen puukoulujen siirtäminen kansakoulujen käyttöön (21.4. 532 §); Mäkelän koulun liittäminen kaukolämpöverkostoon (18.8. 854 §); määrärahojen varaaminen v:n 1972 talousarvioon perusparannusluontoisten töiden suorittamista varten (18.8. 876 §); pysyvän jaoston muodostaminen kansakoulujen rakennustoiminnan esisuunnittelua varten (22.9. 1037 §) sekä uuden majoitusrakennuksen rakentaminen Vihdin Hiidenlinnan kesäsiirtolaan (22.9. 1011 §);

muita asioita koskevat: määrärahan anominen Kansakoulun erityiskasvatuksen liiton opintopäiville sekä Kansakoulun kieltenopettajat -yhdistyksen opintopäivään osallistuville kansakoulujen viranhaltijoille (10.3. 314, 317 §); Kaupunkiliiton ansiomerkin sekä Helsinki-mitalin myöntäminen eräille suomenkielisten kansakoulujen viranhaltijoille (10.3. 333, 334 §); englanninkielen opetuksen ohjaajan oikeuttaminen tekemään virkamatka Tanskaan ja Unkariin (10.3. 349 §); kansakouluasetuksen 90 §:n muuttaminen (21.4. 502 §); kaupungin kansakoulun ohjesäännön muuttaminen (12.5. 569 §); määrärahan anominen eräille opettajille peruskouluihin tutustumisesta aiheutuvien kustannusten peittämiseksi (12.5. 577 §); toimikunnan asettaminen suorittamaan tutkimus kaupungin omistamien kesäsiirtoloiden käytön tehostamismahdollisuuksista (12.5. 612 §); valtionavun anominen kansakoululaitoksen kustannuksiin v:lta 1970 (18.8. 830 §); määrärahan anominen opettajien jatkokoulutuspäivän järjestämistä varten (22.9. 1016 §); Maunulan kansakoulua käyvien oppilaiden liikenneturvallisuuden parantaminen (22.9. 1017 §); kunnallisten koulujen henkilökunnan oikeuttaminen korvauksetta käyttämään harrastustoiminnassaan kansakoulujen huonetiloja (6.10. 1066 §); Helsingin Opettajayhdistyksen pääluottamusmiehen työn järjestelyä koskeva kirje (6.10. 1089 §); kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetun asetuksen erään pykälän soveltaminen käytäntöön (15.12. 1256 §) sekä komitean asettaminen suunnittelemaan opettajien jatkokoulutuspäivän järjestämistä (15.12. 1261 §).

Lausunnot. Johtokunnan antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat opetustoimintaa sekä virkoja ja palkkoja koskevat: eräiden kansakoulunopettajien virkojen vaihtoja koskevat anomukset (20.1. 25 §, 31.3. 368 §); Helsingin kunnallisten koulujen henkilökunta -yhdistyksen anomus eräiden palkkioiden tarkistamisesta (31.3. 391 §); kahden puheenopettajan viran perustamista koskevat valtuustoaloitteet (21.4. 509 §), peruskoulun opetus-

suunnitelmakomitean mietinnön ja siihen liittyvien ohjekirjasten hankkiminen opettajille (18.8. 863 §), apukoulun vapaaehtoisen IX luokan perustaminen (18.8. 878 §) sekä erään huoltajan anomus laskennon tukiopetuksen antamisesta Herttoniemen kansakoulussa olevalle oppilaalle (18.8. 896 §);

kiinteistöjä koskevat: maankäyttöprojektien taloudellinen tarkastelu (17.2. 216 §); IES-työn loppuraportti (21.4. 515 §); Malmin – Tapanilan – Pukinmäen – Puistolan osayleiskaava (26.5. 692 §); Tahvonlahden kansakoulun muutetut luonnospiirustukset ja rakennusohjelma (14.6. 761, 799 §); Pasilan koulun rakennushankkeen toteuttaminen (8.9. 931 §); Munkkiniemen Nuorisotyön Kannatusyhdistyksen esitys Nuottapolun kansakoulurakennuksen luovuttamisesta nuoriso- ja kerhotoimintaa varten (8.9. 932 §); toiminnan jatkaminen talossa Oikokatu 7 (22.9. 1018 §); Tahvonlahden kansakoulurakennuksen ja Pohjois-Haagan lisäalueen korttelikoulun pääpiirustusten hyväksyminen (27.10. 1134, 1135 §) sekä kiinteistölautakunnan ehdotus koulukasvitarhakysymyksen selvittämisestä (15.12. 1257 §);

muita asioita koskevat: kouluhallituksen päätökset kansakoulujen v:n 1968 valtionavusta ja sen oikaisuvaatimuksesta (20.1. 36 §, 21.4. 506 §); koulusuunnittelutoimikunnan esitys peruskoulun yläasteen perustamisesta Pakilaan (20.1. 71 §); Kruununhaan valmistavan koulun oppilaiden kouluterveydenhoidon järjestäminen (17.2. 215 §); väliaikaisen koulusuunnittelutoimikunnan mietintö (17.2. 232 §); opintomatka-apurahojen myöntäminen eräille opettajille (17.2. 237 §); koulujen sairas- ja tapaturmakuljetusten maksamismenettelyn uudelleen järjestämistä koskevat valtuustoaloitteet (10.3. 286 §); eläkeläisten ruokailun järjestäminen kansakouluissa (21.4. 480, 481 §); Suomen Valkoisen Ruusun tai Suomen Leijonan ritarikunnan kunniamerkkien myöntäminen eräille opettajille (26.5. 687 §); kansakoulun opettajien ja muun henkilökunnan lyhytaikaisen sairauden todistaminen (26.5. 698 §); kansa- ja oppikoulujen kielten ja matematiikan opetuksen koordinointia tutkivan elimen asettaminen (14.6. 796 §); kaupunginhallituksen kasvatusneuvolajaoston aloite koulupsykologisen työn järjestelystä (8.9. 924 §); Mannerheimin Lastensuojeluliiton aloite oppilaskohtaisen huollon kehittämisestä (8.9. 925 §); esitys koulukuraattoritoiminnan vakinaistamisesta ja laajentamisesta (8.9. 926 §); koululaisten ohjatun iltapäivätoiminnan aloittamista koskeva valtuustoaloite (8.9. 927 §); lievästi kehitysvammaisten nuorten ammattikoulutuskomitean mietintö apukoulukuraattoreiden toiminnan osalta (22.9. 1012 §); kokoontumistilakomitean mietintö (17.11. 1191 §) sekä peruskouluun liittyvien sosiaalisten etujen myöntäminen keskikoululaisille (15.12. 1271 §).

17. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan kokoonpano oli v. 1971 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi valt.yo. Marianne Laxénin tilalle tuli raitiovaunun kulj. Ralf Wahlroos.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa ja kokousten pöytäkirjat sisälsivät 303 pykälää.

Saapuneita kirjelmiä oli yht. 888 ja lähetettyjä yht. 2 072.

Päätökset. Johtokunnan tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat o p e t u s t a koskevat: opetussuunnitelmaan kuuluvat vuositarkisteet tai niiden muutokset (25.1. 18 §, 26.2. 44 §, 8.9. 190 §, 25.11. 252 §); varojen varaaminen lukemisessa ja kirjoituksessa tarvittavan tukiopetuksen järjestämiseen (25.5. 101 §); uusien oppikirjojen hyväksyminen ja käyttöönottaminen (25.5. 102 §, 25.11. 251 §); koulutarvikkeiden ja oppikirjojen hankkiminen lukuvuodeksi 1971/72 (25.5. 104 §); viisipäiväisen kouluviikon soveltaminen ruotsinkielisissä kansakouluissa lukuvuonna 1971/72 (23.6. 148 §); varsinaisen kansakoulun, apukoulun ja kansalaiskoulun vuosikertomusten yhdistelmän hyväksyminen lukuvuodelta 1970/71 (26.7. 172 §); liikunnanneuvojien työsuunnitelmien hyväksyminen lukuvuodeksi 1971/72 (8.9. 191 §); peruskoulun opetussuunnitelman käyttöönottaminen I ja II luokalla (24.9. 215 §). Kaikissa kokouksissa tehtiin lisäksi päätöksiä oppilaiden ottamisesta kouluun vieraista piireistä, vapauttamisesta oppivelvollisuudesta ja siirtämisestä apukouluun, tarkkailu- tai muille erityisluokille sekä lykkäyksen myöntämisestä koulunkäynnin aloittamiseen; v i r k o j a j a p a l k k o j a koskevat: opettajan virkojen avoimeksi julistaminen ja täyttäminen (7.4. 75 §, 25.5. 122 §, 9.6. 134 §, 23.6. 150 §, 26.7. 174 §, 25.11. 270 §); eron myöntäminen eräille opettajille eläkeiän saavuttamisen ym. vuoksi (7.4. 76, 77 §, 23.6. 156 §, 25.11. 255 §, 30.12. 289 §); eräiden koulujen johtajien valitseminen (25.5. 109 §, 8.9. 194 §); johtajien ja apulaisjohtajien määrääminen kesäsiirtoloihin (9.6. 135 §); erään opettajanvaalin uudelleen käsittely (23.6. 155 §); koulukirjastonhoitajien valitseminen (24.9. 221 §); tilapäisen puolipäivätoimisen toimistoapulaisen valitseminen (30.12. 288 §); k i i n t e i s t ö j ä koskevat: perusparannustöiden suorittamista koskevan luettelon hyväksyminen (26.2. 45 §); lisätilojen vuokraaminen Vesalan kansakoululle (7.4. 72 §); kouluille kuuluvan maan luovuttaminen viljelystarkoituksiin (7.4. 73 §); lisäksi kaikissa kokouksissa tehtiin päätöksiä koulutilojen vuokraamisesta yhdistyksille ja yhteisöille; a v u s t u k s i a koskevat: varattomien oppilaiden vaate-, kenkä- ym. avustusten jakoperusteiden tarkistaminen (25.1. 19 §, 25.11. 253 §); talouspäällikön hoitamien rahastojen tilintarkastus (26.2. 46 §); määrärahan myöntäminen kahdelle opettajalle peruskoulun kokeilutoimintaan tutustumista varten (25.5. 105 §); apurahan jakaminen eräälle

opettajalle (25.5. 108 §); apurahojen jakaminen oppilaille (25.5. 118 §, 30.12. 285 §); johtokunnan hoidossa olevien rahastojen siirtäminen rahatoimistolle (25.11. 269 §); muita asioita koskevat: päivittäisen koululaiskuljetuksen järjestäminen 6:lle Lehtisaaressa asuvalle oppilaalle (23.6. 151 §); koulupuutarhojen johtajien ja opettajien uuden työjärjestyksen hyväksyminen (25.11. 250 §); talouspäällikön hankintavaltuuksien vahvistaminen v:ksi 1972 (30.12. 282 §) sekä eräiden tilisiirtojen hyväksyminen (25.1. 20, 23 §, 25.11. 254 §, 30.12. 300 §).

Esitykset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemistä esityksistä mainittakoon seuraavat opetusta sekä virkoja ja palkkoja koskevat: varojen myöntäminen oppilaiden musiikinopetukseen Käpylän musiikkiopistossa (7.4. 71 §); kausilisäkorotuksien myöntäminen eräille opettajille (26.2. 50 §, 8.9. 197 §, 24.9. 227 §); vakinaisten siivoojanvirkojen lakkauttaminen (25.5. 107 §, 25.11. 256 §); eräiden avoinna olevien opettajien virkojen jättäminen vakinaisesti täyttämättä (23.6. 149 §, 24.9. 220 §); kiinteistöjä ja avustuksia koskevat: määrärahojen myöntäminen perusparannustöihin (26.7. 173 §) sekä opettajien syyskauden koulutuspäivien järjestämiseen (24.9. 228 §); muita asioita koskevat: oikeuden myöntäminen tilien ylittämiseen (25.1. 22 §, 30.12. 286 §); ansiomerkkien jakaminen (26.2. 47 §); lahjoitettujen televisiolaitteiden vastaanottaminen (7.4. 74 §); muutoksen tekeminen kansakoulujen ohjesääntöön (9.6. 133 §); v:n 1972 talousarvioehdotuksen hyväksyminen (24.9. 216 §).

Lausunnot. Johtokunnan antamista lausunnoista mainittakoon seuraavat opetusta koskevat: kansakoulujen uskonnon ja siveysopin opetusta koskeva ehdotus (26.2. 49 §); väliaikaisen koulusuunnittelukomitean mietintö (7.4. 69 §); komitean asettaminen koordinoimaan kansa- ja oppikoulun kielten ja matematiikan opetusta (23.6. 147 §); peruskoulun opetussuunnitelmakomitean mietinnön ja ohjeiden hankkimista kansakoulujen opettajakunnalle koskeva valtuustoaloite (8.9. 188 §); lievästi kehityshäiriöisiä nuoria koskeva ammattikasvatuskomitean mietintö (24.9. 214 §); muita asioita koskevat: vuosien 1968 ja 1969 valtionavustukset (25.1. 15 §, 25.11. 247 §); opettajien anomukset matka-apurahojen myöntämiseksi ulkomaisia opintomatkoja varten (26.2. 48 §); alueen Malmi-Tapaninkylä-Pukinmäki-Puistola yleiskaava (25.5. 100 §); Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening -nimisen yhdistyksen kesäsiirtolatoiminnan järjestämistä koskeva anomus (25.5. 103 §); koulupsykologisen työn organisointia koskeva kaupunginhallituksen kasvatusneuvolajaoston ehdotus (8.9. 187 §); kokoontumistilakomitean mietintö (25.11. 248 §) sekä terveydenhoitolautakunnan ehdotus koskien kaupungin kaavakkeiden ottamista kouluhoitajien käyttöön lyhytaikaisten, äkillisten sairaustapausten todistamiseksi (25.11. 249 §). Lisäksi kaikissa kokouksissa annettiin lausuntoja opettajien ikälisiä ja virkavapautta koskevista asioista.

18. Ammattioppilaitosten johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ammattioppilaitosten johtokunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseniksi toimits. Ilmari Kososen, koul.pääll. Raoul Johnssonin ja ins.opp. Matti Öhmanin tilalle tulivat piiriasiamies Eino Kaajakari, hammastekn. mest. Sulo Nurto ja kotitalousop. Rauni Rautiainen.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 699 asiaa. Saapuneita kirjeitä oli 1 588 ja lähetettyjä 775.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: Kampin, Vallilan ja Haagan ammattikoulujen rehtorintuntien aiheiden hyväksyminen kevät- ja syyslukukaudeksi (14.1. 21 §, 4.2. 57, 58 §, 23.9. 507, 515 §, 21.10. 555 §); em. ammattikoulujen sekä Käpylän ammattikoulun kerhotoimintaohjelmien hyväksyminen kevät- ja syyslukukaudeksi (4.2. 60 §, 18.2. 93–95 §, 23.9. 506 §, 21.10. 554, 568, 571 §); ammattioppilaitoksiin suunnitellun tutkimuselimen alustavan tutkimussuunnitelman hyväksyminen (22.4. 220 §); kunnallisneuvos V. von Wrightin ja Familjen Alex. Ärts stipendiefond nimisten lahjoitusrahastojen sekä Ellen Bremerin stipendirahaston korkovarojen jakaminen (13.5. 247 §) sekä tutkimus-, suunnittelu- ja kehitysyksikön työsuunnitelman hyväksyminen v:ksi 1972 (26.8. 488 §). Koulutilojen vuokrauslupia myönnettiin useissa johtokunnan kokouksissa.

Esitykset. Johtokunta teki kertomusvuonna esityksiä asioista, jotka mm. koskivat: Haagan ammattikoulun 1-vuotisen autonhuoltajan opintolinjan muuttamista 2-vuotiseksi 1.8. alkaen (18.2. 108 §); ammattioppilaitosten ohjesääntöön tehtäviä muutoksia (22.4. 226 §); työryhmän perustamista kähertäjäkoulun aseman ja tilantarpeen selvittämistä varten (13.5. 268 §); tietoliikenne- ja tehoelektroniikan opintolinjojen perustamista Vallilan ammattikouluun sekä em. opintolinjojen oppilaiden jakamista kahteen ryhmään eräiden aineiden opetuksessa (13.5. 271 §, 21.10. 563 §); vapaaehtoisen saksankielen sisällyttämistä vaatturikoulun opetusohjelmaan lukuvuonna 1971/72 (10.6. 343 §); periodilukujärjestelmän noudattamista kokeilumielessä 1.1.1972 alkaen ja opetuskokeilun järjestämistä laboratoriokoulussa (26.8. 465 §, 18.11. 617 §); laboratoriokoulun 2-vuotisen laboratoriohoitajan opintolinjan muuttamista 2½-vuotiseksi 1.1. 1972 alkaen (26.8. 466 §); ammatillisten neuvottelukuntien asettamista Haagan ja Vallilan ammattikouluihin (26.8. 468 §); tutkijan palkkaamiseen tarvittavan määrärahan merkitsemistä v:n 1972 talousarvioon (26.8. 488 §); Herttoniemen ammattikoulun perustamissuunnitelman hyväksymistä (23.9. 511 §); Kampin ammattikoulun 1-vuotisen laivakokin opintolinjan muuttamista 1-vuoti-

seksi suurtalouden emännän opintolinjaksi (21.10. 582 §); leipuriosaston siirtämistä Käpylän ammattikoulusta Herttoniemeen rakennettavaan ammattikouluun (18.11. 618 §); oppilaiden terveydenhoidon ja hammashoidon järjestämistä sekä terveyssisaren palkkaamista kähertäjäkoulua varten (16.12. 671 §). Lisäksi tehtiin useissa eri kokouksissa esityksiä ammattikoulujen eräiden opintolinjojen opetussuunnitelmien ja viikkotuntikaavioiden tarkistamiseksi.

Lausunnot. Johtokunnan kertomusvuonna antamat lausunnot koskivat mm. seuraavia asioita: Helsingin kaupungin liikennekoulun perustamissuunnitelmaa (4.2. 56 §); Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan toimittamaa, ruotsinkielisen ammattikouluopetuksen järjestämistä koskevaa osamietintöä I (10.6. 318 §); lievästi kehitysvammaisten nuorten ammattikoulutuskomitean mietintöä (10.6. 332 §); tehdaskiinteistön Nokiantie 2–4 huonetilan muutospiirustuksia (18.11. 627 §); ruotsinkielisen ammattikoulun kuntainliiton perustamista (16.12. 663 §) sekä kaupungin avustusta nauttivien koulujen yht. 20 avustusanomusta v:n 1972 toiminnan tukemista varten (12.8. 378, 379, 381–398 §).

19. Suomenkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Suomenkielisen työväenopiston johtokunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että varapuheenjohtajaksi leht. Rafael Kontulan tilalle valittiin yhteiskuntat.maist. Viljo Ripatti sekä jäseneksi yhteiskuntat.lis. Matti Kailarin tilalle maat. ja metsät.kand. Leena Maijala.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 181 pykälää.

Päätökset. Johtokunnan kertomusvuonna tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: raamattutiedonpiirin perustaminen (28.1. 19 §); virkamiestyöryhmän asettaminen laatimaan lausuntoluonnos kaupungin kulttuuripolitiikkaa tutkineen komitean mietinnöstä (28.1. 22 §); keskikouluosaston lukusuunnitelman hyväksyminen työkaudeksi 1970/71 (25.2. 35 §); kahden vakinaisen 24. pl:n opettajan viran julistaminen haettavaksi sekä vieraiden kielten ja yhteiskunnallisten aineiden opettajan vakinaisten virkojen täyttäminen (1.4. 50 §, 12.5. 71, 72 §); opiston v:n 1972 talousarvioehdotuksen laatimisesta vastuussa olevien henkilöiden määrääminen (1.4. 51 §); kielistudiolaitteiden tilaaminen, opettajien koulutuksen järjestäminen kielistudion käyttöön perehdyttämiseksi sekä ulkopuolisten käyttäessä studiota siitä perittävän vuokran vahvistaminen (1.4. 56 §, 26.8. 127 §); talonmies-vahtimestarin palkkaaminen opistoon ja asunnon järjestäminen (1.4. 57 §, 12.5. 86 §, 25.11. 162 §); Vuosaaren kesäkotialueen luovuttaminen Helsingin Työväenopiston Opistolaisyhdistyksen käyttöön, kesäkodin saunan rakentaminen ja päärakennuksen katon korjaaminen (1.4. 63 §, 12.5. 83, 85 §, 26.5. 92 §, 7.10. 142 §); kertomusvuoden opintoapurahojen jakaminen (12.5. 80 §, 25.11. 158 §, 16.12. 180 §); opintomaksujen vahvistaminen työkaudelle 1971/72 (12.5. 82 §); maalaustöiden suorittaminen opistotalossa (12.5. 87 §); kotitalouslautakunnan käytössä olevien opistotalon huonetilojen vuokrasopimuksen irtisanominen tilojen saamiseksi kuvataidepiirien käyttöön (12.5. 88 §); työkauden 1971/72 alkamis- ja päättämisajankohdan määrääminen sekä pääopiston ja sivuosastojen opetussuunnitelmien hyväksyminen (23.6. 95, 100 §, 26.8. 122 §); työkauden 1970/71 toimintakertomuksen hyväksyminen (23.6. 96 §); sivuosastojen johtajien toimien täyttäminen toimikaudeksi 1971/72 (23.6. 104 §); rehtori Kivimäen nimittäminen virkaansa sekä toimeenvahvistuskirjan antaminen hänelle (26.8. 128 §); sanoma- ja aikakauslehtien tilaaminen opiston kirjastoon ja lukusaliin v:ksi 1972 (7.10. 133 §); jatkotasoisen oopperastudion ottaminen opiston opetusohjelmaan (7.10. 138 §); edustajien nimeäminen Kansalais- ja työväenopistojen liiton neuvottelupäiville sekä rehtorien joululomaseminaariin (7.10. 140 §, 16.12. 177 §); järjestelyt tal. hoit. Kaasisen virkavapauden aikana, eron myöntäminen hänelle ja taloudenhoitajan viran täyttäminen (21.10. 147 §, 25.11. 159,

161 §); oman auton käyttöoikeuden myöntäminen opiston vahtimestarille virkatehtävissä (21.10. 151 §); työkauden 1971/72 opetusohjelman muutosten ja kevätlukukauden yleisluento-ohjelman hyväksyminen (25.11. 165, 166 §); niittyalueen vuokraaminen opistolle Uutelan ulkoilualueelta lentopallokenttänä ym. käytettäväksi (16.12. 170 §); Helsingin Työväenopiston Opistolaisyhdistyksen kerhoravintolan tilintarkastajien valitseminen (16.12. 172 §); opiston rehtorin v. 1972 omalla vastuulla suoritettavien hankintojen ja urakkasopimusten arvon ylärajan vahvistaminen (16.12. 173 §) sekä eräiden tilisiirtojen hyväksyminen (21.1. 12 §, 23.6. 108 §, 21.10. 152 §, 16.12. 174 §).

Suomenkielisen työväenopiston juhlasalia, Viipurinsalia, kerhohuoneita ym. huonetiloja luovutettiin 59 eri vuokraajalle kokousten, juhlien, kurssien, näytäntöjen ym. järjestämistä varten mm. sillä ehdolla, että ao. vuokraaja korvaa henkilökunnalle aiheutuneen ylimääräisen työn sekä valaistus- ym. kulut.

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä, jotka koskivat mm.: opiston toimiston viranhaltijain palkkauksen tarkistamista (21.1. 11 §); opiston tuntiopettajien ja tilapäisten avustajien palkkioiden korottamista 1.1. ja 1.9.1971 lukien (28.1. 18, 20 §); v:n 1971 valtionavun I erän saamista, kouluhallituksen päätöksiä v:n 1967 ja 1968 valtionapuasioissa sekä v:n 1970 valtionavun perusavustuksen anomista (28.1. 16 §, 25.2. 42, 43 §, 1.4. 46 §, 26.8. 121 §); tilojen saamista opiston taideopetusta varten joko kotitalouslautakunnan käytössä olevista tiloista tai muualta (1.4. 60 §); 7. pl:n toimistoapulaisen viran perustamista 1.1.1972 lukien (1.4. 62 §, 16.12. 175 §); kaupungin iltaoppikoulun perustamista ja kustannusarviota (12.5. 78 §); opiston kesäkodin saunan rakentamista, rakennuslupahakemusta sekä pääpiirustusten hyväksymistä (1.4. 64 §, 26.8. 123 §); v:n 1972 talousarvioehdotusta ja talousarvioon otettavia peruspa-

rannustöitä (26.5. 90 §, 26.8. 124 §); opiston irtaimiston murtovakuutusta (7.10. 137 §); päivärahojen ja matkakulujen suorittamista opiston johtokunnan edustajille sekä opiston rehtorin ja vs. apulaisrehtorin oikeuttamista tekemään virkamatka Tampereen työväenopistossa pidettävään neuvottelutilaisuuteen sekä luento- ja neuvottelupäiville (7.10. 140 §) ja virkavapauden myöntämistä opiston taloudenhoitajalle (21.10. 146 §).

Palkkalautakunnalle tehtiin esitys opiston 25. pl:n vakinaisen opettajan viran täyttämisestä virkaa haettavaksi julistamatta ajaksi 16.7.1971–30.6.1972 (26.5. 93 §).

Yleisten töiden lautakunnalle tehtiin esitykset opiston toimistotilojen uudelleenjärjestelystä (28.1. 17 §) sekä v:n 1972 talousarvioon opiston muutostöitä varten varattavista määrärahoista (25.2. 38 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: kulttuuripolitiikkaa tutkivan komitean mietintöä (25.2. 31 §); kotitalouslautakunnan Helsinginkatu 26:ssa sijaitsevan opetuskeittiön käyttöoikeuden irtisanomisasiaa (23.6. 97 §); kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajien v:n 1971 kertomusta (26.8. 126 §) ja kokoontumistilakomitean mietintöä (25.11. 154 §); lisäksi annettiin lausunto seuraavien henkilöiden ym. anomuksista matka-apurahan saamiseksi: keskikouluosaston johtajan ja Itäisen osaston johtajan (25.2. 29 §), Helsingin kaupungin työväenopistojen opettajat -yhdistyksen (12.5. 70 §), opiston jazztanssipiirin (12.5. 81 §) sekä op. Juhani Meriluodon anomusta matka-avustuksen myöntämiseksi 13:lle kieltenopettajalle (7.10. 139 §).

Vielä annettiin kaupunginhallitukselle lausunto seuraavista avustusanomuksista: yleishyödyllisten yritysten ja laitosten (1.4. 54 §), Helsingin Työväen Shakkikerhon (1.4. 68 §) sekä Helsingin Kristillisen Kansanopiston Kannatusyhdistyksen, Helsingin Raamattukoulusäätiön, Itä-Helsingin Kansalaisopiston Kannatusyhdistyksen, Kalliolan Kannatusyhdistyksen, Työkeskus Toime-

lan Tukiyhdistyksen ja Vapaan Taidekoulun Kannatusyhdistyksen avustusanomuksista (26.8. 112 §).

Opetus- ja sivistystointa johtavalle apulaiskaupunginjohtajalle annettiin lausunto rehtori T. O. Kivimäen ja palkkalautakunnalle apul.reht. Mikko Järvenrannan virkavapausanomuksesta (1.4. 61 §, 12.5. 73 §).

Palkkalautakunnalle annettiin lisäksi lausunto kirj.hoit. Elvi Kahalan, tal.hoit. Martti Kaasisen ja opett. Juhani Meriluodon sivutoimilupa-anomuksista (23.6. 101, 107 §, 26.8. 118 §).

Kansalais- ja työväenopistojen liitolle annettiin lausunto kansalaisopistotoimikunnan mietinnöstä (16.12. 179 §).

20. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta

Johtokunnan kokoonpano, kokoukset ym. Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan kokoonpanossa ei v. 1971 tapahtunut muutoksia.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 8 kertaa ja sen kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 141. Varsinaisten kokousten lisäksi keskusteltiin kansalaisopistomietinnöstä varta vasten 18.10. järjestetyssä tilaisuudessa.

Päätökset. Johtokunnan tekemistä päätöksistä mainittakoon seuraavat: tilojen luovuttaminen Helsingin seudun kesäyliopiston käyttöön seminaaria ja työryhmiä varten kesäkuun ensimmäisellä ja elokuun kolmannella viikolla (16.2. 20 §); opistotalon tiloista eri laitosten maksamien vuokrien pysyttäminen ennallaan v. 1972 (16.3. 34 §); hyväksyttiin ehdotukset jatkolukukauden kurssi- ja luento-ohjelmiksi (13.4. 44, 45 §); opinto- ja matka-apurahojen myöntäminen oppilaille (13.4. 46 §); lukuvuoden 1971/72 kirjoittautumismaksun pysyttäminen entisen suuruisena toverikunnan saadessa siitä 50 % toimintaansa varten sekä vieraiden kielten lisämaksun korottaminen (25.5. 56 §); lukukausien alkamis- ja päättymispäivien vahvistaminen lukuvuodeksi 1971/72 (25.5. 57 §); lukuvuoden ohjelmalehtisen painattaminen (25.5. 58 §); kahden suurimman stipendin markkamäärän korottaminen (25.5. 59 §); kansalais- ja työväenopistoja koskevia periaatteellisia kysymyksiä käsittelevän kokouksen järjestäminen syyslukukauden 1971 alussa (15.6. 74 §); lukuvuoden täydentävän toimintaohjelman vahvistaminen (7.9. 87 §); seitsemän erikoisluennoitsijan palkkion sekä Leikki-ikäisiä lapsia -nimisen kurssin opettajan erikoispalkkion määrääminen (7.9. 88 §, 26.10. 110 §); varareht. Martin Gripenbergin määrääminen toimimaan opiston koulutusasiamiehenä kaupungin henkilöasiainkeskuksen koulutusosastossa 1.10. alkaen (7.9. 90 §); sanoma- ja aikakauslehtien tilaaminen oppilaskirjastoon (7.9. 93 §); rehtorin ja vararehtorin lähettäminen neuvottelupäiville Tampereelle (26.10. 109 §); kaiteen hankkiminen opiston ulkoportaikkoon (26.10. 112 §); opiston rehtorin omalla vastuulla kerralla suoritettavien hankintojen ja urakkasopimusten arvon ylärajan vahvistaminen v:ksi 1972 (28.12. 119 §); vararehtorin valitseminen yhdysmieheksi Malmi – Tapanila – Pukinmäki – Puistola -suunnitelman projektiryhmään sekä lähettäminen Kansalais- ja työväenopistojen liiton joululomaseminaariin (28.12. 127, 131 §); laskujen hyväksymistä ja maksamista koskevien valtuuksien myöntäminen rehtorille ja taloudenhoitajalle (28.12. 132, 133 §); ruotsinkielisen kauppakorkeakoulun kielilaboratorion käytön neuvontakurssin järjestäminen kahdeksalle opiston kieltenopettajalle (28.12. 134 §); luento-ohjelman vahvistaminen kevätlukukaudeksi 1972 (28.12. 135 §) sekä peruskoulupedagogiikan jatkokurssin ja nykyarabian kielikurssin järjestäminen kevätlukukaudella 1972 (28.12. 138, 139 §).

Esitykset. Johtokunta teki kaupunginhalli-

tukselle esityksiä, jotka mm. koskivat: Kaupunkiliiton ansiomerkin myöntämistä eräälle tuntiopettajalle (16.2. 10 §); tuntiopettajien sekä opiston tilapäistyövoiman palkkioiden tarkistamista (16.2. 11, 18 §); tilapäisen 24. pl:n voimistelunopettajan viran perustamista (16.3. 35 §) sekä taloudenhoitajan saattamista osalliseksi samasta palkkatarkistuksesta kuin muu henkilökunta (13.4. 47 §).

Kouluhallitukselta päätettiin anoa opiston Brandis-kesäkodin vuokra-arvon vahvistamista (16.2. 12 §) sekä alistaa lääninhallitukselle päätös toimeen vahvistuskirjan antamisesta fil.kand. Martin Gripenbergille (15.6. 68 §).

Henkilöasiainkeskuksen koulutusosastoa päätettiin kehottaa huolehtimaan siitä, että sen pitämien kurssien jälkeen opiston tilat siivotaan samoin kuin ennenkin (26.10. 111 §).

21. Ammattioppilaslautakunta

Ammattioppilaslautakunnan kokoonpanossa ei v. 1971 tapahtunut muutoksia.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 133. Diaariin merkittiin 614 saapunutta ja 213 lähetettyä kirjelmää.

Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: lautakunta hyväksyi yhteensä 41 työnantajaa oppisopimusoppilaiden kouluttajiksi (18.1. 9 §, 22.2. 27 §, 10.5. 53, 58 §, 14.6. 66 §, 23.8. 82 §, 27.9. 94 §, 8.11. 105, 109 §, 13.12. 126 §) ja suostui 15 oppimestarin vaihtoon (18.1. 7 §, 22.2. 25, 26 §, 10.5. 54 §, 23.8. 81 §, 8.11. 106, 107 §, 13.12. 127 §). Oppiajan muutos hyväksyttiin yhteensä 76 tapauksessa (18.1. 10 §, 22.2. 28 §, 29.3. 41 §, 10.5. 56 §, 14.6. 69 §, 27.9. 96 §, 13.12. 129 §). Yhteensä 18 oppilaan oppisopimuskoulutus siirrettiin muiden kuntien ammattioppilaslautakuntien valvontaan eräiden työnantajien siirryttyä pois Helsingistä (8.11. 108 §, 13.12. 132 §).

Kaupunginhallitukselle tehtiin esitys v:n 1972 talousarvioksi (10.5. 50 §) ja ammattikasvatushallitukselle lähetettiin koulutustarkastajan virasta johtuvat valtionapuanomukset (22.2. 27 §, 23.8. 80 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin lausunto lievästi kehitysvammaisten nuorten ammattikoulutuskomitean mietinnön johdosta (10.5. 51 §) sekä ammattikasvatushallitukselle lausunnot työnantajien koulutuskorvausanomuksista (10.5. 52 §, 8.11. 112, 113 §).

22. Kotitalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kotitalouslautakunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi kirjanpit. Hilkka Tammisen tilalle valittiin piirisiht. Anna-Liisa Kuittinen sekä että kotital.op. Vuokko Savolainen oli jäsenenä kevätkauden ja maat. ja metsät.kand. Ritva Vuokila 1.10. alkaen.

Lautakunta kokoontui 10 kertaa ja pöytäkirjojen pykäliä oli 117.

Päätökset. Lautakunta päätti vuokrata Kalliolan Kannatusyhdistykselle lautakunnan opetuskeittiön Koskelantie 27:ssä ajaksi 1.9.–18.12. sekä valtion työllisyyskurssin järjestämistä varten ajaksi 24.1.–13.5.1972 (26.8. 76 §, 16.11. 107 §).

Edelleen lautakunta päätti vuokrata Hiihtäjäntie 1:ssä sijaitsevan opetuskeittiön Hiihtäjäntien kansakoulun käyttöön lukuvuodeksi 1971/72 (21.9. 89 §).

Lautakunta päätti määrätä viransijaiseksi 16. pl:n käsityöneuvojan virkaan käsityönop. Sirkka Kontturin ajaksi 1.9.–31.12. ja 1.1.–31.5.1972 sekä samoin 16. pl:n käsityöneuvojan virkaan käsityönop. Ritva Aallon ajaksi 1.9.–31.12. (26.8. 80 §, 14.12. 116 §). Lisäksi lautakunta päätti myöntää käsityöneuv. Hilda Huolmannille eron 16. pl:n käsityöneuvojan virasta 1.9. lukien (27.5. 56 §) ja käsityönop. Pirjo Tapperille palkatonta virkavapautta ajaksi 25.10.–31.12. (21.9. 88 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. lautakunnan puheenjohtajan ja erään jäsenen virkamatkan tekemistä Kunnallisten kotitalouslautakuntien keskuksen edustajapäiville Joensuussa (18.3. 41 §) sekä kurssimaksujen korotusta 1.9. lukien (27.5. 60 §).

Kiinteistöviraston asuntotuotantotoimistolle tekemässään esityksessä kotitalouslautakunta ehdotti, että Pasilan ja Haaga–Vantaan alueiden rakennusten suunnittelussa otettaisiin huomioon lautakunnan suunnitteleman toiminnan tilan tarve (14.12. 115 §).

Lausunnot. Lausunnoissaan kaupunginhallitukselle lautakunta päätti puoltaa anomuksia avustusten myöntämiseksi kotitalouslautakunnan valvonnan alaisille yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille (18.3. 39 §) sekä Helsingin Marttayhdistykselle Kotitaloudellisen neuvontatoimiston toimintaa ja Helsingfors Marthaförening -yhdistykselle neuvonta- ja valistustyötä varten v:ksi 1972 (26.8. 70, 71 §). Lisäksi annettiin lausunto valtuutettu Syrjäsen ym. aloitteesta komitean asettamiseksi selvittämään ja kartoittamaan kotitalouslautakunnan toiminnan tehostamista (16.11. 106 §).

23. Kirjastolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kirjastolautakunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi sosion. Aimo Kairamon tilalle tuli fil.kand. Risto Hannula.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa. Pöytäkirjat käsittivät yht. 307 pykälää.

Tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: yhden Itä-Pakilassa olevan kirjastoauton pysäköintipaikan siirtäminen ja eräiden muutosten tekeminen kirjastoauton aikatauluun (26.1. 40 §); lisävarastotilan vuokraaminen Herttoniemestä kirjastoauto-osastolle (26.1. 43 §); Multilith Offset -monistuskoneen tilaaminen kaupunginkirjastoon (23.3. 102 §); kirjastoautotoiminnan keskeyttäminen kesällä kuukauden ajaksi autojen huollon takia (25.5. 129 §); flyygelin hankkiminen Töölön sivukirjaston musiikkiosastolle (25.5. 143 §) sekä kaupunginkirjaston aukioloaikojen muuttaminen 1.1.1972 lukien (21.12. 295 §).

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin mm. asioista, jotka koskivat: 4. pl:aan kuuluvan siivooja-vahtimestarin viran lakkauttamista (26.1. 22 §); taideteoksen hankkimista Töölön uuden sivukirjastorakennuksen pohjakerroksen sisääntulohalliin (23.2. 75 §); valtakunnallisille kirjastopäiville Joensuussa osallistuville kirjaston virkailijoille myönnettävää matka-avustusta (20.4. 110 §); Pihlajamäen sivukirjaston perustamista, huoneiston hankkimista sitä varten, määrärahoja ym. (20.4. 119 §, 22.6. 163 §; 21.12. 296 §); ennakkopäätöksen saamista kouluhallitukselta neljännen kirjastoauton hankinnan tarpeellisuudesta (22.6. 151 §); yhdenmukaisen vapaan lainausoikeuden vahvistamista Helsingin kaupungin, Espoon ja Kauniaisten kauppaloiden sekä Helsingin mlk:n asukkaille kaikissa ko. kuntien kirjastolaitoksissa (24.8. 183 §); tilojen vuokraamista pääkirjaston sanomalehtilukusalia varten (24.8. 203 §); kouluhallituksen hyväksymisen hankkimista Herttoniemen ja Laajasalon uusille sivukirjastohuoneistoille ja Myllypuron sairaskodin laitoskirjaston huoneistolle (16.11. 260, 261 §, 21.12. 294 §) sekä laitoskirjastotoiminnan jatkamista Helsingin yliopistollisen keskussairaalan polio-osastolla ja IV sisätautien klinikan munuaisosastolla (16.11. 266 §).

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin asioista, jotka mm. koskivat: audiovisuaalisen keskuksen perustamista tarkoittavaa valtuustoaloitetta (26.1. 30 §); Teknillisen korkeakoulun opiskelijoiden saattamista kulttuuri- yms. palvelusten maksujen osalta samaan asemaan kuin Helsingin Yliopiston opiskelijat (26.1. 31 §); Pihlajamäen kirjastotoiminnan kehittämistä koskevaa valtuustoaloitetta (20.4. 120 §); Helsingin kaupungin kulttuuripolitiikkaa tutkivan komitean mietintöä (20.4. 121 §, 25.5. 135 §); Malmi – Tapanila – Pukinmäki – Puistolan yleiskaavaehdotusta (25.5. 141 §); kiinteän omaisuuden ja vuositilintarkastajien kertomuksia (24.8. 185, 186 §); Kirjoja sokeille -nimisen yhdistyksen ja Helsingin Yliopiston

ylioppilaskunnan kirjaston avustusanomuksia v:lle 1972 (24.8. 198, 199 §); Kontulan sivukirjastoa koskevaa Kontulan Naiset -yhdistyksen kirjettä (24.8. 202 §); Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon luonnospiirustuksia (19.10. 245 §) sekä kaupungin painotuotteiden välittämistä kaupunginkirjastolle koskevaa kaupungin reviisorin kirjelmää (21.12. 282 §). Lisäksi puollettiin avustusten antamista eräille kirjastolautakunnan valvonnan alaisille yleishyödyllisille laitoksille ja yrityksille (23.3. 101 §).

24. Museolautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Museolautakunnan kokoonpano v. 1971 oli seuraava: puheenjohtaja fil.maist. Anni Voipio, varapuheenjohtaja fil.maist. Bengt von Bonsdorff sekä muut jäsenet valtiot.tri Seikko Eskola, fil.tri Matti Sarmela ja hum.kand. Kai Linnilä. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli rva Hellä Meltti.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa. Pöytäkirjoihin oli merkitty 196 pykälää. Tämän lisäksi lautakunta piti 14.6. juhlakokouksen sen johdosta, että 13.6. tuli kuluneeksi 60 vuotta museolautakunnan ja kaupunginmuseon perustamisesta.

Kirjeitä saapui lautakunnalle ja museolle 470 ja lähetettiin 545.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: »Tavataan Espiksellä» -näyttelyn uudelleen esille asettaminen Esplanadikappelissa (13.4. 85 §, 10.8. 139 §); luvan myöntäminen museon ns. apteekkihuoneen valokuvaamiseen (10.8. 141 §); Hakasalmen huvilan pihavalaistuksen parantamista, istutusten uudistamista ym. koskevien suunnitelmien hyväksyminen (19.11. 166 §) sekä mielipidetiedustelun järjestäminen Tuomarinkylän museon kävijöille kartanomiljöön säilyttämisestä ja sen alueen tulevaan käyttöön liittyvistä odotuksista (12.10. 158 §).

Lisäksi lautakunta teki päätöksiä esineiden hankintaa ja lainauksia ym. koskevista asioista.

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle ja muille kaupungin viranomaisille tekemät esitykset koskivat seuraavia asioita: museon lisärakennushankkeen toteuttamisen kiirehtimistä (13.4. 91 §); lisätilojen järjestämistä museon kuva-arkistolle sekä kameran ja nauhurin saamista museon käyttöön (27.4. 106 §, 11.5. 111 §); metron rakentamisvaiheiden valokuvaamista ja metron rakentamiseen liittyvän, käytöstä poistetun materiaalin tallettamista kaupunginmuseoon (12.10. 147 §); toimenpiteisiin ryhtymistä, että myös museolautakunnalta pyydettäisiin lausunto rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten tai miljöökokonaisuuksien hävittämisen tai muuttamisen ollessa kyseessä (12.10. 161 §); museon pääsymaksujen korottamista siten, että aikuisilta perittäisiin 1 mk sekä eläkeläisiltä, lapsilta ja varusmiehiltä 50 p ja että kaupungissa toimivien koulujen ym. yksityiset opiskelijat ja opintoryhmät oikeutettaisiin opiskelutarkoituksissa ilmaiseen pääsyyn museoon (16.12. 181 §) sekä Huopalahden aseman säilyttämistä alkuperäisessä asussaan (16.12. 182 §).

Lausunnot. Lautakunta ilmoitti kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle antamassaan lausunnossa käsityksensä lisärakennusosan soveltuvuudesta Mellunkylän Fallbackan tilan päärakennukseen ja säilytettäväksi tarkoitettuun miljöökokonaisuuteen (12.10. 146 §) sekä antoi lausunnon Tuomarinkylän kartanon aluetta ja sen mil-

jöön säilyttämistä koskevaan suunnitelmaan liittyvästä väliraportista (19.11. 167 §).

Lisäksi lautakunta puolsi seuraavien säätiöiden ja yhdistysten avustusanomuksia: Suomen Valokuvataiteen Museon Säätiön, Suomen rakennustaiteen museosäätiön, Akseli Gallen-Kallelan museosäätiön, Helsingin Taidehallin Säätiön, Helsingin Teatterimuseosäätiön, Helsinki-Seura ry:n ja Mannerheim-Säätiön (27.4. 101 §, 10.8. 126–131 §).

25. Musiikkilautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Musiikkilautakunnan kokoonpano oli v. 1971 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseneksi autoilija Matti Poutasen tilalle valittiin valtiot.maist. Pekka Gronow. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli maist. Aarne I. Välikangas. Lautakunnan sihteerinä toimi fil.lis. Seppo Heikinheimo.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana kaikkiaan 14 kertaa ja sen käsittelemistä asioista kertyi 367 pöytäkirjan pykälää. Lähetettyjen kirjeiden määrä oli 244 ja saapuneiden 437.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon seuraavia asioita koskevat: jäsenten valitseminen orkesterin valtuuskuntaan sekä ohjelma- ja koesoittotoimikuntaan (26.1. 21, 31, 32 §); kaupungin avustusta saavien taidelaitosten valvojien valitseminen (26.1. 33 §); Suomen Muusikkojen Liiton esityksen hyväksyminen avustajapalkkioiden korottamisesta (30.3. 103 §); vappumatinean järjestäminen Messuhallissa ja kysymys tilaisuuden televisioinnista (30.3. 106 §); kolmen konsertin järjestäminen vanhainkodeissa (30.3. 109 §); lautakunnan jaoston asettaminen laatimaan yksityiskohtainen suunnitelma muita kuin orkesterikonsertteja varten (9.8. 212 §, 31.8. 241 §); vapaa- ja alennuslippujen myöntäminen (9.8. 211 §, 31.8. 224 §, 26.10. 294 §, 23.11. 320 §); solisti- ja johtajavieraiden palkkioiden hyväksyminen syys- ja kevätkaudeksi 1971/72 (31.8. 231 §, 21.12. 346 §); suunnitellun Amerikan konserttikiertueen lykkääminen ja Englannin kiertueen järjestelyä koskevat tiedustelut (31.8. 230 §, 28.9. 264 §); erillisen käsiohjelman ym. konserttiohjelmien julkaiseminen (22.6. 189 §, 26.10. 300 §); orkesterin edustajain osallistumista musiikkilautakunnan kokouksiin koskevaa asiaa sekä johtosäännön uudistusta valmistelevan jaoston valitseminen (28.9. 259 §, 21.12. 335 §); orkesterin luovuttaminen ulkopuolisiin tilaisuuksiin sekä orkesterin ja nuottien vuokraustariffien korottaminen ym. (28.9. 260 §); kevätkauden 1972 lippujen hintojen vahvistaminen, myynti ja vapaalippujen myöntäminen (26.10. 294 §); ohjelmaselostuksista intendentille maksettavien kirjoituspalkkioiden vahvistaminen (23.11. 327 §) sekä suhdetoimintamiehen kanssa tehtävän sopimuksen vahvistaminen (21.12. 349 §).

Finlandia-talon vihkiäisiä varten julistetun sävellyskilpailun tulos julkaistiin ja suoritettiin palkintojen jako 16.9. Urkusävellysten sarjan kilpailutöiden jättöaika päättyi 30.9., joten kilpailu siltä osin ratkaistiin vasta seuraavan vuoden puolella (28.9. 269 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemistä esityksistä mainittakoon seuraavia asioita koskevat: valtionavun anominen kertomusvuodeksi (26.1. 36 §); järjestysmiehen palkkion korottaminen (25.5. 157 §); kaupunginorkesterin viikonloppuesiintymisiä kohtaan tunnettua kiinnostusta kos-

kevan tutkimuksen suorittaminen (25.5. 166 §); ansiomitalin myöntäminen varaäänenjohtaja Norakselle (31.8. 225 §) sekä uuden harjoitushuoneen osoittaminen Helsingin Torvisoittokunnan käyttöön (23.11. 311 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa lautakunta puolsi ylimääräisen avustuksen myöntämistä eräille kuoroille, orkestereille ym. (23.2. 65 §, 30.3. 99, 100 §, 27.4. 134 §, 25.5. 154 §, 28.9. 262 §, 26.10. 303 §); kahta anomusta ei puollettu (30.3. 105 §, 27.4. 126 §) ja yksi anomus jäi pöydälle (26.10. 291 §); yleishyödyllisiin tarkoituksiin varatuista varoista lautakunta puolsi avustuksen myöntämistä kahdelle yhdistykselle (30.3. 105 §); lisäksi puollettiin soitinhankintalainojen myöntämistä viidelle orkesterin jäsenelle (30.3. 98 §).

Lautakunta puolsi palkkalautakunnalle eräiden orkesterin jäsenten anomuksia saada hoitaa sivutoimisia opettajan virkoja Sibelius-Akatemiassa, koska tätä pidettiin välttämättömänä muusikkokunnan jälkikasvun turvaamiseksi.

Työväen Näyttämöiden Liitolle annettu lausunto koski lapsiteatteritoiminnan aikaansaamista tarkoittavaa kokeilua (26.1. 28 §).

26. Nuorisotyölautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Nuorisotyölautakunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että varapuheenjohtajaksi valtiot.yo Ilpo Mannisen tilalle tuli toimistosiht. Marita Tapaninen ja uudeksi jäseneksi Mannisen tilalle merkon. Pertti Rintala.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 17 kertaa ja pöytäkirjojen pykäliä oli 175.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: nuorisoasiamiehen omalla vastuulla suorittamien hankintojen ylärajan vahvistaminen (21.1. 8 §); kevätkauden suomen- ja ruotsinkielisten kurssien järjestäminen sekä syyskauden kurssien hyväksyminen otettavaksi myöhemmin tarkistettavaan kurssiohjelmaluonnokseen (21.1. 10 §); nuorten vapaa-ajan toimintaan kohdistuvien tarpeiden ja palvelujen kartoittaminen sekä nuorisoa aktivoivan toiminnan aloittaminen (17.2. 30 §); kolmen kenttäkeittiön luovuttaminen metallialan lakkolaisten joukkoruokailua varten (1.3. 35 §); lautakunnan edustajan valitseminen Helsingin Nuorisotyötoimikunnan hallitukseen (9.3. 39 §); askartelukurssin järjestäminen Vuorilahden kesäkodissa saksalaisten opettajien johdolla (20.4. 81 §); vahtimestari-siivoojan irtisanominen ja eron myöntäminen nuorisotyönohjaajalle (20.4. 84 §, 25.5. 106 §); nuorison liikennekilpailun järjestäminen valtakunnallisen liikenneviikon aikana sekä toiminnan aiheuttamien kustannusten peittäminen (20.4. 85 §, 9.11. 153 §); kerhohuoneistojen vuokraperusteiden tarkistaminen (11.5. 93 §); varojen myöntäminen Helsingin Nuorisotyötoimikunnalle »Ihminen puhtaaksi – aineet pois» -kampanjaa varten, Helsingin Taksvärkkitoimikunnalle Helsingin Taksvärkki -71:n keräyspäällikön palkkausta ja Helsingfors Svenska Ungdomsråd -yhdistykselle ruotsinkielisen nuorisotyön tehostamista ja ongelmien selvittämistä varten (25.5. 102 §, 7.9. 134 §, 28.9. 140 §); Helsingin ja Moskovan nuorisotyöelinten välittömien suhteiden kehittäminen (7.9. 129 §) sekä nuorisotoimintaa ym. koskevan kirjoituskilpailun järjestäminen kansalais- ja keskikoulujen ylimpien luokkien oppilaille (19.10. 146 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: lautakunnan ja nuorisotoimiston edustajain lähettämistä seminaareihin ja virkamatkoille (9.2. 26, 27 §, 9.3. 40, 41 §, 20.4. 87 §); oikeuden myöntämistä Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävyysviestin vaihtotilaisuuden järjestämiseen (18.3. 58 §); Erottajan väestönsuojan vuokraamista lautakunnan käyttöön musiikkiharjoitustilaksi (30.3. 69 §); Merimiehenkatu 12:ssa sijaitsevan kellarihuoneen ja Siltasaarenkatu 6:ssa sijaitsevan huoneiston vuokraamista lautakunnan käyttöön (30.3. 71 §, 11.5. 94 §); huonetilojen tai niitä varten tarvittavien maa-alueiden varaamista Malmin ja Vuosaaren alueilta avoimien ovien toimipaikkoja varten (30.3. 72 §, 9.11. 157 §); nuorisotilojen varaamista Haagan, Pasilan ja Kannelmäen alueilta (20.4. 80 §,

17.8. 113 §, 28.9. 138 §); nuorison tapahtumakeskuksen perustamista Kaupunginteatterin alla olevaan väestönsuojaan (25.5. 109 §); anomusta Helsingin työvoimapiirille nuorisotyöntekijäin ammattikurssin järjestämiseksi (19.10. 147 §); edustajan kutsumista Moskovasta kaupungin vieraaksi Suomen ja Neuvostoliiton nuorison X ystävyyspäivien ajaksi (19.10. 148 §) sekä Pajamäki-Seuran kirjelmää nuorisotilojen järjestämisestä Pajamäen alueelle (21.12. 172 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista mainittakoon seuraavia asioita koskevat: jengityötä sekä liikunta- ja kulttuuriharrastusten keskustaloa koskevat valtuustoaloitteet (9.2. 24 §, 9.3. 44 §); itäisten alueiden päivähuoltolatoiminnan kehittäminen (18.3. 57 §); Malmin – Tapanilan – Pukinmäen – Puistolan yleiskaava (25.5. 103 §); vuositilintarkastajien ja kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomukset (17.8. 117, 118 §); päihdeasiain hoitamista sekä nuorisotilojen tarkoituksenmukaisuutta ja palveluja koskevat valtuustoaloitteet (7.9. 132 §, 28.9. 139 §); Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon luonnospiirustukset (30.11. 164 §) sekä kokoontumistilakomitean mietintö (30.11. 165 §).

27. Raittiuslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Raittiuslautakunnan kokoonpano v. 1971 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunta käsitteli kertomusvuoden 14 kokouksessaan yht. 163 asiaa.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: lautakunnan ja sen toimiston kertomusvuoden valistustoimintaa koskevan työsuunnitelman hyväksyminen (12.1. 7 §); kahden ruotsalaista keskioluttutkimusta koskevan tiedotustilaisuuden toimeenpaneminen (12.1. 9 §); päihdepoliittisten luentopäivien toimeenpaneminen yhteistoiminnassa Suomen Raittiusjärjestöjen Liiton kanssa (12.1. 12 §); lautakunnan kertomusvuoden kurssiohjelman hyväksyminen (2.2. 17 §); raittiusoppituntien järjestäminen suomen- ja ruotsinkielisissä kansa- ja oppikouluissa (2.2. 18 §, 23.2. 34, 40 §); Työväen Raittiuspäivän järjestelyjä koskevien toimenpiteiden hyväksyminen (2.2. 19 §); päihdetarkkailua koskevan tutkimuksen toimeenpaneminen yhteistyössä Päivystäjäyhdistys 603786:n kanssa (2.2. 27 §); raittius- ja alkoholikysymyksiä koskevan opintotilaisuuden toimeenpaneminen yhteistyössä Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin yhdistysten yhteistyötoimikunnan kanssa (23.2. 35 §); raittiustyön tukemiseen varatun 152 800 mk:n suuruisen määrärahan jakaminen avustuksina yht. 84:lle raittiustyötä tekevälle järjestölle (6.4. 59 §); selostus- ja koulutustilaisuuksien toimeenpaneminen keskiolutkahviloiden ja -baarien vastuunalaisille hoitajille (6.4. 62 §); yhteistilaisuuden (kevättempauksen) toimeenpaneminen raittiusjärjestöjen jäsenille ym. Vuorilahden kesäkodissa (6.4. 63 §); lautakunnan ja sen toimiston v:n 1970 toimintakertomuksen sekä v:n 1972 talousarvioehdotuksen hyväksyminen eräin muutoksin (27.4. 74 §, 18.5. 85 §); raittiusaiheisen elokuvakäsikirjoituskilpailun toimeenpaneminen yhteistyössä viiden muun kaupungin raittiuslautakunnan ja Suomen Raittiusjärjestöjen Liiton kanssa (18.5. 90 §) sekä päihdeaineita käsittelevän valistuselokuvan valmistuttaminen yhteistyössä Viihde-Kuva Oy -nimisen elokuvavalmistamon kanssa (8.6. 101 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: lauantai- ja sunnuntaityökorvausten suorittamista raittiustyönohjaajille (16.3. 47 §) sekä päihtyneiden selviämisaseman perustamista Helsinkiin (23.11. 151 §). Lisäksi tehtiin esitys huoltolautakunnalle perheettömien miesten asuntolan aikaansaamiseksi; Alko Oy:lle lähetettiin kirje, jossa yhtiötä kehotettiin harkitsemaan alkoholimyymälöiden aukioloaikojen supistamista (23.11. 151, 153 §).

Lausunnot. Lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista lausunnoista mainittakoon seuraavia asioita koskevat: kunnallisen alkoholitarkastajan ja hänen apulaisensa keskinäinen työnjako (12.1. 8 §); asematunnelissa sijaitsevan alkoholimyymälän toiminnan lopettamista koskeva valtuustoaloite (16.3. 46 §); avustuksen myöntäminen Suo-

men Kansan Ryhtiliikkeelle käytettäväksi päihtyneiden katulaskentaan ja yleisten käymälöiden siisteyden testaukseen Helsingissä (6.4. 58 §); kunnallisen alkoholitarkastajan apulaisen osa-aikaisen viran hakijat (18.5. 88 §); pysyväisluonteisen päihdeneuvottelukunnan asettamista koskeva valtuustoaloite sekä 3 200 mk:n avustuksen myöntäminen Suomen Sosialidemokraattinen Raittiusliitto -nimiselle yhdistykselle Tervalammen liittokodin toiminnan tukemista varten sekä 2 800 mk:n suuruisen avustusmäärärahan myöntäminen IOGT-järjestöjen kannatusyhdistykselle maailmankongressin ennakkojärjestelyjä ym. varten (24.8. 110, 114 §). Anniskeluoikeuksien myöntämistä koskevista anomuksista ei yhdeksään nähden esitetty huomautuksia, mutta kuutta anomusta vastustettiin (23.2. 33 §, 6.4. 57 §, 27.4. 71–73 §, 18.5. 86, 87 §, 24.8. 107–109, 114 §, 21.9. 125 §, 12.10. 134 §, 2.11. 140 §, 14.12. 161 §).

28. Urheilu- ja ulkoilulautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan kokoonpano v. 1971 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseniksi toiminnanjoht. Jaakko Tuomisen tilalle tuli opett. Esko Honkanen ja 25.11. lukien dipl.ins. Sven Wikin tilalle toimitt. Stig Häggblom. Varapuheenjohtajana Tuomisen tilalla toimi toim. joht. Salme Katajavuori.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 25 kertaa ja käsitteli 648 asiaa. Lähetettyjä kirjeitä oli 154.

Tärkeimmät päätökset. Avustusten jako. Kertomusvuoden talousarviossa oli lautakunnan käytettäväksi merkitty erilaisia avustusmäärärahoja yhteensä 639 750 mk, josta 92 250 mk oli osoitettu Urheilu-hallit Oy:lle.

Avustusta voimistelu- ja urheiluseurojen työn tukemiseen tarkoitetusta 400 000 mk:n määrärahasta haki 215 seuraa. 205 seuralle myönnettiin avustukset (30.3. 156 §, 8.6. 312 §), joista suurin oli 10 000 mk ja pienin 160 mk.

Avustusta urheilun piirijärjestöjen toiminnan tukemiseen tarkoitetusta 50 000 mk:n määrärahasta haki 6 piirijärjestöä. Sitä myönnettiin 6 järjestölle (13.4. 185 §). Suurin avustus oli 20 500 mk ja pienin 1 400 mk.

Urheiluseurojen nuorten leiritoiminnan tukemiseen tarkoitetusta 15 000 mk:n määrärahasta haki avustusta 30 urheiluseuraa tai piirijärjestöä. Sitä myönnettiin 23 seuralle ja 4 piirijärjestölle (12.10. 508 §). Avustuksen suuruus oli n. 17.48 mk leiriläistä kohden.

Avustusta kaupungin virastojen ja laitosten henkilökunnan urheilutyön tukemiseen tarkoitetusta 10 000 mk:n määrärahasta haki 18 virastosta 40 työntekijäin yhteenliittymää. Avustusta myönnettiin 39 anojalle (25.5. 289 §). Suurin avustus oli 825 mk ja pienin 50 mk.

Kansantanssitoiminnan tukemiseen tarkoitetusta 6 000 mk:n määrärahasta haki avustusta 5 seuraa, joille kaikille sitä myönnettiin (16.3. 129 §). Suurin avustus oli 1 700 mk ja pienin 500 mk.

Kuntourheilujärjestöjen toiminnan tukemiseen tarkoitetusta 40 000 mk:n määrärahasta haki 5 järjestöä avustusta, jota myönnettiin niille kaikille (11.5. 245 §). Suurin avustus oli 15 000 mk ja pienin 4 000 mk.

Avustusta ulkoilutoiminnan tukemiseen tarkoitetusta 6 500 mk:n määrärahasta haki 9 seuraa, joista 6:lle sitä myönnettiin (16.3. 130 §). Suurin avustus oli 2 500 mk ja pienin 150 mk.

Avustusta kansainvälisten kaupunkiotteluiden ja näytösten tukemiseen tarkoitetusta 15 000 mk:n määrärahasta hakivat yhteisesti 5 helsinkiläistä urheilun piirijärjestöä, joiden esittämän ohjelman toteuttamiseen ko. avustus myönnettiin (8.6. 313 §).

Talousarvioon merkitty 5 000 mk:n avustus keilailu-urheilun tukemiseen myönnettiin Helsingin Bowlingliitolle (30.3. 155 §).

Vuokraukset ym. Tärkeimmistä vuokrauksista ja niihin liittyvistä asioista mainittakoon:

Salmen ulkoilualueella sijaitsevan Eerolan tilan peltomaiden vuokramieheksi päätettiin merkitä maanvilj. Paavo Vakkamäen sijaan Pentti Vakkamäki (19.1. 27 §).

Lautakunta päätti vuokrata Suomen Matkailukalastus Ky:lle n. 4 000 m²:n suuruisen alueen Luukkaan ulkoilualueella olevan Halkolammen eteläpäästä maksullista lohikalojen ongintatoiminnan harjoittamista varten (2.2. 69 §).

Tradex Oy:n Pohjoisrannassa olevassa ponttonilaiturissa olevia venepaikkoja koskeva vuokrasopimus merkittiin päättyneeksi ennen purjehduskauden 1971 alkua (2.2. 70 §).

Itäisen saariston liikenneyhdistyksen kanssa 2.6.1967 tehty, laituriponttonia koskeva vuokrasopimus irtisanottiin päättyväksi ennen purjehduskauden 1971 alkua (16.2. 91 §).

Lautakunta päätti vuokrata Lauttasaaren ulkoilupuistossa sijaitsevan myyntikioskin Viipurin nyrkkeilijät r.y:lle ajaksi 1.5.1971–30.4.1972 100 mk:n vuokrasta ym. ehdoin (2.3. 113 §).

Honkaluodossa olevat rakennukset päätettiin vuokrata Helsingin partiopoikapiiri r.y:lle meripartiolippukuntien tukikohtana käytettäväksi aikana 1.4.1971–31.12.1973 kuitenkin niin, että sopimus jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä jommalta kummalta puolen irtisanota ennen edellisen vuoden marraskuun 30 päivää (16.3. 139 §).

Lautakunta päätti vuokrata Kaunissaaressa sijaitsevat kahdeksan huvilaa ajaksi 1.1.1971–31.12.1973 Helsingin Taksi Eräimiehet r.y:lle, Kustaankartanon vanhainkodin henkilökunnan kerholle, Herttoniemen Kalastusseura r.y:lle, Helsingin Kalamiespiiri r.y:lle, Helsingin Sanomain Kalakerholle, Suomen Kiinteistötyöntekijäin liiton os. 1 Helsinki r.y:lle, Pasilan Konepajan Kalaverit r.y:lle ja Airamin Kalaveikot r.y:lle (30.3. 170 §).

Teräsbetonisia venelaituriponttoneja päätettiin vuokrata seuraavasti: Vaskilahden venekerho r.y:lle kaksi, Vuosaaren venekerho r.y:lle kolme, Tahvonlahden venekerho r.y:lle kaksi ja Lauttasaaren Veneilijät r.y:lle yksi (13.4. 200 §).

Lautakunta päätti oikeuttaa Ohjelma Oy Finnestradin välittämään Uimastadionille uimakautena 1971 Muzak-yleisönpalvelumusiikkia 14 min:n jaksoissa eräin ehdoin (27.4. 212 §).

Helsingfors Kanotklubb -kerholle päätettiin vuokrata kaupungin osuus pohjoisella Humalluodolla sijaitsevaan kanoottivajaan ja siihen liittyvä maa- ja vesialue sekä Merimelojat r.y:lle eteläisen Humalluodon eteläpäässä sijaitseva kanoottivaja siihen ja yhdistyksen omistamiin kahteen kanoottivajaan liittyvine maa- ja vesialueineen molemmat 100 mk:n vuotuisesta vuokrasta ajaksi 1.1.1971–31.12.1975 (11.5. 254 §).

Bensow Oy:lle päätettiin vuokrata veneiden laiturointia varten Kipparilahden venesataman rantamuurista aikaisemmin vuokratun tilan lisäksi 13 m:n pituinen osa (11.5. 261 §).

Urheilu- ja ulkoiluvirasto oikeutettiin vuokraamaan suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalta käytetyimpien kansakoulujen liikuntatilojen vapaita tunteja talvikaudeksi 1971/1972 vuokrattavaksi edelleen seuroille ja yhteisöille liikuntaharjoituksiin käytettäväksi (11.5. 273 §).

Helsingin Kesäteatterin Kannatusyhdistys oikeutettiin antamaan teatterinäytäntöjä Mustikkamaan kansanpuistossa kesällä 1971 urheilu- ja ulkoiluviraston ulkoiluosaston kanssa lähemmin sovittavin ehdoin (18.5. 282 §).

Lautakunta päätti vuokrata Vaskilahden Venekerho r.y:lle Vaskilahden venesatama-alueelta n. 300 m²:n suuruisen maa-alan ajaksi 1.6.1971–31.5.1976 kerhotilojen rakentamista varten (25.5. 297 §).

Eläintarhan urheilukentän ja sen luistinradan kioskioikeudet päätettiin vuokrata kesäkauden 1971 alusta lukien 15.3.1974 saakka yhteisesti rouville Meri Siira ja Aili Peltonen 750 mk:n vuosivuokrasta (8.6. 326 §).

Lautakunta päätti vuokrata kaupunginhallituksen tekemän päätöksen perusteella Helsingin Golfklubi r.y:lle golfkenttänä käytettäväksi n. 54.40 ha:n alueen eräistä Talin ja Munkkiniemen kylässä olevista tiloista sekä eräitä alueella olevia rakennuksia vuokra-ajaksi, joka päättyisi 31.12.1984 (31.8. 437 §).

Toiminimi Finn Enterprisen kanssa 29.11. 1968 tehty, venepaikkoja koskeva vuokrasopimus katsottiin päättyneeksi ennen purjehduskauden 1971 alkua (31.8. 443 §).

Lautakunta päätti hyväksyä Espoon Sähkö Oy:n kanssa 2.12. ja 16.12.1969 tehtyjen maanvuokrasopimusten irtisanomisen 1.7. 1971 alkaen sekä suostua siihen, että Espoon Sähkö Oy saa rakentaa 20 kV:n avojohtolinjan Nuuksionpään ulkoilualueelle ja pitää sen paikallaan toistaiseksi, irtisanomisaika 6 kk (28.9. 499 §).

Helsingin Ravirata Oy:n kanssa tehtyä, Käpylän raviratta koskevaa vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 31.12.1976 saakka muuten entisin ehdoin, paitsi että vuokramies on velvollinen luovuttamaan alueen tai osan siitä, irtisanomisaika 6 kk, mikäli yleinen etu tai Pasilan messualueen rakentaminen niin vaatii (14.12. 612 §) sekä

Liikennöitsijöiden Kunto Laaksosen, Taisto Laaksosen ja Runar Österlundin kanssa tehdyn, Pihlajasaaren matkustajaliikennettä koskevan sopimuksen voimassaoloaikaa päätettiin jatkaa kolmivuotiskaudeksi 1972–1974 muuten entisin ehdoin, paitsi että liikenteenharjoittajat oikeutettiin v. 1972 perimään matkustajilta kuljetusmaksuna aikuisten yksinkertaisesta matkasta 1.20 mk ja lasten yksinkertaisesta matkasta 50 p (14.12. 623 §).

Muista päätöksistä mainittakoon: lautakunta päätti hyväksyä Mustikkamaan ulkoilupuiston pelikentän sijoitussuunnitelman ja verkkoaitauksen rakentamisen (2.2. 65 §) sekä Mustikkamaan ravintolarakennuksen muutospääpiirustukset (2.3. 111 §); oikeuttaa urheilu- ja ulkoiluviraston ohjaustoimiston aloittamaan kaupungin alueella olevissa uimahalleissa lasten uimakurssitoiminnan ja vahvistaa uimahalleissa 15.4.–15.9. välisenä aikana järjestettävistä lasten uimakursseista perittävän maksun 5 mk:ksi osanottajalta (16.3. 125 §); ympärivuorokautinen telttailu ja matkailuperävaunujen pitäminen Uutelan ulkoilualueella päätettiin lopettaa 1.5.1971 alkaen sekä matkailuperävaunujen pitäminen sallia paitsi Salmen ulkoilualueella myös Pirttimäen, Luukkaan ja Kauhalan ulkoilualueilla viraston lähemmin määräämissä paikoissa (16.3. 138 §); Lähteelän ja Elisaaren ulkoilualueiden keittokatosten, käymälöiden ja kaivojen sijoitussuunnitelmat hyväksyttiin (16.3. 142, 146 §); samoin Kontulan läntisen ja pohjoisen lähiökentän ja Laajasalon urheilupuiston piirustukset sekä niiden mukaiset sähkötyösuunnitelmat (30.3. 165 §); uimaseuroille Uimastadionille ja Kumpulan uimalaan myönnettävien vapaa- ja alennuskorttien jakoperusteita päätettiin muuttaa siten, että ikäkausiuimareille jaetaan vapaakortit sarjassaan 20 parhaan joukkoon sijoittuneille (27.4. 211 §); ohjatusta tenniksen jatkokurssista perittäväksi maksuksi vahvistettiin 40 mk (27.4. 236 §);

Nuuksionpään, Kaunissaaren, Kotiluodon, Pirttimäen, Kattilan ja Luukkaan ulkoilualueiden saunojen saunamaksut vahvistettiin (11.5. 262 §, 24.8. 427 §); samaten Itä-Pihlajasaaressa tapahtuvaa telttailua koskevat määräykset (11.5. 269 §); urheilu- ja ulkoiluvirasto oikeutettiin suorittamaan Ruskeasuon ratsastushallin suihku- ja WC huoneiden peruskorjaus ja käyttämään 70 000 mk eri urheilualueiden asfaltoimiseen (25.5. 300, 301 §) sekä 84 000 mk Pirkkolan urheilupuiston yleisurheilukentän suorituspaik-

kojen kestopäällystämiseen (8.6. 344 §); virasto oikeutettiin myös tekemään urakkasopimus uuden vesijohdon rakentamisesta Mustikkamaalta Korkeasaareen Insinööritoimisto Oy Veston kanssa yhtiön tarjouksen mukaisesta hinnasta (25.5. 303 §); Pirkkolan urheiluhallin uimahallin ja Yrjönkadun uimahallin uudet maksut vahvistettiin syyskauden 1971 alusta lukien ja kaupunginhallitusta pyydettiin hakemaan hinta- ja palkkaneuvoston suostumus päätöksessä esitettyjen hinnantarkistusten toteuttamiseksi (25.5. 305 §); koirien kuljettaminen kytkettynä päätettiin sallia 8.6. lähtien ympärivuotisesti Läntisellä Villaluodolla ja Pohjoisella Käärmeluodolla (8.6. 340 §); edelleen lautakunta hyväksyi seuraavat piirustukset ym.: Salmen ulkoilualueen tulotien levennyspiirustuksen, Lähteelän ulkoilualueen huoltotien sijoituspiirustuksen sekä Siltamäen lähiökentän piirustuksen ja valaistussuunnitelman (8.6. 352 §, 23.6. 375, 384 §, 10.8. 398 §); veneyhteisöille ja yksityisille veneenomistajille vuokrattavista venepaikoista perittävät vuosimaksut vahvistettiin v:n 1972 alusta lukien, ko. maksuihin sisältyi lisäksi oikeus säilyttää venettä yli talven tarkoitukseen osoitetulla talvisäilytysalueella samoin kuin veneeseen kiinnitettävän luetteloimislaatan hinta (28.9. 496 §);

vielä päätettiin, että Rastilan leirintäalueelle voidaan ottaa Helsingissä vakinaisesti asuvien henkilöiden omistamia matkailuperävaunuja säilytettäväksi 1.10.–30.4. välisenä aikana (28.9. 500 §); että vuokrattaessa venelaiturinsivua veneyhteisöille peritään v:n 1972 alusta lukien vuosimaksuna 25 mk laiturinsivun metriä kohti (12.10. 525 §) ja että hiustenkuivaajan kertakäytöstä perittävä maksu on 50 p ja uimaseuroilta yhdeltä uintikerralta perittävän alennuslipun hinta 60 p (9.11. 565 §, 23.11. 586 §); ja hyväksyttiin venesataman pysyvä sijoitus nykyiselle paikalleen Kulosaaren siltapenkereen pohjoispuolelle (23.11. 595 §) sekä Rastilan ulkoilualueen ulkoilumajan peruskorjaussuunnitelma ns. Tupakahvilan osalta (14.12. 624 §).

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. asioista, jotka koskivat: avoinna olevan 12. pl:aan kuuluvan vesiulkoilualueen esimiehen viran lakkauttamista (19.1. 17 §); Mustikkamaan ja Honkaluodon välisen yhdyspenkereen piirustuksen hyväksymistä (19.1. 23 §); 30 km:n nopeusrajoitusta osoittavan liikennemerkin asettamista Mustikkamaan sillan Kulosaaren puoleiseen päähän varustettuna lisäkilvellä: »Ulkoilualue–Friluftsområde» (2.2. 73 §); Korkeasaaren kahden rivitalon ja Etelä-Haagan urheilukentän pukusuojarakennuksen pääpiirustusten lähettämistä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi (2.3. 117 §, 23.6. 364 §) sekä lautakunnan ja Helsingin Osuuskaupan välisen Seurasaaren ravintolaa koskevan vuokrasopimuksen voimassaoloajan pidentämistä 31.12. 1977 saakka (27.4. 227 §).

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin mm. asioista, jotka koskivat: Oulunkylän urheilupuiston ohjelmaa (2.2. 63 §); eduskunnan oikeusasiamiehelle tehtyä kantelua kaksikielisyysmääräysten noudattamisen laiminlyömisestä (16.2. 83 §); asunto-osakeyhtiöiden kirjettä Mellunmäen urheiluolosuhteista (2.3. 104 §); Jakomäen yhteiskoulun kannatusyhdistyksen laina-anomusta (16.3. 133 §); kesäteatteritoiminnan järjestämistä Mustikkamaan ulkoilupuistossa (16.3. 140 §); meritaimenen istutuksia Suomenlahteen (16.3. 141 §); Kulosaaren metrosillan yleispiirustuksia sekä metron ulkoalueen Kulosaaren länsirannalta Herttoniemeen ulottuvan rataosuuden linjausta ja korkeusasemaa (30.3. 169 §, 14.9. 451 §); Pasilan ns. I asteen yleiskaavaehdotusta (13.4. 183 §); anomusta venelaitureiden rakentamiseksi Valassaaren rantaan (13.4. 199 §); ehdotusta tarkistuksiksi Helsingin kaupungin ja sen lähikuntien erinäisten yhteisten tehtävien hoidon järjestämistä koskevan komitean I mietintöön (11.5. 246 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan uusittua mietintöä (11.5. 247 §); kirjettä saa-

ristoliikenteen harjoittamisessa esiintyvistä vaikeuksista (25.5. 296 §); maksu- ja taksakomitean mietintöä (8.6. 315 §); Malmin – Tapanilan – Pukinmäen – Puistolan ns. I asteen yleiskaavaa (8.6. 317 §); esitystä uimahallin saamiseksi Pihlajamäkeen (8.6. 318 §); anomusta jääkiekkokaukalon rakentamiseksi Köökarinkujan korttelikentälle Laajasalossa (8.6. 319 §); Helsingin soutuklubin anomusta 15 000 mk:n avustuksen saamiseksi venehuoneen peruskorjausta varten (8.6. 320 §); tutkimusta virkistysaluetarpeesta Helsingin lähivaikutusalueella v:een 1980 mennessä (8.6. 333 §); telttailua Pihlajasaaren ulkoilupuistossa (8.6. 335 §); Suomalainen Yhteiskoulu Oy:n anomusta lainan saamiseksi koulun uudisrakennukseen liittyvän urheilutalon rahoittamista varten (23.6. 363 §); anomusta aidan rakentamiseksi Munkkiniemen Yhteiskoulun tontin rajalle (24.8. 416 §); esitystä pursiseurojen maa-alueitten ja venetelakka-alueitten siirtämiseksi kiinteistölautakunnan hallinnosta urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (24.8. 424 §); Siltalämpö Oy:n laina-anomusta uimahallin rakentamiseksi Siltamäen liikekeskukseen (24.8. 425 §) sekä uimahallin rakentamista Heikinlaakson – Puistolan ja Malmin alueille (14.9. 455, 456 §); Kansanurheilun Keskusliiton ym:n anomusta keinojääradan rakentamiseksi (31.8. 435 §); Tervasaaren siirtämistä yleisten töiden lautakunnan hallinnosta urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon (31.8. 440 §); Kone Osakeyhtiöltä ostetun Vasikkaluodon hallintoa (31.8. 441 §); yleisurheilukentän rakentamista Kontulaan (14.9. 454 §); Talin uimahallin rakentamista sekä Talin urheilupuiston kenttäjärjestelyjen suorittamista (14.9. 458, 459 §); Helsingin venesatamien yleissuunnitelmaa (28.9. 498 §); Marjaniemen Pursiseuran anomusta laituritilan saamiseksi Marjaniemen Venekerhon venesatamasta (12.10. 522 §); itäisen aluekeskuksen sijoitusvaihtoehtoa K (21.10. 535 §); Helsingin kaupungin asuntotuotanto-ohjelmaa vv. 1972–1976 (26.10. 549 §); Kulosaaren asematunnelin, Tupasaarentien ja Kipparlahden metrosillan sekä Naurissalmen metro- ja katusiltojen yleispiirustuksia (26.10. 551 §); liikennöitsijä Jorma Rautakorven laina-anomusta (23.11. 593 §); anomuksia ruoppauksen suorittamiseksi ja valaistuksen saamiseksi Helsingfors Segelklubb -kerhon venesatama-alueelle (14.12. 618 §, 28.12. 642 §) sekä merenkulkuhallituksen esitystä Korkeasaaren ja Hylkysaaren välisen sillan rakentamiseksi (28.12. 644 §).

Lisäksi annettiin kaupunginhallitukselle lausunnot valtuustoaloitteista, jotka koskivat seuraavia asioita: veneiden talvisäilytyksen lopettamista Säästöpankin rannassa sekä veneiden talvisäilytystä Merisataman alueella (19.1. 25 §, 13.4. 197 §); pallopelien sallimista eräillä Lauttasaaren nurmikkoalueilla (2.3. 105 §); pallokentän ja luistinradan kunnostamista Malmi–Tapaninkylän alueelle (2.3. 106 §); koillisia kaupunginosia palvelevan uimahallin suunnittelua (16.3. 134 §); kainalo- ja kyynärtukikeppien hankkimista kaupungin uimaloihin invalidien lainattavaksi uimahallin sisällä tapahtuvaa liikkumista varten (13.4. 192 §); golfkentän rakentamista Luukkaan ulkoilualueelle (24.8. 428 §); urheilutoiminnan kehittämistä Helsingissä ja Myllypuron urheilupuiston rakentamista (14.9. 457, 470 §); kaupungin joukkokuljetusvälineillä järjestettäviä kuljetuksia Salmen ja Luukkaan ulkoilualueelle (12.10. 523 §); uimahallin saamista Pihlajamäki – Pihlajiston alueelle (14.12. 606 §); naisten uintiajan lisäämistä Yrjönkadun uimahallin isossa altaassa (14.12. 607 §) sekä Pirkkolan urheilupuiston pukusuojien lisäämistä ja varustetason parantamista (14.12. 609 §).

29. Yleisten töiden lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1971 muuten samat henkilöt kuin edellisenäkin vuonna, paitsi että jäseniksi toim.joht. Osmo Mustamäen ja sosion. Sigurd Norrménin tilalle tulivat ent. reht. Martin Fager ja dipl.ins. Holger Holmberg.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 52 kertaa ja käsitteli 2 150 asiaa. Lähetettyjen kirjeiden määrä oli 500.

Lautakunta asetti kertomusvuonna keskuudestaan kolme jaostoa sellaisten asioiden valmistelua varten, jotka edellyttivät lisätutkimusten suorittamista ja joissa tämän katsottiin voivan paremmin tapahtua jaoston kuin lautakunnan piirissä.

Tärkeimmistä päätöksistä, esityksistä ja lausunnoista mainittakoon seuraavat, jotka on ryhmitelty rakennusviraston toimialojen mukaan:

K a u p u n g i n i n s i n ö ö r i n t o i m i a l a a n k u u l u v a t: *Päätökset.* Kaupungininsinöörin, osastopäälliköiden ja hankintapäällikön omalla vastuulla tehtävien sopimusten arvon ylärajan määrääminen (14.1. 57 §); lautakunnan kokousaikojen määrääminen sekä lautakunnan pöytäkirjojen ja kaupungininsinöörin päätösluettelon nähtävillä pitäminen (14.1. 58 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehtiin esityksiä asioista, jotka mm. koskivat vuoropysäköintijärjestelyn käyttöönottamista Helsingissä (11.2. 297 §) sekä Huopalahden–Martinlaakson radan ja asemien suunnittelua ja rakentamista (11.11. 1848 §). Lisäksi kaupunginhallitukselle lähetettiin lietejaoston mietintö I (18.2. 345 §) sekä rakennusviraston talousarvioehdotus v:n 1972 pääomamenojen osalta (5.8. 1341 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: itäisen aluekeskuksen sijoitusta (7.1. 14 §, 21.10. 1746 §); Suomenlinnakomitean mietintöä (21.1. 128 §); tutkimuksen suorittamista kaikkien kunnallistekniikkaan liittyvien säännösten ja niihin liittyvien rasitteiden yhdistämisestä yhden lain piiriin ym. toimenpiteistä (25.3. 593 §); kaupungin kone- ja autokannan lisäämistä (1.4. 638 §); Pasilan ns. ensimmäisen asteen yleiskaavaehdotusta sekä Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaavaehdotusta (8.4. 694, 695 §); Helsingin ja lähikuntien erinäisten yhteisten tehtävien hoidon järjestämistä koskevaa tarkistusehdotusta (13.5. 897 §); kiinteän omaisuuden tarkastajien ja vuositilintarkastajien kertomuksia v:lta 1970 (29.7. 1258 §, 5.8. 1340 §) sekä katujen talvipuhtaanapidon tehostamista koskevaa valtuustoaloitetta (23.9. 1578 §). Edelleen lautakunta päätti puoltaa seuraavien kaupunginosien asemakaavojen tai asemakaavan muutosten hyväksymistä: 29. kaupunginosa (Haaga, Pohjois-Haaga) (27.5. 977 §), 30. kaupunginosa (Munkkiniemi, Lehtisaari) ja 31. kaupunginosa (Lauttasaari) (21.1. 127 §), 35. kaupunginosa (Tuomarinkylä, Paloheinä) (11.2. 296 §), 40. kaupunginosa (Suutarila) (4.2. 256 §, 23.9. 1579 §), 42. kaupunginosa

(Kulosaari) (18.11. 1913 §), 46. kaupunginosa (Pitäjänmäki, Reimarla) (6.5. 850 §), 54. kaupunginosa (Vuosaari) (30.9. 1633 §) sekä Leppävaara (Perkkaa) (12.8. 1367 §).

Yleinen osasto. *Päätökset.* Lautakunta päätti tilata jäljempänä mainituilta toiminimiltä koneita ja laitteita seuraavasti: Uisko-tyyppinen rantojen puhdistusvene Turun Veneveistämö Oy:ltä (7.1. 33 §), 8 kpl Kontio-Sisu auraus- ja hiekoitusautoja Suomen Autoteollisuus Oy:ltä (28.1. 226 §), kaksi Polar 250 PDV kompressoria Tampella -Tamrochilta (11.2. 315 §), Payloader H-30 B -kuormaaja ja hytillä ja nelitoimikauhalla varustettu International 125 B -telakuormaaja Rotator Oy:ltä sekä BM-Volvo LM-641 -kuormaaja Volvo Oy:ltä (11.3. 503 §, 16.12. 2079 §), neljä Ara AK 31 E kaivukonetta sekä traktorikaivuri-kuormaaja -yhdistelmä Keskusosuusliike Hankkijalta (11.3. 504 §, 17.6. 1139 §), neljä jätteenkuljetusautoa ja yksi jäteastiain pesuauto Auto-Bil Oy:ltä sekä toinen jäteastiain pesuauto K. Nummela Oy:ltä (18.3. 566 §, 13.5. 910 §), 9 kpl Valmet 700 pyörätraktoreita, yksi Valmet-Vilske -traktori, 9 kpl Valtra-Vilske 1600 etukuormaajia sekä yksi maankairaustraktoriyhdistelmä lisälaittein varustettuna Valmet Oy:ltä (8.4. 707 §, 10.6. 1104 §), Kontio-Sisu L-139 CV -alustainen viemärihuuhteluauto yhteisesti Machine Tool Co:lta ja Suomen Autoteollisuus Oy:ltä (8.4. 708 §), kaksi LMV Super G4 lakaisukonetta Soffco Oy:ltä (22.4. 779 §), Bailay-siltakalusto Telko Oy:ltä (17.6. 1137 §) sekä Korkeasaaren sillan palkit ja kulmateräs Kesko Oy:ltä (14.10. 1723 §).

Lisäksi lautakunta päätti tilata n. 40 000 tn:n suuruisen katuhiekkaerän Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudus Ab:ltä (17.6. 1138 §) sekä tehdä polttoaineiden hankintasopimukset Oy Teboilin ja Neste Oy:n kanssa (29.7. 1305 §).

Talorakennusosasto. *Päätökset.* Lautakunta päätti tilata Kontula II lastentarhan rakennustyöt Rakennusliike Viljo Viisas ja Kumpp:lta (14.1. 88 §); Nikkilän sairaalan rakennus n:o 32:n rakennustekniset työt Oy Rakennuspartiolta, putkityöt Vesijohtoliike Huber Oy:ltä, ilmanvaihtotyöt Ilmateollisuus Oy:ltä sekä sähkötyöt Sähkö Oy Vektorilta (14.1. 89–92 §); Myllypuron kalliosuojan betoniruiskutustyöt Ruiskubetoni Ky:ltä, putkityöt vesilaitokselta sekä ko. kalliosuojan ja elintarvikkeiden säteilyntutkimuslaboratorion varavoimakoneistojen hankinnan ja asennuksen Scan-Auto Oy:ltä (21.1. 158 §, 21.5. 951 §, 30.9. 1645 §); Hyvösen lastenkodin kiintokalustetyöt Visuvesi Oy Höyrypuusepältä (28.1. 234 §); Hakaniemen hallin saneerauksen rakennustyöt Rakennusliike Aulis Rautkylältä, putkityöt Kruunuhaan Putki Oy:ltä, sähkötekniset työt Sähköteollisuus Oy:ltä, ilmanvaihtotyöt Aerator Oy:ltä sekä myymäläkoppityöt Kulutusosuuskuntien Keskusliitolta (28.1. 235–238 §, 21.5. 953 §); itäisen lääkäriaseman maalaustyöt Maalausliike Vilen & Syrjänen Oy:ltä, varavoimakoneiston Scan-Auto Oy:ltä sekä eristystyön Asfaltti Oy Lehtiseltä (4.2. 273 §, 4.3. 447 §, 29.7.1315 §); Meilahden kartanon ns. Bredablickin tilan vanhan kivirakennuksen muutostyöt päätettiin antaa urakalla suoritettavaksi (25.2. 404 §) ja lautakunta päätti tilata em. kartanon rakennustekniset työt Rakennusliike Viljo Viisas ja Kumpp:lta (27.5. 1007 §); virastotalo K 31:n B-talon ilmastointityöt Ilmateollisuus Oy:ltä ja putkityöt Suomen Vesi- ja Lämpöjohto Oy:ltä (4.3. 449 §, 11.3. 510 §); Tapanilan ja Tapaninvainion lastentarha- ja -seimirakennuksen rakennusurakkatyöt Saastamoinen Yhtymä Oy:ltä (25.3. 615 §, 26.8. 1456 §); Auroran sairaalan keittiön perusparannustyö päätettiin suorittaa osaston omana työnä samoin kuin Pasilan maaliikennekeskuksen rakennus B:n rakennustyö (1.4. 667 §, 8.4. 703 §); edelleen lautakunta päätti tilata Vuosaaren kansakoulun lautakattotyön Rakenneasennus E. Ståhlberg Ky:ltä (27.5. 1008 §); antaa Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten

päivähoitolaitoksen rakennustyön urakalla tehtäväksi (29.7. 1304 §); Tapanilaan tulevan perheryhmäkodin rakennustyö ja Tahvonlahden kansakoulun rakennustyö päätettiin suorittaa osaston omana työnä (19.8. 1426 §, 7.10. 1679 §); vielä lautakunta päätti tilata tilapäisten kansakoulujen siirtämistä Vuosaaresta Mellunkylään, Jakomäkeen ja Vesalaan koskevan työn Oy Rakennuspartiolta (28.10. 1801 §); Oulunkylän erityislastenkodin putkityöt Termo Oy:ltä (4.11. 1829 §); rakennusviraston konevarikon varastohallin Alavuden Tehdas Oy:ltä (18.11. 1929 §) sekä tehdä Pohjois-Jakomäen lastentarhan rakentamisesta kokonaisurakkasopimuksen Rakennus Oy:n kanssa (23.12. 2147 §).

Lisäksi lautakunta päätti tilata seuraavat suunnittelutyöt eri toimistoilta ym.: Tahvonlahden kansakoulun rakennesuunnittelutyö Insinööritoimisto Kruus & Myllymäki Ky:ltä (21.1. 159 §); Dagmarinkadun kalliosuojan LVI-suunnittelutyö Voima- ja Polttoainetaloudellinen yhdistys Ekonolta (22.4. 785 §); Itä-Pasilan kalliosuojan yleis-, rakenne- ja louhintasuunnittelutyö Insinööritoimisto Saanio & Laineelta (13.5. 915 §); Herttoniemen ammattikoulun suunnittelutyö ym. Arkkitehtitoimisto Timo ja Tuomo Suomalaiselta (27.5. 1004 §, 23.12. 2136 §); Kallion paloaseman LVI-suunnittelutyö Lämpöinsinööritoimisto Toijala & Äyräväiseltä, saneerauksen jatkosuunnittelutyö Arkkitehtitoimisto Seppo Kasanen ky:ltä, rakennesuunnittelutyö Insinööritoimisto Packalen & Elorannalta sekä sähkötekninen jatkosuunnittelutyö Insinööritoimisto Olavi Yrjälältä (7.10. 1678 §, 14.10. 1726, 1727 §, 16.12. 2091 §); Kontulan vanhustenhuollon keskuksen LVI-suunnittelutyö LVT-insinööritoimistolta (14.10. 1728 §); Kivelän ja Hesperian sairaaloiden modernisoinnin esisuunnittelutyö Arkkitehtitoimisto Eva ja Jaakko Paatelalta (25.11. 1967 §) sekä Marian sairaalan Lauttasaaren hoito-osaston rakennussuunnittelutyö Arkkitehtitoimisto Kirsti ja Erkki Helamaalta (16.12. 2078 §).

Edelleen lautakunta päätti tilata Pirkkolan urheilupuiston maastojuoksu- ja kuntotestipolkujen valaisutyöt sähkölaitokselta (18.11. 1927 §), kehottaa rakennusvirastoa yhteistoiminnassa urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa suorittamaan tutkimuksen em. urheilupuiston pukusuojatilojen lisäämismahdollisuuksista ja tekojääradan kattamisesta (25.11. 1968 §) sekä hyväksyä talorakennusosaston ja Alavuden Tehdas Oy:n laatimat Toukolan konevarikon konesuojarakennuksen pääpiirustukset (23.12. 2138 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm.: Itä-Pasilan yhteisväestönsuojan rakentamista (6.5. 857 §); rakennusviraston varastoalueen käyttösuunnitelmaa ja konevarikon varastohallin rakentamista ja rahoittamista (17.6. 1136 §); talon Hietaniemenkatu 4:n perusparannustyötä (9.9. 1523 §) sekä työvoimajaoston selvitystä talorakennusosaston oman työvoiman käytöstä (11.11. 1865 §).

Lausunnot. Lautakunta päätti lähettää seuraavat piirustukset kaupunginhallitukselle puoltaen niiden hyväksymistä: Kyläsaaren vesiensuojelu- ja tielaboratorion pääpiirustukset (28.1. 223 §); Tahvonlahden lastentarha- ja -seimirakennuksen luonnospiirustukset sekä Tapaninvainion ja Pihlajamäen II:n lastentarha- ja -seimirakennuksen pääpiirustukset (11.2. 314 §, 25.3. 615 §, 30.9. 1639 §); kaupungin sairaanhoitajakoulun lisätilojen muutospiirustukset (25.2. 402 §); Laakson sairaalan laboratoriotilojen muutospiirustukset (4.3. 444 §), Auroran sairaalan keittiön perusparannustyön pääpiirustukset, lastenpsykiatrian osastorakennuksen luonnospiirustukset sekä sairaalan kaasu- ja sähkökeskuksen sijoittamista koskevat pääpiirustukset (1.4. 667 §, 27.5. 1001 §, 4.11. 1825 §), Röykän sairaalan keittiörakennuksen alustavat luonnospiirustukset (6.5. 856 §) sekä Marian sairaalan leikkausosaston muutostyön pääpiirustukset (17.6. 1134 §);

kortteli K 31:n I rakennusvaiheen muutospiirustukset (18.3. 561 §); kaupunginpuutarhan uusittavien kasvihuoneiden luonnos- ja pääpiirustukset (18.3. 565 §); Pasilan maaliikennekeskuksen rakennus B:n pääpiirustukset (8.4. 703 §); Erottajan–Korkeavuorenkadun kalliosuojan muutospiirustukset (15.4. 740 §); talon Helsinginkatu 24 kellari- ja I kerroksen sekä kiinteistön Nokiantie 2–4 (Kisällitalo) III kerroksen muutospiirustukset (6.5. 858 §, 21.10. 1761 §); Tahvonlahden kansakoulun luonnos- ja pääpiirustukset sekä Jakomäen, Vesalan ja Mellunkylän tilapäisten kansakoulurakennusten pääpiirustukset (21.5. 945 §, 10.6. 1102 §, 7.10. 1679 §); Kontulan vanhustenhuollon keskuksen luonnospiirustukset (24.6. 1168 §), Roihuvuoren vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen pääpiirustukset (29.7. 1304 §) sekä Kustaankartanon vanhainkodin B, D ja K rakennusten muutospiirustukset (23.9. 1601 §); HKR:n läntisen tukikohdan luonnospiirustukset (24.6. 1170 §); Kallion ja Erottajan paloaseman luonnospiirustukset sekä Suomenlinnan paloaseman muutospiirustukset (24.6. 1171, 1172 §, 23.9. 1598 §); pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen luonnos- ja pääpiirustukset (24.6. 1174 §, 4.11. 1826 §); Tapanilaan rakennettavan perheryhmäkodin pääpiirustukset (19.8. 1426 §); Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon luonnospiirustukset (16.9. 1558 §); Vanhaistenpuiston leikkikenttärakennuksen pääpiirustukset (21.10. 1764 §) sekä satamalaitoksen varastorakennus L 7:n luonnospiirustukset (4.11. 1824 §).

Kaupunginhallitukselle annettiin lisäksi mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot: Kellosaaren kaasuturbiinilaitoksen pääpiirustukset (14.1. 79 §); Oulunkylän urheilupuiston huonetilaohjelma (14.1. 82 §); Hanasaaren B-voimalaitoksen ja Suvilahden sähköaseman luonnos- ja pääpiirustukset (21.1. 143 §, 10.6. 1101 §); paikan varaaminen Kyläsaaresta pysyväisluontoista miesten ensisuojaa varten (28.1. 225 §); Lauttasaaren ent. yhteiskoulurakennuksen muuttaminen pitkäaikaisten potilaiden hoitolaitokseksi (25.3. 612 §); vanhusten asuintalojen rakennustoiminnan antaminen asuntotuotantotoimikunnan tehtäväksi (6.5. 855 §); itäisen sairaalan toiminnallinen suunnitelma ja huonetilaohjelma (21.5. 944 §); talon Hämeentie 10 erään huoneiston kunnostaminen nuorisokerhohuoneistoksi (2.9. 1483 §); talon Oikokatu 7 perusparannustyö (2.9. 1484 §); valtuustoaloite määrärahan varaamiseksi vanhusten palvelutilojen ja nuorisohotellin rakentamisen suunnittelemiseksi (23.9. 1599, 1600 §); Outamon vastaanottokodin entisen viljamakasiinin muuttaminen metallityöpajaksi (7.10. 1680 §); Koskelan päivähoitolaitoksen huoneohjelman valmistelu (14.10. 1721 §); teurastamolaitoksen syväjäädyttämön lisärakennuksen pääpiirustusten hyväksyminen (11.11. 1863 §); Kontulan kirjasto- ja nuorisotalon rakennusohjelma (25.11. 1969 §); Koskelan sairaskodin- B rakennuksen perusparannustyö (16.12. 2077 §) sekä Tervalammen työlaitoksen henkilökunnan asuinrakennuksen luonnospiirustukset (23.12. 2139 §).

Lisäksi annettiin lausunnot eri hallintokunnille v:n 1972 talousarvioon esitetyistä perusparannustöistä (24.6. 1169 §) sekä urheilu- ja ulkoilulautakunnalle sen v:n 1972 talousarvioon esittämistä uudisrakennustöistä (5.8. 1356 §).

K a t u r a k e n n u s o s a s t o. *Päätökset.* Lautakunta päätti osaston omalla työvoimalla suoritettavien töiden laajuudesta (14.1. 75 §) sekä hankintojen suorittamisesta eri liikkeiltä seuraavasti: Toukolan kokoojaviemärilinjalle tilattiin teräsbetonipaaluja Elementtitekniikka Oy:ltä ja Betonila Oy:ltä (14.1. 83 §), Kantelettarentien jatkeen viemäri- ja vesijohtotyö tilattiin Rakennus Oy Laineelta (29.7. 1306 §) ja Mellunkylän kokoojaviemäri annettiin urakalla rakennettavaksi (23.12. 2132 §); Talin jätevedenpuhdistamon esikäsittelyaseman ja tulvapumppaamon LVI-työt tilattiin Oy Mercantile Ab

Puhallintehtaalta ja rakennusurakka annettiin Oy Yleiselle Insinööritoimistolle, kattilalaitoksen uusimis- ja laajennustöiden urakka annettiin Vesijohtoliike Huber Oy:n suoritettavaksi, puhdistamon viemärivesipumpun ja raakalietepumppujen sekä niiden putkistojen urakka Konekemia Oy:lle sekä muutostöiden instrumentointi tilattiin Elektro-Dynamo Oy:ltä (11.2. 317 §, 11.3. 505 §, 29.4. 826, 827 §, 2.9. 1488 §), Vuosaaren jätevedenpuhdistamon kaasunpuhdistuslaitteiden urakka sekä lietteenkäsittelylaitteiston hankinta ja asennus annettiin Konekemia Oy:n suoritettavaksi (15.4. 741 §, 9.9. 1524 §), samoin kuin Munkkisaaren viemärivedenpuhdistamon jälkiselkeyttämön palautuslietepumppujen hankinta asennuksineen (3.6. 1046 §); Pitäjänmäentien rautatiealikulkusillan rakennustyö sekä Pitäjänmäentien alikäytävän rakennusurakka annettiin Alfred A. Palmberg Oy:n suoritettavaksi (25.2. 415 §, 25.3. 607 §, 17.6. 1140 §); Nurmijärventien rautatiealikulkusillan suunnittelu tilattiin Insinööritoimisto Heimo Kakko & Co Ky:ltä (12.8. 1385 §); Vuotien alikäytävä annettiin urakalla rakennettavaksi (13.5. 903 §), Nurmijärventien ylittävän Muurimestarintien kaksoissillan rakennusurakkatyö annettiin Finn-Betoni Oy:lle (15.4. 736 §, 30.9. 1643 §), Herttoniemen salmen sillan rakennusurakka eräine lisätöineen Erector Oy:lle (22.4. 780 §) ja Tiirismaanpolun alikulkusillan rakennusurakkatyö Perusyhtymä Oy:lle (27.5. 1000 §, 29.7. 1307 §), Lapinmäentien – Koskelantien välisen yhdystien rautatiealueelle tulevien siltojen suunnittelu tilattiin Insinööritoimisto A-Betoni Oy:ltä, Haaga–Metsälän yhdystielle tulevien siltojen rakennusurakka annettiin Perusyhtymä Oy:lle sekä Haaga – Metsäläntien eräiden siltojen suunnittelu Insinööritoimisto A-Betoni Oy:lle (12.8. 1386 §, 19.8. 1423 §, 23.9. 1606 §, 23.12. 2144 §), Helsinginkadun jalankulkusillan rakennustyö annettiin Silta ja Satama Oy:lle (19.8. 1428 §), Puotilan liittymäsillan, Junatien sillan, Hopeasalmentien uuden sillan ja metrotunnelin sekä Nurmijärventien ylittävän Kylänevantien risteyssillan rakennustyöt annettiin urakalla suoritettaviksi (2.9. 1481 §, 16.9. 1554 §, 30.9. 1637 §, 9.12. 2030 §); Itäväylän suunnitelman laatiminen välillä Vanhanlinnantie – Riskutie annettiin Insinööritoimisto Viatekin tehtäväksi (18.3. 567 §); suojatieliikennemerkkejä tilattiin Mercari Oy:ltä ja Keskusvankilan kilpimaalaamolta (1.4. 672 §); katurakennusosaston toimesta suoritettavat katujen kestopäällystystyöt ja suuret valuasfalttityöt lautakunta oikeutti osaston tilaamaan alimman tarjouksen tehneeltä liikkeeltä eräin ehdoin (29.4. 825 §, 6.5. 869 §), lautakunta päätti antaa Mannerheimintien liikennejärjestelyiden I vaiheen kestopäällystystyö Insinööritoimisto Asfalttipojat Oy:n suoritettavaksi (13.5. 911 §) ja oikeuttaa katurakennusosaston tilaamaan osaston toimesta päällystettävien sorateiden päällystystyöt Asfaltek Oy:ltä (29.7. 1311 §); Laajasalon moottorikatutyömaan murskaustyö annettiin T:mi Rilken suoritettavaksi (13.5. 912 §) ja Alppikylän louhekasan murskaustyö Murskaustekniikka Oy:n suoritettavaksi (14.10. 1725 §); Itä-Pasilan kunnallisteknillinen rakennussuunnittelutyö tilattiin insinööritoimisto Vesi-Hydrolta (21.5. 948 §, 16.12. 2083 §); Helsinginkadun leventämisen louhintatyö Elovuori Oy:ltä (10.6. 1105 §); Päivölän lastenkodin, Särkijärven kurssikeskuksen ja Ahtelan toipilaskodin viemäreiden, pumppaamon ja puhdistamon rakennustyö annettiin Louhintaliike Karppinen Oy:n suoritettavaksi (29.7. 1308 §); Martinlaakson rautatien mittaustöiden suunnittelu ja suorittaminen tilattiin Insinööritoimisto Viatekilta (29.7. 1310 §); Kyläsaaren jätteenkäsittely- ja laboratorioalueen I vaiheen täyttötyöt annettiin satamalaitoksen suoritettavaksi (23.9. 1603 §).

Esitykset. Lautakunta päätti puoltaa kaupunginhallitukselle seuraavien piirustusten hyväksymistä: katu- ja viemäripiirustukset 28. kaupunginosassa (Oulunkylä) (18.3. 551 –553 §), 29. kaupunginosassa (Haaga) (14.1.

73, 74 §), 32. kaupunginosassa (Konala) (2.12. 1999 §), 37. kaupunginosassa (Pukinmäki) (25.2. 410 §, 21.10. 1756 §), 38. kaupunginosassa (Malmi) (11.3. 494 §, 24.6. 1158, 1159 §, 21.10. 1754, 1755 §), 39. kaupunginosassa (Tapanila) (11.3. 494, 495 §, 24.6. 1158, 1159 §), 41. kaupunginosassa (Suurmetsä) (11.11. 1859, 1860 §, 16.12. 2074, 2075 §), 45. kaupunginosassa (Vartiokylä) (11.3. 496 §, 22.4. 773 §), 46. kaupunginosassa (Pitäjänmäki) (4.3. 440 §, 1.4. 659 §), 47. kaupunginosassa (Mellunkylä) (22.4. 773 §, 24.6. 1160, 1161 §, 26.8. 1450, 1451 §, 23.12. 2132 §) sekä 54. kaupunginosassa (Vuosaari) (24.6. 1160, 1161 §); lisäksi puollettiin seuraavien piirustusten hyväksymistä: Kulosaaren jalankulku- ja polkupyörätiesillan (18.3. 556 §), Pitäjänmäentien ja Vuotien alikäytävien (25.3. 607 §, 13.5. 903 §), Nurmijärventien ylittävien Muurimestarintien kaksoissillan ja Kylänevantien risteyssillan (15.4. 736 §, 30.9. 1637 §), Tiirismaanpolun, Mellunmäentien ja Suurmetsäntien alikulkusiltojen (27.5. 1000 §, 10.6. 1097 §, 17.6. 1128 §), Haaga–Metsälän yhdystielle rakennettavien siltojen (19.8. 1423 §), Puotilan liittymäsiltojen (2.9. 1481 §), Junatien sillan (16.9. 1554 §) sekä Hopeasalmentien uuden sillan ja metrotunnelin yleispiirustukset (9.12. 2030 §) sekä Pihlajamäen pumppaamon pääpiirustukset (24.6. 1162 §).

Edelleen esitykset koskivat sopimusten tekemistä kaupungin ja Helsingin maalaiskunnan kesken Suutarilan ja Pukinmäen pumppaamoiden laajennuksesta ja uusien painejohtojen rakentamisesta sekä Rajakylän kaakkoisosien jätevesien johtamisesta kaupungin viemäriverkkoon (18.2. 355 §, 23.9. 1597 §) sekä kaupungin ja Espoon kauppalan välillä eräiden raja-alueella olevien tonttien viemäröimistä (2.9. 1482 §); Kaarelantien, välillä Nurmijärventie– Elotie, ja Hannukselantien päällystämistä kaupungin toimesta (18.2. 357 §, 4.3. 441 §); lietteen hyväksikäytön edellyttämää yhteistoimintaa Helsingin naapurikuntien kanssa (11.3. 497 §); Nurmijärventien liikennejärjestelysuunnitelmaa välillä Lapinmäentie–Haagan rautatiesilta (1.4. 660 §); eräiden katujen määräämistä kauko- ja kauttakulkuliikenteelle tärkeiksi ja korvausten hakemista valtiolta niiden rakentamiseksi (8.4. 698 §); Kytösuontien rakentamista kaupungin ja valtion välisen aluevaihdon yhteydessä (14.10. 1711 §); Itäväylän parantamissuunnitelmaa välillä Kuusistonlinnantie–Riskutie (4.11. 1820 §) sekä kadun ja viemärin rakentamisen keskimääräisten kustannusten vahvistamista v:lle 1972 (2.12. 1998 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin lausuntoja seuraavista asioista: maaliikennekeskukseen johtavan yhdysraiteen ja keskuksen alueelle tulevien veto- ja kuormausraiteiden rakentaminen (7.1. 29 §); metron Hakaniemen työtunnelin yleispiirustukset (28.1. 214 §); Muurimestarintien rakentaminen nelikaistaiseksi välillä Nurmijärventie–Kantelettarentie (28.1. 220 §); ravinteiden poistoa ja lietteenkäsittelyä Vuosaaren puhdistamossa koskeva kirjelmä (4.2. 268 §); katujen ja liikennealueiden kunnossapitoa koskeva kiinteistölautakunnan kirjelmä (18.2. 358 §); metron ulkoalueen Junatieltä Kulosaaren länsirannalle ulottuvan rataosuuden linjaus ja korkeusasema sekä tunneliliittymän yleissuunnitelma ja työnaikaiset liikennejärjestelyt (25.2. 407, 408 §); valtatie n:o 3:n parantamissuunnitelma välillä Haagan rautatiesilta–Pirkkolantie ja Pirkkolantie–Kaivoksela (25.3. 608 §, 15.4. 734 §, 12.8. 1383 §); Kulosaaren metrosillan yleispiirustukset, rataosuuden linjaus ja korkeusasema sekä Junatien metrosiltojen yleispiirustukset (1.4. 661 §, 2.9. 1480 §); Yrttimaantien, välillä Tapanilanpuro–Kottaraistie Tapanilassa, päällystäminen kaupungin toimesta (15.4. 738 §); Hyrylän–Kullon maantien rakentamissuunnitelma tiejärjestelyineen (29.4. 821 §); Huopalahden–Martinlaakson rautatien yli rakennettavien siltojen sekä Kaupintien alikulkusillan ja Piijoen rautatiesillan yleissuunnitelmat (10.6. 1095 §); Hel-

singin–Turun -moottoritien valaistussuunnitelma välillä Munkkivuori–Leppävaaran liittymä (17.6. 1129 §); asemakaavan muutosehdotus 21. kaupunginosan (Hermanni) eräille kortteleille (16.9. 1551 §); metron ulkoalueen Kulosaaren länsirannalta Herttoniemeen ulottuvan rataosuuden linjaus ja korkeusasema (16.9. 1552 §); eräiden Jollaksen länsiosan pientaloasukkaiden anomus jätevesiviemäreiden rakentamisesta (23.9. 1594 §); metrotunneliosuuden Siltasalmi – Junatie yleissuunnitelman ja Huopalahden – Martinlaakson radan yleissuunnitelman hyväksyminen (14.10. 1712, 1716 §); Kulosaaren jalankulkutunnelin ja asematunnelin, Tupasaarentien ja Kipparlahden metrosiltojen sekä Naurissalmen metro- ja katusiltojen yleispiirustukset (11.11. 1858 §) sekä Huopalahden–Martinlaakson rautatien ja Helsingin–Turun rautatien eritasoristeyksen rakentaminen (18.11. 1922 §).

Asemakaavat. Lautakunta päätti lausunnoissaan kaupunginhallitukselle puoltaa seuraavien kaupunginosien asemakaavojen hyväksymistä: 28. kaupunginosassa (Oulunkylä), 29. kaupunginosassa (Haaga) ja 33. kaupunginosassa (Etelä-Kaarela) valtatie n:o 3:n (Nurmijärventien) parantamisen vuoksi tarvittavien asemakaavanmuutosten hyväksymistä seuraavissa kohdissa: välillä Lapinmäentie – Haagan rautatiesilta, Haagan rautatiesilta – Pirkkolantie, Pirkkolantie – Kaivoksela (22.4. 769–771 §) sekä 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Reimarla) (18.11. 1921 §). Lisäksi lautakunta antoi lausunnon Lauttasaaren ja Rajasaaren lumensulatuspaikkojen luonnospiirustuksista (28.1. 221 §) sekä liikenteen järjestelystä Pukinmäessä sijaitsevan erään tontin kohdalla (4.2. 267 §).

P u h t a a n a p i t o - o s a s t o. *Esitys* kaupunginhallitukselle koski talousveden kuljettamista kaupungin toimesta yksityistalouksille sekä vedenkuljetustaksan kuljetusmaksun nostamista (4.2. 264 §).

30. Satamalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1971 valtiot.maist. Sven Erik Sjögren puheenjohtajana, päätoimitt. Pentti Poukka varapuheenjohtajana sekä jäseninä järj.mest. Veikko Aalto, konsuli Kai Juuranto, pääluottamusmies Matti Koskela, pääluottamusmies Oiva Paajanen, dipl.ins. Esko Poltto, kauppat. maist. Jarl Storgårds ja tullineuvos Veikko Vennamo.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul.kaup.joht. Gunnar Smeds.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 28 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 820, kanslian diaariin merkittyjen asioiden luku 1 682 ja lähetettyjen kirjeiden luku 980. Pöytäkirjanotteita annettiin 1 628. Satamajohtajan päätösluettelon pykäläluku oli 119 ja otteita annettiin 624. Rakennuksen suunnittelijat hyväksyttiin rakennustoimikunnan ehdotuksen mukaisesti (15.3. 212 §).

Jaostot ja toimikunnat. Varastorakennus L 7:n suunnittelua ja toteuttamista varten asetettiin rakennustoimikunta, jonka puheenjohtajana toimi lautakunnan jäsen Poltto ja jäseninä satamarak.pääll. Veli Rahikainen, varastoimistoimen apul.joht. Olavi Lassila, toim.joht. J-O. Malmström, varatoim.joht. Tor Bäckström ja tulliylitarkast. Osmo Jäppinen (18.1. 28 §); Polton tilalle rakennustoimikunnan puheenjohtajaksi valittiin satamarak.pääll. Veli Rahikainen ja satamalautakunnan edustajaksi pääluottamusmies Oiva Paajanen (1.2. 101 §). Rakennuksen suunnittelijat hyväksyttiin rakennustoimikunnan ehdotuksen mukaisesti (15.3. 212 §).

Vuokra-asioita. Mercantile Oy:n vuokraoikeus Ruoholahden korttelissa n:o 784 sijaitsevaan alueeseen, pinta-alaltaan 44 106 m², päätettiin pidentää 31.12.1989 saakka kaupunginvaltuuston päättämin ehdoin (18.1. 36 §).

Algol Oy:lle vuokrattiin Laajasalon öljysatamasta varastoalue n:o L 7, pinta-alaltaan 11 365 m², vuokrakaudeksi 1.7.1975–30.6. 1985 kaupunginhallituksen päättämin ehdoin (30.8. 545 §).

Volvo-Auto Oy:lle vuokratun Lauttasaaren alueen vuokra-ajaksi merkittiin 1.9.1971–31.8.1981 sekä sopimukseen liitettiin kaupunginhallituksen päättämät lisäehdot (30.8. 546 §).

Korpivaara Oy:lle vuokrattiin Lauttasaaren korttelin n:o 31129 tontti n:o 3 siihen liittyvine laiturialueineen vuokrakaudeksi 1.9.1971–31.8.2001 kaupunginvaltuuston päättämin ehdoin (27.9. 622 §).

Shell Oy:lle vuokrattiin Laajasalosta vesialue vuokrakaudeksi 1.10.1971–30.9.1981 kaupunginhallituksen päättämin ehdoin (25.10. 676 §).

Öljynpuristamo Oy:lle vuokrattiin Herttoniemestä alue, pinta-alaltaan 3 900 m², vuokrakaudeksi 1.11.1971–31.12.1998 kaupunginvaltuuston päättämin ehdoin (13.12. 781 §).

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle mm. seuraavista asioista, jotka koskivat:

liikennemaksujen korottamista (1.2. 96 §); satamajärjestyksen 17 §:n täydentämistä (13.4. 271 §); määrärahaa kiinteän peräporttipaikan rakentamista varten Jätkäsaaren laiturille (13.4. 278 §); Shell Oy:n anomusta vesialueen täyttämisestä Laajasalossa (26.4. 299 §); matkustajaliikenteen edellyttämiä muutostöitä Olympialaiturilla (21.6. 440 §); Helsingin sataman historian laatimista ja elokuvan valmistamista satamasta (5.10. 638, 639 §); varastorakennus L 7:n luonnospiirustusten hyväksymistä (25.10. 698 §); satama-alueen maanpuoleisten rajojen tarkistuksesta aiheutuneita omaisuuden siirtoja (13.12. 782 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin mm. seuraavat lausunnot asioista, jotka koskivat: Hanasaaren B-voimalaitoksen luonnospiirustusten hyväksymistä sekä Suvilahden sähköaseman uusimista ja luonnospiirustusten hyväksymistä (18.1. 32, 33 §); vesilentoaseman perustamista kaupungin alueelle (1.2. 81 §); metron ulkoalueen tunneliliittymän yleissuunnitelmaa sekä työnaikaisia liikennejärjestelyjä (1.3. 160 §); Kulosaaren metrosillan yleispiirustuksia (29.3. 231 §); valtion jäänmurtajien kesäsijoituspaikkoja (13.4. 262 §); Victor Ek Oy:lle Länsisatamasta vuokratun alueen vuokra-ajan pidentämistä (13.4. 269 §); Merisataman rantasuunnitelmaa (26.4. 295 §); Kyläsaareen suunnitellun vesiensuojelu- ja tielaboratorion sijoittamista (26.4. 297 §); Pyysaaren venesataman rakentamista (10.5. 327 §); venelaitureiden rakentamista Valassaaren rantaan (10.5. 328 §); teollisuustontin vuokraamista Herttoniemestä Puukonttori Oy:lle (10.5. 330 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (10.5. 337 §); maksu- ja taksakomitean mietintöä (28.5. 378 §); edustajien lähettämistä Suomen Satamaliiton varsinaiseen liittokokoukseen (7.6. 396 §); Herttoniemen öljysatamaan johtavan väylän syventämistä ja oikaisemista sekä sataman tehokkuuden parantamista (7.6. 397 §); Kulosaaren jalankulku- ja pyöräilysillan yleispiirustuksia (7.6. 400 §); Lauttasaaressa sijaitsevan telakkatontin vuokraamista Korpivaara Oy:lle (7.6. 402 §); Volvo-Auto Oy:lle Lauttasaaresta sekä Algol Oy:lle Laajasalon öljysatamasta vuokratun alueen vuokra-ajan pidentämistä (7.6. 403, 404 §); vakuutuskomitean mietintöä (21.6. 439 §); Pasilan maaliikennekeskuksen rakennuksen B pääpiirustuksia (21.6. 441 §); Hernesaaren asemakaavan muutoksesta aiheutuneita aluejärjestelyjä (21.6. 443 §); Nokia Oy Kaapelitehtaan vuokra-alueen laajentamista vesialuetta täyttämällä (21.6. 456 §); Junatien metrosillan yleispiirustuksia (13.9. 572 §); tutkimusta »Kunnallisen yritystoiminnan tuottavuus» (13.9. 580 §); Eteläsataman matkustajalaiturin peräporttipaikkaa (13.9. 585 §); alueen vuokraamista Sörnäisten satamasta ulkomaan kuorma-autoliikenteen terminaalia varten (4.10. 631 §); Finnexpress Oy:n anomusta lisäalueen vuokraamisesta Sörnäisten satamasta (4.10. 632 §); täyttöaluetoimikunnan mietintöä (25.10. 680 §) sekä Paraisten Kalkki Oy:n vuokraoikeuden jatkamista (7.12. 760 §).

Taksojen ja maksujen muutokset ja korotukset. Laiturihuollon taksa ja koneellisten tavaransiirtolaitteiden käyttötaksa tarkistettiin tulevaksi voimaan 1.3. (15.2. 124, 125 §).

Vapaavaraston ja yleisen talletusvaraston työmaksut muutettiin tuleviksi voimaan 1.5. (29.3. 232, 233 §).

Laitureiden ja vesialueen vuokrataksa vahvistettiin (13.4. 272 §).

Varastosuojien ja varastoalueiden paikanvuokrataksat uudistettiin tuleviksi voimaan 1.2.1972 (20.12. 801 §).

Lauttasaaren rakennusainesatamaan sijoitetuilta veneiltä perittävät laituripaikkamaksut vahvistettiin (24.5. 364 §).

Autovaakojen käytöstä kannettavien punnitusmaksujen taksa tarkistettiin tulevaksi voimaan 1.10. (13.9. 579 §).

40-tonnin konttinosturin taksan tekstiosaa tarkennettiin (11.10. 667 §).

31. Teollisuuslaitosten lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Teollisuuslaitosten lautakuntaan kuuluivat v. 1971 muuten samat henkilöt kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseninä tekn. Joni Kuusikosken ja dipl.ins. Pertti Lehoksen tilalla toimivat dipl.ins. Eero Piimies ja ins. Matti Öhman. Dipl.ins. Pauli Virtasen tilalle lautakunnan jäseneksi valittiin 29.9. os. pääll. Armas Vinberg.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul.kaup.joht. Gunnar Smeds. Lautakunnan sihteerinä toimi teollisuuslaitosten asiamies, varat. Rauno Kervinen ja hänen virkavapautensa 8.3.–31.12. aikana vs. teollisuuslaitosten asiamies, varat. Leo Luontila.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 25 kertaa ja pöytäkirjojen pykäläluku oli 982.

Lautakunta asetti kertomusvuonna keskuudestaan kaksi jaostoa. Jaostojen kokouksia, huomioon ottaen jo aikaisemmin asetetut kaksi jaostoa, oli yht. 13. Näistä jatkoi toimintaansa edelleen kolme jaostoa.

Päätökset. Kertomusvuonna päätettiin mm. seuraavat työt antaa urakalla suoritettaviksi: Salmisaaren voimalaitoksen kevytöljyvaraston lisätyöt (19.1. 60 §); itäisen esikaupunkialueen eteläosan vesisäiliön rakennesuunnittelutyö (30.3. 252 §); Kellosaaren kaasuturbiinilaitoksen kaivinpaalutyöt ja rakennusteknilliset työt (13.4. 300 §, 11.6. 453 §); Hanasaari B -voimalaitoksen kattilan n:o 3 syöttövesipumppujen sähkötyöt (25.5. 416 §); Salmisaaren kalliosäiliöiden rakennusteknilliset työt (25.5. 423 §); Vanhakaupunki–Viikki johtotunnelin betonityöt (11.6. 443 §); Vanhankaupungin–Myllypuron päävesijohdon tunnelien välisten avokanavaosuuksien ja toisen rakennusvaiheen maarakennustyöt (22.6. 488 §, 14.9. 665 §); Hanasaari B-voimalaitokseen kuuluvien voima-aseman, huoltorakennuksen ja sosiaalirakennuksen sekä Suvilahden sähköasemarakennuksen kaivinpaalutyöt, rakennusteknilliset, ilmanvaihtoteknilliset ja lämpö-, vesi- ja viemärijohtoteknilliset työt (22.6. 508 §, 9.11. 837 §, 23.11. 875–877 §); pohjoisen huippulämpökeskuksen louhinta- ja maankaivutyöt (17.8. 617 §) sekä Ilmalan vesilinna 1:n I kerroksen rakennusteknilliset muutostyöt (21.12. 952 §).

Edelleen päätettiin suorittaa mm. seuraavat hankinnat: Hanasaaren voimalaitoksen generaattorin n:o 3 nostomuuntajan (23.2. 149 §); jakelumuuntajien (2.3. 189 §); Hanasaaren voimalaitoksen koneiston n:o 3 käytönvalvontalaitteiden sekä omakäyttö- ja käynnistysmuuntajien (27.4. 337 §, 17.8. 611 §); Hanasaari B:n turbogeneraattorihallin siltanostureiden, kattilan n:o 3 syöttövesipumppujen, voimalaitoksen lauhde- ja jäähdytysvesipumppujen, hiilenkuljettimien ja nostolaitteiden, vedenkäsittelylaitoksen sekä koneiston n:o 3 ja apukattilan putkijohtojen (11.5. 367 §, 25.5. 415 §, 10.8. 595 §, 14.9. 685 §, 9.11. 836 §, 21.12. 973, 975 §); sähköasemien 110 kV:n katkaisijoiden (22.6. 500 §) sekä keskusvalvomon prosessitietokoneen hankinta (7.12. 924 §).

Vielä lautakunta päätti: kaukolämmityksen liittymismaksumääräysten vahvistamisesta (13.4. 299 §), eräille kuluttajille jaettavan kaasun erikoishinnan vahvistamisesta (11.5. 362 §), aluelämmityksessä sovellettavan lämmön erikoishinnan tarkistamisesta (22.6. 501 §), erikoishintojen vahvistamisesta lämmönmyynnissä Helsingin Ympäristön Sähkölaitos Oy:lle (22.6. 502 §), suoran sähkölämmityksen hintojen korottamisesta (22.6. 510 §), metron koeradalle myytävän sähkön erikoishinnan vahvistamisesta (26.10. 796 §), lämmönmyynnistä tilapäiskuluttajille (9.11. 835 §), vesilaitoksen liikemerkin vahvistamisesta (7.12. 900 §) sekä jaoston asettamisesta seuraamaan Hanasaari B-voimalaitoksen ja Suvilahden sähköaseman käsittävän rakennushankkeen edistymistä (7.12. 915 §).

Hyväksytyt piirustukset. Lautakunta hyväksyi puolestaan ja esitti edelleen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi kertomusvuoden aikana Pohjoisen huippu- ja varalämpökeskuksen luonnos- ja pääpiirustukset (25.5. 418 §, 26.10. 801 §) sekä Hanasaari B-voimalaitoksen 1. rakennusvaiheen ja Suvilahden sähköaseman pääpiirustukset (25.5. 422 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyistä esityksistä mainittakoon mm. seuraavat: eräiden Sörnäisissä sijaitsevien asuinrakennusten siirtäminen kaasulaitoksen hallinnosta kiinteistöviraston hallintoon (19.1. 45 §); veden johtamiseen Päijänteestä liittyvä Kymijoen vesivoimakorvauksista sopiminen (2.2. 95 §); sähkön ja kaasun yleis- ja erikoistariffien korottaminen (9.3. 204 §, 11.5. 362 §); kaasulaitoksen jakeluosaston päivystyksen lisääminen (30.3. 258 §); kaasulaitoksen jätevesien johtaminen mereen v. 1972 (13.4. 283 §); kaukolämpötariffien sekä vesi- ja höyrykaukolämmityksen liittymis- ja lämmöntoimitusehtojen tarkistus (13.4. 297, 298 §); sosiaali- ja terveysministeriön vahvistuksen hakeminen kaukolämmön liittymismaksuille (13.4. 299 §); Hanasaari B-voimalaitoksen rakentamiseen liittyvän alueen siirtäminen kaasulaitokselta sähkölaitokselle sekä kaasulaitoksen käyttöomaisuutta koskeva ylimääräinen poisto (27.4. 340 §); elokuvien teettäminen vesilaitoksen 100-vuotisen toiminnan johdosta ja Päijänne-hankkeen toteuttamisesta (22.6. 482 §); oikeudenkäyntiavun antaminen henkilökuntaan kuuluville työtehtävissä sattuneiden vahinkotapausten yhteydessä (22.6. 514 §); Vesilaitosyhdistyksen perustaminen (3.8. 553 §); jäsenten nimeäminen Helsingin kaupungin ja mlk:n sekä Espoon ja Kauniaisten kauppalain energiahuollon yhteistyötoimikuntaan (3.8. 582 §); vesilaitoksen taksan mukaisen vedenhinnan korottaminen (26.10. 786 §); huonetilojen vuokraaminen Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle vesilaitoksen Ilmalan vesilinna 2:sta (7.12. 903 §) sekä tapaturmavakuutuksen laajentaminen koskemaan työmatkoilla sattuneita pahoinpitelytapauksia (21.12. 969 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: vesivoimaosakkaiden oikeuksien turvaamista Kemijoki Oy:ssä (2.2. 106 §); metron Hakaniemen työtunnelin yleispiirustuksia (23.2. 156 §); itäisen aluekeskuksen sijoituskysymystä (23.2. 157 §); Pasilan yleiskaavaehdotusta (13.4. 302 §); Haaga – Vantaa -alueen jatkosuunnitteluun liittyviä Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaavoja (13.4. 303 §); kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean tarkistettua mietintöä (11.5. 376 §); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan uusittua mietintöä (11.5. 377 §); kaasulaitokselle rakennettavan henkilökuntaruokalan hoitamista (25.5. 406 §); Helsingin–Turun moottoritien valaistussuunnitelman ja valaistusta koskevan sopimusehdotuksen puoltamista (25.5. 409 §); Malmin – Tapanilan – Pukinmäen – Puistolan yleiskaavaehdotusta (25.5. 424 §); maksu- ja taksakomitean mietintöä (11.6. 459 §); Killinmäen keskuslaitoksen vedenhankintaan liittyvän lisäsopimuksen hyväksymistä (22.6. 473 §); vakuutuskomitean mietintöä (22.6. 515 §); Tekniikan museolle

luovutettujen Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen Kuninkaankartanonsaaren tilojen valmistumista (3.8. 547 §); kolmisopimuskuntien yhteistoimin rakennettavan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen ja Konalan välisen syöttöjohdon sopimusehdotusta (3.8. 548 §); energiahuoltotoimikunnan mietintöä ja kirjettä (3.8. 590 §); Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen auton- ja matonpesupaikkojen järjestämistä vesistön rannalle koskevaa kirjettä (17.8. 607 §); Kemijoki Oy:n yhtiöjärjestyksen muuttamista (14.9. 675 §) sekä jäsenten nimeämistä Kaupunkiliiton asettamaan vesilaitosalan neuvottelukuntaan (23.11. 860 §).

Lisäksi lautakunta antoi lausuntonsa Helsingin kaupungin aloitetoimikunnalle laitosten ja virastojen johtamista ym. koskevasta aloitteesta (23.11. 880 §) sekä kaupunkisuunnittelulautakunnalle Vuosaaren kaavarunkotyöhön liittyvistä erityiskysymyksistä (23.11. 881 §).

Kanslia. Lautakunnan ja kanslian diaariin merkittiin kertomusvuonna 1 086 saapunutta asiaa. Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 234 ja lähetettyjen otteiden lukumäärä 588. Pöytäkirjat laadittiin lautakunnan sekä lautakunnan asettamien jaostojen kokouksista.

32. Liikennelaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Liikennelaitoksen lautakunnan kokoonpanossa v. 1971 tapahtui seuraava muutos: jäseneksi palkka-asiain siht. Olavi Dahlin tilalle tuli linja-autonkulj. Viljo Nieminen.

Lautakunnan kokousten lukumäärä oli 24 ja pöytäkirjojen pykäläluku 555.

Päätökset. Lautakunnan tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: 15 nivelraitiovaunun tilaaminen, yhden linja-auton ja neljän koeauton sekä 10 linja-auton alustan lisähankinta (2.2. 50 §, 17.8. 346, 347 §, 21.12. 546 §); 400 lippukoneen hankkiminen (2.2. 51 §); 660 tn:n suuruisen raitiotiekiskomäärän sekä 40 nivelraitiovaunua varten tarvittavien vaihto-osien tilaaminen (9.2. 70 §, 17.8. 349 §); Rautatientorille rakennettavan liikennekioskin piirustusten hyväksyminen, rakennustyön tilaaminen sekä vuokrasopimuksen tekeminen kukkien myyntitoiminnan harjoittamisesta em. kioskissa ym. (23.2. 83 §, 8.6. 281 §, 26.10. 469 §); uuden sopimuksen solmiminen liikennelaitoksen liikenteessä olevien kulkuneuvojen tarkoitukseen sopivien osien käyttämisestä mainontaan (20.4. 196 §); enintään 30 linja-auton korin, v. 1972 käyttöön otettavan 30 linja-auton alustan, 25 linja-auton alustan sekä 55 linja-auton korin tilaaminen (8.6. 280 §, 22.6. 307 §, 17.8. 348 §, 28.9. 423 §); liikennelaitoksen liikenneosaston myynti- ja neuvontatoiminnan tehtävien siirtäminen yleiselle osastolle (31.8. 388 §); linja-autolinjan 34, Siltasaari–Lehtisaari, liikennöiminen Suomen Turistiauto Oy:n toimesta (23.11. 505 §) sekä 65 radiopuhelin- ja kaiutinlaitteen hankkiminen (21.12. 547 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemiin esityksiin sisältyivät mm. seuraavat asiat: muutosehdotukset kaupungin liikennekoulun perustamissuunnitelmaan sekä kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien välillä tehtävään sopimukseen, lisäksi uusien tariffimääräysten ja lipunhintojen voimaantuloajankohdan määrääminen (12.1. 46 §); 75 linja-auton tilaaminen v:n 1971 aikana ja tätä hankintaa vastaavan määrärahan sisällyttäminen v:n 1972 talousarvioon (9.2. 73 §); 25 johdinauton ja näiden vaihto-osien tilaaminen kertomusvuoden aikana sekä ao. määrärahojen sisällyttäminen talousarvioihin (9.2. 74 §); linja-autolinjan 93, Rautatientori–Kulosaari–Marjaniemi, reitin jatkaminen Puotilaan ym. (23.2. 90 §); ruuhka-ajan linja-autolinjan 50A, Herttoniemen teollisuusalue–Roihuvuori–Strömbergin tehdas, reitin muuttaminen Pitäjänmäellä ym. (23.2. 92 §); linja-autolinjan 82, Rautatientori–Roihuvuori–Länsi-Herttoniemi, ja linja-autolinjan 82A, Rautatientori–Roihuvuori, liikenteen muuttaminen (9.3. 120 §); linja-autokaistan varaaminen Sörnäisten rantatiellä Hakaniemen sillan ja Siltasaarenkadun välisellä osalla (9.3. 121 §); Suomenlinnan liikenneolosuhteiden parantaminen (9.3. 122 §); asuinrakennustonttien varaaminen liikennelaitoksen käyttöön sen henkilökunnan tarpeita varten (23.3. 149 §);

linja-autolinjan 55, Marian sairaala–Koskela, reitin jatkaminen tungosaikoina Jätkäsaareen ja linja-autolinjan 19, Marian sairaala–Jätkäsaari, lopettaminen (6.4. 167 §); linja-autolinjan 50, Sörnäinen–Pajamäki, reitin jatkaminen Sompasaareen (6.4. 168 §); rautatiehallituksen ja Helsingin kaupunginhallituksen kesken tehtävä kuukausilipputulojen jakamista koskeva sopimus (6.4. 173 §); liikennelaitoksen pelastusauton hyväksyminen paloautoksi, jolla on hälytysajoneuvo-oikeus (6.4. 174 §); liikennelaitoksen virkapuvun luovuttaminen Mieslaulajat-yhdistyksen jäsenten esiintymisasuksi (20.4. 199 §); kaupungin hallinnollisen rajan ulkopuolelle ulottuvien linja-autolinjojen päätepysäkkien siirtäminen pois Rautatientorilta (11.5. 220 §); linja-autolinjan 33, Munkkiniemi–Tarvo, arkipäiväliikenteen jatkaminen myöhempään (11.5. 225 §, 12.10. 443 §); liikennehenkilökunnalle hankittavat ja luovutettavat virka-asusteet (11.5. 228 §); liikennelaitoksen ja Suomenlinnan Liikenne Oy:n välinen sopimus henkilöliikenteen hoitamisesta Suomenlinnan ja kaupungin välillä (11.5. 229 §); urheilukisojen, konferenssien ym. osanottajalipun, ns. kongressilipun, käyttöoikeuden laajentaminen ja lipun hinnan korottaminen (25.5. 258 §); henkilöautojen vuoropysäköinnin käyttöönotto katujen talvipuhtaanapidon turvaamiseksi (17.8. 343 §); ruuhkaliikenteen linja-autolinjan 90, Rautatientori–Puotinharju, Rautatientorin päätepysäkin siirtäminen Hakaniementorille (17.8. 350 §); vuokra-asuntojen varaaminen laitoksen henkilökunnalle syys-talvikauden 1971/72 aikana (14.9. 403 §); metron liittäminen sen käytön ja hoidon osalta liikennelaitoksen toiminta-alueeseen ja tästä johtuvat toimenpiteet (9.11. 484 §); yksityisten liikenteenharjoittajien oikeuttaminen käyttämään liikennelaitoksen pysäkkejä ym. (23.11. 506 §) sekä liikennelaitoksen tarkastusmaksut (21.12. 540 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa lautakunta puolsi mm.: terveydenhoitolautakunnan esitystä eri liikennöitsijöitä palvelevan liikennehenkilökunnan odotus-, käymälä- ym. tilojen rakentamisesta Rautatientorille (23.2. 84 §); kaupunkisuunnittelulautakunnan esitystä liikennevaloin varustetun suojatien merkitsemisestä Kaivokadun raitiopysäkille (23.2. 87 §); metrotoimiston esityksiä metron ulkoalueen Junatieltä Herttoniemeen ulottuvan rata-osuuden linjauksesta ja korkeusasemasta sekä metron ulkoalueen tunneliliittymän yleissuunnitelmasta ja nykyaikaisista liikennejärjestelyistä (9.3. 115, 116 §, 14.9. 399 §); valtuustoaloitetta mm. koululaisten ilmaisista linja-autokuljetuksista museokäyntien yhteydessä (23.3. 145 §) sekä kiinteistöviraston esitystä matkustusoikeuden myöntämisestä virkapukuiselle pysäköinninvalvontahenkilökunnalle liikennelaitoksen kulkuvälineissä (17.8. 341 §).

Lisäksi lautakunnan kaupunginhallitukselle antamista tärkeimmistä lausunnoista mainittakoon seuraavia asioita koskevat: linja-autolinjojen 95, Rautatientori–Vartioharju, ja 95N, Rautatientori–Puotila–Vartioharju, reittien muuttaminen Vartioharjussa sekä linja-autolinjan 62, Rautatientori–Maunula, reitin jatkaminen lähemmäksi Pirkkolan urheilupuistoa (2.2. 43 §, 11.5. 218 §); Pohjoismaisen Tieliikennekomitean ehdotus liikennevaloja koskeviksi määräyksiksi (9.2. 72 §); julkisen liikenteen toimintaedellytysten kehittäminen Helsingin seudulla (9.3. 114 §); 17. kaupunginosan (Pasila) osayleiskaavaehdotusta koskeva kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotus (23.3. 144 §); Haaga–Vantaa -suunnitelman Pohjois-Haagan ja Kannelmäen osayleiskaava (20.4. 194 §); kunnallisen yhteistoiminnan järjestysmuotokomitean ehdotus tarkistukseksi komitean I mietintöön (11.5. 224 §); Malmi–Tapanila – Pukinmäki – Puistolan alustava yleiskaavaehdotus (25.5. 254 §); maksu- ja taksakomitean mietintö (25.5. 255 §); julkisen joukkoliikenteen harjoittaminen liikenne-

laitoksen toimesta (22.6. 295, 296 §, 31.8. 383 §); raitiovaunukaistojen varaaminen Laivasillankadulle Etelärantaan, Tukholmankadulle ja Helsinginkadulle (22.6. 297 §); kaupungin vakuutuskomitean mietintö (22.6. 298 §); liikuntavammaisten kuljetus liikennelaitoksen liikennevälineissä (17.8. 336 §); eräiden saaristoliikennöitsijäin kirjelmä saaristoliikenteen harjoittamisen vaikeuksista (17.8. 337 §); kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys Hakaniemen rannan liikennejärjestelyksi (28.9. 418 §); liikennelaitoksen pelastusauton hyväksyminen paloautoksi (28.9. 419 §); selvitykset yksityisille liikennöitsijöille maksetuista korvauksista sekä laitoksen henkilökuntapulasta (12.10. 437 §); Kontulan, Vesalan ja Mellunmäen liikenteen parantaminen (12.10. 439 §); ehdotusta liikennelaitoksen kaluston ja vuorotiheyksien lisäämisestä, poikittaisliikenteen parantamisesta ja yksityisten liikenteenharjoittajien linjojen haltuunottamista koskeva valtuustoaloite (26.10. 462 §); eräiden kaupunginvaltuutettujen metroliikenteen hoitamista koskeva ehdotus (26.10. 463 §); kansaneläkeläisten liikennelaitosalennuslippujen myöntämistä harkitsevan toimikunnan mietintö (26.10. 464 §); Suomenlinnan liikenteenhoidon jatkosuunnitelmaa koskeva Muinaistieteellisen toimikunnan kirjelmä (26.10. 466 §) sekä puolustusministeriön ja Valmet Oy:n tarjous omistamiensa Suomenlinnan Liikenne Oy:n osakkeiden myymisestä kaupungille (21.12. 538 §).

33. Teurastamolaitoksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Teurastamolaitoksen lautakunnan kokoonpanossa ei v. 1971 tapahtunut muutoksia. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apul.kaup.joht. Gunnar Smeds.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 15 kertaa ja sen käsittelemien asioiden pykäläluku oli 199. Lähetettyjä kirjeitä oli 24.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon: teurastamolaitoksen hankintojen raha-arvon ylärajan määrääminen sekä lasku- ja maksuasiakirjojen hyväksyjien nimeäminen (29.1. 5, 7 §); kukkatukkuhallin vuokraaminen Tukkuliike O. Muikulle (29.1. 15 §); syväjäädyttämön laajentamissuunnitelman sekä jäähdytys- ja jäädytyslaitteiden ynnä eristystöiden urakoiden tarjouspyyntöjen tekeminen ja tarjousten hyväksyminen sekä tilausten tekemisen antaminen toimikunnan tehtäväksi (29.1. 16, 17 §, 19.2. 35 §, 28.5. 98 §, 2.6. 104 §, 17.12. 197 §); vihannestukkutorin laajentaminen (19.2. 42 §); Suomen Hiilihappoteollisuus Oy:lle vuokratun alueen vuokra-ajan pidentäminen (16.4. 70 §); valmistelevan jaoston asettaminen v:n 1972 korjaustöitä varten (16.4. 72 §); alueen vuokraaminen kalasatamasta Helsingin Kauppiaat Oy:lle noutotukkurakennuksen rakentamiseksi sekä rakennuspiirustusten hyväksyminen (7.5. 79 §, 17.12. 196 §); liikemies Unto Hippeläisen oikeuttaminen harjoittamaan liiketoimintaa teurastamolla ja sen alueella (18.6. 109 §); oikeuden myöntäminen kalapäivän pitämiseen Verkkosaaren kalatukkukeskuksessa (18.6. 114 §); siipikarjateurastamon vieressä olevan jäätehtaan vuokraaminen Karjakunnalle (20.8. 131 §); vuokrasopimusten jatkaminen Teurasrehu Oy:n ja Rasvatuote Oy:n kanssa sekä alueen vuokraaminen ensinmainitulle tehdashallia varten (15.10. 155, 156 §, 19.11. 173 §); alueen vuokraaminen Helsingin Kauppiaat Oy:lle ns. Agroksen alueelta (15.10. 163 §); teurastuksen yhteydessä vahingoittuneen ja hylätyn sian korvaaminen (19.11. 180 §); työnantajajäsenten valitseminen tuotantokomiteaan toimikaudeksi 1972–1973 (19.11. 181 §) sekä Marimekko Oy:n vuokrasopimuksen jatkaminen ja rakennuslupahakemuksen puoltaminen (17.12. 191 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemät esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: kahden viranhaltijan lähettämistä opintomatkalle ulkomaille (29.1. 20 §, 17.9. 144 §); edustajan valitsemista Suomen Kunnallisten Teurastamoiden Yhdistyksen vuosikokoukseen (19.2. 33 §); ansiomerkin anomista teurastaja Saaristolle (19.2. 37 §); kalatukkukeskuksen hoitaja Kettusen vapauttamista suorittamasta korvausta koiran aiheuttamasta vahingosta (16.4. 68 §); teurastamolaitoksen esimiehen ja apulaiskirjanpitäjän virkojen avoimeksi julistamista ja täyttämistä (16.4. 69 §); talousarvio- ja laitoksen pääomamenoehdotusta v:lle 1972 (28.5. 99 §, 20.8. 135 §); Helsingin Kauppiaat Oy:lle kalasatamasta vuokratun alueen vuokra-ajan pidentämistä 10 v:ksi (17.9. 145 §)

sekä syväjäädyttämön lisärakennuksen piirustusten hyväksymistä (17.9. 146 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettiin mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot: kukkakauppias Ilona Peltosen korvausanomusta teurastamolaitoksen alueella tapahtuneen kaatumisen johdosta (16.4. 75 §); taksa- ja maksukomitean mietintöä (2.6. 103 §); Helsingin Seudun Kukkakauppiaat r.y:n kirjelmiä ostajan tunnuksen käytöstä ja valvonnasta kukka- ja vihannestukkutorilla (18.6. 108 §, 19.11. 175 §); tutkimusta kunnallisen yritystoiminnan tuottavuudesta v. 1958–1970 (20.8. 130 §) sekä autonkulj. Tuomisen anomusta maksuvapautuksen saamiseksi hänelle maksettavaksi määrätyistä erilaisista maksuista (17.12. 189 §).

34. Elintarvikekeskuksen lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Elintarvikekeskuksen lautakunnan kokoonpano oli v. 1971 muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että jäseniksi palokers. Väinö Nisosen tilalle tuli toimits. Mauno Aikio 10.3. alkaen ja kauppaneuvos Tauno Väyrysen tilalle ekon. Esko Pihlström. Varapuheenjohtajana Nisosen tilalla toimi kotitalousop. Marjatta Kahiluoto.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa ja käsiteltyjen asioiden pykäläluku oli 152.

Edellisvuonna lautakunnan ja laitoksen johtosäännön uudistamista varten asetetun jaoston ko. asioita koskevat ehdotukset valmistuivat pääosaltaan kertomusvuoden aikana.

Päätökset. Lautakunnan tekemistä tärkeimmistä päätöksistä mainittakoon mm.: elintarvikkeiden yhteishankintojen hyväksyminen (20.1. 12 §, 17.2. 22 §, 31.3. 41 §, 28.4. 55 §, 19.5. 67, 68 §, 17.6. 81 §, 6.10. 110 §, 20.10. 124 §); kansakouluihin tarvittavien pakasteruokien, ammattikouluihin tarvittavien einesruokien ja elintarvikekeskukseen tarvittavan kuoritun perunan hankinta kulutuskaudeksi 1971–1972 (17.6. 80, 82 §, 6.10. 111 §) sekä vastauksen antaminen liikennelaitoksen henkilökunnan lähettämään, ruokaloitten hoitoa koskevaan kirjelmään (17.11. 138 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat mm. seuraavia asioita: kaupungintalon keittiön laitteiston täydennyshankintoja (17.2. 24 §); lautakunnan ja laitoksen toimintakertomuksia (31.3. 42, 43 §); laitoksen v:n 1972 talousarviota(19.5. 71 §) sekä myyntioikeuden myöntämistä laitokselle kaupungin tiloissa järjestettävissä tilaisuuksissa (17.6. 83 §).

Lisäksi tehtiin esitys yleisten töiden lautakunnalle laitoksen jäähdytyshuonetta ja tavarankuljetusjärjestelyä varten varattavasta määrärahasta (17.2. 25 §) sekä palkkalautakunnalle ruokaloitten myyntihintojen vahvistamisesta luontoissuoritussäännön edellyttämien hinnoitteluperusteiden mukaisiksi (6.10. 112 §).

Lausunnot kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: kaasulaitoksen ruokalan hoitamista (31.3. 45§); käyttöomaisuuden arvostustoimikunnan mietintöä (28.4. 56 §); poliisivankilan ruokailuhuollon järjestelyä (28.4. 57 §); maksu- ja taksakomitean mietintöä (17.6. 84 §) sekä rakennusviraston Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen ja Munkkisaaren työtukikohdan ruokalanpidon järjestämistä (1.9. 96, 97 §).

Väestönsuojelulautakunnalle annettiin muonituksen järjestämistä evakuointitilanteessa koskeva lausunto (31.3. 46 §).

Lautakunnan kokouksissa *merkittiin tiedoksi ja noudatettavaksi* mm. seuraavat lautakuntaa koskevat asiat: henkilökuntaruokaloitten myyntihintojen tarkistaminen (20.1. 9 §, 17.2. 21 §); virastojen ja laitosten huomion kiinnittäminen kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston toimimiseen kau-

pungin rationalisointitoiminnan koordinointielimenä (17.2. 21 §); toimenpiteiden jatkaminen elintarvikekeskuksen toiminnan kehittämiseksi sen kannattavuuden parantamista varten (31.3. 39 §); esityksen tekeminen poliisilaitokselle mahdollisuuksien tutkimisesta tehostaa ja parantaa poliisivankilan ruokailuhuoltoa (1.9. 93 §); kaupungin edustajan nimeäminen rakennushallituksen asettamaan suurkeittiöstandardien kehittämistä valvovaan asiantuntijaelimeen (1.9. 93 §) sekä kaupungin henkilökunnan ruokailukysymyksen selvittäminen (1.9. 95 §).

Lautakunta kehotti elintarvikekeskusta *ryhtymään toimenpiteisiin* mm. seuraavien kaupunginhallituksen päätösten johdosta: elintarvikkeiden ja ruoan myynnin järjestäminen omakustannushinnoin muillekin kuin kaupungin palveluksessa oleville toistaiseksi niissä tilaisuuksissa, joiden järjestämiseen kaupungin tiloissa on saatu ao. lupa (1.9. 95 §) sekä rakennusviraston Munkkisaaren työtukikohdan ruokalanpidon järjestämisestä huolehtiminen (17.11. 134 §).

Lautakunta tutustui kokoustensa yhteydessä eri laitosten toimipaikkoihin (28.4. 63 §, 17.6. 90 §, 20.10. 131 §, 17.11. 142 §).

35. Metrotoimikunta

Toimikunnan kokoonpano, kokoukset ym. Metrotoimikunta toimi v. 1971 edelleen alkuperäisessä, v. 1967 asetetussa kokoonpanossaan.

Toimikunta kokoontui vuoden aikana 33 kertaa ja sen käsiteltävänä oli 454 asiaa.

Esittelijänä toimikunnassa oli toim.joht. Unto Valtanen ja sihteerinä varat. Martti Palmén.

Metrotoimikunnan tekemistä merkittävimmistä *päätöksistä* mainittakoon mm. seuraavia asioita koskevat: Roihupellon varikkoalueen yleissuunnittelu- ja huoltohallin luonnossuunnittelusopimuksen täydentäminen sekä varikkovaihtoehtojen yleissuunnitelmaluonnosten tilaaminen (14.1. 6 §); sopimuksen solmiminen metroliikenteen ohjauksen ja valvonnan periaatteita, käyttöorganisaatiota sekä keskusohjauksessa tarvittavia laitteita koskevan tutkimuksen suorittamisesta (14.1. 15 §, 30.4. 170 §); Sörnäisten, Kulosaaren ja Hiihtäjäntien metroasemien suunnittelun sekä Siilitien aseman luonnossuunnittelun jatkaminen (21.1. 24 §, 3.2. 40 §, 30.4. 167, 168 §); Hakaniemen ja Sörnäisten asemien sekä metrotunneliosuuden Siltasalmi–Junatie rakennussuunnitelmien edellyttämien geoteknillisten lisätutkimusten suorittamista koskeva sopimus (25.2. 67 §); koeradan aitaussuunnitelman ja Kalasataman metroaseman esiluonnossuunnitelman hyväksyminen (25.2. 68 §, 12.7. 262 §); koeradan lisälouhinta- ja kallionvahvistustöitä koskevien yksikköhintaurakkasopimusten tekeminen, samoin sopimusten, jotka koskivat verhous- ja istutustöitä, Junatien tunneliliittymän ja Hakaniemen työtunnelin rakennustöitä, Kulosaaren metrosillan meripenkereen ruoppaustyötä sekä Englantilaiskallion louhintatyötä (25.2. 75 §, 21.5. 202, 205, 206 §, 14.6. 227 §, 30.6. 250 §, 1.9. 314 §); käytetyn ratatyövaunu- ja raiteentukemiskoneen ostaminen lisälaitteineen ja varaosineen valtionrautateiltä (25.2. 76 §, 5.4. 130 §); 11 000 m³:n raidesepelimäärän tilaaminen Lohjan Kalkkitehdas Oy Rudukselta (25.2. 77 §); metron opastus- ja informaatiojärjestelmän yleissuunnittelua koskevan sopimuksen solmiminen (5.3. 89 §); ulkoalueen suunnittelusta tilaajalle aiheutuvien yksikköhintojen tarkistaminen sekä täydennettävistä työpiirustuksista, mittaustöistä sekä urakkatarjousten pyytämiseen välttämättömien asiakirjojen laatimisesta aiheutuvien lisätöiden tilaaminen ulkoalueen projektiryhmältä (5.3. 92 §); sopimusten solmiminen metron ensimmäisen vaiheen liityntäliikenteen tutkimus- ja suunnittelutyöstä sekä suunnittelun jatkotyöstä (5.4. 129 §, 24.11. 419 §); liikennejärjestelytöiden tilaaminen rakennusvirastolta (22.4. 152 §); Naurissalmen metro- ja katusiltojen yleispiirustusten laatiminen (22.4. 153 §); koeradan aitaustyötä ja kaapelointia sekä ns. Huoltoasemakallion louhintatyötä koskevien urakkasopimusten tekeminen (22.4. 158 §, 12.5. 188 §, 14.10. 363 §); metron keskusta-alueen luonnossuunnittelutehtävän valmistelujen suorittamista koskevan sopimuksen solmi-

minen (30.4. 165 §); Hakaniemen metroaseman luonnossuunnittelutehtävien laajentamisesta aiheutuvien lisäysten ja muutosten tekeminen suunnittelusopimukseen (30.4. 171 §); sopimusten tekeminen Hakaniemen työtunnelin ja Junatien tunneliliittymän rakentamiseen liittyvistä tärinä- ja geodeettisista mittauksista (12.5. 186, 187 §, 21.5. 204 §); koeradan pehmeikkösillalle tehtävien betonisten suojakiskopalkkien edellyttämän lisärakennustyön tilaaminen (12.5. 189 §); metrovaunujen nostoon tarvittavien pylväsnostureiden hankkiminen (12.5. 190 §); koeradan aitaus-, istutus- ja verhoustöiden asiantuntijavalvontaa, laadunvalvontaa ja mittaustöitä sekä Kulosaaren ja Junatien metrosiltojen mittauksia ja laadunvalvontaa koskevien sopimusten tekeminen (21.5. 201 §, 15.9. 326 §); sopimusten tekeminen tunneliliittymän rakennustyönaikaisesta asiantuntijavalvonnasta ja lisäsuunnittelusta (21.5. 203 §); sopimuksen solmiminen De Leuw, Cather and Company of Canada Ltd -yhtiön kanssa erikoisasiantuntemuksen saamiseksi metrojärjestelmän suunnittelutyöhön (21.5. 207 §); muutoksen tekeminen Sörnäisten metroaseman luonnossuunnittelua koskevaan sopimukseen (14.6. 228 §); sopimuksen solmiminen suurten pysäköintilaitosten sijoittamista Kalasataman, Hiihtäjäntien ja Siilitien asemien yhteyteen koskevasta tutkimustyöstä (12.7. 262 §); keskustan peruslinjan yleissuunnitelmaluonnoksen ja huipputuntiennusteen laatimista koskevan sopimuksen solmiminen (12.7. 264 §); metroasemien väestönsuojaovien koneteknillisen suunnittelu- ja tutkimustyön tilaaminen (29.7. 281 §); Junatie–Koerata -alueen suunnittelussa tarvittavia lisäpohjatutkimuksia koskevan työn tilaaminen (19.8. 298 §); Hakaniemen työtunnelin urakkasopimuksen siirtäminen toiselle yhtiölle (19.8. 299 §); Kulosaaren asematunnelin ja Kipparlahden metrosillan suunnittelua koskevan sopimuksen tekeminen (1.9. 315 §); Hakaniemen metroaseman pääpiirustus- ja urakkavaiheiden suunnittelua koskevan sopimuksen allekirjoittaminen (15.9. 329 §); suunnittelu- ja rakentamisvaiheen nykyistä tehokkaampien yhteenkytkentämahdollisuuksien selvittäminen ja tutkiminen metroasemien rakentamisessa (15.9. 330 §); ulkoalueen syöttöasemia koskevan suunnittelusopimuksen solmiminen (14.10. 360 §); Venesatamantien suunnittelu- ja rakennustyön tilaaminen rakennusvirastolta (14.10. 361 §); sopimusten tekeminen ns. Huoltoasemakallion louhintakohteen mittaus- ja laadunvalvontatehtävistä, kallio- ja maaperätutkimuksesta sekä asiantuntijavalvonnasta (14.10. 363 §); sopimusten tekeminen Kamppi–Siltasalmi -ratatunnelin sekä Kaivokadun, Kluuvin ja Kampin metroasemien luonnosvaiheiden suunnittelusta eräiden konsulttiryhmien kanssa (14.10. 364 §, 11.11. 402 §, 9.12. 437 §, 22.12. 449 §); Kulosaaren metrosillan rakentamisesta toimistolle tehtyjen urakkatarjousten hylkääminen (14.10. 365 §); koeradan ja -junan junaohjausjärjestelmän hankintasopimuksen täydentäminen automatiikan osatoimituksen osalta (28.10. 385 §); koeradalla tarvittavan sähkön ostamissopimuksen hyväksyminen (24.11. 414 §); urakkasopimuksen solmiminen koeradan väliaikaisten laiturirakenteiden rakentamisesta (24.11. 416 §); Kulosaaren, Hiihtäjäntien ja Siilitien metroasemien jatkosuunnittelutyön raportin merkitseminen tiedoksi (24.11. 420 §); asemien laituritasojen määrääminen Kaivokadun ja Kluuvin metroasemien jatkosuunnittelussa (24.11. 421 §); metron liikkuvan kaluston muotoilua koskevan suunnittelu- ja tutkimussopimuksen solmiminen (9.12. 436 §) sekä Sörnäisten metroaseman pääpiirustus- ja urakkavaiheiden suunnittelusopimuksen solmiminen (22.12. 448 §).

Esitykset kaupunginhallitukselle koskivat mm. seuraavia asioita: metron ulkoalueen Junatieltä Kulosaaren länsirannalle ulottuvan rataosuuden linjauksen ja korkeusaseman sekä tunneliliittymän yleissuunnitelman ja työnaikaisten liikennejärjestelyjen hyväk-

symistä (21.1. 22, 23 §); metrotoimikunnan ja -toimiston tehtäviä metroasemien suunnittelussa (11.11. 403 §) sekä hakemusta Uudenmaan lääninhallitukselle pakkolunastuksen toimittamisesta Hakaniementori–Junatie välisellä metrotunneliosuudella maanalaisten tilojen haltuunottamiseksi (9.12. 431 §).

Kiinteistölautakunnalle ja satamalautakunnalle tehdyt esitykset koskivat oikeuden saamista metron Junatieltä Kulosaaren länsirannalle ulottuvan rataosuuden työalueiden käyttöön (30.4. 169 §).

Kaupunginhallitukselle annetut *lausunnot* koskivat mm. seuraavia asioita: metron koeradan rakennustöiden keskeyttämistä Viikin eritasoristeysalueen pohjoispuolella (14.1. 8 §); metroaseman arkkitehtuurikilpailun järjestämistä (14.1. 11 §); itäisen aluekeskuksen sijoitusta (3.2. 42 §, 11.11. 400 §); metron keskusta-aluelinjausta (22.4. 161 §); metrotunnusta (19.8. 293, 294 §); Postipankin suunnitelmaa yhdystunnelin rakentamiseksi Fabianinkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun alitse (19.8. 295 §); vuositilintarkastajien kertomusta v:n 1970 tilintarkastuksesta (19.8. 296 §); metron rakentamisaikataulun ja rahoitussuunnitelman esittämistä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi (30.9. 342 §); kaupungin asuntotuotanto-ohjelmaa vuosiksi 1972–1976 (11.11. 399 §) sekä Huopalahden–Martinlaakson radan ja asemien suunnittelua ja rakentamista (9.12. 430 §).

HAKEMISTO

Sivu

Aallonmurtajan rakentaminen Valassaareen ... 326
Agroksen alue, maapohjan pääoma-arvon vahvistaminen, vuokralleanto ... 346, 491
Ahlströmin, Rafael, rahaston korkovarojen käyttö ... 220
Ahtelan toipilaskoti ... 22, 247
AIESEC-harjoittelijoiden sijoittaminen ... 132
Aikakauslehden, kunnallisen, julkaisemista koskeva aloite ... 7
Aitaaminen, Suursuon erään tontin, aitojen ym. rakentamisluvat ... 284, 309, 396
Ajonopeus, sen muuttamista eräillä katuosuuksilla tarkoittava aloite ... 81
Akademiska Sångföreningen, kuorokorokkeen lainaaminen sille ... 254
Aleksanterinkadun muuttaminen kokeiluluonteisesti jalankulkukaduksi, valitus ... 312
Alennusliput, liikennelaitoksen ... 342
Algol Oy, varastoalueen vuokralleanto ... 328
Alko Oy, asematunnelin aukioloajat ym. ... 363, 469
» » myymälän sijoittamisesta ja ravintolain anniskeluoikeuksista annetut lausunnot 363, 469
Alkoholistihuolto, huonetilojen vuokraaminen Suoja-Pirtti yhdistykselle ... 190
» Pelastusarmeijan hoitokodin vuokrasopimuksen jatkaminen ... 189
» Sillanpirtin hoitokotia koskeva sopimus ... 188
Alkoholistihuoltotyön, vapaaehtoisen, tukeminen ... 438
Alkoholitarkastajien, kunnallisten, tehtäväpiirit ... 122
Aloite aikakauslehden, kunnallisen, julkaisemiseksi ... 7
» ajonopeuden vahvistamiseksi 60 km:ksi tunnissa eräillä katuosuuksilla ... 81
» apukoulun vapaaehtoisten IX luokkien perustamiseksi ... 110
» autolinjojen n:o 55 ja 19 jatkamiseksi ... 97
» elokuvateatterin vuokraamiseksi Suomen Elokuva-arkistoa varten ... 111
» eläkeläisten ruokailupalvelun järjestämiseksi ... 110
» esikaupunkien joukkoliikenteen ottamiseksi kaupungin hoidettavaksi ... 85
» henkilöautoliikenteen, yksityisen, kieltämiseksi keskustassa Helsinki-päivänä ... 82
» historiallisten paikkojen ja julkisten rakennusten merkitsemiseksi ... 41
» hoitoapulaisten palkkaamiseksi kotisairaanhoitotyöhön ... 109
» Huopalahdentien liikennevalojärjestelmän täydentämiseksi ... 80
» ilmaiskuljetuksen järjestämiseksi hoitokoteihin ym. ... 98, 109
» itäisen sairaalan arkkitehtuurikilpailun ja rakennussuunnittelun järjestämiseksi ... 109
» jengityöpisteiden järjestämiseksi ... 42
» joukkokuljetusliikenteen kaluston hankkimiseksi, poikittaislinjan avaamiseksi ym. 82, 112
» julkisen liikenteen ajokaistojen käytön sallimiseksi vuokra-, poliisi- ym. autoille ... 84
» kansa- ja kansalaiskoulujen oppilaiden käynneistä kaupungin museossa ym. ... 38
» kansakoulujen alaluokkalaisten läksyjenluvun opastuksen järjestämiseksi ... 110
» kansanäänestyksen toimittamiseksi Helsingissä ... 8
» katujen talvipuhtaanapidon tehostamiseksi ... 49
» kaupungin asukkaiden sekä suunnittelijoiden ym. informaatiovuorovaikutuksen tehostamiseksi ... 71
» kaupungin eri palvelusten tarjoamiseksi vuoro-, ilta- ym. työtä tekeville ... 31
» kaupunkilaisia palvelevan neuvonnan ja tiedotustoiminnan kehittämiseksi ... 7
» kesäkahvilan rakentamiseksi Arkadian puistikkoon ... 69
» kodinhoitajien virkojen perustamiseksi ... 109
» kokoustilojen saamiseksi kouluista ym. yhdistysten käyttöön ... 39
» KOM-teatterin tukemiseksi ... 111
» korotetun määrärahan merkitsemiseksi kaupungin asuntotuotantoa varten ... 112
» kunnallisen lastentarhaseminaarin perustamiseksi ... 33, 201
» kunnallislain eräiden säännösten muuttamiseksi ... 3
» kuulovikaisten koululaisten ym. kuljetuksen järjestämiseksi ... 97

Aloite kyselytuntien käyttöön ottamiseksi valtuustossa ... 3
» lasten kesäsiirtolatoiminnan ja siitä tiedottamisen tehostamiseksi ... 33
» Leninin muistomerkin saamiseksi Leninin puistoon ... 111
» liikennelaitoksen vuosikortin hinnan alentamiseksi ... 113
» liikunta- ja kulttuuriharrastusten keskustalon rakentamiseksi ... 110
» liikuntavammaisten kuljetuksen parantamiseksi ... 98
» luokkaretkille saapuvien koululaisten yöpymis- ym. mahdollisuuksien parantamiseksi ... 37
» Luukkaan golf-kenttäsuunnitelman tutkituttamiseksi ym. ... 111
» maksuttomaan joukkokuljetusliikenteeseen siirtymiseksi Helsingissä ... 85
» metrolinjauksen vaihtoehtojen tutkimiseksi ja rakentamisaikataulun laatimiseksi 101, 113
» metron koeradan rakennustöiden keskeyttämiseksi Viikissä ... 101
» metrotunnuksen valinnan muuttamiseksi ... 102
» Myllypuron urheilupuiston rakentamiseksi ... 111
» määrärahan varaamiseksi sydänambulanssitoimintaa varten ... 109
» nuorten, päihteitä käyttävien, selviämisaseman aikaansaamiseksi ... 110
» paikallisneuvostojen perustamiseksi ... 112
» peruskoulun opetusohjelmakomitean mietinnön ym. hankkimiseksi opettajille ... 110
» pienasuntojen tarpeen huomioonottamiseksi asuntotuotannossa ... 112
» puistoalueiden luovuttamiseksi pallokentiksi ... 43
» pysähtymistilojen varaamiseksi keskustan liikekortteleissa ... 81
» päihdeneuvottelukunnan asettamiseksi ... 29
» pääkaupunkien, Pohjoismaiden, tärkeiden päätösten seuraamiseksi ym. ... 11
» päätösvallan käytön selvittämiseksi liikennejärjestelyasioissa ... 79
» ravitsemusterapeutin viran perustamiseksi kaupungin sairaaloihin ... 21
» retkeilyreitin rakentamiseksi Vanhankaupunginlahden ympärille ... 43
» selvityksen antamiseksi kaupungin rakennushankkeiden kustannuksista ... 45
» sotainvalidien käyttämiseksi pysäköinninvalvontatehtävissä ... 80
» Suomenlinnan liikenneyhteyksien parantamiseksi ... 100
» Säästöpankinrannan kunnostamiseksi ym. ... 43
» taideteosten ostamiseksi ja ao. apurahojen korottamiseksi ... 111
» taksiliikenteen oikeuttamiseksi käyttämään pysähtymiskiellon alaisia katuosuuksia ... 83
» tiedotustoiminnan tehostamiseksi ... 6
» tonttien varaamiseksi Lauttasaaresta vanhusten hoivakoteja varten ... 65
» tutkimuksen suorittamiseksi pysyvien toimikuntien asettamisesta ym. ... 5
» » » toimistotyötä tekevien palkka- ym. olosuhteista ... 13
» Vallilan virastotalon rakentamiseksi ... 111
» valtuuston esityslistojen jakamiseksi varavaltuutetuille ... 5
» » kokouksissa tehtyjen ponsiehdotusten monistamiseksi ... 4
» vanhusten päiväkotitoiminnan järjestämiseksi ... 26
» » virkistystoiminnan järjestämiseksi ... 28
» veneiden ja alusten talvisäilytyksen järjestämiseksi ... 44
» yksityisten liikenneyhtiöiden hankkimiseksi kaupungin omistukseen ... 112
» yksityisyrittäjätoimintoja koskevan tutkimuksen suorittamiseksi ... 33
Aloitetoimikunta, jäsenen nimittäminen toimikuntaan ... 363
Aloitetoiminta, määräraha palkkioiden maksamiseen ... 131
Aloitteet, keskeneräiset, niiden käsittelyä koskeva valitus ... 5, 118
Alueiden ja rakennusten määrääminen yleisten töiden- ja kiinteistölautakunnan hallintoon 230, 373
» siirtäminen satamalautakunnan hallintoon ... 323
» » sähkölaitoksen hallintoon ... 333
» » teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon ... 331
» » vesilaitoksen hallintoon ... 337
» vaihtoa, ostoa, myyntiä ja vuokraamista koskevat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 53—69, 260—269, 276, 327
» » » » » » » kiinteistölautakunnan päätökset ... 230, 373, 377—388
» vuokra-, järjestelytoimitusten aiheuttamat toimenpiteet ... 278
» vuokralleantoa koskevat satamalautakunnan päätökset ... 483
» » » urheilu- ja ulkoilulautakunnan päätökset ... 472
» yleisten, maanmittaustoimitukset ... 289
Aluelääkärit, palkkiot, päivystystoiminta, huoneistot ym. ... 21, 163
Aluerakennuskohteiden, uusien, suunnittelu ... 72
Aluesiirtojen, kaupungin ja naapurikuntien välisten, mahdollisuutta koskevat selvitykset ... 270
Alukset, kaupungin, kansi- ja konepäällystöä koskevat työehtosopimukset ym. ... 16, 370
» moottorialuksen käyttäminen majoitukseen ... 330
Ammattientarkastustoimisto, virat ja viranhaltijat ... 20, 161
Ammattikoulu, Haagan ... 40
» hammasteknikkokoulu ... 212
» Herttoniemen ... 212

Ammattikoulu, Kampin ... 210
» kähertäjäkoulu ... 40, 140, 212
» Käpylän ... 40, 211
» laboratoriokoulu ... 211
» vaatturikoulu ... 211
» Vallilan ... 209
Ammattikoulutuksen, kehitysvammaisten, järjestäminen ... 209
» ruotsinkielisen, järjestäminen ... 209
Ammattikurssien järjestäminen ammattioppilaitoksissa ... 209
» opettajien tuntipalkkiot ... 208
Ammattioppilaitokset, ks. myös ao. koulun kohdalta sekä Ammattikoulut.
» liikennelaitoksen ammattikoulun perustaminen ... 96
» ohjesäännön muutos, valtionapu ym. ... 40, 208, 209
Ammattioppilaitosten johtokunta, kokoonpano, kokoukset ... 212, 452
» toimisto, virat ja viranhaltijat ... 208
Ammattioppilaslautakunta ... 459
Ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden kauppaa koskevat lausunnot ... 116, 364
Anniskeluoikeuksien myöntämistä ravintoloille koskevat lausunnot ... 363
Ansiomerkit ... 138, 443
Antiikkikaupan harjoittamista koskevat anomukset ... 364
Apurahat, ks. myös Avustukset.
Apurahat, taide- ja kirjallisuus-, jako-ohjeiden muuttaminen ym. ... 41, 224
Aravahuoneistojen ostaminen, myynti ym. ... 294
Arkadian puistikko, kesäkahvilan rakentamista koskeva aloite ... 69
Arkkitehtiliitto, ks. Suomen Arkkitehtiliitto.
Arkkitehtiseminaarin, metroaseman suunnitteluun liittyvän, järjestäminen ... 323
Arpojen myyntiluvat ... 411
Asemakaava, Töölönlahden aluekaavarunkotyön yms. valvomiseksi asetettu komitea ... 141
Asemakaavalain mukaisten korvausten periminen katualueista ... 256
Asemakaavan, eri osa-alueiden, hyväksyminen, muutokset ym. ... 72, 76, 301, 417, 482
Asuintalot, kaupungin vuokratonteille rakennetut, luvat huoneistojen vuokraamiseen ... 386
» vanhusten ... 26, 140
Asunnot, asunnonjakotoimikunnan toimesta jaettavat, jako-ohjeet ... 293
Asunto- ja teollisuustonttien lisäämistä tarkoittava välikysymys ... 77
Asunto Oy Maiju Lassilan tie 2, tonttien myynti yhtiölle ... 62, 377
» » Tallbergin Puistotie 1, pysäköintialueen vuokralleanto ... 281
Asuntolainoja koskevat asiat ... 290, 360, 387
Asuntolat, vanhusten, tontin varaaminen ... 274
» yksinäisten miesten ... 188
Asuntonäyttelyn, pysyvän, järjestäminen ja kustannukset ... 71, 294
Asunto-ohjelmatoimikunta, sen muuttaminen rakentamisohjelmatoimikunnaksi ... 289
Asunto-osakeyhtiöt, Arava-, yhtiöjärjestyksen ja lainaehtojen muuttaminen ... 360
» » kaupungin edustajien valitseminen johtokuntiin, tilintarkastajat ... 362
Asunto-osakkeiden kuuluttaminen haettaviksi ym. ... 294
Asuntorakennustoimintaa koskevat asiat ... 70, 289
Asuntotontit, niiden lisäämistä koskeva välikysymys ... 77
» vuokrien tarkistukset ym. ... 384
Asuntotuotannon rakennusaikaisen luoton korottaminen ... 289
Asuntotuotanto-ohjelma, kaupungin, v. 1971—1975 ... 70
Asuntotuotanto-ohjelmien, pääkaupunkiseudun kuntien, koordinoiminen ... 294
Asuntotuotantotoimistoa koskevat asiat ... 289
Asutuslautakunta, ks. myös Maatalouslautakunta.
» sitä koskevan lain kumoaminen ... 18
» uskottujen miesten palkkiot ... 155
Auroran sairaala ... 22, 164, 168, 170
Autojen paikoituspaikkojen vuokralleanto ym. ... 283, 380, 397
Autot, niiden hankkiminen virastoihin ja laitoksiin ... 128, 477
» » varustaminen vaakunatunnuksella ... 123
» oman auton käytöstä suoritettavat korvaukset ... 137, 169, 205, 370
» vahingonkorvaukset ... 155, 157, 254, 318, 330, 373
» vuokra-auton käyttöoikeus ... 162, 164, 205
Autotalli- ja varastotilojen vuokraaminen virastojen ym. käyttöön ... 123, 407
Avustukset alkoholistihuoltotyötä tekeville järjestöille ... 438
» invalidijärjestöille ... 438
» lahjoitusrahastojen korkovaroista myönnetyt ... 190, 220
» lastentarhoille ... 201
» sanomalehden toimittajille ... 220
» säätiöille, yhdistyksille ym. ... 190, 215, 257, 360
» teattereille, orkestereille ym. ... 220

Avustukset tiehoitokunnille ... 240
» urheiluseuroille ym. ... 157, 212, 221, 230, 471
» vanhainkodeille, perhehoitopotilaiden ja vanhusten lomanvietto- ym. toimintaan 175, 438
» yksityisille kotiaputoimistoille ... 438
» yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille ... 221
» äiti- ja lapsikotitoimintaan ... 438
Avustusmäärärahat, yleishyödyllisten yritysten ym., jakoehdotusta harkitseva komitea ... 140, 221

Barnavårdsföreningen i Finland, avustus ... 201
Betonibunkkereiden hävittäminen ... 404
Boijen sairaala, sairaansijojen vuokraamista koskeva sopimus ... 22
Bromarv, tilan ostaminen pakkohuutokaupalla ... 271

City-kortteli (ns. »makkaratalo»), sen rakennustöitä koskeva asia ... 153
Consolid Oy:n konkurssi ... 233

Desinfioimislaitos ... 164

Eduskuntavaalit, ks. Valtiolliset vaalit.
Edustajien, kaupungin, osallistuminen ulkomaisiin juhla-, neuvottelu- ym. tilaisuuksiin ... 145
» » valitseminen komiteoihin, toimikuntiin ym. ... 142, 333
» » » koulupoliittiseen työryhmään ... 208
» » » maanmittaus-, katselmus- ym. toimituksiin ... 289
» » » yhdistysten, säätiöiden, yhtiöiden ym. jchtokuntiin 274, 362
» kaupunginhallituksen, määrääminen eri hallintoelimiin ... 120
Edustuslinja-auton, kaupungin, käyttö ... 344
Edustustilaisuudet, kaupungin järjestämät ... 145
Ek, Viktor, Oy, alueen vuokralleanto sille Länsisatamasta ... 327
Elanto, Osuusliike, myönnetyt rakennus- ym. luvat ... 307, 309
» » tontin varaaminen liike- ym. tiloja varten ... 272
Elinkeino-oikeuden myöntämisestä annetut lausunnot ... 364
Elintarvikekeskus, henkilökuntaruokalat ... 233
» lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. ... 493
» virat ja viranhaltijat, tuotteiden myynti ... 346
Elintarvikkeiden ja vesinäytteiden tutkimista koskevat sopimukset ... 165
» valvontaa koskevat asiat ... 164, 166, 432
Elokuvat, kaupunkia esittelevät ym. ... 148
» sähkö- ja vesilaitoksen toimintaa esittelevät ym. ... 336, 339
Eläinlääkärit, virat ja viranhaltijat, valtionapua koskeva päätös ym. ... 164—166
Eläintenhuoltopalveluksien tehostaminen ... 166
Eläkeläisten avustukset ... 221
Eläke-Varma, neuvolahuoneiston vuokraaminen siltä, aluevaihto ym. ... 59, 161, 383
Eläkkeet, eräiden työntekijäin poikkeuksellinen eläkeikä, esitys ... 96
Eläkkeitä koskevat asiat ... 16, 137, 165, 368
Energiahuoltotoimikunnan mietintö, kaupungin edustajat ... 332
Ennakkokassat, leikkikenttien ja päivähoitolaitosten ... 197
Ensiaputoiminta, radiopuhelimien hankkiminen sen tehostamiseksi ... 169
Ensisuojat, vuokrasopimusten jatkaminen ym. ... 189
Entiset Punakaartilaiset -yhdistys, punaisten hautapaikan siirto ... 287
Epidemiologian ja keuhkosairauksien opetus kaupungin sairaaloissa ... 22, 24
Erityislastentarhat ... 198, 200
Erityisrasitusten, vanhojen kaupunkien, poistamista koskeva lausunto ... 153
Erottajan kalliosuoja, musiikkiharjoitustilojen vuokralleanto ... 222
Esikoulukokeilu ... 31
Esitykset, ammattioppilaitosten johtokunnan ... 452
» ammattioppilaslautakunnan ... 459
» elintarvikekeskuksen lautakunnan ... 493
» huoltolautakunnan ... 439
» kaupunkisuunnittelulautakunnan ... 415, 417, 419
» kiinteistölautakunnan ... 377, 399, 404, 405, 413
» kirjastolautakunnan ... 461
» kotitalouslautakunnan ... 460
» lastensuojelulautakunnan ... 442
» lastentarhain lautakunnan ... 445

Esitykset, liikennelaitoksen lautakunnan ... 488
» metrotoimikunnan ... 496
» museolautakunnan ... 463
» musiikkilautakunnan ... 465
» nuorisotyölautakunnan ... 467
« palolautakunnan ... 427
» raittiuslautakunnan ... 469
» ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan ... 457
» ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ... 451
» sairaalalautakunnan ... 434
» satamalautakunnan ... 483
» suomenkielisen työväenopiston johtokunnan ... 445
» suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ... 447, 451
» teollisuuslaitosten lautakunnan ... 486
» terveydenhoitolautakunnan ... 432
» teurastamolaitoksen lautakunnan ... 491
» urheilu- ja ulkoilulautakunnan ... 474
» väestönsuojelulautakunnan ... 430
» yleisten töiden lautakunnan ... 476, 478, 480
Esityslistojen, kvston, jakamista varavaltuutetuille koskeva aloite ... 5
Esplanadikappeli ... 220, 287, 409
Espoon kauppala, alueiden osto ja vuokralleanto ... 265, 382
» » elintarvike- ja vesinäytteiden tutkimussopimus ... 165
» » energiahuollon yhteistyötoimikunnan mietintö ... 332
» » kaavoitusta koskevat lausunnot ... 307
» » kunnallistekniikan rakenteiden ym. rakentamislupa ... 274, 285
» » raakaveden hankintaa, tonttien viemäröintiä ym. koskevat sopimukset 51, 308, 338
» » yhteistyö korkeakoulujen kanssa opinnäytteiden käyttämisessä ... 215
Esso Oy, jakeluaseman vuokrasopimus ... 281
Etelä-Suomen Voima Oy, Talosaaren kartanon sähköverkon uusiminen ... 335
Etola Oy, erään vuokrasopimuksen muuttaminen, alueen vuokralleanto ... 68, 383

Finlandia-talo ... 40, 218, 311, 465
Ford Oy, kaapelien asentamislupa ... 90

Geoteknillinen toimisto ... 256
Glorial Oy, aluevaihto, tontin vuokralleanto ... 59, 68
Göteborgin liikennesuunnittelua ym. koskeva tiedotustilaisuus ... 319

Haaga, Pohjois-, aluevaihdot, tonttien myynti ... 58, 59, 62
» » eräiden alueiden osayleiskaavan hyväksyminen ... 72, 301
» » huonetilojen varaaminen nuorisokerhotoimintaa varten ... 223
Haagan ammattikoulu ... 40, 210
Haka, Helsingin Asuntokeskuskunta, aluevaihdot, sopimus ... 55, 62, 377
» » » höyryjohdon rakennuslupa ... 285
» » » Merihakan kunnallistekniikka ym. ... 56, 57
» » » tonttien vuokralleanto, tonttivaraukset ... 272, 381, 383
Hakaniemen halli, muutostöiden loppuunsaattaminen ... 69
» » myymälöiden vuokria ym. koskevat asiat ... 409
Hammasteknikkokoulu ... 212
Hanasaaren voimalaitos, piirustusten hyväksyminen, saastevalvontajärjestelmän toteuttaminen ym. ... 91, 335
Hangon kaupunki, liikennemaksujen tilitykset ... 325
Hankintatoimisto ... 11, 124
Hankkija, Keskusosuusliike, tonttien vuokralleanto ... 65, 381, 382
Harjoittelijoiden palkkaamista koskevat ohjeet ym. ... 131, 132, 192, 369
Hartwall Oy, lahjoitus kaupungille ... 53
Hausjärvi, Ryttylän koulukodin kauppahinnan suoritus ... 271
Hautapaikan, ns. punaisten, siirto Malmin hautausmaalle ... 287
Heinolan saha, tuotantokomitea, henkilökunnan asuntojen vuokrat ... 345
Helikopterikentän rakentaminen sairaankuljetuksia varten ... 178
Helsingin ateljeesäätiö, tontin vuokralleanto ... 67
» Diakonissalaitos, aluevaihto, lainan välittäminen säätiölle ... 57, 104
» Ilmailuyhdistys, lainan myöntäminen sille ... 354
» Invalidien Yhdistys, lainan myöntäminen, lainaehdot ... 104, 355

Helsingin juhlaviikot, näyttelyn järjestäminen ... 225
» Kansankonservatorion Säätiö, lainan myöntäminen ... 352
» Kaukokiito Oy, erään alueen vuokraamispäätöksen raukeaminen ... 283
» kaupungin 400-vuotiskotisäätiö, asuntolatontin varaaminen ... 274
» Kaupunkilähetys, avustus ... 201
» kesäteatterin kannatusyhdistys, avustus ... 220
» koronaarirekisteri, avustus sydäntautiliitolle ... 24, 179
» Kristillinen Työväen Yhdistys, lainan myöntäminen ... 351
» kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö, kesäkoti ... 281, 377
» Kunnallisvirkamiehet ja -toimihenkilöt, kesäkoti ... 377
» Lastenlinnan kuntainliitto, ks. Lastenlinna.
» maalaiskunta, aluevaihdot ... 61, 62
» » elintarvike- ja vesinäytteiden tutkimussopimus ... 165
» » energiahuollon yhteistyötoimikunnan mietintö ... 332
» » raakaveden hankintasopimus, runkovesijohto ... 338
» » sairaansijojen käyttöä koskeva sopimus ... 170
» » sopimukset jätevesien johtamisesta kaupungin viemäriverkkoon ym. ... 50, 248
» » Veromiehen teollisuusalueen rakennuskaavaehdotus ... 302
» Nuorkauppakamari, saunan rakentaminen Lauttasaareen ... 273
» opettajakorkeakoulun ylioppilaskunta, avustus ... 215
» Osuuskauppa, erään alueen luovutussopimus ym. ... 61, 272
» Puhelinyhdistys, tontin vuokralleanto ... 383
» seudun kesäyliopistoa koskevat asiat ... 215, 220
» » opiskelija-asuntosäätiö, tonttivaraus, lainan takaaminen ym. ... 271, 272, 356
» » tieneuvottelukunta, raideliikenteen perusverkon kehittäminen ym. ... 319
» » » tutkimus- ja suunnittelusopimukset ... 234
» » yhteiskuntatutkimus, neuvottelukunta, virat ym. ... 147, 215
» seutukaavaliitto, lausunto sille Tuusulan- ja Keravanjoen jätevesien käsittelystä ... 248
» sotilaspiirin kutsuntalautakunta, kaupungin edustajat ... 362
» tyttökoulu ja Helsingin tyttölukio, sijoituskysymys ... 215
» uudet asuntolat Oy, lainan myöntäminen, piirustusten hyväksyminen ym. ... 188, 354
» Uusi Yhteiskoulu Oy, lainan myöntäminen ... 357
» Vesibussit-yhdistys, myönnetyt liikenneluvat ... 317
» Yliopisto, kaupungin kanssa solmittava yhteistoimintasopimus ... 73, 306
» » kliinisen epidemiologian ja keuhkosairauksien opetuksen järjestäminen 22, 24
» yliopistollinen keskussairaala ... 178, 216
Helsinki-aiheinen valokuvakilpailu, palkintolautakunnan kokoonpano ... 225
» aiheiset elokuvat, kuvateokset, julkaisut ym. ... 148
» mitalien jakaminen ... 138
» palkinto ... 224
» päivän viettoa koskevat asiat ... 82, 147
» viikon säätiö, avustus ... 220
Hengellisten ulkoilmakokousten järjestäminen, lausunto ... 286
Henkilöasiainkeskus, virat ja viranhaltijat ... 130
Henkilöautoliikenteen kieltäminen Helsinki-päivänä keskustassa, aloite ... 82
Henkilökuntalehden julkaiseminen Kallion virastotalossa ... 149
Henkilövuokra-autojen taksan korottaminen ... 318
Hernesaari, korttelin vuokralleanto J. Nurminen Oy:lle ... 90
Hertonäs Svenska Barnträdgård, avustus ... 201
Herttoniemen ammattikoulu ... 212
» sivukirjaston piirustusten hyväksyminen ... 216
» vastaanottokoti ... 192
» öljysatama, öljynerotuskaivon rakentaminen ... 327
Herttoniemi, aluevaihto ... 58
» asemakaavamuutos ... 303
» rakennusten ostaminen ... 259
» tonttien osto, vuokralleanto ym. ... 54, 68, 483
» öljyjohdon rakentamislupa ... 285
Hesperian sairaala ... 23, 168, 172, 181, 276
Hiekkasiilon rakentamista kaupungin maalle koskeva anomus ... 274
Hietalahden halli, myymälöiden vuokralleanto ... 409
Hirvihaaran vanhainkoti ... 185
Historiallisten rakennusten ym. merkitseminen, aloite ... 41
Historian, H:gin sataman ja merenkulun, laatiminen ... 330
Historiateos H:gin kaupungin, sen lahjoittaminen ... 147
Hoitokodit, ilmaiskuljetuksen järjestämistä niihin tarkoittava aloite ... 98
Hoitokoti Teinilä ... 193
Hoitolaitosten suunnittelutoimikunta, sairaalatoiminnan ym. kehittämistä koskeva lausunto 166

Holhouslautakunta ... 155
Huoltoasemat, yleisökäymälöiden valvonta ... 284
Huoltoasematonttien vuokralleanto, jakelulaitteiden pitoluvat ... 281, 390
Huoltokassa, asunnonhankkimislainojen velkakirjamallin muuttaminen ... 356
» sen perimien ja hyvittämien korkojen määrääminen ... 349
Huoltolautakunta, asuntojen vuokraaminen mustalaisperheille ... 180, 439
» kiinteistöjen siirtäminen sen hallintoon ... 180
» kokoonpano, päätökset ym. ... 438
» kuolinpesien omaisuuden vastaanottaminen kaupungille ... 28, 190
» Sillanpirtin hoitokodin määrääminen sen hallintoon ... 377
» vanhustenhuoltolaitosten hoitomaksutaksat ... 25
Huoltotoimen johtajan viran täyttäminen ... 25
Huoltovirasto, huoltotoimistojen piirijaon tarkistaminen ... 439
» sen käyttöön Pavi-kerhohuoneistoa varten osoitetut huonetilat ... 181
» tilapäismajoitustoimintaa ohjaavan yhteistyöelimen huonetilat ... 181
» virat ja viranhaltijat ... 25, 180
Huomionosoitukset, eri henkilöihin kohdistuneet ... 146
Huoneistot, kiinteistölautakunnan virastojen ja laitosten käyttöön osoittamat ... 405
» ostot, eräiden aravahuoneistojen myynti ... 258, 294
» talo-osaston hoitoon määrätyt ... 375
» terveydenhoitolautakunnan tarkastamat ja hyväksymät ... 433
» vuokraaminen ja vuokralleanto ... 162, 163, 276, 386, 408
Huonetilojen luovuttaminen kouluista ja virastotaloista kokous- ym. tarkoituksiin ... 195, 211, 296
Huopalahden—Martinlaakson rataa koskevat asiat ... 240, 305
Huopalahdentien liikennevalojärjestelmän täydentäminen, aloite ... 80
Huutokauppakamari Oy, Kallion, vastuunalaisen johtajan hyväksyminen ... 116
Hyvösen lastenkoti ... 29, 190, 193
Hässelby-säätiö, hallituksen kokous ... 220

»Ihminen puhtaaksi — aineet pois», kampanja ... 196
Iitti, vedenottoon ja vesijohdon rakentamiseen myönnetyt luvat ... 286, 396
Ilman saastumisen rajoittaminen ... 249
Ilmoitukset, kaupungin, niiden välittäminen lehdille ... 125
International Business Machines Oy, tontin ym. myynti ... 63
Invalidijärjestöjen tukeminen ... 438
Irtaimen omaisuuden tarkastus ... 10
Iso-Huopalahden alueen suunnittelutyöt ... 275, 308
Istutukset ym., töiden suorittaminen ... 252
Itä-Helsingin kansalaisopisto, avustus ym. ... 188, 215
» » Sotaveteraanit, tontin vuokralleanto ... 381
Itäinen lääkäriasema, virat, kaluston hankinta ... 177
» sairaala ... 178

Jakomäen lastentarharakennuksen urakkasopimus ... 199
» yhteiskoulun kannatusyhdistys, lainan myöntäminen, takaaminen ... 106, 357, 359
Jakomäki, aluevaihto ... 58
Jalankulkukatukokeilu, Aleksanterinkadun, valitus ... 312
Jengityöpisteiden järjestäminen ym., aloite ... 42
Johtosäännön, kaupunginhallituksen, muuttaminen ... 10
» kiinteistölautakunnan, muuttaminen ... 53
» musiikkilautakunnan, uudistaminen ... 142
» terveydenhoitoviraston, muuttaminen ... 20
» virkaholhoustointa koskevan, laatiminen ... 202
Jollaksen- ja Laajasalontien risteyksen liikennejärjestelyt ... 311
Joukkokuljetusliikenne, ilmaiskuljetukseen siirtyminen, aloite ... 85
Joukkotarkastus syöpätautien toteamiseksi ... 179
Joulukadut, kuusien ym. myyntiluvat ja -paikat ... 411
Julkisen liikenteen, Helsingin seudun, toiminnan kehittäminen ... 309
Julkisten rakennusten ym. merkitseminen nimikilvillä ... 251
Järjestelytoimiston ja työtehoneuvottelukunnan historiikki ... 131
Järvenpää, Tuusulan- ja Keravanjoen jätevesien käsittely, lausunto ... 248
Jäsenmaksut, luottamustoimissa olevien palkkioista maksettavat ... 137
» Suomen Kylmäyhdistyksen ... 346
» » paikallisliikenneliiton ... 344
Jätehuolto, kuljetusten järjestäminen ... 232
Jäteveden johtamiseen kaupungin viemäriin myönnetyt luvat ... 50, 246, 248
Jäteveden puhdistamot ja -pumppaamot, sopimukset ym. ... 50, 234, 249

Jätevesien johtaminen vesistöihin 247, 340
Jäänmurtajat, kesäsijoituspaikat 329
Jäätelönmyyntipaikat, vuokralleanto 410

Kaapelit, asentaminen 90, 284
Kaarela, Etelä-, kaavoitusta ym. koskevat asiat 73
» » määräalan ostaminen 260
» » puistometsän raivaustöiden suorittaminen 404
Kaarelan nuorisokoti 193
Kaasulaitos 95, 340
Kaatopaikat 250
Kaavarunkosuunnitelmat, Myyrmäen, Rastilan, Vartiosaaren 301
Kadun ja viemärin rakentamiskustannusten yksikköhintojen vahvistaminen, rakentamiskorvaukset 46, 256
Kadunnimet, (eräiden) nimien vahvistaminen 302
Kadunnimistön täydentäminen 417
Kadut ja tiet, ks. myös Tiet.
» » » ajonopeuden korottaminen eräillä katuosuuksilla, aloite 81
» » » akselipainotoimikunnan mietintö 235
» » » liikenteen järjestelyä koskevat asiat ..... 309—311
» » » rakennus- ja korjaustyöt ym. 46, 49, 234, 235
» » » talvipuhtaanapidon tehostaminen, aloite, istutukset ym. 49, 239, 252
Kahvila- ja ulkotarjoilualueiden vuokrasopimukset ja pitoluvat 396
Kalanistutus, kaupungin toimesta suoritettava 248
Kalastus, kalavesien huoltotoimenpiteet ym. 230
Kalatukkukeskus, koiran aiheuttaman vahingon korvaaminen 346
Kallio, aluevaihto 58
Kalliolan Kannatusyhdistys, lainan maksujärjestelyt 357
Kallion Huutokauppakamari Oy, vastuunalaisen johtajan hyväksyminen 116
» nuorisokoti 193
» paloasema, saneeraustyöt 19, 156
» virastotalo, henkilökuntalehden julkaiseminen, huonetilojen käyttö 149, 160, 295
Kalliosuojat, ks. Väestönsuojat.
Kampin ammattikoulu 210
» sähköasema, eräiden laitteiden myynti 336
Kannelmäki, asuntokorttelien vuokraaminen valtiolta 276
» kaavoitusta ym. koskevat asiat 73, 301
Kansakoulut, apukoulun vapaaehtoista IX luokkaa koskeva aloite 110
» kasvatusneuvoloita koskevat asiat 202
» kesäsiirtolatoiminta 207
» kiinteistön siirtäminen suom.kiel. kansakoulujen johtokunnan hallintoon 204
» kouluhuoneistoja koskevat määräykset 446, 450
» koulusuunnittelutoimikunnan asettamat jaostot 142
» kuulovammaisten lasten erityisopetus, kuljetusta koskeva aloite 37, 97
» lahjoitukset, urheiluvälineiden hankkiminen ym. 37
» ohjesäännön muuttaminen 35
» opettajien jatkokoulutus 203
» oppilaiden käyntejä kaupunginmuseossa ym. koskeva aloite 38
» peruskoulua koskevat asiat, opetustoiminta, esikoulukokeilu ... 31, 35, 446, 450
» ruotsinkieliset, johtokunnan kokoukset ym. 450
» suomenkieliset, johtokunnan kokoukset ym. 446
» suunnittelu-, rakennus- ja korjaustyöt 37, 142, 205
» valtionavut 203
» virat ja viranhaltijat, palkat, palkkiot 36, 37, 203, 204, 446, 450
Kansalaisopisto, Itä-Helsingin, avustus 215
Kansalaisuus, Suomen, ulkomaalaisten hakemuksista annetut lausunnot 362
Kansanedustajien vaaleja koskevat asiat 20, 159, 409
Kansaneläke- ja lapsilisämaksujen palauttamista kaupungille koskeva asia 136
Kansaneläkelaitos, rakennuslainojen lainaehdot 103
Kansantanssitoiminnan tukeminen 471
Kansanäänestyksen toimittamista Helsingissä koskeva aloite 8
Kansi- ja konepäällystö, kaupungin alusten, työehtosopimukset 16, 370
Kantokykyluokitusta, kuntien, koskeva ilmoitus 361
Kartat, asemakaava- ja tonttijako-, laatimispalkkioiden periminen ym. 308, 405
» kaupungin kartan käyttö yksityisten julkaisuissa 257
Kasarmintorin näyttelyhallin luovuttaminen nukketeatterin käyttöön 254
Kasvatusneuvolat 201
Katajanokka, aluevaihdot, asemakaavakilpailu 55, 269, 300

Katselmukset, kaupungin edustajain osallistuminen maanmittaus- ym. toimituksiin 289
» vuokra- ym. alueilla suoritetut 396, 404
Katualueet, niiden ottaminen kaupungin haltuun, valitukset ym. 268, 379
» » aitaaminen rakennustyötä varten 151
Katukorvausasiat 256, 379
Katurakennusosasto, rakennusvirasto 479
Kaukolämmitys, lämpökeskuksen rakentaminen, tariffien vahvistaminen 92, 336
Kauniainen, elintarvike- ja vesinäytteiden tutkimussopimus 165
Kaunissaari, huviloiden vuokralleanto 472
Kaupan harjoittaminen, lausunnot 116, 364
Kauppahallit 69, 286, 409
Kauppatori, Keisarinnankiven koristeiden kunnostaminen ym. 252
Kauppatorin halli, myyntiluvan myöntäminen eräille tuotteille 409
Kaupungin kehittämisen yleispäämäärät 298
Kaupungin työnantajana luoma, luottamusmiesjärjestelmää vastaava organisaatio 367
Kaupunginarkisto, virat ja viranhaltijat 128
Kaupunginhallituksen diaariin merkittyjen ratkaisemattomien asioiden luettelo 5, 118, 121
» hallinnollisen osaston virat ym. 121
» edustajien määrääminen eri hallintoelimiin 120
» ja eri lautakuntien yhteistyö 120
» johtosäännön muuttaminen ym. 10
» kokoonpano, kokoukset 10, 117, 119, 120
Kaupunginjohtajan virka-asunto, hankinnat 127
Kaupunginjohtajat, sijaiset, virkavapaudet, muotokuvan maalauttaminen 10, 121
Kaupunginkanslia, autotallitilojen vuokraus 123
» virat ja viranhaltijat ym. 11, 117, 121, 123
Kaupunginkirjasto 40, 215
Kaupunginmuseo 217
Kaupunginorkesteri, virat, soitinhankintalainat ym. 142, 218, 353
Kaupunginpuutarha 251, 252
Kaupungintalo, kaluston hankinta, näyttelyn järjestäminen, muutostyöt ym. 123, 127, 225, 295
Kaupunginvaltuusto, aloitteiden käsittelyä koskeva valitus 118
» kokoonpano, kokoukset 1, 3
» sille esitettävien asioiden valmistelu 119
Kaupunginviskaalinvirasto 154
Kaupunkiliitto, Suomen, koulutuskeskuksen sijoituspaikkakysymys 282
Kaupunkimittausosasto, kiinteistöviraston 405
Kaupunkisuunnittelua koskevat asiat 71, 298
Kaupunkisuunnittelulautakunnan ja sen liikennejaoston kokoonpano, kokoukset ym. 415
Kaupunkisuunnitteluvirasto, virat ja viranhaltijat ym. 298, 319
Kehitysvammaiset, ammattikoulutuksen järjestäminen 209
» paikkojen varaaminen opetus- ja työkodista 196
» vaihetyökeskuksen laajentaminen 194
Keilaurheilun tukeminen 471
Kellokosken sairaala 179
Kellosaari, kaasuturbiinilaitoksen piirustusten hyväksyminen 340
Kemijoki Oy, yhtiöjärjestyksen muuttaminen 336
Kengänkiillotuspaikat 411
Kenttien ym. rakentamisluvat 392
Kerava, jätevesien käsittelyä koskeva lausunto 248
Kerhokeskukset, nuorisotoimiston 222
Keräysluvat, eri järjestöille myönnetyt 412
Kesko Oy, valonheitinpylvään asentamislupa 336
Keskuslaitos, Killinmäen 29, 195
Keskuspesula 347
Keskustan vapaa-alueiden käyttöä suunnitteleva komitea ja toimikunta 141
Kesäkahvilat, niiden pitämiseen myönnetyt luvat ym. 396
Kesäsiirtolat, kansakoulujen 140, 207
Kesäyliopisto, Helsingin seudun 220
Kielilainsäännösten rikkomista koskevat lausunnot 313
Kiinteistö Oy Casa Academica, tontin vuokralleanto 383
» » Elimäenkatu 26, rakennuslupaan liittyvä rasite 283
» » Metsäpurontie 12, osakekirjojen osto 361
» » Salpausseläntie 3, huoneistojen vuokraaminen ns. poikamiesasunnoiksi 386
» » Siilitie 14, kaupungille suoritettava osinko, lainan myöntäminen 104, 354, 361
» » Siltakeskus, kaupungin edustajan valitseminen sen hallitukseen 362
» » Teohypo, kellaritilojen enimmäissyvyyttä koskeva asia 309
Kiinteistöjen siirtäminen huoltolautakunnan hallintoon 180
» » kiinteistölautakunnan hallintoon 254

Kiinteistöjen siirtäminen lastensuojelulautakunnan hallintoon ... 191
» » sairaalalautakunnan hallintoon ... 167
» » suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hallintoon ... 204
» » teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon ... 331
» » urheilu- ja ulkoilulautakunnan hallintoon ... 225
» » yleisten töiden lautakunnan hallintoon ... 230
» vuokraaminen, ostaminen, myynti, vaihtaminen ym. ... 53, 258—269, 378
Kiinteistölautakunta, johtosaännön muuttaminen ... 53
» kiinteistöhallinnon saatavien enimmäismäärän vahvistaminen ... 254
» kokoonpano, kokoukset, käyttövarat ... 373
» sen päätösvaltaan kuuluvien kiinteistökauppojen hinnan yläraja ... 258
» tonttien vuokralleanto ... 66
Kiinteistövirasto, eri osastojen toimialaan kuuluvat asiat ... 376— 414
» pysäköinninvalvontaa koskevat asiat ... 255
» virat ja viranhaltijat ... 53, 225
Kiinteän omaisuuden tarkastus ... 9, 118
Killinmäen vajaamieliskeskuslaitos ... 29, 195
Kilpailut, Helsinki-aiheinen kilpailu valokuvaajille ... 225
» Katajanokan asemakaavakilpailu ... 300
» metroaseman arkkitehtikilpailu ... 321
» veistoskilpailu ... 224
Kioskit, kioskikaupan määräysten muutokset ym. ... 69
» niiden vuokralleanto ... 410, 472, 473
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto.
Kirjastolautakunta, kokoonpano, kokoukset, päätökset ym. ... 461
Kirjateollisuusasioimisto Oy, tontin vuokralleanto ... 67
Kirurginen sairaala, helikopterikentän rakentaminen ... 178
Kivelän sairaala ... 170, 435, 437
Kivinokan urheilualue, majojen käyttäminen asumiseen ym. ... 228
Kluuvin galleria, näyttelyjen järjestäminen ... 225
Kodinhoitajat, virkapukukorvaukset ... 109, 181, 366
Koiravero, verovalvojan palkkaaminen ... 129
Koirien ulkoiluttamisalueet ... 252
Kokoustilojen luovuttaminen kouluista yhdistyksille ym., aloite ... 39, 140
Kolariauton asettaminen näytteille ... 318
Kolmisopimus, raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen muutokset ... 338
Komiteain ja toimikuntien asettaminen, täydentäminen, lopettaminen ... 139, 143, 181
Konala, aluevaihto, alueiden ostaminen ... 59, 260
Kone Oy, väestönsuojan rakentaminen ... 159
Konekorjaamo, rakennusviraston, muuttokustannukset, suurparakin tilaaminen ... 233
Konkurssi, Consolid Oy:n ... 233
Konsertti- ja kongressitalo, ks. Finlandia-talo.
Konttiterminaali, Saukon sataman ... 87
Kontula, aluevaihto ... 58
» II lastentarha- ja -seimirakennuksen rakentaminen ... 198
Kontulan Oppikouluyhdistys, lainan myöntäminen ... 357
» perheryhmäkoti, valtionapu ... 196
» vanhustenhuollon keskus, suunnittelua koskeva tutkimus ... 183
Korkeakoulut, opinnäytteiden hyväksikäyttö ... 215
Korkeasaaren liikenteen järjestely ... 317
» Mustikkamaan välisen sillan rakentaminen ... 326
» rakennustyöt ... 230
Koronaarirekisteri, avustus Sydäntautiliitolle ... 24, 179
Korpivaara Oy, tontin vuokralleanto, vuokraehdot ... 89
Kortteleiden ja tonttien korkeuslukujen vahvistaminen ... 308, 417
Koskela, nuorisokodin perustaminen ... 29, 195
Koskelan sairaskoti ... 25, 134, 180, 183
Koski Hl., aluevaihdot ... 61
Kotiaputoimisto, Helsingin, tililuoton korottaminen, avustus ... 350, 438
Kotiavustustoiminta ... 161
Kotikallion lastentarha ja koululasten päiväkoti ... 197
Kotisairaanhoitotoimisto ... 21, 162, 163
Kotitalouslautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 460
» virat, kurssimaksut ... 213
Kouluhammashoitolaitos, viranhaltijain työaika, huoneistojärjestelyt ... 21, 164
Koulunuudistus, opetusministeriön asettama toimikunta, kaupungin edustajat ... 142
Koulupoliittinen työryhmä, pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan, kokoonpano ... 208
Koulusuunnittelutoimikunta, sen jaostot, koulusuunnittelutoimisto ym. ... 141, 207, 208
Kouluterveydenhoito-osasto, virat ja viranhaltijat, työaikajärjestelyt ym. ... 21, 164

Koulutoimi, peruskoulua koskevat asiat ... 35, 110, 141, 208
Koulutuspäivän, kansa- ja oppikoulun opettajien, järjestelyä varten asetettu komitea ... 140
Koulutustoiminta, kurssien ym. luento- ja opetuspalkkiot ... 132
Kriminaalihuolto-yhdistys, lainan myöntäminen ym. ... 192, 352
Kristillisen Orpokodin Kannatusyhdistys, lainan myöntäminen ... 351
Kukkien myyntipaikkojen vuokralleanto ... 410
Kulosaaren kartanon vuokralleanto ... 281, 377
» vanhainkodin muuttaminen päiväkoti-palveluskeskukseksi ... 439
» Yhteiskoulun Oy, lainan takaaminen ... 359
Kulosaari, metrosillan rakentaminen ... 101
Kultaklausuuliehtoisten maanvuokrien periminen ... 384
Kulutusosuuskuntien Keskusliitto, määräalojen ostaminen ym. ... 54
Kuninkaallisen Suomen tykistörykmentin muistomerkin pystyttäminen ... 251
Kunnallinen luottamusmiessopimus, luottamusmiesten lukumäärät ... 367
» sopimusvaltuuskunta, henkilökuntarekisteriä koskeva lausunto, luottamusmiesten lukumäärä ... 134, 137
Kunnallisen jaoituksen muuttamista Helsingin seudulla koskevat selvitykset ... 270
Kunnallislain eräiden säännösten muuttaminen, aloite ... 3
Kunnallisvaaleja koskevat asiat ... 16, 150, 161
Kunnallisverotus ... 107, 129, 361
Kunnanasiamiesten määrääminen, palkkiot ym. ... 129
Kuntasuunnittelurekisteri ... 140, 319
Kuntauudistus, Uudenmaan läänin, sitä koskeva lausunto ... 299
Kuntien ja kuntainliittojen luottotilannetta ym. koskevat yleiskirjeet ... 361
Kuntokilpa, Helsingin ja Tallinnan välinen ... 230
Kuntourheilujärjestöjen tukeminen ... 471
Kuntoutustoimikunta, huoltolautakunnan asettama ... 181
Kuolinpesät, liikaa perityn vaivaisrahan takaisin maksaminen ... 129
» omaisuuden vastaanottaminen kaupungille ... 28, 190
Kuorma-autojen ylikuormia koskeva asia ... 253
» ja pakettiautojen kuljetusmaksun korottaminen, lausunto ym. ... 318
» lavojen käyttöä koskeva sopimus ... 326
Kurssitoiminta, raittiuslautakunnan, luento- ym. palkkiot ... 224
Kustaankartanon vanhainkoti ... 26, 184
Kutsuntalautakunta, Helsingin sotilaspiirin, kaupungin edustajat ... 362
Kuulovammaisten lasten erityisopetus ... 37
Kuusisaari, alueiden ostaminen ... 260
Kuvaamataidetoimikunta ... 224
Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen ja puhdistamon paalutus- ym. työt ... 224, 250
» vesiensuojelu- ja tielaboratorion piirustusten hyväksyminen ym. ... 50, 250
Kyselytunnin käyttöön ottaminen valtuuston kokouksissa, aloite, komitea ... 3, 139
Kårkullan vajaamieliskeskuslaitos, kaupungin rahoitusosuus ... 196
Kähertäjäkoulu ... 40, 140, 212
Käpylä, Puutarha-, sitä koskevat suunnitelmat ... 304
Käpylän ammattikoulu ... 40, 211
» Musiikkiyhdistyksen Kannatusyhdistys, avustus ... 220
» Ravirata, vuokrasopimuksen jatkaminen ... 473
Kätilöopisto ... 179
Käymälät, yleisökäymälöiden rakentaminen, purkaminen ym. ... 252, 284

Laajasalo, alueen myynti, tilojen ostaminen ... 64, 261
» tontin ja vesialueen vuokralleanto ... 68, 483
Laajasalon Lämpö Oy, lainan myöntäminen ... 291
» vanhusten asuintalo ym. ... 186, 439
» öljysatama, alueen vuokralleanto ... 483
Laajasalontien ja Jollaksentien risteyksen liikennejärjestelyt ... 311
Laakson sairaala ... 24, 170, 176
Laboratoriokoulu ... 211
Lahjat, kaupungin saamat ja antamat ... 53, 146
Lahjoitukset kansakouluille ... 37
Lahjoitusrahastojen korkovarojen käyttö ... 191
» uudelleen järjestely, säännöt ym. ... 107
Lainat, asuntolainoja koskevat asiat ... 290, 360, 387
» kaupungin ottamat, myöntämät, lainaehdot ... 103, 348, 350, 355
» takaaminen, maksulykkäyksen myöntäminen ... 104, 271, 356
» yksityisille oppikouluille myönnetyt ... 105, 357
Lainopillinen osasto, kaup.hallituksen, virat ja viranhaltijat ... 122, 123

Laitoskirjastotoiminta, kaupungin kirjaston alainen 216
Laiturit, satamalaitoksen rakennus- ja korjaustyöt 86, 325, 326
» venelaiturit ja laituripaikat ym. 227, 229, 397, 472
Laivapäällystön, M/s Korkeasaaren, työehtosopimus 370
Lapsi-invalidien koulusäätiö, kaupungin edustajan valitseminen isännistöön 363
Lapsilisä- ja kansaneläkemaksujen palauttamista kaupungille koskeva asia 136
Lasten kesänviettomahdollisuuksia koskeva tiedottaminen, aloite 31
» kesävirkistys- ja -siirtolatoiminnan tehostaminen, aloite ym. 33, 200
» kouluikäisten päivähoito 30
» Päivän Säätiö, Linnanmäen huvipuiston vuokranpalautus 284
Lastenhoitajien, lastenseimien, työaikajärjestelyt 370
Lastenhuoltolaitokset 29
Lastenkodit, kaupungin 29, 193
Lastenlinna, lyhennyksen ja koron suorittaminen kiinteistöistä ym. 179
Lastenpsykiatrian alan lääkärit, erikoistumismahdollisuuksien lisääminen, lausunto 168
Lastenpäiväkotien, yksityisten, toimintaa selvittelevä työryhmä 139
Lastenseimien lastenhoitajien työaikajärjestelyt 370
Lastensuojelulautakunta, kiinteistöjen siirtäminen sen hallintoon ym. 191, 196
» kokoukset, päätökset 442
Lastensuojelutoimi, laitosten suunnittelu 192
Lastensuojeluvirasto, virat ja viranhaltijat 29, 191
Lastentarhain lautakunta, kokoukset, päätökset ym. 444
» » virat, päivähoitolaitosten perustaminen, huoneistot ... 196, 198, 258
Lastentarhat, kunnallisen lastentarhaseminaarin perustaminen, aloite 33, 201
» kuulovikaisten lasten kuljetus, aloite 97
» ruoka- ja hoitomaksut, valtionapu 197
» tonttien varaaminen 273
» virat, esikoulukokeilu 29, 31
Lastentarhoja ja -seimiä koskevat asiat 29, 197, 370, 445
Lausunnot, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen seuraavissa asioissa antamat:
alkoholimyymälän sijoittamisesta ja ravintolain anniskeluoikeuksista 363, 469
ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden kaupan harjoittamisesta 116, 364
elinkeinon harjoittamista koskevista anomuksista 364
henkilökuntarekisteriä koskevassa asiassa 134
Huopalahden—Martinlaakson rataa koskevassa asiassa 240
jätevesien käsittelystä Tuusulan- ja Keravanjoen vesistöalueilla 248
kansalaisuuden myöntämisestä ulkomaalaiselle 362
kaupunkien, vanhojen, erityisrasitusten poistamista koskeva 153
liikkuvan kaupan harjoittamisesta 364
ulkomaalaisen oikeudesta omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta 115
Uudenmaan läänin kuntauudistusta koskeva 299
» tieverkkotutkimusta koskeva 299
valtatie n:o 3:n parantamista koskevat tie- ja vesirak.hallitukselle 47
virkistysaluetarpeesta Helsingin lähivaikutusalueella 226
Lausunnot, seuraavien lauta- ja johtokuntien antamat:
ammattioppilaitosten johtokunnan 453
ammattioppilaslautakunnan 459
elintarvikekeskuksen lautakunnan 493
huoltolautakunnan 440
kaupunkisuunnittelulautakunnan 416, 417, 419, 420
kiinteistölautakunnan 378, 400, 405, 414
kirjastolautakunnan 461
kotitalouslautakunnan 460
lastensuojelulautakunnan 443
lastentarhain lautakunnan 445
liikennelaitoksen lautakunnan 489
maatalouslautakunnan 423
metrotoimikunnan 497
museolautakunnan 463
musiikkilautakunnan 466
nuorisotyölautakunnan 468
palkkalautakunnan 371
palolautakunnan 428
raittiuslautakunnan 469
ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan 451
sairaalalautakunnan 435
satamalautakunnan 484
suomenkielisen työväenopiston johtokunnan 455
suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan 448

Lausunnot, teollisuuslaitosten lautakunnan ... 486
terveydenhoitolautakunnan ... 432
teurastamolaitoksen lautakunnan ... 492
urheilu- ja ulkoilulautakunnan ... 474
väestönsuojelulautakunnan ... 431
yleisten töiden lautakunnan ... 476, 478, 481
Lauta- ja johtokunnat, merkkipäivien viettäminen ... 147
Lautakunnat, niiden ja kaupunginhallituksen yhteistyö ... 120
Lauttasaaren eräiden puistoalueiden luovuttaminen pallokentiksi, aloite ... 43
» yhteiskoulun ent. koulurakennuksen muutostyöt ym. ... 22, 139, 172, 271
Lauttasaari, alueiden vuokralleanto, myynti, rakennusten ostaminen ... 63, 260, 483
» asemakaavanmuutos ... 303
» lumensulatuspaikan ja telakan aidan piirustusten hyväksyminen ... 250, 327
» tonttien varaaminen vanhusten hoivakotia varten, aloite ... 65
» täyttöaluetoimikunnan mietintö ... 275
» vedenalaisten kivien räjäyttämislupa ... 396
» vierassaunan rakentaminen ... 273
Lehtien myyntipaikat ... 411
Leikkikenttärakennuksen, Kannelmäen, piirustusten hyväksyminen ... 201
Leikkikentät ... 31
Leimaveron suorittamista erään määräalan kaupasta koskeva valitus ... 270
Leirintäalueet ... 43
Leiritoiminnan, nuorten, tukeminen ... 471
Lemmilän vastaanottokoti ... 193
Lentotapaturmavakuutusmaksut ... 138
Leski- ja orpoeläkekassan myöntämien eläkkeiden tarkistus, sääntöjen muutos ... 11, 16
Liikennejaosto, kaupunkisuunnittelulautakunnan ... 419
Liikennelaitoksen lautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 488
Liikennelaitos, alennusliput, kuukausilippujen käyttöä koskeva sopimus ... 341, 342
» ammattioppilaitoksen perustaminen ... 96
» jäsenmaksut, avustukset ... 344
» kaupungin edustuslinja-auton käyttö ... 344
» liikuntavammaisten ja kuulovikaisten kuljetuksen järjestäminen, aloitteet ym. ... 97, 98, 343
» linja-autolinjoja, pysäkkien siirtämistä ym. koskevat asiat ... 82, 97, 317, 344
» raitiovaunujen ja linja-autojen tilaaminen ... 97, 488
» rakennusten perusparannukset ym., vahingonkorvaukset ... 344
» Suomenlinnan liikenteen järjestely, aloite, sopimus ... 99, 343
» vapaalipun myöntäminen urheiluhallinnollisen konferenssin osanottajille ym. 343
» virat ja viranhaltijat, alijäämän kattaminen ym. ... 96, 340
Liikenneluvat, moottoriveneliikenteen harjoittamiseen myönnetyt ... 317
Liikennemaksut, Hangon kaupungin suorittamat ... 325
Liikennemerkkien kaksikielisyyttä koskeva asia ... 313
Liikennesuunnittelu, »Raideliikenteen perusverkko 1971» -suunnitelma ... 319
Liikennetutkimus ... 79
Liikennevaloja koskevat asiat ... 313
Liikennevalojärjestelmän, Huopalahdentie, täydentäminen, aloite ... 80
Liikenneväylät ja pysäköintialueet, kaavoitusta ja rakennusohjelmaa koskevat selvitykset ... 315
Liikenteen järjestelyä koskevat aloitteet ... 79, 82—85
» » » asiat ... 235, 299, 309, 314
» linja-auto-, sopimus yksityisten liikenteenharjoittajien kanssa ... 341
Liikesivistysrahasto, huoneistojen ostaminen, kauppaehdot ... 258
Liikeväylät, niiden rakentaminen ... 234
Liikuntavammaisten kuljetuksen parantaminen, aloite ... 98
Liljeberg, A. W., Oy, vuokrasopimuksen jatkaminen ... 68
Linja-autojen, hankkiminen liikuntavammaisten kuljetukseen ... 156
» » liikennelaitoksen, hankkiminen ... 97, 488
Linja-autoliikenne, liikennelaitoksen ... 488
» » yksityinen, yhteistariffin vahvistaminen ... 318
Linja-autolinjoja ja -pysäkkien siirtämistä ym. koskevat asiat ... 82, 97, 317, 344
Linnanmäen huvipuiston vuokranpalautus ... 284
Liputuksen järjestäminen ... 254
Lohjan Kalkkitehdas Oy, alueiden ja rakennusten myyntiä koskevat asiat ... 262
Loma- ja ryhmäpuutarha-alueen perustaminen ... 392
Luento- ja opetuspalkkiot ... 132, 370
Lumensulatuspaikan, Lauttasaaren, piirustusten hyväksyminen ... 250
Lunastustoimikunta, Helsingin, palkkiot ym. ... 288
Luokkaretket, koululaisten yöpymis- ja ruokailumahdollisuuksien ym. parantamista koskeva aloite ... 37

Luottamusmiessopimus, kunnallinen, luottamusmiesten lukumäärät 137, 367
Luottamustoimissa olevien palkkioista perittävät jäsenmaksut 137
Luukkaan ulkoilualue 472, 473
Lämpöjohtokanavien ym. rakentamiseen myönnetyt luvat 284
Lämpökeskuksen, huippu- ja vara-, piirustusten hyväksyminen 336
» keskuspesulan, savuhaittojen torjuminen 347
Länsisatama, teollisuustontin vuokralleanto, vuokraehdot 280
» yleis- ja käyttösuunnitelma 87
Lääketieteen opetuksen järjestäminen kaupungin sairaaloissa, esitys 170
Lääkintävoimistelijat, määrävuosilisää koskeva asia 168
Lääkintöhallitus, Auroran sairaalan trooppisten tautien osaston väline- ym. hankinnat 171
Lääkäriasema, itäinen 177
Lääkärien, ulkopuolisten, palkkaaminen päivystystehtäviin 170
Lääkärinpalkkiot, alueläkäreiden, Eeg-lausunnoista suoritettavat 21, 184
Lääkärintodistukset, niiden vaatimatta jättäminen influenssatapauksissa 137
Lääkärintodistuslomakkeiden tilaaminen 125
Lääkärit, alue-, palkkiot, päivystystoiminta, huoneistot ym. 21, 163
» eläin-, virat ja viranhaltijat, valtionapua koskeva päätös 164, 166
» » virkojen eläkeryhmään sijoittaminen 165
» lastenpsykiatrianalan, erikoistumista koskevat järjestelyt, lausunto 168
» palkkaluokkatarkistukset, sosiaalisen palkkaluokan vahvistaminen 135, 365
» sairaala, virat, palkkaus ..... 171—176, 178, 181
» » yksityisvastaanotot sairaaloissa 169, 183

Maaliikennekeskus, Pasilan, piirustusten hyväksyminen, raiteiston rakentamissopimus 87, 327
Maan- ja tontin vuokrien periminen 65, 147, 278, 385
Maanjako-oikeuteen, Turun, valitut jäsenet 70
Maankaivuu- ja louhintatöiden suorittamiseen luovutetut alueet 388
Maanmittaustoimitukset 70, 287, 289
Maanviljelyslyseon Osakeyhtiö, lainan myöntäminen 357
Maaperätutkimusten suorittamiseen myönnetty lupa 396
Maatalouslautakunta, ks. myös Asutuslautakunta.
Maatalouslautakunta, sen tehtävät, kokoonpano, kokoukset ym. 18, 423
Maatalousosasto, kiinteistöviraston 403
Maatilat, kaupungin, viljelyssuunnitelma, pellonvaraussopimukset ym. 403
Maidontarkastamo, virat ja viranhaltijat, maidontarkastuspalkkiot 21, 166
Mainontaa koskevat asiat 412
Mainostoimisto SEK Oy, ilmoitusten välittäminen 125
Maistraatti, virat ja viranhaltijat 18, 150
Maito-, ym. elintarvikkeiden ja vesinäytteiden tutkimista koskevat sopimukset 165
Majoitustoimintaa, tilapäistä, ohjaavan työelimen huonetilat 181
Makkaroiden myyntipaikat, niiden vuokralleanto ym. 410
Maksulykkäyksen myöntäminen Hausjärven kunnalle 271
Maksut, lastentarhojen ja -seimien, lasten päiväkotien hoito- ja ruokamaksujen vahvistaminen 197
» satamassa perittävät, vapaavarasto- ym. maksut 86, 484
» talousveden kuljetusmaksut 338
» vanhustenhuoltolaitosten hoitomaksutaksan vahvistaminen 25
Malmi, alueen ja tontin myynti, tilojen ostaminen, aluevaihdot 58, 63, 260
» katualueiksi merkittyjen alueiden pakkolunastukset 271
» palokaivon poistaminen käytöstä 252
Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy, lainaehtojen vahvistaminen, lainan takaaminen ... 358, 359
» kauppaoppilaitoksen uudisrakennuksen kustannusarvio 271
» lastenkoti 193
» lentoasema, meluhäiriöt 320
» sairaala 170, 172
Mannerheimin Lastensuojeluliitto, huoneiston vuokraaminen Hesperian sairaalan käyttöön ... 276
» » Myllypuron osasto, avustus 201
Mannerheimintien liikenteen järjestely 311
Marian sairaala 22, 170, 172
Marjaniemi, erään kadun alentamista koskeva valitus 234
Martinlaakson-Huopalahden rataa koskevat asiat 240, 305
Matka-apurahat, kaupungin myöntämät 143, 175, 190
Matkailutoimisto 123
Matkakertomukset ja virkamatkat 143, 144, 220
Matkustajalaiturin ja -paviljongin, Eteläsataman, piirustusten hyväksyminen 327
Maunula, aluevaihto 58
» lasten päivähoitolaitoksen perustaminen 197
Maunulan nuorisokoti 195

Meilahti, rakennusten ostaminen ... 259
Mellunkylä, alueiden ja tilojen ostaminen, myynti ... 54, 64, 261
» lainhuudatusleimaveroa koskeva valitus ... 270
Meluntorjuntaa koskevat toimenpiteet ... 249, 320
Menot, yhdistelmä talousarvion menoista ja tuloista ... 114
Merihakan alueen kunnallisteknilliset työt, sopimus ym. ... 56, 57
Metallikutomo Oy, vuokrasopimuksen muuttaminen ... 68
Metallitoimi Oy, tontin ja alueen myynti ... 63
Metroa koskevat asiat ... 100, 101, 102, 321
» Puotinharjun metro-osuuden rakentamisaikataulun ym. laatiminen, aloite ... 113
Metroasemien suunnittelu, arkkitehtikilpailu ym. ... 321, 323
Metrotoimikunta, V. Rokkasen valitusta koskeva KHO:n päätös ... 101
Metrotoimikuntaa ja -toimistoa koskevat asiat ... 100, 320, 387, 495
Metsälä, sähkölinjan rakentamislupa ... 285
Metsäosasto, kiinteistöviraston ... 404
Metsärinteen vanhainkoti Oy, kaupungin edustajat ... 363
Metsästyksen ja riistanhoidon järjestelyt ... 404
Mielentilatutkimukset, niiden suorittaminen Nikkilän sairaalassa ... 174
Mikrofilmausta, teknillisten piirustusten, selvittelevä toimikunta ... 139
Moottoriajoneuvokorjaamo, rakennusviraston, sen rakentaminen ym. ... 47
Moottorialuksen käyttäminen majoitukseen ... 330
Moottoriteitä koskevat asiat ... 91, 220, 238, 316, 318
Moottoriveneliikenne, liikenneluvat ... 317
Muistomerkit ... 251
Munkkiniemen yhteiskoulu, lainojen takaaminen ... 105
Munkkiniemi, aluevaihto, tontin ja puistoalueen myynti ... 57, 63
» pohjatutkimuksen suorittamiseen myönnetyt luvat ... 396
Munkkivuoren lastentarha ... 198
Muotokuvan, kaup.joht. Uskin, maalauttaminen ... 121
Museolautakunta, kokoonpano, kokoukset ... 463
Musiikin järjestäminen aluelääkärin vastaanottotiloihin ja Uimastadionille ... 163, 472
Musiikki- ja kansantanhuesitysten järjestäminen Esplanadikappelin lavalla ... 220
Musiikkilautakuntaa ja kaupunginorkesteria koskevat asiat ... 142, 218, 220, 353, 465
Mustalaislähetys, alueen vuokralleanto ... 382
Mustalaisten asuntotilanteen helpottaminen ... 180, 439
Mustikkamaan urheilupuisto ... 228, 473
Muuntamot, rakennusten purkaminen ... 336
Myllypuro, tontin vuokralleanto ... 67
Myllypuron kalliosuoja, nuorisotoimiston käyttöön varatut tilat ... 223
» Oppikouluyhdistys, lainan myöntäminen ja takaaminen ... 106, 357
» sairaskoti ... 26, 185
» vanhusten asuintalo ... 185
Myyjäisten ym. järjestäminen ... 411
Myyrmäki, kaavarunkosuunnitelma ... 301
Mäkelänrinteen yhteiskoulu, opetuksen uudistussuunnitelmat ym. ... 214

Naapurin lastentarha ... 197
Naulakallion vastaanottokoti ... 193
Nikkilän sairaala ... 23, 169, 174
Nilsiänkadun teollisuusrakennuksen muuttaminen virastotaloksi ... 296
NNKY, avustus ... 201
Nopeusrajoitukset ... 316
Nukketeatteri, Kasarmintorin näyttelyhallin luovuttaminen sen käyttöön ... 254
Nuohoustoimen johtosääntö, nuohoussopimus ym. ... 19, 157
Nuorisojärjestöjen avustukset ... 221
Nuorisokerhot ... 42, 223
Nuorisokodit ... 29, 193, 195
Nuorisotoimisto, jengityöpisteiden järjestäminen, aloite ... 42
» virat, palkkiot ym. ... 42, 222
Nuorisotyölautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 467
Nuorisotyötoimikunta, raittiuskampanjan järjestäminen ... 196
Nurmijärvi, maaperätutkimusten suorittamiseen myönnetty lupa ... 396
Nurminen, John, Oy, eräiden vuokraehtojen muuttaminen ... 90
Näyttelyt, asuntonäyttelyn järjestäminen ... 71
» Helsingin juhlaviikkojen aikana Kaupungintalossa järjestettävä ... 225
» kansainvälinen rakennusnäyttely ... 319
» Kluuvin galleriassa järjestettävät ... 225
» pysyvään asuntonäyttelyyn osallistuminen, kustannukset ... 294

Näyttelyt, urheilu- ja ulkoilutoimintaa esittävän näyttelyn järjestäminen 230
» valokuvanäyttelyn pystyttäminen Esplanadin puistoon 287
» Vanhusten Viikon näyttely 163, 188
» venenäyttelyn järjestäminen Messuhallissa 230

Obligaatiolainan, kaupungin liikkeelle laskeman, lainaehdot 103, 348
Ohjesäännön, ammattioppilaitosten, muutos 40
» kansakoulun, muuttaminen 35
» kasvatusneuvoloiden, sos.hall:lle lähettämisen määräajan pidentäminen 201
» kaupunginhallituksen, muutoksen vahvistus 10
» terveydenhoitolautakunnan, muuttaminen 20
Oikeusaputoimisto, virkaholhoustoimen järjestely, virat ja viranhaltijat 34, 202
Omistusoikeuden, eräiden valtion hallitsemien tonttien, selvittäminen 269
Opastaulujen, Helsinkiä koskevien, asettaminen Sompasaareen ym. 313, 327
Opastus, Kaupungintalossa tapahtuvasta opastuksesta maksettava palkkio 123
Opettajakorkeakoulun, Helsingin, ylioppilaskunta, avustus 215
Opetus- ja luentopalkkiot 132, 370
Opintoavustukset, kunnalliset 439
Opintomatkastipendien myöntäminen viranhaltijoille 144
Opiskelijoiden Lastenhoitosäätiö, avustus 201
Oppikoulut, eräiden koulujen sijoituskysymystä, opintouudistusta ym. koskevat asiat ... 116, 214
» yksityiset, lainojen myöntäminen 105, 357
Osoitenumeroinnin vahvistaminen 303
Osto- ja myyntiliikkeen harjoittamista koskevat anomukset 364
Osuusruokalan, palomiesten, tappion korvaaminen 157
Oulunkylä, alueiden ja tonttien ostaminen, myynti, vuokraus ym. 53, 61, 65
Oulunkylän G-varastorakennuksen korjaustyöt 47
» srk:n siirtolayhdistys, lainan välittäminen ja myöntäminen 103, 351
» urheilupuisto 43, 230
» yhteiskoulun Kiinteistö Oy, lainojen takaaminen 105
Outamon vastaanottokoti 192

Paciuksenkadun kunnossapitoa koskeva KHO:n päätös 239
Paikallistiet 49, 238
Paikoitusalueiden, tilapäisten, vuokralleanto 397
Pakila, aluevaihto 59
Pakkohuutokaupat 271
Pakkolunastukset, korvaukset ym. 271
Palavien nesteiden varastointia koskevat määräykset 156
Palkat, palkkaluokka- ja kuoppatarkistukset, tasokoroitus ym. 12, 134, 135, 365
» vuosilomapalkan maksamista koskeva asia 136, 368
Palkkalautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. 365
Palkkioiden periminen rak.tark. Salon asiassa, KHO:n päätös 151
Palokaivot 252
Palolaitos, virat ja viranhaltijat, paloasemien saneeraus ym. 19, 156, 157
Palolautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. 426
» radiopuhelinverkoston järjestäminen, sammutuspukujen ym. hankkiminen 155, 169
Palvelukodin, vaikeavammaisten, perustamista koskeva esitys 179
Paraforms Oy, tontin vuokralleanto 382
Paraisten Kalkki Oy, liiketunnelin suuaukon leventämiseen myönnetty lupa 285
Pasila, asemakaavan hyväksyminen, rakennusten ostaminen, tonttivaraukset 72, 259, 272
» Itä-, väestönsuojan rakennustyöt 20
» rata-alueen aitaaminen, kävelytien rakentaminen 236, 309
Pasilan maaliikennekeskus, piirustusten hyväksyminen, raiteiston rakentamissopimus ... 87, 327
» vanhusten asuintalo, sen rakentamispäätös 186
Pavi-kerhotoiminta 181
Pelastusarmeija, ks. Suomen Pelastusarmeija.
Pelastuspalvelu, suunnittelutyötä johtamaan asetettu toimikunta 139
Pellonvaraussopimus 404
Perhekoti 29
Perhepäivähoidon, ohjatun, kokeileminen 197
Perimistoimenpiteistä luopuminen vähäisten saatavien osalta 10
Peruskoulua koskevat asiat 35, 110, 141, 208
Pienoisgolfkenttien vuokralleanto 396
Pihlajamäen vanhusten asuintalo, piirustusten hyväksyminen 186

Pihlajamäki, aluevaihto ... 59
» päivän viettoa koskevat asiat ... 251
» sivukirjaston perustaminen ... 40, 216, 258
Pihlajasaari, matkustajaliikennettä koskeva sopimus ... 473
» telttailua koskeva asia ... 228
Pihlajisto I:n lastentarha- ja -seimirakennuksen piirustusten hyväksyminen ... 200
Piilokonttoristumisen, Kantakaupungin, ehkäisemistä selvittelevä komitea ... 140
Pinta-alalisät, niiden myöntäminen ... 404
Piritan sairaalaa koskevat asiat ... 64, 177
Pirkkolan urheilupuisto ... 43, 227, 478
Pitkäkosken ja Tikkurilan välisen runkovesijohdon rakentaminen ... 338
» vedenpuhdistuslaitoksen ja Konalan välistä syöttöjohtoa koskeva sopimus ... 338
Pitäjänmäki, erään tontin vuokra-asia, aluevaihto ym. ... 59, 65, 283
Pohjatutkimuksen suorittamiseen myönnetty lupa ... 396
Pohjavedenottamo, Nikkilän sairaalan, lupaehdot ... 175
Pohjois-Helsingin Yhteiskoulun Kannatusyhdistys, lainan myöntäminen ... 357
Pohjola, vakuutusyhtiö, huonetilojen vuokralleanto ... 198
Poikkeusluvat, kaupungin anomat, lausunnot yhtiöiden ym. anomuksista ... 78, 304, 309
Poikkeusolojen sairaalasuunnitelman laatiminen, suunnitteluryhmän kokoonpano ... 167
Polar-Rakennusosakeyhtiö, rakentaminen Pälkäneentien katualueella ... 285
Poliisilaitos, talojen perusparannus- ja kunnostustyöt ... 18
» vartiopiirien muutosta koskeva lausunto, uusien toimitilojen varaaminen ym. 154
Polttoaineen jakeluasemat ja -laitteet ... 281, 390
Polttoaineiden hinnat, talousarvioehdotuksiin otettavat ... 345
Polttoainevarastoihin, sähkölaitoksen, sidottujen kassavarojen enimmäismäärä ... 335
Ponsiehdotusten, valtuuston kokouksissa tehtyjen, monistamista koskeva aloite ... 4
Posti- ja lennätinhallitus, Tähtitorninvuoren kalliosuojatilojen vuokralleanto ... 280
Postipankki, korkotukilainat ... 103
» yhdystunnelin rakennusoikeus ... 285
Psykiatrinen huoltotoimisto, virat ym. ... 176
Psykiatristen potilaiden kerhotoiminta ... 173
Psykologian laudatur-harjoittelijoiden palkkaus ... 192
Puhdistamot, jäteveden ... 50, 234, 249
Puhelimia koskevat asiat ... 128
Puhelinkaapelien ym. rakentamiseen myönnetyt luvat ... 391
Puhtaanapito-osasto, rakennusviraston ... 232, 482
Pukinmäen vanhusten asuintalo ... 186
» yhteiskoulun tuki-yhdistys, lainojen myöntäminen, takaaminen ... 106, 357
Puotinharjun metro-osuuden rakentamisaikataulun ym. laatiminen, aloite ... 113
» Oppikouluyhdistys, lainan myöntäminen ... 357
» Puhos Oy, vuokran maksulykkäyksen myöntäminen ... 284
Puotinkylän kartano, muutos- ja kunnostustyöt ... 287
Puukonttori Oy, tontin vuokralleanto ... 67
Puutarha-Käpylä, sitä koskevat suunnitelmat ... 304
Puutavarakeskus ... 102, 345
Pysähtymistilojen varaamista keskustassa tarkoittava aloite ... 81
Pysäköintialueet, alueiden vuokralleanto ym. ... 280, 315
Pysäköintijärjestelyt ... 314
Pysäköintivalvonta, sotainvalidien käyttämistä valvontatehtävissä tarkoittava aloite ... 80
Pysäköintivalvontajärjestelmä, kunnallinen, sitä koskevat päätökset ... 80, 255
Pyysaaren täyttötyön suorittaminen ... 326
Päihdeneuvottelukunnan asettamista koskeva aloite ... 29
Päihdeosasto, nuorten, Hesperian sairaalan, henkilökunta ym. ... 23, 173
Päijänne-hanke, alueiden ja tilojen ostaminen, vuokraaminen, aluevaihdot ... 61, 266, 277
» » vesioikeuskäsittelyn asiantuntijat ... 339
» » vesivoimakorvauksia ym. koskeva suostumus ... 93
Päivystystoiminnan, yleislääkäritasoisen, aloittaminen ... 163
Päivähoito, lasten, sitä koskeva tutkimus, perhepäivähoitokokeilu ... 197
Päivähoitola Vantaala ... 194
Päiväkodit, niiden perustaminen, ruoka- ja hoitomaksut ym. ... 197
Päivölän lastenkoti ... 247
Pääkaupunkien tärkeiden päätösten seuraamista tarkoittava aloite ... 11
Pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunta, asuntotuotanto-ohjelmien koordinointi ... 294
» » kaupungin osuus sen menoista ... 320
» » kuntien yhteistyösopimus ... 17
» » työryhmien kokoonpano ... 142, 208, 363
Pääpaloasema, saneeraus ... 19
Pääskylän lastentarha ... 198, 200

Raakaveden hankintasopimuksen muuttaminen ... 338
Raastuvanoikeus, virat ja viranhaltijat ... 18, 153
Radiopuhelinlaitteiden hankkiminen ensiaputoimintaa varten ... 169
Rahatoimisto, virat ja viranhaltijat, varainhoidon valvonta ... 11, 121, 128
Rahoitustasetta ja talousarvion toteutumista koskevat ilmoitukset ... 362
Raideliikenteen perusverkkosuunnitelma ... 319
Raitiovaunut, nivelraitiovaunujen tilaaminen ... 97, 488
Raittiuskampanja ... 196
Raittiuslautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. ... 469
» toimisto, palkat, palkkiot ym. ... 223
Rajankäyntitoimitukset, rantamatalan ja avomeren välistä rajaa koskevat ... 288
Rajantarkistukset, H:gin ja naapurikuntien väliset, selvitysmiehen määrääminen ym. ... 270
Rake Oy, alueen vuokralleanto ... 382
Rakennus Oy, tonttivarausehtojen muuttaminen, lastentarharakennuksen urakkasopimus ym. ... 199, 274, 383
Rakennusaikaisen luoton, asuntotuotannon, korottaminen ... 289
Rakennuskieltoajan pidentäminen, poikkeuslupien myöntäminen ... 78
Rakennuskieltoalueet ... 304
Rakennuskustannukset, selvityksen antamista niistä valtuustolle tarkoittava aloite ... 45
Rakennuslupa, City-korttelin rakennustöitä koskeva ... 153
Rakennusnäyttelyt ... 71, 294, 319
Rakennusohjelmatoimikunta, vähittäiskaupan tilantarvetta koskeva muistio ... 299
Rakennusoikeus, kortteleiden ja tonttien korkeuslukujen vahvistaminen ... 308
Rakennuspiirustusten hyväksyminen, ks. myös ao. koulujen, sairaaloiden ym. laitosten nimen kohdalta.
» asuntorakennusohjelmaan sisältyvien rakennusten, hyväksyminen ... 292
» eräiden koulujen ym., hyväksyminen ... 206, 271
» maaliikennekeskuksen rakennuksen B ym., hyväksyminen ... 327
» metron Hakaniemen työtunnelin, hyväksyminen ... 321
» vesiensuojelu- ja tielaboratorion, hyväksyminen ... 250
» voimalaitoksen, sähköaseman, lämpökeskuksen, kaasuturbiinilaitoksen ym. hyväksyminen ... 335, 336, 340, 486
Rakennustarkastusvirasto, virat ja viranhaltijat, eräiden palkkioiden periminen 18, 150, 151
Rakennusten purkaminen, korjaaminen ... 230, 296, 297
» julkisten, merkitseminen nimikilvillä ... 251
» kellaritilojen enimmäissyvyyttä koskeva asia ... 309
» ostaminen, vuokralleanto, vuokrasopimusten muuttaminen ym. ... 259, 386, 472
Rakennustyöt, urakkatöitä koskevan sopimuskaavan käyttö ym. ... 231, 477
Rakennusvirastoa koskevat asiat ... 45, 47, 232, 251, 476
Rakentaja-patsas, paikan varaaminen sille ... 251
Rakentamisohjelmatoimikunta ... 289
Rantamatalan ja avomeren välistä rajaa koskevat rajankäyntitoimitukset ... 288
Rantojen ja rautatiealueiden kunnostaminen ym. ... 151
Rastila, kaavarunkosuunnitelma ... 301
Rastilan ulkoilualue ... 229, 474
Rationalisointisopimus, kunnallisten työmarkkinaosapuolten välinen, esitys sen saamiseksi ... 133
Rattijuoppoustapaukset, virkavapauden myöntäminen ... 366
Rauhanpatsas, ympäristön kunnostaminen ... 252
Rautatiehallitus, Huopalahden-Martinlaakson radan rakentaminen ... 240, 305
» kaapelien asentaminen, jalankulkujärjestelyjen suorittaminen ... 90, 311
» kuukausilippujen käyttöä, raiteiston rakentamista ym. koskevat sopimukset 87, 242, 341
Ravintolat, eräiden sijoituspaikkojen hyväksyminen ... 363
Ravitsemusterapeutin viran perustaminen ... 21
Reimarla, aluevaihto, tontin vuokralleanto ... 59, 67, 68
» rakennusten ostaminen ... 259
Renlund Oy, sen vapauttaminen asuntojen rakentamisvelvollisuudesta ... 65
Revisiolaitos, virat ja viranhaltijat ym. ... 8, 117
Riistanhoidon ja metsästyksen järjestelyt ... 404
Rinnekoti-Säätiö, kaupungin rahoitusosuus ... 196
Roihuvuoren Oppikouluyhdistys, lainan myöntäminen ... 357
» vanhainkoti ... 185
» vanhusten asuintalon ja lasten päivähoitolaitoksen piirustusten hyväksyminen 200
Romukaupan harjoittamista koskevat anomukset ... 364
Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistys, avustus, lainan myöntäminen, takaaminen 215, 357, 360
Ruotsinkielinen työväenopisto, ks. Työväenopisto.
Ruotsinkielisen ammattikouluopetuksen järjestäminen ... 209
Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunta, ks. Kansakoulut.
Ruskeasuo, lämpökeskuksen rakentaminen ym. ... 61, 92

Ruutikellarialueen, puolustuslaitoksen, liikennejärjestelyt 311
Röntgenkuvauksen, pienois-, toimeenpaneminen 138, 177
Röykän sairaala 176

Sairaalalaitoksen ja teollisuuden tuotekehittelyä koskeva yhteistyö 168
Sairaalalautakunta, kiinteistöjen siirtäminen sen hallintoon 167
» kokoonpano, kokoukset ym. 434
» poikkeusolojen sairaalasuunnitelman laatiminen ym. 167
Sairaalasuunnittelu, kaupungin ja maalaiskunnan, yhteistyöneuvotteluja hoitava toimikunta 141
Sairaalat, ks. myös ao. sairaalan nimen kohdalta.
» ensiaputoiminnan järjestäminen 169
» ent. sairaalarakennuksen myynti Salon kaupungille 64
» eräiden hyväksyminen invalidihuoltolaissa tarkoitetuiksi sairaaloiksi 170
» lääketieteen opetus kaupungin sairaaloissa ym. 22, 170
» lääkärien erikoistumismahdollisuuksien lisäämistä koskeva lausunto 168
» » ulkopuolisten, palkkaaminen päivystystehtäviin 170
» palkkaluokkatarkistukset 134, 180
» perhehoitajille potilaskuljetuksista maksettava korvaus, matka-avustukset kuntoutusmatkaa varten 169, 175
» rakennusten suunnittelu, muutos- ja korjaustyöt ym. 22, 170, 172, 173, 176
» ravitsemusterapeutin viran perustaminen, aloite 21
» sairaansijojen käyttöä koskeva sopimus 170
» terveydenhuoltoa ja sairaalatoimintaa koskeva lausunto 166
» valtionavut 172, 176, 435
» virat, henkilökunnan palkkaus, pukukorvaus, kaluston hankinta ym. 168, 171—174, 176
» yksityisvastaanottojen järjestäminen 169, 171
Sairaanhoitajakoulun lisähuonetilat 178
Sairaanhoito-oppilaitos, lääkärin palkkio 178
Sairaskertomukset, jäljennösten antamista omaisille koskeva asia 169, 173
Sairaskoti, Koskelan 25, 134, 180, 183
» Myllypuron 26, 185
Salmen ulkoilualue, viljelysmaiden vuokralleanto 472
Samfundet Folkhälsan, lainan myöntäminen 104
Sankarihaudat, tervapatavalaistuksen järjestäminen 254
Sanomalehdentoimittajat, apuraha 220
Santahaminan lastentarha, muuttokustannukset 198
Satamalaitos 86, 141, 323
Satamalautakunta, alueiden siirtäminen sen hallintoon 323
» alueiden vuokralleanto, vuokraehtojen muuttaminen 90, 483
» Helsingin sataman historian laatiminen 330
» kokoonpano, kokoukset ym. 483
Satamamaksujen korottaminen ym. 86, 484
Satamarakennusosaston työvoiman työllistäminen 324
Satamat, kaapelien asentaminen 90
» laiturien, väylien ym. rakentaminen 86, 325, 326
» Länsisataman yleis- ja käyttösuunnitelma 87
» vesilentosataman perustaminen, kustannukset 274
Saukon konttiterminaali 87
Saunan rakentamista Lauttasaareen koskeva asia 273
Sedmigradskys småbarnaskola och Marias Åsyl, ks. lastentarhain lautakunta.
Seurakunnan, Helsingin ev.lut., tonttivarauksista luopuminen, aluevaihdot 58, 377, 387
Seurasaaren ravintola, vuokrasopimus 228
Seurasaari-säätiö, vuotuisavustus 230
Siirtolapuutarhat, uuden ryhmäpuutarha- ja loma-alueen perustaminen 392
» Vallilan palstojen vuokra-ajan pidentäminen 383
Siivouskorvausperusteiden vahvistaminen 295
Sillanpirtin hoitokotia koskevat asiat 54, 188, 377
Sillat, Korkeasaaren-Mustikkamaan välisen sillan rakentaminen 326
» rautatien ali-, yli- ja jalankulkusiltojen rakentaminen 52, 242, 244
Siltamäen lastentarha- ja -seimirakennuksen piirustusten hyväksyminen 200
» asemakaavan hyväksyminen 76
Sipoo, elintarvike- ja vesinäytteiden tutkimista koskeva sopimus 165
» jätevesien viemäröintiä koskeva päätös 247
» tilan ja alueen ostaminen 55, 265
» vesilentosataman perustaminen 274
Sofianlehdon vastaanottokoti 29, 192
Sohlberg, G. W., Oy, pysäköintialueen vuokralleanto 281
Sokeain Ystävät, tontin vuokralleanto, avustus 65, 190, 383

Solakallion erityiskoulu 195
Sompasaari, ylipainehallin pystyttäminen, opastaulujen asettaminen 326, 327
Stadion-säätiö, lainojen takaaminen 105, 356
Stansvikin kartanon vuokrasopimus 281, 377
Steiner-koulu, ks. Rudolf Steiner-koulu.
Stiftelsen Botby, lainan myöntäminen 105
» Lesches Åldringshem, vahingonkorvaus 336
Storeys of Lancaster Oy, vahingonkorvaus 339
Strömbergintien väestönsuojan rakennustyö 20
Suihkukaivon sijoittaminen Töölönlahteen 53, 252
Suoja-asun, keittiö- ym. henkilökunnan, käytön kokeilu sairaaloissa ja huoltolaitoksissa ... 168, 183
Suoja-Pirtti yhdistys, ensisuojan vuokrasopimuksen jatkaminen, huonetilojen vuokraaminen ym. 63, 189, 190
» » » Sillanpirtin luovuttaminen sen hallintoon, sopimus 188, 439
» » » tililuoton myöntäminen 349
Suomalaisen Yhteiskoulun Oy, lainojen myöntäminen ja takaaminen 106, 357, 359
» » » muutospiirustusten hyväksyminen 271
Suomen Arkkitehtiliitto, rakennusurakoita koskevan sopimuskaavan käyttö 231
» Gallup Oy, tutkimuksen tilaaminen 147
» Kansallisooppera, avustus 220
» Kansallisteatteri, kaapelien asentaminen Vilhonkadulle 284
» Kansallisteatterin Oy, lainan myöntäminen 353
» Kaupunkiliitto, koulutuskeskuksen sijoituspaikka-asia, ansiomerkit 138, 282
» » tontin vuokralleanto 68
» Pelastusarmeijan Säätiö, hoitokodin vuokrasopimuksen jatkaminen, tonttivaraus 189, 273, 439
» » » avustukset 190, 221
» Lääkäriliitto, lääkärintodistuslomakkeet 125
» Puhallintehdas Oy, tontin myynti yhtiölle, myyntiehdot 61
» Puheopiston Kannatusyhdistys, avustus 201
» rakennustaiteen museo, näyttelyyn luovutetut teokset 217
» Satamaliiton liittokokous 331
» Sinfoniaorkesterit yhdistyksen hallituksen jäsenen nimitys 363
» Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liitto, palvelukodin perustaminen, esitys 179
» Sokeain Hierojain Yhdistys, lainan myöntäminen 350
» Taideakatemia, eräiden teosten lainaaminen sille 217
» Työväen Musiikkiliitto, avustus 220
» Valkonauhaliitto, tilan ostaminen liitolta 266
Suomenkielinen työväenopisto, ks. Työväenopisto.
Suomenkieliset kansakoulut, ks. Kansakoulut.
Suomenlinna, liikenneolojen parantamista tarkoittava aloite ym. 100, 317
Suomenlinnan Liikenne Oy:n ja liikennelaitoksen välinen sopimus 99, 343
Suunnittelutoimikunnan, hoitolaitosten, tehtäväpiirin laajentaminen 192
Suur-Helsingin Osuuskassa, huoneiston ostaminen 258
Suurkeittiösuunnittelua valvova asiantuntijaelin, edustajan nimeäminen 142
Suursuon lastentarha, muutoksen hakeminen erääseen vahingonkorvauspäätökseen 200
» nuoriso- ja lastentalon tontin aitaamista koskeva asia 284
» vanhainkoti 185
Suutarila, eräälle tilalle myönnetty lohkomislupa, aluevaihto ym. 54, 396
Suvilahden sähköaseman uusiminen, piirustusten hyväksyminen 91, 335
Svenska Teatern, avustus 220
Sydänambulanssitoiminta 24, 109
Sydäntautiliitto, avustus koronaarirekisterin toimintaa varten 179
Sylvia-koti yhdistys, lainan maksujärjestelyt ym. 196, 357
Syväjäädyttämö, teurastamolaitoksen 346
Syöpäsäätiö, joukkotarkastustoimintaan myönnetyt varat ym. 179
Sähkö- ja lämpöenergiakysymyksiä käsittelevän toimikunnan mietintö, kaupungin edustajat 332
Sähkölaitosta koskevat päätökset 91, 252, 333, 383
Sähköliesien asentamisluvat 286
Sävellyskilpailu, konsertti- ja kongressitalon valmistumisen johdosta 218
Säästöpankinrannan kunnostamista ym. koskeva aloite 43
Sörnäinen, aluevaihdot 55

Taide- ja kirjallisuusapurahat, jako-ohjeiden muuttaminen ym. 41, 224
Taideteosten hankkiminen, sijoitus eri laitoksiin ja lainaaminen 217, 224
Taivallahden nuorisokoti 193
Taksa, ks. myös Maksut ja Tariffit.
» henkilövuokra-autojen taksan korottaminen 318

Taksa, kuorma- ja pakettiautojen kuljetusmaksujen korotus, lausunto ... 318
» liikennemaksutaksan korottaminen ... 86
» nuohoustaksan vahvistaminen ... 19
» satamamaksutaksan ym. maksujen korottaminen ... 86, 484
» Tervalammen työlaitoksen hoitomaksutaksan vahvistaminen ... 25
» tontinmittaustaksan vahvistaminen ... 70
» vanhustenhoitolaitosten hoitomaksutaksan vahvistaminen ... 25
Taksiliikenne, julkisen liikenteen kaistojen käyttöoikeutta koskevat aloitteet ... 84
» pysähtymiskiellon alaisten katuosuuksien käyttöä koskeva aloite ... 83
Taksitutkimus 1970, toimenpiteitä harkitseva komitea ... 141
Talin urheilupuisto, rakennussuunnitelmat ym. ... 228, 475
Talja, lupa kolariauton näytteillepanoon ... 318
Talonmiesten työaikajärjestelyt ... 370
Talonrakennushankkeen toiminnallinen ennakkosuunnittelu ... 231
Talo-osasto, kiinteistöviraston ... 405—414
Talorakennusosasto, rakennusviraston ... 231, 477
Talosaaren kartanon sähköverkon uusiminen ... 335
Talous- ja suunnitteluosasto, khn, virat ja viranhaltijat, ympäristönsuojelutoimikunnan asettaminen ... 122
Talousarvio, v:n 1972 ... 108, 114, 361
Taloussuunnitelma, vuosien 1972—1981 ... 361
Talvio, Maila, muistomerkkiä koskevat asiat ... 252
Tapanila, aluevaihdot, tilojen ja alueiden ostaminen ... 58, 59, 261
» palokaivon poistaminen käytöstä ... 252
» punaisten hautapaikan siirto ... 287
Tapaninvainion lastentarha- ja -seimirakennuksen piirustusten hyväksyminen ... 200
Tariffi, kaukolämpötariffien vahvistaminen ... 336
» linja-autoliikenteen tariffien vahvistaminen ... 318, 341
» sähkön tariffien vahvistaminen ... 91, 334
Tartuntavaaralliseen tautiin sairastuneille suoritettava korvaus ... 161
Tattarisuo, erään korttelin kunnostaminen ... 46
Tehtaanpuiston yhteiskoulu, toimipaikan muuttaminen Vuosaareen ... 214
Teinilän hoitokoti ... 193
Teknillisten piirustusten mikrofilmausta selvittelevä toimikunta ... 139
Telko Oy, kaapelien asennuslupa ... 91, 285
Teollisuuslaitosten lautakunta, kiinteistöjen siirtäminen sen hallintoon ... 331
» » kanslia, kokoonpano, kokoukset ym. ... 485, 487
» » 60-vuotisjuhlallisuuksien järjestäminen ... 333
Teollisuustontit, niiden lisäämistä koskeva välikysymys ... 77
Teosto, tontin myynti sille ... 63
Tervalammen työlaitosta koskevat asiat ... 25, 28, 186, 439
Tervapatavalaistuksen järjestäminen ... 254
Terveydellisten tutkimusten laboratorio ... 21, 165
Terveydenhoitolautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 432
» ohjesäännön muuttaminen ... 20
» yleisökäymälöiden siisteyden valvominen ... 161
Terveydenhoitovirasto, virat, johtosäännön muuttaminen ym. ... 20, 160
Terveydenhuoltoa ja sairaalatoimintaa koskeva lausunto ... 166
Terveydenhuoltotoiminnan järjestämistä selvittelevä komitea ... 139
Terveysolojen tarkastustoimistoa koskevat asiat ... 161
Teurastamolaitoksen lautakunta, kokoonpano, kokoukset, Agroksen alueen vuokralleanto ... 491
Teurastamolaitos ... 102, 346
Tiedotustoiminta, Göteborgin liikennesuunnittelua koskeva ... 319
Tiedotustoimintaa koskevat aloitteet ... 6, 7
Tiedotustoimisto, kaupunginhallituksen, virat ja viranhaltijat ... 123
Tiehoitokunnat, myönnetyt avustukset ... 240
Tielautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. ... 425
Tieneuvottelukunta, Helsingin seudun, tutkimus- ym. sopimukset ... 234
Tiet, akselipainotoimikunnan mietintöä koskeva lausunto ... 235
» eräiden tiekorvausten suorittaminen ... 385
» Hyrylä-Kullon maantien rakentaminen ... 238
» moottoriteitä koskevat asiat, sopimus ... 91, 220, 238, 316, 318
» paikallisteitä koskevat asiat ... 49, 238
» pääteiden merkitseminen eri väreillä, ehdotus ... 310
» tilapäisteiden rakentamisluvat ym. ... 46, 392
» Uudenmaan tieverkkotutkimusta koskeva lausunto ... 299
» Valtatie n:o 3:n parantamista koskeva lausunto ... 47
Tietoimitukset ja -kunnat, kaupungin edustajien osallistuminen niihin ym. ... 257, 289
Tietojenkäsittelykeskus ja -neuvottelukunta ... 140, 142, 347

Tieverkkotutkimus, Uudenmaan, sitä koskeva lausunto 299
Tilastotoimistoa koskevat asiat 128, 140, 145
Tililuoton myöntäminen ja korottaminen 349
Tilintarkastus ja tilinpäätös, v:n 1970 ..... 8, 118, 361
Toimela, Työkeskus, Tukiyhdistyksen avustaminen 215, 221
Toimihenkilöt, ks. Viranhaltijat.
Toimikuntien ja komiteain asettaminen 139, 143, 181
» pysyväisluonteisten, asettamista ym. koskevan tutkimuksen suorittaminen, aloite 5
Toipilasrahat, niiden määrien tarkistaminen ym. 181, 438
Tontin ja maanvuokrien periminen 65, 147, 278, 385
Tontinmittaustaksan vahvistaminen 70
Tontit, asunto- ja teollisuus-, niiden lisäämistä tarkoittava välikysymys 77
» eräiden tonttien siirtäminen yleisten töiden lautakunnan hallintoon 47
» » valtion hallitsemien tonttien omistusoikeuden selvittäminen 269
» ja alueet, niiden ostaminen, myynti ja vuokraus, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätökset 53—69, 260—269
» » » » » » » » kiinteistölautakunnan päätökset 230, 273, 377— 384
» » » » varaaminen eri tarkoituksiin 65, 272
» » » » vuokralleantoa koskevat satamalautakunnan päätökset 387
» » » » » » urheilu- ja ulkoilulautakunnan päätökset ... 472
» » » sekä rakennukset, niiden määrääminen kiinteistölautakunnan hallintoon 373
» tonttivarauksista luopuminen, osoitenumeroinnin vahvistaminen ym. 284, 303, 387
Tonttijaot ja niiden muutokset 76, 308
Tonttiosaston, kiinteistöviraston, toimialaan kuuluvat asiat ..... 378— 402
Torikauppa 410
Toukola, erään tontin vuokrasopimuksen jatkaminen 68
Toukolan hoitokoti 439
Trooppisten tautien poliklinikan hankinnat 171
Tuberkuloositarkastuksen järjestäminen 138
Tuberkuloositoimisto 177
Tulot, yhdistelmä talousarvion tuloista ja menoista 115
Tuotekehittelyä koskeva sairaalalaitoksen ja teollisuuden yhteistoiminta 168
Turun maanjako-oikeuteen valitut jäsenet 70
Tutkijalautakunnan kokoonpano 12
Tutkinta-asema, lastensuojeluviraston, korjaustöistä johtuvat järjestelyt ym. 194
Tuusula, alueen vuokraaminen Päijänne-hanketta varten 277
» jätevesien käsittelyä koskeva lausunto 248
Typpi Oy, sen ja Rikkihappo Oy:n yhtyminen 363
Työaikajärjestelyt, lastenseimien hoitohenkilökunnan 370
» talonmiesten 370
» virastojen ja laitosten 136
Työehtosopimukset 15, 16, 370
Työkeskus Toimelan Tukiyhdistys, avustus 215, 221
Työllisyystyöt 201
Työmaaparakkeja varten vuokratut alueet ym. 387
Työnantajan lapsilisä- ja kansaneläkemaksujen takaisinsaamista koskeva asia 136
Työnantajapuolen (kaupungin) luottamusmiesorganisaatiota vastaavan organisaation luominen 367
Työntekijät, eräiden vuorotyötä tekevien poikkeuksellinen eläkeikä, esitys 96
» kaupungin palvelusten järjestäminen vuoro- ym. työtä tekeville, aloite, komitea 31, 139
» tuntipalkkaisten työehtosopimukset 15
Työpuvun korvaamista kaupungin varoista koskeva valitusasia 168
Työsopimuslomakkeen, uusitun, käyttöönotto 365
Työsopimussuhteisten eläkesäännön kumoaminen 16
Työtehoneuvottelukunnan ja järjestelytoimiston historiikin kirjoittaminen 131
Työturvallisuusorganisaation jäsenistön toimikauden pidentäminen 130
Työvoiman, talorakennusosaston oman, käyttö rakennustöissä, esitys 231
Työväen Sivistysliitto, Helsingin opintojärjestö, avustus 215
Työväenopisto, ruotsinkielinen, johtokunnan kokoukset, päätökset ym. 457
» » sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset 213
» suomenkielinen, johtokunnan kokoukset, päätökset ym. 454
» » sitä koskevat kaupunginhallituksen päätökset 213
Työväenopistot, tuntiopettajien ym. palkkioiden vahvistaminen 212
Tähtitornin maanalaisten tilojen vuokraaminen valtiolle 280
Täyttöaluetoimikunnan mietintö 275

Töölö, Etu-, asemakaavan muutos ... 77
Töölön Lastenseimi Yhdistys, lisäavustus ... 201
» sivukirjasto, valtionapu, eräät järjestelyt ... 216
» Urheilutalosäätiö, lainan myöntäminen, sääntöjen muutos ... 353, 363
Töölönlahden alueen kaavarunkotyön ym. valvomiseksi asetettu komitea ... 141

Uimahallit, lasten uimakurssien järjestäminen ... 473
Uimalat, niiden sulkeminen eräissä tapauksissa ... 432
» vapaa- ja alennuskorttien jakoperusteiden muuttaminen ... 473
Uimastadion, musiikin järjestäminen sinne ... 472
Ulkoilmajuhlat yms. tilaisuudet, niiden pitämiseen luovutetut alueet ... 398
Ulkoilmakokousten, hengellisten, järjestämistä koskeva asia ... 286
Ulkoilualueita koskevat asiat ... 43, 229, 472, 473, 474
Ulkoilutoiminnan tukemiseen myönnetyt avustukset ... 471
Ulkomaalaisen oikeus elinkeinon harjoittamiseen, lausunnot ... 364
» » kiinteistöjen omistamiseen, lausunnot ... 115
Ulkomyynti kioskeissa ym., kauppaa koskevat määräykset ... 69, 410
Ulkonäyttelyalueiden vuokralleanto ... 398
Ulkotarjoilu, kesän ajaksi myönnetyt luvat ... 396, 410
Ulosottovirasto ... 18, 153
Union-Öljy Oy, jakeluasema-alueen vuokralleanto ... 329
Urakkatyöt, niitä koskevat teollisuuslaitosten lautakunnan päätökset ... 485
» sopimuskaavan käyttö ... 231
Urheilu- ja ulkoilulautakunta, kiinteistöjen siirtäminen sen hallintoon ... 225
» » » kokoonpano, kokoukset ym. ... 471
» » ulkoiluvirastoa koskevat asiat ... 42, 227
Urheiluhallinnollinen konferenssi, vapaalipun myöntäminen osanottajille ... 343
Urheiluhallit Oy, avustus ... 230, 471
Urheilukentät ja -laitteet, rakennustyöt ym. ... 227
Urheilupuistot ... 43, 227, 230, 478
Urheilutoiminnan kehittämisehdotus ... 226
Urheilutyön avustaminen ... 157, 212, 221, 230, 471
Uskotut miehet, maanmittaustoimituksiin valitut, palkkiot ... 70, 288
» » palkkiot vuokra-alueiden järjestelytoimituksista ... 155, 280
Uudenmaan läänin kuntauudistusta koskeva asia ... 299
» tieverkkotutkimus, lausunto ... 299

Vaakuna, kaupungin, sen käyttäminen eri tarkoituksiin ... 123, 148
Vaalit, kunnallisvaaleja koskevat asiat ... 16, 150, 161
» valtiollisia vaaleja koskevat asiat ... 20, 159, 409
Vaasan Höyrymylly Oy, eräiden vuokraehtojen muuttaminen ... 90
Vaatturikoulu ... 211
Vahingonkorvaukset, autoille sattuneiden vahinkojen ... 155, 157, 254, 318, 330, 373
» kadonneen tavaran, anastetun omaisuuden ... 172, 173, 174, 230, 256
» koiran aiheuttaman vahingon ... 346
» lastauksen yhteydessä turmeltuneesta voierästä suoritettu ... 330
» lastentarhoissa, kansakouluissa, nuorisokerhossa sattuneiden vahinkojen ... 200, 206, 223
» liikennevahinkojen johdosta suoritetut ... 344
» tapaturmien ym. johdosta suoritetut ... 190, 298, 346, 373
» työpaikoissa sattuneiden vahinkojen ym. ... 161, 171, 254, 330
» vesi- ja viemärijohto- ym. töiden aiheuttamat ... 157, 246, 254, 336, 339
» vuokrasopimuksen ennenaikaisen irtisanomisen aiheuttaman ... 283
Vaihetyökeskus, virat, valtionapu ... 194
Vainajien muiston kunnioittaminen ... 147, 172
Vajaamielislaitokset ... 29, 195, 196
Vakuusasiakirjojen, kiinteistölautakunnan hallussa olevien, tarkastus ... 376
» rahatoimiston hallussa olevien, tarkastus ... 120
Vakuutukset, viranhaltijain, luottamusmiesten ym. lentotapaturmien varalta ... 138
Valassaari, aallonmurtajan rakentaminen ... 326
Vallila, rakennusten ostaminen ... 259
» siirtolapuutarhapalstojen vuokra-ajan pidentäminen ... 383
Vallilan ammattikoulu ... 209
Valmet Oy, aluevaihdot, rakennusten myynti ym. ... 60, 269
» » sille luovutettava vesialue ... 271
Valokuvanäyttelyn pystyttäminen Esplanadin puistoon ... 287
Valtatie n:o 3:n parantamista koskeva lausunto ... 47

Valtio, aluevaihdot kaupungin kanssa 55, 377
» eräiden tonttien omistusoikeuden selvittäminen 269
» lainan ottaminen siltä asuntolainoja varten 103
Valtiollisia vaaleja koskevat asiat 20, 159, 409
Valtionavut, ks. myös koulujen, sairaaloiden ym. laitosten nimien kohdalta.
» ammattioppilaitosten 209
» eläinlääkärien palkkaukseen 164
» kansakoulujen 203
» kasvatusneuvoloiden 202
» kaupunginkirjaston 216
» Kontulan perheryhmäkodin 196
» lastentarhojen 197
» sairaaloiden 172, 176, 435
» vaihetyökeskuksen 194
Valtionrautatiet, kuormalavojen käyttöä koskeva sopimus ym. 326
» Martinlaakson radan rakentamista koskeva asia 305
Valtuustoaloitteet, keskeneräiset 5, 118, 121
Vammaisten huomioon ottaminen yhteiskuntasuunnittelussa, esitys 343
Vanamon erityislastentarha 198
Vanhainkodit, kaupungin 26, 184, 439
» yksityiset 190, 438
Vanhainkoti Säästömaja Oy, lainan myöntäminen 351
Vanhakaupunki, rakennuksen ostaminen 259
Vanhankaupunginlahden retkeilyreittiä koskeva aloite 43
Vanhempainneuvostot, oppikoulujen, jäsenten valitseminen 116
Vanhojen Huolto, lainan myöntäminen 350
Vanhusten asuintalot 26, 185, 274, 439
» hoitopaikkatarve, avustukset 182, 221
» päiväkoti- ja viihtyvyystoimintaa koskevat aloitteet 26, 28
» Viikon näyttely 163, 188
» virkistystoiminnan tukeminen, aloite ym. 28, 187, 438
Vanhustenhuoltolaitokset 25, 182
Vantaala, päivähoitola 194
Vapaa- ja alennuskorttien, uimaseuroille myönnettävien, jakoperusteiden muuttaminen 473
Varasto- ja autotallitilojen vuokraaminen virastojen ja laitosten käyttöön 123, 407
» » pienteollisuusalueiden vuokralleanto ym. 328, 392
Varastorakennukset, korjaustyöt, piirustukset 47, 87
Varastorakennus L 7:n suunnittelu- ja rakennustoimikunta 141
Vartiokylä, alueen ostaminen, myynti, aluevaihdot 54, 58, 63
» tonttien ja maa-alueiden vuokralleanto 393, 395
Vartiokylän Oppikouluyhdistys, vuokrasopimuksen muuttaminen 68
Vartiosaari, kaavarunkosuunnitelma 301
Vastaanottokodit 192
Vedenkuljetusmaksut 338
Vedenpuhdistuslaitokset 338
Vedensaannin, Nikkilän sairaalan, turvaaminen, vedenottamon lupaehdot 175
Veistoskilpailu, Yliskylän kansakoulun taideteoksen hankkimiseksi 224
Veneiden ja alusten talvisäilytystä koskevat aloitteet, talvisäilytyspaikat 44, 229
Venelaiturit ja venepaikat, rakennustyöt, vuokralleanto ym. 227, 229, 397, 472
Venenäyttelyn järjestäminen Messuhallissa 230
Venäläinen Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa, lainaehtojen vahvistaminen 356
Veromiehen teollisuusalueen rakennuskaavaehdotus 302
Verotusta koskevat asiat 12, 107, 129, 361
Verovirasto, kunnanasiamiesten määrääminen, uusien toimitilojen varaaminen 129
Veräjämäki, lasten päivähoitolaitoksen perustaminen 197
Vesala, metro-osuuden suunnittelu 321
Vesialueen luovuttaminen Valmet Oy:lle 271
Vesialueet, kalavesien hoitotoimenpiteet, kalanistutus ym. 230, 248
Vesiensuojelu- ja tielaboratorio, Kyläsaaren, aluevaraus, piirustusten hyväksyminen ym. 50, 250
Vesijohto- ja viemärityöt, eri alueilla suoritetut 245, 338
» » » myönnetyt työluvat 245, 246, 392
» » » niiden aiheuttamien vahinkojen korvaaminen 157, 246, 254, 336, 339
Vesilaitos 93, 337
Vesilautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. 424
Vesilentosataman perustaminen, kustannukset 274
Vesinäytteiden ja elintarvikkeiden tutkimista koskevat sopimukset 165
Vesipostit ja tilapäiset vesijohdot 338
Vesivoimaosakkaiden oikeuksien turvaaminen Kemijoki Oy:ssä 339
Viemärin ja kadun rakennuskustannusten vahvistaminen, rakentamiskorvaukset 46, 256

Vierailukutsut, kaupungin esittämät ja saamat ... 145, 223
Vihannestukkukeskus ... 346
Vihdin Sähkö Oy, suurjännitelinjan rakentamisoikeus ... 285
Vihti, elintarvike- ja vesinäytteiden tutkimista koskeva sopimus ... 165
» ranta-alueen vuokralleanto kunnalle ... 283
» tilojen ostaminen sieltä ... 266
» yleiskaavaehdotusta koskeva muistutus ... 302
Wiipurin museon säätiö, avustus ... 257
Viljelys- ja laidunmaiden vuokralleanto ... 389, 403
Viran- ja toimenhaltijat, toimistoapulaisten virkanimikkeiden, palkkauksen ym. korjaaminen, aloite ... 13
Viranhaltijat, eläkkeiden tarkistusjärjestelmän valinta, määräajan pidentäminen ... 16
» kunnallinen sopimusvaltuuskunta ym. ... 134, 137
» kuukausipalkkaisten vuosilomapalkan maksaminen ... 136, 368
» lääkärintodistusten vaatimatta jättäminen influenssatapauksissa ... 137
» palkkaluokka- ja kuoppatarkistukset, tasokorotus ... 12, 134, 135
» sairaaloiden yötyörajoituksesta johtuvat järjestelyt ... 168
» työaikajärjestelyt, sosiaalisen palkkaluokan vahvistaminen ... 135, 136, 365
» virkamatkat, matka-apurahat, opintomatkastipendit ym. ... 143, 144
» virkavapauden myöntäminen rattijuoppoustapauksissa ... 336
» ylimääräisten eläkkeiden tarkistus ym. ... 16
Virastot ja laitokset, esitys kunnallisten työmarkkinaosapuolten välisen rationalisointisopimuksen solmimiseksi ... 133
» » » harjoittelijoiden palkkaamista koskevat ohjeet ym. ... 131, 132, 192, 369
» » » henkilökunnan urheilutyön tukeminen ... 471
» » » huoneistojen luovuttaminen niiden käyttöön ... 405
» » » kielilainsäännösten rikkomista koskevat kirjelmät ... 313
» » » merkkipäivien viettäminen ... 147
» » » omien työntekijäin työllistäminen satamarak. osast. ... 201, 324
» » » siivouskorvausperusteiden vahvistaminen ... 295
» » » työaikajärjestelyt, uusitun työsopimuslomakkeen käyttöönotto ... 136, 365
» » » työnantajapuolen organisaation luominen ... 367
» » » v:n 1972—1981 taloussuunnitelma ... 361
Virastotalot, huonetilojen luovuttaminen kokous- ym. tarkoituksiin ... 296, 405
» Kallion virastotaloa koskevat asiat ... 149, 160, 295
Virat, tilapäiset, palkkaluokkatarkistukset ... 135
Virkaholhoustoimen järjestely ... 34, 202
Virkamatkat ja matkakertomukset ... 143, 144, 220
Virkanimitykset, niissä noudatettavat periaatteet, välikysymys ... 14
Virkapukukorvaus, kodinhoitajien ... 181, 366
Virkavapaus, sen myöntäminen rattijuoppoustapauksissa ... 366
Virkistysaluetarve Helsingin lähivaikutusalueella, lausunto ... 226
Vironniemen erityislastentarha, piirustusten hyväksyminen ... 200
Virvoitusjuomakioskit, niiden vuokralleanto ... 410
Voimalaitokset, sähkölaitoksen ... 91, 335
Volvo Auto Oy, alueen vuokralleanto ... 327
Vuokra-alueiden järjestelytoimitukset ... 278
Vuokra-asunnot, niissä asuvien tulorajan tarkistaminen ... 292
Vuokraoikeuksien siirrot eräillä asuntoalueilla ... 384
Vuokrasopimukset, eräiden rakennusten ja huoneistojen ym. ... 386, 407, 408
» tonttien ja alueiden, rajaseinäsopimukset ... 42, 68, 377, 382—385, 388
» varasto- ja pienteollisuusalueiden, ehtojen muuttaminen ym. ... 392
» viljelysmaita koskevat ... 403
Vuokrat, kultaklausuuliehtoisten maanvuokrien periminen ... 384
» maan- ja tontinvuokrien periminen ... 278
» maksulykkäykset, palautukset ym. ... 284
Vuoropysäköintijärjestelmän käyttöönottaminen, sitä koskeva valitus ... 314
Vuosaaren lastentarha, rakennustöiden loppuunsaattaminen ym. ... 198
» Liikekeskus Oy, aluevaihto ... 60
» Oppikouluyhdistys, lainan myöntäminen ... 357
» ruotsinkielisen lastentarhan perustaminen ... 198
Vuosaari, asemakaavanmuutos ... 303
» lastenpäivähoitolaitoksen perustaminen ... 197
» rakennusten, tilojen ja alueiden ostaminen, myynti, aluevaihdot ... 54, 58, 64, 262
» Säätiö, aluevaihto, sillan luovutussopimus ... 60, 262
Vuosilomapalkan, kuukausipalkkaisten, maksaminen ... 368
Vuositilintarkastajia koskevat asiat ... 9, 118
Väestönsuojat, niiden kunnossapidon tarkastus ... 158
» rakennustyöt, piirustusten hyväksyminen ym. ... 19, 57, 159, 430, 479

Väestönsuojelua koskevat päätökset 158, 430
Väestönsuojelulautakunta, kokoonpano, kokoukset ym. 430
Vähittäiskaupan tilantarvetta koskeva muistio 299
Väkijuomamyymälät, asematunnelin myymälän aukioloaikoja ym. koskeva asia 363, 469
Väkiluku, Helsingin, asetettu tavoite 298
Välikysymys asunto- ja teollisuustonttien lisäämiseksi 77
» virkanimityksissä noudatettavista periaatteista 14
Wärtsilä Oy, kaapeleiden ym. rakentamislupa 285
» » tontin vuokralleanto, vuokraehdot 88

Yhdistys opettajatarkoteja varten, aluevaihto 58
Yhteiskuntatutkimus, Helsingin seudun, virat ja viranhaltijat 147
» » » yhteistyö korkeakoulujen kanssa 215
Yhteistyötoimikunta, pääkaupunkiseudun, kuntien yhteistyösopimus, työryhmien kokoonpano 17, 142, 208
Yhtenäiskouluyhdistys, avustus 360
Yhtiöjärjestyksen, Kemijoki Oy:n, muuttaminen 336
Yhtyneet Ravintolat Oy, laitureiden rakentamislupa 229
Yleishyödyllisten yritysten ym. avustusmäärärahojen jako, jakoehdotusta harkitseva komitea 140, 221
Yleiskaava, eräiden osayleiskaavojen hyväksyminen 72, 301
Yleiskaavaehdotus, Vihdin kunnan, sitä koskeva muistutus 302
Yleisten alueiden maanmittaustoimitukset 287
» töiden lautakunta, kiinteistöjen ja tonttien siirtäminen sen hallintoon 47, 230
» » » kokoonpano, kokoukset ym. 476
Yleisökäymälät, rakentaminen, purkaminen ym. 252
Ylioppilasterveys-yhdistys, lainaehtojen vahvistaminen 355
Ympäristönsuojelutoimikunta, sen asettaminen ja kokoonpano 122
» ilman saastumisen rajoittaminen, meluntorjunta 249
Yrittäjätoimintaa, kotona tapahtuvaa ym., koskevan tutkimuksen suorittaminen, aloite 33

Äiti- ja lapsikotien tukeminen 438
Äitiys- ja lastenneuvolat 161, 258, 433

Öljysatama, Herttoniemen, öljynerotuskaivon rakentaminen 327
» Laajasalon, alueen vuokralleanto 483

Viimeksi ilmestyneet julkaisut:

(Helsingin kaupungin tilastotoimisto julkaisee muut paitsi A V).

A. **Helsingin kaupungin tilasto.**

I **Terveyden- ja sairaanhoito.** Suomenkielinen teksti, taulukot myös ruotsiksi ja englanniksi.
Edellinen osa (vuosikertomukset).
57. 1972.
Jälkimmäinen osa (tilastollinen katsaus).
52—53. 1968-69.

II—III **Ulkomaan kauppa ja merenkulku.** Suomenkielinen teksti, taulukot myös ruotsiksi ja englanniksi.
32. 1971.

V **Kaupungin tilinpäätös.** Helsingin kaupungin rahatoimiston julkaisema.
1. osa Taseet, omat rahastot ja eräitä tilastollisia tietoja. Suomen- ja ruotsinkielinen.
2. osa Menot ja tulot. Suomenkielinen.
3. osa. Taulukoita ja liitteitä. Suomenkielinen.
57. 1972.

VI **Opetuslaitokset.** Suomen- ja ruotsinkielinen; otsikot, taulukot ja tiivistelmät myös englanniksi.
38. 1970

VII **Erikoistutkimukset.** 8. Yleinen väestölaskenta Helsingissä vuonna 1970 (irtolehtikokoelma). Suomen- ja ruotsinkielinen. (N:o 6 ei ole vielä ilmestynyt).

B. **Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja.** Suomen- ja ruotsinkielinen, otsikot ja sisällysluettelo myös englanniksi.
61. 1972.

C. **Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.** Suomenkielinen.
84. 1971.

D. **Helsingin kaupungin virastot ja laitokset.** Suomenkielinen.
6. 1970.

E. **Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri.** Suomen- ja ruotsinkielinen laitos.
45. 1973.

F. **Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten asiahakemisto.** Suomenkielinen. Irtolehtikokoelma.

G. **Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkielinen laitos.
50. 1972.

H. **Helsingin kaupungin säädöskokoelma.** Suomen- ja ruotsinkielinen laitos. Irtolehtikokoelma.

I. **Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä.** Suomen- ja ruotsinkielinen, englanninkieliset tiivistelmät.
25. 1974, 1.